Samningar Íslands við erlend ríki
I. Alþjóðasamningar

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af ritinu "Samningar Íslands við erlend ríki". Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af ritinu án endurgjalds. Engin stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundi skjalsins prenteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum https://urlausnir.is. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta lög, reglugerðir, fyrirmæli stjórnvalda, dómar og önnur áþekk gögn ekki verndar höfundalaga og telur höfundur skjalsins að samningar sem þessir falli undir "áþekk gögn".

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Minniháttar gallar á bls. 572, 579, 583, 591, 600, 615, 627, og 869.
Í útgáfu 1.1 var OCR endurunnið og textinn er beinni.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

SAMNINGAR ÍSLANDS
VIÐ ERLEND RÍKI

I.
ALÞJÓÐASAMNINGAR

REYKJAVÍK
1963

SAMNINGAR ÍSLANDS
VIÐ ERLEND RÍKI

SAMNINGAR ÍSLANDS

VIÐ ERLEND RÍKI

SEM TALDIR ERU Í GILDI Í ÁRSLOK 1961,
AÐ UNDANSKYLDUM TÆKNILEGUM SAMNINGUM
OG LÁNSSAMNINGUM

I.

ALÞJÓÐASAMNINGAR

OG SAMNINGAR VIÐ FLEIRI RÍKI EN EITT

HELGI P. BRIEM
BJÓ UNDIR PRENTUN

GEFIÐ ÚT AF
UTANRÍKISRÁÐUNEYTI ÍSLANDS
REYKJAVÍK 1963

Printed in Iceland.

RÍKISPRENTSMIÐJAN GUTENBERG

Formáli.

> ... honum sem og hefir gjört oss hæfa til að vera þjóna nýs sáttmála, ekki bókstafs, heldur anda. Því að bókstafurinn deyðir, en andinn lífgar.
> II. Kor. 3, 6.

Fyrsti samningur Íslendinga við erlent ríki mun hafa verið samningur við Ólaf konung Haraldsson, sem réð ríki í Noregi árin 1014 til 1030. Sá samningur er nú löngu týndur, en efni hans er skráð í Konungsbók og Skinnastaðabók. Fyrri hluti hans fjallaði um rétt Noregskonungs á Íslandi, en seinni hluti um rétt Íslendinga í Noregi.

Næsti samningur, sem vitað er um, er Gamli sáttmáli. Með honum tóku Noregskonungar og Danakonungar, sem arftakar þeirra, við samningsrétti fyrir hönd Íslendinga. Endurheimtu þeir hann ekki fyrr en í maí 1916, er Sveinn Björnsson, síðar forseti, gerði samning við Breta án milligöngu Dana. Var stjórn Íslands þá orðin fullgildur samningsaðili gagnvart Bretum, en með samningi, dags. 23. maí 1918, einnig gagnvart Frökkum og Ítölum, því að stjórn Breta óskaði, að fulltrúar þeirra undirituðu þann samning, og Bandaríkjamenn legðu á hann samþykki sitt.[1])

Þessi þáttaskipti voru staðfest síðar á árinu 1918 er Íslendingar og Danir gerðu með sér sambandssamninginn, hinn 30. nóvember. Í niðurlagi 7. greinar hans segir:

> „Samningar þeir, sem þegar eru gerðir milli Danmerkur og annarra ríkja og birtir, og Ísland varða, gilda og þar.
>
> Ríkjasamningar þeir, sem Danmörk gerir eftir að sambandslög þessi hafa náð staðfestingu, skuldbinda ekki Ísland, nema samþykki réttra íslenzkra stjórnvalda komi til."

Það hefði þurft að gera gangskör að því að skera úr því, við hvaða samninga Íslendingar teldu sig bundna, og fá samþykki hins samningsaðilans við því, fljótlega eftir 1918, en það hefur dregizt.

Í bréfi dags. 10. febrúar 1923, spurði norska utanríkisráðuneytið um það, við hverja af nánar tilgreindum norsk-dönskum samningum Íslendingar teldu sig bundna. Nokkur bréfaskipti urðu um málið, og voru Íslendingar ekki skjótir til svars. Með svarbréfi forsætisráðherra, dags. 26. apríl 1927, var ákveðið, að Ísland væri bundið af 12 tilgreindum samningum, en einn eða tvo þyrfti að endursemja.

Norðmenn höfðu þegar áður lýst yfir því, að þeir teldu sig bundna við þá norsk-danska samninga, sem Íslendingar vildu láta vera í gildi. Var síðan gerður nýr samningur um sjóferðaskýrslur, dags. 22. október 1928 (hér nr. 258) í samræmi við íslenzk lög.

---

1) Sjá Endurminningar Sveins Björnssonar, bls. 102, og Helgi P. Briem: Ullarmálið, Eimreiðin 1938, bls. 257—276.

Svíar báru einnig fram í kyrrþey fyrirspurn um það, hvort Íslendingar væru bundnir við danska samninga. Danska utanríkisráðuneytið svaraði, að ekki væri hægt að gefa almennt svar við þeirri fyrirspurn, en málið yrði borið undir íslenzku stjórnina, þegar þörf væri beins úrskurðar í hverju einstöku tilfelli.

Stóðu þessi mál svo, unz Sveinn Björnsson kom heim árið 1940. Bað ríkisstjórnin hann þá að athuga, hvaða samninga Ísland hefði við önnur ríki. Skilaði hann áliti um það, dags. í september 1940, og bendir hann þar á, að óhjákvæmilegt verði, að hið nýstofnaða utanríkisráðuneyti taki þetta mál til sérstakrar meðferðar og athugunar.

Hann gerði vandaða skrá yfir samninga þá, sem kæmu til greina, en segir, að sér hafi verið til baga, hve erfitt var þá að fá nauðsynlegar heimildir hér í Reykjavík. Hann flokkaði samninga þá, sem hann taldi koma til greina, í fimm flokka, sem hér segir:

A. Samningar gerðir eftir 1. desember 1918 og birtir í Stjórnartíðindunum.

B. Samningar gerðir af Dönum fyrir 1. desember 1918 og birtir á Íslandi.

C. Samningar, sem teknir hafa verið í Dansk Lovtidende, Tillæg, sem gildandi fyrir Ísland, en sést ekki, að birtir hafi verið í Stjórnartíðindunum eða öðruvísi á Íslandi.

D. Samningar gerðir af Dönum fyrir 1. desember 1918, birtir í Danmörku og teknir í Lovsamling for Island, án þess að sjáist, að þeir hafi verið birtir á Íslandi.

E. Samningar gerðir af Dönum fyrir 1. desember 1918 og birtir í Danmörku, en ekki birtir á Íslandi, þótt varðað geti Ísland.

Hann bendir á það í skýrslu sinni, að enginn vafi sé á, að samningar þeir, sem hann taldi í A og B flokki, séu gildir, en ræðir síðan nokkru nánar flokkun þessa. Það var leitt, að hann skyldi ekki úrskurða um samninga þá, er hann taldi í gildi, þá þegar, því enginn hefði verið færari til þess en hann. Skrá hans gerði samt gagn, því að hún er undirstaða skrár þeirrar, sem Hans G. Andersen birti í Handbók utanríkisráðuneytisins árið 1950 og síðar, og bætti jafnframt við hana nýjum samningum, svo að hún hefur komið í góðar þarfir.

Þegar Sveinn Björnsson gerði skrá sína, giltu lög um birtingu laga og tilskipana, dags. 24. ágúst 1877. Með þeim skal „þinglýsing sú á lögum og tilskipunum fyrir Ísland, sem nú er í gildi, vera aftekin". Þar eru samningar ekki nefndir, og munu engin ákvæði til um birtingu samninga fyrr en lög nr. 64/1943 nefna þá. Raunar má telja, að þeir geti fallið undir kónglegar fororðningar, sem nefndar eru í 6. grein þingskapa frá 1. júlí 1695, en það virðist ekki hafa verið skoðun danskra stjórnvalda. Þó var birtur samningur um frið milli Danmerkur og Spánar á Alþingi árið 1758,[1]) en ella virðist lítið hreyft við birtingu samninga fyrr en á Alþingi árið 1790, þegar allmargir samningar voru birtir.

Þeir, sem athugað hafa Lovsamling for Island, fimmta bindi og síðari, munu hafa undrazt þann fjölda samninga, sem þar er getið um afnám frádráttarréttar. Þessi frádráttarréttur var réttur þjóðhöfðingja til að skattleggja fjárflutning úr

1) Hér skv. Réttarsögu Alþingis eftir Einar Arnórsson, bls. 367.

landi þeirra, hvort sem hann stóð í sambandi við, að menn fluttu úr landi (Census emigrationis), eða að arfur féll til manns, sem búsettur var í öðru landi (Gabella hereditaria).

Danska stjórnin var hér vel á verði. Auðugur maður, sem hugðist flytjast til Íslands, átti rétt á að losna við skatt af eignum sínum, svo þær kæmust óskertar úr landi. Ef slíkur maður skyldi deyja, t. d. í Venezuela, og eiga erfingja á Íslandi, mundi arfleifð hans losna við slíkan skatt. Var danska stjórnin áhugasöm um, að Íslendingar gætu gætt réttar síns í slíkum tilfellum. Lét hún birta þessa samninga í tugatali á síðustu árum Alþingis, og síðan í Landsyfirdóminum, og ef ekki vildi betur til, á prestastefnu í Reykjavík. Jafnvel var birtur samningur um afnám frádráttarréttar við Bretland í Landsyfirdómnum árið 1826, (Lovs. f. Island, VIII, bls. 706) en Bretar segjast aldrei hafa gert slíkan samning. Þótt þessir skattar hafi nú litla þýðingu, þótti rétt að geta um þá með smáletri. Ella er fylgt þeirri reglu að birta ekki samninga, sem teljast mega neikvæðir, nema hvað getið er um afnám vegabréfsáritana, einnig með smáu letri.

Er utanríkisráðherra fór fram á það við mig, með bréfi dags. 28. júní 1960, að ég tæki að mér að sjá um útgáfu samninga Íslands við erlend ríki, segir hann sögu þessa máls svo:

„Er Sveinn Björnsson sendiherra var kallaður heim frá Kaupmannahöfn til ráðuneytis ríkisstjórninni um utanríkismál vorið 1940, eftir hernám Danmerkur, var eitt þeirra mála, er honum var falið að vinna að, að taka saman skrá um þá samninga við aðrar þjóðir, sem telja mætti, að væru gildandi fyrir Ísland. Skilaði Sveinn Björnsson utanríkisráðuneytinu í hendur slíku áliti vorið 1941.

Nokkrum árum seinna var Hans G. Andersen þjóðréttarfræðingi falið að halda áfram þessari rannsókn, og samdi hann síðan skrá um samninga Íslands við önnur ríki. Skrá þessi var síðan, svo sem kunnugt er, prentuð á vegum utanríkisráðuneytisins með þeim fyrirvara, að af Íslands hálfu hefði enn ekki verið tekin endanleg ákvörðun um skýringu á 7. gr. dansk-íslenzkra sambandslaga frá 30. nóvember 1918 um gildi samninga á Íslandi, sem áður höfðu verið gerðir milli Danmerkur og annarra ríkja, og Ísland varða. Skrá þessi var endurskoðuð árlega og prentuð í Handbók utanríkisráðuneytisins með framangreindum fyrirvara.

Oft hefur verið rætt um það að gefa út í heild samninga þá, sem greindir eru í skrá þeirri, sem að framan ræðir. Tími hefur hins vegar ekki unnizt til að vinna þetta verk til þessa. Ríkisstjórnin telur, að þessi útgáfa megi ekki dragast lengur, og hefur því ákveðið að hefjast handa um framkvæmd verksins..."

Þegar ég fór að vinna að samningasafninu vorið 1961, virtist mér sem ég yrði að vinna það frá upphafi. Á skrá þeirri, sem vísað er til í bréfi utanríkisráðherra, voru ýmsir samninga, sem Ísland varðaði ekki, úreltir samningar, og einnig vantaði þar ýmsa samninga.

Svo virðist einnig, sem verkið hafi verið hugsað nokkuð öðruvísi en ég taldi rétt, því að í bréfi Hans G. Andersen ambassadors, dags. 9. marz 1961, segir hann:

„Í póstinum í dag sendi ég gögnin í sambandi við útgáfu samninganna, þ. e. það, sem ég hef af danska samningasafninu, fjórar möppur með textum flestra þeirra samninga, sem virðast vera í gildi, og spjaldskrá yfir þá samninga Danmerkur og Íslands, sem ég hafði skrásett, hvort sem þeir voru í gildi eða ekki. Þetta var að sjálfsögðu einungis undirbúningsverk, og næsta skrefið átti að vera að fara nákvæmlega í gegnum alla textana til þess að ganga úr skugga um raunverulegt gildi hvers samnings fyrir sig. Síðan var ætlunin að taka afstöðu til þess, hvort rétt væri að þýða textana.

Sjálfur hafði ég hugsað mér að leggja til, að safnið væri í þrennu lagi. Fyrst væri skrá yfir alþjóðasamningana, er í gildi væru, ásamt upplýsingum um, hvar texta þeirra væri að finna, því auðvitað er algjörður ógerningur að prenta þá texta alla. Næst yrðu textar Norðurlandasamninganna og loks gildandi frumtextar tvíhliðasamninga. Hafði ég hugsað mér að semja smáklausu við hvern samning á svipaðan hátt og gert er í danska samningasafninu, þar sem gefnar eru upplýsingar um aðdraganda samningsins, gildistöku o. s. frv....“

Mér virtist það algerlega ófullnægjandi að prenta ekki alþjóðasamningana í samningasafninu, því að meðal þeirra eru mikilvægustu samningar, sem Ísland er aðili að, og sumir þeirra snerta hvern mann á landinu.

Hins er einnig að gæta, að er Ísland gerist aðili að alþjóðasamningi, verða margir samningar við einstök lönd að jafnaði úreltir og óþarfir. Er Ísland gerðist aðili að samningi nr. 65, um samræmda aðferð til að mæla skip, dags. 10. júní 1947, má segja, að allir hinir mörgu samningar við einstök lönd um viðurkenningu á mælibréfum skipa, yrðu úreltir, enda eru flestir alþjóðasamningar gerðir til þess að samræma reglur, sem einstök lönd hafa komið sér saman um.

Aðeins eitt ríki, Ítalía, óskaði eftir að samningur um mælibréf skipa yrði tekinn í samningasafnið, og var það að sjálfsögðu gert (Samningur nr. 243).

Samningum við einstök ríki, sem teljast úreltir við aðild að alþjóðasamningi, eru þó áfram í fullu gildi, þangað til þeim er sagt upp, og verður það mál rætt síðar í þessum formála.

Virtist mér óhjákvæmileg nauðsyn að prenta alþjóðasamningana, enda hafa margir þeirra ekki verið birtir á Íslandi. Þó virtist mér, að sleppa mætti samningum, sem vörðuðu aðeins eina stofnun í landinu, svo sem póst- og fjarskiptasamningum, tæknilegum samningum og tæknilegum hluta vissra samninga, sem lítt vörðuðu almenning, svo sem útreikninga vegna öryggis skipa og fleiri slíka, þótt rétt væri að prenta hinn almenna hluta þeirra. Einnig virtist óþarft að prenta lánssamninga, þótt ríkið væri aðili að þeim.

Utanríkisráðherra Guðmundur Í. Guðmundsson, og Agnar Kl. Jónsson, ráðuneytisstjóri, féllust á þessar röksemdir og fólu mér að haga útgáfunni eftir því, sem ég teldi heppilegast og jafnframt ódýrast. Þakka ég fyrir það traust.

Lá þá fyrst fyrir að athuga alla samninga, sem teljast máttu í gildi milli Danmerkur og annarra ríkja, þann 1. desember 1918. Þeirra var ekki að leita nema í hinum dönsku samningasöfnum, sem talin eru meðal heimildarrita. Hins vegar var ekki hægt að sjá þar, hvort samningum hefði verið sagt upp eða þeir endurnýjaðir. Sendiráð Íslands í Kaupmannahöfn sneri sér tvisvar á árinu 1947 til utanríkisráðuneytis Dana og bað um upplýsingar um það, hverjir af dönskum samningum, sem í gildi voru fyrir 1. desember 1918, væru enn í gildi, því að þeir gætu talizt gildandi milli Íslands og þess lands, sem þeir hefðu verið gerðir við.

Utanríkisráðuneyti Dana svaraði með erindi, dags. 5. nóvember 1947, og kvaðst enga möguleika hafa til slíkrar rannsóknar, sem mundi taka mjög langan tíma. Leitaði ég því ekki til þeirra um aðstoð, nema að fá texta tveggja samninga, sem ekki höfðu verið birtir, enda þurfti ég hennar ekki.

Varðandi samninga, sem gerðir hafa verið eftir 1918, mætti ætla, að þeirra væri aðeins að leita í Stjórnartíðindunum, en svo er ekki. Þar vantar allmarga samninga, svo að ég eyddi miklum tíma í að leita af mér grun um, að Ísland væri ekki aðili að fleiri samningum, sem hvorki hefðu verið auglýstir né birtir. Vona ég, að nú sé allt komið til skila, en þori ekki að fullyrða það.

Allir aðilar Þjóðabandalagsins skuldbinda sig til að láta skrá hjá því og birta samninga sem þeir kynnu að gera við erlend ríki. Þótt Danmörk væri aðili þess virðist sem það hafi láðst að birta 12 samninga Íslands við einstök ríki, og eru það þessir: Nr. 134, 135 og 137 við Bandaríki Ameríku, nr. 172 við Brasilíu, nr. 188 við Bretland, nr. 198, 200 og 201 við Danmörku, nr. 221 við Haiti, nr. 245 við Kanada og nr. 280 og 282 við Spán.

Gerði ég síðan skrá yfir alla þá tvíhliða samninga, sem ég taldi Ísland vera aðila að, eða gagnlegt fyrir Ísland að vera aðili að. Það hefur verið ritað allmikið um það, hvernig bæri að túlka rétt orðið: að birta, í 7. gr. sambandssamningsins frá 30. nóv. 1918. Mikið af þeim skrifum er óraunhæft, því að það var algert handahóf, hvort samningur var birtur eða ekki, og glundroði ríkti í því máli. Samningar, sem voru lítils virði, voru birtir, en mikilvægir samningar oft og einatt alls ekki. Ég gat ekki séð, að það ætti að skera úr um aðild Íslendinga að samningi, hvort hann hafi verið birtur. Ákvæði 7. greinar gátu naumast verið annað en samkomulag við Dani, um að þeir skyldu ekki sporna við því, að Íslendingar notfærðu sér þá samninga, sem þeir óskuðu eftir, enda er það viðurkennt af þjóðarétti, að ríki, sem verið hefur hluti ríkisheildar, geti látið gilda áfram samninga, sem gildandi voru fyrir ríkisheildina.

Gagnvart þeirri þjóð, sem var gagnaðili samnings, skipti það auðvitað engu máli, hvort samningur, sem hún hafði gert, var birtur eða ekki.

Ég reyndi því að meta það, hvort samningur væri Íslandi til gagns eða ekki. Þurfti þá að sjálfsögðu ekki að taka afstöðu til samninga, sem ekki vörðuðu Ísland, og leynisamningar, sem voru til ógagns fyrir landið, féllu burtu. Ef ríki það, sem gert hafði samninginn, féllst á að láta hann gilda gagnvart Íslandi, virtist málið leyst. Að sjálfsögðu voru teknir á skrá allir samningar, sem birtir höfðu verið á Íslandi, ef þeir töldust enn vera í gildi.

Skrá þessa ræddum við síðan á nokkrum fundum, Agnar Kl. Jónsson, ráðu-

neytisstjóri, Niels P. Sigurðsson, deildarstjóri, og ég. Ræddum við hvern einstakan samning og hvers vegna rétt væri að taka hann með eða sleppa honum.

Er við höfðum komizt að niðurstöðu um þessa samninga, var skrá yfir þá send íslenzku sendiráðunum í viðkomandi landi, og þau beðin að skýra lögfræðideild utanríkisráðuneytisins í því landi frá því, að Íslendingar væru að undirbúa útgáfu samningasafns; að þeir teldu Ísland bundið við samninga þá, sem taldir væru á meðfylgjandi skrá, og að þeim þætti vænt um, ef sérfræðingar þeirra vildu athuga hana og segja álit sitt á því, hvort þeir teldu nokkurn samning oftalinn eða vantalinn á skránni. Jafnframt var sendiráðinu skýrt frá ástæðum fyrir því, að samningur, sem talinn var í Handbók utanríkisráðuneytisins, hafi verið felldur af skrá þessari, og öðrum ef til vill bætt við.

Voru það auðvitað aðallega samningar frá því fyrir 1918, sem rétt þótti að fá úrskurð um, því að betra væri, að úrskurður um gildi þeirra lægi fyrir, ef við þyrftum að notfæra okkur þá. Jafnframt fengist þá vitneskja um það, hvort búið væri að segja samningnum upp.

Í nokkrum löndum höfum við átt í erfiðleikum, vegna þess að viðskiptadeild utanríkisráðuneytisins þar í landi vildi ekki viðurkenna, að Ísland hefði beztu-kjara samning frá því fyrir 1918. Nú liggja fyrir viðurkenningar frá lögfræðideildum þessara sömu ráðuneyta, um að samningarnir séu í gildi, og leysir það úr nokkrum vanda.

Einstaka ríki hafa ekki svarað þessum tilmælum, en langflest hafa gert það og fallizt algerlega á skrá okkar. Vegna þess hve mörg svör bárust seint, eru upplýsingar um hverjir samningar séu viðurkenndir að finna í aðalskrá um samninga síðast í II. bindi, undir nafni landsins.

Þó voru gerðar fáeinar athugasemdir. Bretar töldu ekki ástæðu til að birta yfirlýsingu þeirra um grið og réttarstöðu Íslendinga (Samningur nr. 178), þótt hún sé einstakt plagg í þjóðarétti og minnismerki um drengskap og mannúð, sem fágæt er á stríðstímum. Varðandi 2 samninga bentu þeir á að þeir hafi gerzt aðilar að alþjóðasamningum, svo óþarft væri að birta samninga við einstök lönd.

Ítalía benti á, að samningi hefði verið sagt upp, og Dóminíkanska lýðveldið benti á, að verzlunarsamningi frá 1852 hefði verið sagt upp árið 1897, en hann er talinn gildandi í safni verzlunarsamninga, sem Danir gáfu út árið 1934.

Bæði Svíar og Norðmenn töldu vantalinn samning nr. 256, um orðuveitingar. Okkur virtist ónauðsynlegt að birta erindaskipti varðandi það, að skýrt væri frá ástæðum til þess, að erlendum mönnum væri veitt orða, vegna þess að slíkt mun föst regla. En formlega stendur það mál svo, að Danir hafa aldrei birt þessi erindaskipti, en Svíar hafa gert það. Mátti því telja, að erindaskipti þessi væru Íslandi óviðkomandi, en til þess að gera þessum ágætu frændþjóðum til hæfis var ákveðið að prenta erindin.

Við umræður um útgáfu samningasafnsins kom það í ljós, að nokkur ríki höfðu ekki gert sér grein fyrir, hvernig afstöðu Íslands til samninga, sem Danir höfðu gert á árunum 1919 til 1940, var háttað. Var það brengl komið til af því, að í inngangi

samningsins var Kristján konungur talinn konungur Danmerkur og Íslands. Gafst því tækifæri til að skýra það mál.

Það er því von mín, að nokkuð hafi skýrzt línur í samningamálum Íslands með útgáfu þessa safns. Gagnvart þeim ríkjum, sem hafa svarað fyrirspurn Íslands, má telja, að ekki sé vafi um, hvaða samningar gildi milli ríkjanna. En þau ríki, sem ekki hafa svarað fyrirspurninni, munu standa höllum fæti, ef þau vilja notfæra sér samninga, sem Ísland telur ekki í gildi, ef þau hafa ekki svarað fyrirspurn um það, hvort þau teldu nokkurn samning vantalinn.

Það getur verið, að samningar gildi nokkru víðar en hér er talið. Svo sem kunnugt er, gerðu þjóðhöfðingjar að jafnaði samninga fyrir alla þegna sína. Þeir samningar giltu áfram, þótt afstaða vissra hluta ríkisheildarinnar breyttist, að sínu leyti eins og samningar Dana við Breta á árunum 1660 og 1670 gilda hér á Íslandi. Vegna þeirra stórkostlegu breytinga, sem orðið hafa á undanförnum árum í afstöðu ýmissa landa, t. d. í brezka samveldinu, leikur nokkur vafi á því, hvaða lönd teljast nú aðilar að gömlum samningum Bretkonungs.

Sendiráð Íslands í London bað því brezka utanríkisráðuneytið um að segja almennt álit sitt á því máli, ef það lægi ljóst fyrir. Ráðuneytið færðist undan því, og sneri sendiráðið sér því til fulltrúa helztu samveldislandanna þar í borg og spurðist fyrir um afstöðu þeirra.

Ástralía, Ceylon, Indland, Kanada og Nýja Sjáland hafa svarað fyrirspurn sendiráðsins, en ekki önnur samveldislönd.

Því miður hefur ekki reynzt kleift að bíða eftir svörum allra þeirra ríkja, sem spurð hafa verið. Ef svör berast síðar, munu þau að sjálfsögðu verða auglýst í C-deild Stjórnartíðindanna. Sá háttur hefur verið hafður á, að í aðal-skrá yfir samninga í lok annars bindis hafa þeir samningar verið merktir með stjörnu, sem gagnaðili hefur viðurkennt sem gildandi. Ef sú viðurkenning kemur síðar, er hægur vandi fyrir notendur safnsins að bæta stjörnu við þá samninga, sem síðar verða viðurkenndir.

Það er von mín, að með því að fá yfirlit um þá samninga, sem Íslendingar eru aðilar að, fáist einnig yfirlit um það, hvers vant er í samningum Íslands. Við höfum t. d. ekki orðið aðilar að Genfar-sáttmálunum fjórum, sem gerðir voru 12. ágúst 1949, en einn þeirra er gerður til að vernda almenna borgara á ófriðartímum, en hinir hafa fært sér í nyt þá reynslu, sem fengizt hefur af síðasta stríði. En sáttmálarnir frá 18. október 1907 voru gerðir, þegar kafbátar og flugvélar voru óþekktar vígvélar.

Einnig þyrfti að endurskoða nokkra samninga í ljósi íslenzkrar löggjafar.

Um niðurröðun samninganna er það að segja, að þeim er raðað eftir aldri innan tveggja deilda. I. bindi geymir alþjóðasamninga, og eru þar allir samningar við fleiri lönd en eitt. II. bindi geymir alla samninga við einstök lönd og nokkra sögulega samninga, sem nú eru úr gildi fallnir. Að auki er þar AÐALSKRÁ þar sem talin eru aðildarríki að alþjóðasamningum, og hvar sé að finna staðfestingu einstakra ríkja á að þau telji samninga við Ísland, sem Danmörk gerði, vera í gildi.

Þar er skrá um EFNISFLOKKA samninga og skrá um ATRIÐISORÐ og ÁRTALASKRÁ samninganna. Að lokum er þar skrá um HEITI SAMNINGANNA Á ENSKU.

Aldur samninga er miðaður við undirskrift, þegar fyrst er gengið frá honum, nema ef form hans hefur tekið svo miklum breytingum, að telja má nýja gerð. Er hér reynt að fylgja erlendum fordæmum, svo að auðveldara sé að samræma tilvitnanir.

Breytingar eða viðaukar eru felldir inn í alþjóðasamningana, þar sem fært þótti, og að sjálfsögðu skýrt frá því í athugasemdum. Ella eru þær prentaðar næst á eftir samningnum. Þetta kann að skapa nokkurn rugling, þegar leitað er að samningi í ritinu, en vegna þeirra, sem telja, að betur hefði farið að raða eingöngu eftir tímaröð, hefur það verið gert í sérstakri skrá, sem prentuð er aftast í öðru bindi.

Safnið er miðað við þá samninga, sem voru taldir í gildi 31. desember 1961, en með árinu 1962 er byrjað að birta samninga í C-deild Stjórnartíðindanna. Þó er brugðið frá þeirri reglu um dagsetningu. Alþjóðasamning, dags. 20. marz 1883, um vernd eignarréttar á sviði iðnaðar (nr. 2) hefði ekki átt að telja með í safninu. Þar eð búið var að ganga frá samningnum af Íslands hálfu með lögum nr. 102/1961, var það þó látið ráða og samningurinn prentaður hér, vegna þess að með gildistöku hans varð úreltur mikill fjöldi samninga við einstök lönd, og þótti hagsýni að sleppa að prenta þá samninga, sem hefðu verið orðnir úreltir, áður en gengið var frá prentun safnsins. En samningur þessi gekk í gildi 5. maí 1962.

Þótt samningar við einstök ríki um vernd vörumerkja, iðnaðarfyrirmynda og fleiri svipuð mál, og um mælibréf skipa, séu ekki prentaðir hér, má segja að líf leynist með þeim. Þeim hefir ekki verið sagt upp, svo telja má að gildi þeirra liggi nú í láginni fyrir alþjóðasamningnum. Ef honum yrði sagt upp af Íslandi, mundu þessir samningar fá aftur fyrra gildi sitt. Eins færi ef eitthvert annað ríki segði upp alþjóðasamningnum. Þá mundu fyrri samningar þess við Ísland aftur gildir. Þessir möguleikar virtust þó svo ólíklegir að meinlaust þótti að sleppa að prenta þessa samninga, þótt sjálfsagt væri að benda á þessa möguleika.

Nokkru öðru máli gegndi um samning um fiskveiðar í norðaustur Atlantshafi (nr. 116). Hann var undirritaður 24. janúar 1959 og staðfestur af Íslandi hinn 12. apríl 1960. Í samningnum er ráðgert, að hann gangi í gildi, þegar öll þau ríki, sem undirrituðu hann, hefðu lagt fram staðfestingarskrár sínar (15. gr., 2. mgr.) Þetta gekk erfiðlega, og þegar gengið var frá prentuninni, var gert ráð fyrir, að breyta þessu skilyrði, svo að þau ríki, sem þegar hefðu staðfest samninginn, kæmu sér saman um að setja hann í gildi án frekari tafar. Það var þó ekki gert fyrr en 28. júní 1963, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðindanna nr. 8/1963.

Sama máli gegnir um bókun með breytingum á Varsjársamningnum, dags. í Haag hinn 28. september 1955 (nr. 36). Með auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 9, dags. 20. maí 1963, var auglýst, að bókun þessi gengi í gildi hinn 1. ágúst 1963.

Elztu samningarnir, sem hér eru prentaðir, voru ritaðir á latínu, sem var notuð í viðskiptum milli ríkja, áður en franskan hófst til vegs sem viðskiptamál vestrænna ríkja. Var ríki frönskunnar svo mikið, að jafnvel Danir og Svíar gerðu samninga sín á milli á frönsku (sbr. nr. 289). Eftir fyrri heimsstyrjöldina óx vegur

enskunnar, og alþjóðastofnanir, sem þá urðu til, notuðu ensku og frönsku hvoru tveggja.

Samtímis hófst sú þjóðlega stefna, að ríki gerðu samninga sína á málum beggja samningsaðila, og er svo enn í dag. Til þess að reyna að gera öllum til hæfis hafa Norðurlandaþjóðirnar tekið upp þá reglu að hafa samninga sína á öllum Norðurlandamálunum, og þá ritað textann samsíða grein fyrir grein. Undirritar þá fulltrúi hverrar þjóðar textann á sínu máli, en fulltrúi Finnlands bæði finnskan texta og sænskan.

Utanríkisráðuneytið hefur látið sér nægja að birta aðeins danska textann með þeim íslenzka, og er þeirri reglu fylgt hér, enda er greiður aðgangur að textum hinna landanna í samningabókum þeirra og samningasafni því, sem Sameinuðu þjóðirnar gefa út.

Sameinuðu þjóðirnar hafa komið sér saman um að birta gögn sín á ensku, frönsku, kínversku, rússnesku og spönsku, en ýmsar stofnanir þeirra láta sér nægja að birta gerðir sínar á ensku, frönsku og spönsku.

Í samningasafni þessu hefur verið fylgt reglu utanríkisráðuneytisins og birtur aðeins enski textinn með hinum íslenzka eða prentaður enski textinn aðeins, ef ekki er til opinber íslenzk þýðing.

Þeir samningar, sem ekki hafa verið birtir í Stjórnartíðindunum, eru sjaldnast til í þýðingu. Það hefur ekki þótt fært að nota íslenzka texta, aðra en þá, sem utanríkisráðuneytið hefur gefið út og telja má löghelgaða (official). Því eru þeir samningar, sem ekki hafa verið birtir hér, prentaðir á frummálinu, sem venjulega er enska, og er það mikill ljóður, að samningar þessir skuli ekki vera til á íslenzku.

Með auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 15, dags. 15. nóvember 1963, var tilkynnt, að þeir 57 alþjóðasamningar, sem hér eru taldir, skyldu teljast birtir að lögum með útkomu þessa rits: Samningar nr. 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 32, 34, 38, 50, 53, 54, 55, 59, 62, 63, 64, 66, 72, 73, 74, 78, 83, 84, 85, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 111, 112, 117 og 125.

Síðar mun auglýst, hverjir samningar við einstök ríki, skuli teljast birtir með útkomu þessa rits.

Ég vil geta þess, að ég taldi mér ekki heimilt að breyta nokkrum staf í samningunum, og hef því reynt að birta þá stafrétta. Þó hef ég talið mér heimilt að færa heiti þeirra til nútímamáls, en ekki nema í fáum tilfellum, og þá af nauðsyn. Þótt ég hafi rekizt á þýðingarvillur, hef ég ekki talið mér heimilt að leiðrétta þær, en bent á slíkar villur neðanmáls, ef þær virtust geta skipt máli.

Þó hef ég til að spara prentkostnað leyft mér að sleppa öllum undirskriftum undir alþjóðasamningum, allmörgum inngangsorðum, sem ekki virtust hafa þýðingu, og að jafnaði klausunni um, að þeir, sem undirrita samning, hafi fengið til þess heimild eða umboð frá stjórn sinni.

Líkast til hefur setning þessarar bókar verið erfiðari en á nokkurri annarri bók, sem komið hefur út á Íslandi, því að samningarnir eru á tíu málum, sumpart all fornlegum. Mér er því skylt að þakka ágæta samvinnu og frábært starf Ríkisprent-

smiðjunnar Gutenberg, forstjóra hennar Magnúsar Ástmarssonar, og starfsmanna. Meginhluta bókarinnar setti Harald I. Haralds frá Vancouver, Baldvin Einarsson annaðist leiðréttingar á próförkum og Sigurður Pétursson umbrot bókarinnar.

Prófarkalestur var því að sama skapi erfiður, og gekk mér mjög erfiðlega að fá prófarkalesara. Varð ég sjálfur að lesa allar prófarkir af ritinu, en ýmsir lásu með mér. Langdrýgst voru þau Björgvin Hólm, blaðamaður og Álfheiður Sylvía Briem, dóttir mín. Franski sendikennarinn, Regis Boyer, lic. ès lettres, las aðra próförk af þeim samningum, sem eru á frönsku. Próförk af finnskunni sendi ég til Helsingfors, og las Kurt Juuranto aðalræðismaður hana. Þakka ég þeim öllum mjög erfitt starf.

Einnig þakka ég þeim sérfræðingum, sem ég leitaði til og gáfu mér góð ráð og gagnlegar upplýsingar. Er þar helzt að geta Agnars Kofoed-Hansen flugmálastjóra, Gunnlaugs Briem póst- og símamálastjóra og Hjálmars R. Bárðarsonar skipaskoðunarstjóra.

Að lokum vil ég þakka samstarfsmönnum mínum í utanríkisþjónustunni fyrir þeirra fyrirhöfn og aðstoð. Hef ég áður getið þeirra Agnars Kl. Jónssonar ráðuneytisstjóra og Niels P. Sigurðssonar deildarstjóra, sem mest hefur mætt á, og er ég þeim mjög þakklátur fyrir þeirra miklu hjálp.

Reykjavík, 22. nóvember 1963.

Helgi P. Briem.

Helztu heimildarrit:

D. H. S.	Danmarks Handels- og Skibsfartstraktater. Kbh. 1934.
D. N. T.	Danmark-Norges Traktater 1523—1750 med dertil hörende Aktstykker I—XI. Kbh. 1907—1949.
D. Tr. I	Danske Tractater 1751—1800. Kbh. 1882.
D. Tr. II A	Danske Tractater efter 1800, I. 1. Politiske Tractater 1800—1863. Kbh. 1877.
D. Tr. II B	Danske Tractater efter 1800, I. 2. Handels- og andre Tractater 1800—1863. Kbh. 1874.
D. Tr. III	Danske Tractater efter 1800. II. Bind 1863—1879. Kbh. 1885.
D. Tr. IV	Danmerks Traktater og Aftaler med fremmede Magter efter 1814. IV. Bind. 1880—1890. Kbh. 1918.
D. Tr. V	Danmarks Traktater og Aftaler med fremmede Magter efter 1814. V. Bind. 1891—1900. Kbh. 1939.
D. Tr. VI	Danmarks Traktater og Aftaler med fremmede Magter eftir 1814. VI. Bind. 1901—1907. Kbh. 1942.
D. Tr. VII	Danmarks Traktater og Aftaler med fremmede Magter efter 1814. VII. Bind. 1908—1920. Kbh. 1951.
Fornbr.	Íslenzkt fornbréfasafn I—. Kaupmannahöfn og Reykjavík 1857—
Lagasafn I	Lagasafn. Gildandi lög íslenzk 1931. Rvík. 1932.
Lagasafn II	Lagasafn. Gildandi lög íslenzk vorið 1945. Rvík 1947.
Lagasafn III	Lagasafn. Gildandi lög íslenzk vorið 1954. Rvík 1955.
LNTS	League of Nations Treaty Series. Geneva 1920—1946.
Lovs. f. I.	Lovsamling for Island I—XXI. Kbh. 1853—1889.
N. O.	Overenskomster med fremmede stater 1940—. Oslo 1950—.
Stat.	United States Statutes at Large.
Stjt.	Stjórnartíðindi, A-deild. Kaupmannahöfn og Reykjavík 1885 —.
S. Ö.	Sveriges överenskommelser. Sth. 1912—.
TIAS	Treaties and Other International Acts series. Wash. 1945 —.
Treaties i. F.	Treaties in Force. A List of Treaties and Other International Agreements of the United States in Force on January 1, 1962. Wash. 1962.
UKTS	United Kingdom Treaty Series. London 1891—.
UNTS	United Nations Treaty Series. New York 1947—.
UST	United States Treaties and Other International Agreements. Wash. 1950—.

Nr. 1. *Paris, 16. april 1856.*

Yfirlýsing um nokkur undirstöðuatriði sjóréttar á stríðstímum.

Déclaration touchant certains principes du droit maritime en temps de guerre.

1⁰ Que la course est et demeure abolie;
2⁰ Que le pavillon neutre couvre la marchandise ennemie, à l'exception de la contrebande de guerre;
3⁰ Que la marchandise neutre, à l'exception de la contrebande de guerre, n'est pas saisissable sous pavillon ennemi;
4⁰ Que les blocus, pour être obligatoires, doivent être effectifs, c'est-à-dire maintenus par une force suffisante pour interdire réellement l'accès du littoral ennemi.

Enfin, il est stipulé dans la déclaration qu'elle n'est et ne sera obligatoire qu'entre les puissances qui y ont ou qui y auront accédé.

Aðstandendur Parísar-yfirlýsingarinnar voru sjö ríki en síðan hún var samþykkt hafa nær öll menningarríki samþykkt hana og gerst aðilar að henni.

Danmörk lýsti yfir aðild sinni með orðsendingu dags. 25. júní 1856 og telst Ísland aðili hennar frá þeim degi.

Nr. 2. *Paris, 20. marz 1883.*

Samningur um vernd eignarréttinda á sviði iðnaðar.

Convention pour la protection de la propriété industrielle.

1. gr.

(1) Lönd þau, er samþykkt þessi nær til, stofna með sér samband til verndar eignarréttinda á sviði iðnaðar.

(2) Vernd eignarréttinda á sviði iðnaðar tekur til einkaleyfa, smáeinkaleyfa, iðnteikninga og iðnlíkana, vörumerkja, firmanafna og til upplýsinga um uppruna eða upprunaheiti og varna gegn óréttmætri samkeppni.

(3) Hugtakið „vernd eignarréttinda á sviði iðnaðar" skal hér tekið í víðtæk-

Article premier

(1) Les pays auxquels s'applique la présente Convention sont constitués à l'état d'Union pour la protection de la propriété industrielle.

(2) La protection de la propriété industrielle a pour objet les brevets d'invention, les modèles d'utilité, les dessins ou modèles industriels, les marques de fabrique ou de commerce, le nom commercial et les indications de provenance ou appellations d'origine, ainsi que la répression de la concurrence déloyale.

(3) La propriété industrielle s'entend dans l'acception la plus large et s'ap-

ustu merkingu þess orðs og á eigi aðeins við iðnað og verzlun í eiginlegri merkingu, heldur nær einnig yfir á svið landbúnaðar og úrvinnsluiðnaðar, yfir allar framleiddar vörur og náttúrugæði, svo sem: vín, korn, tóbaksblöð, ávexti, húsdýr, jarðefni, ölkelduvatn, öl, blóm og mjöl.

(4) Undir „einkaleyfi" teljast hinar ýmsu tegundir einkaleyfa, viðurkenndar af lögum landa þeirra, sem aðilar eru að sambandinu, svo sem aðkomin einkaleyfi, einkaleyfi til endurbóta, viðbótarleyfi og skírteini, o. s. frv.

2. gr.

(1) Borgarar hvers sambandslands skulu, að því er varðar vernd eignarréttinda á sviði iðnaðar, njóta í öllum hinum löndum sambandsins þeirra hlunninda, sem viðkomandi lög veita nú eða kunna að veita í framtíðinni sínum eigin borgurum, enda sé í engu hróflað við þeim réttindum, sem samþykkt þessi gerir sérstaklega ráð fyrir. Þar af leiðandi skulu þeir verða aðnjótandi þeirrar sömu verndar og hinir síðarnefndu, og sömu lögverndar gegn allri ágengni á réttindi þeirra, að því tilskildu, að þeir gangist undir skilyrði þau og formsatriði, sem lögð eru á landsmenn.

(2) Þó skal eigi hægt að setja borgurum sambandslandanna nein skilyrði um heimili eða búsetu í landi, þar sem verndar er óskað, til þess að þeir njóti hvers konar lögverndar eignarréttinda á sviði iðnaðar.

(3) Hvert sambandsland um sig hefur þó áskilið sér rétt til þess að setja í löggjöf sinni ákvæði, að því er snertir hina lögformlegu og framkvæmanlegu aðferð og réttindi og enn fremur, í samræmi við reglurnar um vernd eignarréttinda á sviði iðnaðar, að gefa nánari fyrirmæli um val lögheimilis eða útnefningu umboðsmanns.

3. gr.

Borgarar landa, sem ekki eru í sambandinu, en eru búsettir eða eiga traust og starfandi iðnaðar- eða verzlunarfyrirtæki á landsvæði einhvers sambandslands-

plique non seulement à l'industrie et au commerce proprement dits, mais également au domaine des industries agricoles et extractives et à tous produits fabriqués ou naturels, par exemple: vins, grains, feuilles de tabac, fruits, bestiaux, minéraux, eau minérales, bières, fleurs, farines.

(4) Parmi les brevets d'invention sont comprises les diverses espèces de brevets industriels admises par les législations des pays de l'Union, telles que brevets d'importation, brevets de perfectionnement, brevets et certificats d'addition, etc.

Article 2

(1) Les ressortissants de chacun des pays de l'Union jouiront dans tous les autres pays de l'Union, en ce qui concerne la protection de la propriété industrielle, des avantages que les lois respectives accordent actuellement ou accorderont par la suite aux nationaux, le tout sans préjudice des droits spécialement prévus par la présente Convention. En conséquence, ils auront la même protection que ceux-ci et le même recours légal contre toute atteinte portée à leurs droits, sous réserve de l'accomplissement des conditions et formalités imposées aux nationaux.

(2) Toutefois, aucune condition de domicile ou d'établissement dans le pays où la protection est réclamée ne peut être exigée des ressortissants de l'Union pour la jouissance d'aucun des droits de propriété industrielle.

(3) Sont expressément réservées les dispositions de la législation de chacun des pays de l'Union relatives à la procédure judiciaire et administrative et à la compétence, ainsi qu'à l'élection de domicile ou à la constitution d'un mandataire, qui seraient requises par les lois sur la propriété industrielle.

Article 3

Sont assimilés aux ressortissants des pays de l'Union les ressortissants des pays ne faisant pas partie de l'Union qui sont domiciliés ou ont des établissements

anna, njóta sömu réttinda og þegnar landa innan sambandsins.

4. gr.

A. — (1) Hver sá, sem hefur eftir settum reglum lagt fram beiðni fyrir einkaleyfi, smáeinkaleyfi, skrásetningu iðnteikningar eða iðnlíkans og vörumerkis í einhverju landi innan sambandsins, eða löglegur umboðsmaður hans eða framsalshafi, skal njóta forgangsréttar til þess að leggja beiðnina fram í hinum löndunum, með þeim fresti, er kveðið er á hér á eftir.

(2) Hver sú beiðni, sem jafngildir eðlilegri beiðni í heimalandi, samkvæmt landslögum sérhvers ríkis innan sambandsins eða samkvæmt milliríkjasamningi ýmissa ríkja sambandsins, telst skapa forgangsrétt.

B. — Samkvæmt þessu verður beiðni, sem borin er upp síðar í hinum sambandslöndunum, innan þessa frests, ekki talin ógild af völdum neins konar aðgerða, er koma til innan þess tíma, þ. e. einkum með annarri beiðni, auglýsingu eða hagnýtingu á uppgötvuninni, með því að bjóða til sölu teikningar eða líkön, með notkun vörumerkis, og skulu aðgerðir þessar eigi gefa tilefni til neins réttar þriðja aðila né heldur til einkaeignar. Um rétt, sem þriðji aðili hefur öðlazt fyrir dagsetningu fyrstu beiðni, sem forgangsréttur byggist á, fer eftir landslögum hvers sambandslands.

C. — (1) Hinn framangreindi frestur til forgangsréttar er tólf mánuðir fyrir einkaleyfi og smáeinkaleyfi, og sex mánuðir fyrir iðnteikningar og iðnlíkön og fyrir vörumerki.

(2) Frestur þessi telst hefjast þann dag, er fyrsta beiðni er borin upp, að þeim degi ótöldum.

(3) Ef síðasti dagur frestsins er lögboðinn frídagur eða dagur, sem skrifstofa er eigi opin til móttöku á beiðnum í því landi, sem verndar er óskað, er

industriels ou commerciaux effectifs et sérieux sur le territoire de l'un des pays de l'Union.

Article 4

A. — (1) Celui qui aura régulièrement fait le dépôt d'une demande de brevet d'invention, d'un modèle d'utilité, d'un dessin ou modèle industriel, d'une marque de fabrique ou de commerce, dans l'un des pays de l'Union, ou son ayant cause, jouira, pour effectuer le dépôt dans les autres pays, d'un droit de priorité pendant les délais déterminés ci-après.

(2) Est reconnu comme donnant naissance au droit de priorité tout dépôt ayant la valeur d'un dépôt national régulier en vertu de le la loi intérieure de chaque pays de l'Union ou de traités internationaux conclus entre plusieurs pays de l'Union.

B. — En conséquence, le dépôt ultérieurement opéré dans l'un des autres pays de l'Union, avant l'expiration de ces délais, ne pourra être invalidé par des faits accomplis dans l'intervalle, soit, notamment, par un autre dépôt, par la publication de l'invention ou son exploitation, par la mise en vente d'exemplaires du dessin ou du modèle, par l'emploi de la marque, et ces faits ne pourront faire naître aucun droit de tiers ni aucune possession personnelle. Les droits acquis par des tiers avant le jour de la première demande qui sert de base au droit de priorité sont réservés par l'effet de la législation intérieure de chaque pays de l'Union.

C. — (1) Les délais de priorité mentionnés ci-dessus seront de douze mois pour les brevets d'invention et les modèles d'utilité, et de six mois pour les dessins ou modèles industriels et pour les marques de fabrique ou de commerce.

(2) Ces délais commencent à courir de la date du dépôt de la première demande; le jour du dépôt n'est pas compris dans le délai.

(3) Si le dernier jour du délai est un jour férié légal, ou un jour où le Bureau n'est pas ouvert pour recevoir le dépôt des demandes dans le pays où la protec-

fresturinn framlengdur til næsta virks dags þar á eftir.

D. — (1) Hverjum þeim, er vill notfæra sér forgangsrétt fyrri beiðni, er skylt að gefa yfirlýsingu, er gefur til kynna dagsetningu beiðninnar og land það, er hún hefur verið borin upp í. Hvert land fyrir sig ákveður, hvenær slík yfirlýsing skal gefin í síðasta lagi.

(2) Þessara atriða skal getið í tilkynningum þeim, er viðkomandi yfirvöld gefa út, einkum um einkaleyfi og lýsingar þar að lútandi.

(3) Sambandslöndin geta krafizt þess af þeim, sem gefur yfirlýsingu um forgangsrétt, að hann leggi þeim til afrit af umsókninni (lýsingu, teikningum, o. s. frv.), sem lögð hefur verið fram áður. Afritið, staðfest samkvæmt frumriti af yfirvöldum þeim, er veitt hafa umsókn þessari viðtöku, skal undanþegið löggildingu, og má í sérhverju tilfelli leggja það fram ókeypis, hvenær sem er, innan 3ja mánaða frá framlögn síðari beiðni. Heimilt er að krefjast, að vottorð fylgi um dagsetningu beiðninnar frá fyrrnefndum yfrivöldum og einnig að þýðing fylgi.

(4) Ekki skal krefjast þess, að önnur formsatriði, sem snerta yfirlýsingu um forgangsrétt, séu uppfyllt, þegar beiðnin er lögð fram. Hvert sambandsland fyrir sig ákveður, hverjar vera skuli afleiðingar vanrækslu á uppfyllingu formsatriða þeirra, er þessi grein gerir ráð fyrir, þó þannig, að afleiðingar þær geti ekki varðað meiru en missi forgangsréttar.

(5) Síðar má krefjast frekari sannana til styrktar yfirlýsingunni.

E. — (1) Þar sem beiðni hefur verið borin upp um skrásetningu á iðnteikningu eða iðnlíkani í einhverju landi, með kröfu um forgangsrétt, sem byggður er á beiðni um smáeinkaleyfi, gildir aðeins frestur um forgangsrétt, er veitist fyrir iðnteikningar og iðnlíkön.

(2) Enn fremur er heimilt að leggja fram í einhverju landi beiðni um skrásetningu smáeinkaleyfis, samkvæmt forgangsrétti, byggðum á framlögn beiðni um einkaleyfi, og öfugt.

tion est réclamée, le délai sera prorogé jusqu'au premier jour ouvrable qui suit.

D. — (1) Quiconque voudra se prévaloir de la priorité d'un dépôt antérieur sera tenu de faire une déclaration indiquant la date et le pays de ce dépôt. Chaque pays déterminera à quel moment, au plus tard, cette déclaration devra être effectuée.

(2) Ces indications seront mentionnées dans les publications émanant de l'Administration compétente, notamment sur les brevets et les descriptions y relatives.

(3) Les pays de l'Union pourront exiger de celui qui fait une déclaration de priorité la production d'une copie de la demande (description, dessins, etc.) déposée antérieurement. La copie, certifiée conforme par l'Administration qui aura reçu cette demande, sera dispensée de toute légalisation et elle pourra en tous cas être déposée, exempte de frais, à n'importe quel moment dans le délai de trois mois à dater du dépôt de la demande ultérieure. On pourra exiger qu'elle soit accompagnée d'un certificat de la date du dépôt émanant de cette Administration et d'une traduction.

(4) D'autres formalités ne pourront être requises pour la déclaration de priorité au moment du dépôt de la demande. Chaque pays de l'Union déterminera les conséquences de l'omission des formalités prévues par le présent article, sans que ces conséquences puissent excéder la perte du droit de priorité.

(5) Ultérieurement d'autres justifications pourront être demandées.

E. — (1) Lorsqu'un dessin ou modèle industriel aura été déposé dans un pays en vertu d'un droit de priorité basé sur le dépôt d'un modèle d'utilité, le délai de priorité ne sera que celui fixé pour les dessins ou modèles industriels.

(2) En outre, il est permis de déposer dans un pays un modèle d'utilité en vertu d'un droit de priorité basé sur le dépôt d'une demande de brevet et inversement.

F. — Ekkert land innan sambandsins má synja beiðni um einkaleyfi af þeirri ástæðu, að hún innihaldi margfaldar forgangskröfur, svo framarlega sem um er að ræða eina uppgötvun í skilningi laga viðkomandi lands.

G. — Ef fram kemur við athugun, að beiðni um einkaleyfi er margföld, getur beiðandi skipt beiðninni í vissan fjölda aukabeiðna, þannig að dagsetning upprunalegu beiðninnar haldist fyrir sérhverja hinna og, ef þurfa þykir, einnig hlunnindi þau, er forgangsréttur veitir.

H. — Forgangsrétti má eigi synja á þeim forsendum, að viss atriði uppgötvunarinnar, sem forgangsréttar er krafizt fyrir, séu eigi talin meðal þeirra krafna, sem settar eru fram í upprunalandinu, svo framarlega sem umsóknarskjölin í heild skýra greinilega frá ofannefndum atriðum.

4. gr.[a]

(1) Einkaleyfi, sem sótt er um í hinum ýmsu löndum sambandsins, af borgurum sambandsins, verða óháð einkaleyfum fengnum fyrir hina sömu uppgötvun í öðrum löndum, hvort sem þau lönd eru í sambandinu eða eigi.

(2) Þetta ákvæði skal túlkað þröngt, einkum í þeim skilningi, að einkaleyfi, sem sótt er um innan forgangsfrestsins, séu óháð, bæði að því er lýtur að orsökum synjunar eða afturköllunar og eðlilegs gildistíma.

(3) Ákvæðið tekur til allra einkaleyfa, sem til eru við gildistöku þess.

(4) Sama gildir, er ný lönd gerast aðilar, að því er varðar einkaleyfi, sem þá eru í gildi hjá báðum aðilum.

(5) Einkaleyfi, fengin með forgangsrétti, skulu njóta í hinum ýmsu löndum sambandsins sama gildistíma og þau nytu, ef þau væru veitt eða um þau beðið án forgangsréttar.

4. gr.[b]

Uppfinningamaðurinn hefur rétt til að vera nefndur sem slíkur í einkaleyfisbréfinu.

F. — Aucun pays de l'Union ne pourra refuser une demande de brevet pour le motif qu'elle contient la revendication de priorités multiples, à la condition qu'il y ait unité d'invention au sens de la loi du pays.

G. — Si l'examen révèle qu'une demande de brevet est complexe, le demandeur pourra diviser la demande en un certain nombre de demandes divisionnaires en conservant comme date de chacune la date de la demande initiale et, s'il y a lieu, le bénéfice du droit de priorité.

H. — La priorité ne peut être refusée pour le motif que certains éléments de l'invention pour lesquels on revendique la priorité ne figurent pas parmi les revendications formulées dans la demande au pays d'origine, pourvu que l'ensemble des pièces de la demande révèle d'une façon précise lesdits éléments.

Article 4bis

(1) Les brevets demandés dans les différents pays de l'Union par des ressortissants de l'Union seront indépendants des brevets obtenus pour la même invention dans les autres pays, adhérents ou non à l'Union.

(2) Cette disposition doit s'entendre d'une façon absolue, notamment en ce sens que les brevets demandés pendant le délai de priorité sont indépendants, tant au point de vue des causes de nullité et de déchéance qu'au point de vue de la durée normale.

(3) Elle s'applique à tous les brevets existant au moment de sa mise en vigueur.

(4) Il en sera de même, en cas d'accession de nouveaux pays, pour les brevets existant de part et d'autre au moment de l'accession.

(5) Les brevets obtenus avec le bénéfice de la priorité jouiront, dans les différents pays de l'Union, d'une durée égale à celle dont ils jouiraient s'ils étaient demandés ou délivrés sans le bénéfice de la priorité.

Article 4ter

L'inventeur a le droit d'être mentionné comme tel dans le brevet.

5. gr.

A. — (1) Þótt einkaleyfishafi flytji inn í land það, sem einkaleyfið hefur verið gefið út í, vörur framleiddar í einhverju landi sambandsins, hefur það eigi í för með sér leyfismissi.

(2) Samt sem áður er sérhverju landi innan sambandsins heimilt að gera nauðsynlegar lagalegar ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir misnotkun, sem leitt gæti af beitingu einkaréttar þess, er einkaleyfið veitir, svo sem ef einkaleyfishafi hagnýtir sér ekki einkaleyfið.

(3) Þessar ráðstafanir skulu eigi gera ráð fyrir einkaleyfismissi, nema veiting á nauðungarleyfum nægi ekki til þess að koma í veg fyrir slíka misnotkun.

(4) Beiðni verður þó aldrei borin fram um nauðungarleyfi, fyrr en þrjú ár eru liðin frá útgáfudegi einkaleyfisins, og leyfi þetta má eigi veita, ef einkaleyfishafi hefur lögmætar afsakanir fram að bera. Engar ráðstafanir til ógildingar eða afturköllunar einkaleyfis mega koma til innan tveggja ára frá því að fyrsta nauðungarleyfið er veitt.

(5) Ákvæði þau, er hér fara á undan, taka til smáeinkaleyfa eftir því sem við á.

B. — Vernd á iðnteikningum og iðnlíkönum er ekki undir neinum kringumstæðum hægt að afturkalla, hvorki vegna þess, að einkarétturinn hefur eigi verið notaður, né vegna innflutnings á vörum, sem svara til þeirra, sem verndaðar eru.

C. — (1) Ef notkun skrásetts vörumerkis er lögboðin í einhverju landi, má ekki afnema skrásetninguna, nema eftir hæfilegan frest og ef viðkomandi hefur eigi lögmætar afsakanir fyrir aðgjörðarleysi sínu.

(2) Nú notar eigandi vörumerkis merkið í formi, sem er frábrugðið í atriðum, sem eigi breyta aðaleinkennum merkisins, í því formi, sem það hafði verið skráð í, í einhverju landi sambandsins og hefur það ekki í för með sér ógildingu

Article 5

A. — (1) L'introduction, par le breveté, dans le pays où le brevet a été délivré, d'objets fabriqués dans l'un ou l'autre des pays de l'Union, n'entraînera pas la déchéance.

(2) Toutefois, chacun des pays de l'Union aura la faculté de prendre les mesures législatives nécessaires pour prévenir les abus qui pourraient résulter de l'exercice du droit exclusif conféré par le brevet, par exemple faute d'exploitation.

(3) Ces mesures ne pourront prévoir la déchéance du brevet que si la concession de licences obligatoires ne suffisait pas pour prévenir ces abus.

(4) En tout cas, la concession d'une licence obligatoire ne pourra pas être demandée avant l'expiration de trois années à compter de la date de la délivrance du brevet, et cette licence ne pourra être accordée que si le breveté ne justifie pas d'excuses légitimes. Aucune action en déchéance ou en révocation d'un brevet ne pourra être introduite avant l'expiration de deux années à compter de la concession de la première licence obligatoire.

(5) Les dispositions qui précèdent seront applicables, sous réserve des modifications nécessaires, aux modèles d'utilité.

B. — La protection des dessins et modèles industriels ne peut être atteinte par une déchéance quelconque, soit pour défaut d'exploitation, soit pour introduction d'objets conformes à ceux qui sont protégés.

C. — (1) Si, dans un pays, l'utilisation de la marque enregistrée est obligatoire, l'enregistrement ne pourra être annulé qu'après un délai équitable et si l'intéressé ne justifie pas des causes de son inaction.

(2) L'emploi d'une marque de fabrique ou de commerce, par le propriétaire, sous une forme qui diffère par des éléments n'altérant pas le caractère distinctif de la marque dans la forme sous laquelle celle-ci a été enregistrée dans l'un des

skrásetningarinnar, né rýrir þá vernd, sem veitt er merkinu.

(3) Þótt iðnfyrirtæki eða verzlunarfyrirtæki, sem álitin eru sameigendur vörumerkis, samkvæmt ákvæðum laga lands þess, er verndar er óskað í, noti á sama tíma sama vörumerki á svipaðri eða sams konar framleiðslu, tálmar það eigi skrásetningu, né dregur á neinn hátt úr vernd, sem umræddu merki er veitt í hvaða landi sambandsins sem er, svo framarlega sem sú notkun villir eigi um fyrir almenningi eða er gagnstæð almenningshagsmunum.

D. — Ekki skal þess krafizt, að neitt merki né athugasemd um einkaleyfi, smáeinkaleyfi, skrásetningu vörumerkis, iðnteikningar né iðnlíkans, sé sett á framleiðsluna, til þess að réttarvernd fáist.

5. gr.[a]

(1) Veita skal frest, sem eigi sé skemmri en þrír mánuðir, til greiðslu á gjöldum, sem gert er ráð fyrir til viðhalds eignarréttindum á sviði iðnaðar, gegn greiðslu á aukagjaldi, ef landslög gera ráð fyrir því.

(2) Fyrir einkaleyfi skuldbinda lönd sambandsins sig meðal annars til þess annað hvort að lengja frestinn í sex mánuði að minnsta kosti, eða gera ráð fyrir endurnýjun einkaleyfis, sem fallið hefur úr gildi vegna vangreiðslu á gjöldum, en ráðstafanir þessar eru í öllum tilfellum háðar skilyrðum, sem landslög viðkomandi lands setja.

5. gr.[b]

Í engu sambandslandanna skal telja ágengni á rétt einkaleyfishafa:

1. Notkun um borð í skipum annarra sambandslanda á tækjum, sem einkaleyfi hans er fyrir, í skipsskrokk, í vélaútbúnaði skips, stjórntækjum,

pays de l'Union, n'entraînera pas l'invalidation de l'enregistrement et ne diminuera pas la protection accordée à la marque.

(3) L'emploi simultané de la même marque sur des produits identiques ou similaires, par des établissements industriels ou commerciaux considérés comme copropriétaires de la marque d'aprés les disposition de la loi nationale du pays où la protection est réclamée, n'empêchera pas l'enregistrement, ni ne diminuera d'aucune façon la protection accordée à ladite marque dans n'importe quel pays de l'Union, pourvu que ledit emploi n'ait pas pour effet d'induire le public en erreur et qu'il ne soit pas contraire à l'intérêt public.

D. — Aucun signe ou mention du brevet, du modèle d'utilité, de l'enregistrement de la marque de fabrique ou de commerce, ou du dépôt du dessin ou modèle industriel ne sera exigé sur le produit pour la reconnaissance du droit.

Article 5bis

(1) Un délai de grâce, qui devra être au minimum de trois mois, sera accordé pour le payement des taxes prévues pour le maintien des droits de propriété industrielle, moyennant le versement d'une surtaxe, si la législation nationale en impose une.

(2) Pour les brevets d'invention, les pays de l'Union s'engagent, en outre, soit à porter le délai de grâce à six mois au moins, soit à prévoir la restauration du brevet tombé en déchéance par suite de non-payement de taxes, ces mesures restant soumises aux conditions prévues par la législation intérieure.

Article 5ter

Dans chacun des pays de l'Union ne seront pas considérés comme portant atteinte aux droits du breveté:

1. l'emploi, à bord des navires des autres pays de l'Union, des moyens faisant l'objet de son brevet dans le corps du navire, dans les machines, agrès,

lausareiða eða öðrum varahlutum, er skip þessi fara um stundarsakir eða af tilviljun inn fyrir landhelgi landsins, svo fremi sem tæki þessi séu eingöngu notuð í þarfir skipsins;

2. notkun á tækjum, sem einkaleyfið er fyrir, í byggingu eða starfsemi flutningstækja frá öðrum sambandslöndum, á landi eða í lofti, eða notkun á varahlutum tækja þessara, er þau koma um stundarsakir eða af tilviljun inn í landið.

apparaux et autres accessoires, lorsque ces navires pénétreront temporairement ou accidentellement dans les eaux du pays, sous réserve que ces moyens y soient employés exclusivement pour les besoins du navire;
2. l'emploi des moyens faisant l'objet du brevet dans la construction ou le fonctionnement des engins de locomotion aérienne ou terrestre des autres pays de l'Union ou des accessoires de ces engins, lorsque ceux-ci pénétreront temporairement ou accidentellement dans ce pays.

6. gr.

A. — Öll vörumerki, sem skrásett hafa verið löglega í upprunalandinu, skulu viðurkennd til skráningar og vernduð í óbreyttu ástandi í hinum sambandslöndunum, með þeim undantekningum, er hér fara á eftir. Lönd þessi mega krefjast, áður en þau ganga til endanlegrar skrásetningar, vottorðs um skrásetningu í upprunalandinu, sem gefið skal út af viðkomandi yfirvöldum. Engrar löggildingar er þörf á vottorði þessu.

B. — (1) Þó má synja eða afturkalla:

1. Vörumerki, sem eru til þess fallin að skerða rétt, sem þriðji aðili hefur öðlazt í landi því, er verndar er óskað í;
2. vörumerki, sem skerða öll sérkenni eða eingöngu eru merki eða upplýsingar, sem í verzlun má nota til þess að auðkenna tegund, gæði, magn, hlutverk, verðgildi, upprunastað framleiðslunnar eða framleiðsludag, eða sem eru orðin að vana í daglegu máli eða í algildum og heiðarlegum venjum viðskiptalífs lands þess, er verndar er óskað í. Við mat á aðaleinkennum vörumerkis skal tekið tillit til allra aðstæðna, þar á meðal til þess, hve lengi vörumerkið hefur verið í notkun;

Article 6

A. — Toute marque de fabrique ou de commerce régulièment enregistrée dans le pays d'origine sera admise au dépôt et protégée telle quelle dans les autres pays de l'Union sous les réserves indiquées ci-après. Ces pays pourront exiger, avant de procéder à l'enregistrement définitif, la production d'un certificat d'enregistrement au pays d'origine délivré par l'autorité compétente. Aucune légalisation ne sera requise pour ce certificat.

B. — (1) Toutefois, pourront être refusées ou invalidées:

1. les marques qui sont de nature à porter atteinte à des droits acquis par des tiers dans le pays où la protection est réclamée;
2. les marques dépourvues de tout caractère distinctif, ou bien composées exclusivement de signes ou d'indications pouvant servir, dans le commerce, pour désigner l'espèce, la quantité, la destination, la valeur, le lieu d'origine des produits ou l'époque de production, ou devenus usuels dans le langage courant ou les habitudes loyales et constantes du commerce du pays où la protection est réclamée. Dans l'appréciation du caractère distinctif d'une marque, on devra tenir compte de toutes les circonstances de fait, notamment de la durée de l'usage de la marque;

3. vörumerki, sem eru gagnstæð almennu siðgæði eða allsherjarreglu, einkum þau, er í eðli sínu geta blekkt almenning. Vörumerki skal ekki teljast gagnstætt lögum og reglu fyrir þá sök eina, að það sé eigi samræmanlegt einhverju ákvæði laga um vörumerki, nema í því tilfelli, að þetta ákvæði sjálft fjalli um lög og allsherjarreglu.

(2) Eigi má synja skrásetningu í hinum sambandslöndunum á vörumerkjum fyrir þá sök eina, að þau í einstökum atriðum séu frábrugðin verndurðum vörumerkjum í upprunalandinu, ef þessi atriði eigi breyta aðalsérkennum þeirra, né heldur villa um það, hvort merkin séu þau sömu og skráð voru í upprunalandinu.

C. — Upprunaland nefnist sambandsland það, þar sem beiðandi á traust og starfandi iðnaðar- eða verzlunarfyrirtæki og — ef hann á eigi slíkt fyrirtæki, — sambandsland það, er hann hefur búsetu í, og — ef hann hefur eigi búsetu í landi innan sambandsins — land þjóðernis hans, ef hann er borgari sambnadslands.

D. — Þegar vörumerki hefur verið löglega skrásett í upprunalandinu, síðan í einu eða fleiri löndum innan sambandsins, skal sérhvert þessara vörumerkja teljast óháð vörumerkinu í upprunalandinu frá þeim degi, er það hefur verið skrásett, svo fremi sem það er samkvæmt lögum lands þess, er vörumerkin eru flutt til.

E. — Endurnýjun á skrásetningu vörumeriks í upprunalandinu hefur í engu tilfelli í för með sér skyldu á endurnýjun á skrásetningu í hinum sambandslöndunum, þar sem vörumerkið hefur verið skráð.

F. — Beiðnir um vörumerki, sem gerðar hafa verið innan þess frests, sem getið er í 4. gr., skulu njóta forgangsréttar, jafnvel þótt skrásetningu í upprunaland-

3. les marques qui sont contraires à la morale ou à l'ordre public, notamment celles qui sont de nature à tromper le public. Il est entendu qu'une marque ne pourra être considérée comme contraire à l'ordre public pour la seule raison qu'elle n'est pas conforme à quelque disposition de la législation sur les marques, sauf le cas où cette disposition elle-même concerne l'ordre public.

(2) Ne pourront être refusées dans les autres pays de l'Union les marques de fabrique ou de commerce pour le seul motif qu'elles ne diffèrent des marques protégées dans le pays d'origine que par des éléments n'altérant pas le caractère distinctif et ne touchant pas à l'identité des marques dans la forme sous laquelle celles-ci ont été enregistrées audit pays d'origine.

C. — Sera considéré comme pays d'origine le pays de l'Union où le déposant a un établissement industriel ou commercial effectif et sérieux, et, s'il n'a pas un tel établissement, le pays de l'Union où il a son domicile, et, s'il n'a pas de domicile dans l'Union, le pays de sa nationalité, au cas où il est ressortissant d'un pays de l'Union.

D. — Lorsqu'une marque de fabrique ou de commerce aura été régulièrement enregistrée dans le pays d'origine, puis dans un ou plusieurs autres pays de l'Union, chacune de ces marques nationales sera considérée, dès la date à laquelle elle aura été enregistrée, comme indépendante de la marque dans le pays d'origine, pourvu qu'elle soit conforme à la législation intérieure du pays d'importation.

E. — En aucun cas le renouvellement de l'enregistrement d'une marque dans le pays d'origine n'entraînera l'obligation de renouveler l'enregistrement dans les autres pays de l'Union où la marque aura été enregistrée.

F. — Le bénéfice de la priorité reste acquis aux dépôts de marques effectués dans le délai de l'article 4, même lorsque l'enregistrement dans le pays d'origine

inu sé ekki lokið fyrr en frestur sá er útrunninn.

6. gr.[a]

(1) Sambandslöndin skuldbinda sig til að synja eða ógilda annað hvort með stjórnarathöfnum, ef landslög leyfa, eða eftir ósk þeirra, sem hagsmuna hafa að gæta, skrásetningu vörumerkis, sem felur í sér eftirmynd, eftirlíkingu eða þýðingu, sem valdið geta misgripum á því og vörumerki, sem rétt yfirvöld í landi skrásetningarinnar telja öllum kunnugt vera sem eign aðila, sem hefur rétt til að njóta góðs af samþykkt þessari og sem er notað fyrir sams konar eða svipaða framleiðslu. Sama gildir, er aðalhluti vörumerkisins er eftirprentun á slíku alkunnu vörumerki eða eftirlíking, sem til þess er fallin að valda misskilningi.

(2) Lágmarksfrestur til þriggja ára skal veittur til þess að krefjast afnáms þessara vörumerkja.

(3) Enginn sérstakur frestur skal settur til þess að krefjast afnáms vörumerkja, sem skrásett eru í vondri trú.

6. gr.[b]

(1) Sambandslöndin, samþykkja að synja eða ógilda skrásetningu eða að banna, með viðeigandi ráðstöfunum, notkun, án leyfis viðkomandi yfirvalda, hvort heldur er sem vörumerki eða sem hluta af vörumerkjum — skjaldarmerkja, fána eða annarra ríkistákna sambandslandanna, opinberra merkja og stimpla, er þau hafa tekið upp, svo og hvers konar eftirlíkingu frá sjónarmiði skjaldarmerkjafræði.

(2) Banni á notkun opinberra merkja (tákna) og gæzlu- og öryggisstimpla skal aðeins beita í þeim tilfellum, að vörumerkin, sem þau koma fyrir í, séu ætluð til notkunar á sams konar eða svipuðum vörutegundum.

n'intervient qu'après l'expiration de ce délai.

Article 6bis

(1) Les pays de l'Union s'engagent à refuser ou à invalider, soit d'office si la législation du pays le permet, soit à la requête de l'intéressé, l'enregistrement d'une marque de fabrique ou de commerce qui constitue la reproduction, l'imitation ou la traduction, susceptibles de créer une confusion, d'une marque que l'autorité compétente du pays de l'enregistrement estimera y être notoirement connue comme étant déjà la marque d'une personne admise à bénéficier de la présente Convention et utilisée pour des produits identiques ou similaires. Il en sera de même lorsque la partie essentielle de la marque constitue la reproduction d'une telle marque notoirement connue ou une imitation susceptible de créer une confusion avec celle-ci.

(2) Un délai minimum de trois ans devra être accordé pour réclamer la radiation de ces marques. Le délai courra de la date de l'enregistrement de la marque.

(3) Il ne sera pas fixé de délai pour réclamer la radiation des marques enregistrées de mauvaise foi.

Article 6ter

(1) Les pays de l'Union conviennent de refuser ou d'invalider l'enregistrement et d'interdire, par des mesures appropriées, l'utilisation, à défaut d'autorisation des pouvoirs compétents, soit comme marques de fabrique ou de commerce, soit comme éléments de ces marques, des armoiries, drapeaux et autres emblèmes d'Etat des pays de l'Union, signes et poinçons officiels de contrôle et de garantie adoptés par eux, ainsi que toute imitation au point de vue héraldique.

(2) L'interdiction des signes et poinçons officiels de contrôle et de garantie s' appliquera seulement dans les cas où les marques qui les comprendront seront destinées à être utilisées sur des marchandises du même genre ou d'un genre similaire.

(3) Til framkvæmdar á þessum ákvæðum samþykkja sambandslöndin að senda hvert öðru, fyrir milligöngu alþjóðaskrifstofunnar, skrá yfir ríkistákn, opinber merki og eftirlits- og öryggisstimpla, sem þau óska nú eða síðar meir að sett verði algjörlega, eða með vissum takmörkunum, undir vernd þessarar greinar, svo og allar síðari breytingar, er gerðar verða á skrá þessari. Sérhvert sambandsland skal í tæka tíð veita almenningi afnot af hinum sendu skrám.

(4) Sérhvert sambandsland getur, innan 12 mánaða frá móttöku tilkynningarinnar og fyrir milligöngu alþjóðaskrifstofunnar, sent viðkomandi landi mótmæli þau, sem það kann að vilja hafa uppi.

(5) Viðvíkjandi alkunnum ríkistáknum skulu reglur þær, sem gert er ráð fyrir í málsgrein (1), aðeins eiga við vörumerki skrásett eftir 6. nóvember 1925.

(6) Viðvíkjandi ríkistáknum, sem vera má, að eigi séu alkunn, og opinberum merkjum og stimplum, gilda ákvæði þessi aðeins um vörumerki, sem skrásett eru síðar en tveimur mánuðum eftir móttöku tilkynningarinnar, sem gert er ráð fyrir í málsgr. (3).

(7) Löndin hafa heimild til að láta afmá merki, þótt skrásett hafi verið fyrir 6. nóvember 1925, ef þau innihalda ríkistákn, séu aðilar ekki í góðri trú.

(8) Borgarar hvers lands, sem hafa fengið leyfi til þess að nota ríkistákn, merki eða stimpla síns lands, geta notað þau, jafnvel þótt þau séu lík slíkum táknum annars lands.

(9) Sambandslöndin skuldbinda sig til að banna í verzlun óleyfilega notkun á skjaldarmerkjum hinna sambandsríkjanna, þegar þessi notkun er líkleg til að villa um heimildir á uppruna framleiðsluvaranna.

(10) Ákvæði þau, er hér fara á undan, hindra löndin eigi í framkvæmd heimildar til að synja eða ógilda, með því að notfæra sér 3ja lið málsgreinar (1), staf-

(3) Pour l'application de ces dispositions, les pays de l'Union conviennent de se communiquer réciproquement, par l'intermédiaire du Bureau international, la liste des emblèmes d'Etat, signes et poinçons officiels de contrôle et de garantie, qu'ils désirent ou désireront placer, d'une façon absolue ou dans certaines limites, sous la protection du présent article, ainsi que toutes modifications ultérieures apportées à cette liste. Chaque pays de l'Union mettra à la disposition du public, en temps utile, les listes notifiées.

(4) Tout pays de l'Union pourra, dans un délai de douze mois à partir de la réception de la notification, transmettre, par l'intermédiaire du Bureau international, au pays intéressé, ses objections éventuelles.

(5) Pour les emblèmes d'Etat notoirement connus, les mesures prévues à l'alinéa (1) s'appliqueront seulement aux marques enregistrées après le 6 novembre 1925.

(6) Pour les emblèmes d'Etat qui ne seraient pas notoirement connus, et pour les signes et poinçons officiels, ces dispositions ne seront applicables qu'aux marques enregistrées plus de deux mois après réception de la notification prévue par l'alinéa (3).

(7) En cas de mauvaise foi, les pays auront la faculté de faire radier même les marques enregistrées avant le 6 novembre 1925 et comportant des emblèmes d'Etat, signes et poinçons.

(8) Les nationaux de chaque pays qui seraient autorisés à faire usage des emblèmes d'Etat, signes et poinçons de leur pays, pourront les utiliser, même s'il y avait similitude avec ceux d'un autre pays.

(9) Les pays de l'Union s'engagent à interdire l'usage non autorisé, dans le commerce, des armoiries d'Etat des autres pays de l'Union, lorsque cet usage sera de nature à induire en erreur sur l'origine des produits.

(10) Les dispositions qui précèdent ne font pas obstacle à l'exercice, par les pays, de la faculté de refuser ou d'invalider, par application du 3° de l'alinéa (1) de la

lið B, 6. gr., vörumerki, sem í óleyfi innihalda skjaldarmerki, þjóðfána, heiðursmerki eða önnur ríkistákn, eða opinber merki og stimpla, sem eitthvert sambandsland hefur tekið upp.

6. gr.c

(1) Þegar framsal á vörumerki er eigi gilt samkvæmt lögum einhvers sambandslands, nema samtímis yfirfærslu á fyrirtæki eða firmavirði sem vörumerkið er fyrir, nægir, til þess að framsal sé gilt, að sá hluti fyrirtækisins eða firmavirðisins, sem staðsettur er í því landi, sé fenginn í hendur framsalshafa, með einkarétti til að framleiða og selja þar framleiðslu þá, er ber hið framselda vörumerki.

(2) Ákvæði þetta skyldar ekki sambandslöndin til þess að viðurkenna framsal á öllum vörumerkjum, ef notkun þess af hendi framsalshafa væri í raun til þess fallin að villa um fyrir almenningi, einkum að því er varðar framleiðslustað, eðli og höfuðeinkenni framleiðsluvaranna, sem vörumerkið er notað fyrir.

7. gr.

Eðli framleiðsluvörunnar, sem vörumerkið skal notast á, getur eigi í neinu tilfelli hindrað skrásetningu vörumerkisins.

7. gr.a

(1) Sambandslöndin skuldbinda sig til að viðurkenna við umsókn og vernda sameignarvörumerki, sem eru í eigu samtaka, sem eigi brjóta í bága við lög upprunalandsins, jafnvel þótt samtök þessi eigi engin iðn- eða verzlunarfyrirtæki.

(2) Sérhvert sambandsland er dómbært um þau sérstöku skilyrði, sem sett eru fyrir vernd sameignarvörumerkis, og það getur synjað um vernd, ef vörumerki þetta er andstætt almenningshagsmunum.

(3) Þó má eigi synja neinum samtökum, sem eigi brjóta í bága við lög upprunalandsins, um vernd á slíkum vörulettre B de l'article 6, les marques contenant, sans autorisation, des armoiries, drapeaux, décorations et autres emblèmes d'Etat, ou des signes et poinçons officiels adoptés par un pays de l'Union.

Article 6quater

(1) Lorsque, conformément à la législation d'un pays de l'Union, la cession d'une marque n'est valable que si elle a lieu en même temps que le transfert de l'entreprise ou du fonds de commerce auquel la marque appartient, il suffira, pour que cette validité soit admise, que la partie de l'entreprise ou du fonds de commerce située dans ce pays soit transmise au cessionnaire avec le droit exclusif d'y fabriquer ou d'y vendre les produits portant la marque cédée.

(2) Cette disposition n'impose pas aux pays de l'Union l'obligation de considérer comme valable le transfert de toute marque dont l'usage par le cessionnaire serait, en fait, de nature à induire le public en erreur, notamment en ce qui concerne la provenance, la nature ou les qualités substantielles des produits auxquels la marque est appliquée.

Article 7

La nature du produit sur lequel la marque de fabrique ou de commerce doit être apposée ne peut, dans aucun cas, faire obstacle à l'enregistrement de la marque.

Article 7bis

(1) Les pays de l'Union s'engagent à admettre au dépôt et à protéger les marques collectives appartenant à des collectivités dont l'existence n'est pas contraire à la loi du pays d'origine, même si ces collectivités ne possèdent pas un établissement industriel ou commercial.

(2) Chaque pays sera juge des conditions particulières sous lesquelles une marque collective sera protégée et il pourra refuser la protection si cette marque est contraire à l'intérêt public.

(3) Cependant, la protection de ces marques ne pourra être refusée à aucune collectivité dont l'existence n'est pas

merkjum, fyrir þá sök, að samtökin hafi eigi búsetu í landi því, er verndar er óskað í, eða að þau séu eigi stofnsett samkvæmt lögum þess lands.

8. gr.

Firmanafn er verndað í öllum löndum sambandsins, án þess að þörf sé að sækja um það eða skrásetja það, hvort sem það er hluti af vörumerki eða ekki.

9. gr.

(1) Á allar framleiðsluvörur, sem ólöglega bera vörumerki eða firmanafn, skal lagt hald við innflutning í þeim sambandslöndum, þar sem vörumerki þetta eða firmanafn hefur rétt til lögverndar.

(2) Lagt skal hald á slíkar vörur jafnt í því landi, sem merkið var notað í, og í því landi, sem varan hefur verið flutt til.

(3) Hald skal lagt á eftir beiðni hins opinbera ákæranda, annarra þar til bærra yfirvalda, eða aðila, sem hagsmuna hefur að gæta, hvort sem það er einstaklingur eða persóna, að lögum hvers lands.

(4) Yfirvöldin skulu eigi vera skylduð til þess að leggja hald á vörur, sem settar eru á land og flytja á áfram til annars lands.

(5) Ef lög einhvers lands leyfa eigi að hald sé lagt á vöru við innflutning, skal í þess stað koma bann á innflutningi eða hald lagt á vöruna í landinu sjálfu.

(6) Ef löggjöf einhvers lands leyfir hvorki, að hald sé lagt á við innflutning né innanlands eða að innflutningur sé bannaður, skal, meðan beðið er eftir að nauðsynlegar breytingar verði gerðar á lögunum, í þess stað beitt þeim aðgerðum og ráðum, sem lög landsins tryggja landsmönnum í slíkum tilfellum.

10. gr.

1) Ákvæði undanfarandi greinar skulu taka til allrar framleiðsluvöru, sem á

contraire à la loi du pays d'origine, pour le motif qu'elle n'est pas établie dans le pays où la protection est requise ou qu'elle n'est pas constituée conformément à la législation de ce pays.

Article 8

Le nom commercial sera protégé dans tous les pays de l'Union sans obligation de dépôt ou d'enregistrement, qu'il fasse ou non partie d'une marque de fabrique ou de commerce.

Article 9

(1) Tout produit portant illicitement une marque de fabrique ou de commerce, ou un nom commercial, sera saisi à l'importation dans ceux des pays de l'Union dans lesquels cette marque ou ce nom commercial ont droit à la protection légale.

(2) La saisie sera également effectuée dans le pays où l'apposition illicite aura eu lieu, ou dans le pays où aura été importé le produit.

(3) La saisie aura lieu à la requête soit du Ministère public, soit de toute autre autorité compétente, soit d'une partie intéressée, personne physique ou morale, conformément à la législation intérieure de chaque pays.

(4) Les autorités ne seront pas tenues d'effectuer la saisie en cas de transit.

(5) Si la législation d'un pays n'admet pas la saisie à l'importation, la saisie sera remplacée par la prohibition d'importation ou la saisie à l'intérieur.

(6) Si la législation d'un pays n'admet ni la saisie à l'importation, ni la prohibition d'importation, ni la saisie à l'intérieur, et attendant que cette législation soit modifiée en conséquence, ces mesures seront remplacées par les actions et moyens que la loi de ce pays assurerait en pareil cas aux nationaux.

Article 10

(1) Les dispositions de l'article précédent seront applicables à tout produit

óréttmætan hátt ber, sem upprunatáknun, nafn ákveðins staðar eða lands, þegar upplýsingar þessar eru tengdar firmanafni, sem er tilbúningur einn, eða firmanafni, sem notað er í sviksamlegum tilgangi.

2) Sérhver framleiðandi, iðnrekandi eða kaupsýslumaður, sem fæst við framleiðslu og tilbúning á eða verzlun með vöru þessa og búsettur er annað hvort á þeim stað, sem ranglega hefur verið tilfærður sem upprunastaður, eða í því héraði, þar sem staður þessi er, eða í landi því, sem ranglega er tilgreint, eða í landi því, þar sem hin ranga upprunatáknun er færð í nyt, er í öllum tilfellum viðurkenndur sem aðili, er hagsmuna hefur að gæta, hvort sem um einstakling er að ræða eða lögpersónu.

10. gr.[a]

1) Sambandslöndunum er skylt að tryggja borgurum sambandsins virka vernd gegn óréttmætri samkeppni.

2) Sérhver samkeppni, sem brýtur í bága við heiðarlegar venjur í iðnaði og verzlun, er álitin óréttmæt.

3) Sérstaklega skal banna:

1° Sérhvern verknað, sem er þannig, að hann — án tillits til þess hvaða ráð eru notuð — er til þess fallinn að stuðla að því, að villzt sé á fyrirtæki keppinautar, vörum hans eða iðnaðar- eða verzlunarstarfsemi hans;

2° allar rangar upplýsingar í verzlunarstarfi, að því leyti, sem þær eru til þess fallnar að koma óorði á fyrirtæki kepinautar, vörur hans eða iðnaðar- eða verzlunarfyrirtæki hans.

10. gr.[b]

(1) Sambandslöndin skuldbinda sig til þess að tryggja borgurum hinna sambandslandanna nægilega lögvernd, til þess að stemma algjörlega stigu við öllum þeim gjörðum, sem vísað er til í greinum 9, 10 og 10[a].

(2) Þau skuldbinda sig enn fremur til þess að sjá fyrir ákvæðum, sem leyfa

portant faussement, comme indication de provenance, le nom d'une localité ou d'un pays déterminé, lorsque cette indication sera jointe à un nom commercial fictif ou emprunté dans une intention frauduleuse.

(2) Sera en tout cas reconnu comme partie intéressée, que ce soit une personne physique ou morale, tout producteur, fabricant ou commerçant engagé dans la production, la fabrication ou le commerce de ce produit et établi soit dans la localité faussement indiquée comme lieu de provenance, soit dans la région où cette localité est située, soit dans le pays faussement indiqué, soit dans le pays où la fausse indication de provenance est employée.

Article 10bis

(1) Les pays de l'Union sont tenus d'assurer aux ressortissants de l'Union une protection effective contre la concurrence déloyale.

(2) Constitue un acte de concurrence déloyale tout acte de concurrence contraire aux usages honnêtes en matière industrielle ou commerciale.

(3) Notamment devront être interdits:

1° tous faits quelconques de nature à créer une confusion par n'importe quel moyen avec l'établissement, les produits ou l'activité industrielle ou commerciale d'un concurrent;

2° les allégations fausses, dans l'exercice du commerce, de nature à discréditer l'établissement, les produits ou l'activité industrielle ou commerciale d'un concurrent.

Article 10ter

(1) Les pays de l'Union s'engagent à assurer aux ressortissant des autres pays de l'Union des recours légaux appropriés pour réprimer efficacement tous les actes visés aux articles 9, 10 et 10bis.

(2) Ils s'engagent, en outre, à prévoir des mesures pour permettre aux syndi-

stéttarfélögum og öðrum félagssamtökum, sem hafa umboð fyrir viðkomandi iðnrekendur, framleiðendur eða kaupsýslumenn, og sem eigi brjóta í bága við lög lands síns, aðgang að dómstólum eða framkvæmdavaldi, með það fyrir augum, að stemma stigu við gjörðum þeim, sem vísað er til í greinum 9, 10 og 10[a], að svo miklu leyti sem lög þess lands, er verndar er óskað í, heimila stéttarfélögum og öðrum félagssamtökum þess lands.

11. gr.

(1) Sambandslöndin skulu, í samræmi við eigin landslög, veita bráðabirgðavernd einkaleyfishæfum uppgötvunum, smáeinkaleyfum, iðnteikningum og iðnlíkönum, svo og vörumerkjum fyrir framleiðsluvörur, sem sýndar verða á opinberum eða opinberlega viðurkenndum alþjóðavörusýningum, sem haldnar eru á landssvæði einhvers þeirra.

(2) Þessi bráðabirgðavernd framlengir eigi frest þann, er 4. gr. gerir ráð fyrir. Ef gerð er krafa til forgangsréttarins síðar meir, geta viðkomandi yfirvöld hvers lands fyrir sig ákveðið, að fresturinn hefjist á þeim degi, er varan hefur verið sett á sýninguna.

(3) Til sönnunar á því, hver hluturinn er, sem sýndur var, og hvaða dag hann kom á sýninguna, getur hvert land krafizt gagna þeirra, sem það álítur nauðsynleg.

12. gr.

(1) Sérhverju sambandslandi er skylt að koma á fót sérstakri stjórnardeild fyrir lögvernd eignarréttinda á sviði iðnaðar og aðalskrifstofu fyrir opinberar tilkynningar á einkaleyfum fyrir uppgötvanir, smáeinkaleyfum, iðnteikningum eða iðnlíkönum og vörumerkjum.

(2) Deild þessi skal gefa út opinbert tímarit. Hún gefur einnig út reglulega:

a) Nöfn þeirra, sem einkaleyfi hafa öðlazt, með stuttri skýrgreiningu á uppgötvuninni, sem leyfið er fyrir;

cats et associations représentant les industriels, producteurs ou commerçants intéressés et dont l'existence n'est pas contraire aux lois de leurs pays, d'agir en justice ou auprès des autorités administratives, en vue de la répression des actes prévus par les articles 9, 10 et 10bis, dans la mesure où la loi du pays dans lequel la protection est réclamée le permet aux syndicats et associations de ce pays.

Article 11

(1) Les pays de l'Union accorderont, conformément à leur législation intérieure, une protection temporaire aux inventions brevetables, aux modèles d'utilité, aux dessins ou modèles industriels ainsi qu'aux marques de fabrique ou de commerce, pour les produits qui figureront aux expositions internationales officielles ou officiellement reconnues organisées sur le territoire de l'un d'eux.

(2) Cette protection temporaire ne prolongera pas les délais de l'article 4. Si, plus tard, le droit de priorité est invoqué, l'Administration de chaque pays pourra faire partir le délai de la date de l'introduction du produit dans l'exposition.

(3) Chaque pays pourra exiger, comme preuve de l'identité de l'objet exposé et de la date d'introduction, les pièces justificatives qu'il jugera nécessaires.

Article 12

(1) Chacun des pays de l'Union s'engage à établir un service spécial de la propriété industrielle et un dépôt central pour la communication au public des brevets d'invention, des modèles d'utilité, des dessins ou modèles industriels et des marques de fabrique ou de commerce.

(2) Ce service publiera une feuille périodique officielle. Il publiera régulièrement:

a) les noms des titulaires des brevets délivrés, avec une brève désignation des inventions brevetées;

b) eftirprentanir af skrásettum vörumerkjum.

13. gr.

(1) Alþjóðaskrifstofan, stofnsett í Bern undir heitinu „Bureau international pour la Protection de la Propriété industrielle", er sett undir yfirráð svissnesku sambandsstjórnarinnar, sem ákveður tilhögun hennar og hefur eftirlit með starfsemi hennar.

(2) Hið opinbera tungumál alþjóðaskrifstofunnar er franska.

(3) Alþjóðaskrifstofan sameinar á einn stað hvers konar upplýsingum varðandi lögvernd eignarréttindi á sviði iðnaðar; hún safnar þeim saman og gefur þær út. Hún athugar sameiginleg hagsmunamál og mál, sem sambandið hefur áhuga á, og hefur á hendi ritstjórn — með hjálp þeirra gagna, sem hin ýmsu stjórnarvöld sjá henni fyrir — á tímariti á frönsku, um mál varðandi tilgang sambandsins.

(4) Eintökum rits þessa skal skipt á milli stjórnarvalda sambandslandanna á sama hátt og öllum skjölum útgefnum af alþjóðaskrifstofunni, í hlutfalli við fjölda framlagseininga, samkvæmt því sem hér fer á eftir. Aukaeintök og skjöl, sem kann að verða beðið um, annað hvort af hinum nefndu stjórnarvöldum eða af fyrirtækjum eða einstaklingum, skulu greidd sérstaklega.

(5) Alþjóðaskrifstofan skal ætíð vera til taks fyrir sambandslöndin, um að veita þeim þær sérstöku upplýsingar, er þau þurfa á að halda, um mál varðandi alþjóðlega skipan eignarréttinda á sviði iðnaðar. Framkvæmdastjóri alþjóðaskrifstofunnar semur árlega skýrslu um stjórn hennar, sem send skal til allra sambandslandanna.

(6) Hin venjulegu útgjöld alþjóðaskrifstofunnar skulu sambandslöndin greiða sameiginlega. Þar til annað verður ákveðið, mega þau ekki fara fram úr 120 þús. svissneskum frönkum. Upphæð þessa má hækka eftir þörfum, með einróma ákvörð-

b) les reproductions des marques enregistrées.

Article 13

(1) L'Office international institué à Berne sous le nom de Bureau international pour la protection de la propriété industrielle est placé sous la haute autorité du Gouvernement de la Confédération suisse, qui en règle l'organisation et en surveille le fonctionnement.

(2) La langue officielle du Bureau international est la langue française.

(3) Le Bureau international centralise les renseignements de toute nature relatifs à la protection de la propriété industrielle; il les réunit et les publie. Il procède aux études d'utilité commune intéressant l'Union et rédige, à l'aide des documents qui sont mis à sa disposition par les diverses Administrations, une feuille périodique, en langue française, sur les questions concernant l'objet de l'Union.

(4) Les numéros de cette feuille, de même que tous les documents publiés par le Bureau international, sont répartis entre les Administrations des pays de l'Union dans la proportion du nombre des unités contributives ci-dessous mentionnées. Les exemplaires et documents supplémentaires qui seraient réclamés, soit par lesdites Administrations, soit par des sociétés ou des particuliers, seront payés à part.

(5) Le Bureau international doit se tenir en tout temps à la disposition des pays de l'Union pour leur fournir, sur les questions relatives au service international de la propriété industrielle, les renseignements spéciaux dont ils pourraient avoir besoin. Le Directeur du Bureau international fait sur sa gestion un rapport annuel qui est communiqué à tous les pays de l'Union.

(6) Les dépenses ordinaires du Bureau international seront supportées en commun par les pays de l'Union. Jusqu'à nouvel ordre, elles ne pourront pas dépasser la somme de cent vingt mille francs suisses par année. Cette somme pourra être

un einhverrar þeirrar ráðstefnu, er 14. gr. gerir ráð fyrir.

(7) Hin venjulegu útgjöld taka ekki til kostnaðar við ráðstefnur sendifulltrúa né stjórnarfulltrúa, né heldur kostnaðar við sérstök störf eða útgáfu, framkvæmd samkvæmt ákvörðunum ráðstefnu. Kostnaður þessi, sem eigi má fara fram úr 20 000 svissneskum frönkum, skiptist á sambandslöndin í hlutfalli við framlag það, sem þau greiða til starfsemi alþjóðaskrifstofunnar, samkvæmt ákvæðum málsgreinar (8), sem hér fer á eftir.

(8) Til þess að ákveða framlagshlut hvers lands í þessum heildarkostnaði er sambandslöndunum og þeim, sem síðar meir munu gerast aðilar að sambandinu, skipt í sex flokka, sem hver um sig skal bera framlag í hlutfalli við fjölda eininga, þ. e.:

1.	flokkur	25	einingar
2.	—	20	—
3.	—	15	—
4.	—	10	—
5.	—	5	—
6.	—	3	—

Þessir stuðlar eru margfaldaðir með fjölda landa í hverjum flokki og summa margfeldanna, sem þannig er fengin, sýnir þann fjölda eininga, sem deilt skal í heildarkostnaðinn. Deildin sýnir þá upphæð hverrar einingar.

(9) Sérhvert sambandsland tiltekur, um leið og það gengur í sambandið, flokk þann, er það kýs að vera sett í. Samt sem áður getur sérhvert sambandsland lýst yfir síðar, að það óski eftir að flytjast í annan flokk.

(10) Svissneska sambandsstjórnin hefur umsjá með útgjöldum alþjóðaskrifstofunnar, innir af hendi nauðsynlegar fyrirframgreiðslur og semur árlega reikninga, sem sendir eru til stjórnarvalda allra hinna sambandslandanna.

augmentée, au besoin, par décision unanime d'une des Conférences prévues à l' article 14.

(7) Les dépenses ordinaires ne comprennent pas les frais afférents aux travaux des Conférences de Plénipotentiaires ou administratives, ni les frais que pourront entraîner des travaux ou des publications effectués conformément aux décisions d'une Conférence. Ces frais, dont le montant annuel ne pourra dépasser 20000 francs suisses, seront répartis entre les pays de l'Union proportionellement à la contribution qu'ils payent pour le fonctionnement du Bureau international, suivant les dispositions de l'alinéa (8) ci-après.

(8) Pour déterminer la part contributive de chacun des pays dans cette somme totale des frais, les pays de l'Union et ceux qui adhéreront ultérieurement à l'Union sont divisés en six classes, contribuant chacune dans la proportion d'un certain nombre d'unités, savoir:

1er	classe	25	unités
2e	—	20	—
3e	—	15	—
4e	—	10	—
5e	—	5	—
6e	—	3	—

Ces coefficients sont multipliés par le nombre des pays de chaque classe et la somme des produits ainsi obtenus fournit le nombre d'unités par lequel la dépense totale doit être divisée. Le quotient donne le montant de l'unité de dépense.

(9) Chacun des pays de l'Union désignera au moment de son accession, la classe dans laquelle il désire être rangé. Toutefois, chaque pays de l'Union pourra déclarer ultérieurement qu'il désire être rangé dans une autre classe.

(10) Le Gouvernement de la Confédération suisse surveille les dépenses du Bureau international, fait les avances nécessaires et établit le compte annuel qui sera communiqué à toutes les autres Administrations.

14. gr.

(1) Samþykkt þessa skal öðru hverju endurskoða, til þess að gera á henni endurbætur, sem bætt geta kerfi sambandsins.

(2) Í þessu skyni skal af og til halda ráðstefnu fulltrúa sambandslandanna.

(3) Stjórnarvöld lands þess, er ráðstefnan er haldin í, undirbúa störf ráðstefnu þessarar með aðstoð alþjóðaskrifstofunnar.

(4) Framkvæmdastjóri alþjóðaskrifstofunnar situr fundi ráðstefnanna og tekur þátt í umræðum, án atkvæðisréttar.

15. gr.

Samþykkt er, að sambandslöndin áskilji sér gagnkvæman rétt til þess að gera með sér, hvert í sínu lagi, sérstakt samkomulag um lögvernd eignarréttinda á sviði iðnaðar, svo fremi sem slíkt samkomulag brjóti eigi í bága við ákvæði þessarar samþykktar.

16. gr.

(1) Löndum þeim, sem eigi eru aðilar að samþykkt þessari, skal veitt aðild, ef þau beiðast þess.

(2) Aðild þessi skal tilkynnt svissnesku sambandsstjórninni eftir stjórnmálalegum leiðum, og tilkynnir hún síðan öllum stjórnum aðildarríkjanna.

(3) Slík aðild veitir með fullum rétti aðild að öllum ákvæðum og hlunnindum, sem þessi samþykkt kveður á um, og tekur gildi einum mánuði eftir að svissneska sambandsstjórnin hefur sent tilkynningarnar til hinna sambandslandanna, nema þess sé óskað í umsókn um aðild, að gildistakan komi síðar til framkvæmda.

16. gr.[a]

(1) Sérhvert sambandsland getur hvenær sem er tilkynnt skriflega til svissnesku sambandsstjórnarinnar, að þessi samþykkt nái til allra eða hluta af nýlendum sínum, verndarríkjum, umboðs-

Article 14

(1) La présente Convention sera soumise à des revisions périodiques, en vue d'y introduire les améliorations de nature à perfectionner le système de l'Union.

(2) A cet effet, des Conférences auront lieu, successivement, dans l'un des pays de l'Union entre les Délégués desdits pays.

(3) L'Administration du pays où doit siéger la Conférence préparera, avec le concours du Bureau international, les travaux de cette Conférence.

(4) Le Directeur du Bureau international assistera aux séances des Conférences et prendra part aux discussions sans voix délibérative.

Article 15

Il est entendu que les pays de l'Union se réservent respectivement le droit de prendre séparément, entre eux, des arrangements particuliers pour la protection de la propriété industrielle, en tant que ces arrangements ne contreviendraient point aux dispositions de la présente Convention.

Article 16

(1) Les pays qui n'ont point pris part à la présente Convention seront admis à y adhérer sur leur demande.

(2) Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au Gouvernement de la Confédération suisse, et par celui-ci à tous les autres.

(3) Elle emportera, de plein droit, accession à toutes les clauses et admission à tous les avantages stipulés par la présente Convention, et produira ses effets un mois après l'envoi de la notification faite par le Gouvernement de la Confédération suisse aux autres pays unionistes, à moins qu'une date postérieure n'ait été indiquée dans la demande d'adhésion.

Article 16bis

(1) Chacun des pays de l'Union peut, en tout temps, notifier par écrit au Gouvernement de la Confédération suisse que la présente Convention est applicable à tout ou partie de ses colonies, protec-

stjórnarríkjum eða til hvers annars landssvæðis á áhrifasvæði þess, eða landssvæði, er lúta yfirráðum þess, og skal samþykktin taka til allra landssvæðanna, sem nefnd eru í tilkynningunni, einum mánuði eftir að svissneska sambandsstjórnin hefur tilkynnt það hinum sambandslöndunum, nema þess sé óskað í tilkynningunni, að það komi til síðar. Ef slík tilkynning er eigi gerð, nær samþykktin eigi til þessara landssvæða.

(2) Sérhvert sambandsland getur hvenær sem er tilkynnt skriflega til svissnesku sambandsstjórnarinnar, að þessi samþykkt nái eigi lengur til allra eða hluta af landssvæðum þeim, sem urðu tilefni til tilkynningar þeirrar, er um fjallar í undanfarandi málsgrein, og hættir samþykktin að taka til nefndra landssvæða í tilkynningunni 12 mánuðum eftir að svissnesku sambandsstjórninni berst tilkynningin.

(3) Allar tilkynningar til svissnesku sambandsstjórnarinnar samkvæmt ákvæðum málsgreina (1) og (2) þessarar greinar skal hún senda til allra landa sambandsins.

torats, territoires sous mandat ou tous autres territoires soumis à son autorité, ou tous territoires sous suzeraineté, et la Convention s'appliquera à tous les territoires désignés dans la notification un mois après l'envoi de la communication faite par le Gouvernement de la Confédération suisse aux autres pays de l'Union, à moins qu'une date posterieure n'ait été indiquée dans la notification. A défaut de cette notification, la Convention ne s'appliquera pas à ces territoires.

(2) Chacun des pays de l'Union peut, en tout temps, notifier par écrit au Gouvernement de la Confédération suisse que la présente Convention cesse d'être applicable à tout ou partie des territoires qui ont fait l'objet de la notification prévue à l'alinéa qui précède, et la Convention cessera de s'appliquer dans les territoires désignés dans cette notification douze mois après réception de la notification adressée au Gouvernement de la Confédération suisse.

(3) Toutes les notifications faites au Gouvernement de la Confédération suisse, conformément aux dispositions des alinéas (1) et (2) du présent article, seront communiquées par ce Gouvernement à tous les pays de l'Union.

17. gr.

Framkvæmd gagnkvæmra skuldbindinga, sem samþykkt þessi inniheldur, er eftir því, sem nauðsyn krefur, háð því, að gætt sé formsatriða og reglna, sem settar eru í stjórnskipunarlögum þeirra sambandslanda, sem skyld eru til að sjá um framkvæmd þeirra, enda geri þau það með eins stuttum fresti og unnt er.

Article 17

L'exécution des engagements réciproques contenus dans la présente Convention est subordonnée, en tant que de besoin, à l'accomplissement des formalités et règles établies par les lois constitutionnelles de ceux des pays de l'Union qui sont tenus d'en provoquer l'application, ce qu'ils s'obligent à faire dans le plus bref délai possible.

17. gr.[a]

(1) Samþykktin helzt í gildi um ótakmarkaðan tíma, þar til ár er liðið frá þeim degi, er henni var sagt upp.

(2) Uppsögn þessi skal send svissnesku sambandsstjórninni. Hún skal eigi gilda nema gagnvart viðkomandi landi, enda

Article 17bis

(1) La Convention demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé, jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où la dénonciation en sera faite.

(2) Cette dénonciation sera adressée au Gouvernement de la Confédération suisse. Elle ne produira son effet qu'à l'égard

haldi samþykktin gildi sínu fyrir hin sambandslöndin.

18. gr.

(1) Þessi samningur skal fullgiltur og fullgildingarskjölunum komið fyrir í London eigi síðar en 1. júlí 1938. Hann gengur í gildi milli ríkja þeirra, sem hafa fullgilt hann, einum mánuði síðar. Ef hann hefur verið fullgiltur í nafni sex ríkja að minnsta kosti, skal hann þó taka gildi milli þeirra ríkja, einum mánuði eftir að staðfesting sjötta ríkisins hefur verið tilkynnt þeim af svissnesku sambandsstjórninni og fyrir þau ríki, sem síðar mundu staðfesta hann, einum mánuði eftir tilkynningu á hverri staðfestingu.

(2) Lönd, sem ekki leggja fram staðfestingarskjölin innan frests þess, er vísað er til í undanfarandi málsgrein, eiga rétt til aðildar með skilyrðum 16. greinar.

(3) Í viðskiptum landa þeirra, sem hann nær til, kemur þessi samningur í staðinn fyrir Parísarsamþykkt frá 1883 og síðari endurskoðanir.

(4) Að því er varðar lönd þau, er þessi samningur nær eigi til, en sem sambandssamþykkt í París, endurskoðuð í Haag 1925, nær til, gildir sú samþykkt áfram.

(5) Á sama hátt gildir áfram Parísarsamþykktin, endurskoðuð í Washington 1911, að því er varðar lönd þau, er þessi samningur nær eigi yfir, né Parísarsamþykktin, endurskoðuð í Haag.

19. gr.

Þessi samningur skal undirritaður í einu eintaki, sem geymt verður í skjalasafni ríkisstjórnar konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands. Staðfest afrit sendir hún síðan hverri ríkisstjórn sambandslandanna.

du pays au nom duquel elle aura été faite, la Convention restant exécutoire pour les autres pays de l'Union.

Article 18

(1) Le présent Acte sera ratifié et les instruments de ratification en seront déposés à Londres au plus tard le 1er juillet 1938. Il entrera en vigueur, entre les pays au nom desquels il aura été ratifié, un mois après cette date. Toutefois, si auparavant il était ratifié au nom de six pays au moins, il entrerait en vigueur, entre ces pays, un mois après que le dépôt de la sixième ratification leur aurait été notifié par le Gouvernement de la Confédération suisse et, pour les pays au nom desquels il serait ratifié ensuite, un mois après la notification de chacune de ces ratifications.

(2) Les pays au nom desquels l'instrument de ratification n'aura pas été déposé dans le délai visé à l'alinéa précédent seront admis à l'adhésion aux termes de l'article 16.

(3) Le présent Acte remplacera, dans les rapports entre les pays auxquels il s'applique, la Convention d'Union de Paris de 1883 et les Actes de revision subséquents.

(4) En ce qui concerne les pays auxquels le présent Acte ne s'applique pas, mais auxquels s'applique la Convention d'Union de Paris révisée à La Haye en 1925, cette dernière restera en vigueur.

(5) De même, en ce qui concerne les pays auxquels ne s'appliquent ni le présent Acte, ni la Convention d'Union de Paris revisée à La Haye, la Convention d'Union de Paris revisée à Washington en 1911 restera en vigueur.

Article 19

Le présent Acte sera signé en un seul exemplaire, lequel sera déposé aux Archives du Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord. Une copie certifiée sera remise par ce dernier à chacun des Gouvernements des pays de l'Union.

Ofangreindur samningur hefur verið endurskoðaður í Bruxelles 14. desember 1900, í Washington 2. júní 1911, í Haag 6. nóvember 1925, í London 2. júní 1934 og í Lissabon 1958, en hér er birt gerðin frá árinu 1934.

Með lögum nr. 102, dags. 28. desember 1961, var ríkisstjórninni heimilað að staðfesta fyrir Íslands hönd samning þennan og var hann birtur sem fylgiskjal með lögunum, en gekk í gildi fyrir Ísland 5. maí 1962 samkvæmt auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 5, dags. 5. júní 1962.

Um leið og samningur þessi gekk í gildi urðu allir sérsamningar um vernd vörumerkja og annað sem hann fjallar um, úreltir milli aðila hans.

Nr. 3. *París, 14. marz 1884.*

Samningur um vernd á hraðfréttaþráðum, er lagðir eru neðansævar.

Convention pour la protection des câbles sous-marins.

1. gr.

Samningur þessi hefur gildi fyrir landhelgi utan fyrir alla þá þræði neðansævar er löglega eru lagðir og til lands ná í einu eða fleirum af löndum hinna tignu semjenda, nýlendum eða eignum.

2. gr.

Það varðar refsing að brjóta eða skemma hraðfréttaþræði neðansævar, ef það er gert af ásettu ráði, eður það verður fyrir lastvert gáleysi, og af getur hlotizt, að hraðfréttaviðskiptin stöðvast að öllu eða einhverju leyti eða tálmast. Höfða má eins fyrir þetta einkamál til skaðabóta.

Eigi á hegningarákvörðun þessi við þá, er þeir, er valdið hafa broti eður skemmdum, hafa einungis haft það leyfilega mark fyrir augum, að forða lífi sínu eða skipum úr hættu, og hafa áður við haft alla nauðsynlega varúð til þess að komast hjá slíku broti eða skemmdum.

3. gr.

Þá er hinir tignu semjendur leyfa að leggja þráð að landi hjá sér, skuldbinda þeir sig til þess að setja þau skilyrði, er hæfileg séu til tryggingar, og unnt er við að komi bæði um stefnu á þræðinum og um digurð hans.

4. gr.

Ef lagning eður aðgerð á fréttaþræði veldur því, að annar þráður brotnar eða skemmist, skal eigandi hins bera þann kostnað, er nauðsynlegur hefur verið til aðgerðar á þeim þræði, er brotnaði eða skemmdist; en eigi er þetta því til fyristöðu, að 2. gr. samnings þessa verði beitt, ef ástæða er til.

5. gr.

Skip, sem eru að leggja eða gera við fréttaþráð neðansævar, eru skyld að fara eftir þeim reglum um vísbendingar, er hinir tignu semjendur hafa orðið eður síðar verða ásáttir um sameiginlega til þess að hindra það, að skip rekist á á siglingu.

Nú er skip að gera við fréttaþráð og gefur þessar vísbendingar, og skulu þá önnur skip, er verða eða geta orðið þeirra vör, snúa aftur eða haldast fyrir í sjávarmílu fjarlægð að minnsta kosti frá skipinu, svo að það tálmist eigi í starfi sínu.

Veiðarfæri og net fiskimanna eiga að vera í sömu fjarlægð.

Þó skulu fiskiskip, er verða eða geta orðið vör við fréttaþráðsskip, sem gefur um greindar vísbendingar, hafa 24 tíma frest í hæsta lagi til þess að fara eftir aðvörun þessari, og má í engu hindra ferð þeirra, meðan frestur þessi er að líða.

Fréttaþráðsskipið skal ljúka starfi sínu svo fljótt sem auðið er.

6. gr.

Ef skip verða eða geta orðið vör við dufl, er ætluð eru til þess að gefa til kynna legu á þráðum, er verið er að leggja, raskazt hafa eða brotnað, eiga þau að haldast fyrir í sjávarmílufjórðungs fjarlægð frá þeim að minnsta kosti.

Jafn fjarri skulu höfð veiðarfæri og net fiskimanna.

7. gr.

Geti eigendur skipa og báta sannað það, að þeir hafi lagt akkeri, net eða önnur fiskiveiðarfæri í sölurnar til þess að verða eigi til að skemma neðansævar þræði, þá á eigandi hans að bæta þeim tjónið.

Þeir verða þó til þess að geta átt kröfu á slíkum skaðabótum, að hafa gert skýrslu til sönnunar um skaðann þegar eftir að þeir biðu hann, ef kostur hefur á því verið, og styðja hana með vottorðum skipshafnarinnar; verður skipstjóri því næst á hinni fyrstu höfn, er skipið snýr aftur til eða leitar hælis í, að gefa valdsmönnum réttum skýrslu sína um málið áður liðnar eru 24 stundir frá því er hann kom í höfn. Valdsmenn þessir skýra þá þeim frá máli, er konsúlsumboð hafa fyrir þjóð þá, er fréttaþráðs eigandinn er frá.

8. gr.

Réttkvaddir til að dæma mál um brot á samningi þessum eru dómar þar í landi, er skip það á heima, er brotið er drýgt á.

En er svo ber undir að þessari ákvörðun verður eigi komið við, er að öðru leyti svo um samið, að samningslöndin skuli hvert um sig annast hegning eigin þegna sinna fyrir brot á samningnum samkvæmt hinum almennu hegningarreglum, eins og þær eru ákveðnar í lögum sjálfra þeirra eða í samningum millum þeirra innbyrðis.

9. gr.

Mál um brot, er ræðir um í 2., 5. og 6. gr. samnings þessa skal ríkivaldið höfða eða aðrir fyrir hönd þess.

10. gr.

Beita má öllum þeim sönnnunargögnum til þess að færa sönnur á brot á samningi þessum, sem heimild eiga í lögum þar í landi, er dómur sá er í, er málið gengur til.

Þá er herskipaforingjar hinna tignu semjenda eður annara skipa þeirra, er sérstaklega eru til slíkra hluta sett, hafa ástæðu til að ætla, að eitthvert skip, sem eigi er herskip, hafi brotið ráðstafanir þær, er gerðar eru í samningi þessum, geta þeir krafizt þess, að sá, er fyrir skipi þessu ræður, skuli sýna fram opinber skjöl þau, er sanna þjóðerni skipsins. Á hin framlögðu skjöl skal þegar rita stutta athugasemd um framsýninguna.

Foringjar þessir geta og til búið skýrslur til sönnunar um brotið án tillits til þess, hverrar þjóðar skip það er, er grunur liggur á. Skýrslur þessar skal semja í því formi, er tíðkast, og máli því, er talað er þar í landi, er foringi sá á heima í, er semur þær, og má nota þær til sönnunar og samkvæmt lögum þar í landi, er til þeirra er vitnað. Rétt er að hinir ákærðu og vottarnir fái bætt við á eigin máli sínu hverri þeirri skýring er þeir álíta gagnlega, og skulu þær yfirlýsingar vera tilhlýðilega undirskrifaðar.

11. gr.

Í málum, er rísa af brotum á samningi þessum, skal málsfærslan ætíð vera svo greið og dómur falla svo fljótt sem verða má og heimild er til í gildandi lögum og reglum.

12. gr.

Hinir tignu semjendur skuldbinda sig til þess að gera sjálfir, eða þá leggja fyrir hlutaðeigandi löggjafarvöld uppástungur um þær ráðstafanir, er nauðsynlegar séu til þess, að samningnum verði framfylgt, og einkum til þess, að hegning fangelsis eða sekta eður hvorttveggja komi fyrir að brjóta ákvæði 2., 5. og 6. gr.

13. gr.

Hinir tignu semjendur skýra hver öðrum frá lögum, er komið hafa eða koma kunna út í ríkjum þeirra og að efni samnings þessa lúta.

14. gr.

Ríki þau, er hafa eigi tekið þátt í samningi þessum, hafa leyfi til að ganga að honum, ef þau leita þess. Skal þá senda skýrslu um það stjórnleið hinni frakknesku þjóðveldisstjórn, en hún skýrir síðan hinum öðrum stjórnum frá, er undir samninginn hafa ritað.

15. gr.

Það leiðir af sjálfu sér, að samningur þessi bindur í engu hendurnar á ríkjum, er í stríði eiga.

16. gr.

Samningur þessi skal öðlast gildi frá þeim degi, sem hinir tignu semjendur verða ásáttir um.

Hann skal vera í gildi í 5 ár frá þeim degi, og hafi enginn hinna tignu semjenda 12 mánuðum fyrir lok þessa 5 ára tímabils látið í ljósi, að hann ætli að láta hann falla úr gildi, stendur hann órsakaður 1 ár til, og svo framvegis ár frá ári.

Ef eitthver ríkja þeirra, er undir samninginn hafa ritað, segir honum upp, hefur sú uppsögn aðeins þýðing fyrir það ríki eitt.

17. gr.

Samning þenna skulu semjendur fullgilda, og skiptast á fullgildingum svo fljótt sem verða má og áður en ár er liðið.

Þessu til staðfestingar hafa umboðsmennirnir, hver um sig, ritað undir samninginn og sett þar innsigli sín.

Viðaukagrein telur upp þær af nýlendum og eignum Bretadrottningar, þar sem samningurinn gildir ekki.

Samningurinn var birtur af dómsmálaráðherra Dana „í stjórnarráði Íslands“ hinn 20. apríl 1886 í Stjórnartíðindum nr. 9/1886, en viðbætt, að eigi sé til fulls ákveðið hvaða dag samningurinn skuli öðlast gildi. Var það ákveðið í lokabókun dags. í París 7. júlí 1887, að samningurinn skuli taka gildi 1. maí 1888, skv. augl. nr. 8 dags. 2. ágúst 1888.

Samningur nr. 4 skýrir orð í samningi þessum.

Nr. 4.

París, 1. desember 1886 og 23. marz 1887.

Yfirlýsing til að skýra orð í 2. og 4. grein samningsins, dags. 14. marz 1884 um verndun sæsíma.

Déclaration pour préciser le sens des termes des articles 2 et 4 de la Convention pour la protection des câbles sous-marins.

Þareð það hefur valdið nokkrum vafa, hvernig skilja eigi orðin: „af ásettu ráði" í samningnum 14. marz 1884, 2. gr., hafa menn orðið ásáttir um, að hegningarákvæðin í nefndri grein skuli ekki eiga við þá, er brot eður skemmd verður af tilviljun eður orsakast með nauðsyn við aðgerð á þræði, ef gerðar hafa verið allar ráðstafanir til þess að komast hjá slíku broti eða skemmd.

Menn hafa og orðið ásáttir um, að 4. gr. samningsins hafi hvorki haft annað mark og mið né skuli hafa aðra verkun í för með sér en þá, að fela dómstólum hvers lands, er þess eru um komnir, að dæma um það, eftir því sem lög þeirra segja fyrir og atvik eru til, hvort ábyrgð til skaðabóta hvíli á eiganda, sem með lagning eður aðgerð á eignum fréttaþræði veldur broti eður skemmd á öðrum, og ef svo er, hverjar séu afleiðingar þessarar ábyrgðar.

Gefið út í París 1. desember 1886 og fyrir Þýzkaland 23. marz 1887.

Samkvæmt auglýsingu stjórnarráðs Íslands nr. 8, dags. 2. ágúst 1888.

Nr. 5.

Bruxelles, 5. júlí 1890.

Samningur um alþjóðastofnun til að gefa út tollalög.

Convention concernant la création d'une Union internationale pour la publication des Tarifs Douaniers.

Article 1er

Il est formé entre les pays ci-dessus énumérés et tous les pays qui, dans la suite, adhéreront à la présente convention, une association sous le titre de „Union internationale pour la publication des Tarifs douaniers".

Article 2

Le but de l'Union est de publier, à frais communs, et de faire connaître, aussi promptement et aussi exactement que possible, les Tarifs douaniers des divers États du globe et les modifications que ces tarifs subiront dans la suite.

Article 3

A cette fin, il sera créé à Bruxelles un Bureau international chargé de la traduction et de la publication de ces Tarifs ainsi que des dispositions législatives ou administratives qui y apporteront des modifications.

Article 4

Cette publication se fera dans un recueil intitulé: „Bulletin international des douanes (Organe de l'Union internationale pour la publication des Tarifs douaniers)".

On adoptera à cet effet les langues commerciales les plus usitées.

Article 5

Le personnel du Bureau international sera nommé par les soins du Ministére des Affaires Étrangères de Belgique, qui fera les avances de fonds nécessaires et veillera à la marche régulière de l'Institution.

Article 6

Dans la correspondance adressée par le Bureau international aux Gouvernements adhérents on fera usage de la langue française.

Article 7

Un rapport sur les travaux et la gestion financière du Bureau international sera adressé chaque année aux Gouvernements adhérents.

Article 8

Le budget annuel des dépenses du Bureau international est fixé au chiffre maximum de 125.000 francs.

En outre, un capital de 50.000 francs sera mis, la première année, à la disposition du Ministre des Affaires Étrangères de Belgique pour les frais d'installation du Bureau.

Les États et Colonies qui useraient ultérieurement de la faculté d'adhésion prévue à l'article 14 auront à payer leur quote-part de cette somme de 50.000 francs, sur la base de répartition fixée par l'article 9.

Les États et Colonies qui se retireraient de l'Union à l'expiration du premier terme de sept années perdront leur droit de copropriété dans le fonds commun.

En cas de liquidation, le fonds commun sera partagé entre les États et Colonies de l'Union, d'après la base de répartition fixée par l'article 9.

Article 9

En vue de déterminer équitablement la part contributive des États contractants, ceux-ci sont répartis, à raison de l'importance de leur commerce respectif, en six classes intervenant chacune dans la proportion d'un certain nombre d'unités, savoir:

1re classe. Pays dont le commerce se monte régulièrement à plus de 4 milliards de francs: 55 unités.

2e classe. Pays dont le commerce se monte régulièrement de 2 à 4 milliards de francs: 40 unités.

3e classe. Pays dont le commerce se monte régulièrement de 500 millions à 2 milliards de francs: 25 unités.

4e classe. Pays dont le commerce se monte régulièrement de 100 à 500 millions de francs: 20 unités.

5e classe. Pays dont le commerce se monte régulièrement de 50 à 100 millions de francs: 15 unités.

6e classe. Pays dont le commerce est régulièrement inférieur à 50 millions de francs: 5 unités.

Article 10

Pour les pays dont la langue ne sera pas employée par le Bureau international, les chiffres ci-dessus seront respectivement diminués des deux cinquièmes. Ils seront donc réduits:

Pour la	1re	classe	à 33 unités.
—	2e	—	à 24 —
—	3e	—	à 15 —
—	4e	—	à 12 —
—	5e	—	à 9 —
—	6e	—	à 3 —

Article 11

Le total de la dépense annuelle, divisé par la somme des unités attribuées aux différents États contractants, en exécution des dispositions qui précèdent, donnera l'unité de dépense. Il suffira de multiplier celle-ci par le nombre d'unités assigné à chacun de ces États pour connaître le montant de sa contribution dans les frais du Bureau international.

Article 12

A l'effet de mettre l'Institution à même de rédiger le Bulletin international des douanes aussi exactement que possible, les Parties contractantes lui enverront, directement et sans retard, deux exemplaires:

a) de leur loi douanière et de leur tarif douanier, mis soigneusement à jour;
b) de toutes les dispositions qui y apporteront dans la suite des modifications;
c) des circulaires et instructions que lesdits Gouvernements adresseront à leurs bureaux de douane concernant l'application du tarif ou la classification des marchandises, et qui peuvent être rendues publiques;
d) de leurs traités de commerce, conventions internationales et lois intérieures qui ont un rapport direct avec les tarifs douaniers en vigueur.

Article 13

Un règlement d'exécution ayant la même force obligatoire que la présente convention déterminera le mode de publication du Bulletin de l'Union et tout ce qui est relatif au budget du Bureau international et à l'organisation intérieure du service.

Article 14

Les États et Colonies qui n'ont point pris part à la présente convention seront admis à y accéder ultérieurement.

L'accession sera notifiée par écrit au Gouvernement belge qui la fera conaître à tous les autres Gouvernements contractants. L'accession emportera de plein droit adhésion à toutes les clauses et admission à tous les avantages stipulés dans la présente convention.

Article 15

La présente Convention sera mise à exécution le 1er avril 1891 et elle restera en vigueur pendant sept ans.

Si, douze mois avant l'expiration des sept premières années, la présente convention n'a pas été dénoncée, l'Union subsistera pendant un nouveau terme de sept années et ainsi de suite, de sept en sept ans.

La dénonciation sera adressée au Gouvernement belge. Elle n'aura d'effet qu'à l'égard du pays qui l'aura faite, la convention restant exécutoire pour les autres pays de l'Union.

Les Gouvernements pourront introduire dans la présente convention, de commun accord et en tout temps, les améliorations qui seraient jugées utiles ou nécessaires.

Règlement d'Exécution

de la Convention instituant un Bureau international pour la publication des Tarifs douaniers.

(Article 13 de la Convention.)

Article 1er

Le Bulletin international des douanes sera publié en cinq langues, savoir: en allemand, en anglais, en espagnol, en francais et en italien.

Article 2

Chaque État faisant partie de l'Union a la faculté de faire traduire et de publier à ses frais tout ou partie du Bulletin dans telle langue qu'il trouve utile, pourvu que ce ne soit pas l'une des langues adoptées par le Bureau international.

Chacun des États de l'Union aura de même le droit de faire reproduire de simples extraits de tarifs ou, exceptionnellement, des parties du Bulletin, soit dans un organe officiel local, soit dans ses documents parlementaires.

Il est entendu d'ailleurs que chaque État reste libre comme par le passé de publier dans la langue originale ou en traduction tous les tarifs douaniers, pourvu que le texte publié ne soit pas l'oeuvre même du Bureau international.

Article 3

Le Bureau international s'engage à apporter les plus grands soins dans la traduction des lois de douane et des publications officielles interprétatives de ces lois, mais il est entendu que les Gouvernements intéressés n'assument pas de responsabilité quant à l'exactitude de ces traductions et qu'en cas de contestation le texte original sera leur seul guide.

Un avertissement dans ce sens sera imprimé en note et en caractères gras au bas de la première page de chaque livraison.

Article 4

Le format du Bulletin sera déterminé par le Bureau.

Article 5

Chaque Gouvernement fera connaître en quelle langue, parmi celles adoptées par le Bureau international, il désire recevoir les exemplaires du Bulletin qui représenteront sa part d'intervention dans les frais de l'Institution.

Un Gouvernement pourra prendre un certain nombre d'exemplaires en une langue et le restant en d'autres langues.

Article 6

Le Bureau international ne peut fournir d'abonnements qu'aux Gouvernements des pays faisant partie de l'Union.

Article 7

Le montant de la contribution proportionnelle de chaque État lui est rendu en abonnements au Bulletin de l'Union, calculés au prix de 15 francs chacun.

Article 8

Les dépenses sont calculées approximativement comme suit:

a)	Traitements des fonctionnaires et employés du Bureau international, y compris un supplément de traitement de 15%	fr. 75.000
b)	Frais d'impression et d'envoi du Bulletin de l'Union	— 30.000
c)	Location et entretien du local affecté au Bureau international, chauffage, éclairage, fournitures, frais de bureau, etc.	— 20.000
	Total	fr. 125.000

Article 9

Le Ministre des Affaires Étrangères de Belgique est chargé de prendre les mesures nécessaires pour l'organisation et le fonctionnement du Bureau international, en restant dans les limites tracées par la Convention et par le présent Règlement.

Article 10

Le chef du Bureau international est autorisé, sous l'approbation du Ministre des Affaires Étrangères de Belgique, à reporter sur l'exercice en cours les sommes non employées de l'exercice écoulé. Ces sommes serviront, le cas échéant, à constituer un fonds de réserve destiné à parer aux dépenses imprévues. Ladite réserve ne pourra, en aucun cas, dépasser 25.000 francs. Le surplus permettra éventuellement d'abaisser le prix de l'abonnement au Bulletin, sans accroissement du nombre d'exemplaires garanti par les États contractants: cet excédent pourra servir aussi à couvrir les frais qu'occasionnerait l'adjonction d'une nouvelle langue de traduction à celles énumérées à l'article 1er.

Cette dernière mesure ne pourra se réaliser qu'avec l'assentiment unanime des États et Colonies faisant partie de l'Union.

Danmörk staðfesti þennan samning 7. nóvember 1890 og gekk hann í gildi 1. apríl 1891.

Hann mun ekki hafa verið birtur á Íslandi, en þegar Ísland gerðist aðili að bókun með breytingum á samningi þessum, sem birtar eru hér á eftir, virðist eðlilegast að telja að Ísland hafi gerst aðili að frumsamningnum.

Fundargerð um undirskrift, sem einnig er dags. 5. júlí 1890, er sleppt hér, en þar var birt skrá um hvernig kostnaður skiptist milli aðildarríkja.

Nr. 6. *Bruxelles, 16. desember 1949.*

Bókun um breytingar á samningi, undirrituðum í Bruxelles, 5. júlí 1890, um að koma á fót alþjóðastofnun til að gefa út tollalög, og reglugerð um framkvæmd samnings þess, sem kemur á fót alþjóðaskrifstofu til að gefa út tollalög, ásamt fundargerð um undirskrift.

Protocole modifiant la Convention signée à Bruxelles, le 5 juillet 1890, concernant la création d'une Union Internationale pour la publication des Tarifs Douaniers, et le Règlement d'Exécution de la Convention instituant un Bureau International pour la Publication des Tarifs Douaniers, ainsi que le Procès-Verbal de signature, signé à Bruxelles, le 16 décembre 1949.

Les articles 8 à 10 sont remplacés par les articles suivants:

Article 8

Le budget annuel des dépenses du Bureau International est fixé au chiffre maximum de 500.000 fr. — francs-or.

Article 9

En vue de déterminer équitablement la part contributive des Etats contractants, ceux-ci sont répartis, à raison de l'importance de leur commerce respectif, en sept classes intervenant chacune dans la proportion d'un certain nombre d'unités, à savoir:

1ère classe.— Pays dont le commerce se monte régulièrement à plus de 5 milliards de francs-or: 53 unités.

2e classe.— Pays dont le commerce se monte régulièrement de 3 à 5 milliards de francs-or: 36,5 unités.

3e classe.— Pays dont le commerce se monte régulièrement de 1,5 à 3 milliards de francs-or: 25 unités.

4e classe.— Pays dont le commerce se monte régulièrement de 500 millions à 1,5 milliard de francs-or: 20 unités.

5e classe.— Pays dont le commerce se monte régulièrement de 300 à 500 millions de francs-or: 13 unités.

6e classe.— Pays dont le commerce se monte régulièrement de 100 à 300 millions de francs-or: 8 unités.

7e classe.— Pays dont le commerce est régulièrement inférieur à 100 millions de francs-or: 3 unités.

Article 10

Pour les pays dont la langue ne sera pas employée par le Bureau International, les chiffres ci-dessus seront respectivement diminués des deux cinquièmes. Ils seront donc réduits:

Pour la	1ère	classe:	à 31.8	unités
—	– 2e	— :	à 21.9	—
—	– 3e	— :	à 15	—
—	– 4e	— :	à 12	—
—	– 5e	— :	à 8	—
—	– 6e	— :	à 5	—
—	– 7e	— :	à 1	—

Règlement d'exécution

de la Convention instituant un Bureau International pour la publication des Tarifs Douaniers.

Les articles 7, 8 et 10 sont remplacés par les articles suivants:

Article 7

Le montant de la contribution proportionnelle de chaque Etat lui est rendu en abonnements au Bulletin de l'Union calculés au prix de 100 francs-or chacun.

Article 8

Les dépenses sont calculées approximativement comme suit:

A.	Traitements des fonctionnaires et employés du Bureau International, y compris un supplément de traitement de 15%	Frs.-or	250.000.00
B.	Frais d'impression et d'envoi du Bulletin de l'Union	Frs.-or	180.000.00
C.	Versement à la Caisse de Prévoyance au profit du personnel	Frs.-or	25.000.00
D.	Location et entretien du local affecté au Bureau International, chauffage, éclairage, fournitures, frais de bureau, etc.	Frs.-or	30.000.00
E.	Dépenses imprévues	Frs.-or	15.000.00
	Total	Frs.-or	500.000.00

Article 10

Le Chef du Bureau International est autorisé sous l'approbation du Ministre des Affaires Etrangères de Belgique, à reporter sur l'exercice en cours les sommes non employées de l'exercice écoulé. Ces sommes serviront, le cas échéant, à constituer un fonds de réserve destiné à parer aux dépenses imprévues. Ladite réserve ne pourra, en aucun cas, dépasser 100.000.00 Frs.-or. Le surplus permettra éventuellement d'abaisser le prix de l'abonnement au Bulletin, sans accroissement du nombre d'exemplaires garanti par les Etats contractants; cet excédent pourra servir aussi à couvrir les frais qu'occasionnerait l'adjonction d'une nouvelle langue de traduction à celles énumérées à l'article premier.

Cette dernière mesure ne pourra se réaliser qu'avec l'assentiment unanime des Etats et colonies faisant partie de l'Union.

Procès-verbal de signature.

Le Procès-verbal de signature annexé à la Convention du 5 juillet 1890 est remplacé par le texte suivant:

Les délégués soussignés, réunis ce jour à l'effet d'apporter les modifications nécessaires à la Convention et au Règlement concernant l'institution d'une Union internationale pour la Publication des Tarifs douaniers ont échangé les déclarations suivantes:

1°) En ce qui concerne la classification des pays de l'Union au point de vue de leur part contributive aux frais du Bureau International (articles 9, 10 et 11 de la Convention):

Les délégués déclarent que les pays adhérents sont rangés dans les classes suivantes et auront à intervenir respectivement dans la proportion du nombre d'unités indiqué ci-après.

PREMIERE CLASSE.

Allemagne	53 unités.
Etats-Unis d'Amérique	53 unités.
France	53 unités.
Grande-Bretagne	53 unités.

DEUXIEME CLASSE.

Australie	36,5 unités.
Belgique	36,5 unités.
Canada	36,5 unités.
Chine	21,9 unités.
Italie	36,5 unités.
Japon	21,9 unités.
Pakistan	21,9 unités.
Pays-Bas	21,9 unités.
Suède	21,9 unités.
Union Indienne	36,5 unités.
U. R. S. S.	21,9 unités.

TROISIEME CLASSE.

Argentine	25 unités.
Brésil	15 unités.
Danemark	15 unités.
Espagne	25 unités.
Suisse	25 unités.
Tchécoslovaquie	15 unités.
Union Sud-Africaine	25 unités.

QUATRIEME CLASSE.

Autriche	20 unités.
Chili	20 unités.
Colombie	20 unités.
Cuba	20 unités.
Egypte	12 unités.
Finlande	12 unités.
Grèce	12 unités.
Iran	12 unités.
Mexique	20 unités.
Norvège	12 unités.
Philippines	20 unités.
Pologne	12 unités.
Portugal	12 unités.
Roumanie	12 unités.
Turquie	12 unités.
Venezuela	20 unités.
Yougoslavie	12 unités.

CINQUIEME CLASSE.

Bolivie	13 unités.
Bulgarie	8 unités.
Hongrie	8 unités.
Pérou	13 unités.
Siam	8 unités.
Uruguay	13 unités.

SIXIEME CLASSE.

Congo Belge	5 unités.
Irak	5 unités.

SEPTIEME CLASSE.

Albanie	1 unité.
Costa-Rica	3 unités.
Dominicaine (République)	3 unités.
Equateur	3 unités.
Haïti	3 unités.
Honduras	3 unités.
Liban	1 unité.
Luxembourg	3 unités.
Panama	3 unités.
Paraguay	3 unités.
Syrie	1 unité.

Le chiffre des cotisations est établi provisoirement en conformité du tableau ci-après. Ces cotisations seront revisées lorsque les circonstances se seront sensiblement modifiées et en tous cas avant le 31 mars 1954.

PREMIERE CLASSE.

	Somme à payer franc-or	Nombre d'exemplaires du Bulletin auquel ont droit les pays adhérents
Allemagne	26.500	265
Etats-Unis d'Amérique	26.500	265
France	26.500	265
Grande-Bretagne	26.500	265

DEUXIEME CLASSE.

Australie	18.250	182
Belgique	18.250	182
Canada	18.250	182
Chine	10.950	110
Italie	18.250	182
Japon	10.950	110
Pakistan	10.950	110
Pays-Bas	10.950	110
Suède	10.950	110
Union Indienne	18.250	182
U. R. S. S.	10.950	110

TROISIEME CLASSE.

Argentine	12.500	125
Brésil	7.500	75
Danemark	7.500	75
Espagne	12.500	125
Suisse	12.500	125
Tchécoslovaquie	7.500	75
Union Sud-Africaine	12.500	125

QUATRIEME CLASSE.

	Somme à payer franc-or	Nombre d'exemplaires du Bulletin auquel ont droit les pays adhérents
Autriche	10.000	100
Chili	10.000	100
Colombie	10.000	100
Cuba	10.000	100
Egypte	6.000	60
Finlande	6.000	60
Grèce	6.000	60
Iran	6.000	60
Mexique	10.000	100
Norvège	6.000	60
Philippines	10.000	100
Pologne	6.000	60
Portugal	6.000	60
Roumanie	6.000	60
Turquie	6.000	60
Venezuela	10.000	100
Yougoslavie	6.000	60

CINQUIEME CLASSE.

Bolivie	6.500	65
Bulgarie	4.000	40
Hongrie	4.000	40
Pérou	6.500	65
Siam	4.000	40
Uruguay	6.500	65

SIXIEME CLASSE.

Congo Belge	2.500	25
Irak	2.500	25

SEPTIEME CLASSE.

Albanie	500	5
Costa-Rica	1.500	15
Dominicaine (République)	1.500	15
Equateur	1.500	15
Haïti	1.500	15
Honduras	1.500	15
Liban	500	5
Luxembourg	1.500	15
Panama	1.500	15
Paraguay	1.500	15
Syrie	500	5

2°) En ce qui concerne le paiement des cotisations échéant aux Parties contractantes:

Les délégués déclarent qu'il s'effectuera à Bruxelles dans le courant du premier trimestre de chaque exercice et en monnaies ayant cours légal en Belgique.

Si, malgré des rappels à elle adressés par le Gouvernement belge, une des Parties contractantes se trouve en retard de paiement de plus de deux cotisations, le Bureau International des Tarifs Douaniers sera en droit de suspendre temporairement l'envoi de ses publications à ladite Partie contractante.

Le présent Protocole restera ouvert à la signature au Ministère des Affaires Etrangères de Belgique jusqu'au 31 mars 1950 inclus.

A partir de cette date, le présent Protocole sera déposé dans les archives du Gouvernement belge.

Le présent Protocole entrera en vigueur entre les Etats ayant signé, notifié leur adhésion ou envoyé leurs ratifications au moment où le total des cotisations annuelles à verser par ces Gouvernements au Bureau International des Tarifs Douaniers dépassera la moitié des dépenses autorisées du Bureau telles qu'elles sont établies par le présent Protocole.

Ultérieurement à la mise en vigueur du présent Protocole, les Etats qui n'ont pas signé le présent Protocole ou qui l'auront signé sous réserve sont admis à y adhérer sur leur demande. Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au Gouvernement belge et, par celui-ci, à chacun des Gouvernements des autres Etats contractants; elle sortira ses effets trente jours après l'envoi de la notification faite par le Gouvernement belge.

Hinn 10. febrúar 1956 var belgíska utanríkisráðuneytinu afhent aðildarskrá Íslands að viðbótarsamningi gerðum í Bruxelles 16. desember 1949, við samning frá 5. júlí 1890, um Alþjóðastofnun til útgáfu tollalaga, og gekk samningurinn í gildi fyrir Ísland 1. apríl 1956.

Skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins, nr. 27, dags 14. marz 1956.

Nr. 7.

Erindaskipti um stofnun Alþjóða hafrannsóknarráðsins, milli utanríkisráðuneytisins í Kaupmannahöfn, annars vegar og utanríkisráðuneytanna í Hollandi, Rússlandi (Finnlandi), Bretlandi, Svíþjóð og Noregi, og Þýzkalandi hins vegar.

Ministère des Affaires Etrangères.

Copenhague, le 2 Décembre 1902.

Monsieur le Baron,

Dans ma note du 19 du mois passé, concernant l'exploration internationale des mers du Nord, j'ai eu la satisfaction de constater que les organes centraux en sont en plein fonctionnement, et qu'il s'agit maintenant de l'exécution pratique des explorations et de l'étude scientifique des matériaux qu'elles fournissent.

La période préparatoire de cette œuvre importante touche donc à son terme, et s'il se recommande, comme il m'a été suggéré de différents côtés, de faire constater par voie diplomatique les engagements internationaux que les Gouvernements intéressés prennent en vue de l'entreprise, je suis d'avis que le moment

d'y procéder est maintenant arrivé. Il est vrai que le Gouvernement belge ne s'est pas encore décidé sur la question de savoir s'il prendra part aux explorations, mais tout en regrettant ce fait, j'estime pourtant que cette circonstance ne devra pas à elle seule retarder la constatation de l'accord des autres Gouvernements d'autant moins qu'on pourra laisser à la Belgique la faculté d'y accéder plus tard.

Les invitations du Gouvernement danois à la première réunion du Conseil permanent à Copenhague au mois de juillet dernier, contenaient un résumé des communications et des renseignement que j'avais reçus relativement à l'adoption du programme de la conférence de Christiania par les Gouvernements y représentés.

Depuis lors, tous ces Gouvernements, à l'exception du Gouvernement belge, ont ultérieurement manifesté leur volonté de prendre part aux explorations sur la base du dit programme, en nommant des membres du conseil permanent et en approuvant mon projet de répartition des frais de l'organisation centrale prévue par la conférence de Christiania. Mais, abstraction faite de ce point, il n'existe pas — du moins pas pour tous les Gouvernements intéressés et pour toutes les questions essentielles — des déclarations expresses constatant d'une manière obligatoire les engagements réciproques.

Afin d'y remédier et de donner plus de précision à la base internationale de l'entreprise, il me semble se recommander que chacun des autres Gouvernements intéressés veuille bien m'adresser une note constatant ses engagements, que le contenu de ces notes soit communiqué d'ici à tous les autres Gouvernements participants (addition faite des obligations que le Gouvernement danois assume pour son propre compte) et que l'accord soit regardé comme établi, si aucune objection n'est présentée dans un délai de quatre semaines après la réception de la notification danoise.

Je viens donc Vous prier de vouloir bien soumettre cette proposition à Votre Gouvernement et s'il l'approuve, l'inviter à me faire parvenir une note constatant:

1) que le Gouvernement néerlandais prend part avec l'Allemagne, le Danemark, la Grande Bretagne, la Russie et la Finlande, la Suède et la Norvège aux explorations internationales des mers du Nord votées par les conférences de Stockholm et Christiania, qu'il acceptera l'accession postérieure de la Belgique et que sa participation à l'œuvre internationale va durer du moins — ans;

2) qu'il approuve dans sa totalité (ou avec quelles réserves) le programme pour ces explorations voté à Christiania avec les amendements votés par le Conseil permanent dans sa réunion de Copenhague en 1902;

3) qu'il est d'accord sur le choix de Copenhague comme siège du bureau central et de Christiania comme siège du laboratoire central;

4) qu'il s'oblige à une contribution annuelle de 5250 Rmk. pendant — ans (à partir du 22 juillet 1902) aux frais de l'organisation centrale de l'entreprise);

5) qu'il autorise le Gouvernement danois à notifier les engagements précédents aux autres Gouvernements intéressés, et

6) que, dans l'éventualité qu'il trouverait lieu de faire quelque observation au sujet des déclarations d'un ou de plusieurs autres Gouvernements intéressés, il les présentera dans un délai de 4 semaines après la notification, et qu'il consent à ce que son silence soit regardé après l'expiration de ce terme comme un acquiescement tacite.

Comme le bureau central m'a écrit qu'une réunion du conseil est projetée pour le 26 janvier prochain, il serait à désirer que l'affaire fût définitivement réglée avant cette date. Aussi j'ai l'honneur de Vous prier de faire ce que Vous pourrez afin d'accélérer la réponse.

Je saisis cette occasion pour Vous renouveler, Monsieur le Baron, les assurances de ma haute considération.

Deuntzer.

Monsieur le Baron van Heeckeren,
Ministre des Pays-Bas.

Stofnun Alþjóða hafrannsóknarráðsins átti sér nokkurn aðdraganda. Undirbúningsfundir sérfræðinga voru haldnir í Stokkhólmi, 15.—23. júní 1899 og í Osló 6.—11. maí 1901, en stofnfundur var haldinn í Kaupmannahöfn, 22.—25. júlí 1902. Þann 2. desember 1902 skrifaði utanríkisráðuneytið í Kaupmannahöfn utanríkisráðuneytunum í Hollandi, Rússlandi (Finnlandi), Bretlandi, Svíþjóð og Noregi, ásamt Þýzkalandi, erindi það sem hér er birt og öllum samhljóða.

Staðfestu ofannefnd ríki að þau mundu taka þátt í kostnaði Alþjóða hafrannsóknarráðsins og samþykktu að Kaupmannahöfn yrði aðsetur þess. Virðist naumast ástæða til að birta þau erindi hér, en þau er að finna í D. Tr. VI bls. 142—161.

Ísland gerðist aðili að Alþjóða hafrannsóknarráðinu 16. maí 1938, skv. upplýsingum, sem forstjóri ráðsins, dr. Árni Friðriksson, skrifaði útgefanda þessa rits.

Nr. 8. *Paris, 18. maí 1904.*

Samkomulag um ráðstafanir til að taka fyrir svonefnda hvíta þrælasölu.

Arrangement ayant pour but d'assurer une protection efficace contre la „Traite des Blanches".

Article Premier

Chacun des Gouvernements contractants s'engage à établir ou à désigner une Autorité chargée de centraliser tous les renseignements sur l'embauchage des femmes et filles en vue de la débauche à l'étranger; cette Autorité aura la faculté de correspondre directement avec le Service similaire établi dans chacun des autres États contractants.

Article 2

Chacun des Gouvernements s'engage à faire exercer une surveillance en vue de rechercher, particulièrement dans les gares, les ports d'embarquement et en cours de voyage, les conducteurs de femmes et filles destinées à la débauche. Des instructions seront adressées dans ce but aux fonctionnaires ou à toutes autres personnes ayant qualité à cet effet, pour procurer, dans les limites légales, tous renseignements de nature à mettre sur la trace d'un trafic criminel.

L'arrivée de personnes paraissant évidemment être les auteurs, les complices ou les victimes d'un tel trafic sera signalée, le cas échéant, soit aux Autorités du lieu de destination, soit aux Agents Diplomatiques ou Consulaires intéressés, soit à toutes autres Autorités compétentes.

Article 3

Les Gouvernements s'engagent à faire recevoir, le cas échéant et dans les limites légales, les déclarations des femmes ou filles de nationalité étrangère qui se livrent à la prostitution, en vue d'établir leur identité et leur état civil, et de rechercher qui les a déterminées à quitter leur pays. Les renseignements recueillis seront communiqués aux Autorités du pays d'origine desdites femmes ou filles, en vue de leur rapatriement éventuel.

Les Gouvernements s'engagent, dans les limites légales et autant que faire se peut, à confier, à titre provisoire et en vue d'un rapatriement éventuel, les victimes d'un trafic criminel, lorsqu'elles sont dépourvues de ressources, à des institutions d'assistance publique ou privée ou à des particuliers offrant les garanties nécessaires.

Les Gouvernements s'engagent aussi, dans les limites légales et autant que possible, à renvoyer dans leur pays d'origine celles de ces femmes ou filles qui demandent leur rapatriement ou qui seraient réclamées par les personnes ayant autorité sur elles. Le rapatriement ne sera effectué qu'après entente sur l'identité et la nationalité, ainsi que sur le lieu et la date de l'arrivée aux frontières. — Chacun des Pays contractants facilitera le transit sur son territoire.

La correspondance relative aux rapatriements se fera, autant que possible, par la voie directe.

Article 4

Au cas où la femme ou fille à rapatrier ne pourrait rembourser elle-même les frais de son transfert et où elle n'aurait ni mari, ni parents, ni tuteur qui payeraient pour elle, les frais occasionnés par le rapatriement seront à la charge du pays sur le territoire duquel elle réside, jusqu'à la prochaine frontière ou port d'embarquement dans la direction du pays d'origine, — et à la charge du pays d'origine pour le surplus.

Article 5

Il n'est pas dérogé, par les dispositions des articles 3 et 4 ci-dessus, aux Conventions particulières qui pourraient exister entre les Gouvernements contractants.

Article 6

Les Gouvernements contractants s'engagent, dans les limites légales, à exercer, autant que possible, une surveillance sur les bureaux ou agences qui s'occupent du placement de femmes ou filles à l'étranger.

Article 7

Les États non signataires sont admis à adhérer au présent Arrangement. A cet effet, ils notifieront leur intention, par la voie diplomatique, au Gouvernement Français qui en donnera connaissance à tous les États contractants.

Article 8

Le présent Arrangement entrera en vigueur six mois après la date de l'échange des ratifications. Dans le cas où l'une des Parties contractantes le dénoncerait, cette dénonciation n'aurait d'effet qu à l'égard de cette Partie, et cela douze mois seulement à dater du jour de ladite dénonciation.

Article 9

Le présent Arrangement sera ratifié et les ratifications seront échangées à Paris, dans le plus bref délai possible.

Dagana 15.—25. júlí 1902 var haldin alþjóðaráðstefna í París til að ræða um það, hvernig væri hægt að taka fyrir svonefnda hvíta þrælasölu.

Varð samkomulag um tvö frumvörp: Alþjóðasamning og samkomulag um framkvæmdaatriði. Þátttökulöndin urðu að gera ýmsar breytingar á löggjöf sinni áður en þau töldu sig geta gengið að samnings-uppkastinu. Var því aðeins samkomulagið undirritað, og varð Ísland aðili að því 29. ágúst 1904, en samkomulagið var ekki birt á Íslandi. Gekk í gildi 18. janúar 1905.

Var síðan haldinn annar fundur í París 18. apríl til 4. maí 1910 og var alþjóðasamningurinn þá undirritaður, en Ísland hefur ekki gerst aðili að honum, né samningi þeim, sem Sameinuðu þjóðirnar samþykktu 20. október 1947.

Nr. 9. *Haag, 17. júlí 1905.*

Samningur um einkamálaréttarfarsákvæði.

Convention relative à la procédure civile.

1. Communication d'actes judiciaires et extrajudiciaires.

Article 1

En matière civile ou commerciale, les significations d'actes à destination de personnes se trouvant à l'étranger se feront, dans les Etats contractants, sur une demande du consul de l'Etat requérant adressée à l'autorité qui sera désignée par l'Etat requis. La demande contenant l'indication de l'autorité de qui émane l'acte transmis, le nom et la qualité des parties, l'adresse du destinataire, la nature de l'acte dont il s'agit, doit être rédigée dans la langue de l'autorité requise. Cette autorité enverra au consul la pièce prouvant la signification ou indiquant le fait qui l'a empêchée.

Toutes les difficultés qui s'élèveraient à l'occasion de la demande du consul seront réglées par la voie diplomatique.

Chaque Etat contractant peut déclarer, par une communication adressée aux autres Etats contractants, qu'il entend que la demande de signification à faire sur son territoire, contenant les mentions indiquées à l'alinéa 1er, lui soit adressée par la voie diplomatique.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour admettre la communication directe entre leurs autorités respectives.

Article 2

La signification se fera par les soins de l'autorité compétente de l'Etat requis. Cette autorité, sauf les cas prévus dans l'article 3, pourra se borner à effectuer la signification par la remise de l'acte au destinataire qui l'accepte volontairement.

Article 3

Si l'acte à signifier est rédigé, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou s'il est accompagné d'une traduction dans l'une de ces langues, l'autorité requise, au cas où le désir lui en serait exprimé dans la demande, fera signifier l'acte dans la forme prescrite par sa législation intérieure pour l'exécution de significations analogues, ou dans une forme spéciale, pourvu qu'elle ne soit pas contraire à cette législation. Si un pareil désir n'est pas exprimé, l'autorité requise cherchera d'abord à effectuer la remise dans les termes de l'article 2.

Sauf entente contraire, la traduction prévue dans l'alinéa précédent sera certifiée conforme par l'agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Article 4

L'exécution de la signification prévue par les articles 1, 2 et 3 ne pourra être refusée que si l'Etat, sur le territoire duquel elle devrait être faite, la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

Article 5

La preuve de la signification se fera au moyen, soit d'un récépissé daté et légalisé du destinataire, soit d'une attestation de l'autorité de l'Etat requis, constatant le fait, la forme et la date de la signification.

Si l'acte à signifier a été transmis en double exemplaire, le récépissé ou l'attestation doit se trouver sur l'un des doubles ou y être annexé.

Article 6

Les dispositions des articles qui précèdent ne s'opposent pas:

1°. à la faculté d'adresser directement par la voie de la poste des actes aux intéressés se trouvant à l'étranger;

2°. à la faculté pour les intéressés de faire faire des significations directement par les soins des officiers ministériels ou des fonctionnaires compétents du pays de destination;

3°. à la faculté pour chaque Etat de faire faire directement, par les soins de ses agents diplomatiques ou consulaires, les significations destinées aux personnes se trouvant à l'étranger.

Dans chacun de ces cas, la faculté prévue n'existe que si des conventions intervenues entre les Etats intéressés l'admettent ou si, à défaut de conventions, l'Etat sur le territoire duquel la signification doit être faite ne s'y oppose pas. Cet Etat ne pourra s'y opposer lorsque, dans le cas de l'alinéa 1er, numéro 3, l'acte doit être signifié sans contrainte à un ressortissant de l'Etat requérant.

Article 7

Les significations ne pourront donner lieu au remboursement de taxes ou de frais de quelque nature que ce soit.

Toutefois, sauf entente contraire, l'Etat requis aura le droit d'exiger de l'Etat requérant le remboursement des frais occasionnés par l'intervention d'un officier ministériel ou par l'emploi d'une forme spéciale dans les cas de l'article 3.

II. Commissions rogatoires.

Article 8

En matière civile ou commerciale, l'autorité judiciaire d'un Etat contractant pourra, conformément aux dispositions de sa législation, s'adresser par commission rogatoire à l'autorité compétente d'un autre Etat contractant pour lui demander de faire, dans son ressort, soit un acte d'instruction, soit d'autres actes judiciaires.

Article 9

Les commissions rogatoires seront transmises par le consul de l'Etat requérant à l'autorité qui sera désignée par l'Etat requis. Cette autorité enverra au consul la pièce constatant l'exécution de la commission rogatoire ou indiquant le fait qui en a empêché l'exécution.

Toutes les difficultés qui s'élèveraient à l'occasion de cette transmission seront réglées par la voie diplomatique.

Chaque Etat contractant peut déclarer, par une communication adressée aux autres Etats contractants, qu'il entend que les commissions rogatoires à exécuter sur son territoire lui soient transmises par la voie diplomatique.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour admettre la transmission directe des commissions rogatoires entre leurs autorités respectives.

Article 10

Sauf entente contraire, la commission rogatoire doit être rédigée, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou bien elle doit être accompagnée d'une traduction faite dans une de ces langues et certifiée conforme par un agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Article 11

L'autorité judiciaire à laquelle la commission rogatoire est adressée sera obligée d'y satisfaire en usant des mêmes moyens de contrainte que pour l'exécution d'une commission des autorités de l'Etat requis ou d'une demande formée à cet effet par une partie intéressée. Ces moyens de contrainte ne sont pas nécessairement employés s'il s'agit de la comparution de parties en cause.

L'autorité requérante sera, si elle le demande, informée de la date et du lieu où il sera procédé à la mesure sollicitée, afin que la partie intéressée soit en état d'y assister.

L'exécution de la commission rogatoire ne pourra être refusée que:

1°. si l'authenticité du document n'est pas établie;

2°. si, dans l'Etat requis, l'exécution de la commission rogatoire ne rentre pas dans les attributions du pouvoir judiciaire;

3°. si l'Etat sur le territoire duquel l'exécution devrait avoir lieu la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

Article 12

En cas d'incompétence de l'autorité requise, la commission rogatoire sera transmise d'office à l'autorité judiciaire compétente du même Etat, suivant les règles établies par la législation de celui-ci.

Article 13

Dans tous les cas où la commission rogatoire n'est pas exécutée par l'autorité requise, celle-ci en informera immédiatement l'autorité requérante, en indiquant, dans le cas de l'article 11, les raisons pour lesquelles l'exécution de la commission rogatoire a été refusée et, dans le cas de l'article 12, l'autorité à laquelle la commission est transmise.

Article 14

L'autorité judiciaire qui procède à l'exécution d'une commission rogatoire appliquera les lois de son pays, en ce qui concerne les formes à suivre.

Toutefois, il sera déféré à la demande de l'autorité requérante, tendant à ce qu'il soit procédé suivant une forme spéciale, pourvu que cette forme ne soit pas contraire à la législation de l'Etat requis.

Article 15

Les dispositions des articles qui précèdent n'excluent pas la faculté pour chaque Etat de faire exécuter directement par ses agents diplomatiques ou consulaires les commissions rogatoires, si des conventions intervenues entre les Etats intéressés l'admettent ou si l'Etat sur le territoire duquel la commission rogatoire doit être exécutée ne s'y oppose pas.

Article 16

L'exécution des commissions rogatoires ne pourra donner lieu au remboursement de taxes ou de frais de quelque nature que ce soit.

Toutefois, sauf entente contraire, l'Etat requis aura le droit d'exiger de l'Etat requérant le remboursement des indemnités payées aux témoins ou aux experts, ainsi que des frais occasionnés par l'intervention d'un officier ministériel, rendue nécessaire parce que les témoins n'ont pas comparu volontairement, ou des frais résultant de l'application éventuelle de l'article 14, alinéa 2.

III. Caution judicatum solvi.

Article 17

Aucune caution ni dépôt, sous quelque dénomination que ce soit, ne peut être imposé, à raison soit de leur qualité d'étrangers, soit du défaut de domicile ou de résidence dans le pays, aux nationaux d'un des Etats contractants, ayant leur domicile dans l'un de ces Etats, qui seront demandeurs ou intervenants devant les tribunaux d'un autre de ces Etats.

La même règle s'applique au versement qui serait exigé des demandeurs ou intervenants pour garantir les frais judiciaires.

Les conventions par lesquelles des Etats contractants auraient stipulé pour leurs ressortissants la dispense de la caution judicatum solvi ou du versement des frais judiciaires sans condition de domicile continueront à s'appliquer.

Article 18

Les condamnations aux frais et dépens du procès, prononcées dans un des Etats contractants contre le demandeur ou l'intervenant dispensés de la caution, du dépôt ou du versement en vertu soit de l'article 17, alinéas 1 et 2, soit de la loi de l'Etat où l'action est intentée, seront, sur une demande faite par la voie diplomatique, rendues gratuitement exécutoires par l'autorité compétente dans chacun des autres Etats contractants.

La même règle s'applique aux décisions judiciaires par lesquelles le montant des frais du procès est fixé ultérieurement.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour permettre que la demande d'exequatur soit aussi faite directement par la partie intéressée.

Article 19

Les décisions relatives aux frais et dépens seront déclarées exécutoires sans entendre les parties, mais sauf recours ultérieur de la partie condamnée, conformément à la législation du pays où l'exécution est poursuivie.

L'autorité compétente pour statuer sur la demande d'exequatur se bornera à examiner:

1°. si, d'après la loi du pays où la condamnation a été prononcée, l'expédition de la décision réunit les conditions nécessaires à son authenticité;

2°. si, d'après la même loi, la décision est passée en force de chose jugée;

3°. si le dispositif de la décision est rédigé, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou bien s'il est accompagné d'une traduction, faite dans une de ces langues et, sauf entente contraire, certifiée conforme par un agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Pour satisfaire aux conditions prescrites par l'alinéa 2, numéro 1 et 2, il suffira d'une déclaration de l'autorité compétente de l'Etat requérant constatant que la décision est passée en force de chose jugée. La compétence de cette autorité sera, sauf entente contraire, certifiée par le plus haut fonctionnaire préposé à l'ad-

ministration de la justice dans l'Etat requérant. La déclaration et le certificat dont il vient d'être parlé doivent être rédigés ou traduits conformément à la règle contenue dans l'alinéa 2, numéro 3.

IV. Assistance judiciaire gratuite.

Article 20

Les ressortissants de chacun des Etats contractants seront admis dans tous les autres Etats contractants au bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite, comme les nationaux eux-mêmes, en se conformant à la législation de l'Etat où l'assistance judiciaire gratuite est réclamée.

Article 21

Dans tous les cas, le certificat ou la déclaration d'indigence doit être délivré ou reçue par les autorités de la résidence habituelle de l'étranger, où, á défaut de celles-ci, par les autorités de sa résidence actuelle. Dans le cas où ces dernières autorités n'appartiendraient pas à un Etat contractant et ne recevraient pas ou ne délivreraient pas des certificats ou des déclarations de cette nature, il suffira d'un certificat ou d'une déclaration, délivré ou reçue par un agent diplomatique ou consulaire du pays auquel l'étranger appartient.

Si le requérant ne réside pas dans le pays où la demande est formée, le certificat ou la déclaration d'indigence sera légalisé gratuitement par un agent diplomatique ou consulaire du pays où le document doit être produit.

Article 22

L'autorité compétente pour délivrer le certificat ou recevoir la déclaration d'indigence pourra prendre des renseignements sur la situation de fortune du requérant auprès des autorités des autres Etats contractants.

L'autorité chargée de statuer sur la demande d'assistance judiciaire gratuite conserve, dans les limites de ses attributions, le droit de contrôler les certificats, déclarations et renseignements qui lui sont fournis.

Article 23

Si le bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite a été accordé au ressortissant d'un des Etats contractants, les significations relatives au même procès qui seraient à faire dans un autre de ces Etats ne pourront donner lieu qu'au remboursement par l'Etat requérant à l'Etat requis des frais occasionnés par l'emploi d'une forme spéciale en vertu de l'article 3.

Dans le même cas, l'exécution de commissions rogatoires ne donnera lieu qu'au remboursement par l'Etat requérant à l'Etat requis des indemnités payées aux témoins ou aux experts, ainsi que des frais nécessités par l'application éventuelle de l'article 14, alinéa 2.

V. Contrainte par corps.

Article 24

La contrainte par corps, soit comme moyen d'exécution, soit comme mesure simplement conservatoire, ne pourra pas, en matière civile ou commerciale, être appliquée aux étrangers, appartenant à un des Etats contractants dans les cas où elle ne serait pas applicable aux ressortissants du pays. Un fait qui peut être invoqué par un ressortissant domicilié dans le pays, pour obtenir la levée de la contrainte par corps, doit produire le même effet au profit du ressortissant d'un Etat contractant, même si ce fait s'est produit à l'étranger.

VI. Dispositions finales.

Article 25

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées à La Haye, dès que six des Hautes Parties Contractantes seront en mesure de le faire.

Il sera dressé de tout dépôt de ratifications un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

Article 26

La présente Convention s'applique de plein droit aux territoires européens des Etats contractants.

Si un Etat contractant en désire la mise en vigueur dans ses territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, ou dans ses circonscriptions consulaires judiciaires, il notifiera son intention à cet effet par un acte, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas. Celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants. La Convention entrera en vigueur dans les rapports entre les Etats qui répondront par une déclaration affirmative à cette notification et les territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, et les circonscriptions consulaires judiciaires, pour lesquels la notification aura été faite. La déclaration affirmative sera déposée, de même, dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas, qui en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants.

Article 27

Les Etats représentés à la quatrième Conférence de droit international privé sont admis à signer la présente Convention jusqu'au dépôt des ratifications prévu par l'article 25, alinéa 1er.

Après ce dépôt, ils seront toujours admis à y adhérer purement et simplement. L'Etat qui désire adhérer notifie son intention par un acte qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas. Celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants.

Article 28

La présente Convention remplacera la Convention de droit international privé du 14 novembre 1896 et le Protocole Additionnel du 22 mai 1897.

Elle entrera en vigueur le soixantième jour à partir de la date où tous les Etats signataires ou adhérents de la Convention du 14 novembre 1896 auront déposé leurs ratifications de la présente Convention, et au plus tard le 27 avril 1909.

Dans le cas de l'article 26, alinéa 2, elle entrera en vigueur quatre mois après la date de la déclaration affirmative et, dans le cas de l'article 27, alinéa 2, le soixantième jour après la date de la notification des adhésions.

Il est entendu que les notifications prévues par l'article 26, alinéa 2, ne pourront avoir lieu qu'après que la présente Convention aura été mise en vigueur conformément à l'alinéa 2 du présent article.

Article 29

La présente Convention aura une durée de 5 ans à partir de la date indiquée dans l'article 28, alinéa 2, pour sa mise en vigueur.

Ce terme commencera à courir de cette date, même pour les Etats qui auront fait le dépôt après cette date ou qui auront adhéré postérieurement et aussi en ce qui concerne les déclarations affirmatives faites en vertu de l'article 26, alinéa 2.

La Convention sera renouvelée tacitement de cinq ans en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation devra être notifiée, au moins six mois avant l'expiration du terme visé aux alinéas 2 et 3, au Gouvernement des Pays-Bas, qui en donnera connaissance à tous les autres Etats.

La dénonciation peut ne s'appliquer qu'aux territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, ou aussi aux circonscriptions consulaires judiciaires, compris dans une notification faite en vertu de l'article 26, alinéa 2.

La dénonciation ne produira son effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. La Convention restera exécutoire pour les autres Etats contractants.

Danmörk staðfesti samning þennan 7. apríl 1909 og afhenti staðfestingarskrá sína 24. s. m. og gekk hann í gildi þann dag. Samningurinn var ekki birtur á Íslandi.

Nr. 10. *Genf, 6. júlí 1906.*

Sáttmáli til að bæta kjör særðra og sjúkra manna í herþjónustu á styrjaldartímum.

Convention pour l'amélioration du sort des blessés et malades dans les armées en campagne.

CHAPITRE PREMIER
Des blessés et malades.

Article premier

Les militaires et les autres personnes officiellement attachées aux armées, qui seront blessés ou malades, devront être respectés et soignés, sans distinction de nationalité, par le belligérant qui les aura en son pouvoir.

Toutefois, le belligérant, obligé d'abandonner des malades ou des blessés à son adversaire, laissera avec eux, autant que les circonstances militaires le permettront, une partie de son personnel et de son matériel sanitaires pour contribuer à les soigner.

Article 2

Sous réserve des soins à leur fournir en vertu de l'article précédent, les blessés ou malades d'une armée tombés au pouvoir de l'autre belligérant sont prisonniers de guerre et les règles générales du droit des gens concernant les prisonniers leur sont applicables.

Cependant, les belligérants restent libres de stipuler entre eux, à l'égard des prisonniers blessés ou malades, telles clauses d'exception ou de faveur qu'ils jugeront utiles; ils auront, notamment, la faculté de convenir:

De se remettre réciproquement, après un combat, les blessés laissés sur le champ de bataille;

De renvoyer dans leur pays, après les avoir mis en état d'être transportés ou après guérison, les blessés ou malades qu'ils ne voudront pas garder prisonniers;

De remettre à un État neutre, du consentement de celui-ci, des blessés ou malades de la partie adverse, à la charge par l'État neutre de les interner jusqu'à la fin des hostilités.

Article 3

Après chaque combat, l'occupant du champ de bataille prendra des mesures pour rechercher les blessés et pour les faire protéger, ainsi que les morts, contre le pillage et les mauvais traitements.

Il veillera à ce que l'inhumation ou l'incinération des morts soit précédée d'un examen attentif de leurs cadavres.

Article 4

Chaque belligérant enverra, dès qu'il sera possible, aux autorités de leur pays ou de leur armée les marques ou pièces militaires d'identité trouvées sur les morts et l'état nominatif des blessés ou malades recueillis par lui.

Les belligérants se tiendront réciproquement au courant des internements et des mutations, ainsi que des entrées dans les hôpitaux et des décès survenus parmi les blessés et malades en leur pouvoir. Ils recueilleront tous les objets d'un usage personnel, valeurs, lettres, etc., qui seront trouvés sur les champs de bataille ou délaissés par les blessés ou malades décédés dans les établissements et formations sanitaires, pour les faire transmettre aux intéressés par les autorités de leur pays.

Article 5

L'autorité militaire pourra faire appel au zèle charitable des habitants pour recueillir et soigner, sous son contrôle, des blessés ou malades des armées, en accordant aux personnes ayant répondu à cet appel une protection spéciale et certaines immunités.

CHAPITRE II

Des formations et établissements sanitaires.

Article 6

Les formations sanitaires mobiles (c'est-à-dire celles qui sont destinées à accompagner les armées en campagne) et les établissements fixes du service de santé seront respectés et protégés par les belligérants.

Article 7

La protection due aux formations et établissements sanitaires cesse si l'on en use pour commettre des actes nuisibles à l'ennemi.

Article 8

Ne sont pas considérés comme étant de nature à priver une formation ou un établissement sanitaire de la protection assurée par l'article 6:

1º Le fait que le personnel de la formation ou de l'établissement est armé et qu'il use de ses armes pour sa propre défense ou celle de ses malades et blessés;

2º Le fait qu'à défaut d'infirmiers armés, la formation ou l'établissement est gardé par un piquet ou des sentinelles munis d'un mandat régulier;

3º Le fait qu'il est trouvé dans la formation ou l'établissement des armes et cartouches retirées aux blessés et n'ayant pas encore été versées au service compétent.

CHAPITRE III

Du personnel.

Article 9

Le personnel exclusivement affecté à l'enlèvement, au transport et au traitement des blessés et des malades, ainsi qu'à l'administration des formations et établissements

sanitaires, les aumôniers attachés aux armées, seront respectés et protégés en toute circonstance; s'ils tombent entre les mains de l'ennemi, ils ne seront pas traités comme prisonniers de guerre.

Ces dispositions s'appliquent au personnel de garde des formations et établissements sanitaires dans le cas prévu à l'article 8, nº 2.

Article 10

Est assimilé au personnel visé à l'article précédent le personnel des Sociétés de secours volontaires dûment reconnues et autorisées par leur Gouvernement, qui sera employé dans les formations et établissements sanitaires des armées, sous la réserve que ledit personnel sera soumis aux lois et règlements militaires.

Chaque État doit notifier à l'autre, soit dès le temps de paix, soit à l'ouverture ou au cours des hostilités, en tout cas avant tout emploi effectif, les noms des Sociétés qu'il a autorisées à prêter leur concours, sous sa responsabilité, au service sanitaire officiel de ses armées.

Article 11

Une Société reconnue d'un pays neutre ne peut prêter le concours de ses personnels et formations sanitaires à un belligérant qu'avec l'assentiment préalable de son propre Gouvernement et l'autorisation du belligérant lui-même.

Le belligérant qui a accepté le secours est tenu, avant tout emploi, d'en faire la notification à son ennemi.

Article 12

Les personnes désignées dans les articles 9, 10 et 11 continueront, après qu'elles seront tombées au pouvoir de l'ennemi, à remplir leurs fonctions sous sa direction.

Lorsque leur concours ne sera plus indispensable, elles seront renvoyées à leur armée ou à leur pays dans les délais et suivant l'itinéraire compatibles avec les nécessités militaires.

Elles emporteront, alors, les effets, les instruments, les armes et les chevaux qui sont leur propriété particulière.

Article 13

L'ennemi assurera au personnel visé par l'article 9, pendant qu'il sera en son pouvoir, les mêmes allocations et la même solde qu'au personnel des mêmes grades de son armée.

CHAPITRE IV

Du matériel.

Article 14

Les formations sanitaires mobiles conserveront, si elles tombent au pouvoir de l'ennemi, leur matériel, y compris les attelages, quels que soient les moyens de transport et le personnel conducteur.

Toutefois, l'autorité militaire compétente aura la faculté de s'en servir pour les soins des blessés et malades; la restitution du matériel aura lieu dans les conditions prévues pour le personnel sanitaire, et, autant que possible, en même temps.

Article 15

Les bâtiments et le matériel des établissements fixes demeurent soumis aux lois de la guerre, mais ne pourront être détournés de leur emploi, tant qu'ils seront nécessaires aux blessés et aux malades.

Toutefois, les commandants des troupes d'opérations pourront en disposer, en

cas de nécessités militaires importantes, en assurant au préalable le sort des blessés et malades qui s'y trouvent.

Article 16

Le matériel des Sociétés de secours, admises au bénéfice de la Convention conformément aux conditions déterminées par celle-ci, est considéré comme propriété privée et, comme tel, respecté en toute circonstance, sauf le droit de réquisition reconnu aux belligérants selon les lois et usages de la guerre.

CHAPITRE V

Des convois d'évacuation.

Article 17

Les convois d'évacuation seront traités comme les formations sanitaires mobiles, sauf les dispostions spéciales suivantes:

1° Le belligérant interceptant un convoi pourra, si les nécessités militaires l'exigent, le disloquer en se chargeant des malades et blessés qu'il contient.

2° Dans ce cas, l'obligation de renvoyer le personnel sanitaire, prévue à l'article 12, sera étendue à tout le personnel militaire préposé au transport ou à la garde du convoi et muni à cet effet d'un mandat régulier.

L'obligation de rendre le matériel sanitaire, prévue à l'article 14, s'appliquera aux trains de chemins de fer et bateaux de la navigation intérieure spécialement organisés pour les évacuations, ainsi qu'au matériel d'aménagement des voitures, trains et bateaux ordinaires appartenant au service de santé.

Les voitures militaires, autres que celles du service de santé, pourront être capturées avec leurs attelages.

Le personnel civil et les divers moyens de transport provenant de la réquistion, y compris le matériel de chemin de fer et les bateaux utilisés pour les convois, seront soumis aux règles générales du droit des gens.

CHAPITRE VI

Du signe distinctif.

Article 18

Par hommage pour la Suisse, le signe héraldique de la croix rouge sur fond blanc, formé par interversion des couleurs fédérales, est maintenu comme emblème et signe distinctif du service sanitaire des armées.

Article 19

Cet emblème figure sur les drapeaux, les brassards, ainsi que sur tout le matériel se rattachant au service sanitaire, avec la permission de l'autorité militaire compétente.

Article 20

Le personnel protégé en vertu des articles 9, alinéa Ier, 10 et 11 porte, fixé au bras gauche, un brassard avec croix rouge sur fond blanc, délivré et timbré par l'autorité militaire compétente, accompagné d'un certificat d'identité pour les personnes rattachées au service de santé des armées et qui n'auraient pas d'uniforme militaire.

Article 21

Le drapeau distinctif de la Convention ne peut être arboré que sur les formations et établissements sanitaires qu'elle ordonne de respecter et avec le consentement

de l'autorité militaire. Il devra être accompagné du drapeau national du belligérant dont relève la formation ou l'établissement.

Toutefois, les formations sanitaires tombées au pouvoir de l'ennemi n'arboreront pas d'autre drapeau que celui de la Croix-Rouge, aussi longtemps qu'elles se trouveront dans cette situation.

Article 22

Les formations sanitaires des pays neutres qui, dans les conditions prévues par l'article 11, auraient été autorisées à fournir leurs services, doivent arborer, avec le drapeau de la Convention, le drapeau national du belligérant dont elles relèvent.

Les dispositions du deuxième alinéa de l'article précédent leur sont applicables.

Article 23

L'emblème de la croix rouge sur fond blanc et les mots Croix-Rouge ou Croix de Genève ne pourront être employés, soit en temps de paix, soit en temps de guerre, que pour protéger ou désigner les formations et établissements sanitaires, le personnel et le matériel protégés par la Convention.

CHAPITRE VII

De l'application et de l'exécution de la convention.

Article 24

Les dispositions de la présente Convention ne sont obligatoires que pour les Puissances contractantes, en cas de guerre entre deux ou plusieurs d'entre elles. Ces dispositions cesseront d'être obligatoires du moment où l'une des Puissances belligérantes ne serait pas signataire de la Convention.

Article 25

Les commandants en chef des armées belligérantes auront à pourvoir aux détails d'exécution des articles précédents, ainsi qu'aux cas non prévus, d'après les instructions de leurs Gouvernements respectifs et conformément aux principes généraux de la présente Convention.

Article 26

Les Gouvernements signataires prendront les mesures nécessaires pour instruire leurs troupes, et spécialement le personnel protégé, des dispositions de la présente Convention et pour les porter à la connaissance des populations.

CHAPITRE VIII

De la répression des abus et des infractions.

Article 27

Les Gouvernements signataires, dont la législation ne serait pas dès à présent suffisante, s'engagent à prendre ou à proposer à leurs législatures les mesures nécessaires pour empêcher en tout temps l'emploi, par des particuliers ou par des sociétés autres que celles y ayant droit en vertu de la présente Convention, de l'emblème ou de la dénomination de Croix-Rouge ou Croix de Genève, notamment, dans un but commercial, par le moyen de marques de fabrique ou de commerce.

L'interdiction de l'emploi de l'emblème ou de la dénomination dont il s'agit produira son effet à partir de l'époque déterminée par chaque législation et, au plus

tard, cinq ans après la mise en vigueur de la présente Convention. Dès cette mise en vigueur, il ne sera plus licite de prendre une marque de fabrique ou de commerce contraire à l'interdiction.

Article 28

Les Gouvernements signataires s'engagent également à prendre ou à proposer à leurs législatures, en cas d'insuffisance de leurs lois pénales militaires, les mesures nécessaires pour réprimer, en temps de guerre, les actes individuels de pillage et de mauvais traitements envers des blessés et malades des armées, ainsi que pour punir, comme usurpation d'insignes militaires, l'usage abusif du drapeau et du brassard de la Croix-Rouge par des militaires ou des particuliers non protégés par la présente Convention.

Ils se communiqueront, par l'intermédiaire du Conseil fédéral suisse, les dispositions relatives à cette répression, au plus tard dans les cinq ans de la ratification de la présente Convention.

Dispositions générales.

Article 29

La présente Convention sera ratifiée aussi tôt que possible.

Les ratifications seront déposées à Berne.

Il sera dressé du dépôt de chaque ratification un procès-verbal dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à toutes les Puissances contractantes.

Article 30

La présente Convention entrera en vigueur pour chaque Puissance six mois après la date du dépôt de sa ratification.

Article 31

La présente Convention, dûment ratifiée, remplacera la Convention du 22 août 1864 dans les rapports entre les États contractants.

La Convention de 1864 reste en vigueur dans les rapports entre les Parties qui l'ont signée et qui ne ratifieraient pas également la présente Convention.

Article 32

La présente Convention pourra, jusqu'au 31 décembre prochain, être signée par les Puissances représentées à la Conférence qui s'est ouverte à Genève le 11 juin 1906, ainsi qui par les Puissances non représentées à cette Conférence qui ont signé la Convention de 1864.

Celles de ces Puissances qui, au 31 décembre 1906, n'auront pas signé la présente Convention, resteront libres d'y adhérer par la suite. Elles auront à faire connaître leur adhésion au moyen d'une notification écrite adressée au Conseil fédéral suisse et communiquée par celui-ci à toutes les Puissances contractantes.

Les autres Puissances pourront demander à adhérer dans la même forme, mais leur demande ne produira effet que si, dans le délai d'un an à partir de la notification au Conseil fédéral, celui-ci n'a reçu d'opposition de la part d'aucune des Puissances contractantes.

Article 33

Chacune des Parties contractantes aura la faculté de dénoncer la présente Convention. Cette dénonciation ne produira ses effets qu'un an après la notification

faite par écrit au Conseil fédéral suisse; celui-ci communiquera immédiatement la notification à toutes les autres Parties contractantes.

Cette dénonciation ne vaudra qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée.

Árið 1864 kvaddi svissneska stjórnin saman alþjóðaráðstefnu í Genf, til þess að ræða hvernig hægt væri að bæta kjör særðra manna og sjúkra í ófriði. Var gerður alþjóðasáttmáli á ráðstefnu þessari um grið fyrir hjúkrunarlið og starfsfólk Rauða krossins, sem þá var nýstofnaður, sem einkafélag. Urðu 12 ríki aðilar að honum.

Sáttmálinn frá 1864 var endurskoðaður af alþjóðaráðstefnu, sem haldin var í Genf frá 11. júní til 6. júlí 1906 og ofangreindur sáttmáli samþykktur þar, en jafnframt óskað eftir að kölluð yrði saman önnur alþjóðaráðstefna er reyndi að finna ráð til að lina hörmungar ófriðar. Var sú ráðstefna kölluð saman í Haag í Hollandi árið 1907, og þar m. a. gengið frá sáttmálum þeim, sem birtir eru hér á eftir nr. 11 til 22.

Ísland lét tilkynna aðild sína að ofangreindum sáttmála 25. marz 1925 og staðfesti forseti Svisslands að aðild Íslands væri í gildi frá 25. marz 1926, en láðst hefur að birta sáttmálann og auglýsa hann.

Sáttmálinn hefur verið endurskoðaður árið 1929 og 1949, en Ísland ekki gerzt aðili að þeim breytingum.

Nr. 11. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um friðsamlega lausn deilumála milli ríkja.

Convention pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Titre I. Du maintien de la paix générale.

Article premier.

En vue de prévenir autant que possible le recours à la force dans les rapports entre les Etats, les Puissances contractantes conviennent d'employer tous leurs efforts pour assurer le règlement pacifique des différends internationaux.

Titre II. Des bons offices et de la médiation.

Article 2

En cas de dissentiment grave ou de conflit, avant d'en appeler aux armes, les Puissances contractantes conviennent d'avoir recours, en tant que les circonstances le permettront, aux bons offices ou à la médiation d'une ou de plusieurs Puissances amies.

Article 3

Indépendamment de ce recours, les Puissances contractantes jugent utile et désirable qu'une ou plusieurs Puissances étrangères au conflit offrent de leur propre initiative, en tant que les circonstances s'y prêtent, leurs bons offices ou leur médiation aux Etats en conflit.

Le droit d'offrir les bons offices ou la médiation appartient aux Puissances étrangères au conflit, même pendant le cours des hostilités.

L'exercice de ce droit ne peut jamais être considéré par l'une ou l'autre des Parties en litige comme un acte peu amical.

Article 4

Le rôle du médiateur consiste à concilier les prétentions opposées et à apaiser les ressentiments qui peuvent s'être produits entre les Etats en conflit.

Article 5

Les fonctions du médiateur cessent du moment où il est constaté, soit par l'une des Parties en litige, soit par le médiateur lui-même, que les moyens de conciliation proposés par lui ne sont pas acceptés.

Article 6

Les bons offices et la médiation, soit sur le recours des Parties en conflit, soit sur l'initiative des Puissances étrangères au conflit, ont exclusivement le caractère de conseil et n'ont jamais force obligatoire.

Article 7

L'acceptation de la médiation ne peut avoir pour effet, sauf convention contraire, d'interrompre, de retarder ou d'entraver la mobilisation et autres mesures préparatoires à la guerre.

Si elle intervient après l'ouverture des hostilités, elle n'interrompt pas, sauf convention contraire, les opérations militaires en cours.

Article 8

Les Puissances contractantes sont d'accord pour recommander l'application, dans les circonstances qui le permettent, d'une médiation spéciale sous la forme suivante.

En cas de différend grave compromettant la paix, les Etats en conflit choisissent respectivement une Puissance à laquelle ils confient la mission d'entrer en rapport direct avec la Puissance choisie d'autre part, à l'effet de prévenir la rupture des relations pacifiques.

Pendant la durée de ce mandat dont le terme, sauf stipulation contraire, ne peut excéder trente jours, les Etats en litige cessent tout rapport direct au sujet du conflit, lequel est considéré comme déféré exclusivement aux Puissances médiatrices. Celles-ci doivent appliquer tous leurs efforts à régler le différend.

En cas de rupture effective des relations pacifiques, ces Puissances demeurent chargées de la mission commune de profiter de toute occasion pour rétablir la paix.

Titre III. Des Commissions internationales d'enquête.

Article 9

Dans les litiges d'ordre international n'engageant ni l'honneur ni des intérêts essentiels et provenant d'une divergence d'appréciation sur des points de fait, les Puissances contractantes jugent utile et désirable que les Parties qui n'auraient pu se mettre d'accord par les voies diplomatiques instituent, en tant que les circonstances le permettront, une Commission internationale d'enquête chargée de faciliter la solution de ces litiges en éclaircissant, par un examen impartial et consciencieux, les questions de fait.

Article 10

Les Commissions internationales d'enquête sont constituées par convention spéciale entre les Parties en litige.

La convention d'enquête précise les faits à examiner; elle détermine le mode et le délai de formation de la Commission et l'étendue des pouvoirs des Commissaires.

Elle détermine également, s'il y a lieu, le siège de la Commission et la faculté de se déplacer, la langue dont la Commission fera usage et celles dont l'emploi sera autorisé devant elle, ainsi que la date à laquelle chaque Partie devra déposer son

exposé des faits, et généralement toutes les conditions dont les Parties sont convenues.

Si les Parties jugent nécessaire de nommer des assesseurs, la convention d'enquête détermine le mode de leur désignation et l'étendue de leurs pouvoirs.

Article 11

Si la convention d'enquête n'a pas désigné le siège de la Commission, celle-ci siègera à La Haye.

Le siège une fois fixé ne peut être changé par la Commission qu'avec l'assentiment des Parties.

Si la convention d'enquête n'a pas déterminé les langues à employer, il en est décidé par la Commission.

Article 12

Sauf stipulation contraire, les Commissions d'enquête sont formées de la manière déterminée par les articles 45 et 57 de la présente Convention.

Article 13

En cas de décès, de démission ou d'empêchement, pour quelque cause que ce soit, de l'un des Commissaires, ou éventuellement de l'un des assesseurs, il est pourvu à son remplacement selon le mode fixé pour sa nomination.

Article 14

Les Parties ont le droit de nommer auprès de la Commission d'enquête des agents spéciaux avec la mission de Les représenter et de servir d'intermédiaires entre Elles et la Commission.

Elles sont, en outre, autorisées à charger des conseils ou avocats nommés par elles, d'exposer et de soutenir leurs intérêts devant la Commission.

Article 15

Le Bureau international de la Cour permanente d'arbitrage sert de greffe aux Commissions qui siègent à La Haye, et mettra ses locaux et son organisation à la disposition des Puissances contractantes pour le fonctionnement de la Commission d'enquête.

Article 16

Si la Commission siège ailleurs qu'à La Haye, elle nomme un Secrétaire-Général dont le bureau lui sert de greffe.

Le greffe est chargé, sous l'autorité du Président, de l'organisation matérielle des séances de la Commission, de la rédaction des procès-verbaux et, pendant le temps de l'enquête, de la garde des archives qui seront ensuite versées au Bureau international de La Haye.

Article 17

En vue de faciliter l'institution et le fonctionnement des Commissions d'enquête, les Puissances contractantes recommandent les règles suivantes qui seront applicables à la procédure d'enquête en tant que les Parties n'adopteront pas d'autres règles.

Article 18

La Commission règlera les détails de la procédure non prévus dans la convention spéciale d'enquête ou dans la présente Convention, et procèdera à toutes les formalités que comporte l'administration des preuves.

Article 19

L'enquête a lieu contradictoirement.

Aux dates prévues, chaque Partie communique à la Commission et à l'autre Partie les exposés des faits, s'il y a lieu, et, dans tous les cas, les actes, pièces et documents qu'Elle juge utiles à la découverte de la vérité, ainsi que la liste des témoins et des experts qu'elle désire faire entendre.

Article 20

La Commission a la faculté, avec l'assentiment des Parties, de se transporter momentanément sur les lieux où elle juge utile de recourir à ce moyen d'information, ou d'y déléguer un ou plusieurs de ses membres. L'autorisation de l'Etat sur le territoire duquel il doit être procédé à cette information devra être obtenue.

Article 21

Toutes constatations matérielles, et toutes visites des lieux doivent être faites en présence des agents et conseils des Parties ou eux dûment appelés.

Article 22

La Commission a le droit de solliciter de l'une ou l'autre Partie telles explications ou informations qu'elle juge utiles.

Article 23

Les Parties s'engagent à fournir à la Commission d'enquête, dans la plus large mesure qu'Elles jugeront possible, tous les moyens et toutes les facilités nécessaires pour la connaissance complète et l'appréciation exacte des faits en question.

Elles s'engagent à user des moyens dont Elles disposent d'après leur législation intérieure, pour assurer la comparution des témoins ou des experts se trouvant sur leur territoire et cités devant la Commission.

Si ceux-ci ne peuvent comparaître devant la Commission, Elles feront procéder à leur audition devant leurs autorités compétentes.

Article 24

Pour toutes les notifications que la Commission aurait à faire sur le territoire d'une tierce Puissance contractante, la Commission s'adressera directement au Gouvernement de cette Puissance. Il en sera de même s'il s'agit de faire procéder sur place à l'établissement de tous moyens de preuve.

Les requêtes adressées à cet effet seront exécutées suivant les moyens dont la Puissance requise dispose d'après sa législation intérieure. Elles ne peuvent être refusées que si cette Puissance les juge de nature à porter atteinte à Sa souveraineté ou à Sa sécurité.

La Commission aura aussi toujours la faculté de recourir à l'intermédiaire de la Puissance sur le territoire de laquelle elle a son siège.

Article 25

Les témoins et les experts sont appelés à la requête des Parties ou d'office par la Commission, et, dans tous les cas, par l'intermédiaire du Gouvernement de l'Etat sur le territoire duquel ils se trouvent.

Les témoins sont entendus, successivement et séparément, en présence des agents et des conseils et dans un ordre à fixer par la Commission.

Article 26

L'interrogatoire des témoins est conduit par le Président.

Les membres de la Commission peuvent néanmoins poser à chaque témoin les questions qu'ils croient convenables pour éclaircir ou compléter sa déposition, ou pour se renseigner sur tout ce qui concerne le témoin dans les limites nécessaires à la manifestation de la vérité.

Les agents et les conseils des Parties ne peuvent interrompre le témoin dans sa déposition, ni lui faire aucune interpellation directe, mais peuvent demander au Président de poser au témoin telles questions complémentaires qu'ils jugent utiles.

Article 27

Le témoin doit déposer sans qu'il lui soit permis de lire aucun projet écrit. Toutefois, il peut être autorisé par le Président à s'aider de notes ou documents si la nature des faits rapportés en nécessite l'emploi.

Article 28

Procès-verbal de la déposition du témoin est dressé séance tenante et lecture en est donnée au témoin. Le témoin peut y faire tels changements et additions que bon lui semble et qui seront consignés à la suite de sa déposition.

Lecture faite au témoin de l'ensemble de sa déposition, le témoin est requis de signer.

Article 29

Les agents sont autorisés, au cours ou à la fin de l'enquête, à présenter par écrit à la Commission et à l'autre Partie tels dires, réquisitions ou résumés de fait, qu'ils jugent utiles à la découverte de la vérité.

Article 30

Les délibérations de la Commission ont lieu à huis clos et restent secrètes.

Toute décision est prise à la majorité des membres de la Commission.

Le refus d'un membre de prendre part au vote doit être constaté dans le procès-verbal.

Article 31

Les séances de la Commission ne sont publiques et les procès-verbaux et documents de l'enquête ne sont rendus publics qu'en vertu d'une décision de la Commission, prise avec l'assentiment des Parties.

Article 32

Les Parties ayant présenté tous les éclaircissements et preuves, tous les témoins ayant été entendus, le Président prononce la clôture de l'enquête et la Commission s'ajourne pour délibérer et rédiger son rapport.

Article 33

Le rapport est signé par tous les membres de la Commission.

Si un des membres refuse de signer, mention en est faite; le rapport reste néanmoins valable.

Article 34

Le rapport de la Commission est lu en séance publique, les agents et les conseils des Parties présents ou dûment appelés.

Un exemplaire du rapport est remis à chaque Partie.

Article 35

Le rapport de la Commission, limité à la constatation des faits, n'a nullement le caractère d'une sentence arbitrale. Il laisse aux Parties une entière liberté pour la suite à donner à cette constatation.

Article 36

Chaque Partie supporte ses propres frais et une part égale des frais de la Commission.

Titre IV. De l'arbitrage international.

Chapitre I. — De la Justice arbitrale.

Article 37

L'arbitrage international a pour objet le règlement de litiges entre les Etats par des juges de leur choix et sur la base du respect du droit.

Le recours à l'arbitrage implique l'engagement de se soumettre de bonne foi à la sentence.

Article 38

Dans les questions d'ordre juridique, et en premier lieu, dans les questions d'interprétation ou d'application des Conventions internationales, l'arbitrage est reconnu par les Puissances contractantes comme le moyen le plus efficace et en même temps le plus équitable de régler les litiges qui n'ont pas été résolus par les voies diplomatiques.

En conséquence, il serait désirable que, dans les litiges sur les questions susmentionnées, les Puissances contractantes eussent, le cas échéant, recours à l'arbitrage, en tant que les circonstances le permettraient.

Article 39

La convention d'arbitrage est conclue pour des contestations déjà nées ou pour des contestations éventuelles.

Elle peut concerner tout litige ou seulement les litiges d'une catégorie déterminée.

Article 40

Indépendamment des Traités généraux ou particuliers qui stipulent actuellement l'obligation du recours à l'arbitrage pour les Puissances contractantes, ces Puissances se réservent de conclure des accords nouveaux, généraux ou particuliers, en vue d'étendre l'arbitrage obligatoire à tous les cas qu'Elles jugeront possible de lui soumettre.

Chapitre II. — De la Cour permanente d'arbitrage.

Article 41

Dans le but de faciliter le recours immédiat à l'arbitrage pour les différends internationaux qui n'ont pu être réglés par la voie diplomatique, les Puissances contractantes s'engagent à maintenir, telle qu'elle a été établie par la Première Conférence de la Paix, la Cour permanente d'arbitrage, accessible en tout temps et fonctionnant, sauf stipulation contraire des Parties, conformément aux règles de procédure insérées dans la présente Convention.

Article 42

La Cour permanente est compétente pour tous les cas d'arbitrage, à moins qu'il n'y ait entente entre les Parties pour l'établissement d'une juridiction spéciale.

Article 43

La Cour permanente a son siège à La Haye.

Un Bureau International sert de greffe à la Cour; il est l'intermédiaire des communications relatives aux réunions de celle-ci; il a la garde des archives et la gestion de toutes les affaires administratives.

Les Puissances contractantes s'engagent à communiquer au Bureau, aussitôt que possible, une copie certifiée conforme de toute stipulation d'arbitrage intervenue entre Elles et de toute sentence arbitrale Les concernant et rendue par des juridictions spéciales.

Elles s'engagent à communiquer de même au Bureau les lois, règlements et documents constatant éventuellement l'exécution des sentences rendues par la Cour.

Article 44

Chaque Puissance contractante désigne quatre personnes au plus, d'une compétence reconnue dans les questions de droit international, jouissant de la plus haute considération morale et disposées à accepter les fonctions d'arbitre.

Les personnes ainsi désignées sont inscrites, au titre de Membres de la Cour, sur une liste qui sera notifiée à toutes les Puissances contractantes par les soins du Bureau.

Toute modification à la liste des arbitres est portée, par les soins du Bureau, à la connaissance des Puissances contractantes.

Deux ou plusieurs Puissances peuvent s'entendre pour la désignation en commun d'un ou de plusieurs Membres.

La même personne peut être désignée par des Puissances différentes.

Les Membres de la Cour sont nommés pour un terme de six ans. Leur mandat peut être renouvelé.

En cas de décès ou de retraite d'un Membre de la Cour, il est pourvu à son remplacement selon le mode fixé pour sa nomination, et pour une nouvelle période de six ans.

Article 45

Lorsque les Puissances contractantes veulent s'adresser à la Cour permanente pour le règlement d'un différend survenu entre Elles, le choix des arbitres appelés à former le Tribunal compétent pour statuer sur ce différend, doit être fait dans la liste générale des Membres de la Cour.

A défaut de constitution du Tribunal arbitral par l'accord des Parties, il est procédé de la manière suivante:

Chaque Partie nomme deux arbitres, dont un seulement peut être son national ou choisi parmi ceux qui ont été désignés par Elle comme Membres de la Cour permanente. Ces arbitres choisissent ensemble un surarbitre.

En cas de partage des voix, le choix du surarbitre est confié à une Puissance tierce, désignée de commun accord par les Parties.

Si l'accord ne s'établit pas à ce sujet, chaque Partie désigne une Puissance différente et le choix du surarbitre est fait de concert par les Puissances ainsi désignées.

Si, dans un délai de deux mois, ces deux Puissances n'ont pu tomber d'accord, chacune d'Elles présente deux candidats pris sur la liste des Membres de la Cour permanente en dehors des Membres désignés par les Parties et n'étant les nationaux d'aucune d'Elles. Le sort détermine lequel des candidats ainsi présentés sera le surarbitre.

Article 46

Dès que le Tribunal est composé, les Parties notifient au Bureau leur décision de s'adresser à la Cour, le texte de leur compromis, et les noms des arbitres.

Le Bureau communique sans délai à chaque arbitre le compromis et les noms des autres Membres du Tribunal.

Le Tribunal se réunit à la date fixée par les Parties. Le Bureau pourvoit à son installation.

Les Membres du Tribunal, dans l'exercice de leurs fonctions et en dehors de leur pays, jouissent des privilèges et immunités diplomatiques.

Article 47

Le Bureau est autorisé à mettre ses locaux et son organisation à la disposition des Puissances contractantes pour le fonctionnement de toute juridiction spéciale d'arbitrage.

La juridiction de la Cour permanente peut être étendue, dans les conditions prescrites par les règlements, aux litiges existant entre des Puissances non contractantes ou entre des Puissances contractes et des Puissances non contractes, si les Parties sont convenues de recourir à cette juridiction.

Article 48

Les Puissances contractantes considèrent comme un devoir, dans le cas où un conflit aigu menacerait d'éclater entre deux ou plusieurs d'entre Elles, de rappeler à celles-ci que la Cour permanente leur est ouverte.

En conséquence, Elles déclarent que le fait de rappeler aux Parties en conflit les dispositions de la présente Convention, et le conseil donné, dans l'intérêt supérieur de la paix, de s'adresser à la Cour permanente, ne peuvent être considérés que comme actes de bons offices.

En cas de conflit entre deux Puissances, l'une d'Elles pourra toujours adresser au Bureau International une note contenant sa déclaration qu'Elle serait disposée à soumettre le différend à un arbitrage.

Le Bureau devra porter aussitôt la déclaration à la connaissance de l'autre Puissance.

Article 49

Le Conseil administratif permanent, composé des Représentants diplomatiques des Puissances contractantes accrédités à La Haye et du Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas, qui remplit les fonctions de Président, a la direction et le contrôle du Bureau International.

Le Conseil arrête son règlement d'ordre ainsi que tous autres règlements nécessaires.

Il décide toutes les questions administratives qui pourraient surgir touchant le fonctionnement de la Cour.

Il a tout pouvoir quant à la nomination, la suspension ou la révocation des fonctionnaires et employés du Bureau.

Il fixe les traitements et salaires, et contrôle la dépense générale.

La présence de neuf membres dans les réunions dûment convoquées suffit pour permettre au Conseil de délibérer valablement. Les décisions sont prises à la majorité des voix.

Le Conseil communique sans délai aux Puissances contractantes les règlements adoptés par lui. Il Leur présente chaque année un rapport sur les travaux de la Cour, sur le fonctionnement des services administratifs et sur les dépenses. Le rapport contient également un résumé du contenu essentiel des documents communiqués au Bureau par les Puissances en vertu de l'article 43 alinéas 3 et 4.

Article 50

Les frais du Bureau seront supportés par les Puissances contractantes dans la proportion établie pour le Bureau international de l'Union postale universelle.

Les frais à la charge des Puissances adhérentes seront comptés à partir du jour où leur adhésion produit ses effets.

Chapitre III. — De la Procédure arbitrale.

Article 51

En vue de favoriser le développement de l'arbitrage, les Puissances contractantes ont arrêté les règles suivantes qui sont applicables à la procédure arbitrale, en tant que les Parties ne sont pas convenues d'autres règles.

Article 52

Les Puissances qui recourent à l'arbitrage signent un compromis dans lequel sont déterminés l'objet du litige, le délai de nomination des arbitres, la forme, l'ordre et les délais dans lesquels la communication visée par l'article 63 devra être faite, et le montant de la somme que chaque Partie aura à déposer à titre d'avance pour les frais.

Le compromis détermine également, s'il y a lieu, le mode de nomination des arbitres, tous pouvoirs spéciaux éventuels du Tribunal, son siège, la langue dont il fera usage et celles dont l'emploi sera autorisé devant lui, et généralement toutes les conditions dont les Parties sont convenues.

Article 53

La Cour permanente est compétente pour l'établissement du compromis, si les Parties sont d'accord pour s'en remettre à elle.

Elle est également compétente, même si la demande est faite seulement par l'une des Parties, après qu'un accord par la voie diplomatique a été vainement essayé, quand il s'agit:

1°. d'un différend rentrant dans un Traité d'arbitrage général conclu ou renouvelé après la mise en vigueur de cette Convention et qui prévoit pour chaque différend un compromis et n'exclut pour l'établissement de ce dernier ni explicitement ni implicitement la compétence de la Cour. Toutefois, le recours à la Cour n'a pas lieu si l'autre Partie déclare qu'à son avis le différend n'appartient pas à la catégorie des différends à soumettre à un arbitrage obligatoire, à moins que le Traité d'arbitrage ne confère au Tribunal arbitral le pouvoir de décider cette question préalable;

2°. d'un différend provenant de dettes contractuelles réclamées à une Puissance par une autre Puissance comme dues à ses nationaux, et pour la solution duquel l'offre d'arbitrage a été acceptée. Cette disposition n'est pas applicable si l'acceptation a été subordonnée à la condition que le compromis soit établi selon un autre mode.

Article 54

Dans les cas prévus par l'article précédent, le compromis sera établi par une commission composée de cinq membres désignés de la manière prévue à l'article 45 alinéas 3 à 6.

Le cinquième membre est de droit Président de la commission.

Article 55

Les fonctions arbitrales peuvent être conférées à un arbitre unique ou à plusieurs arbitres désignés par les Parties à leur gré, ou choisis par Elles parmi les Membres de la Cour permanente d'arbitrage établie par la présente Convention.

A défaut de constitution du Tribunal par l'accord des Parties, il est procédé de la manière indiquée à l'article 45 alinéas 3 à 6.

Article 56

Lorsqu'un Souverain ou un Chef d'Etat est choisi pour arbitre, la procédure arbitrale est réglée par Lui.

Article 57

Le surarbitre est de droit Président du Tribunal.

Lorsque le Tribunal ne comprend pas de surarbitre, il nomme lui-même son Président.

Article 58

En cas d'établissement du compromis par une commission, telle qu'elle est visée à l'article 54, et sauf stipulation contraire, la commission elle-même formera le Tribunal d'arbitrage.

Article 59

En cas de décès, de démission ou d'empêchement, pour quelque cause que ce soit, de l'un des arbitres, il est pourvu à son remplacement selon le mode fixé pour sa nomination.

Article 60

A défaut de désignation par les Parties, le Tribunal siège à La Haye.

Le Tribunal ne peut siéger sur le territoire d'une tierce Puissance qu'avec l'assentiment de celle-ci.

Le siège une fois fixé ne peut être changé par le Tribunal qu'avec l'assentiment des Parties.

Article 61

Si le compromis n'a pas déterminé les langues à employer, il en est décidé par le Tribunal.

Article 62

Les Parties ont le droit de nommer auprès du Tribunal des agents spèciaux, avec la mission de servir d'intermédiaires entre Elles et le Tribunal.

Elles sont en outre autorisées à charger de la défense de leurs droits et intérêts devant le Tribunal, des conseils ou avocats nommés par Elles à cet effet.

Les Membres de la Cour permanente ne peuvent exercer les fonctions d'agents, conseils ou avocats, qu'en faveur de la Puissance qui les nommés Membres de la Cour.

Article 63

La procédure arbitrale comprend en règle générale deux phases distinctes: l'instruction écrite et les débats.

L'instruction écrite consiste dans la communication faite par les agents respectifs, aux membres du Tribunal et à la Partie adverse, des mémoires, des contre-mémoires et, au besoin, des répliques; les Parties y joignent toutes pièces et documents invoqués dans la cause. Cette communication aura lieu, directement ou par l'intermédiaire du Bureau international, dans l'ordre et dans les délais déterminés par le compromis.

Les délais fixés par le compromis pourront être prolongés de commun accord par les Parties, ou par le Tribunal quand il le juge nécessiaire pour arriver à une décision juste.

Les débats consistent dans le développement oral des moyens des Parties devant le Tribunal.

Article 64

Toute piéce produite par l'une des Parties doit être communiquée, en copie certifiée conforme, à l'autre Partie.

Article 65

A moins de circonstances spéciales, le Tribunal ne se réunit qu'après la clôture de l'instruction.

Article 66

Les débats sont dirigés par le Président.

Ils ne sont publics qu'en vertu d'une décision du Tribunal, prise avec l'assentiment des Parties.

Ils sont consignés dans des procès-verbaux rédigés par des secrétaires que nomme le Président. Ces procès-verbaux sont signés par le Président et par un des secrétaires; ils ont seuls caractère authentique.

Article 67

L'instruction étant close, le Tribunal a le droit d'écarter du débat tous actes ou documents nouveaux qu'une des Parties voudrait lui soumettre sans le consentement de l'autre.

Article 68

Le Tribunal demeure libre de prendre en considération les actes ou documents nouveaux sur lesquels les agents ou conseils des Parties appelleraient son attention.

En ce cas, le Tribunal a le droit de requérir la production de ces actes ou documents, sauf l'obligation d'en donner connaissance à la Partie adverse.

Article 69

Le Tribunal peut, en outre, requérir des agents des Parties la production de tous actes et demander toutes explications nécessaires. En cas de refus, le Tribunal en prend acte.

Article 70

Les agents et les conseils des Parties sont autorisés à présenter oralement au Tribunal tous les moyens qu'ils jugent utiles à la défense de leur cause.

Article 71

Ils ont le droit de soulever des exceptions et des incidents. Les décisions du Tribunal sur ces points sont définitives et ne peuvent donner lieu à aucune discussion ultérieure.

Article 72

Les membres du Tribunal ont le droit de poser des questions aux agents et aux conseils des Parties et de leur demander des éclaircissements sur les points douteux.

Ni les questions posées, ni les observations faites par les membres du Tribunal pendant le cours des débats ne peuvent être regardées comme l'expression des opinions du Tribunal en général ou de ses membres en particulier.

Article 73

Le Tribunal est autorisé à déterminer sa compétence en interprétant le compromis ainsi que les autres actes et documents qui peuvent être invoqués dans la matière, et en appliquant les principes du droit.

Article 74

Le Tribunal a le droit de rendre des ordonnances de procédure pour la direction du procès, de déterminer les formes, l'ordre et les délais dans lesquels chaque Partie devra prendre ses conclusions finales, et de procéder à toutes les formalités que comporte l'administration des preuves.

Article 75

Les Parties s'engagent à fournir au Tribunal, dans la plus large mesure qu'Elles jugeront possible, tous les moyens nécessaires pour la décision du litige.

Article 76

Pour toutes les notifications que le Tribunal aurait à faire sur le territoire d'une tierce Puissance contractante, le Tribunal s'adressera directement au Gouvernement de cette Puissance. Il en sera de même s'il s'agit de faire procéder sur place à l'établissement de tous moyens de preuve.

Les requêtes adressées à cet effet seront exécutées suivant les moyens dont la Puissance requise dispose d'après sa législation intérieure. Elles ne peuvent être refusées que si cette Puissance les juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

Le Tribunal aura aussi toujours la faculté de recourir à l'intermédiaire de la Puissance sur le territoire de laquelle il a son siège.

Article 77

Les agents et les conseils des Parties ayant présenté tous les éclaircissements et preuves à l'appui de leur cause, le Président prononce la clôture des débats.

Article 78

Les délibérations du Tribunal ont lieu à huis clos et restent secrètes.

Toute décision est prise à la majorité de ses membres.

Article 79

La sentence arbitrale est motivée. Elle mentionne les noms des arbitres; elle est signée par le Président et par le greffier ou le secrétaire faisant fonctions de greffier.

Article 80

La sentence est lue en séance publique, les agents et les conseils des Parties présents ou dûment appelés.

Article 81

La sentence, dûment prononcée et notifiée aux agents des Parties, décide définitivement et sans appel la contestation.

Article 82

Tout différend qui pourrait surgir entre les Parties, concernant l'interprétation et l'exécution de la sentence, sera, sauf stipulation contraire, soumis au jugement du Tribunal qui l'a rendue.

Article 83

Les Parties peuvent se réserver dans le compromis de demander la révision de la sentence arbitrale.

Dans ce cas, et sauf stipulation contraire, la demande doit être adressée au

Tribunal qui a rendu la sentence. Elle ne peut être motivée que par la découverte d'un fait nouveau qui eût été de nature à exercer une influence décisive sur la sentence et qui, lors de la clôture des débats, était inconnu du Tribunal lui-même et de la Partie qui a demandé la révision.

La procédure de révision ne peut être ouverte que par une décision du Tribunal constatant expressément l'existence du fait nouveau, lui reconnaissant les caractères prévus par le paragraphe précédent et déclarant à ce titre la demande recevable.

Le compromis détermine le délai dans lequel la demande de révision doit être formée.

Article 84

La sentence arbitrale n'est obligatoire que pour les Parties en litige.

Lorsqu'il s'agit de l'interprétation d'une Convention à laquelle ont participé d'autres Puissances que les Parties en litige, celles-ci avertissent en temps utile toutes les Puissances signataires. Chacune de ces Puissances a le droit d'intervenir au procès. Si une ou plusieurs d'entre Elles ont profité de cette faculté, l'interprétation contenue dans la sentence est également obligatoire à leur égard.

Article 85

Chaque Partie supporte ses propres frais et une part égale des frais du Tribunal.

Chapitre IV. — De la Procédure sommaire d'arbitrage.

Article 86

En vue de faciliter le fonctionnement de la justice arbitrale, lorsqu'il s'agit de litiges de nature à comporter une procédure sommaire, les Puissances contractantes arrêtent les règles ci-après qui seront suivies en l'absence de stipulations différentes, et sous réserve, le cas échéant, de l'application des dispositions du Chapitre III qui ne seraient pas contraires.

Article 87

Chacune des Parties en litige nomme un arbitre. Les deux arbitres ainsi désignées choisissent un surarbitre. S'ils ne tombent pas d'accord à ce sujet, chacun présente deux candidats pris sur la liste générale des Membres de la Cour permanente en dehors des Membres indiqués par chacune des Parties Elles-mêmes et n'étant les nationaux d'aucune d'Elles; le sort détermine lequel des candidats ainsi présentés sera le surarbitre.

Le surarbitre préside le Tribunal, qui rend ses décisions à la majorité des voix.

Article 88

A défaut d'accord préalable, le Tribunal fixe, dès qu'il est constitué, le délai dans lequel les deux Parties devront lui soumettre leurs mémoires respectifs.

Article 89

Chaque Partie est représentée devant le Tribunal par un agent qui sert d'intermédiaire entre le Tribunal et le Gouvernement qui l'a désigné.

Article 90

La procédure a lieu exclusivement par écrit. Toutefois, chaque Partie a le droit de demander la comparution de témoins et d'experts. Le Tribunal a, de son côté, la faculté de demander des explications orales aux agents des deux Parties, ainsi qu'aux experts et aux témoins dont il juge la comparution utile.

Titre V. Dispositions finales.

Article 91

La présente Convention dûment ratifiée remplacera, dans les rapports entre les Puissances contractantes, la Convention pour le règlement pacifique des conflits internationaux du 29 juillet 1899.

Article 92

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite, adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification, sera immédiatement remise, par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique, aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement Leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 93

Les Puissances non signataires qui ont été conviées à la Deuxième Conférence de la Paix pourront adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 94

Les conditions auxquelles les Puissances qui n'ont pas été conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, pourront adhérer à la présente Convention, formeront l'objet d'une entente ultérieure entre les Puissances contractantes.

Article 95

La présente Convention produira effet, pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 96

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 97

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt de ratifications effectué en vertu de l'article 92 alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 93 alinéa 2) ou de dénonciation (article 96 alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er í ritum um þjóðarétt talinn nr. 1 af þeim 14 sáttmálum, sem samþykktir voru á öðrum alþjóðafriðarfundi, en hann var haldinn í Haag 15. júní til 18. október 1907.

Danmörk gerðist aðili að 12 þeirra, en samþykkti ekki þann 12. og 14. Staðfestingarskjöl varðandi þessa tólf sáttmála, voru afhent 27. nóvember 1909, og telst Ísland aðili að þeim frá þeim degi, þó sáttmálarnir væru ekki birtir á Íslandi. Aðild Íslands að þeim var staðfest með bréfi sendiherra Íslands í Hollandi til utanríkisráðuneytisins þar, dags. 8. desember 1955.

Nr. 12. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um takmarkanir á valdbeitingu til að innheimta samningsbundnar skuldir.

Convention concernant la limitation de l'emploi de la force pour le recouvrement de dettes contractuelles.

Article premier

Les Puissances contractantes sont convenues de ne pas avoir recours à la force armée pour le recouvrement de dettes contractuelles réclamées au Gouvernement d'un pays par le Gouvernement d'un autre pays comme dues à ses nationaux.

Toutefois, cette stipulation ne pourra être appliquée quand l'Etat débiteur refuse ou laisse sans réponse une offre d'arbitrage, ou, en cas d'acceptation, rend impossible l'établissement du compromis, ou, après l'arbitrage, manque de se conformer à la sentence rendue.

Article 2

Il est de plus convenu que l'arbitrage, mentionné dans l'alinéa 2 de l'article précédent, sera soumis à la procédure prévue par le titre IV chapitre 3 de la Convention de La Haye pour le règlement pacifique des conflits internationaux. Le jugement arbitral détermine, sauf les arrangements particuliers des Parties, le bienfondé de la réclamation, le montant de la dette, le temps et le mode de paiement.

Article 3

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification

écrite adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification, sera immédiatement remise, par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique, aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 4

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 5

La présente Convention produira effet pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 6

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 7

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt de ratifications effectué en vertu de l'article 3 alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 4 alinéa 2) ou de dénonciation (article 6 alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er talinn nr. 2 og gildir allt það sama um hann sem sáttmála nr. 1 frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 13. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um upphaf stríðs.

Convention relative à l'ouverture des hostilités.

Article premier.

Les Puissances contractantes reconnaissent que les hostilités entre elles ne doivent pas commencer sans un avertissement préalable et non équivoque, qui aura, soit la forme d'une déclaration de guerre motivée, soit celle d'un ultimatum avec déclaration de guerre conditionnelle.

Article 2

L'état de guerre devra être notifié sans retard aux Puissances neutres et ne produira effet à leur égard qu'après réception d'une notification qui pourra être faite même par voie télégraphique. Toutefois les Puissances neutres ne pourraient invoquer l'absence de notification, s'il était établi d'une manière non douteuse qu'en fait elles connaissaient l'état de guerre.

Article 3

L'article 1 de la présente Convention produira effet en cas de guerre entre deux ou plusieurs des Puissances contractantes.

L'article 2 est obligatoire dans les rapports entre un belligérant contractant et les Puissances neutres également contractantes.

Article 4

La présente Convention sera ratifée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent ainsi que des instruments de ratifications, sera immédiatement remise par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique aux Puissances conviées à la Deuxiéme Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 5

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 6

La présente Convention produira effet, pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt, et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront, soixante jours aprés que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 7

S'il arrivait qu'une des Hautes Parties contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 8

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt de ratifications effectué en vertu de l'article 4 alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 5, alinéa 2) ou de dénonciation (article 7, alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er talinn nr. 3 og gildir allt það sama um hann, sem um sáttmála nr. 1 frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 14. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um reglur og venjur stríðs á landi.

Convention concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre.

Article premier.

Les Puissances contractantes donneront à leurs forces armées de terre des instructions qui seront conformes au Règlement concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre, annexé à la présente Convention.

Article 2

Les dispositions contenues dans le Règlement visé à l'article 1er ainsi que dans la présente Convention, ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention.

Article 3

La Partie belligérante qui violerait les dispositions dudit Règlement sera tenue à indemnité, s'il y a lieu. Elle sera responsable de tous actes commis par les personnes faisant partie de sa force armée.

Article 4

La présente Convention dûment ratifiée remplacera, dans les rapports entre les Puissances contractantes, la Convention du 29 juillet 1899 concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre.

La Convention de 1899 reste en vigueur dans les rapports entre les Puissances qui l'ont signée et qui ne ratifieraient pas également la présente Convention.

Article 5

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procés-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent ainsi que des intruments de ratification, sera immédiatement remise par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 6

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la presente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 7

La présente Convention produira effet, pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhèreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 8

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissanes en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 9

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt de ratifications effectué en vertu de l'article 5, alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 6, alinéa 2) ou de dénonciation (article 8, alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

ANNEXE À LA CONVENTION

Règlement concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre.

SECTION I. — DES BELLIGÉRANTS

Chapitre I. — De la qualité de belligérant.

Article Premier.

Les lois, les droits et les devoirs de la guerre ne s'appliquent pas seulement à l'armée, mais encore aux milices et aux corps de volontaires réunissant les conditions suivantes:

1°. d'avoir à leur tête une personne responsable pour ses subordonnés;

2° d'avoir un signe distinctif fixe et reconnaissable à distance;

3°. de porter les armes ouvertement et

4°. de se conformer dans leurs opérations aux lois et coutumes de la guerre.

Dans les pays où les milices ou des corps de volontaires constituent l'armée ou en font partie, ils sont compris sous la dénomination d'armée.

Article 2

La population d'un territoire non occupé qui, à l'approche de l'ennemi, prend spontanément les armes pour combattre les troupes d'invasion sans avoir eu le temps de s'organiser conformément à l'article premier, sera considérée comme belligérante si elle porte les armes ouvertement et si elle respecte les lois et coutumes de la guerre.

Article 3

Les forces armées des Parties belligérantes peuvent se composer de combattants et de non-combattants. En cas de capture par l'ennemi, les uns et les autres ont droit au traitement des prisonniers de guerre.

Chapitre II. — Des prisonniers de guerre.

Article 4

Les prisonniers de guerre sont au pouvoir du Gouvernement ennemi, mais non des individus ou des corps qui les ont capturés.

Ils doivent être traités avec humanité.

Tout ce qui leur appartient personnellement, excepté les armes, les chevaux et les papiers militaires, reste leur propriété.

Article 5

Les prisonniers de guerre peuvent être assujettis à l'internement dans une ville, forteresse, camp ou localité quelconque, avec obligation de ne pas s'en éloigner au delà de certaines limites déterminées; mais ils ne peuvent être enfermés que par mesure de sûreté indispensable, et seulement pendant la durée des circonstances qui nécessitent cette mesure.

Article 6.

L'Etat peut employer, comme travailleurs, les prisonniers de guerre, selon leur grade et leurs aptitudes, à l'exception des officiers. Ces travaux ne seront pas excessifs et n'auront aucun rapport avec les opérations de la guerre.

Les prisonniers peuvent être autorisés à travailler pour le compte d'administrations publiques ou de particuliers, ou pour leur propre compte.

Les travaux faits pour l'Etat sont payés d'après les tarifs en vigueur pour les militaires de l'armée nationale exécutant les mêmes travaux, ou, s'il n'en existe pas, d'après un tarif en rapport avec les travaux exécutés.

Lorsque les travaux ont lieu pour le compte d'autres administrations publiques ou pour des particuliers, les conditions en sont réglées d'accord avec l'autorité militaire.

Le salaire des prisonniers contribuera à adoucir leur position, et le surplus leur sera compté au moment de leur libération, sauf défalcation des frais d'entretien.

Article 7

Le Gouvernement au pouvoir duquel se trouvent les prisonniers de guerre est chargé de leur entretien.

A défaut d'une entente spéciale entre les belligérants, les prisonniers de guerre seront traités pour la nourriture, le couchage et l'habillement, sur le même pied que les troupes du Gouvernement qui les aura capturés.

Article 8

Les prisonniers de guerre seront soumis aux lois, règlements et ordres en vigueur dans l'armée de l'Etat au pouvoir duquel ils se trouvent. Tout acte d'insubordination autorise, à leur égard, les mesures de rigueur nécessaires.

Les prisonniers évadés, qui seraient repris avant d'avoir pu rejoindre leur armée ou avant de quitter le territoire occupé par l'armée qui les aura capturés, sont passibles de peines disciplinaires.

Les prisonniers qui, après avoir réussi à s'évader, sont de nouveau faits prisonniers, ne sont passibles d'aucune peine pour la fuite antérieure.

Article 9

Chaque prisonnier de guerre est tenu de déclarer, s'il est interrogé à ce sujet, ses véritables noms et grade et, dans le cas où il enfreindrait cette règle, il s'exposerait à une restriction des avantages accordés aux prisonniers de guerre de sa catégorie.

Article 10

Les prisonniers de guerre peuvent être mis en liberté sur parole, si les lois de leur pays les y autorisent, et, en pareil cas, ils sont obligés, sous la garantie de leur honneur personnel, de remplir scrupuleusement, tant vis-à-vis de leur propre Gouvernement que vis-à-vis de celui qui les a faits prisonniers, les engagements qui'ils auraient contractés.

Dans le même cas, leur propre Gouvernement est tenu de n'exiger ni accepter d'eux aucun service contraire à la parole donnée.

Article 11

Un prisonnier de guerre ne peut être contraint d'accepter sa liberté sur parole; de même le Gouvernement ennemi n'est pas obligé d'accéder à la demande du prisonnier réclamant sa mise en liberté sur parole.

Article 12

Tout prisonnier de guerre, libéré sur parole et repris portant les armes contre le Gouvernement envers lequel il s'était engagé d'honneur, ou contre les alliés de celui-ci, perd le droit au traitement des prisonniers de guerre et peut être traduit devant les tribunaux.

Article 13

Les individus qui suivent une armée sans en faire directement partie, tels que les correspondants et les reporters de journaux, les vivandiers, les fournisseurs, qui tombent au pouvoir de l'ennemi et que celui-ci juge utile de détenir, ont droit au traitement des prisonniers de guerre, à condition qu'ils soient munis d'une légitimation de l'autorité militaire de l'armée qu'ils accompagnaient.

Article 14

Il est constitué, dès le début des hostilités, dans chacun des Etats belligérants, et, le cas échéant, dans les pays neutres qui auront recueilli des belligérants sur leur territoire, un bureau de renseignements sur les prisonniers de guerre. Ce bureau, chargé de répondre à toutes les demandes qui les concernent, recoit des divers services compétents toutes les indications relatives aux internements et aux mutations, aux mises en liberté sur parole, aux échanges, aux évasions, aux entrées dans les hôpitaux, aux décès, ainsi que les autres renseignements nécessaires pour établir et tenir à jour une fiche individuelle pour chaque prisonnier de guerre. Le bureau devra porter sur cette fiche le numéro matricule, les nom et prénom, l'âge, le lieu d'orgine, le grade, le corps de troupe, les blessures, la date et le lieu de la capture, de l'internement, des blessures et de la mort, ainsi que toutes les observations particulières. La fiche individuelle sera remise au Gouvernement de l'autre belligérant après la conclusion de la paix.

Le bureau de renseignements est également chargé de recueillir et de centraliser tous les objets d'un usage personnel, valeurs, lettres etc., qui seront trouvés sur les champs de bataille ou délaissés par des prisonniers libérés sur parole, échangés, évadés ou décédés dans les hôpitaux et ambulances, et de les transmettre aux intéressés.

Article 15

Les sociétés de secours pour les prisonniers de guerre, régulièrement constituées selon la loi de leur pays et ayant pour objet d'être les intermédiaires de l'action charitable, recevront, de la part des belligérants, pour elles et pour leurs agents dûment accrédités, toute facilité, dans les limites tracées par les nécessités militaires et les règles administratives, pour accomplir efficacement leur tâche d'humanité. Les délégués de ces sociétés pourront être admis à distribuer des secours dans les dépôts d'internement, ainsi qu'aux lieux d'étape des prisonniers rapatriés, moyennant une permission personnelle délivrée par l'autorité militaire, et en prenant l'engagement par écrit de se soumettre à toutes les mesures d'ordre et de police que celle-ci prescrirait.

Article 16

Les bureaux de renseignements jouissent de la franchise de port. Les lettres, mandats et articles d'argent, ainsi que les colis postaux destinés aux prisonniers de guerre ou expédiés par eux, seront affranchis de toutes les taxes postales, aussi bien dans les pays d'origine et de destination que dans les pays intermédiaires.

Les dons et secours en nature destinés aux prisonniers de guerre seront admis en franchise de tous droits d'entrée et autres, ainsi que des taxes de transport sur les chemins de fer exploités par l'Etat,

Article 17

Les officiers prisonniers recevront la solde à laquelle ont droit les officiers de même grade du pays où ils sont retenus, à charge de remboursement par leur Gouvernement.

Article 18

Toute latitude est laissée aux prisonniers de guerre pour l'exercice de leur religion, y compris l'assistance aux offices de leur culte, à la seule condition de se conformer aux mesures d'ordre et de police prescrites par l'autorité militaire.

Article 19

Les testaments des prisonniers de guerre sont reçus ou dressés dans les mêmes conditions que pour les militaires de l'armée nationale.

On suivra également les mêmes règles en ce qui concerne les pièces relatives à la constatation des décès, ainsi que pour l'inhumation des prisonniers de guerre, en tenant compte de leur grade et de leur rang.

Article 20

Après la conclusion de la paix, le rapatriement des prisonniers de guerre s'effectuera dans le plus bref délai possible.

Chapitre III. — Des malades et des blessés.

Article 21

Les obligations des belligérants concernant le service des malades et des blessés sont régies par la Convention de Genève.

SECTION II. — DES HOSTILITÉS

Chapitre I. — Des moyens de nuire à l'ennemi, des siéges et des bombardements.

Article 22

Les belligérants n'ont pas un droit illimité quant au choix des moyens de nuire à l'ennemi.

Article 23

Outre les prohibitions établies par des conventions spéciales, il est notamment interdit:

a) d'employer du poison ou des armes empoisonnées;
b) de tuer ou de blesser par trahison des individus appartenant à la nation ou à l'armée ennemie;
c) de tuer ou de blesser un ennemi qui, ayant mis bas les armes ou n'ayant plus les moyens de se défendre, s'est rendu à discrétion;
d) de déclarer qu'il ne sera pas fait de quartier;
e) d'employer des armes, des projectiles ou des matières propres à causer des maux superflus;
f) d'user indûment du pavillon parlementaire, du pavillon national ou des insignes militaires et de l'uniforme de l'ennemi, ainsi que des signes distinctifs de la Convention de Genève;
g) de détruire ou de saisir des propriétés ennemies, sauf les cas où ces destructions ou ces saisies seraient impérieusement commandées par les nécessités de la guerre;
h) de déclarer éteints, suspendus ou non recevables en justice, les droits et actions des nationaux de la Partie adverse.

Il est également interdit à un belligérant de forcer les nationaux de la Partie adverse à prendre part aux opérations de guerre dirigées contre leur pays, même dans le cas où ils auraient été à son service avant le commencement de la guerre.

Article 24

Les ruses de guerre et l'emploi des moyens nécessaires pour se procurer des renseignements sur l'ennemi et sur le terrain sont considérés comme licites.

Article 25

Il est interdit d'attaquer ou de bombarder, par quelque moyen que ce soit, des villes, villages, habitations ou bâtiments qui ne sont pas défendus.

Article 26

Le commandant des troupes assaillantes, avant d'entreprendre le bombardement, et sauf le cas d'attaque de vive force, devra faire tout ce qui dépend de lui pour en avertir les autorités.

Article 27

Dans les sièges et bombardements, toutes les mesures nécessaires doivent être prises pour épargner, autant que possible, les édifices consacrés aux cultes, aux arts, aux sciences et à la bienfaisance, les monuments historiques, les hôpitaux et les lieux de rassemblement de malades et de blessés, à condition qu'ils ne soient pas employés en même temps à un but militaire.

Le devoir des assiégés est de désigner ces édifices ou lieux de rassemblement par des signes visibles spéciaux qui seront notifiés d'avance à l'assiégeant.

Article 28

Il est interdit de livrer au pillage une ville ou localité même prise d'assaut.

Chapitre II. — Des espions.

Article 29

Ne peut être considéré comme espion que l'individu qui, agissant clandestinement ou sous de faux prétextes, recueille ou cherche à recueillir des informations dans la zône d'opérations d'un belligérant, avec l'intention de les communiquer à la Partie adverse.

Ainsi les militaires non déguisés qui ont pénétré dans la zône d'opérations de l'armée ennemie, à l'effet de recueillir des informations, ne sont pas considérés comme espions. De même, ne sont pas considérés comme espions: les militaires et les non militaires, accomplissant ouvertement leur mission, chargés de transmettre des dépêches destinées, soit à leur propre armée, soit à l'armée ennemie. A cette catégorie appartiennent également les individus envoyés en ballon pour transmettre les dépêches, et, en général, pour entretenir les communications entre les diverses parties d'une armée on d'un territoire.

Article 30

L'espion pris sur le fait ne pourra être puni sans jugement préalable.

Article 31

L'espion qui, ayant rejoint l'armée à laquelle il appartient, est capturé plus tard par l'ennemi, est traité comme prisonnier de guerre et n'encourt aucune responsabilité pour ses actes d'espionnage antérieurs.

Chapitre III. — Des parlementaires.

Article 32

Est considéré comme parlementaire l'individu autorisé par l'un des belligérants à entrer en pourparlers avec l'autre et se présentant avec le drapeau blanc. Il a

droit à l'inviolabilité ainsi que le trompette clairon ou tambour, le porte-drapeau et l'interprète qui l'accompagneraient.

Article 33

Le chef auquel un parlementaire est expédié n'est pas obligé de le recevoir en toutes circonstances.

Il peut prendre toutes les mesures nécessaires afin d'empêcher le parlementaire de profiter de sa mission pour se renseigner.

Il a le droit, en cas d'abus, de retenir temporairement le parlementaire.

Article 34

Le parlementaire perd ses droits d'inviolabilité, s'il est prouvé, d'une manière positive et irrécusable, qu'il a profité de sa position privilégiée pour provoquer ou commettre un acte de trahison.

Chapitre IV. — Des capitulations.

Article 35

Les capitulations arrêtées entre les Parties contractantes doivent tenir compte des règles de l'honneur militaire.

Une fois fixées, elles doivent être scrupuleusement observées par les deux Parties.

Chapitre V. — De l'armistice.

Article 36

L'armistice suspend les opérations de guerre par un accord mutuel des Parties belligérantes. Si la durée n'en est pas déterminée, les Parties belligérantes peuvent reprendre en tout temps les opérations, pourvu toutefois que l'ennemi soit averti en temps convenu, conformément aux conditions de l'armistice.

Article 37

L'armistice peut être général ou local. Le premier suspend partout les opérations de guerre des Etats belligérants; le second, seulement entre certaines fractions des armées belligérantes et dans un rayon déterminé.

Article 38

L'armistice doit être notifié officiellement et en temps utile aux autorités compétentes et aux troupes. Les hostilités sont suspendues immédiatement après la notification ou au terme fixé.

Article 39

Il dépend des Parties contractantes de fixer, dans les clauses de l'armistice, les rapports qui pourraient avoir lieu, sur le théâtre de la guerre, avec les populations et entre elles.

Article 40

Toute violation grave de l'armistice, par l'une des Parties, donne à l'autre le droit de le dénoncer et même, en cas d'urgence, de reprendre immédiatement les hostilités.

Article 41

La violation des clauses de l'armistice, par des particuliers agissant de leur propre initiative, donne droit seulement à réclamer la punition des coupables et, s'il y a lieu, une indemnité pour les pertes éprouvées.

SECTION III. — DE L'AUTORITÉ MILITAIRE SUR LE TERRITOIRE DE L'ÉTAT ENNEMI

Article 42

Un territoire est considéré comme occupé lorsqu'il se trouve placé de fait sous l'autorité de l'armée ennemie.

L'occupation ne s'étend qu'aux territoires où cette autorité est établie et en mesure de s'exercer.

Article 43

L'autorité du pouvoir légal ayant passé de fait entre les mains de l'occupant, celui-ci prendra toutes les mesures qui dépendent de lui en vue de rétablir et d'assurer, autant qu'il est possible, l'orde et la vie publics en respectant, sauf empêchement absolu, les lois en vigueur dans le pays.

Article 44

Il est interdit à un belligérant de forcer la population d'un territoire occupé à donner des renseignements sur l'armée de l'autre belligérant ou sur ses moyens de défense.

Article 45

Il est interdit de contraindre la population d'un territoire occupé à prêter serment à la Puissance ennemie.

Article 46

L'honneur et les droits de la famille, la vie des individus et la propriété privée, ainsi que les convictions religieuses et l'exercice des cultes, doivent être respectés.

La propriété privée ne peut pas être confisquée.

Article 47

Le pillage est formellement interdit.

Article 48

Si l'occupant prélève, dans le territoire occupé, les impôts, droits et péages établis au profit de l'Etat, il le fera, autant que possible, d'après les règles de l'assiette et de la répartition en vigueur, et il en résultera pour lui l'obligation de pourvoir aux frais de l'administration du territoire occupé dans la mesure où le Gouvernement légal y était tenu.

Article 49

Si, en dehors des impôts visés à l'article précédent, l'occupant prélève d'autres contributions en argent dans le territoire occupé, ce ne pourra être que pour les besoins de l'armée ou de l'administration de ce territoire.

Article 50

Aucune peine collective, pécuniaire ou autre, ne pourra être édictée contre les populations à raison de faits individuels dont elles ne pourraient être considérées comme solidairement responsables.

Article 51

Aucune contribution ne sera perçue qu'en vertu d'un ordre écrit et sous la responsabilité d'un général en chef.

Il ne sera procédé, autant que possible, à cette perception que d'après les règles de l'assiette et de la répartition des impôts en vigueur.

Pour toute contribution, un reçu sera délivré aux contribuables.

Article 52

Des réquisitions en nature et des services ne pourront être réclamés des communes ou des habitants, que pour les besoins de l'armée d'occupation. Ils seront en rapport avec les ressources du pays et de telle nature qu'ils n'impliquent pas pour les populations l'obligation de prendre part aux opérations de la guerre contre leur patrie.

Ces réquisitions et ces services ne seront réclamés qu'avec l'autorisation du commmandant dans la localité occupée.

Les prestations en nature seront, autant que possible, payées au comptant; sinon, elles seront constatées par des reçus, et le paiement des somme dues sera effectué le plus tôt possible.

Article 53

L'armée qui occupe un territoire ne pourra saisir que le numéraire, les fonds et les valeurs exigibles appartenant en propre à l'Etat, les dépôts d'armes, moyens de transport, magasins et approvisionnements et, en général, toute propriété mobilière de l'Etat de nature à servir aux opérations de la guerre.

Tous les moyens affectés sur terre, sur mer et dans les airs à la transmission des nouvelles, au transport des personnes ou des choses, en dehors des cas régis par le droit maritime, les dépôts d'armes et, en général, toute espèce de munitions de guerre, peuvent être saisis, même s'ils appartiennent à des personnes privées, mais devront être restitués et les indemnités seront réglées à la paix.

Article 54

Les câbles sous-marins reliant un territoire occupé à un territoire neutre ne seront saisis ou détruits que dans le cas d'une nécessité absolue. Ils devront également être restitués et les indemnités seront réglées à la paix.

Article 55

L'Etat occupant ne se considérera que comme administrateur et usufruitier des édifices publics, immeubles, forêts et exploitations agricoles appartenant à l'Etat ennemi et se trouvant dans le pays occupé. Il devra sauvegarder le fonds de ces propriétés et les administrer conformément aux règles de l'usufruit.

Article 56

Les biens des communes, ceux des établissements consacrés aux cultes, à la charité et à l'instruction, aux arts et aux sciences, même appartenant à l'Etat, seront traités comme la propriété privée.

Toute saisie, destruction ou dégradation intentionnelle de semblables établissements, de monuments historiques, d'œuvres d'art et de science, est interdite et doit être poursuivie.

Sáttmáli þessi ásamt viðauka er talinn nr. 4 og gildir allt það sama um hann, sem um sáttmála nr. 1 frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 15. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um réttindi og skyldur hlutlausra ríkja og ríkisborgara þeirra í stríði á landi.

Convention concernant les droits et les devoirs des Puissances et des personnes neutres en cas de guerre sur terre.

Chapitre I. — Des droits et des devoirs des Puissances neutres.

Article premier

Le territoire des Puissances neutres est inviolable.

Article 2

Il est interdit aux belligérants de faire passer à travers le territoire d'une Puissance neutre des troupes ou des convois, soit de munitions, soit d'approvisionnements.

Article 3

Il est également interdit aux belligérants:

a) d'installer sur le territoire d'une Puissance neutre une station radiotélégraphique ou tout appareil destiné à servir comme moyen de communication avec des forces belligérantes sur terre ou sur mer;

b) d'utiliser toute installation de ce genre établie par eux avant la guerre sur le territoire de la Puissance neutre dans un but exclusivement militaire, et qui n'a pas été ouverte au service de la correspondance publique.

Article 4

Des corps de combattants ne peuvent être formés, ni des bureaux d'enrôlement ouverts, sur le territoire d'une Puissance neutre au profit des belligérants.

Article 5

Une Puissance neutre ne doit tolérer sur son territoire aucun des actes visés par les articles 2 à 4.

Elle n'est tenue de punir des actes contraires à la neutralité que si ces actes ont été commis sur son propre territoire.

Article 6

La responsabilité d'une Puissance neutre n'est pas engagée par le fait que des individus passent isolément la frontière pour se mettre au service de l'un des belligérants.

Article 7

Une Puissance neutre n'est pas tenue d'empêcher l'exportation ou le transit, pour le compte de l'un ou de l'autre des belligérants, d'armes, de munitions, et, en général, de tout ce qui peut être utile à une armée ou à une flotte.

Article 8

Une Puissance neutre n'est pas tenue d'interdire ou de restreindre l'usage, pour les belligérants, des câbles télégraphiques ou téléphoniques, ainsi que des appareils de télégraphie sans fil qui sont, soit sa propriété, soit celle de compagnies ou de particuliers.

Article 9

Toutes mesures restrictives ou prohibitives prises par une Puissance neutre à l'égard des matières visées par les articles 7 et 8 devront être uniformément appliquées par elle aux belligérants.

La Puissance neutre veillera au respect de la même obligation par les compagnies ou particuliers propriétaires de câbles télégraphiques ou téléphoniques ou d'appareils de télégraphie sans fil.

Article 10

Ne peut être considéré comme un acte hostile le fait, par une Puissance neutre, de repousser, même par la force, les atteintes à sa neutralité.

Chapitre II. — Des belligérants internés et des blessés soignés chez les neutres.

Article 11

La Puissance neutre qui reçoit sur son territoire des troupes appartenant aux armées belligérantes, les internera, autant que possible, loin du thèâtre de la guerre.

Elle pourra les garder dans des camps, et même les enfermer dans des forteresses ou dans des lieux appropriés à cet effet.

Elle décidera si les officiers peuvent être laissés libres en prenant l'engagement sur parole de ne pas quitter le territoire neutre sans autorisation.

Article 12

A défaut de convention spéciale, la Puissance neutre fournira aux internés les vivres, les habillements et les secours commandés par l'humanité.

Bonification sera faite, à la paix, des frais occasionnés par l'internement.

Article 13

La Puissance neutre qui reçoit des prisonniers de guerre évadés les laissera en liberté. Si elle tolère leur séjour sur son territoire, elle peut leur assigner une résidence.

La même disposition est applicable aux prisonniers de guerre amenés par des troupes se réfugiant sur le territoire de la Puissance neutre.

Article 14

Une Puissance neutre pourra autoriser le passage sur son territoire des blessés ou malades appartenant aux armées belligérantes, sous la réserve que les trains qui les amèneront ne transporteront ni personnel, ni matériel de guerre. En pareil cas, la Puissance neutre est tenue de prendre les mesures de sûreté et de contrôle nécessaires à cet effet.

Les blessés ou malades amenés dans ces conditions sur le territoire neutre par un des belligérants, et qui appartiendraient à la partie adverse, devront être gardés par la Puissance neutre de manière qu'ils ne puissent de nouveau prendre part aux opérations de la guerre. Cette Puissance aura les mêmes devoirs quant aux blessés ou malades de l'autre armée qui lui seraient confiés.

Article 15

La Convention de Genève s'applique aux malades et aux blessés internés sur territoire neutre.

Chapitre III. — Des personnes neutres.

Article 16

Sont considérés comme neutres les nationaux d'un Etat qui ne prend pas part à la guerre.

Article 17

Un neutre ne peut pas se prévaloir de sa neutralité:

a) s'il commet des actes hostiles contre un belligérant;

b) s'il commet des actes en faveur d'un belligérant, notamment s'il prend volontairement du service dans les rangs de la force armée de l'une des Parties.

En pareil cas, le neutre ne sera pas traité plus rigoureusement par le belligérant contre lequel il s'est départi de la neutralité que ne pourrait l'être, à raison du même fait, un national de l'autre Etat belligérant.

Article 18

Ne seront pas considérés comme actes commis en faveur d'un des belligérants, dans le sens de l'article 17, lettre b:

a) les fournitures faites ou les emprunts consentis à l'un des belligérants, pourvu que le fournisseur ou le prêteur n'habite ni le territoire de l'autre Partie, ni le territoire occupé par elle, et que les fournitures ne proviennent pas de ces territoires;

b) les services rendus en matière de police ou d'administration civile.

Chapitre IV. — Du matériel des chemins de fer.

Article 19

Le matériel des chemins de fer provenant du territoire de Puissances neutres, qu'il appartienne à ces Puissances ou à des sociétés ou personnes privées, et reconnaissable comme tel, ne pourra être réquisitionné et utilisé par un belligérant que dans le cas et la mesure où l'exige une impérieuse nécessité. Il sera renvoyé aussitôt que possible dans le pays d'origine.

La Puissance neutre pourra de même, en cas de nécessité, retenir et utiliser, jusqu'à due concurrence, le matériel provenant du territoire de la Puissance belligérante

Une indemnité sera payée de part et d'autre, en proportion du matériel utilisé et de la durée de l'utilisation.

Chapitre V. — Dispositions finales.

Article 20

Les dispositions de la présente Convention ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention.

Article 21

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification

écrite, adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification sera immédiatement remise par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 22

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 23

La présente Convention produira effet, pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 24

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances, en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 25

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt des ratifications effectué en vertu de l'article 21, alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 22, alinéa 2) ou de dénonciation (article 24, alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er talinn nr. 5 og gildir allt það sama um hann, sem um sáttmála nr. 1, frá Haagráðstefnunni (Hér samningur nr. 11).

Nr. 16. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um hverja deild skal gera kaupskipum óvinaríkis er stríð hefst.

Convention relative au régime de navires de commerce ennemis au début des hostilités.

Article premier

Lorsqu'un navire de commerce relevant d'une des Puissances belligérantes se trouve, au début des hostilités, dans un port ennemi, il est désirable qu'il lui soit permis de sortir librement, immédiatement ou après un délai de faveur suffisant, et de gagner directement, après avoir été muni d'un laissez-passer, son port de destination ou tel autre port qui lui sera désigné.

Il en est de même du navire ayant quitté son dernier port de départ avant le commencement de la guerre et entrant dans un port ennemi sans connaître les hostilités.

Article 2

Le navire de commerce qui, par suite de circonstances de force majeure, n'aurait pu quitter le port ennemi pendant le délai visé à l'article précédent, ou auquel la sortie n'aurait pas été accordée, ne peut être confisqué.

Le belligérant peut seulement le saisir moyennant l'obligation de le restituer après la guerre sans indemnité, ou le réquisitionner moyennant indemnité.

Article 3

Les navires de commerce ennemis, qui ont quitté leur dernier port de départ avant le commencement de la guerre et qui sont rencontrés en mer ignorants des hostilités, ne peuvent être confisqués. Ils sont seulement sujets à être saisis, moyennant l'obligation de les restituer après la guerre sans indemnité, ou à être réquisitionnés, ou même à être détruits, à charge d'indemnité et sous l'obligation de pourvoir à la sécurité des personnes ainsi qu'à la conservation des papiers de bord.

Après avoir touché à un port de leur pays ou à un port neutre, ces navires sont soumis aux lois et coutumes de la guerre maritime.

Article 4

Les marchandises ennemies se trouvant à bord des navires visés aux articles 1 et 2 sont également sujettes à être saisies et restituées après la guerre sans indemnité, ou à être requisitionnées moyennant indemnité, conjointement avec le navire ou séparément.

Il en est de même des marchandises se trouvant à bord des navires visés à l'article 3.

Article 5

La présente Convention ne vise pas les navires de commerce dont la construction indique qu'ils sont destinés à être transformés en bâtiments de guerre.

Article 6

Les dispositions de la présente Convention ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention.

Article 7

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite, adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratifications, sera immédiatement remise par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 8

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 9

La présente Convention produira effet, pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhèreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 10

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 11

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt de ratifications effectué en vertu de l'article 7, alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 8 alinéa 2) ou de dénonciation (article 10 alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er talinn nr. 6 og gildir allt það sama um hann, sem um sáttmála nr. 1, frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 17. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli varðandi breytingu á kaupskipum í herskip.

Convention relative à la transformation des navires de commerce en bâtiments de guerre.

Article premier

Aucun navire de commerce transformé en bâtiment de guerre ne peut avoir les droits et les obligations attachés à cette qualité, s'il n'est placé sous l'autorité directe, le contrôle immédiat et la responsabilité de la Puissance dont il porte le pavillon.

Article 2

Les navires de commerce transformés en bâtiments de guerre doivent porter les signes extérieurs distinctifs des bâtiments de guerre de leur nationalité.

Article 3

Le commandant doit être au service de l'Etat et dûment commissionné par les autorités compétentes. Son nom doit figurer sur la liste des officiers de la flotte militaire.

Article 4

L'équipage doit être soumis aux règles de la discipline militaire.

Article 5

Tout navire de commerce transformé en bâtiment de guerre est tenu d'observer, dans ses opérations, les lois et coutumes de la guerre.

Article 6

Le belligérant, qui transforme un navire de commerce en bâtiment de guerre, doit, le plus tôt possible, mentionner cette transformation sur la liste des bâtiments de sa flotte militaire.

Article 7

Les dispositions de la présente Convention ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention.

Article 8

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification, sera immédiatement remise, par les soins du Gouvernement des Pays-Bas, et par la voie diplomatique, aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la

Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 9

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 10

La présente Convention produira effet, pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt. et pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhèreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 11

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 12

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt de ratifications effectué en vertu de l'article 8 alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 9 alinéa 2) ou de dénonciation (article 11 alinéa 1).

Sáttmáli þessi er talinn nr. 7 og gildir allt það sama um hann, sem um sáttmála nr. 1, frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 18. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um lagningu neðansjávar-dufla, er springa við árekstur.

Convention relative à la pose de mines sous-marines automatiques de contact.

Article premier.

Il est interdit:

1°. de placer des mines automatiques de contact non amarrées, à moins qu'elles ne soient construites de manière à devenir inoffensives une heure au maximum après que celui qui les a placées en aura perdu le contrôle;

2°. de placer des mines automatiques de contact amarrées, qui ne deviennent pas inoffensives dès qu'elles auront rompu leurs amarres;

3°. d'employer des torpilles, qui ne deviennent pas inoffensives lorsqu'elles auront manqué leur but.

Article 2

Il est interdit de placer des mines automatiques de contact devant les côtes et les ports de l'adversaire, dans le seul but d'intercepter la navigation de commerce.

Article 3

Lorsques les mines automatiques de contact amarrées sont employées, toutes les précautions possibles doivent être prises pour la sécurité de la navigation pacifique.

Les belligérants s'engagent à pourvoir, dans la mesure du possible, à ce que ces mines deviennent inoffensives après un laps de temps limité, et, dans le cas où elles cesseraient d'être surveillées, à signaler les régions dangereuses, aussitôt que les exigences militaires le permettront, par un avis à la navigation, qui devra être aussi communiqué aux Gouvernements par la voie diplomatique.

Article 4

Toute Puissance neutre qui place des mines automatiques de contact devant ses côtes, doit observer les mêmes règles et prendre les mêmes précautions que celles qui sont imposées aux belligérants.

La Puissance neutre doit faire connaître à la navigation, par un avis préalable, les régions où seront mouillées des mines automatiques de contact. Cet avis devra être communiqué d'urgence aux Gouvernements par voie diplomatique.

Article 5

A la fin de la guerre, les Puissances contractantes s'engagent à faire tout ce qui dépend d'elles pour enlever, chacune de son côté, les mines qu'elles ont placées.

Quant aux mines automatiques de contact amarrées, que l'un des belligérants aurait posées le long des côtes de l'autre, l'emplacement en sera notifié à l'autre partie par la Puissance qui les a posées et chaque Puissance devra procéder dans le plus bref délai à l'enlèvement des mines qui se trouvent dans ses eaux.

Article 6

Les Puissances contractantes, qui ne disposent pas encore de mines perfectinnées telles qu'elles sont prévues dans la présente Convention, et qui, par conséquent, ne sauraient actuellement se conformer aux règles établies dans les articles 1 et 3, s'engagent à transformer, aussitôt que possible, leur matériel de mines, afin qu'il réponde aux prescriptions susmentionnées.

Article 7

Les dispositions de la présente Convention ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention.

Article 8

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite, adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification, sera immédiatement remise, par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique, aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 9

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 10

La présente Convention produira effet pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt, et pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 11

La présente Convention aura durée de sept ans à partir du soixantième jour après la date du premier dépôt de ratifications.

Sauf dénonciation, elle continuera d'être en vigueur après l'expiration de ce délai.

La dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les Puissances, en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et six mois après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 12

Les Puissances contractantes s'engagent à reprendre la question de l'emploi des mines automatiques de contact six mois avant l'expiration du terme prévu par l'alinéa premier de l'article précédent, au cas où elle n'aurait pas été reprise et résolue à une date antérieure par la troisième Conférence de la Paix.

Si les Puissances contractantes concluent une nouvelle Convention relative à l'emploi des mines, dès son entrée en vigueur, la présente Convention cessera d'être applicable.

Article 13

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt de ratifications effectué en vertu de l'article 8 alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 9 alinéa 2) ou de dénonciation (article 11 alinéa 3).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er talinn nr. 8 og gildir allt það sama um hann, sem um sáttmála nr. 1, frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 19. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um stórskotaárás frá herskipum í stríði.

Convention concernant le bombardement par des forces navales en temps de guerre.

CHAPITRE I

Du bombardement des ports, villes, villages, habitations ou bâtiments non défendus.

Article premier

Il est interdit de bombarder, par des forces navales, des ports, villes, villages, habitations ou bâtiments, qui ne sont pas défendus.

Une localité ne peut pas être bombardée à raison du seul fait que, devant son port, se trouvent mouillées des mines sous-marines automatiques de contact.

Article 2

Toutefois, ne sont pas compris dans cette interdiction les ouvrages militaires, établissements militaires ou navals, dépôts d'armes ou de matériel de guerre, ateliers et installations propres à être utilisés pour les besoins de la flotte ou de l'armée ennemie, et les navires de guerre se trouvant dans le port. Le commandant d'une force navale pourra, après sommation avec délai raisonnable, les détruire par le canon, si tout autre moyen est impossible et lorsque les autorités locales n'auront pas procédé à cette destruction dans le délai fixé.

Il n'encourt aucune responsabilité dans ce cas pour les dommages involontaires, qui pourraient être occasionnés par le bombardement.

Si des nécessités militaires, exigeant une action immédiate, ne permettaient pas d'accorder de délai, il reste entendu que l'interdiction de bombarder la ville non défendue subsiste comme dans le cas énoncé dans l'alinéa 1er et que le commandant prendra toutes les dispositions voulues pour qu'il en résulte pour cette ville le moins d'inconvénients possible.

Article 3

Il peut, après notification expresse, être procédé au bombardement des ports, villes, villages, habitations ou bâtiments non défendus, si les autorités locales, mises en demeure par une sommation formelle, refusent d'obtempérer à des réquistions de vivres ou d'approvisionnements nécessaires au besoin présent de la force navale qui se trouve devant la localité.

Ces réquisitions seront en rapport avec les ressources de la localité. Elles ne seront réclamées qu'avec l'autorisation du commandant de ladite force navale et elles seront, autant que possible, payées au comptant; sinon elles seront constatées par des reçus.

Article 4

Est interdit le bombardement, pour le non paiement des contributions en argent, des ports, villes, villages, habitations ou bâtiments, non défendus.

CHAPITRE II
Dispositions générales.

Article 5

Dans le bombardement par des forces navales, toutes les mesures nécessaires doivent être prises par le commandant pour épargner, autant que possible, les édifices consacrés aux cultes, aux arts, aux sciences et à la bienfaisance, les monuments historiques, les hôpitaux et les lieux de rassemblement de malades ou de blessés, à condition qu'ils ne soient pas employés en même temps à un but militaire.

Le devoir des habitants est de désigner ces monuments, ces édifices ou lieux de rassemblement, par des signes visibles, qui consisteront en grands panneaux rectangulaires rigides, partagés, suivant une des diagonales, en deux triangles de couleur, noire en haut et blanche en bas.

Article 6

Sauf le cas où les exigences militaires ne le permettraient pas, le commandant de la force navale assaillante doit, avant d'entreprendre le bombardement, faire tout ce qui dépend de lui pour avertir les autorités.

Article 7

Il est interdit de livrer au pillage une ville ou localité même prise d'assaut.

CHAPITRE III
Dispositions finales.

Article 8

Les dispositions de la présente Convention ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention.

Article 9

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite, adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification, sera immédiatement remise, par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique, aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 10

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 11

La présente Convention produira effet pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 12

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 13

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt de ratifications effectué en vertu de l'article 9 alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 10 alinéa 2) ou de dénonciation (article 12 alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er talinn nr. 9 og gildir allt það sama um hann, sem um sáttmála nr. 1, frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 20. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um að nota reglur Genfar-sáttmálans í sjóhernaði.

Convention pour l'adaptation à la guerre maritime des principes de la Convention de Genève.

Article premier

Les bâtiments-hôpitaux militaires, c'est-à-dire les bâtiments construits ou aménagés par les États spécialement et uniquement en vue de porter secours aux blessés, malades et naufragés, et dont les noms auront été communiqués, à l'ouverture ou au cours des hostilités, en tout cas avant toute mise en usage, aux Puissances belligérantes, sont respectés et ne peuvent être capturés pendant la durée des hostilités

Ces bâtiments ne sont pas non plus assimilés aux navires de guerre au point de vue de leur séjour dans un port neutre.

Article 2

Les bâtiments hospitaliers, équipés en totalité ou en partie aux frais des particuliers ou des sociétés de secours officiellement reconnues, sont également respec-

tés et exempts de capture, si la Puissance belligérante dont ils dépendent, leur a donné une commission officielle et en a notifié les noms à la Puissance adverse à l'ouverture ou au cours des hostilités, en tout cas avant toute mise en usage.

Ces navires doivent être porteurs d'un document de l'autorité compétente déclarant qu'ils ont été soumis à son contrôle pendant leur armement et à leur départ final.

Article 3

Les bâtiments hospitaliers, équipés en totalité ou en partie aux frais des particuliers ou des sociétés officiellement reconnues de pays neutres, sont respectés et exempts de capture, à condition qu'ils se soient mis sous la direction de l'un des belligérants, avec l'assentiment préalable de leur propre Gouvernement et avec l'autorisation du belligérant lui-même et que ce dernier en ait notifié le nom à son adversaire dès l'ouverture ou dans le cours des hostilités, en tout cas, avant tout emploi.

Article 4

Les bâtiments qui sont mentionnés dans les articles 1, 2 et 3, porteront secours et assistance aux blessés, malades et naufragés des belligérants sans distinction de nationalité.

Les Gouvernements s'engagent à n'utiliser ces bâtiments pour aucun but militaire.

Ces bâtiments ne devront gêner en aucune manière les mouvements des combattants.

Pendant et après le combat, ils agiront à leurs risques et périls.

Les belligérants auront sur eux le droit de contrôle et de visite; ils pourront refuser leur concours, leur enjoindre de s'éloigner, leur imposer une direction déterminée et mettre à bord un commissaire, même les détenir, si la gravité des circonstances l'exigeait.

Autant que possible, les belligérants inscriront sur le journal de bord des bâtiments hospitaliers les ordres qu'ils leur donneront.

Article 5

Les bâtiments-hôpitaux militaires seront distingués par une peinture extérieure blanche avec une bande horizontale verte d'un mètre et demi de largeur environ.

Les bâtiments qui sont mentionnés dans les articles 2 et 3, seront distingués par une peinture extérieure blanche avec une bande horizontale rouge d'un mètre et demi de largeur environ.

Les embarcations des bâtiments qui viennent d'être mentionnés, comme les petits bâtiments qui pourront être affectés au service hospitalier, se distingueront par une peinture analogue.

Tous les bâtiments hospitaliers se feront reconnaître en hissant, avec leur pavillon national, le pavillon blanc à croix-rouge prévu par la Convention de Genève et, en outre, s'ils ressortissent à un Etat neutre, en arborant au grand mât le pavillon national du belligérant sous la direction duquel ils se sont placés.

Les bâtiments hospitaliers qui, dans les termes de l'article 4, sont détenus par l'ennemi, auront à rentrer le pavillon national du belligérant dont ils relèvent.

Les bâtiments et embarcations ci-dessus mentionnés, qui veulent s'assurer la nuit le respect auquel ils ont droit, ont, avec l'assentiment du belligérant qu'ils accompagnent, à prendre les mesures nécessaires pour que la peinture qui les caractérise soit suffisamment apparente.

Article 6

Les signes distinctifs prévus à l'article 5 ne pourront être employés, soit en temps de paix, soit en temps de guerre, que pour protéger ou désigner les bâtiments qui y sont mentionnés.

Article 7

Dans le cas d'un combat à bord d'un vaisseau de guerre, les infirmeries seront respectées et ménagées autant que faire se pourra.

Ces infirmeries et leur matériel demeurent soumis aux lois de la guerre, mais ne pourront être détournés de leur emploi, tant qu'ils seront nécessaires aux blessés et malades.

Toutefois le commandant, qui les a en son pouvoir, a la faculté d'en disposer, en cas de nécessité militaire importante, en assurant au préalable le sort des blessés et malades qui s'y trouvent.

Article 8

La protection due aux bâtiments hospitaliers et aux infirmeries des vaisseaux cesse si l'on en use pour commettre des actes nuisibles à l'ennemi.

N'est pas considéré comme étant de nature à justifier le retrait de la protection le fait que le personnel de ces bâtiments et infirmeries est armé pour le maintien de l'ordre et pour la défense des blessés ou malades, ainsi que la fait de la présence à bord d'une installation radio-télégraphique.

Article 9

Les belligérants pourront faire appel au zèle charitable des commandants de bâtiments de commerce, yachts ou embarcations neutres, pour prendre à bord et soigner des blessés ou des malades.

Les bâtiments qui auront répondu à cet appel ainsi que ceux qui spontanément auront recueilli des blessés, des malades ou des naufragés, jouiront d'une protection spéciale et de certaines immunités. En aucon cas, ils ne pourront être capturés pour le fait d'un tel transport; mais, sauf les promesses qui leur auraient été faites, ils restent exposés à la capture pour les violations de neutralité qu'ils pourraient avoir commises.

Article 10

Le personnel religieux, médical et hospitalier de tout bâtiment capturé est inviolable et ne peut être fait prisonier de guerre. Il emporte, en quittant le navire, les objets et les instruments de chirurgie qui sont sa propriété particulière.

Ce personnel continuera à remplir ses fonctions tant que cela sera nécessaire et il pourra ensuite se retirer, lorsque le commandant en chef le jugera possible.

Les belligérants doivent assurer à ce personnel tombé entre leurs mains, les mêmes allocations et la même solde qu'au personnel des mêmes grades de leur propre marine.

Article 11

Les marins et les militaires embarqués, et les autres personnes officiellement attachées aux marines ou aux armées, blessés ou malades, à quelque nation qu'ils appartiennent, seront respectés et soignés par les capteurs.

Article 12

Tout vaisseau de guerre d'une Partie belligérante peut réclamer la remise des blessés, malades ou naufragés, qui sont à bord de bâtiments-hôpitaux militaires, de bâtiments hospitaliers de société de secours ou de particuliers, de navires de commerce, yachts et embarcations, quelle que soit la nationalité de ces bâtiments.

Article 13

Si des blessés, malades ou naufragés sont recueillis à bord d'un vaisseau de guerre neutre, il devra être pourvu, dans la mesure du possible, à ce qu'ils ne puissent pas de nouveau prendre part aux opérations de la guerre.

Article 14

Sont prisonniers de guerre les naufragés, blessés ou malades d'un belligérant qui tombent au pouvoir de l'autre. Il appartient à celui-ci de décider, suivant les circonstances, s'il convient de les garder, de les diriger sur un port de sa nation, sur un port neutre ou même sur un port de l'adversaire. Dans ce dernier cas, les prisonniers ainsi rendus à leur pays ne pourront servir pendant la durée de la guerre.

Article 15

Les naufragés, blessés ou malades, qui sont débarqués dans un port neutre, du consentement de l'autorité locale, devront, à moins d'un arrangement contraire de l'Etat neutre avec les Etats belligérants, être gardés par l'Etat neutre de manière qu'ils ne puissent pas de nouveau prendre part aux opérations de la guerre.

Les frais d'hospitalisation et d'internement seront supportés par l'Etat dont relèvent les naufragés, blessés ou malades.

Article 16

Aprés chaque combat, les deux Parties belligérantes, en tant que les intérêts militaires le comportent, prendront des mesures pour rechercher les naufragés, les blessés et les malades et pour les faire protéger, ainsi que les morts, contre le pillage et les mauvais traitements.

Elles veilleront à ce que l'inhumation, l'immersion ou l'incinération des morts soit précédée d'un examen attentif de leurs cadavres.

Article 17

Chaque belligérant enverra, dès qu'il sera possible, aux autorités de leur pays, de leur marine ou de leur armée les marques ou pièces militaires d'identité trouvées sur les morts et l'état nominatif des blessés ou malades recueillis par lui.

Les belligérants se tiendront réciproquement au courant des internements et des mutations, ainsi que des entrées dans les hôpitaux et des décès survenus parmi les blessés et malades en leur pouvoir. Ils recueilleront tous les objets d'un usage personnel, valeurs, lettres, etc. qui seront trouvés dans les vaisseaux capturés, ou délaissés par les blessés ou malades décédés dans les hôpitaux, pour les faire transmettre aux intéressés par les autorités de leur pays.

Article 18

Les dispositions de la présente Convention ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention.

Article 19

Les commandants en chef des flottes des belligérants auront à pourvoir aux détails d'exécution des articles précédents, ainsi qu'aux cas non prévus, d'après les instructions de leurs Gouvernements respectifs et conformément aux principes généraux de la présente Convention.

Article 20

Les Puissances signataires prendront les mesures nécessaires pour instruire leurs marines, et spécialement le personnel protégé, des dispositions de la présente Convention et pour les porter à la connaissance des populations.

Article 21

Les Puissances signataires s'engagent également à prendre ou à proposer à leurs législatures, en cas d'insuffisance de leurs lois pénales, les mesures néces-

saires pour réprimer en temps de guerre, les actes individuels de pillage et de mauvais traitements envers des blessés et malades des marines, ainsi que pour punir, comme usurpation d'insignes militaires, l'usage abusif des signes distinctifs désignés à l'article 5 par des bâtiments non protégés par la présente Convention.

Ils se communiqueront, par l'intermédiaire du Gouvernement des Pays-Bas, les dispositions relatives à cette répression, au plus tard dans les cinq ans de la ratification de la présente Convention.

Article 22

En cas d'opérations de guerre entre les forces de terre et de mer des belligérants, les dispositions de la présente Convention ne seront applicables qu'aux forces embarquées.

Article 23

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part, et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite, adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification, sera immédiatement remise par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 24

Les Puissances non signataires qui auront accepté la Convention de Genève du 6 juillet 1906, sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer, notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 25

La présente Convention, dûment ratifiée, remplacera dans les rapports entre les Puissances contractantes, la Convention du 29 juillet 1899 pour l'adaptation à la guerre maritime des principes de la Convention de Genève.

La Convention de 1899 reste en vigueur dans les rapports entre les Puissances qui l'ont signée, et qui ne ratifieraient pas également la présente Convention.

Article 26

La présente Convention produira effet pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt, et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 27

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas, qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 28

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt des ratifications effectué en vertu de l'article 23 alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 24 alinéa 2) ou de dénonciation (article 27 alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er talinn nr. 10 og gildir allt það sama um hann, sem um sáttmála nr. 1, frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 21. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um vissar takmarkanir á framkvæmd hertökuréttarins í sjóhernaði.

Convention relative à certaines restrictions à l'exercice du droit de capture dans la guerre maritime.

CHAPITRE I

De la correspondance postale.

Article premier

La correspondance postale des neutres ou des belligérants, quel que soit son caractère officiel ou privé, trouvée en mer sur un navire neutre ou ennemi, est inviolable. S'il y a saisie du navire, elle est expédiée avec le moins de retard possible par le capteur.

Les dispositions de l'alinéa précédent ne s'appliquent pas, en cas de violation de blocus, à la correspondance qui est à destination ou en provenance du port bloqué.

Article 2

L'inviolabilité de la correspondance postale ne soustrait pas les paquebots-poste neutres aux lois et coutumes de la guerre sur mer concernant les navires de commerce neutres en général. Toutefois, la visite n'en doit être effectuée qu'en cas de nécessité, avec tous les ménagements et toute la célérité possibles.

CHAPITRE II

De l'exemption de capture pour certains bateaux.

Article 3

Les bateaux exclusivement affectés à la pêche côtière ou à des services de petite navigation locale sont exempts de capture, ainsi que leurs engins, agrès, apparaux et chargement.

Cette exemption cesse de leur être applicable dès qu'ils participent d'une façon quelconque aux hostilités.

Les Puissances contractantes s'interdisent de profiter du caractère inoffensif desdits bateaux pour les employer dans un but militaire en leur conservant leur apparence pacifique.

Article 4

Sont également exempts de capture les navires chargés de missions religieuses, scientifiques ou philanthropiques.

CHAPITRE III

Du régime des équipages des navires de commerce ennemis capturés par un belligérant.

Article 5

Lorsqu'un navire de commerce ennemi est capturé par un belligérant, les hommes de son équipage, nationaux d'un Etat neutre, ne sont pas faits prisonniers de guerre.

Il en est de même du capitaine et des officiers, également nationaux d'un Etat neutre, s'ils promettent formellement par écrit de ne pas servir sur un navire ennemi pendant la durée de la guerre.

Article 6

Le capitaine, les officiers et les membres de l'équipage, nationaux de l'Etat ennemi, ne sont pas faits prisonniers de guerre, à condition qu'ils s'engagent, sous la foi d'une promesse formelle écrite, à ne prendre, pendant la durée des hostilités, aucun service ayant rapport avec les opérations de la guerre.

Article 7

Les noms des individus laissés libres dans les conditions visées à l'article 5, alinéa 2 et à l'article 6, sont notifiés par le belligérant capteur à l'autre belligérant. Il est interdit à ce dernier d'employer sciemment lesdits individus.

Article 8

Les dispositions des trois articles précédents ne s'appliquent pas aux navires qui prennent part aux hostilités.

CHAPITRE IV

Dispositions finales.

Article 9

Les dispositions de la présente Convention ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention.

Article 10

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite adressée au Gouvernement des Pays-Bas, et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent ainsi que des instruments de ratification, sera immédiatement remise par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 11

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 12

La présente Convention produira effet pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 13

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 14

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt des ratifications effectué en vertu de l'article 10 alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 11 alinéa 2) ou de dénonciation (article 13 alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er talinn nr. 11 og gildir allt það sama um hann, sem um sáttmála nr. 1, frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 22. *Haag, 18. október 1907.*

Sáttmáli um réttindi og skyldur hlutlausra ríkja þegar stríð er háð til sjós.

Convention concernant les droits et les devoirs de Puissances neutres en cas de guerre maritime.

Article premier

Les belligérants sont tenus de respecter les droits souverains des Puissances neutres et de s'abstenir, dans let territoire ou les eaux neutres, de tous actes qui constitueraient de la part des Puissances qui les toléreraient un manquement à leur neutralité.

Article 2

Tous actes d'hostilité, y compris la capture et l'exercice du droit de visite, commis par des vaisseaux de guerre belligérants dans les eaux territoriales d'une Puissance neutre, constituent une violation de la neutralité et sont strictement interdits.

Article 3

Quand un navire a été capturé dans les eaux territoriales d'une Puissance neutre, cette Puissance doit, si la prise est encore dans sa juridication, user des moyens dont elle dispose pour que la prise soit relâchée avec ses officiers et son équipage, et pour que l'équipage mis à bord par le capteur soit interné.

Si la prise est hors de la juridiction de la Puissance neutre, le Gouvernement capteur, sur la demande de celle-ci, doit relâcher la prise avec ses officiers et son équipage.

Article 4

Aucun tribunal des prises ne peut être constitué par un belligérant sur un territoire neutre ou sur un navire dans des eaux neutres.

Article 5

Il est interdit aux belligérants de faire des ports et des eaux neutres la base d'opérations navales contre leurs adversaires, notamment d'y installer des stations radio- télégraphiques ou tout appareil destiné à servir comme moyen de communication avec des forces belligérantes sur terre ou sur mer.

Article 6

Le remise, à quelque titre que ce soit, faite directement ou indirectement par une Puissance neutre à une Puissance belligérante, de vaisseaux de guerre, de munitions, ou d'un matériel de guerre quelconque, est interdite.

Article 7

Une Puissance neutre n'est pas tenue d'empêcher l'exportation ou le transit, pour le compte de l'un ou de l'autre des belligérants, d'armes, de munitions, et, en général, de tout ce qui peut être utile à une armée ou à une flotte.

Article 8

Un Gouvernement neutre est tenu d'user des moyens dont il dispose pour empêcher dans sa juridication l'équipement ou l'armement de tout navire, qu'il a des

motifs raisonnable de croire destiné à croiser ou à concourir à des opérations hostiles contre une Puissance avec laquelle il est en paix. Il est aussi tenu d'user de la même surveillance pour empêcher le départ hors de sa juridiction de tout navire destiné à croiser ou à concourir à des opérations hostiles, et qui aurait été, dans ladite juridiction, adapté en tout ou en partie à des usages de guerre.

Article 9

Une Puissance neutre doit appliquer également aux deux belligérants les conditions, restrictions ou interdictions, édictées par elle pour ce qui concerne l'admission dans ses ports, rades ou eaux territoriales, des navires de guerre bellgiérants ou de leurs prises.

Toutefois, une Puissance neutre peut interdire l'accès de set ports et de ses rades au navire belligérant qui aurait négligé de se conformer aux ordres et prescriptions édictés par elle ou qui aurait violé la neutralité.

Article 10

La neutralité d'une Puissance n'est pas compromise par le simple passage dans ses eaux territoriales des navires de guerre et des prises des belligérants.

Article 11

Une Puissance neutre peut laisser les navires de guerre des belligérants se servir de ses pilotes brevetés.

Article 12

A défaut d'autres dispositions spéciales de la législation de la Puissance neutre, il est interdit aux navires de guerre des belligérants de demeurer dans les ports et rades ou dans les eaux territoriales de ladite Puissance pendant plus de 24 heures, sauf dans les cas prévus par la présente Convention.

Article 13

Si une Puissance avisée de l'ouverture des hostilités apprend qu'un navire de guerre d'un belligérant se trouve dans un de ses ports et rades ou dans ses eaux territoriales, elle doit notifier audit navire qu'il devra partir dans les 24 heures ou dans le délai prescrit par la loi locale.

Article 14

Un navire de guerre belligérant ne peut prolonger son séjour dans un port neutre au delà de la durée légale que pour cause d'avaries ou à raison de l'état de la mer. Il devra partir dès que la cause du retard aura cessé.

Les règles sur la limitation du séjour dans les ports, rades et eaux neutres, ne s'appliquent pas aux navires de guerre exclusivement affectés à une mission religieuse, scientifique ou philanthropique.

Article 15

A défaut d'autres dispositions spéciales de la législation de la Puissance neutre, le nombre maximum des navires de guerre d'un belligérant qui pourront se trouver en même temps dans un de ses ports ou rades, sera de trois.

Article 16

Lorsque des navires de guerre des deux Parties belligérantes se trouvent simultanément dans un port ou une rade neutres, il doit s'écouler au moins 24 heures entre le départ du navire d'un belligérant et le départ du navire de l'autre.

L'ordre des départs est déterminé par l'ordre des arrivées, à moins que le navire

arrivé le premier ne soit dans le cas où la prolongation de la durée légale du séjour est admise.

Un navire de guerre belligérant ne peut quitter un port ou une rade neutres moins de 24 heures après le départ d'un navire de commerce portant le pavillon de son adversaire.

Article 17

Dans les ports et rades neutres, les navires de guerre belligérants ne peuvent réparer leurs avaries que dans la mesure indispensable à la sécurité de leur navigation et non pas accroître, d'une manière quelconque, leur force militaire. L'autorité neutre constatera la nature des réparations à effectuer qui devront être exécutées le plus rapidement possible.

Article 18

Les navires de guerre belligérants ne peuvent pas se servir des ports, rades et eaux territoriales neutres, pour renouveler ou augmenter leurs approvisionnements militaires ou leur armement ainsi que pour compléter leurs équipages.

Article 19

Les navires de guerre belligérants ne peuvent se ravitailler dans les ports et rades neutres que pour compléter leur approvisionnement normal du temps de paix.

Ces navires ne peuvent, de même, prendre du combustible que pour gagner le port le plus proche de leur propre pays. Ils peuvent, d'ailleurs, prendre le combustible nécessaire pour compléter le plein de leurs soutes proprement dites, quands ils se trouvent dans les pays neutres qui ont adopté ce mode de détermination du combustible à fournir.

Si, d'après la loi de la Puissance neutre, les navires ne reçoivent du charbon que 24 heures après leur arrivée, la durée légale de leur séjour est prolongée de 24 heures.

Article 20

Les navires de guerre belligérants, qui ont pris du combustible dans le port d'une Puissance neutre, ne peuvent renouveler leur approvisionnement qu'après trois mois dans un port de la même Puissance.

Article 21

Une prise ne peut être amenée dans un port neutre que pour cause d'innavigabilité, de mauvais état de la mer, de manque de combustible ou de provisions.

Elle doit repartir aussitôt que la cause qui en a justifié l'entrée a cessé. Si elle ne le fait pas, la Puissance neutre doit lui notifier l'ordre de partir immédiament; au cas où elle ne s'y conformerait pas, la Puissance neutre doit user des moyens dont elle dispose pour la relâcher avec ses officiers et son équipage et interner l'équipage mis à bord par le capteur.

Article 22

La Puissance neutre doit, de même, relâcher la prise qui aurait été amenée en dehors des conditions prévues par l'article 21.

Article 23

Une Puissance neutre peut permettre l'accès de ses ports et rades aux prises escortées ou non, lorsqu'elles y sont amenées pour être laissées sous sequestre en attendant la décision du tribunal des prises. Elle peut faire conduire la prise dans un autre de ses ports.

Si la prise est escortée par un navire de guerre, les officers et les hommes mis à bord par le capteur sont autorisés à passer sur le navire d'escorte.

Si la prise voyage seule, le personnel placé à son bord par le capteur est laissé en liberté.

Article 24

Si, malgré la notification de l'autorité neutre, un navire de guerre belligérant ne quitte pas un port dans lequel il n'a pas le droit de rester, la Puissance neutre a le droit de prendre les mesures qu'elle pourra juger nécessaires pour rendre le navire incapable de prendre la mer pendant la durée de la guerre, et le commandant du navire doit faciliter l'exécution de ces mesures.

Lorsqu'un navire belligérant est retenu par une Puissance neutre, les officiers et l'équipage sont également retenus.

Les officiers et l'équipage ainsi retenus peuvent être laissés dans le navire ou logés, soit sur un autre navire, soit à terre, et ils peuvent être assujettis aux mesures restrictives qu'il paraîtrait nécessaire de leur imposer. Toutefois, on devra toujours laisser sur le navire les hommes nécessaires à son entretien.

Les officiers peuvent être laissés libres en prenant l'engagement sur parole de ne pas quitter le territoire neutre sans autorisation.

Article 25

Une puissance neutre est tenue d'exercer la surveillance, que comportent les moyens dont elle dispose, pour empêcher dans ses ports ou rades et dans ses eaux toute violation des dispositions qui précèdent.

Article 26

L'exercice par une Puissance neutre des droits définis par la présente Convention ne peut jamais être considéré comme un acte peu amical par l'un ou par l'autre belligérant qui a accepté les articles qui s'y réfèrent.

Article 27

Les puissances contractantes se communiqueront réciproquement, en temps utile, toutes les lois, ordonnances et autres dispositions réglant chez elles le régime des navires de guerre belligérants dans leurs ports et leurs eaux, au moyen d'une notification adressée au Gouvernement des Pays-Bas et transmise immédiatement par celui-ci aux autres Puissances contractantes.

Article 28

Les dispositions de la présente Convention ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention..

Article 29

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite, adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification, sera immédiatement, remise par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence

de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 30

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 31

La présente Convention produira effet pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt des ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Article 32.

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Article 33

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt de ratifications effectué en vertu de l'article 29 alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 30, alinéa 2) ou de dénonciation (article 32, alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

Sáttmáli þessi er talinn nr. 13 og gildir allt hið sama um hann, sem um sáttmála nr. 1, frá Haagráðstefnunni. (Hér samningur nr. 11).

Nr. 23. *Paris, 4. mai 1910.*

Samkomulag um ráðstafanir gegn birtingu klámsmíða.

Arrangement relatif à la répression de la circulation des publications obscènes.

1. gr.

Hver samningsstjórn um sig skuldbindur sig til að koma á fót eða tilnefna valdsmann, er hafi á hendi:

1) að safna öllum upplýsingum, er greitt geti fyrir uppljóstri og hegningu á athöfnum, er fela í sér brot á innanlandslöggjöf þeirra um klámrit, uppdrætti, myndir eða aðra hluti, og jafnframt eru alþjóðlegs eðlis;

2) að láta í té allar upplýsingar, er geti komið í veg fyrir innflutning á ritum þeim, eða öðrum hlutum, er nú var getið, svo og að tryggja eða flýta fyrir, að slík rit eða hlutir verði gerðir upptækir, allt innan þeirra takmarka, er sett eru í innanlandslöggjöf þeirra;
3) að láta í té upplýsingar um lög, sem þegar eru til eða sett verða í ríkjum þeirra, og eigi við efni þessa samnings.

Samningsríkin mun láta hvert annað vita, með milligöngu frakknesku stjórnarinnar, hver valdsmaður sá sé, sem tilnefndur verður samkvæmt þessari grein.

2. gr.

Heimilt skal valdsmanni þeim, er getur í 1. gr., að eiga bein bréfaskipti við samsvarandi stofnun í öðrum samningsríkjum.

3. gr.

Sé innanlandslöggjöf því eigi til fyrirstöðu skal valdsmaður sá, er getur í 1. gr., láta samsvarandi valdsmönnum í öllum hinum samningsríkjunum í té skýrslu um dóma, sem upp eru kveðnir í því landi, um afbrot þau, er ræðir um í 1. gr.

4. gr.

Ríki er eigi hafa undirskrifað samning þenna, eiga kost á að ganga að honum. Skýra þau frá þessu áformi sínu í skjali, er leggja skal til geymslu í skjalasafni stjórnar frakkneska þjóðveldisins. Skal hún senda hverju samningsríki um sig staðfest eftirrit af skjalinu, stjórnleiðis, og tilgreina jafnframt daginn, er það var lagt til geymslu.

6 mánuðum eftir þann dag öðlast samningurinn gildi í allri landeign þess ríkis, er að honum gekk, og verður það þá samningsríki.

5. gr.

Samningur þessi öðlast gildi 6 mánuðum eftir þann dag, er fullgildingarskjölin verða lögð til geymslu.

Uppsögn á samningi þessum af hálfu eins samningsríkis hefur einungis þýðingu fyrir það ríki, er upp segir.

Uppsögn skal tilkynna í skjali, er leggist til geymslu í skjalasafni stjórnar frakkneska þjóðveldisins. Skal hún senda hverju samningsríki um sig staðfest eftirrit af skjalinu, stjórnleiðis, og tilgreina jafnframt daginn, er það var lagt til geymslu.

12 mánuðum eftir þann dag fellur samningurinn úr gildi alls staðar í landeign þess ríkis, er sagði honum upp.

6. gr.

Samning þenna skal fullgilda og leggja fullgildingarskjölin til geymslu í París jafnskjótt og 6 samningsríki eru tilbúin til þess.

Jafnan er fullgildingarskjal er lagt til geymslu, skal semja gerð um það og senda hverju samningsríki um sig staðfest eftirrit af henni, stjórnleiðis.

7. gr.

Nú vill samningsríki, að samningur þessi ganga í gildi í einni eða fleiri af nýlendum þess, hjálendum eða konsúlalögdæmum og skýrir það þá frá þessu áformi sínu í skjali, er leggja skal til geymslu í skjalasafni stjórnar frakkneska þjóðveldisins. Skal hún senda hverju samningsríki um sig staðfest eftirrit af skjalinu, stjórnleiðis, og tilgreina jafnframt daginn, er það var lagt til geymslu.

6 mánuðum eftir þann dag öðlast samningurinn gildi í þeim nýlendum, hjálendum eða konsúlalögdæmum, sem tilkynningarskjalið tilgreinir.

Með uppsögn á samningi þessum í einni eða fleiri af nýlendum samningsríkis, hjálendum eða konsúlalögdæmum, skal farið samkvæmt fyrsta kafla þessarar greinar. Öðlast hún gildi 12 mánuðum eftir þann dag, sem uppsagnarskjalið er lagt til geymslu í skjalasafni stjórnar frakkneska þjóðveldisins.

8. gr.

Samningur þessi er dagsettur 4. maí 1910 og geta umboðsmenn þeirra ríkja er tóku þátt í ráðstefnunni um ráðstafanir gegn birtingu klámsmíða, undirskrifað hann í París til 31. júlí næstkomandi.

Gengið var frá ofangreindu samkomulagi á alþjóðaráðstefna, sem haldin var í París, 18. apríl til 4. maí 1910. Auk þess var gengið frá lokabókun, með uppkasti að sáttmála, en hann var ekki tekinn til athugunar fyrr en á ráðstefnu árið 1923, og var hann þá aukinn nokkuð og honum breytt. Ísland gerðist ekki aðili að honum, en gerðist aðili að bókun árið 1949, sem birt er hér á eftir (nr. 24).

Ísland gerðist aðili að samkomulagi þessu samkvæmt konunglegum úrskurði dags. 17. júní 1912 og voru aðildarskjöl Íslands afhent í utanríkisráðuneytinu í París 28. júlí 1912, svo aðild Íslands telst frá 28. janúar 1913, skv. auglýsingu stjórnarráðs Íslands nr. 36, dags. 25. nóvember 1912.

Nr. 24. *Lake Success, 4. maí 1949.*

Bókun með breytingum á samkomulagi um ráðstafanir til að koma í veg fyrir birtingu klámrita, sem undirritað var í París 4. maí 1910.

Protocol amending the Agreement for the Suppression of the Circulation of Obscene Publication, signed at Paris on 4th May 1910.

Article 1

The Parties to the present Protocol undertake that as between themselves they will, in accordance with the provisions of the present Protocol, attribute full legal force and effect to, and duly apply, the amendments to this instrument which are set forth in the annex to the present Protocol.

Article 2

The Secretary-General shall prepare the text of the Agreement of 4th May, 1910, for the Suppression of the Circulation of Obscene Publications, as revised in accordance with the present Protocol, and shall send copies for their information to the Governments of every Member of the United Nations and every non-member State to which this Protocol is open for signature or acceptance. He shall also invite Parties to the aforesaid Agreement to apply the amended text of this instrument as soon as the amendments are in force, even if they have not yet been able to become Parties to the present Protocol.

Article 3

The present Protocol shall be open for signature or acceptance by any of the Parties to the Agreement of 4th May, 1910, for the Suppression of the Circulation of Obscene Publications, to which the Secretary-General has communicated for this purpose a copy of the present Protocol.

Article 4

States may become Parties to the present Protocol by:—

a) Signature without reservation as to acceptance;
b) Signature with reservation as to acceptance, followed by acceptance;
c) Acceptance.

Acceptance shall be effected by the deposit of a formal instrument with the Secretary-General of the United Nations.

Article 5

The present Protocol shall come into force on the date on which two or more States shall have become Parties thereto.

The amendments set forth in the annex to the present Protocol shall come into force in respect of the Agreement of 4th May, 1910, for the Suppression of the Circulation of Obscene Publications when thirteen Parties thereto shall have become Parties to the present Protocol, and consequently, any State becoming a Party to the Agreement after the amendments thereto have come into force shall become a Party to the Agreement as so amended.

Article 6

Upon the entry into force of the amendments set forth in the annex to the present Protocol, the French Government shall deposit with the Secretary-General of the United Nations in the original of the Agreement, together with the various documents which were in its custody by virtue of the functions which it exercised.

Article 7

In accordance with paragraph 1 of Article 102 of the Charter of the United Nations and the regulations pursuant thereto adopted by the General Assembly, the Secretary-General of the United Nations is authorised to effect registration of the present Protocol and the amendments made in the Agreement by the present Protocol on the respective dates of their entry into force, and to publish the Protocol and the amended Agreement as soon as possible after registration.

Article 8

The present Protocol, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations Secretariat. The Agreement to be amended in accordance with the annex being in the French language only, the French text of the annex shall be authentic and the Chinese, English, Russian and Spanish texts shall be translations. A certified copy of the Protocol, including the annex, shall be sent by the Secretary-General to each of the Parties to the Agreement of 4th May, 1910, for the Suppression of the Circulation of Obscene Publications, as well as to all Members of the United Nations.

ANNEX TO THE PROTOCOL

Article 1. — The final paragraph shall read:

„The Contracting Governments shall mutually make known to one another, through the Secretary-General of the United Nations, the authority established or designated in accordance with the present article."

Article 4 shall read:

„Non-Signatory States will be permitted to adhere to the present Agreement. They shall notify their intention to that effect, by means of an instrument which

shall be deposited in the archives of the United Nations. The Secretary-General of the United Nations shall send a certified copy of the said instruments to each one of the Contracting States and to all the Members of the United Nations, and at the same time apprise them of the date of deposit.

„Six months after that date, the Agreement will go into effect throughout the territory of the adhering State, which will thereby become a Contracting State."

Article 5. — The third paragraph shall read:

„The denunciation shall be notified by an instrument which shall be deposited in the archives of the United Nations. The Secretary-General of the United Nations shall send a certified copy thereof to each one of the Contracting States and to all the Members of the United Nations, and at the same time apprise them of the date of deposit."

Article 7. — The first parapraph shall read:

„Should a Contracting State wish to enforce the present Agreement in one or more of its colonies, possessions or areas under consular jurisdiction, it shall notify its intention to that effect by an instrument which shall be deposited in the archives of the United Nations. The Secretary-General of the United Nations shall send a certified copy to each of the Contracting States and to all the Members of the United Nations and at the same time apprise them of the date of the deposit."

The third paragraph shall read:

„The denunciation of the Agreement by one of the Contracting States on behalf of one or more of its colonies, possessions or consular court districts shall be effected in the form and under the conditions set forth in the first paragraph of this article. It shall take effect twelve months after the date of the deposit of the instrument of denunciation in the archives of the United Nations."

Samkomulag um þetta efni var undirritað í París árið 1910 og var Frakklandi því falið vissar ráðstafanir í sambandi við framkvæmd þess. Franska stjórnin taldi þó rétt að það væru Sameinuðu þjóðirnar, sem tækju að sér þessar framkvæmdir, og var ofangreind bókun ásamt viðbót samþykkt á allsherjarþingi Sameinuðu þjóðanna árið 1949.

Aðildarskrá Íslands varðandi ofangreinda bókun var afhent Sameinuðu þjóðunum hinn 23. nóvember 1950, og gekk hún í gildi að því er Ísland varðar þann dag, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 90, dags. 10. nóvember 1950.

Nr. 25. *Haag, 23. janúar 1912.*

Samningur um ópíum.

Convention Internationale de l'Opium.

CHAPITRE I
Opium brut.

Définition. Par opium brut on entend:

le suc, coagulé spontanément, obtenu des capsules du pavot somnifère (Papaver somniferum), et n'ayant subi que les manipulations nécessaires à son empaquetage et à son transport.

Article premier

Les Puissances Contractantes édicteront des lois ou des règlements efficaces pour le contrôle de la production et de la distribution de l'opium brut, à moins que des lois ou des règlements existants n'aient déjà réglé la matière.

Article 2

Les Puissances Contractantes limiteront, en tenant compte des différences de leurs conditions commerciales, le nombre des villes, ports ou autres localités par lesquels l'exportation ou l'importation de l'opium brut sera permise.

Article 3

Les Puissances Contractantes prendront des mesures:

a) pour empêcher l'exportation de l'opium brut vers les pays qui en auront prohibé l'entrée, et

b) pour contrôler l'exportation de l'opium brut vers les pays qui en limitent l'importation,

à moins que des mesures existantes n'aient déjà réglé la matière.

Article 4

Les Puissances Contractantes édicteront des règlements prévoyant que chaque colis contenant de l'opium brut destiné à l'exportation sera marqué de manière à indiquer son contenu, pourvu que l'envoi excède 5 kilogrammes.

Article 5

Les Puissances Contractantes ne permettront l'importation et l'exportation de l'opium brut que par des personnes dûment autorisées.

CHAPITRE II

Opium préparé.

Définition. Par opium préparé on entend:

Le produit de l'opium brut, obtenu par une série d'opérations spéciales, et en particulier par la dissolution, l'ébullition, le grillage et la fermentation, et ayant pour but de le transformer en extrait propre à la consommation.

L'opium préparé comprend le dross et tous autres résidus de l'opium fumé.

Article 6

Les Puissances Contractantes prendront des mesures pour la suppression graduelle et efficace de la fabrication, du commerce intérieur et de l'usage de l'opium préparé, dans la limite des conditions différentes propres à chaque pays, à moins que des mesures existantes n'aient déjà réglé la matière.

Article 7

Les Puissances Contractantes prohiberont l'importation et l'exportation de l'opium préparé; toutefois, celles qui ne sont pas encore prêtes à prohiber immédiatement l'exportation de l'opium préparé, la prohiberont aussitôt que possible.

Article 8

Les Puissances Contractantes qui ne sont pas encore prêtes à prohiber immédiatement l'exportation de l'opium préparé:

a) restreindront le nombre des villes, ports ou autres localités par lesquels l'opium préparé pourra être exporté;

b) prohiberont l'exportation de l'opium préparé vers les pays qui en interdisent actuellement, ou pourront en interdire plus tard, l'importation;

c) défendront, en attendant, qu'aucun opium préparé soit envoyé à un pays qui désire en restreindre l'entrée, à moins que l'exportateur ne se conforme aux règlement du pays importateur;

d) prendront des mesures pour que chaque colis exporté, contenant de l'opium préparé, porte une marque spéciale indiquant la nature de son contenu;
e) ne permettront l'exportation de l'opium préparé que par des personnes spécialement autorisées.

CHAPITRE III

Opium médicinal, morphine, cocaïne, etc.

Définitions. Par opium médicinal on entend:

l'opium brut qui a été chauffé à 60° centigrades et ne contient pas moins de 10 pour cent de morphine, qu'il soit ou non en poudre ou granulé, ou mélangé avec des matières neutres.

Par morphine on entend:

le principal alcaloïde de l'opium, ayant la formule chimique C_{17} H_{19} N O_3.

Par cocaïne on entend:

le principal alcaloïde des feuilles de l'Erythroxylon Coca, ayant la formule C_{17} H_{21} N O_4.

Par héroïne on entend:

la diacetyl-morphine, ayant la formule C_{21} H_{23} N O_5.

Article 9

Les Puissances Contractantes édicteront des lois ou des règlements sur la pharmacie de façon à limiter la fabrication la vente et l'emploi de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs aux seuls usages médicaux et légitimes, à moins que des lois ou des règlements existants n'aient déjà réglé la matière. Elles coopéreront entr'elles afin d'empêcher l'usage de ces drogues pour tout autre objet.

Article 10

Les Puissances Contractantes s'efforceront de contrôler, ou de faire contrôler, tous ceux qui fabriquent, importent, vendent, distribuent et exportent la morphine, la cocaïne et leurs sels respectifs, ainsi que les bâtiments où ces personnes exercent cette industrie ou ce commerce.

A cet effet, les Puissances Contractantes s'efforceront d'adopter, ou de faire adopter, les mesures suivantes, à moins que des mesures existantes n'aient déjà réglé la matière:

a) limiter aux seuls établissements et locaux qui auront été autorisés à cet effet la fabrication de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs, ou se renseigner sur les établissements et locaux où ces drogues sont fabriquées, et en tenir un régistre.
b) exiger que tous ceux qui fabriquent, importent, vendent, distribuent et exportent la morphine, la cocaïne et leurs sels respectifs soient munis d'une autorisation ou d'un permis pour se livrer à ces opérations, ou en fassent une déclaration officielle aux autorités compétents.
c) exiger de ces personnes la consignation sur leurs livres des quantités fabriquées, des importations, des ventes, de toute autre cession et des exportations de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs. Cette règle ne s'appliquera pas forcément aux prescriptions médicales et aux ventes faites par des pharmaciens dûment autorisés.

Article 11

Les Puissances Contractantes prendront des mesures pour prohiber dans leur commerce intérieur toute cession de morphine, de cocaïne et de leurs sels respectifs

à toutes personnes non autorisées, à moins que des mesures existantes n'aient déjà réglé la matière.

Article 12

Les Puissances Contractantes, en tenant compte des différences de leurs conditions, s'efforceront de restreindre aux personnes autorisées l'importation de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs.

Article 13

Les Puissances Contractantes s'efforceront d'adopter, ou de faire adopter, des mesures pour que l'exportation de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs de leurs pays, possessions, colonies et territoires à bail vers les pays, possessions, colonies et territoires à bail des autres Puissances Contractantes n'ait lieu qu'à la destination de personnes ayant reçu les autorisations ou permis prévus par les lois ou règlements du pays importateur.

A cet effet tout Gouvernement pourra communiquer, de temps en temps, aux Gouvernements des pays exportateurs des listes des personnes auxquelles des autorisations ou permis d'importation de morphine, de cocaïne et de leurs sels respectifs auront été accordés.

Article 14

Les Puissances Contractantes appliqueront les lois et règlements de fabrication, d'importation, de vente ou d'exportation de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs:

a) à l'opium médicinal;
b) à toutes les préparations, (officinales et non-officinales, y compris les remèdes dits anti-opium), contenant plus de 0,2% de morphine ou plus de 0,1% de cocaïne;
c) à l'héroïne, ses sels et préparations contenant plus de 0,1% d'héroïne;
d) à tout nouveau dérivé de la morphine, de la cocaïne ou de leurs sels respectifs, ou à tout autre alcaloïde de l'opium, qui pourrait à la suite de recherches scientifiques, généralement reconnues, donner lieu à des abus analogues et avoir pour résultat les mêmes effets nuisibles.

CHAPITRE IV

Article 15

Les Puissances Contractantes ayant des traités avec la Chine (Treaty Powers) prendront, de concert avec le Gouvernement chinois, les mesures nécessaires pour empêcher l'entrée en contrebande, tant sur le territoire chinois que dans leurs colonies d'Extrême-Orient et sur les territoires à bail qu'ils occupent en Chine, de l'opium brut et préparé, de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs, ainsi que des substances visées à l'article 14 de la présente Convention. De son côté le Gouvernement chinois prendra des mesures analogues pour la suppression de la contrebande de l'opium et des autres substances visées ci-dessus, de la Chine vers les colonies étrangères et les territoires à bail.

Article 16

Le Gouvernement chinois promulguera des lois pharmaceutiques pour ses sujets, réglementant la vente et la distribution de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs et des substances visées à l'article 14 de la présente Convention, et communiquera ces lois aux Gouvernements ayant des traités avec la Chine, par l'intermédiaire de leurs représentants diplomatiques à Pékin. Les Puissances

Contractantes ayant des traités avec la Chine examineront ces lois, et, si elles les trouvent acceptables, prendront les mesures nécessaires pour qu'elles soient appliquées à leurs nationaux résidant en Chine.

Article 17

Les Puissances Contractantes ayant des traités avec la Chine entreprendront d'adopter les mesures nécessaires pour restreindre et pour contrôler l'habitude de fumer l'opium dans leurs territoires à bail, „settlements" et concessions en Chine, de supprimer pari passu avec le Gouvernement chinois les fumeries d'opium ou établissements semblables qui pourront y exister encore, et de prohiber l'usage de l'opium dans les maisons d'amusement et les maisons publiques.

Article 18

Les Puissances Contractantes ayant des traités avec la Chine prendront des mesures effectives pour la réduction graduelle, pari passu avec les mesures effectives que le Gouvernement chinois prendra dans ce mème but, du nombre des boutiques, destinées à la vente de l'opium brut et préparé, qui pourront encore exister dans leurs territoires à bail, „settlements" et concessions en Chine. Elles adopteront des mesures efficaces pour la restriction et le contrôle du commerce de détail de l'opium dans les territoires à bail, „settlements" et concessions, à moins que des mesures existantes n'aient déjà réglé la matière.

Article 19

Les Puissances Contractantes qui possèdent des bureaux de poste en Chine adopteront des mesures efficaces pour interdire l'importation illégale en Chine, sous forme de colis postal, tout aussi bien que la transmission illégale d'une localité de la Chine à une autre localité par l'intermédiaire de ces bureaux de l'opium, soit brut, soit préparé, de la morphine et de la cocaïne et de leurs sels respectifs et des autres substances visées à l'article 14 de la présente Convention.

CHAPITRE V

Article 20

Les Puissances Contractantes examineront la possibilité d'édicter des lois ou des règlements rendant passible de peines la possession illégale de l'opium brut, de l'opium préparé, de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs, à moins que des lois ou des règlements existants n'aient déjà réglé la matière.

Article 21

Les Puissances Contractantes se communiqueront, par l'intermédiaire du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas:

a) les textes des lois et des règlements administratifs existants, concernant les matières visées par la présente Convention, ou édictés en vertu de ses clauses;
b) des renseignements statistiques en ce qui concerne le commerce de l'opium brut, de l'opium préparé, de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs, ainsi que des autres drogues, ou leurs sels, ou préparations, visés par la présente Convention.

Ces statistiques seront fournies avec autant de détails et dans un délai aussi bref que l'on considérera comme possibles.

CHAPITRE VI
Dispositions finales.

Article 22

Les Puissances non représentées à la Conférence seront admises à signer la présente Convention.

Dans ce but, le Gouvernement des Pays-Bas invitera, immédiatement après la signature de la Convention par les Plénipotentiaires des Puissances qui ont pris part à la Conférence, toutes les Puissances de l'Europe et de l'Amérique non représentées à la Conférence, à savoir:

La République Argentine; l'Autriche-Hongrie; la Belgique; la Bolivie; le Brésil; la Bulgarie; le Chili; la Columbie; le Costa-Rica; la République de Cuba; le Danemark; la République Dominicaine; la République de l'Equateur; l'Espagne; la Grèce; le Guatémala; la République d'Haïti; le Honduras; le Luxembourg; le Mexique; le Monténégro; le Nicaragua; la Norvège; le Panama; le Paraguay; le Pérou; la Roumanie; le Salvador; la Serbie; la Suède; la Suisse; la Turquie; l'Urugay; les Etats-Unis du Vénézuéla

à désigner un Délégué muni des pleins pouvoirs nécessaires pour signer, à La Haye, la Convention.

La Convention sera munie de ces signatures au moyen d'un „Protocole de signature de Puissances non représentées à la Conférence", à ajouter aprés les signatures des Puissances représentées et mentionnant la date de chaque signature.

Le Gouvernement des Pays-Bas donnera tous les mois à toutes les Puissances signataires avis de chaque signature supplémentaire.

Article 23

Après que toutes les Puissances, tant pour elles-mêmes que pour leurs possessions, colonies, protectorats et territoires à bail, auront signé la Convention ou le Protocole supplémentaire visé ci-dessus, le Gouvernement des Pays- Bas invitera toutes les Puissances à ratifier la Convention avec ce Protocole.

Dans le cas où la signature de toutes les Puissances invitées n'aurait pas été obtenue à la date du 31 décembre 1912, le Gouvernement des Pays-Bas invitera immédiatement les Puissances signataires à cette date, à désigner des Délégués pour procéder, à La Haye, à l'examen de la possibilité de déposer néanmoins leurs ratifications.

La ratification sera faite dans un délai aussi court que possible et déposée à La Haye au Ministère des Affaires Etrangères.

Le Gouvernement des Pays-Bas donnera tous les mois avis aux Puissances signataires des ratifications qu'il aura reçues dans l'intervalle.

Aussitôt que les ratifications de toutes les Puissances signataires, tant pour elles-mêmes que pour leurs colonies, possessions, protectorats et territoires à bail, auront été reçues par le Gouvernement des Pays-Bas, celui-ci notifiera à toutes les Puissances qui auront ratifié la Convention la date à laquelle il aura reçu le dernier de ces actes de ratification.

Article 24

La présente Convention entrera en vigueur trois mois après la date mentionnée dans la notification du Gouvernement des Pays-Bas, visée au dernier alinéa de l'article précédent.

A l'égard des lois, règlements et autres mesures, prévus par la présente Convention, il est convenu que les projets requis à cet effet seront rédigés au plus tard six mois après l'entrée en vigueur de la Convention. En ce qui concerne

les lois, elles seront aussi proposées par les Gouvernements à leurs Parlements ou Corps Législatifs dans ce même délai de six mois, et en tout cas à la première session qui suivra l'expiration de ce délai.

La date à partir de laquelle ces lois, règlements ou mesures entreront en vigueur fera l'objet d'un accord entre les Puissances Contractantes sur la proposition du Gouvernement des Pays-Bas.

Dans le cas où des questions surgiraient relatives à la ratification de la présente Convention, ou à la mise en vigueur, soit de la Convention, soit des lois, règlements et mesures qu'elle comporte, le Gouvernement des Pays-Bas, si ces questions ne peuvent pas être résolues par d'autres moyens, invitera toutes les Puissances Contractantes à désigner des Délégués qui se réuniront à La Haye pour arriver à un accord immédiat sur ces questions.

Article 25

S'il arrivait qu'une des Puissances Contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances, en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Alþjóðaráðstefna um ópíum og fleiri nautnalyf, var haldin í Haag, 1. desember 1911 til 23. janúar 1912, og náðist þar samkomulag um samning þennan.

Samningurinn var undirritaður vegna Danmerkur 17. desember 1912 og er sú undiritun talin bindandi fyrir Ísland (skv. Martens: Nouveau Recueil Général, 3. Série, XI, bls. 261). Bókun um að setja samning þennan í gildi var ekki undirrituð fyrr en 21. október 1921, og var hún sérstaklega undirrituð fyrir hönd Íslands. Gekk samningurinn í gildi þann dag, en hefur ekki verið birtur á Íslandi.

Nr. 26. *Washington, 28. nóvember 1919.*

Samþykkt nr. 2 varðandi atvinnuleysi.

Convention (No. 2) concerning unemployment.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku hefur kvatt saman í Washington 29. október 1919, hefur ákveðið að samþykkja ákveðnar tillögur varðandi „aðgerðir til þess að koma í veg fyrir atvinnuleysi og afstýra afleiðingum þess", sem er annað málið á dagskrá þingsins í Washington, og þar sem það hefur ákveðið að þessar tillögur skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Atvinnuleysissamþykktina 1919, til full-

The General Conference of the International Labour Organisation

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America on the 29th day of October 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the "question of preventing or providing against unemployment", which is the second item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

gildingar aðildarríkja Alþjóðavinnumálastofnunarinnar í samræmi við ákvæði stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar:

1. gr.

Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skal sem oftast og eigi sjaldnar en á þriggja mánaða fresti senda Alþjóðavinnumálaskrifstofunni allar tiltækilegar upplýsingar, bæði hagfræðilegar og aðrar, varðandi atvinnuleysi, þ. á m. skýrslur um ráðstafanir gegn atvinnuleysi, sem eru gerðar eða fyrirhugaðar. Þegar því verður við komið, skulu þessar upplýsingar vera tilbúnar til að senda þær til Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar eigi síðar en þrem mánuðum eftir lok þess tímabils, sem þær taka til.

2. gr.

1. Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skal koma á fót kerfi af vinnumiðlunarstofnunum, er inni af höndum ókeypis þjónustu og séu undir eftirliti einnar miðstjórnar. Skipaðar skulu nefndir, er í séu fulltrúar atvinnurekenda og verkamanna, til ráðuneytis í málum, sem varða starfsemi þessara stofnana.

2. Þar sem bæði hið opinbera og einstaklingar starfrækja vinnumiðlunarstofnanir, sem veita ókeypis þjónustu, skulu gerðar ráðstafanir til að samræma starfsemi slíkra stofnana um allt land.

3. Alþjóðavinnumálaskrifstofan skal í samráði við hlutaðeigandi ríki samræma starfsemi vinnumiðlunarinnar í hinum ýmsu löndum.

3. gr.

Þau aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgilda þessa samþykkt og hafa komið upp atvinnuleysistryggingum, skulu með þeim skilyrðum, sem hlutaðeigandi ríki eru ásátt um,

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts the following Convention, which may be cited as the Unemployment Convention, 1919, for ratification by the Members of the International Labour Organisation in accordance with the provisions of the Constitution of the International Labour Organisation:

Article 1

Each Member which ratifies this Convention shall communicate to the International Labour Office, at intervals as short as possible and not exceeding three months, all available information, statistical or otherwise, concerning unemployment, including reports on measures taken or contemplated to combat unemployment. Whenever practicable, the information shall be made available for such communication not later than three months after the end of the period to which it relates.

Article 2

1. Each Member which ratifies this Convention shall establish a system of free public employment agencies under the control of a central authority. Committees which shall include representatives of employers and of workers, shall be appointed to advise on matters concerning the carrying on of these agencies

2. Where both public and private free employment agencies exist, steps shall be taken to co-ordinate the operations of such agencies on a national scale.

3. The operations of the various national systems shall be co-ordinated by the International Labour Office in agreement with the countries concerned.

Article 3

The Members of the International Labour Organisation which ratify this Convention and which have established systems of insurance against unemployment shall, upon terms being agreed be-

gera ráðstafanir til þess að verkamenn frá einu samningsríki, sem vinna í öðru samningsríki, skuli njóta sömu bóta frá þeim tryggingum og verkamenn síðar nefnda ríkisins.

4. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari, sem gerðar eru í samræmi við skilyrði þau, er greinir í stjórnarskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

5. gr.

1. Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgildir þessa samþykkt, undirgengst að láta ákvæði hennar ná til nýlendna þess og landsvæða, sem eru í eign þess eða umsjá, og ekki hafa fulla sjálfstjórn,

(a) nema þar sem ákvæði hennar eru óframkvæmanleg vegna aðstæðna þar, eða
(b) með þeim takmörkunum, sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að aðhæfa ákvæðin aðstæðum þar á staðnum.

2. Sérhvert aðildarríki skal tilkynna Alþjóðavinnumálaskrifstofunni þær ráðstafanir, sem gerðar eru varðandi hverja einstaka nýlendu þess, eða landsvæði, sem eru í eigu þess eða umsjá, og ekki hafa fulla sjálfstjórn.

6. gr.

Þegar fullgildingar þriggja aðildarríkja Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hafa verið skráðar hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni, skal framkvæmdastjóri hennar tilkynna það öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

7. gr.

Samþykkt þessi gengur í gildi sama dag og framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar gefur út slíka tilkynningu, en þá er hún aðeins bindandi

tween the Members concerned, make arrangements whereby workers belonging to one Member and working in the territory of another shall be admitted to the same rates of benefit of such insurance as those which obtain for the workers belonging of the latter.

Article 4

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in the Constitution of the International Labour Organisation, shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 5

1. Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Concention engages to apply it to its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing—

(a) exept where owing to the local conditions its provisions are inapplicable; or
(b) subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

2. Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect of each of its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing.

Article 6

As soon as the ratifications of three Members of the International Labour Organisation have been registered with the International Labour Office, the Director-General of the International Labour Office shall so notify all the Members of the International Labour Organisation.

Article 7

This Convention shall come into force at the date on which such notification is issued by the Director-General of the International Labour Office, but it shall

fyrir þau aðildarríki, sem hafa látið skrá fullgildingar sínar hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni. Síðan gengur hún í gildi að því er snertir hvert annað aðildarríki sama dag og fullgilding þess er skráð hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni.

8. gr.

Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, undirgengst að koma ákvæðum hennar í gildi eigi síðar en 1. júlí 1921 og að gera þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að gera þessi ákvæði raunhæf.

9. gr.

Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að tíu árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Skal það gert með tilkynningu, er send sé framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn gengur ekki í gildi fyrr en ár er liðið frá því er hún var skráð á Alþjóðavinnumálaskrifstofunni.

10. gr.

Að minnsta kosti einu sinni á hverju tíu ára tímabili, skal stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar leggja fyrir Allsherjarþingið skýrslu um áhrif þessarar samþykktar, og taka til athugunar, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins endurskoðun eða breytingar á henni.

11. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar skulu báðir vera fullgildir.

then be binding only upon those Members which have registered their ratifications with the International Labour Office. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the International Labour Office.

Article 8

Each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into operation not later than 1 July 1921, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

Article 9

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denuciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the International Labour Office.

Article 10

At least once in ten years the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

Article 11

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Hinn 29. maí 1957 samþykkti Alþingi þingsályktun um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd samþykkt nr. 2, varðandi atvinnuleysi, sem gerð var á fyrsta þingi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar (I.L.O.) í Washington árið 1919.

Fullgildingarskrá Íslands var afhent aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar hinn 17. febrúar 1958, sbr. auglýsingu utanríkisráðuneytisins, nr. 20, dags. 10. marz 1958.

Gekk hún í gildi að því er Ísland varðar, hinn 17. febrúar 1958.

Nr. 27. *Genf, 11. nóvember 1921.*

Samþykkt nr. 15 um lágmarksaldur kyndara og kolamokara.

Convention No. 15 fixing the minimum age for the admission of young persons to employment as trimmers and stokers.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, saman komið til 3. þingsetu sinnar í Genf 25. október 1921 eftir kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, hefur ákveðið að samþykkja ákveðnar tillögur varðandi bann við því, að nokkur maður innan átján ára aldurs vinni sem kyndari eða kolamokari, en þetta var 8. mál á dagskrá þingsins, og þar sem það hefur ákveðið, að tillögur þessar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Samþykkt um lágmarksaldur kyndara og kolamokara 1921, svo að aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar geti fullgilt hana í samræmi við ákvæði stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

1. gr.

Að því er tekur til þessarar samþykktar nær orðið „skip“ til allra skipa og báta, sem á sjó sigla, hver sem þau eru og hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga, að undanskildum herskipum.

2. gr.

Unglingar innan átján ára aldurs mega ekki vinna sem kyndarar eða kolamokarar á skipum.

3. gr.

Ákvæði 2. greinar skulu ekki taka til:

(a) vinnu unglinga á skólaskipum eða æfingaskipum, enda sé hún samþykkt

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Third Session on 25 October 1921, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the prohibition or the employment of any person under the age of eighteen years as trimmer or stoker, which is included in the eighth item of the agenda of the Session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts the following Convention, which may be cited as the Minimum Age (Trimmers and Stokers) Convention, 1921, for ratification by the Members of the International Labour Organisation in accordance with the provisions of the Constitution of the International Labour Organisation:

Article 1

For the purpose of this Convention, the term "vessel" includes all ships and boats, of any nature whatsoever, engaged in maritime navigation, whether publicly or privately owned; it excludes ships of war.

Article 2

Young persons under the age of eighteen years shall not be employed or work on vessels as trimmers or stokers.

Article 3

The provisions of Article 2 shall not apply—

(a) to work done by young persons on school-ships or training-ships, pro-

af opinberu stjórnarvaldi og undir eftirliti þess;

(b) atvinnu unglinga á skipum, sem aðallega ganga fyrir öðru afli en gufu;

(c) unglinga, sem eru a. m. k. sextán ára og ráða má sem kyndara eða kolamokara á skipum, sem eingöngu eru í strandferðum við Indland og Japan, ef læknisskoðun hefur leitt í ljós, að þeir eru líkamlega færir til þess, enda sé farið eftir reglugerðum, sem settar eru að höfðu samráði við aðalsamtök atvinnurekenda og verkamanna í þessum löndum.

4. gr.

Heimilt er að ráða unglinga innan átján ára aldurs sem kyndara eða kolamokara í höfn, þar sem ekki er annarra völ, en þá skulu ráðnir tveir unglingar í hina lausu kyndara- eða kolamokarastöðu. Þessir unglingar skulu vera a. m. k. 16 ára.

5. gr.

Til þess að auðvelda eftirlitið með því að ákvæðum þessarar samþykktar sé hlýtt, skal hver skipstjóri skyldur til að halda skrá yfir alla þá, er á skipi hans vinna og eru innan átján ára, eða lista yfir þá í skiprúmssamningi ásamt fæðingardegi þeirra.

6. gr.

Í skiprúmssamningi skal vera stutt ágrip af ákvæðum þessarar samþykktar.

7. gr.

Formlegar fullgildingar þessarar samþykktar, sem gerðar eru í samræmi við ákvæði stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

8. gr.

1. Samþykkt þessi gengur í gildi, þegar framkvæmdastjórinn hefur skráð full-

vided that such work is approved and supervised by public authority;

(b) to the employment of young persons on vessels mainly propelled by other means than steam;

(c) to young persons of not less than sixteen years of age, who, if found physically fit after medical examination, may be employed as trimmers or stokers on vessels exclusively engaged in the coastal trade of India and of Japan, subject to regulations made after consultation with the most representative organisations of employers and workers in those countries.

Article 4

When a trimmer or stoker is required in a port where young persons of less than eighteen years of age only are available, such young persons may be employed and in that case it shall be necessary to engage two young persons in place of the trimmer or stoker required. Such young persons shall be at least sixteen years of age.

Article 5

In order to facilitate the enforcement of the provisions of this Convention, every shipmaster shall be required to keep a register of all persons under the age of eighteen years employed on board his vessel, or a list of them in the articles of agreement, and of the dates of their births.

Article 6

Articles of agreement shall contain a brief summary of the provisions of this Convention.

Article 7

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in the Constitution of the International Labour Organisation, shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 8

1. This Convention shall come into force at the date on which the ratifications

gildingar tveggja aðildarríkja Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

2. Hún skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki, sem látið hafa Alþjóðavinnumálaskrifstofuna skrá fullgildingar sínar.

3. Síðan skal samþykktin ganga í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, um leið og fullgilding þess er skráð hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni.

9. gr.

Jafnskjótt og fullgildingar tveggja aðildarríkja Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hafa verið skrásettar hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni skal framkvæmdastjóri hennar tilkynna það öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar. Einnig skal hann tilkynna þeim skrásetningu þeirra fullgildinga, sem önnur aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar kunna að senda honum síðar.

10. gr.

Að teknu tilliti til ákvæða 8. greinar, samþykkir hvert aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, að koma ákvæðum 1., 2., 3., 4., 5. og 6. greinar í framkvæmd eigi síðar en 1. janúar 1924 og gera þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru til þess að gera þessi ákvæði raunhæf.

11. gr.

Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgildir þessa samþykkt, skuldbindur sig til þess að láta hana ná til nýlendna þess, ósjálfstæðra landsvæða og gæzluverndarsvæða í samræmi við ákvæði 35. gr. stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

12. gr.

Aðildarríki, sem hefur fullgilt þessa samþykkt, getur sagt henni upp að tíu árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Skal það gert með tilkynningu, er send sé framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn gengur ekki í gildi fyrr

of two Members of the International Labour Organisation have been registered by the Director-General.

2. It shall be binding only upon those Members whose ratifications have been registered with the International Labour Office.

3. Thereafter, the Convention shall come into force for any Member at the date on which its ratification has been registered with the International Labour Office.

Article 9

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the International Labour Office, the Director-General of the International Labour Office shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 10

Subject to the provisions of Article 8, each Member which ratifies this Convention agrees to bring the provisions of Articles 1, 2, 3, 4, 5 and 6 into operation not later than 1 January 1921 and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

Article 11

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, possessions and protectorates, in accordance with the provisions of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation.

Article 12

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years fram the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denuncations

en ár er liðið frá því, er hún var skráð hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni.

13. gr.

Stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal a. m. k. einu sinni á hverju tíu ára tímabili gefa allsherjarþinginu skýrslu um áhrif samþykktar þessarar og athuga, hvort æskilegt sé að taka á dagskrá þingsins endurskoðun eða breytingar á henni.

14. gr.

Franski og enski texti þessarar samþykktar skulu báðir löggildir.

shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the International Labour Office.

Article 13

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

Article 14

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Hinn 27. marz 1956 samþykkti Alþingi þingsályktun um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd ofangreinda samþykkt nr. 15, sem gerð var á þriðja þingi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar hinn 21. ágúst 1956, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 73, dags. 18. september 1956.

Skv. 8. gr. samþykktarinnar gekk hún í gildi, að því er Ísland varðar hinn 21. ágúst 1956.

Nr. 28. *Genf, 12. nóvember 1921.*

Samþykkt nr. 11 um félagafrelsi landbúnaðarverkafólks.

Convention No. 11 concerning the rights of association and combination of agricultural workers.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, saman komið til 3. þingsetu sinnar í Genf 25. október 1921 samkvæmt kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, hefur ákveðið að gera í formi alþjóðasamþykktar ákveðnar tillögur um félagafrelsi landbúnaðarverkafólks, sem er undir 4. dagskrárlið þingsins, og því gerir það eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Samþykkt um félagafrelsi landbúnaðarverkafólks 1921, og aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar geta fullgilt í samræmi við ákvæði stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar:

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Third Session on 25 October 1921, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the rights of association and combination of agricultural workers, which is included in the fourth item of the agenda of the Session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts the following Convention, which may be cited as the Rights of Association

1. gr.

Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgildir þessa samþykkt, skuldbindur sig til þess að tryggja þeim, sem starfa við landbúnað, sama rétt til félagafrelsis og iðnverkamenn njóta og að afnema öll þau lagaákvæði eða önnur ákvæði, er takmarka þenna rétt að því er varðar þá, sem vinna í landbúnaði.

2. gr.

Formlegar fullgildingar á þessari samþykkt, sem gerðar skulu eftir fyrirmælum stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

3. gr.

1. Samþykkt þessi gengur í gildi, þegar framkvæmdastjórinn hefur skráð fullgildingar tveggja aðildarríkja Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

2. Hún skal þá einungis bindandi fyrir þau aðildarríki, sem látið hafa Alþjóðavinnumálaskrifstofuna skrá fullgildingar sínar.

3. Síðan skal samþykktin ganga í gildi, að því er snertir hvert einstakt aðildarríki, um leið og fullgilding þess hefur verið skráð hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni.

4. gr.

Þegar, er fullgildingar tveggja aðildarríkja Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hafa verið skráðar hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni, skal framkvæmdastjóri hennar tilkynna það öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar. Einnig skal hann tilkynna þeim skráningu þeirra fullgildinga, sem önnur aðildarríki kunna að senda honum síðar.

(Agriculture) Convention, 1921, for ratification by the Members of the International Labour Organisation in accordance with the provisions of the Constitution of the International Labour Organisation:

Article 1

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to secure to all those engaged in agriculture the same rights of association and combination as to industrial workers, and to repel any statutory or other provisions restricting such rights in the case of those engaged in agriculture.

Article 2

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in the Constitution of the International Labour Organisation, shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 3

1. This Convention shall come into force at the date on which the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered by the Director-General.

2. It shall then be binding only upon those Members whose ratifications have been registered with the International Labour Office.

3. Thereafter, the Convention shall come into force for any Member at the date on which its ratification has been registered with the International Labour Office.

Article 4

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the International Labour Office, the Director-General of the International Labour Office shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

5. gr.

Að teknu tilliti til ákvæða 3. greinar samþykkir hvert aðildarríki, sem fullgildir samþykkt þessa, að koma ákvæðum 1. greinar í framkvæmd eigi síðar en 1. janúar 1924 og að gera þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru til þess að gera þessi ákvæði raunhæf.

Article 5

Subject to the provisions of Article 3, each Member which ratifies this Convention agrees to bring the provisions of Article 1 into operation not later than 1 January 1924, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

6. gr.

Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgildir þessa samþykkt, skuldbindur sig til þess að láta hana ná til nýlendna þess, ósjálfstæðra landsvæða og gæzluverndarsvæða í samræmi við ákvæði 35. gr. stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Article 6

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, possessions and protectorates in accordance with the provisions of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation.

7. gr.

Aðildarríki, sem hefur fullgilt þessa samþykkt, getur sagt henni upp að tíu árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn skal ekki ganga í gildi fyrr en ár er liðið, síðan hún var skráð hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni.

Article 7

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the International Labour Office.

8. gr.

Stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal a. m. k. einu sinni á hverju tíu ára tímabili gefa allsherjarþinginu skýrslu um áhrif samþykktar þessarar og athuga, hvort æskilegt sé að taka á dagskrá þingsins endurskoðun eða breytingar á henni.

Article 8

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

9. gr.

Franski og enski stexti þessarar samþykktar skulu báðir löggildir.

Article 9

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Hinn 27. marz 1956 samþykkti Alþingi þingsályktun um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd samþykkt nr. 11, sem gerð var á þriðja þingi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent aðalforstjóra skrifstofunnar hinn 21. ágúst 1956, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 75, dags. 18. september 1956.

Skv. 3. gr. samþykktarinnar gekk hún í gildi að því er Ísland varðar hinn 21. ágúst 1956.

Nr. 29. *Bruxelles, 1. desember 1924.*

Samningur um aðstöðu sjómanna á kaupskipum til að fá læknishjálp við kynsjúkdómum.

Agreement concerning Facilities to be given to Merchant Seaman for the Treatment of Venereal Diseases.

1. gr.

Hinir háu samningsaðilar skuldbinda sig til að setja á stofn og reka á hverri aðalhöfn í þeirra landi, hvort heldur við sjó eða fljót, sjúkrastofur fyrir kynsjúkdóma, er opnar séu öllum farmönnum á verzlunarskipum og bátamönnum, án tillits til þjóðernis.

Við sjúkrastofur þessar skulu starfa sérfróðir læknar og útbúnaður þeirra skal jafnan vera í samræmi við nýjustu vísindalegar framfarir. Þær skulu reistar á þeim stað og starfa með þeim hætti, að hlutaðeigendur hafi þar greiðan aðgang. Stærð þeirra verður í hverri höfn í hlutfalli við siglingar þar, og skulu þær hafa nægilega mörg sjúkrarúm til umráða.

2. gr.

Læknishjálp og lyf skulu látin í té ókeypis, sömuleiðis sjúkrahúsvist, þegar læknir stofnunarinnar telur, að hún hafi verið nauðsynleg.

Sjúklingar skulu ennfremur fá ókeypis þau lyf, sem nauðsynleg eru til að fylgja gefnum lækningareglum þann tíma, sem þeir eru á leiðinni til næsta viðkomustaðar.

3. gr.

Hverjum sjúklingi verður afhent skírteini, algerlega persónulegt, þar sem nægir að nefna hann einhverri tölu og þar sem læknar hinna ýmsu sjúkrastofnana, sem hann hefur komið á, færa inn:

a) sjúkdómslýsingu ásamt stuttu yfirliti yfir hin sérstöku sjúkdómseinkenni, sem skoðunin leiðir í ljós;
b) aðgerðir þær, sem framkvæmdar eru á sjúkrastofunni;
c) reglur þær, sem sjúklingurinn skal fara eftir á leiðinni;
d) árangurinn af blóðvatnsrannsóknum, sem framkvæmdar eru, ef um sárasótt er að ræða (Wassermann).

Þessi skírteini skulu gerð eftir meðfylgjandi fyrirmynd. Síðar má breyta þeim af hlutaðeigandi yfirvöldum.

Til þess að gera samanburð auðveldari, er æskilegt að rannsókn með Wassermanns-prófum sé alstaðar framkvæmd eftir sömu reglum, ef auðið er.

4. gr.

Skipstjórar og bátaeigendur eru skyldir að láta áhafnir sínar vita um sjúkrastofur þær, sem við er átt með samþykkt þessari.

Þegar sóttgæzlumaður framkvæmir læknisskoðun sína eða fer í fyrsta sinn um borð, skal hann afhenda skipsmönnum bréfmiða, þar sem skýrt sé frá, hvar og hvenær þeir geti náð fundi læknis.

5. gr.

Ríki þau, sem hafa ekki tekið þátt í þessari samþykkt, geta undirskrifað hana með ósk þar um. Þátttakan skal sem annað utanríkismál tilkynnt belgísku stjórn-

inni, og hún tilkynnir hana aftur hinum stjórnunum, sem að samþykktinni standa.

6. gr.

Samþykkt þessi skal öðlast gildi að þrem mánuðum liðnum frá þeim degi, er skipzt hefur verið á lögfestingu hennar. Nú segir einn samningsaðili upp samþykkt þessari, og kemur þá sú uppsögn aðeins til framkvæmda gagnvart þeim aðila og það ekki fyrr en að ári liðnu frá þeim degi að telja, er uppsögnin hefur verið tilkynnt belgísku stjórninni.

7. gr.

Sé engin gagnstæð ákvörðun tekin af þeim undirrituðu ríkjum, sem hlut eiga að máli, skulu ákvæði þessarar samþykktar ekki ná til sjálfstjórnarnýlendna, nýlendna eignarlanda og verndarlanda hinna háu samningsaðila, né heldur til þeirra landa, sem samningsaðilar hafa tekið að sér að hafa umsjón með í nafni Þjóðabandalagsins.

Þó áskilja hinir háu samningsaðilar sér rétt til að undirrita samþykktina eftir fyrirmælum 5. gr. í nafni sjálfstjórnarnýlendna, eða jafnvel þeirra landa, sem þeir hafa tekið að sér umsjón með í nafni Þjóðabandalagsins. Þeir áskilja sér einnig rétt til að segja upp samþykktinni fyrir hvert land fyrir sig samkvæmt skilyrðum 6. gr.

8. gr.

Samþykkt þessi skal fullgilt og fullgildingin lögð fram í Brüssel svo fljótt sem auðið er.

Lokabókun var gerð við undirritun samnings þessa, og gerðu ýms ríki þar fyrirvara um í hvaða höfnum samningur þessi skyldi talinn gilda, en ekki þykir ástæða til að taka hana upp hér.

Ísland gerðist aðili að samningnum hinn 1. nóvember 1928, en með fyrirvara um það að fyrst um sinn giltu ákvæði hans eingöngu fyrir Reykjavíkurhöfn. Gildistaka samningsins, að því er Ísland varðar, mun vera frá 1. febrúar 1929.

Samningurinn var birtur með auglýsingu ríkisstjórnarinnar nr. 116, dags. 25. júní 1935.

Nr. 30. *Kaupmannahöfn, 28. janúar 1926.*

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um haffæri skipa og skipsbúnað.

Konvention mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige angaaende Skibes Södygtighed og Udrustning.

1. gr.

Sérhvert samningsríkjanna viðurkennir í hvívetna tilskipanir þær, er hin ríkin er samninginn hafa undirskrifað, hafa sett um opinbert eftirlit með haffæri skipa, bæði eftirlitsstarfið sjálft og reglur þær, er settar eru um byggingu skipa af allri gerð og stærð, innanbolstilhögun þeirra og skipbúnað.

Skip það, sem heimilisfang á í einhverju þeirra landa, er undirskrifað hafa samning þenna, og hefur meðferðis skírteini fullgilt samkvæmt lögum heimalands síns, eða jafngildar sannanir fyrir því, að skipið fullnægi tilskipunum þeim, er þar eru settar, skal því undanþegið eftirliti í hinum undirskriftarlöndunum, aðeins að því undanskildu er í 3. gr. segir.

Ákvæðið í fyrstu málsgrein þessarar greinar er eigi því til fyrirstöðu, að sérhvert samningsríkjanna geti breytt sínum eigin tilskipunum um eftirlit með haffæri skipa.

2. gr.

Samningsríkin eru á einu máli um það, að skynsamlegt sé og bezt, tilgangsins vegna, að haga haffæriseftirlitinu með skipum, á þeim sviðum, er mjög ríður á, þannig, að byggt sé á náinni samvinnu stjórnarvaldanna og viðurkenndra flokkafélaga, að því tilskildu, að samvinnuskilyrðin leyfi stjórn þeirri, er í hlut á, nægilega umsjá, til þess að hún með því geti tekið á sig ábyrgðina á því, er flokkunarfélagið hefur lagt til málanna (sbr. að þessu leyti um farþegaskip ákvæðin í 2. málsgrein 57. greinar Lundúnarsáttmálans 20. janúar 1914, um ráðstafanir til öryggis lífi manna á sjó).

Nú hefur eitthvert samningsríkjanna viðurkennt flokkunarfélag, og ber þá að líta svo á, að reglur þær, er félagið hefur sett um skip þau, er það hefur flokkað, beinlínis séu hluti úr tilskipunum samningsríkisins um öll þau atriði, er eigi segir um sérstaklega í lögum ríkisins.

3. gr.

Hvert það skip, er hefur meðferðis góð og gild heimanlandsskírteini, eða jafngild sönnunargögn, svo sem um getur í 1. grein, skal að því er snertir það, sem gögn þessi fjalla um, einungis sæta því eftirliti af hálfu opinberra yfirvalda í höfnum hinna samningsríkjanna, sem nauðsynlegt er, til að þau geti fullvissað sig um, að skipin hafi meðferðis skírteini þau eða sönnunargögn, sem vera ber.

Án tillits til þess er hér segir að framan í þessari grein, er hverju samningsríkjanna rétt að gjöra ráðstafanir til að hefta burtför skips, er heima á í einhverju hinna samningslandanna, þegar stjórnarvöld þau, er í hlut eiga, fá vitneskju um, að lífi manna sé augsýnilega hætta búin, vegna þess sem ábótavant er í þeim efnum er hér getur um, ef því er leyfð fyrirhuguð ferð.

Ávalt er burtför skips er heft, skulu stjórnarvöldin þá þegar tilkynna það ræðismanni lands þess, er skipið á heima í, svo að hann geti gjört allar nauðsynlegar ráðstafanir í því efni, nema skipstjórinn þegar hafi lagfært það, sem ábótavant var til að skipið sé haffært.

4. gr.

Skip þau, sem hafa ekki meðferðis þau góð og gild skírteini, er lögskipuð eru í heimalandinu, eða jafngild sönnunargögn, eiga ekki heimtingu á að njóta þeirra hlunninda, er samningur þessi veitir, en það eiga þau skip, sem smæðar vegna, eða af öðrum sérstökum ástæðum kunna að vera undanþegin almennu eftirliti samkvæmt löggjöf heimalandsins, og sem eingöngu þessvegna hafa ekki slík skjöl meðferðis.

5. gr.

Samningsríkin ætla sér, hvert um sig, að gjöra sér far um að auka og efla þá samvinnu, er lýtur að löggjöf um eftirlit með haffæri skipa og um öryggi lífi manna á sjó, og munu í þeim tilgangi:

1) ætíð tilkynna hinum öðrum undirskriftarlöndunum allar ákvarðanir á þessu sviði, sem gjörðar kunna að vera í hlutaðeigandi landi;
2) að svo miklu leyti sem ástæður leyfa, halda áfram samvinnunni um að undirbúa nýmæli;
3) að svo miklu leyti sem ástæður leyfa, undirbúa í sameiningu aðstöðu samningsríkjanna til annarrar milliríkjalöggjafar um efni þau er í samningi þessum greinir.

Þangað til öðruvísi verður ákveðið, er þess farið á leit við dönsku stjórnina,

að hún vilji safna að sér skýrslum þeim og undirbúningsgögnum, er að þessu lúta, og leggja fyrir stjórnir samningsríkjanna.

6. gr.

Samning þenna skal gjöra í einu eintaki á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, og eru það frumtextar, allir, en samninginn skal geyma í skjalasafni utanríkisráðuneytisins danska.

Danska stjórnin sendir stjórnum samningsríkjanna staðfest endurrit.

7. gr.

Samning þenna á að fullgilda og geyma síðan fullgildingarskjölin í skjalasafni danska utanríkisráðuneytisins, og eiga þau að vera þangað komin í síðasta lagi 1. júlí 1926.

Danska stjórnin tilkynnir hinum samningsríkjunum þegar fullgildingarskjölin eru komin í geymslu.

Nú er eitthvert samningsríkjanna, sem fullgildir ekki samninginn og heldur hann þó framvegis gildi sínu gagnvart þeim ríkjum, sem hann hafa fullgilt.

8. gr.

Önnur ríki geta gengið að samning þessum, ef lagaákvæði þeirra og stjórnarráðstafanir gjöra því nægilega skil, sem ber að krefjast til að tryggt sé eftirlitið með haffæri skipa. Ósk um að ganga að samningnum skal senda dönsku stjórninni, sem þegar tilkynnir það hinum samningsríkjunum. Nú samþykkja öll þau ríki, sem að samningnum standa á þeim tíma, er óskin fram kemur, að tekið sé við nýjum samningsaðila, og fer það þá fram á þann hátt, að undirskriftarskjal frá þeim aðila, er að samningnum gengur, er afhent danska utanríkisráðuneytinu til geymslu. Danska stjórnin á þá þegar að tilkynna öllum samningsríkjunum, er hún hefur tekið við undirskriftarskjalinu til geymslu.

9. gr.

Samningur þessi öðlast gildi þegar tvö ríki hafa fullgilt hann, og ber að telja gildi hans frá því er fullgildingarskjöl annars ríkisins í röðinni eru lögð til geymslu í skjalasafn utanríkisráðuneytisins danska. Að því er til þeirra ríkja kemur, er fullgilda hann síðar, gengur hann í gildi um leið og fullgildingarskjöl þeirra verða geymd.

Sérhvert samningsríkjanna getur, hvenær sem er, sagt upp samningnum, en gjöra skal það skriflega til dönsku stjórnarinnar. Uppsögnin gildir þegar 6 mánuðir eru liðnir frá því er danska stjórnin tók við henni. Danska stjórnin á að tilkynna uppsögnina hinum ríkjunum, er að samningnum standa.

Uppsögnn gildir aðeins fyrir það ríki, sem upp segir. Samningurinn gildir áfram fyrir hin ríkin, sem hann hafa fullgilt, að honum hafa gengið, eða kunna að ganga.

10. gr.

Samningsríkin geta, hvenær sem er, fyrir milligöngu sendisveita sinna bætt inn í samning þenna þeim umbótum, sem þau verða ásátt um og æskilegar eða nauðsynlegar þykja.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent í utanríkisráðuneyti Danmerkur 17. júní 1926 og gekk samningurinn í gildi samdægurs.

Samningurinn var birtur með auglýsingu forsætisráðherra nr. 59, dags. 28. ágúst 1926.

Breyting var gerð á samningnum, sbr. nr. 31 hér á eftir.

Nr. 31. *Kaupmannahöfn, 11. júní 1928.*

Samkomulag um breyting á orðalagi 1., 3. og 6. gr. samnings, dags. 28. janúar 1926, milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um haffæri skipa og skipsbúnað.

Deklaration angaaenda ændret Affattelse af Artiklerne 1, 3 og 6 i Konventionen af den 28. Januar 1926 mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige angaaende Skibes Södygtighed og Udrustning.

I. grein í samningi þeim, er gerður var 28. janúar 1926 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um haffæri skipa og skipsbúnað, skal breytast og hljóða þannig:

Sérhvert samningsríkjanna viðurkennir í hvívetna tilskipanir þær, er hin ríkin, er samninginn hafa undirskrifað, hafa sett um opinbert eftirlit með haffæri skipa, bæði eftirlitsstarfið sjálft og reglur þær, er settar eru um byggingu skipa af allri gerð og stærð, innanbolstilhögun þeirra og skipsbúnað; þar með einnig talin fyrirmæli um fyrirkomulag og útbúnað um fermingar- og affermingartæki skipa og því um líkt.

Skip það, sem heimilisfang á í einhverju þeirra landa, er undirskrifað hafa samning þenna, og hefur meðferðis skírteini fullgilt samkvæmt lögum heimalands síns, eða jafngildar sannanir fyrir því, að skipið fullnægi tilskipunum þeim, er þar eru settar, skal því undanþegið eftirliti í hinum undirskriftarlöndunum, aðeins að því undanskildu, er í III. grein segir.

Ákvæðið í fyrstu málsgrein þessarar greinar er eigi því til fyrirstöðu, að sérhvert samningsríkjanna geti breytt sínum eigin tilskipunum um eftirlit með haffæri skipa.

III. grein sama samnings skal breytast og hljóða þannig:

Hvert það skip, er hefur meðferðis góð og gild heimalandsskírteini, eða jafngild sönnunargögn, svo sem um getur í I. grein, skal að því er snertir það, sem gögn þessi fjalla um, einungis sæta því eftirliti af hálfu opinberra yfirvalda í höfnum hinna samningsríkjanna, sem nauðsynlegt er, til að þau geti fullvissað sig um, að skipin hafi meðferðis skírteini þau eða sönnunargögn, sem vera ber.

Án tillits til þess er hér segir að framan í þessari grein, er hverju samningsríkjanna rétt að gera ráðstafanir til að hefta burtför skips, er heima á í einhverju hinna samningslandanna, þegar stjórnarvöld þau, er í hlut eiga, fá vitneskju um, að lífi manna sé augsýnileg hætta búin, vegna þess sem ábótavant er í þeim efnum er hér getur um, ef því er leyfð fyrirhuguð ferð.

Ávallt er burtför skips er heft, skulu stjórnarvöldin þá þegar tilkynna það ræðismanni lands þess, er skipið á heima í, svo að hann geti gert allar nauðsynlegar ráðstafanir í því efni, nema skipstjórinn hafi þegar lagfært það, sem ábótavant var til að skipið sé haffært.

Án tillits til ákvæðanna í 1. lið greinar þessarar er hverju samningsríkjanna ennfremur rétt að banna eða stöðva til bráðabirgða vinnu við fermingu eða affermingu skipa, sem heima eiga í einhverju hinna undirskriftarlandanna, þegar stjórnarvöld þau, er í hlut eiga, álíta að vinnan tefli lífi verkamanna undirskriftarríkisins sjálfs í augsýnilega hættu, vegna þess, að fermingar- eða

afferfingartækin reynast að vera eigi í svo góðu ástandi sem krafizt er samkvæmt löggjöf þjóðar þeirrar, er skipið er frá, eða ef ekki hafa verið gerðar ráðstafanir, sem ekki eru varanlegs eðlis, en algerlega nauðsynlegar til öryggis gegn slysum. Ef því, sem að er fundið, verður ekki komið strax í lag svo stjórnarvöldin séu ánægð með, skal tilkynna það þegar ræðismanni þess ríkis, sem skipið á heima í, svo að hann geti gert nauðsynlegar ráðstafanir um málið.

VI. grein sama samnings skal breytast og hljóða þannig:

Samning þenna skal gera í einu eintaki á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, og eru það frumtextar, allir, en samninginn skal geyma í skjalasafni utanríkisráðuneytisins danska.

Danska stjórnin sendir stjórnum samningsríkjanna staðfest endurrit.

Danska stjórnni sér ennfremur um að gerður verði fullgildur texti á frönsku eftir frumtextunum.

Samkomulag þetta, sem gert er í samræmi við ákvæði VI. greinar samningsins, gengur í gildi þann 15. júní 1928.

Samkomulag þetta var birt með auglýsingu forstisráðuneytisins nr. 30, dags. 25. apríl 1934, en samkvæmt niðurlagi þess gekk það í gildi 15. júní 1928.

Nr. 32. *Paris, 24. apríl 1926.*

Alþjóðasamningur um bifreiðaumferð.

International Convention relative to motor traffic.

General Provisions.

Article 1

The Convention applies to road motor traffic in general irrespective of the object and nature of the transport, subject, however, to the special national regulations regarding public passenger transport services and public goods transport services.

Article 2

All passenger and goods-carrying motor vehicles running on any road to which the public have access, other than vehicles running on rails, are regarded as motor-vehicles for the purposes of the present Convention.

Conditions to be fulfilled by Motor Vehicles in order that they may be admitted to travel on a Road to which the Public have Access.

Article 3

Every motor vehicle, in order to receive international authorisation to travel on any road to which the public have access, must either have been recognised as suitable for use on any road to which the public have access after an examination by the competent authority or by an association authorised by that authority or must conform to a type approved in the same manner. The vehicle must, in any case, fulfil the following conditions:

I. The motor vehicle must be equipped with the following:

a) A strong steering apparatus which will allow the vehicle to be turned easily and with certainty.

b) Either two systems of brakes, independent of each other, or one system of brakes with two independent means of operation, of which one means of of operation will function, even if the other fails to function, provided that in all cases the system used is really effective and rapid in action.

c) If the weight of the motor vehicle when empty exceeds 350 kilog., a mechanism by means of which the vehicle can from the driver's seat be made to move backwards under its own power.

d) When the combined weight of the empty motor vehicle and the weight of the maximum load which it is offically declared to be capable of carrying exceeds 3,500 kilog., a special mechanism, such as can prevent, in all circumstances, the vehicles from running backwards, and in addition a reflecting mirror.

The controls and steering apparatus must be so placed that the driver can manage them with certainity and at the same time have a clear view of the road.

The machinery must be such as to work with certainity and disposed in such a way as to avoid, as far as possible, all danger of fire or explosion; as not to constitute any sort of danger to traffic and so as not to frighten or seriously inconvenience by noise, smoke or smell. The vehicle must be equipped with a silencer.

The wheels of motor vehicles and trailers drawn by them must be fitted with rubber tyres or with some other tyres of equivalent elasticity.

The distance between the ends of the hub-caps must not exceed the maximum width of the remainder of the vehicle.

II. The motor vehicle must carry:

1. At the front and the back, marked on plates or on the vehicle itself, the registration number which has been allotted to it by the competent authority. The registration number placed at the back as well as the distinctive mark referred to in article 5 must be lit up as soon as they cease to be visible by the light of day.

In the case of a vehicle followed by a trailer the registration number and the distinctive mark referred to in Article 5 are repeated behind the trailer, and the regulation regarding the lighting of these marks applies to the trailer.

2. In an easily accesible position and in a form easily legible, the following particulars:

Name of maker of chassis.

Maker's chassis number.

Maker's engine number.

III. Every motor vehicle must be fitted with an audible warning device of sufficient strength.

IV. Every motor vehicle travelling alone must, during the night and from sunset, be fitted in front with at least two white lights placed one on the right and the other on the left, and, at the back, with a red light.

For motor bicycles unaccompanied by a side-car, the number of lights in front may be reduced to one.

V. Every motor vehicle must also be equipped with one or more devices capable of effectively illuminating the road for a sufficient distance ahead unless the two white lights prescribed above already fulfil this condition.

If the vehicle is capable of proceeding at a speed greater than 30 kilom. an hour this distance must not be less than 100 metres.

VI. Lamps which may produce a dazzling effect must be provided with means for eliminating the dazzling effect when other users of the road are met, or on any occasion when such elimination would be useful. The elimination of

the dazzling effect must however, leave sufficient light to illuminate the road clearly for at least 25 metres.

VII. Motor vehicles drawing trailers are subject to the same regulations as seperate motor vehicles in so far as forward lighting is concerned; the rear red light is to be carried on the back of the trailer.

VIII. In so far as the limits regarding weight and dimensions are concerned, motor vehicles and trailers must satisfy the general regulations in force in the coutries in which they travel.

Delivery and Recognition of International Certificates for Motor Vehicles.

Article 4

With the object of certifying that every motor vehicle which has received international authorisation to travel on a road to which the public have access fulfils the conditions laid down in Article 3 or is able to fulfil them, international certificates are delivered on the model and according to the remarks contained in Annexes A and B to the present Convention.

These certificates are valid for one year from the date of their delivery. The written particulars which they bear must always be written in Latin characters or in so-called English script.

The international certificates delivered by the authorities of one of the contracting States or by an association authorised by them with the counter-signature of the authority give the right to travel freely in all other contracting States and are recognised therein as valid without further examination. The right to use the international certificate may, however, be refused if it is clear that the conditions laid down in Article 3 are no longer being fulfilled.

Distinguishing Mark.

Article 5

Every motor vehicle, to receive international authorisation to travel on a road to which the public have access, must carry, in a visible position in the rear, a distinguishing mark consisting of from one to three letters written on a plate or on the vehicle itself.

For the purposes of the present Convention the distinguishing mark corresponds either to a State or to a territory which consitutes a distinct unit from the point of view of the registration of motor vehicles.

The dimensions and colour of this sign, the letters, their dimensions and their colour are given in the table contained in Annex C of the present Convention.

Conditions to be fulfilled by Drivers of Motor Vehicles before receiving International Authorisation to drive a Motor Vehicle on a Public Road.

Article 6

The driver of a motor vehicle must possess qualifications which provide a reasonable guarantee of public safety.

In so far as international traffic is concerned, nobody may drive a motor vehicle without having received a special authorisation delivered by a competent authority or by an association authorised by it after giving proof of his competence.

This authorisation cannot be granted to persons of less than 18 years of age.

Delivery and Recognition of International Driving Permits.

Article 7

In order to certify, for international traffic, that the conditions laid down in the preceding article have been fulfilled, international driving permits are delivered on the model and according to the remarks contained in Annexes D and E of the present Convention.

These permits are valid for a year from the date of their delivery and for the categories of motor vehicles for which they have been delivered.

For the purposes of international traffic the following categories have been drawn up:

A. Motor vehicles of which the combined weight of the empty vehicle and the weight of the maximum load which it is officially declared to be capable of carrying does not exceed 3,500 kilog.;

B. Motor vehicles of which the total weight, made up as above, exceeds 3,500 kilog.;

C. Motor cycles with or without a side-car.

The written remarks on international permits are always written in Latin characters or in so-called English script.

International driving permits delivered by the authorities of a contracting State or by an association authorised by them with the counter-signature of the authority authorise the holder, in all other contracting States, to drive motor vehicles which come within the categories for which they have been delivered and are recognised as valid, without re-examination, in all the contracting States. The right to use the international driving permit may, however, be refused if it is evident that the conditions prescribed in the previous article have not been fulfilled.

Observance of National Laws and Regulations.

Article 8

The driver of a motor vehicle travelling in a country is bound to conform to the laws and regulations regarding traffic which are in force in that country.

An extract from these laws and regulations may be given to motorists on entry into a country at the office at which the Customs formalites are carried out.

Danger signals.

Article 9

Each of the contracting States undertakes to see that, in so far as lies in its power, there shall be placed, along the roads, to give notice of dangerous places, only those signs which are given in Annex F to the present Convention.

These signs are inscribed on plates in the form of a triangle, each State undertaking, as far as possible, to reserve exclusively the triangular form for these signs and to forbid the use of that form in all cases in which it might cause confusion with the signs in question. The triangle is, in principle, equilateral, each side being at least 0 m. 70 in length.

When the atmospheric conditions are unfavourable to the use of solid signs, the triangular sign may be made hollow (open).

In this case it need not carry the sign indicating the nature of the obstacle, and its dimensions may be reduced to a minimum of 0 m. 46 for each side.

The signs are placed perpendicularly to the road and at a distance from the

obstacle which must not be less than 100 m. nor more than 250 m. unless the nature of the ground renders this impracticable.

When the distance of the sign from the obstacle is substantially less than 150 m. special arrangements must be made.

Each of the contracting States will oppose, as far as possible within its power, the erection near the roads of any signs or notices which might be confused with the authorised signs or render it more difficult to observe them.

The system of triangular signs will be brought into force in each State as soon as the new signs are erected or the existing ones are renewed.

Exchange of information.

Article 10

The contracting States undertake to communicate to each other such information as will establish the identity of the persons holding international certificates or international driving permits when their motor vehicle has been involved in a serious accident or when they have been declared guilty of an infraction of the traffic regulations. They further undertake to make known to the States which have delivered the certificates or international permits the names, Christian names and addresses of the persons whose right to make use of these certificates and permits has been withdrawn.

Final Provisions.

Article 11

The present Convention will be ratified.

A. Each Government will inform the French Government as soon as it is ready to deposit its ratifications. As soon as twenty States actually bound by the Convention of the 11th October, 1909, shall have declared themselves ready to effect this deposit, the deposit will be proceeded with within the space of the month which follows the receipt of the last declaration by the French Government and on the day fixed by this Government.

The States, not parties to the Convention of the 11th October, 1909, which before the date thus fixed for the deposit of ratifications, shall have declared themselves ready to deposit the instrument of ratification of the present Convention, will participate in the deposit referred to above.

B. The ratifications will be deposited in the archives of the French Government.

C. The deposit of ratifications will be recorded in a **procès-verbal** signed by the representatives of the States which take part in it and by the Minister for Foreign Affairs of the French Republic.

D. The Governments which have not been able to deposit the instrument of their ratification in the conditions laid down in paragraph A of the present article, will be able to do it by means of a written notification addressed to the Government of the French Republic and accompanied by the instrument of ratification.

E. A certified exact copy of the procès-verbal of the first deposit of ratifications, of the notifications mentioned in the preceding paragraph and of the instruments of ratification which accompany them will be immediately transmitted, by the French Government, through the diplomatic channel, to the Governments which have signed the present Convention. In the cases mentioned in the preceding paragraph, the French Government will make known to them, at the same time, the date on which they have received the notification.

Article 12

A. The contracting States are bound to apply the present Convention only in their metropolitan territories.

B. If a contracting State desires that it should be applicable in its colonies, possessions, protectorates, oversea territories or territories under its mandate, its intention will be mentioned in the instrument of ratification or will be the object of a special notification which shall be addressed in writing to the French Government and deposited in the archives of that Government. If the State making the declaration chooses the last method the French Government will immediately transmit to all the other contracting States a certified exact copy of the notification and will indicate the date on which they have received it.

Article 13

A. Every State which is not signatory of the present Convention shall be able to accede to it at the moment of the deposit of the ratifications referred to in Article 11, paragraph A, or after this date.

B. The accession shall be made by the transmission to the French Government, through the diplomatic channel, of the act of accession which shall be deposited in the archives of that Government.

C. That Government will immediately transmit to all the contracting States a certified exact copy of the notification as well as of the act of accession and will indicate the date on which they have received the notification.

Article 14

The present Convention will come into force for the contracting States, which shall have taken part in the first deposit of ratifications, one year after the date of this deposit, and, for the States which shall ratify it later or shall accede to it, as well as for the colonies, protectorates, oversea territories and territories under mandate, not mentioned in the instruments of ratification, one year after the date on which the notifications mentioned in Article 11, paragraph D, Article 12, paragraph B, and Article 13, paragraph B, have been received by the French Government.

Article 15

Each contracting State, party to the Convention of the 11th October, 1909, undertakes to denounce that Convention at the moment of the deposit of the instrument of its ratification or of its accession to the present Convention.

The same procedure will be followed in the case of the declarations referred to in Article 12, paragraph B.

Article 16

Should one of the contracting States denounce the present Convention, the denunciation will be notified in writing to the French Government, which will immediately communicate to all the other States a certified true copy of the notification, informing them of the date on which they have received it.

The denunciation will only be effective as regards the State which has notified it and one year after the receipt of the notification by the French Government.

The same provisions apply to the denunciation of the present Convention for the colonies, possessions, protectorates, oversea territories and territories under mandate.

Article 17

The present Convention will be open until the 30th June, 1926, for signature by the States represented at the conference held in Paris from the 20th to the 24th April, 1926.

Done at Paris, the 24th April, 1926, in one copy, of which an exact copy will be delivered to each of the signatory Governments.

ANNEX A

The international certificate for motor vehicles as delivered in any of the contracting States will be drawn up in a language prescribed by the legislation of that State.

The final translation of the rubrics of the carnet in the different languages will be communcated to the Government of the French Republic by the other Governments, each one in the language which concerns it.

ANNEX B.

International motor traffic.

INTERNATIONAL CERTIFICATE FOR MOTOR VEHICLES.

International Convention of April 24, 1926.

Issue of Certificate.

Place .....

Date .....

(1)

Seal of authority.

(1) Signature of authority.
or
Signature of the association empowered by the authority and "visa" of the latter.

This certificate is valid, in the territory of all the undermentioned contracting States, for the period of one year from the date of issue.

List of Contracting States.

Owner or Holder	Surname	(1)
	Other names	(2)
	Home address	(3)
Class of vehicle		(4)
Name and maker of chassis		(5)
Type of chassis		(6)
Serial number of type or maker's number of chassis		(7)
Engine	Number of cylinders	(8)
	Engine Number	(9)
	Stroke	(10)
	Bore	(11)
	Horse-power	(12)
Body	Shape	(13)
	Colour	(14)
	Number of seats	(15)
Weight of vehicle unladen (in kilog.)		(16)
— of vehicle fully laden (in kilog.) if exceeding 3,500 kilog.		(17)
Identification mark on the plates		(18)

	(1)
	(2)
	(3)
	(4)
	(5)
	(6)
	(7)
	(8)
	(9)
	(10)
	(11)
	(12)
	(13)
	(14)
	(15)
	(16)
	(17)
	(18)

N.B. — Reproduced on pp. 4 **et seq** the contents of p. 3 translated into as many languages as may be necessary to enable the international certificate to be used in all the contracting States mentioned on p. 2.

ANNEX C.

The distinctive sign laid down in article 5 is formed of an oval plate 30 cms. wide by 18 cms. high bearing from one to three letters painted in black on a white ground. The letters are formed of capital Latin characters. They are of a height of at least 10 cms. and their strokes are of a width of at least 15 mms.

In so far as concerns the motor cycles the distinctive sign provided for in article 5 will measure only 18 cms. horizontally and 12 cms. vertically. The letters will measure 8 cms. in height; the width of their strokes being 10 mms.

The distinctive letters for the different States and Territories are as follows:

Germany	D
United States of America	U S
Austria	A
Belgium	B
Brazil	B R
Great Britain and Northern Ireland	G B
Alderney	G B A
Gibraltar	G B Z
Guernsey	G B G
Jersey	G B J
Malta	G B Y
British India	B I
Bulgaria	B G
Chile	R C H
China	R C
Colombia	C O
Cuba	C
Denmark	D K
Danzig	D A
Egypt	E T
Ecuador	E Q
Spain	E
Estonia	E W
Finland	S F
France, Algeria and Tunis	F
French India	F
Guatemala	G
Greece	G R
Haïti	R H
Hungary	H
Irish Free State	S E
Italy	I
Latvia	L R
Liechtenstein	F L
Lithuania	L T
Luxemburg	L
Morocco	F
Mexico	M E X
Monaco	M C
Norway	N
Panama	P Y
Paraguay	P A
Netherlands	N L
Indies	I N
Peru	P E
Persia	P R
Poland	P L
Portugal	P
Roumania	R
Territory of the Saar	S A
Kingdoms of Serbs, Croats and Slovens	S H S

Siam	S M
Sweden	S
Switzerland	C H
Syria and Lebanon	L S A
Czechoslovakia	C S
Turkey	T R
Union of Soviet Socialist Republics	S U
Uruguay	U

ANNEX D.

The international driving permit (Annex E) as delivered in any of the contracting States will be drawn up in the language prescribed by the legislation of that State.

The final translation of the rubrics of the carnet in the different languages will be communicated to the Government of the French Republic by the other Governments, each one in the language which concerns it.

ANNEX E.

International Motor Traffic.

INTERNATIONAL DRIVING PERMIT.

International Convention of April 24, 1926.

Issue of Permit.

Issued at .....

Date .....

(1)

Seal of authority.

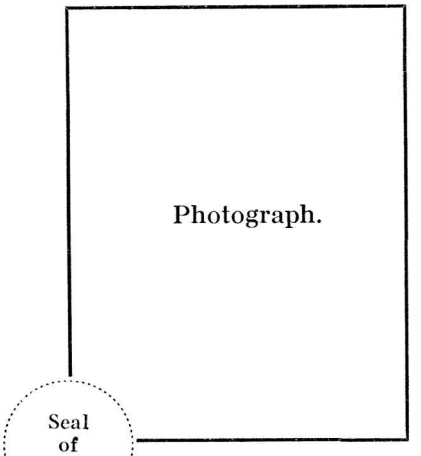
(1) Signature of authority.
or
Signature of the association empowered by the authority and "visa" of the latter.

The present permit is valid in the territory of all the undermentioned contracting States for the period of one year from the date of issue for the driving of vehicles included in the category or categories mentioned on p. 12.

List of Contracting States.

It is understood that this permit in no way diminishes the obligation of the holder to conform strictly to the laws and regulations relating to residence or to the exercise of a profession which are in force in each country through which he travels.

Particulars concerning the Driver.

Seal of authority.

Surname ..... (1)
Other names ..... (2)
Place of birth ..... (3)
Date of birth ..... (4)
Home address ..... (5)

(Name of country.)

Exclusion.

M. (surname and other names) .....
authorised as above by the authority of (country) .....
is deprived of the right to drive in (country) .....
by reason of .....
....

Seal of authority.

Place .....
Date .....

Signature.

Particulars concerning the Driver.

For the photograph see above (p. 3).

Pages 5 and 6 should repeat the particulars given on p. 3 translated into as many languages as may be necessary to enable the International Permit to be used in all the contracting States mentioned on p. 2.

A (1)	B (2)	C (3)
Seal of authority.	Seal of authority	Seal of authority.

(1) A.—Motor vehicles of which the laden weight (art. 7) does not exceed 3,500 kilog.
(In all languages.)

(2) B.—Motor vehicles of which the laden weight (art. 7) exceeds 3,500 kilog.
(In all languages.)

(3) C.—Motor-cycles, with or without side-car.
(In all languages.)

(1) .....
(2) .....
(3) .....
(4) .....
(5) .....

„Frakknesku ríkisstjórninni hefur verið tilkynnt, að Ísland gangi að nefndum alþjóðasamningi. Þátttaka Íslands tekur gildi þann 1. marz 1936“, segir í auglýsingu ríkisstjórnar Íslands nr. 46, dags. 15. febrúar 1936.

Nr. 33. *Rómaborg, 2. júní 1928.*

Alþjóðasáttmáli til verndar bókmenntum og listaverkum.

International Convention for the Protection of Literary and Artistic Works.

1. gr.

Þau lönd, sem aðilar eru að sáttmála þessum, mynda samband til þess að vernda höfundarétt á bókmenntum og listaverkum.

2. gr.

1. Með „bókmenntum og listaverkum" er átt við hvers konar verk á sviði bókmennta, vísinda og lista án tillits til framsetningar þeirra eða forms, svo sem bækur, bæklinga og önnur ritverk, fyrirlestra, ávörp, prédikanir og önnur verk af því tagi; leikrit, söngleika, dansleikrit og bendingaleika, svo framarlega sem leiksviðsatburðirnir eru sýndir í riti eða á annan hátt, tónverk með eða án texta; hvers konar teikningar, málverk, verk á sviði byggingarlistar, höggmyndir, stungur (gravure), prentmyndir; myndskreytingar, landkort; áætlanir, teikningar og mótanir á sviði landafræði, staðarlýsinga, byggingarlistar eða vísinda.

2. Þýðingar, aðlaganir (adaptations), útsetningar á tónverkum og aðrar umsmíðanir á ritverki eða listaverki ásamt safni úr ýmsum verkum njóta sömu verndar og frumverkin, að óskertum höfundarétti á frumverkunum sjálfum.

3. Sambandslöndin skuldbinda sig til þess að vernda ofangreind verk.

4. Listaverk, sem notuð eru í iðnaði, eru vernduð að svo miklu leyti sem innanlandslöggjöf hvers lands heimilar.

2. gr. a.

1. Löggjafarvaldi hvers sambandslands er áskilinn réttur til þess að undanþiggja að nokkru leyti eða öllu stjórnmálaræður og ræður fyrir dómstólum vernd þeirri, sem um ræðir í næstu grein á undan.

2. Þá er löggjafarvaldi hvers sambandslands einnig geymdur réttur til þess að setja blöðum skilyrði fyrir prentun fyrirlestra, ávarpa, prédikana og annarra verka af því tagi, en heimild til útgáfu á safni af slíkum verkum hefur þó höfundurinn einn.

3. gr.

Sáttmáli þessi tekur einnig til ljósmynda og þeirra verka, sem gerð eru með svipaðri aðferð og við ljósmyndun. Sambandslöndin skuldbinda sig til að vernda þessi verk.

4. gr.

1. Höfundar hvers sambandslands skulu í öllum sambandslöndunum að upprunalandi verksins undanskildu njóta þess réttar, sem nú er eða síðar kann að verða heimilaður innlendum höfundum í lögum, svo og þeirra réttinda, sem sérstaklega eru ákveðin í sáttmála þessum.

2. Höfundar njóta ofangreindra réttinda án nokkurra formsskilyrða, hvort sem um vernd er að ræða í upprunalandi verkanna eða ekki. Að svo miklu leyti sem ekki er öðruvísi ákveðið í sáttmála þessum, fer það því eingöngu eftir lögum lands þess, sem höfundur krefst verndar í, hve víðtæk hún verður og hvaða lagalegri aðstoð hann á heimtingu á til þess að gæta hagsmuna sinna.

3. Þessi teljast upprunalönd verka: Ef verkið hefur ekki verið birt — heimaland höfundar; ef verkið hefur verið birt — það land, sem verkið var fyrst birt í;

ef verkið hefur verið birt samtímis í fleiri sambandslöndum en einu — þá það af löndum þessum, sem veitir stytztan verndartíma í löggjöf sinni. Sé verk birt samtímis í sambandslandi og landi utan sambandsins, þá telst eingöngu sambandslandið upprunaland.

4. Með „birtum verkum" („œuvres publiées") er samkvæmt sáttmála þessum eingöngu átt við þau verk, sem gefin hafa verið út („œuvres editées"). Eigi telst það birting á verki, þó að leikið sé opinberlega leikrit, söngleikrit eða tónverk, haldin sé sýning á myndlistaverki, eða — á sviði húsagerðarlistar, — þó að bygging sé reist.

5. gr.

Þeir höfundar, sem teljast til einhvers sambandslands og birta verk sín fyrsta sinni í öðru sambandslandi, njóta í því landi sömu réttinda og þarlendir höfundar.

6. gr.

1. Þeir höfundar, sem eigi teljast til neins af sambandslöndunum, en birta verk sín fyrsta sinni í einhverju þeirra, njóta þar sömu réttinda og þarlendir höfundar og í öðrum sambandslöndum þeirra réttinda, sem sáttmáli þessi veitir.

2. Ef land utan sambandsins veitir verkum höfunda frá einhverju sambandslandi eigi nægilega vernd, þá getur sambandslandið takmarkað vernd á verkum höfunda, sem töldust til hins landsins, er þau voru birt í fyrsta sinni, enda séu þeir ekki raunverulega búsettir í einhverju sambandslandanna.

3. Engin takmörkun samkvæmt næstu málsgrein á undan skal skerða þau réttindi, sem höfundur hefur öðlazt fyrir verk, birt í sambandslandi áður en takmörkunin kom til framkvæmda.

4. Sambandslönd þau, er takmarka vernd höfundaréttar samkvæmt þessari grein, skulu með skriflegri yfirlýsingu tilkynna það sambandsstjórn Svisslands, og skal í yfirlýsingunni tekið fram, gagnvart hvaða löndum verndin er takmörkuð, og greindar þær verndartakmarkanir, er gilda gagnvart þeim höfundum, sem til þessara landa teljast. Sambandsstjórn Svisslands skal þegar í stað tilkynna þetta öllum sambandslöndunum.

6. gr. a.

1. Hvað sem líður eignarréttar heimild höfundar og jafnvel eftir að hann hefur afsalað sér henni í hendur öðrum, hefur hann samt ætíð heimild til að krefjast þess sér til handa, að hann teljist höfundur verksins, og ennfremur heimild til að snúast gegn hverri afbökun, lemstrun eða annarri breytngu á verkinu, sem skerðir heiður hans eða álit.

2. Það er áskilið löggjafarvaldi hvers sambandslands að setja skilyrðin fyrir því að þessara réttinda verði neytt. Hin lagalega aðstoð til verndar þessum réttindum fer eftir ákvæðum í löggjöf þess lands, sem verndarinnar er krafizt í.

7. gr.

1. Vernd sú, er sáttmáli þessi veitir, varir til æviloka höfundar og fimmtíu ár eftir andlát hans.

2. Ef svo skyldi fara, að þessi tímalengd yrði ekki samþykkt af öllum löndum, þá fer lengd verndartímans eftir lögum þess lands, þar sem verndarinnar er krafizt, en hún getur ekki farið fram úr tímalengdinni, sem ákveðin er í upprunalandi verksins. Sambandslöndin eru því eigi skyldug til að beita fyrirmælum undanfarandi málsgreinar, nema að því leyti sem hægt er að samræma það innanlandslöggjöf þeirra.

3. Verndartímalengdin fyrir ljósmyndaverk og þau verk, sem gerð eru með svipaðri aðferð og við ljósmyndun, eftirlátin verk, nafnlaus verk og verk undir

dulnefni fer eftir lögum þess lands, sem verndarinnar er krafizt í, en þó getur tímalengdin ekki farið fram úr því, sem ákveðið er í upprunalandi verksins.

7. gr. a.

1. Nú er fleiri en einn höfundur að sama verki, og er þá tímalengdin fyrir vernd á réttindum þeirra miðuð við andlát þess þeirra, er síðastur deyr.

2. Þeir höfundar, sem teljast til landa, þar sem skemmri verndartími gildir en segir í 1. mgr., geta ekki krafizt lengri verndartíma í öðrum sambandslöndum.

3. Aldrei er þó verndartíminn útrunninn fyrir andlát þess meðhöfundar, sem lengst lifir.

8. gr.

Nú telst til sambandslands höfundur að óbirtu verki eða verki, sem hefur verið birt fyrsta sinni í einhverju sambandslandanna, og á hann þá í hinum sambandslöndunum einkarétt á því að þýða verkið eða leyfa þýðingu á því um allan þann tíma, sem hann á rétt á frumverkinu.

9. gr.

1. Eigi má án leyfis höfundar prenta í öðrum sambandslöndum neðanmálssögur, stuttar skáldsögur (nouvelles) né nein önnur verk á sviði bókmennta, vísinda og lista, hvað sem þau fjalla um, ef þau hafa áður verið birt í blöðum eða tímaritum í einhverju sambandslandi.

2. Heimilt er að taka upp í blöð eða tímarit dægurgreinar um hagfræðileg efni, stjórnmál eða trúmál, nema þess sé getið við greinarnar að eftirprentun sé bönnuð. Alltaf skal greinilega geta þess, hvaðan þær séu teknar, en ef þessari skuldbindingu er ekki fullnægt, fara viðurlög eftir löggjöf þess lands, sem verndarinnar er krafizt í.

3. Vernd sú, er þessi sáttmáli veitir, tekur ekki til daglegra frétta, né heldur til ýmiss konar upplýsinga, sem telja verður til blaðatilkynninga.

10. gr.

Um heimild til að hafa afnot af bókmenntum eða listaverkum í sambandi við rit sem ætluð eru til kennslu eða eru vísindalegs eðlis svo og í sambandi við sýnisbækur (chrestomathies) fer eftir löggjöf sambandslandanna og þeim sérstöku samningum, sem í gildi eru eða síðar verða gerðir milli þeirra.

11. gr.

1. Ákvæð sáttmála þessa eiga við um það, ef leikrit, söngleikrit eða tónlistarverk eru leikin opinberlega, og það jafnt, hvort sem þau hafa birt verið áður eða eigi.

2. Höfundum leikrita eða söngleikrita er tryggð vernd gegn opinberri sýningu á þýðingum á þessum verkum án leyfis þeirra, meðan þeir eiga rétt á frumverkinu.

3. Höfundar njóta verndar samkvæmt þessari grein, án þess þeir séu skyldir til að banna opinbera sýningu á verkinu, er þeir birta það.

11. gr. a.

1. Höfundar bókmenntaverka eða listaverka eiga einkarétt á því að leyfa opinberan flutning á verkum sínum í útvarpi.

2. Það er hlutverk löggjafarvalds hvers sambandslands að setja skilyrði fyrir, að neytt verði þeirra réttinda, er getur í 1. mgr., en þau skilyrði ná þó eingöngu til þess lands, sem hefur sett þau. Skilyrðin mega með engu móti skerða siðferðilegan rétt höfundar (droit moral) né heldur rétt hans til að fá hæfilega þóknun, sem fara skal eftir mati réttra yfirvalda, náist ekki samkomulag um hana.

12. gr.

Til óleyfilegrar notkunar, sem sáttmáli þessi tekur til, teljast enn fremur óheimiluð, óbein afnot (appropriations) bókmenntaverka eða listaverka, svo sem aðlaganir (adaptions), útsetningar á tónverkum, breytingar (transformations) skáldsögu, smásögu eða kvæðis í leikriti eða öfugt o. s. frv., svo framarlega sem afnotin eru eingöngu endurnýjun verksins í sama formi eða öðru með óverulegum breytingum, viðbótum eða styttingum, en hefur ekki til að bera eiginleika nýs frumverks.

13. gr.

1. Höfundar tónverka hafa einkarétt á:

(1) að verk þeirra séu löguð til vélflutnings og

(2) að leyfa að slíkur vélflutningur fari fram opinberlega.

2. Hvert land getur fyrir sitt leyti lögleitt fyrirvara gegn eða takmarkanir á framkvæmd þessarar greinar, en áhrif slíkra fyrirvara og takmarkana ná eingöngu til umráðasviðs landsins sjálfs.

3. Ákvæði 1. málsgreinar gildir ekki aftur í tímann, og er því ekki hægt að beita því í sambandslandi um þau verk í landinu, sem voru á leyfilegan hátt löguð til vélflutnings, áður en Berlínarsáttmálinn frá 13. nóv. 1908 gekk í gildi, eða á undan inngöngu lands í sambandið, ef það hefur gengið í það eftir þann dag.

4. Upptökur, er gerðar hafa verið samkvæmt 2. og 3. mgr. þessarar greinar og innfluttar, án heimildar hlutaðeigandi aðilja, til lands þar sem þær eru eigi leyfilegar, má gera upptækar þar.

14. gr.

1. Höfundar verka á sviði bókmennta, vísinda eða lista, hafa einkarétt á að leyfa endurnýjun, aðlögun (adaption) og opinberan flutning verka sinna í kvikmyndum.

2. Sömu verndar og bókmennta og listaverk njóta kvikmyndir, svo framarlega sem höfundurinn hefur gætt verkið eiginleika frumverks. En ef svo er ekki, nýtur kvikmyndin sömu verndar og ljósmyndaverk.

3. Að óskertum rétti höfundar á endurnýjuðu eða aðlöguðu verki nýtur kvikmyndaverk sömu verndar og frumverk.

4. Ofangreind fyrirmæli eiga einnig við um endurnýjun eða framleiðslu (production), sem til verða með svipuðum hætti og kvikmyndir.

15. gr.

1. Til þess að höfundar þeirra verka, sem verndar njóta samkvæmt sáttmála þessum, skuli teljast slíkir, unz annað sannast, og eiga samkvæmt því aðgang að dómstólum sambandslandanna til málssóknar gegn óleyfilegum afnotum, nægir það, að nafn þeirra sé tiltekið á venjulegan hátt á verkinu.

2. Sé um nafnlaust verk að ræða eða verk undir dulnefni, veitir nafn útgefanda á því honum heimild til að gæta viðurkenndra hagsmuna höfundar. Þarf eigi frekari sannana við um það, að hann sé rétthafi fyrir hönd nafnlauss höfundar eða höfundar með dulnefni.

16. gr.

1. Rétt yfirvöld í þeim sambandslöndum, þar sem frumverkið á kröfu til lagaverndar, mega gera upptæka sérhverja óleyfilega gerð þess.

2. Í löndum þessum má og leggja löghald á endurgerðir (reproductions) verka, sem upprunnar eru í löndum, þar sem verkin njóta engrar verndar eða þar sem hætt hefur verið að veita þeim vernd.

3. Löghald fer fram samkvæmt reglum löggjafar hvers lands.

17. gr.

Ákvæði sáttmála þessa skerða á engan hátt þann rétt, sem stjórn hvers sambandslands hefur til þess að leyfa, líta eftir eða banna útbreiðslu, sýningu eða flutning á hvaða verki eða framleiðslu (production) sem er, með ráðstöfunum samkvæmt laga- eða lögregluákvæðum, er réttum yfirvöldum ber að framkvæma.

18. gr.

1. Sáttmáli þessi á við um öll verk, sem eru ekki orðin almenningseign í upprunalandi sínu, þegar hann gengur í gildi, vegna þess að verndartíminn er útrunninn.

2. Nú er verk þegar orðið almenningseign í sambandslandi, þar sem verndar er krafizt fyrir það, sökum þess að verndartími sá, sem því hefur áður verið veittur, er liðinn, og veitir sáttmáli þessi því þá eigi vernd þar að nýju.

3. Grundvallarreglu þessari er beitt samkvæmt því, er sambandslöndunum hefur komið saman um í sérstökum samningum, sem þau hafa gert eða gera um það efni sín á milli. Ef slíkt samkomulag vantar, ákveða lönd þau, er hlut eiga að máli, hvert í sínu lagi, hvernig henni skuli beitt.

4. Ofangreindum ákvæðum er beitt á samsvarandi hátt, ef nýtt land bætist við í sambandið, ef verndartíminn er lengdur samkvæmt 7. gr. eða ef horfið hefur verið frá fyrirvara.

19. gr.

Ákvæði sáttmála þessa eru eigi því til fyrirstöðu, að krefjast megi, að beitt verði víðtækari fyrirmælum, sem sett kynnu að verða í löggjöf sambandslands í hag útlendingum yfirleitt.

20. gr.

Stjórnir sambandslandanna áskilja sér rétt til að gera sérstaka samninga sín á milli að því leyti sem þeir samningar veita höfundum frekari réttindi en sambandið eða fela í sér ákvæði, sem fara ekki í bága við þennan sáttmála. Þau atriði í núgildandi samningum, sem eru í samræmi við ofangreind skilyrði, halda gildi.

21. gr.

1. Alþjóðastofnun sú, sem komið hefur verið á fót undir nafninu „Skrifstofa alþjóðasambandsins til verndar bókmenntum og listaverkum“ („Bureau de l'Union internationale pour la protection des œuvrés littéraires et artistiques“) starfar áfram.

2. Skrifstofan er falin vernd sambandsstjórnar Svisslands, er ákveður fyrirkomulag hennar og hefur eftirlit með starfsemi hennar.

3. Viðskiptamál skrifstofunnar er franska.

22. gr.

1. Skrifstofa alþjóðasambandsins safnar hvers konar upplýsingum, er snerta vernd höfundaréttar á sviði bókmennta og lista. Hún raðar þeim niður og birtir þær. Þá rannsakar hún og sameiginleg hagsmunamál fyrir sambandið, og eftir þeim gögnum sem ríkisstjórnirnar láta hana hafa til umráða, gefur hún út tímarit á frönsku um þau atriði, er varða viðfangsefni sambandsins. Stjórnir sambandanna áskilja sér að fengnu einróma samþykki að heimila skrifstofunni að birta tímaritið á einu máli eða fleirum að auki, ef reynslan skyldi leiða það í ljós, að þörf væri á því.

2. Skrifstofu alþjóðasambandsins ber hvenær sem er að vera við því búin að veita sambandslöndunum þá sérstöku vitneskju, sem þau kunna að þarfnast um þau atriði, er varða vernd bókmennta og listaverka.

3. Forstjóri skrifstofunnar semur ársskýrslu um embættisfærslu sína, og skal senda hana öllum sambandslöndum.

23. gr.

1. Kostnað af skrifstofu alþjóðasambandsns greiða sambandslöndin í sameiningu. Unz önnur ákvörðun verður um það tekin, má hann ekki fara fram úr eitt hundrað og tuttugu þúsund svissneskum frönkum árlega. Ef þörf krefur, má hækka þessa upphæð með einróma ákvörðun einhverrar þeirrar ráðstefnu, sem gert er ráð fyrir í 24. gr.

2. Til þess að ákveða tillag hvers lands í þessari heildarupphæð er sambandslöndunum og þeim löndum, er síðar kunna að ganga í sambandið, skipt í sex flokka, og greiðir hver flokkur tillag, er miðast við ákveðinn fjölda eininga, sem sé:

1.	flokkur	25	einingar.
2.	—	20	—
3.	—	15	—
4.	—	10	—
5.	—	5	—
6.	—	3	—

3. Ofangreindir stuðlar eru margfaldaðir með tölu landa í hverjum flokki, og heildarupphæð þeirra talna, sem við það koma fram, verður sá einingafjöldi, sem deila skal í heildarkostnaðinn. Niðurstaðan sýnir kostnaðarhluta hverrar einingar.

4. Sérhvert land lýsir yfir því, er það gengur í sambandið, til hvers af ofangreindum flokkum það vill teljast, en það getur síðar, hvenær sem er, lýst því yfir, að það vilji teljast til einhvers annars flokks.

5. Sambandsstjórn Svisslands semur fjárhagsáætlun skrifstofunnar, hefur eftirlit með fjárgreiðslum hennar, innir af hendi nauðsynlegar fyrirframgreiðslur og semur ársreikning hennar, sem sendur er öllum öðrum ríkisstjórnum.

24. gr.

1. Sáttmála þennan má endurskoða í því skyni að koma á umbótum, sem til þess eru fallnar að fullkomna kerfi sambandsins.

2. Ofangreind mál og þau, er snerta á annan hátt þróun sambandsins, skulu fulltrúar sambandslandanna ræða á ráðstefnum, sem haldnar verða í sambandslöndunum, hverju eftir annað. Stjórn þess lands, þar er ráðstefnu skal halda, undirbýr störf hennar ásamt skrifstofu alþjóðasambandsins. Forstjóri skrifstofunnar er viðstaddur á ráðstefnum þessum og tekur þátt í umræðunum, en eigi hefur hann atkvæðisrétt.

3. Sérhver breyting á sáttmála þessum þarf einróma samþykki sambandslandanna, ef hún á að hafa gildi fyrir sambandið.

25. gr.

1. Þeim löndum, sem eigi teljast til sambandsins, en veita lögvernd á þeim réttindum, sem í sáttmála þessum greinir, skal heimilt að ganga í sambandið, ef þau óska þess.

2. Þessi innganga skal tilkynnt skriflega sambandsstjórn Svisslands, er aftur skal tilkynna hana öllum hinum ríkisstjórnunum.

3. Af inngöngunni leiðir, að gengizt er undir allar skyldukvaðir samningsins og fengin hlutdeild í öllum þeim hagsmunum, sem hann veitir. Inngangan tekur gildi einum mánuði eftir að sambandsstjórn Svisslands hefur sent tilkynningu um hana til hinna sambandslandanna, svo framarlega sem landið, sem inngöngunnar óskar, tiltekur ekki lengri frest. En í inngöngubeiðninni má taka fram, að viðkomandi land, í stað þess að vera bundið af 8. gr. í þessum sáttmála, áskilji sér að minnsta kosti fyrst í stað, að varðandi þýðingar sé það bundið af ákvæðum 5.

gr. sáttmálans frá 1886 í því formi, sem hann hlaut í París 1896, að því leyti sem ákvæði þess snerta þýðingar á mál þess lands.

26. gr.

1. Sérhvert sambandsland getur, hvenær sem er, tilkynnt sambandsstjórn Svisslands skriflega, að þessi sáttmáli skuli hafa gildi að öllu leyti eða nokkru fyrir nýlendur þess, verndarsvæði og umboðssvæði eða önnur þau landsvæði, er það hefur fullveldi yfir; er þá sáttmálinn í gildi á þeim svæðum, sem getið er í tilkynningunni. Án slíkrar tilkynningar hefur sáttmálinn ekki gildi fyrir ofangreind svæði.

2. Sérhvert sambandsland getur, hvenær sem er, tilkynnt sambandsstjórn Svisslands skriflega, að sáttmáli þessi hafi ekki lengur gildi fyrir þau svæði eða hluta af þeim svæðum, sem nefnd eru í tilkynningu samkv. 1. mgr.; fellur þá sáttmálinn úr gildi á þeim svæðum, sem greind eru í tilkynningu þessari, einu ári eftir að hún barst sambandsstjórn Svisslands.

3. Allar tilkynningar, sem berast sambandsstjórn Svisslands samkvæmt ákvæðum 1. og 2. mgr., skulu sendar öllum sambandslöndunum.

27. gr.

1. Sáttmáli þessi skal, að því er snertir sambandslöndin sín á milli, koma í stað sáttmálans frá Bern 9. sept. 1886 og síðari endurskoðana á honum. Fyrri samningar halda gildi sínu varðandi þau lönd, sem ekki staðfesta þennan sáttmála.

2. Þau lönd, sem láta undirrita þennan sáttmála, geta haldið öllum þeim fyrirvara, er þau hafa áður gert, svo framarlega sem þau lýsa því yfir um leið og þau leggja fram fullgildingarskjöl sín á honum.

3. Þau lönd, sem nú eru í sambandinu, en undirrita eigi sáttmála þennan, geta gengið að honum hvenær sem er. Eiga þá ákvæði undanfarandi málsgreinar við um þau.

28. gr.

1. Sáttmála þennan skal fullgilda, og skulu fullgildingarskjölin lögð fram í Rómaborg í síðasta lagi 1. júlí 1931.

2. Í þeim löndum, er hafa fullgilt hann, gengur hann í gildi einum mánuði eftir þann dag. En fari svo, að hann verði fullgiltur fyrr af sex sambandslöndum að minnsta kosti, þá skal hann ganga í gildi þeirra í milli einum mánuði eftir að sambandsstjórn Svisslands hefur tilkynnt þeim framlagningu sjötta fullgildingarskjalsins, en í hinum sambandslöndunum, sem fullgilda hann síðar, einum mánuði eftir að fullgilding viðkomandi ríkis hefur verið tilkynnt.

3. Lönd utan sambandsins geta gengið í það fram til 1. ágúst 1931, þannig að þau gangi annaðhvort að Berlínarsáttmálanum frá 13. nóv. 1908 eða að þessum sáttmála. Eftir 1. ágúst 1931 geta þau aðeins gengið að þessum sáttmála.

29. gr.

1. Sáttmáli þessi skal gilda um óákveðinn tíma, þar til honum er sagt upp með eins árs fyrirvara.

2. Uppsögn þessa skal senda sambandsstjórn Svisslands. Hún skal aðeins hafa gildi fyrir það land, sem hefur sent hana, en sáttmálinn heldur gildi sínu fyrir hin sambandslöndin eftir sem áður.

30. gr.

Þau lönd, sem innleiða í löggjöf sína 50 ára verndartímabil það, sem gert er ráð fyrir í 7. gr. 1. mgr. þessa sáttmála, skulu tilkynna það með skriflegri yfirlýsingu sambandsstjórn Svisslands, en hún tilkynnir það þegar öllum öðrum sambandslöndum.

2. Hið sama á við um þau lönd, sem falla frá þeim fyrirvara, er þau hafa gert eða haldið samkvæmt 25. og 27. gr.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar viðkomandi þjóða ritað nöfn sín undir sáttmála þennan.

Gjört í Rómaborg, 2. dag júnímánaðar 1928, í einu eintaki, er skal geymt í skjalasafni ríkisstjórnar ítalska konungsríkisins. Staðfest eftirrit skal látið í té sérhverju sambandslandi.

Sáttmáli þessi var upphaflega undirritaður í Bern, og er því venjulega nefndur Bernarsáttmálinn.

Hann hefur verið endurskoðaður og honum breytt á ráðstefnum í Berlín 13. nóvember 1908 og í Róm 2. júní 1928, og er það sú gerð, sem Ísland gerðist aðili að.

Samkvæmt heimild í 1. gr. laga nr. 74, dags. 5. júní 1947, var utanríkisráðuneyti Svisslands afhent aðildarskrá Íslands og gekk hann í gildi fyrir Ísland 7. september 1947, með þeim fyrirvara, að varðandi þýðingar gildir 10 ára frestur sá, sem tiltekinn er í 4. gr. laga nr. 13 frá 20. október 1905 í stað 50 ára frests 8. gr., sbr. 7. gr. sáttmálans.

Skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 110, dags. 19. september 1947, en sáttmálinn er fylgiskjal með þeirri auglýsingu.

Nr. 34. *París, 27. ágúst 1928.*

Sáttmáli um að fyrirdæma stríð til að skera úr deilum milli ríkja.

Treaty for the Renunciation of War as an Instrument of National Policy.

Article 1

The High Contracting Parties solemnly declare in the names of their respective peoples that they condemn recourse to war for the solution of international controversies, and renounce it as an instrument of national policy in their relations with one another.

Article 2

The High Contracting Parties agree that the settlement or solution of all disputes or conflicts of whatever origin they may be, which may arise among them, shall never be sought except by pacific means.

Article 3

The present Treaty shall be ratified by the High Contracting Parties named in the Preamble in accordance with their respective constitutional requirements, and shall take effect as between them as soon as all their several instruments of ratification shall have been deposited at Washington.

This Treaty shall, when it has come into effect as prescribed in the preceding paragraph, remain open as long as may be necessary for adherence by all the other Powers of the world. Every instrument evidencing the adherence of a Power shall be deposited at Washington and the Treaty shall immediately upon such deposit become effective as between the Power thus adhering and the other Powers parties hereto.

It shall be the duty of the Government of the United States to furnish each Government named in the Preamble and every Government subsequently adhering to this Treaty with a certified copy of the Treaty and of every instrument of ratification or adherence. It shall also be the duty of the Government of the United

States telegraphically to notify such Governments immediately upon the deposit with it of each instrument of ratification or adherence.

Sáttmáli þessi er venjulega nefndur Kellogg-sáttmálinn, eftir Frank B. Kellogg, utanríkisráðherra Bandaríkja Ameríku. Stóð svo á honum að Aristide Briand, utanríkisráðherra Frakklands, stakk upp á því við Kellogg, að ríki þeirra gerðu með sér samning, svipaðan að orðalagi og sáttmála þann, sem að ofan getur. Kellogg vildi heldur að fleiri ríki gerðust aðilar að honum. Varð það úr, enda fór svo, að 61 ríki gerðust aðilar hans, en þá voru ríki heimsins talin 65 að tölu.

Sáttmálinn var undirritaður fyrir Íslands hönd 29. október 1928 og staðfestur 14. maí 1929 en aðildarskrá afhent í Washington 10. júní 1929, og gekk hann þá í gildi.

Hann var þó aldrei birtur á Íslandi.

Nr. 35. *Varsjá, 12. október 1929.*

Samningur um samræmingu nokkurra reglna varðandi loftflutninga milli landa.

Convention pour l'Unification de certaines Règles relatives au Transport Aèrien international.

I. KAFLI
Gildissvið og skýringar.

1. gr.

1. Samningur þessi gildir um allan flutning milli landa á mönnum, farangri og vörum flugleiðis gegn greiðslu. Hann gildir og um ókeypis flutning flugleiðis, enda annist flugfélag flutninginn.

2. Í samningi þessum er flutningur talinn vera „milli landa“, þegar brottfararstaður og ákvörðunarstaður samkvæmt flutningssamningi eru innan tveggja samningsríkja, og gildir það jafnvel þótt hlé verði á flutningnum eða skipt sé um loftfar. Séu brottfararstaður og ákvörðunarstaður innan sama samningsríkis, er flutningur talinn vera milli landa, ef lenda skal innan annars ríkis á leiðinni, enda þótt það ríki sé eigi aðili að samningi þessum. Eigi skal flutningur talinn vera milli landa, ef flogið er án slíkrar viðkomu milli landssvæða, sem hlíta fullveldi, vernd, gæzlu eða yfirráðum sama samningsríkis.

CHAPITRE PREMIER
Objet — Définitions.

Article premier.

1) La présente Convention s'applique à tout transport international de personnes, bagages ou marchandises, effectué par aéronef contre rémunération. Elle s'applique également aux transports gratuits effectués par aéronef par une entreprise de transports aériens.

2) Est qualifié „transport international“, au sens de la présente Convention, tout transport dans lequel, d'après les stipulations des parties, le point de départ et le point de destination, qu'il y ait ou non interruption de transport ou transbordement, sont situés soit sur le territoire de deux Hautes Parties Contractantes, soit sur le territoire d'une seule Haute Partie Contractante, si une escale est prévue dans un territoire soumis à la souveraineté, à la suzeraineté, au mandat ou à l'autorité d'une Puissance même non Contractante. Le transport sans une telle escale entre les territoires soumis à la souveraineté, à la suzeraineté, au mandat ou à l'autorité de la même Haute Partie Contractante n'est pas considéré comme international au sens de la présente Convention.

3. Nú tekur eitt fyrirtæki við flutningnum af öðru, og skal þá flutningur talinn vera óslitinn, ef aðilar flutningssamnings eru sammála um það, hvort sem einn eða fleiri samningar hafa verið gerðir. Flutningur skal talinn vera milli landa, þótt einn eða fleiri af samningunum skuli framkvæmdir innan landssvæðis, sem lýtur fullveldi, vernd, gæzlu eða yfirráðum sama samningsríkis.

2. gr.

1. Samningur þessi skal einnig gilda um flutning, sem framkvæmdur er af ríki, bæjarfélagi eða öðrum opinberum stofnunum með þeim kjörum, sem um ræðir í 1. gr.

2. Samningur þessi skal eigi gilda um flutning, sem framkvæmdur er samkvæmt alþjóðapóstsamningnum.

II. KAFLI

Flutningsskjöl.

1. hluti. Farmiðar.

3. gr.

1. Þegar farþegar eru fluttir skal flytjandi afhenda farmiða, þar sem eftirgreind atriði skulu talin:

a. útgáfustaður og dagsetning;
b. brottfararstaður og ákvörðunarstaður,
c. lendingarstaðir, sem ákveðnir hafa verið á leiðinni; flytjandi getur þó áskilið sér rétt til nauðsynlegra breytinga, og skal flutningurinn engu að síður talinn vera milli landa;
d. nafn og heimilisfang flytjanda eða flytjenda;
e. yfirlýsing um, að flutningurinn sé háður reglum samnings þessa um ábyrgð.

2. Nú er farseðill eigi afhentur, eða ofangreind atriði eigi í honum talin eða

3) Le transport à exécuter par plusieurs transporteurs par air successifs est censé constituer pour l'application de cette Convention un transport unique lorsqu'il a été envisagé par les parties comme une seule opération, qu'il ait été conclu sous la forme d'un seul contrat ou d'une série de contrats et il ne perd pas son caractère international par le fait qu'un seul contrat ou une série de contrats doivent être exécutés intégralement dans un territoire soumis à la souveraineté, à la suzeraineté, au mandat ou à l'autorité d'une même Haute Partie Contractante.

Article 2

1) La Convention s'applique aux transports effectués par l'Etat ou les autres personnes juridiques de droit public, dans les conditions prévues à l'article 1er.

2) Sont exceptés de l'application de la présente Convention les transports effectués sous l'empire de conventions postales internationales.

CHAPITRE II.

Titres de transport.

Section I. — Billet de passage.

Article 3

1) Dans le transport de voyageurs, le transporteur est tenu de délivrer un billet de passage qui doit contenir les mentions suivantes:

a) le lieu et la date de l'émission;
b) les points de départ et de destination;
c) les arrêts prévus, sous réserve de la faculté pour le transporteur de stipuler qu'il pourra les modifier en cas de nécessité et sans que cette modification puisse faire perdre au transport son caractère international;
d) le nom et l'adresse du ou des transporteurs;
e) l'indication que le transport est soumis au régime de la responsabilité établi par la présente Convention.

2) L'absence, l'irrégularité ou la perte du billet n'affecte ni l'existence, ni la

farmiði hefur týnzt, og skal þá flutningssamningurinn engu að síður talinn gildur, enda skulu reglur samnings þessa gilda um hann. Hafi flytjandi tekið við farþega án þess að farmiði sé afhentur, getur hann þó ekki borið fyrir sig þau ákvæði samnings þessa, er ella myndu útiloka eða takmarka ábyrgð hans.

validité du contrat de transport, qui n'en sera pas moins soumis aux règles de la présente Convention. Toutefois si le transporteur accepte le voyageur sans qu'il ait été délivré un billet de passage, il n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de cette Convention qui excluent ou limitent sa responsabilité.

2. hluti. Farangursskírteini.

4. gr.

1. Þegar fluttur er farangur, sem farþegi hefur ekki í sínum vörzlum, er flytjandi skyldur til að gefa út farangursskírteini.

2. Gefa skal farangursskírteini út í tveim eintökum og heldur farþegi öðru en flytjandi hinu.

3. Skírteinið skal greina eftirtalin atriði:

a. útgáfustað og dag;
b. brottfararstað og ákvörðunarstað;
c. nafn og heimilisfang flytjanda eða flytjenda;
d. númer farmiða;
e. yfirlýsingu um að farangur verði afhentur handhafa skírteinisins;
f. stykkja tölu og þunga;
g. upphæð þá, sem tiltekin er samkv. 22. gr. 2. mgr.;
h. yfirlýsingu um, að flutningurinn sé háður reglum samnings þessa um ábyrgð.

4. Nú er farangursskírteini eigi afhent eða hefur eigi að geyma efni það, sem að ofan greinir, eða skírteinið hefur týnzt, og skal flutningssamningurinn þó talinn gildur og háður ákvæðum samnings þessa. Hafi flytjandi tekið við farangri, án þess að gefið sé út farangursskírteini eða hafi skírteinið eigi að geyma þau atriði, sem nefnd eru í liðunum d., f. og h. hér að framan, getur flytjandi þó eigi borið fyrir sig þau ákvæði samnings þessa, sem ella myndu útiloka eða takmarka ábyrgð hans.

Section II. — Bulletin de bagages.

Article 4

1) Dans le transport de bagages, autres que les menus objets personnels dont le voyageur conserve la garde, le transporteur est tenu de délivrer un bulletin de bagages.

2) Le bulletin de bagages est établi en deux exemplaires, l'un pour le voyageur, l'autre pour le transporteur.

3) Il doit contenir les mentions suivantes:

a) le lieu et la date de l'émission;
b) les points de départ et de destination;
c) le nom et l'adresse du ou des transporteurs;
d) le numéro du billet de passage;
e) l'indication que la livraison des bagages est faite au porteur du bulletin;
f) le nombre et le poids des colis;
g) le montant de la valeur déclarée conformément à l'article 22 alinéa 2;
h) l'indication que le transport est soumis au régime de la responsabilité établi par la présente Convention.

4) L'absence, l'irrégularité ou la perte du bulletin n'affecte ni l'existence, ni la validité du contrat de transport qui n'en sera pas moins soumis aux règles de la présente Convention. Toutefois si le transporteur accepte les bagages sans qu'il ait été délivré un bulletin ou si le bulletin ne contient pas les mentions indiqués sous les lettres d), f), h), le transporteur n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de cette Convention qui excluent ou limitent sa responsabilité.

3. hluti. Flugfarmskírteini.

5. gr.

1. Þegar fluttar eru vörur getur flytjandi krafizt þess, að sendandi gefi út og afhendi honum skjal, sem nefnt sé flugfarmskírteini og sendandi getur krafizt þess að flytjandi taki við því.

2. Nú er flugfarmskírteini eigi gefið út eða er eigi þess efnis, er áskilið er, eða það hefur týnzt, og skal þá farmsamningurinn engu að síður talinn gildur og háður ákvæðum samnings þessa, sbr. þó 9. gr.

6. gr.

1. Flugfarmskírteini er gefið út af sendanda í þrem eintökum og skal afhent um leið og vörurnar.

2. Á fyrsta eintakið skal skrifa „handa flytjanda“ og skal það undirritað af sendanda. Á annað eintakið skal skrifa „handa viðtakanda“, og skal það undirritað af sendanda og flytjanda. Skal það fylgja vörunum. Þriðja eintakið skal undirritað af flytjanda, og skal því skilað sendanda, þegar tekið hefur verið við vörunum.

3. Flytjandi skrifar undir skírteinið við móttöku varanna.

4. Í stað undirskriftar flytjanda skal heimilt að nota stimpil; undirskrift sendanda má vera prentuð eða stimpluð.

5. Nú hefur flytjandi gefið út farmskírteini samkvæmt beiðni sendanda og skal þá talið að hann hafi gefið það í umboði sendanda, nema annað sannist.

7. gr.

Flytjandi getur krafizt þess, að sendandi gefi út sérstök flugfarmskírteini ef um fleiri en eitt stykki er að ræða.

8. gr.

Í flugfarmskírteini skal greina:

Section III. — Lettre de transport aérien.

Article 5

1. Tout transporteur de marchandises a le droit de demander à l'expéditeur l'établissement et la remise d'un titre appelé: "lettre de transport aérien"; tout expéditeur a le droit de demander au transporteur l'acceptation de ce document.

2) Toutefois, l'absence, l'irrégularité ou la perte de ce titre n'affecte ni l'existence, ni la validité du contrat de transport qui n'en sera pas mons soumis aux règles de la présente Convention, sous réserve des dispositions de l'article 9.

Article 6

1) La lettre de transport aérien est établie par l'expéditeur en trois exemplaires originaux et remise avec la marchandise.

2) Le premier exemplaire porte la mention "pour le transporteur"; il est signé par l'expéditeur. Le deuxième exemplaire porte la mention "pour le destinataire"; il est signé par l'expéditeur et le transporteur et il accompagne la marchandise. Le troisième exemplaire est signé par le transporteur et remis par lui à l'expéditeur après acceptation de la marchandise.

3) La signature du transporteur doit être apposée dès l'acceptation de la marchandise.

4) La signature du transporteur peut être remplacée par un timbre; celle de l'expéditeur peut être imprimée ou remplacée par un timbre.

5) Si, à la demande de l'expéditeur, le transporteur établit la lettre de transport aérien, il est considéré jusqu'à preuve contraire, comme agissant pour le compte de l'expéditeur.

Article 7

Le transporteur de marchandises a le droit de demander à l'expéditeur l'établissement de lettres de transport aérien différentes lorsqu'il y a plusieurs colis.

Article 8

La lettre de transport aérien doit contenir les mentions suivantes:

a. útgáfustað og dag;

b. brottfararstað og ákvörðunarstað;

c. lendingarstaði, sem ákveðnir hafa verið á leiðinni; þó skal flytjanda heimilt að áskilja sér rétt til að gera nauðsynlegar breytingar, og skal flutningurinn engu að síður talinn vera milli landa;

d. nafn og heimilisfang sendanda;

e. nafn og heimilisfang fyrsta flytjanda;

f. nafn og heimilisfang viðtakanda; sé nafn hans tilgreint;

g. tegund vöru;

h. stykkjatölu, tegund umbúða, sérstök merki eða númer á stykkjum;

i. þyngd, magn, rúmtak eða stærð vöru;

j. sjáanlegt ástand vörunnar og umbúnað;

k. farmgjald, hafi það verið ákveðið, greiðsludag og stað, svo og upplýsingar um, hver greiði farmgjald;

l. verð vöru og kostnað, sem innheimta skal, ef sent er gegn eftirkröfu;

m. upphæð þá, sem tilgreind er samkv. 22. gr. 2. mgr.

n. fjölda þeirra eintaka, sem farmskírteini er gefið út í;

o. skjöl þau, sem afhent eru flytjanda og fylgja skulu flugfarmskírteini;

p. flutningstíma og stutta lýsingu á leið þeirri, sem fara skal (via), sé um það samið;

q. yfirlýsingu um, að flutningurinn sé háður rgelum samnings þessa um ábyrgð.

9. gr.

Nú hefur flytjandi tekið við vörum án þess að flugfarmskírteini hafi verið gefið út eða skírteinið greinir eigi öll þau atriði, sem talin eru í 8. gr. a.—i. og q., og getur þá flytjandinn eigi borið fyrir sig þau ákvæði samnings þessa, sem ella mundu útiloka eða takmarka ábyrgð hans.

a) le lieu où le document a été créé et la date à laquelle il a été établi;

b) les points de départ et de destination;

c) les arrêts prévus, sous réserve de la faculté, pour le transporteur, de stipuler qu'il pourra les modifier en cas de nécessité et sans que cette modification puisse faire perdre au transport son caractère international;

d) le nom et l'adresse de l'expéditeur;

e) le nom et l'adresse du premier transporteur;

f) le nom et l'adresse du destinataire, s'il y a lieu;

g) la nature de la marchandise;

h) le nombre, le mode d'emballage, les marques particulières ou les numéros des colis;

i) le poids, la quantité, le volume ou les dimensions de la marchandise;

j) l'état apparent de la marchandise et de l'emballage;

k) le prix du transport s'il est stipulé, la date et le lieu de paiement et la personne qui doit payer;

l) si l'envoi est fait contre remboursement, le prix des marchandises et, éventuellement, le montant des frais;

m) le montant de la valeur déclarée conformément à l'article 22, alinée 2;

n) le nombre d'exemplaires de la lettre de transport aérien;

o) les documents transmis au transporteur pour accompagner la lettre de transport aérien;

p) le délai de transport et l'indication sommaire de la voie à suivre **(via)** s'ils ont été stipulés;

q) l'indication que le transport est soumis au régime de la responsabilité établi par la présente Convention.

Article 9

Si le transporteur accepte des marchandises sans qu'il ait été établi une lettre de transport aérien, ou si celle-ci ne contient pas toutes les mentions indiquées par l'article 8 [a) à i) inclusivement et q)], le transporteur n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de cette Convention qui excluent ou limitent sa responsabilité.

10. gr.

1. Sendandi ber ábyrgð á, að upplýsingar þær, sem greindar eru í flugfarmskírteininu varðandi vörurnar, séu réttar.

2. Hann ber ábyrgð á hvers konar tjóni, sem flytjandi eða aðrir kunna að bíða sökum þess að upplýsingar hans eru rangar eða ófullkomnar.

11. gr.

1. Flugfarmskírteini gildir sem sönnun fyrir samningsgerð, móttöku vöru og skilmálum fyrir flutningi, unz annað sannast.

2. Upplýsingar í flugfarmskírteini varðandi þyngd vöru, rúmtak, umbúðir og stykkjatölu skulu taldar réttar þar til annað sannast. Aðrar upplýsingar um magn eða rúmtak vöru eða ástand gilda hins vegar ekki sem sönnun gegn flytjanda, nema hann hafi í viðurvist sendanda athugað þær og staðfest það með áritun á flugfarmskírteini eða upplýsingarnar snerta sýnilegt ástand vöru.

12. gr.

1. Nú hefur sendandi fullnægt öllum skuldbindingum sínum samkvæmt farmsamningi, og hefur hann þá þann ráðstöfunarrétt yfir vörunni, að hann getur endurheimt hana á brottfarar- eða ákvörðunarstöð, að hann getur stöðvað flutninginn, ef lent er á leiðinni, að hann getur látið afhenda vöruna á ákvörðunarstaðnum eða á leiðinni öðrum en þeim, sem tilgreindur er í flugfarmskírteini sem viðtakandi, eða hann getur krafizt þess að varan verði flutt aftur til brottfarastöðvar. Ráðstafanir þessar getur sendandi þó því aðeins gert, að þær hafi eigi í för með sér tjón fyrir flytjanda eða aðra sendendur og að endurgreiddur sé kostnaður, sem af flutningnum leiðir.

2. Sé eigi hægt að framkvæma fyrirmæli sendanda, skal flytjandi tilkynna honum það þegar í stað.

Article 10

1) L'expéditeur est responsable de l'exactitude des indications et déclarations concernant la marchandise qu'il inscrit dans la lettre de transport aérien.

2) Il supportera la responsabilité de tout dommage subi par le transporteur ou toute autre personne à raison de ses indications et déclarations irrégulières, inexactes ou incomplètes.

Article 11

1) La lettre de transport aérien fait foi, jusqu'à preuve contraire, de la conclusion du contrat, de la réception de la marchandise et des conditions du transport.

2) Les énonciations de la lettre de transport aérien, relatives au poids, aux dimensions et à l'emballage de la marchandise ainsi qu'au nombre des colis font foi jusqu'à preuve contraire; celles relatives à la quantité, au volume et à l'état de la marchandise ne font preuve contre le transporteur qu'autant que la vérification en a été faite par lui en présence de l'expéditeur, et constatée sur la lettre de transport aérien, ou qu'il s'agit d'énonciations relatives à l'état apparent de la marchandise.

Article 12

1) L'expéditeur a le droit, sous la condition d'exécuter toutes les obligations résultant du contrat de transport, de disposer de la marchandise, soit en la retirant à l'aérodrome de départ ou de destination, soit en l'arrêtant en cours de route lors d'un atterrissage, soit en la faisant délivrer au lieu de destination ou en cours de route à une personne autre que le destinataire indiqué sur la lettre de transport aérien, soit en demandant son retour à l'aérodrome de départ, pour autant que l'exercice de ce droit ne porte préjudice ni au transporteur, ni aux autres expéditeurs et avec l'obligation de rembourser les frais qui en résultent.

2) Dans le cas où l'exécution des ordres de l'expéditeur est impossible le transporteur doit l'en aviser immédiatement.

3. Nú fer flytjandi eftir fyrirmælum sendanda um ráðstöfun vöru, án þess að lagt sé fram eintak sendanda af flugfarmskírteini og er flytjandi þá ábyrgur fyrir tjóni, sem sá aðili kann að verða fyrir, er hefur eintakið löglega í sínum vörzlum; halda skal þó flytjandi rétti sínum til að krefjast bóta af sendanda.

4. Réttur sendanda fellur niður um leið og réttur viðtakanda samkv. 13. gr. byrjar. Nú neitar viðtakandi að taka við skírteini eða vöru eða ekki er hægt að ná sambandi við hann, og getur þá sendandi haldið ráðstöfunarrétti sínum.

13. gr.

1. Með þeirri undantekningu er um ræðir í næstu málsgrein á undan getur viðtakandi þegar varan er komin á ákvörðunarstað krafizt þess, að flytjandi láti af hendi við hann flugfarmskírteinið og vöruna gegn greiðslu þeirrar upphæðar, er hvílir á vörunni, enda uppfylli hann öll þau flutningsskilyrði, sem um ræðir í flugfarmskírteininu.

2. Ef eigi er annað tiltekið, skal flytjandi tilkynna viðtakanda án tafar um komu vörunnar.

3. Nú viðurkennir flytjandi að varan hafi glatazt eða varan er ekki komin fram í síðasta lagi 7 dögum eftir áætlun og getur viðtakandi þá beitt ákvæðum samningsins gegn flytjanda.

14. gr.

Sendandi og viðtakandi geta hvor um sig notað sér öll þau réttindi sem þeir hafa samkv. 12. og 13. gr., gegn því að uppfylla þær skuldbindingar, sem samningurinn leggur þeim á herðar. Gildir það hvort sem þeir koma fram fyrir hönd sjálfs sín eða annara.

15. gr.

1. Ákvæði 12., 13. og 14. gr. snerta hvorki sambandið milli sendanda og við-

3) Si le transporteur se conforme aux ordres de disposition de l'expéditeur, sans exiger la production de l'exemplaire de la lettre de transport aérien délivré à celui-ci, il sera responsable, sauf son recours contre l'expéditeur, du préjudice qui pourrait être causé par ce fait à celui qui est régulièrement en possession de la lettre de transport aérien.

4) Le droit de l'expéditeur cesse au moment où celui du destinataire commence, conformément à l'article 13 ci-dessous. Toutefois, si le destinataire refuse la lettre de transport ou la marchandise, ou s'il ne peut être atteint, l'expéditeur reprend son droit de disposition.

Article 13

1) Sauf dans les cas indiqués à l'article précédent, le destinataire a le droit, dès l'arrivée de la marchandise au point de destination, de demander au transporteur de lui remettre la lettre de transport aérien et de lui livrer la marchandise contre le paiement du montant des créances et contre l'exécution des conditions de transport indiquées dans la lettre de transport aérien.

2) Sauf stipulation contraire, le transporteur doit aviser le destinataire dès l'arrivée de la marchandise.

3) Si la perte de la marchandise est reconnue par le transporteur ou si, à l'expiration d'un délai de sept jours après qu'elle aurait dû arriver, la marchandise n'est par arrivée, le destinataire est autorisé à faire valoir vis-à-vis du transporteur les droits résultant du contrat de transport.

Article 14

L'expéditeur et le destinataire peuvent faire valoir tous les droits qui leur sont respectivement conférés par les articles 12 et 13, chacun en son propre nom, qu'il agisse dans son propre intérêt ou dans l'intérêt d'autrui, à condition d'exécuter les obligations que le contrat impose.

Article 15.

1) Les articles 12, 13 et 14 ne portent aucun préjudice ni aux rapports de l'ex-

takanda né sambandið við þriðja aðila, sem byggir rétt sinn á öðrum hvorum hinna.

2. Ákvæðum 12., 13. og 14. gr. verður aðeins breytt sé um það getið í flugfarmskírteini.

16. gr.

1. Sendanda er skylt að gefa þær upplýsingar og að láta fylgja flugfarmskírteini þau skjöl, sem nauðsynleg teljast til þess að fyrirskipaðar athuganir af hendi tollyfirvalda og lögreglu geti fram farið áður en varan er afhent viðtakanda. Sendandi ber gagnvart flytjanda ábyrgð á tjóni, sem hljótast kann af því, að slíkar upplýsingar eða skjöl vantar eða eru ófullkomin og ekki samkvæmt settum reglum, nema því aðeins, að flytjandi eða starfsmenn hans eigi sök á því.

2. Á flytjandanum hvílir engin skylda til að rannsaka hvort þessar upplýsingar eða skjöl eru réttar eða tæmandi.

péditeur et du destinataire entre eux, ni aux rapports des tiers dont les droits proviennent, soit de l'expéditeur[1]), soit du destinataire.

2) Toute clause dérogeant aux stipulations des articles 12, 13 et 14 doit être inscrite dans la lettre de transport aérien.

Article 16

1) L'expéditeur est tenu de fournir les renseignements et de joindre à la lettre de transport aérien les documents qui, avant la remise de la marchandise au destinataire, sont nécessaires à l'accomplissement des formalités de douane, d'octroi ou de police. L'expéditeur est responsable envers le transporteur de tous dommages qui pourraient résulter de l'absence, de l'insuffisance ou de l'irrégularité de ces renseignements et pièces, sauf le cas de faute de la part du transporteur ou de ses préposés.

2) Le transporteur n'est pas tenu d'examiner si ces renseignments et documents sont exacts ou suffisants.

III. KAFLI
Ábyrgð flytjanda.

17. gr.

Nú lætur farþegi lífið eða verður fyrir líkamsmeiðslum eða heilsutjóni vegna slyss, sem orðið hefur í loftfari eða þegar farið var í loftfar eða úr, og skal þá flytjandi ábyrgur.

18. gr.

1. Ef farangur eða vara eyðileggst, skemmist eða týnist meðan á loftflutningnum stendur, ber flytjandi ábyrgð á tjóninu.

2. Með hugtakinu „loftflutningi" í 1. mgr. er átt við tímabilið meðan farangur eða vara er í vörzlum flytjanda á flug-

CHAPITRE III
Responsabilité du transporteur.

Article 17

Le transporteur est responsable du dommage survenu en cas de mort, de blessure ou de toute autre lésion corporelle subie par un voyageur lorsque l'accident qui a causé le dommage s'est produit à bord de l'aéronef ou au cours de toutes opérations d'embarquement et de débarquement.

Article 18

1) Le transporteur est responsable du dommage survenu en cas de destruction, perte ou avarie de bagages enregistrés ou de marchandises lorsque l'événement qui a causé le dommage s'est produit pendant le transport aérien.

2) Le transport aérien, au sens de l'alinéa précédent, comprend la période pendant laquelle les bagages ou mar-

1) Í frumtextanum stendur „transporteur", en það er ritvilla.

velli, um borð í loftfari eða við lendingu utan flugvallar annars staðar.

3. Loftflutningur tekur ekki til flutnings á láði eða legi utan flugvallar. Fari slíkur flutningur fram samkv. flutningssamningnum með útskipun, afhendingu eða umhleðslu skal gert ráð fyrir að hvers konar tjón sem af hlýzt hafi orðið meðan á loftflutningi stóð, unz annað sannast.

19. gr.

Flytjandi ber ábyrgð á tjóni, sem verður vegna dráttar við loftflutning farþega, móttekins farangurs eða vöru.

20. gr.

1. Flytjandi losnar undan ábyrgð, ef hann sannar, að hann sjálfur og starfsmenn hans hafi gert allar nauðsynlegar varúðarráðstafanir til þess að komast hjá tjóni eða að það hafi eigi staðið í þeirra valdi að gera slíkar ráðstafanir.

2. Við flutning vöru og móttekins farangurs ber flytjandi eigi ábyrgð, ef hann færir sönnur á að tjónið hafi orsakazt af því, að loftfarinu var ekki rétt stýrt eða stjórnað og að hann og starfsmenn hans hafi gert allar nauðsynlegar varúðarráðstafanir til þess að komast hjá tjóninu.

21. gr.

Nú sannar flytjandi að sá, sem fyrir tjóninu varð, hafi sjálfur verið valdur að því eða hafi átt þátt í því, og getur rétturinn í samræmi við lög viðkomandi lands skýknað flytjanda eða lækkað skaðabæturnar.

22. gr.

1. Við farþegaloftflutning skal hámark skaðabótaupphæðar fyrir hvern farþega vera 125000 frankar. Geri lög lands þess, er skaðabótamál er höfðað í, ráð fyrir greiðslu með afborgunum, skal heildar-

chandises se trouvent sous la garde du transporteur, que ce soit dans un aérodrome ou à bord d'un aéronef ou dans un lieu quelconque en cas d'atterrissage en dehors d'un aérodrome.

3) La période du transport aérien ne couvre aucun transport terrestre, maritime ou fluvial effectué en dehors d'un aérodrome. Toutefois lorsqu'un tel transport est effectué dans l'exécution du contrat de transport aérien en vue du chargement, de la livraison ou du transbordement, tout dommage est présumé, sauf preuve contraire, résulter d'un événement survenu pendant le transport aérien.

Article 19

Le transporteur est responsable du dommage resultant d'un retard dans le transport aérien de voyageurs, bagages ou marchandises.

Article 20

1) Le transporteur n'est pas responsable s'il prouve que lui et ses préposés ont pris toutes les mesures nécessaires pour éviter le dommage ou qu'il leur était impossible de les prendre.

2) Dans les transports de marchandises et de bagages, le transporteur n'est pas responsable, s'il prouve que le dommage provient d'une faute de pilotage, de conduite de l'aéronef ou de navigation, et que, à tous autres égards, lui et ses préposés ont pris toutes les mesures nécessaires pour éviter le dommage.

Article 21

Dans le cas où le transporteur fait la preuve que la faute de la personne lésée a causé le dommage ou y a contribué, le tribunal pourra, conformément aux dispositions de sa propre loi, écarter ou atténuer la responsabilité du transporteur.

Article 22

1) Dans le transport des personnes, la responsabilité du transporteur envers chaque voyageur est limitée à la somme de cent vingt-cinq mille francs. Dans le cas où, d'après la loi du tribunal saisi,

upphæðin ásamt vöxtum eigi fara fram úr téðu hámarki. Flytjandi og farþegi geta þó gert með sér sérstakan samning um hærra hámark ábyrgðar.

2. Þegar móttekinn farangur og vörur eru fluttar skal hámark ábyrgðar flytjanda vera 250 frankar pr. kg. Takmörkun þessi gildir þó eigi, ef sendandi við afhendingu vara til flytjanda hefur gefið sérstaka yfirlýsingu um þá hagsmuni, sem við flutninginn eru tengdir og hefur greitt það aukagjald, sem krafizt kann að vera. Hin tiltekna upphæð skal þá vera hámark ábyrgðar flytjanda, nema hann sanni, að raunverulegir hagsmunir sendanda hafi verið minni.

3. Að því er snertir farangur, sem farþegi hefur í sínum vörzlum, er hámark ábyrgðar flytjanda 5000 frankar fyrir hvern farþega.

4. Upphæðir þær sem greindar eru að ofan eru miðaðar við franska franka er jafngildi 65½ milligrammi gulls og 900 þúsundasta hluta fínleik. Heimilt er að breyta upphæðunum í mynt viðkomandi lands þannig að standi á mynteiningu.

23. gr.

Hver sá samningur, sem miðar að því að leysa flytjanda undan ábyrgð eða ákveða minni upphæð en þá, sem ákveðin er í samningi þessum, er ógildur, en flutningssamningurinn skal halda gildi sínu og vera háður ákvæðum samnings þessa.

24. gr.

1. Í tilvikum þeim, er um ræðir í 18. og 19. gr., skal skaðabótamál án tillits til málavaxta, einungis rekið á þeim grundvelli og með þeim takmörkunum, sem kveðið er á um í samningi þessum.

2. Hið sama gildir um tilvik þau, er um ræðir í 17. gr. Samningur þessi tekur eigi afstöðu til þess, hver eigi rétt á

l'indemnité peut être fixée sous forme de rente, le capital de la rente ne peut dépasser cette limite. Toutefois par une convention spéciale avec le transporteur, le voyageur pourra fixer une limite de responsabilité plus élevée.

2) Dans le transport de bagages enregistrés et de marchandises, la responsabilité du transporteur est limitée à la somme de deux cent cinquante francs par kilogramme, sauf déclaration spéciale d'intérêt à la livraison faite par l'expéditeur au moment de la remise du colis au transporteur et moyennant le paiement d'une taxe supplémentaire éventuelle. Dans ce cas, le transporteur sera tenu de payer jusqu'à concurrence de la somme déclarée à moins qu'il ne prouve qu'elle est supérieure à l'intérêt réel de l'expéditeur à la livraison.

3) En ce qui concerne les objets dont le voyageur conserve la garde, la responsabilité du transporteur est limitée à cinq mille francs par voyageur.

4) Les sommes indiquées ci-dessus sont considérées comme se rapportant au franc francais constitué par soixante-cinq et demi milligrammes d'or au titre de neuf cents millièmes de fin. Elles pourront être converties dans chaque monnaie nationale en chiffres ronds.

Article 23

Toute clause tendant à exonérer le transporteur de sa responsabilité ou à établir une limite inférieure à celle qui est fixée dans la présente Convention est nulle et de nul effet, mais la nullité de cette clause n'entraîne pas la nullité du contrat qui reste soumis aux dispositions de la présente Convention.

Article 24

1) Dans les cas prévus aux articles 18 et 19 toute action en responsabilité, à quelque titre que ce soit, ne peut être exercée que dans les conditions et limites prévues par la présente Convention.

2) Dans les cas prévus à l'article 17, s'appliquent également les dispositions de l'alinéa précédent, sans préjudice de la

skaðabótum né hvaða tjón sé skaðabótaskylt.

25. gr.

1. Nú hefur flytjandi sjálfur valdið tjóninu af ásetningi eða gáleysi, sem samkvæmt lögum lands þess, sem málið er rekið í, er talið jafngilda ásetningi, og getur hann þá ekki borið fyrir sig þau ákvæði samnings þessa, sem ella myndu útiloka eða takmarka ábyrgð hans.

2. Þetta gildir og ef starfsfólk hans hefur á sama hátt valdið tjóninu við framkvæmd starfa sinna.

26. gr.

1. Ef tekið er við skráðum farangri eða vöru án fyrirvara af hálfu viðtakanda, skal talið að munirnir hafi verið óskemmdir og í samræmi við flutningssamninginn unz annað sannast.

2. Hafi munirnir orðið fyrir tjóni eða eitthvað af þeim glatazt, skal viðtakandi tilkynna það flytjanda jafnskjótt og hann verður tjónsins var og í síðasta lagi innan þriggja daga, ef um farangur er að ræða, en sjö daga ef um vöru er að ræða, miðað við móttökudag. Ef um drátt er að ræða skal slík tilkynning gefin eigi síðar en fjórtán dögum eftir að afhending hefur farið fram.

3. Tilkynning skal skráð á flutningsskírteini eða send bréflega áður en frestur er liðinn.

4. Sé tjón eigi tilkynnt innan hinna tilskildu tímamarka falla niður kröfur á hendur flytjanda, enda sé eigi um svik að ræða af hans hálfu.

27. gr.

Nú er skuldari látinn og skal þá heimilt að beina skaðabótakröfum samkvæmt samningi þessum gegn þeim, sem tekið hafa við réttindum hans og skyldum.

28. gr.

1. Skaðabótamál skal höfða í því samningsríki sem sækjandi ákveður, annd'détermination des personnes qui ont le droit d'agir et de leurs droits respectifs.

Article 25

1) Le transporteur n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de la présente Convention qui excluent ou limitent sa responsabilité, si le dommage provient de son dol ou d'une faute qui, d'après la loi du tribunal saisi, est considérée comme équivalente au dol.

2) Ce droit lui sera également refusé si le dommage a été causé dans les mêmes conditions par un de ses préposés agissant dans l'exercice de ses fonctions.

Article 26

1) La réception des bagages et marchandises sans protestation par le destinataire constituera présomption, sauf preuve contraire, que les marchandises ont été livrées en bon état et conformément au titre de transport.

2) En cas d'avarie le destinataire doit adresser au transporteur une protestation immédiatement après la découverte de l'avarie et, au plus tard, dans un délai de trois jours pour les bagages et de sept jours pour les marchandises à dater de leur réception. En cas de retard, la protestation devra être faite au plus tard dans les quatorze jours à dater du jour où le bagage ou la marchandise auront été mis à sa disposition.

3) Toute protestation doit être faite par réserve inscrite sur le titre de transport ou par un autre écrit expédié dans le délai prévu pour cette protestation.

4) A défaut de protestation dans les délais prévus, toutes actions contre le transporteur sont irrecevables, sauf le cas de fraude de celui-ci.

Article 27

En cas de décès du débiteur l'action en responsabilité dans les limites prévues par la présente Convention s'exerce contre ses ayants droit.

Article 28

1) L'action en responsabilité devra être portée, au choix du demandeur, dans

að hvort þar sem flytjandi á heima eða hefur aðalskrifstofu sína eða útibú það, sem gerði flutningssamninginn eða loks á ákvörðunarstaðnum.

2. Réttarfarsákvæði fara eftir lögum þess lands, sem mál er höfðað í.

29. gr.

1. Réttur til að höfða skaðabótamál fellur niður, ef mál er eigi höfðað innan tveggja ára frá því að loftfar kom á ákvörðunarstað eða frá þeim degi að loftfar skyldi koma þangað eða frá því að flutningur stöðvaðist.

2. Ákvörðun frests fer eftir lögum þess lands, sem mál er höfðað í.

30. gr.

1. Ef fleiri en einn flytjandi eiga hver á eftir öðrum að sjá um flutning þann, er um ræðir í 1. gr. 3. mgr., skal hver þeirra hlíta ákvæðum samnings þessa, ef hann tekur við farþegum, skráðum farangri eða vörum, og skal hlutaðeigandi flytjandi talinn aðili flutningssamnings að svo miklu leyti sem þann hluta flutningsins snertir, sem honum ber að sjá um.

2. Farþegi eða þeir, er taka við réttindum hans, geta einungis beint kröfum sínum til þess flytjanda, sem hefur séð um þann hluta flutningsins, sem tjón eða dráttur varð í sambandi við, enda hafi fyrsti flytjandi eigi samkvæmt beinum samningi tekið að sér ábyrgð á öllum flutningnum.

3. Þegar um er að ræða flutning á skráðum farangri eða vörum, getur sendandi beint kröfum sínum til fyrsta flytjanda, en sá sem rétt á á afhendingu getur beint sínum kröfum til síðasta flytjanda. Hvor um sig getur þar að auki snúið sér að þeim flytjanda, sem sá um flutninginn, þegar eyðilegging, glötun, tjón eða dráttur varð. Flytjendur þessir eru ábyrgir in solidum gagnvart sendanda og þeim, sem afhenda ber vöruna.

le territoire d'une des Hautes Parties Contractantes, soit devant le tribunal du domicile du transporteur, du siège principal de son exploitation ou du lieu où il possède un établissement par le soin duquel le contrat a été conclu, soit devant le tribunal du lieu de destination.

2. La procédure sera réglée par la loi du tribunal saisi.

Article 29

1) L'action en responsabilité doit être intentée, sous peine de déchéance, dans le délai de deux ans à compter de l'arrivée à destination ou du jour où l'aéronef aurait dû arriver, ou de l'arrêt du transport.

2) Le mode du calcul du délai est déterminé par la loi du tribunal saisi.

Article 30

1) Dans les cas de transport régis par la définition du troisième alinéa de l'article premier, à exécuter par divers transporteurs successifs, chaque transporteur acceptant des voyageurs, des bagages ou des marchandises est soumis aux règles établies par cette Convention, et est censé être une des parties contractantes du contrat de transport, pour autant que ce contrat ait trait à la partie du transport effectuée sous son contrôle.

2) Au cas d'un tel transport, le voyageur ou ses ayants droit ne pourront recourir que contre le transporteur ayant effectué le transport au cours duquel l'accident ou le retard s'est produit, sauf dans les cas où, par stipulation expresse, le premier transporteur aura assuré la responsabilité pour tout le voyage.

3) S'il s'agit de bagages ou de marchandises, l'expéditeur aura recours contre le premier transporteur et le destinataire qui a le droit à la délivrance contre le dernier, et l'un et l'autre pourront, en outre, agir contre le transporteur ayant effectué le transport au cours duquel la destruction, la perte, l'avarie ou le retard se sont produits. Ces transporteurs seront solidairement responsables envers l'expéditeur et le destinataire.

IV. KAFLI

Flutningur með ýmislegum farartækjum.

31. gr.

1. Nú fer flutningur sumpart fram með loftfari, en sumpart með einhverju öðru farartæki, og gilda þá ákvæði samnings þessa einungis að því er snertir loftflutninginn og því aðeins að hann uppfylli skilyrði 1. gr.

2. Samningur þessi skal eigi vera því til fyrirstöðu, að aðilar flutningssamnings taki skilmála þess flutnings, sem eigi fer fram í lofti, upp í loftfarmskírteini, enda sé farið eftir ákvæðum samnings þessa varðandi loftflutninginn.

CHAPITRE IV

Dispositions relatives aux transports combinés.

Article 31

1) Dans le cas de transport combinés effectués en partie par air et en partie par tout autre moyen de transport, les stipulations de la présente Convention ne s'appliquent qu'au transport aérien et si celui-ci répond aux conditions de l'article premier.

2) Rien dans la présente Convention n'empêche les parties, dans le cas de transports combinés, d'insérer dans le titre de transport aérien des conditions relatives à d'autres modes de transport, à condition que les stipulations de la présente Convention soient respectées en ce qui concerne le transport par air.

V. KAFLI

Lokaákvæði.

32. gr.

Ógildir skulu vera hvers konar fyrirvarar í flutningssamningi og hvers konar sérstakir samningar, sem gerðir eru áður en tjón verður, og miða að því að ganga fram hjá reglum samnings þessa varðandi þau lög, sem fara skal eftir, eða varðandi varnarþing. Þegar um er að ræða flutning á vörum, skal þó heimilt að semja um gerðardómsákvæði, enda skal gerðin fara fram á einhverjum stað, sem er löglegt varnarþing samkv. 28. gr. 1. mgr. og skal málið útkljáð samkvæmt ákvæðum samnings þessa.

33. gr.

Ekkert ákvæði samnings þessa skal vera því til fyrirstöðu, að flytjandi neiti að gera flutningssamning eða ákveði flutningsskilmála, sem eigi brjóta í bága við samning þennan.

34. gr.

Samningur þessi gildir eigi um loftflutning milli landa, sem framkvæmdur er af loftflutningafyrirtæki sem fyrsta

CHAPITRE V

Dispositions générales et finales.

Article 32

Sont nulles toutes clauses du contrat de transport et toutes conventions particulières antérieures au dommage par lesquelles les parties dérogeraient aux règles de la présente Convention soit par une détermination de la loi applicable, soit par une modification des règles de compétence. Toutefois, dans le transport des marchandises, les clauses d'arbitrage sont admises dans les limites de la présente Convention, lorsque l'arbitrage doit s'effectuer dans les lieux de compétence des tribunaux prévus à l'article 28 alinéa 1.

Article 33

Rien dans la présente Convention ne peut empêcher un transporteur de refuser la conclusion d'un contrat de transport ou de formuler des règlements qui ne sont pas en contradiction avec les dispositions de la présente Convention.

Article 34

La présente Convention n'est applicable ni aux transports aériens internationaux exécutés à titre de premiers essais par des

tilraun með það fyrir augum að stofna til skipulagðra loftflutninga, eða um flutning í alveg sérstökum tilvikum, sem ekki getur talizt eðlilegur og venjulegur loftflutningur.

35. gr.

Með hugtakinu dagur í samningi þessum er átt við vikudag en ekki vinnudag.

36. gr.

Samningur þessi er gerður á frönsku í einu eintaki, sem geymt skal í skjalasafni utanríkisráðuneytis Póllands. Staðfest afrit samningsins skal ríkisstjórn Póllands láta hverjum samningsaðila í té.

37. gr.

1. Samning þennan skal fullgilda. Fullgildingarskjöl skal varðveita í skjalasafni utanríkisráðuneytis Póllands, sem skal tilkynna afhendingu fullgildingarskjala öllum samningsaðilum.

2. Þegar fimm aðilar hafa fullgilt samning þennan skal hann ganga í gildi þeirra í milli á nítugasta degi eftir að fimmta fullgildingarskjalið var afhent. Hann skal ganga í gildi milli ríkja, sem hafa fullgilt hann, og ríkis, sem síðar afhendir fullgildingarskjal sitt, á nítugasta degi eftir þá afhendingu.

3. Ríkisstjórn lýðveldisins Póllands skal tilkynna ríkisstjórn hvers aðila hvenær samningur gengur í gildi og hvenær hvert fullgildingarskjal er afhent.

38. gr.

1. Þegar samningur þessi er genginn í gildi, skal hverju ríki heimilt að gerast aðili að honum.

entreprises de navigation aérienne en vue de l'établissement de lignes régulières de navigation aérienne ni aux transports effectuées dans des circonstances extraordinaires en dehors de toute opération normale de l'exploitation aérienne.

Article 35

Lorsque dans la présente Convention il est question de jours, il s'agit de jours courants et non de jours ouvrables.

Article 36

La présente Convention est rédigée en français en un seul exemplaire qui restera déposé aux archives du Ministère des Affaires Etrangères de Pologne, et dont une copie certifiée conforme sera transmise par les soins du Gouvernement Polonais au Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes.

Article 37

1) La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés aux archives du Ministère des Affaires Etrangères de Pologne, qui en notifiera le dépôt au Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes.

2) Dès que la présente Convention aura été ratifiée par cinq des Hautes Parties Contractantes, elle entrera en vigueur entre Elles le quatre-vingt-dixième jour après le dépôt de la cinquième ratification. Ultérieurement elle entrera en vigueur entre les Hautes Parties Contractantes qui l'auront ratifiée et la Haute Partie Contractante qui déposera son instrument de ratification le quatre-vingt-dixième jour après son dépôt.

3) Il appartiendra au Gouvernement de la République de Pologne de notifier au Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes la date de l'entrée en vigueur de la présente Convention ainsi que la date du dépôt de chaque ratification.

Article 38

1) La présente Convention, après son entrée en vigueur, restera ouverte à l'adhésion de tous les Etats.

2. Aðild fer fram með tilkynningu til ríkisstjórnar lýðveldisins Póllands, er skal skýra öðrum aðilum frá aðildinni.

3. Aðild tekur gildi á nítugasta degi eftir að ríkisstjórn lýðveldisins Póllands hefur verið tilkynnt um hana.

2) L'adhésion sera effectuée par une notification adressée au Gouvernement de la République de Pologne, qui en fera part au Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes.

3) L'adhésion produira ses effets à partir du quatre-vingt-dixième jour après la notification faite au Gouvernement de la République de Pologne.

39. gr.

1. Sérhver aðili samnings þessa getur sagt honum upp með því að tilkynna uppsögnina ríkisstjórn lýðveldisins Póllands, en hún skal án tafar skýra öllum aðilum frá uppsögninni.

2. Uppsögnin gengur í gildi sex mánuðum eftir að tilkynning um uppsögn hefur farið fram, en einungis að því er varðar þann aðila, sem uppsögn hefur tilkynnt.

Article 39

1) Chacune des Hautes Parties Contractantes pourra dénoncer la présente Convention par une notification faite au Gouvernement de la République de Pologne, qui en avisera immédiatement le Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes.

2) La dénonciation produira ses effets six mois après la notification de la dénonciation et seulement à l'égard de la Partie qui y aura procédé.

40. gr.

1. Samningsaðilar geta við undirritun, afhendingu fullgildingarskjals eða um leið og þeir gerast aðilar að samningi þessum lýst yfir því, að þeir undanskilji ákvæðum samnings þessa allar eða nokkrar nýlendna sinna, verndarlönd, gæzlusvæði eða aðrar lendur, er lúta þeirra fullveldi, yfirráðum eða umráðum.

2. Aðilar geta og síðar staðfest samninginn sérstaklega að því er varðar allar eða nokkrar af nýlendum þeirra, verndarlöndum, gæzlusvæðum eða öðrum lendum, er lúta þeirra fullveldi, yfirráðum eða umráðum og voru undanskildar ákvæðum samningsins í hinni upphaflegu yfirlýsingu þeirra.

3. Loks geta aðilar samkvæmt ákvæðum þessum sagt upp samningi þessum sérstaklega, að því er varðar allar eða nokkrar af nýlendum sínum, verndarlöndum, gæzlusvæðum eða öðrum lendum, er lúta fullveldi þeirra, yfirráðum eða umráðum.

Article 40

1) Les Hautes Parties Contractantes pourront, au moment de la signature, du dépôt des ratifications, ou de leur adhésion, déclarer que l'acceptation qu'Elles donnent à la présente Convention ne s'applique pas à tout ou partie de leurs colonies, protectorats, territoires sous mandat, ou tout autre territoire soumis à leur souveraineté ou à leur autorité, ou à tout autre territoire sous suzeraineté.

2) En conséquence Elles pourront ultérieurement adhérer séparement au nom de tout ou partie de leurs colonies, protectorats, territoires sous mandat, ou tout autre territoire soumis à leur souveraineté ou à leur autorité, ou tout territoire sous suzeraineté ainsi exclus de leur déclaration originelle.

3) Elles pourront aussi, en se conformant à ses dispositions, dénoncer la présente Convention séparément ou pour tout ou partie de leurs colonies, protectorats, territoires sous mandat, ou tout autre territoire soumis à leur souveraineté ou à leur autorité, ou tout autre territoire sous suzeraineté.

41. gr.

Hver samningsaðili getur, þegar tvö ár eru liðin frá gildistöku samnings þessa óskað eftir því að ný alþjóðaráðstefna verði kölluð saman til þess að rannsaka á hvern hátt muni hægt að endurbæta samning þennan. Hlutaðeigandi aðili skal í þessu skyni snúa sér til ríkisstjórnar Frakklands, sem skal gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að undirbúa ráðstefnuna.

Article 41

Chacune des Hautes Parties Contractantes aura la faculté au plus tôt deux ans après la mise en vigeur de la présente Convention de provoquer la réunion d'une nouvelle Conférence Internationale dans le but de rechercher les améliorations qui pourraient être apportées à la présente Convention. Elle s'adressera dans ce but au Gouvernement de la République Française qui prendra les mesures nécessaires pour préparer cette Conférence.

Samningur þessi, sem gerður er í Varsjá hinn 12. október 1929, skal liggja frammi til undirskriftar til 31. janúar 1930.

La présente Convention, faite à Varsovie le 12 octobre 1929 restera ouverte à la signature jusqu'au 31 janvier 1930.

(Undirskriftir.)

(Signatures.)

Viðbótarbókun.

Við 2. gr.

Samningsaðilar áskilja sér rétt til þess að lýsa því yfir við fullgildingu eða staðfestingu samningsins, að ákvæði 1. mgr. 2. gr. hans taki ekki til loftflutninga milli landa, sem framkvæmdir eru beinlínis af ríkinu, nýlendum þess, verndarlendum, gæzlulendum eða öðrum lendum, sem eru undir fullveldi þess, vernd eða yfirráðum.

Protocole additionnel.

Ad article 2.

Les Hautes Parties Contractantes se réservant le droit de déclarer au moment de la ratification ou de l'adhésion que l'article 2 alinéa premier, de la présente Convention ne s'appliquera pas aux transports internationaux aériens effectués directement par l'Etat, ses colonies, protectorats, territoires sous mandat ou tout autre territoire sous sa souveraineté, sa suzeraineté ou son autorité.

Samningur þessi, sem er venjulega nefndur Varsjársamningurinn, var birtur sem fylgiskjal með lögum nr. 41, dags. 25. maí 1949, og segir í 1. gr. laganna að ákvæði hans skuli hafa lagagildi hér á landi.

Samkvæmt auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 66, dags. 30. maí 1949, tilkynnti sendiherra Íslands í Póllandi utanríkisráðuneyti Póllands aðild Íslands og telst hún frá og með 21. nóvember 1958.

Breytingar voru gerðar á samningi þessum í Haag 28. september 1955, sbr. samning nr. 36.

Nr. 36. *Haag, 28. september 1955.*

Bókun um breytingar á samningi um samræmingu nokkurra reglna varðandi loftflutninga milli landa, er undirritaður var í Varsjá, 12. október 1929.

Protocole portant modification de la Convention pour l'unification de certaines règles relatives au transport aérien international signée à Varsovie le 12 octobre 1929.

I. KAFLI
BREYTINGAR Á SAMNINGNUM

I. grein

Í 1. grein samningsins skal —

a) fella brott 2. tölulið og í hans stað setja: —

„2. Í samningi þessum skal flutningur vera talinn **milli landa**, þegar brottfararstaður og ákvörðunarstaður samkvæmt flutningssamningi eru innan tveggja samningsríkja, og gildir það einnig þótt hlé verði á flutningnum eða skipt sé um loftfar. Séu brottfararstaður og ákvörðunarstaður innan landsvæða sama samningsríkis, skal flutningurinn talinn vera milli landa, ef lenda þarf innan annars ríkis á leiðini, enda þótt það ríki sé eigi aðili að samningi þessum. Eigi skal flutningur án slíkrar viðkomu milli landsvæða sama samningsríkis teljast millilandaflutningur í samningi þessum."

b) fella brott 3. tölulið og í hans stað setja: —

„3. Nú tekur eitt flugfélag við flutningi af öðrum, og skal sá flutningur vera talinn óslitinn, ef aðilar flutningssamnings eru sammála um, að um einn og sama flutning sé að ræða, hvort sem einn eða fleiri samningar hafa verið um það gerðir. Skal slíkur flutningur teljast millilandaflutningur, enda þótt einum samningi eða mörgum beri að fullnægja algerlega innan landsvæðis sama ríkis."

CHAPITRE PREMIER
AMENDEMENTS A LA CONVENTION

Article premier

A l'article premier de la Convention —

a) l'alinéa 2 est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„2. Est qualifié **transport international**, au sens de la présente Convention, tout transport dans lequel, d'après les stipulations des parties, le point de départ et le point de destination, qu'il y ait non interruption de transport ou transbordement, sont situés soit sur le territoire de deux Hautes Parties Contractantes, soit sur le territoire d'une seule Haute Partie Contractante si une escale est prévue sur le territoire d'un autre Etat, même si cet Etat n'est pas une Haute Partie Contractante. Le transport sans une telle escale entre deux points du territoire d'une seule Haute Partie Contractante n'est pas considéré comme international au sens de la présente Convention."

b) l'alinéa 3 est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„3. Le transport à exécuter par plusieurs transporteurs par air successifs est censé constituer pour l'application de la présente Convention un transport unique lorsqu'il a été envisagé par les parties comme une seule opération, qu'il ait été conclu sous la forme d'un seul contrat ou d'une série de contrats, et il ne perd pas son caractère international par le fait qu'un seul contrat ou une série de contrats doivent être exécutés intégralement dans le territoire d'un même Etat."

II. grein

Í 2. grein samningsins skal fella brott 2. tölulið og í hans stað setja: —

„2. Samningur þessi skal eigi gilda um flutning bréfa og póstböggla.“

III. grein

Í 3. grein samningsins skal —

a) fella brott 1. tölulið og í hans stað setja: —

„1. Þegar farþegar eru fluttir, skal afhenda farseðil og tilgreina í honum:

a) brottfararstað og ákvörðunarstað;

b) ef brottfarar- og ákvörðunarstaður eru innan landsvæðis sama ríkis, en einn eða fleiri umsamdir viðkomustaðir innan landsvæðis annars ríkis, skal geta um a. m. k. einn slíkan stað;

c) ákvæði þess efnis, að sé ferð farþega heitið til annars lands eða af henni leiði dvöl í öðru landi, þá komi ákvæði Varsjársamningsins til framkvæmda, og að sá samningur gildi um og að jafnaði takmarki bótaskyldu flytjenda vegna dauða, slysa eða tjóns eða skaða á farangri.“

b) fella brott 2. tölulið og í hans stað setja: —

„2. farseðill skal, ef hið gagnstæða sannast ekki, gilda sem sönnun á því, að flutningssamningur hafi verið gerður, svo og á ákvæðum hans. Nú er farseðill eigi fyrir hendi eða hann er með óreglulegri gerð eða hann hefur glatazt, og breytir það engu um, hvort flutningssamningur sé fyrir hendi né um gildi hans, en háður skal hann eigu að síður ákvæðum samnings þessa. Nú hefur farþegi samt sem áður með samþykki flytjanda farið um borð án þess að farseðill hafi verið út gefinn eða án þess að í farseðlinum sé ákvæði það, sem getur í c-lið 1. töluliðs þessarar greinar, og er flytjanda þá óheimilt að notfæra sér ákvæði 22. greinar.“

Article II

A l'article 2 de la Convention — l'alinéa 2 est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„2. La présente Convention ne s'applique pas au transport du courrier et des colis postaux.“

Article III

A l'article 3 de la Convention —

a) l'alinéa 1er est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„1. Dans le transport de passagers, un billet de passage doit être délivré, contenant:

a) l'indication des points de départ et de destination;

b) si les points de départ et de destination sont situés sur le territoire d'une même Haute Partie Contractante et qu'une ou plusieurs escales soient prévues sur le territoire d'un autre Etat, l'indication d'une de ces escales;

c) un avis indiquant que si les passagers entreprennent un voyage comportant une destination finale ou une escale dans un pays autre que le pays de départ, leur transport peut être régi par la Convention de Varsovie qui, en général, limite la responsabilité du transporteur en cas de mort ou de lésion corporelle, ainsi qu'en cas de perte ou d'avarie des bagages.“

b) l'alinéa 2 est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„2. Le billet de passage fait foi, jusqu'à preuve contraire, de la conclusion et des conditions du contrat de transport. L'absence, l'irrégularité ou la perte du billet n'affecte ni l'existence ni la validité du contrat de transport, qui n'en sera pas moins soumis aux règles de la présent Convention. Toutefois, si, du consentement du transporteur, le passager, s'embarque sans qu'un billet de passage ait été délivré, ou si le billet ne comporte pas l'avis prescrit à alinéa 1 c) du présent article, le transporteur n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de l'article 22.“

IV. grein

Í 4. grein samningsins —

a) skal fella brott töluliðina 1, 2 og 3 og í stað þeirra setja þessa liði: —

„1. Þegar fluttur er skráður farangur, skal gefa út farangursseðil. Ef hann er ekki í sambandi við farseðil eða innifalinn í farseðli, sem gerður er í samræmi við ákvæði 1. töluliðs 3. greinar, skal á honum tilgreina:

a) brottfarar- og ákvörðunarstað;

b) ef brottfarar- og ákvörðunarstaður eru innan landsvæðis sama ríkis, en einn eða fleiri umsamdir viðkomustaðir innan landsvæðis annars ríkis, skal geta um a. m. k. einn slíkan stað;

c) ákvæði þess efnis, að sé ferð farþega heitið til annars lands eða af henni leiði dvöl í öðru landi, þá komi ákvæði Varsjársamningsins til framkvæmda, og að sá samningur gildi um og að jafnaði takmarki bótaskyldu flytjenda vegna tjóns eða skaða á farangri."

b) skal fella brott 4. tölulið og í hans stað setja: —

„2. Farangursseðill skal, ef hið gagnstæða sannast ekki, gilda sem sönnun á skrásetningu farangurs og ákvæðum flutningssamnings. Nú er farangursseðill eigi fyrir hendi eða hann er með óreglulegri gerð eða hefur glatazt, og breytir það engu um, hvort flutningssamningur sé fyrir hendi né um gildi hans, en háður skal hann engu að síður ákvæðum samnings þessa. Nú tekur flytjandi samt sem áður við farangri, án þess að farangursseðill hafi verið afhentur, eða farangursseðillinn (nema hann sé í sambandi við eða innifalinn í farseðli, sem gerður er í samræmi við ákvæði 3. greinar, 1. töluliðs c)) inniheldur ekki ákvæði það, sem greinir í c-lið þessarar greinar, og er flugfélaginu þá óheimilt að notfæra sér ákvæði 22. greinar, 2. töluliðs."

Article IV

A l'article 4 de la Convention —

a) les alinéas 1, 2 et 3 sont supprimés et remplacés par la disposition suivante: —

„1. Dans le transport de bagages enregistrés, un bulletin de bagages doit être délivré qui, s'il n'est pas combiné avec un billet de passage conforme aux dispositions de l'article 3, alinéa 1er, ou n'est pas inclus dans un tel billet, doit contenir:

a) l'indication des points de départ et de destinaton;

b) si les points de départ et de destination sont situés sur le territoire d'une même Haute Partie Contractante, et qu'une ou plusieurs escales soient prévues sur le territoire d'un autre Etat, l'indication d'une de ces escales;

c) un avis indiquant que, si le transport comporte une destination finale ou une escale dans un pays autre que le pays de départ, il peut être régi par la Convention de Varsovie qui, en général, limite la responsabilité du transporteur en cas de perte ou d'avarie des bagages."

b) l'alinéa 4 est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„2. Le bulletin de bagages fait foi, jusqu'à preuve contraire, de l'enregistrement des bagages et des conditions du contrat de transport. L'absence, l'irrégularité ou la perte du bulletin n'affecte ni l'existence ni la validité du contrat de transport, qui n'en sera pas moins soumis aux règles de la présente Convention. Toutefois, si le transporteur accepte la garde des bagages sans qu'un bulletin ait été délivré ou si, dans le cas où le bulletin n'est pas combiné avec un billet de passage conforme aux dispositions de l'article 3, alinéa 1 c), ou ne porte pas l'avis prescrit à l'alinéa 1 c) du présent article, le transporteur n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de l'article 22, alinéa 2."

V. grein

Í 6. grein samningsins —

skal fella brott 3. tölulið og í hans stað setja: —

„3. Flytjandi skal skrifa undir skírteinið áður en vörunum er skipað um borð í loftfarið.“

VI. grein

Fella skal brott 8. grein samningsins og setja þetta í stað hennar: ——

„Í flugfarmskírteini skal greina:

a) brottfararstað og ákvörðunarstað;

b) ef brottfarar- og ákvörðunarstaður eru innan landsvæðis sama ríkis, en einn eða fleiri umsamdir viðkomustaðir innan landsvæðis annars ríkis, skal geta um a. m. k. einn slíkan viðkomustað;

c) aðvörun til sendanda, þess efnis að sé flutningi endanlega heitið til annars lands en brottfararlands, komi ákvæði Varsjársamningsins til framkvæmda, og að sá samningur gildi um og að jafnaði takmarki bótaskyldu flytjenda vegna tjóns eða skaða á farmi.“

VII. grein

Fella skal brott 9. grein samningsins og setja þetta í hennar stað: —

„Nú hefur farmi verið skipað um borð í loftfar með samþykki flytjanda, án þess að flugfarmskírteini hafi verið gefið út eða í flugfarmskírteininu greinir ekki aðvörun þá, sem tilskilin er í c-lið 8. greinar, og skal flytjanda þá óheimilt að notfæra sér ákvæði 2. liðar 22. greinar.“

VIII. grein

Í 10. grein samningsins —

skal fella brott 2. tölulið og setja þetta í hans stað: —

„2. Hann ber ábyrgð á hvers konar tjóni, sem flytjandi kann að bíða eða aðrir þeir, sem flytjandi ber ábyrgð gagnvart, sakir þess að upplýsingar, er

Article V

A l'article 6 de la Convention —

l'alinéa 3 est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„3. La signature du transporteur doit être apposée avant l'embarquement de la marchandise à bord de l'aéronef.“

Article VI

L'article 8 de la Convention est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„La lettre de transport aérien doit contenir:

a) l'indication des points de départ et de destination;

b) si les points de départ et de destination sont situés sur le territoire d'une même Haute Partie Contractante et qu'une ou plusieurs escales soient prévues sur le territoire d'un autre Etat, l'indication d'une de ces escales;

c) un avis indiquant aux expéditeurs que, si le transport comporte une destination finale ou une escale dans un pays autre que le pays de départ, il peut être régi par la Convention de Varsovie qui, en général, limite la responsabilité des transporteurs en cas de perte ou d'avarie des marchandises.“

Article VII

L'article 9 de la Convention est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„Si, du consentement du transporteur, des marchandises sont embarquées à bord de l'aéronef sans qu'une lettre de transport aérien ait été établie ou si celle-ci ne comporte pas l'avis prescrit à l'article 8, alinéa c), le transporteur n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de l'article 22, alinéa 2.“

Article VIII

A l'article 10 de la Convention —

l'alinéa 2 est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„2. Il supportera la responsabilité de tout dommage subi par le transporteur ou par toute autre personne à l'égard de laquelle la responsabilité du transpor-

hann hefur gefið, eru óreglulegar, ónákvæmar eða ófullkomnar.“

IX. grein

Aftan við 15. grein samningsins — skal bæta þessum lið: —

„3. Ekkert ákvæði samnings þessa skal skilið svo, að það geti hindrað útgáfu framseljanlegs flugfarmskírteinis.“

X. grein

Fella skal brott 2. tölulið 20. greinar samningsins.

XI. grein

Fella skal brott 22. grein samningsins og setja þetta í hennar stað: —

„22. grein.

1. Við flutning farþega í lofti skal bótaábyrgð flytjanda fyrir hvern farþega eigi fara fram úr tvö hundruð og fimmtíu þúsund frönkum. Geri lög lands þess, er skaðabótamál er höfðað í, ráð fyrir greiðslu með afborgunum, skal heildarupphæðin (höfuðstóll) eigi fara fram úr þessu hámarki. Heimilt er þó flytjanda og farþega að gera með sér sérstakan samning um hærra hámark ábyrgðar.

2. a) Við flutning skráðs farangurs og farms skal bótaábyrgð flytjanda eigi fara fram úr tvö hundruð og fimmtíu frönkum fyrir hvert kíló. Hámark þetta gildir þó eigi, ef sendandi hefur við afhendingu vara til flytjanda gefið sérstaka yfirlýsingu um þá hagsmuni, sem við afhendingu á ákvörðunarstað eru tengdir, og greitt aukagjald, ef á þarf að halda. Hin tilgreinda upphæð skal þá vera hámark bótaskyldu flytjanda, nema hann sanni að raunverulegir hagsmunir sendanda eða farþega hafi verið minni.

b) Nú verður tjón, skaði eða töf á hluta skráðs farangurs eða farms eða á einhverjum grip þar í, og skal eigi taka meiri þunga til greina við ákvörðun þeirrar upphæðar, sem ábyrgð flytjanda takmarkast við, en samanlagðan þunga

teur est engagée à raison de ses indications et déclarations irrégulières, inexactes ou incomplètes.“

Article IX

A l'article 15 de la Convention — l'alinéa suivant est inséré: —

„3. Rien dans la présente Convention n'empêche l'établissement d'une lettre de transport aérien négociable.“

Article X

L'alinéa 2 de l'article 20 de la Convention est supprimé.

Article XI

L'article 22 de la Convention est supprimé et remplacé par les dispositions suivantes: —

„Article 22

1. Dans le transport des personnes, la responsabilité du transporteur relative à chaque passager est limitée à la somme de deux cent cinquante mille francs. Dans le cas où, d'après la loi du tribunal saisi, l'indemnité peut être fixée sous forme de rente, le capital de la rente ne peut dépasser cette limite. Toutefois par une convention spéciale avec le transporteur, le passager pourra fixer une limite de responsabilité plus élevée.

2. a) Dans le transport de bagages enregistrés et de marchandises, la responsabilité du transporteur est limitée à la somme de deux cent cinquante francs par kilogramme, sauf déclaration spéciale d'intérêt à la livraison faite par l'expéditeur au moment de la remise du colis au transporteur et moyennant le paiement d'une taxe supplémentaire éventuelle. Dans ce cas, le transporteur sera tenu de payer jusqu'à concurrence de la somme déclarée, à moins qu'il ne prouve qu'elle est supérieure à l'intérêt réel de l'expéditeur à la livraison.

b) En cas de perte, d'avarie ou de retard d'une partie des bagages enregistrés ou des marchandises, ou de tout objet qui y est contenu, seul le poids total du ou des colis dont il s'agit est pris en considération pour déterminer la

bögguls eða böggla þeirra, er um er að ræða. Nú snertir tjón, skaði eða töf hluta hins skráða farangurs eða farms eða gripa þar í, verðmæti annarra böggla, sem sami farangursseðill eða flugfarmskírteini nær til, og skal þá einnig tekinn til greina samanlagður þungi slíks böggguls eða böggla, þegar ákvarða skal hámark bótaskyldu.

3. Að því er snertir farangur, sem farþegi hefur í sínum vörzlum, er hámark bótaskyldu flytjanda takmarkað við fimm þúsund franka fyrir hvern farþega.

4. Þó að hér sé greint hámark bótaskyldu, er dómstólum þó heimilt í samræmi við landslög að dæma aukalega til greiðslu hluta af málskostnaði eða málskostnaðar alls og til greiðslu annars kostnaðar við málssókn, sem kærandi kann að hafa orðið að greiða. Eigi gildir þó þetta ákvæði, ef bótaupphæðin, sem dæmd er, auk málskostnaðar og annars kostnaðar við málssókn, fer eigi fram úr þeirri upphæð, sem flytjandi hefur skriflega boðizt til að greiða innan sex mánaða frá því er atburður sá varð, sem skaðanum olli, eða áður en málssókn var hafin, ef síðar varð.

5. Upphæðir þær, sem greindar eru í frönkum í þessari grein, skulu miðast við gjaldeyriseiningu, er sé sextíu og fimm og hálft milligramm gulls, sem er níu hundruð þúsundustu að skírleika. Þegar breyta þarf slíkum upphæðum í mynt viðkomandi lands, má láta standa á jafnri mynteiningu. Umreikning umræddra upphæða í mynt viðkomandi lands, nema gullmynt sé, skal fara fram eftir skráðu gullgengi umræddrar myntar á þeim degi, er dómur er upp kveðinn, ef um málsókn verður að ræða."

XII. grein

Í 23. grein samningsins skal núverandi ákvæði greinarinnar bera töluliðinn 1 og bæta við annarri grein, svo hljóðandi:

„2. Eigi gildir 1. töluliður þessarar greinar um ákvæði varðandi tjón eða

limite de responsabilité du transporteur. Toutefois, lorsque la perte, l'avarie ou le retard d'une partie des bagages enregistrés ou des marchandises, ou d'un objet qui y est contenu, affecte la valeur d'autres colis couverts par le même bulletin de bagages ou la même letre de transport aérien, le poids total de ces colis doit être pris en considération pour déterminer la limite de responsabilité.

3. En ce qui concerne les objets dont le passager conserve la garde, la responsabilité du transporteur est limitée à cinq mille francs par passager.

4. Les limites fixées par le présent article n'ont pas pour effet d'enlever au tribunal la faculté d'allouer en outre, conformément à sa loi, une somme correspondant à tout ou partie des dépens et autres frais du procès exposés par le demandeur. La disposition précédente ne s'applique pas lorsque le montant de l'indemnité allouée, non compris les dépens et autres frais de procès, ne dépasse pas la somme que le transporteur a offerte par écrit au demandeur dans un délai de six mois à dater du fait qui a causé le dommage ou avant l'introduction de l'instance si celle-ci est postérieure à ce délai.

5. Les sommes indiquées en francs dans le présent article sont considérées comme se rapportant à une unité monétaire constituée par soixante-cinq milligrammes et demi d'or au titre de neuf cents millièmes de fin. Ces sommes peuvent être converties dans chaque monnaie nationale en chiffres ronds. La conversion de ces sommes en monnaies nationales autres que la monnaie-or s'effectuera en cas d'instance judiciaire suivant la valeur-or de ces monnaies à la date du jugement."

Article XII

A l'article 23 de la Convention, la disposition actuelle devient l'alinéa 1er, et l'alinéa 2 suivant est ajouté: —

„2. L'alinéa 1er du présent article ne s'applique pas aux clauses concernant la

skaða, sem stafar af eðli eða ágalla í farmi þeim, sem fluttur er.“

XIII. grein

Í 25. grein samningsins skal —

fella brott töluliðina 1 og 2 og í þeirra stað setja: —

„Takmarkanir þær á bótaskyldu, sem í 22. grein eru upp taldar, skulu eigi gilda, ef það sannast, að tjónið hafi orðið af völdum eða aðgerðaleysi flytjanda, starfsmanna hans eða umboðsmanna, hvort sem gert var í þeim tilgangi að valda tjóni eða af kæruleysi, meðvitandi þess að tjón myndi geta af hlotizt. Þó skal í slíkum tilfellum sanna, að slíkur verknaður eða aðgerðaleysi starfsmanns eða umboðsmanns hafi gerzt innan verksviðs þeirra.“

XIV. grein

Á eftir 25. grein samningsins skal koma ný grein, svo hljóðandi:

„25. grein A.

1. Nú er mál höfðað gegn starfsmanni eða umboðsmanni flytjanda út af tjóni, sem samningur þessi nær til, og skal honum heimilt, ef hann sannar að hann hafi haldið sér við verksvið sitt, að hagnýta sér takmörkun þá á bótaskyldu, sem flytjanda er sjálfum heimilt að hagnýta sér samkvæmt 22. grein.

2. Í slíku tilfelli skal samanlögð bótafjárhæð, sú er flytjandi, starfsmenn hans eða umboðsmenn eiga að greiða, ekki fara fram úr greindu hámarki.

3. Ákvæði 1. og 2. töluliðs þessarar greinar skulu eigi gilda, ef það sannast, að tjónið hefur orðið af völdum eða aðgerðaleysi starfsmanns eða umboðsmanns, gert í þeim tilgangi að valda tjóni eða af kæruleysi, meðvitandi þess, að tjón myndi geta af hlotizt.“

XV. grein

Í 26. grein samningsins —

skal fella brott 2. tölulið og í hans stað setja: —

„2. Verði um tjón að ræða, ber móttakanda að tilkynna flytjanda það jafnperte ou le dommage résultant de la nature ou du vice propre des marchandises transportées.“

Article XIII

A l'article 25 de la Convention —

les alinéas 1 et 2 sont supprimés et remplacés par la disposition suivante: —

„Les limites de responsabilité prévues à l'article 22 ne s'appliquent pas s'il est prouvé que le dommage résulte d'un acte ou d'une omission du transporteur ou de ses préposés fait, soit avec l'intention de provoquer un dommage, soit témérairement et avec conscience qu'un dommage en résultera probablement, pour autant que, dans le cas d'un acte ou d'une omission de préposés, la preuve soit également apportée que ceux-ci ont agi dans l'exercice de leur fonctions.“

Article XIV

Après l'article 25 de la Convention, l'article suivant est inséré: —

„Article 25 A

1. Si une action est intentée contre un préposé du transporteur à la suite d'un dommage visé par la présente Convention, ce préposé, s'il prouve qu'il a agi dans l'exercice de ses fonctions, pourra se prévaloir des limites de responsabilité que peut invoquer ce transporteur en vertu de l'article 22.

2. Le montant total de la réparation qui, dans ce cas, peut être obtenu du transporteur et de ses préposés ne doit pas dépasser lesdites limites.

3. Les dispositions des alinéas 1 et 2 du présent article ne s'appliquent pas s'il est prouvé que le dommage résulte d'un acte ou d'une omission du préposé fait, soit avec l'intention de provoquer un dommage, soit témérairement et avec conscience qu'un dommage en résultera probablement.“

Article XV

A l'article 26 de la Convention —

l'alinéa 2 est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„2. En cas d'avarie, le destinataire doit adresser au transporteur une pro-

skjótt og þess verður vart, í síðasta lagi sjö dögum eftir móttökudag, ef um farangur er að ræða, og fjórtán dögum, ef um farm er að ræða. Ef um tafir er að ræða, ber að senda slíka kvörtun í síðasta lagi tuttugu og einum degi eftir að afhending hefur farið fram.“

testation immédiatement après la découverte de l'avarie et, au plus tard, dans un délai de sept jours pour les bagages et de quatorze jours pour les marchandises à dater de leur réception. En cas de retard, la protestation devra être faite au plus tard dans les vingt et un jours à dater du jour où le bagage ou la marchandise auront été mis à sa disposition.“

XVI. grein

Fella skal burt 34. grein samningsins og í hennar stað setja þetta: —

„Ákvæði 3.—9. greinar að báðum meðtöldum, sem ná til flutningsskilríkja, skulu eigi gilda, þegar flutningur fer fram undir óvenjulegum kringumstæðum, utan venjulegs flugrekstrar.“

Article XVI

L'article 34 de la Convention est supprimé et remplacé par la disposition suivante: —

„Les dispositions des articles 3 à 9 inclus relatives aux titres de transport ne sont pas applicables au transport effectué dans des circonstances extraordinaires en dehors de toute opération normale de l'exploitation aérienne.“

XVII. grein

Á eftir 40. grein samningsins skal koma ný grein, svo hljóðandi: —

„40. grein A.

1. Í 2. tölulið 37. greinar og 1. tölulið 40. greinar skal orðið **aðili (samningsaðili)** (Haute Partie Contractante) merkja **ríki.** Í öllum öðrum tilvikum skal orðið **aðili** merkja ríki, sem fullgilt hefur samninginn eða gerzt aðili að honum með virkum hætti, eða ríki, sem sagt hefur samningnum upp, ef uppsögn þess hefur ekki gengið í gildi.

2. Að því er samning þennan snertir, merkir orðið **landsvæði** (territoire) ekki einungis heimaland ríkis, heldur einnig öll önnur landsvæði, sem ríkið fer með utanríkismál fyrir.“

Article XVII

Après l'article 40 de la Convention, l'article suivant est inséré: —

„Article 40 A

1. A l'article 37, alinéa 2 et à l'article 40, alinéa 1er, l'expression **Haute Partie Contractante** signifie **Etat.** Dans tous les autres cas, l'expression **Haute Partie Contractante** signifie un Etat dont la ratification ou l'adhésion à la Convention a pris effet et dont la dénonciation n'a pas pris effet.

2. Aux fins de la Convention, le mot **territoire** signifie non seulement le territoire métropolitain d'un Etat, mais aussi tous les territoires qu'il représente dans les relations extérieures.“

II. KAFLI
GILDI SAMNINGSINS SVO SEM HONUM HEFUR VERIÐ BREYTT

XVIII. grein

Svo sem samningnum hefur verið breytt með viðbótarsamningi þessum, skal hann gilda um flutninga landa í milli, svo sem þeim er lýst í 1. grein

CHAPITRE II
CHAMP D'APPLICATION DE LA CONVENTION AMENDÉE

Article XVIII

La Convention amendée par le présent protocole s'applique au transport international défini à l'article premier de la Convention lorsque les points de départ

hans, ef brottfarar- og ákvörðunarstaður, sem tilteknir eru í þessari grein, eru annaðhvort í löndum tveggja aðila að samningnum eða innan landsvæðis sama aðila, ef umsaminn viðkomustaður er innan landsvæðis annars ríkis.

et de destination sont situés soit sur le territoire de deux Etats parties au présent protocole, soit sur le territoire d'un seul Etat partie au présent protocole si une escale est prévue sur le territoire d'un autre Etat.

III. KAFLI
LOKAÁKVÆÐI

XIX. grein

Milli aðila að þessum viðbótarsamningi skal samningurinn og viðbótarsamningurinn gilda sem einn og sami samningur og nefnast **Varsjársamningurinn með breytingum í Haag 1955.**

XX. grein

Unz viðbótarsamningur þessi kemur til framkvæmda samkvæmt ákvæðum XXII. greinar, 1. töluliðs, skal öllum ríkjum heimilt að undirrita hann, sem til þess tíma hafa fullgilt eða gerzt aðilar að (Varsjár-) samningnum eða tekið þátt í fulltrúafundi þeim, sem lauk með samþykkt þessa viðbótarsamnings.

XXI. grein

1. Samningur þessi skal háður fullgildingu þeirra ríkja, sem undirritað hafa.

2. Nú fullgildir eitthvert ríki viðbótarsamning þennan, án þess að það sé aðili að (Varsjár-) samningnum, og skoðast það orðið aðili að samningnum, svo sem honum er breytt með viðbótarsamningi þessum.

3. Fullgildingarskjölin ber að afhenda ríkisstjórn alþýðulýðveldisins Póllands.

XXII. grein

1. Þegar þrjátíu ríki, sem undirritað hafa samninginn, hafa afhent fullgildingarskjöl sín á viðbótarsamningi þessum, skal hann ganga í gildi þeirra í milli á nítugasta degi frá afhendingu þrítugasta fullgildingarskjalsins. Að því er snertir þau ríki, sem þaðan í frá fullgilda hann, skal hann ganga í gildi á

CHAPITRE III
DISPOSITIONS PROTOCOLAIRES

Article XIX

Entre les Parties au présent Protocole, la Convention et le Protocole seront considérés et interprétés comme un seul et même instrument et seront dénommés **Convention de Varsovie amendée à la Haye en 1955.**

Article XX

Jusqu'à sa date d'entrée en vigeur conformément aux dispositions de l'article XXII, alinéa 1er, le présent Protocole restera ouvert à la signature à tout Etat qui aura ratifié la Convention ou y aura adhéré, ainsi qu'à tout Etat ayant participé à la Conférence à laquelle ce Protocole a été adopté.

Article XXI

1. Le présent Protocole sera soumis à la ratification des Etats signataires.

2. La ratification du présent Protocole par un Etat qui n'est pas partie à la Convention emporte adhésion à la Convention amendée par ce Protocole.

3. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Gouvernement de la République Populaire de Pologne.

Article XXII

1. Lorsque le présent Protocole aura réuni les ratifications de trente Etats signataires, il entrera en vigeur entre ces Etats le quatre-vingt-dixième jour après le dépôt du trentième instrument de ratification. A l'égard de chaque Etat qui le ratifiera par la suite, il entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour

nítugasta degi frá afhendingu fullgildingarskjals.

2. Þegar viðbótarsamningur þessi gengur í gildi, ber ríkisstjórn alþýðulýðveldisins Póllands að láta skrá hann hjá Sameinuðu þjóðunum.

XXIII. grein

1. Eftir að viðbótarsamningur þessi hefur gengið í gildi, skal öllum ríkjum, sem ekki hafa undritað hann, heimilt að gerast aðilar.

2. Aðild að viðbótarsamningi þessum af hálfu ríkis, sem ekki er aðili að samningnum, skal gilda sem aðild að samningnum svo sem honum er breytt með viðbótarsamningi þessum.

3. Aðild ríkis kemur til framkvæmda með afhendingu aðildarskjals til ríkisstjórnar alþýðulýðveldisins Póllands og gengur í gildi á nítugasta degi eftir afhendingu.

XXIV. grein

1. Öllum aðilum að viðbótarsamningi þessum er heimilt að segja honum upp með tilkynningu stílaðri til ríkisstjórnar alþýðulýðveldisins Póllands.

2. Uppsögn gengur í gildi sex mánuðum eftir að ríkisstjórn alþýðulýðveldisins Póllands hefur tekið við uppsagnarskjalinu.

3. Milli aðila þessa viðbótarsamnings er svo um samið, að segi einhver þeirra upp samningnum í samræmi við 39. grein hans (Varsjársamningsins), skal sú uppsögn eigi ná til samningsins svo sem honum er breytt með viðbótarsamningi þessum.

XXV. grein

1. Viðbótarsamningur þessi nær til allra landsvæða, sem aðilar fara með utanríkismál fyrir, nema þeirra landsvæða, sem sérstök yfirlýsing hefur verið gerð um, samkvæmt 2. tölulið þessarar greinar.

2. Öllum ríkjum er heimilt, um leið og þau leggja fram fullgildingarskjöl

après le dépôt de son instrument de ratification.

2. Dès son entrée en vigueur, le présent Protocole sera enregistré auprès de l'Organisation des Nations Unies par le Gouvernement de la République Populaire de Pologne.

Article XXIII

1. Après son entrée en vigueur, le présent Protocole sera ouvert à l'adhésion de tout Etat non signataire.

2. L'adhésion au présent Protocole par un Etat qui n'est pas partie à la Convention emporte adhésion à la Convention amendée par le présent Protocole.

3. L'adhésion sera effectuée par le dépôt d'un instrument d'adhésion auprès du Gouvernement de la République Populaire de Pologne et produira ses effets le quatre-vingt-dixième jour après ce dépôt.

Article XXIV

1. Toute Partie au présent Protocole pourra le dénoncer par une notification faite au Gouvernement de la République Populaire de Pologne.

2. La dénonciation produira ses effets six mois après la date de réception par le Gouvernement de la République Populaire de Pologne de la notification de dénonciation.

3. Entre les Parties au présent Protocole, la dénoncation de la Convention par l'une d'elles en vertu de l'article 39 ne doit pas être interprétée comme une dénoncation de la Convention amendée par le présent Protocole.

Article XXV

1. Le présent Protocole s'appliquera à tous les territoires qu'un Etat partie à ce Protocole représente dans les relations extérieures, à l'exception des territoires à l'égard desquels une déclaration a été faite conformément à l'alinéa 2 du présent article.

2. Tout Etat pourra, au moment du dépôt de son instrument de ratification

sín, að lýsa yfir því, að aðild þeirra að viðbótarsamnngi þessum nái ekki til eins eða fleiri landsvæða, sem þau fara með utanríkismál fyrir.

3. Öllum ríkjum er heimilt síðar með tilkynningu til ríkisstjórnar alþýðulýðveldisins Póllands að láta ákvæði viðbótarsamnings þessa ná til einhverra eða allra þeirra landsvæða, sem þau hafa undanþegið með yfirlýsingu samkvæmt 2. tölulið þessarar greinar. Skal slík tilkynning öðlast gildi á nítugasta degi frá því að sú ríkisstjórn tók við henni.

4. Öllum ríkjum, sem aðilar eru að viðbótarsamningi þessum, er heimilt að segja honum upp í samræmi við ákvæði XXIV. greinar, 1. töluliðs, sérstaklega vegna einhvers eða allra landsvæða, sem þau fara með utanríkismál fyrir.

XXVI. grein

Eigi er heimilt að gera neinn fyrirvara við viðbótarsamning þennan,, nema hvað öllum ríkjum er hvenær sem er heimilt að lýsa yfir því með tilkynningu til ríkisstjórnar alþýðulýðveldisins Póllands, að samningurinn svo sem honum er breytt með viðbótarsamningi þessum skuli ekki ná til flutnings manna, farms eða farangurs fyrir herstjórn ríkisins í loftförum, sem skráð eru í ríkinu, enda séu þau loftför að öllu leyti í þjónustu slíkra yfirvalda eða á vegum þeirra.

XXVII. grein

Ríkisstjórn alþýðulýðveldisins Póllands ber að tilkynna þegar í stað öllum ríkisstjórnum ríkja, sem undirritað hafa samninginn eða viðbótarsamning þennan, öllum ríkjum, sem aðilar eru að samningnum eða viðbótarsamningi þessum, og öllum ríkjum, sem eru aðilar að Alþjóðaflugmálastofnuninni eða Sameinuðu þjóðunum, og Alþjóðaflugmálastofnuninni það, sem hér segir:

a) allar undirskriftir undir viðbótarsamning þennan og dagsetning þeirra;

b) þegar fram eru lögð skjöl um fullgildingu eða aðild að viðbótarsamningi þessum og dagsetning þess;

ou d'adhésion, déclarer que son acceptation du présent Protocole ne vise pas un ou plusieurs des territoires qu'il représente dans les relations extérieures.

3. Tout Etat pourra par la suite notifier au Gouvernement de la République Populaire de Pologne que le présent Protocole s'appliquera à un ou plusieurs des territoires ayant fait l'objet de la déclaration prévue à l'alinéa 2 du présent article. Cette notification produira ses effets le quatre-vingt-dixième jour après la date de sa réception par ce Gouvernement.

4. Tout Etat partie à ce Protocole pourra, conformément aux dispositions de l'article XXIV, alinéa 1er, dénoncer le présent protocole séparément pour tous ou pour l'un quelconque des territoires qu'il représente dans les relations extérieures.

Article XXVI

Il ne sera admis aucune réserve au présent Protocole. Toutefois, un Etat pourra à tout moment déclarer par notification faite au Gouvernement de la République Populaire de Pologne que la Convention amendée par le présent Protocole ne s'appliquera pas au transport de personnes, de marchandises et de bagages effectué pour ses autorités militaires à bord d'aéronefs immatriculés dans ledit Etat et dont la capacité entière a été réservée par ces autorités ou pour le compte de celles-ci.

Article XXVII

Le Gouvernement de la République Populaire de Pologne notifiera immédiatement aux Gouvernements de tous les Etats signataires de la Convention ou du présent Protocole, de tous les Etats parties à la Convention ou au présent Protocole, et de tous les Etats membres de l'Organisation de l'Aviation civile internationale ou de l'Organisation des Nations Unies, ainsi qu'à l'Organisation de l'Aviation civile internationale:

a) toute signature du présent Protocole et la date de cette signature;

b) le dépôt de tout instrument de ratification du présent Protocole ou d'adhésion à ce dernier et la date de ce dépôt;

c) hvenær viðbótarsamningur þessi gengur í gildi samkvæmt ákvæðum XXII. greinar, 1. töluliðs;

d) hvenær tekið er við uppsögnum og dagsetning þess;

e) hvenær tekið er við yfirlýsingum eða tilkynningum samkvæmt XXV. grein og dagsetning þess;

f) hvenær tekið er við tilkynningum samkvæmt XXVI. grein og dagsetning þess.

c) la date à laquelle le présent Protocole entre en vigueur conformément à l'alinéa 1er de l'article XXII;

d) la réception de toute notification de dénonciation et la date de réception;

e) la réception de toute déclaration ou notification faite en vertu de l'article XXV et la date de réception; et

f) la réception de toute notification faite en vertu de l'article XXVI et la date de réception.

Bókun þessi var birt sem fylgiskjal með lögum nr. 46, dagsett 5. apríl 1956 og segir í 1. gr. laganna, að meðan Íslendingar séu aðilar að alþjóðasamningum um loftflutninga, er undirritaður var í Varsjá 12. október 1929 (hér nr. 35), eins og honum hafi verið breytt með þessum samningi, skulu ákvæði Varsjársamningsins með breytingum í Haag 1955, hafa lagagildi hér á landi.

Samkvæmt 22. gr. bókunar þessarar skal hún ganga í gildi á 90. degi frá afhendingu staðfestingarskrár. Enn hefur ekki verið auglýst hvenær afhending hefur farið fram.

Nr. 37. *Genf, 28. júní 1930.*

Samþykkt (nr. 29) um nauðungarvinnu eða skylduvinnu.

Convention (No. 29) concerning Forced or Compulsory Labour.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, saman komið til 14. þingsetu sinnar í Genf 10. júní 1930, eftir kvaðningu Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, hefur ákveðið að samþykkja ákveðnar tillögur varðandi nauðungarvinnu eða skylduvinnu, sem er þáttur í fyrsta dagskrármáli þessa þings, og þar sem það hefur ákveðið, að þessar tillögur skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið í dag, hinn 28. júní 1930, eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Nauðungarvinnusamþykktina 1930, til þess að aðildaríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar megi fullgilda hana í samræmi við ákvæði stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar:

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fourteenth Session on 10 June 1930, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to forced or compulsory labour, which is included in the first item on the agenda of the Session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-eighth day of June of the year one thousand nine hundred and thirty the following Convention, which may be cited as the Forced Labour Convention, 1930, for ratification by the Members of the International Labour Organisation in accordance with the provisions of the Constitution of the International Labour Organisation:

1. gr.

1. Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgildir samþykkt þessa, skuldbindur sig til þess að útrýma hvers konar nauðungarvinnu eða skylduvinnu á eins skömmum tíma og unnt er.

2. Með þessa fullkomnu útrýmingu fyrir augum, má nota nauðungar- eða skylduvinnu meðan ástandið er að breytast, en einungis í opinberum tilgangi og sem undantekning, og með þeim skilyrðum og tryggingu, sem greinir hér á eftir.

3. Að loknum fimm árum frá gildistöku samþykktar þessarar og þegar stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar semur skýrslu þá, sem um ræðir í 31. gr. hér á eftir, skal nefnd stjórn kanna möguleikana á útrýmingu hvers konar nauðungar- eða skylduvinnu án frekari frests til umskiptanna og einnig hvort æskilegt sé að taka þetta mál á dagskrá þingsins.

Article 1

1. Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to suppress the use of forced or compulsory labour in all its forms within the shortest possible period.

2. With a view to this complete suppression, recourse to forced or compulsory labour may be had, during the transitional period for public purpose only and as an exceptional measure, subject to the conditions and guarantees hereinafter provided.

3. At the expiration of a period of five years after the coming into force of this Convention, and when the Governing Body of the International Labour Office prepares the report provided for in Article 31 below, the said Governing Body shall consider the possibility of the suppression of forced or compulsory labour in all its forms without a further transitional period and the desirability of placing this question on the agenda of the Conference.

2. gr.

1. Að því er tekur til þessarar samþykktar skal hugtakið „nauðungar- eða skylduvinna“ merkja alla vinnu eða þjónustu sem krafizt er af manni með hótun um einhvers konar refsingu og hann hefur ekki gefið sig sjálfviljugur fram til þess að inna af hendi.

2. Þó skal hugtakið „nauðungar- eða skylduvinna“, að því er tekur til þessarar samþykktar, ekki fela í sér:

(a) neins konar vinnu eða þjónustu, sem krafizt er samkvæmt lögum um herskyldu þjónustu, að því er tekur til starfa, sem eru algerlega hernaðarlegs eðlis;

(b) neins konar vinnu eða þjónustu, sem er þáttur í borgaralegum skyldum borgara í algerlega sjálfstæðu landi;

(c) neins konar vinnu eða þjónustu, sem krafizt er af manni á grundvelli dóms uppkveðins í rétti, enda sé nefnd vinna eða þjónusta framkvæmd undir eftirliti og stjórn op-

Article 2

1. For the purposes of this Convention the term "forced or compulsory labour" shall mean all work or service which is exacted from any person under the menace of any penalty and for which the said person has not offered himself voluntarily.

2. Nevertheless, for the purposes of this Convention, the term "forced or compulsory labour" shall not include —

(a) any work or service exacted in virtue of compulsory military service laws for work of a purely military character;

(b) any work or service which forms part of the normal civic obligations of the citizens of a fully self-governing country;

(c) any work or service exacted from any person as a consequence of a conviction in a court of law, provided that the said work or service is carried out under the supervision

inbers stjórnarvalds og umræddur maður sé ekki leigður eða afhentur til umráða einstaklingum, fyrirtækjum eða félögum;

(d) neins konar vinnu eða þjónustu, sem krafizt er í neyðartilfellum, þ. e. a. s. þegar um er að ræða styrjaldir, voða eða ógn um voða, svo sem eldsvoða, flóð, hungursneyð, jarðskjálfta, svæsnar farsóttir í mönnum eða málleysingjum, innrásir dýra, skordýra eða jurtasjúkdóma og yfirleitt sérhvert atvik, sem mundi stofna í hættu lífi eða velferð þjóðarinnar allrar eða hluta hennar;

(e) minni háttar störf í þágu sveitarfélaga, þ. e. a. s. þau störf, sem meðlimir sveitarfélags vinna beint í þágu þess og má því líta á sem venjulega borgaraskyldu meðlima sveitarfélagsins, enda eigi íbúar sveitarfélagsins eða beinir fulltrúar þeirra rétt á því, að álits þeirra sé leitað um þörfina fyrir slík störf.

and control of a public authority and that the said person is not hired to or placed at the disposal of private individuals, companies or associations;

(d) any work or service exacted in cases of emergency, that is to say, in the event of war or of a calamity or threatened calamity, such as fire, flood, famine, earthquake, violent epidemic or epizootic diseases, invasion by animal, insect or vegetable pests, and in general any circumstance that would endanger the existence or the well-being of the whole or part of the population;

(e) minor communal service of a kind which, being performed by the members of the community in the direct interest of the said community, can therefore be considered as normal civic obligation incumbent upon the members of the community, provided that the members of the communty or their direct represantatives shall have the right to be consulted in regard to the need for such services.

3. gr.

Að því er tekur til þessarar samþykktar skal hugtakið „hlutaðeigandi stjórnvald“ tákna annaðhvort stjórnvald í móðurlandinu eða æðsta stjórnvald á hlutaðeigandi landsvæði.

Article 3

For the purposes of this Convention the term "competent authority" shall mean either an authority of the metropolitan country or the highes central authority in the territory concerned.

4. gr.

1. Hlutaðeigandi stjórnvald má ekki leggja á eða leyfa að lögð sé á nauðungar- eða skylduvinna í þágu einstaklinga, stofnana eða félaga.

2. Þar sem slík nauðungar- eða skylduvnina í þágu einstaklinga, stofnana eða félaga viðgengst á þeim tíma er framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skráir fullgildingu aðildarríkis á samþykkt þessari, skal aðildarríkið að fullu útiloka slíka nauðungar- eða skylduvinnu frá þeim degi er sam-

Article 4

1. The competent authority shall not impose or permit the imposition of forced or compulsory labour for he benefit of private individuals, companies or associations.

2. Where such forced or compulsory labour for the benefit of private individuals, companies or associations exists at the date on which a Member's ratification of this Convention is registered by the Director-General of the International Labour Office, the Member shall completely suppress such forced or com-

þykkt þessi gengur í gildi fyrir það aðildarríki.

5. gr.

1. Ekkert sérleyfi veitt einstaklingum, stofnunum eða félögum skal hafa í för með sér neins konar nauðungar- eða skylduvinnu við að framleiða eða safna saman vörum, sem slíkir einstaklingar, stofnanir eða félög nota eða verzla með.

2. Þar sem til eru sérleyfi, sem innihalda ákvæði, er hafa í för með sér þess háttar nauðungar- eða skylduvinnu, skulu slík ákvæði afnumin eins fljótt og unnt er, til þess að fullnægt verði ákvæðum 1. greinar þessarar samþykktar.

6. gr.

Jafnvel þar sem embættismönnum er skylt að hvetja íbúa, sem eru undir þeirra stjórn, til þess að ráða sig í einhverja vinnu, skulu þeir ekki þvinga þessa íbúa eða einstaka þeirra til þess að vinna fyrir einstaklinga, stofnanir eða félög.

7. gr.

1. Höfðingjum, sem ekki hafa stjórnarstörf með höndum, skal ekki heimilt að færa sér nauðungar- eða skylduvinnu í nyt.

2. Höfðingjum, sem hafa stjórnarstörf með höndum, skal heimilt að færa sér í nyt nauðungar- eða skylduvinnu, að fenginni skýlausri heimild hlutaðeigandi stjórnvalds, enda sé farið eftir ákvæðum 10. greinar.

3. Höfðingjar, sem eru tilhlýðilega viðurkenndir og fá ekki hæfileg laun í öðru formi, mega njóta persónulegrar þjónustu, enda sé þá farið eftir viðeigandi reglugerðum og gerðar séu allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir misbeitingu.

8. gr.

1. Ábyrgðin á sérhverri ákvörðun um að nota nauðungar- eða skylduvinnu, hvílir á æðsta borgaralegu stjórnvaldi á hlutaðeigandi landsvæði.

pulsory labour from the date on which this Convention comes into force for that Member.

Article 5

1. No concession granted to private individuals, companies or associations shall involve any form of forced or compulsory labour for the production or the collection of products which such private individuals, companies or associations utilise or in which they trade.

2. Where concessions exist containing provisions involving such forced or compulsory labour, such provisions shall be rescinded as soon as possible, in order to comply with Article 1 of this Convention.

Article 6

Officials of the administration, even when they have the duty of encouraging the populations under their charge to engage in some form of labour, shall not put constraint upon the said populations or upon any individual members thereof to work for private individuals, companies or associations.

Article 7

1. Chiefs who do not exercise administrative functions shall not have recourse to forced or compulsory labour.

2. Chiefs who exercise administrative functions may, with the express permission of the competent authority, have recourse to forced or compulsory labour, subject to the provisions of Article 10 of this Convention.

3. Chiefs who are duly recognised and who do not receive adequate remuneration in other forms may have the enjoyment of personal services, subject to due regulation and provided that all necessary measures are taken to prevent abuses.

Article 8

1. The responsibility for every decision to have recourse to forced or compulsory labour shall rest with the highest civil authority in the territory concerned.

2. Þó má það stjórnvald gefa æðstu héraðsstjórnum umboð til þess að krefjast nauðungar- eða skylduvinnu, ef það hefur ekki í för með sér að verkamennirnir séu fluttir frá heimkynnum sínum. Fyrrnefnt stjórnvald getur einnig um tíma og með þeim skilyrðum, sem sett kunna að verða í reglugerðum samkvæmt 23. grein þessarar samþykktar gefið æðstu héraðsstjórnum umboð til þess að krefjast nauðungar- eða skylduvinnu, sem hefur í för með sér flutning á verkamönnum frá heimkynnum þeirra, enda sé það gert til þess að greiða fyrir flutningi embættismanna stjórnarinnar þegar þeir eru að skyldustörfum og til flutnings á vörum stjórnarinnar.

9. gr.

Með þeim undantekningum, sem greinir í 10. gr. þessarar samþykktar, skal hvert það stjórnvald, sem er bært til þess að krefjast nauðungar- eða skylduvinnu, áður en það ákveður að notfæra slíka vinnu fullvissa sig um:

(a) að vinna sú eða þjónusta, sem látin skal í té, sé í beinar og brýnar þarfir þess samfélags, sem hennar er krafizt af;

(b) að vinnunnar eða þjónustunnar sé bráð eða yfirvofandi nauðsyn;

(c) að ekki hafi verið unnt að fá frjálst vinnuafl til þess að inna af hendi vinnuna eða þjónustuna með því að bjóða kaup eða vnnukjör, sem eigi séu lakari en þau, sem tíðkast á hlutaðeigand landsvæði fyrir slíka vinnu eða þjónustu; og

(d) að vinnan eða þjónustan muni ekki leggja of þunga byrði á íbúana með tilliti til þess vinnuafls, sem tiltækt er, og möguleika þeirra til þess að taka að sér vinnuna.

10. gr.

1. Smátt og smátt skal útrýma nauðungar- eða skylduvinnu, sem krafizt er sem skattgreiðslu, og nauðungar- eða skylduvinnu, sem höfðingjar, er hafa

2. Neverthless, that authority may delegate powers to the highest local authorities to exact forced or compulsory labour which does not involve the removal of the workers from their place of habitual residence. That authority may also delegate, for such periods and subject to such conditions as may be laid down in the regulations provided for in Article 23 of this Convention, powers to the highest local authorities to exact forced or compulsory labour which involves the removal of the workers from their place of habitual residence for the purpose of facilitating the movement of officals of the administration, when on duty, and for the transport of Government stores.

Article 9

Except as otherwise provided for in Article10 of this Convention, any authority competent to exact forced or compulsory labour shall, before deciding to have recourse to such labour, satisfy itself —

(a) that the work to be done or the service to be rendered is of important direct interest for the community called upon to do the work or render the service;

(b) that the work or service is of present or imminent necessity;

(c) that it has been impossible to obtain voluntary labour for carrying out the work or rendering the service by the offer of rates of wages and conditions of labour not less favourable than those prevailing in the area concerned for similar work or service; and

(d) that the work or service will not lay too heavy a burden upon the present population, having regard to the labour available and its capacity to undertake the work.

Article 10

1. Forced or compulsory labour exacted as a tax and forced or compulsory labour to which recourse is had for the execution of public work by chiefs who

stjórnarstörf með höndum, notfæra sér við framkvæmd starfa í þágu almennings.

2. Þar sem nauðungar- eða skylduvinnu er krafizt sem skattgreiðslu og höfðingjar, er hafa stjórnarstörf með höndum, notfæra sér nauðungar- eða skylduvinnu við framkvæmd starfa í almenningsþágu, skal hlutaðeigandi stjórnvald fyrst fullvissa sig um:

(a) að vinna sú eða þjónusta, sem látin skal í té, sé í beinar og brýnar þarfir þess samfélags, sem hennar er krafizt af;

(b) að vinnunnar eða þjónustunnar sé bráð eða yfirvofandi nauðsyn;

(c) að vinnan eða þjónustan muni ekki leggja of þunga byrði á íbúana með tilliti til þess vinnuafls, sem tiltækt er, og möguleika þeirra til þess að taka að sér vinnuna;

(d) að vinnan eða þjónustan hafi ekki í för með sér flutning verkamannanna frá heimkynnum þeirra;

(e) að framkvæmd vinnunnar eða þjónustunnar sé stjórnað eftir kröfum trúarbragða, félagslífs og landbúnaðar.

11. gr.

1. Til nauðungar- eða skylduvinnu má einungis kalla fullfæra karlmenn, sem augljóst er að séu ekki yngri en 18 ára og ekki eldri en 45 ára. Að undanskildum þeim tegundum vinnu, sem greinir í 10. grein þessarar samþykktar, skulu eftirfarandi takmarkanir og skilyrði gilda:

(a) Þegar því verður við komið skal læknir tilnefndur af stjórnvöldunum fyrirfram úrskurða hvort hlutaðeigandi menn séu ekki haldnir neinum smitandi sjúkdómi og að þeir séu líkamlega færir til þeirrar vinnu, sem þeim er ætluð, við þau skilyrði, sem hún fer fram við;

(b) undanskildir eru kennarar, nemendur og starfsmenn stjórnarinnar yfirleitt;

exercise administrative functions shall be progressively abolished.

2. Meanwhile, where forced or compulsory labour is exacted as a tax, and where recourse is had to forced or compulsory labour for the execution of public works by chiefs who exercise administrative functions, the authority concerned shall first satisfy itself —

(a) that the work to be done or the service to be rendered is of important direct interest for the community called upon to do the work or render the service;

(b) that the work or the service is of present or imminent necessity;

(c) that the work or service will not lay too heavy a burden upon the present population, having regard to the labour available and its capacity to undertake the work;

(d) that the work or service will not entail the removal of the workers from their place of habitual residence;

(e) that the execution of the work or the rendering of the service will be directed in accordance with the exigencies of religion, social life and agriculture.

Article 11

1. Only adult able-bodied males who are of an apparent age of not less than 18 and not more than 45 years may be called upon for forced or compulsory labour. Except in respect of the kinds of labour provided for in Article 10 of this Convention, the following limitations and conditions shall apply:

(a) whenever possible prior determination by a medical officer appointed by the administration that the persons concerned are not suffering from any infectious or contagious disease and that they are physically fit for the work required and for the conditions under which it is to be carried out;

(b) exemption of school teachers and pupils and of officals of the administration in general;

(c) í hverju samfélagi skal haldið eftir eins mörgum fullfærum karlmönnum og ómissandi eru fjölskyldu- og félagslífi;
(d) virða skal hjúskapar- og fjölskyldutengsl.

2. Með tilliti til stafliðs c í undanförnum tölulið, skulu reglugerðir þær, sem um ræðir í 23. grein þessarar samþykktar, ákveða hve mikinn hluta fullorðinna vinnufærra karla megi á hverjum tíma taka til nauðungar- eða skylduvinnu, þó má þessi hluti aldrei vera meiri en 25%. Við ákvörðun þessa hlutfalls, skal hlutaðeigandi stjórnvald taka tillit til þess hve fólkið býr þétt, hversu það er þroskað félagslega og líkamlega, árstíða, og þeirrar vinnu, sem hlutaðeigandi fólk verður að framkvæma sjálfs sín vegna í heimahéraði sínu, og yfirleitt skal hafa í huga efnahagslegar og félagslegar nauðsynjar fyrir eðlilegt líf hlutaðeigandi samfélags.

(c) the maintenance in each community of the number of adult able-bodied men indispensable for family and social life;
(d) respect for conjugal and family ties.

2. For the purposes of sub-paragraph (c) of the preceding paragraph, the regulations provided for in Article 23 of this Convention shall fix the proportion of the resident adult ablebodied males who may be taken at any one time for forced or compulsory labour, provided always that this proportion shall in no case exceed 25 per cent. In fixing this proportion the competent authority shall take account of the density of the population, of its social and physical development, of the seasons, and of the work which must be done by the persons concerned on their own behalf in their locality, and, generally, shall have regard to the economic and social necessities of the normal life of the community concerned.

12. gr.

1. Hámarkstími sá, sem taka má mann til nauðungar - eða skylduvinnu, hverrar tegundar sem er, á hverju tólf mánaða tímabili, skal ekki fara fram úr sextíu dögum að meðtöldum þeim tíma, sem fer til ferða til og frá vinnustað.

2. Hver sá, sem krafinn er nauðungar- eða skylduvinnu, skal fá í hendur skírteini, er greini þau tímabil er hann hefur innt af hendi slíka vinnu eða þjónustu.

Article 12

1. The maximum period for which any person may be taken for forced or compulsory labour of all kinds in any one period of twelve months shall not exceed sixty days, including the time spent in going to and from the place of work.

2. Every person from whom forced or compulsory labour is exacted shall be furnished with a certificate indicating the periods of such labour which he has completed.

13. gr.

1. Venjulegur vinnutími sérhvers manns, sem vinnur nauðungar- eða skylduvinnu, skal vera hinn sami og tíðkast í frjálsri vinnu og fyrir vinnu fram yfir þann tíma skal greiða eftir sama taxta og greitt er eftir fyrir yfirvinnu í frjálsri vinnu.

2. Allir þeir, sem vinna einhvers konar skylduvinnu, skulu fá vikulegan hvíldardag og skal hann, ef mögulegt er,

Article 13

1. The normal working hours of any person from whom forced or compulsory labour is exacted shall be the same as those prevailing in the case of voluntary labour, and the hours worked in excess of the normal working hours shall be remunerated at the rates prevailing in the case of overtime for voluntary labour.

2. A weekly day of rest shall be granted to all persons from whom forced or compulsory labour of any kind is exacted

vera sá sami og venjulegur frídagur á hlutaðeigandi landsvæði.

14. gr.

1. Að undantekinni þeirri nauðungar- eða skylduvinnu, sem um ræðir í 10. grein þessarar samþykktar, skal greiða fyrir hvers konar nauðungar- eða skylduvinnu í reiðu fé og ekki eftir lægri taxta en greitt er eftir fyrir sams konar vinnu, annaðhvort þar sem unnið er eða þar sem vinnuaflið er frá, eftir því hvor er hærri.

2. Að því er tekur til vinnu, sem höfðingjar notfæra sér við framkvæmd stjórnarstarfa, skal komið á launagreiðslum í samræmi við ákvæði undanfarandi töluliðs eins fljótt og unnt er.

3. Launin skulu greidd hverjum einstökum verkamanni fyrir sig, en ekki höfðingja kynflokks hans eða neinu öðru stjórnvaldi.

4. Við útreikning launa skulu dagar þeir, sem fara í ferðir til og frá vinnustað, teljast vinnudagar.

5. Ekkert í þessari grein skal vera því til fyrirstöðu, að venjulegt fæði sé látið upp í kaup, en slíkt fæði skal vera a. m. k. jafnmikið að verðgildi og það er reiknað, en ekki má draga frá kaupi til greiðslu á sköttum eða fyrir sérstöku fæði, fatnaði eða húsnæði, sem verkamanninum er látið í té til þess að halda honum hæfum til að stunda vinnu sína við sérstakar aðstæður í einhverju starfi, eigi heldur fyrir verkfærum.

15. gr.

1. Sérhver lög eða reglugerðir varðandi bætur verkamanns fyrir slys eða sjúkdóm, sem stafar af vinnu hans, og sérhver lög eða reglugerðir, er kveða á um bætur til skylduliðs látinna eða slasaðra verkamanna eða öryrkja, sem eru eða skulu vera í gildi á hlutaðeigandi

and this day shall coincide as far as possible with the day fixed by tradition or custom in the territoires or regions concerned.

Article 14

1. With the exception of the forced or compulsory labour provided for in Article 10 of this Convention, forced or compulsory labour of all kinds shall be remunerated in cash at rates not less than those prevailing for similar kinds of work either in the district in which the labour is employed or in the district from which the labour is recruited, whichever may be the higher.

2. In the case of labour to which recourse is had by chiefs in the exercise of their administrative functions, payment of wages in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be introduced as soon as possible.

3. The wages shall be paid to each worker individually and not to his tribal chief or to any other authority.

4. For the purpose of payment of wages the days spent in travelling to and from the place of work shall be counted as working days.

5. Nothing in this Article shall prevent ordinary rations being given as a part of wages, such rations to be at least equivalent in value to the money payment they are taken to represent, but deductions from wages shall not be made either for the payment of taxes or for special food, clothing or accommodation supplied to a worker for the purpose of maintaining him in a fit condition to carry on his work under the special conditions of any employment, or for the supply of tools.

Article 15

1. Any laws or regulations relating to workmen's compensation for accidents or sickness arising out of the employment of the worker and any laws or regulations providing compensation for the dependants of deceased or incapacitated workers which are or shall be in force in

landsvæði, skulu taka jafnt til þeirra, sem vinna nauðungar- eða skylduvinnu, og frjálsra verkamanna.

2. Jafnan skal það skylda sérhvers stjórnvalds, sem hefur í þjónustu sinni verkamann í nauðungar- eða skylduvinnu, að tryggja framfærslu sérhvers slíks verkamanns, sem vegna slyss eða sjúkdóms, er stafar af vinnu hans, er algerlega eða að nokkru leyti ófær til þess að sjá fyrir sér sjálfur, svo og að gera ráðstafanir til þess að tryggja framfærslu sérhvers manns, sem er raunverulega á framfæri slíks verkamanns, ef vinna hans veldur honum örorku eða dauða.

16. gr.

1. Eigi skulu menn, sem vinna nauðungar- eða skylduvinnu, fluttir til staða, þar sem fæði eða loftslag er svo frábrugðið því, sem þeir hafa átt að venjast, að heilsu þeirra stafi hætta af, nema þegar sérstök brýn nauðsyn krefur.

2. Aldrei skal leyfa flutning slíkra verkamanna án þess að hægt sé að gera allar þær ráðstafanir varðandi heilbrigði og húsnæði, sem nauðsynlegar eru til þess að aðhæfa slíka verkamenn aðstæðunum og vernda heilsu þeirra.

3. Þegar ekki er hægt að komast hjá slíkum flutningum skulu gerðar ráðstafanir eftir ráði þar til bærs læknis til þess að venja verkamennina smátt og smátt við hið nýja fæði og loftslag.

4. Þegar verkamenn, sem hér um ræðir, eru látnir vinna reglulega vinnu, sem þeir eru ekki vanir, skulu gerðar ráðstafanir til þess að venja þá við hana, einkum að því er varðar þjálfun þeirra smátt og smátt, vinnutíma og veitingu hvíldartíma, svo og hvers konar aukningu eða bót á fæði eftir því sem nauðsynlegt kann að vera.

17. gr.

Áður en leyft er að nota nauðungar- eða skylduvinnuafl við byggingar eða viðhald, sem hefur það í för með sér að verkamennirnir verða að dvelja á vinnustað, skal gæta þess, að ráðstafanir hafi verið gerðar til þess að koma í veg fyrir, að þeir verði fyrir óhóflegum óþægindum, og einkum skal gæta þess, að:

the territory concerned shall be equally applicable to persons from whom forced or compulsory labour is exacted and to voluntary workers.

2. In any case it shall be an obligation on any authority employing any worker on forced or compulsory labour to ensure the subsistence of any such worker who, by accident or sickness arising out of his employment, is rendered wholly or partially incapable of providing for himself, and to take measures to ensure the maintenance of any persons actually dependent upon such a worker in the event of his incapacity or decease arising out of his employment.

Article 16

1. Except in cases of special necessity, persons from whom forced or compulsory labour is exacted shall not be transferred to districts where the food and climate differ so considerably from those to which they have been accustomed as to endanger their health.

2. In no case shall the transfer of such workers be permitted unless all measures relating to hygiene and accommodation which are necessary to adapt such workers to the conditions and to safeguard their health can be strictly applied.

3. When such transfer cannot be avoided, measures of gradual habituation to the new conditions of diet and of climate shall be adopted on competent medical advice.

4. In cases where such workers are required to perform regular work to which they are not accustomed, measures shall be taken to ensure their habituation to it, especially as regards progressive training, the hours of work and the provisions of rest intervals, and any increase or amelioration of diet which may be necessary.

Article 17

Before permitting recourse to forced or compulsory labour for works of construction or maintenance which entail the workers remaining at the workplaces

stað um lengri tíma, skal hlutaðeigandi stjórnvald fullvissa sig um:

(1) að gerðar séu allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að vernda heilsu verkamanna og tryggja nauðsynlega læknishjálp og sérstaklega: a) að verkamennirnir gangi undir læknisskoðun áður en þeir hefja vinnu og á vissum fresti á starfstímanum, b) að við höndina sé nægilegt læknalið, lyfjabúðir, sjúkrahús og útbúnaður, sem nauðsynlegt er til þess að fullnægja öllum þörfum, og c) að hollustuhættir á vinnustöðunum, drykkjarvatn, matur, eldsneyti og eldunartæki, svo og húsnæði og klæðnaður, þar sem það á við, séu fullnægjandi;

(2) að tilteknar ráðstafanir séu gerðar til þess að tryggja framfærslu fjölskyldna verkamannanna, sérstaklega með því að greiða fyrir sendingu hluta kaupsins á tryggan hátt til fjölskyldunnar eftir beiðni verkamannsins eða með samþykki hans;

(3) að ferðir verkamannanna til og frá vinnustað séu á kostnað og ábyrgð stjórnarinnar, sem skal greiða fyrir þessum flutningum með því að færa sér fullkomlega í nyt alla möguleika til flutnings;

(4) að þegar verkamaður veikist eða verður fyrir slysi, sem veldur vanhæfi til vinnu um tiltekinn tíma, sé hann fluttur heim til sín á kostnað stjórnarinnar;

(5) að sérhverjum verkamanni, sem kann að óska þess að halda áfram vinnu sem frjáls verkamaður að loknum nauðungar- eða skylduvinnutíma sínum, sé það heimilt án þess að hann missi rétt til heimsendingar sér að kostnaðarlausu um tveggja ára skeið.

for considerable periods, the competent authority shall satisfy itself —

(1) that all necessary measures are taken to safeguard the health of the workers and to guarantee the necessary medical care, and, in particular, (a) that the workers are medically examined before commencing the work and at fixed intervals during the period of service, (b) that there is an adequate medical staff, provided with the dispensaries, infirmaries, hospitals and equipment necessary to meet all requirements, and (c) that the sanitary conditions of the workplaces, the supply of drinking water, food, fuel, and cooking utensils, and, where necessary, of housing and clothing, are satisfactory;

(2) that definite arrangements are made to ensure the subsistence of the families of the workers, in particular by facilitating the remittance, by a safe method, of part of the wages to the family, at the request or with the consent of the workers;

(3) that the journeys of the workers to and from the workplaces are made at the expense and under the responsibility of the administration, which shall facilitate such journeys by making the fullest use of all available means of transport;

(4) that, in case of illness or accident causing incapacity to work of a certain duration, the worker is repatriated at the expense of the administration;

(5) that any worker who may wish to remain as a voluntary worker at the end of his period of forced or compulsory labour is permitted to do so without, for a period of two years, loosing his right to repatriation free of expense to himself.

18. gr.

1. Útrýma skal eins fljótt og unnt er nauðungar- eða skylduvinnu við flutning á mönnum eða vörum, svo sem vinnu

Article 18

1. Forced or compulsary labour for the transport of persons or goods, such as the labour of porters or boatmen, shall

burðarkarla eða ferjumanna. Á meðan á þessari útrýmingu stendur skal hlutaðeigandi stjórnvald setja reglugerð, sem meðal annars kveði á um: a) að slíkt vinnuafl skuli einungis nota til þess að greiða fyrir flutningum starfsmanna stjórnarinnar, þegar þeir eru að skyldustörfum, eða flutningum á vörum stjórnarinnar eða flutningum á öðrum embættismönnum þegar mjög brýna nauðsyn ber til, b) að verkamennirnir, sem eru í slíkri vinnu, hafi læknisvottorð um að þeir séu líkamlega hæfir til hennar, þegar því verður við komið, en þegar svo er ekki skal vinnuveitandi þeirra vera ábyrgur fyrir því að þeir séu líkamlega færir til starfa og þjáist ekki af neinum smitandi sjúkdómi, c) hámarksbyrði, sem þessir verkamenn mega bera, d) hversu langt frá heimilum þeirra megi í mesta lagi flytja þá, e) hámarksdagafjölda á hverjum mánuði eða öðru tímabili, sem halda megi þeim í vinnu, þar með taldir dagar, er fara til heimferðar þeirra, og f) hvaða menn hafa heimild til þess að krefjast þessarar tegundar nauðungar- eða skylduvinnu og hve langt sú heimild nær.

2. Við ákvörðun þess hámarks, sem greinir í stafliðunum c), d) og e) í fyrirfarandi tölulið, skal hlutaðeigandi stjórnvald taka tillit til allra atriða, sem máli skipta, þ. á. m. líkamlegs þroska landsmanna þar sem verkamennirnir eru teknir, náttúru landsins, sem þeir verða að ferðast yfir, og loftslags.

3. Hlutaðeigandi stjórnvald skal enn fremur sjá um, að venjulegar dagleiðir slíkra verkamanna séu ekki lengri en svo að samsvari að meðaltali átta stunda vinnudegi og sé þá undirskilið að ekki sé einungis tekið tillit til þeirra byrða, sem bera þarf, og vegalengdarinnar, heldur einnig þess, hvernig vegurinn er, árstíðarinnar og allra annarra atriða, er máli skipta, svo og að þegar menn eru á ferð fram yfir venjulegan tíma á dag, skuli greitt fyrir þann tíma eftir hærri taxta en hinum venjulega.

be abolished within the shortest possible period. Meanwhile the competent authority, shall promulgate regulations determining, **inter alia,** (a) that such labour shall only be employed for the purpose of facilitating the movement of officials of the administration, when on duty, or for the transport of Government stores, or, in cases of very urgent necessity, the transport of persons other than officials, (b) that the workers so employed shall be medically certified to be physically fit, where medical examination is possible, and that where such medical examination is not practicable the person employing such workers shall be held responsible for ensuring that they are physically fit and not suffering from any infectious or contagious disease, (c) the maximum load which these workers may carry, (d) the maximum distance from their homes to which they may be taken, (e) the maximum number of days per month or other period for which they may be taken, including the days spent in returning to their homes, and (f) the persons entitled to demand this form of forced or compulsory labour and the extent to which they are entitled to demand it.

2. In fixing the maxima referred to under (c), (d) and (e) in the foregoing paragraph, the competent authority shall have regard to all relevant factors, including the physical development of the population from which the workers are recruited, the nature of the country through which they must travel and the climatic conditions.

3. The competent authority shall further provide that the normal daily journey of such workers shall not exceed a distance corresponding to an average working day of eight hours, it being understood that account shall be taken not only of the weight to be carried and the distance to be covered, but also of the nature of the road, the season and all other relevant factors, and that, where hours of journey in excess of the normal daily journey are exacted, they shall be remunerated at rates higher than the normal rates.

19. gr.

1. Hlutaðeigandi stjórnvald skal því aðeins leyfa notkun nauðungarvinnu við jarðrækt, að um sé að ræða varúðarráðstafanir gegn hungursneyð eða matvælaskorti og aðeins með því skilyrði að matvælin eða framleiðslan verði eign einstaklinganna eða samfélagsins, sem framleiðir þau.

2. Þessa grein má ekki skýra á þann veg, að hún afnemi skyldu meðlima samfélags til að inna af höndum störf, sem samfélagið krefst af þeim samkvæmt lögum eða venju, þegar framleiðslan er skipulögð á félagslegum grundvelli í samræmi við lög eða venju og framleiðslan eða ágóði af sölu hennar verður eign samfélagsins.

Article 19

1. The competent authority shall only authorise recourse to compulsory cultivation as a method of precaution against famine or a deficiency of food supplies and always under the condition that the food or produce shall remain the property of the individuals or the community producing it.

2. Nothing in this Article shall be construed as abrogating the obligation on members of a community, where production is organised on a communal basis by virtue of law or custom and where the produce or any profit accruing from the sale thereof remain the property of the community, to perform the work demanded by the community by virtue of law or custom.

20. gr.

Lög um fjöldarefsingar, samkvæmt hverjum er hægt að refsa samfélagi fyrir afbrot, sem einhver meðlima þess hefur framið, skulu ekki hafa að geyma ákvæði um að nauðungar- eða skyldu-vinna sé lögð á samfélagið sem refsing.

Article 20

Collective punishment laws under which a community may be punished for crimes committed by any of its members shall not contain provisions for forced or compulsory labour by the community as one of the methods of punishment.

21. gr.

Eigi má nota nauðungar- eða skyldu-vinnu neðanjarðar í námum.

Article 21

Forced or compulsory labour shall not be used for work underground in mines.

22. gr.

Ársskýrslur þær, sem aðildarríki, er fullgilda þessa samþykkt, undirgangast að senda Alþjóðavinnumálaskrifstofunni í samræmi við 22. grein stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar um ráðstafanir, sem þau hafa gert til þess að framfylgja ákvæðum þessarar samþykktar, skulu hafa að geyma eins fullkomnar upplýsingar og mögulegt er, að því er tekur til hvers einstaks hlutaðeigandi landsvæðis, um það hversu mikið nauðungar- eða skylduvinnuafl hafi verð hagnýtt á landsvæðinu, til hvers það hafi verið notað, sjúkra- og dánartölu, vinnutíma, greiðslumáta launa og kauptaxta og hverjar aðrar upplýsingar, sem máli skipta.

Article 22

The annual reports that Members which ratify this Convention agree to make to the International Labour Office, pursuant to the provisions of Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, on the measures they have taken to give effect to the provisions of this Convention, shall contain as full information as possible, in respect of each territory concerned, regarding the extent to which recourse has been had to forced or compulsory labour in that territory, the purposes for which it has been employed, the sickness and death rates, hours of work, methods of payment of wages and rates of wages, and any other relevant information.

23. gr.

1. Til þess að framfylgja ákvæðum þessarar samþykktar, skal hlutaðeigandi stjórnvald gefa út nákvæmar reglugerðir um notkun nauðungar- eða skylduvinnu.

2. Þessar reglugerðir skulu meðal annars hafa að geyma reglur, er heimili sérhverjum manni, sem krafinn er nauðungar- eða skylduvinnu, að bera fram við stjórnvöldin kvartanir varðandi vinnuskilyrði og tryggi það að slíkar kvartanir séu rannsakaðar og teknar til athugunar.

24. gr.

Í öllum tilfellum skulu gerðar viðeigandi ráðstafanir til tryggingar því að reglugerðunum um notkun nauðungar- eða skylduvinnu sé stranglega framfylgt, annaðhvort með því að láta það vinnueftirlit, sem hefur með höndum eftirlit með frjálsri vinnu, einnig ná til nauðungar- og skylduvinnu eða á annan hátt, sem við á. Ráðstafanir skulu einnig gerðar til tryggingar því að reglugerðirnar komi til vitundar þeirra, sem slíka vinnu láta í té.

25. gr.

Ólögleg notkun nauðungar- eða skylduvinnu skal vera refsiverð og það skal vera skylda sérhvers aðildarríkis sem fullgildir samþykktina, að tryggja það, að refsing sú, sem lög ákveða, sé fullnægjandi og stranglega beitt.

26. gr.

1. Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgildir þessa samþykkt, skuldbindur sig til þess að láta hana taka til landsvæða, sem eru undir yfirráðum þess, lögsögu, vernd, lénsdæmi, eftirliti eða stjórn, að svo miklu leyti sem það hefur rétt til þess að taka á sig skyldur varðandi réttarskipun innanlands. Ef slíkt aðildarríki kann að óska þess að færa sér í nyt ákvæði 35. greinar stjórnarskrár Alþjóða-

Article 23

1. To give effect to the provisions of this Convention the competent authority shall issue complete and precise regulations governing the use of forced or compulsory labour.

2. These regulations shall contain, inter alia, rules permitting any person from whom forced or compulsory labour is exacted to forward all complaints relative to the conditions of labour to the authorities and ensuring that such complaints will be examined and taken into consideration.

Article 24

Adequate measures shall in all cases be taken to ensure that the regulations governing the employment of forced or compulsory labour are strictly applied, either by extending the duties of any existing labour inspectorate which has been established for the inspection of voluntary labour to cover the inspection of forced or compulsory labour or in some other appropriate manner. Measures shall also be taken to ensure that the regulations are brought to the knowledge of persons from whom such labour is exacted.

Article 25

The illegal exaction of forced or compulsory labour shall be punishable as a penal offence, and it shall be an obligation on any Member ratifying this Convention to ensure that the penalties imposed by law are really adequate and are strictly enforced.

Article 26

1. Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to apply it to the territories placed under its sovereignty, jurisdiction, protection, suzerainty, tutelage or authority, so far as it has the right to accept obligations affecting matters of internal jurisdiction; provided that, if such Member may desire to take advantage of the provisions of Article 35 of the Constitution of the International

vinnumálastofnunarinnar, skal það þó láta fullgildingarskjali sínu fylgja yfirlýsingu, er greini:

(1) landsvæði þau, sem það ætlar sér að láta ákvæði þessarar samþykktar ná til án takmarkana;

(2) landsvæði þau, sem það ætlar að láta ákvæði samþykktarinnar ná til með takmörkunum og hverjar þær takmarkanir séu;

(3) landsvæði, sem það áskilur sér rétt til að taka ákvörðun um síðar.

2. Framangreinda yfirlýsingu ber að skoða sem óskiptan hluta fullgildingarinnar og skal hafa sama gildi og hún. Sérhvert aðildarríki getur með síðari yfirlýsingu ógilt að nokkru eða öllu leyti fyrirvara þá, sem gerðir eru í upprunalegu yfirlýsingunni í samræmi við 2. og 3. tölulið þessarar greinar.

Labour Organisation, it shall append to its ratification a declaration stating —

(1) the territories to which it intends to apply the provisions of this Convention without modification;

(2) the territories to which it intends to apply the provisions of this Convention subject to modifications, together with details of the said modifications;

(3) the territories in respect of which it reserves its decision.

2. The aforesaid declaration shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification. It shall be open to any Member, by a subsequent declaration, to cancel in whole or in part the reservations made, in pursuance of the provisions of subparagraph (2) and (3) of this Article, in the original declaration.

27. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari samkvæmt þeim skilyrðum, sem sett eru í stjórnarskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

Article 27

The formel ratifications of this Convention under the conditions set fourth in the Constitution of the International Labour Organisation shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

28. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir aðildarríki er fullgildingar þeirra hafa verið skráðar hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni.

2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjóranum.

3. Síðan gengur samþykkt þessi í gildi, að því er snertir hvert einstakt aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

Article 28

1. This Convention shall be binding only upon those Members whose ratifications have been registered with the International Labour Office.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which the ratification has been registered.

29. gr.

Um leið og fullgildingar tveggja aðildarríkja Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hafa verið skráðar hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni, skal framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrif-

Article 29

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the International Labour Office, the Director-General of the International

stofunnar tilkynna það öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

30. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að tíu árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Þess háttar uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en að ári liðnu frá skrásetningu hennar hjá Alþjóðavinnumálaskrifstofunni.

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í fimm ára tímabil og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að liðnu hverju fimm ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

31. gr.

Að loknu sérhverju fimm ára tímabili frá gildistöku samþykktar þessarar, skal stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar gefa allsherjarþinginu skýrslu um áhrif þessarar samþykktar og athuga hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

32. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt allri eða hluta hennar, skal fullgiding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt ipso jure hafa í för með sér uppsögn þessarar samþykktar án tafar, hvað sem ákvæðum 30. greinar hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi, og þá frá þeim tíma er það gerðist.

Labour Office shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 30

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the International Labour Office.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of five years, and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of five years under the terms provided for in this Article.

Article 31

At the expiration of each period of five years after the coming into force of this Convention, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 32

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, the ratification by a Member of the new revising Convention shall **ipso jure** involve denunciation of this Convention without any requirement of delay, notwithstanding the provisions of Article 30 above, if and when the new revising Convention shall have come into force.

2. Eftir gildistöku hinnar nýju samþykktar skal aðildarríkjunum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt.

3. Þessi samþykkt skal þó gilda áfram fyrir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana en ekki hina nýju samþykkt.

2. As from the date of the coming into force of the new revising Convention, the present Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

3. Neverthless, this Convention shall remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

33. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar skulu báðir vera fullgildir.

Article 33

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Hinn 8. maí 1957 samþykkti Alþingi þingsályktun um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta ofangreinda samþykkt, sem gerð var á 14. þingi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar (I.L.O.) í Genf.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent aðalforstjóra Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hinn 17. febrúar 1958, skv. auglýsingu utanríkismálaráðuneytisins nr. 11, dags. 10. marz 1958.

Skv. 28. gr. samþykktarinnar gekk hún í gildi, að því er Ísland varðar hinn 17. febrúar 1959.

Nr. 38. *London, 5. júlí 1930.*

Alþjóðasáttmáli um hleðslumerki skipa.

International Load Line Convention.

CHAPTER I

Preliminary.

Article 1

General Obligation of Convention.

So that the load lines prescribed by this Convention shall be observed, the Contracting Governments undertake to give effect to the provisions of this Convention, to promulgate all regulations, and to take all other steps which may be necessary to give this Convention full and complete effect.

The provisions of this Convention are completed by Annexes, which have the same force and take effect at the same time as this Convention. Every reference to this Convention implies at the same time a reference to the Rules annexed thereto.

Article 2

Scope of Convention.

1. This Convention applies to all ships engaged on international voyages, which belong to countries the Governments of which are Contracting Governments, or to territories to which this Convention is applied under Article 21, except —

(a) ships of war; ships solely engaged in fishing; pleasure yachts and ships not carrying cargo or passengers;

(b) ships of less than 150 tons gross.

2. Ships when engaged on international voyages between the near neigh-

bouring ports of two or more countries may be exempted by the Administration to which such ships belong from the provisions of this Convention, so long as they shall remain in such trades, if the Governments of the countries in which such ports are situated shall be satisfied that the sheltered nature and conditions of such voyages between such ports make it unreasonable or impracticable to apply the provisions of this Convention to ships engaged in such trades.

3. All agreements and arrangements relating to load line or matters appertaining thereto at present in force between Contracting Governments shall continue to have full and complete effect during the terms thereof as regards —

(a) ships to which this Convention does not apply;

(b) ships to which this Convention applies in respect of matters for which it has not expressly provided.

To the extent, however, that such agreements or arrangements conflict with the provisions of this Convention, the provisions of this Convention shall prevail.

Subject to any such agreement or arrangement —

(a) all ships to which this Convention does not apply; and

(b) all matters which are not expressly provided for in this Convention;

shall remain subject to the legislation of each Contracting Government to the same extent as if this Convention had not been made.

Article 3

Definitions.

In this Convention, unless expressly provided otherwise —

(a) a ship is regarded as belonging to a country if it is registered by the Government of that country;

(b) the expression "Administration" means the Government of the country to which the ship belongs;

(c) an "international voyage" is a voyage from a country to which this Convention applies to a port outside such country, or conversely, and for this purpose, every colony, overseas territory, protectorate or territory under suzerainty or mandate is regarded as a seperate country;

(d) the expression "Rules" means the Rules contained in Annexes I, II and III;

(e) a "new ship" is a ship, the keel of which is laid on or after the 1st July, 1932, all other ships being regarded as existing ships;

(f) the expression "steamer"includes any vessel propelled by machinery.

Article 4

Cases of "Force Majeure."

No ship, which is not subject to the provisions of this Convention at the time of its departure on any voyage, shall become subject to the provisions of this Convention on account of any deviation from its intended voyage due to stress of weather or any other cause of **force majeure.**

In applying the provisions of this Convention, the Administration shall give due consideration to any deviation or delay caused to any ship owing to stress of weather or to any other cause of **force majeure.**

CHAPTER II
Load Line: Survey and Marking.

Article 5
General Provisions.

No ship to which this Convention applies shall proceed to sea on an international voyage after the date on which this Convention comes into force, unless the ship, being —

A. a new ship,
   (a) has been surveyed in accordance with the provisions of Annex I;
   (b) complies with the provisions of Part II of Annex I; and
   (c) has been marked in accordance with the provisions of this Convention.

B. an existing ship,
   (a) has been surveyed and marked (whether before or after this Convention comes into force) in accordance with the conditions prescribed either in paragraph A of this Article or in one of the sets of Rules for the Assignment of Load Line particularised in Annex IV; and
   (b) complies with the provisions of Part II of Annex I in principle, and also in detail, so far as is reasonable and practicable, having regard to the efficiency of (i) the protection of openings; (ii) guard rails; (iii) freeing ports, and (iv) means of access to crews' quarters provided by the existing arrangements, fittings and appliances on the ship.

Article 6
Provisions for Steamers carrying Timber Deck Cargoes.

1. A steamer which has been surveyed and marked under Article 5 shall be entitled to be surveyed and marked with a timber load line under Part V of Annex I if, being —

A. a new ship, it complies with the conditions and provisions prescribed in Part V of Annex I;

B. an existing ship, it complies with the conditions and provisions of Part V of Annex I other than Rule LXXX, and also in principle, so far as is reasonable and practicable, with the conditions and provisions prescribed by Rule LXXX provided that in assigning a timber load line to an existing ship the Administration shall make such addition to the freeboard as shall be reasonable, having regard to the extent to which such ship falls short of full compliance with the conditions and provisions prescribed in Rule LXXX.

2. A steamer when using the timber load line shall comply with Rules LXXXIV, LXXXV, LXXXVI, LXXXVIII and LXXXIX.

Article 7
Provisions for Tankers.

A steamer which has been surveyed under Article 5 shall be entitled to be surveyed and marked as a tanker under Part VI of Annex I if, being —

A. a new ship, it complies with the conditions and provisions prescribed in Part VI of Annex I;

B. an existing ship, it complies with the conditions and provisions in Rules XCIII, XCVI, XCVII, XCVIII and XCIX, and also in principle so far as is reasonable and practicable with Rules XCIV, XCV and C, provided that in assigning a tanker load line to an existing ship the Administration shall make

such addition to the freeboard as shall be reasonable having regard to the extent to which such ship falls short of full compliance with the conditions and provisions prescribed in Rules XCIV, XCV and C.

Article 8

Provisions for Ships of Special Types.

For steamers over 300 feet in length, possessing constructional features similar to those of a tanker which afford extra invulnerability against the sea, a reduction in freeboard may be granted.

The amount of such reduction shall be determined by the Administration in relation to the free board assigned to tankers, having regard to the degree of compliance with the conditions of assignment laid down for these ships, and the degree of subdivision provided.

The freeboard assigned to such a ship shall in no case be less than would be assigned to the ship as a tanker.

Article 9

Survey.

The survey and marking of ships for the purpose of this Convention shall be carried out by officers of the country to which the ships belong, provided that the Government of each country may entrust the survey and marking of its ships either to Surveyors nominated for this purpose, or to organisations recognised by it. In every case the Government concerned fully guarantees the completeness and efficiency of the survey and marking.

Article 10

Zones and Seasonal Areas.

A ship to which this Convention applies shall conform to the conditions applicable to the zones and seasonal areas described in Annex II to this Convention.

A port standing on the boundary line between two zones shall be regarded as within the zone from or into which the ship arrives or departs.

CHAPTER III

Certificates.

Article 11

Issue of Certificates.

A certificate, called "International Load Line Certificate," shall be issued to every ship which has been surveyed and marked in accordance with this Convention, but not otherwise.

An International Load Line Certificate shall be issued either by the Government of the country to which the ship belongs or by any person or organisation duly authorised by that Government, and in every case the Government assumes full responsability for the certificate.

Article 12

Issue of Certificates by another Government.

The Government of a country to which this Convention applies may, at the request of the Government of any other country to which this Convention applies,

cause any ship which belongs to the last-mentioned country, or (in the case of an unregistered ship) which is to be registered by the Government of that country, to be surveyed and marked, and, if satisfied that the requirements of this Convention are complied with, issue an International Load Line Certificate to such ship, under its own responsibility. Any certificate so issued must contain a statement to the effect that it has been issued at the request of the Government of the country to which the ship belongs, or of the Government by whom the ship is to be registered, as the case may be, and it shall have the same force and receive the same recognition as a certificate issued under Article 11 of this Convention.

Article 13

Form of Certificate.

The International Load Line Certificates shall be drawn up in the official language or languages of the country by which they are issued.

The form of the certificate shall be that of the model given in Annex III, subject to such modifications as may, in accordance with Rule LXXVIII, be made in the case of ships carrying timber deck cargoes.

Article 14

Duration of Certificates.

1. An International Load Line Certificate shall, unless it is renewed in accordance with the provisions of paragraph 2 of this Article, expire at the end of such period as may be specified therein by the Administration which issues it: but the period so specified shall not exceed five years from the date of issue.

2. An International Load Line Certificate may be renewed from time to time by the Administration which issued it for such period (not exceeding five years on any occasion) as the Administration thinks fit, after a survey not less effective than the survey required by this Convention before the issue of the certificate, and any such renewal shall be endorsed on the certificate.

3. An Administration shall cancel any International Load Line Certificate issued to a ship belonging to its country:

A. If material alterations have taken place in the hull and superstructures of the ship which affect the calculations of freeboard.

B. If the fittings and appliances for the (i) protection of openings, (ii) guard rails, (iii) freeing ports and (iv) means of access to crews' quarters are not maintained in as effective a condition as they were in when the certificate was issued.

C. If the ship is not inspected periodically at such times and under such conditions as the Administration may think necessary for the purpose of securing that the hull and superstructures referred to in Condition A are not altered and that the fittings and appliances referred to in Condition B are maintained as therein provided throughout the duration of the certificate.

Article 15

Acceptance of Certificates.

International Load Line Certificates issued under the authority of a Contracting Government shall be accepted by the other Contracting Governments as having the same force as the certificates issued by them to ships belonging to their respective countries.

Article 16

Control.

1. A ship to which this Convention applies, when in a port of a country to which it does not belong, is in any case subject to control with respect to load line as follows: An officer duly authorised by the Government of that country may take such steps as may be necessary for the purpose of seeing that there is on board a valid International Load Line Certificate. If there is such a certificate on board the ship, such control shall be limited to the purpose of securing —

(a) that the ship is not loaded beyond the limits allowed by the certificate;

(b) that the position of the load line on the ship corresponds with the certificate; and

(c) that the ship has not been so materially altered in respect to the matters dealt with in conditions A and B (set out in paragraph 3 of Article 14) that the ship is manifestly unfit to proceed to sea without danger to human life.

2. Only officers possessing the necessary technical qualifications shall be authorised to exercise control as aforesaid, and if such control is exercised under (c) above, it shall only be exercised in so far as may be necessary to secure that the ship shall be made fit to proceed to sea without danger to human life.

3. If control under this Article appears likely to result in legal proceedings being taken against the ship, or in the ship being detained, the Consul of the country to which the ship belongs shall be informed as soon as possible of the circumstances of the case.

Article 17

Privileges.

The privileges of this Convention may not be claimed in favour of any ship unless it holds a valid International Load Line Certificate.

CHAPTER IV

General Provisions.

Article 18

Equivalents.

Where in this Convention it is provided that a particular fitting, or appliance, or type thereof, shall be fitted or carried in a ship, or that any particular arrangement shall be adopted, any Administration may accept in substitution therefore any other fitting, or appliance, or type thereof, or any other arrangement, provided that such Administration shall have been satisfied that the fitting, or appliance, or type thereof, or the arrangement substituted is in the circumstances at least as effective as that specified in this Convention.

Any Administration which so accepts a new fitting, or appliance, or type thereof, or new arrangement shall communicate the fact to the other Administrations, and, upon request, the particulars thereof.

Article 19

Laws, Regulations Reports.

The Contracting Governments undertake to communicate to each other —

(1) the text of laws, decrees, regulations and decisions of general application which shall have been promulgated on the various matters within the scope of this Convention;

(2) all available offical reports or offical summaries of reports in so far as they show the results of the provisions of this Convention, provided always that such reports or summaries are not of a confidential nature.

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland is invited to serve as an intermediary for collecting all this information and for bringing it to the knowledge of the other Contracting Governments.

Article 20

Modifications, Future Conferences.

1. Modifications of this Convention which may be deemed useful or necessary improvements may at any time be proposed by any Contracting Government to the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and such proposals shall be communicated by the latter to all the other Contracting Governments, and if any such modifications are accepted by all the Contracting Governments (including Governments which have deposited ratifications or acessions which have not yet become effective) this Convention shall be modified accordingly.

2. Conferences for the purpose of revising this Convention shall be held at such times and places as may be agreed upon by the Contracting Governments.

A Conference for this purpose shall be convoked by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland whenever, after this Convention has been in force for five years, one-third of the Contracting Governments express a desire to that effect.

CHAPTER V

Final Provisions.

Article 21

Application to Colonies.

1. A Contracting Government may, at the time of signature, ratification, accession or thereafter, by a notification in writing addressed to the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, declare its desire that this Convention shall apply to all or any of its Colonies, overseas territories, protectorates or territories under suzerainty or mandate, and this Convention shall apply to all the territories named in such notification, two months after the date of the receipt thereof, but, failing such notification, this Convention will not apply to any such territories.

2. A Contracting Government may at any time by a notification in writing addressed to the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland express its desire that this Convention shall cease to apply to all or any of its colonies, overseas territories, protectorates or territories under suzerainty or mandate to which this Convention shall have, under the provisions of the preceding paragraph, been applicable for a period of not less than five years, and in such case the Convention shall cease to apply twelve months after the date of the receipt of such notification by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland to all territories mentioned therein.

3. The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland shall inform all the other Contracting Governments of the application of this Convention to any Colony, overseas territory, protectorate or territory under suzerainty or mandate under the provisions of paragraph 1 of this Article, and of the cessation of any such application under the provisions of paragraph 2, stat-

ing in each case the date from which this Convention has become or will cease to be applicable.

Article 22

Authentic Texts. — Ratification.

This Convention, of which both the English and French texts shall be authentic, shall be ratified.

The instruments of ratification shall be deposited in the archives of the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, which will notify all the other signatory or acceding Governments of all ratifications deposited and the date of their deposit.

Article 23

Accession.

A Government (other than the Government of a territory to which Article 21 applies) on behalf of which this Convention has not been signed, shall be allowed to accede thereto at any time after the Convention has come into force. Accessions shall be effected by means of notifications in writing addressed to the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and shall take effect three months after their receipt.

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland shall inform all signatory and acceding Governments of all accessions received and of the date of their receipt.

Article 24

Date of Coming in Force.

This Convention shall come into force on the 1st July, 1932, as between the Governments which have deposited their ratifications by that date, and provided that at least five ratifications have been deposited with the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. Should five ratifications not have been deposited by that date, this Convention shall come into force three months after the date on which the fifth ratification is deposited. Ratifications deposited after the date on which this Convention has come into force shall take effect three months after the date of their deposit.

Article 25

Denunciation.

This Convention may be denounced on behalf of any Contracting Government at any time after the expiration of five years from the date on which the Convention comes into force in so far as that Government is concerned. Denunciation shall be effected by a notification in writing addressed to the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, which will notify all the other contracting Governments of all denunciations received and of the date of their receipt.

A denunciation shall take effect twelve months after the date on which notification thereof is received by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

Auk samningsins sjálfs eru 4 viðbætir við hann, sem hér segir:

Annex I. Rules for determining Maximum Load Lines of Merchant Ships.
Annex II. Boundaries of the Zones and Seasonal Areas.
Annex III. International Load Line Certificate.

Annex IV. Titles of Load Line Laws and Rules regarded as equivalent to the British Board of Trade Rules 1906.

Við samningslok var undirskrifuð lokabókun og lokafundargerð. Þar sem þessir viðaukar og seinni breytingar snerta ekki Ísland, er þeim sleppt hér, en ætíð mun hægt að sjá samninginn allan með áorðnum breytingum í Skipaskoðunar- og skipaskráningarskrifstofu ríkisins.

Ísland staðfesti samninginn 25. nóvember 1932 og gekk hann í gildi fyrir Ísland 1. janúar 1933, skv. auglýsingu forsætisráðherra Íslands nr. 1, dags. 18. janúar 1933.

Nr. 39. *Stokkhólmi, 6. febrúar 1931.*

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð; með lokabókun.

Konvention mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige indeholdende international-privatretslige Bestemmelser om Ægteskab, Adoption og Værgemaal, med tilhörende Slutprotokol.

I. Hjúskapur.

1. gr.

Vilji ríkisborgari einhvers samningsríkjanna ganga í hjúskap fyrir vígslumanni einhvers hinna ríkjanna, skal dæma um rétt hans til að ganga í hjúskap eftir lögum þess ríkis, enda hafi hann átt heimilisfesti í því ríki í síðastliðin tvö ár og eigi enn, en að öðrum kosti eftir lögum þess ríkis, sem hann á ríkisfesti í.

Eigi að beita lögum þess ríkis, sem hlutaðeigandi á ríkisfesti í, má sanna rétt hans til að ganga í hjúskap með vottorði frá yfirvöldum í því ríki.

2. gr.

Um lýsingu og vígslu gilda lög ríkis vígslumanns þess, er gengið er í hjúskapinn fyrir.

3. gr.

Um réttaráhrif hjúskapar milli þeirra, sem eiga ríkisfesti í einhverju samningsríkjanna, eða áttu hana, er þau gengu í hjúskapinn, skal, að því er snertir fjármál hjónanna, dæma eftir lögum þess af ríkjunum, er hjónin tóku sér heimilisfesti í, er þau gengu í hjúskapinn. Hafi hvorttveggja hjónanna síðar tekið sér heimilisfesti í einhverju hinna ríkjanna, skal beita lögum þess ríkis í stað hinna, enda sé eigi um að ræða áhrif löggernings, er fyrr var gerður.

Um heimild annarshvors hjóna til að ráða yfir fasteign eða yfir réttindum, sem sett eru á borð með þeim, skal, ef eignin er í einhverju af ríkjunum, jafnan dæma eftir lögum þess ríkis.

4. gr.

Kaupmálar milli þeirra, sem eiga ríkisfesti í samningsríkjunum, og áttu hana, er þau gengu í hjúskapinn, og sem þá tóku sér heimilisfesti í einhverju af ríkjunum, skulu metnir gildir, að því er form þeirra snertir, í sérhverju samningsríkjanna, ekki aðeins þegar laga þeirra hefur verið gætt, er samkvæmt 3. gr. ráða fjármálum hjónanna, heldur einnig er kaupmálinn fullnægir fyrirmælum um form í því ríki, er báðir aðilar eða annar þeirra á ríkisfesti í.

Sérhvert ríkjanna getur gert það að skilyrði fyrir gildi kaupamála gagnvart þriðja manni, að honum hafi verið þinglýst eða hann tilkynntur til dómstóls samkvæmt þeim lögum, er þar gilda.

5. gr.

Beiðni um slit á fjárfélagi hjóna, sem svo er ásatt um sem segir í 4. gr., skal úrskurða í því ríki, er hvorttveggja hjónanna á heimilisfesti í. Ef þau eiga heimilisfesti hvort í sínu ríki, skal beiðnina úrskurða í því ríki, er það hjóna á heimilifesti í, sem kröfunni er beint gegn, eða eigi það heimilisfesti í Finnlandi, þá í ríki þeirra laga, er samkvæmt 3. gr. ráða fjármálum hjónanna.

6. gr.

Beri samkvæmt lögum einhvers þess ríkis, er hér ræðir um, að dæma um réttaráhrif hjúskapar eftir hinni eldri hjúskparlöggjöf, þá eiga 3.—5. gr. ekki við um þau hjónabönd.

7. gr.

Um skilnað hjóna, sem eiga ríkisfesti í samningsríkjunum, að borði og sæng eða um lögskilnað þeirra, skal úrskurða í því ríki, er hvorttveggja þeirra á heimilisfesti í, eða þar, sem þau síðast bæði áttu heimilisfesti samtímis, enda sé annað þeirra enn heimilisfast þar.

Verði málið eigi úrskurðað, samkvæmt fyrstu málsgrein, í neinu af ríkjunum, eða verði eigi úrskurðað, samkvæmt fyrstu málsgrein, um skilnað að borði og sæng eða lögskilnað að undangengnum skilnaði að borði og sæng milli hjóna, sem ekki eiga ríkisfesti í Finnlandi, má úrskurða málið í ríki, sem annaðhvort hjónanna á ríkisfesti í.

Lögskilnað að undangengnum skilnaði að borði og sæng má jafnan veita í ríki því, sem hvorttveggja hjónanna á ríkisfesti í.

8. gr.

Í sambandi við kröfu um skilnað að borði og sæng eða um löggskilnað getur sama yfirvald eða annað gert ákvarðanir um sambúðarslit um stundarsakir, um búskipti, skaðabótagreiðslu, framfærsluskyldu og foreldravald.

Ágreining, er síðar rís um framfærsluskyldu og foreldravald, skal úrskurða í ríki því, sem það hjónanna, er kröfunni er beint gegn, á heimilisfesti í. Þetta gildir einnig að því er tekur til breytinga á ákvörðun, sem gerð hefur verið í einhverju af hinum ríkjunum. Séu lög þess ríkis, þar sem úrskurður gekk um skilnað að borði og sæng eða um lögskilnað, því til fyrirstöðu, að síðar sé ákveðið eða hækkað meðlag til maka, sem skilinn er að borði og sæng eða lögskilinn, verður eigi heldur tekin ákvörðun um það í hinum ríkjunum.

9. gr.

Við úrskurði þá, sem ræðir um í 7. og 8. gr., skal í hverju ríkjanna beita þeim lögum, sem þar gilda. Þó skal úrskurður um búskipti og um skaðabætur jafnan fara eftir lögum þeim, er ráða fjármálum hjónanna samkvæmt 3. gr. Skilnað að borði og sæng má eigi veita finnskum ríkisborgara nema hann eigi og hafi í síðastliðin tvö ár átt heimilisfesti í ríki því, þar sem skilnaðar er leitað.

Skilnaður að borði og sæng, sem veittur hefur verið í einhverju ríkjanna, veitir sama rétt til lögskilnaðar í hinum ríkjunum eins og hann hefði verið veittur þar.

10. gr.

Um úrskurð mála um ógildingu hjúskapar hjóna, sem eiga, eða áttu, er þau gengu í hjúskapinn, ríkisfesti í samningsríkjunum, skal beita ákvæðum 7.—9. gr.

eftir því, sem við á. Skilyrði ógildingarinnar skal þó meta eftir þeim lögum, sem ráða rétti sækjanda til að ganga í hjúskapinn, eða sé mál höfðað gegn hvorutveggja hjónanna, þá eftir öðrumhvorum þeim lögum, sem réðu rétti þeirra til að ganga í hjúskapinn.

II. Ættleiðing.

11. gr.

Vilji ríkisborgari einhvers samningsríkjanna, sem heimilisfesti á í einhverju þeirra, ættleiða mann, sem ríkisfesti á í einhverju ríkjanna, skal sækja um leyfi til þess í því ríki, er ættleiðandi á heimilisfesti í.

12. gr.

Við úrskurð slíkrar umsóknar skal í hverju ríkjanna beitt þeim lögum, sem þar gilda. Sé ættleiðingur yngri en 18 ára og eigi hann heimilisfesti í því ríki, sem hann á ríkisfesti í, má eigi veita leyfi til ættleiðingar hans í öðru ríki, fyrr en hlutaðeigandi yfirvöldum, sem eftirlit hafa með börnum í ríki því, sem hann á ríkisfesti í, hefur verið gefinn kostur á að láta í ljós álit sitt um málið.

13. gr.

Um slit ættleiðingar milli ríkisborgara samningsríkjanna, er stofnað hefur verið til í einhverju þeirra, skal útkljáð í því ríki, sem ættleiðandi á heimilisfesti í, eða eigi hann ekki heimilisfesti í neinu samningsríkjana, þá í því ríki, sem ættleiðingur á heimilisfesti í.

Við úrslit þessa máls skal í hverju ríkinu beitt þeim lögum, sem þar gilda.

III. Lögráð.

14. gr.

Lögráð ólögráða ríkisborgara samningsríkjanna, er heimilisfesti eiga í einhverju hinna ríkjanna, heyra undir yfirvöldin í hinu síðarnefnda ríkinu, nema fæddur lögráðamaður eða skipaður fari þegar með lögráðin í einhverju hinna ríkjanna.

Sama gildir um sviptingu lögræðis og lögráð lögræðissviptra manna.

15. gr.

Skipa má lögráðamann til bráðabirgða og gera aðrar bráðabirgðaráðstafanir í hverju ríkjanna um sig.

16. gr.

Úrskurða skal málefni þau, sem ræðir um í 14. gr. og 15. gr., í hverju ríki eftir þeim lögum, sem þar gilda.

17. gr.

Um áhrif ólögræðis í fjármálum og um heimildir lögráðamanns fer eftir lögum þess ríkis, þar sem með lögráðin er farið.

Ákvæði þetta gildir ekki um hæfi manna til að gangast undir víxil- eða checkskuldbindingar.

18. gr.

Með samkomulagi hlutaðeigandi ráðuneyta má flytja lögráð til einhvers hinna ríkjanna, ef hinn ólögráði maður hefur öðlazt þar heimilisfesti eða það telst heppilegt af öðrum ástæðum.

19. gr.

Um afnám lögræðassviptingar, sem ákveðin hefur verið í einhverju samningsríkjanna, skal úrskurða í því ríki, þar sem með lögráðin er farið, ef hinn lögræðissvipti er ríkisborgari einhvers af samningsríkjunum.

Við úrskurðinn skal í hverju ríki beita lögum þeim, er þar gilda.

20. gr.

Verði ríkisborgari einhvers samningsríkisins sviptur lögræði í einhverju hinna ríkjanna, eða verði lögræðissvipting hans afnumin, þá skal tafarlaust tilkynna það hlutaðeigandi ráðuneyti þess ríkis, sem hann á ríkisfesti í.

21. gr.

Ákvæðum 17., 19. og 20. gr. skal beitt eftir því sem við á, er ríkisborgari einhvers samningsríkisins, er heimilisfesti á í Danmörku og eigi hefur áður verið sviptur lögræði í einhverju ríkjanna, er settur upndir tilsjón (Lavværgemaal) í Danmörku.

Tilsjón þessi er því eigi til fyrirstöðu, að lögræðissvipting fari fram í einhverju hinna ríkjanna, er hlutaðeigandi tekur sér heimilisfesti í.

IV. Almenn ákvæði.

22. gr.

Úrskurður umboðsstjórnar og aðfararhæfir dómsúrskurðir, er gengið hafa í einhverju ríkjanna samkvæmt 5., 7., 8., 10., 11., 13., 14., 15., 19. eða 21 gr., skulu gilda í hinum ríkjunum án sérstakrar staðfestingar og án rannsóknar á því, hvort úrskurðurinn sé réttur eða forsendur hans, þær er taka til heimilisfesti eða ríkisfesti í einhverju samningsríkjanna.

23. gr.

Samning þennan skal fullgilda og skal skipzt á fullgildingaskjölunum í Stokkhólmi eins fljótt og auðið er.

Samningurinn gengur í gildi 1. janúar eða 1. júlí næstan á eftir afhendingu fullgildingarskjalanna.

Sérhvert ríkjanna getur sagt samningnum upp við hvert hinna með 6 mánaða fresti, þannig að hann gangi úr gildi 1. janúar eða 1. júlí.

Þessu til staðfestingar hafa umboðsmennirnir undirritað samning þennan og sett undir hann innsigli sín.

Gert í einu eintaki á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, og að því er sænskuna snertir í tveimur textum, öðrum fyrir Finnland en öðrum fyrir Svíþjóð, í Stokkhólmi hinn 6. febrúar 1931.

Lokabókun.*

Í sambandi við undirskriftina í dag undir samning þann milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, er hefur að geyma alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð, hafa umboðsmenn samningsríkjanna gefið eftirfarandi yfirlýsingu:

Milli samningsríkjanna er samkomulag um:

1) að samningurinn skyldar eigi yfirvöld neins samningsríkjanna til að gefa þá í hjúskap, er sakir ófrávíkjanlegs ákvæðis í löggjöf hlutaðeigandi ríkis mega eigi ganga í hjúskap vegna skyldleika eða mægða;
2) að sá, sem eigi hefur náð 21 árs aldri, en hefur fengið lögræði eftir finnskum

* Í samningnum segir: Lokaákvæði.

lögum við það að ganga í hjúskap, eða eftir íslenzkum lögum við skilnað að borði og sæng eða við hjúskaparslit, skuli eigi talinn ólögráður vegna æsku, þótt hann taki sér heimilisfesti í öðru samningsríkjanna en annaðhvort Finnlandi eða Íslandi.

Samningur þessi var prentaður sem fylgiskjal með lögum nr. 29, dagsett 8. september 1931 og gekk hann í gildi 1. janúar 1932, skv. auglýsingu forsætisráðherra nr. 85, dags. 28. desember 1931.
Breyting var gerð á þessum samningi í Stokkhólmi 26. marz 1953, sbr. samning nr. 40 hér næst á eftir.

Nr. 40. *Stokkhólmi, 26. marz 1953.*

Samningur um breyting á samningi milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, frá 6. febrúar 1931, um alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð.

Overenskomst mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige om ændring af konventionen mellem same stater af 6. februar 1931 indeholdendi international-privatretlige bestemmelser om ægteskab, adoption og værgemål.

Eftirfarandi greinar í ofangreindum samningi, dags. 6. febrúar 1931, skulu breytast svo, að þær hljóði svo:

2. gr.

Um lýsingu, þar með talin tilhögun á gæzlu vígsluskilyrða, og um vígslu gilda lög ríkis vígslumanns þess, er gengið er í hjúskapinn fyrir.

Lýsingar samkvæmt þeim lögum er þó ekki krafizt, ef lýsing, sem enn er í gildi, hefur verið framkvæmd samkvæmt lögum einhvers hinna ríkjanna og bæði hjónaefni hafa reynzt eiga rétt til að ganga í hjúskap samkvæmt þeim lögum, sem beita skal í vígsluríki við mat á því atriði. Þetta gildir einnig, þótt aðeins annað hjónaefna sé borgari í öðru samningsríki en ríki vígslumanns, og hitt á ríkisfesti í vígsluríki.

7. gr.

Krafa um skilnað að borði og sæng eða fullan lögskilnað hjóna, sem eru ríkisborgarar í samningsríkjunum, ákvarðast í því ríki, sem bæði hjónanna eiga heimilisfang í, eða þau hafa seinast átt búsetu í samtímis og annað þeirra á enn þá heimilisfang í.

Nú er ekki samkvæmt fyrstu málsgrein hægt að ákvarða um málið í neinu ríkjanna, og má þá gera út um málið í því ríki, þar sem annað hjónanna á ríkisfang.

Lögskilnað eftir skilnað að borði og sæng má ávallt veita í ríki, sem bæði hjónanna eiga ríkisborgarrétt í.

9. gr.

Í sérhverju ríkinu ber að fara eftir þar gildandi lögum um ákvarðanir þær, sem nefndar eru í 7. og 8. gr. Eignaskipti og skaðabætur ákvarðast þó ávallt eftir þeim lögum, sem samkvæmt 3. gr. gilda um fjármál hjónanna.

Skilnaður að borði og sæng, sem fengizt hefur í einu ríkjanna, veitir í hinum

ríkjunum sama rétt til lögskilnaðar sem skilnaður að borði og sæng, er þar hefur fengizt.

Samningur þessi var prentaður sem fylgiskjal með lögum nr. 62, dagsett 21. apríl 1954.
Skv. auglýsingu utanríkisráðuneytins nr. 76, dags. 4. maí 1954, var ákveðið að samningurinn skyldi taka gildi þann dag.

Nr. 41. *Oslo, 10. febrúar 1931.*

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um innheimtu meðlaga.

Konvention mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige angaaende Inddrivelse af Underholdsbidrag.

1. gr.

Aðfararhæfum dómi, úrskurði umboðsvalds eða skriflegu samkomulagi, sem í einhverju samningsríkjanna leggur einhverjum á herðar að greiða meðlag til maka síns, fyrrverandi maka, skilgetins barns, stjúpbarns, kjörbarns, óskilgetins barns eða móður óskilgetins barns, og sé fullnæging heimili í því ríki, skal, sé þess farið á leit, fullnægt í hverju hinna ríkjanna, án þess að frekara komi til. Sama er um ákvörðun, sem í Finnlandi eða Svíþjóð er gerð af rétti, dómara eða „överexekutor" og fullnægja má eftir reglunum um aðfararhæfa dóma.

Fullnægju verður þó ekki krafizt gegn dómi eða úrskurði, sem í því ríki, þar sem fullnægju er leitað, hefur ákveðið lægra meðlag eða að engin meðlagsskylda sé fyrir hendi.

Fullnægju verður heldur ekki hafizt, ef meðlagsskyldan gagnvart óskilgetnu barni eða móður óskilgetins barns er ákveðin með dómi eða úrskurði í ríki, þar sem meðlagsskyldur átti ekki ríkisborgararétt eða heimilisfang, nema því aðeins, að hann hafi mætt í málinu, eða stefnan eða úrskurðurinn hafi í tæka tíð orðið honum kunn, meðan hann dvaldi í ríkinu.

2. gr.

Beiðni um fullnægju er send frá og móttekin af:
í Danmörku hlutaðeigandi stjórnardeild eða yfirstjórnarvaldi;
í Finnlandi utanríkismálaráðuneytinu;
á Íslandi dómsmálaráðuneytinu;
í Noregi hlutaðeigandi stjórnardeild;
í Svíþjóð réttardeild utanríkismálaráðuneytisins eða fylkisstjórn.

Beiðninni skal fylgja vottorð þess yfirvalds, er hana sendir, um að dómurinn, úrskurðurinn eða samkomulagið uppfylli skilyrði 1. gr., fyrstu og þriðju málsgreinar, fyrir fullnægju.

Með skjölum, sem skráð eru á finnsku eða íslenzku, skal fylgja staðfest þýðing, svo fullnægjandi sé, á dönsku, norsku eða sænsku.

3. gr.

Fullnægjugerðin framkvæmist í hverju ríki samkvæmt þar gildandi lögum, en getur, að því er snertir skriflegt samkomulag, sem ekki er samþykkt af dómstólum eða framkvæmdarvaldinu, orðið takmörkuð við, að haldið sé aftur af launum eða öðru því líku.

Fullnægjugerðin framkvæmist án kostnaðar fyrir meðlagsrétthafa, nema því aðeins, að hún sé framin eftir reglunum um aðför í fasteign.

Innkrafin meðlög skulu send því yfirvaldi, sem hefur beiðzt fullnægjugerðarinnar.

4. gr.

Ákvæðin um meðlög ná einnig til meðgjafa vegna barnsfara og til kostnaðar við menntun barns, eða við skírn þess, ferming, veikindi eða greftrun.

5. gr.

Málskostnað, sem meðlagsskyldum er gert að greiða vegna ákvörðunar um meðlagsskyldu, má innheimta samkvæmt ákvæðum þessa samnings.

6. gr.

Samning þennan ber að fullgilda og fullgildingarskjölin skulu afhent í Osló eins fljótt og auðið er.

Samningurinn gengur í gildi 1. janúar eða 1. júlí næstkomandi eftir afhendingu fullgildingarskjalanna.

Sérhvert ríkjanna getur gagnvart hverju hinna sagt samningnum upp með sex mánaða fyrirvara, þannig, að hann hæti að gilda 1. janúar eða 1. júlí.

Þessu til staðfestingar hafa umboðsmennirnir undirritað samning þennan og sett undir hann innsigli sín.

Gert í Osló í einu eintaki á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, og að því er sænskuna snertir í tveim textum, öðrum fyrir Finnland og öðrum fyrir Svíþjóð.

Jafnframt er norsku ríkisstjórninni heitið af hálfu Íslands, Danmerkur, Finnlands og Svíþjóðar, að vottorð það, er getið er um í öðru atriði 2. gr. og sent er norsku ríkisstjórninni, skuli tilgreina, hver af skilyrðunum í fyrstu og þriðju málsgrein 1. gr. séu höfð til hliðsjónar í hinum einstöku tilfellum, og auk þess votta, að skilyrði þessi séu uppfyllt.

Samningur þessi var prentaður sem fylgiskjal með lögum nr. 30, dags. 8. september 1931, en í 1. gr. þeirra segir: „er ríkisstjórninni heimilað að setja frekari ákvæði, er kynnu að vera nauðsynleg til þess að framfylgja nefndum samningi."

Skv. auglýsingu forsætisráðherra nr. 86, dags. 28. desember 1931, gekk samningurinn í gildi hinn 1. janúar 1932.

Breyting á þessum samningi var gerð 1. apríl 1953, sbr. samning nr. 42 hér næst á eftir.

Nr. 42. *Oslo, 1. apríl 1953.*

Samkomulag um breyting á samningi milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar frá 10. febrúar 1931, um innheimtu meðlaga.

Overenskomst mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige om ændring af konvention mellem samme stater af 10. februar 1931 angående inddrivelse af underholdsbidrag.

Eftirfarandi greinar í umgetnum samningi frá 10. febrúar 1931 skulu hljóða sem hér segir:

1. gr.

Aðfararhæfum dómi, úrskurði umboðsvalds eða skriflegu samkomulagi, sem í einhverju samningsríkjanna leggur einhverjum á herðar að greiða meðlag til maka síns, fyrrverandi maka, skilgetins barns, stjúpbarns, kjörbarns, óskilgetins barns eða móður þess, og sé fullnæging heimil í því ríki, skal, sé þess farið á leit, fullnægt í hverju hinna ríkjanna, án þess að frekara komi til. Sama er um dóm, sem ekki er orðinn aðfararhæfur, og úrskurð (ákvörðun), kveðinn upp af rétti, dómara eða „överexekutor" og fullnægja má eftir reglunum um aðfararhæfa dóma.

Fullnægju verður þó ekki krafizt gegn dómi eða úrskurði, sem í því ríki, þar sem fullnægju er leitað, hefur ákveðið lægra meðlag eða að engin meðlagsskylda sé fyrir hendi.

Fullnægju verður heldur ekki krafizt, ef meðlagsskyldan gagnvart óskilgetnu barni eða móður óskilgetins barns er ákveðin með dómi eða úrskurði í ríki, þar sem meðlagsskyldur átti ekki ríkisborgararétt eða heimilisfang, nema því aðeins, að hann hafi mætt í málinu, eða stefnan eða úrskurðurinn hafi í tæka tíð orðið honum kunn.

2. gr.

Beiðni um fullnægju er send frá og móttekin af:

Í Danmörku hlutaðeigandi stjórnardeild eða yfirstjórnarvaldi;

í Finnlandi utanríkismálaráðuneytinu;

á Íslandi dómsmálaráðuneytinu;

í Noregi hlutaðeigandi stjórnardeild eða sýslumanni;

í Svíþjóð réttardeild utanríkismálaráðuneytisins eða fylkisstjórn.

Beiðninni skal fylgja vottorð þess yfirvalds, er hana sendir, um að dómurinn, úrskurðurinn, ákvörðunin eða samkomulagið uppfylli skilyrði 1. greinar, fyrstu og þriðju málsgreinar, fyrir fullnægju.

Með skjölum, sem skráð eru á finnsku eða íslenzku, skal fylgja staðfest þýðing, svo að fullnægjandi sé, á dönsku, norsku eða sænsku.

3. gr.

Fullnægjugerðin framkvæmist í hverju ríki samkvæmt þar gildandi lögum, en getur, að því er snertir skriflegt samkomulag, sem ekki er samþykkt af dómstólum eða framkvæmdavaldinu, orðið takmörkuð við, að haldið sé eftir af launum eða öðru þvílíku.

Fullnægjugerðin framkvæmist án kostnaðar fyrir meðlagsrétthafa, nema því aðeins að hún sé framin eftir reglunum um aðför í fasteign.

Innkrafin meðlög skulu send því yfirvaldi, sem hefur beiðzt fullnægjugerðarinnar, eða til þess, sem það hefur ákveðið.

Samkomulag þetta ber að fullgilda, og skulu fullgildingarskjölin afhent norska utanríkisráðuneytinu svo fljótt sem auðið er. Samkomulagið öðlast gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að fullgildingarskjölin hafa verið afhent. Samkomulagið er óaðgreinanlegur hluti af samningnum frá 10. febrúar 1931, um innheimtu meðlaga, og er því ekki hægt að segja því upp sérstaklega.

Þessu til staðfestingar hafa fulltrúarnir hver um sig undirritað samkomulag þetta og sett undir það innsigli sín.

Gert í Osló í einu eintaki á norsku, dönsku, finnsku, íslenzku og sænsku, en þó á sænsku í tveim textum, og er annar ætlaður Finnlandi, en hinn Svíþjóð.

Samkomulag þetta var prentað sem fylgiskjal með lögum nr. 61, dagsett 21. apríl 1954.

Samkvæmt auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 75, dagsett 4. maí 1954, gekk samkomulagið í gildi þann dag.

Nr. 43.

Oslo, 1. apríl, Kaupmannahöfn, 10. apríl, Helsingfors, 14. apríl, Stokkhólmi, 24. apríl og Reykjavík, 6. maí 1931.

Samningur um að eftirsenda eða áframsenda símskeyti mill Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar án aukagjalds.

Samningur þessi var gerður á frönsku í 5 eintökum. Þar sem hann var algerlega tæknilegs eðlis, hefur hann ekki verið birtur nema í samningasafni Þjóðabandalagsins (Soc. des. Nat., Recueil des Traités vol. CXX 217), en einnig er hægt að fá að sjá hann í skrifstofu póst- og símamálastjóra.
Samningurinn gekk í gildi vegna Íslands 6. maí 1931.

Nr. 44. *Kaupmannahöfn, 16. marz 1932.*

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um viðurkenningu dóma og fullnægju þeirra.

Konvention mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige om Anerkendelse af og Fuldbyrdelse af Domme.

1. gr.

Aðfararhæfir dómar, sem gengið hafa í einhverju samningslandanna í einkamálum, skulu einnig vera bindandi í hinum ríkjunum. Sama er um dóma í sakamálum að því er þeir varða bætur fyrir afleiðingar verknaðar, sem tjóni hefur valdið.
Með dómi er átt við úrlausn réttarins um kröfu þá eða réttaratriði, sem málið er um.

2. gr.

Í samningi þessum teljast jafnsettir aðfararhæfum dómum:

1) úrskurðir yfiraðfaravaldsmanna (överexekutor) í Finnlandi eða Svíþjóð um greiðsluskyldu í málum, þar sem krafan styðst við skuldabréf eða annað skriflegt sönnunargagn (lagsökningsmål), enda sé frestur til málsskots (besvär) liðinn;
2) sætt, gerð fyrir sáttanefnd eða rétti;
3) aðfararhæfir úrskurðir, sem felldir eru í einkamálum, annaðhvort í dóminum eða sérstaklega, um bætur fyrir málskostnað eða um þóknun til votta eða sérfróðra manna.

3. gr.

Útivistardómur, sem í Danmörku, Íslandi eða Noregi hefur verið felldur yfir stefndum fyrir fyrsta dómstigi og „tredskodom", eða annar dómur, sem í Finnlandi eða Svíþjóð hefur verið felldur fyrir fyrsta dómsstigi gegn stefndum, sem ekki mætti, skal því aðeins vera bindandi í hinum ríkjunum, að svo standi á sem nú segir:

1) að stefndur hafi, þegar stefna, sáttafyrirkall eða fyrirkall til yfiraðfararvaldsmanns (överexekutor) var birt, átt heimilisfang eða skráð firma í því ríki, þar

sem dómurinn er dæmdur, eða stjórn sú, sem kemur fram fyrir stefnda, hafi þá átt heima í því ríki, eða fyrirkallið verið birt umboðsmanni, sem stefndum lögum samkvæmt var skylt að hafa í þessu ríki; eða

2) að gert hafi verið óbrigðanlegt samkomulag um, að málið skuli rekið fyrir þeim rétti, sem uppkvað dóminn; eða

3) að dómurinn sé um bætur fyrir afleiðingar verknaðar, sem tjóni hefur valdið og framinn hefur verið í því ríki, þar sem dómurinn var dæmdur, enda sé stefna birt stefnda sjálfum, meðan hann dvelur í því ríki.

Sama er um útivistardóm, sem á hærra dómsstigi er felldur gegn stefnda, ef dómurinn hefur og verið útivistardómur á fyrsta dómsstigi.

4. gr.

Krefjast má, að dómum, úrskurðum og sættargerðum, sem samkvæmt 1.—3. gr. eru bindandi utan þess ríkis, þar sem dómurinn eða úrskurðurinn er felldur eða sættin gerð, og hægt er að fullnægja í því ríki, verði fullnægt í hinum ríkjunum.

5. gr.

Beiðni um aðför á að senda: í Danmörku og á Íslandi fógeta, í Finnlandi og Svíþjóð yfiraðfararvaldsmanni (överexekutor), og í Noregi aðfarardómstól (namsretten).

6. gr.

Beiðni um aðför eftir dómi eða úrskurði skal fylgja:

1) dómurinn eða úrskurðurinn í frumriti eða útskrift, staðfestri af hlutaðeigandi yfirvaldi;

2) vottorð um, að dómurinn eða úrskurðurinn sé þess eðlis, sem segir í 1. eða 2. grein, og að hann sé aðfararhæfur og megi fullnægja honum í því ríki, þar sem hann er uppkveðinn;

3) dómi, sem um ræðir í 3. grein, vottorð, er sýni, að dómurinn hafi gildi samkvæmt þeirri grein.

Beiðni um fullnægju sættar skal fylgja útskrift af sættargerðinni, staðfest af hlutaðeigandi yfirvaldi, svo og vottorð um, að sættin sé gerð fyrir sáttanefnd eða rétti og að henni megi fullnægja í því ríki, þar sem hún var gerð.

Skjölum, sem rituð eru á finnsku eða íslenzku, skal fylgja staðfest þýðing á dönsku, norsku eða sænsku.

7. gr.

Vottorð þau, sem getur um í 6. gr., gefa: í Danmörku, Finnlandi, Íslandi og Noregi dómsmálaráðuneytið, í Svíþjóð fylkisstjórn (länsstyrelse).

8. gr.

Ákvörðun um, hvort framkvæma skuli fullnægju samkvæmt þessum samningi, er tekin án þess að gagnaðili sé til kvaddur; þegar sérstaklega stendur á, má þó gefa honum tækifæri til að bera fram ástæður sínar.

9. gr.

Aðför fer í hverju ríki fram samkvæmt þar gildandi lögum án tillits til þess, sem dómurinn, úrskurðurinn eða sættin kann að kveða á um þvingunarráðstafanir.

10. gr.

Ákvæðin í þessum samningi um réttargildi dóma breyta að engu leyti 22. gr. í samningi frá 6. febrúar 1931, er hefur að geyma alþjóðleg einkamálaréttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð, og leiða ekki af sér, að dómar eða úrskurðir

um slík mál fái gildi í öðrum tilfellum en þar er ákveðið. Fullnægju dómsúrskurða, sem gildi hafa samkvæmt nefndri grein, má krefjast samkvæmt 4. til 9. gr. þessa samnings.

Nú hefur í Danmörku, á Íslandi eða í Noregi verið dæmdur dómur, þar sem beitt er ákvæðum löggjafarinnar um fjármál hjóna, og skal þá samningur þessi ekki ná til dómsins í Finnlandi eða Svíþjóð, ef þar hefði átt að gera út um deiluatriðið samkvæmt eldri hjúskaparlöggjöf landsins.

Samningur þessi nær ekki til dóma, úrskurða né sátta um meðlagsskyldu í sifjamálum, og breytir að engu leyti samningnum frá 10. febrúar 1931 um innheimtu meðlaga.

Eigi breytir samningurinn heldur að neinu leyti ákvæðum þeim, sem í öðrum samningum felast um gildi eða fullnægju dóma og annara úrskurða.

11. gr.

Samningur þessi nær ekki til dóma, úrskurða né sætta um:

1) frændsemi, erfðarétt, ábyrgð erfingja á skuldum, skipti dánarbúa, meðferð þrotabúa, nauðasamninga án gjaldþrotaskipta, eða riftingu réttargernings við gjaldþrot;
2) eignarrétt eða annan rétt yfir fasteign í einhverju hina ríkjanna, skyldu til að gera ráðstafanir um slík réttindi, eða afleiðingar af vanrækslu skyldunnar;
3) skatta og gjöld til ríkis eða sveitar- eða bæjarfélags, eða önnur mál opinbers réttar, jafnvel þótt dómurinn eða úrskurðurinn hafi verið kveðinn upp í sama formi sem venja er um einkamál.

Samningurinn nær ekki til úrskurða, sem fellt hafa sérstakir dómstólar í atvinnudeilum.

12. gr.

Af samningnum leiðir ekki skylda til að viðurkenna eða fullnægja dómi, úrskurði eða sætt, þegar augljóst er, að það mundi vera ósamrýmanlegt réttarskipulagi landsins.

13. gr.

Samningurinn nær ekki til dóma né úrskurða, sem upp hafa verið kveðnir, né sætta, sem gerðar hafa verið, áður en samningurinn gekk í gildi.

14. gr.

Samning þennan skal fullgilda, og skal fullgildingarskjölunum komið fyrir til geymslu í skjalasafni utanríkismálaráðuneytisins danska, svo fljótt sem auðið er.

Milli þeirra ríkja, er þá hafa fullgilt samninginn, gengur hann í gildi hinn -. janúar eða 1. júlí næstan eftir að þrír mánuðir eru liðnir frá því, er fullgildingarskjölum að minnsta kosti þriggja ríkjanna hefur verið komið fyrir til geymslu. Gagnvart ríkjum, er síðar fullgilda, gengur samningurinn í gildi 1. janúar eða 1. júlí næstan eftir að þrír mánuðir eru liðnir frá því, að fullgildingarskjalinu var komið fyrir til geymslu.

Sérhvert ríkjanna getur sagt samningnum upp gagnvart sérhverju hinna ríkjanna með 1 árs uppsagnarfresti, svo að hann gangi úr gildi 1. janúar eða 1. júlí.

Þessu til staðfestu hafa umboðsmennirnir undirritað samning þennan, og sett þar við innsigli sín.

Gert í Kaupmannahöfn þann 16. marz 1932 á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku.

Samningur þessi var prentaður sem fylgiskjal með lögum nr. 30, dags. 23. júní 1932, og var „ríkisstjórninni heimilað að setja frekari ákvæði, er kynnu að vera nauðsynleg til þess að framfylgja greindum samningi“ í 1. gr. þeirra.

Samningurinn tók gildi 1. júlí 1933, skv. auglýsingu forsætisráðherra nr. 7, dags. 11. apríl 1933.

Nr. 45.

Kaupmannahöfn, 7. nóvember 1933.

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um gjaldþrotaskipti.

Konvention mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige om Konkurs.

1. gr.

Gjaldþrot, sem úrskurðar hefur verið í einhverju samningsríkjanna, nær einnig til eigna skuldunauts í hinum ríkjunum.

Um meðferðina á slíkum eignum gilda, sé ekki öðruvísi ákveðið í eftirfarandi greinum, lagaákvæði þess ríkis, sem gjaldþrotaskiptin eru úrskurðuð í, um þær takmarkanir, sem gjaldþrotið hefur í för með sér á umráðarétti skuldunauts yfir eignum sínum, svo og um það, hvaða eignir tilheyri búinu, eða sem hægt er að draga undir það með ritfun gerninga, um réttindi og skyldur skuldunauts meðan stendur á gjaldþrotaskiptum, um stjórn og meðferð búsins, um rétt kröfuhafa og annara rétthafa til þess að leita fullnægju í gjaldþrotabúinu, og um úthlutun, nauðasamninga, og önnur lok gjaldþrotaskipta.

Eignir, sem ekki verða yfirleitt notaðar til fullnægju kröfuhafa samkvæmt lögum þess lands, þar sem þær eru, verða ekki dregnar inn í búið.

2. gr.

Verði í einhverju samningsríkjanna úrskurðað gjaldþrot, sem nær til eigna í einhverju hinna ríkjanna, skal skiptaráðandi auglýsa úrskurðinn um gjaldþrotaskipti þegar í stað í hinu síðartalda ríki, í blaði því, er flytur opinberar tilkynningar. Skiptaráðandi skal, samkvæmt þargildandi lögum, einnig annast um þinglýsingu, innfærslu í fasteignaskrá, í skipaskrá eða aðra opinbera skrá.

Öllum þeim kröfuhöfum í hinum ríkjunum, sem kunnugt er um, skal send sérstök tilkynning um gjaldþrotið, nema því aðeins, að krafan verði tekin til greina án þess að henni sé lýst í búi. Kröfuhöfum í hinum ríkjunum skal einnig gefin tilkynning um mótmæli, sem eru sett fram gegn kröfum þeirra.

3. gr.

Dómstólar samningsríkjanna skulu, samkvæmt beiðn skiptaráðanda í einhverju hinna ríkjanna, annast um uppskrift eigna, sem í ríkinu eru, og geymslu þeirra til bráðabirða; þeir skulu einnig annast um sölu eigna, sem ekki er ráðlegt að geyma.

Að öðru leyti geta skiptaráðendur, að því er snertir eignir, sem eru í öðru ríki en því, sem gjaldþrotin eru úrskurðuð í, óskað aðstoðar yfirvaldanna, á sama hátt og þarlendir skiptaráðendur.

Slíka beiðni má senda beint til hlutaðeigandi yfirvalds. Krefjast má fyrirframgreiðslu kostnaðar vegna aðstoðarinnar, ef það telst nauðsynlegt.

Skjölum, sem rituð eru á íslenzku eða á finnsku, skal fylgja löggilt þýðing á dönsku, norsku eða sænsku.

4. gr.

Um það, hvort þinglýsing eða innfærsla í fasteignaskrá sé skilyrði fyrir því, að löggerningar, sem skuldunautur hefur gert fyrir gjaldþrotið um fasteign og það, sem henni tilheyrir, hafi gildi gagnvart gjaldþrotabúi, svo og um riftun slíkra gerninga, fer eftir lögum þess lands, þar sem fasteignin er. Sama gildir um það, hvort þinglýsing gjaldþrotsins sé nauðsynleg til þess að hindra, að löggerningar, sem skuldunautur gerir, meðan á gjaldþrotaskiptum stendur, um slíka eign, séu bindandi fyrir búið. Hliðstæðar spurningar um skrásett skip eða flugvél, eða um hluta í skipi eða flugvél, skulu leystar samkvæmt lögum heimalands skipsins eða flugvélarinnar.

Sé svo ákveðið í lögum einhvers samningsríkjanna, að þinglýsing, skrásetning eða önnur birting sé skilyrði fyrir því, að afhending eða sjálfsvörzluveð í öðrum lausafjármunum en þeim, sem nefndir eru í fyrstu málsgrein, hafi gildi gagnvart þrotabúi, þá skal farið eftir lögum þessa ríkis að því er snertir gildi slíks gerning og um riftun hans, ef fjármunirnir eru þar við byrjun gjaldþrotaskipta.

Um áhrif gjaldþrots á rétt, sem orðið hefur til við fjárnám eða lögtak, fer eftir lögum þess lands, þar sem gerðin hefur verið framkvæmd.

5. gr.

Um rétt veðhafa til þess, meðan á gjaldþrotaskiptum stendur, að leita fullnægju í veðinu, skal farið eftir lögum þess ríkis, þar sem veðið er við byrjun gjaldþrotaskipta. Þetta ákvæði gildir á sama hátt þegar um er að ræða fullnægju vegna haldsrétts.

Um áhrif gjaldþrotsins á heimildina til þess að halda áfram fullnægjugerð samkvæmt fjárnámi eða lögtaki, skal farið eftir lögunum í því ríki, þar sem gerðin er framkvæmd.

6. gr.

Reglurnar um sölu fjármuna, er tilheyra gjaldþrotabúi, ákvarðast af lögum þess ríkis, sem fjármunirnir eru í.

7. gr.

Um forgangsrétt kröfu fyrir öðrum kröfum til fullnægju í ákveðnum munum, sem við byrjun gjaldþrotaskipta eru í einhverju hinna ríkjanna, svo og um röð sérstakra forgangsréttinda, veðréttinda, og tryggðra réttinda í slíkum munum, fer eftir lögunum í því ríki, þar sem fjármunirnar eru við byrjun gjaldþrotaskipta. Þessi sérstöku réttindi ganga á undan almennum forgangskröfum.

Um forgangsrétt fyrir sköttum og öðrum opinberum gjöldum, sem jafnað hefur verið niður í öðru samningsríki en því, þar sem gjaldþrot hefur verið úrskurðað, fer eftir lögunum í því ríki, þar sem sköttunum eða gjöldunum hefur verið jafnað niður. Um forgangsrétt fyrir húsaleigu fer, ef húseignin er í öðru ríki en því, þar þar sem gjaldþrotið var úrskurðað, eftir lögunum í því ríki, þar sem húseignin er. Forgangsrétturinn nær aðeins til eigna í því ríki, þar sam sköttunum eða gjöldunum er jafnað niður, eða húseignin er í. Sé um sérstakan forgangsrétt að ræða, fer um skuldaröðina samkvæmt fyrstu málsgrein. Sé forgangskrafan hins vegar venjuleg, gengur hún á undan öðrum almennum forgangskröfum. Um röð milli venjulegra forgangsréttinda fyrir sköttum og sérstakra forgangsréttinda, sem getur um í 1. málsgr., fer, þrátt fyrir ákvæðin í nefndri málsgrein, eftir lögunum í því ríki, þar sem skatturinn er lagður á. Að öðru leyti er ekkert ákveðið í samningi þessum um það, hvort full-

nægju verði leitað í gjaldþrotabúi fyrir sköttum og gjöldum, sem er jafnað niður í öðru af ríkjunum en því, þar sem gjaldþrotin hafa verið úrskurðuð.

8. gr.

Að svo miklu leyti sem framkvæmd undanfarandi ákvæða er því háð, hvar fjármunirnir eru, skal krafa, er tilheyrir þrotamanni, álítast vera í því ríki, þar sem gjaldþrotaskiptin eru úrskurðuð. Sé krafan bundin við skuldabréf eða annað skjal, sem framvísa þarf til þess að koma fram kröfunni, þá skal hún þó álítast vera í því ríki, þar sem skjalið er.

Skrásett skip eða flugvél telst vera í því ríki, þar sem það á heimilisfang, nema við framkvæmd 6. gr.

9. gr.

Ákvæði samnings þessa gilda ekki um rétt eða skyldu þrotabús til þess að ganga inn í samning, gerðan af skuldunaut, sem ekki er alveg fullnægt af beggja hálfu við byrjun gjaldþrotaskipta.

10. gr.

Ákvæðin í samningi, er undirritaður var þann 16. marz 1932, um viðurkenningu og fullnægju dóma og sátta, skulu einnig gilda um dóma og sættir um riftanir og aðra ónýtingu réttargerninga vegna gjaldþrota, sem hefur verið úrskurðað einhverju samningsríkjanna.

Endanlegur úrskurður réttar í einhverju samningsríkjanna, er staðfestir skuldasamninga í gjaldþrotabúi, skal hafa gildi einnig í hinum ríkjunum.

Ákvæði þessi gilda enda þótt gjaldþrotið nái til eigna í einu eða fleirum ríkjanna.

11. gr.

Samningur þessi gildir því aðeins um dánarbú, sem tekin eru til gjaldþrotaskipta, að ríkin hafi gert með sér samning um meðferð dánarbúa að öðru leyti.

12. gr.

Samningur þessi nær einnig til opinberrar skiptameðferðar (Likvidation) á bönkum, svo framarlega sem skiptameðferðin, samkvæmt lögum þess lands, þar sem bankinn hefur aðsetur sitt, útilokar gjaldþrotameðferð.

Í tilkynningu þeirri, sem um ræðir í 2. grein, skal tekið fram, að skiptameðferðin sé þess eðlis, að samningurinn nái til hennar.

13. gr.

Hafi rétturinn, sem úrskurðaði gjaldþrotið, byggt heimild sína til þess á öðru en því, að skuldunautur eigi eða hafi við dauða sinn átt heimilisfang í ríkinu, eða félag eða stofnun, sem tekin er til gjaldþrotaskipta, eigi heimilisfang í landinu, þá skal þetta tekið fram í úrskurðinum um gjaldþrotaskipti. Ef það er gert, gildir samningurinn ekki um gjaldþrotaskiptin. Gjaldþrotaskiptunum er hægt að halda áfram, enda þótt gjaldþrot verði seinna úrskurðað í einhverju hinna samningsríkjanna.

14. gr.

Hugtakið „skiptaráðendur“ í þessum samningi nær einnig til skiptaréttar og skiptadómara (Konkursdommeren).

15. gr.

Tilraun til nauðasamninga án gjaldþrotameðferðar, sem byrjað hefur verið á í einhverju samningsríkjanna, útilokar, að byrjað sé á gjaldþrotameðferð eða tilraun til nauðasamninga í hinum ríkjunum, og hafa þar í för með sér sömu takmarkanir

í heimildinni til þess að leita fullnægju með þvingunarráðstöfun eins og tilraun til nauðasamninga í heimalandinu.

Ef tilraun til nauðasamnings leiðir til þess, að slíkur samningur verður staðfestur, þá skal hann einnig verða bindandi í hinum ríkjunum.

Ákvæðin í 13. gr. gilda á tilsvarandi hátt.

16. gr.

Ef beiðni um gjaldþrotameðferð eða um tilraun til nauðasaminga hefur verið send rétti áður en samningurinn gengur í gildi, þá nær hann ekki til þeirra skipta.

17. gr.

Samningur þessi skal fullgiltur, og fullgildingarskjölin skulu sett til vörzlu í skjalasafn utanríkismálaráðuneytisins danska, eins fljótt og auðið er.

Samningurinn gengur í gildi milli þeirra ríkja, er þá hafa fullgilt hann 1. janúar eða 1. júlí næstan eftir að þrír mánuðir eru liðnir frá því að minnst þrjú samningsríkjanna hafa afhent fullgildingarskjöl sín að samningnum. Með tilliti til þeirra ríkja, er seinna fullgilda samninginn, gengur hann í gildi 1. janúar eða 1. júlí næstan eftir að þrír mánuðir eru liðnir frá því að fullgildingarskjalið var afhent.

Sérhvert samningsríkjanna getur, gagnvart sérhverju hinna ríkjanna, sagt upp samningnum til þess að ganga úr gildi næsta 1. janúar eða 1. júlí eftir að eitt ár er liðið frá uppsögninni.

Samningur þessi var prentaður sem fylgiskjal með lögum nr. 21, dags. 24. marz 1934. Segir í 1. gr. laganna: „Ríkisstjórninni er heimilt að setja frekari ákvæði, er kynnu að vera nauðsynleg til þess að framfylgja greindum samningi.“

Samkvæmt auglýsingu forsætisráðherra nr. 37, dagsett 18. júlí 1934, var staðfestingarskrá Íslands afhent í Kaupmannahöfn 29. júní 1934 og gekk samningurinn í gildi 1. janúar 1935.

Nr. 46.

Kaupmannahöfn, 19. nóvember 1934.

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um erfðir og skipti á dánarbúum.

Konvention mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige om Arv og Dödsbostifte.

I. Arfur og óskipt bú.

1. gr.

Nú er ríkisborgari í einhverju samningsríkjanna við lát sitt búsettur í einhverju hinna ríkjanna, og skal þá rétturinn til lögerfða ákveðinn samkvæmt lögunum í því ríki, þar sem hann átti heimilisfang. Hafi hinn látni ekki átt heimilisfang í þessu ríki síðustu fimm árin, skal þó farið eftir lögunum í því ríki, sem hlutaðeigandi átti ríkisfesti í, ef einhver erfingi eða dánargjafaþegi, sem þetta hefur réttarlega þýðingu fyrir, óskar þess. Hafi arfurinn samkvæmt lögum ríkisfestislandsins átt að ganga til ríkisins, er ekki hægt að gera slíka kröfu. — Beiðni um að farið skuli eftir lögum ríkisfestislandsins skal borin fram innan sex mánaða frá

látinu, eða sé skiptum ekki lokið innan þess tíma, áður en skiptunum er lokið. Eftir að skiptum er lokið, getur sá, sem hefur tekið þátt í skiptunum, ekki borið fram slíka beiðni. — Ákvæðin í þessari grein um rét til arfs ná einnig til lögákveðins réttar eftirlifandi maka til setu í óskiptu búi, ef hinn látni lætur ekki eftir sig lögerfingja, og enn fremur til slíks réttar til meðlags af eignum dánarbús, sem erfingi á kröfu til umfram erfðahluta sinn samkvæmt lögunum í því ríki, sem hinn látni átti ríkisfesti í.

2. gr.

Nú var hinn látni búsettur í ríki, þar sem lögin heimila eftirlifandi maka setu í óskiptu búi með lögerfingjum, og skal þá farið eftir þessum lögum, einnig þótt hinn látni hafi verið ríkisborgari í einhverju hinna ríkjanna. Nú hefur hinn látni ekki átt heimilisfang í ríkinu síðustu fimm árin, þá getur lögerfingi þó strax eða seinna krafizt skipta, ef það er heimilað í lögum þess ríkis, sem hinn látni átti ríkisfesti í. Þennan rétt hefur lögerfingi þó ekki, ef eftirlifandi maki var við stofnun hjúskapar ríkisborgari í því ríki, sem hinn látni var búsettur í. — Nú á að framkvæma skipti eftir sænskan ríkisborgara samkvæmt slíkri kröfu, sem ræðir um í fyrstu málsgrein, og hefur þá eftirlifandi maki þann rétt til þess að taka handa sjálfum sér við skiptin fjármuni að ákveðinni verðupphæð, sem sænsk lög mæla fyrir um.

3. gr.

Nú var hinn látni búsettur í ríki, þar sem lögin veita ekki eftirlifandi maka rétt til setu í óskiptu búi með lögerfingjum, og skal þá makinn samt hafa þann rétt til setu í óskiptu búi, sem lögin í því ríki, sem hinn látni átti ríkisfesti í, kynnu að heimila, ef hann hefur ekki átt heimilisfang í landinu síðustu fimm árin. Þeir gerningar, sem lög ríkisfestislandsins fela skiptarétti eða öðru opinberu yfirvaldi að framkvæma, framkvæmast þá af hinum venjulega undirrétti í því ríki, sem hinn látni átti heimilisfang í. Nú er eftirlifandi maki einnig búsettur þar, þá skal, ef lög ríkisfestislandsins fyrirskipa eftirlit með stjórn búsins, eftirlitið framkvæmt af eftirlitsmanni (god man), sem til þess er skipaður af réttinum. Ef rétturinn hefur gert skrá yfir eignir búsins og skuldir (boupptéckning), þá skal ekki farið eftir lagafyrirmælum ríkisfestislandsins um hvernig slíkar skrár skulu færðar.

4. gr.

Nú er í dönskum lögum sett ákvæði um, að skipaður skuli forráðamaður með ekkju, sem vill sitja í óskiptu búi, þá skal því aðeins farið eftir þessu ákvæði, að ekkjan hafi, við lát manns síns, verið búsett í Danmörku. Nú búsetur ekkja sig síðar í einhverju hinna ríkjanna, og fellur forráðamennskan þá niður.

5. gr.

Ákvæðin í 2., 3. og 4. gr. um heimildina til setu í óskiptu búi með lögerfingjum gilda á hliðstæðan hátt um heimildina til setu í óskiptu búi með kjörbarni eða lögerfingjum þess.

6. gr.

Sá sem samkvæmt 1., 2. eða 3. gr. krefst þess, að farið verði eftir lögum ríkisfestislandsins, skal, ef það er nauðsynlegt, sanna, að umrædd skilyrði séu fyrir hendi, og gefa upplýsingar um efni laga ríkisfestislandsins.

7. gr.

Við skipti á félagsbúi hjóna við lát annars eða beggja þeirra, skal, ef ekki leiðir annað af ákvæði 2. málsgr. 2. gr., farið eftir þeim reglum, sem settar eru um fjármál hjóna í 3. og 6. gr. í samningnum frá 6. febrúar 1931.

8. gr.

Arfleiðsluskrá gerð af arfleifanda, sem við lát sitt var ríkisborgari í einhverju samningsríkjanna, og búsettur er í einhverju þeirra, skal, að því er formsatriðin snertir, álítast gild, ef við arfleiðslugerninginn er farið eftir lögunum í því ríki, sem arfleiðsluskráin er gerð í, eða sem arfleifandi átti heimilisfang í, eða ríkisfesti, við arfleiðslugerninginn. Ógilding arfleiðsluskrár telst gild, ef arfleifandi hefur farið eftir lögunum í því ríki, sem hann átti heimilisfang eða ríkisfesti í við ógildinguna.

9. gr.

Um aldur og lögræði, sem krafizt er til þess að geta gert arfleiðsluskrána, eða ógilt hana, skal farið eftir lögunum í því ríkjanna, sem arfleifandi átti heimilisfang í við arfleiðslugerninginn eða við afturköllunina. Hafi arfleifandi þá ekki átt heimilisfang í því ríki síðustu fimm árin, er arfleiðsluskráin, eða afturköllunin, einnig gild, ef uppfyllt eru þau skilyrði, sem sett eru í lögum ríkisfestislandsins.

10. gr.

Um það, hvort arfleiðsluskrá eða ógilding arfleiðsluskrár sé gild vegna sálarástands arfleiðanda, eða vegna svika, blekkinga, þvingunar eða annarra óleyfilegra áhrifa, skal dæmt eftir lögum þess ríkjanna, sem arfleiðandi átti heimilisfang í við arfleiðslugerninginn eða ógildingu hans.

11. gr.

Ákvæði í finnskum eða sænskum lögum um að arfleiðsluskrá skuli, eftir lát arfleiðanda afhent til réttarins innan ákveðins tíma (testamentsbevakning), gilda einnig um arfleiðsluskrá eftir ríkisborgara í einhverju hinna samningsríkjanna, ef arfleiðandi var búsettur í Finnlandi eða Svíþjóð við lát sitt. Sama gildir um ákvæði í finnskum eða sænskum lögum um að erfingi, sem vill mótmæla gildi arfleiðsluskrár, skuli hefja málssókn innan ákveðins tíma frá því að arfleiðsluskráin hafði verið birt honum (testamentsklander).

12. gr.

Um það, hvort dánargjafir, erfðasamningar og erfðaafsöl hafi gildi gagnvart arfleifanda, skal, ef arfleiðandi var ríkisborgari í einhverju ríkjanna við lát sitt, dæmt eftir lögunum í því ríkjanna, sem hann átti heimilisfang í þegar gerningurinn var gerður. — Á sama hátt skal dæma um það, hvort fjármunir, sem erfingi hefur þegið af arfleiðanda meðan hann var enn á lífi, skuli taldir fyrirframgreiðsla upp í arf.

13. gr.

Þær sérstöku reglur, sem gilda í einhverju ríkjanna um rétt einhvers erfingja til fasteignar með öllu tilheyrandi, eða um heimild arfleiðanda til þess að ráðstafa slíkri eign með ákvæði í arfleiðsluskrá til handa einstökum erfingjum, gilda um eignir í því ríki. — Um réttinn til þess að gera ráðstafanir í arfleiðsluskrá varðandi óðalsrétt yfir fasteign (fideikommissariske Bestemmelser) eða aðrar ráðstafanir um slíka eign vegna ófæddra skal einnig dæmt eftir lögunum í því ríki, sem eignin er í. Um réttinn til þess að gera slíkar ráðstafanir um annað en fasteignir gildir þessi samningur ekki.

14. gr.

Nú hefur ríkisborgari í einhverju ríkjanna eignazt kjörbarn, en ættleiðingarleyfið er veitt í einhverju þessara ríkja með fyrirvara um rétt kjörforeldra til þess að ráða yfir eftirlátnum munum sínum án tillits til ættleiðingarinnar, og skal þá þessi fyrirvari einnig hafa gildi í hinum ríkjunum.

15. gr.

Um það, hvort einhver hafi fyrirgert rétti sínum til arfs, eða dánargjafar, og um heimild til þess að svipta erfingja arfi, skal, hafi arfleiðandi verið ríkisborgari í einhverju ríkjanna, dæmt eftir lögunum í því ríkjanna, sem hann er búsettur í við látið.

16. gr.

Um fyrningu réttar til arfs eða dánargjafar eftir ríkisborgara í einhverju ríkjanna skal dæmt eftir lögunum í því ríkjanna, sem hann var búsettur í við látið.

II. Skuldir arfleiðanda.

17. gr.

Um ábyrgð erfingja á skuldum ríkisborgara í einhverju samningsríkjanna, og um ábyrgð þeirra á, að dánargjöf verði innt af hendi, eða fyrirmæli arfleiðsluskrár uppfyllt, skal farið eftir lögunum í því ríkjanna, sem arfleiðandi var búsettur í við lát sitt. Sama gildir um ábyrgðina á fullnægju meðlagsskyldu, sem hvílir á hinum látna gagnvart óskilgetnu barni eða móður óskilgetins barns.

18. gr.

Áskorun (proklama) til lánardrottna að viðlagðri ógildingu kröfu, ef henni er ekki lýst í tækan tíma, sem gefin hefur verið út í búi eftir ríkisborgara í einhverju ríkjanna, gildir ekki að því er snertir kröfur, sem kunnugt er um, ef kröfuhafi er búsettur í einhverju hinna ríkjanna, og hann hefur ekki í tæka tíð fengið sérstaka tilkynningu um áskorunina og afleiðingar hennar, eða hefur á annan hátt fengið vitneskju um hana.

III. Skiptameðferð.

19. gr.

Um skiptameðferð á dánarbúi, og um skipti milli erfingja hins látna og eftirlifandi maka, skal, ef hinn látni var ríkisborgari í einhverju ríkjanna, og var búsettur í einhverju þeirra, farið eftir lögunum í því ríki, sem hann var búsettur í við lát sitt, og slík mál heyra undir dómstólana í sama ríki, ef búsmeðferðin heyrir undir dómstólana samkvæmt þargildandi lögum. — Nú hefur eftirlifandi maki, sem er ríkisborgari í einhverju ríkjanna, setið í óskiptu búi, og skal nú skipta búinu, þá fer um búskiptin samkvæmt lögum þess ríkjanna, sem eftirlifandi maki er búsettur í, eða var búsettur í við lát sitt, og búskiptin skulu heyra undir dómstóla þess ríkis að svo miklu leyti, sem svo er fyrir mælt í lögum sama ríkis. Skiptameðferð búsins skal einnig ná til eigna, sem eru í einhverju hinna ríkjanna.

20. gr.

Um rétt eftirlifandi maka til þess að velja sér sérstaka muni við búskipti, gegn greiðslu eða endurgjaldslaust, skal farið eftir þeim lögum, sem gilda samkvæmt 19. gr. um skiptameðferð búsins. Sama gildir um heimild maka til þess að fá við búskiptin frest til greiðslu arfshluta gegn því að erfinginn fái veð fyrir kröfu sinni, þó þannig, að veðréttí í eignum, sem eru í hinum ríkjunum, er aðeins hægt að skipta samkvæmt þargildandi reglum.

21. gr.

Ágreiningur um réttinn til arfs eða dánargjafar eftir einhvern, sem var ríkisborgari í einhverju ríkjanna og búsettur í einhverju þeirra, um réttindi eftirlifandi maka, og um kröfur, sem gerðar eru á hendur dánarbúinu, en ekki á hendur arf-

þegum persónulega, heyrir undir dómstólana í því ríki, sem hefur í gildi lög þau, sem farið er eftir við búskiptin samkvæmt 19. gr. — Með samþykki aðiljanna er þó hægt að höfðu málið í einhverju hinna ríkjanna, nema skiptaréttur annist um búskiptin, skiptaforstjóri, eða skiptaráðandi (boutredningsman eða skefteman), tilnefndur af réttinum, eða málið varði sjálf skiptin á slíku búi. Dómstólamál um gildi arfleiðsluskrár, sem gerð hefur verið af einhverjum búsettum í Finnlandi eða Svíþjóð (testamentsklander), verður ekki höfðað í hinum ríkjunum. Sama gildir um mál, sem höfðað er til þess að reyna að ógilda skipti eftir einhvern, sem búsettur var í Finnlandi (klander).

22. gr.

Nú eru eignir búinu tilheyrandi í einhverju öðru ríkjanna en því, sem hefur í gildi lög þau, sem farið er eftir við búskiptin, og skulu þá dómstólarnir í því ríki, sem eignirnar eru í, ef þess er farið á leit, annast um uppskrift þeirra og geymslu til bráðabirgða, og um sölu þeirra eigna, sem ekki er ráðlegt að séu geymdar. Að öðru leyti skulu yfirvöldin í síðarnefndu ríki veita aðstoð við búskiptin, ef um er beðið, í þeim efnum, sem heimilt er samkvæmt lögum sama ríkis. — Beiðnina má senda beint til hlutaðeigandi yfirvalds. Krefjast má fyrirframgreiðslu kostnaðar vegna aðstoðarinnar, ef það telst nauðsynlegt. Skjölum, sem rituð eru á íslenzku eða finnsku, skal fylgja löggilt þýðing á dönsku, norsku eða sænsku. — Nú hefur látið orðið í öðru ríki en búseturíki hins látna, og skulu þá þar eftirlátnar eignir, jafnvel þó engin beiðni komi fram um það, teknar til geymslu samkvæmt þeim fyrirmælum, sem gilda á staðnum.

23. gr.

Nú er dánarbú, sem um ræðir í 19. gr., undir opinberum skiptum í Danmörku, á Íslandi eða í Noregi, og skulu þá lagaákvæði, sem takmarka heimild kröfuhafa til þess að leita fullnægju í búinu með málssókn, einnig gildi að því er snertir eignir, sem eru í einhverju öðru ríkjanna en því, þar sem skiptin fara fram. Þetta gildir þó ekki um heimildina til þess að innheimta skatta og önnur opinber gjöld sem eru lögð á í því ríki, þar sem eignirnar eru, eða um heimildina til þess að leita fullnægju í eignum, sem kröfuhafi hefur veðrétt eða haldsrétt í.

24. gr.

Nú er dánarbúi, sem ræðir í 19. gr., undir opinberum skiptum í Danmörku, á Íslandi eða í Noregi, og skal þá farið, á hliðstæðan hátt, eftir 7. gr. í samningi um gjaldþrotaskipti, frá 7. nóvember 1933, við ákvörðun á spurningum um forgangsrétt krafna.

25. gr.

Lagaákvæði í einhverju ríkjanna um, að þinglýsing sé nauðsynleg til þess að varðveita gagnvart dánarbúi réttindi, sem aflað hefur verið með réttargerningi eða með fjárnámi eða lögtaki, skulu ekki gilda um eignir, sem eru í hinum ríkjunum við látið.

26. gr.

Að svo miklu leyti sem framkvæmd undanfarandi ákvæða er því háð, hvar fjármunur er, skal krafa, sem tilheyrir arfleiðanda, álítast vera í því ríki, sem hefur í gildi lög þau, sem farið er eftir samkvæmt 19. gr. um skipti á dánarbúinu. Sé krafan bundin við skuldabréf eða annað skjal sem framvísa þarf til þess að koma fram kröfunni, þá skal hún álítast vera í því ríki, þar sem skjalið er. — Skrásett skip, eða flugvél, telst vera í því ríki, þar sem það á heimilisfang.

IV. Almenn ákvæði.

27. gr.

Nú hefur dómstóll í einhverju samningsríkjanna fellt úrskurð um, að búi, sem um ræðir í 19. gr., skuli skipt af skiptaréttinum, af skiptaforstjóra, eða af skiptaráðanda (boutredningsman), eða að búinu skuli skipt með aðstoð skiptamanns (skifteman), eða að það skuli afhent til einkaskipta, og skal þá sá úrskurður einnig vera bindandi í hinum ríkjunum. — Sama gildir um úrskurð um réttindi eftirlifandi maka til setu í óskiptu búi.

28. gr.

Ákvæðin um viðurkenningu dóma og sátta og um fullnægju þeirra, í samningi frá 16. marz 1932, gilda einnig um dóma og sættir um rétt til arfs eða dánargjafir, um réttindi eftirlifandi maka, og um ábyrgð á skuldum arfleiðanda, ef hinn látni átti ríkisfesti í einhverju ríkjanna og var búsettur í einhverju þeirra. — Hin sérstöku ákvæði í 3. gr. og í 6. gr. 3. lið í sama samningi um útivistardóma yfir stefndum, sem ekki mætti, gilda aðeins ef dómurinn varðar ábyrgð eftirlifandi maka, eða hinna einstöku erfingja, á skuldum hins látna.

29. gr.

Ekki skal farið eftir ákvæðunum í samningi þessum, ef arfleifandi hefur látizt áður en samningurinn gekk í gildi, og heldur ekki, ef eftirlifandi maki hefur setið í óskiptu búi, og hið fyrrlátna hjóna hefur látizt áður en samningurinn öðlaðist gildi.

30. gr.

Samning þennan skal fullgilda, og fullgildingarskjölin skulu sett til vörzlu í skjalasafni utanríkismálaráðuneytisins danska, eins fljótt og auðið er.—Samningurinn gengur í gildi milli þeirra ríkja, er þá hafa fullgilt hann, 1. janúar eða 1. júlí næstan eftir að þrír mánuðir eru liðnir frá því að minnst þrjú samningsríkjanna hafa afhent fullgildingarskjöl sín að samningnum. Með tilliti til þeirra ríkja, er seinna fullgilda samninginn, gengur hann í gildi 1. janúar eða 1. júlí næstan eftir að þrír mánuðir eru liðnir frá því að fullgildingarskjalið var afhent. — Sérhvert samningsríki getur, gagnvart sérhverju hinna ríkjanna, sagt upp samningnum til þess að ganga úr gildi 1. janúar eða 1. júlí eftir að eitt ár er liðið frá uppsögninni.

Lokabókun.[1]

Í sambandi við undirskriftina í dag undir samninginn milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um erfðir og skipti á dánarbúum hafa umboðsmenn samningsríkjanna gert eftirfarandi yfirlýsingu:

Samningsríkin eru ásátt um, að beiðnir um upplýsingar um efni laga, sem í gildi eru í einhverju ríkjanna, skuli sendar af hlutaðeigandi dóms- eða utanríkismálaráðuneyti, og ef spurt er um dönsk, finnsk, íslenzk eða norsk lög, séu þær sendar til dómsmálaráðuneytisins, en ef spurt er um sænsk lög, til réttardeildar utanríkisráðuneytisins (Utrikesdepartementets Rättsavdelning). Upplýsingar skal alltaf gefa að svo miklu leyti sem skýr lagafyrirmæli eru fyrir hendi, og að öðru leyti eftir því, sem ástæður leyfa.

Samningur þessi var prentaður sem fylgiskjal með lögum nr. 108, dags. 8. mai 1935. Skv. 1. gr. laganna var „ráðherra heimilt að setja frekari ákvæði, er kynnu að vera nauðsynleg til þess að framfylgja greindum samningi."

Staðfestingarskrá Íslands var afhent í danska utanríkisráðuneytinu 14. júní 1935 og gekk samningurinn í gildi 1. janúar 1936, skv. auglýsingu ríkisstjórnarinnar nr. 117, dagsett 1. júlí 1935.

1) Í lögunum er lokabókunin nefnd: Fylgiskjal II, því samningurinn sjálfur er: Fylgiskjal I.

Nr. 47. *Genf, 24. október 1936.*

Samþykkt nr. 58, um lágmarksaldur barna við sjómennsku (endurskoðuð 1936).

Convention fixing the Minimum Age for Admission of Children to the Employment at Sea (Revised 1936).

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, saman komið til 22. þingsetu sinnar í Genf 22. október 1936, eftir kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, hefur ákveðið að samþykkja ákveðnar tillögur varðandi endurskoðun á Samþykktinni um lágmarksaldur barna við sjómennsku, sem gerð var á öðru þingi stofnunarinnar, en þetta mál var á dagskrá þessa þings, og þar sem það hefur ákveðið, að þessar tillögur skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið í dag, hinn 24. október 1936, eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Samþykkt um lágmarksaldur sjómanna (endurskoðuð) 1936:

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Twenty-second Session on 22 October 1936, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the partial revision of the Convention fixing the minimum age for admission of children to employment at sea adopted by the Conference at its Second Session, the question forming the agenda of the present Session, and

Considering that these proposals must take the form of an international Convention,

adopts this twenty-fourth day of October of the year one thousand nine hundred and thirty-six the following Convention, which may be cited as the Minimum Age (Sea) Convention (Revised), 1936:

1. gr.

Að því er tekur til þessarar samþykktar, nær orðið „skip“ til allra skipa og báta, af hvaða gerð sem er, sem á sjó sigla, hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga, að undanskildum herskipum.

Article 1

For the purpose of this Convention, the term "vessel" includes all ships and boats, of any nature whatsoever, engaged in maritime navigation, whether publicly or privately owned; it excludes ships of war.

2. gr.

1. Börn innan fimmtán ára aldurs skulu ekki vinna á skipum, öðrum en þeim, sem einungis eru mönnuð meðlimum sömu fjölskyldu.

2. Með lögum eða reglugerðum má þó mæla fyrir um, að heimilt sé að gefa börnum, sem ekki eru yngri en fjórtán ára, leyfi til þess að vinna, ef stjórnar-

Article 2

1. Children under the age of fifteen years shall not be employed or work on vessels, other than vessels upon which only members of the same family are employed.

2. Provided that national laws or regulations may provide for the issue in respect of children of not less than fourteen years of age of certificates permitting

völd þau, sem með fræðslumál fara, eða önnur viðeigandi stjórnarvöld, sem slík lög eða reglugerðir ákveða, eru þess fullviss, að slík vinna sé barninu til góðs, ef tekið er fullt tillit til heilsu og líkamlegs ástands þess, svo og þess hagnaðar, sem barnið mundi hafa af starfinu í nútíð og framtíð.

3. gr.

Ákvæði 2. greinar skulu ekki taka til starfa, sem börn vinna á skólaskipum eða æfingaskipum, enda samþykki opinbert stjórnarvald slíka vinnu og hafi eftirlit með henni.

4. gr.

Til þess að auðvelda eftirlit með því, að ákvæðum þessarar samþykktar sé hlýtt, skal hver skipstjóri skyldur til að halda skrá yfir alla þá, sem á skipi hans vinna og eru innan sextán ára aldurs, eða lista yfir þá í skiprúmssamningi ásamt fæðingardegi þeirra.

5. gr.

Þessi samþykkt gengur ekki í gildi fyrr en alþjóðavinnumálaþingið hefur gert samþykkt, er sé endurskoðuð útgáfa Samþykktarinnar frá 1919 um lágmarksaldur í iðnaði, og samþykkt, er sé endurskoðuð útgáfa Samþykktar frá 1932 um lágmarksaldur barna við önnur störf en iðnað.

6. gr.

Formlegar fullgildingar samþykktar þessarar skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

7. gr.

1. Samþykkt þessi skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem hafa látið framkvæmdastjórann skrá fullgildingar sínar.

2. Að teknu tilliti til ákvæða 5. greinar hér að framan, gengur hún í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja

them to be employed in cases in which an educational or other appropriate authority designated by such laws or regulations is satisfied, after having due regard to the health and physical condition of the child and to the prospective as well as to the immediate benefit to the child of the health and physical condition of the employment will be beneficial to the child.

Article 3

The provisions of Article 2 shall not apply to work done by children on schoolships or training-ships, provided that such work is approved and supervised by public authority.

Article 4

In order to facilitate the enforcement of the provisions of the Convention, every shipmaster shall be required to keep a register of all persons under the age of sixteen years employed on board his vessel, or a list of them in the articles of agreement, and of the dates of their births.

Article 5

This Convention shall not come into force until after the adoption by the International Labour Conference of a Convention revising the Convention fixing the minimum age for admission of children to industrial employment, 1919, and a Convention revising the Convention concerning the age for admission of children to non-industrial employment, 1932.

Article 6

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 7

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. Subject to the provisions of Article 5 above it shall come into force twelve

aðildarríkja hafa verið skrásettar hjá framkvæmdastjóranum.

3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert einstakt aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skrásett.

8. gr.

Þegar fullgildingar tveggja aðildarríkja Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hafa verið skrásettar, skal framkvæmdastjórinn án tafar tilkynna það öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar. Einnig skal hann tilkynna þeim skrásetningu fullgildinga, sem önnur aðildarríki stofnunarinnar kunna að senda honum síðar.

9. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að tíu árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að liðnu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

10. gr.

Við lok hvers tíu ára tímabils frá gildistöku þessarar samþykktar skal stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar gefa allsherjarþinginu skýrslu um áhrif þessarar samþykktar, og skal hún athuga, hvort æskilegt sé að taka á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 8

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered, the Director-General of the International Labour Office shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 9

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of the years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 10

At the expiration of each period of ten years after the coming into force of this Convention, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

11. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt allri eða hluta hennar, skal:

(a) fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt **ipso jure** hafa í för með sér tafarlausa uppsögn á þessari samþykkt, hvað sem ákvæðum 9. greinar hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi, og þá frá þeim tíma, er það gerðist;

(b) aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi, enda sé ekki öðruvísi ákveðið í hinni nýju samþykkt.

2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni, hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina nýju samþykkt.

12. gr.

Franski og enski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Article 11

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides,

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall **ipso jure** involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 9 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 12

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Hinn 27. marz 1956 samþykkti Alþingi þingsályktun um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd ofangreinda samþykkt nr. 58, sem gerð var á 22. þingi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar (I.L.O.) í Genf.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent aðstoðarforstjóra Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hinn 21. ágúst 1956, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 74, dags. 18. september 1956.

Skv. 7. gr. samþykktarinar gekk hún í gildi að því er Ísland varðar 21. ágúst 1957.

Nr. 48. *Stokkhólmi, 27. maí 1938.*

Yfirlýsing Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um samstæð hlutleysisákvæði.

Déclaration entre l'Islande, le Danemark, la Finlande, la Norvège et la Suède concernant les règles similaires de neutralité.

Yfirlýsing.

Stjórnir Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar hafa gert texta þá að hlutleysisákvæðum, sem hér eru festir við, með því að æskilegt þykir, að samkynja hlutleysisákvæðum verði

Déclaration.

Les Gouvernments d'Islande, de Danemark, de Finlande, de Norvège et de Suède,

considérant qu'il est hautement désirable que les règles de neutralité appli-

fylgt í þessum löndum í ófriði milli erlendra ríkja.

Er svo ákveðið, að hver framangreindra stjórna gefi hver út sinn texta að ákvæðunum, enda er til grundvallar þeim lögð yfirlýsing norrænu ríkjanna frá 1912.

Ennfremur hafa framangreindar ríkisstjórnir orðið á það sáttar, að ef einhver þeirra kynni að óska, samkvæmt fenginni reynslu og í samræmi við það, sem ráð er fyrir gert í XIII. Haagsamþykktinni frá 1907, að breyta framannefndum hlutleysisákvæðum, þá skuli það ekki verða gert, nema stjórnum hinna ríkjanna verði, ef þess er kostur, skýrt svo tímanlega frá því, að málið megi ræða.

quées par eux en cas de guerre entre des Puissances étrangères soient similaires,

ont élaboré, sur la base de la Déclaration du 21 décembre 1912 entre le Danemark, la Norvège et la Suède relative à la matière, les textes ci-annexés de règles de neutralité à arrêter par les dits Gouvernements, chacun en ce qui le concerne,

et sont convenus, pour le cas où, en raison des expériences faites par lui, l'un d'eux désirerait modifier les dites règles, conformément à ce qui est prévu par la Convention concernant les droits et les devoirs des Puissances neutres en cas de guerre maritime, signée à la Haye le 18 octobre 1907, de ne pas procéder à cette modification sans en avoir, si possible, averti préalablement les quatre autres Gouvernements, assez tôt pour permettre un échange de vues sur la matière.

Tilskipun, er hefur að geyma nokkur ákvæði um hlutleysi í ófriði.

Í ófriði milli erlendra ríkja skal um hlutleysi Íslands fara eftir fyrirmælum þeim, er hér greinir, frá þeim tíma og í þeim mæli, er konungur ákveður.

1. gr.

Herskip ófriðarríkja mega koma á íslenzkar hafnir og í íslenzka landhelgi annars með þeim undantekningum og skilmálum, sem hér á eftir getur.

2. gr.

1. Kafbátar ófriðarríkja, sem búnir eru út til ófriðarathafna, mega ekki fara um íslenzka landhelgi né hafa þar dvöl.

Bann þetta tekur þó ekki til kafbáta, sem neyðast til að fara inn á bannsvæði vegna sjótjóns eða ofviðris, enda gefi þeir þá til kynna með alþjóðamerki orsökina til vistar sinnar þar. En víkja skal kafbátur út úr íslenzkri landhelgi svo fljótt sem verða má, eftir að orsökin til komu hans þangað er niður fallin. Meðan kafbátur heldur sig inni í landhelgi, skal hann jafnan vera ofansjávar og hafa uppi ríkisfána sinn.

2. Konungur getur bannað herskipum ófriðarríkja aðgang að einstökum höfnum eða öðrum takmörkuðum svæðum íslenzkrar landhelgi, ef það kynni að þykja nauðsynlegt af sérstökum ástæðum til verndar forráðarétti ríkisins eða hlutleysisgæzlu, enda verði almennra grundvallarreglna þjóðaréttar gætt.

3. Ennfremur áskilur konungur sér rétt til að banna þeim herskipum ófriðarríkja hafnir eða skipalægi, er ekki hafa gætt ákvæða, er rétt íslenzk stjórnarvöld hafa sett, eða brotið hafa hlutleysisákvæði ríkisins.

3. gr.

1. Víkingaskip mega ekki sigla inn á íslenzkar hafnir eða hafa dvöl í íslenzkri landhelgi.

2. Svo er og vopnuðum kaupförum, er ófriðaraðili hefur forræði á, bannað að

sigla inn á íslenzka höfn eða hafa dvöl í íslenzkri landhelgi, enda sé vopnabúnaður þess ætlaður til annars en sjálfsvarnar einnar.

4. gr.

1. Herskip ófriðarríkja mega ekki hafa dvöl á íslenzkri höfn, íslenzku skipalægi eða í íslenzkri landhelgi annars lengur en 24 klukkustundir, nema um sjótjón, strand eða ofviðri sé að tefla eða svo sé háttað sem í 3. og 4. tölul. greinar þessarar segir. En sigla skal skip þá þegar brott, er orsökin til seinkunar þess er niður fallin. Nú verður skip fyrir sjótjóni eða strandi, og setur þá rétt íslenzkt yfirvald frest, er telja megi nægilegan til viðgerðar á skipinu eða til að ná því út. Þó verður enginn frestur fram yfir 24 klukkustundir veittur, ef augljóst er, að skip verði ekki gert sjófært á hæfilegum fresti eða ef tjón er orðið af völdum heraðilja frá fjandríki þess.

Ákvæði þessi um takmörkun á dvalarfresti herskipa taka ekki til herskipa, sem einvörðungu er ætlað að starfa í þarfir trúbragða, vísinda eða mannúðar né heldur til spítalaherskipa í þarfir heraðilja.

2. Fleiri en 3 herskip sama ófriðarríkis eða ríkja, sem gerzt hafa bandamenn í þeim ófriði, mega ekki samtímis hafa dvöl á sömu íslenzkri höfn eða skipalægi eða á höfnum eða skipalægjum á sama strandsvæði, enda hafi strönd verið skipt í ákveðin svæði í þessu skyni.

3. Nú eiga herskip frá báðum ófriðaraðiljum dvöl í sömu íslenzku höfn eða sama íslenzku skipalægi, og má þá skip annars ófriðaraðiljans ekki fara af höfn eða skipalægi, fyrr en 24 klukkustundum hið skemmsta eftir brottför skips hins ófriðaraðiljans. Sigla skulu skipin brott í sömu röð sem þau komu, enda sé ekki svo háttað um það skipið, sem fyrr kom, að lengja skuli því dvalarfrestinn.

4. Nú hefur herskip ófriðaraðilja og kaupfar, er siglir undir fána fjandríkis hans, samtímis dvöl á sömu íslenzkri höfn eða sama íslenzku skipalægi, og má herskipið þá ekki fara brott af höfn eða skipalægi, fyrr en 24 klukkustundum hið skemmsta frá brottför kaupfarsins. Skulu rétt yfirvöld svo skipa brottför kaupfars, að dvöl herskips lengist ekki að óþörfu.

5. gr.

1. Á íslenzkri höfn eða íslenzku skipalægi má þær einar bætur gera á spjöllum á herskipi, sem óhjákvæmilega nauðsynlegar eru til þess, að skipið verði haffært, og aldrei má bæta slíkt skip með þeim hætti, að það verði að færara til ófriðarathafna. Tjón á herskipi, sem vitanlega er orðið af völdum heraðilja fjandríkis þess, má ekki bæta með efni eða vinnu, er útveguð sé á íslenzku forráðasviði. Íslenzk stjórnarvöld kveða á um það, hvaða viðgerðir megi fram fara, enda skal framkvæma þær svo fljótt sem kostur er, og sé frests þess gætt, er í 1. tölul. 4. gr. segir.

2. Herskip ófriðarríkja mega ekki nota íslenzka höfn eða íslenzka landhelgi annars til að endurnýja eða auka herbirgðir sínar eða skottæki eða til að fullna áhöfn sína.

3. Ekki mega herskip ófriðarríkis taka vistir á íslenzkri höfn eða íslenzku skipalægi framar því, sem nauðsynlegt er til venjulegs vistaforða á friðartímum.

4. Um úthlutun eldsneytis í íslenzkri höfn eða íslenzku skipalægi eru herskip ófriðarríkis háð þeim fyrirmælum, sem um önnur erlend skip gilda að þessu leyti. Þó má herskip ófriðarríkis aðeins fá svo mikið eldsneyti, sem því nægir til næstu hafnar í sínu landi, og þó aldrei meira en þarf til að fylla hin eiginlegu kolarúm þess eða eldsneytisgeyma. Sama herskip má ekki taka eldsneyti á íslenzkri höfn eða íslenzku skipalægi, fyrr en 3 mánuðir eru liðnir frá því, er það tók þar síðast eldsneyti.

6. gr.

Herskip ófriðarríkja skulu nota löggilta hafnsögumenn í íslenzkri landhelgi, þar sem boðið er að nota hafnsögumenn. Annars er þeim bannað að nota löggilta íslenzka hafnsögumenn, nema til að varna sjávarháska, er þau eru í neyð stödd.

7. gr.

1. Með hertekið skip erlends þjóðernis má ekki fara inn á íslenzka höfn eða íslenzkt skipalægi, nema það sé óhaffært eða ofviðri eða vistaskortur eða eldsneytis valdi. Skip, sem með þessum hætti eru komin á íslenzka höfn eða íslenzkt skipalægi, skulu sigla brott þegar er orsökin til komu þeirra þangað er niður fallin.

2. Ófriðarríki má ekki setja skipatökudóm á íslenzku landi eða á skipi í íslenzkri landhelgi. Einnig er sala á herteknu skipi á íslenzkri höfn eða á íslenzku skipalægi bönnuð.

8. gr.

1. Herloftför ófriðaraðilja, að frátöldum sjúkraloftförum og loftförum, sem flutt eru á herskipum, mega ekki koma inn á íslenzkt forráðasvið, nema öðruvísi sé mælt fyrir um einstök svæði þess samkvæmt almennum grundvallarreglum þjóðaréttar.

2. Loftför, sem herskip ófriðarríkis hefur meðferðis, mega ekki fara af skipinu, meðan það er í íslenzkri landhelgi.

9. gr.

1. Herskipum og loftförum ófriðaraðilja er skylt að virða forráðarétt ríkisins og varast hverja þá athöfn, sem brjóta mundi í bága við hlutleysi þess.

2. Bannaðar eru allar fjandsamlegar athafnir á íslenzku forráðasviði, þar á meðal stöðvun, rannsókn og hertaka skipa og loftfara, bæði hlutlausra og þeirra, er til þjóðernis fjandríkis teljast. Nú hefur skip eða loftfar verið þar hertekið, og skal það þá laust látið með yfirmönnum sínum, áhöfn og farmi.

10. gr.

Gæta skal vandlega gildandi ákvæða um hollustuháttu, hafnsögu, tolla, umferð, hafnir og lögreglu.

11. gr.

Enginn heraðilja má hafa íslenzkt forráðasvið að undirstöðu ófriðarathöfnum gagnvart andstæðingi sínum.

12. gr.

1. Bannað er heraðiljum eða þeim, sem fyrir þá starfa, að setja upp eða starfrækja á íslenzku forráðasviði loftskeytastöðvar eða önnur tæki til skeytasendingar til heraðilja á landi, sjó eða í lofti.

2. Hreyfanlegar loftskeytastöðvar ófriðaraðilja, hvort sem þær teljast til hernaðartækja eða ekki, má ekki nota á íslenzku forráðasviði til foftskeytasendinga, nema gert sé í nauðum eða til sambands við íslenzk stjórnarvöld um íslenzkar loftskeytastöðvar á landi eða á íslenzkum skipum, sem íslenzk lögregla ræður yfir.

13. gr.

Á íslenzku forráðasviði er öllum bannað að gera athuganir, í loftfari eða með öðrum hætti á hreyfingum eða ófriðarathöfnum heraðilja eða varnarráðstöfunum, í því skyni að veita hinum ófriðaraðiljanum vitneskju þar um.

14. gr.

1. Ófriðarríki má ekki setja eldsneytisforða á íslenzkt land eða á skip með bækistöð í íslenzkri landhelgi.

2. Skip eða loftför, sem bersýnilega eru í förum til þess að flytja eldsneyti eða aðrar nauðsynjar beint til heraðilja, mega ekki taka slíkar nauðsynjar á íslenzkri höfn eða íslenzku skipalægi framar en þau sjálf þurfa.

15. gr.

1. Skip, sem ætluð eru til að tálma kaupferðum á hafi eða til aðstoðar við fjandsamlegar athafnir gagnvart nokkrum heraðilja, má ekki búa út eða vopna á íslenzku forráðasviði. Eigi má skip, sem slíkt hlutverk er ætlað, og að nokkru eða öllu er útbúið til ófriðarathafna á íslenzku forráðasviði, fara þaðan burt.

2. Loftfar, sem árásir getur gert á heraðilja, eða hefur meðferðis efni eða tæki, er svo má fyrir koma eða nota, að það megi slíkar árásir gera, má ekki fara af íslenzku forráðasviði, ef ástæða er til að ætla, að nota eigi það gegn ófriðaraðilja. Ekki má heldur vinna nokkra vinnu á íslenzku forráðasviði við loftfar, er miðar til að undirbúa brottför þess í áðurnefndu skyni.

16. gr.

Íslenzkur þegn eða útlendingur, sem er búsettur hér eða hefur hér á landi dvöl, má eigi með nokkrum hætti veita til þess lið sitt, að framangreind eða nokkur önnur gildandi ákvæði um för erlendra herskipa eða herloftfara inn á íslenzkt forráðasvið, um skyldur þeirra meðan þau dveljast þar eða um brottför þeirra þaðan, verði brotin eða þeirra eigi gætt í ófriði milli erlendra ríkja.

Það varð að samkomulagi á Norðurlandaráðstefnu, sem haldin var í Stokkhólmi í maí 1938, **að gefnar skyldu út tilskipanir með samstæðum hlutleysisákvæðum, og var yfirlýsing um þessa samstöðu undirrituð 27. maí 1938.**

Yfirlýsing þessi var birt með auglýsingu forsætisráðherrans, nr. 102, dags. 14. júní 1938, ásamt ofangreindri tilskipun.

Nr. 49. *Chicago, 7. desember 1944.*

Samþykkt um alþjóðaflugmál.

Convention on International Civil Aviation. — Íslenzk þýðing.

Inngangur.

Þar sem vitað er, að þróun alþjóðaflugs getur mjög stutt að því, að skapa og varðveita vináttu og skilning þjóða meðal, og að misbeiting þess getur orðið hættuleg almennu öryggi, og með því enn fremur, að æskilegt er að forðast ýfingar og efla samvinnu meðal þjóða heimsins, því að undir henni er heimsfriðurinn kominn, þá hafa neðanskráðar ríkisstjórnir komið sér saman um ákveðnar meginreglur og fyrirkomulag, svo að alþjóðaflug geti þróazt á öruggan og skipulegan hátt, og að millilandaloftflutningar verði upp teknir á grundvelli jafnræðisstöðu og reknir á heilbrigðum fjárhagsgrundvelli.

Þær hafa í þessu skyni gert samþykkt þá, sem hér fer á eftir.

I. HLUTI — LOFTSIGLINGAR

I. KAFLI

Almennar meginreglur og framkvæmd samþykktarinnar.

1. gr.

Yfirráðasvæði.

Ríki þau, sem aðilar eru að samþykkt þessari, viðurkenna full og óskoruð yfirráð hvers ríkis yfir loftinu, sem uppi yfir því er.

2. gr.

Landsvæði.

Í þessari samþykkt skal land hvers ríkis teljast það land og landhelgisvæði, sem það ræður yfir, hefur forræði fyrir, verndar eða hefur umboðsstjórn yfir.

3. gr.

Kaupför og ríkisflugför.

a. Þessi samþykkt skal gilda eingöngu um flugför til kaupferða, en ekki skal hún taka til ríkisflugfara.
b. Flugvélar til herþjónustu, toll- eða löggæzlu skulu álitnar ríkisflugför.
c. Engin ríkisflugför samningsaðila skulu fljúga yfir land annars ríkis eða lenda þar, nema með leyfi í sérstökum samningum eða annarri heimild, og þá í samræmi við skilmála slíkrar heimildar.
d. Samningsaðilar skuldbinda sig til að taka fullt tillit til öryggis í flugi kaupfara, þegar þeir gefa út reglugerðir handa ríkisflugförum sínum.

4. gr.

Misbeiting kaupflugs.

Hver samningsaðili samþykkir að nota eigi kaupflug í neinu því skyni, er í bága geti komið við markmið samþykktar þessarar.

II. KAFLI

Flug yfir land samningsríkis.

5. gr.

Réttindi til flugs án áætlunar.

Hvert samningsríki samþykkir, að öllum flugförum annarra samningsríkja, sem ekki stunda áætlunarflug milli landa, en hlýða þó fyrirmælum þessarar samþykktar, skuli heimilt að fljúga inn í landið eða yfir það stanzlaust, eða nema þar staðar án viðskipta, og er þeim eigi nauðsynlegt að fá til þess leyfi áður. Þó hefur það ríki, sem yfir er flogið, rétt til að krefjast þess, að farið lendi. En vegna öryggis geymir hvert samningsríki sér rétt til að krefjast þess, að flugför, sem halda vilja áfram yfir svæði, sem ólendandi er á, eða hafa ófullkomin loftsiglingatæki, fari eftir settum leiðum, eða fái sérstakt leyfi til slíks flugs.

Þeim flugförum, sem flytja farþega, farm og póst fyrir þóknun eða ákveðið gjald, sem er þó ekki hið sama sem í áætlunarferðum (sjá þó 7. gr.), skal heimilt að taka eða skilja eftir farþega, farm eða póst. En þó skal því ríki, þar sem farþegar eru teknir eða skildir eftir, heimilt að setja þær reglur og skilmála eða reisa þær skorður, sem æskilegar kunna að þykja.

6. gr.

Áætlunarflug.

Ekki má reka áætlunarflug um samningsríki eða yfir því, nema sérstakt leyfi eða önnur heimild þess ríkis komi til, og skal því þá hagað samkvæmt ákvæðum leyfisins eða heimildarinnar.

7. gr.

Innanlandsferðir.

Hvert samningsríki hefur rétt til að neita flugvélum annars samningsríkis um leyfi til að taka gegn endurgjaldi eða leigu innan lands þess farþega, póst eða flutning, sem ætlað er annarri höfn innan landsins. Hvert samningsríki skuldbindur sig til að gerast ekki aðili að neinu samkomulagi, sem sérstaklega veiti nein slík sérréttindi nokkru öðru ríki eða flugfélagi í öðru ríki, né heldur að fá slík sérréttindi hjá neinu öðru ríki.

8. gr.

Flugmannslaus flugför.

Engum flugförum, sem hægt er að fljúga flugmannslaust, skal fljúga flugmannslausum yfir land samningsríkis án sérstakrar heimildar þess, og þá í samræmi við slíka heimild. Öll samningsríki takast á hendur að tryggja flug slíkra flugmannslausra flugfara yfir svæði, sem opin eru kaupförum, og skulu þau háð eftirliti til þess að draga úr hættu þeirri, er kaupförum kynni af þeim að stafa.

9. gr.

Bannsvæði.

a. Hvert samningsríki getur, vegna hernaðar eða almenns öryggis, takmarkað eða bannað algerlega flugförum annarra ríkja að fljúga yfir sérstök svæði landa sinna, enda sé enginn greinarmunur gerður í þessu efni á þeim flugförum þess ríkis, sem flogið er um og eru í áætlunarflugferðum, og á flugförum annarra samningsríkja, sem sama starf stunda. Slík bannsvæði skulu eigi vera óhæfilega stór og þannig í sveit sett, að þau komi að nauðsynjalausu í bága við loftsiglingar. Lýsingar slíkra bannsvæða á landi samningsríkis, svo og þær breytingar, sem síðar kunna að verða gerðar á þeim, skulu tilkynntar eins fljótt og auðið er öðrum samningsríkjum og Alþjóðaflugmálastofnuninni.

b. Öll samningsríki geyma sér einnig rétt til þess að takmarka eða banna um stundarsakir flug yfir allt land sitt eða hluta þess, þegar óvenjulega stendur á, á hættutímum eða vegna öryggis almennings, og mega slík ákvæði þegar ganga í gildi. En slíkri takmörkun eða banni má því aðeins beita, að það nái jafnt til flugfara allra þjóða.

c. Hvert samningsríki getur, samkvæmt þeim reglum, sem settar kunna að verða, krafizt þess, að öll flugför, sem fljúga yfir lönd, er getur í stafliðunum a og b hér að framan, skuli að loknu flugi lenda eins fljótt og auðið er í einhverri tilgreindri flughöfn innan lands þess.

10. gr.

Lending í tollflughöfn.

Öllum flugförum, sem koma inn yfir landsvæði samningsríkis, skal leyft að lenda í flughöfn, sem það ríki tilgreinir í þessu skyni til tollskoðunar og annarrar skoðunar, ef reglugerðir þess ríkis mæla svo fyrir. Þetta gildir þó ekki, er flugförum er leyft samkvæmt sérstakri heimild eða ákvæðum samþykktar þessarar að fljúga yfir land samningsríkis án lendingar. Þegar flugför fara frá landi samningsríkis,

skulu þau fara frá tollflughöfn, sem á sama hátt hefur verið tilgreind. Upplýsingar um allar tilgreindar tollflughafnir skulu birtar viðkomandi ríki og látnar í té Alþjóðaflugmálastofnuninni, sem stofnsett verður samkvæmt II. hluta þessarar samþykktar, enda tilkynni hún þær öðrum samningsríkjum.

11. gr.

Hvernig beita skuli loftferðareglum.

Um komu flugfara, sem stunda millilandaflug, eða brottför þeirra frá landi samningsríkis, svo og um rekstur og stjórn slíkra flugfara, meðan þau eru innan landsins, skal beita lögum og reglugerðum ríkisins, jafnt um flugför allra samningsríkja, án tillits til þjóðernis (sjá þó ákvæði þessarar samþykktar). Skulu þau flugför hegða sér í samræmi við slík lög og reglur, þegar þau koma til lands þess ríkis, fara þaðan eða meðan þau dveljast þar.

12. gr.

Loftferðareglur.

Öll samningsríkin skuldbinda sig til að gera ráðstafanir til tryggingar því, að sérhvert flugfar, sem flýgur yfir eða stýrt er innan landsvæða þeirra, og sérhvert flugfar, sem ber þjóðernismerki þeirra, skuli alls staðar fara eftir þeim reglum og reglugerðum um flug og loftsiglingar, sem þar gilda. Skuldbindur hvert ríki sig til að hafa sínar reglugerðir um þessi efni sem líkastar þeim, sem eftir því sem tímar líða verða settar í samræmi við samþykkt þessa. Yfir úthöfum skulu þær reglur gilda, sem settar eru með samþykkt þessari. Hvert samningsríki tekur að sér að tryggja, að lögum verði komið yfir aðila, sem brjóta settar reglur.

13. gr.

Reglur um komu og afgreiðslu.

Lög og reglugerðir samningsríkis um landtöku farþega, áhafnar eða flutnings flugfara, svo og um brottför frá landi þess, t. d. reglugerðir um komu, afgreiðslu, landgöngu, vegabréf, tollskoðun og læknisskoðun skulu haldin um þá farþega, áhöfn eða farm, þegar þau koma inn í landið, fara þaðan eða dveljast innan landamæra þess.

14. gr.

Varnir gegn útbreiðslu sjúkdóma.

Öll samningsríkin samþykkja að gera traustar ráðstafanir til að verjast hættu af völdum flugferða á útbreiðslu kóleru, taugaveiki (umferða-), bólusóttar, gulusóttar, svarta dauða eða annarra næmra sjúkdóma, sem samningsríkin munu framvegis tilgreina, og í því skyni skulu samningsríkin vera í nánu sambandi við stofnanir þær, sem hafa með höndum alþjóðareglugerðir um heilbrigðisráðstafanir viðvíkjandi flugförum. Slík ákvæði skulu ekki brjóta í bága við neinar gildandi alþjóðasamþykktir um þessi efni, sem samningsríkin kunna að vera aðilar að.

15. gr.

Flughafnagjöld og önnur svipuð gjöld.

Sérhver flughöfn samningsríkis, sem opin er til almennra afnota flugförum þjóðarinnar, skal einnig (sjá þó ákvæði 68. gr.) vera opin flugförum allra annarra samningsríkja með samræmdum skilmálum. Sömu samræmdu skilmálar skulu gilda um afnot flugfara allra samningsríkja af öllum loftsiglingartækjum, og er þar með talin radíó- og veðurþjónusta, sem látin er almennt í té til öryggis og flýtis loftsiglingum.

Þau gjöld, sem lögð kunna að verða á eða leyft verður að leggja á af hálfu samningsríkis fyrir að leyfa flugförum annarra samningsríkja að nota slíkar flughafnir eða loftsiglingatæki, skulu ekki vera hærri en:

a. þau, sem greidd eru af flugförum eigin þjóðernis, sem ekki starfa að áætlunarbundnu millilandaflugi, og á þetta við þau flugför erlend, sem í sama flokki teljast,
b. þau, sem greidd eru af flugförum eigin þjóðernis, sem eru í áætlunarmillilandaflugi, og á þetta við þau flugför, sem í sama flokki teljast.

Öll slík gjöld skal auglýsa og tilkynna Alþjóðaflugmálastofnuninni. Það er tilskilið, að að fengnum tilmælum samningsríkis, sem hlut á að máli, skuli gjöld fyrir afnot flughafna og annarra þæginda háð endurskoðun flugmálaráðs, sem skal gefa um það skýrslu og gera tillögur til athugunar því ríki eða þeim ríkjum, sem í hlut eiga. Ekkert samningsríki má krefjast þóknunar, skatta eða annarra gjalda af flugförum samningsríkis eða þeim mönnum eða eignum, sem þau flytja, fyrir þau réttindi ein að mega fljúga yfir, koma inn í eða fara frá landsvæði þess.

16. gr.

Skoðun flugfara.

Réttum yfirvöldum sérhvers samningsríkis skal heimilt að leita í flugfari annars samningsríkis, þegar það kemur eða fer, og skoða skírteini og önnur skilríki, sem gert er ráð fyrir í samþykkt þessari. Skal slík skoðun fara fram án óhæfilegrar tafar.

III. KAFLI

Þjóðerni flugfara.

17. gr.

Þjóðerni flugfara.

Flugfar skal teljast til þjóðernis þess ríkis, þar sem það er skrásett.

18. gr.

Tvöföld skrásetning.

Flugfar getur ekki að lögum verið skrásett í fleiri ríkjum en einu, en skrásetningu þess má flytja frá einu ríki til annars.

19. gr.

Landslög um skrásetningu.

Skrásetning eða flutning skrásetningar flugfars í samningsríki skal gerð í samræmi við landslög og reglugerðir.

20. gr.

Merki.

Öll flugför, sem fljúga milli landa, skulu bera þjóðernismerki og skrásetningarmerki.

21. gr.

Skýrslur um skrásetningu.

Hvert samningsríki um sig skuldbindur sig til að láta öllum öðrum samningsríkjum eða Alþjóðaflugmálastofnuninni í té upplýsingar um skrásetningu, eigendur og önnur atriði viðvíkjandi flugförum, sem skrásett eru innan ríkisins, ef óskað er.

Auk þess skal hvert samningsríki láta Alþjóðaflugmálastofnuninni í té skýrsl-

ur samkvæmt þeim reglum, sem hún kann að setja um þau meginatriði, sem fáanelg eru og varða eignarheimild og yfirráð flugfara, sem skrásett eru í ríkinu og venjulega hafa á hendi millilandaflugferðir. Upplýsingar þær, sem Alþjóðaflugmálastofnunin öðlast á þennan hátt, skulu veittar öðrum samningsríkjum, ef þau óska þess.

IV. KAFLI
Ráðstafanir til að auðvelda loftsiglingar.

22. gr.
Formsatriði gerð auðveldari.

Hvert samningsríki samþykkir að gera allt, sem unnt er, til þess að flýta loftsiglingum og auðvelda þær milli landa samningsríkja og koma í veg fyrir óþarfa tafir flugfara, áhafna, farþega og flutnings, einkum vegna framkvæmdar laga um innflutning fólks, sóttkvíun, tollskoðun og afgreiðslu. Skal þetta gert með útgáfu reglugerðar eða á annan hátt.

23. gr.
Framkvæmd tollskoðunar og reglna við innflutning fólks.

Öll samningsríki skuldbinda sig til að setja reglur um tollskoðun og fólksinnflutning að því er tekur til millilandaflugs. Skulu þær vera í samræmi við það, sem ákveðið kann að verða eða mælt verður með á hverjum tíma samkvæmt samþykkt þessari. Ekkert í samþykkt þessari skal skýra á þá leið, að það komi í veg fyrir, að gerðar verði tollfrjálsar flughafnir.

24. gr.
Tollskylda.

a. Flugförum á flugi til samningsríkis, frá því eða yfir land þess, skal um stundarsakir hleypt inn í landið án þess að greiða toll (sjá þó tollreglugerð þess ríkis). Eldsneyti, áburðarolíur, varahlutir, venjulegur útbúnaður og þær vistir samningsríkisflugvélar, sem í henni eru, þegar hún kemur í annað samningsríki, svo og þær vistir, sem í henni eru, þegar hún fer úr því ríki, skulu undanþegnar því að greiða toll, þóknun fyrir skoðun og þess háttar innanlands- eða héraðsgjöld og álögur. Þessi undanþága nær þó ekki til þess magns eða þeirra hluta, sem skipað er upp úr flugvélinni, nema í samræmi sé við tollreglugerð ríkisins, sem getur krafizt þess, að þær séu undir tolleftirliti.
b. Varahlutum og útbúnaði, sem fluttur er í land samningsríkis til þess að festa þá þar eða nota í flugvélar annars samningsríkis, sem starfa í millilandaflugi, skal hleypt inn í landið tolllaust, ef fylgt er reglugerðum þess ríkis, sem hlut á að máli og getur lagt svo fyrir, að þessir hlutir séu í vörzlu og undir eftirliti tollyfirvaldanna.

25. gr.
Nauðstödd flugför.

Hvert samningsríki heitir því, að gera þær aðstoðarráðstafanir til handa nauðstöddum flugförum innan yfirráðasvæðis síns, sem framkvæmanlegar eru, og leyfa, undir eftirliti yfirvalda landsins, eigendum eða yfirvöldum þess ríkis, sem flugfar er skrásett í, og gera þær ráðstafanir til hjálpar, sem nauðsynlegar kunna að þykja eftir atvikum. Þegar leit er hafin að týndu flugfari, skulu öll samningsríkin vinna saman og gera þær ráðstafanir sameiginlega, sem líklegar kunna að þykja og í samræmi við þessa samþykkt.

26. gr.

Rannsókn út af slysum.

Nú verður flugfar samningsríkis fyrir slysi í landi annars samningsríkis, og leiðir af því dauða eða alvarleg meiðsli, eða í ljós koma alvarlegir tæknigallar á flugfarinu eða tækjum til að auðvelda loftsiglingar, og skal þá fyrir atbeina þess ríkis, þar sem slysið varð, hafin rannsókn á atvikum þess, og að svo miklu leyti, sem lög leyfa, skal henni hagað í samræmi við þá málsmeðferð, sem Alþjóðaflugmálastofnunin mælir með. Heimaríki flugfars skal gefið tækifæri til að kjósa skoðunarmenn til að vera viðstaddir rannsóknina, enda skal ríki það, er fyrir rannsókn gengst, láta heimaríkinu í té skýrslu um rannsóknina og niðurstöður hennar.

27. gr.

Undanþága frá kyrrsetningu vegna einkaleyfiskröfu.

a. Öll flugför samningsríkja, sem eru í millilandaflugi, skulu undanþegin kyrrsetningu, lögbanni og öllum kröfum á hendur eigendum þeirra eða þeim, sem þau reka, svo og allri annarri íhlutun af hálfu þess samningsríkis, sem flogið er um, eða einstaklinga innan þess ríkis, fyrir þá sök, að byggingarlag, vélar, einstakir hlutar, hjálpargögn eða rekstur (operation) flugfarsins sé brot á nokkru einkaleyfi, teikningu eða líkani, sem réttilega hafi verið veitt eða skrásett í því ríki, sem flugfarið kemur til, því að samþykkt er, að ekki skuli krefjast tryggingarfjár í sambandi við undanþágu þá, er að ofan getur og varðar kyrrsetningu eða löghald flugfars af hálfu þess ríkis, er slíkt flugfar kemur til.

b. Ákvæði a-liðar þessarar greinar ná einnig til geymslu varahluta og varabúnaðar flugfara samningsríkis og þeirra réttinda að mega nota þá og setja í flugfar, þegar við það er gert innan nokkurs annars samningsríkis, að því tilskildu, að eigi má selja neina hluta eða útbúnað, sem verndaðir eru með einkaleyfi, eða dreyfa þeim innanlands eða flytja út í verzlunarskyni frá því ríki, sem flugfarið kemur til.

c. Eigi skulu önnur ríki njóta verndar þeirrar, er um ræðir í þessari grein, en þau, sem eru annaðhvort: 1. aðilar að alþjóðasamþykkt um iðnréttindavernd (International Convention for the Protection of Industrial Property) ásamt viðaukum hennar, eða 2. hafa sett lög um einkaréttindi, þar sem þau viðurkenna og gilda vernd, veita uppfyndingum borgara annarra ríkja, sem aðilar eru að samþykkt þessari.

28. gr.

Samræmd kerfi og tæki til að auðvelda loftsiglingar.

Eftir því sem fært þykir, heitir hvert samningsríki því:

a. að sjá fyrir flughöfnum, radíóþjónustu, veðurupplýsingum og öðrum þægindum innan lands síns, til að auðvelda millilandaloftsiglingar, í samræmi við reglur þær og venjur, sem mælt kann að verða með, eða settar kunna að verða framvegis samkvæmt samþykkt þessari;

b. að taka upp og beita réttum og viðeigandi samtala- og sambandskerfum, staflyklum, merkjum, kallmerkjum, ljósmerkjum og öðrum starfsvenjum og reglum, sem mælt verður með eða settar kunna að verða á hverjum tíma samkvæmt þessari samþykkt;

c. að eiga samvinnu um alþjóðaráðstafanir til að tryggja útgáfu loftsiglingakorta í samræmi við almennar reglur, sem mælt kann að verða með eða settar kunna að verða samkvæmt samþykkt þessari.

V. KAFLI
Skilyrði, sem flugför verða að fullnægja.

29. gr.
Skjöl flugfara.

Öll flugför samningsríkja, sem stunda millilandaflug, skulu hafa eftirtalin skilríki, samkvæmt skilmálum þeim, sem settir eru í samþykkt þessari:

a. Skrásetningarskjal,
b. loftfærniskírteini,
c. rétt leyfisbréf fyrir hvern mann áhafnar,
d. loftferðadagbók,
e. radíóstöðvarskírteini, ef í því er radíótæki,
f. farþegalista, ef það flytur farþega, og skulu þar greind nöfn þeirra, höfn, þar sem þeir eru teknir, og höfn sú, er þeir ætla til.
g. farmskírteini og sundurliðaða skýrslu um farm, ef það flytur farm.

30. gr.
Radíóútbúnaður flugfara.

a. Flugför hvers samningsríkis mega því aðeins hafa radíósenditæki innanborðs á flugi um og yfir land annarra samningsríkja, að leyfisbréf til að setja upp og nota slík tæki hafi verið gefið út af hlutaðeigandi yfirvöldum heimaríkis flugfarsins. Afnot slíks senditækis innan lands þess samningsríkis, sem yfir er flogið, skulu háð reglugerðum þess ríkis.
b. Radíósenditæki mega þeir einir flugáhafnar nota, sem fengið hafa til þess sérstakt leyfisbréf, útgefið af hlutaðeigandi yfirvöldum heimaríkis flugfarsins.

31. gr.
Loftfærnisskírteini.

Sérhvert flugfar, sem er í millilandaflugi, skal hafa meðferðis loftfærnisskírteini, útgefið eða áritað af heimaríki flugfarsins.

32. gr.
Leyfisbréf áhafna.

a. Stýrimaður (pilot) hvers flugfars, sem er í millilandaflugi, svo og aðrir menn úr flugáhöfn þess, skulu hafa hæfnisvottorð og leyfisbréf, útgefin eða árituð af heimaríki flugfarsins.
b. Hvert samningsríki áskilur sér rétt til að neita að taka til greina hæfnisvottorð og leyfi, sem önnur samningsríki kunna að hafa gefið borgurum þeirra til flugs um eða yfir landi þeirra.

33. gr.
Viðurkenning skírteina og leyfisbréfa.

Loftfærnisskírteini þau, hæfnisvottorð og leyfisbréf, sem út eru gefin eða árituð af samningsríki, heimaríki flugfars, skulu tekin gild af öðrum samningsríkjum, enda séu kröfur þær, sem slík skírteini og leyfisbréf fullnægja, hinar sömu eða strangari en lágmarkskröfur þær, sem settar kunna að verða á hverjum tíma í samræmi við samþykkt þessa.

34. gr.

Loftferðadagbækur.

Í hverju flugfari, sem er í millilandaflugi, skal rita loftferðadagbók, og skal í hana skrá upplýsingar um flugfarið, áhöfn þess og hverja einstaka flugferð, í því formi, sem ákveðið kann að verða síðar í samræmi við samþykkt þessa.

35. gr.

Takmarkanir á farmi.

a. Ekki má flytja hergögn eða hernaðartæki yfir eða um land samningsríkis í flugfari, sem stundar millilandaflug, nema leyfi þess ríkis komi til. Skal hvert ríki setja reglur um það, hvað skoða beri hergögn eða hernaðartæki, að því er til þessarar greinar tekur, og fyrir samræmis sakir skal taka fullt tillit til þess, sem loftferðaráð kann að mæla með á hverjum tíma.

b. Vegna allsherjar reglu og öryggis áskilur hvert samningsríki sér rétt til þess að setja reglur um flutning um eða yfir land sitt eða banna hann, ef um annan varning er að ræða en þann, sem getur í staflið a, og það tilskilið, að enginn munur sé gerður í þessu efni á fugförum eigin þjóðar, sem stundar millilandaflug, og flugförum annarra ríkja, sem stunda sama starf, og ekki má heldur leggja hömlur á flutning og afnot tækja þeirra í flugförum, sem nauðsynleg eru við stjórn flugfara eða áhöfn og farþegum til öryggis.

36. gr.

Ljósmyndatæki.

Öll samningsríki mega banna eða setja ákvæði um notkun ljósmyndatækja í flugförum yfir landi sínu.

VI. KAFLI

Alþjóðareglur og framkvæmdaratriði, sem mælt er með.

37. gr.

Samþykkt alþjóðareglna og aðferða.

Öll samningsríkin skuldbinda sig til að starfa saman að því, að ná sem fyllstu samræmi í reglugerðum, reglum, aðferðum og skipulagi viðvíkjandi flugförum, áhöfnum, loftleiðum og hjálparstarfi í öllum þeim efnum, þar sem slíkt samræmi auðveldar og bætir loftsiglingar.

Í þessu skyni skal Alþjóðaflugmálastofnunin taka upp og endurbæta, eftir því sem nauðsyn krefur á hverjum tíma, alþjóðareglur, venjur og aðferðir, sem mælt verður með og tekur til:

a. merkjasambanda og hjálpartækja við loftsiglingar, og eru þar með talin merki á jörðu;
b. sérkenna flughafna og lendingarsvæða;
c. loftferðareglna og venja um loftferðastjórn;
d. leyfisbréfa áhafna til flugstjórnar og vélgæzlu;
e. loftfærni flugfara;
f. skrásetningar og einkenna flugfara;
g. öflunar og útsendingar veðurupplýsinga;
h. loftferðadagbóka;
i. loftsiglingakorta;
j. framkvæmdar tollskoðunar og landgöngu farþega;
k. flugfara í neyð og rannsóknar slysa;

svo og að því er tekur til annarra atriða um öryggi, reglubundinn rekstur og góða starfrækslu loftsiglinga, sem síðar kann að þykja rétt.

38. gr.

Vikið frá alþjóðareglum og aðferðum.

Nú þykir ríki ekki unnt að fara að öllu leyti eftir einhverjum slíkum alþjóðareglum og aðferðum, eða samræmir ekki að fullu reglur sínar og venjur einhverri alþjóðareglu eða aðferð, eftir að henni hefur verið breytt, eða því þykir nauðsynlegt að taka upp reglur eða venjur, sem í einhverju eru frábrugðnar þeim, sem settar eru að alþjóðahætti, og skal það þá þegar í stað tilkynna Alþjóðaflugmálastofnuninni mismuninn á sinni aðferð og alþjóðavenjunni. Séu breytingar gerðar á alþjóðareglum, skal hvert það ríki, sem gerir ekki viðeigandi breytingar á sínum reglum og venjum, tilkynna ráðinu innan 60 daga eftir að sú breyting á alþjóðareglunum var gerð, hvaða ráðstafanir það ætlar sér að gera. Þegar svona stendur á, skal ráðið þegar í stað tilkynna öllum öðrum ríkjum mismuninn, sem verður milli eins eða fleiri atriða í alþjóðareglunum og tilsvarandi venjum annars ríkis. Í öllum slíkum tilvikum skal ráðið þegar í stað kunngera öllum öðrum ríkjum þann mismun, sem vera kann í einu eða fleiri atriðum á alþjóðareglum og tilsvarandi staðarvenjum þess ríkis.

39. gr.

Áritun skírteina og leyfisbréfa.

a. Nú er eitthvert flugfar eða hluti þess frábrugðið alþjóðareglum um loftfærni eða afköst og fullnægir ekki að einhverju leyti þeim reglum á þeim tíma, sem það fær skírteini, og skal þá rita á loftfærnisskírteini þess eða festa við það fullkomna upptalningu þeirra atriða, sem ábótavant er.
b. Nú hefur maður leyfisbréf og fullnægir ekki að öllu leyti þeim skilmálum, sem settir eru í alþjóðareglum um þann flokk leyfisbréfa eða skírteina, sem honum hafa verið afhent, og skal þá rita á leyfisbréfið eða festa við það fullkomna upptalningu þeirra atriða, sem ábótavant er.

40. gr.

Gildi áritaðra skírteina og leyfisbréfa.

Eigi skal flugfar eða menn, sem hafa árituð skírteini sín eða leyfisbréf, svo sem að framan getur, taka þátt í millilandaflugi, nema til komi leyfi þess ríkis eða þeirra ríkja, sem um er flogið. Skrásetning eða notkun slíks flugfars eða löggilts flugfarshluta innan allra annarra ríkja en hins upprunalega heimaríkis skulu vera á valdi þess ríkis, sem flugfarið eða flugfarshlutinn eru flutt til.

41. gr.

Viðurkenning gildandi reglna um loftfærni.

Ákvæði þessa kafla skulu eigi ná til flugfara eða útbúnaðar flugfara, sem í frumgerð hafa verið lögð fyrir hlutaðeigandi yfirvöld innanlands til löggildingar innan 3 ára eftir að samþykktar voru alþjóðareglur um loftfærni fyrir slíkan útbúnað.

42. gr.

Viðurkenning gildandi reglna um hæfni áhafna.

Ákvæði þessa kafla skulu eigi ná til manna, sem fengið hafa leyfisbréf sín í fyrsta sinn, innan eins árs frá því að upprunalega voru settar alþjóðareglur um hæfni slíkra áhafna; en í öllum tilvikum skulu þær gilda um allar áhafnir, sem hafa leyfisbréf, er haldast í gildi í 5 ár eftir að slíkar reglur eru settar.

II. HLUTI — ALÞJÓÐAFLUGMÁLASTOFNUNIN

VII. KAFLI
Stofnunin.

43. gr.

Nafn og skipulag.

Stofnun, sem heita skal Alþjóðaflugmálastofnunin (International Civil Aviation Organization), skal myndað með samþykkt þessari, og skiptist hún í þing og ráð og þær greinir aðrar, er nauðsynlegar kunna að þykja.

44. gr.

Markmið.

Markmið stofnunarinnar og tilgangur er að stuðla að þróun millilandaflugs, grundvallaratriða þess og tækni, og að vinna að skipulagningu og þróun millilandaloftflutninga, í því skyni að

a. tryggja öryggi og skipulega þróun alþjóðaflugmála um allan heim;
b. örva dráttlist á sviði flugvélabygginga og rekstur flugfara í friðsömu skyni;
c. stuðla að þróun loftleiða, flughafna og hjálpartækja til loftsiglinga fyrir millilandaflug;
d. fullnægja þörfum þjóða heimsins fyrir örugga, reglubundna, vel starfrækta og ódýra loftflutninga;
e. koma í veg fyrir óþarfa eyðslu vegna ósanngjarnrar samkeppni;
f. tryggja, að réttindi samningsríkja verði að fullu virt og að hvert samningsríki fái sanngjarnt tækifæri til að starfrækja millilandaflug;
g. forðast hlutdrægni meðal samningsríkja;
h. efla öryggi í millilandaflugi;
i. og yfirleitt efla þróun allra greina alþjóðaflugmála.

45. gr.

Fast aðsetur.

Stofnunin skal hafa fastan aðsetursstað, sem ákveðinn verður á síðasta fundi bráðabirgðaþings bráðabirgða-Alþjóðaflugmálastofnunarinnar (The Interim Assembly of the Provisional International Civil Aviation Organization), sem á stofn var sett með bráðabirgðasamkomulagi um alþjóðaflugmál (Interim Agreement in International Civil Aviation), er undirritað var í Chicago 7. desember 1944. Aðsetursstaðinn má flytja til annars staðar um stundarsakir með ákvörðun ráðsins.

46. gr.

Fyrsti fundur þingsins.

Til fyrsta fundar þingsins skal kvatt af bráðabirgðaráði ofangreindrar bráðabirgðastofnunar, þegar er samþykktin hefur öðlazt gildi, og skal það koma saman á þeim stað og tíma, sem bráðabirgðaráðið ákveður.

47. gr.

Lagaleg aðstaða.

Stofnunin skal, innan landsvæðis hvers samningsríkis um sig, njóta þeirrar lagalegu aðstöðu, sem nauðsynleg kann að verða til þess að hún geti fullnægt skyldum sínum. Skal henni veitt full, lagaleg aðild alls staðar þar, sem slíkt er samrýmanlegt stjórnarskrá og lögum þess ríkis, sem í hlut á.

VIII. KAFLI
Þingið.

48. gr.
Þingfundir og atkvæðagreiðslur.

a. Þingið skal koma saman á hverju ári, og skal ráðið kveðja það til fundar á hentugum tíma og stað. Aukafundi þingsins má halda hvenær sem er, að boði ráðsins, eða að beiðni einhverra 10 samningsríkja, sem stíla hana til aðalritara.
b. Öll samningsríki skulu hafa jafnan rétt til að eiga fulltrúa á fundum þingsins, og skal hvert samningsríki hafa þar eitt atkvæði. Fulltrúar samningsríkja mega hafa sér til aðstoðar tækniráðunauta, sem mega vera á fundum, en eigi hafa þeir atkvæðisrétt.
c. Til þess að þingið sé ályktunarhæft, þarf meiri hluti samningsríkja að hafa fulltrúa viðstadda. Þar sem öðruvísi er ekki ákveðið í samþykkt þessari, ræður afl atkvæða ákvörðunum þingsins.

49. gr.
Valdsvið þingsins og skyldur.

Vald þingsins og skyldur skulu ná til:

a. að kjósa á hverjum fundi forseta og aðra embættismenn;
b. að kjósa þau samningsríki, sem fulltrúa skulu eiga í ráðinu, í samræmi við fyrirmæli IX. kafla;
c. að rannsaka og gera nauðsynlegar ráðstafanir út af skýrslum ráðsins, og taka ákvörðun í öllum þeim málum, sem ráðið leggur fyrir;
d. að setja sjálfu sér fundarsköp og skipa þær undirnefndir, sem því kunna að þykja nauðsynlegar eða æskilegar;
e. að samþykkja árlega fjárhagsáætlun og ákveða fjárhagsskipulag stofnunarinnar í samræmi við fyrirmæli XII. kafla;
f. að endurskoða útgjöld og samþykkja reikninga stofnunarinnar;
g. að vísa málum til ráðsins, undirnefnda eða annarra nefnda, eftir því sem þurfa þykir;
h. að veita ráðinu vald og umboð, svo sem þurfa þykir til að leysa af hendi skyldur stofnunarinnar, og afnema eða breyta umboðsvaldi á hverjum tíma;
i. að framkvæma þau fyrirmæli XIII. kafla, sem við eiga;
j. að ræða tillögur til breytinga á ákvæðum þessarar samþykktar, og vísa þeim til samningsríkja, í samræmi við ákvæði XXI. kafla, ef þær ná samþykki;
k. að ræða hvert það mál, sem upp kann að koma innan starfssviðs stofnunarinnar, og er eigi sérstaklega falið ráðinu til athugunar.

IX. KAFLI
Ráðið.

50. gr.
Ráðið og kjör þess.

a. Ráðið skal vera fastanefnd og starfa á ábyrgð þingsins. Í því skulu 21 samningsríki eiga sæti, og kýs þingið þau. Fyrsta kjör skal halda á fyrsta fundi þingsins, og síðan þriðja hvert ár, og skulu meðlimir ráðsins, sem á þann hátt eru kjörnir, gegna störfum næsta kjörs.
b. Þegar kjörnir eru meðlimir í ráðið, skal þingið veita eftirtöldum meðlimaríkjum hæfilegan sætafjölda: 1. þeim ríkjum, sem mestra hagsmuna hafa að

gæta í loftflutningum; 2. þeim ríkjum, sem ekki teljast undir fyrsta lið, en leggja til mest af hjálpartækjum til alþjóðaflugs; 3. þeim ríkjum, sem ekki eru talin að framan, en tryggja mundu með þátttöku sinni, að öll helztu landsvæði heimsins ættu fulltrúa í ráðinu. Losni sæti í ráðinu, skal þingið kjósa í það svo fljótt sem auðið er, og skal það samningsríki, sem á þann hátt nær kosningu til ráðsins, gegna störfum fyrirrennara síns, það sem eftir er kjörtímabilsins.

c. Enginn fulltrúi samningsríkis í ráðinu skal vera virkur þátttakandi í rekstri milliríkjaflugs, eða eiga fjárhagslegra hagsmuna að gæta í slíkum flugrekstri.

51. gr.

Forseti ráðsins.

Ráðið skal kjósa sér forseta til þriggja ára í senn, og má endurkjósa hann. Hann skal eigi hafa atkvæðisrétt. Ráðið skal og kjósa úr sínum hópi einn eða fleiri varaforseta, og skulu þeir halda atkvæðisrétti sínum, þegar þeir gegna forsetastörfum. Forseta þarf eigi að kjósa úr hópi fulltrúa meðlima í ráðinu, en hljóti fulltrúi í ráðinu kosningu, skal sæti hans skoðast autt, og má það ríki, er hann var fulltrúi fyrir, skipa annan í sætið. Skyldur forseta skulu vera:

a. að kveðja saman fundi ráðsins, loftflutninganefndar og loftsiglinganefndar,
b. að koma fram fyrir hönd ráðsins, og
c. að framkvæma fyrir hönd ráðsins þær athafnir, sem ráðið felur honum.

52. gr.

Atkvæðagreiðsla í ráðinu.

Ákvarðanir ráðsins skulu háðar samþykki meiri hluta meðlima. Ráðið má veita nefnd meðlima sinna völd í hvaða sérstöku máli, sem vera skal. Hvert samningsríki, sem í hlut á, má þó áfrýja ákvörðun nefndar ráðsins til ráðsins sjálfs.

53. gr.

Þátttaka án atkvæðisréttar.

Öll samningsríki mega taka þátt í umræðum og störfum ráðsins, nefnda þess og undirnefnda viðvíkjandi hverju því atriði, sem snertir sérstaklega hagsmuni viðkomandi ríkis. Þó skulu þau ekki hafa atkvæðisrétt. Taki ráðið afstöðu til deilumála, skulu þeir meðlimir, sem aðilar eru að deilunni, eigi greiða atkvæði.

54. gr.

Verksvið ráðsins.

Ráðið skal:

a. leggja árlegar skýrslur fyrir þingið;
b. framkvæma fyrirmæli þingsins og inna af hendi störf þau og skyldur, sem því eru falin með samþykkt þessari;
c. ákveða starfsskipulag sitt og fundarsköp;
d. skipa loftflutninganefnd og ákveða skyldur hennar. Skal hún kjörin úr hópi fulltrúa meðlima í ráðinu, og starfa á ábyrgð þess.
e. setja á stofn loftsiglinganefnd í samræmi við ákvæði X. kafla;
f. fara með fjármál stofnunarinnar í samræmi við ákvæði XII. og XV. kafla;
g. ákveða þóknun forseta ráðsins;
h. skipa aðalframkvæmdastjóra, sem nefnast skal aðalritari, og gera ráðstafanir til skipunar þess starfsliðs, sem þurfa kann, í samræmi við ákvæði XI. kafla;
i. biðja um, safna, rannsaka og birta upplýsingar um framfarir í loftsiglingum

og rekstri millilandaflugferða, m. a. upplýsingar um rekstrarkostnað og styrki, sem greiddir eru flugfélögum af almannafé;

j. skýra samningsríkjum frá öllum brotum á samþykkt þessari, svo og frá því, ef eitthvert ríki framkvæmir ekki ráðleggingar eða ákvarðanir ráðsins;

k. skýra þinginu frá öllum brotum gegn samþykkt þessari, ef samningsríki hefur látið undir höfuð leggjast að gera réttar ráðstafanir innan hæfilegs tíma frá tilkynningu um brotið;

l. taka upp, í samræmi við ákvæði VI. kafla þessarar samþykktar, alþjóðareglur og starfshætti, og gera þær til hagræðis að fylgiskjölum samþykktar þessarar, svo og að tilkynna öllum samningsríkjum, hvaða ráðstafanir gerðar hafa verið;

m. athuga tillögur loftsiglinganefndar um breytingar á fylgiskjölum og geara ákvarð-

m. athuga tillögur loftsiglinganefndar um breytingar á fylgiskjölum og gera ákvarðanir í samræmi við XX. kafla;

n. athuga hvert það mál varðandi samþykkt þessa, sem samningsríki vísar til þess.

55. gr.

Heimildir ráðsins.

Ráðinu er heimilt:

a. að setja á stofn undirnefndir loftflutninga á grundvelli landsvæðaskiptingar eða öðrum grundvelli og ákveða, við hvaða hópa ríkja eða flugfélaga þeim sé heimilt að skipta til að auðvelda framkvæmd markmiða samþykktar þessarar, enda sé það álitið rétt og æskilegt með tilliti til reynslu, að gera slíkar ráðstafanir;

b. að fela loftsiglinganefnd á hendur aðrar skyldur en þær, sem í samþykktinni getur, og að afnema eða takmarka slíkt umboðsvald nefndarinnar hvenær sem er;

c. að halda uppi rannsóknum á öllum atriðum varðandi loftsiglingar og loftflutninga, sem varða hag allra þjóða, skýra samningsríkjum frá niðurstöðum slíkra rannsókna, og að auðvelda gagnkvæmar upplýsingar samningsríkjanna um loftflutninga og loftsiglingar;

d. að athuga öll atriði varðandi skipulag og rekstur millilandaloftflutninga, þar á meðal, hvort tiltækilegt sé, að mörg ríki eigi saman eða séu í samvinnu um flugferðir á aðalleiðum, og leggja fyrir þingið áætlanir þar að lútandi;

e. að rannsaka, að beiðni hvaða samningsríkis sem er, öll atriði, sem hindra kunna þróun alþjóðaloftsiglinga og unnt er að komast hjá, og gefa þær skýrslur að lokinni rannsókn, sem þykja kunna æskilegar.

X. KAFLI

Loftsiglinganefndin.

56. gr.

Útnefning og skipun.

Loftsiglinganefnd skal skipuð tólf meðlimum, er ráðið kýs meðal fulltrúa, sem tilnefndir eru af samningsríkjum. Þessir menn skulu fullnægja þeim kröfum, er hæfilegar þykja um reynslu í vísindum og framkvæmd loftsiglinga. Ráðið skal biðja öll samningsríki um að tilnefna menn. Forseti loftsiglinganefndar skal skipaður af ráðinu.

57. gr.

Skyldur nefndarinnar.

Loftsiglinganefnd skal:

a. athuga og gera tillögur til ráðsins um samþykkt á breytingum á fylgiskjölum þessarar samþykktar;

b. skipa tekniskar undirnefndir, sem öll samningsríki mega eiga fulltrúa í, ef þau óska;
c. vera ráðinu til ráðleggingar um söfnun og dreifingu til samningsríkja á öllum upplýsingum, sem hún telur nauðsynlegar og þarflegar til eflingar loftsiglingum.

XI. KAFLI
Starfslið.

58. gr.
Ráðning starfsliðs.

Ráðið skal í samræmi við þær reglur, sem þingið kann að setja, svo og þær reglur, sem settar eru í samþykkt þessari, ákveða, hvernig haga skuli ráðningu starfsfólks og uppsögn, þjálfun þess, launakjörum, uppbótum og starfsreglum, og tekur þetta til aðalritara og annars starfsliðs stofnunarinnar. Er ráðinu heimilt að ráða til slíkra starfa borgara hvers samningsríkis sem er.

59. gr.
Starfsliðið alþjóðlegt.

Eigi skal forseti, aðalritari eða annað starfslið leita leiðbeininga um framkvæmdir á skyldum sínum, né taka við slíkum leiðbeiningum frá neinum aðila utan stofnunarinnar. Öll samningsríki skuldbinda sig til að virða skyldur starfsliðsins gagnvart öllum þjóðum, og til þess, að gera enga tilraun til að hafa áhrif á fólk af sínu þjóðerni, hvað snertir framkvæmdir þeirra á skyldustörfum.

60. gr.
Friðhelgi og forréttindi starfsmanna.

Öll samningsríkin skulu, að svo miklu leyti sem hægt er í samræmi við stjórnarskrárvenjur þeirra, veita forseta ráðsins, aðalritara og öðru starfsliði stofnunarinnar þá friðhelgi og þau forréttindi, sem veitt eru tilsvarandi starfsliði annarra alþjóðastofnana.

Verði gert alþjóðasamkomulag um friðhelgi og forréttindi alþjóðaembættismanna, skulu friðhelgi og forréttindi þau, sem veitt eru forseta ráðsins, aðalritara og öðru starfsliði stofnunarinnar, vera í samræmi við slíkt alþjóðasamkomulag.

XII. KAFLI
Fjármál.

61. gr.
Fjárhagsáætlun og skipting útgjalda.

Ráðið skal leggja fyrir þingið árlega fjárhagsáætlun og árleg reikningsskil, og áætlun um allar tekjur og gjöld. Þingið skal samþykkja fjárhagsáætlanir með þeim breytingum, sem því þykir hlýða að gera, og skal það skipta útgjöldum stofnunarinnar meðal meðlimaríkja á þeim grundvelli, sem það kann að ákveða á hverjum tíma, að undanskildum álögum á þau ríki, sem takast þær á hendur í samræmi við XV. kafla.

62. gr.
Svipting atkvæðisréttar.

Þingið getur svipt hvert það samningsríki atkvæðisrétti í þingi og ráði, sem eigi fullnægir innan hæfilegs tíma fjárhagslegum skyldum sínum við stofnunina.

63. gr.

Útgjöld sendinefnda og annarra fulltrúa.

Hvert samningsríki um sig skal bera kostnað af eigin nefnd sinni til þingsins, svo og þóknun, ferðakostnað og annan kostnað allra þeirra, sem það felur að starfa í ráðinu, og enn fremur vegna þeirra, sem það tilnefnir eða sendir sem fulltrúa í allar auka- eða undirnefndir stofnunarinnar.

XIII. KAFLI
Aðrir alþjóðasamningar.

64. gr.

Öryggisráðstafanir.

Með tilliti til flugmála innan starfssviðs stofnunarinnar, sem beint geta haft áhrif á heimsöryggi, getur stofnunin með samþykki þingsins gert samninga við hvaða almenna stofnun, sem á fót kann að verða komið af þjóðum heimsins í því skyni að varðveita friðinn.

65. gr.

Samningar við aðrar alþjóðanefndir.

Ráðinu er heimilt fyrir hönd stofnunarinnar að leita samkomulags við aðrar alþjóðanefndir um að halda uppi sameiginlegri starfsemi, eða gera sameiginlegar ráðstafanir viðvíkjandi starfsliði, og með samþykki þingsins má það gerast aðili að öllum slíkum samningum, sem auðvelda megi störf stofnunarinnar.

66. gr.

Starfsemi viðvíkjandi öðrum samningum.

a. Stofnunin skal einnig halda uppi þeirri starfsemi, sem henni ber í samræmi við alþjóðasamning um viðkomu flugvéla (International Air Services Transit Agreement) og alþjóðaloftflutningasamning (International Air Transport Agreement), er gerðir voru í Chicago 7. desember 1944 í samræmi við ákvæði þau og skilmála, sem þar er sett.
b. Þeir meðlimir þingsins og ráðsins, sem ekki hafa samþykkt þá samninga, sem um getur í a-lið, skulu eigi hafa rétt til atkvæðis um nein þau mál, sem vísað er til þingsins eða ráðsins samkvæmt ákvæðum viðkomandi samninga.

III. HLUTI — ALÞJÓÐALOFTFLUTNINGAR

XIV. KAFLI
Upplýsingar og skýrslur.

67. gr.

Skýrslur sendar ráðinu.

Öll samningsríkin skuldbinda sig samkvæmt þeim fyrirmælum, er þau setja, til að láta milliríkjaflugfélög sín senda ráðinu ferðaskýrslur, kostnaðarskýrslur og fjárhagsyfirlit, þar sem m. a. séu sýndar allar tekjur og uppruni þeirra.

XV. KAFLI
Flughafnir og önnur hjálpartæki til loftsiglinga.

68. gr.
Ákvörðun leiða og flughafna.

Öll samningsríki mega, að tilskildum ákvæðum þessarar samþykktar, ákvarða þær leiðir, sem í milliríkjaflugi verður að fara innan landsvæðis þeirra, svo og þær flughafnir, sem nota má í slíku flugi.

69. gr.
Endurbætur á hjálpartækjum til loftsiglinga.

Álíti ráðið, að flughafnir eða önnur hjálpartæki til loftsiglinga, þ. á. m. radíó- og veðurstofur samningsríkis, séu ekki nægilega fullkomin fyrir öruggan, reglubundinn, vel starfræktan og ódýran rekstur milliríkjaflugs, sem rekið er eða áætlað að verði upp tekið, skal ráðið eiga viðræður við það ríki, sem beinlínis á í hlut, og önnur ríki, sem hlut kunna að eiga að máli, í því skyni að finna ráð til umbóta í þessu efni, og má ráðið setja fram ráðleggingar þessu viðvíkjandi. Eigi skal samningsríki teljast sekt um brot gegn samþykkt þessari, þó að það fari ekki eftir slíkum ráðleggingum.

70. gr.
Kostnaður af loftsiglingatækjum.

Samningsríki má gera samninga við ráðið um framkvæmd þeirra ráðlegginga, sem um getur í 69. gr. Má ríkið taka á sig allan kostnað, sem af slíku samkomulagi leiðir, en vilji ríkið það ekki, má ráðið að beiðni ríkisins leggja fram allan kostnað eða hluta af honum.

71. gr.
Hjálpartæki lögð til og haldið við af ráðinu.

Að beiðni samningsríkis má ráðið ganga að því, að leggja til flughafnir, eina eða allar, ásamt starfsliði, viðhaldi og yfirstjórn, svo og önnur hjálpargögn til loftsiglinga, þ. á. m. radíó- og veðurstofur, ef slíks er þörf, innan lands viðkomandi ríkis, til þess að tryggja öruggan, reglubundinn, vel starfræktan og ódýran rekstur milliríkjaflugs af hálfu annarra samningsríkja, enda má það ákveða réttlát og sanngjörn gjöld fyrir afnot þeirra hjálpartækja, sem í té eru látin.

72. gr.
Útvegun og afnot lands.

Þar sem lands þarf undir hjálpartæki, sem kostuð eru að nokkru eða öllu leyti af ráðinu að beiðni samningsríkis, skal það ríki annaðhvort leggja landið til sjálft og halda eignarrétti yfir því, ef það æskir þess, eða stuðla að því, að ráðið fái landið til afnota með réttlátum og sanngjörnum skilmálum og í samræmi við lög þess ríkis, sem í hlut á.

73. gr.
Útgjöld og niðurjöfnun gjalda.

Innan takmarka þeirra, sem þingið setur í samræmi við XII. kafla, getur ráðið notað það fé, sem því er fengið til ráðstöfunar úr almennum sjóði stofnunarinnar, til venjulegra útgjalda, í samræmi við tilgang þessa kafla. Skal ráðið jafna niður því fé, sem það þarfnast, í samræmi við þennan kafla, á þau samningsríki, sem það samþykkja, og eru heimaríki þeirra flugfélaga, sem nota hjálpartækin, enda fari slík niðurjöfnun fram í ákveðnum hlutföllum og á hæfilegu tímabili. Einnig má ráðið jafna niður á þau ríki, sem það samþykkja, öllu rekstrarfé, sem þurfa þykir.

74. gr.

Teknisk aðstoð og notkun tekna.

Þegar ráðið leggur fram fé eða leggur til flughafnir eða önnur tæki, að nokkru eða öllu leyti að beiðni samningsríkis, má í samningum, með samþykki þess ríkis, gera ráð fyrir tekniskri aðstoð um eftirlit og rekstur flughafna og annarra tækja, svo og fyrir greiðslum af tekjum af rekstri flughafna og annarra tækja, á rekstrarútgjöldum flughafna og annarra tækja, og á vöxtum og afskriftum.

75. gr.

Tekið við tækjum af ráðinu.

Samningsríki má hvenær sem er fullnægja þeim skuldbindingum, sem það hefur tekið á sig samkvæmt 70. gr., og taka við flughöfnum og öðrum tækjum, sem ráðið hefur lagt til á landsvæði þess, samkvæmt ákvæðum 71. og 72. gr., með því að greiða ráðinu upphæð, sem að áliti ráðsins er eftir atvikum sanngjörn. Álíti ríkið, að upphæð sú, sem ráðið ákveður, sé ósanngjörn, má það áfrýja ákvörðun ráðsins til þingsins sem getur staðfest hana eða breytt henni.

76. gr.

Endurgreiðsla fjár.

Fé það, sem ráðið hefur fengið að endurgreiðslu í samræmi við 75. gr., og það fé, sem því áskotnast af greiðslu vaxta og afskrifta samkvæmt 74. gr., skal endurgreiða þeim ríkjum, sem upprunalega lögðu það fram eftir niðurjöfnun, ef slík niðurjöfnun var gerð í samræmi við 73. gr., og skal endurgreiðsla vera í réttu hlutfalli við þær upphæðir, sem þeim var að ákvörðun ráðsins gert að greiða.

XVI. KAFLI

Sameiginleg flugfélög og samvinna um rekstur.

77. gr.

Sameiginlegur rekstur leyfður.

Ekkert í samþykkt þessari skal hindra það, að tvö samningsríki eða fleiri geri með sér félag um sameiginlegan rekstur, eða myndi með sér milliríkjaflugfélög, né að þau sameini flugstörf sín, á hvaða leiðum eða svæðum, sem vera skal, en hlíta skulu slík sameiginleg rekstrarfélög eða milliríkjaflugfélög og önnur slík flugsamlög öllum ákvæðum samþykktar þessarar, þ. á. m. ákvæðum um að láta skrá samninga hjá ráðinu. Skal ráðið kveða á um, á hvern hátt beita skuli ákvæðum samþykktar þessarar um heimilisfang flugfara, að því er tekur til flugfara, sem flogið er af slíkum milliríkjaflugfélögum.

78. gr.

Störf ráðsins.

Ráðinu er heimilt að stinga upp á því við samningsríki, sem í hlut eiga, að þau myndi félagsskap í því skyni að reka flug á hvaða leiðum eða svæðum, sem vera skal.

79. gr.

Þátttaka í rekstrarfélagsskap.

Ríki má taka þátt í rekstrarfélagsskap eða sameiginlegum ráðstöfunum, hvort heldur er fyrir milligöngu ríkisstjórnar eða flugfélags eða flugfélaga, sem ríkisstjórn þess tilnefnir. Það er á valdi viðkomandi ríkis, hvort slík flugfélög eru ríkiseign að öllu eða nokkru leyti, eða einkaeign.

IV. HLUTI — LOKAÁKVÆÐI

XVII. KAFLI
Aðrir loftferðasamningar og samþykktir.

80. gr.

Parísar- og Havannasamþykktirnar.

Þegar er þessi samþykkt gengur í gildi, heitir hvert samningsríki að segja upp samþykkt þeirri um loftflutninga, sem gerð var í París 13. október 1919, og samþykkt um kaupflug, sem gerð var í Havanna 20. febrúar 1928, séu þau aðilar þeirra samþykkta. Milli samningsríkja kemur þessi samþykkt í stað þeirra tveggja, sem að framan getur.

81. gr.

Skrásetning samninga, sem fyrir eru.

Alla samninga, sem í gildi eru við gildistöku samþykktar þessarar og gerðir eru milli samningsríkis og einhvers annars ríkis eða milli flugfélags samningsríkis og annars ríkis eða flugfélags annars ríkis, skal þegar í stað skrásetja hjá ráðinu.

82. gr.

Afnám ósamrýmanlegra samninga.

Samningsríkin fallast á, að með samþykkt þessari skuli úr gildi falla allar skuldbindingar og vilyrði þeirra á milli, sem ósamrímanleg eru ákvæðum hennar. Fallast þau einnig á að láta ekki í té slíkar skuldbindingar eða vilyrði. Samningsríki, sem áður en það gerðist aðili að stofnuninni hefur tekið á sig skuldbindingar gagnvart ríki, sem ekki er samningsríki, eða gagnvart þegni samningsríkis eða annars ríkis, sem ósamrímanlegar eru ákvæðum samþykktar þessarar, skulu þegar í stað gera ráðstafanir til að tryggja sér lausn frá þeim. Hafi flugfélag samningsríkis tekið á sig slíkar skuldbindingar, ber heimaríki þess að beita öllum áhrifum sínum til að tryggja, að þeim skuldbindingum ljúki þegar í stað, og skal að minnsta kosti sjá svo til, að þeim ljúki svo fljótt sem slíkar ráðstafanir má löglega gera, eftir gildistöku samþykktar þessarar.

83. gr.

Skrásetning nýrra samninga.

Að svo miklu leyti sem ákvæði næstu greinar á undan leyfa, mega öll samningsríki gera samninga, sem samrímanlegir eru samþykkt þessari. Skal þegar í stað skrá slíka samninga hjá ráðinu, sem birtir þá svo fljótt sem auðið er.

XVIII. KAFLI
Ágreiningur og brot.

84. gr.

Lausn ágreiningsmála.

Verði ekki jafnaður með samkomulagi sá ágreiningur, sem rísa kann milli tveggja ríkja eða fleiri út af túlkun eða framkvæmd samþykktar þessarar og fylgiskjala hennar, skal ráðið, að beiðni hvaða ríkis sem er og aðili er að ágreiningnum, kveða upp úrskurð. Enginn meðlimur ráðsins skal greiða atkvæði í ályktun þess út af deilumáli, sem hann er aðili að. Öll samningsríki mega, samkvæmt ákvæðum 85. greinar, áfrýja úrskurði ráðsins til gerðardóms **ad hoc**, sem ákveðinn verður

í samráði við aðra aðila að þrætunni, eða til milliríkjadómstólsins. Skal tilkynna ráðinu slíka áfrýjun innan 60 daga, frá því að tilkynning var fengin um úrskurð ráðsins.

85. gr.

Framkvæmd gerðar.

Nú hefur eitthvert samningsríki, sem aðili er að þrætu, sem ráðið hefur fellt úrskurð um og verið áfrýjað, ekki samþykkt ákvæði milliríkjadómstólsins, en þau samningsríki, sem hlut eiga að máli, geta ekki komið sér saman um val gerðardóms, og skal þá hvert samningsríki um sig tilnefna einn gerðardómara, en þeir tilnefna oddamann. Vanræki annað hvort samningsríkið að tilnefna gerðardómara innan þriggja mánaða frá því er úrskurði var áfrýjað, skal forseti ráðsins tilnefna gerðardómara af hálfu þess ríkis og velja hann úr hópi þeirra manna, sem hæfir eru og völ er á, en ráðið skal halda skrá um slíka menn. Geti gerðardómarar ekki komið sér saman um oddamann innan 30 daga, skal forseti ráðsins skipa oddamann úr hópi þeirra manna, er að framan getur. Skulu þá gerðardómarar og oddamaður í sameiningu teljast gerðardómstóll. Allir gerðardómstólar, sem settir eru samkvæmt þessari grein og hinni næstu á undan, skulu setja sér réttarfarsákvæði og fella dóma, og ræður afl atkvæða. En ráðið má því aðeins skera úr ágreiningi um réttarfarsákvæði, að um drátt sé að ræða, sem ráðið telur of mikinn.

86. gr.

Áfrýjun.

Allir úrskurðir ráðsins varðandi það, hvort millilandaflugfélag sé rekið í samræmi við ákvæði samþykktar þessarar, halda gildi sínu, nema ráðið breyti þeim, eða þeim sé hrundið við áfrýjun. Í öllum öðrum greinum skal framkvæmd úrskurðar ráðsins frestað, ef áfrýjað er, þar til yfirúrskurður er fallinn. Skulu úrskurðir alþjóðadómstólsins og gerðardóms vera endanlegir og bindandi.

87. gr.

Viðurlög við brotum flugfélags.

Öll samningsríkin skuldbinda sig til að banna því flugfélagi samningsríkis rekstur flugferða yfir landi sínu, sem ráðið hefur úrskurðað, að hlíti ekki lokaúrskurði, sem felldur er í samræmi við ákvæði næstu greinar á undan.

88. gr.

Viðurlög við brotum ríkis.

Þingið skal svipta það samningsríki atkvæðisrétti innan þings og ráðs, sem brýtur ákvæði þessa kafla.

XIX. KAFLI

Styrjaldir.

89. gr.

Styrjaldir og hættuástand.

Verði styrjöld, skulu ákvæði samþykktar þessarar ekki hindra athafnafrelsi nokkurs samningsríkis, sem í hlut á, hvort sem um styrjaldarríki eða hlutlaus er að ræða. Sama skal og gilda um samningsríki, sem lýsir yfir innanlands hættuástandi og tilkynnir það ráðinu.

XX. KAFLI
Fylgiskjöl.

90. gr.
Samþykktir og breytingar á fylgiskjölum.

a. Til að samþykkja í ráðinu fylgiskjöl þau, sem tilfærð eru í 54. gr., staflið i þarf tvo þriðju hluta atkvæða í ráðinu á fundi, sem til þess er kvaddur saman, og skal ráðið að því búnu leggja þau fyrir öll samningsríkin. Öll slík fylgiskjöl svo og breytingar á þeim skulu ganga í gildi innan þriggja mánaða, frá því er þau voru lögð fyrir samningsríkin, eða í lok þess tímabils, þótt lengra sé en að framan getur, ef ráðið kann að ákveða, nema meiri hluti samningsríkja hafi áður tjáð ráðinu, að þau fallist eigi á samþykkt þeirra.
b. Ráðið skal þegar tilkynna öllum samningsríkjum, hvenær fylgiskjal eða breyting á því kemur til framkvæmda.

XXI. KAFLI
Staðfestingar, samþykki, breytingar og uppsögn.

91. gr.
Staðfesting samþykktarinnar.

a. Þessi samþykkt skal háð staðfestingu þeirra ríkja, sem undir hana skrifa. Skal geyma staðfestingarskjölin í þjóðskjalasafni Bandaríkja Ameríku, sem tilkynna skulu hverju ríki, sem undirskrifar og aðhyllist samþykktina, hvenær slík skjöl voru afhent til geymslu.
b. Þegar er samþykkt þessi hefur verið staðfest af 26 ríkjum, eða þau hafa gerzt aðilar að henni, skal hún ganga í gildi þeirra í milli á 30. degi eftir að 26. staðfestingarskjalið var afhent til geymslu. Skal hún ganga í gildi hjá hverju því ríki, sem síðar staðfestir hana, á 30. degi frá því er staðfestingarskjal þess var afhent til geymslu.
c. Stjórn Bandaríkja Ameríku skal bera skylda til að tilkynna stjórn hvers ríkis, sem undirskrifað hefur eða gerzt aðili að samþykkt þessari, hvenær hún tekur gildi.

92. gr.
Aðild að samþykktinni.

a. Heimilt skal meðlimum hinna Sameinuðu þjóða, ríkjum, sem starfa með þeim, og ríkjum, sem hlutlaus voru í núverandi heimsstyrjöld, að gerast aðilar að samþykktinni.
b. Aðild ríkis að samþykktinni skal tilkynnt með erindi, stíluðu til stjórnar Bandaríkja Ameríku, og verður ríkið þá aðili á 30. degi frá því er stjórn Bandaríkjanna tók við erindinu, en hún skal tilkynna það öllum samningsríkjum.

93. gr.
Þátttaka annarra ríkja.

Önnur ríki en þau, sem um getur í 91. og 92. gr. a, mega, að fengnu samþykki hverrar þeirrar alþjóðastofnunar, sem á stofn kann að verða sett meðal þjóða heims til að varðveita frið, taka þátt í samþykkt þessari, enda komi til samþykki ⅘ hluta atkvæða í þinginu, og með þeim skilyrðum, sem þingið kann að setja. Þó þarf, er svo stendur á, samþykki allra ríkja, sem það ríki, er um þátttöku sækir, kann að hafa ráðizt inn í eða ráðist á í núverandi ófriði.

94. gr.

Breytingar á samþykktinni.

a. Allar breytingartillögur á samþykkt þessari verða að fá ⅔ atkvæða í þinginu til að öðlazt gildi og ganga í gildi um ríki þau, sem aðhyllzt hafa slíkar breytingar, þegar svo mörg ríki hafa staðfest þær, sem þingið ákveður. Skal sú tala ríkja eigi nema minna en ⅔ samningsríkja.

b. Ef þingið álítur, að breyting sé þess eðlis, að hún réttlæti það, má þingið í ályktun sinni um meðmæli með breytingu áskilja, að hvert það ríki, sem hefur ekki staðfest breytinguna innan tiltekins tíma eftir að hún kom til framkvæmda, skuli hætta að vera meðlimur stofnunarinnar og aðili að samþykktinni.

95. gr.

Uppsögn samþykktarinnar.

a. Hvert samningsríki um sig má segja upp samþykkt þessari þrem árum eftir að hún öðlaðist gildi, með erindi stíluðu til stjórnar Bandaríkja Ameríku, og skal hún tjá öllum samningsríkjum uppsögnina.

b. Uppsögn skal taka gildi einu ári eftir að tekið var við henni, og eigi snerta annað ríki en það, sem hana stílaði.

XXII. KAFLI

Orðaskýringar.

96. gr.

Hvað samþykkt þessa snertir, þýða eftirtalin orð og orðtök það, sem hér segir:

a. „Flugrekstur" merkir alla skipulagsbundna flugþjónustu með flugförum til opinbers flutnings á farþegum, pósti eða flutningi.

b. „Millilandaflugrekstur" merkir flugþjónustu um loft yfir landi fleiri en eins ríkis.

c. „Flugfélag" merkir loftflutningafyrirtæki, sem býður fram eða rekur millilandaflug.

d. „Viðkoma án viðskipta" (non-traffic stop) merkir lendingu til annars en að taka eða skilja eftir farþega, flutning eða póst.

Alþjóðaráðstefna, sem haldin var í Chicago 1. nóvember til 7. desember 1944, um flugmál, gerði uppkast að 4 samningum og lokasamþykkt. Voru 3 þeirra undirritaðir fyrir Íslands hönd, þ. e. 1. Bráðabirgðasamningur um alþjóðaflugmál; 2. Samningur sá um alþjóðaflugmál, sem að ofan er prentaður og 3. Samningur um viðkomuréttindi flugfara, sem prentaður er hér á eftir, nr. 51.

Var fyrsti samningurinn staðfestur fyrir hönd Íslands hinn 21. marz 1945 (Stjt. A 93/1945) og samningur nr. 2 og 3 hinn 4. apríl 1945, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 94, dags. 10. nóvember 1945. Í auglýsingunni er sagt að staðfestur hafi verið flutningasamningur (‚transport agreement'), en það er misskilningur.

Samkvæmt heimild í ályktun Alþingis, hinn 28. febrúar 1947, var ríkisstjórn Bandaríkjanna, hinn 21. marz 1947, afhent staðfestingarskrá Íslands að samþykkt um alþjóðaflugmál. Gekk hún í gildi fyrir Ísland 20. apríl 1947, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 45, dags. 2. apríl 1947, en þann dag telst Alþjóðaflugmálastofnunin (ICAO) stofnuð.

Breyting var gerð á þessum samningi 14. júní 1954, sbr. samning nr. 50 hér á eftir.

Nr. 50. *Montreal, 14. júní 1954.*

Bókun um breytingar á samningi frá 7. desember 1944 um alþjóðaflugmál.

Protocol relating to Amendments to the Convention on International Civil Aviation.

On 14 June 1954 the Assembly adopted a Protocol relating to the amendment of Articles 48 (a), 49 (e) and 61 of the Convention on International Civil Aviation. As that Protocol came into force, on 12 December 1956, the texts of the said Articles shall henceforth read as follows:

Article 45

At the end of Article 45 of the Convention, the full stop shall be substituted by a comma, and the following shall be added, namely:—

"and otherwise than temporarily by decision of the Assembly, such decision to be taken by the number of votes specified by the Assembly. The number of votes so specified will not be less than three fifths of the total number of contracting States."

Article 48 (a)

(a) The Assembly shall meet not less than once in three years and shall be convened by the Council at a suitable time and place. Extraordinary meetings of the Assembly may be held at any time upon the call of the Council or at the request of any ten contracting States addressed to the Secretary General.

Article 49 (e)

(e) Vote annual budgets and determine the financial arrangements of the Organization, in accordance with the provisions of Chapter XII;

Article 61

The Council shall submit to the Assembly annual budgets, annual statements of accounts and estimates of all receipts and expenditures. The Assembly shall vote the budgets with whatever modification it sees fit to prescribe, and, with the exception of assessments under Chapter XV to States consenting thereto, shall apportion the expenses of the Organization among the contracting States on the basis which it shall from time to time determine.

Hinn 5. júlí 1955 veitti framkvæmdastjóri Alþjóðaflugmálastofnunarinnar (ICAO) móttöku staðfestingarskrá Íslands að breytingum þeim, sem að ofan greinir, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 100, dags. 31. desember 1955.

Nr. 51. *Chicago, 7. desember 1944.*

Alþjóðasamningur um viðkomuréttindi flugfara.

International Air Services Transit Agreement. — Íslenzk þýðing.

Ríki þau, sem undirrita og samþykkja þennan alþjóðasamning um viðkomuréttindi flugfara, og eru meðlimir Alþjóðaflugmálastofnunarinnar, lýsa hér með yfir því, sem hér fer á eftir:

I. GREIN

1. liður.

Öll samningsríkin veita hvert öðru eftirtalin flugréttindi í áætlunarbundnu millilandaflugi:

1. Réttindi til að fljúga yfir land þeirra án þess að lenda.
2. Réttindi til viðkomu án viðskipta.

Réttindi þau, sem veitt eru í þessum lið, skulu eigi taka til flughafna, sem notaðar eru til hernaðarþarfa og þar sem útilokuð eru afnot áætlunarbundins millilandaflugrekstrar. Í styrjaldar- eða hernámslöndum, svo og á ófriðartímum meðfram flutningaleiðum þeim, er að slíkum löndum liggja, skulu réttindi þau, er að ofan getur, háð samþykki réttra hernaðaryfirvalda.

2. liður.

Framkvæmd ofangreindra réttinda skal vera í samræmi við ákvæði bráðabirgðasamkomulags um alþjóðaflugmál og við samþykkt um alþjóðaflugmál, þegar hún gengur í gildi, en hvort tveggja var samið í Chicago 7. desember 1944.

3. liður.

Samningsríki, sem veitir flugfélagi annars samningsríkis réttindi til flugviðkomu án viðskipta, getur áskilið sér, að viðkomandi flugfélag láti í té hæfilegan kaupflugrekstur á þeim stöðum, þar sem slík viðkoma á sér stað.

Slíkir skilmálar skulu þó eigi settir fram með neinni hlutdrægni í garð þeirra flugfélaga, sem reka flug á sömu leið. Skal í þeim ekki tekið tillit til stærðar flugfara og þau notuð á þá leið, að eigi komi í bága við eðlilegan rekstur milliríkjaflugs þess, sem um ræðir, né réttindi eða skyldur samningsríkis.

4. liður.

Öll samningsríkin mega, ef ekki kemur í bága við ákvæði samnings þessa:

1. ákvarða þá leið, sem fara skal innan landsvæða þeirra í öllum milliríkjaflugferðum, svo og flughafnir þær, sem í slíkum flugferðum má nota;
2. leggja á eða leyfa, að lögð verði á slíkar flugferðir réttlát og sanngjörn gjöld fyrir afnot flughafna og annarra hjálpartækja, enda séu slík gjöld eigi hærri en þau, sem eigin flugfélög þess ríkis mundu verða að gjalda fyrir sömu þægindi eða svipuð störf. Það er tilskilið, að með kæru viðkomandi samningsríkis megi áfrýja gjöldum fyrir flughafnir og önnur hjálpartæki til ráðs Alþjóðaflugmálastofnunarinnar, sem stofnsett er í samræmi við ofangreinda samþykkt, og skal það gefa skýrslu og ráðleggingar um það efni til þess ríkis eða ríkja, sem hlut eiga að máli.

5. liður.

Öll samningsríkin áskilja sér rétt til að endurkalla eða afnema leyfi til loftflutninga til handa loftfutningafyrirtæki annars ríkis, þar sem því þykir eigi nógu glöggt, að meiri hluti eignaréttar og virk framkvæmdastjórn sé í höndum þegna samningsríkis, eða þegar slíkt loftflutningafyrirtæki lætur undir höfuð leggjast að fylgja lögum þess ríkis, er það rekur flutninga um, eða fullnægja skyldum sínum í samræmi við samning þennan.

II. GREIN

1. liður.

Samningsríki, sem álítur, að athafnir annars samningsríkis í samræmi við samning þennan baki því óréttlæti eða erfiðleika, má fara þess á leit við ráðið, að það athugi málið. Skal ráðið þá rannsaka málið og kveðja viðkomandi ríki til viðræðna við sig. Leiði slíkar viðræður eigi til úrlausnar á málinu, má ráðið gefa skýrslu og ráðleggingar til viðkomandi samningsríkja. Geri samningsríki það, sem í hlut á, ekki hæfilegar ráðstafanir til úrbóta að svo búnu, getur ráðið lagt til við þing ofangreindrar stofnunar, að það samningsríki verði svipt réttindum sínum og forréttindum samkvæmt þessum samningi, þar til slíkar ráðstafanir hafa verið gerðar. Má þingið með ⅔ hlutum atkvæða svipta slíkt samningsríki réttindum um þann tíma, sem það telur hæfilegan, eða unz ráðið hefur sannfært sig um, að ráðstafanir til úrbóta hafi verið gerðar af nefndu ríki.

2. liður.

Verði ágreiningur milli tveggja eða fleiri samningsríkja út af túlkun eða framkvæmd samnings þessa ekki jafnaður með samningum, skal beita ákvæðum XVIII. kafla ofangreindrar samþykktar, á þann hátt er þar greinir, um ágreining, er rísa kann út af túlkun eða framkvæmd samþykktarinnar.

III. GREIN

Þessi samningur skal gilda jafnlengi og ofangreind samþykkt. Þó má samningsríki, sem aðili er að þessum samningi, segja honum upp með eins árs fyrirvara með uppsögn, er stíla skal til stjórnar Bandaríkja Ameríku, og skal hún þegar tilkynna þá uppsögn öllum öðrum samningsríkjum.

IV. GREIN

Þangað til ofangreind samþykkt gengur í gildi, skal alls staðar þar, sem til hennar er vísað, annars staðar en í II. grein, 2. lið og V. grein, skoða svo sem vísað sé til bráðabirgðasamkomulags um alþjóðaflugmál, sem gert var í Chicago 7. desember 1944. Svo skulu og tilvísanir til Alþjóðaflugmálastofunarinnar, þings hennar og ráðs skoðast sem tilvísanir til Bráðabirgða-alþjóðaflugmálastofnunarinnar, bráðabirgðaþingsins og bráðabirgðaráðsins, eftir því sem við á.

V. GREIN

Í samningi þessum skal orðið „land“ skýrt svo sem gert er í 2. grein ofangreindrar samþykktar.

VI. GREIN

Undirskriftir og samþykkt samningsins.

Undirritaðir fulltrúar á alþjóðaflugmálaráðstefnuninni, sem saman kom í Chicago 1. nóvember 1944, hafa undirritað samning þennan að því tilskildu, að stjórn

Bandaríkja Ameríku verði sem allra fyrst send tilkynning frá öllum ríkisstjórnum, sem látið hafa undirskrifa samninginn af sinni hálfu, þess efnis, hvort undirskrift af þeirra hálfu skuli skoðast sem samþykkt viðkomandi ríkisstjórnar á samningnum og skuldbinding til að halda hann.

Öll ríki, sem meðlimir eru í Alþjóðaflugmálastofnuninni, mega samþykkja þennan samning og taka á sig þær skuldbindingar, sem í honum felast, með því að tilkynna samþykki sitt stjórn Bandaríkjanna, og skal slíkt samþykki ganga í gildi á þeim degi, er sú stjórn tekur við slíkri tilkynningu.

Samningur þessi öðlast gildi meðal samningsríkja jafnóðum og þau samþykkja hann hvert um sig. Að því loknu skal hann öðlast gildi gagnvart hverju öðru ríki, sem tilkynnir stjórn Bandaríkjanna samþykki sitt þar að lútandi, á þeim degi, er sú stjórn tekur við slíkri tilkynningu. Skal stjórn Bandaríkjanna tilkynna öllum undirskriftar- og samningsríkjum dagsetningu allra samþykkta á samningnum og um dag þann, er hann gengur í gildi gagnvart hverju ríki, sem aðhyllist hann.

Um aðdraganda að samningi þessum, vísast til greinargerðar við samning nr. 49.

Samningur þessi var undirritaður fyrir Íslands hönd 4. júní 1945. Samkvæmt heimild í ályktun Alþingis hinn 28. febrúar 1947 var ríkisstjórn Bandaríkjanna tilkynnt hinn 21. marz 1947 staðfesting Íslands á samningi þessum, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 45, dagsett 2. apríl 1947.

Samningurinn gekk í gildi fyrir Ísland 4. júní 1945.

Nr. 52. *San Francisco, 26. júní 1945.*

Sáttmáli hinna Sameinuðu þjóða og samþykktir Milliríkjadómsins.

Charter of the United Nations and Statute of the International Court of Justice.

Vér, hinar sameinuðu þjóðir, staðráðnar í að bjarga komandi kynslóðum undan hörmungum ófriðar, sem tvisvar á ævi vorri hefur leitt ósegjanlegar þjáningar yfir mannkynið,

að staðfesta að nýju trú á grundvallarréttindi manna, virðingu þeirra og gildi, jafnrétti karla og kvenna og allra þjóða, hvort sem stórar eru eða smáar,

að skapa skilyrði fyrir því, að hægt sé að halda uppi réttlæti og virðingu fyrir skyldum þeim, er af samningum leiðir og öðrum heimildum þjóðaréttar,

að stuðla að félagslegum framförum og bættum lífskjörum án frelsisskerðingar,

og ætlum í þessu skyni

að sýna umburðarlyndi og lifa saman í friði, svo sem góðum nágrönnum sæmir,

We, the peoples of the United Nations, determined to save succeeding generations from the scourge of war, which twice in our lifetime has brought untold sorrow to mankind, and

to reaffirm faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person, in the equal rights of men and women and of nations large and small, and

to establish conditions under which justice and respect for the obligations arising from treaties and other sources of international law can be maintained, and

to promote social progress and better standards of life in larger freedom,

and for these ends

to practise tolerance and live together in peace with one another as good neighbours, and

að sameina mátt vorn til að varðveita heimsfrið og öryggi,

að tryggja það með samþykki grundvallarreglna og skipulagsstofnun, að vopnavaldi skuli eigi beita, nema í þágu sameiginlegra hagsmuna, og

að starfrækja alþjóðaskipulag til eflingar fjárhagslegum og félagslegum framförum allra þjóða,

höfum orðið ásáttir um að sameina krafta vora til að ná þessu markmiði.

Því hafa ríkisstjórnir vorar, hver um sig, fyrir milligöngu fulltrúa, er saman eru komnir í borginni San Francisco og lagt hafa fram umboðsskjöl sín, er reynzt hafa í góðu og réttu lagi, komið sér saman um þennan sáttmála hinna sameinuðu þjóða og stofna hér með alþjóðabandalag, sem bera skal heitið hinar sameinuðu þjóðir.

to unite our strength to maintain international peace and security, and

to ensure, by the acceptance of principles and the institution of methods, that armed force shall not be used, save in the common interest, and

to employ international machinery for the promotion of the economic and social advancement of all peoples

have resolved to combine our efforts to accomplish these aims.

Accordingly, our respective Governments, through representatives assembled in the City of San Francisco, who have exhibited their full powers found to be in good and due form, have agreed to the present Charter of the United Nations and do hereby establish an international organisation to be known as the United Nations.

I. KAFLI
Markmið og grundvallarreglur.

1. gr.

Markmið hinna sameinuðu þjóða er:

1. að varðveita heimsfrið og öryggi og gera í því skyni virkar, sameiginlegar ráðstafanir til að koma í veg fyrir og eyða hættu á friðrofi og til að bæla niður árásaraðgerðir eða friðrof og til að á friðsamlegan hátt og í samræmi við grundvallarreglur réttvísi og þjóðaréttar koma á sættum eða lausn milliríkja deilumála eða ástands, sem leiða kann til friðrofs,

2. að efla vinsamlega sambúð þjóða á milli, er byggð sé á virðingu fyrir grundvallaratriði jafnréttis og sjálfsákvörðunarréttar og að gera aðrar hæfilegar ráðstafanir til að styrkja alheimsfrið,

3. að koma á alþjóðasamvinnu um lausn alþjóðavandamála, fjárhagslegs, félagslegs, menningarlegs og mannúðarlegs eðlis, og að styrkja og stuðla að virðingu fyrir mannréttindum og grundvallarfrelsisréttindum allra án tillits til

CHAPTER I
Purposes and Principles.

Article 1

The Purposes of the United Nations are: —

1. To maintain international peace and security, and to that end: to take effective collective measures for the prevention and removal of threats to the peace and for the suppression of acts of aggression of other breaches of the peace, and to bring about by peaceful means, and in conformity, with the principles of justice and international law, adjustment or settlement of international disputes or situations which might lead to a breach of the peace;

2. To develop friendly relations among nations based on respect for the principle of equal rights and self-determination of peoples, and to take other appropriate measures to strengthen universal peace;

3. To achieve international co-operation in solving international problems of an economic, social, cultural, or humanitarian character, and in promoting and encouraging respect for human rights and for fundamental freedoms for all without

kynþáttar, kyns, tungu eða trúarbragða; og

4. að vera miðstöð til samræmingar á aðgerðum þjóða til að ná þessu sameiginlega markmiði.

2. gr.

Bandalagið og meðlimir þess skulu í viðleitni sinni til að ná því markmiði, er um getur í 1. grein, fara eftir þessum grundvallarreglum:

1. Bandalagið byggist á grundvallarreglunni um fullvalda jafnræði allra meðlima þess.

2. Í því skyni að tryggja öllum meðlimum þau réttindi og hlunnindi, er af þátttöku leiðir, skulu allir meðlimir trúlega standa við skuldbindingar þær, sem þeir hafa á sig tekið með sáttmála þessum.

3. Allir meðlimir skulu leysa milliríkjadeilur sínar á friðsamlegan hátt, þannig að heimsfriði, öryggi og réttvísi sé ekki í hættu stofnað.

4. Allir meðlimir skulu í milliríkjaskiptum varast hótanir um valdbeitingu eða beitingu valds gegn landamærahelgi eða stjórnmálasjálfstæði nokkurs ríkis, eða á neinn annan hátt, sem kemur í bága við markmið hinna sameinuðu þjóða.

5. Meðlimir skulu veita hinum sameinuðu þjóðum alla aðstoð í sérhverju starfi, sem þær framkvæma samkvæmt þessum sáttmála, og skulu ekki aðstoða nokkurt ríki, sem hinar sameinuðu þjóðir beita hindrunar- eða þvingunarráðstöfunum.

6. Bandalagið skal tryggja að ríki, sem ekki eru meðlimir hinna sameinuðu þjóða, starfi í samræmi við þessar grundvallarreglur, að svo miklu leyti sem það er nauðsynleg til varðveizlu heimsfriði og öryggi.

7. Ekkert ákvæði þessa sáttmála heimilar hinum sameinuðu þjóðum að skipta sér af málum, sem koma í aðalatriðum undir eigin lögsögu ríkis eða skyldar meðlimi til að leggja slík mál fyrir til lausnar samkvæmt þessum sáttmála; þessi grundvallarregla skal samt ekki

distinctions as to race, sex, language, or religion; and

4. To be a centre for harmonising the actions of nations in the attainment of these common ends.

Article 2

The Organisation and its Members, in pursuit of the purposes stated in Article 1, shall act in accordance with the following principles:

1. The Organisation is based on the principle of the sovereign equality of all its members.

2. All Members, in order to ensure to all of them the rights and benefits resulting from membership, shall fulfil in good faith the obligations assumed by them in accordance with the present Charter.

3. All Members shall settle their international disputes by peaceful means in such a manner that international peace and security, and justice, are not endangered.

4. All Members shall refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the Purposes of the United Nations.

5. All Members shall give the United Nations every assistance in any action it takes in accordance with the present Charter, and shall refrain from giving assistance to any State against which the United Nations is taking preventive or enforcement action.

6. The Organisation shall ensure that States which are not Members of the United Nations act in accordance with these Principles so far as may be necessary for the maintenance of international peace and security.

7. Nothing contained in the present Charter shall authorise the United Nations to intervene in matters which are essentially within the domestic jurisdiction of any State or shall require the Members to submit such matters to settlement under the present Charter; but

hindra framkvæmd þvingunaraðgerða samkvæmt VII. kafla.

this principle shall not prejudice the application of enforcement measures under Chapter VII.

II. KAFLI
Þátttaka.

3. gr.

Stofnmeðlimir hinna sameinuðu þjóða eru þau ríki, sem tóku þátt í ráðstefnu hinna sameinuðu þjóða um alþjóðabandalag í San Francisco eða hafa áður undirritað yfirlýsingu hinna sameinuðu þjóða frá 1. janúar 1942, og undirrita þennan sáttmála og staðfesta í samræmi við 110. gr.

4. gr.

1. Þátttaka í hinum sameinuðu þjóðum er heimil öllum friðsömum ríkjum, sem takast á hendur skuldbindingarnar í þessum sáttmála og að áliti bandalagsins eru hæf og fús til að fullnægja þessum skuldbindingum.

2. Allsherjarþingið tekur ákvörðun um inngöngu hvers slíks ríkis eftir tillögu frá öryggisráðinu.

5. gr.

Nú hefur öryggisráðið beitt meðlim hindrunar- og þvingunarráðstöfunum, og getur allsherjarþingið þá eftir tillögu öryggisráðsins tekið af honum heimild til að nota réttindi og sérréttindi meðlima. Öryggisráðið getur veitt á ný heimild til að nota þessi réttindi og sérréttindi.

6. gr.

Allsherjarþingið getur eftir tillögu öryggisráðsins rekið úr bandalaginu meðlim, sem hefur hvað eftir annað brotið grundvallarreglur þessa sáttmála.

CHAPTER II
Membership.

Article 3

The orginal members of the United Nations shall be the states which, having participated in the United Nations Conference on International Organisation at San Francisco, or having previously signed the Declaration by United Nations of January 1, 1942, sign the present Charter and ratify it in accordance with Article 110.

Article 4

1. Membership in the United Nations is open to all other peace-loving states which accept the obligations contained in the present Charter and, in the judgment of the Organisation, are able and willing to carry out these obligations.

2. The admission of any such state to membership in the United Nations will be effected by a decision of the General Assembly upon the recommendation of the Security Council.

Article 5

A Member of the United Nations against which preventive or enforcement action has been taken by the Security Council may be suspended from the exercise of the rights and privileges of membership by the General Assembly upon the recommendation of the Security Council. The exercise of these rights and privileges may be restored by the Security Council.

Article 6

A Member of the United Nations which has persistently violated the Principles contained in the present Charter may be expelled from the Organisation by the General Assembly upon the recommendation of the Security Council.

III. KAFLI
Stofnanir.

7. gr.

1. Þessar eru aðalstofnanir hinna sameinuðu þjóða: Allsherjarþing, öryggisráð, fjárhags- og félagsmálaráð, gæzluverndarráð, alþjóðadómstóll og skrifstofa.

2. Þær undirstofnanir, sem kunna að verða nauðsynlegar, má setja á fót samkvæmt þessum sáttmála.

8. gr.

Hinar sameinuðu þjóðir skulu ekki setja neinar takmarkanir á val karla og kvenna til þátttöku í hvaða störfum sem er, við jöfn skilyrði, hjá aðal- og undirstofnunum þeirra.

IV. KAFLI
Allsherjarþingið.

Skipan.

9. gr.

1. Allsherjarþingið er skipað meðlimum hinna sameinuðu þjóða.

2. Hver meðlimur skal ekki hafa fleiri en fimm fulltrúa á allsherjarþinginu.

Störf og völd.

10. gr.

Allsherjarþingið má fjalla um öll mál og málefni, sem koma undir þennan sáttmála eða snerta vald og störf allra stofnana, sem um ræðir í þessum sáttmála, og að undanskildu því, sem segir í 12. grein, er heimilt að gera tillögur til meðlima hinna sameinuðu þjóða eða öryggisráðsins eða hvort tveggja varðandi öll slík mál og málefni.

11. gr.

1. Allsherjarþinginu er heimilt að fjalla um hinar almennu grundvallarreglur fyrir samstarfi til varðveizlu heimsfriðar og öryggis, þar með taldar þær grundvallarreglur, sem gilda um afvopnun og skipan herbúnaðar, og er

CHAPTER III
Organs.

Article 7

1. There are established as the principal organs of the United Nations: a General Assembly, a Security Council, an Economic and Social Council, a Trusteeship Council, an International Court of Justice and a Secretariat.

2. Such subsidiary organs as may be found necessary may be established in accordance with the present Charter.

Article 8

The United Nations shall place no restrictions on the eligibility of men and women to participate in any capacity and under conditions of equality in its principal and subsidiary organs.

CHAPTER IV
The General Assembly.

Composition.

Article 9

1. The General Assembly shall consist of all the Members of the United Nations.

2. Each Member shall have not more than five representatives in the General Assembly.

Functions and Powers.

Article 10

The General Assembly may discuss any questions or any matters within the scope of the present Charter or relating to the powers and functions of any organs provided for in the present Charter and, except as provided in Article 12, may make recommendations to the members of the United Nations or to the Security Council or to both on any such questions or matters.

Article 11

1. The General Assembly may consider the general principles of co-operation in the maintenance of international peace and security, including the principles governing disarmament and the regulation of armaments, and may make re-

heimilt að gera tillögur varðandi þessar grundvallarreglur til meðlimanna eða öryggisráðsins eða hvort tveggja.

2. Allsherjarþinginu er heimilt að ræða öll mál varðandi varðveizlu heimsfriðar og öryggis, sem eru lögð fyrir það af sérhverjum meðlim hinna sameinuðu þjóða eða öryggisráðinu eða ríki, sem er ekki meðlimur hinna sameinuðu þjóða, sbr. 35. gr., 2. lið, og er heimilt, að undanskildu því, sem getið er í 12. gr., að gera tillögu um öll mál til viðkomandi ríkis eða ríkja eða til öryggisráðsins eða hvort tveggja. Sérhverju máli, sem þarf framkvæmdar við, skal allsherjarþingið vísa til öryggisráðsins, annaðhvort fyrir eða eftir að umræður hafa farið fram.

3. Allsherjarþingið má vekja athygli öryggisráðsins á ástandi, sem getur stofnað heimsfriði og öryggi í hættu.

4. Þau völd alsherjarþingsins, sem um ræðir í þessari grein, takmarka ekki ákvæði 10. greinar.

12. gr.

1. Á meðan öryggisráðið fer með það vald, sem því er falið í þessum sáttmála, út af deilumáli eða ástandi, skal allsherjarþingið ekki gera neina tillögu viðvíkjandi sömu deilumálum og ástandi, nema öryggisráðið fari þess á leit.

2. Aðalforstjórinn skal með samþykki öryggisráðsins skýra allsherjaþinginu við hvert þinghald frá öllum málum varðandi varðveizlu heimsfriðar og öryggis, sem öryggisráðið hefur til afgreiðslu, og skal einnig tilkynna allsherjarþinginu eða meðlimum hinna sameinuðu þjóða, ef allsherjarþingið stendur ekki yfir, strax og öryggisráðið hætir að fjalla um slík mál.

13. gr.

1. Allsherjarþingið skal koma á stað rannsóknum og gera tillögur með það fyrir augum að:

og flokkun hans,

commendations with regard to such principles to the Members or to the Security Council or both.

2. The General Assembly may discuss any questions relating to the maintenance of international peace and security brought before it by any Member of the United Nations, or by the Security Council, or by a state which is not a member of the United Nations in accordance with Article 35, paragraph two, and, except as provided in Article 12, may make recommendations with regard to any such questions to the state or states concerned or to the Security Council or to both. Any such question, on which action is necessary, shall be referred to the Security Council by the General Assembly either before or after discussion.

3. The General Assembly may call the attention of the Security Council to situations which are likely to endanger international peace and security.

4. The powers of the General Assembly set forth in this Article shall not limit the general scope of Article 10.

Article 12

1. While the Security Council is exercising in respect of any dispute or situation the functions assigned to it in the present Charter, the General Assembly shall not make any recommendation with regard to that dispute or situation unless the Security Council so requests.

2. The Secretary-General, with the consent of the Security Council, shall notify the General Assembly at each session of any matters relative to the maintenance of international peace and security which are being dealt with by the Security Council and shall similarly notify the General Assembly, or the Members of the United Nations if the General Assembly is not in session, immediately the Security Council ceases to deal with such matters.

Article 13

1. The General Assembly shall initiate studies and make recommendations for the purpose of:

a. efla alþjóðasamvinnu á sviði stjórnmála og stuðla að þróun þjóðaréttar

b. efla alþjóðasamvinnu á sviði fjárhags- og félagsmála, menningar, menntamála og heilbrigðismála, og stuðla að framkvæmd mannréttinda og grundvallarfrelsis fyrir alla, án tillits til kynþáttar, kyns, tungu og trúarbragða.

2. Frekari ábyrgðar, starfa og valda allsherjarþingsins, að því er snertir mál rædd í 1. lið hér að ofan, er getið í IX. og X. kafla.

a. Promoting international co-operation in the political field and encouraging the progressive development of international law and its codification;

b. Promoting international co-operation in the economic, social, cultural, educational, and health fields, and assisting in the realisation of human rights and fundamental freedoms for all without distinction as to race, sex, language, or religion.

2. The further responsibilities, functions, and powers of the General Assembly with respect to matters mentioned in paragraph 1 b above are set forth in Chapters IX and X.

14. gr.

Með þeim takmörkunum, sem felast í ákvæðum 12. greinar, er allsherjarþinginu heimilt að mæla með aðgerðum, er miða að friðsamlegri lausn á vandamáli, án tillits til uppruna þess, sem það álítur að geti líklega spillt almennri hagsæld og vinsamlegri sambúð þjóða á milli, þar með talin brot á ákvæðum þessa sáttmála um markmið og grundvallarreglur hinna sameinuðu þjóða.

Article 14

Subject to the provisions of Article 12, the General Assembly may recommend measures for the peaceful adjustment of any situation, regardless of origin, which it deems likely to impair the general welfare or friendly relations among nations including situations resulting from a violation of the provisions of the present Charter setting forth the Purposes and Principles of the United Nations.

15. gr.

1. Allsherjarþingið tekur á móti og athugar árlegar og sérstakar skýrslur frá öryggisráðinu. Í skýrslum þessum skal gerð grein fyrir þeim ráðstöfunum, sem öryggisráðið hefur samþykkt til varðveizlu heimsfriði og öryggi.

2. Allsherjarþingið tekur á móti og athugar skýrslur frá öðrum stofnunum hinna sameinuðu þjóða.

Article 15

1. The General Assembly shall receive and consider annual and special reports from the Security Council; these reports shall include an account of the measures that the Security Council has decided upon or taken to maintain international peace and security.

2. The General Assembly shall receive and consider reports from the other organs of the United Nations.

16. gr.

Allsherjarþingið framkvæmir þau störf í sambandi við alþjóða gæzluverndarkerfið, sem því er falið samkvæmt XII. og XIII. kafla, þar með samþykki gæzluverndarsamninganna fyrir landsvæði, sem ekk teljast hafa hernaðarlega þýðingu.

Article 16

The General Assembly shall perform such functions with respect to the international trusteeship system as are assigned to it under Chapters XII and XIII, including the approval of the trusteeship agreements for areas not designated as strategic.

17. gr.

1. Allsherjarþingið athugar og samþykkir fjárhagsáætlun bandalagsins.

2. Meðlimirnir bera kostnað við bandalagið, samkvæmt skiptingu allsherjarþingsins.

3. Allsherjarþingið athugar og samþykkir ráðstafanir varðandi fjármál og fjárhagsáætlanir, sem gerðar eru við sérstofnanir þær, sem um getur í 57. grein, og fer yfir rekstraráætlun þessara sérstofnana með það fyrir augum að gera tillögur til hlutaðeigandi stofnana.

Atkvæðagreiðsla.

18. gr.

1. Hver meðlimur allsherjarþingsins hefur eitt atkvæði.

2. Ákvarðanir allsherjarþingsins í þýðingarmiklum málum skulu samþykktar með atkvæðum tveggja þriðju hluta þeirra meðlima, sem viðstaddir eru og greiða atkvæði. Til þeirra mála teljast: tillögur varðandi varðveizlu heimsfriðar og öryggis, kosning þeirra meðlima öryggisráðsins, sem ekki eiga þar fast sæti, kosning meðlima í fjárhags- og félagsmálaráðið, kosning meðlima í gæzluvernd arráðið, sbr. lið 1 c 86. greinar, inntaka nýrra meðlima í hinar sameinuðu þjóðir, afnám til bráðabirgða á réttindum og sérréttindum, sem fylgir þáttöku, brottrekstur meðlima, mál varðandi framkvæmd gæzluverndarkerfisins og mál varðandi fjárhagsáætlanir.

3. Ákvarðanir um önnur mál, þar með talin ákvörðunin um aðra málaflokka til viðbótar, sem taka skal ákvörðun um með tveimur þriðju hlutum atkvæða, skulu hafa atkvæði meiri hluta þeirra meðlima sem viðstaddir eru og atkvæði greiða.

19. gr.

Nú skuldar meðlimur hinna sameinuðu þjóða framlag til bandalagsins, og skal hann þá ekki hafa atkvæðisrétt á allsherjarþingi, ef skuldin er jöfn eða meiri en framlög þau, sem honum ber að greiða fyrir tvö undanfarin ár. Samt

Article 17

1. The General Assembly shall consider and approve the budget of the Organisation.

2. The expenses of the Organisation shall be borne by the Members as apportioned by the General Assembly.

3. The General Assembly shall consider and approve any financial and budgetary arrangements with specialised agencies referred to in Article 57 and shall examine the administrative budgets of such specialised agencies with a view to making recommendations to the agencies concerned.

Voting.

Article 18

1. Each member of the General Assembly shall have one vote.

2. Decisions of the General Assembly on important questions shall be made by a two-thirds majority of the members present and voting. These questions shall include: recommendations with respect to the maintenance of international peace and security, the election of the non-permanent members of the Security Council, the election of the members of the Economic and Social Council, the election of members of the Trusteeship Council in accordance with paragraph 1 (c) of Article 86, the admission of new Members to the United Nations, the suspension of the rights and privileges of membership, the expulsion of Members, questions relating to the operation of the trusteeship system, and budgetary questions.

3. Decisions on other questions, including the determination of additional categories of questions to be decided by a two-thirds majority, shall be made by a majority of the members present and voting.

Article 19

A Member of the United Nations which is in arrears in the payment of its financial contributions to the Organisation, shall have no vote in the General Assembly if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contribu-

sem áður getur allsherjarþingið heimilað slíkum meðlimi að greiða atkvæði, ef það er fullvissað um, að vanskilin orsakast af ástandi, sem meðlimurinn ræður ekki við.

Þingsköp.

20. gr.

Allsherjarþingið kemur saman árlega til reglulegs þings, en til aukaþings eins og ástæður krefjast. Aðalforstjórinn kveður saman aukaþing eftir tilmælum öryggisráðsins eða meiri hluta hinna sameinuðu þjóða.

21. gr.

Allsherjarþingið setur sér sjálft þingsköp. Það kýs forseta fyrir hvert þing.

22. gr.

Allsherjarþinginu er heimilt að setja á fót þær undirstofnanir, sem það telur nauðsynlegar til að framkvæma störf sín.

V. KAFLI
Öryggisráðið.

Skipan.

23. gr.

Öryggisráðið skipa ellefu meðlimir hinna sameinuðu þjóða. Lýðveldið Kína, Frakkland, Sovétríkin, Sameinaða konungsríki Stóra Bretlands og Norður-Írlands og Bandaríki Ameríku eiga fast sæti í öryggisráðinu. Allsherjarþingið kýs í öryggisráðið sex aðra meðlimi hinna sameinuðu þjóða, og eiga þeir þar eigi fast sæti, og skal í fyrsta lagi tekið tillit til þess, hversu meðlimir hinna sameinuðu þjóða hafa stuðlað að varðveizlu heimsfriðar og öryggis og unnið að markmiði bandalagsins að öðru leyti, og enn fremur til jafnrar dreifingar eftir hnattstöðu.

tions due from it for the preceding two full years. The General Assembly may, nevertheless, permit such a Member to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the Member.

Procedure.

Article 20

The General Assembly shall meet in regular annual sessions and in such special sessions as occasion may require. Special sessions shall be convoked by the Secretary-General at the request of the Security Council or of a majority of the Members of the United Nations.

Article 21

The General Assembly shall adopt its own rules of procedure. It shall elect its President for each session.

Article 22

The General Assembly may establish such subsidary organs as it deems necessary for the performance of its functions.

CHAPTER V
The Security Council.

Composition.

Article 23

1. The Security Council shall consist of 11 Members of the United Nations. The Republic of China, France, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America shall be permanent members of the Security Council. The General Assembly shall elect six other Members of the United Nations to be non-permanent members of the Security Council, due regard being specially paid, in the first instance to the contribution of Members of the United Nations to the maintenance of international peace and security and to the other purposes of the Organisation, and also to equitable geographical distribution.

2. Meðlimir öryggisráðsins, sem ekki eiga þar fast sæti, eru kosnir til tveggja ára. Við fyrstu kosningar þessara meðlima skulu þó þrír kosnir til eins árs. Fráfarandi meðlim er ekki heimilt að endurkjósa strax.

3. Hver meðlimur öryggisráðsins hefur einn fulltrúa.

2. The non-permanent members of the Security Council shall be elected for a term of two years. In the first election of the non-permanent members, however, three shall be chosen for a term of one year. A retiring member shall not be eligible for immediate re-election.

3. Each member of the Security Council shall have one representative.

Störf og völd.

24. gr.

1. Til þess að tryggja skjótar og haldgóðar aðgerðir af hálfu hinna sameinuðu þjóða, fela meðlimir þeirra öryggisráðinu aðalábyrgð á varðveizlu heimsfriðar og öryggis og eru ásáttir um, að öryggisráðið starfi fyrir þeirra hönd, þegar það framkvæmir skyldustörf sín í samræmi við þessa ábyrgð.

2. Öryggisráðið skal við framkvæmd skyldustarfa sinna starfa í samræmi við markmið og grundvallarreglur hinna sameinuðu þjóða. Hin ákveðnu völd, sem öryggisráðinu eru veitt til framkvæmdar þessum skyldustörfum, eru skilgreind í VI., VII., VIII. og XII. kafla.

3. Öryggisráðið skal leggja fyrir allsherjarþingið til athugunar ársskýrslu og, þegar nauðsynlegt þykir, sérstakar skýrslur.

Functions and Powers.

Article 24

1. In order to ensure prompt and effective action by the United Nations, its Members confer on the Security Council primary responsibility for the maintenance of international peace and security, and agree that in carrying out its duties under this responsibility the Security Council acts on their behalf.

2. In discharging these duties the Security Council shall act in accordance with the Purposes and Principles of the United Nations. The specific powers granted to the Security Council for the discharge of these duties are laid down in Chapters VI, VII, VIII and XII.

3. The Security Council shall submit annual and, when necessary, special reports to the General Assembly for its consideration.

25. gr.

Meðlimir hinna sameinuðu þjóða eru ásáttir um að fallast á og framkvæma ákvarðanir öryggisráðsins í samræmi við ákvæði þessa sáttmála.

Article 25

The Members of the United Nations agree to accept and carry out the decisions of the Security Council in accordance with the present Charter.

26. gr.

Í þeim tilgangi að stuðla að því, að koma á fót og varðveita heimsfrið og öryggi, þannig að sem minnst af mannafla og fjárhagslegri orku heimsins fari í framleiðslu hergagna, skal öryggisráðið, með aðstoð herforingjanefndarinnar, sem getið er í 47. gr., bera ábyrgð á samningu áætlana um stofnun kerfis fyrir skipan herbúnaðar, og skulu þær lagðar fyrir meðlimi hinna sameinuðu þjóða.

Article 26

In order to promote the establishment and maintenance of international peace and security with the least diversion for armaments of the world's human and economic resources, the Security Council shall be responsible for formulating, with the assistance of the Military Staff Committee referred to in Article 47, plans to be submitted to the Members of the United Nations for the establishment of a system for the regulation of armaments.

Atkvæðagreiðsla.

27. gr.

1. Hver meðlimur öryggisráðsins hefur eitt atkvæði.

2. Til ákvarðana öryggisráðsins í málum um fundarsköp þarf jákvæð atkvæði sjö meðlima ráðsins.

3. Til ákvarðana í öllum öðrum málum þarf jákvæð atkvæði sjö meðlima, að meðtöldum atkvæðum hinna föstu meðlima, þó með því skilyrði, að í ákvörðunum mála, sem nefnd eru í VI. kafla og í 3. lið 52. gr., skuli deiluaðili sitja hjá við atkvæðagreiðslu.

Fundarsköp.

1. Öryggisráðið skal þannig skipulagt, að það sé ætíð starfhæft. Hver meðlimur öryggisráðsins skal í þessu skyni ætíð hafa fulltrúa á aðsetursstað bandalagsins.

2. Öryggisráðið heldur við og við fundi, þar sem hverjum meðlimi ráðsins er heimilt, ef hann óskar þess, að láta stjórnarmeðlim eða annan sérstaklega tilnefndan mann mæta sem fulltrúa sinn.

3. Öryggisráðinu er heimilt að halda fundi á þeim stöðum, öðrum en aðsetursstað bandalagsins, sem eftir dómi ráðsins munu á beztan hátt auðvelda störf þess.

29. gr.

Öryggisráðinu er heimilt að setja á fót undirstofnanir sér til aðstoðar í starfi sínu, eftir því sem það álítur nauðsynlegt.

30. gr.

Öryggisráðið setur sér fundarsköp, þar með fyrirkomulag um val forseta þess.

31. gr.

Sérhverjum meðlimi hinna sameinuðu þjóða, sem ekki er meðlimur öryggisráðsins, er heimilt, án atkvæðagreiðslu, aðtaka þátt í umræðum um sérhvert mál, sem lagt er fyrir öryggisráðið, þegar hið

Voting.

Article 27

1. Each member of the Security Council shall have one vote.

2. Decisions of the Security Council on procedural matters shall be made by an affirmative vote of seven members.

3. Decisions of the Security Council on all other matters shall be made by an affirmative vote of seven members including the concurring votes of the permanent members; provided that, in decisions under Chapter VI and under paragraph 3 of Article 52, a party to a dispute shall abstain from voting.

Procedure.

Article 28

1. The Security Council shall be so organised as to be able to function continuously. Each member of the Security Council shall for this purpose be represented at all times at the seat of the Organisation.

2. The Security Council shall hold periodic meetings at which each of its members may, if it so desires, be represented by a member of the government or by some other specially designated representative.

3. The Security Council may hold meetings at such places other than the seat of the organisation as in its judgment will best facilitate its work.

Article 29

The Security Council may establish subsidary organs as it deems necessary for the performance of its functions.

Article 30

The Security Council shall adopt its own rules of procedure, including the method of selecting its President.

Article 31

Any Member of the United Nations which is not a member of the Security Council may participate, without vote, in the discussion of any question brought before the Security Council whenever

síðarnefnda álítur, að slíkt snerti hagsmuni þess meðlims sérstaklega.

32. gr.

Sérhverjum meðlimi hinna sameinuðu þjóða, sem á ekki sæti í öryggisráðinu, eða sérhverju ríki, sem er ekki meðlimur í hinum sameinuðu þjóðum, skal boðið, ef það er aðili að deilumáli, sem er til athugunar hjá öryggisráði, að taka þátt í umræðum um það deilumál, án atkvæðisréttar.

Öryggisráðið getur sett þau skilyrði, sem það telur réttmæt, fyrir þátttöku ríkis, sem ekki er meðlimur í hinum sameinuðu þjóðum.

VI. KAFLI

Friðsamleg lausn deilumála.

33. gr.

1. Aðilar að sérhverju deilumáli, sem með áframhaldi gæti stofnað í hættu heimsfriði og öryggi, skulu fyrst leita lausnar á deilumálum með samningaumleitunum, rannsókn, miðlun, sættargerð, gerðardómi, dómsúrskurði, afnotum svæðisstofnana eða samninga, eða með öðrum friðsamlegum aðferðum, skv. eigin vali.

2. Ef öryggisráðinu þykir nauðsyn krefja, skal það kveðja deiluaðila til að leita lausnar á deilumáli sínu á slíkan hátt.

34. gr.

Öryggisráðinu er heimilt að rannsaka sérhvert deilumál eða sérhvert vandamál, sem gæti leitt til milliríkja áreksturs eða valdið deilu, til þess að ganga úr skugga um, hvort áframhald deilunnar eða vandamálsins sé líklegt til þess að stofna heimsfriði og öryggi í hættu.

35. gr.

1. Hverjum meðlimi hinna sameinuðu þjóða er heimilt að vekja athygli öryggisráðsins eða allsherjarþingsins á hverju slíku deilumáli eða vandamáli, sem um getur í 34. grein.

2. Nú er ríki ekki meðlimur hinna sameinuðu þjóða, og er því þá heimilt

the latter considers that the interests of that Member are specially affected.

Article 32

Any Member of the United Nations which is not a member of the Security Council or any state which is not a Member of the United Nations, if it is a party to a dispute under consideration by the Security Council, shall be invited to participate, without vote, in the discussion relating to the dispute.

The Security Council shall lay down such conditions as it deems just for the participation of a state which is not a Member of the United Nations.

CHAPTER VI

Pacific Settlement of Disputes.

Article 33

1. The parties to any dispute, the continuance of which is likely to endanger the maintenance of international peace and security, shall, first of all, seek a solution by negotiation, inquiry, mediation, concilation, arbitration, judicial settlement, resort to regional agencies or arrangements, or other peaceful means of their own choice.

2. The Security Council shall, when it deems necessary, call upon the parties to settle their dispute by such means.

Article 34

The Security Council may investigate any dispute, or any situation which might lead to international friction or give rise to a dispute, in order to determine whether the continuance of the dispute or situation is likely to endanger the maintenance of international peace and security.

Article 35

1. Any Member of the United Nations may bring any dispute of any situation of the nature referred to in Article 34 to the attention of the Security Council or of the General Assembly.

2. A state which is not a Member of the United Nations may bring to the attention

að vekja athygli öryggisráðsins eða allsherjarþingsins á hverri þeirri deilu, sem það er aðili að, ef það fyrirfram skuldbindur sig til að fylgja reglum þeim um friðsamlega lausn deilumála, sem settar eru í þessum sáttmála.

3. Þingstörfum allsherjarþingsins í meðferð mála, sem athygli þess hefur verið vakin á, samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, skal hagað í samræmi við ákvæði 11. og 12. gr.

of the Security Council or of the General Assembly any dispute to which it is a party, if it accepts in advance, for the purposes of the dispute, the obligations of pacific settlement provided in the present Charter.

3. The proceedings of the General Assembly in respect to matters brought to its attention under this article will be subject to the provisions of Article 11 and 12.

36. gr.

1. Heimilt er öryggisráði, á hvaða stigi máls sem er, að mæla með hæfilegum aðgerðum eða aðferðum til leiðréttingar á deilumáli eða vandamáli þess eðlis, sem um ræðir í 33. gr.

2. Öryggisráðinu ber að taka til greina allar þær aðferðir til lausnar deilumálsins, sem deiluaðilar hafa þegar tekið upp.

3. Er öryggisráðið gerir tillögur sínar samkvæmt grein þessari, skal það einnig taka til greina, að fylgja skal þeirri venju, að deiluaðilar leggi lagadeilur fyrir alþjóðadómstólinn, í samræmi við ákvæði samþykktar dómstólsins.

Article 36

1. The Security Council may, at any stage of a dispute of the nature referred to in Article 33 or of a situation of like nature, recommend appropriate procedures or methods of adjustment.

2. The Security Council should take into consideration any procedures for the settlement of the dispute which have already been adopted by the parties.

3. In making recommendations under this Article the Security Council should also take into consideration that legal disputes should as a general rule be referred by the parties to the International Court of Justice in accordance with the provisions of the Statute of the Court.

37. gr.

1. Ef aðilum að deilu þess eðlis, sem um ræðir í 33. grein, tekst ekki að leysa deilurnar á einhvern þann hátt, sem um getur í þeirri grein, skulu þeir vísa deilumálinu til öryggisráðsins.

2. Nú álítur öryggisráðið, að framhald deilunnar muni að líkindum stofna heimsfriði og öryggi í hættu, og skal það þá ákveða, hvort það skuli hefja aðgerðir skv. 36. gr. eða gera þær tillögur um lausn málsins, sem það álítur heppilegar.

Article 37

1. Should the parties to a dispute of the nature referred to in Article 33 fail to settle it by the means indicated in that article, they shall refer it to the Security Council.

2. If the Security Council deems that the continuance of the dispute is in fact likely to endanger the maintenance of international peace and security, it shall decide whether to take action under Article 36 or to recommend such terms of settlement as it may consider appropriate.

38. gr.

Ef báðir eða allir deiluaðilar óska þess, er öryggisráðinu heimilt að gera tillögur með friðsamlega lausn deilumálsins fyrir augum, án þess að það komi í bága við 33. — 37. gr.

Article 38

Without prejudice to the provisions of Articles 33 to 37, the Security Council may, if all the parties to any dispute so request, make recommendations to the parties with a view to a pacific settlement of the dispute.

VII. KAFLI

Aðgerðir vegna ófriðarhættu, friðrofa og árása.

39. gr.

Öryggisráðið skal úrskurða hvort fyrir hendi sé ófriðarhætta, friðrof eða árás, og skal gera tillögur um, eða ákveða, hvaða ráðstafanir skuli gerðar í samræmi við 41. og 42. grein, til þess að varðveita eða koma á aftur heimsfriði og öryggi.

40. gr.

Til þess að koma í veg fyrir, að ástandið verði alvarlegra, er öryggisráðinu heimilt, áður en það gerir tillögur þær eða ráðstafanir, sem tilgreindar eru í 39. gr., að fara þess á leit við deiluaðila, að þeir hegði sér í samræmi við bráðabirgðaráðstafanir, sem ráðið telur nauðsynlegar eða æskilegar.

Slíkar bráðabirgðaráðstafanir skulu ekki skerða réttindi, kröfur eða aðstöðu hlutaðeigandi aðila. Öryggisráðið skal taka fullt tillit til þess, ef misbrestur verður á að framfylgja slíkum bráðabirgðaráðstöfunum.

41. gr.

Öryggisráðinu er heimilt að ákveða, hvaða aðgerðir, aðrar en hernaðaraðgerðir, skuli viðhafðar til þess að framfylgja ákvörðunum þess, og getur það kvatt félaga hinna sameinuðu þjóða til þess að beita slíkum aðgerðum. Aðgerðir þessar mega vera fólgnar í því, að slíta viðskiptasambandi að nokkru eða öllu leyti og rjúfa samgöngur með járnbrautum, á sjó, í lofti, einnig póst-, síma- og loftskeytasamband, og slíta stjórnmálasambandi.

42. gr.

Nú álítur öryggisráðið að ráðstafanir þær, sem um getur í 41. gr., mundu verða ónógar eða hafi reynzt ófullnægjandi, og getur ráðið þá gripið til hernaðaraðgerða með lofther, flota eða landher, eftir því sem nauðsyn krefur, til að varðveita eða koma á aftur heimsfriði og öryggi. Slíkar

CHAPTER VII

Action with Respect to Threats to Peace, Breaches of the Peace, and Acts of Aggression.

Article 39

The Security Council shall determine the existence of any threat to the peace, breach of the peace, or act of aggression and shall make recommendations, or decide what measures shall be taken in accordance with Articles 41 and 42, to maintain or restore international peace and security.

Article 40

In order to prevent an aggravation of the situation, the Security Council may, before making the recommendations or deciding upon the measures provided for in Article 39, call upon the parties concerned to comply with such provisional measures as it deems necessary or desirable. Such provisional measures shall be without prejudice to the rights, claims or position of the parties concerned. The Security Council shall duly take account of failure to comply with such provisional measures.

Article 41

The Security Council may decide what measures not involving the use of armed force are to be employed to give effect to its decisions, and it may call upon the Members of the United Nations to apply such measures. These may include complete or partial interruption of economic relations and of rail, sea, air, postal, telegraphic, radio, and other means of communication, and the severance of diplomatic relations.

Article 42

Should the Security Council consider that measures provided for in Article 41 would be inadequate or have proved to be inadequate, it may take such action by air, sea, or land forces as may be necessary to maintain or restore international peace and security. Such action may in-

aðgerðir mega vera fólgnar í ögrun, hafnbanni og öðrum aðgerðum lofthers, flota eða landhers meðlima hinna sameinuðu þjóða.

43. gr.

1. Í því skyni að stuðla að varðveizlu heimsfriðar og öryggis, takast allir meðlimir hinna sameinuðu þjóða á hendur að láta öryggisráðinu í té, þegar það krefst þess, samkvæmt sérstökum samningi eða samningum, herlið, aðstoð og friðindi, þar með talinn réttur til yfirferðar, eins og nauðsynlegt er til varðveizlu heimsfriði og öryggi.

2. Slíkur samningur eða samningar skulu ákveða tölu og tegundir liðsveita viðbúnað þeirra og almennt aðsetur, og eðli friðinda þeirra og aðstoðar, sem láta skal í té.

3. Gera skal samninginn eða samningana eins fljótt og hægt er, og skal öryggisráðið hafa frumkvæðið. Þeir skulu gerðir milli öryggisráðsins við einstaka meðlimi eða milli öryggisráðsins og meðlimahópa og skulu síðan staðfestir af samningsríkjum samkv. stjórnskipunarvenjum í hverju landi.

44. gr.

Nú hefur öryggisráðið ákveðið að beita valdi, og skal það þá, áður en það krefst þess, að meðlimur, sem ekki á sæti í ráðinu, leggi fram herlið í samræmi við þær skuldbindingar, sem hann hefur tekizt á hendur skv. 43. gr., bjóða þeim meðlimi, ef hann óskar þess, að eiga þátt í ákvörðunum öryggisráðsins um beitingu þess herliðs, sem hann leggur fram.

45. gr.

Til þess að gera hinum sameinuðu þjóðum kleift að hefja aðkallandi hernaðaraðgerðir, skulu meðlimir ætíð hafa reiðubúnar eigin lofthersveitir til sameiginlegra, alþjóðlegra þvingunaraðgerða. Öryggisráðið skal, með aðstoð herforingjanefndarinnar, ákvarða, innan takmarka þeirra sérstöku samninga, sem um getur í 43. gr., styrk og viðbúnað þessara

clude demonstrations, blockade and other operations by air, sea, or land forces of Members of the United Nations.

Article 43

1. All Members of the United Nations, in order to contribute to the maintenance of international peace and security, undertake to make available to the Security Council, on its call and in accordance with a special agreement or agreements, armed forces, assistance, and facilities, including rights of passage, necessary for the purpose of maintaining international pecae and security.

2. Such agreement or agreements shall govern the numbers and types of forces, their degree of readiness and general location, and the nature of the facilities and assistance to be provided.

3. The agreement or agreements shall be negotiated as soon as possible on the initiative of the Security Council. They shall be concluded between the Security Council and Members or between the Security Council and groups of Members and shall be subject to ratification by the signatory states in accordance with their respective constitutional processes.

Article 44

When the Security Council has decided to use force it shall, before calling upon a Member not represented on it to provide armed forces in fulfilment of the obligations assumed under Article 43, invite that member, if the member so desires, to participate in the decisions of the Security Council concerning the employment of contingents of that Member's armed forces.

Article 45

In order to enable the United Nations to take urgent military measures, Members shall hold immediately available national air-force contingents for combined international enforcement action. The strength and degree of readiness of these contingents and plans for their combined action shall be determined, within the limits laid down in the special agree-

sveita og áætlanir um sameiginlegar aðgerðir þeirra.

46. gr.

Öryggisráðið skal, með aðstoð herforingjanefndarinnar, gera áætlanir um notkun herafla.

47. gr.

1. Setja skal á stofn herforingjanefnd til þess að gefa öryggisráðinu aðstoð og ráðleggingar við öll þau mál, sem varða hernaðarþarfir öryggisráðsins til varðveizlu heimsfriðar og öryggis, notkun og stjórn herja þeirra, sem það fær til umráða, ákvæði um skipan herbúnaðar og hugsanlega afvopnun.

2. Herforingjanefndina skipa foringjar herforingjaráða hinna föstu meðlima öryggisráðsins, eða fulltrúar þeirra. Hverjum meðlimi hinna sameinuðu þjóða, sem ekki á fast sæti í herforingjanefndinni, skal af nefndinni boðið að vinna með henni, þegar samstarf þess meðlims er nauðsynlegt til að tryggja góðan árangur af skyldustörfum nefndarinnar.

3. Herforingjanefndin skal bera ábyrgð gagnvart öryggisráðinu á hernaðarlegri stjórn þeirra herja, sem fengnir eru öryggisráðinu til umráða. Síðan skulu teknar ákvarðanir um forustu slíkra hersveita.

4. Samkv. heimild frá öryggisráðinu og í samráði við hlutaðeigandi svæðisstofnanir getur herforingjanefndin sett á stofn undirnefndir fyrir einstök svæði.

48. gr.

1. Eftir því sem öryggisráðið ákveður, skulu allir meðlimir hinna sameinuðu þjóða, eða aðeins sumir þeirra, taka þátt í aðgerðum þeim, sem nauðsynlegar eru til að framfylgja ákvörðunum ráðsins til varðveizlu heimsfriðar og öryggis.

ment or agreements referred to in Article 43 by the Security Council with the assistance of the Military Staff Committee.

Article 46

Plans for the application of armed force shall be made by the Security Council with the assistance of the Military Staff Committee.

Article 47

1. There shall be established a Military Staff Committee to advise and assist the Security Council on all questions relating to the Security Council's military requirements for the maintenance of international peace and security, the employment and command of forces placed at its disposal, the regulation of armaments, and possible disarmament.

2. The Military Staff Committee shall consist of the Chiefs of Staff of the permanent members of the Security Council or their representatives. Any member of the United Nations not permanently represented on the Committee shall be invited by the Committee to be associated with it when the efficient discharge of the Committee's responsibilities requires the participation of that Member in its work.

3. The Military Staff Committee shall be responsible under the Security Council for the strategic direction of any armed forces placed at the disposal of the Security Council. Questions relating to the command of such forces shall be worked out subsequently.

4. The Military Staff Committee, with the authorisation of the Security Council and after consultation with appropriate regional agencies, may establish regional sub-committees.

Article 48

1. The action required to carry out the decisions of the Security Council for the maintenance of international peace and security shall be taken by all the Members of the United Nations or by some of them, as the Security Council may determine.

2. Slíkum ákvörðunum skal framfylgja af meðlimum hinna sameinuðu þjóða beint, svo og með aðgerðum þeirra í hlutaðeigandi alþjóðastofnunum, þar sem þeir eru meðlimir.

49. gr.

Meðlimir hinna sameinuðu þjóða skulu taka höndum saman og veita hver öðrum gagnkvæma hjálp í framkvæmd þeirra aðgerða, sem öryggisráðið hefur ákveðið.

50. gr.

Nú hefur öryggisráðið hindrunar- eða þvingunarráðstafanir gegn einhverju ríki, og skal þá hvaða annað ríki sem er, hvort sem það er meðlimur hinna sameinuðu þjóða eða ekki, sem telur sig hafa mætt sérstökum, fjárhagslegum vandamálum vegna framkvæmda þessara ráðstafana, hafa rétt til að leita ráða öryggisráðsins um lausn á vandamálum þessum.

51. gr.

Engin ákvæði þessa sáttmála skulu takmarka hinn órjúfanlega rétt ríkis til sjálfsvarnar, eitt sér eða með öðrum ríkjum, ef ráðizt er með hervaldi á meðlim hinna sameinuðu þjóða, þangað til öryggisráðið hefur gert þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru til varðveizlu heimsfriðar og öryggis. Ráðstafanir gerðar af meðlimum við framkvæmd þessa sjálfsvarnarréttar, skulu undireins tilkynntar öryggisráðinu, og skulu þær á engan hátt skerða vald og ábyrgð öryggisráðsins samkv. þessum sáttmála til að hefja, hvenær sem er, þær aðgerðir, sem það álítur nauðsynlegar til að varðveita eða koma á aftur heimsfriði og öryggi.

2. Such decisions shall be carried out by the Members of the United Nations directly and through their action in the appropriate international agencies of which they are members.

Article 49

The Members of the United Nations shall join in affording mutual assistance in carrying out the measures decided upon by the Security Council.

Article 50

If preventive or enforcement measures against any State are taken by the Security Council, any other State, whether a Member of the United Nations or not, which finds itself confronted with special economic problems arising from the carrying out of those measures, shall have the right to consult the Security Council with regard to a solution of those problems.

Article 51

Nothing in the present Charter shall impair the inherent right of individual or collective self-defence if an armed attack occurs against a Member of the United Nations, until the Security Council has taken measures necessary to maintain international peace and security. Measures taken by Members in the exercise of this right of self-defence shall be immediately reported to the Security Council and shall not in any way affect the authority and responsibility of the Security Council under the present Charter to take at any time such action as it deems necessary in order to maintain or restore international peace and security.

VIII. KAFLI

Svæðissamningar.

52. gr.

1. Í þessum sáttmála eru engin þau ákvæði, sem útiloka, að gera megi svæðissamninga eða stofna svæðisstofnanir til meðferðar á málum til varðveizlu heimsfriði og öryggi, sem hæfileg þykja

CHAPTER VIII

Regional Arrangements.

Article 52

1. Nothing in the present Charter precludes the existence of regional arrangements or agencies for dealing with such matters relating to the maintenance of international peace and security as are

til svæðisframkvæmda, svo fremi sem slíkir samningar eða stofnanir og störf þeirra að öðru leyti séu í fullu samræmi við markmið og reglur hinna sameinuðu þjóða.

2. Þeir meðlimir hinna sameinuðu þjóða, sem gera slíka samninga eða setja á fót stofnanir, skulu gera allt, sem í þeirra valdi stendur til þess að friðsamleg lausn deilumála á staðnum fáist fyrir atbeina þessara svæðissamninga eða stofnana, áður en sú leið er farin, að vísa þeim til aðgerða öryggisráðsins.

3. Öryggisráðið skal vinna að því, að friðsamleg lausn deilumála á staðnum fáist, fyrir atbeina svæðissamninga eða stofnana, annaðhvort að frumkvæði þeirra ríkja, sem hlut eiga að máli, eða samkvæmt tilvísun öryggisráðsins.

4. Þessi grein takmarkar á engan hátt 34. og 35. grein.

53. gr.

1. Þar sem það á við skal öryggisráðið hagnýta sér slíka svæðissamninga eða svæðisstofnanir til þvingunarráðstafana, að svo miklu leyti sem vald þess nær til, en engar þvingunaraðgerðir má framkvæma í skjóli slíkra svæðissamninga eða fyrir atbeina slíkra svæðisstofnana með heimild öryggisráðsins, að undanteknum ráðstöfunum gegn óvinaríki, sbr. skýringu í 2. lið þessarar gr., eins og ráð er fyrir gert samkv. 107. gr. eða í svæðissamningum, sem beinast gegn endurnýjaðri árásarstefnu af hendi slíks ríkis, þar til bandalaginu kann, samkv. beiðni þeirra ríkisstjórna, sem hlut eiga að máli, að vera fengið það hlutverk að koma í veg fyrir frekari árásaraðgerðir af hendi slíks ríkis.

2. Orðið óvinaríki í 1. lið þessarar gr. á við sérhvert það ríki, sem í síðari heimsstyrjöldinni hefur verið óvinur einhvers þess ríkis, sem er aðili að undirskrift þessa sáttmála.

54. gr.

Ætlð skal gera öryggisráðinu fulla grein fyrir framkvæmdum til varðveizlu

appropriate for regional action, provided that such arrangements or agencies and their activities are consistent with the Purposes and Principles of the United Nations.

2. The members of the United Nations entering into such arrangements or constituting such agencies shall make every effort to achieve pacific settlement of local disputes through regional arrangements or by such regional agencies before referring them to the Security Council.

3. The Security Council shall encourage the development of pacific settlement of local disputes through such regional arrangements or by such regional agencies either on the initiative of the states concerned or by reference from the Security Council.

4. This Article in no way impairs the application of Articles 34 and 35.

Article 53

1. The Security Council shall, where appropriate, utilise such regional arrangements or agencies for enforcement action under its authority. But no enforcement action shall be taken under regional arrangements, or by regional agencies without the authorisation of the Security Council, with the exception of measures against any enemy State, as defined in paragraph 2 of this Article, provided for pursuant to Article 107 or in regional arrangements directed against renewal of aggressive policy on the part of any such state, until such time as the Organisation may, on reqest of the governments concerned, be charged with the responsibility for preventing further aggression by such a state.

2. The term enemy State as used in paragraph 1 of this Article applies to any state which during the Second World War has been an enemy of any signatory of the present Charter.

Article 54

The Security Council shall at all times be kept fully informed of activities under-

heimsfriðar og öryggis, sem gerðar eru eða áformaðar samkvæmt svæðissamningum eða af svæðisstofnunum.

taken or in contemplation under regional arrangements or by regional agencies for the maintenance of international peace and security.

IX. KAFLI
Alþjóðasamvinna í fjárhags- og félagsmálum.

55. gr.

Í þeim tilgangi að skapa það jafnvægis- og velmegunarástand, sem er skilyrði fyrir friðsamlegri og vinsamlegri sambúð á milli þjóðanna og grundvallast á virðingu fyrir jafnréttishugsjóninni og sjálfsákvörðunarrétti þjóða, skulu sameinuðu þjóðirnar vinna að:

a. bættum lífskjörum, fullri atvinnu og aðstæðum til fjárhagslegra og félagslegra framfara og þróunar,

b. lausn alþjóðafjárhagsmála, félagsmála, heilbrigðismála og mála, sem þeim eru skyld, alþjóðasamvinnu í menningar- og menntamálum og

c. að efla og halda í heiðri mannréttindum og grundvallarfrelsishugsjónum, án tillits til kynþáttar, kyns, tungu eða trúarbragða.

56. gr.

Allir meðlimir skulu skuldbinda sig sameiginlega og hver í sínu lagi til að starfa í samvinnu við stofnunina að því að ná því marki, sem um ræðir í 55. gr.

57. gr.

1. Hinar ýmsu sérstofnanir, sem settar hafa verið á fót með samkomulagi ríkisstjórna og hafa á hendi víðtækar alþjóðaskyldur, svo sem ráð er fyrir gert í starfsreglum, sem þeim eru settar, í fjárhagsmálum, félagsmálum, menningarmálum, menntamálum, heilbrigðismálum og málum, sem þeim eru skyld, skulu ná til hinna sameinuðu þjóða samkv. því, sem segir í 63. gr.

2. Stofnanir, sem þannig eru komnar í samband við hinar sameinuðu þjóðir, skulu hér eftr kallaðar sérstofnanir.

CHAPTER IX
International Economic and Social Co-operation.

Article 55

With a view to the creation of conditions of stability and well-being which are necessary for peaceful and friendly relations among nations based on respect for the principle of equal rights and self-determination of peoples, the United Nations shall promote:

a. Higher standards of living, full employment, and conditions of economic and social progress and development;

b. solutions of international economic, social, health and related problems; and international cultural and educational co-operation; and

c. universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms for all without distinction as to race, sex, language or religion.

Article 56

All Members pledge themselves to take joint and separate action in co-operation with the Organisation for the achievement of the purposes set forth in Article 55.

Article 57

1. The various specialised agencies, established by inter-governmental agreement and having wide international responsibilities, as defined in their basic instruments, in economic, social, cultural, educational, health and related fields, shall be brought into relationship with the United Nations in accordance with the provisions of Article 63.

2. Such agencies thus brought into relationship with the United Nations are hereinafter referred to as specialised agencies.

58. gr.

Bandalagið skal gera tillögur um samræmingu starfsaðferða og framkvæmda sérstofnanna.

59. gr.

Nú þykir æskilegt, að settar séu á fót sérstofnanir til viðbótar til þess að ná því marki, sem um ræðir í 55. gr., og skal bandalagið í því skyni hefja samninga við þau ríki, sem hlut eiga að máli.

60. gr.

Allsherjarþingið, svo og fjárhags- og félagsmálaráðið, sem starfar undir stjórn þess og nýtur í því skyni réttinda samkv. X. kafla, ber ábyrgð á, að þau störf bandalagsins, sem um ræðir í þessum kafla, séu unnin.

Article 58

The Organisation shall make recommendations for the co-ordination of the policies and activities of the specialised agencies.

Article 59

The Organisation shall, where appropriate, initiate negotiations among the states concerned for the creation of any new specialised agencies required for the accomplishment of the purposes set forth in Article 55.

Article 60

Responsibility for the discharge of the functions of the Organisation set forth in this Chapter shall be vested in the General Assembly and, under the authority of the General Assembly, in the Economic and Social Council, which shall have for this purpose the powers set forth in Chapter X.

X. KAFLI

Fjárhags- og félagsmálaráðið. Skipan.

61. gr.

1. Fjárhags- og félagsmálaráðið skipa 18 meðlimir hinna sameinuðu þjóða, kjörnir af allsherjarþinginu.

2. Samkvæmt ákvæðum 3. liðs, skulu 6 meðlimir í fjárhags- og félagsmálaráði kjörnir ár hvert til þriggja ára. Nú víkur meðlimur úr ráðinu, og er þá heimilt að endurkjósa hann strax.

3. Við fyrstu kosningu skal kjósa 18 meðlimi fjárhags- og félagsmálaráðsins. Kjörtímabil 6 manna, sem kosnir eru á þennan hátt, rennur út eftir ár, annarra 6 eftir 2 ár, samkvæmt reglum, sem allsherjarþingið setur.

4. Sérhver meðlimur fjárhags- og félagsmálaráðs skal hafa einn fulltrúa.

Störf og völd.

62. gr.

1. Fjárhags- og félagsmálaráð getur gert rannsóknir og gefið skýrslur eða átt

CHAPTER X

The Economic and Social Council — Composition.

Article 61

1. The Economic and Social Council shall consist of 18 Members of the United Nations elected by the General Assembly.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, six members of the Economic and Social Council shall be elected each year for a term of three years. A retiring member shall be eligible for immediate re-election.

3. At the first election, 18 members of the Economic and Social Council shall be chosen, the term of office of six members so chosen shall expire at the end of one year, and of six other members at the end of two years, in accordance with arrangements made by the General Assembly.

4. Each member of the Economic and Social Council shall have one representative.

Functions and Powers.

Article 62

1. The Economic and Social Council may make or initiate studies and reports

frumkvæði að rannsóknum og skýrslugerð varðandi alþjóðleg fjárhags- og félagsmál, menningar-, mennta- og heilbrigðismál og mál, sem þeim eru skyld, og gert tillögur um slík mál til allsherjarþingsins, til meðlima hinna sameinuðu þjóða og til þeirra sérstofnana, sem hlut eiga að máli.

2. Það getur gert tillögur, sem miða að því, að efla og halda í heiðri virðingunni fyrir mannréttindum og grundvallarfrelsishugsjónum öllum til handa.

3. Það getur gert uppkast að samningum, sem leggja skal fyrir allsherjarþingið varðandi málefni, sem undir það heyra.

4. Það getur kvatt saman alþjóðafundi í samræmi við þær reglur, sem hinar sameinuðu þjóðir hafa sett, til að fjalla um málefni, sem undir það heyra.

with respect to international, economic, social, cultural, educational, health and related matters and may make recommendations with respect to any such matters to the General Assembly, to the Members of the United Nations, and to the specialised agencies concerned.

2. It may make recommendations for the purpose of promoting respect for, and observance of human rights and fundamental freedoms for all.

3. It may prepare draft conventions for submission to the General Assembly, with respect to matters falling within its competence.

4. It may call, in accordance with the rules prescribed by the United Nations, international conferences on matters falling within its competence.

63. gr.

1. Fjárhags- og félagsmálaráðið getur gert samning við hverja þá stofnun, sem um getur í 57. gr., um þá skilmála, sem uppfylla þarf þegar koma á þeirri stofnun, sem um er að ræða, í samband við hinar sameinuðu þjóðir. Slíkir samningar skulu háðir samþykki allsherjarþingsins.

2. Það getur samræmt störf sérstofnananna með því að ráðgast við og gera tillögur til slíkra stofnana og með því að ráðgast við og gera tillögur til allsherjarþingsins og meðlima hinna sameinuðu þjóða.

Article 63

1. The Economic and Social Council may enter into agreements with any of the agencies referred to in Article 57, defining the terms on which the agency concerned shall be brought into relationship with the United Nations. Such agreements shall be subject to approval by the General Assembly.

2. It may co-ordinate the activities of the specialised agencies through consultation with and recommendations to such agencies and through recommendations to the General Assembly and to the Members of the United Nations.

64. gr.

1. Fjárhags- og félagsmálaráðið getur gert þær ráðstafanir, sem við eiga, til þess að fá skýrslur reglulega frá sérstofnunum. Það getur gert samkomulag við meðlimi hinna sameinuðu þjóða og sérstofnanirnar um að fá skýrslur um þær ráðstafanir, sem gerðar hafa verið til framkvæmda á þess eigin tillögum og tillögum allsherjarþingsins um mál, sem undir það heyra.

2. Það getur tilkynnt allsherjarþinginu athugasemdir sínar um skýrslur þessar.

Article 64

1. The Economic and Social Council may take appropriate steps to obtain regular reports from the specialised agencies. It may make arrangements with the Members of the United Nations and with the specialised agencies to obtain reports on the steps taken to give effect to its own recommendations and to recommendations on matters falling within its competence made be the General Assembly.

2. It may communicate its observations on these reports to the General Assembly.

65. gr.

Fjárhags- og félagsmálaráðið getur útvegað öryggisráðinu upplýsingar og skal vera öryggisráðinu til aðstoðar, ef það óskar þess.

66. gr.

1. Við framkvæmd tillagna allsherjarþings skal fjárhags- og félagsmálaráðið vinna þau störf, sem undir þess svið heyra.

2. Það getur með samþykki allsherjarþings framkvæmt störf samkvæmt beiðni meðlima hinna sameinuðu þjóða og sérstofnana.

3. Að öðru leyti skal það vinna störf samkvæmt því, sem annars staðar er tilgreint í sáttmála þessum, eða því kunna að verða falin af allsherjarþinginu.

Article 65

The Economic and Social Council may furnish information to the Security Council and shall assist the Security Council upon its request.

Article 66

1. The Economic and Social Council shall perform such functions as fall within its competence in connection with the carrying out of the recommendations of the General Assembly.

2. It may, with the approval of the General Assembly, perform services at the request of Members of the United Nations and at the request of specialised agencies.

3. It shall perform such other functions as are specified elsewhere in the present Charter or as may be assigned to it by the General Assembly.

Atkvæðagreiðsla.

67. gr.

1. Hver meðlimur fjárhags- og félagsmálaráðsins hefur eitt atkvæði.

2. Ákvarðanir fjárhags- og félagsmálaráðsins skulu samþykktar af meiri hluta þeirra, sem viðstaddir eru og atkvæði greiða.

Voting.

Article 67

1. Each member of the Economic and Social Council shall have one vote.

2. Decisions of the Economic and Social Council shall be made by a majority of the members present and voting.

Fundarsköp.

68. gr.

Fjárhags- og félagsmálaráðið skal skipa nefndir, er fjalla um fjárhags- og félagsmál og eflingu mannréttinda, auk þeirra annarra nefnda, sem þurfa þykir til að framkvæma þau störf, sem ráðinu hafa verið falin.

69. gr.

Nú er mál þannig vaxið, að það skiptir miklu einhvern meðlim hinna sameinuðu þjóða, og skal þá fjárhags- og félagsmálaráðið bjóða þeim meðlim þátttöku án atkvæðisréttar í fundum sínum um það mál.

70. gr.

Fjárhags- og félagsmálaráðið getur séð svo um, að fulltrúar sérstofnananna geti án atkvæðisréttar tekið þátt í fundarhöldum þess og í fundarhöldum þeirra

Procedure.

Article 68

The Economic and Social Council shall set up commissions in economic and social fields and for the promotion of human rights, and such other commissions as may by required for the performance of its functions.

Article 69

The Economic and Social Council shall invite any Member of the United Nations to participate, without vote, in its deliberations on any matter of particular concern to that Member.

Article 70

The Economic and Social Council may make arrangements for representatives of the specialised agencies to participate, without vote, in its deliberations and in

nefnda, sem skipaðar eru af ráðinu. Einnig skal fulltrúum ráðsins heimil þátttaka í fundarhöldum sérstofnanna.

71. gr.

Fjárhags- og félagsmálaráðið getur gert þær ráðstafanir, sem við eiga, til þess að ráðgast við stofnanir, sem ekki eru ríkisstofnanir, en fjalla um mál, sem undir það heyra. Slíkt má koma sér saman um við alþjóðastofnanir og, þegar það á við, við stofnanir í tilteknu landi, eftir að hafa ráðgazt við þann meðlim hinna sameinuðu þjóða, sem hlut á að máli.

72. gr.

1. Fjárhags- og félagsmálaráðið setur sér sjálft þingsköp, þar með talið, hvernig skuli kjósa forseta þess.

2. Fjárhags- og félagsmálaráðið skal koma saman eftir því sem krafizt er samkvæmt reglum þess, en í þeim skulu vera ákvæði um fundarboð samkvæmt beiðni meiri hluta meðlima þess.

XI. KAFLI

Yfirlýsing varðandi lendur, sem ekki ráða sér sjálfar.

73. gr.

Meðlimir hinna sameinuðu þjóða, sem hafa á hendi eða taka að sér forræði lendna, þar sem íbúarnir hafa ekki enn öðlazt fulla sjálfsstjórn, viðurkenna þá grundvallarreglu, að hagsmunir íbúa þessara lendna séu fyrir öllu og telja sér það heilaga skyldu, að stuðla af fremsta megni að velliðan íbúa þessara lendna, innan þess kerfis til varðveizlu heimsfriðar og öryggis, sem stofnað er til með sáttmála þessum og í því skyni:

a. að tryggja með fullu tilliti til menningar þeirra þjóða, sem hlut eiga að máli, stjórnmála-, fjárhags-, félagsmála- og menntunarframfarir þeirra, réttláta meðferð á þeim og vernd gegn misnotkun;

those of the commissions established by it, and for its representatives to participate in the deliberations of the specialised agencies.

Article 71

The Economic and Social Council may make suitable arrangements for consultation with non-governmental organisation which are concerned with matters within its competence.

Such arrangements may be made with international organisations and, where appropriate, with national organisations after consultation with the Member of the United Nations concerned.

Article 72

1. The Economic and Social Council shall adopt its own rules of procedure including the method of selecting its President.

2. The Economic and Social Council shall meet as required in accordance with its rules, which shall include provision for the convening of meetings on request of a majority of its members.

CHAPTER XI

Declaration Regarding Non-Self-Governing Territories.

Article 73

Members of the United Nations which have or assume responsibilities for the adiministration of territories whose peoples have not yet attained a full measure of self-government recognize the principle that the interests of the inhabitants of these territories are paramount, and accept as a sacred trust the obligation to promote to the utmost, within the system of international peace and security established by the present Charter, the well-being of the inhabitants of these territories, and to this end:

a. To ensure, with due respect for the culture of the peoples concerned, their political, economic, social and educational advancement, their just treatment, and their protection against abuses;

b. að þroska þær til sjálfsstjórnar, að taka réttmætt tillit til stjórnmálalegra óska þjóðanna og aðstoða þær að því er snertir framþróun hinna frjálsu, stjórnmálalegu stofnana þeirra í samræmi við hinna sérstöku staðhætti hverrar lendu, aðstæður íbúa hennar og hið mismunandi þroskastig þeirra;
c. að stuðla að varðveizlu heimsfriðar og öryggis;
d. að gera ráðstafanir til eflingar framfara og þróunar, stuðla að vísindastarfsemi og hafa með sér samvinnu, og hvar og hvenær sem við á að hafa samvinnu við sérstakar alþjóðastofnanir í því skyni að framkvæma á sem haganlegastan hátt félagslegt, fjárhagslegt og vísindalegt markmið, sem um getur í þessari grein, og
e. að senda aðalforstjóranum reglulega til leiðbeininga, að því leyti sem öryggisástæður og stjórnarfarsleg ákvæði leyfa, upplýsingar hagfræðilegar og tæknilegar, varðandi fjárhags-, félagsmála- og menntunarástand lendnanna, sem þeir hver um sig hafa forræði yfir, en nær þó ekki til þeirra lendna, sem XII. og XIII. kafli taka til.

74. gr.

Meðlimir hinna sameinuðu þjóða eru einnig á einu máli um það, að starfsaðferðir þeirra að því er þær lendur varðar, sem þessi kafli tekur til, skuli ekki síður en í þeirra eigin löndum grundvallast á hinni almennu meginreglu um vinsamlega smbúð, að tillit skuli tekið til hagsmuna og vellíðanar annarra þjóða í félagslegum, fjárhagslegum og viðskiptalegum efnum.

XII. KAFLI

Alþjóða gæzluverndarkerfi.

75. gr.

Hinar sameinuðu þjóðir setja á stofn samkvæmt valdi sínu alþjóða gæzluverndarkerfi til stjórnar og eftirlits með slíkum lendum, sem þær kunna að fá for-

b. To develop self-government, to take due account of the political aspirations of the peoples, and to assist them in the progressive development of their free political institutions, according to the particular circumstances of each territory and its peoples and their varying stages of advancement;
c. To further international peace and security;
d. To promote constructive measures of development, to encourage research, and to co-operate with one another and, when and where appropriate, with specialised international bodies with a view to the practical achievement of the social, economic and scientific purposes set forth in this Article; and
e. To transmit regularly to the Secretary-General for information purposes subject to such limitation as security and constitutional considerations may require, statistical and other information of a technical nature relating to economic, social and educational conditions in the territories for which they are respectively responsible other than those territories to which Chapters XII and XIII apply.

Article 74

Members of the United Nations also agree that their policy in respect of the territories to which this Chapter applies, no less than in respect of their metropolitan areas, must be based on the general principle of good neighbourliness due account being taken of the interests and well-being of the rest of the world, in social, economic and commercial matters.

CHAPTER XII

International Trusteeship System.

Article 75

The United Nations shall establish under its authority an international trusteeship system for the administration and supervision of such territories as may be

ræði yfir samkvæmt síðari, sérstaklega gerðum samningum. Hér á eftir verða þessar lendur nefndar gæzluverndarlendur.

76. gr.

Megintilgangur gæzluverndarkerfisins samkvæmt aðaltilgangi hinna sameinuðu þjóða, eins og hann er skilgreindur í 1. gr. þessa sáttmála, skal vera:

a. að efla heimsfrið og öryggi;

b. að stuðla að framförum íbúa gæzluverndarlendnanna á sviði stjórnmála, fjármála, félagsmála og menntamála, og að vaxandi þróun þeirra til sjálfsstjórnar eða sjálfstæðis eins og hæfilegt kann að þykja með tilliti til hinna sérstöku kringumstæðna í sérhverri lendu og þeirra þjóða, sem þar eru, og eigin óska hlutaðeigandi þjóða, sem þeim er frjálst að láta í ljós, svo og samkvæmt þeim skilmálum sem settir verða í sérhverjum gæzluverndarsamningi;

c. að auka virðingu fyrir mannréttindum og grundvallarfrelsisréttindum fyrir alla, án tillits til kynþáttar, kyns, tungu eða trúarbragða, og til að auka viðurkenningu á gagnkvæmri samheldni milli þjóða heimsins, og

d. að tryggja sömu meðferð til handa öllum meðlimum hinna sameinuðu þjóða og ríkisborgara þeirra í félags-, fjárhags- og viðskiptamálum, og einnig sömu meðferð fyrir hina síðarnefndu í réttarfarsmálum, án þess þó að spilla fyrir því, að framangreindur tilgangur náist, svo og með tilliti til ákvæða 80. gr.

77. gr.

1. Gæzluverndarkerfið skal ná til þeirra lendna í eftirfarandi flokkaskipun, sem verða lagðar undir það samkvæmt gæzluverndarsamningum:

a. lendna, sem nú eru umboðssvæði;

b. lendna, sem verða aðskildar frá óvinaríkjum vegna síðari heimsstyrjaldarinnar, og

placed thereunder by subsequent individual agreements. These territories are hereinafter referred to as Trust Territories.

Article 76

The basic objectives of the trusteeship system, in accordance with the Purposes of the United Nations laid down in Article 1 of the present Charter, shall be: —

a. to further international peace and security;

b. to promote the political, economic, social and educational advancement of the inhabitants of the Trust Territories, and their progressive development towards self-government or independence as may be appropriate to the particular circumstances of each territory and its peoples and the freely expressed wishes of the people concerned, and as may be provided by the terms of each trusteeship agreement;

c. to encourage respect for human rights and for fundamental freedoms for all without distinction as to race, sex, language, or religion, and to encourage recognition of the interdependence of the peoples of the world; and

d. to ensure equal treatment in social, economic and commercial matters for all Members of the United Nations and their nationals, and also equal treatment for the latter in the administration of justice, without prejudice to the attainment of the foregoing objectives and subject to the provisions of Article 80.

Article 77

1. The trusteeship system shall apply to such territories in the following categories as may be placed thereunder by means of trusteeship agreements:

a. Territories now held under mandate;

b. Territories which may be detached from enemy states as a result of the Second World War; and

c. lendna, sem af frjálsum vilja eru settar undir kerfið af ríkjum, sem bera ábyrgð á stjórn þeirra.

2. Það fer eftir samningi síðar, hvaða lendur í framangreindri flokkaskipun skulu heimfærðar undir gæzluverndarkerfið, og samkvæmt hvaða skilmálum.

c. Territories voluntarily placed under the system by states responsible for their administration.

2. It will be a matter for subsequent agreement as to which territories in the foregoing categories will be brought under the trusteeship system and upon what terms.

78. gr.

Gæzluverndarkerfið nær ekki til lendna, sem hafa orðið meðlimir hinna sameinuðu þjóða, en sambandið milli hinna síðarnefndu skal byggt á virðingu fyrir þeirri grundvallarreglu, sem felst í jafnræði fullvalda ríkja.

Article 78

The trusteeship system shall not apply to territories which have become Members of the United Nations, relationship among which shall be based on respect for the principle of sovereign equality.

79. gr.

Ákvæðin um gæzluvernd fyrir sérhverja lendu, sem setja skal undir gæzluverndarkerfið, þar á meðal sérhver breyting eða leiðrétting, skulu samþykkt af þeim ríkjum, sem málið skiptir beint, þar á meðal umboðsríkinu, þegar um lendu er að ræða, sem meðlimur hinna sameinuðu þjóða hefur sem umboðssvæði, og skulu þau samþykkt eins og fyrir er mælt í 83. og 85. gr.

Article 79

The terms of trusteeship for each territory to be placed under the trusteeship system, including any alteration or amendment, shall be agreed upon by the states directly concerned, including the mandatory power in the case of territories held under mandate by a Member of the United Nations, and shall be approved as provided for in Articles 83 and 85.

80. gr.

1. Að undanteknu því, sem samið kann að verða um í einstökum gæzluverndarsamningum, gerðum samkvæmt ákvæðum 77., 79. og 81. gr., sem setja sérhverja lendu undir gæzluverndarkerfið, og þar til slíkir samningar hafa verið gerðir, skal ekkert í þessum kafla, beint eða óbeint, skýrt þannig, að það á nokkurn hátt breyti þeim réttindum, hvers kyns sem þau eru, nokkurra ríkja eða nokkurra þjóða eða ákvæðum gildandi alþjóðasamninga, sem meðlimir hinna sameinuðu þjóða kunna að vera aðilar að.

2. Fyrsti liður þessarar greinar skal ekki skýrður þannig, að í honum felist ástæða til tafar eða frestunar samningaumleitunar og samningagerðar viðvíkjandi heimfærslu umboðssvæðis eða annarra lendna undir gæzluverndarkerfið samkvæmt fyrirmælum 77. gr.

Article 80

1. Except as may be agreed upon in individual trusteeship agreements, made under Articles 77, 79 and 81, placing each territory under the trusteeship system, and until such agreements have been concluded, nothing in this Chapter shall be construed in or of itself to alter in any manner the rights whatsoever of any states or any peoples or the terms of existing international instruments to which Members of the United Nations may respectively be parties.

2. Paragraph 1 of this Article shall not be interpreted as giving grounds for delay or postponement of the negotiation and conclusion of agreements for placing mandated and other territories under the trusteeship system as provided for in Article 77.

81. gr.

Í gæzluverndarsamningnum skulu í sérhverju tilfelli vera ákvæði, sem gæzluverndarlendunni skal stjórnað eftir, og þar skal mælt fyrir um þau stjórnarvöld, sem hafa skulu framkvæmdastjórn í gæzluverndarlendunni á hendi. Þessi stjórnarvöld, sem hér á eftir verða nefnd framkvæmdastjórnin, geta verið eitt eða fleiri ríki eða bandalagið sjálft.

82. gr.

Heimilt er að ákveða eitt eða fleiri hernaðarleg svæði í sérhverjum gæzluverndarsamningi, sem geta náð yfir hluta af eða alla gæzluverndarlenduna, sem samningurinn gildir um, en slíkt skal þó eigi brjóta í bága við neinn sérsamning eða sérsamninga, sem gerðir eru samkvæmt 43. gr.

83. gr.

1. Öll störf hinna sameinuðu þjóða viðvíkjandi hernaðarlegum svæðum, þar á meðal samþykki á ákvæðum gæzluverndarsamninganna og breytingum eða leiðréttingum á þeim, skulu framkvæmd af öryggisráðinu.

2. Sá megintilgangur, sem nefndur er í 76. gr., skal ná til íbúanna á sérhverju hernaðarlegu svæði.

3. Öryggisráðið skal samkvæmt ákvæðum gæzluverndarsamninganna og án þess að slíkt komi í bága við það tillit, sem taka þarf til öryggis, færa sér í nyt aðstoð gæzluverndarráðsins við framkvæmd þeirra starfa hinna sameinuðu þjóða samkvæmt gæzluverndarkerfinu, sem snerta stjórnmál, fjárhagsmál, félagsmál og menntamál á hernaðarlegu svæðunum.

84. gr.

Framkvæmdastjórninni ber skylda til að tryggja, að gæzluverndarlendan taki sinn þátt í að varðveita heimsfrið og öryggi. Í þeim tilgangi heimilast framkvæmdastjórninni að færa sér í nyt sjálfboðalið, fríðindi og aðstoð frá gæzluverndarlendunni við framkvæmd þeirra skuldbindinga gagnvart öryggisráðinu, sem framkvæmdastjórnin hefur tekizt á hendur í þessu tilliti, svo og til varnar

Article 81

The trusteeship agreement shall in each case include the terms under which the trust territory will be administered and designate the authority which will exercise the administration of the trust territory. Such authority, hereinafter called the administering authority, may be one or more states or the Organisation itself.

Article 82

There may be designated, in any trusteeship agreement, a strategic area or areas which may include part or all of the trust territory to which the agreement applies, without prejudice to any special agreement or agreements made under Article 43.

Article 83

1. All functions of the United Nations relating to strategic areas, including the approval of the terms of the trusteeship agreements and of their alteriation or amendment, shall be exercised by the Security Council.

2. The basic objectives set forth in Article 76 shall be applicable to the people of each strategic area.

3. The Security Council shall, subject to the provisions of the trusteeship agreements and without prejudice to security considerations, avail itself of the assistance of the Trusteeship Council to perform those functions of the United Nations under the trusteeship system relating to political, economic, social, and educational matters in the strategic areas.

Article 84

It shall be the duty of the administering authority to ensure that the trust territory shall play its part in the maintenance of international peace and security. To this end the administering authority may make use of volunteer forces, facilities, and assistance from the trust territory in carrying out the obligations towards the Security Council undertaken in this regard by the administering authority, as

ákveðnum, tilteknum stöðum og viðhalds lögum og rétti innan gæzluverndarlendunnar.

85. gr.

1. Allsherjarþingið hefur með höndum störf hinna sameinuðu þjóða samkvæmt gæzluverndarsamningum fyrir öll svæði, sem ekki hefur verið ákveðið, að séu hernaðarleg svæði, þar á meðal samþykkt ákvæða gæzluverndarsamninganna og breytingar eða leiðréttingar á þeim.

2. Gæzluverndarráðinu, sem starfar í umboði allsherjarþingsins, ber að aðstoða allsherjarþingið við framkvæmd þessara starfa.

well as for local defence and the maintenance of law and order within the trust territory.

Article 85

1. The functions of the United Nations with regard to trusteeship agreements for all areas not designated as strategic, including the approval of the terms of the trusteeship agreements and of their alteration or amendment, shall be exercised by the General Assembly.

2. The Trusteeship Council, operating under the authority of the General Assembly, shall assist the General Assembly in carrying out these functions.

XIII. KAFLI

Gæzluverndarráðið.

Skipan.

86. gr.

1. Gæzluverndarráðið skal skipað þessum meðlimum hinna sameinuðu þjóða:

a. þeim meðlimum, sem fara með stjórn gæzluverndarlendna;
b. þeim meðlimum þeirra, sem nefndir eru með nafni í 23. gr. og ekki fara með stjórn gæzluverndarlendna, og
c. svo mörgum öðrum meðlimum, kjörnum til þriggja ára af allsherjarþinginu, sem nauðsynlegt kann að vera til að tryggja það, að heildartala meðlima gæzluverndarráðsins skiptist að jöfnu milli þeirra hinna sameinuðu þjóða, sem fara með stjórn gæzluverndarlendna, og hinna, sem ekki gera það.

2. Hver meðlimur gæzluverndarráðsins skal tilnefna einn mann, sérstaklega til þess hæfan, að vera fulltrúa sinn í ráðinu.

CHAPTER XIII

The Trusteeship Council.

Composition.

Article 86

1. The Trusteeship Council shall consist of the following Members of the United Nations:

a. Those Members administering trust territories;
b. Such of those members mentioned by name in Article 23 as are not administering trust territories; and
c. As many other Members elected for three-year terms by the General Assembly as may be necessary to ensure that the total number of menmers of the Trusteeship Council is equally divided between those Members of the United Nations which administer trust territories and those which do not.

2. Each member of the Trusteeship Council shall designate one specially qualified person to represent it therein.

Störf og völd.

87. gr.

Til að framkvæma störf sín er allsherjarþinginu og gæzluverndarráðinu í umboði þess heimilt:

a. að athuga skýrslur lagðar fram af framkvæmdastjórninni;

Functions and Powers.

Article 87

The General Assembly and, under its authority, the Trusteeship Council, in carrying out their functions, may: —

a. Consider reports submitted by the administering authority;

b. að taka við bænaskrám og rannsaka þær í samráði við framkvæmdastjórnina;
c. að sjá öðru hverju um heimsóknir til hinna ýmsu gæzluverndarlendna, og hafi verið samið um heimsóknartímann við framkvæmdastjórnina; og
d. að haga þessum og öðrum framkvæmdum í samræmi við ákvæði gæzluverndarsamninganna.

88. gr.

Gæzluverndarráðið skal semja spurningaskrá um stjórnmála-, fjárhags-, félagsmála- og menntunarframfarir íbúanna í hverri gæzluverndarlendu, og framkvæmdastjórnin í hverri gæzluverndarlendu, sem undir allsherjarþingið fellur, skal gefa allsherjarþinginu árlega skýrslu á grundvelli þessarar spurningaskrár.

Atkvæðagreiðsla.

89. gr.

1. Hver meðlimur gæzluverndarráðsins hefur eitt atkvæði.

2. Ákvarðanir gæzluverndarráðsins skulu teknar af meiri hluta meðlima, sem viðstaddir eru og atkvæði greiða.

Fundarsköp.

90. gr.

1. Gæzluverndarráðið skal sjálft ákveða fundarsköp sín og starfsreglur, þar með talið, hvernig forseta ráðsins skuli kjósa.

2. Gæzluverndarráðið skal koma saman eftir þörfum samkvæmt því, er starfsreglur þess ákveða, en í þeim skulu vera ákvæði um kvaðningu til funda að ósk meiri hluta meðlima þess.

91. gr.

Gæzluverndarráðið skal, þegar henta þykir, færa sér í nyt aðstoð fjárhags- og félagsmálaráðsins og sérstofnananna um þau mál, sem þessa aðila varða sérstaklega.

b. Accept petitions and examine them in consultation with the administering authority;
c. Provide for periodic visits to the respective Trust Territories at times agreed upon with the administering authority; and
d. Take these and other actions in conformity with the terms of the trusteeship agreements.

Article 88

The Trusteeship Council shall formulate a *questionnaire* on the political, economic, social and educational advancement of the inhabitants of each trust territory, and the administering authority for each trust territory within the competence of the General Assembly shall make en annual report to the General Assembly upon the basis of such a *questionnaire*.

Voting.

Article 89

1. Each member of the Trusteeship Council shall have one vote.

2. Decisions of the Trusteeship Council shall be made by a majority of the members present and voting.

Procedure.

Article 90

1. The Trusteeship Council shall adopt its own rules and procedure, including the method of selecting its President.

2. The Trusteeship Council shall meet as required in accordance with its rules, which shall include provision for the convening of meetings on the request of a majority of its members.

Article 91

The Trusteeship Council shall, when appropriate, avail itself of the assistance of the Economic and Social Council and of the specialised agencies in regard to matters with which they are respectively concerned.

XIV. KAFLI
Alþjóðadómstóllinn.

92. gr.

Alþjóðadómstóllinn skal vera aðaldómstóll hinna sameinuðu þjóða. Hann skal starfa samkvæmt hjálagðri samþykkt, sem byggð er á samþykktinni fyrir milliríkjadómstólinn, og er óaðskiljanlegur hluti þessa sáttmála.

93. gr.

1. Allir meðlimir hinna sameinuðu þjóða eru *ipso facto* aðilar að samþykkt alþjóðadómstólsins.

2. Ríki, sem ekki telst til hinna sameinuðu þjóða, getur orðið aðili að samþykkt alþjóðadómstólsins með skilyrðum, sem ákveða skal í hverju sérstöku tilfelli af allsherjarþinginu að tillögu öryggisráðsins.

94. gr.

1. Sérhver meðlimur hinna sameinuðu þjóða skuldbindur sig til þess að hlíta úrskurði alþjóðadómstólsins í hverju því máli, sem hann er aðili að.

2. Láti nokkur aðili að máli bregðast að framkvæma þær skuldbindingar, sem honum ber, samkvæmt dómsúrskurði alþjóðadómstólsins, getur hinn aðilinn skotið máli sínu til öryggisráðsins, sem getur, ef því þykir nauðsynlegt, gert tillögur eða ákveðið aðgerðir til þess að dóminum verði fullnægt.

95. gr.

Ekkert í þessum sáttmála getur hindrað meðlim hinna sameinuðu þjóða í því, að fela öðrum dómstólum að útkljá deilumál sín samkvæmt samningum, er áður hafa verið gerðir, eða gerðir kunna að verða

96. gr.

1. Allsherjarþinginu eða öryggisráðinu er heimilt að æskja þess af alþjóðadómstólnum, að hann láti í té til leiðbeiningar álit sitt um sérhvert lagalegt atriði.

CHAPTER XIV
The International Court of Justice.

Article 92

The International Court of Justice shall be the principal judicial organ of the United Nations. It shall function in accordance with the annexed Statute, which is based upon the Statute of the Permanent Court of International Justice and forms an intergral part of the present Charter.

Article 93

1. All Members of the United Nations are *ipso facto* parties to the Statute of the International Court of Justice.

2. A state which is not a Member of the United Nations may become a party to the Statute of the International Court of Justice on conditions to be determined in each case by the General Assembly upon the recommendation of the Security Council.

Article 94

1. Each Member of the United Nations undertakes to comply with the decision of the International Court of Justice in any case to which it is a party.

2. If any party to a case fails to perform the obligations incumbent upon it under a judgment rendered by the Court, the other party may have recource to the Security Council, which may, if it deems necessary, make recommendations or decide upon measures to be taken to give effect to the judgment.

Article 95

Nothing in the present Charter shall prevent Members of the United Nations from entrusting the solution of their differences to other tribunals by virtue of agreements already in existence or which may be concluded in the future.

Article 96

1. The General Assembly of the Security Council may request the International Court of Justice to give an advisory opinion on any legal question.

2. Aðrar stofnanir hinna sameinuðu þjóða, og sérstofnanir, sem allsherjarþingið getur á hverjum tíma veitt slíka heimild, mega einnig æskja álitsgerða af dómstólnum til leiðbeiningar varðandi lagaleg atriði, er fram kunna að koma á verksviði þeirra.

2. Other organs of the United Nations and specialised agencies, which may at any time be so authorised by the General Assembly, may also request advisory opinions of the Court on legal questions arising within the scope of their activities.

XV. KAFLI
Skrifstofan.

97. gr.

Skrifstofan skal skipuð aðalforstjóra og því starfsliði, sem bandalagið þarfnast. Aðalforstjórinn skal skipaður af allsherjarþinginu samkvæmt tillögu öryggisráðsins. Hann hefur aðalframkvæmdastjórn bandalagsins með höndum.

98. gr.

Aðalforstjórinn skal sem slíkur sitja alla fundi allsherjarþingsins, öryggisráðsins, fjárhags- og félagsmálaráðsins og gæzluverndarráðsins, og annast önnur þau störf, sem honum eru falin af þessum stofnunum. Aðalforstjórinn skal gefa allsherjarþinginu árlega skýrslu um starf bandalagsins.

99. gr.

Aðalforstjórinn getur vakið athygli öryggisráðsins á hverju því máli, sem að hans dómi kann að stofna í hættu varðveizlu heimsfriðar og öryggis.

100. gr.

1. Við skyldustörf sín skal aðalforstjórinn og starfsliðið hvorki leita fyrirmæla né taka við fyrirmælum frá nokkurri stjórn né nokkru öðru yfirvaldi utan bandalagsins. Þeir skulu varast hverja þá athöfn, sem er ósamrýmanleg stöðu þeirra sem alþjóðaembættismenn, er ábyrgir eru einvörðungu fyrir bandalaginu.

2. Sérhver meðlimur hinna sameinuðu þjóða skuldbindur sig til þess að virða hið algera alþjóðlega eðli þeirrar ábyrgð-

CHAPTER XV
The Secretariat.

Article 97

The Secretariat shall comprise a Secretary-General and such staff as the Organisation may require. The Secretary-General shall be appointed by the General Assembly upon the recommendation of the Security Council. He shall be the chief administrative officer of the Organisation.

Article 98

The Secretary-General shall act in that capacity in all meetings of the General Assembly, of the Security Council, of the Economic and Social Council, and of the Trusteeship Council, and shall perform such other functions as are entrusted to him by these organs. The Secretary-General shall make an annual report to the General Assembly on the work of the Organisation.

Article 99

The Secretary-General may bring to the attention of the Security Council any matter which in his opinion may threaten the maintenance of international peace and security.

Article 100

1. In the performance of their duties the Secretary-General and the staff shall not seek or receive instructions from any government or from any other authority external to the Organisation. They shall refrain from any action which might reflect on their position as international officials, responsible only to the Organisation.

2. Each Member of the United Nations undertakes to respect the exclusively international character of the responsi-

ar, sem á aðalforstjóranum og starfsmönnum hans hvílir, og reyna ekki að hafa áhrif á þá við framkvæmd skyldustarfa þeirra.

101. gr.

1. Aðalforstjórinn skal skipa starfsmenn samkvæmt reglugerðum, sem allsherjarþingið setur.

2. Hæfilegt, fast starfslið, skal ráðið til fjárhags- og félagsmálaráðsins, gæzluverndarráðsins og eftir þörfum annarra stofnana hinna sameinuðu þjóða. Þessi starfslið teljast hluti skrifstofunnar.

3. Höfuðatriðið við ráðningu starfsmanna og ákvörðun um starfskjör skal vera að tryggja, að fullnægt sé ýtrustu kröfum um dugnað, hæfni og heiðarleik. Gæta skal tilhlýðilega mikilvægi þess, að starfsmenn séu ráðnir á eins breiðum grundvelli landfræðilega og unnt er.

bilities of the Secretary-General and the staff and not to seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

Article 101

1. The staff shall be appointed by the Secretary-General under regulations established by the General Assembly.

2. Appropriate staffs shall be permanently assigned to the Economic and Social Council, the Trusteeship Council, and, as required, to other organs of the United Nations. These staffs shall form a part of the Secretariat.

3. The paramount consideration in the employment of the staff and in the determination of the conditions of service shall be the necessity of securing the highest standards of efficiency, competence and integrity. Due regard shall be paid to the importance of recruiting the staff on as wide a geographical basis as possible.

XVI. KAFLI
Ýmis ákvæði.

102. gr.

1. Allir sáttmálar og allir alþjóðasamningar, sem einhver meðlimur hinna sameinuðu þjóða kann að gerast aðili að, eftir að þessi sáttmáli tekur gildi, skal skrásettur hjá skrifstofunni eins fljótt og unnt er, og birtur af henni.

2. Enginn aðili að slíkum sáttmála eða alþjóðasamningi, sem ekki hefur verið skrásettur samkvæmt ákvæðum 1. liðs þessarar greinar, getur áskilið sér not af þeim sáttmála eða samningi fyrir nokkurri stofnun hinna sameinuðu þjóða.

103. gr.

Ef svo ber til, að árekstur verði milli kvaða meðlima hinna sameinuðu þjóða samkvæmt þessum sáttmála og kvaða þeirra samkvæmt einhverjum öðrum alþjóðasamningi, skulu kvaðir þeirra samkvæmt þessum sáttmála sitja í fyrirrúmi.

104. gr.

Bandalagið skal njóta á umráðasvæði sérhvers meðlimanna þeirrar réttarstöðu,

CHAPTER XVI
Miscellaneous Provisions.

Article 102

1. Every treaty and every international agreement entered into by any Member of the United Nations after the present Charter comes into force shall as soon as possible be registered with the Secretariat and published by it.

2. No party to any such treaty or international agreement which has not been registered in accordance with the provisions of paragraph 1 of this Article may invoke that treaty or agreement before any organ of the United Nations.

Article 103

In the event of a conflict between the obligations of the Members of the United Nations under the present Charter and their obligations under any other international agreement, their obligations under the present Charter shall prevail.

Article 104

The Organisation shall enjoy in the territory of each of its Members such legal

sem nauðsynleg kann að vera til framkvæmdar starfsemi þess og tilgangi.

105. gr.

1. Bandalagið skal njóta á umráðasvæði sérhvers meðlima þess þeirra sérréttinda og friðhelgi, sem nauðsyn er til þess að það nái tilgangi sínum.

2. Fulltrúi meðlima hinna sameinuðu þjóða og embættismenn bandalagsins skulu sömuleiðis njóta þeirra sérréttinda og friðhelgi, sem nauðsynleg er til þess að þeir geti óháðir unnið störf sín í sambandi við bandalagið.

3. Allsherjarþingið getur gert tillögur í því skyni að ákveða í hverju atriði, hvernig framkvæma skuli ákvæði 1. og 2. liðs þessarar greinar, eða lagt tillögur um samþykktir í þessu skyni fyrir meðlimi hinna sameinuðu þjóða.

capacity as may be necessary for the exercise of its functions and the fulfilment of its purposes.

Article 105

1. The Organisation shall enjoy in the territory of each of its Members such privileges and immunities as are necessary for the fulfilment of its purposes.

2. Representatives of the Members of the United Nations and officials of the Organisation shall similary enjoy such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions in connection with the Organisation.

3. The General Assembly may make recommendations with a view to determining the details of the application of paragraphs 1 and 2 of this Article or may propose conventions to the Members of the United Nations for this purpose.

XVII. KAFLI

Millibils-öryggisákvæði.

106. gr.

Þar til gildi taka þeir sérstöku samningar, sem vikið er að í 43. gr. og að dómi öryggisráðsins heimila því að hefja störf sín samkvæmt 42. gr., skulu aðilarnir að fjögurra þjóða yfirlýsingunni, sem undirrituð var í Moskva 30. október 1943, svo og Frakkland, ráðgast hver við annan samkvæmt ákvæðum 5. gr. þeirrar yfirlýsingar, og eftir því sem ástæða er til við aðra meðlimi hinna sameinuðu þjóða, í því skyni að framkvæma sameiginlega fyrir hönd bandalagsins þær aðgerðir, sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að varðveita heimsfrið og öryggi.

107. gr.

Ekkert í þessum sáttmála skal ógilda eða koma í veg fyrir aðgerð, sem varðar eitthvert ríki, er í síðari heimsstyrjöldinni hefur verið óvinur einhvers þess aðila, er undirritað hefur þennan sáttmála, enda hafi hún verið framkvæmd eða

CHAPTER XVII

Transitional Security Arrangements.

Article 106

Pending the coming into force of such special agreements referred to in Article 43 as in the opinion of the Security Council enable it to begin the exercise of its responsibilities under Article 42, the parties to the Four-Nation Declaration, signed at Moscow, 30th October, 1943, and France, shall, in accordance with the provisions of paragraph 5 of that Declaration, consult with one another and as occasion requires with other Members of the United Nations with a view to such joint action on behalf of the Organisation as may be necessary for the purpose of maintaining international peace and security.

Article 107

Nothing in the present Charter shall invalidate or preclude action, in relation to any state which during the Second World War has been an enemy of any signatory to the present Charter, taken or authorised as a result of that war by the Govern-

heimiluð sökum þeirrar styrjaldar af ríkisstjórnum, sem ábyrgar eru fyrir slíkri aðgerð.

ments having responsbility for such action.

XVIII. KAFLI
Breytingar.

108. gr.

Tillögur til breytinga á þessum sáttmála skulu ganga í gildi fyrir alla meðlimi hinna sameinuðu þjóða, þegar þær hafa verið samþykktar með atkvæðum tveggja þriðju hluta af meðlimum allsherjarþingsins, og staðfestar samkvæmt stjórnskipunarvenjum hvers um sig af tveim þriðju hlutum meðlima hinna sameinuðu þjóða, þar í taldir allir fastir meðlimir öryggisráðsins.

CHAPTER XVIII
Amendments.

Article 108

Amendments to the present Charter shall come into force for all members of the United Nations when they have been adopted by a vote of two-thirds of the members of the General Assembly and ratified in accordance with their respective constitutional processes by two-thirds of the members of the United Nations, including all the permanent members of the Security Council.

109. gr.

1. Halda má allsherjarráðstefnu meðlima hinna sameinuðu þjóða í því skyni, að endurskoða sáttmála þennan á þeim stað og stundu, sem ákveðið er með tveimur þriðju hlutum atkvæða fulltrúa á allsherjarþinginu og með atkvæðum 7 fulltrúa í öryggisráðinu. Sérhver meðlimur hinna sameinuðu þjóða hefur eitt atkvæði á ráðstefnuninni.

2. Hver sú breyting á sáttmála þessum, sem tveir þriðju hlutar atkvæða á ráðstefnunni mæla með, tekur gildi, er hún hefur verið staðfest samkvæmt stjórnskipunarvenjum hvers um sig af tveimur þriðju hlutum meðlima hinna sameinuðu þjóða, þar með taldir allir hinir föstu meðlimir öryggisráðsins.

3. Hafi slík ráðstefna eigi verið haldin áður en tíunda árlega allsherjarþingið kemur saman til fundar eftir að sáttmáli þessi gengur í gildi, skal tillaga um að boða til slíkrar ráðstefnu sett á dagskrá þess allsherjarþings, og ráðstefnan haldin, ef meiri hluti fulltrúa allsherjarþingsins greiðir því atkvæði, og sjö meðlimir öryggisráðsins.

Article 109

1. A General Conference of the Members of the United Nations for the purpose of reviewing the present Charter may be held at a date and place to be fixed by a two-thirds vote of the members of the General Assembly and by a vote of any seven members of the Security Council. Each Member of the United Nations shall have one vote in the conference.

2. Any alteration of the present Charter recommended by a two-thirds vote of the conference shall take effect when ratified in accordance with their respective constitutional processes by two-thirds of the Members of the United Nations including all the permanent members of the Security Council.

3. If such a conference has not been held before the tenth annual session of the General Assembly following the coming into force of the present Charter, the proposal to call such a conference shall be placed on the agenda of that session of the General Assembly, and the conference shall be held if so decided by a majority vote of the members of the General Assembly and by a vote of any seven members of the Security Council.

XIX. KAFLI
Staðfesting og undirskriftir.

110. gr.

1. Sáttmáli þessi skal staðfestur af samningsaðilum samkvæmt stjórnskipunarvenjum hvers um sig.

2. Staðfestingar skulu fengnar til varðveizlu ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku, sem tilkynna skal öllum samningsaðilum hverja staðfestingu, svo og aðalforstjóra bandalagsins, þegar hann hefur verið skipaður.

3. Sáttmáli þessi skal ganga í gildi, er lagðar hafa verið fram staðfestingar lýðveldisins Kína, Frakklands, Sovétríkjanna, hins Sameinaða konungsríkis Stóra Bretlands og Norður-Írlands, Bandaríkja Ameríku og meiri hluta annarra samningsaðila. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku skal því næst láta skrá í gerðabók þær staðfestingar, sem fram hafa verið lagðar, og senda afrit af henni til allra samningsaðila.

4. Aðilar að sáttmála þessum, sem staðfesta hann eftir að hann hefur gengið í gildi, verða stofnmeðlimir hinna sameinuðu þjóða á þeim degi, er þeir leggja fram staðfestingu sína.

111. gr.

Sáttmáli þessi, sem gerður er á kínversku, frönsku, rússnesku, ensku og spönsku, og allir textarnir jafngildir, skal varðveittur í skjalasafni ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku. Sú ríkisstjórn skal senda ríkisstjórnum annarra samningsaðila staðfest afrit af sáttmálanum.

Til staðfestu því hafa fulltrúar ríkisstjórna hinna sameinuðu þjóða[1]) undirritað þennan sáttmála.

Gert í borginni San Francisso 26. júní 1945.

CHAPTER XIX
Ratification and Signature.

Article 110

1. The present Charter shall be ratified by the signatory states in accordance with their respective constitutional processes.

2. The ratification shall be deposited with the Government of the United States of America, which shall notify all the signatory states of each deposit as well as the Secretary-General of the Organisation when he has been appointed.

3. The present Charter shall come into force upon the deposit of ratifications by the Republic of China, France, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America, and by a majority of the other signatory states. A protocol of the ratifications deposited shall thereupon be drawn up by the Government of the United States of America which shall communicate copies thereof to all the signatory States.

4. The states signatory to the present Charter which ratify it after it has come into force will become original members of the United Nations on the date of the deposit of their respective ratifications.

Article 111

The present Charter of which the Chinese, French, Russian, English and Spanish texts are equally authentic, shall remain desposited in the archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof shall be transmitted by that Government to the Governments of the other signatory states.

In faith whereof the representatives of the Governments of the United Nations[1]) have signed the present Charter.

Done at the City of San Fransisco the twenty-sixth day of June, one thousand nine hundred and forty-five.

1) **Aths.** Fulltrúar þessara ríkisstjórna undirrituðu sáttmálann: Kína. Sovétríkin. Hið Sameinaða konungsríki Stóra Bretland og Norður-

1) **Note.** — Representatives of the following Governments signed the Charter: — China. Union of Soviet Socialist Republics. United Kingdom of

Samþykktir milliríkjadómsins.

1. gr.

Milliríkjadómurinn, sem stofnaður er samkvæmt stofnskrá sameinuðu þjóðanna og er aðaldómstóll þeirra, skal vera skipaður og starfa samkvæmt samþykktum þessum.

Statute of the International Court of Justice.

Article 1

The international Court of Justice established by the Charter of the United Nations as the principal judicial organ of the United Nations shall be constituted and shall function in accordance with the provisions of the present Statute.

I. KAFLI
Skipun dómstólsins.

2. gr.

Dómstóllinn skal vera skipaður óháðum dómendum. Eigi skiptir þjóðerni þeirra máli, enda skulu þeir vera vammlausir menn og búnir þeim kostum, sem heimtaðir eru í landi hvers þeirra um sig til skipunar í æðstu lögfræðiembætti eða vera viðurkenndir sérfræðingar í þjóðarétti.

CHAPTER I
Organisation of the Court.

Article 2

The Court shall be composed of a body of independent judges, elected regardless of their nationality from among persons of hight moral character, who possess the qualifications required in their respective countries for appointment to the highest judicial offices, or are jurisconsults of recognised competence in international law.

3. gr.

1. Dómstóllinn skal vera skipaður fimmtán dómendum, enda mega engir tveir þeirra vera þegnar sama ríkis.

2. Nú kann að mega telja einhvern þeirra, er til greina má koma til kjörs í dómstólinn, þegn tveggja eða fleiri ríkja, og skal þá meta hann þegn þess ríkis, þar sem hann neytir að jafnaði borgaralegra og þjóðlegra réttinda.

Article 3

1. The Court shall consist of fifteen members, no two of whom may be nationals of the same state.

2. A person who for the purpose of membership in the Court could be regarded as a national of more than one state shall be deemend to be a national of the one in which he ordinarily exercises civil and political rights.

4. gr.

1. Þing (General Assembly) hinna sameinuðu þjóða og öryggisráð (Security Council) velur dómendur úr mönnum,

Article 4

1. The members of the Court shall be elected by the General Assembly and by the Security Council from a list of per-

Írland. Frakkland. Argentína. Ástralía. Belgía. Bólivía. Brazilía. Hvíta Rússland. Kanada. Chile. Colombía. Costa Rica. Kúba. Tékkóslóvakía. Danmörk. Dominiska lýðveldið. Ecuador. Egyptaland. Salvador. Abessinía. Grikkland. Guatemala. Haiti. Honduras. Indland. Iran. Irak. Libanon. Líbería. Luxemburg. Mexikó. Holland. Nýja Sjáland. Nicaragua. Noregur. Panama. Paraguay. Perú. Filippseyjar. Saudi Arabía. Sýrland. Tyrkland. Ukraína. Suður-Afríka. Uruguay. Venezuela. Jugoslavía. Bandaríki Ameríku.

Great Britain and Northern Ireland. France. Argentina. Australia. Belgium. Bolivia. Brazil. Byelo-Russian S. S. R. Canada. Chile. Columbia. Costa Rica. Cuba. Czechoslovakia. Denmark. Dominican Republic. Ecuador. Egypt. El Salvador. Ethiopia. Greece. Guatemala. Haiti. Honduras. India. Iran. Iraq. Lebanon. Liberia. Luxembourg. Mexico. Netherlands. New Zealand. Nicaragua. Norway. Panama. Paraguay. Peru. Philippine Commonwealth. Saudi Arabia. Syria. Turkey. Ukrainian. S.S.R. Union of South Africa. Uruguay. Venezuela. Yugoslavia. United States of America.

sem dómaranefndir hvers ríkis í fasta gerðardóminum í Haag hafa tilnefnt, samkvæmt fyrirmælum þeim, sem hér fara á eftir.

2. Nú er félagi í bandalagi sameinuðu þjóðanna ekki aðili um fasta gerðardóminn, og skulu dómaraefni þá tilnefnd af dómaranefndum, er hlutaðeigandi ríkisstjórnir nefna með þeim hætti, sem mælt er um dómendur fasta gerðardómsins í 44. gr. samþykktarinnar í Haag frá 1907, um friðsamlega lausn milliríkjadeilna.

3. Nú er ríki aðili um milliríkjadóminn, en ekki félagi í bandalagi hinna sameinuðu þjóða, og skal þá þing þeirra ákveða, eftir tillögum öryggisráðsins, með hverjum hætti ríkið megi taka þátt í kjöri dómara í milliríkjadóminn, enda hafi ekki verið samið um það sérstaklega.

5. gr.

1. Framkvæmdastjóri hinna sameinuðu þjóða skal að minnsta kosti þremur mánuðum fyrir dómarakjörið senda aðilum fasta gerðardómsins, sem eru einnig aðilar um milliríkjadóminn, og dómaranefndum, skipuðum svo sem í 4. gr. 2. tölul. greinir, skrifleg tilmæli um það, að þeir tilnefni innan tiltekins tíma, hver nefnd fyrir sig, hæfa menn til setu í dómstólnum.

2. Engin dómaranefnd má tilnefna fleiri en fjóra, enda mega ekki fleiri en tveir vera samþegnar hennar. Og aldrei mega tilnefndir dómendur vera meira en tvöfalt fleiri en þau dómarasæti, er í skal skipa.

6. gr.

Mælzt er til þess, að sérhver dómaranefnd ráðfæri sig við æðsta dómstól sinn, lagadeildir sínar og lagaskóla og háskóla sína og deildir alþjóða háskóla, þar sem

sons nominated by the national groups in the Permanent Court of Arbitration, in accordance with the following provisions.

2. In the case of Members of the United Nations not represented in the Permanent Court of Arbitration, candidates shall be nominated by national groups appointed for this purpose by their Governments under the same conditions as those prescribed for members of the Permanent Court of Arbitration by Article 44 of the Convention of The Hague of 1907 for the pacific settlement of international disputes.

3. The conditions under which a state which is a party to the present Statute but is not a Member of the United Nations may participate in electing the members of the Court shall, in the absence of a special agreement, be laid down by the General Assembly upon recommendation of the Security Council.

Article 5

1. At least three months before the date of the election, the Secretary-General of the United Nations shall address a written request to the members of the Permanent Court of Arbitration belonging to the states which are parties to the present Statute, and to the members of the national groups appointed under Article 4, paragraph 2, inviting them to undertake, within a given time, by national groups, the nomination of persons in a position to accept the duties of a member of the Court.

2. No group may nominate more than four persons, not more than two of whom shall be of their own nationality. In no case may the number of candidates nominated by a group be more than double the number of seats to be filled.

Article 6

Before making these nominations, each national group is recommended to consult its highest court of justice, its legal faculities and schools of law, and its na-

laganám er stundað, áður en hún tilnefni dómaraefni.

7. gr.

1. Framkvæmdastjóri (General Secretary) sameinuðu þjóðanna skal gera skrá í stafrófsröð um öll tilnefnd dómaraefni, enda skulu þau ein vera kjörgeng, sbr. þó ákvæði 12. gr. 2. tölul.

2. Framkvæmdastjóri skal leggja skrána fyrir þing sameinuðu þjóðanna og öryggisráðið.

8. gr.

Þing hinna sameinuðu þjóða og öryggisráð skulu hvort öðru óháð vinna að kjöri dómenda.

9. gr.

Þegar velja skal dómendur, þá skulu kjósendur jafnan bæði gæta þess, að dómaraefni séu hvert um sig búin þeim kostum, sem krafizt er, og einnig að tryggt sé, að í dóminum í heild sinni verði málsvarar höfuðmenningartegunda og höfuðlögskipana heimsins.

10. gr.

1. Dómaraefni, sem algeran meirihluta atkvæða hafa hlotið á þingi sameinuðu þjóðanna og í öryggisráði, skal telja kjörna.

2. Um atkvæðagreiðslu í öryggisráði er svo mælt, að engan mun skal gera á atkvæðum fastra eða lausra félaga þess, hvort sem um er að tefla kjör dómenda eða tilnefningu til samkomu þeirrar, er í 12. gr. segir.

3. Nú fá fleiri en einn þegn sama ríkis algeran meirihluta atkvæða, bæði þings og öryggisráðs, og skal þá einungis hinn eldri eða elzti þeirra teljast kjörinn.

11. gr.

Nú verða eitt eða fleiri sæti laus eftir að fyrsti kjörfundur hefur verið haldinn, og skal þá halda annan fund eða hinn þriðja, ef nauðsyn ber til.

tional academies and national sections of international academies devoted to the study of law.

Article 7

1. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all the persons thus nominated. Save as provided in Article 12, paragraph 2, these shall be the only persons eligible.

2. The Secretary-General shall submit this list to the General Assembly and to the Security Council.

Article 8

The General Assembly and the Security Council shall proceed independently of one another to elect the members of the Court.

Article 9

At every election, the electors shall bear in mind not only that the persons to be elected should individually possess the qualifications required, but also that in the body as a whole the representation of the main forms of civilisation and of the principal legal systems of the world should be assured.

Article 10

1. Those candidates who obtain an absolute majority of votes in the General Assembly and in the Security Council shall be considered as elected.

2. Any vote of the Security Council, whether for the election of judges or for the appointment of members of the conference envisaged in Article 12, shall be taken without any distinction between permanent and non-permanent members of the Security Council.

3. In the event of more than one national of the same state obtaining an absolute majority of the votes both of the General Assembly and of the Security Council, the eldest of these only shall be considered as elected.

Article 11

If, after the first meeting held for the purpose of the election, one or more seats remain to be filled, a second and, if necessary, a third meeting shall take place.

12. gr.

1. Nú verða eitt eða fleiri sæti auð eftir þriðja fundarhaldið, og má þá eftir kröfu þings eða öryggisráðs hvenær sem er efna til sameiginlegrar samkomu, er skipuð sé 6 mönnum, enda nefni þing og öryggisráð sína þrjá hvort. Á samkoma þessi að tilnefna með algerum meirihluta atkvæða einn mann í hvert autt sæti, enda skal kjörið lagt fyrir þing og ráð til samþykkis þeirra hvors um sig.

2. Nú tilnefnir sameiginlega samkoman með öllum atkvæðum dómara, sem er öllum lögmæltum kostum búinn, og getur hún þá sett hann á dómaraskrá, enda þótt hann sé ekki á skrá dómaraefna, þeirri er í 7. gr. getur.

3. Nú hefur sameiginlega samkoman gengið úr skugga um það, að henni muni ekki heppnast að leiða kjörið til lykta, og skulu þá þeir dómendur milliríkjadómsins, sem þegar hafa verið kjörnir, gera gangskör að því, að skipa í auðu sætin innan þess tíma, er öryggisráð ákveður, enda skal velja dómendur úr dómaraefnum þeim, sem annaðhvort hafa fengið atkvæði á þingi eða í öryggisráði.

4. Nú verða atkvæði dómenda jafnmörg hvoru megin, og ræður þá atkvæði elzta dómarans.

13. gr.

1. Dómara milliríkjadóms skal velja til 9 ára, enda má endurkjósa þá. Þó er svo mælt, að fimm þeirra dómenda, sem fyrsta sinni voru kjörnir, skuli fara frá að þremur árum liðnum, og að aðrir fimm dómendur skuli fara frá eftir sex ár.

2. Dómendur þeir, er fara skulu frá að liðnum áðurnefndum þremur og sex ára upphafstímabilum, skulu dregnir út með hlutkesti af framkvæmdastjóra, þegar eftir lok fyrstu kosningar.

3. Dómendur skulu gegna störfum sínum þar til er sæti þeirra hafa verið skipuð af nýju. Lúka skulu þeir þó hverju

Article 12

1. If, after the third meeting, one or more seats still remain unfilled, a joint conference consisting of six members, three appointed by the General Assembly and three by the Security Council, may be formed at any time at the request of either the General Assembly or the Security Council, for the purpose of choosing by the vote of an absolute majority one name for each seat still vacant, to submit to the General Assembly and the Security Council for their respective acceptance.

2. If the joint conference is unanimously agreed upon any person who fulfils the required conditions, he may be included in its list, even though he was not included in the list of nominations referred to in Article 7.

3. If the joint conference is satisfied that it will not be successful in procuring an election, those members of the Court who have already been elected shall, within a period to be fixed by the Security Council, proceed to fill the vacant seats by selection from among those candidates who have obtained votes either in the General Assembly or in the Security Council.

4. In the event of an equality of votes among the judges, the eldest judge shall have a casting vote.

Article 13

1. The members of the Court shall be elected for nine years and may be reelected; provided, however, that of the judges elected at the first election, the terms of five judges shall expire at the end of three years and the terms of five more judges shall expire at the end of six years.

2. The judges whose terms are to expire at the end of the above-mentioned initial periods of three and six years shall be chosen by lot to be drawn by the Secretary-General immediately after the first election has been completed.

3. The members of the Court shall continue to discharge their duties until their places have been filled. Though replaced,

því máli, er þeir hafa byrjað á, enda þótt annar komi í þeirra stað.

4. Nú beiðist dómari lausnar, og skal hann þá stíla lausnarbeiðni sína til forseta dómsins, enda sé hún send áfram til framkvæmdastjóra. Verður sætið autt, er hún er þangað komin.

14. gr.

Skipa skal í sæti, er laust verður, með sama hætti og mælt var um kosningu fyrsta sinni, svo sem hér segir: Framkvæmdastjóri skal innan mánaðar eftir að sæti varð laust, senda tilmæli samkvæmt 5. gr., enda skal öryggisráð ákveða kjördag.

15. gr.

Dómandi, sem kjörinn hefur verið í stað dómara, sem ekki hefur endað kjörtíma sinn, skal gegna stöðunni, þar til er kjörtími formanns hans er liðinn.

16. gr.

1. Enginn dómari má gegna nokkru starfi í þágu framkvæmdavalds eða stjórnmála, né heldur taka þátt í nokkurri atvinnusýslan.

2. Dómurinn sker úr sérhverjum vafa í þessu efni.

17. gr.

1. Enginn dómari má vera umboðsmaður, ráðunautur eða talsmaður í nokkru máli.

2. Enginn dómari má taka þátt í meðferð máls, þar sem hann hefur áður verið umboðsmaður, ráðunautur eða talsmaður annars hvors aðila, eða dómari í dómi einhvers ríkis eða í milliríkjadómi, í rannsóknarnefnd, eða starfað að því með nokkrum öðrum hætti.

3. Dómur sker sjálfur úr sérhverjum vafa í þessu efni.

18. gr.

1. Eigi verður dómanda vikið úr stöðu sinni, nema hann hafi samkvæmt einróma áliti samdómenda sinna misst lögmælt skilyrði til setu í dómi.

they shall finish any cases wich they may have begun.

4. In the case of the resignation of a member of the Court, the resignation shall be addressed to the President of the Court for transmission to the Secretary-General. This last notification makes the place vacant.

Article 14

Vacancies shall be filled by the same method as that laid down for the first election, subject to the following provision: The Secretary-General shall, within one month of the occurence of the vacancy, proceed to issue the invitations provided for in Article 5, and the date of the election shall be fixed by the Security Council.

Article 15

A member of the Court elected to replace a member whose term of office has not expired shall hold office for the remainder of his predecessor's term.

Article 16

1. No member of the Court may exercise any political or administrative function, or engage in any other occupation of a professional nature.

2. Any doubt on this point shall be settled by the decision of the Court.

Article 17

1. No member of the Court may act as agent, counsel or advocate in any case.

2. No member may participate in the decision of any case in which he has previously taken part as agent, counsel, or advocate for one of the parties, or as a member of a national or international court, or of a commission of enquiry, or in any other capacity.

3. Any doubt on this point shall be settled by the decision of the Court.

Article 18

1. No member of the Court can be dismissed unless, in the unanimouns opinion of the other members, he has ceased to fulfil the required conditions.

2. Þetta skal tilkynnt framkvæmdastjóra í embættisnafni.

3. Sæti dómarans verður autt, er tilkynning hefur farið fram.

19. gr.

Dómendur skulu, er þeir gegna störfum í þarfir dómsins, njóta sérréttinda og friðhelgi stjórnmálaerindreka ríkja.

20. gr.

Sérhver dómandi skal gefa hátíðlega yfirlýsingu um það fyrir dómi í heyranda hljóði, áður en hann tekur til starfa, að hann skuli gegna stöðu sinni óhlutdrægt og samvizkusamlega.

21. gr.

1. Dómurinn velur forseta sinn og varaforseta til þriggja ára. Þá má endurkjósa.

2. Dómurinn skipar ritara sinn og sér um skipun annarra starfsmanna eftir þörfum.

22. gr.

1. Dómurinn skal hafa aðsetur í Haag. Þetta skal þó ekki vera því til fyrirstöðu, að dómurinn heyi dómþing og gegni störfum hvar sem vera skal, hvenær sem hann telur það æskilegt.

2. Forseti dómsins og ritari skulu sitja á aðsetursstað hans.

23. gr.

1. Dómurinn skal stöðugt vera starfskyldur, nema í dómleyfum, enda kveður dómurinn á um það, hvenær leyfi skuli vera, og hversu löng.

2. Dómendum eru heimil leyfi um stundarsakir, enda lætur dómur mælt um það, hvenær og hversu löng leyfi skuli vera, og skal þá hafa hliðsjón af fjarlægðinni milli Haag og heimilis dómanda.

3. Dómendum skal skylt að vera stöðugt viðbúnir störfum í dómsins þágu, nema þeir eigi leyfi, eða sjúkdómur eða aðrar alvarlegar nauðsynjar banni, enda sé forseta gerð viðeigandi grein fyrir þeim.

2. Formal notification thereof shall be made to the Secretary-General by the Registrar.

3. This notification makes the place vacant.

Article 19

The members of the Court, when engaged on the business of the Court, shall enjoy diplomatic privileges and immunities.

Article 20

Every member of the Court shall, before taking up his duties, make a solemn declaration in open court that he vill exercise his powers impartially and conscientiously.

Article 21

1. The Court shall elect its President and Vice-President for three years; they may be re-elected.

2. The court shall appoint its Registrar and may provide for the appointment of such other officers as may be necessary.

Article 22

1. The seat of the Court shall be established at The Hague. This, however, shall not prevent the Court from sitting and exercising its functions elsewhere whenever the Court considers it desirable.

2. The President and the Registrar shall reside at the seat of the Court.

Article 23

1. The Court shall remain permanently in session, except during the judicial vacations, the dates and durations of which shall be fixed by the Court.

2. Members of the Court are entitled to periodic leave, the dates and duration of which shall be fixed by the Court, having in mind the distance between The Hague and the home of each judge.

3. Members of the Court shall be bound, unless they are on leave or prevented from attending by illness or other serious reasons duly explained to the President, to hold themselves permanently at the disposal of the Court.

24. gr.

1. Nú telur dómandi sérstaka ástæðu til þess, að hann taki ekki þátt í meðferð tiltekins máls, og skal hann þá tjá forseta það.

2. Nú telur forseti sérstaka ástæðu til þess, að dómandi taki ekki þátt í meðferð tiltekins máls, og skal hann þá tjá dómanda hana.

3. Nú kemur hlutaðeigandi dómara og forseta ekki saman, og skal dómurinn þá skera úr.

Article 24

1. If, for some special reason, a member of the court considers that the should not take part in the decision of a particular case, he shall so inform the President.

2. If the President considers that for some special reason one of the members of the Court should not sit in a particular case, he shall give him notice accordingly.

3. If in any such case the member of the Court and the President disagree, the matter shall be settled by the decision of the Court.

25. gr.

1. Dómendur skulu allir taka þátt í meðferð máls, nema berum orðum sé öðruvísi mælt í samþykktum þessum.

2. Í reglugerð dómstólsins má kveða svo á, að leysa megi dómanda, einn eða fleiri, undan þátttöku í málsmeðferð eftir kringumstæðum og til skiptis, enda verði þeir dómendur, er dómþing heyja, aldrei færri en ellefu.

3. Rétt er að setja dómþing með níu dómendum.

Article 25

1. The full Court shall sit except when it is expressly provided otherwise in the present Statute.

2. Subject to the condition that the number of judges available to constitute the Court is not thereby reduced below eleven, the Rules of the Court may provide for allowing one or more judges, according to circumstances and in rotation, to be dispensed from sitting.

3. A quorum of nine judges shall suffice to constitute the Court.

26. gr.

1. Dómstólnum er rétt að skipa sér við og við í deildir, eina eða fleiri, skipaðar þremur dómendum eða fleiri, eftir ákvörðun sinni, til þess að fara með sérstök mál, svo sem verkamál og samgöngumál.

2. Dómstólnum er rétt hvenær sem er að skipa sér í deildir til meðferðar einstakra mála. Dómurinn ákveður dómendafjölda í slíkri deild með samþykki málsaðila.

3. Deild samkvæmt þessari grein rannsakar og úrskurðar mál, ef aðilar krefjast þess.

Article 26

1. The Court may from time to time form one or more chambers, composed of three or more judges as the Court may determine, for dealing with particular categories of cases; for exampel, labour cases and cases relating to transit and communications.

2. The Court may at any time form a chamber for dealing with a particular case. The number of judges to constitute such a chamber shall be determined by the Court with the approval of the parties.

3. Cases shall be heard and determined by the chambers provided for in this Article if the parties so request.

27. gr.

Dóm, kveðinn upp af deild samkvæmt 26. og 29. grein, skal meta svo sem dómstóllinn hefði kveðið hann upp.

Article 27

A judgment given by any of the chambers provided for in Articles 26 and 29 shall be considered as rendered by the Court.

28. gr.

Deildir samkvæmt 26. og 29. gr. mega, ef aðilar samþykkja, heyja dómþing og fara með störf sín hvar sem er, utan Haagborgar.

29. gr.

Dómstóllinn skal árlega skipa deild fimm dómenda, er rannsaka skuli og úrskurða, samkvæmt kröfu aðila, mál með skjótlegri meðferð, til þess að flýta fyrir afgreiðslu dómstarfanna. Til viðbótar skal velja tvo dómendur til þess að koma í stað dómenda, sem telja sér ómögulegt að taka þátt í meðferð máls.

30. gr.

1. Dómstóllinn skal setja reglugerð um framkvæmd starfa sinna. Sérstaklega skal þar kveða á um meðferð mála.

2. Í reglugerð dómstólsins má setja ákvæði um atkvæðislausa aukamenn, er taki sæti í dómstólnum eða deildum hans.

31. gr.

1. Dómandi sama þjóðernis sem annar hvor málsaðila skal halda rétti sínum til þátttöku í meðferð máls fyrir dómi.

2. Nú situr dómandi sama þjóðernis sem annar aðila í dómi, og má þá hinn aðilinn kjósa sér mann til meðferðar dómstarfa í því máli. Slíkan dómanda skal einkum velja úr þeim, sem hafa verið tilnefndir dómaraefni samkvæmt 4. og 5. gr.

3. Nú situr enginn maður í dómi sama þjóðernis sem aðilar, og er þá hvorum þeirra rétt að velja dómara, svo sem mælt er í 2. tölul. þessarar greinar.

4. Ákvæði þessarar greinar skulu og taka til tilvika þeirra, er í 26. og 29. gr. segir. Og skal þá forseti biðja einn eða, ef þörf krefur, tvo þeirra dómenda, er deild skipa, að víkja fyrir dómendum sama þjóðernis sem aðilar, og ef enginn er slíkur eða hann getur ekki tekið sæti, þá fyrir dómendum, er aðilar hafa sérstaklega kjörið.

5. Nú eru aðilar fleiri en einn að sama hagsmunamáli, og skal þá um framan-

Article 28

The chambers provided for in Articles 26 and 29 may, with the consent of the parties, sit and exercise their functions elsewhere than at The Hague.

Article 29

With a view to the speedy dispatch of business, the Court shall form annually a chamber composed of five judges which, at the request of the parties, may hear and determine cases by summary procedure. In addition, two judges shall be selected for the purpose of replacing judges who find it impossible to sit.

Article 30

1. The Court shall frame rules for carrying out its functions. In particular, it shall lay down rules of procedure.

2. The Rules of the Court may provide for assessors to sit with the Court or with any of its chambers, without the right to vote.

Article 31

1. Judges of the nationality of each of the parties shall retain their right to sit in the case before the Court.

2. If the Court includes upon the Bench a judge of the nationality of one of the parties, any other party may choose a person to sit as judge. Such person shall be chosen preferably from among those persons who have been nominated as candidates as provided in Articles 4 and 5.

3. If the Court includes upon the Bench no judge of the nationality of the parties, each of these parties may proceed to choose a judge as provided in paragraph 2 of this Article.

4. The provisions of this Article shall apply to the case of Articles 26 and 29. In such cases, the President shall request one or, if necessary, two of the members of the court forming the chamber to give place to the members of the Court of the nationality of the parties concerned, and, failing such or if they are unable to be present, to the judges specially chosen by the parties.

5. Should there be serveral parties in the same interest, they shall, for the pur-

greind ákvæði telja þá einn og sama aðila. Dómurinn sker úr sérhverju slíku vafaatriði.

6. Dómendur, kjörnir samkvæmt 2., 3. og 4. tölulið þessarar greinar, skulu fullnægja skilyrðum þeim, sem krafizt er í 2. gr., 17. gr. (2. tölul.), 20. og 24. gr. samþykkta þessara. Þeir skulu taka þátt í dómsúrlausn með öllum sömu réttindum sem starfsbræður þeirra.

pose of the preceding provisions, be reckoned as one party only. Any doubt upon this point shall be settled by the decision of the Court.

6. Judges chosen as laid down in paragraphs 2, 3 and 4 of this Article shall fulfil the conditions required by Articles 2, 17 (paragraph 2), 20 and 24 of the present Statute. They shall take part in the decision on terms of complete equality with their colleagues.

32. gr.

1. Dómandi skal fá árleg laun.

2. Forseti skal fá sérstaka árlega viðbót.

3. Varaforseti skal fá sérstaka viðbót fyrir hvern dag, er hann gegnir forsetastörfum.

4. Dómendur, kjörnir samkvæmt 31. gr., aðrir en reglulegir dómendur, skulu fá þóknun fyrir hvern dag er þeir gegna dómstörfum.

5. Laun þessi, launabætur og þóknun skal þingið ákveða.

6. Laun dómritara skal þingið ákveða eftir tillögum dómstólsins.

7. Þingið skal setja ákvæði um skilyrði til greiðslu eftirlauna til dómenda og dómritara, og skilyrði til endurgreiðslu ferðakostnaðar til dómenda og dómritara.

8. Framangreind laun, launaviðbætur og þóknun skulu vera undan öllum sköttum þegin.

Article 32

1. Each member of the Court shall receive an annual salary.

2. The president shall receive a special annual allowance.

3. The Vice-President shall receive a special allowance for every day on which he acts as President.

4. The judges chosen under Article 31, other than members of the Court, shall receive compensation for each day on which they exercise their functions.

5. These salaries, allowances, and compensation shall be fixed by the General Assembly. They may not be decreased during the term of office.

6. The salary of the Registrar shall be fixed by the General Assembly on the proposal of the Court.

7. Regulations made by the General Assembly shall fix the conditions under which retirement pensions may be given to members of the Court and to the Registrar, and the conditions under which members of the Court and the Registrar shall have their travelling expenses refunded.

8. The above salaries, allowances, and compensation shall be free of all taxation.

33. gr.

Hinar sameinuðu þjóðir greiða allan kostnað af dóminum með þeim hætti, er þingið ákveður.

Article 33

The expenses of the Court shall be borne by the United Nations in such a manner as shall be decided by the General Assembly.

II. KAFLI
Valdsvið dómsins.

34. gr.

1. Ríki ein mega vera aðilar mála fyrir dómstólnum.

2. Dómstóllinn getur, eftir fyrirmælum í reglugerð sinni og samkvæmt þeim, krafizt upplýsinga af opinberum alþjóðastofnunum varðandi mál, sem fyrir honum eru, enda skulu slíkar stofnanir veita dómstólnum þess konar upplýsingar ótilkvaddar.

3. Hvenær sem túlkun á stofnskrá opinberrar alþjóðastofnunar eða á milliríkjasamningi, gerðum í sambandi við hana, ber undir dóminn, þá skal dómritari tilkynna það hlutaðeigandi, opinberri alþjóðastofnun og fá henni í hendur eftirrit af öllum málsskjölunum.

35. gr.

1. Dómurinn skal heimill öllum ríkjum, sem aðilar eru að samþykktum þessum.

2. Öryggisráðið ákveður skilyrði þess, að dómurinn megi heimill verða öðrum ríkjum, enda sé gætt sérákvæða í gildandi milliríkjasamningum, en aldrei má setja skilyrði, er raski jafnrétti aðila fyrir dómi.

3. Nú er ríki, sem ekki er félagi í bandalagi hinna sameinuðu þjóða, aðili sakar, og skal þá dómstóllinn ákveða fjárhæð, er aðili greiði upp í dómskostnaðinn. Ákvæði þetta á þó ekki við, ef slíkur aðili greiðir sinn ákveðna hluta af kostnaði vegna dómstólsins.

36. gr.

1. Dómurinn hefur lögsögu í öllum málum, sem aðilar að samþykktum þessum leggja til hans, og í málum þeim öllum, sem sérstaklega greinir í stofnskrá hinna sameinuðu þjóða, eða í gildandi milliríkjasamningum.

2. Ríki, sem aðilar eru að samþykktum þessum, geta hvenær sem er lýst yfir því, að þau skuldbindi sig *ipso facto* og

CHAPTER II
Competence of the Court.

Article 34

1. Only states may be parties in cases before the Court.

2. The Court, subject to and in confirmity with its Rules, may request of public international organisations information relevant to cases before it, and shall receive such information presented by such organisations on their own initiative.

3. Whenever the construction of the constituent instrument of a public international organisation or of an international convention adopted thereunder is in question in a case before the Court, the Registrar shall so notify the public international organisation concerned and shall communicate to it copies of all the written proceedings.

Article 35

1. The Court shall be open to the states parties to the present Statute.

2. The conditions under which the Court shall be open to other states shall, subject to the special provisions contained in treaties in force, be laid down by the Security Council, but in no case shall such conditions place the parties in a position of inequality before the Court.

3. When a state which it not a Member of the United Nations is a party to a case, the Court shall fix the amount which that party is to contribute toward the expenses of the Court. This provision shall not apply if such state is bearing a share of the expenses of the Court.

Article 36

1. The jurisdiction of the Court comprises all cases which the parties refer to it and all matters specially provided for in the Charter of the United Nations or in treaties and conventions in force.

2. The states parties to the present Statute may at any time declare that they recognise as compulsory *ipso facto* and without special agreement, in relation to

án sérstaks samkomulags gagnvart hverju öðru ríki, er gengst undir sömu skuldbindingu, til þess að hlíta lögsögu dómstólsins um allan lagalegan ágreining varðandi:

a. Túlkun samninga;
b. Hvert vafamál um milliríkjarétt;
c. Hvort staðreynd hafi gerzt, sem, ef sönnuð væri, mundi fela í sér brot á skyldu í skiptum ríkja;
d. Hvers konar og hve miklar bætur gjalda skuli fyrir brot á skyldu í skiptum ríkja.

3. Yfirlýsingar þær, er hér að ofan greinir, má gefa skilorðslaust eða gegn því, að nokkur ríki eða tiltekin ríki gangist undir sömu skuldbindingar, eða um tiltekinn tíma.

4. Yfirlýsingar þessar skal leggja til geymslu hjá framkvæmdastjóra hinna sameinuðu þjóða, sem skal senda aðilum að samþykktum þessum og ritara dómstólsins eftirrit af þeim.

5. Yfirlýsingar, gefnar samkvæmt 36. gr. samþykkta fasta milliríkjadómsins og ennþá eru í gildi, skal í skiptum aðila að samþykktum þessum meta samþykki á lögskyldu til að hlíta lögsögu milliríkjadómsins þann tíma, sem þeim var ætlað að gilda í samræmi við ákvæði þeirra.

6. Dómstóllinn sker úr ágreiningi um það, hvort hann hafi lögsögu í máli.

37. gr.

Nú er svo mælt í gildandi milliríkjasamningi að mál skuli leggja til dómstóls, er þjóðabandalagið skyldi hafa sett á stofn eða fasta milliríkjadómsins og skal það þá ef aðilar að samþykktum þessum eiga hlut að máli leggja til milliríkjadómsins.

38. gr.

1. Þá er leysa skal úr ágreiningsmálum, er til dómstólsins eru lögð, skal hann fara eftir:

any other state accepting the same obligation, the jurisdiction of the Court in all legal disputes concerning: —

a. The interpretation of a treaty;
b. Any question of international law;
c. The existence of any fact which, if established, would constitute a breach of an international obligation;
d. The nature or extent of the reparation to be made for the breach of an international obligation.

3. The declarations referred to above may be made unconditionally or on condition of reciprocity of the part of several or certain states, or for a certain time.

4. Such declarations shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the parties to the Statute and to the Registrar of the Court.

5. Declarations made under Article 36 of the Statute of the Permanent Court of International Justice and which are still in force shall be deemed, as between the parties to the present Statute, to be acceptances of the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice for the period which they still have to run and in accordance with their terms.

6. In the event of a dispute as to whether the Court has jurisdiction, the matter shall be settled by the decision of the Court.

Article 37

Whenever a treaty or convention in force provides for reference of a matter to a tribunal to have been instituted by the League of Nations, or to the Permanent Court of International Justice, the matter shall, as between the parties to the present Statute, be referred to the International Court of Justice.

Article 38

1. The Court, whose function is to decide in accordance with international law such disputes as are submitted to it, shall apply:

a. Milliríkjasamningum, hvort sem þeir eru almenns eða sérstaks eðlis, enda geymi þeir fyrirmælum berum orðum viðurkennd af sakaraðilum;
b. Milliríkjavenjum, sem vegna almennrar og sannaðrar notkunar eru viðurkenndar eins og lög;
c. Almennum grundvallarreglum laga, viðurkenndum af siðuðum þjóðum;
d. Dómsúrlausnum, enda sé gætt fyrirmæla 59. gr., og kennisetningum beztu sérfræðinga ýmissa þjóða, er veita mega, er annað þrýtur, leiðbeiningar um tilvist og efni réttarreglna.

2. Þessi ákvæði skulu ekki skerða heimild dómstólsins til þess að úrskurða mál *ex aequo et bono*, ef aðilar eru því samþykkir.

a. International conventions, whether general or particular, establishing rules expressly recognished by the contesting states;
b. International custom, as evidence of a general practice accepted as law;
c. The general principles of law recognised by civilsed nations;
d. Subject to the provisions of Article 59, judicial decisions and the teachings of the most highly qualified publicists of the various nations, as subsidiary means for the determination of rules of law.

2. This provisions shall not prejudice the power of the Court to decide a case *ex aequo et bono*, if the parties agree thereto.

III. KAFLI
Meðferð mála.

39. gr.

Franska og enska eru þingmál dómsins. Ef aðilar koma sér saman um það, að málsmeðferð skuli fara fram á frönsku, þá skal kveða dóm upp á frönsku. Ef aðilar koma sér saman um það, að málsmeðferð skuli fara fram á ensku, skal kveða upp dóm á ensku.

2. Nú er ekki samið um það, hvaða tungu nota skuli, og má þá hvor aðila flytja málið á þeirri tungunni, er hann vill heldur, en dómsúrlausn skal vera á ensku og frönsku, enda skal dómstóllinn þá samtímis ákveða, hvorn textanna tveggja skuli telja frumtexta.

3. Dómstóllinn skal, ef aðili krefst þess, löggilda tungu aðra en ensku eða frönsku, er aðili megi nota.

40. gr.

1. Mál er þingfest eftir atvikum annaðhvort með því að tilkynna sérsamning um það, eða með skriflegri umsókn, stílaðri til dómritara. Greina skal deiluefni og aðila, hvor leiðin sem farin er.

CHAPTER III
Procedure.

Article 39

1. The official languages of the Court shall be French and English. If the parties agree that the case shall be conducted in French, the judgment shall be delivered in French. If the parties agree that the case shall be conducted in English, the judgment shall be delivered in English.

2. In the absence of an agreement as to which language shall be employed, each party may, in the pleadings, use the language which it prefers; the decision of the Court shall be given in French and English. In this case the Court shall at the same time determine which of the two texts shall be considered as authoritative.

3. The Court shall, at the request of any party, authorise a language other than French or English to be used by that party.

Article 40

1. Cases are brought before the Court, as the case may be, either by the notification of the special agreement or by a written application addressed to the Registrar. In either case the subject of the dispute and the parties shall be indicated.

2. Dómritari skal þegar í stað skýra öllum hlutaðeigendum frá umsókninni.

3. Hann skal og tilkynna þetta félögum bandalags hinna sameinuðu þjóða fyrir milligöngu framkvæmdastjóra þess, og einnig öðrum ríkjum, sem heimilt er að koma fyrir dómstólinn.

2. The Registrar shall forthwith communicate the application to all concerned.

3. He shall also notify the Members of the United Nations through the Secretary-General, and also any other states entitled to appear before the Court.

41. gr.

1. Dómstóllinn hefur vald til þess að ákveða, ef hann telur atvik heimta það, hverja þá bráðabirgðaráðstöfun, er hann telur þurfa að gera til hagsmunagæzlu hvors aðila.

2. Meðan á fullnaðarákvörðun stendur, skal þegar í stað skýra aðilum og öryggisráði frá þessum ráðstöfunum.

Article 41

1. The Court shall have the power to indicate, if it considers that circumstances so require, any provisional measures which ought to be taken to preserve the respective rights of either party.

2. Pending the final decision, notice of the measures suggested shall forthwith be given to the parties and to the Security Council.

42. gr.

1. Aðilar láta umboðsmenn gæta hagsmuna sinna.

2. Rétt er þeim að hafa sér til aðstoðar ráðunauta eða málflutningsmenn fyrir dómi.

3. Umboðsmenn, ráðunautar og málflutningsmenn aðila fyrir dómi njóta þeirra sérréttinda og friðhelgi, sem nauðsynleg er til óháðrar rækslu skyldna sinna.

Article 42

1. The parties shall be represented by agents.

2. They may have the assistance of counsel or advocates before the Court.

3. The agents, counsel, and advocates of parties before the Court shall enjoy the privileges and immunities necessary to the independent exercise of their duties.

43. gr.

1. Málsmeðferð er bæði skrifleg og munnleg.

2. Skriflega málsmeðferðin felur í sér framlagning sóknar fyrir dómstól og aðila, framlagning varnar og andsvör við þeim, er þörf þykir, svo og framlagning allra skjala og skilríkja þeim til stuðnings.

3. Dómritari er meðalgangari aðila og dómstólsins um skjöl þessi, enda skal leggja þau fram í þeirri röð og innan þess tíma, er dómstóllinn mælir.

4. Fá skal aðila staðfest eftirrit af hverju skjali, sem gagnaðili leggur fram.

5. Munnlega málsmeðferðin er fólgin í munnlegum greinargerðum vitna, sérfræðinga, umboðsmanna, ráðunauta og málflutningsmanna.

Article 43

1. The procedure shall consist of two parts: written and oral.

2. The written proceedings shall consist of the communication to the Court and to the parties of memorials, counter-memorials and, if necessary, replies; also all papers and documents in support.

3. These communications shall be made through the Registrar, in the order and within the time fixed by the Court.

4. A certified copy of every document produced by one party shall be communicated to the other party.

5. The oral proceedings shall consist of the hearing by the court of witnesses, experts, agents, counsel, and advocates.

44. gr.

1. Nú þarf dómur að koma boðum til annarra manna en umboðsmanna, ráðunauta og málflutningsmanna, og snýr han sér þá beint til stjórnar þess ríkis, er boð skal berast á landsvæði þess.

2. Sama skal gilda hvenær sem afla skal sönnunargagna á staðnum.

45. gr.

Forseti stjórnar munnlegu málsmeðferðinni eða varaforseti, ef hann getur ekki stýrt dómi. Ef hvorugur þeirra getur stýrt dómi, skal elzti dómarinn gera það.

46. gr.

Munnlega málsmeðferðin skal fara fram í heyranda hljóði fyrir dómstólnum, nema hann mæli öðruvísi eða aðilar krefjist þess, að almenningi sé bannaður aðgangur.

47. gr.

1. Skrá skal skýrslu í þingbók um hvert dómþing, og skulu dómritari og forseti undirrita hana.

2. Dómskýrslur þessar einar skulu hafa opinbert sönnunargildi.

48. gr.

Dómstóllinn setur reglur um málsmeðferð, ákveður ræðuform og innan hvers tíma hvor aðili skuli lúka ræðum sínum, og gerir allar ráðstafanir í sambandi við öflun sönnunargagna.

49. gr.

Dómstóllinn getur, jafnvel áður en munnleg málsmeðferð hefst, skorað á umboðsmenn að leggja fram skjöl eða láta í té skýringar. Nú er þessu ekki sinnt, og skal þess þá getið í þingbók.

50. gr.

Dómstóllinn getur, hvenær sem er, falið einstökum manni, félagi, skrifstofu, nefnd eða annarri stofnun, er hann kann að kjósa þar til, að framkvæma rannsókn eða gefa sérfræðiálit.

Article 44

1. For the service of all notices upon persons other than the agents, counsel, and advocates, the Court shall apply direct to the government of the state upon whose territory the notice has to be served.

2. The same provision shall apply whenever steps are to be taken to procure evidence on the spot.

Article 45

The hearing shall be under the control of the President or, if he is unable to preside, of the Vice-President; if neither is able to preside, the senior judge present shall preside.

Article 46

The hearing in Court shall be public, unless the Court shall decide otherwise, or unless the parties demand that the public be not admitted.

Article 47

1. Minutes shall be made of each hearing and signed by the Registrar and the President.

2. These minutes alone shall be authentic.

Article 48

The Court shall make orders for the conduct of the case, shall decide the form and time in which each party must conclude its arguments, and make all arrangements connected with the taking of evidence.

Article 49

The Court may, even before the hearing begins, call upon the agents to produce any document or the supply any explanations. Formal note shall be taken of any refusal.

Article 50

The Court may, at any time, entrust any individual, body, bureau, commission, or other organisation that it may select, with the task of carrying out an inquiry or giving an expert opinion.

51. gr.

Í munnlegu málsmeðferðinni á að leggja fyrir vitni og sérfræðinga hverja þá spurningu, er máli skiptir, með þeim hætti, er dómstóllinn ákveður í reglum þeim um málsmeðferð, er í 30. gr. getur.

52. gr.

Eftir að dómstóllinn hefur tekið við sönnunargögnum og vitnaskýrslum innan þess tíma, er þar til var mæltur, getur hann neitað að taka við nokkrum frekari gögnum, munnlegum eða skriflegum, sem aðili kann að óska að koma að, nema gagnaðili samþykki.

53. gr.

1. Nú sækir annar aðila ekki dómþing eða lætur fyrirfarast að flytja mál sitt, og getur gagnaðili þá krafizt þess, að dómur dæmi málið honum í vil eftir kröfu hans.

2. Áður en dómur gerir þetta, ber honum að ganga úr skugga, eigi aðeins um það, að hann eigi lögsögu í málinu samkvæmt 36. og 37. gr., heldur og um það, að krafan sé vel rökum studd, bæði um staðreyndir og réttarreglur.

54. gr.

1. Eftir að umboðsmenn, ráðunautar og málflutningsmenn hafa með eftirliti dómsins lokið flutningi máls, þá skal forseti lýsa málflutningi lokið.

2. Dómendur ganga þá afsíðis til ráðagerða um dómsúrlausn.

3. Ráðagerðir dómenda fara fram í kyrrþey, enda skal halda þeim leyndum.

55. gr.

1. Öllum atriðum skal ráða til lykta með meirihluta atkvæða viðstaddra dómenda.

2. Nú verða atkvæði jafnmörg beggja megin, og ræður þá atkvæði forseta, eða þess dómara, er sæti hans skipar.

56. gr.

1. Í dómi skal greina ástæður þær, sem hann er byggður á.

2. Greina skal í dómi nöfn dómenda

Article 51

During the hearing any relevant questions are to be put to the witnesses and experts under the conditions laid down by the Court in the rules of procedure referred to in Article 30.

Article 52

After the Court has received the proofs and evidence within the time specified for the purpose, it may refuse to accept any further oral or written evidence that one party may desire to present unless the other side consents.

Article 53

1. Whenever one of the parties does not appear before the Court, or fails to defend his case, the other party may call upon the Court to decide in favour its claim.

2. The Court must, before doing so, satisfy itself, not only that it has jurisdiction in accordance with Articles 36 and 37 but also that the claim is well founded in fact and law.

Article 54

1. When, subject to the control of the Court, the agents, counsel, and advocates have completed their presentation of the case, the President shall declare the hearing closed.

2. The Court shall withdraw to consider the judgment.

3. The deliberations of the Court shall take place in private and remain secret.

Article 55

1. All questions shall be decided by a majority of the judges present.

2. In the event of an equality of votes, the President or the judge who acts in his place shall have a casting vote.

Article 56

1. The judgment shall state the reasons on which it is based.

2. It shall contain the names of the

þeirra, sem tekið hafa þátt í dómsúrlausn.

57. gr.

Nú greinir dómsúrlausn að öllu eða einhverju leyti ekki einróma álit dómenda, og er þá hverjum dómanda sem er rétt að gera ágreiningsatkvæði.

58. gr.

Forseti og dómritari skulu undirrita dóm. Kveða skal hann upp á dómþingi í heyranda hljóði, enda hafi umboðsmönnum verið gert tilhlýðilega viðvart.

59. gr.

Dómsúrlausn bindur einungis aðila, og einungis um það mál.

60. gr.

Úrlausn dómstólsins er úrslitadómur, og verður ekki áfrýjað. Nú verður ágreiningur um efni dóms eða yfirgrip, og er dómstólnum þá rétt að skýra hann, ef aðili krefst þess.

61. gr.

1. Beiðni um endurskoðun dóms má einungis bera upp, þegar hún helgast af því, að komið hefur í ljós staðreynd þess eðlis, að hún hafi úrslitaþýðingu, enda hafi hún verið dómstólnum ókunnug, er dómur var upp kveðinn, og einnig þeim aðila, er endurskoðunar beiddist, og megi þó ekki telja honum ókunnugleika hans til vanrækslu.

2. Meðferð máls til endurskoðunar skal hefjast á úrskurði dómstólsins þar um, enda skal þar greinilega getið þess, að ný staðreynd hafi komið í ljós, það viðurkennt, að henni sé svo háttað, að taka beri málið upp af nýju, og því lýst yfir, að beiðnina verði að taka til greina af þessum ástæðum.

3. Dómstóllinn getur krafizt fyrirfram framkvæmdar aðila á ákvæðum úrskurðarins, áður en hann leyfir flutning endurupptökumálsins.

4. Beiðni um endurskoðun verður að bera upp eigi síðar en sex mánuðum eftir að hin nýja staðreynd varð kunn.

5. Aldrei má beiðni um endurskoðun

judges who have taken part in the decision.

Article 57

If the judgment does not represent in whole or in part the unanimous opinion of the judges, any judge shall be entitled to deliver a seperate opinion.

Article 58

The judgment shall be signed by the President and by the Registrar. It shall be read in open court, due notice having been given to the agents.

Article 59

The decision of the Court has no binding force except between the parties and in respect of that particular case.

Article 60

The judgment is final and without appeal. In the event of dispute as to the meaning or scope of the judgment, the Court shall construe it upon the request of any party.

Article 61

1. An application for revision of a judgment may by made only when it is based upon the discovery of some fact of such a nature as to be a decisive factor, which fact was, when the judgment was given, unknown to the Court and also to the party claiming revision, always provided that such ignorance was not dute to negligence.

2. The proceedings for revision shall be opened by a judgment of the Court expressly recording the existence of the new fact, recognising that is has such a character as to lay the case open to revision, and declaring the application admissible on this ground.

3. The Court may require previous compliance with the terms of the judgment before it admits proceedings in revision.

4. The application for revision must be made at latest within six months of the discovery of the new fact.

5. No application for revision may be

bera upp eftir að 10 ár eru liðin frá dómsuppsögudegi.

62. gr.

1. Nú telur ríki sig eiga lögmæta hagsmuni, sem raskað kunni að verða fyrir úrlausn sakar, og getur það þá leitað leyfis dómstólsins til þess að ganga inn í mál.

2. Dómurinn úrskurðar beiðnina.

63. gr.

1. Hvenær sem skýra skal milliríkjasamning, þar sem önnur ríki en þau, er að dómsmáli standa, eru aðilar, þá skal dómritari þegar í stað tilkynna það slíkum ríkjum.

2. Hverju því ríki, er slíka tilkynningu hefur fengið, er rétt að ganga inn í mál, en skýring sú, er dómstóll gefur, bindur það þá eins og hina aðilana, ef hann neytir þessa réttar.

64. gr.

Hvor aðili skal bera sinn kostnað af máli, nema dómur mæli öðruvísi.

made after the lapse of ten years from the date of the judgment.

Article 62

1. Should a state consider that it has an interest of a legal nature which may be affected by the decision in the case, it may submit a request to the Court to be permitted to intervene.

2. It shall be for the Court to decide upon this request.

Article 63

1. Whenever the construction of a convention to which states other than those concerned in the case are parties is in question, the Registrar shall notify all such states forthwith.

2. Every state so notified has the right to intervene in the proceedings; but if it uses this right, the construction given by the judgment will be equally binding upon it.

Article 64

Unless otherwise decided by the Court, each party shall bear its own costs.

IV. KAFLI
Álitsgerðir.

65. gr.

1. Dómurinn getur látið í té álit sitt um sérhvert réttaratriði, eftir beiðni hvaða samfélags sem vera skal, er hefur verið heimilað af sameinuðu þjóðunum eða samkvæmt stofnskrá þeirra að bera fram slíka beiðni.

2. Málefni, sem álits dómstólsins er leitað um, skal leggja fyrir hann í skriflegri beiðni, þar sem sakarefni sé nákvæmlega lýst, enda fylgi öll þau skjöl, sem líkleg eru til þess að varpa ljósi á málið.

66. gr.

1. Dómritari skal þegar í stað senda öllum þeim ríkjum, sem heimild hafa til þess að koma fyrir dómstólinn, tilkynningu um beiðni um álitsgerð.

CHAPTER IV
Advisory Opinions.

Article 65

1. The Court may give an advisory opinion on any legal question at the request of whatever body may be authorised by or in accordance with the Charter of the United Nations to make such a request.

2. Questions upon which the advisory opinion of the Court is asked shall be laid before the Court by means of a written request containing an exact statement of the question upon which an opinion is required, and accompanied by all documents likely to throw light upon the question.

Article 66

1. The Registrar shall forthwith give notice of the request for an advisory opinion to all states entitled to appear before the Court.

2. Þar að auki skal dómritari sérstaklega og beinleiðis tilkynna hverju því ríki, sem heimilt er að koma fyrir dómstólinn, og hverri þeirra alþjóðastofnun, sem dómstóllinn, eða, ef hann er þá ekki starfandi, forseti telur líklega til þess að geta veitt upplýsingar varðandi málefnið, það, að dómstóllinn sé við því búinn að taka við, innan tímamarka, er forseti setur, skriflegri greinargerð eða munnlegri um málið á opinberu dómþingi, er háð verði í því skyni.

3. Ef eitthvert ríki, sem heimilt er að koma fyrir dómstólinn og ekki skyldi hafa fengið hina sérstöku vitneskju, sem í 2. tölul. greinar þessarar segir, lætur uppi ósk um að gefa skriflega greinargerð eða munnlega fyrir dómi, þá tekur dómstóllinn ákvörðun þar um.

4. Ríki og stofnanir, sem látið hafa af hendi skriflegar eða munnlegar greinargerðir eða hvort tveggja, skulu fá leyfi til þess að láta uppi álit sitt um greinargerðir, sem önnur ríki eða stofnanir hafa sent, í því formi og með því yfirgripi og innan þeirra tímamarka, sem dómstóllinn eða, ef hann er ekki starfandi, forseti ákveður hverju sinni. Samkvæmt þessu skal dómritari láta þeim ríkjum og stofnunum, sem sent hafa greinargerð, í té innan hæfilegs tíma vitneskju um slíkar greinargerðir.

2. The Registrar shall also, by means of a special and direct communication, notify any state entitled to appear before the Court or international organisation considered by the Court or, should it not be sitting, by the President as likely to be able to furnish information on the question, that the Court will be prepared to receive, within a time limit to be fixed by the President, written statements, or to hear, at a public sitting to be held for the purpose, oral statements relating to the question.

3. Should any such state entitled to appear before the Court have failed to receive the special communication referred to in paragraph 2 of this Article, such state may express a desire to submit a written statement or to be heard; and the Court will decide.

4. States and organisations having presented written or oral statements or both shall be permitted to comment on the statements made by other states or organisations in the form, to the extent, and within the time limits which the Court, or, should it not be sitting, the President, shall decide in each particular case. Accordingly, the Registrar shall in due time communicate any such written statements to states and organisations having submitted similar statements.

67. gr.

Dómstóllinn skal birta álitsgerðir sínar á opinberu dómþingi, enda hafi framkvæmdastjóra og umboðsmönnum félaga bandalags hinna sameinuðu þjóða, annarra ríkja og alþjóðastofnana, sem málið beinlínis varðar, verið gert viðvart.

Article 67

The Court shall deliver its advisory opinions in open court, notice having been given to the Secretary-General and to the representatives of Members of the United Nations, of other states and of international organisations immediately concerned.

68. gr.

Þegar dómstóllinn starfar að álitsgerðum, skal hann einnig hafa til leiðbeiningar þau ákvæði í samþykktum þessum, sem varða dómsmál, að því leyti, sem hann telur þau nothæf.

Article 68

In the exercise of its advisory functions the Court shall further be guided by the provisions of the present Statute which apply in contentious cases to the extent to which it recognises them to be applicable.

V. KAFLI

Breytingar á samþykktum þessum.

69. gr.

Breytingar á samþykktum þessum skal gera með sama hætti sem mælt er í stofnskrá hinna sameinuðu þjóða um breytingar á henni, enda sé gætt sérhverra þeirra ákvæða, sem þingið kann að gera eftir tillögum öryggisráðsins varðandi þátttöku ríkja, sem eru aðilar að samþykktum þessum, en ekki eru félagar í bandalagi hinna sameinuðu þjóða.

70. gr.

Dómstóllinn hefur vald til þess að stinga upp á breytingum á samþykktum þessum, er hann telur nauðsynlegar, enda láti hann framkvæmdastjóra í té skriflegar tillögur þar um, er athugaðar verði samkvæmt ákvæðum 69. gr.

CHAPTER V

Amendment.

Article 69

Amendments to the present Statute shall be effected by the same procedure as is provided by the Charter of the United Nations for amendments to that Charter, subject, however, to any provisions which the General Assembly upon recommendation of the Security Council may adopt concerning the participation of states which are parties to the present Statute but are not Members of the United Nations.

Article 70

The Court shall have power to propose such amendments to the present Statute as it may deem necessary, through written communications to the Secretary General, for consideration in conformity with the provisions of Article 69.

Alþjóðaráðstefna er hófst í San Francisco 25. apríl 1945 samþykkti sáttmála þennan hinn 26. júní 1945. Skilyrðum í 110. gr. 3. mgr. var fullnægt 24. október 1945, og telst sáttmálinn í gildi frá þeim degi og hann stofndagur Sameinuðu þjóðanna.

Samkvæmt heimild í ályktun Alþingis, hinn 25. júlí 1946, gekk Ísland, hinn 19. nóvember 1946 að sáttmála Sameinuðu þjóðanna, og var hann birtur með auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 91, dags. 9. desember 1946.

Nr. 53. *Quebec, 16. október 1945.*

Stofnskrá Matvæla- og landbúnaðarstofnunar hinna Sameinuðu þjóða.

Constitution of the Food and Agriculture Organization of the United Nations.

Preamble

The Nations accepting this Constitution, being determined to promote the common welfare by furthering separate and collective action on their part for the purposes of:

raising levels of nutrition and standards of living of the peoples under their respective jurisdictions;

securing improvements in the efficiency of the production and distribution of all food and agricultural products;

bettering the condition of rural populations;

and thus contributing toward an expanding world economy;

hereby establish the Food and Agriculture Organization of the United Nations, hereinafter referred to as the „Organization", through which the Members will report to one another on the measures taken and the progress achieved in the fields of action set forth above.

Article 1

Functions of the Organization.

1. The Organization shall collect, analyze, interpret and disseminate information relating to nutrition, food and agriculture. In this Constitution, the term „agriculture" and its derivatives include fisheries, marine products, forestry and primary forestry products.

2. The Organization shall promote and, where appropriate, shall recommend national and international action with respect to:

a) scientific, technological, social and economic research relating to nutrition, food and agriculture;
b) the improvement of education and administration relating to nutrition, food, and agriculture, and the spread of public knowledge of nutritional and agricultural science and practice;
c) the conservation of natural resources and the adoption of improved methods of agricultural production;
d) the improvement of the processing, marketing, and distribution of food and agricultural products;
e) the adoption of policies for the provision of adequate agricultural credit, national and international;
f) the adoption of international policies with respect to agricultural commodity arrangements.

3. It shall also be the function of the Organization:

a) to furnish such technical assistance as governments may request;
b) to organize, in co-operation with the governments concerned, such missions as may be needed to assist them to fulfil the obligations arising from their acceptance of the recommendations of the United Nations Conference on Food and Agriculture and of this Constitution; and
c) generally to take all necessary and appropriate action to implement the purposes of the Organization as set forth in the Preamble.

Article 2

Membership and Associate Membership.

1. The orginal Member Nations of the Organization shall be such of the nations specified in Annex I as accept this Constitution, in accordance with the provisions of Article XXI.

2. The Conference may by a two-third majority of the votes cast, provided that a majority of the Member Nations of the Organization is present, decide to admit as an additional Member of the Organization any nation which submitted an application for membership and a declaration made in a formal instrument that it will accept the obligations of the Constitution as in force at the time of admission.

3. The Conference may, under the same conditions regarding the required majority and quorum as prescribed in paragraph 2 above, decide to admit as an Associate Member of the Organization any territory or group of territories which is not responsible for the conduct of its international relations upon application made on its behalf by the Member Nation or authority having responsibility for

its international relations, provided that such Member Nation or authority has submitted a declaration made in a formal instrument that it will accept on behalf of the proposed Associate Member the obligations of the Constitution as in force at the time of admission, and that it will assume responsibility for ensuring the observance of the provisions of paragraph 4 of Article VIII, paragraphs 1 and 2 of Article XVI, and paragraphs 2 and 3 of Article XVIII of this Constitution with regard to the Associate Member.

4. The nature and extent of the rights and obligations of Associate Members are defined in the relevant provisions of this Constitution and the Rules and Regulations of the Organization.

5. Membership and Associate Membership shall become effective on the date on which the Conference approves the application.

Article 3

The Conference.

1. There shall be a Conference of the Organization in which each Member Nation and Associate Member shall be represented by one delegate. Associate Members shall have the right to participate in the deliberations of the Conference but shall not hold office nor have the right to vote.

2. Each Member Nation and Associate Member may appoint an alternate, associates, and advisers to its delegate. The Conference may determine the conditions for the participation of alternates, associates, and advisers in its proceedings, but any such participation shall be without the right to vote except in the case of an alternate, associate, or adviser participating in the place of a delegate.

3. No delegate may represent more than one Member Nation or Associate Member.

4. Each Member Nation shall have only one vote. A Member Nation which is in arrears in the payment of its financial contributions to the Organization shall have no vote in the Conference if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contributions due from it for the two preceding calender years. The Conference may, nevertheless, permit such a Member Nation to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the Member Nation.

5. The Conference may invite any international organization which has responsibilities related to those of the Organization to be represented at its meetings on the conditions prescribed by the Conference. No representative of such an organization shall have the right to vote.

6. The Conference shall meet once in every two years in regular session. It may meet in special session:

a) if at any regular session the Conference decides, by a majority of the votes cast, to meet in the following year;

b) if the Council so instructs the Director-General, or if at least one third of the Member Nations so request.

7. The Conference shall elect its own officers.

8. Except as otherwise expressly provided in this Constitution or by rules made by the Conference, all decisions of the Conference shall be taken by a majority of the votes cast.

Article 4

Functions of the Conference.

1. The Conference shall determine the policy and approve the budget of the Organization and shall exercise the other powers conferred upon it by this Constitution.

2. The Conference shall adopt Rules of Procedure and Financial Regulations for the Organization.

3. The Conference may, by a two-thirds majority of the votes cast, make recommendations to Member Nations and Associate Members concerning questions relating to food and agriculture, for consideration by them with a view to implementition by national action.

4. The Conference may make recommendations to any international organization regarding any matter pertaining to the purposes of the Organization.

5. The Conference may review any decision taken by the Council or by any commission or committee of the Conference or Council, or by any subsidiary body of such commissions or committees.

Article 5

Council of the Organization.

1. A Council of the Organization consisting of twenty-five Member Nations shall be elected by the Conference. Each Member Nation on the Council shall have one representative and shall have only one vote. Each Member of the Council may appoint an alternate, associates and advisers to its representative. The Council may determine the conditions for the participation of alternates, associates and advisers in its proceedings, but any such participation shall be without the right to vote, exept in the case of an alternate, associate or adviser participating in the place of a representative. No representative may represent more than one Member of the Council. The tenure and other conditions of office of the Members of the Council shall by subject to rules made by the Conference.

2. The Conference shall, in addition, appoint an independent Chairman of the Council.

3. The Council shall have such powers as the Conference may delegate to it, but the Conference shall not delegate the powers set forth in parapraphs 2 and 3 of Article 2, Article 4, parapraph 1 of Article 7, Article 12, parapraph 4 of Article 13, paragraphs 1 and 6 of Article 14 and Article 20 of this Constitution.

4. The Council shall appoint its officers other than the Chairman and, subject to any decisions of the Conference, shall adopt its own rules of procedure.

5. Except as otherwise expressly provided in this Constitution or by rules made by the Conference or Council, all decisions of the Council shall by taken by a majority of the votes cast.

6. To assist the Council in performing its functions, the Council shall appoint a Program Committee, a Finance Committee, a Committee on Commodity Problems and a Committee on Constitutional and Legal Matters. These committees shall report to the Council and their composition and terms of reference shall be governed by rules adopted by the Conference.

Article 6

Commissions, Committees, Conferences, Working Parties and Consultations.

1. The Conference or Council may establish commissions, the membership of which shall be open to all Member Nations and Associate Members, or regional

commissions opin to all Member Nations and Associate Members whose territories are situated wholly or in part in one or more regions, to advise on the formulation and implementation of policy and to co-ordinate the implementation of policy.

2. The Conference, the Council, or the Director-General on the authority of the Conference or Council, may establish committees and working parties to study and report on matters pertaining to the purpose of the Organization and consisting either of selected Member Nations and Associate Members or of individuals appointed in their personal capacity because of their special competence in technical matters. Such individuals shall be designated either by the Conference, the Council, selected Member Nations or Associate Members or by the Director-General, as decided by the establishing authority.

3. The Conference, the Council, or the Director-General on the authority of the Conference, or Council, shall determine the terms of reference and reporting procedures, as appropriate, of commissions, committees and working parties so established. Such commissions and committees may adopt their own rules of procedure and amendments thereto, which shall come into force upon approval by the Director-General, subject to confirmation by the Conference or Council, as appropriate.

4. The Director-General may establish, in consultation with Member Nations, Associate Members and National FAO Committees, panels of experts, with a view to developing consultation with leading technicians in the various fields of activity of the Organization. The Director-General may convene meetings of some or all of these experts for consultation on specific subjects.

5. The Conference, the Council, or the Director-General on the authority of the Conference or Council, may convene general, regional, technical or other conferences, or working parties or consultations of Member Nations and Associate Members, laying down their terms of reference and reporting procedures, and may provide for participation in such conferences, working parties and consultations, in such manner as they may determine, of national and international bodies concerned with nutrition, food and agriculture.

6. When the Director-General is satisfied that urgent action is required, he may establish the committees and working parties and convene the conferences, working parties and consultations provided for in paragraphs 2 and 5 above. Such action shall be notified by the Director-General to Member Nations and Associate Members and reported to the following session of the Council.

7. Associate Members included in the membership of the commissions, committees or working parties, or attending the conferences, working parties or consultations referred to in paragraphs 1, 2 and 5 above, shall have the right to participate in the deliberations of such commissions, committees, conferences, working parties and consultations, but shall not hold office nor have the right to vote.

Article 7

The Director-General.

1. There shall be a Director-General of the Organization who shall be appointed by the Conference by such procedure and on such terms as it may determine.

2. Subject to the general supervision of the Conference and the Council, the Director-General shall have full power and authority to direct the work of the Organization.

3. The Director-General or a representative designated by him shall participate, without the right to vote, in all meetings of the Conference and of the Council and

shall formulate for consideration by the Conference and the Council proposals for appropriate action in regard to matters coming before them.

Article 8

Staff.

1. The staff of the Organization shall be appointed by the Director-General in accordance with such procedure as may be determined by rules made by the Conference.

2. The staff of the Organization shall be responsible to the Director-General. Their responsibilities shall be exclusively international in character and they shall not seek or receive instructions in regard to the discharge thereof from any authority external to the Organization. The Member Nations and Associate Members undertake fully to respect the international character of the responsibilities of the staff and not to seek to influence any of their nationals in the discharge of such responsibilities.

3. In appointing the staff the Director-General shall, subject to the paramount importance of securing the highest standards of efficiency and of technical competence, pay due regard to the importance of selecting personnel recruited on as wide a geographical basis as is possible.

4. Each Member Nation and Associate Member undertakes, insofar as it may by possible under its constitutional procedure, to accord to the Director-General and senior staff diplomatic privileges and immunities and to accord to other members of the staff all facilities and immunities accorded to nondiplomatic personnel attached to diplomatic missions, or alternatively to accord to such other members of the staff the immunities and facilities which may hereafter be accorded to equivalent members of the staffs of other public international organizations.

Article 9

Seat.

The seat of the Organization shall be determined by the Conference.

Article 10

Regional and Liaison Offices.

1. There shall be such regional offices as the Director-General with the approval of the Conference may decide.

2. The Director-General may appoint officials for liaison with particular countries or areas, subject to the agreement of the government concerned.

Article 11

Reports by Member Nations and Associate Members.

1. Each Member Nation and Associate Member shall communicate periodically to the Organization reports on the progress made toward achieving the purpose of the Organization set forth in the Preamble and on the action taken on the basis of recommendations made and conventions submitted by the Conference.

2. These reports shall be made at such times in such forms and shall contain such particulars as the Conference may request.

3. The Director-General shall submit these reports, together with analyses thereof, to the Conference and shall publish such reports and analyses as may be approved for publication by the Conference, together with any reports relating thereto adopted by the Conference.

4. The Director-General may request any Member Nation or Associate Member to submit information relating to the purpose of the Organization.

5. Each Member Nation and Associate Member shall, on request, communicate to the Organization, on publication, all laws and regulations and official reports and statistics concerning nutrition, food and agriculture.

Article 12

Relations with the United Nations.

1. The Organization shall maintain relations with the United Nations as a specialised agency within the meaning of Article 57 of the Charter of the United Nations).

2. Agreements defining the relations between the Organization and the United Nations shall be subject to the approval of the Conference.

Article 13

Co-operation with Organizations and Persons.

1. In order to provide for close co-operation between the Organization and other international organizations with related responsibilities, the Conference may enter into agreements with the competent authorities of such organizations, defining the distribution of responsibilities and methods of co-operation.

2. The Director-General may, subject to any decision of the Conference, enter into agreements with other intergovernmental organizations for the maintenance of common services, for common arrangements in regard to recruitment, training, conditions of services, and other related matters, and for interchanges of staff.

3. The Conference may approve arrangements placing other international Organizations dealing with questions relating to food and agriculture under the general authority of the Organization on such terms as may be agreed with the competent authorities of the organization concerned.

4. The Conference shall make rules laying down the procedure to be followed to secure proper consultation with governments in regard to relations between the Organization and national institutions or private persons.

Article 14

Conventions and Agreements.

1. The Conference may, by a two-thirds majority of the votes cast and in conformity with rules adopted by the Conference, approve and submit to Member Nations conventions and agreements concerning questions relating to food and agriculture.

2. The Council, under rules to be adopted by the Conference, may, by a vote concurred in by at least two thirds of the membership of the Council, approve and submit to Member Nations:

a) agreements concerning questions relating to food and agriculture which are of particular interest to Member Nations of geographical areas specified in such agreements and are designed to apply only to such areas;

b) supplementary conventions or agreements designed to implement any convention or agreement which has come into force under paragraphs 1 or 2 (a).

3. Conventions, agreements, and supplementary conventions and agreements shall:

a) be submitted to the Conference or Council through the Director-General on behalf of a technical meeting or conference comprising Member Nations, which

has assisted in drafting the convention or agreement and has suggested that it be submitted to Member Nations concerned for acceptance;

b) contain provisions concerning the Member Nations of the Organization, and such nonmember nations as are members of the United Nations, which may become parties thereto and the number of acceptances by Member Nations necessary to bring such convention, agreement, supplementary convention or agreement into force, and thus ensure that it will constitute a real contribution to the achievement of its objectives. In the case of conventions, agreements, supplementary conventions and agreements establishing commissions or committees, participation by nonmember nations of the Organization that are members of the United Nations shall in addition be subject to prior approval by at least two thirds of the membership of such commissions or committees;

c) not entail any financial obligations for Member Nations not parties to it other than their contributions to the Organization provided for in Article 18, paragraph 2, of this Constitution.

4. Any convention, agreement, supplementary convention or agreement approved by the Conference or Council for submission to Member Nations shall come into force for each contracting party as the convention, agreement, supplementary convention or agreement may prescribe.

5. As regards an Associate Member, conventions, agreements, supplementary conventions and agreements shall be submitted to the authority having responsibility for the international relations of the Associate Member.

6. The Conference shall make rules laying down the procedure to be followed to secure proper consultation with governments and adequate technical preparations prior to consideration by the Conference or the Council of proposed conventions, agreements, supplementary conventions and agreements.

7. Two copies in the authentic language or languages of any convention, agreement, supplementary convention or agreement approved by the Conference or the Council shall be certified by the Chairman of the Conference or of the Council respectively and by the Director-General. One of these copies shall be deposited in the archives of the Organization. The other copy shall be transmitted to the Secretary-General of the United Nations for registration once the convention, agreement, supplementary convention or agreement has come into force as a result of action taken under this Article. In addition, the Director-General shall certify copies of those conventions, agreements, supplementary conventions or agreements and transmit one copy to each Member Nation of the Organization and to such nonmember nations as may become parties to the conventions, agreements, supplementary conventions or agreements.

Article 15

Agreements between the Organization and Member Nations.

1. The Conference may authorize the Director-General to enter into agreements with Member Nations for the establishment of international institutions dealing with questions relating to food and agriculture.

2. In pursuance of a policy decision taken by the Conference by a two-thirds majority of the votes cast, the Director-General may negotiate and enter into such agreements with Member Nations subject to the provisions of paragraph 3 below.

3. The signature of such agreements by the Director-General shall be subject to the prior approval of the Conference by a two-thirds majority of the votes cast. The Conference may, in a particular case or cases, delegate the authority of

approval to the Council, requiring a vote concurred in by at least two thirds of the membership of the Council.

Article 16

Legal Status.

1. The Organization shall have the capacity of a legal person to perform any legal act appropriate to its purpose which is not beyond the powers granted to it by this Constitution.

2. Each Member Nation and Associate Member undertakes, insofar as it may be possible under its constitutional procedure, to accord to the Organization all the immunities and facilities which it accords to diplomatic missions, including inviolability of premises and archives, immunity from suit and exemptions from taxation.

3. The Conference shall make provision for the determination by an administrative tribunal of disputes relating to the conditions and terms of appointment of members of the staff.

Article 17

Interpretation of Constitution and Settlement of Legal Questions.

1. Any question or dispute concerning the interpretation of this Constitution, if not settled by the Conference, shall be referred to the International Court of Justice in conformity with the Statute of the Court or to such other body as the Conference may determine.

2. Any request by the Organization to the International Court of Justice for an advisory opinion on legal questions arising within the scope of its activities shall be in accordance with any agreement between the Organization and the United Nations.

3. The reference of any question or dispute under this Article, or any request for an advisory opinion, shall be subject to procedures to be prescribed by the Conference.

Article 18

Budget and Contributions.

1. The Director-General shall submit to each regular session of the Conference the budget of the Organization for approval.

2. Each Member Nation and Associate Member undertakes to contribute annually to the Organization its share of the budget, as apportioned by the Conference. When determining the contributions to be paid by Member Nations and Associate Members, the Conference shall take into account the difference in status between Member Nations and Associate Members.

3. Each Member Nation and Associate Member shall, upon approval of its application, pay as its first contribution a proportion, to be determined by the Conference, of the budget for the current financial period.

4. The financial period of the Organization shall be the two calendar years following the normal date for the regular session of the Conference, unless the Conference should otherwise determine.

5. Decisions on the level of the budget shall be taken by a two-thirds majority of the votes cast.

Article 19

Withdrawal.

Any Member Nation may give notice of withdrawal from the Organization at any time after the expiration of four years from the date of its acceptance of

this Constitution. The notice of withdrawal of an Associate Member shall be given by the Member Nation or authority having responsibility for its international relations. Such notice shall take effect one year after the date of its communication to the Director-General. The financial obligation to the Organization of a Member Nation which has given notice of withdrawal, or of an Associate Member on whose behalf notice of withdrawal has been given, shall include the entire calendar year in which the notice takes effect.

Article 20

Amendment of Constitution.

1. The Conference may amend this Constitution by a two-thirds majority of the votes cast, provided that such majority is more than one half of the Member Nations of the Organization.

2. An amendment not involving new obligations for Member Nations or Associate Members shall take effect forthwith, unless the resolution by which it is adopted provides otherwise. Amendments involving new obligation shall take effect for each Member Nation and Associate Member accepting the amendment on acceptance by two third of the Member Nations of the Organization and thereafter for each remaining Member Nation or Associate Member on acceptance by it. As regards an Associate Member the acceptance of amendments involving new obligations shall be given on its behalf by the Member Nation or authority having responsibility for the international relations of the Associate Member.

3. Proposals for the amendment of the Constitution may be made either by the Council or by a Member Nation in a communication addressed to the Director-General. The Director-General shall immediately inform all Member Nations and Associate Members of all proposals for amendments.

4. No proposal for the amendment of the Constitution shall be included in the agenda of any session of the Conference unless notice thereof has been dispatched by the Director-General to the Member Nations and Associate Members at least 120 days before the opening of the session.

Article 21

Entry into Force of Constitution.

1. This Constitution shall be open to acceptance by the nations specified in Annex 1.

2. The instruments of acceptance shall be transmitted by each government to the United Nations Interim Commission on Food and Agriculture, which shall notify their receipt to the governments of the nations specified in Annex 1. Acceptance may be notified to the Interim Commission through a diplomatic representative, in which case the instrument of acceptance must be transmitted to the Commission as soon as possible thereafter.

3. Upon the receipt by the Interim Commission of 20 notifications of acceptance, the Interim Commission shall arrange for this Constitution to be signed in a single copy by the diplomatic representatives, duly authorized thereto, of the nations who shall have notified their acceptance, and upon being so signed on behalf of not less than 20 of the nations specified in Annex 1, this Constitution shall come into force immediately.

4. Acceptances, the notification of which is received after the entry into force of this Constitution, shall become effective upon receipt by the Interim Commission or the Organization.

Article 22

Authentic Texts of Constitution.

The English, French and Spanish texts of this Constitution shall be equally authoritative.

Í maí 1943, meðan heimsstyrjöldin geysaði, var haldinn alþjóðafundur í Hot Springs í Bandaríkjunum, til að undirbúa stofnun Matvæla- og landbúnaðarstofnunarinnar (FAO). Var því hægt að undirrita stofnskrána þegar hinn 16. október 1945.

Hún var undirrituð fyrir Íslands hönd hinn 16. október 1945 og gekk í gildi samdægurs, sbr. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 1, dagsett 16. janúar 1946.

Skv. 20. gr. stofnskrárinnar hefir allsherjarþing FAO rétt til að breyta stofnskránni, og er hún birt hér með þeim breytingum, sem samþykktar voru á 2. til 10. þingi stofnunarinnar.

Nr. 54. *Washington, 27. desember 1945.*

Samkomulag um samþykktir Alþjóðagjaldeyrissjóðsins.

Articles of Agreement of the International Monetary Fund.

Introductory Article.

The International Monetary Fund is established and shall operate in accordance with the following provisions:

Article I. Purposes.

The purposes of the International Monetary Fund are:

i) To promote international monetary cooperation through a permanent institution which provides the machinery for consultation and collaboration on international monetary problems.

ii) To facilitate the expansion and balanced growth of international trade, and to contribute thereby to the promotion and maintenance of high levels of employment and real income and to the development of the productive resources of all members as primary objectives of economic policy.

iii) To promote exchange stability, to maintain orderly exchange arrangements among members, and to avoid competitive exchange depreciation.

iv) To assist in the establishment of a multilateral system of payments in respect of current transactions between members and in the elimination of foreign exchange restrictions which hamper the growth of world trade.

v) To give confidence to members by making the Fund's resources available to them under adequate safeguards, thus providing them with opportunity to correct maladjustments in their balance of payments without resorting to measures destructive of national or international prosperity.

vi) In accordance with the above, to shorten the duration and lessen the degree of disequilibrium in the international balances of payments of members.

The Fund shall be guided in all its decisions by the purposes set forth in this Article.

Article II. Membership.

Section 1. *Original members.* — The original members of the Fund shall be those of the countries represented at the United Nations Monetary and Financial

Conference whose governments accept membership before the date specified in Article XX, Section 2 e).

Sec. 2. *Other members.* — Membership shall be open to the governments of other countries at such times and in accordance with such terms as may be prescribed by the Fund.

Article III. Quotas and Subscriptions.

Section 1. *Quotas.* — Each member shall be assigned a quota. The quotas of the members represented at the United Nations Monetary and Financial Conference which accept membership before the date specified in Article XX, Section 2 e), shall be those set forth in Schedule A. The quotas of other members shall be determined by the Fund.

Sec. 2. *Adjusment of quotas.* — The Fund shall at intervals of five years review, and if it deems it appropriate propose an adjustment of, the quotas of the members. It may also, if it thinks fit, consider at any other time the adjustment of any particular quota at the request of the member concerned. A four fifths majority of the total voting power shall be required for any change in quotas and no quota shall be changed without the consent of the member concerned.

Sec. 3. *Subscriptions: time, place, and form of payment.* — a) The subscription of each member shall be equal to its quota and shall be paid in full to the Fund at the appropriate depository on or before the date when the member becomes eligible under Article XX, Section 4 c) or d), to buy currencies from the Fund.

b) Each member shall pay in gold, as a minimum, the smaller of

i) twenty-five percent of its quota; or

ii) ten percent of its net offical holdings of gold and United States dollars as at the date when the Fund notifies members under Article XX, Section 4 a) that it will shortly be in a position to begin exchange transactions.

Each member shall furnish to the Fund the data necessary to determine its net offical holdings of gold and United States dollars.

Each member shall pay the balance of its quota in its own currency.

d) If the net official holdings of gold and United States dollars of any member as at the date referred to in b) ii) above are not ascertainable because its territories have been occupied by the enemy, the Fund shall fix an appropriate alternative date for determining such holdings. If such date is later than that on which the country becomes eligible under Article XX, Section 4 c) or d), to buy currencies from the Fund, the Fund and the member shall agree on a provisional gold payment to be made under b) above, and the balance of the member's subscription shall be paid in the member's currency, subject to appropriate adjustment between the member and the Fund when the net official holdings have been ascertained.

Sec. 4. *Payments when quotas are changed.* — a) Each member which consents to an increase in its quota shall, within thirty days after the date of its consent, pay to the Fund twenty-five percent of the increase in gold and the balance in its own currency. If, however, on the date when the member consents to an increase, its monetary reserves are less than its new quota, the Fund may reduce the proportion of the increase to be paid in gold.

b) If a member consents to a reduction in its quota, the Fund shall, within thirty days after the date of the consent, pay to the member an amount equal to the reduction. The payment shall be made in the member's currency and in such amount of gold as may be necessary to prevent reducing the Fund's holdings of the currency below seventy-five percent of the new quota.

Sec. 5. *Substitution of securities for currency.* — The Fund shall accept from any member in place of any part of the member's currency which in the judge-

ment of the Fund is not needed for its operations, notes or similar obligations issued by the member or the depository designated by the member under Article XIII, Section 2, which shall be non-negotiable, non-interest bearing and payable at their par value on demand by crediting the account of the Fund in the designated depository. This Section shall apply not only to currency subscribed by members but also to any currency otherwise due to, or acquired by, the Fund.

Article IV. Par Values of Currencies.

Section 1. *Expression of par values.* — a) The par value of the currency of each member shall be expressed in terms of gold as a common denominator or in terms of the United States dollar of the weight and fineness in effect on July 1, 1944.

b) All computations relating to currencies of members for the purpose of applying the provisions of this Agreement shall be on the basis of their par values.

Sec. 2. *Gold purchases based on par values.* — The Fund shall prescribe a margin above and below par value for transactions in gold by members, and no member shall buy gold at a price above par value plus the prescribed margin, or sell gold at a price below par value minus the prescribed margin.

Sec. 3. *Foreign exchange dealings based on parity.* — The maximum and the minimum rates for exchange transactions between the currencies of members taking place within their territories shall not differ from parity.

i) in the case of spot exchange transactions, by more than one percent; and

ii) in the case of other exchange transactions, by a margin which exceeds the margin for spot exchange transactions by more than the Fund considers reasonable.

Sec. 4. *Obligations regarding exchange stability.* — a) Each member undertakes to collaborate with the Fund to promote exchange stability, to maintain orderly exchange arrangements with other members, and to avoid competitive exchange alterations.

b) Each member undertakes, through appropriate measures consistent with this Agreement, to permit within its territories exchange transactions between its currency and the currencies of other members only within the limits prescribed under Section 3 of this Article. A member whose monetary authorities, for the settlement of international transactions, in fact freely buy and sell gold within the limits prescribed by the Fund under Section 2 of this Article shall be deemed to be fulfilling this undertaking.

Sec. 5. *Changes in par values.* — a) A member shall not propose a change in the par value of its currency except to correct a fundamental disequilibrium.

b) A change in the par value of a member's currency may be made only on the proposal of the member and only after consultation with the Fund.

c) When a change is proposed, the Fund shall first take into account the changes, if any, which have already taken place in the initial par value of the member's currency as determined under Article XX, Section 4. If the proposed change together with all previous changes, whether increases or decreases,

i) does not exceed ten percent of the initial par value, the Fund shall raise no objection;

ii) does not exceed a further ten percent of the initial par value, the Fund may either concur or object, but shall declare its attitude within seventy-two hours if the member so requests;

iii) is not within i) or ii) above, the Fund may either concur or object, but shall be entitled to a longer period in which to declare its attitude.

d) Uniform changes in par values made under Section 7 of this Article shall not be taken into account in determining whether a proposed change falls within i), ii), or iii) of c) above.

e) A member may change the par value of its currency without the concurrence of the Fund if the change does not affect the international transactions of members of the Fund.

f) The Fund shall concur in a proposed change which is within the terms of c) ii) or c) iii) above if it is satisfied that the change is necessary to correct a fundamental disequilibrium. In particular, provided it is so satisfied, it shall not object to a proposed change because of the domestic social or political policies of the member proposing the change.

Sec. 6. *Effect of unauthorized changes.* — If a member changes the par value of its currency despite the objection of the Fund, in cases where the Fund is entitled to object, the member shall be ineligible to use the resources of the Fund unless the Fund otherwise determines; and if after the expiration of a reasonable period, the difference between the member and the Fund continues, the matter shall be subject to the provisions of Article XV, Section 2 b).

Sec. 7. *Uniform changes in par values.* — Notwithstanding the provisions of Section 5 b) of this Article, the Fund by a majority of the total voting power may make uniform proportionate changes in the par values of the currencies of all members, provided each such change is approved by every member which has ten percent or more of the total of the quotas. The par value of a member's currency shall, however, not be changed under this provision if, within seventy-two hours of the Fund's action, the member informs the Fund that it does not wish the par value of its currency to be changed by such action.

Sec. 8. *Maintenance of gold value of the Fund's assets.*

a) The gold value of the Fund's assets shall be maintained notwithstanding changes in the par or foreign exchange value of the currency of any member.

b) Whenever i) the par value of a member's currency is reduced, or ii) the foreign exchange value of the member's currency has, in the opinion of the Fund, depreciated to a significant extent within that member's territories, the member shall pay to the Fund within a reasonable time an amount of its own currency equal to the reduction in the gold value of its currency held by the Fund.

c) Whenever the par value of a member's currency is increased, the Fund shall return to such member within a reasonable time an amount in its currency equal to the increase in the gold value of its currency held by the Fund.

d) The provisions of this Section shall apply to a uniform proportionate change in the par values of the currencies of all members, unless at the time when such a change is proposed the Fund decides otherwise.

Sec. 9. *Seperate currencies within a member's territories.* — A member proposing a change in the par value of its currency shall be deemed, unless it declares otherwise, to be proposing a corresponding change in the par value of the separate currencies of all territories in respect of which it has accepted this Agreement under Article XX, Section 2 g). It shall, however, be open to a member to declare that its proposal relates either to the metropolitan currency alone, or only to one or more specified separate currencies, or to the metropolitan currency and one or more specified separate currencies.

Article V. Transactions with the Fund.

Section 1. *Agencies dealing with the Fund.* — Each member shall deal with the Fund only through its Treasury, central bank, stabilization fund, or other

similar fiscal agency and the Fund shall deal only with or through the same agencies.

Sec. 2. *Limitation on the Fund's operations.* — Except as otherwise provided in this Agreement, operations on the account of the Fund shall be limited to transactions for the purpose of supplying a member, on the initiative of such member, with the currency of another member in exchange for gold or for the currency of the member desiring to make the purchase.

Sec. 3. *Conditions governing use of the Fund's resources.* — a) A member shall be entitled to buy the currency of another member from the Fund in exchange for its own currency subject to the following conditions:

i) The member desiring to purchase the currency represents that it is presently needed for making in that currency payments which are consistent with the provisions of this Agreement;

ii) The Fund has not given notice under Article VII, Section 3, that its holdings of the currency desired have become scarce;

iii) The proposed purchase would not cause the Fund's holdings of the purchasing member's currency to increase by more than twenty-five percent of its quota during the period of twelve months ending on the date of the purchase nor to exceed two hundred percent of its quota, but the twenty-five percent limitation shall apply only to the extent that the Fund's holdings of the member's currency have been brought above seventy-five percent of its quota if they had been below that amout;

iv) The Fund has not previously declared under Section 5 of this Article, Article IV, Section 6, Article VI, Section 1, or Article XV, Section 2 a), that the member desiring to purchase is ineligible to use the resources of the Fund.

b) A member shall not be entitled without the permission of the Fund to use the Fund's resources to acquire currency to hold against forward exchange transactions.

Sec. 4. *Waiver of conditions.* — The Fund may in its discretion, and on terms which safeguard its interests, waive any of the conditions prescribed in Section 3 a) of this Article, especially in the case of members with a record of avoiding large or continuous use of the Fund's resources. In making a waiver it shall take into consideration periodic or exceptional requirements of the member requesting the waiver. The Fund shall also take into consideration a member's willingness to pledge as collateral security gold, silver, securities, or other acceptable assets having a value sufficient in the opinion of the Fund to protect its interests and may require as a condition of waiver the pledge of such collateral security.

Sec. 5. *Ineligibility to use the Fund's resources.* — Whenever the Fund is of the opinion that any member is using the resources of the Fund in a manner contrary to the purposes of the Fund, it shall present to the member a report setting forth the views of the Fund and prescribing a suitable time for reply. After presenting such a report to a member, the Fund may limit the use of its resources by the member. If no reply to the report is received from the member within the prescribed time, or if the reply received is unsatisfactory, the Fund may continue to limit the member's use of the Fund's resources or may, after giving reasonable notice to the member, declare it ineligible to use the resources of the Fund.

Sec. 6. *Purchases of currencies from the Fund for gold.* — a) Any member desiring to obtain, directly or indirectly, the currency of another member for gold shall, provided that it can do so with equal advantage, acquire it by the sale of gold to the Fund.

b) Nothing in this Section shall be deemed to preclude any member from

selling in any market gold newly produced from mines located within its territories.

Sec. 7. *Repurchase by a member of its currency held by the Fund.* — a) A member may repurchase from the Fund and the Fund shall sell for gold any part of the Fund's holdings of its currency in excess of its quota.

b) At the end of such financial year of the Fund, a member shall repurchase from the Fund with gold or convertible currencies, as determined in accordance with Schedule B, part of the Fund's holdings of its currency under the following conditions:

i) Each member shall use in repurchases of its own currency from the Fund an amount of its monetary reserves equal in value to one-half of any increase that has occurred during the year in the Fund's holdings of its currency plus one-half of any increase, or minus one-half of any decrease, that has occurred during the year in the member's monetary reserves. This rule shall not apply when a member's monetary reserves have decreased during the year by more than the Fund's holdings of its currency have increased.

ii) If after the repurchase described in i) above (if required) has been made, a member's holdings of another member's currency (or of gold acquired from that member) are found to have increased by reason of transactions in terms of that currency with other members or persons in their territories, the member whose holdings of such currency (or gold have thus increased shall use the increase to repurchase its own currency from the Fund.

c) None of the adjustments described in b) above shall be carried to a point at which

i) the member's monetary reserves are below its quota, or

ii) the Fund's holdings of its currency are below seventy-five percent of its quota, or

iii) the Fund's holdings of any currency required to be used are above seventy-five percent of the quota of the member concerned.

Sec. 8. *Charges.* — a) Any member buying the currency of another member from the Fund in exchange for its own currency shall pay a service charge uniform for all members of three-forths percent in addition to the parity price. The Fund in its discretion may increase this service charge to not more than one percent or reduce it to not less than one-half percent.

b) The Fund may levy a reasonable handling charge on any member buying gold from the Fund or selling gold to the Fund.

c) The Fund shall levy charges uniform for all members which shall be payable by any member on the average daily balances of its currency held by the Fund in excess of its quota. These charges shall be at the following rates:

i) *On amounts not more than twenty-five percent in excess of the quota:* no charge for the first three months; one-half percent per annum for the next nine months; and thereafter an increase in the charge of one-half percent for eash subsequent year.

ii) *On amounts more than twenty-five percent and not more than fifty percent in excess of the quota:* an additional one-half percent for the first year; and an additional one-half percent for each subsequent year.

iii) *On each additional bracket of twenty-five percent in excess of the quota:* an additional one-half percent for the first year; and an additional one-half percent for each subsequent year.

d) Whenever the Fund's holdings of a member's currency are such that the charge applicable to any bracket for any period has reached the rate of four percent per annum, the Fund and the member shall consider means by which the

Fund's holdings of the currency can be reduced. Thereafter, the charges shall rise in accordance with the provisions of c) above until they reach five percent and failing agreement, the Fund may then impose such charges as it deems appropriate.

e) The rates referred to in c) and d) above may be changed by a three-fourths majority of the total voting power.

f) All charges shall be paid in gold. If, however, the member's monetary reserves are less than one-half of its quota, it shall pay in gold only that proportion of the charges due which such reserves bear to one-half of its quota, and shall pay the balance in its own currency.

Article VI. Capital Transfers.

Section 1. *Use of the Fund's resources for capital transfers.* — a) A member may not make net use of the Fund's resources to meet a large or sustained outflow of capital, and the Fund may request a member to exercise controls to prevent such use of the resources of the Fund. If, after receiving such a request, a member fails to exercise appropriate controls, the Fund may declare the member ineligible to use the resources of the Fund.

b) Nothing in this Section shall be deemed

i) to prevent the use of the resources of the Fund for capital transactions of reasonable amount required for the expansion of exports or in the ordinary course of trade, banking or other business, or

ii) to affect capital movements which are met out of a member's own resources of gold and foreign exchange, but members undertake that such capital movements will be in accordance with the purposes of the Fund.

Sec. 2. *Special provisions for capital transfers.* — If the Fund's holdings of the currency of a member have remained below seventy-five percent of its quota for an immediately preceding period of not less than six months, such member, if it has not been declared ineligible to use the resources of the Fund under Section 1 of this Article, Article IV, Section 6, Article V, Section 5, or Article XV, Section 2 a), shall be entitled, notwithstanding the provisions of Section 1 a) of this Article, to buy the currency of another member from the Fund with its own currency for any purpose, including capital transfers. Purchases for capital transfers under this Section shall not, however, be permitted if they have the effect of raising the Fund's holdings of the currency of the member desiring to purchase above seventy-five percent of its quota, or of reducing the Fund's holdings of the currency desired below seventy-five percent of the quota of the member whose currency is desired.

Sec. 3. *Controls of capital transfers.* — Members may exercise such controls as are necessary to regulate international capital movements, but no member may exercise these controls in a manner which will restrict payments for current transactions or which will unduly delay transfers of funds in settlement of commitments, except as provided in Article VII, Section 3 b), and in Article XIV, Section 2.

Article VII. Scarce Currencies.

Section 1. *General scarity of currency.* — If the Fund finds that a general scarcity of a particular currency is developing, the Fund may so inform members and may issue a report setting forth the causes of the scarcity and containing recommendations designed to bring it to an end. A representive of the member whose currency is involved shall participate in the preparation of the report.

Sec. 2. *Measures to replenish the Fund's holdings of scarce currencies.* — The Fund may, if it deems such action appropriate to replenish its holdings of any member's currency, take either or both of the following steps:

i) Propose to the member that, on terms and conditions agreed between the Fund and the member, the latter lend its currency to the Fund or that, with the approval of the member, the Fund borrow such currency from some other source either within or outside the territories of the member, but no member shall be under any obligation to make such loans to the Fund or to approve the borrowing of its currency by the Fund from any other source.

ii) Require the member to sell its currency to the Fund for gold.

Sec. 3. *Scarcity of the Fund's holdings.* — a) If it becomes evident to the Fund that the demand for a member's currency seriously threatens the Fund's ability to supply that currency, the Fund, whether or not it has issued a report under Section 1 of this Article, shall formally declare such currency scarce and shall thenceforth apportion its existing and accruing supply of the scarce currency with due regard to the relative needs of members, the general international economic situation, and any other pertinent considerations. The Fund shall also issue a report concerning its action.

b) A formal declaration under a) above shall operate as an authorization to any member, after consultation with the Fund, temporarily to impose limitations on the freedom of exchange operations in the scarce currency. Subject to the provisions of Article IV, Sections 3 and 4, the member shall have complete jurisdiction in determining the nature of such limitations, but they shall be no more restrictive than is necessary to limit the demand for the scarce currency to the supply held by, or accruing to, the member in question; and they shall be relaxed and removed as rapidly as conditions permit.

c) The authorization under b) above shall expire whenever the Fund formally declares the currency in question to be no longer scarce.

Sec. 4. *Administration of restrictions.* — Any member imposing restrictions in respect of the currency of any other member pursuant to the provisions of Section 3 b) of this Article shall give sympathetic consideration to any representations by the other member regarding the administration of such restrictions.

Sec. 5. *Effect of other international agreements on restrictions.* — Members agree not to invoke the obligations of any engagements entered into with other members prior to this Agreement in such a manner as will prevent the operation of the provisions of this Article.

Article VIII. General Obligations of Members.

Section 1. *Introduction.* — In addition to the obligations assumed under other articles of this Agreement, each member undertakes the obligations set out in this Article.

Sec. 2. *Avoidance of restrictions on current payments.* — a) Subject to the provisions of Article VII, Section 3 b), and Article XIV, Section 2, no member shall, without the approval of the Fund, impose restrictions on the making of payments and transfers for current international transactions.

b) Exchange contracts which involve the currency of any member and which are contrary to the exchange control regulations of that member maintained or imposed consistently with this Agreement shall be unenforceable in the territories of any member. In addition, members may, by mutual accord, co-operate in measures for the purpose of making the exchange control regulations of either member more effective, provided that such measures and regulations are consistent with this Agreement.

Sec. 3. *Avoidance of discriminatory currency practices.* — No member shall engage in, or permit any of its fiscal agencies referred to in Article V, Section 1, to engage in, any discriminatory currency arrangements or multiply currency practices except as authorized under this Agreement or approved by the Fund. If such arrangements and practices are engaged in at the date when this Agreement enters into force the member concerned shall consult with the Fund as to their progressive removal unless they are maintained or imposed under Article XIV, Section 2, in which case the provisions of Section 4 of that Article shall apply.

Sec. 4. *Convertibility of foreign held balances.* — a) Each member shall buy balances of its currency held by another member if the latter, in requesting the purchase, represents

i) that the balances to be bought have been recently acquired as a result of current transactions; or

ii) that their conversion is needed for making payments for current transactions.

The buying member shall have the option to pay either in the currency of the member making the request or in gold.

b) The obligation in a) above shall not apply

i) when the convertibility of the balances has been restricted consistently with Section 2 of this Article, or Article VI Section 3; or

ii) when the balances have accumulalated as a result of transactions effected before the removal by a member of restrictions maintained or imposed under Article XIV, Section 2; or

iii) when the balances have been acquired contrary to the exchange regulations of the member which is asked to buy them; or

iv) when the currency of the member requesting the purchase has been declared scarce under Article VII, Section 3 a); or

v) when the member requested to make the purchase is for any reason not entitled to buy currencies of other members from the Fund for its own currency.

Sec. 5. *Furnishing of information.* — a) The Fund may require members to furnish it with such information as it deems necessary for its operations, including, as the minimum necessary for the effective discharge of the Fund's duties, national data on the following matters:

i) Official holdings at home and abroad, of 1) gold, 2) foreign exchange.

ii) Holdings at home and abroad by banking and financial agencies, other than official agencies, of 1) gold, 2) foreign exchange.

iii) Production of gold.

iv) Gold exports and imports according to countries of destination and origin.

v) Total exports and imports of merchandise, in terms of local currency values, according to countries of destination and origin.

vi) International balance of payments, including 1) trade in goods and services, 2) gold transactions, 3) known capital transactions, and 4) other items.

vii) International investment position, i. e., investments within the territories of the member owned abroad and investments abroad owned by persons in its territories so far as it is possible to furnish this information.

viii) National income.

ix) Price indices, i. e., indices of commodity prices in wholesale and retail markets and of export and import prices.

x) Buying and selling rates for foreign currencies.

xi) Exchange controls, i. e., a comprehensive statement of exchange controls

in effect a tthe time of assuming membership in the Fund and details of subsequent changes as they occur.

xii) Where official clearing arrangements exist, details of amounts awaiting clearance in respect of commercial and financial transactions, and of the length of time during which such arrears have been outstanding.

b) In requesting information the Fund shall take into consideration the varying ability of members to furnish the data requested. Members shall be under no obligation to furnish information in such detail that the affairs of individuals or corporations are disclosed. Members undertake, however, to furnish the desired information in as detailed and accurate a manner as is practicable, and, so far as possible, to avoid mere estimates.

c) The Fund may arrange to obtain further information by agreement with members. It shall act as a centre for the collection and exchange of information on monetary and financial problems, thus facilitating the preparation of studies designed to assist members in developing policies which further the purposes of the Fund.

Sec. 6. *Consultation between members regarding existing international agreements.* — Where under this Agreement a member is authorized in the special or temporary circumstances specified in the Agreement to maintain or establish restrictions on exchange transactions, and there are other engagements between members entered into prior to this Agreement which conflict with the application of such restrictions, the parties to such engagements will consult with one another with a view to making such mutually acceptable adjustments as may be necessary. The provisions of this Article shall be without prejudice to the operation of Article VII, Section 5.

Article IX. Status, Immunities and Privileges.

Section 1. P*urposes of Article.* — To enable the Fund to fulfill the functions with which it is entrusted, the status, immunities and privileges set forth in this Article shall be accorded to the Fund in the territories of each member.

Sec, 2. *Status of the Fund.* — The Fund shall possess full juridical personality, and in particular, the capacity

i) to contract;

ii) to acquire and dispose of immovable and movable property;

iii) to institute legal proceedings.

Sec. 3. *Immunity from judicial process.* — The Fund, its property and its assets, whereever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of judicial process except to the extent that it expressly waives its immunity for the purpose of any proceedings or by the terms of any contract.

Sec. 4. *Immunity from other action.* — Property and assets of the Fund, whereever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of seizure by executive or legislative action.

Sec. 5. *Immunity of archives.* — The archives of the Fund shall be inviolable.

Sec. 6. *Freedom of assets from restrictions.* — To the extent necessary to carry out the operations provided for in this Agreement, all property and assets of the Fund shall be free from restrictions, regulations, controls and moratoria of any nature.

Sec. 7. *Privilege for communications.* — The official communications of the Fund shall be accorded by members the same treatment as the official communications of other members.

Sec. 8. *Immunities and privileges of officers and employees.* — All governors, executive directors, alternates, officers and employees of the Fund

i) shall be immune from legal process with respect to acts performed by them in their official capacity except when the Fund waives this immunity;

ii) not being local nationals, shall be granted the same immunities from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations and the same facilites as regards exchange restrictions as are accorded by members to the representatives, officals, and employees of comparable rank of other members;

iii) shall be granted the same treatment in respect of traveling facilities as is accorded by members to representatives, officials and employees of comparable rank of other members.

Sec. 9. *Immunities from taxation.* — a) The Fund, its assets, property, income and its operations and transactions authorized by this Agreement, shall be immune from all taxation and from all customs duties. The Fund shall also be immune from liability for the collection or payment of any tax or duty.

b) No tax shall be levied on or in respect of salaries and emoluments paid by the Fund to executive directors, alternates, officers or employees of the Fund who are not local citizens, local subjects, or other local nationals.

c) No taxation of any kind shall be levied on any obligation or security issued by the Fund, including any dividend or interest thereon, by whomsoever held

i) which discriminates against such obligation or security solely because of its origin; or

ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the place or currency in which it is issued, made payable or paid, or the location of any office or place of business manitained by the Fund.

Sec. 10. *Application of Article.* — Each member shall take such action as is necessary in its own territories for the purpose of making effective in terms of its own law the principles set forth in this Article and shall inform the Fund of the detailed action which it has taken.

Article X. Relations with Other International Organizations.

The Fund shall cooperate within the terms of this Agreement with any general international organization and with public international organizations having specialized responsibilities in related fields. Any arrangements for such cooperation which would involve a modification of any provision of this Agreement may be effected only after amendment to this Agreement under Article XVII.

Article XI. Relations with Non-member Countries.

Section 1. *Undertakings regarding relations with non-member countries.* — Each member undertakes:

i) Not to engage in, nor to permit any of its fiscal agencies referred to in Article V, Section 1, to engage in, any transactions with a non-member or with persons in a non-member's territories which would be contrary to the provisions of this Agreement or the purposes of the Fund;

ii) Not to cooperate with a non-member or with persons in a non-member's territories in practices which would be contrary to the provisions of this Agreement or the purposes of the Fund; and

iii) To cooperate with the Fund with a view to the application in its territories of appropriate measures to prevent transactions with non-members or with persons in their territories which would be contrary to the provisions of this Agreement or the purposes of the Fund.

Section 2. *Restrictions on transactions with non-member countries.* — Nothing in this Agreement shall affect the right of any member to impose restrictions on exchange transactions with non-members or with persons in their territories unless the Fund finds that such restrictions prejudice the interests of members and are contrary to the purposes of the Fund.

Article XII. Organization and Management.

Section 1. *Structure of the Fund.* — The Fund shall have a Board of Governors, Executive Directors, a Managing Director, and a staff.

Sec. 2. *Board of Governors.* — a) All powers of the Fund shall be vested in the Board of Governors, consisting of one governor and one alternate appointed by each member in such manner as it may determine. Each governor and each alternate shall serve for five years, subject to the pleasure of the member appointing him, and may be reappointed. No alternate may vote except in the absence of his principal. The Board shall select one of the governors as chairman.

b) The Board of Governors may delegate to the Executive Directors authority to exercise any powers of the Board, except the power to:

i) Admit new members and determine the conditions of their admission.
ii) Approve a revision of quotas.
iii) Approve a uniform change in the par value of the currencies of all members.
iv) Make arrangements to cooperate with other international organizations (other than informal arrangements of a temporary or administrative character).
v) Determine the distribution of the net income of the Fund.
vi) Require a member to withdraw.
vii) Decide to liquidate the Fund.
viii) Decide appeals from interpretations of this agreement given by the Executive Directors.

c) The Board of Governors shall hold an annual meeting and such other meetings as may be provided for by the Board or called by the Executive Directors. Meetings of the Board shall be called by the Directors whenever requested by five members or by members having one-quarter of the total voting power.

d) A quorum for any meeting of the Board of Governors shall be a majority of the governors exercising not less than two-thirds of the total voting power.

e) Each governor shall be entitled to cast the number of votes allotted under Section 5 of this Article to the member appointing him.

f) The Board of Governors may by regulation establish a procedure whereby the Executive Directors, when they deem such action to be in the best interests of the Fund, may obtain a vote of the governors on a specific question without calling a meeting of the Board.

g) The Board of Governors, and the Executive Directors to the extent authorized, may adopt such rules and regulations as may be necessary or appropriate to conduct the business of the Fund.

h) Governors and alternates shall serve as such without compensation from the Fund, but the Fund shall pay them reasonable expenses incurred in attending meetings.

i) The Board of Governors shall determine the remuneration to be paid to

the Executive Directors and the salary and terms of the contract of service of the Managing Director.

Sec. 3. *Executive Directors.* — a) The Executive Directors shall be responsible for the conduct of the general operations of the Fund, and for this purpose shall exercise all the powers delegated to them by the Board of Governors.

b) There shall be not less than twelve directors who need not be governors, and of whom

i) five shall be appointed by the five members having the largest quotas;
ii) not more than two shall be appointed when the provisions of (c) below apply;
iii) five shall be elected by the members not entitled to appoint directors, other than the American Republics; and
iv) two shall be elected by the American Republics not entitled to appoint directors.

For the purposes of this paragraph, members means governments of countries whose names are set forth in Schedule A, whether they become members in accordance with Article XX or in accordance with Article II, Section 2. When governments of other countries become members, the Board of Governors may, by a four-fifths majority of the total voting power, increase the number of directors to be elected.

c) If, at the second regular election of directors and thereafter, the members entitled to appoint directors under (b) (i) above do not include the two members, the holdings of whose currencies by the Fund have been, on the average over the preceding two years, reduced below their quotas by the largest absolute amounts in terms of gold as a common denominator, either one or both of such members, as the case may be, shall be entitled to appoint a director.

d) Subject to Article XX, Section 3 (b) elections of elective directors shall be conducted at intervals of two years in accordance with the provisions of Schedule C, supplemented by such regulations as the Fund deems appropriate. Whenever the Board of Governors increases the number of directors to be elected under (b) above, it shall issue regulations making appropriate changes in the proportion of votes required to elect directors under the provisions of Schedule C.

e) Each director shall appoint an alternate with full power to act for him when he is not present. When the directors appointing them are present, alternates may participate in meetings but may not vote.

f) Directors shall continue in office until their successors are appointed or elected. If the office of an elected director becomes vacant more than ninety days before the end of his term, another director shall be elected for the remainder of the term by the members who elected the former director. A majority of the votes cast shall be required for election. While the office remains vacant, the alternate of the former director shall exercise his powers, except that of appointing an alternate.

g) The Executive Directors shall function in continuous session at the principal office of the Fund and shall meet as often as the business of the Fund may require.

h) A quorum for any meeting of the Executive Directors shall be a majority of the directors representing not less than one-half of the voting power.

i) Each appointed director shall be entitled to cast the number of votes allotted under Section 5 of this Article to the member appointing him. Each elected director shall be entitled to cast the number of votes which counted towards his election. When the provisions of Section 5 (b) of this Article are applicable, the votes which a director would otherwise be entitled to cast shall be increased or decreased

correspondingly. All the votes which a director is entitled to cast shall be cast as a unit.

j) The Board of Governors shall adopt regulations under which a member not entitled to appoint a director under (b) above may send a representative to attend any meeting of the Executive Directors when a request made by, or a matter particularly affecting, that member is under consideration.

k) The Executive Directors may appoint such committees as they deem advisable. Membership of committees need not be limited to governors or directors or their alternates.

Sec. 4. *Managing Director and staff.* — a) The Executive Directors shall select a Managing Director who shall not be a governor or an executive director. The Managing Director shall be chairman of the Executive Directors, but shall have no vote except a deciding vote in case of an equal division. He may participate in meetings of the Board of Governors, but shall not vote at such meetings. The Managing Director shall cease to hold office when the Executive Directors so decide.

b) The Managing Director shall be chief of the operating staff of the Fund and shall conduct, under the direction of the Executive Directors, the ordinary business of the Fund. Subject to the general control of the Executive Directors, he shall be responsible for the organization, appointment and dismissal of the staff of the Fund.

c) The Managing Director and the staff of the Fund, in the discharge of their functions, shall owe their duty entirely to the Fund and to no other authority. Each member of the Fund shall respect the international character of this duty and shall refrain from all attempts to influence any of the staff in the discharge of his functions.

d) In appointing the staff the Managing Director shall, subject to the paramount importance of securing the highest standards of efficiency and of technical competence, pay due regard to the importance of recruiting personnel on as wide a geographical basis as possible.

Sec. 5. *Voting.* — a) Each member shall have two hundred fifty votes plus one additional vote for each part of its quota equivalent to one hundred thousand United States dollars.

b) Whenever voting is required under Article V, Section 4 or 5, each member shall have the number of votes to which it is entitled under (a) above, adjusted

i) by the addition of one vote for the equivalent of each four hundred thousand United States dollars of net sales of its currency up to the date when the vote is taken, or

ii) by the subtraction of one vote for the equivalent of each four hundred thousand United States dollars of its net purchases of the currencies of other members up to the date when the vote is taken;

provided, that neither net purchases nor net sales shall be deemed at any time to exceed an amount equal to the quota of the member involved.

c) For the purpose of all computations under this Section, United States dollars shall be deemed to be of the weight and fineness in effect on July 1, 1944, adjusted for any uniform change under Article IV, Section 7, if a waiver is made under Section 8 (d) of that Article.

d) Except as otherwise specifically provided, all decisions of the Fund shall be made by a majority of the votes cast.

Sec. 6. *Distribution of net income.* — a) The Board of Governors shall determine annually what part of the Fund's net income shall be placed to reserve and what part, if any, shall be distributed.

b) If any distribution is made, there shall first be distributed a two percent non-cumulative payment to each member on the amount by which seventy-five percent of its quota exceeded the Fund's average holdings of its currency during that year. The balance shall be paid to all members in proportion to their quotas. Payments to each member shall be made in its own currency.

Sec. 7. *Publication of reports.* — a) The Fund shall publish an annual report containing an audited statement of its accounts, and shall issue, at intervals of three months or less, a summary statement of its transactions and its holdings of gold and currencies of members.

b) The Fund may publish such other reports as it deems desirable for carrying out its purposes.

Sec. 8. *Communication of views to members.* — The Fund shall at all times have the right to communicate its views informally to any member on any matter arising under this Agreement. The Fund may, by a two-thirds majority of the total voting power, decide to publish a report made to a member regarding its monetary or economic conditions and developments which directly tend to produce a serious disequilibrium in the international balance of payments of members. If the member is not entitled to appoint an executive director, it shall be entitled to representation in accordance with Section 3 (j) of this Article. The Fund shall not publish a report involving changes in the fundamental structure of the economic organization of members.

Article XIII. Offices and Depositories.

Section 1. *Location of offices.* — The principal office of the Fund shall be located in the territory of the member having the largest quota, and agencies or branch offices may be established in the territories of other members.

Sec. 2. *Depositories.* — a) Each member country shall designate its central bank as a depositary for all the Fund's holdings of its currency, or if it has no central bank it shall designate such other institution as may be acceptable to the Fund.

b) The Fund may hold other assets, including gold, in the depositories designated by the five members having the largest quotas and in such other designated depositories as the Fund may select. Initially, at least onehalf of the holdings of the Fund shall be held in the depository designated by the member in whose territories the Fund has its principal office and at least forty percent shall be held in the depositories designated by the remaining four members referred to above. However, all transfers of gold by the Fund shall be made with due regard to the costs of transport and anticipated requirements of the Fund. In an emergency the Executive Directors may transfer all or any part of the Fund's gold holdings to any place where they can be adequately protected.

Sec. 3. *Guarantee of the Fund's assets.* — Each member guarantees all assets of the Fund against loss resulting from failure or default on the part of the depository designated by it.

Article XIV. Transitional Period.

Section 1. *Introduction.* — The Fund is not intended to provide facilities for relief or reconstruction or to deal with international indebtedness arising out of the war.

Sec. 2. *Exchange restrictions.* — In the post-war transitional period members may, notwithstanding the provisions of any other articles of this Agreement, maintain

and adapt to changing circumstances (and, in the case of members whose territorises have been occupied by the enemy, introduce where necessary) restrictions on payments and transfers for current international transactions. Members shall, however, have continuous regard in their foreign exchange policies to the purposes of the Fund; and, as soon as conditions permit, they shall take all possible measures to develop such commercial and financial arrangements with other members as will facilitate international payments and the maintenance of exchange stability. In particular, members shall withdraw restrictions maintained or imposed under this Section as soon as they are satisfied that they will be able, in the absence of such restrictions, to settle their balance of payments in a manner which will not unduly encumber their access to the resources of the Fund.

Sec. 3. *Notification to the Fund.* — Each member shall notify the Fund before it becomes eligible under Article XX, Section 4 (c) or (d), to buy currency from the Fund, whether it intends to avail itself of the transitional arrangements in Section 2 of this Article, or whether it is prepared to accept the obligations of Article VIII, Sections 2, 3, and 4. A member availing itself of the transitional arrangements shall notify the Fund as soon thereafter as it is prepared to accept the above-mentioned obligations.

Sec. 4. *Action of the Fund relating to restrictions.* — Not later than three years after the date on which the Fund begins operations and in each year thereafter, the Fund shall report on the restrictions still in force under Section 2 of this Article. Five years after the date on which the Fund begins operations, and in each year thereafter, any member still retaining any restrictions inconsistent with Article VIII, Section 2, 3, and 4, shall consult the Fund as to their further retention. The Fund may, if it deems such action necessary in exceptional circumstances, make representations to any member that conditions are favorable for the withdrawal of any particular restriction, or for the general abandonment of restrictions, inconsistent with the provisions of any other article of this Agreement. The member shall be given a suitable time to reply to such representations. If the Fund finds that the member persists in maintaining restrictions which are inconsistent with the purposes of the Fund, the member shall be subject to Article XV, Section 2 (a).

Sec. 5. *Nature of transitional period.* — In its relations with members, the Fund shall recognize that the postwar transitional period will be one of change and adjustment and in making decisions on requests occasioned thereby which are presented by any member it shall give the member the benefit of any reasonable doubt.

Article XV. Withdrawal from Membership.

Section 1. *Right of members to withdraw.* — Any member may withdraw from the Fund at any time by transmitting a notice in writing to the Fund at its principal office. Withdrawal shall become effective on the date such notice is received.

Sec. 2. *Compulsory withdrawal.* — a) If a member fails to fulfill any of its obligations under this Agreement, the Fund may declare the member ineligible to use the resources of the Fund. Nothing in this Section shall be deemed to limit the provisions of Article IV, Section 6, Article V, Section 5, or Article VI, Section 1.

b) If, after the expiration of a reasonable period the member persists in its failure to fulfill any of its obligations under this Agreement, or a difference between a member and the Fund under Article IV, Section 6, continues, that member may be required to withdraw from membership in the Fund by a decision

of the Board of Governors carried by a majority of the governors representing a majority of the total voting power.

c) Regulations shall be adopted to ensure that before action is taken against any member under (a) or (b) above, the member shall be informed in reasonable time of the complaint against it and given an adequate opportunity for stating its case, both orally and in writing.

Sec. 3. *Settlement of accounts with members withdrawing.* — When a member withdraws from the Fund, normal transactions of the Fund in its currency shall cease and settlement of all accounts between it and the Fund shall be made with reasonable despacth by agreement between it and the Fund. If agreement is not reached promptly, the provisions of Schedule D shall apply to the settlement of accounts.

Article XVI. Emergency Provisions.

Section 1. *Temporary suspension.* — a) In the event of an emergency or the development of unforeseen circumstances threatening the operations of the Fund, the Executive Directors by unanimous vote may suspend for a period of not more than one hundred twenty days the operation of any of the following provisions:

i) Article IV, Section 3 and 4 (b).
ii) Article V, Section 2, 3, 7, 8 (a) and (f).
iii) Article VI, Section 2.
iv) Article XI, Section 1.

b) Simultaneously with any decision to suspend the operation of any of the foregoing provisions, the Executive Directors shall call a meeting of the Board of Governors for the earliest practicable date.

c) The Executive Directors may not extend any suspension beyond one hundred twenty days. Such suspension may be extended, however, for an additional period of not more than two hundred forty days, if the Board of Governors by a four-fifths majority of the total voting power so decides, but it may not be further extended except by amendment of this Agreement pursuant to Article XVII.

d) The Executive Directors may, by a majority of the total voting power, terminate such suspension at any time.

Sec. 2. *Liquidation of the Fund.* — a) The Fund may not be liquidated except by decision of the Board of Governors. In an emergency, if the Executive Directors decide that liquidation of the Fund may be necessary, they may temporarily suspend all transactions, pending decision by the Board.

b) If the Board of Governors decides to liquidate the Fund, the Fund shall forthwith cease to engage in any activities except those incidental to the orderly collection and liquidation of its assets and the settlement of its liabilities, and all obligations of members under this Agreement shall cease except those set out in this Article, in Article XVIII, paragraph (c), in Schedule D, paragraph 7, and in Schedule E.

c) Liquidation shall be administered in accordance with the provisions of Schedule E.

Article XVII. Amendments.

a) Any proposal to intruduce modifications in this Agreement, whether emanating from a member, a governor or the Executive Directors, shall be communicated to the chairman of the Board of Governors who shall bring the proposal before the Board. If the proposed amendment is approved by the Board the Fund shall, by circular letter or telegram, ask all members whether they accept the proposed

amendment. When three-fifths of the members, having four-fifths of the total voting power, have accepted the proposed amendment, the Fund shall certify the fact by a formal communication addressed to all members.

b) Notwithstanding (a) above, acceptance by all members is required in the case of any amendment modifying

i) the right to withdraw from the Fund (Article XV, Section 1);

ii) the provision that no change in a member's quota shall be made without its consent (Article III, Section 2);

iii) the provision that no change may be made in the par value of a member's currency except on the proposal of that member (Article IV, Section 5 (b).

c) Amendments shall enter into force for all members three months after the date of the formal communication unless a shorter period is specified in the circular letter or telegram.

Article XVIII. Interpretation.

a) Any question of interpretation of the provisions of this Agreement arising between any member and the Fund or between any members of the Fund shall be submitted to the Executive Directors for their decision. If the question particularly affects any member not entitled to appoint an executive director it shall be entitled to representation in accordance with Article XII, Section 3 (j).

b) In any case where the Executive Directors have given a decision under (a) above, any member may require that the question be referred to the Board of Governors, whose decision shall be final. Pending the result of the reference to the Board til Fund may, so far as it deems necessary, act on the basis of the decision of the Executive Directors.

c) Whenever a disagreement arises between the Fund and a member which has withdrawn, or between the Fund and any member during liquidation of the Fund, such disagreement shall be submitted to arbitration by a tribunal of three arbitrators, one appointed by the Fund, another by the member or withdrawing member and an umpire who, unless the parties otherwise agree, shall be appointed be the President of the Permanent Court of International Justice or such other authority as may have been prescribed by regulation adopted by the Fund. The umpire shall have full power to settle all questions of procedure in any case where the parties are in disagreement with respect thereto.

Article XIX. Explanation of Terms.

In interpreting the provisions of this Agreement the Fund and its members shall be guided by the following:

a) A member's monetary reserves means its net official holdings of gold, of convertible currencies of other members, and of the currencies of such non-members as the Fund may specify.

b) The official holdings of a member means central holdings (that is, the holdings of its Treasury, central bank, stabilization fund, or similar fiscal agency).

c) The holdings of other official institutions or other banks within its territories may, in any particular case, be deemed by the Fund, after consultation with the member, to be official holdings to the extent that they are substantially in excess of working balances; provided that for the purpose of determining whether, in a particular case, holdings are in excess of working balances, there shall be deducted from such holdings amounts of currency due to official institutions and banks in the territories of members or non-members specified under (d) below.

d) A member's haldings of convertible currencies means its holdings of the currencies of other members which are not availing themselves of the transitional arrangements undir Article XIV, Section 2, together with its holdings of the currencies of such non-members as the Fund may from time to time specify. The term currency for this purpose includes without limitation coins, paper money, bank balances, bank acceptances, and government obligations issued with a maturity not exceeding twelve months.

e) A member's monetary reserves shall be calculated by deducting from its central holdings the currency liabilities to the Treasuries, central banks, stabilization funds, or similar fiscal agencies of other members or non-members specified under (d) above, together with similar liabilities to other official institutions and other banks in the territories of members, or non-members specified under (d) above. To these net holdings shall be added the sums deemed to be official holdings of other official institutions and other banks under (c) above.

f) The Fund's holdings of the currency of a member shall include any securities accepted by the Fund under Article III, Section 5.

g) The Fund, after consultation with a member which is availing itself of the transitional arrangements under Article XIV, Section 2, may deem holdings of the currency of that member which carry specified rights of conversion into another currency or into gold to be holdings of convertible currency for the purpose of the calculation of monetary reserves.

h) For the purpose of calculating gold subscriptions under Article III, Section 3, a member's net official holdings of gold and United States dollars shall consist of its official holdings of gold and United States currency after deducting central holdings of its currency by other countries and holdings of its currency by other official institutions and other banks if these holdings carry specified rights of conversion into gold or United States currency.

i) Payments for current transactions means payment which are not for the purpose of transferring capital, and includes, without limitation:

1) All payments due in connection with foreign trade other current business, including services, and normal short-term banking and credit facilities;
2) Payments due as interest on loans and as net income from other investments;
3) Payments of moderate amount for amortization of loans or for depreciation of direct investments;
4) Moderate remittances for family living expenses.

The Fund may, after consultation with the members concerned, determine whether certain specific transactions are to be considered current transactions or capital transactions.

Article XX. Final Provisions.

Section 1. *Entry into force.* — This Agreement shall enter into force when it has been signed on behalf of governments having sixty-five percent of the total of the quotas set forth in Schedule A and when the instruments referred to in Section 2 (a) of this Article have been deposited on their behalf, but in no event shall this Agreement enter into force before May 1, 1945.

Sec. 2. *Signature.* — a) Each government on whose behalf this Agreement is signed shall deposit with the Government of the United States of America an instrument setting forth that it has accepted this Agreement in accordance with its law and has taken all steps necessary to enable it to carry out all of its obligations under this Agreement.

b) Each government shall become a member of the Fund as from the date

of the deposit on its behalf of the instrument referred to in (a) above, except that no government shall become a member before this Agreement enters into force under Section 1 of this Article.

c) The Government of the United States of America shall inform the governments of all countries whose names are set forth in Schedule A, and all governments whose membership is approved in accordance with Article II, Section 2, of all signatures of this Agreement and of the deposit of all instruments referred to in (a) above.

d) At the time this Agreement is signed on its behalf, each government shall transmit to the Government of the United States of America one one-hundredth of one percent of its total subscription in gold or United States dollars for the purpose of meeting administrative expenses of the Fund. The Government of the United States of America shall hold such funds in a special deposit account and shall transmit them to the Board of Governors of the Fund when the initial meeting has been called under Section 3 of this Article. If this Agreement has not come into force by December 31, 1945, the Government of the United States of America shall return such funds to the governments that transmitted them.

e) This Agreement shall remain open for signature at Washington on behalf of the governments of the countries whose names are set forth in Schedule A until December 31, 1945.

f) After December 31, 1945, this Agreement shall be open for signature on behalf of the government of any country whose membership has been approved in accordance with Article II, Section 2.

g) By their signature of this Agreement, all governments accept it both on their own behalf and in respect of all their colonies, overseas territories, all territories under their protection, suzerainty, or authority and all territories in respect of which they exercise a mandate.

h) In the case of governments whose metropolitan territories have been under enemy occupation, the deposit of the instrument referred to in (a) above may be delayed until one hundred eighty days after the date on which these territories have been liberated. If, however, it is not deposited by any such government before the expiration of this period the signature affixed on behalf of that government shall become void and the portion of its subscription paid under (d) above shall be returned to it.

i) Paragraphs (d) and (h) shall come into force with regard to each signatory government as from the date of its signature.

Sec. 3. *Inauguration of the Fund.* — a) As soon as this Agreement enters into force under Section 1 of this Article, each member shall appoint a governor and the member having the largest quota shall call the first meeting of the Board of Governors.

b) At the first meeting of the Board of Governors, arrangements shall be made for the selection of provisional executive directors. The governments of the five countries for which the largest quotas are set forth in Schedule A shall appoint provisional executive directors. If one or more of such governments have not become members, the executive directorships they would be entitled to fill shall remain vacant until they become members, or until January 1, 1946, whichever is the earlier. Seven provisional executive directors shall be elected in accordance with the provisions of Schedule C and shall remain in office until the date of the first regular election of executive directors which shall be held as soon as practicable after January 1, 1946.

c) The Board of Governors may delegate to the provisional executive directors any powers except those which may not be delegated to the Executive Directors.

Sec. 4. *Initial determination of par values.* — a) When the Fund is of the opinion that it will shortly be in a position to begin exchange transactions, it shall so notify the members and shall request each member to communicate within thirty days the par value of its currency based on the rates of exchange prevailing on the sixtieth day before the entry into force of this Agreement. No member whose metropolitan territory has been occupied by the enemy shall be required to make such a communication while that territory is a theater of major hostilities or for such period thereafter as the Fund may determine. When such a member communicates the par value of its currency the provisions of (d) below shall apply.

b) The par value communicated by a member whose metropolitan territory has not been occupied by the enemy shall be the par value of that member's currency for the purposes of this Agreement unless, within ninety days after the request referred to in (a) above has been received, (i) the member notifies the Fund that it regards the par value as unsatisfactory, or (ii) the Fund notifies the member that in its opinion the par value cannot be maintained without causing recourse to the Fund on the part of that member or others on a scale prejudicial to the Fund and to members. When notification is given under (i) or (ii) above, the Fund and the member shall, within a period determined by the Fund in the light of all relevant circumstances, agree upon a suitable par value for that currency. If the Fund and the member do not agree within the period so determined, the member shall be deemed to have withdrawn from the Fund on the date when the period expires.

c) When the par value of a member's currency has been established under (b) above, either by the expiration of ninety days without notification, or by agreement after notification, the member shall be eligible to buy from the Fund the currencies of other members to the full extent permitted in this Agreement, provided that the Fund has begun exchange transactions.

d) In the case of a member whose metropolitan territory has been occupied by the enemy, the provisions of (b) above shall apply, subject to the following modifications:

i) The period of ninety days shall be extended so as to end on a date to be fixed by agreement between the Fund and the member.

ii) Within the extended period the member may, if the Fund has begun exchange transactions, buy from the Fund with its currency the currencies of other members, but only under such conditions and in such amounts as may be prescribed by the Fund.

iii) At any time before the date fixed under (i) above, changes may be made by agreement with the Fund in the par value communicated under (a) above.

e) If a member whose metropolitan territory has been occupied by the enemy adopts a new monetary unit before the date to be fixed under (d) (i) above, the par value fixed by that member for the new unit shall be communicated to the Fund and the provisions of (d) above shall apply.

f) Changes in par values agreed with the Fund under this Section shall not be taken into account in determining whether a proposed change falls within (i), (ii), or (iii) of Article IV, Section 5 (c).

g) A member communicating to the Fund a par value for the currency of its metropolitan territory shall simultaneously communicate a value, in terms of that currency, for each separate currency, where such exists, in the territories in respect

of which it has accepted this Agreement undir Section 2 (g) of this Article, but no member shall be required to make a communication for the separate currency of a territory which has been occupied by the enemy while that territory is a theater of major hostilities or for such period thereafter as the Fund may determine. On the basis of the par value so communicated, the Fund shall compute the par value of each separate currency. A communication or notification to the Fund under (a), (b) or (d) above regarding the par value of a currency, shall also be deemed, unless the contrary is stated, to be a communication or notification regarding the par value of all the separate currencies referred to above. Any member may, however, make a communication or notification relating to the metropolitan or any of the separate currencies alone. If the member does so, the provisions of the preceding paragraphs (including (d) above, if a territory where a separate currency exists has been occupied by the enemy) shall apply to each of these currencies separately.

h) The Fund shall begin exchange transactions at such date as it may determine after members having sixty-five percent of the total of the quotas set forth in Schedule A have become eligible, in accordance with the preceding paragraphs of this Section, to purchase the currencies of other members, but in no event until after major hostilities in Europe have ceased.

i) The Fund may postpone exchange transactions with any member if its circumstances are such that, in the opinion of the Fund, they would lead to use of the resources of the Fund in a manner contrary to the purposes of this Agreement or prejudicial to the Fund or the members.

j) The par values of the currencies of governments which indicate their desire to become members after December 31, 1945, shall be determined in accordance with the provisions of Article II, Section 2.

Done at Washington, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Government of the United States of America, which shall transmit certified copies to all governments whose names are set forth in Schedule A and to all governments whose membership is approved in accordance with Article II, Section 2.

Schedule A. Quotas.

[In millions of United States dollars]

Australia	200	Ecuador	5
Belgium	225	Egypt	45
Bolivia	10	El Salvador	2.5
Brazil	150	Ethiopia	6
Canada	300	France	450
Chile	50	Greece	40
China	550	Guatemala	5
Colombia	50	Haiti	5
Costa Rica	5	Honduras	2.5
Cuba	50	Iceland	1
Czechoslovakia	125	India	400
Denmark[1])		Iran	25
Dominican Republic	5	Iraq	8

1) The quota of Denmark shall be determined by the Fund after the Danish Government has declared its readiness to sign this Agreement but before signature takes place.

Liberia	.5	Poland	125
Luxembourg	10	Union of South Africa	100
Mexico	90	Union of Soviet Socialist Republics	1,200
Netherlands	275	United Kingdom	1,300
New Zealand	50	United States	2,750
Nicaragua	2	Uruguay	15
Norway	50	Venezuela	15
Panama	.5	Yugoslavia	60
Paraguay	2		
Peru	25	Total	8,800
Philippine Commonwealth	15		

Schedule B. Provisions with Respect to Repurchase by a Member of Its Currency Held by the Fund.

1. In determining the extent to which repurchase of a member's currency from the Fund under Article V, Section 7 (b), shall be made with each type of monetary reserve, that is, with gold and with each convertible currency, the following rule, subject to 2 below, shall apply:

a) If the member's monetary reserves have not increased during the year, the amount payable to the Fund shall be distributed among all types of reserves in proportion to the member's holdings thereof at the end of the year.

b) If the member's monetary reserves have increased during the year, a part of the amount payable to the Fund equal to one-half of the increase shall be distributed among those types of reserves which have increased in proportion to the amount by which each of them has increased. The remainder of the sum payable to the Fund shall be distributed among all types of reserves in proportion to the member's remaining holdings thereof.

c) If after all the repurchases required under Article V, Section 7 (b), had been made, the result would exceed any of the limits specified in Article V, Section 7 (c), the Fund shall require such repurchases to be made by the members proportionately in such manner that the limits will not be exceeded.

2. The Fund shall not acquire the currency of any non-member under Article V, Section 7 (b) and (c).

3. In calculating monetary reserves and the increase in monetary reserves during any year for the purpose of Article V, Section 7 (b) and (c), no account shall be taken, unless deductions have otherwise been made by the member for such holdings, of any increase in those monetary reserves which is due to currency previously inconvertible having become convertible during the year; or to holdings which are the proceeds of a long-term or medium-term loan contracted during the year; or to holdings which have been transferred or set aside for repayment of a loan during the subsequent year.

4. In the case of members whose metropolitan territories have been occupied by the enemy, gold newly produced during the five years after the entry into force of this Agreement from mines located within their metropolitan territories shall not be included in computations of their monetary reserves or of increases in their monetary reserves.

Schedule C. Election of Executive Directors.

1. The election of the elective executive directors shall be by ballot of the governors eligible to vote under Article XII, Section 3 (b) (iii) and (iv).

2. In balloting for the five directors to be elected under Article XII, Section 3 (b) (iii), each of the governors eligible to vote shall cast for one person all of the votes to which he is entitled under Article XII, Section 5 (a). The five persons receiving the greatest number of votes shall be directors, provided that no person who received less than nineteen percent of the total number of votes that can be cast (eligible votes) shall be considered elected.

3. When five persons are not elected on the first ballot, a second ballot shall be held in which the person who received the lowest number of votes shall be ineligible for election and in which there shall vote only (a) those governors who voted in the first ballot for a person not elected, and (b) those governors whose votes for a person elected are deemed under 4 below to have raised the votes cast for that person above twenty percent of the eligible votes.

4. In determining whether the votes cast by a governor are to be deemed to have raised the total of any person above twenty percent of the eligible votes the twenty percent shall be deemed to include, first, the votes of the governor casting the largest number of votes for such person, then the votes of the governor casting the next largest number, and so on until twenty percent is reached.

5. Any governor part of whose votes must be counted in order to raise the total of any person above nineteen percent shall be considered as casting all of his votes for such person even if the total votes for such person thereby exceed twenty percent.

6. If, after the second ballot, five persons have not been elected, further ballots shall be held on the same principles until five persons have been elected, provided that after four persons are elected, the fifth may be elected by a simple majority of the remaining votes and shall be deemed to have been elected by all such votes.

7. The directors to be elected by the American Republics under Article XII, Section 3 (b) (iv) shall be elected as follows:

a) Each of the directors shall be elected separately.

b) In the election of the first director, each governor representing an American Republic eligible to participate in the election shall cast for one person all the votes to which he is entitled. The person receiving the largest number of votes shall be elected provided that he has received not less than forty-five percent of the total votes.

c) If no person is elected on the first ballot, further ballots shall be held, in each of which the person receiving the lowest number of votes shall be eliminated, until one person receives a number of votes sufficient for election under (b) above.

d) Governors whose votes contributed to the election of the first director shall take no part in the election of the second director.

e) Persons who did not succeed in the first election shall not be ineligible for election as the second director.

f) A majority of the votes which can be cast shall be required for election of the second director. If at the first ballot no person receives a majority, further ballots shall be held in each of which the person receiving the lowest number of votes shall be eliminated, until some person obtains a majority.

g) The second director shall be deemed to have been elected by all the votes which could have been cast in the ballot securing his election.

Schedule D. Settlement of Accounts with Members Withdrawing.

1. The Fund shall be obligated to pay to a member withdrawing an amount equal to its quota, plus any other amounts due to it from the Fund, less any

amounts due to the Fund, including charges accruing after the date of its withdrawal; but no payment shall be made until six months after the date of withdrawal. Payments shall be made in the currency of the withdrawing member.

2. If the Fund's holdings of the currency of the withdrawing member are not sufficient to pay the net amount due from the Fund, the balance shall be paid in gold, or in such other manner as may be agreed. If the Fund and the withdrawing member do not reach agreement within six months of the date of withdrawal, the currency in question held by the Fund shall be paid forthwith to the withdrawing member. Any balance due shall be paid in ten half-yearly installments during the ensuing five years. Each such installment shall be paid, at the option of the Fund, either in the currency of the withdrawing member acquired after its withdrawal or by the delivery of gold.

3. If the Fund fails to meet any installment which is due in accordance with the preceding paragraphs, the withdrawing member shall be entitled to require the Fund to pay the installment in any currency held by the Fund with the exception of any currency which has been declared scarce under Article VIII, Section 3.

4. If he Fund's holdings of the currency of a withdrawing member exceed the amount due to it, and if agreement on the method of setting accounts is not reached within six months of the date of withdrawal, the former member shall be obligated to redeem such excess currency in gold or, at its option, in the currencies of members which at the time of redemption are convertible. Redemption shall be made at the parity existing at the time of withdrawal from the Fund. The withdrawing member shall complete redemption within five years of the date of withdrawal, or within such longer period as may be fixed by the Fund, but shall not be required to redeem in any half-yearly period more than one-tenth of the Fund's excess holdings of its currency at the date of withdrawal plus further acquisitions of the currency during such half-yearly period. If the withdrawing member does not fulfill this obligation, the Fund may in an orderly manner liquidate in any market the amount of currency which should have been redeemed.

5. Any member desiring to obtain the currency of a member which has withdraw shall acquire it by purchase from the Fund, to the extent that such member has access to the resources of the Fund and that such currency is available undir 4 above.

6. The withdrawing member guarantees the unrestricted use at all time of the currency disposed of under 4 and 5 above for the purchase of goods or for payment of sums due to it or to persons within its territories. It shall compensate the Fund for any loss resulting from the difference between the par value of its currency on the date of withdrawal and the value realized by the Fund on disposal under 4 and 5 above.

7. In the event of the Fund going into liquidation under Article XVI, Section 2, within six months of the date on which the member withdraws, the account between the Fund and that government shall be settled in accordance with Article XVI, Section 2, and Schedule E.

Schedule E. Administration of Liquidation.

1. In the event of liquidation the liabilities of the Fund other than the repayment of subscriptions shall have priority in the distribution of the assets of the Fund. In meeting each such liability the Fund shall use its assets in the following order:

a) the currency in which the liability is payable;

b) gold;

c) all other currencies in proportion, so far as may be practicable, to the quotas of the members.

2. After the discharge of the Fund's liabilities in accordance with 1 above, the balance of the Fund's assets shall be distributed and apportioned as follows:

a) The Fund shall distribute its holdings of gold among the members whose currencies are held by the Fund in amounts less than their quotas. These members shall share the gold so distributed in the proportions of the amounts by which their quotas exceed the Fund's holdings of their currencies.

b) The Fund shall distribute to each member one-half the Fund's holdings of its currency but such distribution shall not exeed fifty percent of its quota.

c) The Fund shall apportion the remainder of its holdings of each currency among all the members in proportion to the amounts due to each member after the distributions undir (a) and (b) above.

3. Each member shall redeem the holdings of its currency apportioned to other members under 2 (c) above, and shall agree with the Fund within three months after a decision to liquidate upon an orderly procedure for such redemption.

4. If a member has not reached agreement with the Fund within the three-month period referred to in 3 above, the Fund shall use the currencies of other members apportioned to that member under 2 (c) above to redeem the currency of that member apportioned to other members. Each currency apportioned to a member which has not reached agreement shall be used, so far as possible, to redeem its currency apportioned to the members which have made agreements with the Fund under 3 above.

5. If a member has reached agreement with the Fund in accordance with 3 above, the Fund shall use the currencies of other members apportioned to that member under 2 (c) above to redeem the currency of that member apportioned to other members which have made agreements with the Fund under 3 above. Each amount so redeemed shall be redeemed in the currency of the member to which it was apportioned.

6. After carrying out the preceding paragraphs, the Fund shall pay to each member the remaining currencies held for its account.

7. Each member whose currency has been distributed to other members under 6 above shall redeem such currency in gold or, at its option, in the currency of the member requesting redemption, or in such other manner as may be agreed between them. If the members involved do not otherwise agree, the member obligated to redeem shall complete redemption within five years of the date of distribution, but shall not be required to redeem in any half-yearly period more than one-tenth of the amount distributed to each other member. If the member does not fulfill this obligation, the amount of currency which should have been redeemed may be liquidated in an orderly manner in any market.

8. Each member whose currency has been distributed to other members under 6 above guarantees the unrestricted use of such currency at all times for the purchase of goods or for payment of sums due to it or to persons in its territories. Each member so obligated agrees to compensate other members for any loss resulting from the difference between the par value of its currency on the date of the decision to liquidate the Fund and the value realized by such members on disposal of its currency.

Samkomulag þetta og um Alþjóðabankann (sjá samning nr. 55) var undirritað, skv. heimild í lögum nr. 105, dags. 21. desember 1945 og gekk í gildi hinn 27. desember 1945, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 2, dags. 2. janúar 1946.

Samkomulag þetta og um Alþjóðabankann er oft tekið sem heild, þótt þetta séu tveir samningar, en aðeins þau ríki, sem eru aðilar að Alþjóðagjaldeyrissjóðnum geta orðið aðilar að Alþjóðabankanum.

Nr. 55. *Washington, 27. desember 1945.*

Samkomulag um samþykktir Alþjóðabanka til endurbyggingar og nýbyggingar.

Articles of Agreement of the International Bank for Reconstruction and Development.

Introductory Article

The International Bank for Reconstruction and Developments is established and shall operate in accordance with the following provisions:

Article I

Purposes.

The purposes of the Bank are:

i) To assist in the reconstruction and development of territories of members by facilitating the investment of capital for productive purposes, including the restoration of economies destroyed or disrupted by war, the reconversion of productive facilities to peacetime needs and the encouragement of the development of productive facilities and resources in less developed countries.

ii) To promote private foreign investment by means of guarantees or participations in loans and other investments made by private investors; and when private capital is not available on reasonable terms, to supplement private investment by providing, on suitable conditions, finance for productive purposes out of its own capital, funds raised by it and its other resources.

iii) To promote the long-range balanced growth of international trade and the maintenance of equilibrium in balances of payments by encouraging international investment for the development of the productive resources of members, thereby assisting in raising productivity, the standard of living and conditions of labor in their territories.

vi) To arrange the loans made or guaranteed by it in relation to international loans through other channels so that the more useful and urgent projects, large and small alike, will be dealt with first.

v) To conduct its operations with due regard to the effect of international investment on business conditions in the territories of members and, in the immediate postwar years, to assist in bringing about a smooth transition from a wartime to a peacetime economy.

The Bank shall be guided in all its decisions by the purposes set forth above.

Article II

Membership in and Capital of the Bank.

Section 1. *Membership*

a) The orginal members of the Bank shall be those members of the International Monetary Fund which accept membership in the Bank before the date specified in Article XI, Section 2 (e).

b) Membership shall be open to other members of the Fund, at such times and in accordance with such terms as may be prescribed by the Bank.

Section 2. *Authorized capital*

a) The authorized capital stock of the Bank shall be $10,000,000,000, in terms of United States dollars of the weight and fineness in effect on July 1, 1944. The capital stock shall be divided into 100,000 shares having a par value of $100,000 each, which shall be available for subscription only by members.

b) The capital stock may be increased when the Bank deems it advisable by a three-fourths majority of the total voting power.

Section 3. *Subscription of shares*

a) Each member shall subscribe shares of the capital stock of the Bank. The minimum number of shares to be subscribed by the orginal members shall be those set forth in Schedule A. The minimum number af shares to be subscribed by other members shall be determined by the Bank, which shall reserve a sufficient portion of its capital stock for subscription by such members.

b) The Bank shall prescribe rules laying down the conditions under which members may subscribe shares of the authorized capital stock of the Bank in addition to their minimum subscriptions.

c) If the authorized capital stock of the Bank is increased, each member shall have a reasonable opportunity to subscribe, undir such conditions as the Bank shall decide, a proportion of the increase of stock equivalent to the proportion which its stock theretofore subscribed bears to the total capital stock of the Bank, but no member shall be obligated to subscribe any part of the increased capital.

Section 4. *Issue price of shares*

Shares included in the minimum subscriptions of orginal members shall be issued at par. Other shares shall be issued at par unless the Bank by a majority of the total voting power decides in special circumstances to issue them on other terms.

Section 5. *Division and calls of subscribed capital*

The subscription of each member shall be divided into two parts as follows:

i) twenty percent shall be paid or subject to call under Section 7 (i) of this Article as needed by the Bank for its operations;

ii) the remaining eighty percent shall be subject to call by the Bank only when required to meet obligations of the Bank created under Article IV, Sections 1 (a) (ii) and (iii).

Calls on unpaid subscriptions shall be uniform on all shares.

Section 6. *Limitation on liability*

Liability on shares shall be limited to the unpaid portion of the issue price of the shares.

Section 7. *Method of payment of subscriptions for shares*

Payment of subscriptions for shares shall be made in gold or United States dollars and in the currencies of the members as follows:

i) under Section 5 (i) of this Article, two percent of the price of each share shall be payable in gold or United States dollars, and, when calls are made, the remaining eighteen percent shall be paid in the currency of the member;

ii) when a call is made under Section 5 (ii) of this Article, payment may be made at the option of the member either in gold, in United States dollars or

in the currency required to discharge the obligations of the Bank for the purpose for which the call is made;

iii) when a member makes payments in any currency under (i) and (ii) above, such payments shall be made in amounts equal in value to the member's liability under the call. This liability shall be a proportionate part of the subscribed capital stock of the Bank as authorized and defined in Section 2 of this Article.

Section 8. *Time of payment of subscriptions*

a) The two percent payable on each share in gold or United States dollars under Section 7 (i) of this Article, shall be paid within sixty days of the date on which the Bank begins operations, provided that

i) any orginal member of the Bank whose metropolitan territory has suffered from enemy occupation or hostilities during the present war shall be granted the right to postpone payment of one-half percent until five years after that date;

ii) an original member who cannot make such a payment because it has not recovered possession of its gold reserves which are still seized or immobilized as a result of the war may postpone all payment until such date as the Bank shall decide.

b) The remainder of the price of each share payable under Section 7 (i) of this Article shall be paid as and when called by the Bank, provided that

i) the Bank shall, within one year of its beginning operations, call not less than eight percent of the price of the share in addition to the payment of two percent referred to in (a) above;

ii) not more than five percent of the price of the share shall be called in any period of three months.

Section 9. *Maintenance of value of certain currency holdings of the Bank*

a) Whenever (i) the par value of a member's currency is reduced, or (ii) the foreign exchange value of a member's currency has, in the opinion of the Bank, depreciated to a significant extent within that member's territories, the member shall pay to the Bank within a reasonable time an additional amount of its own currency sufficient to maintain the value, as of the time of initial subscription, of the amount of the currency of such member which is held by the Bank and derived from currency originally paid in to the Bank by the member under Article II, Section 7 (i), from currency referred to in Article IV, Section 2 (b), or from any additional currency furnished under the provisions of the present paragraph, and which has not been repurchased by the member for gold or for the currency of any member which is acceptable to the Bank.

b) Whenever the par value of a member's currency is increased, the Bank shall return to such member within a reasonable time an amount of that member's currency equal to the increase in the value of the amount of such currency described in (a) above.

c) The provisions of the preceding paragraphs may be waived by the Bank when a uniform proportionate change in the par values of the currencies of all its members is made by the International Monetary Fund.

Section 10. *Restriction on disposal of shares*

Shares shall not be pledged or encumbered in any manner whatever and they shall be transferable only to the Bank.

Article III
General Provisions relating to Loans and Guarantees.

Section 1. *Use of resources*

a) The resources and the facilities of the Bank shall be used exclusively for the benefit of members with equitable consideration to projects for development and projects for reconstruction alike.

b) For the purpose of facilitating the restoration and reconstruction of the economy of members whose metropolitan territories have suffered great devastation from enemy occupation or hostilities, the Bank, in determining the conditions and terms of loans made to such members, shall pay special regard to lightening the financial burden and expediting the completion of such restoration and reconstruction.

Section 2. *Dealings between members and the Bank*

Each member shall deal with the Bank only through its Treasury, central bank, stabilization fund or other similar fiscal agency, and the Bank shall deal with members only by or through the same agencies.

Section 3. *Limitations on guarantees and borrowings of the Bank*

The total amount outstanding of guarantees, participations in loans and direct loans made by the Bank shall not be increased at any time, if by such increase the total would exceed one hundred percent of the unimpaired subscribed capital, reserves and surplus of the Bank.

Section 4. *Conditions on which the Bank may guarantee or make loans*

The Bank may guarantee, participate in, or make loans to any member or any political sub-division thereof and any business, industrial, and agricultural enterprise in the territories of a member, subject to the following conditions:

i) When the member in whose territories the project is located is not itself the borrower, the member or the central bank or some comparable agency of the member which is acceptable to the Bank, fully guarantees the repayment of the principal and the payment of interest and other charges on the loan.

ii) The Bank is satisfied that in the prevailing market conditions the borrower would be unable otherwise to obtain the loan under conditions which in the opinion of the Bank are reasonable for the borrower.

iii) A competent committee, as provided for in Article V, Section 7, has submitted a written report recommending the project after a careful study of the merits of the proposal.

iv) In the opinion of the Bank the rate of interest and other charges are reasonable and such rate, charges and the schedule for repayment of principal are appropriate to the project.

v) In making or guaranteeing a loan, the Bank shall pay due regard to the prospects that the borrower, and, if the borrower is not a member, that the guarantor, will be in position to meet its obligations under the loan; and the Bank shall act prudently in the interests both of the particular member in whose territories the project is located and of the members as a whole.

vi) In guaranteeing a loan made by other investors, the Bank receives suitable compensation for its risk.

vii) Loans made or guaranteed by the Bank shall, except in special circumstances, be for the purpose of specific projects of reconstruction or development.

Section 5. *Use of loans guaranteed, participated in or made by the Bank*

a) The Bank shall impose no conditions that the proceeds of a loan shall be spent in the territories of any particular member or members.

b) The Bank shall make arrangements to ensure that the proceeds of any loan are used only for the purposes for which the loan was granted, with due attention to consideration of economy and efficiency and without regard to political or other non-economic influences or considerations.

c) In the case of loans made by the Bank, it shall open an account in the name of the borrower and the amount of the loan shall be credited to this account in the currency or currencies in which the loan is made. The borrower shall be permitted by the Bank to draw on this account only to meet expenses in connection with the project as they are actually incurred.

Article IV
Operations.

Section 1. *Methods of making or facilitating loans*

a) The Bank may make or facilitate loans which satisfy the general conditions of Article III in any of the following ways:

i) By making or participating in direct loans out of its own funds corresponding to its unimpaired paid-up capital and surplus and, subject to Section 6 of this Article, to its reserves.

ii) By making or participating in direct loans out of funds raised in the market of a member, or otherwise borrowed by the Bank.

iii) By guaranteeing in whole or in part loans made by private investors through the usual investment channels.

b) The Bank may borrow funds under (a) (ii) above or guarantee loans under (a) (iii) above only with the approval of the member in whose markets the funds are raised and the member in whose currency the loan is denominated, and only if those members agree that the proceeds may be exchanged for the currency of any other member without restriction.

Section 2. *Availability and transferability of currencies*

a) Currencies paid into the Bank under Article II, Section 7 (i), shall be loaned only with the approval in each case of the member whose currency is involved; provided, however, that if necessary, after the Bank's subscribed capital has been entirely called, such currencies shall, without restriction by the members whose currencies are offered, be used or exchanged for the currencies required to meet contractual payments of interest, other charges or amortization on the Bank's own borrowings, or to meet the Bank's liabilities with respect to such contractual payments on loans guaranteed by the Bank.

b) Currencies received by the Bank from borrowers or guarantors in payment on account of principal of direct loans made with currencies referred to in (a) above shall be exchanged for the currencies of other members or reloaned only with the approval in each case of the members whose currencies are involved; provided, however, that if necessary, after the Bank's subscribed capital has been entirely called, such currencies shall, without restriction by the members whose currencies are offered, be used or exchanged for the currencies required to meet contractual payments of interest, other charges or amortization on the Bank's own borrowings, or to meet the Bank's liabilities with respect to such contractual payments on loans guaranteed by the Bank.

c) Currencies received by the Bank from borrowers or guarantors in pay-

ment on account of principal of direct loans made by the Bank undir Section 1 (a) (ii) of this Article, shall be held and used, without restriction by the members, to make amortization payments, or to anticipate payment of or repurchase part or all of the Bank's own obligations.

d) All other currencies available to the Bank, including those raised in the market or otherwise borrowed under Section 1 (a) (ii) of this Article, those obtained by the sale of gold, those received as payments of interest and other charges for direct loans made under Section 1 (a) (i) and (ii), and those received as payments of commissions and other charges under Section 1 (a) (iii), shall be used or exchanged for other currencies or gold required in the operations of the Bank without restriction by the members whose currencies are offered.

e) Currencies raised in the markets of members by borrowers on loans guaranteed by the Bank under Section 1 (a) (iii) of this Article, shall also be used or exchanged for other currencies without restriction by such members.

Section 3. *Provision of currencies for direct loans*

The following provisions shall apply to direct loans under Sections 1 (a) (i) and (ii) of this Article:

a) The Bank shall furnish the borrower with such currencies of members, other than the member in whose territories the project is located, as are needed by the borrower for expenditures to be made in the territories of such other members to carry out the purposes of the loan.

b) The Bank may, in exeptional circumstances when local currency required for the purposes of the loan cannot be raised by the borrower on reasonable terms, provide the borrower as part of the loan with an appropriate amount of that currency.

c) The Bank, if the project gives rise indirectly to an increased need for foreign exchange by the member in whose territories the project is located, may in exceptional circumstances provide the borrower as part of the loan with an appropriate amount of gold or foreign exchange not in excess of the borrower's local expenditure in connection with the purposes of the loan.

d) The Bank may, in exceptional circumstances, at the request of a member in whose territories a portion of the loan is spent, repurchase with gold or foreign exchange a part of that member's currency thus spent but in no case shall the part so repurchased exeed the amount by which the expenditure of the loan in those territories gives rise to an increased need for foreign exchange.

Section 4. *Payment provisions for direct loans*

Loan contracts under Section 1 (a) (i) or (ii) of this Article shall be made in accordance with the following payment provisions:

a) The terms and conditions of interest and amortization payments, maturity and dates of payment of each loan shall be determined by the Bank. The Bank shall also determine the rate and any other terms and conditions of commission to be charged in connection with such loan.

In the case of loans made under Section 1 (a) (ii) of this Article during the first ten years of the Bank's operations, this rate of commission shall be not less than one percent per annum and not greater than one and one-half percent per annum, and shall be charged on the outstanding portion of any such loan. At the end of this period of ten years, the rate of commission may be reduced by the Bank with respect both to the outstanding portions of loans already made and to future loans, if the reserves accumulated by the Bank under Section 6 of this Article and out of other earnings are considered by it sufficient to justify a reduc-

tion. In the case of future loans the Bank shall also have discretion to increase the rate of commission beyond the above limit, if experience indicates that an increase is advisable.

b) All loan contracts shall stipulate the currency or currencies in which payments under the contract shall be made to the Bank. At the option of the borrower, however, such payments may be made in gold, or subject to the agreement of the Bank, in the currency of a member other than that prescribed in the contract.

i) In the case of loans made under Section 1 (a) (i) of this Article, the loan contracts shall provide that payments to the Bank of interest, other charges and amortization shall be made in the currency loaned, unless the member whose currency is loaned agrees that such payments shall be made in some other specified currency or currencies. These payments, subject to the provisions of Article II, Section 9 (c), shall be equivalent to the value of such contractual payments at the time the loans were made, in terms of a currency specified for the purpose by the Bank by a three-fourths majority of the total voting power.

ii) In the case of loans made under Section 1 (a) (ii) of this Article, the total amount outstanding and payable to the Bank in any one currency shall at no time exceed the total amount of the outstanding borrowings made by the Bank under Section 1 (a) (ii) and payable in the same currency.

c) If a member suffers from an acute exchange stringency, so that the service of any loan contracted by that member or guaranteed by it or by one of its agencies cannot be provided in the stipulated manner, the member concerned may apply to the Bank for a relaxation of the conditions of payment. If the Bank is satisfied that some relaxation is in the interests of the particular member and of the operations of the Bank and of its members as a whole, it may take action under either, or both, of the following paragraphs with respect to the whole, or part, of the annual service:

i) The Bank may, in its discretion, make arrangements with the member concerned to accept service payments on the loan in the member's currency for periods not to exceed three years upon appropriate terms regarding the use of such currency and the maintenance of its foreign exchange value; and for the repurchase of such currency on appropriate terms.

ii) The Bank may modify the terms of amortization or extend the life of the loan, or both.

Section 5. *Guarantees*

a) In guaranteeing a loan placed through the usual investment channels, the Bank shall charge a guarantee commission payable periodically on the amount of the loan outstanding at a rate determined by the Bank. During the first ten years of the Bank's operations, this rate shall be not less than one percent per annum and not greater than one and one-half percent per annum. At the end of this period of ten years, the rate of commission may be reduced by the Bank with respect both to the outstanding portions of loans already guaranteed and to future loans if the reserves accumulated by the Bank under Section 6 of this Article and out of other earnings are considered by it sufficient to justify a reduction. In the case of future loans the Bank shall also have discretion to increase the rate of commission beyond the above limit, if experience indicates that an increase is advisable.

b) Guarantee commissions shall be paid directly to the Bank by the borrower.

c) Guarantees by the Bank shall provide that the Bank may terminate its

liability with respect to interest if, upon default by the borrower and by the guarantor, if any, the Bank offers to purchase, at par and interest accrued to a date designated in the offer, the bonds or other obligations guaranteed.

d) The Bank shall have power to determine any other terms and conditions of the guarantee.

Section 6. *Special reserve*

The amount of commissions received by the Bank under Section 4 and 5 of this Article shall be set aside as a special reserve, which shall be kept available for meeting liabilities of the Bank in accordance with Section 7 of this Article. The special reserve shall be held in such liquid form, permitted under this Agreement, as the Executive Directors may decide.

Section 7. *Methods of meeting liabilities of the Bank in case of defaults*

In cases of default on loans made, participated in, or guaranteed by the Bank:

a) The Bank shall make such arrangements as may be feasible to adjust the obligations under the loans, including arrangements under or analogous to those provided in Section 4 (c) of this Article.

b) The payments in discharge of the Bank's liabilities on borrowings or guarantees under Section 1 (a) (ii) and (iii) of this Article shall be charged:

i) first, against the special reserve provided in Section 6 of this Article.

ii) then, to the extent necessary and at the discretion of the Bank, against the other reserves, surplus and capital available to the Bank.

c) Whenever necessary to meet contractual payments of interest, other charges or amortization on the Bank's own borrowings, or to meet the Bank's liabilities with respect to similar payments on loans guaranteed by it, the Bank may call an appropriate amount of the unpaid subscriptions of members in accordance with Article II, Sections 5 and 7. Moreover, if it believes that a default may be of long duration, the Bank may call an additional amount of such unpaid subscriptions not to exceed in any one year one percent of the total subscriptions of the members for the following purposes:

i) To redeem prior to maturity, or otherwise discharge its liability on, all or part of the outstanding principal of any loan guaranteed by it in respect of which the debtor is in default.

ii) To repurchase, or otherwise discharge its liability on, all or part of its own outstanding borrowings.

Section 8. *Miscellaneous operations*

In addition to the operations specified elsewhere in this Agreement, the Bank shall have the power:

i) To buy and sell securities it has issued and to buy and sell securities which it has guaranteed or in which it has invested, provided that the Bank shall obtain the approval of the member in whose territories the securities are to be bought or sold.

ii) To guarantee securities in which it has invested for the purpose of facilitating their sale.

iii) To borrow the currency of any member with the approval of that member.

iv) To buy and sell such other securities as the Directors by a three-fourths majority of the total voting power may deem proper for the investment of all or part of the special reserve under Section 6 of this Article.

In exercising the powers conferred by this Section, the Bank may deal with any person, partnership, association, corporation or other legal entity in the territories of any member.

Section 9. *Warning to be placed on securities*

Every security guaranteed or issued by the Bank shall bear on its face a conspicuous statement to the effect that it is not an obligation of any government unless expressly stated on the security.

Section 10. *Political activity prohibited*

The Bank and its officers shall not interfere in the political affairs of any member; nor shall they be influenced in their decisions by the political character of the member or members concerned. Only economic considerations shall be relevant to their decisions, and these considerations shall be weighed impartially in order to achieve the purposes stated in Article I.

Article V

Organization and Management.

Section 1. *Structure of the Bank*

The Bank shall have a Board of Governors, Executive Directors, a President and such other officers and staff to perform such duties as the Bank may determine.

Section 2. *Board of Governors*

a) All the powers of the Bank shall be vested in the Board of Governors consisting of one governor and one alternate appointed by each member in such manner as it may determine. Each governor and each alternate shall serve for five years, subject to the pleasure of the member appointing him, and may be reappointed. No alternate may vote except in the absence of his principal. The Board shall select one of the governors as Chairman.

b) The Board of Governors may delegate to the Executive Directors authority to exercise any powers of the Board, except the power to:

i) Admit new members and determine the conditions of their admission;
ii) Increase or decrease the capital stock;
iii) Suspend a member;
iv) Decide appeals from interpretations of this Agreement given by the Executive Directors;
v) Make arrangements to cooperate with other international organizations (other than informal arrangements of a temporary and administrative character);
vi) Decide to suspend permanently the operations of the Bank and to distribute its assets;
vii) Determine the distribution of the net income of the Bank.

c) The Board of Governors shall hold an annual meeting and such other meetings as may be provided for by the Board or called by the Executive Directors. Meetings of the Board shall be called by the Directors whenever requested by five members or by members having one-quarter of the total voting power.

d) A quorum for any meeting of the Board of Governors shall be a majority of the Governors, exercising not less than two-thirds of the total voting power.

e) The Board of Governors may by regulation establish a procedure whereby the Executive Directors, when they deem such action to be in the best interests of the Bank, may obtain a vote of the Governors on a specific question without calling a meeting of the Board.

f) The Board of Governors, and the Executive Directors to the extent authorized, may adopt such rules and regulations as may be necessary or appropriate to conduct the business of the Bank.

g) Governors and alternates shall serve as such without compensation from

the Bank, but the Bank shall pay them reasonable expenses incurred in attending meetings.

h) The Board of Governors shall determine the remuneration to be paid to the Executive Directors and the salary and terms of the contract of service of the President.

Section 3. *Voting*

a) Each member shall have two hundred fifty votes plus one additional vote for each share of stock held.

b) Except as otherwise specifically provided, all matters before the Bank shall be decided by a majority of the votes cast.

Section 4. *Executive Directors*

a) The Executive Directors shall be responsible for the conduct of the general operations of the Bank, and for this purpose, shall exercise all the powers delegated to them by the Board of Governors.

b) There shall be twelve Executive Directors, who need not be governors, and of whom:

i) five shall be appointed, one by each of the five members having the largest number of shares;

ii) seven shall be elected according to Schedule B by all the Governors other than those appointed by the five members referred to in (i) above.

For the purpose of this paragraph, „members" means governments of countries whose names are set forth in Schedule A, whether they are orginal members or become members in accordance with Article II, Section 1 (b). When governments of other countries become members, the Board of Governors may, by a four-fifths majority of the total voting power, increase the total number of directors by increasing the number of directors to be elected.

Executive directors shall be appointed or elected every two years.

c) Each executive director shall appoint an alternate with full power to act for him when he is not present. When the executive directors appointing them are present, alternates may participate in meetings but shall not vote.

d) Directors shall continue in office until their successors are appointed or elected. If the office of an elected director becomes vacant more than ninety days before the end of his term, another director shall be elected for the remainder of the term by the governors who elected the former director. A majority of the votes cast shall be required for election. While the office remains vacant, the alternate of the former director shall exercise his powers, except that of appointing an alternate.

e) The Executive Directors shall function in continuous session at the principal office of the Bank and shall meet as often as the business of the Bank may require.

f) A quorum for any meeting of the Executive Directors shall be a majority of the Directors, exercising not less than one-half of the total voting power.

g) Each appointed director shall be entitled to cast the number of votes allotted under Section 3 of this Article to the member appointing him. Each elected director shall be entitled to cast the number of votes which counted toward his election. All the votes which a director is entitled to cast shall be cast as a unit.

h) The Board of Governors shall adopt regulations under which a member not entitled to appoint a director under (b) above may send a representative to attend any meeting of the Executive Directors when a request made by, or a matter particulary affecting, that member is under consideration.

i) The Executive Directors may appoint such committees as they deem

advisable. Membership of such committees need not be limited to governors or directors or their alternates.

Section 5. *President and staff*

a) The Executive Directors shall select a President who shall not be a governor or an executive director or an alternate for either. The President shall be Chairman of the Executive Directors, but shall have no vote except a deciding vote in case of an equal division. He may participate in meetings of the Board of Governors, but shall not vote at such meetings. The President shall cease to hold office when the Executive Directors so decide.

b) The President shall be chief of the operating staff of the Bank and shall conduct, under the direction of the Executive Directors, the ordinary business of the Bank. Subject to the general control of the Executive Directors, he shall be responsible for the organization, appointment and dismissal of the officers and staff.

c) The President, officers and staff of the Bank, in the discharge of their offices, own their duty entirely to the Bank and to no other authority. Each member of the Bank shall respect the international character of this duty and shall refrain from all attempts to influence any of them in the discharge of their duties.

d) In appointing the officers and staff the President shall, subject to the paramount importance of securing the highest standards of efficiency and of technical competence, pay due regard to the importance of recruiting personnel on as wide a geographical basis as possible.

Section 6. *Advisory Council*

a) There shall be an Advisory Council of not less than seven persons selected by the Board of Governors including representatives of banking, commercial, industrial, labor, and agricultural interests, and with as wide a national representation as possible. In those fields where specialized international organizations exist, the members of the Council representative of those fields shall be selected in agreement with such organizations. The Council shall advise the Bank on matters of general policy. The Council shall meet annually and on such other occasions as the Bank may request.

b) Councillors shall serve for two years and may be reappointed. They shall be paid their reasonable expenses incurred on behalf of the Bank.

Section 7. *Loan committees*

The committees required to report on loans under Article III, Section 4, shall be appointed by the Bank. Each such committee shall include an expert selected by the governor representing the member in whose territories the project is located and one or more members of the technical staff of the Bank.

Section 8. *Relationship to other international organizations*

a) The Bank, within the terms of this Agreement, shall cooperate with any general international organization and with public international organizations having specialized responsibilities in related fields. Any arrangements for such cooperation which would involve a modification of any provision of this Agreement may be affected only after amendment to this Agreement under Article VIII.

b) In making decisions on applications for loans or guarantees relating to matters directly within the competence of any international organization of the types specified in the preceding paragraph and participated in primarily by members of the Bank, the Bank shall give consideration to the views and recommendations of such organization.

Section 9. *Location of offices*

a) The principal office of the Bank shall be located in the territory of the member holding the greatest number of shares.

b) The Bank may establish agencies or branch offices in the territories of any member of the Bank.

Section 10. *Regional offices and councils*

a) The Bank may establish regional offices and determine the location of, and the areas to be covered by, each regional office.

b) Each regional office shall be advised by a regional council representative of the entire area and selected in such manner as the Bank may decide.

Section 11. *Depositories*

a) Each member shall designate its central bank as a depository for all the Bank's holdings of its currency or, if it has no central bank, it shall designate such other institution as may be acceptable to the Bank.

b) The Bank may hold other assets, including gold, in depositories designated by the five members having the largest number of shares and in such other designated depositories as the Bank may select. Initially, at least one-half of the gold holdings of the Bank shall be held in the depository designated by the member in whose territory the Bank has its principal office, and at least forty percent shall be held in the depositories designated by the remaining four members referred to above, each of such depositories to hold, initially, not less than the amount of gold paid on the shares of the members designating it. However, all transfers of gold by the Bank shall be made with due regard to the costs of transport and anticipated requirements of the Bank. In an emergency the Executive Directors may transfer all or any part of the Bank's gold holdings to any place where they can be adequately protected.

Section 12. *Form of holdings of currency*

The Bank shall accept from any member, in place of any part of the member's currency, paid into the Bank under Article II, Section 7 (i), or to meet amortization payments on loans made with such currency, and not needed by the Bank in its operations, notes or similar obligations issued by the Government of the member or the depository designated by such member, which shall be non-negotiable, non-interest-bearing and payable at their par value on demand by credit to the account of the Bank in the designated depository.

Section 13. *Publication of reports and provision of information*

a) The Bank shall publish an annual report containing an audited statement of its accounts and shall circulate to members at intervals of three months or less a summary statement of its financial position and a profit and loss statement showing the results of its operations.

b) The Bank may publish such other reports as it deems desirable to carry out its purposes.

c) Copies of all reports, statements and publications made under this section shall be distributed to members.

Section 14. *Allocation of net income*

a) The Board of Governors shall determine annually what part of the Bank's net income, after making provision for reserves, shall be allocated to surplus and what part, if any, shall be distributed.

b) If any part is distributed, up to two percent non-cumulative shall be paid, as a first charge against the distribution for any year, to each member on the basis of the average amount of the loans outstanding during the year made under Article IV, Section 1 (a) (i), out of currency corresponding to its subscription. If two percent is paid as a first charge, any balance remaining to be distributed shall be paid to all members in proportion to their shares. Payments to each member shall be made in its own currency, or if that currency is not available in other currency acceptable to the member. If such payments are made in currencies other than the member's own currency, the transfer of the currency and its use by the receiving member after payment shall by without restriction by the members.

Article VI

Withdrawal and Suspension of Membership. Suspension of Operations.

Section 1. *Right of members to withdraw*

Any member may withdraw from the Bank at any time by transmitting a notice in writing to the Bank at its principal office. Withdrawal shall become effective on the date such notice is received.

Section 2. *Suspension of membership*

If a member fails to fulfill any of its obligations to the Bank, the Bank may suspend its membership by decision of a majority of the Governors, exercising a majority of the total voting power. The member so suspended shall automatically cease to be a member one year from the date of its suspension unless a decision is taken by the same majority to restore the member to good standing.

While under suspension, a member shall not be entitled to exercise any rights under this Agreement, except the right of withdrawal, but shall remain subject to all obligations.

Section 3. *Cessation of membership in International Monetary Fund*

Any member which ceases to be a member of the International Monetary Fund shall automatically cease after three months to be a member of the Bank unless the Bank by three-fourths of the total voting power has agreed to allow it to remain a member.

Section 4. *Settlement of accounts with governments ceasing to be members*

a) When a government ceases to be a member, it shall remain liable for its direct obligations to the Bank and for its contingent liabilities to the Bank so long as any part of the loans or guarantees contracted before it ceased to be a member are outstanding; but it shall cease to incur liabilities with respect to loans and guarantees entered into thereafter by the Bank and to share either in the income or the expenses of the Bank.

b) At the time a government ceases to be a member, the Bank shall arrange for the repurchase of its shares as a part of the settlement of accounts with such government in accordance with the provisions of (c) and (d) below. For this purpose the repurchase price of the shares shall be the value shown by the books of the Bank on the day the government ceases to be a member.

c) The payment for shares repurchased by the Bank under this section shall be governed by the following conditions:

i) Any amount due to the government for its shares shall be withheld so long as the government, its central bank or any of its agencies remains liable, as borrower or guarantor, to the Bank and such amount may, at the option of

the Bank, be applied on any such liability as it matures. No amount shall be withheld on account of the liability of the government resulting from its subscription for shares under Article II, Section 5 (ii). In any event, no amount due to a member for its shares shall be paid until six months after the date upon which the government ceases to be a member.

ii) Payments for shares may be made from time to time, upon their surrender by the government, to the extent by which the amount due as the repurchase price in (b) above exeeds the aggregate of liabilities on loans and guarantees in (c) (i) above until the former member has received the full repurchase price.

iii) Payments shall be made in the currency of the country receiving payment or at the option of the Bank in gold.

iv) If losses are sustained by the Bank on any guarantees, participations in loans, or loans which were outstanding on the date when the government ceased to be a member, and the amount of such losses exceeds the amount of the reserve provided against losses on the date when the government ceased to be a member, such government shall be obligated to repay upon demand the amount by which the repurchase price of its shares would have been reduced, if the losses had been taken into account when the repurchase price was determined. In addition, the former member government shall remain liable on any call for unpaid subscriptions under Article II, Section 5 (ii), to the extent that it would have been required to respond if the impairment of capital had occurred and the call had been made at the time the repurchase price of its shares was determined.

d) If the Bank suspends permanently its operations under Section 5 (b) of this Article, within six months of the date upon which any government ceases to be a member, all rights of such government shall be determined by the provisions of Section 5 of this Article.

Section 5. *Suspension of operations and settlement of obligations*

a) In an emergency the Executive Directors may suspend temporarily operations in respect of new loans and guarantees pending an opportunity for further consideration and action by the Board of Governors.

b) The Bank may suspend permanently its operations in respect of new loans and guarantees by vote of a majority of the Governors, exercising a majority of the total voting power. After such suspension of operations the Bank shall forthwith cease all acticities, except those incident to the orderly realization, conservation, and preservation of its assets and settlement of its obligations.

c) The liability of all members for uncalled subscriptions to the capital stock of the Bank and in respect of the depreciation of their own currencies shall continue until all claims of creditors, including all contingent claims, shall have been discharged.

d) All creditors holding direct claims shall be paid out of the assets of the Bank, and then out of payments to the Bank on calls on unpaid subscriptions. Before making any payments to creditors holding direct claims, the Executive Directors shall make such arrangements as are necessary, in their judgment, to insure a distribution to holders of contingent claims ratably with creditors holding direct claims.

e) No distribution shall be made to members on account of their subscriptions to the capital stock of the Bank until

i) all liabilities to creditors have been discharged or provided for, and

ii) a majority of the Governors, exercising a majority of the total voting power, have decided to make a distribution.

f) After a decision to make a distribution has been taken under (e) above, the Executive Directors may by a two-thirds majority vote make successive distributions of the assets of the Bank to members until all of the assets have been distributed. This distribution shall be subject to the prior settlement of all outstanding claims of the Bank against each member.

g) Before any distribution of assets is made, the Executive Directors shall fix the proportionate share of each member according to the ratio of its shareholding to the total outstanding shares of the Bank.

h) The Executive Directors shall value the assets to be distributed as at the date of distribution and then proceed to distribute in the following manner:

i) There shall be paid to each member in its own obligations or those of its official agencies or legal entities within its territories, insofar as they are available for distribution, an amount equivalent in value to its proportionate share of the total amount to be distributed.

ii) Any balance due to a member after payment has been made under (i) above shall be paid, in its own currency, insofar as it is held by the Bank, up to an amount equivalent in value to such balance.

iii) Any balance due to a member after payment has been made under (i) and (ii) above shall be paid in gold or currency acceptable to the member, insofar as they are held by the Bank, up to an amount equivalent in value to such balance.

iv) Any remaining assets held by the Bank after payments have been made to members undir (i), (ii), and (iii) above shall be distributed *pro rata* among the members.

i) Any member receiving assets distributed by the Bank in accordance with (h) above, shall enjoy the same rights with respect to such assets as the Bank enjoyed prior to their distribution.

Article VII

Status, Immunities and Privileges.

Section 1. *Purposes of Article*

To enable the Bank to fulfill the functions with which it is entrusted, the status, immunities and privileges set forth in this Article shall be accorded to the Bank in the territories of each member.

Section 2. *Status of the Bank*

The Bank shall possess full juridical personality, and, in particular, the capacity:

i) to contract;

ii) to acquire and dispose of immovable and movable property;

iii) to institute legal proceedings.

Section 3. *Position of the Bank with regard to judicial process*

Actions may be brought against the Bank only in a court of competent jurisdiction in the territories of a member in which the Bank has an office, has appointed an agent for the purpose of accepting service or notice of process, or has issued or guaranteed securities. No actions shall, however, be brought by members or persons acting for or deriving claims from members. The property and assets of the Bank shall, wheresoever located and by whomsoever held, be

immune from all forms of seizure, attachment or execution before the delivery of final judgment against the Bank.

Section 4. *Immunity of assets from seizure*

Property and assets of the Bank, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of seizure by executive or legislative action.

Section 5. *Immunity of archives*

The archives of the Bank shall be inviolable.

Section 6. *Freedom of assets from restrictions*

To the extent necessary to carry out the operations provided for in this Agreement and subject to the provisions of this Agreement, all property and assets of the Bank shall be free from restrictions, regulations, controls and moratoria of any nature.

Section 7. *Privilege for communications*

The official communications of the Bank shall be accorded by each member the same treatment that it accords to the official communications of other members.

Section 8. *Immunities and privileges of officers and employees*

All governors, executive directors, alternates, officers and employees of the Bank

i) shall be immune from legal process with respect to acts performed by them in their official capacity except when the Bank waives this immunity;

ii) not being local nationals, shall be accorded the same immunities from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations and the same facilities as regards exchange restrictions as are accorded by members to the representatives, officials, and employees of comparable rank of other members;

iii) shall be granted the same treatment in respect of travelling facilities as is accorded by members to representatives, officials and employees of comparable rank of other members.

Section 9. *Immunities from taxation*

a) The Bank, its assets, property, income and its operations and transactions authorized by this Agreement, shall be immune from all taxation and from all customs duties. The Bank shall also be immune from liability for the collection or payment of any tax or duty.

b) No tax shall be levied on or in respect of salaries and emoluments paid by the Bank to executive directors, alternates, officials or employees of the Bank who are not local citizens, local subjects, or other local nationals.

c) No taxation of any kind shall be levied on any obligation or security issued by the Bank (including any dividend or interest thereon) by whomsoever held—

i) which discriminates against such obligation or security solely because it is issued by the Bank; or

ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the place or currency in which it is issued, made payable or paid, or the location of any office or place of business maintained by the Bank.

d) No taxation of any kind shall be levied on any obligation or security guaranteed by the Bank (including any dividend or interest thereon) by whomsoever held—

i) which discriminates against such obligation or security solely because it is guaranteed by the Bank; or
ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the location of any office or place of business maintained by the Bank.

Section 10. *Application of Article*

Each member shall take such action as is necessary in its own territories for the purpose of making effective in terms of its own law the principles set forth in this Article and shall inform the Bank of the detailed action which it has taken.

Article VIII

Amendments.

a) Any proposal to introduce modifications in this Agreement, whether emanating from a member, a governor or the Executive Directors, shall be communicated to the Chairman of the Board of Governors who shall bring the proposal before the Board. If the proposed amendment is approved by the Board the Bank shall, by circular letter or telegram, ask all members whether they accept the proposed amendment. When three-fifths of the members, having four-fifths of the total voting power, have accepted the proposed amendments, the Bank shall certify the fact by formal communication addressed to all members.

b) Notwithstanding (a) above, acceptance by all members is required in the case of any amendment modifying

i) the right to withdraw from the Bank provided in Article VI, Section 1;
ii) the right secured by Article II, Section 3 (c);
iii) the limitation on liability provided in Article II, Section 6.

c) Amendments shall enter into force for all members three months after the date of the formal communication unless a shorter period is specified in the circular letter or telegram.

Article IX

Interpretation.

a) Any question of interpretation of the provisions of this Agreement arising between any member and the Bank or between any members of the Bank shall be submitted to the Executive Directors for their decision. If the question particularly affects any member not entitled to appoint an executive director, it shall be entitled to representation in accordance with Article V, Section 4 (h).

b) In any case where the Executive Directors have given a decision under (a) above, any member may require that the question be referred to the Board of Governors, whose decision shall be final. Pending the result of the reference to the Board, the Bank may, so far as it deems necessary, act on the basis of the decision of the Executive Directors.

c) Whenever a disagreement arises between the Bank and a country which has ceased to be a member, or between the Bank and any member during the permanent suspension of the Bank, such disagreement shall be submitted to arbitration by a tribunal of three arbitrators, one appointed by the Bank, another by the country involved and an umpire who, unless the parties otherwise agree, shall be appointed by the President of the Permanent Court of International Justice or such other authority as may have been prescribed by regulation adopted by the Bank. The umpire shall have full power to settle all questions of procedure in any case where the parties are in disagreement with respect thereto.

Article X

Approval Deemed Given.

Whenever the approval of any member is required before any act may be done by the Bank, except in Article VIII, approval shall be deemed to have been given unless the member presents an objection within such reasonable period as the Bank may fix in notifying the member of the proposed act.

Article XI

Final Provisions.

Section 1. *Entry into force*

This Agreements shall enter into force when it has been signed on behalf of governments whose minimum subscriptions comprise not less than sixty-five percent of the total subscriptions set forth in Schedule A and when the instruments referred to in Section 2 (a) of this Article have been deposited on their behalf, but in no event shall this Agreement enter into force before May 1, 1945.

Section 2. *Signature*

a) Each government on whose behalf this Agreement is signed shall deposit with the Government of the United States of America an instrument setting forth that it has accepted this Agreement in accordance with its law and has taken all steps necessary to enable it to carry out all of its obligations under this Agreement.

b) Each government shall become a member of the Bank as from the date of the deposit on its behalf of the instrument referred to in (a) above, except that no government shall become a member before this Agreement enters into force under Section 1 of this Article.

c) The Government of the United States of America shall inform the governments of all countries whose names are set forth in Schedule A, and all governments whose membership is approved in accordance with Article II, Section 1 (b), of all signatures of this Agreement and of the deposit of all instruments referred to in (a) above.

d) At the time this Agreement is signed on its behalf, each government shall transmit to the Government of the United States of America one one-hundredth of one percent of the price of each share in gold or United States dollars for the purpose of meeting administrative expenses of the Bank. This payment shall be credited on account of the payment to be made in accordance with Article II, Section 8 (a). The Government of the United States of America shall hold such funds in a special deposit account and shall transmit them to the Board of Governors of the Bank when the initial meeting has been called under Section 3 of this Article. If this Agreement has not come into force by December 31, 1945, the Government of the United States of America shall return such funds to the governments that transmitted them.

e) This Agreement shall remain open for signature at Washington on behalf of the governments of the countries whose names are set forth in Schedule A until December 31, 1945.

f) After December 31, 1945, this Agreement shall be open for signature on behalf of the government of any country whose membership has been approved in accordance with Article II, Section 1 (b).

g) By their signature of this Agreement, all governments accept it both on their own behalf and in respect of all their colonies, overseas territories, all territories under their protection, suzerainty, or authority and all territories in respect of which they exercise a mandate.

h) In the case of governments whose metropolitan territories have been under enemy occupation, the deposit of the instrument referred to in (a) above may be delayed until one hundred and eighty days after the date on which these territories have been liberated. If, however, it is not deposited by any such government before the expiration of this period, the signature affixed on behalf of that government shall become void and the portion of its subscription paid under (d) above shall be returned to it.

i) Paragraphs (d) and (h) shall come into force with regard to each signatory government as from the date of its signature.

Section 3. *Inauguration of the Bank*

a) As soon as this Agreement enters into force under Section 1 of this Article, each member shall appoint a governor and the member to whom the largest number of shares is allocated in Schedule A shall call the first meeting of the Board of Governors.

b) At the first meeting of the Bord of Governors, arrangements shall be made for the selection of provisional executive directors. The governments of the five countries, to which the largest number of shares are allocated in Schedule A, shall appoint provisional executive directors. If one or more of such governments have not become members, the executive directorships which they would be entitled to fill shall remain vacant until they become members, or until January 1, 1946, whichever is the earlier. Seven provisional executive directors shall be elected in accordance with the provisions of Schedule B and shall remain in office until the date of the first regular election of executive directors which shall be held as soon as practicable after January 1, 1946.

c) The Board of Governors may delegate to the provisional executive directors any powers except those which may not be delegated to the Executive Directors.

d) The Bank shall notify members when it is ready to commence operations.

Done at Washington, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Government of the United States of America, which shall transmit certified copies to all governments whose names are set forth in Schedule A and to all governments whose membership is approved in accordance with Article II, Section 1 (b).

Schedule A

Subscriptions.

	(millions of dollars)		*(millions of dollars)*
Australia	200	Denmark[1])	
Belgium	225	Dominican Republic	2
Bolivia	7	Ecuador	3.2
Brazil	105	Egypt	40
Canada	325	El Salvador	1
Chile	35	Ethiopia	3
China	600	France	450
Colombia	35	Greece	25
Costa Rica	2	Guatemala	2
Cuba	35	Haiti	2
Czechoslovakia	125	Honduras	1

1) The quota of Denmark shall be determined by the Bank after Denmark accepts membership in accordance with these Articles of Agreement.

	(millions of dollars)		*(millions of dollars)*
Iceland	1	Peru	17.5
India	400	Philippine Commonwealth	15
Iran	24	Poland	125
Iraq	6	Union of South Africa	100
Liberia	.5	Union of Soviet Socialist Republics	1200
Luxembourg	10	United Kingdom	1300
Mexico	65	United States	3175
Netherlands	275	Uruguay	10.5
New Zealand	50	Venezuela	10.5
Nicaragua	.8	Yugoslavia	40
Norway	50		
Panama	.2		
Paraguay	.8	Total	9100

Schedule B

Election of Executive Directors.

1. The election of the elective executive directors shall be by ballot of the Governors eligible to vote under Article V, Section 4 (b).

2. In balloting for the elective executive directors, each governor eligible to vote shall cast for one person all of the votes to which the member appointing him is entitled under Section 3 of Article V. The seven persons receiving the greatest number of votes shall be executive directors, except that no person who receives less than fourteen percent of the total of the votes which can be cast (eligible votes) shall be considered elected.

3. When seven persons are not elected on the first ballot, a second ballot shall be held in which the person who received the lowest number of votes shall be ineligible for election and in which there shall vote only (a) those governors who voted in the first ballot for a person not elected and (b) those governors whose votes for a person elected are deemed under 4 below to have raised the votes cast for that person above fifteen percent of the eligible votes.

4. In determining whether the votes cast by a governor are to be deemed to have raised the total of any person above fifteen percent of the eligible votes, the fifteen percent shall be deemed to include, first, the votes of the governor casting the largest number of votes for such person, then the votes of the governor casting the next largest number, and so on until fifteen percent is reached.

5. Any governor, part of whose votes must be counted in order to raise the total of any person above fourteen percent shall be considered as casting all of his votes for such person even if the total votes for such person thereby exceed fifteen percent.

6. If, after the second ballot, seven persons have not been elected, further ballots shall be held on the same principles until seven persons have been elected, provided that after six persons are elected, the seventh may be elected by a simple majority of the remaining votes and shall be deemed to have been elected by all such votes.

Sjá greinargerð við samkomulag nr. 54 um Alþjóðagjaldeyrissjóðinn.

Nr. 56. *Lake Success, 13. febrúar 1946.*

Samningur um réttindi og griðhelgi Sameinuðu þjóðanna.

Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

I. KAFLI
Aðildarhæfi.

1. gr.

Sameinuðu þjóðirnar skulu taldar persóna að lögum.

Þær skulu til þess bærar:

a) að vera aðilar að samningum;

b) að eignast og afsala fasteignum eða lausafé;

c) að sækja mál fyrir rétti.

ARTICLE I
Juridical Personality.

Section 1

The United Nations shall possess juridical personality. It shall have the capacity:

a) to contract;

b) to acquire and dispose of immovable and movable property;

c) to institute legal proceedings.

II. KAFLI
Fasteignir, sjóðir og aðrar eignir.

2. gr.

Sameinuðu þjóðirnar, eignir þeirra og eigur, skulu, hvar sem þær eru, undanþegnar hvers konar lögsókn, nema því aðeins, að stofnunin hafi í ákveðnu tilviki afsalað sér undanþágu þessari. Það er þó áskilið, að slíkt afsal undanþágu feli eigi í sér heimild til aðfarar að lögum.

3. gr.

Bækistöðvar hinna Sameinuðu þjóða skulu friðhelgar. Eignir og eigur Sameinuðu þjóðanna, hvar sem þær kunna að geymast, skulu undanþegnar rannsókn, eignaupptöku, eignarnámi og hvers konar öðrum afskiptum af hálfu framkvæmdar-, dóms- eða löggjafarvalds.

4. gr.

Skjalasafn Sameinuðu þjóðanna og hvers konar plögg, sem í þess eign eða vörzlu eru, skulu friðhelg, hvar sem þau eru.

5. gr.

Án tillits til fjárhagshamla eða gjaldfrests skal Sameinuðu þjóðunum heimilt

ARTICLE II
Property, Funds and Assets.

Section 2

The United Nations, its property and assets wherever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except insofar as in any particular case it has expressly waived its immunity. It is, however, understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution.

Section 3

The premies of the United Nations shall be inviolable. The property and assets of the United Nations, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation and any other form of interference, whether by executive, administrative, judicial or legislative action.

Section 4

The archives of the United Nations, and in general all documents belonging to it or held by it, shall be inviolable wherever located.

Section 5

Without being restricted by financial controls, regulations or moratoria of any kind,

a) að eiga fjármagn í gulli eða hvers konar gjaldeyri og hafa bankareikninga í hvers konar gjaldmiðli;

b) að yfirfæra sjóði sína, gull eða gjaldeyri frá einu ríki til annars, eða innan sérhvers ríkis, og hafa skipti á gjaldeyri eftir vild.

a) the United Nations may hold funds, gold or currency of any kind and operate accounts in any currency;

b) The United Nations shall be free to transfer its funds, gold or currency from one country to another or within any country and to convert any currency held by it into any other currency.

6. gr.

Í framkvæmdum samkvæmt 5. gr. að framan skulu Sameinuðu þjóðirnar taka til greina hvers konar tillögur frá ríkisstjórnum hinna ýmsu meðlima, eftir því sem samrýmanlegt er hagsmunum stofnunarinnar.

Section 6

In exercising, its rights under Section 5 above, the United Nations shall pay due regard to any representations made by the Government of any Member insofar as it is considered that effect can be given to such representations without detriment to the interests of the United Nations.

7. gr.

Sameinuðu þjóðirnar, eigur þeirra, tekjur og eignir skulu vera:

a) undanþegnar öllum beinum sköttum; það er þó áskilið, að Sameinuðu þjóðirnar fari ekki fram á undanþágu frá sköttum, sem í eðli sínu eru endurgjald fyrir tiltekin hlunnindi;

b) undanþegnar tollum og hvers konar hömlum og banni á inn- og útflutningi, að því er snertir muni, sem Sameinuðu þjóðirnar flytja til lands eða frá til eigin notkunar. Það er þó áskilið, að eigi skuli munir, sem þannig eru fluttir inn, seldir í því landi, án þess að fylgt sé þeim skilyrðum, sem ríkisstjórn þess lands kann að setja;

c) undanþegnar tollum, inn- og útflutningshömlum og banni í sambandi við rit og aðrar útgáfur sínar.

Section 7

The United Nations, its assets, income and other property shall be:

a) exempt from all direct taxes; it is understood, however, that the United Nations will not claim exemption from taxes which are, in fact, no more than charges for public utility services;

b) exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the United Nations for its official use. It is understood, however, that articles imported under such exemption will not be sold in the country into which they were imported except under conditions agreed with the Government of that country;

c) exempt from customs duites and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of its publications.

8. gr.

Enda þótt Sameinuðu þjóðirnar muni almennt ekki fara fram á undanþágu frá leyfisgjöldum og sköttum vegna sölu fasteigna eða lausafjár, þar sem slík gjöld eru innifalin í söluverði, munu aðilar Sameinuðu þjóðanna þó, þegar unnt er, gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að slík gjöld séu endurgreidd, þar sem um er

Section 8

While the United Nations will not, as a general rule, claim exemption from excise duties and from taxes on the sale of movable and immovable property which form part of the price to be paid. nevertheless when the United Nations is making important purchases for official use of property on which such duties and

að ræða þýðingarmikil kaup á eignum til afnota fyrir stofnunina.

taxes have been charged or are chargeable, Members will, whenever possible, make appropriate administrative arrangements for the remission or return of the amount of duty or tax.

III. KAFLI
Hlunnindi varðandi samgöngumál.

9. gr.

Sameinuðu þjóðirnar skulu innan meðlimsríkjanna eigi njóta verri kjara en fulltrúar erlendra ríkja að því er snertir forgangsleyfi og gjöld fyrir póstsendingar, símskeyti og önnur fjarskipti; þá skulu þær og í sambandi við fréttaflutning og upplýsingar til blaða og útvarps eiga rétt á sama gjaldtaxta og notaður er við fréttasendingar blaða. Ritskoðun skal eigi beita að því er snertir opinber bréfaviðskipti Sameinuðu þjóðanna.

10. gr.

Sameinuðu þjóðunum skal heimilt að nota dulmál og senda og taka á móti pósti með sérstökum sendiboðum eða í póstpokum, sem háðir séu sömu reglum og gilda um slíkar sendingar fulltrúa erlendra ríkja.

IV. KAFLI
Fulltrúar meðlimsríkja.

11. gr.

Fulltrúar aðila hjá aðal- og aukastofnunum Sameinuðu þjóðanna svo og á alþjóðafundum, sem kvaddir eru saman á vegum Sameinuðu þjóðanna, skulu njóta eftirtalinna sérréttinda, meðan þeir rækja skyldustörf sín eða eru á ferðalagi til fundar eða frá:

a) undanþágu frá handtökum og gæzluvarðhaldi, löghaldi á farangri, svo og frá lögsókn vegna ummæla í ræðu eða riti, meðan þeir gæta starfa sinna;

ARTICLE III
Facilities in Respect of Communications.

Section 9

The United Nations shall enjoy in the territory of each Member for its official communications treatment not less favourable than that accorded by the Government of that Member to any other Government including its diplomatic mission in the matter of priorities, rates and taxes on mails, cables, telegrams, radiograms, telephotos, telephone and other communications; and press rates for information to the press and radio. No censorship shall be applied to the official correspondence and other official communications of the United Nations.

Section 10

The United Nations shall have the right to use codes and to despatch and receive its correspondence by courier or in bags, which shall have the same immunities and privileges as diplomatic couriers and bags.

ARTICLE IV
The Representatives of Members.

Section 11

Representatives of Members to the principal and subsidiary organs of the United Nations and to conferences convened by the United Nations, shall, while exercising their functions and during their journey to and from the place of meeting, enjoy the following privileges and immunities:

a) immunity from personal arrest or detension and from seizure of their personal baggage, and, in respect of words spoken or written and all acts done by them in their capacity as representatives, immunity from legal process of every kind;

b) friðhelgi varðandi skjöl öll og plögg;

c) réttar til að nota dulmál og taka á móti póstsendingum með sendiboðum eða í innsigluðum póstpokum;

d) undanþágu fyrir sjálfa sig og maka sína frá innflytjendahömlum, skráningu útlendinga eða þegnskyldu í því ríki, sem þau dvelja í eða ferðast gegnum við skyldustörf sín;

e) sömu réttinda og fulltrúar erlendra ríkja, sem í landinu dvelja um stundarsakir, að því er snertir gjaldeyris- eða yfirfærsluhömlur;

f) sömu sérréttinda varðandi farangur og fulltrúar erlendra ríkja njóta;

g) annarra þeirra sérréttinda, sem ekki eru ósamrýmanleg því, er að ofan segir og fulltrúar erlendra ríkja njóta, þó þannig, að embættismenn þessir skulu ekki eiga rétt á undanþágu frá tollgreiðslum á innfluttum vörum (öðrum en persónulegum farangri) eða frá leyfisgjöldum og söluskatti.

12. gr.

Til þess að tryggja fulltrúum meðlimsríkja hjá aðal- eða aukastofnunum Sameinuðu þjóðanna og á alþjóðafundum, sem kvaddir eru saman á vegum Sameinuðu þjóðanna, fullkomið málfrelsi og óháða framkvæmd skyldustarfa, skal undanþága þeirra frá lögsókn vegna ummæla þeirra í ræðu eða riti og hvers konar verknaður við framkvæmd skyldustarfa haldast óbreytt, enda þótt aðilar þessir séu eigi lengur fulltrúar meðlimsríkja.

13. gr.

Þar sem skattgreiðsla er bundin lögheimili, skal dvöl fulltrúa aðila hjá aðal- eða aukastofnunum Sameinuðu þjóðanna og á alþjóðafundum, sem kvaddir eru saman á þeirra vegum, eigi talin til lögheimilis.

b) inviolability for all papers and documents;

c) the right to use codes and to receive papers or correspondence by courier or in sealed bags;

d) exemption in respect of themselves and their spouses from immigration restrictions, aliens registration or national service obligations in the state they are visiting or through which they are passing in the exercise of their functions;

e) the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to representatives of foreign governments on temporary official missions;

f) the same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic envoys, and also;

g) such other privileges, immunities and facilities not inconsistent with the foregoing as diplomatic envoys enjoy, except that they shall have no right to claim exemption from customs duties on goods imported (otherwise than as part of their personal baggage) or from excise duties or sales taxes.

Section 12

In order to secure, for the representatives of Members of the principal and subsidiary organs of the United Nations and to conferences convened by the United Nations, complete freedom of speech and independence in the discharge of their duties, the immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts done by them in discharging their duties shall continue to be accorded, notwithstanding that the persons concerned are no longer the representatives of Members.

Section 13

Where the incidence of any form of taxation depends upon residence, periods during which the representatives of Members to the principal and subsidiary organs of the United Nations and to conferences convened by the United Nations are present in a state for the discharge of

14. gr.

Eigi eru sérréttindi veitt fulltrúum aðila þeirra sjálfra vegna, heldur til þess að tryggja óháða framkvæmd skyldustarfa þeirra í þágu Sameinuðu þjóðanna. Meðlimsríki er því eigi einungis heimilt, heldur ber því skylda til að falla frá undanþágu fulltrúa síns, hvenær sem það ríki telur, að undanþága mundi hefta réttan gang máls og brottfall hennar sé samrýmanlegt því sjónarmiði, sem til grundvallar undanþágunni liggur.

15. gr.

Ákvæði 11., 12. og 13. gr. eiga ekki við, þegar um er að ræða samband fulltrúa við yfirvöld ríkis þess, sem hann er ríkisborgari í eða er eða hefur verið fulltrúi fyrir.

16. gr.

Í kafla þessum skal hugtakið „fulltrúi" talið ná yfir alla aðalfulltrúa, varafulltrúa, ráðunauta, sérfræðinga og ritara sendinefnda.

V. KAFLI

Embættismenn.

17. gr.

Aðalritari mun ákveða flokka þeirra embættismanna, sem fyrirmæli þessa kafla og VII. kafla skuli ná til. Skal hann leggja flokkun þessa fyrir allsherjarþingið. Síðan skal flokkunin tilkynnt ríkisstjórnum allra meðlimsríkja Sameinuðu þjóðanna. Nöfn embættismanna þeirra, sem til hinna ýmsu flokka teljast, skal jafnan tilkynna ríkisstjórnum meðlimsríkja.

18. gr.

Embættismenn Sameinuðu þjóðanna skulu:

their duties shall not be considered as periods of residence.

Section 14

Privileges and immunities are accorded to the representatives of Members not for the personal benefit of the individuals themselves, but in order to safeguard the independent exercise of their functions in connection with the United Nations. Consequently a Member not only has the right but is under a duty to waive the immunity of its representative in any case where in the opinion of the Member the immunity would impede the course of justice, and it can be waived without prejudice to the purpose for which the immunity is accorded.

Section 15

The provisions of Sections 11, 12 and 13 are not applicable as between a representative and the authorities of the state of which he is a national or of which he is or has been the representative.

Section 16

In this article the expression "representatives" shall be deemed to include all delegates, deputy delegates, advisers, technical experts and secretaries of delegations.

ARTICLE V

Officials.

Section 17

The Secretary-General will specify the categories of officials to which the provisions of this Article and Article VII shall apply. He shall submit these categories to the General Assembly. Thereafter these categories shall be communicated to the Governments of all Members. The names of the officials included in these categories shall from time to time be made known to the Governments of Members.

Section 18

Officials of the United Nations shall:

a) undanþegnir lögsókn vegna ummæla sinna í ræðu eða riti svo og vegna allra embættisverka sinna;

b) undanþegnir sköttum af launum sínum og tekjum frá Sameinuðu þjóðunum;

c) undanþegnir þegnskyldu;

d) undanþegnir ásamt mökum sínum og skyldmennum á framfæri þeirra innflytjendahömlum og skráningu útlendinga;

e) njóta sömu sérréttinda varðandi gjaldeyrisyfirfærslu og veitt eru hliðstæðum embættismönnum, sem eru fulltrúar erlendra ríkja í hlutaðeigandi landi;

f) eiga, þegar ófriður vofir yfir, kost á fyrir sjálfa sig, maka og skyldmenni á þeirra framfæri sömu hlunnindum varðandi heimflutning og fulltrúar erlendra ríkja njóta;

g) eiga rétt á að flytja inn án tollgreiðslu húsgögn sín og búsmuni, þegar þeir í fyrsta sinn flytjast til embættisstarfa í hlutaðeigandi landi.

19. gr.

Auk þeirra sérréttinda, sem til eru tekin í 18. gr., skulu aðalritari og allir aðstoðaraðalritarar njóta, að því er sjálfa þá varðar, maka þeirra og ófjárráða börn þeirra, sömu sérréttinda, sem veitt eru fulltrúum erlendra ríkja samkvæmt þjóðarrétti.

20. gr.

Sérréttindi eru veitt embættismönnum vegna hagsmuna Sameinuðu þjóðanna, en eigi sjálfra þeirra vegna. Aðalritara skal heimilt og skylt að falla frá sérréttindum embættismanna, þegar þau að hans áliti mundu hefta réttan gang máls og brottfall undanþágunnar er samrýmanlegt sjónarmiðum þeim, sem til grundvallar undanþágunni liggja. Öryggisráði skal heimilt að falla frá sérréttindum aðalritara.

a) be immune from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity;

b) be exempt from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the United Nations;

c) be immune from national service obligations;

d) be immune, together with their spouses and relatives dependent on them, from immigration restrictions and alien registration;

e) be accorded the same privileges in respect of exchange facilities as are accorded to the officials of comparable ranks forming part of diplomatic missions to the Government concerned;

f) be given, together with their spouses and relatives dependent on them, the same repatriation facilities in time of international crisis as diplomatic envoys;

g) have the right to import free of duty their furniture and effects at the time of first taking up their post in the country in question.

Section 19

In addition to the immunities and privileges specified in Section 18, the Secretary-General and all Assistant Secretaries-General shall be accorded in respect of themselves, their spouses and minor children, the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic envoys, in accordance with international law.

Section 20

Privileges and immunities are granted to officials in the interests of the United Nations and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive the immunity of any official in any case where, in his opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the United Nations. In the case of the Secretary-

21. gr.

Sameinuðu þjóðirnar skulu hafa samvinnu við hlutaðeigandi yfirvöld meðlimsríkjanna til þess að auðvelda réttan gang mála, tryggja framkvæmd lögreglusamþykkta og koma í veg fyrir sérhverja misnotkun í sambandi við sérréttindi þau, er um ræðir í þessum kafla.

General, the Security Council shall have the right to waive immunity.

Section 21

The United Nations shall co-operate at all times with the appropriate authorities of Members to facilitate the proper administration of justice, secure the observance of police regulations and prevent the occurrance of any abuse in connection with the privileges, immunities and facilities mentioned in this Article.

VI. KAFLI

Sérfræðingar á vegum Sameinuðu þjóðanna.

22. gr.

Sérfræðingar (aðrir en embættismenn, sbr. V. kafla), sem í sendiförum eru fyrir Sameinuðu þjóðirnar, skulu, meðan á slíku ferðalagi stendur eða í sambandi við það, njóta þeirra sérréttinda, sem nauðsynleg eru til þess að þeir fái óháðir rækt skyldustörf sín.

Sérstaklega skal þeim veitt:

a) undanþága frá handtöku, gæzluvarðhaldi og löghaldi á farangri;

b) undanþágu frá lögsókn varðandi ummæli sín í ræðu eða riti svo og hvers konar verk, sem unnin eru í sambandi við sendiförina.

Undanþága þessi skal haldast einnig eftir að sendiförinni er lokið;

c) friðhelgi fyrir hvers konar skjöl og plögg;

d) réttindi til að nota dulmál gagnvart Sameinuðu þjóðunum og taka á móti pósti og skjölum frá sérstökum sendiboðum eða í innsigluðum póstpokum;

e) sömu hlunnindi og fulltrúar erlendra ríkja í sérstökum sendiförum njóta, að því er snertir gjaldeyrisyfirfærslu og gjaldeyrishömlur;

ARTICLE VI

Experts on Mission for the United Nations.

Section 22

Experts (other than officials coming within the scope of Article V) performing missions for the United Nations shall be accorded such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions during the period of their missions, including the time spent on journeys in connection with their missions. In particular they shall be accorded:

a) immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage;

b) in respect of words spoken or written and acts done by them in the course of the performance of their mission, immunity from legal process of every kind. This immunity from legal process shall continue to be accorded notwithstanding that the persons concerned are no longer employed on missions for the United Nations;

c) inviolability for all papers and documents;

d) for the purpose of their communications with the United Nations, the right to use codes and to receive papers or correspondence by courier or in sealed bags;

e) the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to representatives of foreign governments on temporary official missions;

f) sömu réttindi og fulltrúum erlendra ríkja er veitt varðandi persónulegan farangur.

23. gr.

Sérréttindi eru veitt sérfræðingum vegna hagsmuna Sameinuðu þjóðanna, en ekki vegna persónulegra hagsmuna sérfræðinganna. Aðalritara skal heimilt og ber skylda til að falla frá undanþáguheimild sérfræðings, ef slík undanþága mundi að hans áliti hefta réttan gang máls og brottfall hennar er samrýmanlegt hagsmunum Sameinuðu þjóðanna.

f) the same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic envoys.

Section 23

Privileges and immunities are granted to experts in the interests of the United Nations and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive the immunity of any expert in any case where, in his opinion, the immunity would impede the course of justice and it can be waived without prejudice to the interests of the United Nations.

VII. KAFLI

Ferðabréf Sameinuðu þjóðanna (laissez-passer).

24. gr.

Sameinuðu þjóðunum skal heimilt að gefa út ferðabréf (laissez-passer) fyrir embættismenn sína. Ferðabréf þessi skulu viðurkennd og virt sem löggild ferðaskírteini af yfirvöldum meðlimsríkja, sbr. 25. gr.

25. gr.

Umsóknir um áritanir á ferðabréf Sameinuðu þjóðanna (þar sem þeirra er krafizt), skulu afgreiddar svo fljótt, sem auðið er, enda fylgi þeim yfirlýsing um, að handhafar þeirra séu á ferðalagi á vegum Sameinuðu þjóðanna. Auk þess skal greitt fyrir tafarlausu ferðalagi handhafa ferðabréfa þessara.

26. gr.

Sams konar hlunnindi og veitt eru skv. 25. gr. skulu einnig veitt sérfræðingum og öðrum aðilum, sem í stað ofangreindra ferðabréfa sýna skírteini um það, að þeir ferðist á vegum Sameinuðu þjóðanna.

27. gr.

Aðalritari, aðstoðar-aðalritarar og forstjórar, sem ferðast með ferðabréf Sameinuðu þjóðanna og á vegum þeirra, skulu

ARTICLE VII

United Nations Laissez-Passer.

Section 24

The United Nations may issue United Nations laissez-passer to its officials. These laissez-passer shall be recognized and accepted as valid travel documents by the authorities of Members, taking into account the provisions of Section 25.

Section 25

Applications for visas (where required) from the holders of United Nations laissez-passer, when accompanied by a certificate that they are travelling on the business of the United Nations, shall be dealt with as speedily as possible. In addition, such persons shall be granted facilities for speedy travel.

Section 26

Similar facilities to those specified in section 25 shall be accorded to experts and other persons who, though not the holders of United Nations laissez-passer, have a certificate that they are travelling on the business of the United Nations.

Section 27

The Secretary-General, Assistant Secretaries-General and Directors travelling on United Nations laissez-passer on

njóta sömu hlunninda og fulltrúar erlendra ríkja njóta.

28. gr.

Ákvæðum þessa kafla má einnig fylgja að því er snertir hliðstæða embættismenn sérstofnana Sameinuðu þjóðanna, enda séu ákvæði þessa efnis í samningum við þær stofnanir, sbr. 63. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna.

the business of the United Nations shall be granted the same facilities as are accorded to diplomatic envoys.

Section 28

The provisions of this article may be applied to the comparable officials of specialized agencies if the agreements for relationship made under Article 63 of the Charter so provide.

VIII. KAFLI

Lausn deilumála.

29. gr.

Sameinuðu þjóðirnar skulu kveða á um viðeigandi lausn

a) ágreiningsatriða, sem rísa kunna í sambandi við samninga, eða annarra deilumála á einkamálaréttarsviðinu, sem Sameinuðu þjóðirnar eru aðilar að;

b) deilumála, sem snerta embættismann Sameinuðu þjóðanna, sem vegna embættis síns nýtur sérréttinda, enda hafi aðalritari eigi fallið frá þeim sérréttindum.

30. gr.

Hvers konar ágreiningi um skýringu eða framkvæmd samnings þessa skal skotið til milliríkjadómsins, nema því aðeins, að samkomulag verði með aðilum um að notfæra aðra leið til úrskurðar. Ef ágreiningur rís á milli Sameinuðu þjóðanna annars vegar og meðlimsríkis hins vegar, skal óskað álitsgerðar um lögfræðileg atriði, sem um er deilt í samræmi við 96. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna og 65. gr. samþykktar milliríkjadómsins. Álitsgerð dómsins skal talin bindandi fyrir aðila.

ARTICLE VIII

Settlement of Disputes.

Section 29

The United Nations shall make provisions for appropriate modes of settlement of:

a) disputes arising out of contracts or other disputes of a private law character to which the United Nations is a party:

b) disputes involving any official of the United Nations who by reason of his official position enjoys immunity, if immunity has not been waived by the Secretary-General.

Section 30

All differences arising out of the interpretation of application of the present convention shall be referred to the International Court of Justice, unless in any case it is agreed by the parties to have recourse to another mode of settlement. If a difference arises between the United Nations on the one hand and a Member on the other hand, a request shall be made for an advisory opinion on any legal question involved in accordance with Article 96 of the Charter and Article 65 of the Statute of the Court. The opinion given by the Court shall be accepted as decisive by the parties.

LOKAKAFLI

31. gr.

Samningur þessi skal lagður fyrir öll meðlimsríki Sameinuðu þjóðanna til staðfestingar.

FINAL ARTICLE

Section 31

This convention is submitted to every Member of the United Nations for accession.

32. gr.

Staðfesting fer fram með afhendingu staðfestingarskjals til aðalritara Sameinuðu þjóðanna. Samningurinn gengur í gildi fyrir hvern aðila þann dag, sem staðfestingarskjal þess aðila er afhent.

33. gr.

Aðalritari skal tilkynna öllum meðlimsríkjum Sameinuðu þjóðanna afhendingu hinna ýmsu staðfestingarskjala.

34. gr.

Afhending staðfestingarskjals skal skilin svo, að hlutaðeigandi ríki hafi samrýmt löggjöf sína ákvæðum samnings þessa.

35. gr.

Samningur þessi skal halda gildi sínu milli Sameinuðu þjóðanna og hvers þess ríkis, sem afhent hefur staðfestingarskjal sitt, meðan það ríki er meðlimur hinna Sameinuðu þjóða, eða þangað til allsherjarþingið hefur fallizt á endurskoðun samnings þessa og það ríki hefur gerzt aðili að hinum endurskoðaða samningi.

36. gr.

Aðalritara skal heimilt að gera viðbótarsamninga við meðlimsríki um breytingar á samningi þessum að því er snertir það ríki. Slíkir viðbótarsamningar skulu háðir samþykki allsherjarþingsins.

Section 32

Accession shall be effected by deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations and the convention shall come into force as regards each Member on the date of deposit of each instrument of accession.

Section 33

The Secretary-General shall inform all Members of the United Nations of the deposit of each accession.

Section 34

It is understood that, when an instrument of accession is deposited on behalf of any Member, the Member will be in a position under its own law to give effect to the terms of this convention.

Section 35

This convention shall continue in force as between the United Nations and every Member which has deposited an instrument of accession for so long as that Member remains a Member of the United Nations, or until a revised general convention has been approved by the General Assembly and that Member has become a party to this revised convention.

Section 36

The Secretary-General may conclude with any Member or Members supplementary agreements adjusting the provisions of this convention so far as that Member or those Members are concerned. These supplementary agreements shall in each case be subject to the approval of the General Assembly.

Með lögum nr. 13, dags. 1. marz 1948, var ríkisstjórninni heimilað að staðfesta fyrir Íslands hönd samning þann, sem hér er prentaður, en hann var prentaður á íslenzku og ensku sem fylgiskjal með lögunum.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent aðalritara Sameinuðu þjóðanna hinn 10. marz 1948, og gekk samningurinn í gildi samdægurs, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 55, dags. 16. apríl 1948.

Nr. 57. *London, 5. apríl 1946.*

Samningur um möskvastærð fiskinetja og lágmarksstærðir fisktegunda, ásamt ákvæðum viðbætis við samninginn dags. 2. apríl 1953.

Convention for the Regulation of the Meshes of Fishing Nets and the Size Limits of Fish, with 2 Annexes.

I. KAFLI
Til hvers samningurinn nær.

1. gr.

Svæði það, er samningur þessi nær til, skal vera allt hafið innan Norður-Atlantshafs og Norður-Íshafs og aðliggjandi höf, norðan 48. norðurbreiddarbaugs og milli 42. vesturlengdarbaugs og 32. austurlengdarbaugs, að undantekni Eystrasalti og Beltunum sunnan og austan línu, sem hugsast dregin frá Hasenörehöfða til Gnibenhöfða, frá Korshage til Spodsbjerg og frá Gilbjerghöfða til Kullen.

2. gr.

Ekkert atriði samnings þessa skal túlkað á þá leið, að það dragi úr forréttindum skipa, sem skráð eru í löndum samningsaðila eða eru eign þjóðborgara þeirra, til þess að stunda veiðar á hafsvæðum, þar sem samningsríkin hafa ein lögsögu um fiskveiðar.

3. gr.

Ekkert atriði samnings þessa skal túlkað á þá leið, að það dragi úr kröfum samningsríkja að því er varðar landhelgistakmörk.

II. KAFLI
Reglur um möskvastærð fiskinetja og lágmarksstærðir fisktegunda.

4. gr.

Að höldnum ákvæðum 8., 10. og 16. (2. mgr.) greina, skulu ákvæði samnings þessa ná til allra skipa samningsríkja, hvort sem þau stunda veiðar innan hafsvæða þar sem samningsríki hefur eitt lögsögu yfir fiskveiðum, eða utan slíkra hafsvæða.

5. gr. [1])

Bannað er að hafa innanborðs eða nota á nokkru skipi botnvörpur, dragnet eða annars konar net, er draga má eða toga við botn eða nærri botni, með möskvum, sem eru minni en þeir, sem tilgreindir eru í 1. fylgiskjali samnings þessa.

6. gr.

Hvað sem ákvæðum 5. greinar líður, mega þó skip, er veiða makríl, síld og skyldar tegundir, gulllax, ál, fjörsung (Trachinus draco), rækjur, kampalampa, leturhumar eða lindýr, hafa innanborðs og nota net með smærri möskvum en þar greinir,

---

1) 5.—9. gr. samningsins hefir verið breytt og eru þær greinar birtar hér á eftir á ensku.

með þeim skilyrðum, (a) að slík veiðarfæri noti skipin ekki til þess að veiða aðrar tegundir fisks en hér greinar og (b) að öllum fiski, sem með þeim kann að veiðast og eigi nær lágmarksstærð þeirri, er lýst er í II. fylgiskjali samnings þessa, verði þegar eftir veiðina fleygt útbyrðis.

7. gr.

1) Ekkert skip má við veiðar nota nokkurt það tæki, sem þrengir eða heftir á nokkurn hátt möskva þá, sem lýst er í 5. grein samnings þessa.

2) Hvað sem ákvæðum undanfarandi málsgreinar líður, skal þó eigi teljast ólögmætt að festa striga, neti eða öðru efni undir poka botnvörpunets, í því skyni að forða eða draga úr sliti.

8. gr.

Bannað er öllum skipum að hirða nokkurn sjófisk þeirra tegunda, sem tilgreindar eru í II. fylgiskjali samnings þessa, ef fiskurinn er smærri en þar greinir um hverja tegund. Skal tafarlaust fleygja slíkum fiski fyrir borð. Þó er heimilt að geyma slíkan fisk um borð í því skyni að sleppa honum lifandi á öðrum fiskimiðum.

9. gr.

Sérhvert samningsríki skuldbindur sig til þess að banna með lögum innan sinna takmarka að leggja á land, selja, sýna eða láta falan nokkurn fisk, sem tilgreindur er í II. fylgiskjali samnings þessa, ef fiskurinn er smærri en þar greinir um hverja tegund og hefur verið veiddur á miðum þeim, sem tilgreind eru í 1. grein samnings þessa. Skiptir eigi máli, hvort slíkur fiskur er óskorinn, hausskorinn eða sundurskorinn á annan hátt.

10. gr.

Eigi ná ákvæði samnings þessi til fiskveiða í þágu vísindalegra rannsókna né til fisks, sem í slíkum veiðiferðum er veiddur, enda verði hann eigi seldur, sýndur eða látinn falur gegn ákvæðum 9. greinar.

11. gr.

Samningsríkin skuldbinda sig til þess að gera virkar ráðstafanir til þess að framfylgja ákvæðum samnings þessa og refsa fyrir brot gegn þeim, hvert innan sinna landamæra og gagnvart skipum, er frá þeim eru gerð út.

III. KAFLI

Skipun fastanefndar.

12. gr.

1) Samningsríkin skipa hvert um sig einn fulltrúa eða tvo, ef þau óska þess, í fastanefnd.

2) Nefndin kýs sér formann, annaðhvort úr hópi nefndarmanna eða annarra, sem tilnefndir kunna að verða. Sá nefndarmanna, sem kjörinn er til formennsku, skal þegar í stað hætta að vera fulltrúi ríkisstjórnar sinnar, og skal henni rétt að skipa fulltrúa sinn í hans stað.

3) Nefndin setur sér fundarsköp og reglur um kjörtímabil formanns og kjör síðari formanna. Getur nefndin breytt fundarsköpum eftir því, sem þurfa þykir, og nægir til þess meiri hluti atkvæða viðstaddra og atkvæðisbærra nefndarmanna. Formaður greiðir því aðeins atkvæði, að atkvæði séu að öðru leyti jöfn, og ræður atkvæði hans úrslitum.

4) Hvert samningsríki skal ráða einu atkvæði í nefndinni um öll mál, er þessa

grein varða. Skiptir eigi máli, hvort nefndarmenn samningsríkis eru einn eða tveir, né hvor þeirra fer með atkvæðið.

5) Nefndinni ber að athuga, hvort æskilegt sé að gera ákvæði samnings þessa víðtækari eða breyta þeim. Skal hún í þessu efni hafa samráð við Alþjóða-hafrannsóknráðið, eftir því sem við verður komið.

6) Ríkisstjórn Bretlands ber að kveðja nefndina saman til fyrsta fundar í Bretlandi, áður en tvö ár eru liðin frá því að samningur þessi kom til framkvæmda, og til síðari funda að fyrirlagi formanns. Ákveður nefndin stað og stund fyrir síðari fundina.

7) Eigi skal nefndin halda fundi sjaldnar en þriðja hvert ár.

8) Ríkisstjórn Bretlands skal tjá öllum samningsríkjum dagskrá fyrsta fundarins eigi síðar en mánuði áður en hann hefst.

9) Formaður skal afhenda ríkisstjórn Bretlands fundargerðir nefndarfunda, og skal hún senda þær öllum ríkisstjórnum, sem fullgilt hafa samninginn eða gerzt aðilar að honum.

10) Samningsríkin skuldbinda sig til að framkvæma þær ályktanir nefndarinnar um viðauka við eða breytingar á samningi þessum, sem einróma hafa verið samþykktar á nefndarfundi og ríkisstjórnir þær, sem eigi áttu fulltrúa á nefndarfundi, hafa falizt á.

13. gr.

1) Í samningi þessum merkir orðið „skip“:
   a) öll skip eða báta, sem notuð eru til fiskveiða á sjó eða til vinnslu á sjófiski, eða
   b) öll skip eða báta, sem að nokkru eða öllu leyti eru notuð til flutninga á sjófiski,

og skrásett eru í löndum samningsríkja eða eru í eigu þegna þeirra.

2) Orðið „lönd“ (landsvæði) merkir, að því er til samningsríkjanna tekur:
   a) heimaland ríkisins.
   b) landsvæði, sem um er samið af hálfu ríkisstjórnar, samkv. 16. gr., og
   c) hafsvæði þau, þar sem samningsríki hefur eitt lögsögu um fiskveiðar.

14. gr.

Fullgilda skal samning þennan svo fljótt sem auðið er, og skal hann ganga í gildi tveim mánuðum eftir að allar ríkisstjórnir þær, sem hann hafa undirritað, hafa lagt fram fullgildingarskjöl sín, eða fyrr, ef svo semst um milli ríkisstjórna þeirra, er fullgilt hafa samninginn eða gerzt aðilar að honum samkvæmt 15. grein, enda nær hann þá aðeins til þeirra.

15. gr.

1) Allar ríkisstjórnir (nema stjórnir landsvæða, sem ákvæði 16. greinar ná til), sem eigi hafa undirritað samning þennan, geta gerzt aðilar að honum hvenær sem er, eftir að hann hefur gengið í gildi samkvæmt ákvæðum 14. greinar. Aðild skal skriflega tilkynnt ríkisstjórn Bretlands og gengur í gildi þann dag, er tekið er við henni.

2) Ríkisstjórn Bretlands skal skýra öllum ríkisstjórnum, sem undirritað hafa eða aðilar hafa gerzt að samningi þessum, frá öllum nýjum aðildartilkynningum og hvenær við þeim er tekið.

IV. KAFLI

Almenn ákvæði.

16. gr.

1) Um leið og samningsríki undirritar eða fullgildir samning þennan eða síðar, er því heimilt að tilkynna ríkisstjórn Bretlands skriflega þá ósk sína, að samningur-

inn nái til tiltekanna eða allra nýlendna sinna, landsvæða erlendis, verndarsvæða eða landsvæða, sem eru undir forráðum þess eða gæzluvernd. Skal samningurinn þá ná til allra þeirra landsvæða, sem getið er í slíkri tilkynningu, svo og til skipa, sem þar eru skrásett eða eru í eigu þarlendra eigenda, og gengur hann í gildi að þessu leyti þrem mánuðum eftir að ríkisstjórn Brelands hefur tekið við tilkynningunni.

2) Eigi skal samningurinn ná til framangreindra landsvæða, nema slík tilkynning sé gefin þar um.

3) Samningsríki er hvenær sem er heimilt að tilkynna ríkisstjórn Bretlands það skriflega, að það óski þess, að samningur þessi nái eigi lengur til tiltekinna eða allra nýlendna sinna, landsvæða erlendis, verndarsvæða eða landsvæða, sem eru undir forráðum þess eða gæzluvernd, sem tilkynnt hefur verið samkvæmt ákvæðum 1. málsgreinar þessarar greinar, að samningurinn nái til. Skal samningurinn þá hætta að ná til þargreindra landsvæða og til skipa, sem þar eru skrásett eða eru í eigu þarlendra eigenda, og gengur uppsögnin í gildi þrem mánuðum eftir að ríkisstjórn Bretlands hefur tekið við henni.

4) Ríkisstjórn Bretlands ber að skýra öllum ríkisstjórnum, sem undirritað hafa eða gerzt hafa aðilar að samningi þessum, frá því, hverjar tilkynningar henni hafa borizt samkvæmt ákvæðum 1. og 3. málsgreinar þessarar greinar, og jafnframt á hvaða degi samningurinn gangi í gildi eða úr gildi, að því er varðar þargreind landsvæði, hvor sem við á.

17. gr.

Frá þeim tíma, er samningur þessi gengur í gildi, skulu ákvæði hans koma í stað ákvæða milliríkjasamningsins um möskvastærð fiskinetja og lágmarksstærðir fisktegunda, sem gerður var í London 23. marz 1937, að því leyti, sem samningsríki þau, er aðilar voru að þeim samningi, hafa beitt þeim eða beita þeim.

18. gr.

Þegar þrjú ár eru liðin frá því, að samningur þessi gekk í gildi samkvæmt ákvæðum 14. greinar, má segja honum upp með tilkynningu, er stíla skal til ríkisstjórnar Bretlands. Gengur uppsögnin í gildi, að því er snertir ríkisstjórn þá, er upp segir, þrem mánuðum eftir að uppsögninni var veitt móttaka, og ber ríkisstjórn Bretlands að skýra ríkisstjórnum annarra samningríkja frá slíku.

Fylgiskjal I.

1. Á öllum hafsvæðum, sem samningur þessi nær til og tilgreind eru í 1. og 4. grein, nema þeim, sem frá greinir í 2. málsgrein þessa fylgiskjals, skal lágmarksmöskvastærð netja þeirra, sem um getur í 5. grein, vera slík, að þegar möskvar eru teygðir horna í milli eftir lengd netsins, komist flöt mælistika, 80 mm breið og 2 mm þykk, auðveldlega í gegn, þegar netið er vott.

2. Á miðum norðan 66° norðurbreiddar og austan Greenwichlengdarbaugsins og á Íslandsmiðum milli 68. og 62. norðurbreiddarbaugs og 28. og 10. vesturlengdarbaugs skal lágmarksmöskvastærð netja þeirra, sem um getur í 5. grein, vera slík, að þegar möskvar eru teygðir horna í milli eftir lengd netsins, komist flöt mælistika, 110 mm breið og 2 mm þykk, auðveldlega í gegn, þegar netið er vott.

Fylgiskjal II.

Fisktegundir þær, er 6., 8. og 9. grein samnings þessa gilda um, og minnsta stærð hverrar tegundar, er hirða má, landa, selja, sýna eða láta fala, eru sem hér segir:

Fisktegundir:	Lágmarksstærð heilla fiska, mæld frá granarbroddi að sporðblökuenda í cm.
Þorskur (Gadus callarias)	30
Ýsa (Gadus aeglefinus)	27
Lýsingur (Merluccius merluccius)	30
Langlúra (Glyptocephalus cynoglossus)	28
Þykkvalúra (Microstomus kitt)	25
Tunga (Solea solea)	24
Sandhverfa (Scophthalmus maximus)	30
Slétthverfa (Scophthalmus rhombus)	30
Stórkjafta (Lepidorhombus whiff)	25
Lýsa (Gadus merlangus)	20
Sandkoli (Pleuronectes limanda)	20

VIÐBÆTIR
dags. 2. apríl 1953.

Ríkisstjórnir Belgíu, Danmerkur, Frakklands, Hollands, Írlands, Íslands, Noregs, Póllands, Portúgals, Spánar, Svíþjóðar og Sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands of Norður-Írlands, sem gert hafa með sér samning um möskvastærð fiskinetja og lágmarksstærðir fisktegunda, í London 5. apríl 1946, hafa gert sér það ljóst, að samkvæmt 14. grein nefnds samnings, skal hann ganga í gildi tveim mánuðum eftir að öll samningsríkin hafa lagt fram fullgildingarskjöl sín.

Á hinn bóginn telja þær óvíst, hvort sá tveggja mánaða tími muni í öllum tilvikum nægja til þess að láta fiskinet með þeirri lágmarks-möskvastærð, sem ráðgerð er í 5. grein nefnds samnings koma í stað þeirra netja, sem fyrir hendi eru, né til þess að gera ráðstafanir til þess að banna að hirða, setja á land eða selja fisk, sem eigi nær þeirri lágmarksstærð, er 8. og 9. grein samningsins kveða á um.

Samningsríkin telja rétt, að ákvæði samningsins, nema ákvæði 5., 8. og 9. greina, komi til framkvæmda samkvæmt ákvæðum 14. greinar.

Að þessu athuguðu vilja þau gera samkomulag til viðbótar nefndum samningi um að fresta gildistöku sín í milli á ákvæðum 5., 8. og 9. greina hans.

Fyrir því hafa þau orðið ásátt um það, sem hér segir:

1. gr.

Milli aðilja þessa samkomulags er svo um samið, að gildistöku ákvæða 5., 8. og 9. greina nefnds samnings sé frestað um tólf mánaða bil, talið frá gildistöku samningsins samkvæmt 14. grein hans, það er að segja til 5. apríl 1954.

2. gr.

Allar ríkisstjórnir, sem aðiljar kunna að gerast að nefndum samningi samkvæmt ákvæðum 15. greinar hans, skulu teljast bundnar gagnvart ríkisstjórnum þeim, er aðiljar eru að þessu samkomlagi, af ákvæðum þess, en með þeim er gildistöku 5., 8. og 9. greina nefnds samnings frestað til 5. apríl 1954.

3. gr.

Samkomulag þetta gengur í gildi jafnsnemma og samningurinn gengur í gildi samkvæmt ákvæðum 14. greinar hans.

Með lögum nr. 18, dagsett 3. marz 1954, heimilaði Alþingi ríkisstjórninni að ákveða með auglýsingu í Stjórnartíðindum, að ákvæðin í ofangreindum samningi skuli ganga í gildi.

Sú auglýsing nr. 19, var birt samdægurs og gekk samningurinn ásamt viðbæti við hann dags. 2. apríl 1953 í gildi 5. apríl 1954.

Nr. 58.

Ýmsar breytingar á samningi um möskvastærð fiskinetja og lágmarksstærðir fisktegunda, dags. 5. apríl 1946.

Article 5.

No vessel shall carry on board or use any trawl, seine, or other net towed or hauled at or near the bottom of the sea, which has in any part of the net meshes of less dimensions than those specified in Annex I to this Convention; provided that a trawl net made of single twine and containing no manila or sisal in any part may be carried on board or used by a vessel, notwithstanding that such a net has a minimum size of mesh 5 mm. less than the dimensions specified in Annex I to this Convention.

Article 6

Notwithstanding the provisions of Article 5, vessels fishing for mackerel, clupeoid fishes, sand eels *(Ammodytes)*, Norway pout (Gadus esmarkü) smelts, eels, great weevers *(Trachinus* draco), shrimps, prawns, nephrops or molluscs, may carry on board and use nets having meshes of dimensions less than those so specified: provided that a) any fishing instruments used by such vessels for the capture of any of the fish described in this Article shall not be used for the purpose of capturing other kinds of fish: and b) any fish in excess of the percentages set out in Annex III to this Convention, of the species set out in Annex II to this Convention, which may be captured by such instruments and which are of less than the minimum sizes prescribed in Annex II to this Convention shall be returned to the sea immediately after capture.

Article 7

1) No vessel while operating shall use any device by means of which the mesh in any part of a fishing net to which Article 5 of this Convention applies is obstructed or otherwise in effect diminshed.

2) Notwithstanding the provissions of the foregoing paragraph it shall not be deemed unlawful:

i) to attach to the underside of the cod-end of a trawl net any canvas, netting, or other material, for the purpose of preventing or reducing wear or tear; and as from 1st January, 1959, and until 5th April, 1962, and only for trawl nets with a mesh of 110 mm, or more (or, in the case of trawl nets made of single twine and containing no manila or sisal in any part, with a mesh of 105 mm, or more):

ii) to attach a rectangular piece of netting to the upper side of the cod-end of a trawl net to reduce and prevent damage so long as such netting conforms to the following conditions:—

a) this netting shall not have a mesh size less than that specified for the net itself;

b) the netting may be fastend to the cod-end only along the forward and lateral edges of the netting and at no other place in it, and shall be fastened in such a manner that it extends forwards of the splitting strop no more than four meshes and ends not less than four meshes in front of the cod-line mesh; where a splitting strop is not used the netting shall not extend to

more than one-third of the cod-end measured from not less than four meshes in front of the cod-line mesh;

c) the number of meshes in the width of the netting shall be at least one and a half times the number of meshes in the width of that part of the cod-end which is covered, both widths being taken at right angles to the long axis of the cod-end.

Article 8

Subject to the provisions of Annex III to this Convention, no vessel shall retain on board any sea fish of the descriptions set out in Annex II to this Convention, of a less size than the size prescribed therein for each fish, and all such fish shall be returned immediately to the sea; provided that they may be retained on board for the purpose of transplantation to other fishing grounds.

Article 9

Subject to the provisions of Annex III to this Convention, each Contracting Government undertakes to prohibit by regulations the landing, sale, exposure or offer for sale, in its territories of any sea fish of the descriptions set out in Annex II to this Convention which are of a less size than the size prescribed therein for each fish and have been caught in the waters defined in Article 1 of this Convention, whether such fish are whole or have had their heads or any other part removed.

ANNEX I

1) In all waters covered by the Convention, as defined in Article 1 and Article 4, except as provided in paragraph 2) below, the minimum size of mesh for nets referred to in Article 5 shall be such that when the mesh is stretched diagonally lengthwise of the net a flat gauge 80 mm. broad and 2 mm. thick shall pass through it easily when the net is wet; except that during the period from the 5th day of April 1954, to the 4th day of April, 1963, a minimum mesh of 75 mm, shall be permitted; and except that, in the case of seine nets, the minimum size of mesh shall be such that when the mesh is stretched diagonally lengthwise of the net a flat gauge 70 mm. broad and 2 mm. thich shall pass through it easily when the net is wet.

2) In the waters situated north of 66 degrees north latitude and east of the meridian of Greenwich and in Icelandic water between the parallels of 68 degrees and 62 degrees north latitude and between the meridians of 28 degrees and 10 degrees west longitude, the minimum size of mesh for nets referred to in Article 5 shall be such that when mesh is stretched diagonally lengthwise of the net a flat gauge 110 mm. broad and 2 mm. thick shall pass through it easily when the net is wet; except that, in the case of seine nets, the minimum size of mesh shall be such that when the mesh is stretched diagonally lengthwise of the net a flat gauge 100 mm. broad and 2 mm. thick shall pass through it easily when the net is wet.

ANNEX III

In the fisheries set out in Article 6 of this Convention, 10 per cent. by weight of each total landing or part thereof which is not intended for human consumption in the form of fish, may consist of undersized fish of the species set out in Annex II to this Convention.

Síðan samningurinn var samþykktur hefur fastanefnd sú, sem kosin var skv. 12. gr. samningsins, haldið átta fundi, þann síðasta þeirra 3.—6. maí 1960.

Hafa verið gerðar allmargar smábreytingar á samningnum, og virtist hentugast að birta þær greinar samningsins og fylgiskjalanna, sem breytzt hafa, í því formi sem þær eru að afstöðnum 8. fundi.

Nr. 59. *New York, 22. júlí 1946.*

Stofnskrá Alþjóðaheilbrigðisstofnunarinnar.

Constitution of the World Health Organization.

CHAPTER I
Objective.

Article 1

The objective of the World Health Organization (hereinafter called Organization) shall be the attainment by all peoples of the highest possible level of health.

CHAPTER II
Functions.

Article 2

In order to achieve its objective, the functions of the Organization shall be:

a) to act as the directing and co-ordinating authority on international health work;
b) to establish and maintain effective collaboration with the United Nations, specialized agencies, governmental health administrations, professional groups and such other organizations as may be deemed appropriate;
c) to assist Governments, upon request, in strengthening health services;
d) to furnish appropriate technical assistance and, in emergencies, necessary aid upon the request or acceptance of Governments;
e) to provide or assist in providing, upon the request of the United Nations, health services and facilities to special groups, such as the peoples of trust territories;
f) to establish and maintain such adminstrative and technical services as may be required, including epidemiological and statistical services;
g) to stimulate and advance work to eradicate epidemic, endemic and other diseases;
h) to promote, in co-operation with other specialized agencies where necessary, the prevention of accidental injuries;
i) to promote, in co-operation with other specialized agencies where necessary, the improvement of nutrition, housing, sanitation, recreation, economic or working conditions and other aspects of environmental hygiene;
j) to promote co-operation among scientific and professional groups which contribute to the advancement of health;
k) to propose conventions, agreements and regulations, and make recommendations with respect to international health matters and to perform such duties as may be assigned thereby to the Organization and are consistent with its objective;
l) to promote maternal and child health and welfare and to foster the ability to live harmoniously in a changing total environment;
m) to foster activities in the field of mental health, especially those affecting the harmony of human relations;
n) to promote and conduct research in the field of health;
o) to promote improved standards of teaching and training in the health, medical and related professions;
p) to study and report on, in co-operation with other specialized agencies where necessary, administrative and social techniques affecting public health and medi-

cal care from preventive and curative points og view, including hospital services and social security;

q) to provide information, counsel and assistance in the field of health;

r) to assist in developing an informed public opinion among all peoples on matters of health;

s) to establish and revise as necessary international nomenclatures of diseases, of causes of death and of public health practices;

t) to standardize diagnostic procedures as necessary;

u) to develop, establish and promote international standards with respect to food, biological, pharmaceutical and similar products;

v) generally to take all necessary action to attain the objective of the Organization.

CHAPTHER III

Membership and Associate Membership.

Article 3

Membership in the Organization shall be open to all States.

Article 4

Members of the United Nations may become Members of the Organization by signing or otherwise accepting this Constitution in accordance with the provisions of Chapter XIX and in accordance with their constitutional processes.

Article 5

The States whose Governments have been invited to send observers to the International Health Conference held in New York, 1946, may become Members by signing or otherwise accepting this Constitution in accordance with the provisions of Chapter XIX and in accordance with their constitutional processes provided that such signature or acceptance shall be completed before the first session of the Health Assembly.

Article 6

Subject to the conditions of any agreement between the United Nations and the Organization, approved pursuant to Chapter XVI, States which do not become Members in accordance with Articles 4 and 5 may apply to become Members and shall be admitted as Members when their application has been approved by a simple majority vote of the Health Assembly.

Article 7

If a Member fails to meet its financial obligations to the Organization or in other exceptional circumstances, the Health Assembly may, on such conditions as it thinks proper, suspend the voting privileges and services to which a Member is entitled. The Health Assembly shall have the authority to restore such voting privileges and services.

Article 8

Territories or groups of territories which are not responsible for the conduct of their international relations may be admitted as Associate Members by the Health Assembly upon application made on behalf of such territory or group of territories by the Member or other authority having responsibility for their international relations. Representatives of Associate Members to the Health Assembly should be qualified by their technical competence in the field of health and should be chosen from the native population. The nature and extent of the rights and obligations of Associate Members shall be determined by the Health Assembly.

CHAPTER IV
Organs.

Article 9

The work of the Organization shall be carried out by:
a) The World Health Assembly (herein called the Health Assembly);
b) The Executive Board (hereinafter called the Board);
c) The Secretariat.

CHAPTER V
The World Health Assembly.

Article 10

The Health Assembly shall be composed of delegates representing Members.

Article 11

Each Member shall be represented by not more than three delegates, one of whom shall be designated by the Member as chief delegate. These delegates should be chosen from among persons most qualified by their technical competence in the field of health, preferably representing the national health administration of the Member.

Article 12

Alternates and advisers may accompany delegates.

Article 13

The Health Assembly shall meet in regular annual session and in such special sessions as may be necessary. Special sessions shall be convened at the request of the Board or of a majority of the Members.

Article 14

The Health Assembly, at each annual session, shall select the country or region in which the next annual session shall be held, the Board subsequently fixing the place. The Board shall determine the place where a special session shall be held.

Article 15

The Board, after consultation with the Secretary-General of the United Nations, shall determine the date of each annual and special session.

Article 16

The Health Assembly shall elect its President and other officers at the beginning of each annual session. They shall hold office until their successors are elected.

Article 17.

The Health Assembly shall adopt its own rules of procedure.

Article 18

The functions of the Health Assembly shall be:
a) to determine the policies of the Organization;
b) to name the Members entitled to designate a person to serve on the Board;
c) to appoint the Director-General;
d) to review and approve reports and activities of the Board and of the Director-General and to instruct the Board in regard to matters upon which action, study, investigation or report may be considered desirable;

e) to establish such committees as may be considered necessary for the work of the Organization;
f) to supervise the financial policies of the Organization and to review and approve the budget;
g) to instruct the Board and the Director-General to bring to the attention of Members and of international organizations, governmental or non-governmental, any matter with regard to health which the Health Assembly may consider appropriate;
h) to invite any organization, international or national, governmental or non-governmental, which has responsibilities related to those of the Organization, to appoint representatives to participate, without right of vote, in its meetings or in those of the committees and conferences convened under its authority, on conditions prescribed by the Health Assembly but in the case of national organizations, invitations shall be issued only with the consent of the Government concerned;
i) to consider recommendations bearing on health made by the General Assembly, the Economic and Social Council, the Security Council or Trusteeship Council of the United Nations, and to report to them on the steps taken by the Organization to give effect to such recommendations;
j) to report to the Economic and Social Council in accordance with any agreement between the Organization and the United Nations;
k) to promote and conduct research in the field of health by the personnel of the Organization, by the establishment of its own institutions or by co-operation with official or non-official institutions of any Member with the consent of its Government;
l) to establish such other institutions as it may consider desirable;
m) to take any other appropriate action to further the objective of the Organization.

Article 19

The Health Assembly shall have authority to adopt conventions or agreements with respect to any matter within the competence of the Organization. A two-thirds vote of the Healh Assembly shall be required for the adoption of such conventions or agreements, which shall come into force for each Member when accepted by it in accordance with its constitutional processes.

Article 20

Each Member undertakes that it will, within eighteen months after the adoption by the Health Assembly of a convention or agreement, take action relative to the acceptance of such convention or agreement. Each Member shall notify the Director-General of the action taken, and if it does not accept such convention or agreement within the time limit, it will furnish a statement of the reasons for non-acceptance. In case of acceptance, each Member agrees to make an annual report to the Director-General in accordance with Chapter XIV.

Article 21

The Health Assembly shall have authority to adopt regulations concerning:
a) sanitary and quarantine requirements and other procedures designed to prevent the international spread of disease;
b) nomenclatures with respect to diseases, causes of death and public health practices;
c) standards with respect to diagnostic procedures for international use;
d) standards with respect to the safety, purity and potency of biological, pharmaceutical and similar products moving in international commerce;

e) advertising and labelling of biological, pharmaceutical and similar products moving in international commerce.

Article 22

Regulations adopted pursuant to Article 21 shall come into force for all Members after due notice has been given of their adoption by the Health Assembly except for such Members as may notify the Director-General of rejection or reservations within the period stated in the notice.

Article 23

The Health Assembly shall have authority to make recommendations to Members with respect to any matter within the competence of the Organization.

CHAPTER VI

The Executive Board.

Article 24

The Board shall consist of twenty-four persons designated by as many Members. The Health Assembly, taking into account an equitable geographical distribution, shall elect the Members entitled to designate a person to serve on the Board. Each of these Members should appoint to the Board a person technically qualified in the field of health, who may be accompanied by alternates and advisers.

Article 25

These Members shall be elected for three years and may be re-elected, provided that of the twelve Members elected at the first session of the Health Assembly held after the coming into force of the amendment to this Constitution increasing the membership of the Board from eighteen to twenty-four the terms of two Members shall be for one year and the terms of two Members shall be for two years, as determined by lot.

Article 26

The Board shall meet at least twice a year and shall determine the place of each meeting.

Article 27

The Board shall elect its chairman from among its members and shall adopt its own rules of procedure.

Article 28

The functions of the Board shall be:

a) to give effect to the decisions and policies of the Health Assembly;
b) to act as the executive organ of the Health Assembly;
c) to perform any other functions entrusted to it by the Health Assembly;
d) to advise the Health Assembly on questions referred to it by that body and on matters assigned to the Organization by conventions, agreements and regulations;
e) to submit advice or proposals to the Health Assembly on its own initiative;
f) to prepare the agenda of meetings of the Health Assembly;
g) to submit to the Health Assembly for consideration and approval a general programme of work covering a specific period;
h) to study all questions within its competence;
i) to take emergency measures within the functions and financial resources of the Organization to deal with events requiring immediate action. In particular it may authorize the Director-General to take the necessary steps to combat epidemics,

to participate in the organization of health relief to victims of a calamity and to undertake studies and research the urgency of which has been drawn to the attention of the Board by any Member or by the Director-General.

Article 29

The Board shall exercise on behalf of the whole Health Assembly the powers delegated to it by that body.

CHAPTER VII

The Secretariat.

Article 30

The Secretariat shall comprise the Director-General and such technical and administrative staff as the Organization may require.

Article 31

The Director-General shall be appointed by the Health Assembly on the nomination of the Board on such terms as the Health Assembly may determine. The Director-General, subject to the authority of the Board, shall be the chief technical and administrative officer of the Organization.

Article 32

The Director-General shall be ex-officio Secretary of the Health Assembly, of the Board, of all commissions and committees of the Organization and of conferences convened by it. He may delegate these functions.

Article 33

The Director-General or his representative may establish a procedure by agreement with Members, permitting him, for the purpose of discharging his duties, to have direct access to their various departments, especially to their health administrations and to national health organizations, governmental or non-governmental. He may also establish direct relations with international organizations whose activities come within the competence of the Organization. He shall keep regional offices informed on all matters involving their respective areas.

Article 34

The Director-General shall prepare and submit annually to the Board the financial statements and budget estimates of the Organization.

Article 35

The Director-General shall appoint the staff of the Secretariat in accordance with staff regulations established by the Health Assembly. The paramount consideration in the employment of the staff shall be to assure that the efficiency, integrity and internationally representative character of the Secretariat shall be maintained at the highest level. Due regard shall be paid also to the importance of recruiting the staff on as wide a geographical basis as possible.

Article 36

The conditions of service of the staff of the Organization shall conform as far as possible with those of other United Nations organizations.

Article 37

In the performance of their duties the Director-General and the staff shall not seek or receive instructions from any government or from any authority external to

the Organization. They shall refrain from any action which might reflect on their position as international officers. Each Member of the Organization on its part undertakes to respect the exclusively international character of the Director-General and the staff and not to seek to influence them.

CHAPTER VIII

Committees.

Article 38

The Board shall establish such committees as the Health Assembly may direct and, on its own initiative or on the proposal of the Director-General, may establish any other committees considered desirable to serve any purpose within the competence of the Organization.

Article 39

The Board, from time to time and in any event annually, shall review the necessity for continuing each committee.

Article 40

The Board may provide for the creation of or the participation by the Organization in joint or mixed committees with other organizations and for the representation of the Organization in committees established by such other organizations.

CHAPTER IX

Conferences.

Article 41

The Health Assembly or the Board may convene local, general, technical or other special conferences to consider any matter within the competence of the Organization and may provide for the representation at such conferences of international organizations and, with the consent of the Government concerned, of national organizations, governmental or non-governmental. The manner of such representation shall be determined by the Health Assembly or the Board.

Article 42

The Board may provide for representation of the Organization at conferences in which the Board considers that the Organization has an interest.

CHAPTER X

Headquarters.

Article 43

The location of the headquarters of the Organization shall be determined by the Health Assembly after consultation with the United Nations.

CHAPTER XI

Regional Arrangements.

Article 44

a) The Health Assembly shall from time to time define the geographical areas in which it is desirable to establish a regional organization.

b) The Health Assembly may, with the consent of a majority of the Members situated within each area so defined, establish a regional organization to meet the special needs of such area. There shall not be more than one regional organization in each area.

Article 45

Each regional organization shall be an integral part of the Organization in accordance with this Constitution.

Article 46

Each regional organization shall consist of a regional committee and a regional office.

Article 47

Regional committees shall be composed of representatives of the Member States and Associate Members in the region concerned. Territories or groups of territories within the region, which are not responsible for the conduct of their international relations and which are not Associate Members, shall have the right to be represented and to participate in regional committees. The nature and extent of the rights and obligations of these territories or groups of territories in regional committees shall be determined by the Health Assembly in consultation with the Member or other authority having responsibility for the international relations of these territories and with the Member States in the region.

Article 48

Regional committees shall meet as often as necessary and shall determine the place of each meeting.

Article 49

Regional committees shall adopt their own rules of procedure.

Article 50

The functions of the regional committee shall be:

a) to formulate policies governing matters of an exclusively regional character;
b) to supervise the activities of the regional office;
c) to suggest to the regional office the calling of technical conferences and such additional work or investigation in health matters as in the opinion of the regional committee would promote the objective of the Organization within the region;
d) to co-operate with the respective regional committees of the United Nations and with those of other specialized agencies and with other regional international organizations having interests in common with the Organization;
e) to tender advice, through the Director-General, to the Organization on international health matters which have wider than regional significance;
f) to recommend additional regional appropriations by the Governments of the respective regions if the proportion of the central budget of the Organization allotted to that region is insufficient for the carrying-out of the regional functions;
g) such other functions as may be delegated to the regional committee by the Health Assembly, the Board or the Director-General.

Article 51

Subject to the general authority of the Director-General of the Organization, the regional office shall be the administrative organ of the regional committee. It shall, in addition, carry out within the region the decisions of the Health Assembly and of the Board.

Article 52

The head of the regional office shall be the Regional Director appointed by the Board in agreement with the regional committee.

Article 53

The staff of the regional office shall be appointed in a manner to be determined by agreement between the Director-General and the Regional Director.

Article 54

The Pan American Sanitary Organization represented by the Pan American Sanitary Bureau and the Pan American Sanitary Conferences, and all other inter-governmental regional health organizations in existence prior to the date of signature of this Constitution, shall in due course be integrated with the Organization. This integration shall be effected as soon as practicable through common action based on mutual consent of the competent authorities expressed through the organizations concerned.

CHAPTER XII

Budget And Expenses.

Article 55

The Director-General shall prepare and submit to the Board the annual budget estimates of the Organization. The Board shall consider and submit to the Health Assembly such budget estimates, together with any recommendations the Board may deem advisable.

Article 56

Subject to any agreement between the Organization and the United Nations, the Health Assembly shall review and approve the budget estimates and shall apportion the expenses among the Members in accordance with a scale to be fixed by the Health Assembly.

Article 57

The Health Assembly or the Board acting on behalf of the Health Assembly may accept and administer gifts and bequests made to the Organization provided that the conditions attached to such gifts or bequests are acceptable to the Health Assembly or the Board and are consistent with the objective and policies of the Organization.

Article 58

A special fund to be used at the discretion of the Board shall be established to meet emergencies and unforeseen contingencies.

CHAPTER XIII

Voting.

Article 59

Each Member shall have one vote in the Health Assembly.

Article 60

a) Decisions of the Health Assembly on important questions shall be made by a two-thirds majority of the Members present and voting. These questions shall include: the adoption of conventions or agreements; the approval of agreements bringing the Organization into relation with the United Nations and inter-governmental

organizations and agencies in accordance with Articles 69, 70 and 72; amendments to this Constitution.

b) Decisions on other questions, including the determination of additional categories of questions to be decided by a two-thirds majority, shall be made by a majority of the Members present and voting.

c) Voting on analogous matters in the Board and in committees of the Organization shall be made in accordance with paragraphs (a) and (b) of this Article.

CHAPTER XIV

Reports Submitted By States.

Article 61

Each Member shall report annually to the Organization on the action taken and progress achieved in improving the health of its people.

Article 62

Each Member shall report annually on the action taken with respect to recommendations made to it by the Organization and with respect to conventions, agreements and regulations.

Article 63

Each Member shall communicate promptly to the Organization important laws, regulations, official reports and statistics pertaining to health which have been published in the State concerned.

Article 64

Each Member shall provide statistical and epidemiological reports in a manner to be determined by the Health Assembly.

Article 65

Each Member shall transmit upon the request of the Board such additional information pertaining to health as may be practicable.

CHAPTER XV

Legal Capacity, Privileges And Immunities.

Article 66

The Organization shall enjoy in the territory of each Member such legal capacity as may be necessary for the fulfilment of its objective and for the exercise of its functions.

Article 67

a) The Organization shall enjoy in the territory of each Member such privileges and immunities as may be necessary for the fulfilment of its objective and for the exercise of its functions.

b) Representatives of Members, persons designated to serve on the Board and technical and administrative personnel of the Organization shall similarly enjoy such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions in connexion with the Organization.

Article 68

Such legal capacity, privileges and immunities shall be defined in a separate agreement to be prepared by the Organization in consultation with the Secretary-General of the United Nations and concluded between the Members.

CHAPTER XVI

Relations with Other Organizations.

Article 69

The Organization shall be brought into relation with the United Nations as one of the specialized agencies referred to in Article 57 of the Charter of the United Nations. The agreement or agreements bringing the Organization into relation with the United Nations shall be subject to approval by a two-thirds vote of the Health Assembly.

Article 70

The Organization shall establish effective relations and co-operate closely with such other inter-governmental organizations as may be desirable. Any formal agreement entered into with such organizations shall be subject to approval by a two-thirds vote of the Health Assembly.

Article 71

The Organization may, on matters within its competence, make suitable arrangements for consultation and co-operation with non-governmental international organizations and, with the consent of the Government concerned, with national organizations, governmental or non-governmental.

Article 72

Subject to the approval by a two-thirds vote of the Health Assembly, the Organization may take over from any other international organization or agency whose purpose and activities lie within the field of competence of the Organization such functions, resources and obligations as may be conferred upon the Organization by international agreement or by mutually acceptable arrangements entered into between the competent authorities of the respective organizations.

CHAPTER XVII

Amendments.

Article 73

Texts of proposed amendments to this Constitution shall be communicated by the Director-General to Members at least six months in advance of their consideration by the Health Assembly. Amendments shall come into force for all Members when adopted by a two-thirds vote of the Health Assembly and accepted by two-thirds of the Members in accordance with their respective constitutional processes.

CHAPTER XVIII

Interpretation.

Article 74

The Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Constitution shall be regarded as equally authentic.

Article 75

Any question or dispute concerning the interpretation or application of this Constitution which is not settled by negotiation or by the Health Assembly shall be referred to the International Court of Justice in conformity with the Statute of the Court, unless the parties concerned agree on another mode of settlement.

Article 76

Upon authorization by the General Assembly of the United Nations or upon authorization in accordance with any agreement between the Organization and the United Nations, the Organization may request the International Court of Justice for an advisory opinion on any legal question arising within the competence of the Organization.

Article 77

The Director-General may appear before the Court on behalf of the Organization in connexion with any proceedings arising out of any such request for an advisory opinion. He shall make arrangements for the presentation of the case before the Court, icluding arrangements for the argument of different views on the question.

CHAPTER XIX

Entry-Into-Force.

Article 78

Subject to the provisions of Chapter III, this Constitution shall remain open to all States for signature or acceptance.

Article 79

(a) States may become parties to this Constitution by
  (i) signature without reservation as to approval;
  (ii) signature subject to approval followed by acceptance; or
  (iii) acceptance.

(b) Acceptance shall be effected by the deposit of a formal instrument with the Secretary-General of the United Nations.

Article 80

This Constitution shall come into force when twenty-six Members of the United Nations have become parties to it in accordance with the provisions of Article 79.

Article 81

In accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations, the Secretary-General of the United Nations will register this Constitution when it has been signed without reservation as to approval on behalf of one State or upon deposit of the first instrument of acceptance.

Article 82

The Secretary-General of the United Nations will inform States parties to this Constitution of the date when it has come into force. He will also inform them of the dates when other States have become parties to this Constitution.

Hinn 31. maí 1948 undirritaði forseti Íslands staðfestingarskrá varðandi Alþjóðaheilbrigðismálastofnunina (WHO). Var skráin afhent aðalritara Sameinuðu þjóðanna 17. júní 1948 og telst aðild Íslands frá þeim degi, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 64, dags. 12. júlí 1948.

Stofnskráin er birt hér, með áorðnum breytingum til ársloka 1961, felldum inn í textann.

Vilmundur Jónsson, fyrrverandi landlæknir, birti árið 1947 fróðlegt rit, er nefndist: Alþjóðasamvinna um heilbrigðismál. Er þar m. a. skýrt frá helztu alþjóðasamningum, sem gerðir hafa verið á sviði heilbrigðismála. Ísland hefur þó aðeins gerst aðili að einum þeirra: Um aðstöðu farmanna á kaupskipum til að fá læknishjálp við kynsjúkdómum (Samningur nr. 29 í þessu safni), unz það gerðist aðili að Alþjóðaheilbrigðisstofnuninni (WHO), en stofnskrá hennar er þýdd í ritinu.

Svo sem segir í 21. gr. stofnskrárinnar, hefur heilbrigðismálaþing vald til að setja reglugerðir um heilbrigðismál, og taka þær gildi í öllum aðildarríkjum tofnunarinnar, nema synjun sé tilkynnt, eða fyrirvari um einstök atriði.

Ísland er því aðili að þeim sex reglugerðum, sem stofnunin hefur samþykkt til ársloka 1961, en hefur tilkynnt fyrirvara um þá fyrstu.

1. World Health Organization regulations No. 1 regarding nomenclature (including the compilation and publication of statistics) with respect to diseases and causes of death. Genf, 24. júlí 1948, en með breytingum og viðbótarákvæðum dags. 30. júní 1949 og 21. maí 1956.
2. International sanitary regulations (WHO Regulations No. 2). Genf 25. maí 1951.
3. Additional regulations amending the international sanitary regulations with respect to yellow fever. Mexicó, 26. maí 1955.
4. Additional regulations amending the international sanitary regulations with respect to the form of international certificate of vaccination or revaccination against smallpox. Genf, 23. maí 1956.
5. Additional regulations amending the international sanitary regulations with respect to the sanitary control of pilgrim traffic. Genf, 23. maí 1956.
6. Additional regulations amending the international sanitary regulations with respect to the health part of the aircraft general declaration. Genf, 19. maí 1960.

Samkvæmt þessum reglugerðum hefur Ísland sett lög um dánarvottorð og dánarskýrslur nr. 42/1950; lög um sóttvarnir nr. 34/1954 með reglugerð nr. 112/1954, og lög um farsóttir nr. 10/1958.

Nr. 60. *Montreal, 9. október 1946.*

Gerð um breytingar á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Instrument for the Amendment of the Constitution and the International Labour Organisation.

Gerð um breytingar á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem stjórnarnefnd alþjóðavinnumálaskrifstofunnar stefndi saman til 29. fundar í Montreal hinn 19. sept. 1946, hefur ákveðið að gera tilteknar breytingar á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar. Var það atriði 2. mál á dagskrá þingsins, og samþykkti allsherjarþingið því hinn 9. okt. 1946 eftirfarandi breytta stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, er nefnist „gerð um breytingar á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar frá 1946."

Instrument for the Amendment of the Constitution of the International Labour Organisation.

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Montreal by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Twenty-ninth Session on 19 September 1946; and

Having decided upon the adoption of certain amendments to the Constitution of the International Labour Organisation, a question which is included in the second item on the agenda of the Session,

adopts, this ninth day of October of the year one thousand nine hundred and forty-six, the following instrument for

1. gr.

Frá og með þeim degi, er þessi breyting öðlast gildi, skal meginmál stofnskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar vera það, sem birt er á fylgiskjali því, er gerð þessari fylgir.

2. gr.

Forseti allsherjarþingsins og aðalforstjóri alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skulu staðfesta tvö samrit af gerð þessari með undirskrift sinni, og skal öðru samritinu komið til varðveizlu í skjalasafni alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, en hitt skal sent aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar í samræmi við 102. gr. stofnskrár Hinna sameinuðu þjóða. Aðalforstjórinn skal senda öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar staðfest eftirrit gerðarinnar.

3. gr.

1. Gerð þessi um breytingu á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skal, er hún hefur verið formlega fullgilt eða samþykkt, send aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, og skal hann tilkynna aðildarríkjum stofnunarinnar, að hann hafi veitt henni viðtöku.

2. Þessi gerð skal öðlast gildi í samræmi við ákvæði 36. gr. stofnskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

3. Þegar þessi gerð hefur öðlazt gildi, skal aðalforstjóri alþjóðavinnumálaskrifstofunnar tilkynna það öllum aðildarríkjum stofnunarinnar, aðalritara Hinna sameinuðu þjóða og ríkisstjórnum allra ríkja,

the amendment of the Constitution of the International Labour Organisation, which may be cited as the Constitution of the International Labour Organisation Instrument of Amendment, 1946:

Article 1

As from the date of the coming into force of this Instrument of Amendment, the Constitution of the International Labour Organisation, of which the text at present in force is set forth in the first column of the Annex to this Instrument, shall have effect as amended in the second column of the said Annex.

Article 2

Two copies of this Instrument of Amendment shall be authenticated by the signatures of the President of the Conference and of the Director-General of the International Labour Office. One of these copies shall be deposited in the archives of the International Labour Office and the other shall be communicated to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations. The Director-General will communicate a certified copy of the Instrument to all the Members of the International Labour Organisation.

Article 3

1. The formal ratifications or acceptances of this Instrument of Amendment shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office, who shall notify the Members of the Organisation of the receipt thereof.

2. This Instrument of Amendment will come into force in accordance with the provisions of Article 36 of the Constitution of the Organisation.

3. On the coming into force of this Instrument, the Director-General of the International Labour Office shall so notify all the Members of the International Labour Organisation, the Secre-

sem undirritað hafa stofnskrá Sameinuðu þjóðanna.

tary-General of the United Nations, and all the States having signed the Charter of the United Nations.

Stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Forspjall.

Almennur og varanlegur friður verður einungis reistur á félagslegu réttlæti. Ríkjandi vinnuhættir hafa í för með sér slíkt óréttlæti, harðræði og skort, er bitnar á miklum fjölda manna, að af því leiðir ókyrrð, sem ógnar heimsfriði og eðlilegri þróun. Er því brýn þörf umbóta, t. d. með því að koma á fastri skipan um vinnutíma, þ. á m. um lengd vinnudags og vinnuviku, skipuleggja vinnuframboð, vinna gegn atvinnuleysi, tryggja hæfileg laun til sæmilegrar lífsafkomu, vernda verkalýð gegn sjúkdómum og slysum, er af störfum hans leiðir, vernda börn, ungmenni og konur, koma á ellitryggingum og örorku, gæta hagsmuna verkamanna, sem ráðnir eru til starfa utan heimalands síns, afla viðurkenningar á þeim meginreglum, að sömu laun komi fyrir sama starfa, svo og að menn séu frjálsir að því að stofna félög, þar með talin verkalýðs- og iðnfélög, og að mynda samtök, er miði að fræðslu um tæknileg og iðnfræðileg efni og því um líkt. Vanræksla þjóðar á því að koma á hjá sér mannúðlegum vinnuháttum er þrándur í götu annarra þjóða, sem kappkosta að gera hjá sér umbætur í þessu efni.

Hinir háu samningsaðilar hafa því í nafni réttlætis og mannúðar og í því skyni að koma á þeim umbótum, er að framan greinir, til þess að tryggja varanlegan frið, samþykkt stofnskrá þessa.

The Constitution of the International Labour Organisation. Amended Text.

Preamble

Whereas universal and lasting peace can be established only if it is based upon social justice;

And whereas conditions of labour exist involving such injustice, hardship and privation to large numbers of people as to produce unrest so great that the peace and harmony of the world are imperilled; and an improvement of those conditions is urgently required: as, for example, by the regulation of the hours of work, including the establishment of a maximum working day and week, the regulation of the labour supply, the prevention of unemployment, the provision of an adequate living wage, the protection of the worker against sickness, disease and injury arising out of his employment, the protection of children, young persons and women, provision for old age and injury, protection of the interests of workers when employed in countries other than their own, recognition of the principle of equal remuneration for work of equal value, recognition of the principle of freedom of association, the organisation of vocational and technical education and other measures;

Whereas also the failure of any nation to adopt humane conditions of labour is an obstacle in the way of other nations which desire to improve the conditions in their own countries;

The High Contracting Parties, moved by sentiments of justice and humanity as well as by the desire to secure the permanent peace of the world, and with a view to attaining the objectives set forth in this Preamble, agree to the following Constitution of the International Labour Organisation:

I. KAFLI
Skipulag.

1. gr.

1. Komið er upp fastri stofnun, sem hefur það markmið, er lýst var í framangreindum formála og í yfirlýsingu þeirri, sem samþykkt var í Philadelfíu 10. maí 1944, um mark og mið Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, en texti þeirrar yfirlýsingar fylgir þessari stofnskrá.

2. Aðilar að Alþjóðavinnumálastofnuninni skulu vera ríki þau, sem aðilar voru 1. nóv. 1945, og þau ríki önnur, sem verða kunna aðilar í samræmi við ákvæði 3. og 4. tölul. þessarar greinar.

3. Sérhver upphaflegur aðili Sameinuðu þjóðanna svo og hvert það ríki, sem tekið hefur verið í félagatölu þeirra samkvæmt ákvörðun allsherjarþingsins í samræmi við ákvæði stofnskrár Sameinuðu þjóðanna, getur orðið aðili að Alþjóðavinnumálastofnuninni með því að tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar á formlegan hátt, að hann játist undir skuldbindingar þær, er greinir í stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

4. Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar má einnig taka ríki í félagatölu, þegar ⅔ hlutar þeirra fulltrúa, er á þingi sitja, greiða því atkvæði, enda séu þá ⅔ af fulltrúum ríkisstjórna viðstaddir og greiði atkvæði. Skal slík aðild ríkis öðlast gildi, þegar ríkisstjórn þess hefur tilkynnt aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar á formlegan hátt, að hann játist undir skuldbindingar þær, er greinir í stofnskránni.

5. Enginn aðili Alþjóðavinnumálastofnunarinnar getur gengið úr stofnuninni, nema hann hafi tilkynnt aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar þá fyrirætlun sína. Skal slík tilkynning öðlast gildi tveimur árum eftir, að aðalforstjórinn hefur tekið við henni, enda hafi við-

CHAPTER I
Organisation.

Article 1

1. A permanent organisation is hereby established for the promotion of the objects set forth in the Preamble to this Constitution and in the Declaration concerning the aims and purposes of the International Labour Organisation adopted at Philadelphia on 10 May 1944 the text of which is annexed to this Constitution.

2. The Members of the International Labour Organisation shall be the States which were Members of the Organisation on 1 November 1945, and such other States as may become Members in pursuance of the provisions of paragraphs 3 and 4 of this Article.

3. Any original Member of the United Nations and any State admitted to membership of the United Nations by a decision of the General Assembly in accordance with the provisions of the Charter may become a Member of the International Labour Organisation by communicating to the Director-General of the International Labour Office its formal acceptance of the obligations of the Constitution of the International Labour Organisation.

4. The General Conference of the International Labour Organisation may also admit Members to the Organisation by a vote concurred in by two thirds of the delegates attending the session, including two thirds of the Government delegates present and voting. Such admission shall take effect on the communication to the Director-General of the International Labour Office by the Government of the new Member of its formal acceptance of the obligations of the Constitution of the Organisation.

5. No Member of the International Labour Organisation may withdraw from the Organisation without giving notice of its intention so to do to the Director-General of he International Labour Office. Such notice shall take effect two years after the date of its reception by

komandi ríki á þeim tíma fullnægt öllum fjárhagsskuldbindingum þeim, er af aðild þess leiðir. Ef aðili hefur fullgilt einhverja alþjóðavinnumálasamþykkt, skal úrsögn hans eigi hafa áhrif á áframhaldandi gildi allra skuldbindinga, sem af samþykktinni leiðir eða í sambandi við hana standa, það tímabil, sem ákveðið er í samþykktinni.

6. Ríki, sem látið hefur af þátttöku í stofnuninni, má aftur taka í félagatölu samkvæmt ákvæðum 3. og 4. tölul. þessarar greinar, eftir því sem við á.

2. gr.

Skipun fastastofnunarinnar er þessi:

a. Allsherjarþing fulltrúa frá þeim ríkjum, sem aðild eiga.

b. Stjórnarnefnd, skipuð eins og segir í 7. gr. — og

c. Alþjóðavinnumálaskrifstofan, sem starfar undir umsjá stjórnarnefndarinnar.

3. gr.

1. Allsherjarþing fulltrúa aðildarríkja skal koma saman til fundar, þegar þörf krefur, þó eigi sjaldnar en einu sinni á ári. Skulu þar eiga sæti fjórir fulltrúar frá hverju ríki. Tveir þeirra skulu vera fulltrúar ríkisstjórnar þeirrar, er í hlut á, og annar hinna tveggja fulltrúi atvinnurekenda, en hinn fulltrúi verkamanna viðkomandi ríkis.

2. Hver fulltrúi getur haft kunnáttumenn sér til ráðuneytis, en þeir skulu þó eigi vera fleiri en tveir um hvert mál á dagskrá þingsins. Ef þingið tekur til meðferðar málefni, er sérstaklega varðar konur, skal a. m. k. einn ráðunautanna vera kona.

3. Hvert aðildarríki, sem fer með utanríkismál landsvæðis, sem ekki er algerlega fullvalda, má til viðbótar skipa fulltrúum sínum sem ráðunauta:

a) menn, sem það nefnir til fyrirsvars fyrir eitthvert slíkt landsvæði varð-

the Director-General, subject to the Member having at that time fulfilled all financial obligations arising out of its membership. When a Member has ratified any International Labour Convention, such withdrawal shall not affect the continued validity for the period provided for in the Convention of all obligations arising thereunder or relating thereto.

6. In the event of any State having ceased to be a Member of the Organisation, its readmission to membership shall be governed by the provisions of paragraph 3 or paragraph 4 of this Article as the case may be.

Article 2

The permanent organisation shall consist of:

a) a General Conference of representatives of the Members;

b) a Governing Body composed as described in Article 7; and

c) an International Labour Office controlled by the governing Body.

Article 3

1. The meetings of the General Conference of representatives of the Members shall be held from time to time as occasion may require, and at least once in every year. It shall be composed of four representatives of each of the Members, of whom two shall be Government delegates and the two others shall be delegates representing respectively the employers and the workpeople of each of the Members.

2. Each delegate may be accompanied by advisers, who shall not exceed two in number for each item on the agenda of the meeting. When questions specially affecting women are to be considered by the Conference, one at least of the advisers should be a woman.

3. Each Member which is responsible for the international relations of non-metropolitan territories may appoint as additional advisers to each of its delegates:

a) persons nominated by it as representatives of any such territory in regard

andi mál, sem sjálfstjórnarréttur landsvæðisins tekur yfir, — og

b) menn, sem það skipar til ráðuneytis fulltrúum sínum varðandi málefni, er snerta landsvæði, sem ekki hafa sjálfstjórn.

4. Þegar landsvæði er undir sameiginlegum forráðum tveggja aðildarríkja eða fleiri, má nefna menn til ráðuneytis fulltrúum slíkra ríkja.

5. Aðildarríki skuldbinda sig til að nefna fulltrúa og ráðunauta þeirra, aðra en fulltrúa ríkisstjórnar, í samráði við aðalsamtök atvinnurekenda og verkamanna í viðkomandi löndum, ef slík samtök eru til þar.

6. Ráðunautar skulu eigi taka til máls, nema að beiðni fulltrúa þess, sem þeir fylgja, og með sérstöku leyfi forseta þingsins. Þeir hafa ekki atkvæðisrétt.

7. Fulltrúi getur með skriflegri tilkynningu til forseta nefnt einhvern ráðunauta sinna sem varamann sinn, og má ráðunauturinn, þegar svo stendur á, taka til máls og greiða atkvæði.

8. Ríkisstjórn hvers aðildarríkis skal tilkynna alþjóðavinnumálaskrifstofunni nöfn fulltrúa og ráðunauta þeirra.

9. Þingið skal rannsaka skilríki fulltrúa og ráðunauta þeirra, og getur það með ⅔ atkvæða viðstaddra fulltrúa varnað þeim fulltrúum og ráðunautum þingsetu, sem það telur, að ekki hafi verið nefndir í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

4. gr.

1. Sérhver fulltrúi á rétt á því að greiða sjálfstætt atkvæði um öll mál, sem tekin eru til meðferðar á þinginu.

2. Ef aðildarríki lætur undir höfuð leggjast að nefna annan þeirra fulltrúa, sem ekki er fyrirsvarsmaður ríkisstjórnar, skal hinn fulltrúinn, er eigi fer með fyrirsvar ríkisstjórnarinnar, eiga sæti á þinginu og hafa þar málfrelsi, en ekki atkvæðisrétt.

3. Ef þingið synjar fulltrúa einhvers

to matters within the self-governing powers of that territory; and

b) person nominated by it to advise its delegates in regard to matters concerning non-self-governing territories.

4. In the case of a territory under the joint authority of two or more Members, persons may be nominated to advise the delegates of such Members.

5. The Members undertake to nominate non-Government delegates and advisers chosen in agreement with the industrial organisations, if such organisations exist, which are most representative of employers or workpeople, as the case may be, in their respective countries.

6. Advisers shall not speak except on a request made by the delegate whom they accompany and by the special authorisation of the President of the Conference, and may not vote.

7. A delegate may by notice in writing addressed to the President appoint one of his advisers to act as his deputy, and the adviser, while so acting, shall be allowed to speak and vote.

8. The names of the delegates and their advisers will be communicated to the International Labour Office by the Government of each of the Members.

9. The credentials of delegates and their advisers shall be subject to scrutiny by the Conference, which may, by two thirds of the votes cast by the delegates present, refuse to admit any delegate or adviser whom it deems not to have been nominated in accordance with this Article.

Article 4

1. Every delegate shall be entitled to vote individually on all matters which are taken into consideration by the Conference.

2. If one of the Members fails to nominate one of the non-Government delegates whom it is entitled to nominate, the other non-Government delegate shall be allowed to sit and speak at the Conference, but not to vote.

3. If in accordance with Article 3 the

aðildarríkis þingsetu í samræmi við ákvæði 3. greinar, skal ákvæðum þessarar greinar beitt á sama hátt og hefði sá fulltrúi ekki verið nefndur.

5. gr.

Allsherjarþing skal halda á þeim stað, er stjórnarnefndin ákveður, nema þingið hafi sjálft á fyrri fundi ákveðið næsta fundarstað.

6. gr.

Allsherjarþingið eitt getur ákveðið breytingu á aðsetursstað alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, enda sé það samþykkt af ⅔ þeirra fulltrúa, sem viðstaddir eru og atkvæði greiða.

7. gr.

1. Stjórnarnefndina skipa 32 menn:

16 fulltrúar ríkisstjórna,
8 fulltrúar atvinnurekenda og
8 fulltrúar verkamanna.

2. Átta hinna sextán fyrirsvarsmanna ríkisstjórna, sem nefndina skipa, skulu nefndir af aðaliðnaðarríkjunum, sem aðild eiga, en hinir átta skulu nefndir af þeim aðildarríkjum, sem til þess eru valin af ríkisstjórnarfulltrúum á þinginu, öðrum en fulltrúum hinna fyrrnefndu átta ríkja. Sex af hinum sextán aðildarríkjum, sem fyrirsvarsmenn eiga, skulu vera úr hópi aðildarríkja utan Evrópu.

3. Stjórnarnefndin skal, þegar þörf krefur, taka ákvörðun um, hver aðildarríkja stofnunarinnar eru aðaliðnaðarríki, og setja reglur, er tryggi það, að öll atriði varðandi val aðaliðnaðarríkja skuli rannsökuð af óvilhallri nefnd, áður en stjórnnefnd kveður upp úrskurð sinn. Nú skýtur aðildarríki til allsherjarþings úrskurði stjórnnefndar um, hver aðildarríki séu aðaliðnaðarríki, og kveður þá allsherjarþingið upp fullnaðarúrskurð um málið, en málsskot til þingsins frestar ekki framkvæmd á úrskurði stjórnarnefndarinnar fram til þess tíma, er úrskurður þingsins fellur.

Conference refuses admission to a delegate of one of the Members, the provisions of the present Article shall apply as if that delegate had not been nominated.

Article 5

The meetings of the Conference shall, subject to any decisions which may have been taken by the Conference itself at a previous meeting, be held at such place as may be decided by the Governing Body.

Article 6

Any change in the seat of the International Labour Office shall be decided by the Conference by a two-thirds majority of the votes cast by the delegates present.

Article 7

1. The Governing Body shall consist of thirty-two persons:
Sixteen representing Governments,
Eight representing the employers, and
Eight representing the workers.

2. Of the sixteen persons representing Governments, eight shall be appointed by the Members of chief industrial importance, and eight shall be appointed by the Members selected for that purpose by the Government delegates to the Conference, excluding the delegates of the eight Members mentioned above. Of the sixteen Members represented, six shall be non-European States.

3. The Governing Body shall as occasion requires determine which are the Members of the Organisation of chief industrial importance and shall make rules to ensure that all questions relating to the selection of the Members of chief industrial importance are considered by an impartial committee before being decided by the Governing Body. Any appeal made by a Member from the declaration of the Governing Body as to which are the Members of chief industrial importance shall be decided by the Conference, but an appeal to the Conference shall not suspend the application of the declaration until such time as the Conference decides the appeal.

4. Fyrirsvarsmenn atvinnurekenda í stjórnarnefndinni skulu nefndir af fulltrúum atvinnurekenda á allsherjarþinginu og fyrirsvarsmenn verkamanna af fulltrúum verkamanna á þinginu. Tveir fyrirsvarsmenn atvinnurekenda og tveir fyrirsvarsmenn verkamanna skulu vera frá ríkjum utan Evrópu.

5. Starfstímabil stjórnarnefndar er 3 ár. Ef kjör stjórnarnefndar fer ekki einhverra orsaka vegna fram við lok starfstímabils, gegnir stjórnarnefnd áfram störfum, þar til nýtt kjör hefur farið fram.

6. Stjórnarnefnd getur að áskildu samþykki allsherjarþingsins skipað menn í stöður, sem lausar eru, svo og skipað varamenn og ráðið fram úr öðrum áþekkum málum.

7. Stjórnarnefnd velur úr sínum hópi formann og tvo varaformenn, og skal einn þeirra valinn úr hópi fyrirsvarsmanna ríkisstjórna, annar úr hópi fyrirsvarsmanna atvinnurekenda og þriðji úr hópi fulltrúa verkamanna.

8. Stjórnarnefnd setur sér starfsreglur og ákveður, hvenær hún skuli koma saman til funda. Aukafundi skal halda, ef skrifleg beiðni kemur fram um það frá eigi færri en 12 stjórnarnefndarmönnum.

8. gr.

1. Aðalforstjóri skal veita alþjóðavinnumálaskrifstofunni forstöðu. Hann er skipaður af stjórnarnefndinni og skal í samræmi við starfsreglur, er stjórnarnefndin setur honum, bera ábyrgð á því, að rekstur skrifstofunnar sé í fullkomnu lagi, og gegna þeim skyldum öðrum, sem honum kunna að verða lagðar á herðar.

2. Aðalforstjóri eða fulltrúar hans skulu vera á öllum fundum stjórnarnefndar.

9. gr.

1. Aðalforstjóri ræður starfslið alþjóðavinnumálaskrifstofunnar samkv. reglugerð, er stjórnarnefnd samþykkir.

2. Aðalforstjóri skal, svo sem auðið er, velja starfslið af mismunandi þjóðerni,

4. The persons representing the employers and the persons representing the workers shall be elected respectively by the employers' delegates and the workers' delegates to the Conference. Two employers' representatives and two workers' representatives shall belong to non-European States.

5. The period of office of the Governing Body shall be three years. If for any reason the Governing Body elections do not take place on the expiry of this period, the Governing Body shall remain in office until such elections are held.

6. The method of filling vacancies and of appointing substitutes and other similar questions may be decided by the Governing Body subject to the approval of the Conference.

7. The Governing Body shall, from time to time, elect from its number a Chairman and two Vice-Chairmen, of whom one shall be a person representing a Government, one a person representing the employers, and one a person representing the workers.

8. The Governing Body shall regulate its own procedure and shall fix its own times of meeting. A special meeting shall be held if a written request to that effect is made by at least twelve of the representatives on the Governing Body.

Article 8

1. There shall be a Director-General of the International Labour Office, who shall be appointed by the Governing Body, and, subject to the instructions of the Governing Body, shall be responsible for the efficient conduct of the International Labour Office and for such other duties as may be assigned to him.

2. The Director-General or his deputy shall attend all meetings of the Governing Body.

Article 9

1. The staff of the International Labour Office shall be appointed by the Director-General under regulations approved by the Governing Body.

2. So far as is possible with due regard to the efficiency of the work of the Office,

enda sé þess jafnframt gætt, að starfið á skrifstofunni sé leyst sem bezt af hendi.

3. Nokkur hluti starfsliðsins skal vera konur.

4. Hvorki má aðalforstjóri né starfslið leita fyrirmæla né taka við þeim frá neinni ríkisstjórn né öðrum yfirvöldum utan stofnunarinnar. Þeir skulu varast hverja þá athöfn, er ekki samrýmist stöðu þeirra sem samþjóðlegra embættismanna, sem einungis eru ábyrgir gagnvart stofnuninni.

5. Sérhvert aðildarríki stofnunarinnar skuldbindur sig til að hlíta því, að skyldur aðalforstjóra og starfsliðs eru að öllu leyti samþjóðlegs eðlis, og að gera eigi tilraunir til að hafa áhrif á þá við framkvæmd skyldustarfa þeirra.

the Director-General shall select persons of different nationalities.

3. A certain number of these persons shall be women.

4. The responsibilities of the Director-General and the staff shall be exclusively international in character. In the performance of their duties, the Director-General and the staff shall not seek or receive instructions from any Government or from any other authority external to the Organisation. They shall refrain from any action which might reflect on their position as international officials responsible only to the Organisation.

5. Each Member of the Organisation undertakes to respect the exclusively international character of the responsibilities of the Director-General and the staff and not to seek to influence them in the dishcharge of their responsibilities.

10. gr.

1. Meðal hlutverka alþjóðavinnumálaskrifstofunnar er að afla skýrslna og veita fræðslu um öll efni, er varða samþjóðlega skipan á atvinnuháttum og verkalýðsmálum, en einkum þó rannsókn málefna, sem ætlazt er til, að lögð verði fyrir allsherjarþing í því skyni að gera um þau alþjóðasamþykktir, svo og framkvæmd þeirra sérstöku rannsókna, sem allsherjarþing eða stjórnarnefnd skipa fyrir um.

2. Skrifstofan skal háð þeim fyrirmælum, sem stjórnarnefnd kann að gefa: —

a) semja skýrslur um þau mál, sem tekin eru á dagskrá allsherjarþingsins;
b) veita ríkisstjórnum þeim, er þess æskja, alla nauðsynlega aðstoð, sem hún getur í té látið í sambandi við samningu laga og reglugerða, er settar eru á þeim grundvelli, sem allsherjarþingið hefur lagt í samþykktum sínum, svo og að vinna að umbótum á stjórnsýslu og stjórngæzlu;
c) inna af hendi skyldustörf, sem á henni hvíla samkvæmt ákvæðum

Article 10

1. The functions of the International Labour Office shall include the collection and distribution of information on all subjects relating to the international adjustment of conditions of industrial life and labour, and particularly the examination of subjects which it is proposed to bring before the Conference with a view to the conclusion of international Conventions, and the conduct of such special investigations as may be ordered by the Conference or by the Governing Body.

2. Subject to such directions as the Governing Body may give, the Office will—

a) prepare the documents on the various items of the agenda for the meetings of the Conference;
b) accord to Governments at their request all appropriate assistance within its power in connection with the framing of laws and regulations on the basis of the decisions of the Conference and the improvement of administrative practices and systems of inspection;
c) carry out the duties required of it by the provisions of this Constitution in

þessarar stofnskrár og miða að virku uppihaldi alþjóðasamþykkta, og —

d) semja og gefa út rit um iðnaðar- og verkalýðsmál, sem alþjóðahagsmuni varða, á þeim málum, sem stjórnarnefnd þykir hlýða.

3. Skrifstofan skal almennt fara með það vald og rækja þær skyldur, sem allsherjarþing eða stjórnarnefnd fela henni.

11. gr.

Stjórnardeildir sérhvers aðildarríkis, sem fást við iðnaðar- og verkalýðsmál, mega snúa sér beint til aðalforstjórans fyrir milligöngu fulltrúa ríkisstjórnar sinnar í stjórnarnefnd alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, eða sé enginn slíkur fyrirsvarsmaður til, þá fyrir milligöngu annars hæfs fulltrúa, sem ríkisstjórnin kann að nefna til þess starfa.

12. gr.

1. Alþjóðavinnumálastofnunin skal innan þeirra marka, sem stofnskráin setur, hafa samvinnu við sérhverja almenna samþjóðlega stofnun, sem falið hefur verið það verkefni að samhæfa starfsemi opinberra samþjóðlegra stofnana, er sérstökum hlutverkum gegna. Svo skal og Alþjóðavinnumálastofnunin hafa samvinnu við opinberar samþjóðlegar stofnanir, er sinna skyldum málum.

2. Alþjóðavinnumálastofnunin getur gengizt fyrir því, að fyrirsvarsmenn opinberra samþjóðlegra stofnana taki án atkvæðisréttar þátt í ráðstefnum hennar.

3. Alþjóðavinnumálastofnunin getur gert gangskör að því að eiga málstefnur, er æskilegar teljast, við viðurkenndar samþjóðlegar stofnanir, sem ekki eru reistar á sáttmálum ríkisstjórna, þar á meðal alþjóðasambönd atvinnurekenda, verkamanna, bænda og samvinnumanna.

13. gr.

1. Alþjóðavinnumálastofnunin getur með samkomulagi við Sameinuðu þjóð-

connection with the effective observance of Conventions;

d) edit and issue, in such languages as the Governing Body may think desirable, publications dealing with problems of industry and employment of international interest.

3. Generally, it shall have such other powers and duties as may be assigned to it by the Conference or by the Governing Body.

Article 11

The Government departments of any of the Members which deal with questions of industry and employment may communicate directly with the Director-General through the representative of their Government on the Governing Body of the International Labour Office or, failing any such representative, through such other qualified official as the Government may nominate for the purpose.

Article 12

1. The International Labour Organisation shall co-operate within the terms of this Constitution with any general international organisation entrusted with the co-ordination of the activities of public international organisations having specialised responsibilities and with public internation organisations having specialised responsibilities in related fields.

2. The International Labour Organisation may make appropriate arrangements for the representatives of public international organisations to participate without vote in its deliberations.

3. The International Labour Organisation may make suitable arrangements for such consultation as it may think desirable with recognised non-governmental international organisations, including international organisations of employers, workers, agriculturists and co-operators.

Article 13

1. The International Labour Organisation may make such financial and budget-

irnar gert þá skipun um fjármál og fjárhagsáætlanir, er henta þykir.

2. Nú er slíkt samkomulag ekki gert eða er á einhverju tímabili ekki í gildi, og skal þá sú skipan á höfð, er nú skal greina:

a) Sérhvert aðildarríkja greiðir ferðakostnað og dvalarkostnað fulltrúa sinna og ráðunauta þeirra svo og, ef því er að skipta, sams konar kostnað fyrirsvarsmanna sinna á fundum allsherjarþings eða stjórnarnefndar.
b) Aðalforstjóri vinnumálaskrifstofunnar greiðir úr almennum sjóði Alþjóðavinnumálastofnunarinnar allan annan kostnað af alþjóðavinnumálaskrifstofunni, svo og kostnað af fundum allsherjarþings og stjórnarnefndar.
c) Allsherjarþingið gerir með ⅔ atkvæða þeirra fulltrúa, sem á þingi eru, skipan um tekjur og gjöld Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, niðurjöfnun og innheimtu framlaga, og skal þingið sjá um, að tekju- og gjaldaáætlun og niðurjöfnun kostnaðar á aðildarríki sé samþykkt af nefnd, er skipuð sé fyrirsvarsmönnum ríkisstjórnanna.

3. Kostnað af Alþjóðavinnumálastofnuninni skulu aðildarríki bera í samræmi við þá skipan, sem ákveðin er samkvæmt tölulið 1. eða 2. c) þessarar greinar.

4. Nú lendir aðildarríki stofnunarinnar í vanskilum við hana á fjárframlagi sínu, og skal það þá eigi hafa atkvæðisrétt á allsherjarþingi, í stjórnarnefnd, í nefndum eða við kjör í stjórnarnefnd, enda nemi vanskilaskuldin framlagi viðkomandi ríkis fyrir tvö undanfarin ár eða meira. Þó má allsherjarþingið með ⅔ hlutum atkvæða viðstaddra fulltrúa heimila slíku aðildarríki atkvæðisrétt, ef þinginu þykir sýnt, að vanskilin eigi rót sína að rekja til orsaka, sem aðildarríkið fékk eigi við ráðið.

ary arrangements with the United Nations as may appear appropriate.

2. Pending the conclusion of such arrangements or if at any time no such arrangements are in force—

a) each of the Members will pay the travelling and subsistence expenses of its delegates and their advisers and of its representatives attending the meetings of the Conference or the Governing Body, as the case may be;
b) all other expenses of the International Labour Office and of the meetings of the Conference or Governing Body shall be paid by the Director-General of the International Labour Office out of the general funds of the International Labour Organisation;
c) the arrangements for the approval, allocation and collection of the budget of the International Labour Organisation shall be determined by the Conference by a two-thirds majority of the votes cast by the delegates present, and shall provide for the approval of the budget and of the arrangements for the allocation of expenses among the Members of the Organisation by a committee of Government representatives.

3. The expenses of the International Labour Organisation shall be borne by the Members in accordance with the arrangements in force in virtue of paragraph 1 or paragraph 2 (c) of this Article.

4. A Member of the Organisation which is in arrears in the payment of its financial contribution to the Organisation shall have no vote in the Conference, in the Governing Body, in any committee, or in the elections of members of the Governing Body, if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contributions due from it for the preceding two full years: Provided that the Conference may by a two-thirds majority of the votes cast by the delegates present permit such a Member to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the Member.

5. Aðalforstjóri alþjóðavinnumálaskrifstofunnar ber ábyrgð á því gagnvart stjórnarnefnd, að sjóði stofnunarinnar sé réttilega varið.

II. KAFLI
Starfshættir

14. gr.

1. Stjórnarnefnd ákveður dagskrá allra funda allsherjarþingsins og tekur til athugunar allar tillögur um dagskrármál, sem kunna að vera borin fram af einhverju aðildarríkja eða einhverjum fyrirsvarssamtökum, sem viðurkennd eru samkvæmt 3. gr., eða opinberum alþjóðasamtökum.

2. Stórnarnefnd skal setja reglur, er tryggi það að mál hljóti rækilegan undirbúning af hendi sérkunnáttumanna og séu nægjanlega rædd á undirbúningsfundum eða á annan hátt af hálfu þeirra aðildarríkja, sem mestra hagsmuna eiga að gæta í sambandi við þau, áður en gerðar eru samþykktir eða ályktanir um þau á allsherjarþingi.

15. gr.

1. Aðalforstjórinn skal vera aðalritari allsherjarþingsins og senda dagskrá aðildarríkjum og um hendur þeirra fulltrúum atvinnurekenda og verkamanna, er þeir hafa verið nefndir, svo tímanlega, að hún komi þeim í hendur fjórum mánuðum fyrir setningu allsherjarþingsins.

2. Skýrslur um hvert einstakt atriði dagskrárinnar skal senda aðildarríkjum svo tímanlega, að þau geti tekið þær til rækilegrar athugunar, áður en þingið kemur saman. Stjórnarnefnd skal setja reglur um framkvæmd þessa ákvæðis.

16. gr.

1. Ríkisstjórn sérhvers aðildarríkis hefur heimild til að mótmæla því formlega, að mál, eitt eða fleiri, sé tekið á dagskrá. Rök fyrir slíkum mótmælum skulu tilgreind í skýrslu, sem stíluð sé til aðalforstjóra, og skal hann senda hana öllum aðildarríkjum stofnunarinnar.

5. The Director-General of the International Labour Office shall be responsible to the Governing Body for the proper expenditure of the funds of the International Labour Organisation.

CHAPTER II
Procedure

Article 14

1. The agenda for all meetings of the Conference will be settled by the Governing Body, which shall consider any suggestion as to the agenda that may be made by the Government of any of the Members or by any representative organisation recognised for the purpose of Article 3, or by any public international organisation.

2. The Governing Body shall make rules to ensure thorough technical preparation and adequate consultation of the Members primarily concerned, by means of a preparatory Conference or otherwise, prior to the adoption of a Convention or Recommendation by the Conference.

Article 15

1. The Director-General shall act as the Secretary-General of the Conference, and shall transmit the agenda so as to reach the Members four months before the meeting of the Conference, and, through them, the non-Government delegates when appointed.

2. The reports on each item of the agenda shall be despatched so as to reach the Members in time to permit adequate consideration before the meeting of the Conference. The Governing Body shall make rules for the application of this provision.

Article 16

1. Any of the Governments of the Members may formally object to the inclusion of any item or items in the agenda. The grounds for such objection shall be set forth in a statement addressed to the Director-General who shall circulate it to all the Members of the Organisation.

2. Dagskrármál, sem mótmælt hefur verið á þennan hátt, skal þó eigi taka af dagskrá, ef samþykkt er á þinginu með ⅔ hlutum atkvæða viðstaddra fulltrúa að taka þau til meðferðar.

3. Ef þingið samþykkir (á annan hátt en getur í fyrra tölulið) með ⅔ hlutum atkvæða viðstaddra fulltrúa, að taka skuli eitthvert mál til umræðu á þinginu, þá skal það málefni tekið á dagskrá á næsta þingi.

17. gr.

1. Allsherjarþingið kýs sér forseta og þrjá varaforseta. Einn varaforseta skal vera stjórnarfulltrúi, annar fulltrúi atvinnurekenda og þriðji fulltrúi verkamanna. Allsherjarþingið setur sér þingsköp og getur skipað nefndir til að athuga og gefa skýrslur um hvaða mál, sem til meðferðar er.

2. Öllum málum skal ráðið til lykta með einföldum meiri hluta atkvæða þeirra fulltrúa, sem viðstaddir eru, nema öðruvísi sé kveðið á stofnskrá þessari, í einhverri milliríkjasamþykkt eða öðru skjali, er fær þinginu tiltekið vald í hendur, eða í skipan, sem gerð er um fjármál og fjárhagsáætlanir samkvæmt 13. gr.

3. Atkvæðagreiðsla er markleysa, nema helmingur fulltrúa þeirra, sem þingið sækja, greiði atkvæði.

18 gr.

Allsherjarþingið getur kvatt sérkunnáttumenn til setu í þeim nefndum, sem það skipar, en ekki hafa þeir þar atkvæðisrétt.

19. gr.

1. Ef allsherjarþing hefur samþykkt tillögu varðandi dagskrármál, er það á valdi þess að ákveða, hvort hún skuli afgreidd:

a) sem alþjóðasamþykkt — eða —
b) sem ályktun, þar sem málefni það, sem til meðferðar er, telst ekki, eins

2. Items to which such objection has been made shall not, however, be excluded from the agenda, if at the Conference a majority of two thirds of the votes cast by the delegates present is in favour of considering them.

3. If the Conference decides (otherwise than under the preceding paragraph) by two thirds of the votes cast by the delegates present that any subject shall be considered by the Conference, that subject shall be included in the agenda for the following meeting.

Article 17

1. The Conference shall elect a President and three Vice-Presidents. One of the Vice-Presidents shall be a Government delegate, one an employers' delegate ad one a workers' delegate. The Conference shall regulate its own procedure and may appoint committees to consider and report on any matter.

2. Except as otherwise expressly provided in this Constitution or by the terms of any Convention or other instrument conferring powers on the Conference or of the financial and budgetary arrangements adopted in virtue of Article 13, all matters shall be decided by a simple majority of the votes cast by the delegates present.

3. The voting is void unless the total number of votes cast is equal to half the number of the delegates attending the Conference.

Article 18

The Conference may add to any committees which it appoints technical experts without power to vote.

Article 19

1. When the Conference has decided on the adoption of proposals with regard to an item in the agenda, it will rest with the Conference to determine whether these proposals should take the form: (a) of an international Convention, or (b) of a Recommendation to meet circumstances where the subject, or aspect

og á stendur, hæft eða lagað til að gera um það alþjóðasamþykkt.

2. Alþjóðasamþykkt eða ályktun öðlast gildi við lokaatkvæðagreiðslu á allsherjarþingi, er ⅔ viðstaddra fulltrúa gjalda þeim jákvæði sitt.

3. Þegar allsherjarþing gerir alþjóðasamþykkt eða ályktun, er hafa skal almennt gildi, ber að taka hæfilegt tillit til þeirra landa, þar sem iðnhættir eru til muna sérstæðir vegna loftslags, ófullkominnar skipunar á samtökum atvinnurekenda og verkalýðs eða vegna annarra sérstakra ástæðna, og skal þingið þá stinga upp á þeim breytingum, er það kann að telja nauðsynlegar, að því er þau lönd varðar.

4. Forseti allsherjarþingsins og aðalforstjórinn skulu með undirskrift sinni staðfesta tvö eintök af alþjóðasamþykktum og ályktunum. Annað þeirra skal varðveitt í skjalasafni alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, en hitt fengið aðalritara Sameinuðu þjóðanna í hendur til varðveizlu. Aðalforstjóri skal senda hverju aðildarríki staðfest eftirrit alþjóðasamþykkta og ályktana.

5. Þegar alþjóðasamþykkt er gerð, skal svo með farið sem nú verður sagt:

a) samþykkt skal senda öllum aðildarríkjum til fullgildingar.

b) sérhvert aðildarríki tekst á hendur innan eins árs í mesta lagi frá lokum síðasta allsherjarþings, eða sé það vegna sérstakra ástæðna ekki unnt, þá svo fljótt sem kostur er og aldrei síðar en 18 mánuðum frá þinglokum, að leggja samþykkt fyrir þann eða þá handhafa opinbers valds, sem málið ber undir, til þess að lög geti orðið sett henni til framkvæmdar eða aðrar ráðstafanir gerðar.

c) aðildarríki tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar,

of it, dealt with is not considered suitable or appropriate at that time for a Convention.

2. In either case a majority of two thirds of the votes cast by the delegates present shall be necessary on the final vote for the adoption of the Convention or Recommendation, as the case may be, by the Conference.

3. In framing any Convention or Recommendation of general application the Conference shall have due regard to those countries in which climatic conditions, the imperfect development of industrial organisation, or other special circumstances make the industrial conditions substantially different and shall suggest the modifications, if any, which it considers may be required to meet the case of such countries.

4. Two copies of the Convention or Recommendation shall be authenticated by the signatures of the President of the Conference and of the Director-General. Of these copies one shall be deposited in the archives of the International Labour Office and the other with the Secretary-General of the United Nations. The Director-General will communicate a certified copy of the Convention or Recommendation to each of the Members.

5. In the case of a Convention—

a) the Convention will be communicated to all Members for ratification;

b) each of the Members undertakes that it will, within the period of one year at most from the closing of the session of the Conference, or if it is impossible owing to exceptional circumstances to do so within the period of one year, then at the earliest practicable moment and in no case later than eighteen months from the closing of the session of the Conference, bring the Convention before the authority or authorities within whose competence the matter lies, for the enactment of legislation or other action;

c) Members shall inform the Director-General of the International Labour

hverjar ráðstafanir þau hafa gert samkvæmt þessari grein til að leggja samþykktir fyrrir þann handhafa opinbers valds, sem í hlut á, ásamt skýrslum um, hvaða stjórnvald er ákvæðisbært um málið og hvað það hafi gert í málinu.

d) ef aðildarríki hefur aflað samþykkis handhafa þess opinbers valds, sem málið ber undir, skal það senda aðalforstjóra formlega fullgildingu sína á samþykktinni og gera þær ráðstafanir aðrar, sem nauðsynlegar eru til framkvæmdar á ákvæðum samþykktarinnar.

e) ef aðildarríki fær ekki samþykki ákvæðisbærs handhafa opinbers valds, hvílir ekki frekari skylda á því, þó svo, að það skal gefa aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skýrslur með hæfilegu millibili, svo sem stjórnarnefnd kreft, um löggjöf og stjórnarframkvæmd að því er varðar atriði, sem samþykktin tekur yfir, og sé í skýrslum frá því skýrt, í hve ríkum mæli ákvæði samþykktarinnar eru framkvæmd eða er ætlað, að verði framkvæmd með löggjöf, stjórnsýslu, samningum stéttarfélaga eða á annan hátt, enda sé einig skýrt frá þeim örðugleikum, sem hindra eða torvelda fullgildingu samþykktar.

6. Þegar ályktun er gerð, skal svo með farið sem nú verður sagt:

a) ályktun skal send öllum aðildarríkjum til athugunar, í því skyni að lög verði sett henni til framkvæmdar eða aðrar ráðstafanir gerðar.

b) sérhvert aðildarríki tekst á hendur inan eins árs í mesta lagi frá lokum síðasta allsherjarþings, eða sé það vegna sérstakra ástæðna ekki unnt, þá svo fljótt sem kostur er og aldrei síðar en 18 mánuðum frá þinglokum, að leggja ályktun fyrir þann eða þá handhafa opinbers valds, sem málið ber undir, til þess að lög geti

Office of the measures taken in accordance with this Article to bring the Convention before the said competent authority or authorities, with particulars of the authority or authorities regarded as competent, and of the action taken by them;

d) if the Member obtains the consent of the authority or authorities within whose competence the matter lies, it will communicate the formal ratification of the Convention to the Director-General and will take such action as may be necessary to make effective the provisions of such Convention;

e) if the Member does not obtain the consent of the authority or authorities within whose competence the matter lies, no further obligation shall rest upon the Member except that it shall report to the Director-General of the International Labour Office, at appropriate intervals as requested by the Governing Body, the position of its law and practice in regard to the matters dealt with in the Convention, showing the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to any of the provisions of the Convention by legislation, administrative action, collective agreement or otherwise and stating the difficulties which prevent or delay the ratification of such Convention.

6. In the case of a Recommendation—

a) the Recommendation will be communicated to all Members for their consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise;

b) each of the Members undertakes that it will, within a period of one year at most from the closing of the session of the Conference, or if it is impossible owing to exceptional circumstances to do so within the period of one year, then at the earliest practicable moment and in no case later than eighteen months after the

orðið sett henni til framkvæmdar eða aðrar ráðstafanir gerðar.

c) aðildarríki tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, hvaða ráðstafanir þau hafa gert samkvæmt þessari grein til að leggja ályktanir fyrir þann eða þá handhafa opinbers valds, er í hlut eiga, ásamt skýrslum um, hvaða stjórnvald er ákvæðisbært um málið og hvað það hafi gert í málinu.

d) Það hvílir ekki á aðildarríki frekari skylda en að leggja ályktunina fyrir hina ákvæðisbæru handhafa opinbers valds, þó svo, að það skal gefa aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skýrslur með hæfilegu millibili, svo sem stjórnarnefnd krefst, um löggjöf og stjórnarframkvæmd í landinu, að því er varðar málefni, sem ályktun tekur yfir, og sé í skýrslunni frá skýrt, í hve ríkum mæli ákvæði ályktunarinnar eru framkvæmd eða er ætlað að verða framkvæmd og greindar þær breytingar á ákvæðum ályktunar, sem hafa þótt eða kunna að þykja nauðsynlegar, áður en ákvæði hennra eru samþykkt eða þeim beitt.

7. Ákvæði þau, sem nú verða greind, taka til sambandsríkja:

a) skyldur sambandsríkja skulu vera þær sömu og annarra aðildarríkja, sem ekki eru sambandsríki, að því er varðar alþjóðasamþykktir og ályktanir, sem stjórn alríkisins telur, að hallkvæmar séu og samþýddar verði stjórnlögum alríkisins.

b) stjórn alríkisins skal hafa þá meðferð, sem nú verður greind, að því er varðar alþjóðasamþykktir og ályktanir, sem hún telur, að hallkvæmt sé og stjórnlögum samþýðanlegt, að frekar sé beitt í einstökum ríkjum

closing of the Conference, bring the Recommendation before the authority or authorities within whose competence the matter lies for the enactment of legislation or other action;

c) the Members shall inform the Director-General of the International Labour Office of the measures taken in accordance with this article to bring the Recommendation before the said competent authority or authorities, with particulars of the authority or authorities regarded as competent, and of the action taken by them;

d) apart from bringing the Recommendation before the said competent authority or authorities, no further obligation shall rest upon the Members, except that they shall report to the Director-General of the International Labour Office, at appropriate intervals as requested by the Governing Body, the position of the law and practice in their country in regard to the matters dealt with in the Recommendation, showing the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to the provisions of the Recommendation and such modifications of these provisions as it has been found or may be found necessary to make in adopting or applying them.

7. In the case of a federal State, the following provisions shall apply:

a) in respect of Conventions and Recommendations which the federal Government regards as appropriate under its constitutional system for federal action, the obligations of the federal State shall be the same as those of Members which are not federal States;

b) in respect of Conventions and Recommendations which the federal Government regards as appropriate under its constitutional system, in whole or in part, for action by the constituent States, provinces, or

alríkisins, landshlutum eða fylkjum heldur en alríkinu í heild:

i) gera í samræmi við stjórnarskrá alríkisins og stjórnarskrár hinna ýmsu ríkja, landshluta eða fylkja, sem í hlut eiga, virkar ráðstafanir til að bera greindar alþjóðasamþykktir eða ályktanir undir ákvæðisbæra handhafa opinbers valds í alríkinu, hinum einstöku ríkjum, landshlutum eða fylkjum, eigi síðar en átján mánuðum eftir að allsherjarþingi lauk, í því skyni, að sett verði lög til framkvæmdar samþykktum eða ályktunum eða aðrar ráðstafanir gerðar.

ii) gera, að fengnu samþykki stjórna þeirra einstöku ríkja, landshluta eða fylkja, er í hlut eiga, ráðstafanir til að koma á málstefnum með vissu millibili milli handhafa opinbers valds í alríkinu, einstökum ríkjum, landshlutum og fylkjum, í því skyni að samhæfa aðgerðir innan alríkisins til framkvæmda ákvæðum slíkra alþjóðasamþykkta og ályktana.

iii) veita aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar vitneskju um þær ráðstafanir, er gerðar hafa verið í samræmi við þessa grein, til að leggja slíkar alþjóðasamþykktir og ályktanir fyrir rétt stjórnarvöld alríkis og einstakra ríkja, landshluta eða fylkja, ásamt skýrslum um þau stjórnarvöld, sem telja má, að málið beri undir, og um þær ráðstafanir, er þau hafa gert.

iv) gefa, að því er varðar hverja slíka alþjóðasamþykkt, sem alríkisstjórnin hefur ekki fullgilt, aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skýrslu með hæfilegu millibili og samkvæmt fyrirmælum stjórnarnefndarinnar um löggjöf og stjórnarframkvæmd í alríkinu, einstökum ríkjum þess, landshlutum og

cantons rather than for federal action, the federal Government shall—

(i) make, in accordance with its Constitution and the Constitutions of the States, provinces or cantons concerned, effective arrangements for the reference of such Conventions and Recommendations not later than eighteen months from the closing of the session of the Conference to the appropriate federal, State, provincial or cantonal authorities for the enactment of legislation or other action;

(ii) arrange, subject to the concurrence of the State, provincial or cantonal Governments concerned, for periodical consultations between the federal and the State, provincial or cantonal authorities with a view to promoting within the federal State co-ordinated action to give effect to the provisions of such Conventions and Recommendations;

(iii) inform the Director-General of the International Labour Office of the measures taken in accordance with this article to bring such Conventions and Recommendations before the appropriate federal, State, provincial or cantonal authorities with particulars of the authorities regarded as appropriate and of the action taken by them;

(iv) in respect of each such Convention which it has not ratified, report to the Director-General of the International Labour Office, at appropriate intervals as requested by the Governing Body, the position of the law and practice of the federation and its constituent States, provinces or canons in regard to

fylkjum um þau efni, er greinir í alþjóðasamþykktinni, og sé í skýrslunni frá því skýrt, í hve ríkum mæli ákvæði samþykktarinnar eru framkvæmd eða er ætlað að verða framkvæmd með löggjöf, stjórnsýslu, samningum stéttarfélaga eða á annan hátt.

v) gefa, að því er varðar hverja slíka ályktun, aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, með hæfilegu millibili og samkvæmt fyrirmælum stjórnarnefndar, skýrslu um löggjöf og stjórnarframkvæmd í alríkinu, einstökum ríkjum þess, landshlutum og fylkjum um þau efni, er greinir í ályktuninni, og sé í skýrslunni frá því skýrt, í hve ríkum mæli ákvæði ályktunarinnar eru framkvæmd eða er ætlað að verða framkvæmd, og skulu greindar þær breytingar á ákvæðum ályktunarinnar, sem hafa þótt eða kunna að þykja nauðsynlegar, áður en ákvæði hennar eru samþykkt eða þeim beitt.

8. Engu sinni skal samþykkt eða ályktun, er allsherjarþingið hefur gert, né fullgilding aðildarríkis á alþjóðasamþykkt teljast hnekkja neinum lögum, úrskurðum, venjum eða samningum, sem tryggja verkamönnum, er í hlut eiga, hagstæðari kjör en þau, sem kveðið er á um í alþjóðasamþykktinni eða ályktuninni.

20. gr.

Aðalforstjóri alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna aðalritara Sameinuðu þjóðanna, er alþjóðasamþykktir hafa verið fullgiltar að framangreindum hætti, í því skyni, að þær séu skrásettar í samræmi við ákvæði 102. gr. stofnskrár Sameinuðu þjóðanna, en samþykktirnar skulu einungis bindandi fyrir þau aðildarríki, sem fullgilda þær.

21. gr.

1. Ef alþjóðasamþykkt, sem er til lokaumræðu á allsherjarþingi, nær ekki sam-

the Convention, showing the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to any of the provisions of the Convention by legislation, administrative action, collective agreement, or otherwise;

(v) in respect of each such Recommendation report to the Director-General of the International Labour Office, at appropriate intervals as requested by the Governing Body, the position of the law and practice of the federation and its constituent States, provinces or cantons in regard to the Recommendation, showing the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to the provisions of the Recommendation and such modifications of these provisions as have been found or may be found necessary in adopting or applying them.

8. In no case shall the adoption of any Convention or Recommendation by the Conference, or the ratification of any Convention by any Member, be deemed to affect any law, award, custom or agreement which ensures more favourable conditions to the workers concerned than those provided for in the Convention or Recommendation.

Article 20

Any Convention so ratified shall be communicated by the Director-General of the International Labour Office to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations but shall only be binding upon the Members which ratify it.

Article 21

1. If any Convention coming before the Conference for final consideration fails to

þykki ⅔ hluta atkvæða viðstaddra fulltrúa, þá er öllum aðildarríkjum stofnunarinnar rétt að gera slíka samþykkt sín á milli.

2. Ríkisstjórnir þær, er í hlut eiga, skulu tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar og aðalritara Sameinuðu þjóðanna sérhverja þá samþykkt, sem gerð hefur verið með nefndum hætti, til þess að hún verði skrásett í samræmi við ákvæði 102. gr. stofnskrár Sameinuðu þjóðanna.

22. gr.

Sérhvert aðildarríki tekst á hendur að senda alþjóðavinnumálaskrifstofunni árlegar skýrslur um ráðstafanir þær, sem það hefur gert til þess að framkvæma ákvæði alþjóðasamþykkta þeirra, sem það er aðili að. Skal gera slíkar skýrslur um þau atriði og í þeim búningi, sem stjórnarnefnd mælir fyrir.

23. gr.

1. Aðalforstjóri skal leggja fyrir næsta allsherjarþing ágrip af tilkynningum þeim og skýrslum, sem aðildarríki hafa sent honum í samræmi við 19. og 22. grein.

2. Sérhvert aðildarríki skal láta þeim fyrirsvarssamtökum, sem viðurkennd eru samkvæmt 3. gr., í té eftirrit tilkynninga þeirra og skýrslna, sem sendar eru aðalforstjóra samkvæmt 19. og 22 gr.

24. gr.

Nú kvartar stéttarfélag atvinnurekenda eða verkamanna til alþjóðavinnumálaskrifstofunnar undan því, að eitthvert aðildarríki hafi látið undir höfuð leggjast að einhverju leyti að framkvæma innan síns umdæmis alþjóðasamþykkt á virkan hátt, sem það er aðili að, og getur stjórnarnefnd þá tilkynnt ríkisstjórn þeirri, sem hlut á að máli, þessa kvörtun og hvatt hana til að senda þá greinargerð varðandi umrætt atriði, sem henni þykir hlýða.

secure the support of two thirds of the votes cast by the delegates present, it shall nevertheless be within the right of any of the Members of the Organisation to agree to such Convention among themselves.

2. Any Convention so agreed to shall be communicated by the Governments concerned to the Director-General of the International Labour Office and to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article 22

Each of the Members agrees to make an annual report to the International Labour Office on the measures which it has taken to give effect to the provisions of Conventions to which it is a party. These reports shall be made in such form and shall contain such particulars as the Governing Body may request.

Article 23

1. The Director-General shall lay before the next meeting of the Conference a summary of the information and reports communicated to him by Members in pursuance of Articles 19 and 22.

2. Each Member shall communicate to the representative organisations recognised for the purpose of Article 3 copies of the information and reports communicated to the Director-General in pursuance of Articles 19 and 22.

Article 24

In the event of any representation being made to the International Labour Office by an industrial association of employers or of workers that any of the Members has failed to secure in any respect the effective observance within its jurisdiction of any Convention to which it is a party, the Governing Body may communicate this representation to the Government against which it is made, and may invite that Government to make such statement on the subject as it may think fit.

25. gr.

Ef greinargerð hefur ekki borizt innan hæfilegs tíma frá ríkisstjórn þeirri, sem í hlut á, eða telji stjórnarnefnd greinargerð þá, er hún fær, ekki fullnægjandi, er stjórnarnefnd rétt að birta kvörtunina og greinargerð þá, er gerð kann að hafa verið til andsvara henni.

26. gr.

1. Sérhverju aðildarríki er rétt að senda alþjóðavinnumálaskrifstofunni kæru, ef því þykir grunur á liggja, að eitthvert annað aðildarríkja haldi ekki nægilega uppi alþjóðasamþykkt, sem bæði hafa fullgilt í samræmi við undanfarandi greinar.

2. Ef stjórnarnefnd sýnist svo, getur hún sett sig í samband við ríkisstjórn þá, er í hlut á, á þann hátt, sem lýst er í 24. gr., áður en hún vísar kærunni til rannsóknarnefndar með þeim hætti, sem síðar verður kveðið á um.

3. Ef stjórnarnefnd telur það ekki nauðsynlegt að tilkynna ríkisstjórn þeirri, er í hlut á, kæruna, eða láti ríkisstjórn ekki í té greinargerð, sem stjórnarnefnd metur gilda, innan hæfilegs tíma eftir að henni hefur verið tilkynnt kæran, getur stjórnarnefnd skipað rannsóknarnefnd til að athuga kæruna og gefa skýrslu um hana.

4. Stjórnarnefnd getur haft sömu meðferð á slíku máli, hvort sem hún hefst handa af sjálfsdáðum eða vegna kæru frá fulltrúa á allsherjarþingi.

5. Nú hefur stjórnarnefnd til úrlausnar mál, sem getur í 25. eða 26. gr., og er þá viðkomandi ríkisstjórn rétt að senda fyrirsvarsmann til að taka þátt í meðferð þess í stjórnarnefndinni, ef enginn er þar fyrir, sem gætir hagsmuna hennar. Ríkisstjórn þeirri, sem í hlut á, skal tilkynnt með hæfilegum fyrirvara, hvenær málið verður tekið til meðferðar.

27. gr.

Nú er kæru vísað til rannsóknarnefndar samkvæmt 26. gr., og takast þá öll að-

Article 25

If no statement is received within a reasonable time from the Government in question, or if the statement when received is not deemed to be satisfactory by the Governing Body, the latter shall have the right to publish the representation and the statement, if any, made in reply to it.

Article 26

1. Any of the Members shall have the right to file a complaint with the International Labour Office if it is not satisfied that any other Member is securing the effective observance of any Convention which both have ratified in accordance with the foregoing Articles.

2. The Governing Body may, if it thinks fit, before referring such a complaint to a Commission of Enquiry, as hereinafter provided for, communicate with the Government in question in the manner described in Article 24.

3. If the Governing Body does not think it necessary to communicate the complaint to the Government in question, or if, when it has made such communication, no statement in reply has been received within a reasonable time which the Governing Body considers to be satisfactory, the Governing Body may appoint a Commission of Enquiry to consider the complaint and to report thereon.

4. The Governing Body may adopt the same procedure either of its own motion or on receipt of a complaint from a delegate to the Conference.

5. When any matter arising out of Articles 25 or 26 is being considered by the Governing Body, the Government in question shall, if not already represented thereon, be entitled to send a representative to take part in the proceedings of the Governing Body while the matter is under consideration. Adequate notice of the date on which the matter will be considered shall be given to the Government in question.

Article 27

The Members agree that, in the event of the reference of a complaint to a Com-

ildarríki á hendur, hvort sem kæran tekur til þeirra eða ekki, að láta nefndinni í té allar þær skýrslur, sem þau ráða yfir og kæruna varða.

28. gr.

Þegar rannsóknarnefndin hefur fjallað um kæruna, skal hún semja álitsgerð, þar sem greindir eru úrskurðir um staðreyndir, er máli skipta við úrlausn á deilumáli aðila, og skulu í álitsgerðinni greindar tillögur um þær aðgerðir, er rannsóknarnefndin telur rétt að gera vegna kærunnar, svo og nefnt það tímatakmark, er framkvæmdum skuli lokið.

29. gr.

1. Aðalforstjóri vinnumálaskrifstofunnar skal senda álitsgerð rannsóknarnefndarinnar til stjórnarnefndar og til þeirra ríkisstjórna, sem kæran varðar og láta birta álitsgerðina.

2. Sérhver þessara ríkisstjórna skal innan þriggja mánaða tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, hvort hún fellst á tillögur þær, er settar eru fram í álitsgerðinni, og ef svo er ekki, hvort hún leggur þá til, að kærunni verði vísað til Milliríkjadómstólsins.

30. gr.

Ef eitthvert aðildarríkja lætur undir höfuð leggjast framkvæmdir þær, sem mælt er fyrir um í töluliðum 5 (b), 6 (b) eða 7 (b) (i) í 19. gr. varðandi alþjóðasamþykkt eða ályktun, er hverju öðru aðildarríki rétt að leggja málið fyrir stjórnarnefnd. Ef stjórnarnefnd kemst að þeirri niðurstöðu, að vanræksla hafi átt sér stað, skal hún gefa allsherjarþinginu skýrslu um málið.

31. gr.

Dómi Milliríkjadómstólsins um kæru eða málefni, sem til hans er skotið samkvæmt 29. gr., verður ekki áfrýjað.

mission of Enquiry under Article 26, they will each, whether directly concerned in the complaint or not, place at the disposal of the Commission all the information in their possession which bears upon the subject matter of the complaint.

Article 28

When the Commission of Enquiry has fully considered the complaint, it shall prepare a report embodying its findings on all questions of fact relevant to determing the issue between the parties and containing such recommendations as it may think proper as to the steps which should be taken to meet the complaint and the time within which they should be taken.

Article 29

1. The Director-General of the International Labour Office shall communicate the report of the Commission of Enquiry to the Governing Body and to each of the Governments concerned in the complaint, and shall cause it to be published.

2. Each of these Governments shall within three months inform the Director-General of the International Labour Office whether or not it accepts the recommendations contained in the report of the Commission; and if not, whether it proposes to refer the complaint to the International Court of Justice.

Article 30

In the event of any Member failing to take the action required by paragraphs 5 (b), 6 (b) or 7 (b) (i) of Article 19 with regard to a Convention or Recommendation, any other Member shall be entitled to refer the matter to the Governing Body. In the event of the Governing Body finding hat there has been such a failure, it shall report the matter to the Conference.

Article 31

The decision of the International Court of Justice in regard to a complaint or matter which has been referred to it in pursuance of Article 29 shall be final.

32. gr.

Milliríkjadómstóllinn getur staðfest, breytt eða hrundið úrskurðum eða ályktunum, er rannsóknarnefnd kann að hafa kveðið upp.

33. gr.

Ef eitthvert aðildarríki lætur undir höfuð leggjast að framkvæma á tilskildum tíma ályktanir þær, sem kunna að vera settar fram í álitsgerð rannsóknarnefndar eða dómi Millirikjadómstólsins, getur stjórnarnefnd lagt til við allsherjarþingið, að hafnar verði þær aðgerðir, sem hún telur réttar og hallkvæmar til þess að tryggja það, að eftir ályktununum verði farið.

34. gr.

Ríkisstjórn, sem vanvirt hefur skuldbindingar sínar, getur, hvenær sem er, tilkynnt stjórnarnefnd, að hún hafi gert nauðsynlegar ráðstafanir til að fullnægja ályktunum rannsóknarnefndar eða dómi Milliríkjadómstólsins, og getur hún einnig beðið stjórnarnefnd að skipa rannsóknarnefnd til að sannreyna staðhæfingu sína. Beita skal um þessi tilvik ákvæðum 27., 28., 29., 31. of 32. gr., og sé álitsgerð rannsóknarnefndar eða dómur Milliríkjadómstólsins í vil ríkisstjórn þeirri, sem var í sök, skal stjórnarnefnd þegar í stað leggja til, að látnar verði niður falla aðgerðir samkvæmt 33. gr.

Article 32

The International Court of Justice may affirm, vary or reverse any of the findings or recommendations of the Commission of Enquiry, if any.

Article 33

In the event of any Member failing to carry out within the time specified the recommendations, if any, contained in the report of the Commission of Enquiry, or in the decision of the International Court of Justice, as the case may be, the Governing Body may recommend to the Conference such action as it may deem wise and expedient to secure compliance therewith.

Article 34

The defaulting Government may at any time inform the Governing Body that it has taken the steps necessary to comply with the recommendations of the Commission of Enquiry or with those in the decision of the International Court of Justice, as the case may be, and may request it to constitute a Commission of Enquiry to verify its contention. In this case the provisions of Articles 27, 28, 29, 31 and 32 shall apply, and if the report of the Commission of Enquiry or the decision of the International Court of Justice is in favour of the defaulting Government, the Governing Body shall forthwith recommend the discontinuance of any action taken in pursuance of Article 33.

III. KAFLI
Almenn ákvæði.

35. gr.

1. Aðildarríki takast á hendur að láta alþjóðasamþykktir, sem þau hafa fullgilt í samræmi við ákvæði stofnskrár þessarar, taka yfir landsvæði, sem ekki er algerlega fullvalda, enda fari aðildarríkin með utanríkismál þeirra, þar með talin umsjárlönd, þar sem þau bera ábyrgð á framkvæmdastjórn, svo fremi efni samþykktar falli ekki innan marka sjálfstjórnarvalds viðkomandi landsvæðis, eða samþykkt verði þar ekki beitt

CHAPTER III
General

Article 35

1. The Members undertake that Conventions which they have ratified in accordance with the provisions of this Constitution shall be applied to the non-metropolitan territories for whose international relations they are responsible, including any trust territories for which they are the administering authority, except where the subject matter of the Convention is within the self-governing powers of the territory or the Convention

vegna staðhátta eða verði einungis beitt, er gerðar hafa verið á henni þær breytingar, sem nauðsynlegar eru til að aðhæfa samþykktina staðháttum.

2. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir alþjóðasamþykkt, skal, svo fljótt sem auðið er eftir fullgildingu hennar, senda aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar yfirlýsingu, þar sem tilgreint sé, í hve ríkum mæli það tekst á hendur að beita ákvæðum samþykktarinnar, að því er varðar landsvæði, önnur en þau, sem getið er í tölulið 4. og 5. hér á eftir, og láta í té þær skýrslur, sem samþykktin kann að mæla fyrir um.

3. Sérhvert aðildarríki, sem sent hefur yfirlýsingu í samræmi við næsta tölulið hér á undan, getur öðru hverju, í samræmi við ákvæði samþykktarinnar, gefið frekari yfirlýsingu, er breyti ákvæðum einhverrar fyrri yfirlýsingar og tilgreini, hvernig málum er háttað, að því er slíkt landsvæði varðar.

4. Þegar efni samþykktar er innan marka sjálfstjórnarvalds landsvæðis, sem ekki er algerlega fullvalda, skal aðildarríki það, sem ábyrgð ber á milliríkjamálefnum slíks svæðis, tilkynna stjórn landsvæðisins samþykktina, svo fljótt sem auðið er, í því skyni, að sú stjórn geti sett lög til framkvæmdar ákvæðum samþykktarinnar eða gert aðrar nauðsynlegar ráðstafanir. Að svo búnu getur aðildarríki í samráði við stjórn landsvæðisins sent aðalforstjóra alþóðavinnumálaskrifstofunnar yfirlýsingu, þar sem gengið er að skuldbindingu samþykktarinnar af hendi slíks landsvæðis.

5. Eftirtaldir aðilar geta sent aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar yfirlýsingu um, að þeir takist á hendur skuldbindingar samkvæmt alþjóðasamþykkt:

a) Tvö eða fleiri aðildarríki stofnunarinnar fyrir hönd hvers landsvæðis, sem er undir sameiginlegri stjórn þeirra.

b) Sérhver handhafi samþjóðlegs valds, sem ábyrgð ber á stjórn landsvæðis samkvæmt stofnskrá Sameinuðu

is inapplicable owing to the local conditions or subject to such modifications as may be necessary to adapt the Convention to local conditions.

2. Each Member which ratifies a Convention shall as soon as possible after ratification communicate to the Director-General of the International Labour Office a declaration stating in respect of the territories other than those referred to in paragraphs 4 and 5 below the extent to which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied and giving such particulars as may be prescribed by the Convention.

3. Each Member which has communicated a declaration in virtue of the preceding paragraph may from time to time, in accordance with the terms of the Convention, communicate a further declaration modifying the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories.

4. Where the subject matter of the Convention is within the self-governing powers of any non-metropolitan territory the Member responsible for the international relations of that territory shall bring the Convention to the notice of the Government of the territory as soon as possible with a view to the enactment of legislation or other action by such Government. Thereafter the Member, in agreement with the Government of the territory, may communicate to the Director-General of the International Labour Office a declaration accepting the obligations of the Convention on behalf of such territory.

5. A declaration accepting the obligations of any Convention may be communicated to the Director-General of the International Labour Office—

a) by two or more Members of the Organisation in respect of any territory which is under their joint authority; or

b) by any international authority responsible for the administration of any territory, in virtue of the Charter

þjóðanna eða á annan hátt, að því er varðar slíkt landsvæði.

6. Þegar aðili játast undir skuldbindingar alþjóðasamþykktar samkvæmt 4. eða 5. tölulið þessarar greinar, er þar með gengizt undir fyrir hönd landsvæðis þess, er í hlut á, að fullnægja skuldbindingum samkvæmt alþjóðasamþykktinni og skuldbindingum samkvæmt stofnskrá stofnunarinnar, er ná til samþykkta, er fullgildingu hafa hlotið. Í slíkri yfirlýsingu má tilgreina þær breytingar á ákvæðum samþykktar, er teljast nauðsynlegar til að aðhæfa samþykkt staðháttum.

7. Sérhvert aðildarríki eða handhafi samþjóðlegs valds, sem gefið hefur yfirlýsingu í samræmi við 4. og 5. tölulið þessarar greinar, getur, þegar því er að skipta, samkvæmt ákvæðum samþykktarinnar með frekari yfirlýsingu breytt ákvæðum fyrri yfirlýsinga eða afturkallað fyrir hönd landsvæðis þess, er í hlut á, skuldbindingar samkvæmt samþykktinni.

8. Ef ekki er játazt undir skuldbindingar samkvæmt alþjóðasamþykkt fyrir hönd landsvæðis, er ákvæði 4. og 5. tölul. þessarar greinar taka yfir, skulu aðildarríki eða handhafi samþjóðlegs valds, sem í hlut á, gefa aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skýrslu um lög og stjórnarframkvæmd á nefndu landsvæði, að því er varðar málefni, sem samþykktin fjallar um. Skal í skýrslunni taka fram, í hve ríkum mæli ákvæði samþykktarinnar eru framkvæmd eða er ætlað að verða framkvæmd með löggjöf, stjórnsýslu, samningum stéttarfélaga eða á annan hátt, og skal skýrt frá því, hvaða vandkvæði aftri eða torveldi, að gengið sé að slíkri samþykkt.

36 gr.

Breytingar á stofnskrá þessari, sem samþykktar eru á allsherjarþingi með ⅔ greiddra atkvæða viðstaddra fulltrúa, skulu ganga í gildi, þegar þær hafa verið fullgiltar og samþykktar af ⅔ aðildarríkja stofnunarinnar, þar á meðal af fimm hinna átta aðildarríkja, er fyrirsvar

of the United Nations or otherwise, in respect of any such territory.

6. Acceptance of the obligations of a Convention in virtue of paragraph 4 or paragraph 5 shall involve the acceptance on behalf of the territory concerned of the obligations stipulated by the terms of the Convention and the obligations under the Constitution of the Organisation which apply to ratified Conventions. A declaration of acceptance may specify such modifications of the provisions of the Convention as may be necessary to adapt the Convention to local conditions.

7. Each Member or international authority which has communicated a declaration in virtue of paragraph 4 or paragraph 5 of this Article may from time to time, in accordance with the terms of the Convention, communicate a further declaration modifying the terms of any former declaration or terminating the acceptance of the obligations of the Convention on behalf of the territory concerned.

8. If the obligations of a Convention are not accepted on behalf of a territory to which paragraph 4 or paragraph 5 of this Article relates, the Member or Members or international authority concerned shall report to the Director-General of the International Labour Office the position of the law and practice of that territory in regard to the matters dealt with in the Convention and the report shall show the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to any of the provisions of the Convention by legislation, administrative action, collective agreement or otherwise and shall state the difficulties which prevent or delay the acceptance of such Convention.

Article 36

Amendments to this Constitution which are adopted by the Conference by a majority of two thirds of the votes cast by the delegates present shall take effect when ratified or accepted by two thirds of the Members of the Organisation including five of the eight Members which

eiga í stjórnarnefnd sem aðaliðnaðarríki samkvæmt ákvæðum 3. tölul. 7. greinar þessarar stofnskrár.

37 gr.

1. Öllum vafaatriðum og ágreiningi, er varða skýringu á þessari stofnskrá eða á alþjóðasamþykktum, sem síðar er gerð af aðildarríkjum samkvæmt ákvæðum þessarar stofnskrár, skal vísa til Milliríkjadómstólsins.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. tölul. þessarar greinar getur stjórnarnefndin samið og lagt fyrir allsherjarþingið til samþykkis reglur um stofnun dómstóls, sem ætlað sé að veita skjóta úrlausn á sérhverjum ágreiningi og vafaatriði, sem varða skýringu á alþjóðasamþykkt og stjórnarnefndin vísar til hans eða er til hans vísað samkvæmt ákvæðum alþjóðasamþykktar. Allir dómar og álitsgerðir Milliríkjadómstólsins skulu vera bindandi fyrir þann dómstól, sem stofnaður er samkvæmt þessum tölulið. Sérhver úrskurður, sem slíkur dómstóll kveður upp, skal sendur aðildarríkjum stofnunarinnar, og þær athugasemdir, sem þau kunna að hafa við hann að gera, skulu lagðar fyrir allsherjarþingið.

38. gr.

1. Alþjóðavinnumálastofnunin getur kallað saman ráðstefnur fyrir tiltekin landsvæði og skipað á tilteknum landsvæðum handhafa umboðsvalds, er æskilegir teljast til að vinna að markmiðum stofnunarinnar.

2. Um vald, störf og starfshætti svæðisbundinnar ráðstefnu skal kveðið á í reglum, sem stjórnarnefnd setur og leggur fyrir allsherjarþing til staðfestingar.

IV. KAFLI

Ýmis ákvæði.

39. gr.

Alþjóðavinnumálastofnunin er fullhæfur aðili að lögum og er einkum löghæf til:

are represented on the Governing Body as Members of chief industrial importance in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article 7 of this Constitution.

Article 37

1. Any question or dispute relating to the interpretation of this Constitution or of any subsequent Convention concluded by the Members in pursuance of the provisions of this Constitution shall be referred for decision to the International Court of Justice.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article the Governing Body may make and submit to the Conference for approval rules providing for the appointment of a tribunal for the expeditious determination of any dispute or question relating to the interpretation of a Convention which may be referred thereto by the Governing Body or in accordance with the terms of the Convention. Any applicable judgment or advisory opinion of the International Court of Justice shall be binding upon any tribunal established in virtue of this paragraph. Any award made by such a tribunal shall be circulated to the Members of the Organisation and any observations which they may make thereon shall be brought before the Conference.

Article 38

1. The International Labour Organisation may convene such regional conferences and establish such regional agencies as may be desirable to promote the aims and purposes of the Organisation.

2. The powers, functions and procedure of regional conferences shall be governed by rules drawn up by the Governing Body and submitted to the General Conferencee for confirmation.

CHAPTER IV

Miscellaneous Provisions

Article 39

The International Labour Organisation shall possess full juridical personality and in particular the capacity —

a) að gera samninga,
b) að eignast og láta af hendi lausafé og fasteignir,
c) að höfða mál.

40 gr.

1. Alþjóðavinnumálastofnunin skal á landsvæði sérhvers aðildarríkis njóta þeirra forréttinda og þeirra undanþágu-réttinda, sem hún þarfnast til að ná markmiðum sínum.

2. Fulltrúar á allsherjarþingi, stjórnarnefndarmenn og aðalforstjóri og embættismenn skrifstofunnar skulu á sama hátt njóta þeirra forréttinda og þeirra undanþáguréttinda, sem nauðsynleg eru til þess að þeir geti óháðir leyst af hendi störf sín í sambandi við stofnunina.

3. Slík forréttindi og undanþágurétt-indi skulu ákveðin í sérstökum samningi, sem stofnunin undirbýr og leggur fyrir aðildarríkin til samþykkis.

a) to contract;
b) to acquire and dispose of immovable and movable property;
c) to institute legal proceedings.

Article 40

1. The International Labour Organisation shall enjoy in the territory of each of its Members such privileges and immunities as are necessary for the fulfilment of its purposes.

2. Delegates to the Conference, members of the Governing Body and the Director-General and officials of the Office shall likewise enjoy such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions in connection with the Organisation.

3. Such privileges and immunities shall be defined in a separate agreement to be prepared by the Organisation with a view to its acceptance by the Members.

VIÐAUKI

Yfirlýsing um hlutverk og markmið Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Allsherjarþing Alþóðavinnumálastofnunarinnar, sem saman kom til 26. fundar í Philadelfíu, samþykkir hér með hinn 10. maí 1944 þessa yfirlýsingu um hlutverk og markmið Alþjóðavinnumálastofnunarinnar og um þær meginreglur, sem marka eiga stjórnarhætti aðildarríkjanna.

I.

Allsherjarþingið endurstaðfestir grundvallarreglur þær, sem stofnunin er reist á, og þá einkum þessar:

a) að vinnan er ekki verzlunarvara,
b) að málfrelsi of félagafrelsi er frumskilyrði áframhaldandi framfara,

c) að fátækt, hvar sem er, stofnar hagsæld um víða veröld í voða,
d) að baráttu gegn skorti þarf að heyja með óbilandi þrótti innan sérhvers þjóð-

ANNEX

Declaration concerning the aims and purposes of the International Labour Organisation.

The General Conference of the International Labour Organisation, meeting in its Twenty-sixth Session in Philadelphia, hereby adopts, this tenth day of May in the year nineteen hundred and forty-four, the present Declaration of the aims and purposes of the International Labour Organisation and of the principles which should inspire the policy of its Members.

I

The Conference reaffirms the fundamental principles on which the Organisation is based and, in particular, that:

a) labour is not a commodity;
b) freedom of expression and of association are essential to sustained progress;
c) poverty anywhere constitutes a danger to prosperity everywhere;
d) the war against want requires to be carried on with unrelenting vigour

félags og með stöðugri og samræmdri alþjóðaviðleitni, þar sem fulltúar verkamanna og vinnuveitenda eru jafnréttháir fulltrúum ríkisstjórna og leggja lag sitt saman um að vinna að því með frjálsum umræðum og lýðræðislegum ákvörðunum að auka sameiginlega hagsæld.

II.

Það er sannfæring allsherjarþingsins, að reynslusönnun sé fengin fyrir þeirri staðhæfingu í stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar að varanlegum friði verði einungis komið á með því að reisa hann á félagslegu réttlæti, og kveður allsherjarþingið því svo á:

a) að allir menn hafi, án tillits til kynþáttar, trúar eða kynferðis, rétt til að vinna að efnahagslegri velsæld sinni og andlegum þroska, frjálsir, á mannsæmandi hátt, við efnahagslegt öryggi og jafnréttisaðstöðu.

b) að aðalmarkmið þjóðlegra og alþjóða stjórnmála eigi að vera það að skapa þær aðstæður, er geri þetta framkvæmanlegt.

c) að þetta sjónarmið skuli haft við mat á öllum þjóðlegum og alþjóðastjórnarstefnum og aðgerðum og einkum þeim, er varða efnahagsmál og fjárhags, og að þær skuli einungis viðurkenndar, að svo miklu leyti sem þær teljast stuðla að, en ekki torvelda, að þessu meginmarkmiði verði náð.

d) að sú skylda hvíli á Alþjóðavinnumálastofnuninni að rannsaka og athuga allar alþjóðastjórnarstefnur og aðgerðir efnahagslegs og fjárhagslegs eðlis með hliðsjón af þessu meginmarkmiði.

e) að Alþjóðavinnumálastofnunin megi að athuguðum öllum efnahagslegum og fjárhagslegum atriðum, er máli skipta, taka upp í úrskurði sína og ályktanir þau ákvæði, sem hún telur við eiga, er hún leysir af hendi þau verkefni, sem henni eru falin.

III.

Allsherjarþingið telur það heilaga skyldu Alþjóðavinnumálastofnunarinnar

within each nation, and by continuous and concerted international effort in which the representatives of workers and employers, enjoying equal status with those of Governments, join with them in free discussion and democratic decision with a view to the promotion of the common welfare.

II

Believing that experience has fully demonstrated the truth of the statement in the Constitution of the International Labour Organisation that lasting peace can be established only if it is based on social justice, the Conference affirms that:

a) all human beings, irrespective of race, creed or sex, have the right to pursue both their material well-being and their spiritual development in conditions of freedom and dignity, of economic security and equal opportunity;

b) the attainment of the conditions in which this shall be possible must constitute the central aim of national and international policy;

c) all national and international policies and measures, in particular those of an economic and financial character, should be judged in this light and accepted only in so far as they may be held to promote and not to hinder the achievement of this fundamental objective;

d) it is a responsibility of the International Labour Organisation to examine and consider all international economic and financial policies and measures in the light of this fundamental objective;

e) in discharging the tasks entrusted to it the International Labour Organisation, having considered all relevant economic and financial factors, may include in its decisions and recommendations any provisions which it considers appropriate.

III

The Conference recognises the solemn obligation of the International Labour

að styðja meðal þjóða heimsins hvers konar stefnumál, er miða að því:

a) að veita öllum mönnum atvinnu og bæta lífskjör manna.

b) að veita verkamönnum atvinnu við störf, þar sem þeir geti orðið þeirrar ánægju aðnjótandi, að hæfni þeirra og kunnátta komi að sem beztum notum og að þeir þannig leggi sem stærstan skerf til sameiginlegrar hagsældar.

c) að skapa — með þetta markmið fyrir augum og að nægjanlega tryggðum hag þeirra, er í hlut eiga, — aðstæður fyrir aukinni kunnáttu verkalýðs og tilfærslu mannafla, þar með talinn útflutningur og innflutningur fólks í atvinnuskyni eða landnáms.

d) að greiða fyrir hverri þeirri aðgerð, sem varðar verkalaun, tekjur, vinnutíma og annan aðbúnað við vinnu og ætlað er að tryggja öllum réttláta hlutdeild í þeim afrakstri, er af framförum leiðir, svo og þurftarlaun handa þeim verkalýð, er slíkrar verndar þarfnast.

e) að viðurkenndur sé á virkan hátt réttur stéttarfélaga til að gera heildarkjarasamninga, svo og viðurkend sé samvinna atvinnurekenda og verkalýðs í því skyni að bæta stöðugt afköst í framleiðslu og enn fremur samtök verkalýðs og vinnuveitenda, sem miða að því að undirbúa og framkvæma félagslegar og efnahagslegar ráðstafanir.

f) að efl sé félagslegt öryggi í því skyni að sjá öllum, sem þess þarfnast, fyrir þurftartekjum og sæmilegri læknishjálp.

g) að vernda á fullnægjandi hátt líf og heilsu verkamanna við öll störf.

h) að gera ráðstafanir til verndar börnum og mæðrum.

i) að gera ráðstafanir til fullnægjandi manneldis og húsnæðis og skapa aðstæður til hressivistar og menningar.

j) að tryggja jafnréttisaðstöðu til menntunar og starfa.

IV.

Það er sannfæring allsherjarþingsins, að fullkomnari og víðtækari hagnýting

Organisation to further among the nations of the world programmes which will achieve:

a) full employment and the raising of standards of living;

b) the employment of workers in the occupations in which they can have the satisfaction of giving the fullest measure of their skill and attainments and make their greatest contribution to the common well-being;

c) the provision, as a means to the attainment of this end and under adequate guarantees for all concerned, of facilities for training and the transfer of labour, including migration for employment and settlement;

d) policies in regard to wages and earnings, hours and other conditions of work calculated to ensure a just share of the fruits of progress to all, and a minimum living wage to all employed and in need of such protection;

e) the effective recognition of the right of collective bargaining, the cooperation of management and labour in the continuous improvement of productive efficiency, and the collaboration of workers and employers in the preparation and application of social and economic measures;

f) the extension of social security measures to provide a basic income to all in need of such protection and comprehensive medical care;

g) adequate protection for the life and health of workers in all occupations;

h) provision for child welfare and maternity protection;

i) the provision of adequate nutrition, housing and facilities for recreation and culture;

j) the assurance of equality of educational and vocational opportunity.

IV

Confident that the fuller and broader utilisation of the world's productive re-

auðlinda heimsins, sem nauðsynleg er til að ná þeim markmiðum, sem getur í þessari yfirlýsingu, geti orðið tryggð með virkum þjóðlegum og alþjóðlegum framkvæmdum, þar með töldum aðgerðum, er miða að því að auka framleiðslu og neyzlu, að afstýra stórkostlegum verðsveiflum, að efla efnahagslegar og félagslegar framfarir á þeim svæðum jarðar, þar em þróun er skemmra á veg komin, að tryggja stöðugra verð hráefna á heimsmarkaðinum og að stuðla að viðtækri og stöðugri heimsverzlun. Samkv. þessu heitir allsherjarþingið fullri samvinnu Alþjóðavinnumálastofnunarinnar við hverja þá samþjóðlega aðila, sem kann að verða falið að taka á sig hluta af ábyrgðinni á þessu mikla hlutverki og á því að vinna að bættum heilbrigðisháttum, menntun og hagsæld allra þjóða.

V.

Allsherjarþingið kveður svo á, að meginreglur þær, sem greindar eru í yfirlýsingu þessari, taki til allra þjóða, og þrátt fyrir það, þótt haga verði beitingu þeirra með hliðsjón af því stigi efnalegrar og félagslegrar þróunar, sem hver einstök þjóð hefur náð, þá sé framkvæmd þeirra í æ ríkara mæli, bæði gagnvart þjóðum, sem enn eru ósjálfstæðar, og gagnvart þjóðum, sem þegar hafa náð sjálfstjórn, hugðarmál alls hins siðmenntaða heims.

sources necessary for the achievement of the objectives set forth in this Declaration can be secured by effective international and national action, including measures to expand production and consumption, to avoid severe economic fluctuations, to promote the economic and social advancement of the less developed regions of the world, to assure greater stability in world prices of primary products, and to promote a high and steady volume of international trade, the Conference pledges the full co-operation of the International Labour Organisation with such international bodies as may be entrusted with a share of the responsibility for this great task and for the promotion of the health, education and well-being of all peoples.

V.

The Conference affirms that the principles set forth in this Declaration are fully applicable to all peoples everywhere and that, while the manner of their application must be determined with due regard to the stage of social and economic development reached by each people, their progressive application to peoples who are still dependent, as well as to those who have already achieved self-government, is a matter of concern to the whole civilised world.

Alþjóðavinnumálastofnunin (I.L.O.) var stofnsett 11. apríl 1919, sem deild Þjóðabandalagsins, en er nú deild Sameinuðu þjóðanna.

Samkvæmt heimild í ályktun Alþingis, 28. janúar 1948, var forstjóra Alþjóðavinnumálastofnunarinnar afhent staðfestingarskrá undirrituð af forseta Íslands, varðandi endurskoðaða stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, 17. apríl 1948.

Stofnskráin gekk í gildi 20. apríl 1948, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 57, dags. 13. maí 1948, og er textinn birtur með henni.

Breyting var gerð á stofnskránni hinn 25. júní 1953, og er hún birt hér næst á eftir.

Nr. 61. *Genf, 25. júní 1953.*

Gerð um breytingar á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Instrument for the Amendment of the Constitution of the International Labour Organization.

1. gr.

Í texta stofnskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem nú er í gildi, skulu tölurnar: fjörutíu, tuttugu, sextán og tíu, hver fyrir sig koma í stað talnanna „þrjátíu og tveir", „sextán", „tólf" og „átta" í 1., 2. og 8. málsgrein 7. greinar og í 36. grein.

2. gr.

Í texta stofnskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem nú er í gildi, skal síðasta setning í 2. málsgrein 7. greinar falla niður.

3. gr.

Frá gildistöku þessarar breytingar skal stofnskrá Alþóðavinnumálastofnunarinnar gilda eins og hún er breytt í samræmi við undanfarandi greinar.

4. gr.

Þegar þessi breyting gengur í gildi, skal aðalforstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar sjá um, að opinber texti stofnskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, eins og hann er breyttur með þessum breytingarákvæðum, sé gefinn út í tveimur frumritum, er staðfest séu með undirritun hans. Öðru þessara eintaka skal komið til varðveizlu í skjalasafni Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, en hitt sent aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar í samræmi við 102. grein í sáttmála Sameinuðu þjóðanna.

Aðalforstjórinn skal senda öllum meðlimum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar staðfest afrit af textanum.

5. gr.

Tvö eintök þessara stofnskrárbreytinga skulu staðfest með undirritun forseta þingsins og aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar. Öðru þessara eintaka skal komið til varðveizlu í skjalasafni Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, ein hitt skal sent aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar í samræmi við 102. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna.

Aðalforstjórinn skal senda öllum meðlimum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar staðfest eintak af stofnskrárbreytingu þessari.

6. gr.

1. Formlegar fullgildingar eða sampykki á þessari stofnskrárbreytingu skal senda aðalforstjóra Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, en hann skal tilkynna meðlimum stofnunarinnar móttöku þeirra.

2. Þessi stofnskrárbreyting gengur í gildi í samræmi við ákvæði 36. greinar stofnskrár stofnunarinnar.

3. Þegar þessi stofnskrárbreyting gengur í gildi, skal aðalforstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar tilkynna það öllum meðlimum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar og aðalritara Sameinuðu þjóðanna.

Athugasemdir:

Með þeim breytingum á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem hér er um að ræða, er meðlimum stjórnar stofnunarinnar fjölgað úr 32 í 40 og felld niður síðasta setningin í 2. málsgrein 7. greinar.

Fjölgunin í stjórninni er gerð vegna fjölgunar aðildarríkjanaa og einnig til þess að auðveldara verði að koma á jafnvægi í skiptingu fulltrúa í stjórninni milli hinna ýmsu hluta heims.

Síðasta setningin í 2. málsgrein 7. greinar er felld niður vegna þess að hún hæfir ekki núverandi aðstæðum og hefur í rauninni ekki verið eftir henni farið í mörg ár.

Til frekari skýringar er hér birtur texti hinna breyttu greina eins og hann er nú og eins og hann verður eftir breytinguna:

Núgildandi texti:	*Breyttur texti:*
7. gr.	7. gr.
1. Stjórnina skipa 32 menn: Sextán fulltrúar ríkisstjórna, átta fulltrúar atvinnurekenda og átta fulltrúar verkamanna.	1. Stjórnina skipa 40 menn: Tuttugu fulltrúar ríkisstjórna, tíu fulltrúar atvinnurekenda og tíu fulltrúar verkamanna.
2. Átta hinna sextán fulltrúa ríkisstjórna skulu nefndir af aðaliðnaðarríkjunum, sem aðild eiga, en hinir átta skulu nefndir af þeim aðildarríkjum, sem til þess eru valin af ríkisstjórnafulltrúunum á þinginu, öðrum en fulltrúum hinna fyrr nefndu átta aðildarríkja. Sex af hinum sextán aðildarríkjum, sem fulltrúa eiga, skulu vera úr hópi aðildarríkja utan Evrópu.	2. Tíu hinna tuttugu fulltrúa ríkisstjórna skulu nefndir af aðaliðnaðarríkjunum, sem aðild eiga, en hinir tíu skulu nefndir af þeim aðildarríkjum, sem til þess eru valin af ríkisstjórnarfulltrúunum á þinginu, öðrum en fulltrúum hinna fyrrnefndu tíu aðildarríkja.
8. Stjórnin setur sér starfsreglur og ákveður hvenær hún skuli koma saman til funda. Aukafundi skal halda, ef skrifleg beiðni kemur fram um það frá eigi færri en 12 fulltrúum í stjórninni.	8. Stjórnin setur sér starfsreglur og ákveður hvenær hún skuli koma saman til funda. Aukafundi skal halda, ef skrifleg beiðni kemur fram um það frá eigi færri en sextán fulltrúum í stjórninni.
36. gr.	36. gr.
Breytingar á stofnskrá þessari, sem samþykktar eru af allsherjarþinginu með ⅔ greiddra atkvæða viðstaddra fulltrúa, skulu ganga í gildi, þegar þær hafa verið fullgiltar eða samþykktar af ⅔ aðildarríkja stofnunarinnar, þar á meðal af fimm hinna átta aðildarríkja, er fyrirsvar eiga í stjórninni, sem aðaliðnaðarríki samkvæmt ákvæðum 3. tölul. 7. gr. þessarar stofnskrár.	Breytingar á stofnskrá þessari, sem samþykktar eru af allsherjarþinginu með ⅔ greiddra atkvæða viðstaddra fulltrúa, skulu ganga í gildi, þegar þær hafa verið fullgiltar eða samþykktar af ⅔ aðildarríkja stofnunarinnar, þar á meðal af fimm hinna tíu aðildarríkja, er fyrirsvar eiga í stjórninni, sem aðaliðnaðarríki samkvæmt ákvæðum 3. tölul. 7. greinar þessarar stofnskrár.

Þessar breytingar á stofnskránni voru gerðar á Alþjóðavinnumálaþinginu á s. l. sumri með 189 atkvæðum gegn engu (tveir sátu hjá), en til þess að þær gangi endanlega í gildi þurfa ⅔ aðildarríkjanna að fullgilda þær eða samþykkja

Á næsta þingi, sem haldið verður í júnímánuði næsta ár, á að fara fram stjórnarkosning og leggur Alþjóðavinnumálastofnunin sérstaka áherzlu á, að umræddar

stofnskrárbreytingar verði þá gengnar í gildi, svo að hægt verði að kjósa stjórnina eftir hinum breyttu reglum. Alþjóðavinnumálaþingið samþykkti því sérstaka ályktun, sem fól í sér áskorun til aðildarríkjanna um að þau hröðuðu eftir föngum fullgildingu á stofnskrárbreytingunum og fól framkvæmdarstjóranum að koma henni á framfæri.

Ríkisstjórn Íslands samþykkti 12. desember 1953 breytingar þær, sem birtar eru hér, og tóku þær gildi 20. maí 1954 skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 4, dags. 8. febrúar 1954.

Nr. 62. *Washington, 2. desember 1946.*

Alþjóðasáttmáli um skipan hvalveiða.

International Convention for the Regulation of Whaling.

Article I

1. This Convention includes the Schedule attached thereto which forms an integral part thereof. All references to "Convention" shall be understood as including the said Schedule either in its present terms or as amended in accordance with the provisions of Article V.

2. This Convention applies to factory ships, land stations, and whale catchers under the jurisdiction of the Contracting Governments, and to all waters in which whaling is prosecuted by such factory ships, land stations, and whale catchers.

Article II

As used in this Convention

1. "factory ship" means a ship in which or on which whales are treated whether wholly or in part;

2. "land station" means a factory on the land at which whales are treated whether wholly or in part;

3. "whale catcher" means a ship used for the purpose of hunting, taking, towing, holding on to, or scouting for whales;

4. "Contracting Government" means any Government which has deposited an instrument of ratification or has given notice of adherence to this Convention.

Article III

1. The Contracting Governments agree to establish an International Whaling Commission, hereinafter referred to as the Commission, to be composed of one member from each Contracting Government. Each member shall have one vote and may be accompanied by one or more experts and advisers.

2. The Commission shall elect from its own members a Chairman and Vice Chairman and shall determine its own Rules of Procedure. Decisions of the Commission shall be taken by a simple majority of those members voting except that a three-fourths majority of those members voting shall be required for action in pursuance of Article V. The Rules of Procedure may provide for decisions otherwise than at meetings of the Commission.

3. The Commission may appoint its own Secretary and staff.

4. The Commission may set up, from among its own members and experts or

advisers, such committees as it considers desirable to perform such functions as it may authorize.

5. The expenses of each member of the Commission and of his experts and advisers shall be determined and paid by his own Government.

6. Recognizing that specialized agencies related to the United Nations will be concerned with the conservation and development of whale fisheries and the products arising therefrom and desiring to avoid duplication of functions, the Contracting Governments will consult among themselves within two years after the coming into force of this Convention to decide whether the Commission shall be brought within the framework of a specialized agency related to the United Nations.

7. In the meantime the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland shall arrange, in consultation with the other Contracting Governments, to convene the first meeting of the Commission, and shall initiate the consultation referred to in paragraph 6 above.

8. Subsequent meetings of the Commission shall be convened as the Commission may determine.

Article IV

1. The Commission may either in collaboration with or through independent agencies of the Contracting Governments or other public or private agencies, establishments, or organizations, or independently

a) encourage, recommend, or if necessary, organize studies and investigations relating to whales and whaling;

b) collect and analyze statistical information concerning the current condition and trend of the whale stocks and the effects of whaling activities thereon;

c) study, appraise, and disseminate information concerning methods of maintaining and increasing the populations of whale stocks.

2. The Commission shall arrange for the publication of reports of its activities, and it may publish independently or in collaboration with the International Bureau for Whaling Statistics at Sandefjord in Norway and other organizations and agencies such reports as it deems appropriate, as well as statistical, scientific, and other pertinent information relating to whales and whaling.

Article V

1. The Commission may amend from time to time the provisions of the Schedule by adopting regulations with respect to the conservation and utilization of whale resources, fixing (a) protected and unprotected species; (b) open and closed seasons; (c) open and closed waters, including the designation of sanctuary areas; (d) size limits for each species; (e) time, methods, and intensity of whaling (including the maximum catch of whales to be taken in any one season); (f) types and specifications of gear and apparatus and appliances which may be used; (g) methods of measurement; and (h) catch returns and other statistical and biological records.

2. These amendments of the Schedule (a) shall be such as are necessary to carry out the objectives and purposes of this Convention and to provide for the conservation, development, and optimum utilization of the whale resources; (b) shall be based on scientific findings; (c) shall not involve restrictions on the number or nationality of factory ships or land stations, nor allocate specific quotas to any factory ship or land station or to any group of factory ships or land stations; and (d) shall take into consideration the interests of the consumers of whale products and the whaling industry.

3. Each of such amendments shall become effective with respect to the Contracting Governments ninety days following notification of the amendment by the Commission

to each of the Contracting Governments, except that (a) if any Government presents to the Commission objection to any amendment prior to the expiration of this ninety-day period, the amendment shall not become effective with respect to any of the Governments for an additional ninety days; (b) thereupon, any other Contracting Government may present objection to the amendment at any time prior to the expiration of the additional ninety-day period, or before the expiration of thirty days from the date of receipt of the last objection received during such additional ninety-day period, whichever date shall be the later; and (c) thereafter, the amendment shall become effective with respect to all Contracting Governments which have not presented objection but shall not become effective with respect to any Government which has so objected until such date as the objection is withdrawn. The Commission shall notify each Contracting Government immediately upon receipt of each objection and withdrawal and each Contracting Government shall acknowledge receipt of all notifications of amendments, objections, and withdrawals.

4. No amendments shall become effective before July 1, 1949.

Article VI

The Commission may from time to time make recommendations to any or all Contracting Governments on any matters which relate to whales or whaling and to the objectives and purposes of this Convention.

Article VII

The Contracting Governments shall ensure prompt transmission to the International Bureau for Whaling Statistics at Sandefjord in Norway, or to such other body as the Commission may designate, of notifications and statistical and other information required by this Convention in such form and manner as may be prescribed by the Commission.

Article VIII

1. Notwithstanding anything contained in this Convention, any Contracting Goverment may grant to any of its nationals a special permit authorizing that national to kill, take, and treat whales for purposes of scientific research subject to such restrictions as to number and subject to such other conditions as the Contracting Government thinks fit, and the killing, taking, and treating of whales in accordance with the provisions of this Article shall be exempt from the operation of this Convention. Each Contracting Government shall report at once to the Commission all such authorizations which it has granted. Each Contracting Government may at any time revoke any such special permit which it has granted.

2. Any whales taken under these special permits shall so far as practicable be processed and the proceeds shall be dealt with in accordance with directions issued by the Government by which the permit was granted.

3. Each Contracting Government shall transmit to such body as may be designated by the Commission, insofar as practicable, and at intervals of not more than one year, scientific information available to that Government with respect to whales and whaling, including the results of research conducted pursuant to paragraph 1 of this Article and to Article IV.

4. Recognizing that continuous collection and analysis of biological data in connection with the operations of factory ships and land stations are indispensable to sound and constructive management of the whale fisheries, the Contracting Governments will take all practicable measures to obtain such data.

Article IX

1. Each Contracting Government shall take appropriate measures to ensure the application of the provisions of this Convention and the punishment of infractions against the said provisions in operations carried out by persons or by vessels under its jurisdiction.

2. No bonus or other remuneration calculated with relation to the results of their work shall be paid to the gunners and crews of whale catchers in respect of any whales the taking of which is forbidden by this Convention.

3. Prosecution for infractions against or contraventions of this Convention shall be instituted by the Government having jurisdiction over the offense.

4. Each Contracting Government shall transmit to the Commission full details of each infraction of the provisions of this Convention by persons or vessels under the jurisdiction of that Government as reported by its inspectors. This information shall include a statement of measures taken for dealing with the infraction and of penalties imposed.

Article X

1. This Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be deposited with the Government of the United States of America.

2. Any Government which has not signed this Convention may adhere thereto after it enters into force by a notification in writing to the Government of the United States of America.

3. The Government of the United States of America shall inform all other signatory Governments and all adhering Governments of all ratifications deposited and adherences received.

4. This Convention shall, when instruments of ratification have been deposited by at least six signatory Governments, which shall include the Governments of the Netherlands, Norway, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America, enter into force with respect to those Governments and shall enter into force with respect to each Government which subsequently ratifies or adheres on the date of the deposit of its instrument of ratification or the receipt of its notification of adherence.

5. The provisions of the Schedule shall not apply prior to July 1, 1948. Amendments to the Schedule adopted pursuant to Article V shall not apply prior to July 1, 1949.

Article XI

Any Contracting Government may withdraw from this Convention on June thirtieth of any year by giving notice on or before January first of the same year to the depositary Government, which upon receipt of such a notice shall at once communicate it to the other Contracting Governments. Any other Contracting Government may, in like manner, within one month of the receipt of a copy of such a notice from the depositary Government, give notice of withdrawal, so that the Convention shall cease to be in force on June thirtieth of the same year with respect to the Government giving such notice of withdrawal.

This Convention shall bear the date on which it is opened for signature and shall remain open for signature for a period of fourteen days thereafter.

„Hinn 12. marz 1947 var skrásett í brezka utanríkisráðuneytinu þátttaka Íslands í alþjóðasamningi um hvalveiðar, sem undirritaður var í London hinn 8. júní 1937, ásamt viðbótarsamningum frá 24. júní 1938 og 26. nóvember 1945. Enn fremur var hinn 18. apríl 1947 utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna tilkynnt þátttaka Íslands í viðbótarsamningi við ofangreindan samning, sem undirritaður var í Washington hinn 2. desember 1946.

Hinn 10. marz 1947 var utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna tilkynnt þátttaka Íslands í alþjóða hvalveiðisamningnum, sem undirritaður var í Washington hinn 2. desember 1946, jafnskjótt og hann gengur í gildi," segir í auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 55, dags. 12. maí 1947.

Sáttmálinn frá 1946 gekk í gildi hinn 10. nóvember 1948, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 102, dags. 22. desember 1948.

Fylgiskjal það, sem um er rætt í 5. gr. sáttmálans frá 1946, er nú gefið út árlega, og er hið nýjasta þeirra birt hér á eftir (sjá samning nr. 64), með breytingum, sem gerðar voru á því til loka 13. fundar.

Nr. 63. *Washington, 19. nóvember 1956.*

Bókun við alþjóðasáttmála um skipan hvalveiða, sem undirritaður var í Washington 2. desember 1946.

Protocol to the International Convention for the Regulation of Whaling signed at Washington under date of December 2, 1946.

The Contracting Governments to the International Convention for the Regulation of Whaling signed at Washington under date of December 2, 1946, which Convention is hereinafter referred to as the 1946 Whaling Convention, desiring to extend the application of that Convention to helicopters and other aircraft and to include provisions on methods of inspection among those Schedule provisions which may be amended by the Commission, agree as follows:

Article 1

Subparagraph 3 of Article II of the 1946 Whaling Convention shall be amended to read as follows:

"3. "whale catcher" means a helicopter, or other aircraft, or a ship, used for the purpose of hunting, taking, killing, towing, holding on to, or scouting for whales."

Article II

Paragraph 1 of Article V of the 1946 Whaling Convention shall be amended by deleting the word "and" preceding clause (h), substituting a semicolon for the period at the end of the paragraph, and adding the following language: "and (i) methods of inspection."

Article III

1. This Protocal shall be open for signature and ratification or for adherence on behalf of any Contracting Government to the 1946 Whaling Convention.

2. This Protocol shall enter into force on the date upon which instruments of ratification have been deposited with, or written notifications of adherence have been received by, the Government of the United States of America on behalf of all the Contracting Governments to the 1946 Whaling Convention.

3. The Government of the United States of America shall inform all Governments signatory or adhering to the 1946 Whaling Convention of all ratifications deposited and adherences received.

4. This Protocal shall bear the date on which it is opened for signature and shall

remain open for signature for a period of fourteen days thereafter, following which period it shall be open for adherence.

Fullgildingarskrá Íslands að bókun þessari var afhent í utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna, 23. nóvember 1956, en bókunin gekk í gildi 4. maí 1959. Hún hefur þó ekki verið auglýst ennþá.

Nr. 64.

Fylgiskjal með alþjóðasáttmála um skipan hvalveiða, 1946, með breytingum, sem gerðar hafa verið til loka 13. fundar, haldinn í London 1961.

Schedule to the International Whaling Convention, 1946.

(As amended by the Commission at its thirteenth and all preceding meetings and subsequently brought into force)

1. — a) There shall be maintained on each factory ship at least two inspectors of whaling for the purpose of maintaining twenty-four hour inspection. These inspectors shall be appointed and paid by the Government having jurisdiction over the factory ship; provided that inspectors need not be appointed to ships which, apart from the storage of products, are used during the season solely for freezing or salting the meat and entrails of whales intended for human food or feeding animals.

b) Adequate inspection shall be maintained at each land station. The inspectors serving at each land station shall be appointed and paid by the Government having jurisdiction over the land station.

2. It is forbidden to take or kill gray whales or right whales, except when the meat and products of such whales are to be used exclusively for local consumption by the aborigines.

3. It is forbidden to take or kill calves or suckling whales or female whales which are accompanied by calves or suckling whales.

4. — 1) It is forbidden to kill blue whales in the North Atlantic Ocean for five years ending on 24th February, 1965.[1])

2) It is forbidden to use a whale catcher attached to a factory ship for the purpose of killing or attempting to kill baleen whales in any of the following areas:

a) in the waters north of 66° North Latitude except that from 150° East Longitude eastwards as far as 140° West Longitude the taking or killing of baleen whales by a factory ship or whale catcher shall be permitted between 66° North Latitude and 72° North Latitude;
b) in the Atlantic Ocean and its dependent waters north of 40° South Latitude;
c) in the Pacific Ocean and its dependent waters east of 150° West Longitude between 40° South Latitude and 35° North Latitude;
d) in the Pacific Ocean and its dependent waters west of 150° West Longitude between 40° South Latitude and 20° North Latitude;

[1]) This paragraph was objected to within the prescribed period ending 4th October, 1959, by the Government of Iceland. The objection was not withdrawn and the paragraph became operative from 3rd January, 1960, in respect of all contracting Governments except Iceland.

e) in the Indian Ocean and its dependent waters north of 40° South Latitude.

5. It is forbidden to use a whale catcher attached to a factory ship for the purpose of killing or attempting to kill baleen whales in the waters south of 40° South Latitude from 70° West Longitude westwards as far as 160° West Longitude. [This article, as the result of the seventh meeting at Moscow, was rendered inoperative for a period of three years from 8th November, 1955, and as a result of the ninth meeting in London was rendered inoperative for a further period from 8th November, 1958, and again as a result of the eleventh meeting in London was rendered inoperative for a period of three years from 8th November, 1959.]

6. — 1) It is forbidden to kill or attempt to kill humpback whales in the North Atlantic Ocean for a period ending on 8th November, 1964. Notwithstanding this close season the taking of 10 humpback whales per year is permitted in Greenland waters provided that whale catchers of less than 50 gross register tonnage are used for this purpose.

2) a) It is forbidden to kill or attempt to kill humpback whales in the waters south of 40° South Latitude between 0° Longitude and 60° West Longitude for a period ending on 8th November, 1964.

b) It is forbidden to use a whale catcher attached to a factory ship for the purpose of killing or attempting to kill humpback whales in waters south of 40° South Latitude between 70° East Longitude and 130° East Longitude during 1961, 1962 and 1963 [1]).

3) a) It is forbidden to use a whale catcher attached to a factory ship for the purpose of killing or attempting to kill humpback whales in the waters south of 40° South Latitude between 130° East Longitude and 170° West Longitude during 1961, 1962 and 1963 except for three days commencing the 20th January in each year [1]).

b) It is forbidden to use a whale catcher attached to a factory ship for the purpose of killing or attempting to kill humpback whales in any other waters south of 40° South Latitude except for four days commencing 20th January in any year.

7. — a) It is forbidden to use a whale catcher attached to a factory ship for the purpose of killing or attempting to kill baleen whales (excluding minke whales) in any waters south of 40° South Latitude, except during the period from 12th December to 7th April, following, both days inclusive; and no such whale catcher shall be used for the purpose of killing or attempting to kill blue whales before the 14th February in any year [1]).

b) It is forbidden to use a whale catcher attached to a factory ship for the purpose of killing or attempting to kill sperm or minke whales, except as permitted by the Contracting Governments in accordance with sub-paragraphs c), d) and e) of this paragraph.

c) Each Contracting Government shall declare for all factory ships and whale catchers attached thereto under its jurisdiction, one continuous open season not to exceed eight months out of any period of twelve months during which the taking or killing of sperm whales by whale catchers may be permitted; provided that a separate open season may be declared for each factory ship and the whale catchers attached thereto.

d) Each Contracting Government shall declare for all factory ships and whale catchers attached thereto under its jurisdiction one continuous open season not to

---

1) The amendments to paragraphs 6 (2), 6 (3), and 7 (a) were objected to within the prescribed period by the Governments of Japan, Norway, the United Kingdom and the U.S.S.R. Paragraphs 6 (2) (b) and 6 (3) (a) came into force on 25th January, 1961, and paragraph 7 (a) on 26th January, 1961, but are not binding on these countries.

exceed six months out of any period of twelve months during which the taking or killing of minke whales by the whale catchers may be permitted.

Provided that:

i) a separate open season may be declared for each factory ship and the whale catchers attached thereto:

ii) the open season need not necessarily include the whole or any part of the period declared for other baleen whales pursuant to sub-paragraph a) of this paragraph.

e) Each Contracting Government shall declare for all whale catchers under its jurisdiction not operating in conjunction with a factory ship or land station one continuous open season not to exceed six months out of any period of twelve months during which the taking or killing of minke whales by such whale catchers may be permitted. Notwithstanding this paragraph one continuous open season not to exceed eight months may be implemented so far as Greenland is concerned.

8. — a) The number of baleen whales taken during the open season caught in waters south of 40° South Latitude by whale catchers attached to factory ships under the jurisdiction of the Contracting Governments shall not exceed fifteen thousand blue-whale units in 1962-63 or in any subsequent season [1]).

b) For the purposes of sub-paragraph a) of this paragraph, blue-whale units shall be calculated on the basis that one blue whale equals:

1) Two fin whales or

2) Two and a half humpback whales or

3) Six sei whales.

c) Notification shall be given in accordance with the provisions of Article VII of the Convention, within two days after the end of each calendar week, of data on the number of blue-whale units taken in any waters south of 40° South Latitude by all whale catchers attached to factory ships under the jurisdiction of each Contracting Government; provided that when the number of blue-whale units is deemed by the Bureau of International Whaling Statistics to have reached 13,500 notification shall be given as aforesaid at the end of each day of data on the number of blue-whale units taken.

d) If it appears that the maximum catch of whales permitted by sub-paragraph a) of this paragraph may be reached before 7th April of any year, the Bureau of International Whaling Statistics shall determine, on the basis of the data provided, the date on which the maximum catch of whales shall be deemed to have been reached and shall notify the master of each factory ship and each Contracting Government of that date not less than four days in advance thereof. The killing or attempting to kill baleen whales by whale catchers attached to factory ships shall be illegal in any waters south of 40° South Latitude after midnight of the date so determined.

e) [2]) Notification shall be given in accordance with the provisions of Article VII of the Convention of each factory ship intending to engage in whaling operations in any waters south of 40° South Latitude.

9. — a) It is forbidden to take or kill any blue, sei or humpback whales below the following lengths:

---

1) The amendment to this paragraph was objected to within the prescribed period by the Governments of Japan and the U.S.S.R. The amendment came into force on 23rd January, 1961, but is not binding on these countries.

2) Paragraph 8 (e) which followed in earlier copies was deleted by the Commission at its fourth meeting in 1952 and the deletion became effective on 12th September, 1952. Original paragraph (f) consequently becomes paragraph (e).

Blue whales 70 feet (21 · 3 metres)
Sei whales 40 feet (12 · 2 metres)
Humpback whales 35 feet (10 · 7 metres)

except that blue whales of not less than 65 feet (19 · 8 metres) and sei whales of not less than 35 feet (10 · 7 metres) in length may be taken for delivery to land stations, provided that, except in the North-east Pacific area for a period of three years starting 1st April, 1962, the meat of such whales is to be used for local consumption as human or animal food.

b) It is forbidden to take or kill any fin whales below 57 feet (17 · 4 metres) in length for delivery to factory ships or land stations in the Southern Hemisphere, and it is forbidden to take or kill fin whales below 55 feet (16 · 8 metres) for delivery to factory ships or land stations in the Northern Hemisphere; except that fin whales of not less than 55 feet (16 · 8 metres) may be taken for delivery to land stations in the Southern Hemisphere and fin whales of not less than 50 feet (15 · 2 metres) may be taken for delivery to land stations in the Northern Hemisphere provided that, except in the North-east Pacific area for a period of three years starting 1st April, 1962, in each case the meat of such whales is to be used for local consumption as human or animal food.

c) It is forbidden to take or kill any sperm whales below 38 feet (11 · 6 metres) in length, except that sperm whales of not less than 35 feet (10 · 7 metres) in length may be taken for delivery to land stations.

d) Whales must be measured when at rest on deck or platform, as accurately as possible by means of a steel tape measure fitted at the zero end with a spiked handle which can be stuck into the deck planking abreast of one end of the whale. The tape measure shall be stretched in a straight line parallel with the whale's body and read abreast the other end of the whale. The ends of the whale, for measurement purposes, shall be the point of the upper jaw and the notch between the tail flukes. Measurements, after being accurately read on the tape measure, shall be logged to the nearest foot, that is to say, any whale between 75 feet 6 inches and 76 feet 6 inches shall be logged as 76 feet, and any whale between 76 feet 6 inches and 77 feet 6 inches shall be logged as 77 feet. The measurement of any whale which falls on an exact half foot shall be logged at the next half foot, e.g., 76 feet 6 inches precisely shall be logged as 77 feet.

10. — a) It is forbidden to use a whale catcher attached to a land station for the purpose of killing or attempting to kill baleen and sperm whales except as permitted by the Contracting Government in accordance with sub-paragraphs b), c) and d) of this paragraph.

b) Each Contracting Government shall declare for all land stations under its jurisdiction, and whale catchers attached to such land stations, one open season during which the taking or killing of baleen (excluding minke) whales by the whale catchers shall be permitted. Such open season shall be for a period of not more than six consecutive months in any period of twelve months and shall apply to all land stations under the jurisdiction of the Contracting Government; provided that a separate open season may be declared for any land station used for the taking or treating of baleen (excluding minke) whales which is more than 1,000 miles from the nearest land station used for the taking or treating of baleen (excluding minke) whales under the jurisdiction of the same Contracting Government.

c) [1] Each Contracting Government shall declare for all land stations under its

1) This sub-paragraph 10 (c) came into force as from 21st February, 1952, in respect of all Contracting Governments, except the Commonwealth of Australia, who lodged an objection to it within the prescribed period, and this objection was not withdrawn. The provisions of this sub-paragraph are not therefore binding on the Commonwealth of Australia.

jurisdiction and for whale catchers attached to such land stations, one open season not to exceed eight continuous months in any one period of twelve months, during which the taking or killing of sperm whales by the whale catchers shall be permitted, such period of eight months to include the whole of the period of six months declared for baleen whales (excluding minke whales) as provided for in sub-paragraph b) of this paragraph; provided that a separate open season may be declared for any land station used for the taking or treating of sperm whales which is more than 1,000 miles from the nearest land station used for the taking or treating of sperm whales under the jurisdiction of the same Contracting Government.

d) Each Contracting Government shall declare for all land stations under its jurisdiction and for whale catchers attached to such land stations one open season not to exceed six continuous months in any period of twelve months during which the taking or killing of minke whales by the whale catchers shall be permitted (such period not being necessarily concurrent with the period declared for other baleen whales, as provided for in sub-paragraph b) of this paragraph); provided that a separate open season may be declared for any land station used for the taking or treating of minke whales which is more than 1,000 miles from the nearest land station used for the taking or treating of minke whales under the jurisdiction of the same Contracting Government.

Except that a separate open season may be declared for any land station used for the taking or treating of minke whales which is located in an area having oceanographic conditions clearly distinguishable from those of the area in which are located the other land stations used for the taking or treating of minke whales under the jurisdiction of the same Contracting Government; but the declaration of a separate open season by virtue of the provisions of this sub-paragraph shall not cause thereby the period of time covering the open seasons declared by the same Contracting Government to exceed nine continuous months of any twelve months.

e) The prohibitions contained in this paragraph shall apply to all land stations as defined in Article II of the Whaling Convention of 1946 and to all factory ships which are subject to the regulations governing the operation of land stations under the provisions of paragraph 17 of this Schedule.

11. It is forbidden to use a factory ship which has been used during a season in any waters south of 40° South Latitude for the purpose of treating baleen whales, in any other area for the same purpose within a period of one year from the termination of that season; provided that this paragraph shall not apply to a ship which has been used during the season solely for freezing or salting the meat and entrails of whales intended for human food or feeding animals.

12. — a) It is forbidden to use a factory ship or a land station for the purpose of treating any whales (whether or not killed by whale catchers under the jurisdiction of a Contracting Government) the killing of which by whale catchers under the jurisdiction of a Contracting Government is prohibited by the provisions of paragraphs 2, 4, 5, 6, 7, 8 or 10 of this Schedule.

b) All other whales (except minke whales) taken shall be delivered to the factory ship or land station and all parts of such whales shall be processed by boiling or otherwise, except the internal organs, whale bone and flippers of all whales, the meat of sperm whales and of parts of whales intended for human food or feeding animals. A Contracting Government may in less developed regions exceptionally permit treating of whales without use of land stations, provided that such whales are fully utilised in accordance with this paragraph.

c) Complete treatment of the carcases of "Dauhval" and of whales used as

fenders will not be required in cases where the meat or bone of such whales is in bad condition.

13. — a) The taking of whales for delivery to a factory ship shall be so regulated or restricted by the master or person in charge of the factory ship that no whale carcase (except of a whale used as a fender, which shall be processed as soon as is reasonably practicable) shall remain in the sea for a longer period than thirty-three hours from the time of killing to the time when it is hauled up for treatment.

b) Whales taken by all whale catchers, whether for factory ships or land stations, shall be clearly marked so as to identify the catcher and to indicate the order of catching.

c) All whale catchers operating in conjunction with a factory ship shall report by radio to the factory ship:

1) The time when each whale is taken

2) Its species, and

3) Its marking effected pursuant to sub-paragraph b) of this paragraph.

d) The information reported by radio pursuant to sub-paragraph c) of this paragraph shall be entered immediately in a permanent record which shall be available at all times for examination by the whaling inspectors and in addition there shall be entered in such permanent record the following information as soon as it becomes available:

1) Time of hauling up for treatment,

2) Length, measured pursuant to sub-paragraph d) of paragraph 9,

3) Sex,

4) If female, whether milk-filled or lactating,

5) Length and sex of foetus, if present, and

6) A full explanation of each infraction.

e) A record similar to that described in sub-paragraph d) of this paragraph shall be maintained by land stations, and all of the information mentioned in the said sub-paragraph shall be entered therein as soon as available.

14. Gunners and crews of factory ships, land stations, and whale catchers, shall be engaged on such terms that their remuneration shall depend to a considerable extent upon such factors as the species, size and yield of whales taken and not merely upon the number of the whales taken. No bonus or other remuneration shall be paid to the gunners or crews of whale catchers in respect of the taking of milk-filled or lactating whales.

15. Copies of all official laws and regulations relating to whales and whaling and changes in such laws and regulations shall be transmitted to the Commission.

16. Notification shall be given in accordance with the provisions of Article VII of the Convention with regard to all factory ships and land stations of statistical information a) concerning the number of whales of each species taken, the number thereof lost and the number treated at each factory ship or land station, and b) as to the aggregate amounts of oil of each grade and quantities of meal, fertilizer (guano), and other products derived from them, together with c) particulars with respect to each whale treated in the factory ship or land station as to the date and approximate latitude and longitude of taking, the species and sex of the whale, its length and, if it contains a foetus, the length and sex, if ascertainable, of the foetus. The data referred to in a) and c) above shall be verified at the time of the tally and there shall also be notification to the Commission of any information which may be collected or obtained concerning the calving grounds and migration routes of whales.

In communicating this information there shall be specified:

a) The name and gross tonnage of each factory ship.

b) The number of whale catchers, including separate totals for surface vessels and aircraft and specifying, in the case of surface vessels, the average length and horse power of whale catchers.

c) A list of the land stations which were in operation during the period concerned.

17. — a) A factory ship which operates solely within territorial waters in one of the areas specified in sub-paragraph c) of this paragraph, by permission of the Government having jurisdiction over those waters, and which flies the flag of that Government shall, while so operating, be subject to the regulations governing the operation of land stations and not to the regulations governing the operation of factory ships.

b) Such factory ship shall not, within a period of one year from the termination of the season in which she so operated, be used for the purpose of treating baleen whales in any of the other areas specified in sub-paragraph c) of this paragraph or south of 40° South Latitude.

c) The areas referred to in sub-paragraphs a) and b) are:

1) On the coast of Madagascar and its dependencies

2) On the west coasts of French Africa

3) On the coasts of Australia, namely on the whole east coast and on the west coast in the area known as Shark Bay and northward to North-west Cape and including Exmouth Gulf and King George's Sound, including the Port of Albany.

4) On the Pacific coast of the United States of America between 35° North Latitude and 49° North Latitude [1]).

18. — 1) The following expressions have the meanings respectively assigned to them, that is to say:

"baleen whale" means any whale which has baleen or whale bone in the mouth, i.e., any whale other than a toothed whale

"blue whale" (Balaenoptera or Sibbaldus musculus) means any whale known by the name of blue whale, Sibbald's rorqual, or sulphur bottom

"dauhval" means any unclaimed dead wale found floating

"fin whale (Balaenoptera physalus) means any whale known by the name of common finback, common rorqual, finback, finner, fin whale, herring whale, razorback, or true fin whale

"gray whale" (Rhachianectes glaucus) means any whale known by the name of gray whale, California gray, devilfish, hard head, mussel digger, grey back or rip sack

"humpback whale" (Megaptera nodosa or novaeangliae) means any whale known by the name of bunch, humpback, humpback whale, humpbacked whale, hump whale or hunchbacked whale

---

1) Paragraph 17 (a), (b) and (c) (1) to (3) was inserted by the Commission at its first meeting in 1949, and came into force on 11th January, 1950, as regards all Contracting Governments except France, who therefore remain bound by the provisions of the original paragraph 17, which reads as follows:

17. Notwithstanding the definition of land station contained in Article II of the Convention, a factory ship operating under the jurisdiction of a Contracting Government, and the movements of which are confined solely to the territorial waters of that Government, shall be subject to the regulations governing the operation of land stations within the following areas:

a) on the coast of Madagascar and its dependencies, and on the west coasts of French Africa;

b) on the west coast of Australia in the area known as Shark Bay and northward to North-west Cape and including Exmouth Gulf and King George's Sound, including the Port of Albany; and on the east Coast of Australia, in Twofold Bay and Jervis Bay.

Paragraph 17 (c) 4) was inserted by the Commission at its eleventh meeting in 1959 and came into force on 5th October, 1959, as regards all Contracting Governments.

"minke whale" (Balaenoptera acutorostrata, B. Davidsoni, B. huttoni) means any whale known by the name of lesser rorqual, little piked whale, minke whale, pike-headed whale or sharp headed finner

"right whale" (Balaena mysticetus; Eubalaena glacialis, E. australis, &c.; Neobalaena marginata) means any whale known by the name of Atlantic right whale, Artic right whale, Biscayan right whale, bowhead, great polar whale, Greenland right whale, Greenland whale, Nordkaper, North Atlantic right whale, North Cape whale, Pacific right whale, pigmy right whale, Southern pigmy right whale or Southern right whale

"sei whale" (Balaenoptera borealis) means any whale known by the name of sei whale, Ruldophi's rorqual, pollack whale or coalfish whale and shall be taken to include Bryde's whale (B. brydei)

"sperm whale" (Physeter catodon) means any whale known by the name of sperm whale, spermacet whale, cachalot or pot whale

"toothed whale" means any whale which has teeth in the jaws.

2) "Whales taken" means whales that have been killed and either flagged or made fast to catchers.

Nr. 65. *Osló, 10. júní 1947.*

Samningur um samræmda aðferð við skipamælingar.

Convention on a Uniform System of Tonnage Measurement of Ships.

1. gr.

Þegar skip eru mæld til þess að komast að raun um stærð þeirra (rúmlestatal), og þegar skip eru merkt í sambandi við slíkar mælingar, skuldbinda ríkisstjórnir þær, er að samningnum standa, sig til að fylgja reglum þeim, er nefnast „Alþjóðlegar reglur um skipamælingar" (International Regulations for Tonnage Measurement of Ships), útgefnar af þjóðabandalaginu og dagsettar 30. júní 1939. Fylgja þær hér með, og verða þær reglur um skipamælingar og -merkingar, sem allar ríkisstjórnir, er að samningi þessum standa, fara eftir.

Samningurinn og reglurnar eru háðar takmörkunum þeim, sem greindar eru í 12. gr.

2 gr.

Mælingu og merkingu skipa skulu þar til hæfir mælingamenn framkvæma á vegum viðkomandi yfirvalds. Hlutaðeigandi ríkisstjórn getur falið slíka mælingu og merkingu skipa stofnun, sem fengið hef-

Article 1.

When measuring ships in order to ascertain their tonnage, and when marking ships in connection with such measurement, the Contracting Governments undertake to observe the regulations entitled "International Regulations for Tonnage Measurement of Ships", issued through the League of Nations and dated June 30th, 1939, attached hereto as an Annex, and which will therefore now become the regulations for the measuring and marking of ships, by all the Contracting Governments under this Convention.

The Convention and the Annex are subject to modifications according to Article 12.

Article 2.

The measurement and marking of ships shall be carried out through the competent authority, by officers possessing the necessary qualifications. The Government concerned may, however, en-

ur viðurkenningu ríkisstjórnarinnar til þess. Hlutaðeigandi ríkisstjórn tekur ætíð fulla ábyrgð á að mæling og merking sé fullkomin og fullgild.

3 gr.

Skírteini, nefnt „Alþjóðlegt mælingabréf samkvæmt samningnum í Osló þann 10. júní 1947“ (International Tonnage Certificate in Accordance with the Convention concluded in Oslo on the tenth of June 1947 — framvegis tilgreint hér sem „Alþjóðlegt mælingarbréf“), skal gefið út fyrir hvert það skip, sem mælt hefur verið og merkt samkvæmt samþykkt þessari. Slíkt skírteini má ekki gefa út fyrir neitt annað skip.

Alþjóðlegt mælingarbréf skal gefið út af viðkomandi yfirvaldi eða af stofnun þeirri sem fengið hefur viðurkenningu til þess samkvæmt 2. gr. Hlutaðeigandi ríkisstjórn tekur ætið fulla ábyrgð á skírteininu.

4. gr.

Ríkisstjórn lands, sem er aðili að samningi þessum, getur eftir beiðni og fyrir hönd ríkisstjórnar annars lands, sem aðili er að samningnum, látið mæla og merkja hvers konar skip frá hinu síðargreinda landi á kostnað eiganda skipsins samkvæmt ákvæðum samningsins, og gefið út alþjóðlegt mælingabréf handa því skipi á hennar eigin ábyrgð. Á sama hátt má mæla og merkja skip sem verið er að smiða, eftir beiðni eiganda í öðru landi, sem er aðili að samningi þessum.

Hvert það mælingabréf, sem þannig er gefið út, skal innihalda yfirlýsingu þess efnis, að það hafi verið gefið út eftir beiðni ríkisstjórnar þess lands, sem skipið tilheyrir eða á að tilheyra, og slíkt mælingabréf skal tekið jafngilt sem mælingabréf útgefið semkvæmt 3. gr. samnings þessa.

trust such measurement and marking to an organisation, duly recognized for this purpose by the Government. In every case the Government concerned fully guarantees the completeness and the efficiency of the measurement and marking.

Article 3.

A certificate called “International Tonnage Certificate in Accordance with the Convention concluded in Oslo on the tenth of June 1947” (hereafter referred to as International Tonnage Certificate), shall be issued to every ship which has been measured and marked in accordance with this Convention. Such a certificate may not be issued to any other ship.

An International Tonnage Certificate shall be issued by the competent authority, or by an organisation duly recognized in accordance with Article 2. In every case the Government concerned assumes full responsibility for the certificate.

Article 4.

The Government of a country to which this Convention applies, may, at the request of, and on behalf of, the Government of any other country to which this Convention applies, cause any ship which belongs to the last-mentioned country to be measured and marked at the expense of the owner of the ship in accordance with the provisions of this Convention, and to issue an International Tonnage Certificate to such a ship under its own responsibility. In the same way measuring and marking may be carried out for a ship which is being built to the order of an owner in another country to which this Convention applies.

Any certificate so issued shall contain a statement to the effect that it has been issued at the request of the Government of the country to which the ship belongs, or is intended to belong, and such a certificate shall receive the same recognition as a tonnage certificate issued under article 3 of this Convention.

Ríkisstjórn, sem hefur gefið út slíkt mælingabréf, skal án tafar senda ríkisstjórn þess lands, sem skipið tilheyrir, staðfest eftirrit af mælingabréfinu ásamt mælingaskýrslunni, er mælingabréfið byggist á.

Þegar skip flyzt úr landi, sem er aðili að samningi þessum, til annars lands, sem er aðili að samningnum, skal ríkisstjórn fyrrnefnda landsins, eftir beiðni ríkisstjórnar síðarnefnda landsins, tafarlaust senda þeirri ríkisstjórn staðfest eftirrit af hinu gildandi mælingarbréfi skipsins ásamt mælingaskýrslunni, er mælingabréfið byggist á.

5. gr.

Alþjóðlegt mælingabréf skal ritað á máli þess lands, er gefur það út. Sé það mál ekki enska, ber að þýða textann á ensku, að nokkru eða öllu leyti, eftir því sem henta þykir.

Gerð mælingabréfsins skal vera eins og fyrirmyndin á fylgiskjali 1 og 2 sýnir.

6. gr.

Alþjóðlegt mælingabréf skal halda gildi sínu á meðan skip það, er það var gefið út fyrir, hefur ekki tekið þeim breytingum, er koma í bága við þau atriði er í mælingabréfinu greinir.

Ef slík breyting hefur verið gerð, og skipið hefur verið mælt upp eftir því sem á þarf að halda, skal mælingabréfinu breytt eða það endurnýjað, eftir því sem hlutaðeigandi yfirvöld kunna að ákveða.

Ef skip, sem hefur alþjóðlegt mælingabréf hefur verið selt frá einu landi til annars, og séu bæði löndin aðilar að samningi þessum, skal láta skipið, eftir að fullnægjandi endurmæling hefur farið fram á því og svo fljótt sem ástæður leyfa,

The Government which has issued such a tonnage certificate shall forward to the Government of the country to which the ship belongs, without delay, a certified copy of the Tonnage Certificate and of the Formulae of Measurement on which the certificate is based.

When a ship is transferred from a country to which this Convention applies, to any other country to which this Convention applies, the Government of this first-mentioned country, shall, at the request of the Government of the last-mentioned country, forward to this Government, without delay, a certified copy of the Tonnage Certificate in force for the ship and of the Formulae of Measurement on which the certificate is based.

Article 5.

The International Tonnage Certificate shall be drawn up in the official language of the country by which it is issued. If that language is not English, the text should be rendered in English, in part or in full, as may be considered appropriate.

The form of the Tonnage Certificate shall be that of the appropriate model, given in Appendices 1 and 2 of the Annex.

Article 6.

An International Tonnage Certificate shall remain in force as long as the ship to which it has been issued has not been so altered as not to correspond with the particulars relating to the tonnage or description contained in the Tonnage Certificate.

If such an alteration has been made, the ship having been remeasured to a sufficient extent, the Tonnage Certificate shall accordingly be amended or renewed as the competent authority may decide.

If a ship provided with an International Tonnage Certificate has been transferred from one country to which this Convention applies, to another country to which this Convention applies, the ship, having been remea-

fá nýtt alþjóðlegt mælingabréf, útgefið af eða fyrir hönd þess lands, sem skipið hefur flutzt til.

sured to a sufficient extent, shall, as soon as practicable, be provided with a new International Tonnage Certificate, issued by or on behalf of the country to which the ship has been transferred.

7 gr.

Alþjóðleg mælingabréf gefin út á vegum þeirra ríkisstjórna, er að samningi þessum standa, skulu viðurkennd af öðrum samningsaðilum, og skulu þau hafa sama gildi og alþjóðleg mælingabréf, er þeir gefa út fyrir skip í sínu eigin landi.

Article 7.

International Tonnage Certificates issued under the authority of a Contracting Government shall be recognized by the other Contracting Governments as having the same force as the International Tonnage Certficates issued by them to ships belonging to their respective countries.

8 gr.

1. Þegar skip með alþjóðlegu mælingabréfi er statt í höfn utan heimalands síns, en í landi sem er aðili að þessum samningi, er það eftirliti háð, að því er mælingu snertir.

Slíkt eftirlit skal takmarka við það, að tryggja:

a) að nettóstærð, sú, sem merkt er á skipið, svari til þeirrar nettóstærðar, sem tilgreind er í mælingabréfinu, og

b) að skipinu hafi ekki verið breytt, sbr. 6. gr. samnings þessa.

2. Einungis þar til hæfum skipamælingamönnum skal veitt heimild til þess að framkvæma eftirlit það, er að framan greinir.

3. Aldrei má framkvæmd slíks eftirlits valda skipinu kostnaði eða töf.

4. Nú kemur í ljós við athugunina, að öðruvísi er háttað um skipið en greint er í mælingabréfinu, og skal þá tafarlaust tilkynna það ríkisstjórn þess lands, þar sem skipið á heimilisfang, svo að hún bæti úr sem ber á milli.

Jafnskjótt og leiðrétting hefur farið fram, skal tilkynna það stjórn þess lands, þar sem athugunin var gerð.

Article 8.

1. A ship, provided with an International Tonnage Certificate, when in a port of a country to which it does not belong, but to which this Convention applies, is subject to control with respect to Tonnage Measurement. Such control shall be limited to the purpose of securing:

a) that the Net Tonnage marked on the ship corresponds to the Net Tonnage entered on the Tonnage Certificate; and

b) that the ship has not been altered as mentioned in article 6 of this Convention.

2. Only officers possessing the necessary qualifications shall be authorized to exercise control as aforesaid.

3. In no case must the exercise of such control cause any expense or delay to the ship.

4. Should the control reveal that the actual conditions on the ship differ from those entered on the Tonnage Certificate, the Government of the country to which the ship belongs shall be informed, without delay, with a view to resolving the question.

As soon as correction has been made, the Government of the country where the observations were made shall be notified.

9 gr.

Ekki er hægt að krefjast sérréttinda þeirra, sem samþykkt þessi veitir, til handa nokkru skipi, er eigi hefur alþjóðlegt mælingabréf.

10. gr.

Ef skip, sem á heimilisfang í landi sem er aðili að samningi þessum, hefur verið mælt samkvæmt þeirri aðferð, sem gert er ráð fyrir í reglunum, sem fylgja samningnum (almennt nefnd enska aðferðin), áður en hún gekk í gildi í því landi, skal mælinginabréf það, sem gefið var út samkvæmt slíkri mælingu í því landi er skipið á heimilisfang, veita hin sömu sérréttindi sem alþjóðlegt mælingabréf.

Hafi skipinu, eftir að slíkt mælingabréf var út gefið verið breytt eftir því, sem um getur í 6. gr. samþykktar þessarar, skal láta skipinu í té alþjóðlegt mælingabréf, eftir að búið er að mæla það upp að svo miklu leyti sem þurfa þykir.

11. gr.

Ríkisstjórnir þær, er að samingi þessum standa, skuldbinda sig til að láta hver annarri í té:

1. Texta laga, tilskipana, reglugerða og úrskurða almenns eðlis, sem út eru gefin um þau ýmislegu efni, er samningur þessi tekur til.

2. Allar fáanlegar opinberar skýrslur eða opinber skýrsluágrip að svo miklu leyti sem þær eða þau sýna árangurinn af ákvæðum þessarar samþykktar, þó því aðeins að skýrslur þessar eða skýrsluágrip séu ekki trúnaðarmál.

Þess er æskt af ríkisstjórn Noregs, að hún hafi meðalgöngu um söfnun slíkra upplýsinga og um að koma þeim á framfæri við hinar aðrar ríkisstjórnir, er að samningi þessum standa.

12. gr.

1. Tillögur um breytingar á samningi þessum, eftir því sem teljast kann hagkvæmt eða nauðsynlegt, og sömuleiðis á

Article 9.

The privileges of this Convention may not be claimed in favour of any ship unless it holds an International Tonnage Certificate.

Article 10.

If a ship belonging to a country to which this Convention applies, has been measured in accordance with the principles laid down in the Annex to this Convention (generally known as the English system), before the Convention has come into force in the country concerned, the certificate showing the tonnage based on such a measurement, and issued in the country to which the ship belongs, shall entitle to the same privileges as an International Tonnage Certificate.

If the ship, after the issue of such a Certificate, has been altered as mentioned in Article 6 of this Convention, the ship shall be provided with an International Tonnage Certificate after having been remeasured to the extent considered necessary.

Article 11.

The Contracting Governments undertake to communicate to each other:

1. The text of laws, decrees, regulations and decisions of general application which shall have been promulgated on the various matters within the scope of this Convention;

2. All available official reports or official summaries of reports in so far as they show the results of the provisions of this Convention, provided always that such reports or summaries are not of a confidential nature.

The Government of Norway is invited to serve as in intermediary for collecting this information, and for bringing it to the knowledge of the other Contracting Governments.

Article 12.

1. Modifications of this Convention, which may be deemed useful or necessary, and of the annexed Regulations,

reglum þeim, er honum fylgja, getur hver samningsaðili hvenær sem er gert til ríkisstjórnar Noregs, og skal þá ríkisstjórn Noregs senda þær tillögur öllum hinum samingsaðilunum, og ef þær breytingartillögur fá samþykki allra þeirra ríkisstjórna, sem að samningnum standa (þar á meðal ríkisstjórna, er lagt hafa fram fullgildinga eða staðfestingarskjöl, sem ekki hafa enn leitt til gildistöku), skal samningi þessum og/eða reglunum breytt í samræmi við tillögurnar.

2. Ráðstefnur til slíkrar endurskoðunar skal halda á þeim stað og tíma, er ríkisstjórnir þær, sem að samningnumm standa, koma sér saman um.

Ríkisstjórn Noregs skal stefna til ráðstefnu í þessu skyni hvenær sem fimm eða einn þriðji, hvor talan sem er lægri, ríkisstjórna þeirra, er að samningnum standa, æskja þess.

13. gr.

1. Hver sú ríkisstjórn, er að samningi þessum stendur, getur, þegar hún undirskrifar, fullgildir, staðfestir hann eða síðar, með skriflegri tilkynningu, er stílist til ríkisstjórnar Noregs, látið í ljós þá ósk sína, að samningur þessi skuli gilda fyrir öll eða einhver af lendum sínum, nýlendur, verndarlönd eða lönd, þar sem hún hefur yfirstjórn eða stjórnar í umboði, og skal þá samþykkt þessi gilda fyrir öll þau landsvæði, sem tilgreind eru í tilkynningunni, þegar liðnir eru tveir mánuðir frá því að henni var veitt móttaka, en sé slík tilkynning ekki gefin, skal samningur þessi ekki gilda fyrir fyrrgreind landsvæði.

2. Hver sú ríkisstjórn, er að samningi þessum stendur, getur hvenær sem er með því að gefa um það skriflega tilkynningu, er stíluð sé til ríkisstjórnar Noregs, látið í ljós þá ósk sína, að samningur þessi hætti að gilda fyrir öll eða einhver af lendum sínum, nýlendum, verndarlöndum eða löndum, þar sem hún hefur yfirstjórn eða stjórnar í umboði og samningur þessi hefur, samkvæmt ákvæðum síðustu málsgreinir hér á undan, gilt fyrir um tímabil eigi skemmra en fimm ár, og í slíku

may, at any time be proposed by any Contracting Government to the Government of Norway, and such proposals shall be communicated by the latter to all the other contracting Governments, and, if any such modifications are accepted by all the Contracting Governments (including Governments which have deposited ratifications or accessions which have not yet become effective) this Convention and/or the Regulations shall be modified accordingly.

2. Conferences for the purpose of such revision shall be held at such times and places as may be agreed upon by the Contracting Governments.

Conferences for this purpose shall be convened by the Government of Norway, whenever five or one third, whichever is the lesser, of the Contracting Governments express a desire to that effect.

Article 13.

1. A Contracting Government may, at the time of signature, ratification, accession or thereafter, by a notification in writing, addressed to the Government of Norway, declare its desire that this Convention shall apply to all or any of its overseas territories, colonies, protectorates or territories under suzerainty or mandate, and this Convention shall apply to all the territories named in such notification, two months after the date of the receipt thereof, but, failing such notification, this Convention will not apply to any such territories.

2. A Contracting Government, may, at any time, by a notification in writing, addressed to the Government of Norway, express its desire that this Convention shall cease to apply to all or any of its overseas territories, colonies, protectorates or territories under suzerainty or mandate to which this Convention shall have, under the provisions of the preceding paragraph, been applicable for a period of not less than five years, and in such case the Convention shall cease to

tilfelli skal samningur þessi hætta að gilda fyrir landsvæði þau, sem um getur í tilkynningunni tólf mánuðum eftir að ríkisstjórn Noregs veitti henni móttöku.

3. Ríkisstjórn Noregs skal tilkynna öllum hinum samningsaðilunum þá er hann gengur í gildi í einhverjum landsvæðum, nýlendum, verndarlöndum, eða löndum sem lúta yfirstjórn eða umboðsstjórn, samkvæmt 1. málsgrein þessarar greinar, svo og er hann gengur úr gildi einhvers staðar samkvæmt ákvæðum 2. málsgreinar, og sé í hverju tilfelli tekið fram frá hvaða degi samningur þessi gengur í gildi eða fellur úr gildi.

14. gr.

Samning þennan skal fullgilda. Hinn enski og hinn franski texti samningsins skulu teljast jafngildir.

Fullgildingarskjölin skulu geymd í skjalasafni ríkisstjórnar Noregs, og skal hún tilkynna öllum öðrum ríkisstjórnum, er undir hafa skrifað eða gerzt aðilar, allar fullgildingar, sem mótteknar hafa verið, og móttökudag þeirra.

15. gr.

Sérhverri ríkisstjórn (annarri en stjórn landsvæðis slíks sem við er átt í 13. gr.), sem ekki hefur undirritað samning þennan, skal frjálst að gerast aðili að honum hvenær sem er, eftir gildistöku hans.

Til þess að gerast aðili skal gefa skriflega tilkynningu og stíla hana til ríkisstjórnar Noregs, og skal hún fá gildi þrem mánuðum eftir að hún var mótteKin.

Ríkisstjórn Noregs skal tilkynna öllum þeim ríkisstjórnum, er skrifuðu undir eða gerðust síðar aðilar um alla nýja aðila, og hvaða dag tilkynningar þeirra voru mótteknar.

16 gr.

Samningur þessi skal ganga í gildi 1. júní 1948 milli þeirra ríkisstjórna, er þá hafa tilkynnt fullgildingu sína, þó að því tilskildu, að eigi færri en fimm fullgildingarskjöl hafi þá borizt ríkisstjórn

apply twelve months after the date of the receipt of such notification by the Government of Norway, to all territories mentioned therein.

3. The Government of Norway shall inform all the other Contracting Governments of the application of this Convention to any overseas territory, colony, protectorate or territory under suzerainty or mandate under the provisions of paragraph 1 of this Article, and of the cessation of any such application under the provisions of paragraph 2, stating in each case the date from which this Convention has become, or will cease to be, applicable.

Article 14.

This Convention, of which both the English and French texts shall be authentic, shall be ratified.

The instruments of ratification shall be deposited in the archives of the Government of Norway, which will notify all the other signatory or acceding Governments of all ratifications deposited, and the date of their deposit.

Article 15.

A Government (other than the Government of a territory to which Article 13 applies) on behalf of which this Convention has not been signed, shall be allowed to accede thereto at any time after the Convention has come into force.

Accessions shall be effected by means of notifications in writing, addressed to the Government of Norway, and shall take effect three months after their receipt.

The Government of Norway shall inform all signatory and acceding Governments of all accessions received, and of the date of their receipt.

Article 16.

The Convention shall come into force on the first of June 1948 as between the Governments which have deposited their ratifications by that date and provided that at least five ratifications have been

Noregs. Ef ekki hafa fimm fullgildingar verið tilkynntar þann dag, skal samningur þessi ganga í gildi þann dag, er fimmta fullgildingin hefur borizt. Fullgildingar, sem tilkynntar eru eftir þann dag, er samningur þessi gekk í gildi, skulu taka gildi þrem mánuðum eftir þann dag, er þær voru mótteknar.

17. gr.

Hver þeirra ríkisstjórna, er að þessum samningi standa, getur, að því er hann snertir, fellt hann úr gildi hvenær sem er eftir að liðin eru fimm ár frá því að hlutaðeigandi ríkisstjórn gerðist samningsaðili. Uppsögn skal tilkynnt skriflega og skal hún stíluð til ríkisstjórnar Noregs, er tilkynna skal öllum hinum samningsaðilunum allar uppsagnir, sem henni eru tilkynntar, og hvaða dag tilkynningarnar bárust henni.

Uppsögn skal ganga í gildi tólf mánuðum eftir þann dag, er tilkynningin barst ríkisstjórn Noregs í hendur.

deposited with the Government of Norway. Should five ratifications not have been deposited by that date, this Convention shall come into force three months after the date on which the fifth ratification is deposited. Ratifications deposited after the date on which this Convention has come into force, shall take effect three months after the date of their deposit.

Article 17.

This Convention may be denounced by any Contracting Government at any time after the expiration of five years from the date on which the Convention comes into force, in so far as that Government is concerned. Denunciation shall be effected by a notification in writing, addressed to the Government of Norway, which will notify all the other Contracting Governments of all denunciations received, and of the date of their receipt.

A denunciation shall take effect twelve months after the date on which notification thereof is received by the Government of Norway.

Lokabókun.

Um leið og undirritaðir fulltrúar með ótakmörkuðu umboði skrifa undir samninginn um samræmda aðferð við skipamælingar, hafa þeir orðið ásáttir um það, er hér segir:

Það er ósk þeirra, er undirritað hafa téðan samning, að allar aðrar siglingaþjóðir gangi í lið með þeim í viðleitni þeirra til að koma á samræmi í skipamælingum um allan heim, og að þær í því skyni gerist aðilar að samningnum, og fari eftir reglum þeim, er honum fylgja, sem þeir telja hentugastar eins og sakir standa.

Ekkert ákvæði samningsins skal talið því til fyrirstöðu, að einhver ríkisstjórna þeirra, er að honum standa, stofni til eða haldi í gildi gagnkvæmum samningum við aðrar ríkisstjórnir, sem ekki eru aðilar samnings þessa.

Til þess að koma í veg fyrir, að reglurnar séu skýrðar eða framkvæmdar á

Final Protocol.

At the moment of signing the Convention for a Uniform System of Tonnage Measurement concluded this day, the under-signed Plenipotentiaries have agreed on the following:

It is the desire of the signatories to the said Convention, that all other maritime countries will join them in their endeavour to establish a world-wide uniformity of Tonnage Measurement, and, for that purpose accede to the Convention, and apply the Regulations attached thereto, which they find the most appropriate for the time being.

Nothing in the Convention shall be deemed to preclude any of the Contracting Governments from entering into or maintaining reciprocal agreements with other Governments not adhering to the Convention.

In order to avoid different application and interpretation of the Regulations,

breytilegan hátt, skulu sérfræðingar frá löndum þeirra ríkisstjórna, er undirskrifað hafa samninginn eða gerzt aðilar að honum, koma saman eigi sjaldnar en annað hvort ár til þess að tryggja samræmda framkvæmd og skýringu reglnanna, og til þess að bera fram tillögur þeirra ríkisstjórna, sem aðilar eru, um það efni.

Ríkisstjórn Noregs skal annast um hinn fyrsta fund sérfræðinganna. Á þeim fundi, sem og hverjum fundi þaðan í frá, skal það ákveðið, hvar hinn næsti fundur skuli haldinn.

Þessu til staðfestingar hafa fulltrúarnir gert þessa lokabókun, sem skal að öllu leyti hafa sama gildi sem hefðu ákvæði hennar verið tekin upp í texta sjálfs samningsins.

tonnage experts from the countries, the Governments of which are signatories or acceding parties to the said Convention, shall meet at least every second year in order to secure the uniform application and interpretation of the Regulations, and to make to the Contracting Governments recommendations to that effect.

The first meeting of experts will be arranged by the Government of Norway. At this and at each subsequent meeting it shall be determined where the next meeting shall be convened.

In Witness whereof the Plenipotentiaries have drawn up this Final Protocol which shall have the same force and the same validity as if the provisions thereof had been inserted in the text of the Convention to which it belongs.

Fylgiskjöl þau, sem nefnd eru í samningnum, hafa ekki öll verið birt á Íslandi, en þeir sem vilja geta fengið að sjá þau í Skipaskoðunar- og skipaskráningarskrifstofu ríkisins, sem og nýjustu gerð samningsins. Svo sem ákveðið er í lokabókun, koma sérfræðingar aðildarríkja hans saman annaðhvert ár, og hafa þá stundum gert nokkrar breytingar á honum.

Þó aðeins 11 ríki hafi gerst aðilar að samningnum, eru skipamælingar skv. Oslo-samningnum viðurkenndar af öllum siglingaþjóðum, en stjórnir Suez- og Panamaskurðarins hafa nokkrar sérreglur. Skipaskoðunarstjóri ríkisins getur þó gefið út mælibréf handa þeim skipum, sem ráðgera að fara um skurði þessa, sem tekin eru gild. Eru því allir samningar um mælibréf skipa við einstök lönd orðnir úreltir.

Samningurinn var staðfestur af forseta Íslands hinn 23. september 1948, og gekk hann í gildi 30. desember 1954.

Samningurinn var birtur með auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 80, dags. 5. nóvember 1948, sbr. einnig lög um skipamælingar nr. 23/1950, og reglur um skipamælingar nr. 192/1950.

Nr. 66. *Washington, 11. október 1947.*

Samningur um Alþjóðaveðurfræðistofnun.

Convention of the World Meteorological Organization.

Part I.—Establishment

Article 1

The World Meteorological Organization (hereinafter called the Organization) is hereby established.

Part II

Article 2

Purposes

The purposes of the Organization shall be—

a) To facilitate worldwide cooperation in the establishment of networks of stations for the making of meteorological observations or other geophysical observations

related to meteorology and to promote the establishment and maintenance of meteorological centres charged with the provision of meteorological services;

b) To promote the establishment and maintenance of systems for the rapid exchange of weather information;

c) To promote standardization of meteorological observations and to ensure the uniform publication of observations and statistics;

d) To further the application of meteorology to aviation, shipping, agriculture, and other human activities; and

e) To encourage research and training in meteorology and to assist in coordinating the international aspects of such research and training.

Part III.—Membership

Article 3

Members

The following may become Members of the Organization by the procedure set forth in the present Convention:—

a) Any State represented at the Conference of Directors of the International Meteorological Organization convened at Washington, D.C., on 22nd September, 1947, as listed in Annex I attached hereto, and which signs the present Convention and ratifies it in accordance with Article 32, or which accedes thereto, in accordance with Article 33;

b) Any Member of the United Nations having a meteorological service by acceding to the present Convention in accordance with Article 33;

c) Any State, fully responsible for the conduct of its international relations and having a meteorological service, not listed in Annex I of the present Convention and not a Member of the United Nations, after the submission of a request for membership to the Secretariat of the Organization and after its approval by two-thirds of the Members of the Organization as specified in paragraphs a), b) and c) of this Article by acceding to the present Convention in accordance with Article 33;

d) Any territory or group of territories maintaining its own meteorological service and listed in Annex II attached hereto, upon application of the present Convention on its behalf, in accordance with paragraph a) of Article 34, by the State or States responsible for its international relations and represented at the Conference of Directors of the International Meteorological Organization convened at Washington, D.C., on 22nd September, 1947, as listed in Annex I of the present Convention;

e) Any territory or group of territories, not listed in Annex II of the present Convention, maintaining its own meteorological service but not responsible for the conduct of its international relations, on behalf of which the present Convention is applied in accordance with paragraph b) of Article 34, provided that the request for membership is presented by the Member responsible for its international relations, and secures approval by two-thirds of the Members of the Organization as specified in paragraphs a), b) and c) of this Article;

f) Any trust territory or group of trust territories maintaining its own meteorological service and administered by the United Nations to which the United Nations applies the present Convention in accordance with Article 34.

Any request for membership in the Organization shall state in accordance with which paragraph of this Article membership is sought.

Part IV.—Organization

Article 4

a) The Organization shall comprise—
1) The World Meteorological Congress (hereinafter called the Congress);
2) The Executive Committee;
3) Regional Meteorological Associations (hereinafter called the Regional Associations);
4) Technical Commissions;
5) The Secretariat.

b) There shall be a President and two Vice-Presidents of the Organization who shall also be President and Vice-Presidents of the Congress and of the Executive Committee.

Part V.—Eligibility

Article 5

a) Eligibility for election to the offices of President and Vice-President of the Organization, of President and Vice-President of the Regional Associations, and for membership, subject to the provisions of Article 13 c) of the present Convention, on the Executive Committee should be confined to the Directors of Meteorological Services of Members of the Organization.

b) In the performance of their duties, the officers of the Organization and the members of the Executive Committee should regard themselves as representatives of the Organization rather than as representatives of particular Members thereof.

Part VI.—The World Meteorological Congress

Article 6

Composition

a) The Congress is the supreme body of the Organization and shall be composed of delegates representing Members. Each Member shall designate one of its delegates, who should be the director of its meteorological service, as its principal delegate.

b) With a view to securing the widest possible technical representation, any director of a meteorological service or any other individual may be invited by the President to be present at and participate in the discussions of the Congress.

Article 7

Functions

The functions of the Congress shall be—

a) To determine general regulations, subject to the provisions of the present Convention, prescribing the constitution and the functions of the various bodies of the Organization;
b) To determine its own rules of procedure;
c) To elect the President and Vice-Presidents of the Organization, and other Members of the Executive Committee, in accordance with the provisions of Article 10 a) 4) of the present Convention. Presidents and Vice-Presidents of Regional Associations and Technical Commissions shall be elected in accordance with the provisions of Articles 18 e) and 19 c), respectively, of the present Convention;
d) To adopt technical regulations covering meteorological practices and procedures;
e) To determine general policies for the fulfilment of the purposes of the Organization as set forth in Article 2 of the present Convention;

f) To make recommendations to members on matters within the purposes of the Organization;
g) To refer to any other body of the Organization any matter within the provisions of the present Convention upon which such body is empowered to act;
h) To consider the reports and activities of the Executive Committee and to take such action in regard thereto as the Congress may determine;
i) To establish Regional Associations in accordance with the provisions of Article 18; to determine their geographical limits, coordinate their activities, and consider their recommendations;
j) To establish Technical Commissions in accordance with the provisions of Article 19; to define their terms of reference, coordinate their activities, and consider their recommendations;
k) To determine the location of the Secretariat of the Organization;
l) To take any other appropriate action to further the purposes of the Organization.

Article 8

Execution of Congress Decisions

a) All Members shall do their utmost to implement the decisions of the Congress.

b) If, however, any Member finds it impracticable to give effect to some requirement in a technical resolution adopted by Congress, such Member shall inform the Secretary General of the Organization whether its inability to give effect to it is provisional or final, and state its reasons therefor.

Article 9

Meetings

Meetings of the Congress shall be convened by decision of the Congress or of the Executive Committee at intervals not exceeding four years.

Article 10

Voting

a) Each Member shall have one vote in decisions of the Congress, except that only Members of the Organization which are States, as specified in paragraphs a), b) and c) of Article 3 of the present Convention (hereinafter referred to as "Members which are States"), shall be entitled to vote on any of the following subjects:—

1) Amendment or interpretation of the present Convention or proposals for a new Convention;
2) Membership of the Organization;
3) Relations with the United Nations and other inter-governmental organizations;
4) Election of the President and Vice-Presidents of the Organization and of the members of the Executive Committee other than the Presidents and Vice-Presidents of the Regional Associations.

b) Decisions of the Congress shall be by two-thirds majority of the votes cast for and against, except that elections of individuals to serve in any capacity in the Organisation shall be by simple majority of the votes cast. The provisions of this paragraph, however, shall not apply to decisions taken in accordance with Articles 3, 25, 26, and 28 of the present Convention.

Article 11

Quorum

A majority of the Members shall be required to constitute a quorum for meetings of the Congress. For those meetings of the Congress at which decisions are taken on

the subjects enumerated in paragraph a) of Article 10, a majority of the Members which are States shall be required to constitute a quorum.

Article 12

First Meeting of the Congress

The first meeting of the Congress shall be convened by the President of the International Meteorological Committee of the International Meteorological Organization as soon as practicable after the coming into force of the present Convention.

Part VII.—The Executive Committee

Article 13

Composition

The Executive Committee shall consist of:

a) The President and the Vice-Presidents of the Organization;
b) The Presidents of Regional Associations who can be replaced at sessions by their alternates, as provided for in the general regulations;
c) Nine Directors of Meteorological Services of Members of the Organization, who can be replaced at sessions by alternates, provided:
   i) That these alternates shall be as provided for in the general regulations;
   ii) That not more than one third of the members of the Executive Committe, comprising the President and the Vice-Presidents of the Organization, the Presidents of Regional Associations and the nine elected Directors shall come from one region, this Region being determined in the case of each member in accordance with the general regulations.

Article 14

Functions

The Executive Committee is the executive body of the Congress and its functions shall be—

a) To supervise the execution of the resolutions of the Congress;
b) To adopt resolutions arising out of recommendations of the Technical Commissions on matters of urgency affecting the technical regulations, provided that all Regional Associations concerned are given an opportunity to express their approval or disapproval before adoption by the Executive Committee;
c) To provide technical information, counsel, and assistance in the field of meteorology;
d) To study and make recommendations on any matter affecting international meteorology and the operation of meteorological services;
e) To prepare the agenda for the Congress and to give guidance to the Regional Associations and Technical Commissions in the preparation of their agenda;
f) To report on its activities to each session of the Congress:
g) To administer the finances of the Organization in accordance with the provisions of Part XI of the present Convention;
h) To perform such other functions as may be conferred on it by the Congress or by the present Convention.

Article 15

Meetings

The Executive Committee shall meet at least once a year. The time and place of the meeting shall be determined by the President of the Organization, taking account of the views of the other members of the Committee.

Article 16

Voting

Decisions of the Executive Committee shall be by two-thirds majority of the votes cast for and against. Each member of the Executive Committee shall have only one vote, notwithstanding that he may be a member in more than one capacity.

Article 17

Quorum

The quorum shall consist of a majority of the members of the Executive Committee.

Part VIII.—Regional Associations

Article 18

a) Regional Associations shall be composed of the Members of the Organisation, the networks of which lie in or extend into the Region.

b) Members of the Organization shall be entitled to attend the meetings of Regional Associations to which they do not belong, take part in the discussions, present their views upon questions affecting their own Meteorological Service, but shall not have the right to vote.

c) Regional Associations shall meet as often as necessary. The time and place of the meeting shall be determined by the Presidents of the Regional Associations in agreement with the President of the Organization.

d) The functions of the Regional Associations shall be—

i) To promote the execution of the resolutions of Congress and the Executive Committee in their respective regions;

ii) To consider matters brought to their attention by the Executive Committee;

iii) To discuss matters of general meteorological interest and to coordinate meteorological and associated activities in their respective regions;

iv) To make recommendations to Congress and the Executive Committee on matters within the purposes of the Organization;

v) To perform such other functions as may be conferred on them by the Congress.

e) Each Regional Association shall elect its President and Vice-President.

Part IX.—Technical Commissions

Article 19

a) Commissions consisting of technical experts may be established by the Congress to study and make recommendations to the Congress and the Executive Committee on any subject within the purposes of the Organization.

b) Members of the Organization have the right to be represented on the Technical Commissions.

c) Each Technical Commission shall elect its President and Vice-President.

d) Presidents of Technical Commissions may participate without vote in the meetings of the Congress and of the Executive Committee.

Part X.—The Secretariat

Article 20

The permanent Secretariat of the Organization shall be composed of a Secretary General and such technical and clerical staff as may be required for the work of the Organization.

Article 21

a) The Secretary General shall be appointed by the Congress on such terms as the Congress may approve.

b) The staff of the Secretariat shall be appointed by the Secretary General with the approval of the Executive Committee in accordance with regulations established by the Congress.

Article 22

a) The Secretary General is responsible to the President of the Organization for the technical and administrative work of the Secretariat.

b) In the performance of their duties, the Secretary General and the staff shall not seek or receive instructions from any authority external to the Organization. They shall refrain from any action which might reflect on their position as international officers. Each Member of the Organization on its part shall respect the exclusively international character of the responsibilities of the Secretary General and the staff and not seek to influence them in the discharge of their responsibilities to the Organization.

Part XI.—Finances

Article 23

a) The Congress shall determine the maximum expenditures which may be incurred by the Organization on the basis of estimates submitted by the Secretary General and recommended by the Executive Committee.

b) The Congress shall delegate to the Executive Committee such authority as may be required to approve the annual expenditures of the Organization within the limitations determined by the Congress.

Article 24

The expenditures of the Organization shall be apportioned among the Members of the Organization in the proportions determined by the Congress.

Part XII.—Relations with the United Nations

Article 25

The Organization shall be brought into relationship with the United Nations pursuant to Article 57 of the Charter of the United Nations, subject to the approval of the terms of the agreement by two-thirds of the Members which are States.

Part XIII.—Relations with Other Organizations

Article 26

a) The Organization shall establish effective relations and cooperate closely with such other inter-governmental organizations as may be desirable. Any formal agreement entered into with such organizations shall be made by the Executive Commmittee, subject to approval by two-thirds of the Members which are States.

b) The Organization may on matters within its purposes make suitable arrangements for consultation and cooperation with non-governmental international organizations and, with the consent of the government concerned, with national organizations, governmental or non-governmental.

c) Subject to approval by two-thirds of the Members which are States, the Organization may take over from any other international organization or agency,

the purpose and activities of which lie within the purposes of the Organization, such functions, resources, and obligations as may be transferred to the Organization by international agreement or by mutually acceptable arrangements entered into between the competent authorities of the respective organizations.

Part XIV.—Legal Status, Privileges and Immunities

Article 27

a) The Organization shall enjoy in the territory of each Member such legal capacity as may be necessary for the fulfilment of its purposes and for the exercise of its functions.

b) i) The Organization shall enjoy in the territory of each Member to which the present Convention applies such privileges and immunities as may be necessary for the fulfilment of its purposes and for the exercise of its functions.

b) ii) Representatives of Members and officials of the Organization shall similarly enjoy such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions in connection with the Organization.

c) Such legal capacity, privileges, and immunities shall be defined in a separate agreement to be prepared by the Organization in consultation with the Secretary General of the United Nations and concluded between the Members which are States.

Part XV.—Amendments

Article 28

a) The text of any proposed amendment to the present Convention shall be communicated by the Secretary General to Members of the Organization at least six months in advance of its consideration by the Congress.

b) Amendments to the present Convention involving new obligations for Members shall require approval by the Congress, in accordance with the provisions of Article 10 of the present Convention, by a two-thirds majority vote, and shall come into force on acceptance by two-thirds of the Members which are States for each such Member accepting the amendment and thereafter for each remaining such Member on acceptance by it. Such amendments shall come into force for any Member not responsible for its own international relations upon the acceptance on behalf of such a Member by the Member responsible for the conduct of its international relations.

c) Other amendments shall come into force upon approval by two-thirds of the Members which are States.

Part XVI.—Interpretation and Disputes

Article 29

Any question or dispute concerning the interpretation or application of the present Convention which is not settled by negotiation or by the Congress shall be referred to an independent arbitrator appointed by the President of the International Court of Justice, unless the parties concerned agree on another mode of settlement.

Part XVII.—Withdrawal

Article 30

a) Any Member may withdraw from the Organization on twelve months' notice in writing given by it to the Secretary General of the Organization, who shall at once inform all the Members of the Organization of such notice of withdrawal.

b) Any Member of the Organization not responsible for its own international relations may be withdrawn from the Organization on twelve months' notice in writing given by the Member or other authority responsible for its international relations to the Secretary General of the Organization, who shall at once inform all the Members of the Organization of such notice of withdrawal.

Part XVIII.—Suspension

Article 31

If any Member fails to meet its financial obligations to the Organization or otherwise fails in its obligations under the present Convention, the Congress may by resolution suspend it from exercising its rights and enjoying privileges as a Member of the Organization until it has met such financial or other obligations.

Part XIX.—Ratification and Accession

Article 32

The present Convention shall be ratified by the signatory States and the instruments of ratification shall be deposited with the Government of the United States of America, which will notify each signatory and acceding State of the date of deposit thereof.

Article 33

Subject to the provisions of Article 3 of the present Convention, accession shall be effected by the deposit with the Government of the United States of America of an instrument of accession, which shall take effect on the date of its receipt by the Government of the United States of America, which will notify each signatory and acceding State thereof.

Article 34

Subject to the provisions of Article 3 of the present Convention—

a) Any contracting State may declare that its ratification of, or accession to, the present Convention includes any territory or group of territories for the international relations of which it is responsible.

b) The present Convention may at any time thereafter be applied to any such territory or group of territories upon a notification in writing to the Government of the United States of America and the present Convention shall apply to the territory or group of territories on the date of the receipt of the notification by the Government of the United States of America, which will notify each signatory and acceding State thereof.

c) The United Nations may apply the present Convention to any trust territory or group of trust territories for which it is the administering authority. The Government of the United States of America will notify all signatory and acceding States of any such application.

Part XX.—Entry into Force

Article 35

The present Convention shall come into force on the thirtieth day after the date of the deposit of the thirtieth instrument of ratification or accession. The present Convention shall come into force for each State ratifying or acceding after that date on the thirtieth day after the deposit of its instrument of ratification or accession.

The present Convention shall bear the date on which it is opened for signature and shall remain open for signature for a period of 120 days thereafter.

Hinn 16. janúar 1948 var utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna afhent staðfestingarskrá Íslands varðandi Alþjóðaveðurfræðistofnuna, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 11, dagsett 13. feb. 1948.

Samningurinn gekk í gildi 23. marz 1950.

Á þriðja allsherjarfundi Alþjóðaveðurfræðistofnunarinnar, sem haldinn var í Genf 1959, var 13. gr. samningsins breytt, og er sú breyting felld inn í samninginn hér.

Nr. 67. *Genf, 6. marz 1948.*

Samþykkt um Alþjóðasiglingamálastofnunina.

Convention on the Intergovernmental Maritime Consultative Organization.

Aðildarríki samþykktar þessarar stofna hér með alþjóðasiglingamálastofnunina sem í samþykkt þessari nefnist stofnunin).

The States parties to the present Convention hereby establish the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization (herinafter referred to as "the Organization").

1. KAFLI
Tilgangur stofnunarinnar.

1. gr.

Tilgangur stofnunarinnar er:

a. Að sjá um samvinnu ríkisstjórna í milli varðandi stjórnarfyrirmæli og aðgerðir viðvíkjandi alls kyns tæknimálefnum, er snerta alþjóðasiglingar, og að hvetja til almennra samþykkta fullkomnustu ákvæða í sambandi við mál er varða öryggi á hafinu og afköst á sviði siglinga.

b. Að hvetja ríkisstjórnir til að mismuna ekki þjóðum en afnema ónauðsynleg höft varðandi alþjóðasiglingar og stuðla þannig að því að heimsverzluninni veitist siglingaþjónusta án þess aðilum sé mismunað; en aðstoð eða hvatning ríkisstjórnar til að þróa siglingar landsmanna svo og vegna öryggisástæðna telst ekki mismunun, enda byggist hún eigi á aðgerðum er miði að því að hefta frjálsar siglingar

PART I
Purposes of the Organization.

Article 1

The purposes of the Organization are

a. To provide machinery for co-operation among Governments in the field of governmental regulation and practices relating to technical matters of all kinds affecting shipping engaged in international trade, and to encourage the general adoption of the highest practicable standards in matters concerning maritime safety and efficiency of navigation.

b. To encourage the removal of discriminatory action and unnecessary restrictions by Governments affecting shipping engaged in international trade so as to promote the availability of shipping services to the commerce of the world without discrimination, assistance and encouragement given by a Government for the development of its national shipping and for purposes of security does not in itself

allra þjóða til að taka þátt í alþjóðaviðskiptum.

c. Að sjá um að stofnunin taki til athugunar málefni er varða beitingu óréttmætra hafta skipafélega skv. II. kafla.

d. Að sjá um að stofnunin taki til athugunar öll málefni er varða siglingar og vísað kann að vera til hennar af hálfu einhverrar stofnunar Sameinuðu þjóðanna.

e. Að sjá um að ríkisstjórnir skiptist á upplýsingum um málefni, sem stofnunin hefur í athugun.

constitute discrimination, provided that such assistance and encouragement is not based on measures designed to restrict the freedom of shipping of all flags to take part in international trade.

c. To provide for the consideration by the Organization of matters concerning unfair restrictive practices by shipping concerns in accordance with Part II.

d. To provide for the consideration by the Organization of any matters concerning shipping that may be referred to it by any organ or specialized agency of the United Nations.

e. To provide for the exchange of information among Governments on matters under consideration by the Organization.

II. KAFLI
Starfsemi.

2. gr.

Starfsemi stofnunarinnar miðist við að hún sé ráðgefandi.

3. gr.

Til að náð verði tilgangi þeim, sem greinir í I. kafla, beinist starfsemi stofnunarinnar að því:

a. Að athuga og gera tillögur í sambandi við mál, er rísa kunna skv. 1. gr. a., b. og c. og sem aðildarríki, stofnanir Sameinuðu þjóðanna eða aðrar milliríkjastofnanir kunna að leggja fyrir hana eða sem vísað er til stofnunarinnar skv. 1. gr. d., enda sé gætt ákvæða 4. gr.

b. Að sjá um samningu samþykkta, samninga og annarra viðeigandi skjala og leggja fyrir ríkisstjórnir og milliríkjastofnanir, svo og að kalla saman ráðstefnur, eftir því sem þörf krefur.

c. Að sjá um viðræður milli aðildarríkja og skipti á upplýsingum milli ríkisstjórna.

PART II
Functions.

Article 2

The functions of the Organization shall be consultative and advisory.

Article 3

In order to achieve the purposes set out in Part I, the functions of the Organization shall be:

a. Subject to the provisions of article 4, to consider and make recommendations upon matters arising under article 1 a., b. and c that may be remitted to it by members, by any organ or specialized agency of the United Nations or by any other intergovernmental organization or upon matters referred to it under article 1 d.

b. To provide for the drafting of conventions, agreements, or other suitable instruments, and to recommend these to Governments and to inter-governmental organizations, and to convene such conferences as may be necessary.

c. To provide machinery for consultation among members and the exchange of information among Governments.

4 gr.

Þegar um er að ræða mál, sem stofnuninni virðist að jafna megi á venjulegan hátt á sviði alþjóðasiglinga, ber henni að leggja til að það verði gert. Þegar eitthvert mál er varðar óréttmætar hömlur skipafélaga er þannig vaxið að dómi stofnunarinnar, að ekki sé hægt að jafna það á venjulegan hátt á sviði alþóðasiglinga, eða það hefur sannað sig og svo fremi að viðkomandi aðildarríki hafi þegar reynt að semja beint um það sín á milli, ber stofnuninni að taka það til athugunar að beiðni einhvers aðilanna.

Article 4

In those matters which appear to the Organization capable of settlement through the normal processes of international shipping business the Organization shall so recommend. When, in the opinion of the Organization, any matter concerning unfair restrictive practices by shipping concerns is incapable of settlement through the normal processes of international shipping business, or has in fact so proved, and provided it shall first have been the subject of direct negotiations between the Members concerned, the Organization shall, at the request of one of those Members, consider the matter.

III. KAFLI
Aðild.

5. gr.

Öllum ríkjum heimilast aðild að stofnuninni, enda sé gætt ákvæða III. kafla.

PART III
Membership.

Article 5

Membership in the Organization shall be open to all States, subject to the provisions of Part III.

6. gr.

Meðlimir Sameinuðu þjóðanna geta orðið aðilar að stofnuninni, með því að gerast aðilar skv. ákvæðum 57. gr.

Article 6

Members of the United Nations may become members of the Organization by becoming parties to the Convention in accordance with the provisions of article 57.

7. gr.

Ríki, sem eigi eru meðlimir Sameinuðu þjóðanna og sem boðið var að senda fulltrúa á siglingaráðstefnu Sameinuðu þjóðanna í Genf 19. febrúar 1948, geta orðið aðilar, með því að gerast aðilar skv. ákvæðum 57. gr.

Article 7

States not members of the United Nations which have been invited to send representatives to the United Nations Maritime Conference convened in Geneva on 19 February 1948, may become members by becoming parties to the Convention in accordance with the provisions of article 57.

8. gr.

Sérhvert ríki, sem eigi heimilast aðild skv. 6. og 7. gr., getur sótt um aðild til framkvæmdastjóra stofnunarinnar og ber að veita því inngöngu um leið og það verður aðili skv. ákvæðum 57. gr., enda hafi tveir þriðju hlutar aðila (annarra en

Article 8

Any State not entitled to become a member under article 6 or 7 may apply through the Secretary-General of the Organization to become a member and shall be admitted as a member upon its becoming a party to the Convention in

aukafélaga), samþykkt umsóknina að tillögu ráðsins.

accordance with the provisions of article 57 provided that, upon the recommendation of the Council, its application has been approved by two-thirds of the members other than associate members.

9. gr.

Sérhvert landssvæði eða landssvæðasamsteypa, sem samþykktin nær til skv. 58. gr., með því aðilar eða S. þ. bera ábyrgð á alþjóðasamskiptum þeirra, getur orðið aukafélagi stofnunarinnar með því að viðkomandi aðili eða eftir atvikum S. þ. tilkynni framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna það skriflega.

Article 9

Any Territory or group of Territories to which the Convention has been made applicable under article 58, by the member having responsibility for its international relations or by the United Nations, may become an associate member of the Organization by notification in writing given by such member or by the United Nations, as the case may be, to the Secretary-General of the United Nations.

10. gr.

Aukafélagi nýtur réttinda og undirgengst skyldur aðila skv. samþykktinni, utan atkvæðisréttar á þinginu og kjörgengis til ráðsins eða öryggismálanefndar en telst að öðru leyti „aðili", nema annað leiði af orðalagi samþykktar þessarar.

Article 10

An associate member shall have the rights and obligations of a member under the Convention except that it shall not have the right to vote in the Assembly or be eligible for membership on the Council or on the Maritime Safety Committee and subject to this the word "member" [1] unless the context otherwise requires.

11 gr.

Ekkert ríki eða landssvæði getur orðið aðili eða haldið áfram aðild að stofnuninni gegn ályktun allsherjarþings Sameinuðu þjóðanna.

Article 11

No State or Territory may become or remain a member of the Organization contrary to a resolution of the General Assembly of the United Nations.

IV. KAFLI
Deildir.

PART IV
Organs.

12 gr.

Stofnunin skiptist í þing, ráð, öryggismálanefnd og þær undirdeildir aðrar, sem hún kann að telja nauðsynlegar á hverjum tíma, auk framkvæmdastjórnar.

Article 12

The Organization shall consist of an Assembly, a Council, a Maritime Safety Committee, and such subsidiary organs as the Organization may at any time consider necessary; and a Secretariat.

V. KAFLI
Þingið.

PART V
The Assembly

13. gr.

Allir aðilarnir eigi sæti á þinginu.

Article 13

The Assembly shall consist of all the members.

1) Hér virðast hafa fallið úr samningnum eins og hann er prentaður í Stjórnartíðindunum orðin: "in the Convention shall be deemed to include some associate member" og þýðing þeirra, á íslenzku.

14. gr.

Reglulegt þing skal halda annað hvort ár. Aukaþing skal boða með sextíu daga fyrirvara, hvenær sem þriðjungur aðila tilkynnir framkvæmdastjóranum, að þeir óski eftir að þing sé haldið eða hvenær sem ráðið telur það nauðsynlegt, en með sextíu daga fyrirvara.

Article 14

Regular sessions of the Assembly shall take place once every two years. Extraordinary sessions shall be convened after a notice of sixty days whenever one-third of the members give notice to the Secretary-General that they desire a session to be arranged, or at any time if deemed necessary by the Council, after a notice of sixty days.

15 gr.

Þing er lögmætt ef meirihluti aðila, að undanskildum aukafélögum sækir það.

Article 15

A majority of the members other than associate members shall constitute a quorum for the meetings of the Assembly.

16. gr.

Starfsemi þingsins sé:

a. Að kjósa úr hópi aðila, að undanskildum aukafélögum, og við sérhvert reglulegt þinghald þingforseta og tvo varaforseta, sem haldi embætti til næsta reglulegs þings;
b. Að setja sér þingsköp, nema öðruvísi sé ákveðið í samþykktinni;
c. Að stofnsetja bráðabirgðanefndir, sem það telur nauðsynlegar og fastanefnd ir, skv. tillögum ráðsins;
d. Að kjósa fulltrúa í ráðið, skv. ákvæðum 17. gr., og í öryggismálanefnd, skv. ákvæðum 28. gr.;
e. Að taka við og rannsaka skýrslur ráðsins og ákvarða um mál, er ráðið vísar til þess;
f. Að greiða atkvæði um fjárhagsáætlun og ákvarða um fjármál stofnunarinnar skv. IX. kafla;
g. Að athuga útgjöld og samþykkja reikninga stofnunarinnar;
h. Að hafa á hendi framkvæmdir stofnunarinnar, enda vísi þingið málum varðandi 3. gr. a. og b. til ráðsins, svo að orða megi þar sérhverjar tillögur eða skjöl er þau varða, en tillögur eða atriði, sem ráðið leggur fyrir þingið og það samþykkir ekki, ber að endur-

Article 16

The functions of the Assembly shall be:

a. To elect at each regular session from among its members, other than associate members, its President and two Vice-Presidents who shall hold office until the next regular session.
b. To determine its own rules of procedure except as otherwise provided in the Convention.
c. To establish any temporary or, upon recommendation of the Council, permanent subsidiary bodies it may consider to be necessary.
d. To elect the members to be represented on the Council, as provided in article 17, and on the Maritime Safety Committee as provided in article 28.
e. To receive and consider the reports of the Council, and to decide upon any question referred to it by the Council.
f. To vote the budget and determine the financial arrangements of the Organization, in accordance with Part IX.
g. To review the expenditures and approve the accounts of the Organization.
h. To perform the functions of the Organization, provided that in matters relating to article 3 a. and b., the Assembly shall refer such matters to the Council for formulation by it of any recommendations or instruments thereon, provided further that any

senda ráðinu til nánari athugunar með athugasemdum þingsins;

i. Að mæla með því við aðila, að þeir samþykki reglugerðir varðandi öryggi skipa eða breytingar á þeim, sem öryggismálanefndin vísar til þingsins fyrir milligöngu ráðsins;

j. Að vísa til ráðsins til athugunar eða afgreiðslu hvers kyns málefnum innan verkahrings stofnunarinnar, en þó ber að undanskilja tillögur skv. staflið i. í þessari grein.

recommendations or instruments submitted to the Assembly by the Council and not accepted by the Assembly shall be referred back to the Council for further consideration with such observations as the Assembly may make.

i. To recommend to members for adoption regulations concerning maritime safety, or amendments to such regulations, which have been referred to it by the Maritime Safety Committee through the Council.

j. To refer to the Council for consideration or decision any matters within the scope of the Organization, except that the function of making recommendations under paragraph i. of this article shall not be delegated.

VI. KAFLI
Ráðið.

17. gr.

Í ráðinu eigi sæti sextán aðilar, eins og hér segir:

a. Sex þeirra séu ríkisstjórnir þeirra þjóða, sem mestra hagsmuna hafa að gæta í sambandi við alþóðaþjónustu á sviði siglinga;

b. Sex séu ríkisstjórnir annarra þjóða, sem mestra hagsmuna hafa að gæta vegna alþjóðlegra flutninga á sjó í viðskiptaskyni;

c. Tveir séu kjörnir af þinginu úr hópi ríkisstjórna þeirra þjóða, sem hafa verulegra hagsmuna að gæta í sambandi við alþjóðaþjónustu á sviði siglinga, og

d. Tveir séu kjörnir af þinginu úr hópi ríkisstjórna þeirra þjóða, sem hafa verulegra hagsmuna að gæta vegna alþjóðlegra flutninga á sjó í viðskiptaskyni.

Samkvæmt meginreglum þessarar greinar ber að skipa fyrsta ráðið eins og segir í fylgiskjali I með samningi þessum.

PART VI
The Council.

Article 17

The Council shall consist of sixteen members and shall be composed as follows:

a. Six shall be Governments of the nations with the largest interest in providing international shipping services.

b. Six shall be Governments of other nations with the largest interest in international seaborne trade.

c. Two shall be elected by the Assembly from among the Governments of nations having a substantial interest in providing international shipping services, and

d. Two shall be elected by the Assembly from among the Governments of nations having a substantial interest in international seaborne trade.

In accordance with the principles set forth in this article the first Council shall be constituted as provided in Appendix I to the present Convention.

18. gr.

Að öðru leyti en um getur í ákvæðum fylgiskjals I með samningi þessum skal ráðið ákvarða samkvæmt ákvæðum 17.gr., stafliðs a., hverjir aðilar hafi mestra hagsmuna að gæta í sambandi við alþjóðaþjónustu á sviði siglinga og einnig samkvæmt ákvæðum 17. gr. stafliðs c., hverjir aðilar hafi verulegra hagsmuna að gæta í sambandi við þá þjónustu. Ræður meirihluti atkvæða innan ráðsins um ákvarðanir þessar og þ. á m. þarf meiri hluti aðila í ráðinu skv. 17. gr. stfl. a. og c. að vera samþykkur. Auk þess ákvarðar ráðið, skv. ákvæðum 17. gr. stafliðs b., hverjir aðilar hafi mestra hagsmuna að gæta vegna alþjóðlegra flutninga á sjó í viðskiptaskyni. Sérhvert ráð geri ákvarðanir þessar, rýmilegum tíma áður en sérhvert reglulegt þing er haldið.

Article 18

Except as provided in Appendix I to the present Convention, the Council shall determine for the purpose of article 17 a., the members, Governments of nations with the largest interest in providing international shipping services, and shall also determine, for the purpose of article 17 c., the members, Governments of nations having a substantial interest in providing such services. Such determinations shall be made by a majority vote of the Council including the concurring votes of a majority of the members represented on the Council under article 17 a. and c. The Council shall further determine for the purpose of article 17 b., the members, Governments of nations with the largest interest in international seaborne trade. Each Council shall make these determinations at a reasonable time before each regular session of the Assembly.

19. gr.

Meðlimir ráðsins skv. 17. gr. halda embætti til loka næsta reglulegs þings. Meðlimirnir eru kjörgengir til endurkjörs.

Article 19

Members represented on the Council in accordance with article 17 shall hold office until the end of the next regular session of the Assembly. Members shall be eligible for re-election.

20 gr.

a. Ráðið kýs sér formann og setur sjálfu sér fundarsköp nema öðruvísi sé kveðið á um í samþykktinni.

b. Fundir ráðsins eru lögmætir þá tólf meðlimir eru mættir.

c. Ráðið heldur fundi með eins mánaðar fyrirvara, eins oft og þörf krefur til að það anni skyldustörfum sínum, eftir fundarboði formanns eða ef a. m. k. fjórir meðlimir þess óska þess. Fundir séu haldnir þar sem henta má.

Article 20

a. The Council shall elect its Chairman and adopt its own rules of procedure except as otherwise provided in the Convention.

b. Twelve members of the Council shall constitute a quorum.

c. The Council shall meet upon one month's notice as often as may be necessary for the efficient discharge of its duties upon the summons of its Chairman or upon request by not less than four of its members. It shall meet at such places as may be convenient.

21. gr.

Ráðið skal bjóða aðila að taka þátt í umræðum, án atkvæðisréttar, þegar rædd eru mál, sem sérstaklega varða aðilann.

Article 21

The Council shall invite any member to participate, without vote, in its deliberations on any matter of particular concern to that member.

22. gr.

a. Ráðið tekur við tillögum og skýrslum öryggismálanefndar og sendir þær þinginu, en aðilunum þeim til upplýsinga, þegar þing situr ekki, ásamt athugasemdum og tillögum ráðsins.

b. Mál sem um ræður í 29. gr., athugar ráðið aðeins að fenginni álitsgerð öryggismálanefndar.

23 gr.

Ráðið skipar framkvæmdastjóra, að fengu samþykki þingsins. Ráðið gerir einnig ráðstafanir til að skipa aðra starfsmenn eins og nauðsyn kann að bera til og ákvarðar kjör og starfsskilyrði framkvæmdastjóra og annarra starfsmanna, en þau skulu vera í sem fyllstu samræmi við kjör og starfsskilyrði hjá Sameinuðu þjóðunum og sérstofnunum þeirra.

24 gr.

Ráðið skal gefa þinginu skýrslu, í hvert sinn er það kemur saman reglulega, og skal hún fjalla um starfsemi stofnunarinnar síðan síðasta þinghald var.

25 gr.

Ráðið skal leggja fjárhagsáætlun og reikninga stofnunarinnar, ásamt athugasemdum og tillögum, fyrir þingið.

26. gr.

Ráðið getur gert samninga eða samkomulag um samband stofnunarinnar við aðrar stofnanir eins og ráð er fyrir gert í XII. kafla. Þingið þarf að samþykkja slíka samninga eða samkomulag.

27 gr.

Milli þinga fer ráðið með öll mál stofnunarinnar að undanskildum tillögurétt-inum skv. 16. gr. staflið i.

Article 22

a. The Council shall receive the recommendations and reports of the Maritime Safety Committee and shall transmit them to the Assembly and, when the Assembly is not in session, to the members for information, together with the comments and recommendations of the Council.

b. Matters within the scope of article 29 shall be considered by the Council only after obtaining the views of the Maritime Safety Committee thereon.

Article 23

The Council, with the approval of the Assembly, shall appoint the Secretary-General. The Council shall also make provision for the appointment of such other personnel as may be necessary, and determine the terms and conditions of service of the Secretary-General and other personnel, which terms and conditions shall conform as far as possible with those of the United Nations and its specialized agencies.

Article 24

The Council shall make a report to the Assembly at each regular session on the work of the Organization since the previous regular session of the Assembly.

Article 25

The Council shall submit to the Assembly the budget estimates and the financial statements of the Organization, together with its comments and recommendations.

Article 26

The Council may enter into agreements or arrangements covering the relationship of the Organization with other organizations, as provided for in Part XII. Such agreements or arrangements shall be subject to approval by the Assembly.

Article 27

Between sessions of the Assembly, the Council shall perform all the functions of the Organization, except the function of making recommendations under article 16 i.

VII. KAFLI
Öryggismálanefndin.

28. gr.

a. Öryggismálanefndina skipa fjórtán aðilar, sem þingið kýs úr hópi ríkisstjórna þeirra þjóða, sem hafa mikilsverðra hagsmuna að gæta í sambandi við öryggi á hafinu og séu eigi færri en átta þeirra eigendur stærstu skipaflotanna, en aðrir séu kjörnir með það fyrir augum, að trygja fulltrúa ríkisstjórnum annarra þjóða sem mikilsverðra hagsmuna hafa að gæta í sambandi við öryggi á hafinu, en til þeirra teljast þjóðir, sem leggja til mikinn fjölda skipverja eða hafa hagsmuna að gæta í sambandi við flutning farþega í hvílum eða án hvíla, svo og meiriháttar landssvæði.

b. Nefndarmenn skulu kosnir til 4 ára og eru kjörgengir til endurkjörs.

29 gr.

a. Öryggismálanefnd gegnir þeim skyldum að hafa á hendi athugun sérhvers máls innan verksviðs stofnunarinnar er varðar siglingatæki, byggingu og útbúnað skipa, lágmarkstölu áhafna með tilliti til öryggis, reglur til að koma í veg fyrir árekstra, meðferð hættulegra farma, öryggiskröfur og öryggisráðstafanir á sjó, upplýsingar um haffræði, dagbækur og siglingaskjöl, sjóslysarannsóknir, björgun og sérhver önnur málefni er beinlínis varða öryggi á hafinu.

b. Öryggismálanefnd skal undirbúa framkvæmd skyldustarfa, sem samþykktin eða þingið leggja henni á herðar eða sérhvers þess starfs innan ramma þessarar greinar, sem einhver önnur milliríkjastofnun felur henni.

c. Með tilliti til ákvæða XII. kafla er öryggismálanefnd skylt að halda nánu sambandi við aðrar milliríkjastofnanir, sem starfa að flutninga- og sam-

PART VII
Maritime Safety Committee.

Article 28

a. The Maritime Safety Committee shall consist of fourteen members elected by the Assembly from the members, Governments of those nations having an important interest in maritime safety, of which not less than eight shall be the largest ship-owning nations, and the remainder shall be elected so as to ensure adequate representation of members, Governments of other nations with an important interest in maritime safety, such as nations interested in the supply of large number of crews or in the carriage of large numbers of berthed and unberthed passengers, and of major geographical areas.

b. Members shall be elected for a term of four years and shall be eligible for re-election.

Article 29

a. The Maritime Safety Committee shall have the duty of considering any matter within the scope of the Organization and concerned with aids to navigation, construction and equipment of vessels, manning from a safety standpoint, rules for the prevention of collisions, handling of dangerous cargoes, maritime safety procedures and requirements, hydrographic information, log-books and navigational records, marine casualty investigation, salvage and rescue, and any other matters directly affecting maritime safety.

b. The Maritime Safety Committee shall provide machinery for performing any duties assigned to it by the Convention, or by the Assembly, or any duty within the scope of this article which may be assigned to it by any other inter-governmental instrument.

c. Having regard to the provisions of Part XII, the Maritime Safety Committee shall have the duty of maintaining such close relationship with

göngumálum, svo að ná megi þeim tilgangi stofnunarinnar, að auka öryggi á hafinu og samræma starfsemi á sviði siglinga, flugsamgangna, fjarskipta og veðurfræði, að því er að öryggi og björgun lýtur.

30. gr.

Fyrir milligöngu ráðsins ber öryggismálanefnd að: —

a. Leggja fyrir reglulegt þing tillögur aðila um öryggisreglur eða breytingar á gildandi öryggisreglum, ásamt eigin athugasemdum og ráðleggingum;

b. Gefa þinginu skýrslu um störf öryggismálanefndar síðan síðasta reglulegt þing kom saman.

31 gr.

Öryggismálanefnd skal halda fundi einu sinni á ári og ella ef fimm meðlimir hennar óska þess. Nefndin kýs sér embættismenn einu sinni á ári og setur sér eigin starfsreglur. Nefndarfundir eru lögmætir ef meiri hluti er mættur.

32 gr.

Öryggisnefnd skal bjóða aðila að taka þátt í umræðum, án atkvæðisréttar, þegar rædd eru mál, sem varða hann sérstaklega.

VIII. KAFLI
Starfslið.

33. gr.

Starfsliðar séu framkvæmdastjóri, ritari öryggismálanefndar og það starfslið, sem stofnunin kann að þarfnast. Framkvæmdastjórinn skall vera aðalframkvæmdastjórnandi stofnunarinnar og skal hann skipa ofangreint starfsfólk, en gætt sé ákvæða 23. gr.

other inter-governmental bodies concerned with transport and communications as may further the object of the Organization in promoting maritime safety and facilitate the coordination of activities in the fields of shipping, aviation, telecommunications and meteorology with respect to safety and rescue.

Article 30

The Maritime Safety Committee, through the Council, shall:

a. Submit to the Assembly at its regular sessions proposals made by members for safety regulations or for amendments to existing safety regulations, together with its comments or recommendations thereon.

b. Report to the Assembly on the work of the Maritime Safety Committee since the previous regular session of the Assembly.

Article 31

The Maritime Safety Committee shall meet once a year and at other times upon request of any five of its members. It shall elect its officers once a year and shall adopt its own rules of procedure. A majority of its members shall constitute a quorum.

Article 32

The Maritime Safety Committee shall invite any member to participate, without vote, in its deliberations on any matter of particular concern to that member.

PART VIII
The Secretariat

Article 33

The Secretariat shall comprise the Secretary-General, a Secretary of the Maritime Safety Committee and such staff as the Organization may require. The Secretary-General shall be the chief administrative officer of the Organization, and shall, subject to the provisions of article 23, appoint the above-mentioned personnel.

34. gr.

Starfsliðið skal færa allar nauðsynlegar bækur, er starfsemi stofnunarinnar varða, skrá, safna og dreifa skjölum, dagskrám, fundargerðum og upplýsingum, sem á þarf að halda fyrir starfsemi þingsins, ráðsins, öryggismálanefndarinnar og annarra undirdeilda, er stofnuninn kann að koma á fót.

Article 34

The Secretariat shall maintain all such records as may be necessary for the efficient discharge of the functions of the Organization and shall prepare, collect and circulate the papers, documents, agenda, minutes and information that may be required for the work of the Assembly, the Council, the Maritime Safety Committee, and such subsidiary organs as the Organization may establish.

35. gr.

Framkvæmdastjóri skal semja og leggja fyrir ráðið ársuppgjör og fjárhagsáætlun til tveggja ára, sem skiptist niður á hvort árið um sig.

Article 35

The Secretary-General shall prepare and submit to the Council the financial statements for each year and the budget estimates on a biennial basis, with the estimates for each year shown separately.

36 gr.

Framkvæmdastjóri skal tilkynna aðilum um starfsemi stofnunarinnar. Sérhver aðili getur tilnefnt einn eða fleiri fulltrúa til að halda sambandi við framkvæmdastjórann.

Article 36

The Secretary-General shall keep members informed with respect to the activities of the Organization. Each member may appoint one or more representatives for the purpose of communication with the Secretary-General.

37. gr.

Í störfum sínum skal framkvæmdastjórinn og starfsliðið ekki taka fyrirmælum frá neinni ríkisstjórn eða yfirvaldi utan stofnunarinnar. Þeir skulu ekki gera neitt það, sem brotið gæti í bága við stöður þeirra sem starfsmenn alþjóðastofnunar. Sérhver aðili lofar að virða skyldur framkvæmdastjórans og starfsmannanna sem embættismanna alþjóðastofnunar og að leitast ekki við að hafa áhrif á þá, í sambandi við skyldustörf þeirra.

Article 37

In the performance of their duties the Secretary-General and the staff shall not seek or receive instructions from any Government or from any authority external to the Organization. They shall refrain from any action which might reflect on their position as international officials. Each member on its part undertakes to respect the exclusively international character of the responsibilities of the Secretary-General and the staff and not to seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

38. gr.

Framkvæmdastjóranum ber að gegna öðrum störfum, sem þingið, ráðið og öryggismálanefndin kunna að fela honum.

Article 38

The Secretary-General shall perform such other tasks as may be assigned to him by the Convention, the Assembly, the council and the Maritime Safety Committee.

IX. KAFLI
Fjármál.

39. gr.

Sérhver aðili skal standa undir launagreiðslum, ferðakostnaði og öðrum útgjöldum sendinefndar sinnar á þinginu og fulltrúa sinna í ráðinu, öryggismálanefndinni og öðrum nefndum og undirdeildum.

40. gr.

Ráðið skal athuga reikninga og fjárhagsáætlanir framkvæmdastjórans og leggja fyrir þingið, ásamt athugasemdum sínum og tillögum.

41. gr.

a. Þingið skal endurskoða og samþykkja fjárhagsáætlunina, en gætt sé ákvæða samninga milli stofnunarinnar og Sameinuðu þjóðanna.
b. Þingið skal skipta útgjöldum milli aðila samkvæmt hlutfalli, sem það ákvarðar, að aflokinni athugun á tillögum ráðsins í því efni.

42. gr.

Sérhver aðili, sem stendur ekki við fjárhagsskuldbindingar sínar við stofnunina innan eins árs frá gjalddaga, fyrirgerir atkvæðisrétti sínum á þinginu, í ráðinu eða öryggisnefndinni, nema þingið kunni að falla frá að beita ákvæði þessu.

X. KAFLI
Atkvæðagreiðslur.

43. gr.

Eftirfarandi ákvæði gildi um atkvæðagreiðslur á þinginu, í ráðinu og öryggismálanefndinni: —

a. Sérhver aðili hefur eit atkvæði.
b. Ákvarðanir þingsins, ráðsins eða öryggismálanefndarinnar eru teknar af meiri hluta aðila, sem mættir eru og atkvæði greiða, en ef ⅔ hlutar atkvæða eru tilskilin þarf ⅔ mættra aðila,

PART IX
Finances.

Article 39

Each member shall bear the salary, travel, and other expenses of its own delegation to the Assembly and of its representatives on the Council, the Maritime Safety Committee, other committees and subsidiary bodies.

Article 40

The Council shall consider the financial statements and budget estimates prepared by the Secretary-General and submit them to the Assembly with its comments and recommendations.

Article 41

a. Subject to any agreement between the Organization and the United Nations, the Assembly shall review and approve the budget estimates.
b. The Assembly shall apportion the expenses among the members in accordance with a scale to be fixed by it after consideration of the proposals of the Council thereon.

Article 42

Any member which fails to discharge its financial obligation to the Organization within one year from the date on which it is due, shall have no vote in the Assembly, the Council, or the Maritime Safety Committee unless the Assembly, at its discretion, waives this provision.

PART X
Voting.

Article 43

The following provisions shall apply to voting in the Assembly, the Council and the Maritime Safety Committee:

a. Each member shall have one vote.
b. Except as otherwise provided in the Convention or in any international agreement which confers functions on the Assembly, the Council, or the Maritime Safety Committee, decisions

nema önnur ákvæði séu í samþykktinni eða einhverjum alþóðasamningi, sem áhrif hefur á störf þessara deilda stofnunarinnar.

c. Að því samninginn varðar þýða orðin „aðilar, sem mættir eru og atkvæði greiða“: „viðstaddir aðilar, sem greiða jákvætt eða neikvætt atkvæði“. Telja ber, að aðilar sem sitja hjá, hafi eigi greitt atkvæði.

XI. KAFLI
Aðalstöðvar stofnunarinnar.

44. gr.

a. Aðalstöðvar stofnunarinnar skal setja upp í Lundúnum.
b. Með ⅔ meiri hluta atkvæða getur þingið breytt um stað aðalstöðvanna.
c. Þingið getur setið hvar sem er, annars staðar en í aðalstöðvunum, ef ráðið telur það nauðsynlegt.

XII. KAFLI
Samband við Sameinuðu þjóðirnar og aðrar stofnanir.

45. gr.

Koma ber stofnuninni í náið samband við Sameinuðu þjóðirnar skv. 57. gr. stofnskrár þeirra, sem sérstofnun á sviði siglingamála. Sambandi þessu ber að koma á með samningi við Sameinuðu þjóðirnar, skv. 63. gr. stofnskrár þeirra, en samninginn ber að gera eins og segir í 26. gr.

46. gr.

Stofnunin skal hafa samvinnu við sérhverja sérstofnun Sameinuðu þjóðanna í málefnum, er varða kunna stofnanirnar báðar og séu þau athuguð og að þeim unnið í samráði við sérstofnanirnar.

of these organs shall be by a majority vote of the members present and voting and, for decisions where a two-thirds majority vote is required, by a two-thirds majority vote of those present.

c. For the purpose of the Convention, the phrase "members present and voting" means "members present and casting an affirmative or negative vote." Members which abstain from voting shall be considered as not voting.

PART XI
Headquarters of the Organization.

Article 44

a. The headquarters of the Organization shall be established in London.
b. The Assembly may by a two-thirds majority vote change the site of the headquarters if necessary.
c. The Assembly may hold sessions in any place other than the headquarters if the Council deems it necessary.

PART XII
Relationship with the United Nations and other Organizations.

Article 45

The Organization shall be brought into relationship with the United Nations in accordance with Article 57 of the Charter of the United Nations as the specialized agency in the field of shipping. This relationship shall be effected through an agreement with the United Nations under Article 63 of the Charter of the United Nations, which agreement shall be concluded as provided in article 26.

Article 46

The Organization shall co-operate with any specialized agency of the United nations in matters which may be the common concern of the Organization and of such specialized agency, and shall consider such matters and act with respect to them in accord with such specialized agency.

47 gr.

Stofnunin getur haft samvinnu við aðrar milliríkjastofnanir, í málum innan verkahrings hennar, þótt þær séu eigi sérstofnanir Sameinuðu þjóðanna, ef hagsmunir og starfsemi þeirra er skyld tilgangi stofnunarinnar.

48. gr.

Stofnunin getur gert viðeigandi ráðstafanir til að hafa samráð og samvinnu við alþjóðastofnanir, sem eigi eru ríkjastofnanir, í málum innan verkahrings hennar.

49 gr.

Að tilskildu samþykki ⅔ atkvæða meiri hluta þingsins, getur stofnunin tekið við starfsemi, fjárráðum og skuldbindingum innan verkahrings hennar, úr hendi hvers kyns alþjóðastofnana ríkisstjórna eða sem eigi eru ríkjastofnanir, samkvæmt alþjóðasamningum eða gagnkvæmu samkomulagi milli fullgildra yfirvalda viðkomandi stofnana. Á sama hátt getur stofnunin tekið við hvers kyns stjórnarstörfum innan verkahrings hennar, sem ríkisstjórn hefur verið falið samkvæmt skilmálum alþjóðasamþykkta.

Article 47

The Organization may, on matters within its scope, co-operate with other inter-governmental organizations which are not specialized agencies of the United Nations, but whose interests and activities are related to the purposes of the Organization.

Article 48

The Organization may, on matters within its scope, make suitable arrangements for consultation and co-operation with non-governmental international organizations.

Article 49

Subject to approval by a two-thirds majority vote of the Assembly, the Organization may take over from any other international organizations, governmental or non-governmental, such functions, resources and obligations within the scope of the Organization as may be transferred to the Organization by international agreements or by mutually acceptable arrangements entered into between competent authorities of the respective organizations. Similarly, the Organization may take over any administrative functions which are within its scope and which have been entrusted to a Government under the terms of any international instrument.

XIII. KAFLI

Réttarstaða, forréttindi og undanþágur.

50. gr.

Réttarstaða, forréttindi og undanþágur stofnunarinnar og í sambandi við hana séu samkvæmt aðalsamþykkt allsherjarþings Sameinuðu þjóðanna um forréttindi og undanþágur sérstofnana, frá 21. nóvember 1947 með breytingum, sem fram kunna að koma í síðasta (eða endurskoðaða) texta viðbætisins, sem stofnunin hefur fallizt á samkvæmt 36. of 38. kafla ofangreindrar samþykktar.

PART XIII

Legal Capacity, Privileges and Immunities.

Article 50

The legal capacity, privileges and immunities to be accorded to, or in connexion with, the Organization, shall be derived from and governed by the General Convention on the Privileges and Immunities of the Specialized Agencies approved by the General Assembly of the United Nations on the 21st November, 1947, subject to such modifications as may be set forth in the final (or revised) text of the Annex approved by the Organization in accordance with sections 36 and 38 of the said General Convention.

51 gr.

Sérhver aðili lofar að hlíta ákvæðum II. viðbætis núgildandi samþykktar unz hann fellst á ofangreinda aðalsamþykkt.

Article 51

Pending its accession to the said General Convention in respect of the Organization, each member undertakes to apply the provisions of Appendix II to the present Convention.

XIV. KAFLI
Breytingar.

PART XIV
Amendments.

52. gr.

Texta breytinga, sem lagt er til að gerðar verði á samþykktinni, ber framkvæmdastjóranum að senda aðilum, a. m. k. sex mánuðum áður en þingið tekur þær til athugunar. Samþykki ⅔ hluta atkvæða þingsins þarf til breytingar og þar á meðal atkvæði meiri hluta þeirra aðila, er fulltrúa eiga í ráðinu. Tólf mánuðum eftir að tveir þriðju hlutar aðila stofnunarinnar, að undanskildum aukafélögum, hafa tjáð sig samþykka, gengur sérhver breyting í gildi fyrir alla aðila, nema þá, sem áður lýsa yfir, að þeir samþykki breytinguna ekki. Með ⅔ hluta atkvæða getur þingið ákveðið, að samþykkt sé þess eðlis, að sérhver aðili sem gefið hefur slíka yfirlýsingu og samþykkir breytinguna ekki innan tólf mánuða eftir gildistökuna, hætti þá aðild að samþykktinni.

Article 52

Texts of proposed amendments to the Convention shall be communicated by the Secretary-General to members at least six months in advance of their consideration by the Assembly. Amendments shall be adopted by a two-thirds majority vote of the Assembly, including the concurring votes of a majority of the members represented on the Council. Twelve months after its acceptance by two-thirds of the members of the Organization, other than associate members, each amendment shall come into force for all members except those which, before it comes into force, make a declaration that they do not accept the amendment. The Assembly may by a two-thirds majority vote determine at the time of its adoption that an amendment is of such a nature that any member which has made such a declaration and which does not accept the amendment within a period of twelve months after the amendment comes into force shall, upon the expiration of this period, cease to be a party to the Convention.

53. gr.

Sérhverja breytingu, sem samþykkt er skv. 52. gr., skal afhenda framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, sem þegar sendir öllum aðildarríkjum afrit.

Article 53

Any amendment adopted under article 52 shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who will immediately forward a copy of the amendment to all members.

54. gr.

Yfirlýsingu eða samþykki skv. 52. gr. skal senda framkvæmdastjóranum, sem afhendir framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna skjalið. Framkvæmdastjórinn tilkynnir aðilum um móttöku slíkra

Article 54

A declaration or acceptance under article 52 shall be made by the communication of an instrument to the Secretary-General for deposit with the Secretary-General of the United Nations.

skjala og hvaða dag breytingin gangi í gildi.

The Secretary-General will notify members of the receipt of any such instrument and of the date when the amendment enters into force.

XV. KAFLI
Túlkun.

55. gr.

Sérhverri spurningu eða deilu varðandi túlkun eða beitingu samþykktarinnar ber að vísa til þingsins eða jafna á annan hátt, er deiluaðilar koma sér saman um. Ekkert, sem í grein þessari segir, fyrirbyggir þó að ráðið eða öryggismálanefndin jafni þau vanda- eða deilumál, sem upp kunna að koma í sambandi við starfsemi þeirra.

PART XV.
Interpretation.

Article 55

Any question or dispute concerning the interpretation or application of the Convention shall be referred for settlement to the Assembly, or shall be settled in such other manner as the parties to the dispute agree. Nothing in this article shall preclude the Council or the Maritime Safety Committee from settling any such question or dispute that may arise during the exercise of their functions.

56. gr.

Lögfræðilegum vandamálum, sem eigi fást leyst skv. ákvæðum 55. gr., ber stofnuninni að vís til alþjóðadómstólsins til ráðgefandi álits, skv. 96. gr. stofnskrár Sameinuðu þjóðanna.

Article 56

Any legal question which cannot be settled as provided in article 55 shall be referred by the Organization to the International Court of Justice for an advisory opinion in accordance with Article 96 of the Charter of the United Nations.

XVI. KAFLI
Ýmis ákvæði.

57. gr.

Undirskrift og samþykkt.

Með tilvísun til ákvæða III. kafla liggur samþykktin fyrir til undirritunar eða samþykktar og ríki geta gerzt aðilar að henni með því að: —

a. Undirrita án fyrirvara um samþykki;

b. Undirrita að tilskildu samþykki síðar eða

c. Samþykkja.

Samþykki er tjáð með því að afhenda framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna skjal.

PART XVI
Miscellaneous Provisions.

Article 57

Signature and Acceptance.

Subject to the provisions of Part III the present Convention shall remain open for signature or acceptance and States may become parties to the Convention by:

a. Signature without reservation as to acceptance.

b. Signature subject to acceptance followed by acceptance; or

c. Acceptance.

Acceptance shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

58. gr.

Landssvæði.

a. Aðilar geta hvenær sem er gefið yfirlýsingu þess efnis, að aðild þeirra að

Article 58

Territories.

a. Members may make a declaration at any time that their participation in

samningnum nái til eins eða fleiri landssvæða, sem þeir fari með utanríkismál fyrir.

b. Samningurinn nær ekki til landssvæða, sem aðilar fara með utanríkismál fyrir, nema yfirlýsing þess efnis hafi verið gefin fyrir þeirra hönd, skv. ákvæðum stafliðs a. í þessari grein.

c. Yfirlýsingu skv. staflið a. þessarar greinar ber að tilkynna framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna og sendir hann afrit öllum ríkjum, sem boðið var á siglingamálaráðstefnu Sameinuðu þjóðanna og þeim ríkjum öðrum, sem gerzt hafa aðilar.

d. Þar sem Sameinuðu þjóðirnar hafa stjórn á hendi samkvæmt gæzluverndarsamningi, geta S. þ. samþykkt samninginn fyrir hönd eins eða fleiri gæzluverndarsvæða, á þann hátt, sem í 57. gr. segir.

59. gr.

Úrsögn.

a. Sérhver aðili getur sagt sig úr stofnuninni með skriflegri tilkynningu til framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, sem lætur þegar aðra aðila og framkvæmdastjóra stofnunarinnar vita um tilkynninguna. Úrsögn má tilkynna hvenær sem er, að tólf mánuðum liðnum frá þeim degi, er samþykktin gekk í gildi. Úrsögnin tekur gildi að tólf mánuðum liðnum frá þeim degi, er framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna barst hin skriflega tilkynning.

b. Aðili, sem fer með utanríkismál fyrir landssvæði, sem samþykktin nær til skv. 58. gr., getur hvenær sem er tilkynnt framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, að því sé lokið, en Sameinuðu þjóðirnar tilkynna um

the Convention includes all or a group or a single one of the Territories for whose international relations they are responsible.

b. The Convention does not apply to Territories for whose international relations members are responsible unless a declaration to that effect has been made on their behalf under the provisions of paragraph a. of this article.

c. A declaration made under paragraph a. of this article shall be communicated to the Secretary-General of the United Nations and a copy of it will be forwarded by him to all States invited to the United Nations Maritime Conference and to such other States as may have become members.

d. In cases where under a Trusteeship Agreement the United Nations is the administering authority, the United Nations may accept the Convention on behalf of one, several, or all of the Trust Territories in accordance with the procedure set forth in Article 57.

Article 59

Withdrawal.

a. Any member may withdraw from the Organization by written notification given to the Secretary-General of the United Nations, who will immediately inform the other members and the Secretary-General of the Organization of such notification. Notification of withdrawal may be given at any time after the expiration of twelve months from the date on which the Convention has come into force. The withdrawal shall take effect upon the expiration of twelve months from the date on which such written notification is received by the Secretary-General of the United Nations.

b. The application of the Convention to a Territory or group of Territories under article 58 may at any time be terminated by written notification given to the Secretary-General of the United Nations by the member respon-

það fyrir gæzluverndarsvæði sem þær stjórna. Framkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna birtir þegar öllum aðilunum og framkvæmdastjóra stofnunarinnar tilkynninguna. Tekur hún gildi að tólf mánuðum liðnum, frá því hún barst framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna í hendur.

sible for its international relations or, in the case of a Trust Territory of which the United Nations is the administering authority, by the United Nations. The Secretary-General of the United Nations will immediately inform all members and the Secretary-General of the Organization of such notification. The notification shall take effect upon the expiration of twelve months from the date on which it is received by the Secretary-General of the United Nations.

XVII. KAFLI
Gildistaka.

60 gr.

Samþykkt þessi tekur gildi þann dag, sem 21 ríki (en skipastóll sjö þeirra sé ekki minni en 1.000.000 brúttó-rúmlestir hvers um sig) hafa gerzt aðilar að henum, skv. 57. gr.

61. gr.

Framkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna tilkynnir öllum þeim ríkjum, sem boðið var á siglingamálaráðstefnu S. þ., og öðrum ríkjum, sem gerzt hafa aðilar, hvaða dag hvert ríki gerist aðili að samþykktinni og einnig hvaða dag hún tekur gildi.

62. gr.

Samþykkt þessa, sem gerð er á ensku, frönsku og spænsku og textar á þeim tungumálum öllum jafngildir, skal geyma hjá framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, sem sendir staðfest endurrit af henni sérhverju ríki, sem boðið var á siglingamálaráðstefnu S. þ. svo og öðrum ríkjum, sem gerzt hafa aðilar.

63. gr.

Sameinuðu þjóðunum heimilast að skrásetja samþykktina jafnskjótt og hún tekur gildi.

PART XVII
Entry into Force.

Article 60

The present Convention shall enter into force on the date when 21 States of which seven shall each have a total tonnage of not less than 1.000.000 gross tons of shipping, have become parties to the Convention in accordance with article 57.

Article 61

The Secretary-General of the United Nations will inform all States invited to the United Nations Maritime Conference and such other States as may have become Members, of the date when each State becomes party to the Convention, and also of the date on which the Convention enters into force.

Article 62

The present Convention, of which the English, French and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who will transmit certified copies thereof to each of the States invited to the United Nations Maritime Conference and to such other States as may have become Members.

Article 63

The United Nations is authorized to effect registration of the Convention as soon as it comes into force.

Þessu til staðfestu hafa viðkomandi ríkisstjórnir fullgilt undirritaða til að skrifa undir samninginn.*

In witness whereof the undersigned being duly authorized by their respective Governments for that purpose have signed the present Convention.*

Viðauki I

(Skv. tilvísun í 17. gr.)

Skipun fyrsta ráðsins.

Samkvæmt þeim meginreglum, sem um getur í 17. gr., ber að skipa fyrsta ráðið eins og hér segir: —

a. Aðilarnir sex skv. 17. gr. a. eru:

Grikkland	Svíþjóð
Holland	Bretland
Noregur	Bandaríkin

b. Aðilarnir sex skv. 17. gr. b. eru:

Argentína	Kanada
Ástralía	Frakkland
Belgía	Indland.

c. Þingið kýs tvo aðila, skv. 17. gr. c., úr hópi ríkja, sem aðilarnir sex skv. staflið a. í fylgiskjali þessu, tilnefna.

d. Þingið kýs tvo aðila skv. 17. gr. d. úr hópi þeirra ríkja er verulegra hagsmuna hafa að gæta vegna sjóflutninga í viðskiptaskyni.

Appendix I.

(Referred to in Article 17).

Composition of the first Council.

In accordance with the principles set forth in article 17 the first Council shall be constituted as follows: —

a. The six members under article 17 a. being:

Greece	Sweden
Netherlands	United Kingdom
Norway	United States

b. The six members under article 17 b. being:

Argentina	Canada
Australia	France
Belgium	India

c. Two members to be elected by the Assembly under article 17 c. from a panel nominated by the six members named in paragraph a. of this Appendix.

d. Two members elected by the Assembly under article 17 d. from among the members having a substantial interest in international seaborne trade.

Viðauki II

(Skv. tilvísun í 51. gr.)

Réttarstaða, forréttindi og undanþágur.

Eftirfarandi ákvæði varðandi réttarstöðu, forréttindi og undanþágur skulu gilda hjá aðilum gagnvart stofnuninni, unz þeir hafa fallizt á aðalsamþykktina um forréttindi og undanþágur sérstofn-

Appedix II.

(Referred to in Article 51).

Legal Capacity, Privileges and Immunities.

The following provisions on legal capacity, privileges and immunities shall be applied by members to, or in connexion with, the Organization pending their accession to the General Convention

* Sendimennirnir á ráðstefnunni undirrituðu aðeins enska textann, en áskilið var að allir textarnir þrír væru jafngildir.

* The delegates at the Conference placed their signatures after the English text only although it was understood that all three texts were equally authentic.

ana, að því er siglingamálastofnunina varðar.

1. kafli. Á landssvæðum aðildarríkjanna skal stofnunin njóta þeirrar réttarstöðu, sem nauðsynleg er til að hún nái tilgangi sínum og geti rækt störf sín.

2. kafli. a. Á landssvæðum aðildarríkjanna skal stofnunin njóta þeirra forréttinda og undanþága, sem nauðsynlegar eru til að hún nái tilgangi sínum og geti rækt störf sín.

b. Fulltrúar aðila, þar á meðal varafulltrúar og ráðgjafar, svo og embættismenn og starfsmenn stofnunarinnar skulu á sama hátt njóta þeirra forréttinda og undanþága, sem nauðsynlegar eru til að þeir geti rækt störf sín sjálfstætt, í sambandi við stofnunina.

3. kafli. Við framkvæmd ákvæða 1. og 2. kafla fylgiskjals þessa ber aðilum að taka eins og framast er unnt tillit til hinna venjulegu ákvæða aðalsamþykktarinnar, um forréttindi og undanþágur sérstofnananna.

on Privileges and Immunities of Specialized Agencies in respect of the Organization.

Section 1. The Organization shall enjoy in the territory of each of its members such legal capacity as is necessary for the fulfilment of its purposes and the exercise of its functions.

Section 2. a. The Organization shall enjoy in the territory of each of its members such privileges and immunities as are necessary for the fulfilment of its purposes and the exercise of its functions.

b. Representatives of members including alternates and advisers, and officials and employees of the Organization shall similarly enjoy such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions in connexion with the Organization.

Section 3. In applying the provisions of section 1 and 2 of this Appendix, the members shall take into account as far as possible the standard clauses of the General Convention on the Privileges and Immunities of the Specialized Agencies.

Samþykkt þessi var birt sem fylgiskjal með lögum nr. 52, dags. 11. júní 1960. Segir í 1. gr. laganna: „Ríkisstjórninni er heimilt að staðfesta fyrir Íslands hönd samþykkt frá 6. marz 1948, um Alþjóðasiglingamálastofnun (IMCO), með þeim fyrirvara, að Ísland muni taka staðfestingu sína til athugunar á ný, ef síðar yrði ákveðið, að siglingamálastofnunin (IMCO) skyldi einnig fjalla um mál, sem eru algerlega fjármálalegs eða viðskiptalegs eðlis.

Samtímis sé því lýst yfir, að af Íslands hálfu sé áherzla lögð á raunhæft gildi 59. gr. samþykktarinnar, varðandi uppsögn á þátttöku".

Forstjóra Sameinuðu þjóðanna var afhent staðfestingarskrá Íslands 8. nóvember 1960, og miðast gildistaka samþykktarinnar að því er Ísland varðar við þann dag, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 6, dags. 1. febrúar 1961.

Staðfestingarskráin var afhent með þeim fyrirvara, sem að ofan getur, og yfirlýsingu um uppsögn.

Nr. 68. *London, 10. júní 1948.*

Samningur um öryggi mannslífa á hafinu.

International Convention for the Safety of Life at Sea.

1. gr.

a) Stjórnir samningsríkjanna takast á hendur að koma ákvæðum samnings þessa í gildi, og reglum þeim, er honum fylgja, enda ber að skoða þær sem hluta af samningnum sjálfum. Hvenær sem vísað er til samningsins ber að skoða þá tilvísun þannig, að jafnframt sé vísað til reglnanna.

b) Stjórnir samningsríkjanna takast á hendur að gefa út öll þau lög, úrskurði, tilskipanir og reglugerðir og gera allar þær ráðstafanir aðrar, sem nauðsynlegar má telja, til þess að ákvæði samningsins fái fullt og öruggt gildi og tryggi þannig, að því er varðar öryggi mannslífa, að skip sé hæft til þeirrar þjónustu, sem því er ætlað.

2. gr.

Samningurinn nær til allra skipa, skrásettra í löndum ríkisstjórna þeirra, sem eru aðilar að honum, svo og til skipa skrásettra í löndum, sem samningurinn nær til, samkvæmt 13. gr.

3. gr.

Lög, reglur, skýrslur.

Stjórnir samningsríkjanna takast á hendur að koma til alþjóðasiglingamálastofnunarinnar (hér eftir nefnd „Stofnunin"):

a) texta, laga, úrskurða, tilskipana og reglugerða, sem birt kunna að hafa verið á því sviði sem samningur þessi ræðir um;

b) allar fáanlegar opinberar skýrslur, eða opinberan útdrátt úr skýrslum, að því leyti sem þær sýna árangurinn af ákvæðum samnings þessa, þó að því tilskildu, að slíkar skýrslur eða útdrættir sé eigi trúnaðarmál, og

c) nægilega mörg sýnishorn af skilríkjum, sem gefin hafa verið út samkvæmt samningi þessum. Verður þeim dreift til stjórna samningsríkjanna til upplýsinga fyrir embættismenn þeirra.

4. gr.

Óviðráðanleg atvik.

a) Falli skip ekki undir ákvæði samnings þessa, er það lætur úr höfn, hvert sem ferðinni er heitið, fá ákvæði samningsins ekki gildi að því er það skip snertir, þótt það berist afleiðis vegna veðurs eða annarra óviðráðanlegra atvika.

b) Þegar meta skal hvort ákvæðum samnings þessa sé réttilega beitt, ber ekki að telja með þá menn, sem á skip eru komnir fyrir óviðráðanleg atvik, eða samkvæmt skyldum, er á skipstjóra hvíla, til þess að flytja skipsbrotsmenn eða annað fólk.

5. gr.

Flutningur á fólki, þegar hættuástand ríkir.

a) Þrátt fyrir ákvæði samnings þessa má stjórn samningsríkis leyfa skipi að flytja fleira fólk en annars er heimilt samkvæmt honum, ef um er að ræða flutning á fólki frá einhverjum stað í því skyni að forða því frá lífsháska.

b) Slíkt leyfi sviptir ekki stjórn annars samningsríkis neinum rétti til hvers konar eftirlits samkvæmt samningnum á skipum, er taka höfn hjá því.

c) Stjórn samningsríkis, er slíkt leyfi hefur veitt, ber að senda Stofnuninni tilkynningu um veitt leyfi, ásamt greinargerð um málsatvik.

6. gr.

Frestun vegna ófriðar.

a) Í ófriði getur stjórn samningsríkis frestað gildi sumra eða allra þeirra reglna, sem fylgja samningi þessum, ef hún telur þær brjóta gegn hagsmunum ríkisins, hvort heldur er sem stríðsaðila eða hlutlauss. Skylt er ríkisstjórn, sem notar frestunarheimildina, að tilkynna Stofnuninni tafarlaust um frestunina.

b) Slík frestun sviptir ekki stjórn neins samningsríkis nokkrum rétti samkvæmt samningi þessum, til eftirlits með skipum þess annars lands, sem frestheimildina notar, er þau eru í höfn hins ríkisins.

c) Stjórn samningsríkis, er frestheimildina hefur notað, getur fellt frestunina niður hvenær sem er, enda ber henni þá tafarlaust að tilkynna Stofnuninni afnám frestunarinnar.

d) Hvenær sem frestunarheimild hefur verið notuð eða frestun afnumin samkvæmt þessari grein, ber Stofnuninni að tilkynna það stjórn allra samningsríkjanna.

7. gr.

Eldri milliríkjasamningar.

a) Að því er samningsríkin snertir fellir samningur þessi úr gildi og kemur í staðinn fyrir alþjóðasamning varðandi öryggi mannslífa á hafinu, sem undirritaður var í London 31. maí 1929.

b) Allir aðrir milliríkjasamningar, varðandi öryggi mannslífa á hafinu, eða efni er snerta það og í gildi eru nú milli ríkisstjórna, sem aðilar eru að þessum samningi, halda fullu og óskertu gildi þann tíma, sem þar er tilskilinn, að því er snertir

i) skip, sem samningur þessi nær ekki til,

ii) skip, sem samningur þessi nær til í þeim efnum, sem hér eru ekki bein ákvæði um.

c) Að því leyti sem slíkir milliríkjasamningar eru í ósamræmi við ákvæði samnings þessa, ráða þó ákvæði hans.

d) Í öllum þeim efnum, sem samningur þessi kveður ekki sérstaklega á um, halda stjórnir samningsríkjanna heimild sinni til lagasetningar.

8. gr.

Sérstakar samkomulagsreglur.

Ef stjórnir samningsríkjanna eða einhverjar þeirra koma sér saman um sérreglur í sambandi við samning þenna, er skylt að tilkynna þær Stofnuninni, er gerir stjórnum allra samningsríkjanna þær kunnar.

9. gr.

Breytingar.

a) i) Samningi þessum má breyta með samhljóða samþykki stjórna allra samningsríkjanna.

ii) Ef stjórn einhvers samningsríkis óskar þess, ber Stofnuninni að tilkynna stjórnum allra samningsríkjanna, til athugunar og samþykktar samkvæmt þessari grein, framkomnar tillögur til breytinga.

b) i) Tillögu til breytinga á samningi þessum getur stjórn hvers samningsríkis sem er og hvenær sem er borið fram við Stofnunina. Slíka tillögu ber Stofnuninni að koma á framfæri til samþykktar við stjórnir allra samningsríkjanna, að því tilskildu, að tillagan hafi verið samþykkt með tveimur þriðju atkvæða meiri hluta af allsherjarfundi Stofnunarinnar (hér eftir nefnt „fundurinn"), að fengnum meðmælum tveim þriðju atkvæða meiri hluta öryggisnefndar um siglingar, er starfar innan Stofnunarinnar (hér eftir kölluð „öryggisnefnd").

ii) Sérhver slík meðmæli öryggisnefndar ber Stofnuninni að koma á framfæri við stjórnir allra samningsríkjanna, þeim til athugunar, eigi síðar en sex mánuðum áður en þær eru teknar til athugunar á fundinum.

c) i) Ef stjórn einhvers samningsríkis ber fram tillögu til breytinga á samningi þessum, ber Stofnuninni að hlutast til um, að fundur ríkisstjórna sé kallaður saman hvenær sem er, til þess að athuga breytingatillögurnar, enda hafi einn þriðji ríkisstjórna samningsríkjanna óskað þess.

ii) Sérhverja breytingu samþykkta á slíkum fundi af tveim þriðju meiri hluta stjórna samningsríkjanna skal Stofnunin senda stjórnum allra samningsríkjanna til samþykktar.

d) Sérhver breyting, sem send hefur verið stjórnum samningsríkjanna til samþykktar samkv. b) eða c) lið þessarar greinar, fær gildi fyrir stjórnir allra samningsríkjanna tólf mánuðum eftir að breytingin var samþykkt af tveim þriðju stjórna samningsríkjanna, enda séu þar með tveir þriðju þeirra ríkisstjórna, sem fulltrúa eiga í öryggisnefndinni. Stjórn samningsríkis, sem áður en breytingin fær gildi, tilkynnir, að hún synji um samþykki, er þó ekki bundin af breytingunni.

e) Með tveim þriðju atkvæða meiri hluta, þar með talin tveir þriðju ríkisstjórna, sem fulltrúa eiga í öryggisnefndinni og að því áskildu, að þátt taki í atkvæðagreiðslum eigi minna en ⅔ ríkisstjórna þeirra, er hlut eiga að þessum samningi, eða ⅔ atkvæða á fundi, sem kallaður hefur verið saman samkv. (c) lið þessarar greinar, getur fundurinn ákveðið, jafnframt því sem breytingin var samþykkt, að hún sé svo mikilsverð, að ef stjórn samningsríkis gefur út yfirlýsingu samkv. (d) lið þessarar greinar, og ef hún samþykkir ekki breytinguna innan tólf mánaða frá þeim tíma, sem samþykktin fékk gildi, þá skuli það ríki, að tólf mánaða frestinum loknum, eigi lengur teljast aðili að þessum samningi.

f) Hver sú breyting á samningi þessum, sem gerð er samkvæmt þessari grein og snertir byggingu (structure) skips, nær aðeins til þeirra skipa, sem kjölur er lagður að eftir þann dag, er breytingin fær gildi.

g) Stofnuninni ber að skýra stjórnum allra samningsríkjanna frá öllum breytingum, sem ná gildi samkvæmt þessari grein, svo og hvern dag breytingin fái gildi.

h) Sérhver samþykkt eða yfirlýsing samkvæmt þessari grein skal tilkynnt Stofnuninni skriflega, en henni ber að gera stjórnum allra samningsríkjanna aðvart um, að hún hafi fengið slíka samþykkt eða tilkynningu.

10. gr.

Undirskrift og samþykki.

a) Ríkisstjórnum er heimilt að undirrita samning þenna innan eins mánaðar talið frá því í dag, og eftir þann tíma er þeim heimilt að fallast á hann með því að:

i) Undirrita hann án fyrirvara varðandi samþykkt.

ii) Undirrita hann að áskildu samþykki, sem síðar er veitt, eða

iii) samþykkja hann.

b) Samþykki skal gefið á þann hátt, að skjal þess efnis sé afhent Stofnuninni, og ber að skýra öllum ríkisstjórnunum, sem þegar hafa samþykkt samninginn, frá hverju samþykki, sem afhent er og hvaða dag var við því tekið.

11. gr.

Gildistaka.

a) Samningur þessi fær gildi 1. janúar 1951, að því áskildu, að minnst 12 mánuðum fyrir þann dag hafi eigi færri en 15 samþykki verið afhent samkvæmt 10. og 15. gr., enda séu eigi færri en 7 þeirra frá ríkjum, er hvert um sig hefur eigi minna en 1 000 000 brúttó lesta skipastól.

b) Ef 15 samþykki samkvæmt (a) lið þessarar greinar hafa ekki verið afhent 12 mánuðum fyrir 1. janúar 1951, fær samningur þessi gildi 12 mánuðum eftir þann dag, er hið síðasta slíkt samþykki er afhent. Stofnuninni ber að tilkynna öllum ríkisstjórnum, er undirritað hafa samning þenna eða samþykkt hann, hvern dag hann fær gildi.

c) Samþykki, sem afhent eru eftir gilditökudag samings þessa, fá gildi þrem mánuðum eftir að þau eru afhent.

12. gr.

Uppsögn.

a) Að liðnum fimm árum frá því að samningur þessi fékk gildi fyrir eitthvert samningsríkjanna, getur stjórn þess ríkis sagt samningi þessum upp, hvenær sem er.

b) Uppsögn skal tilkynnt Stofnuninni skriflega, og ber Stofnuninni að tilkynna stjórnum allra annarra samningsríkja um hana, svo og hvaða dag hún barst.

c) Uppsögn kemur til framkvæmda ári eftir að hún berst Stofnuninni eða síðar, ef svo er greint í tilkynningunni.

13. gr.

Verndarsvæði.

a) i) Nú fara Sameinuðu þjóðirnar með stjórn landsvæðis, eða eitthvert samningsríkja með utanríkismál landssvæðis, og mega þá hver um sig tilkynna Stofnuninni það skriflega, að samningur þessi skuli einnig ná til slíkra landssvæða.

ii) Frá þeim tíma, er tilkynning berst eða þeim öðrum tíma, er í tilkynningunni greinir, skal samningurinn ná til þeirra land-svæða, er um ræðir.

b) i) Sameinuðu þjóðirnar eða stjórn þess samningsríkis, sem sent hefur tilkynningu samkvæmt (a) lið þessarar greinar, getur hvenær sem er, að liðnum fimm árum frá því að samningurinn fékk þannig gildi fyrir land-svæðið, sent Stofnuninni skriflega tilkynningu og lýst því yfir, að samningur þessi skuli eigi lengur ná til þess landsvæðis, sem tilkynningin fjallar um.

ii) Samningur þessi nær eigi lengur til landsvæða, er slík tlkynning fjallar um, þegar eitt ár, eða lengri tími, ef tilkynningin greinir, er liðið frá þeim degi, er Stofnuninni barst tilkynningin.

c) Stofnuninni ber að skýra stjórnum allra samningsríkjanna frá því, er samningur þessi er látinn ná til til landsvæða samkv. (a) lið þessarar greinar, svo og ef samningurinn fellur úr gildi samkvæmt ákvæðum (b) liðs. Í slíkum tilkynningum ber að greina hvenær samningurinn fellur úr gildi varðandi landsvæði þessi, eða muni þannig falla úr gildi.

14. gr.

Skrásetning.

Jafnskjótt og samningur þessi öðlast gildi, skal Stofnunin láta skrá hann hjá aðalritara hinna Sameinuðu þjóða.

15. gr.

Ákvæði til bráðabirgða.

a) Þangað til Stofnunin, samkvæmt samningi um alþjóðasiglingamálastofnunina, er undirritaður var í Genf 6. marz 1948, kann að taka að sér hlutverk það, sem henni er ætlað samkvæmt þessum samningi, gilda neðangreind ákvæði:

i) Öll störf, sem falin eru Stofnuninni, önnur en þau, sem 9. gr. fjallar um, annast stjórn Hins sameinaða Konungsríkis Stóra Bretlands og Norður-Írlands (hér eftir nefnd ríkisstjórn Bretlands.)

ii) Breytingartillögur við samning þenna getur stjórn hvers samningsríkis sem er, og hvenær sem er, borið fram við ríkisstjórn Bretlands, og ber henni að koma þeim á framfæri við stjórnir annarra samningsríkja til athugunar og samþykktar. Ef slík breytingartillaga er samþykkt af stjórnum allra samningsríkjanna samhljóða, skal samningi þessum breytt samkvæmt því.

iii) Hvenær sem einn þriðji stjórna samningsríkjanna óskar þess að kallað verði saman þing í því skyni að endurskoða samning þennan, skal ríkisstjórn

Bretlands kalla slíkt þing saman, enda séu fimm ár liðin frá því að samningurinn öðlaðist gildi.

iv) Samningur þessi skal geymdur í skjalasafni ríkisstjórnar Bretlands og ber henni að senda stjórnum allra ríkja, er hann hafa undirritað, staðfest endurrit hans.

b) Þegar Stofnunin tekur störfum þeim, sem henni eru falin með samningi þessum, afhendir ríkisstjórn Bretlands henni öll skjöl, sem ríkisstjórninni hafa verið falin til geymslu, eða hún tekið við samkvæmt samningi þessum.

Gjört í London tíunda dag júnímánaðar 1948 í einu eintaki á ensku og frönsku og eru báðar textar jafngildir.

Samningur þessi var undirritaður fyrir Íslands hönd 10. júní 1948, og staðfestingarskrá Íslands var afhent í London 19. október 1950, sbr. auglýsingu 89/1950. Skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 85, dags. 12. desember 1952, gekk samningurinn í gildi hinn 19. nóvember 1952.

Reglur þær, sem um getur í 1. gr. samningsins, eru svo tæknilegs eðlis, að ekki þykir fært að birta þær hér. Hinsvegar er hægt að fá að sjá þær í Skipaskoðunar- og skipaskráningarskrifstofu ríkisins.

Reglurnar eru í sex köflum, sem heita:

1) General Provisions.
2) Construction.
3) Live Saving Appliances, etc.
4) Radiotelegraphy and Radiotelephony.
5) Safety and Navigation.
6) Carriage of Grains and Dangerous Goods.

Auk þess er kafli um eyðublöð og fylgiskjöl.

Nýr alþjóðasáttmáli um öryggi á sjó var gerður á ráðstefnu í London, og hann undirritaður 17. júní 1960. Hefur hann ekki komið til framkvæmda ennþá.

Hinn 19. nóvember 1952 sagði Ísland upp samningnum um öryggi á sjó, sem gerður var í London árið 1929 (Augl. 86/1952).

Nr. 69. *London, 10. júní 1948.*

Alþjóðlegar reglur til að koma í veg fyrir árekstra á sjó.

International Regulations for Preventing Collisions at Sea.

Kafli A. — Inngangur og orðaskýringar.

1. gr.

a) Eftir þessum reglum skulu fara öll skip og sjóflugvélar á hafi úti og á öllum leiðum, sem eru í sambandi við það og eru færar hafskipum, með þeim undantekningum, sem getið er í 30. gr. Ef sjóflugvélar eru þannig gerðar, að þær geta ekki að öllu hlýtt fyrirmælum reglnanna um fyrirkomulag ljósa og bendingamynda, skal þeim fylgt eins nákvæmlega og unnt er.

b) Reglnanna um siglingaljós skal gætt frá sólarlagi til sólaruppkomu, hvernig sem viðrar, og má á þessum tíma engin önnur ljós hafa, sem hægt sé að blanda saman við hin lögboðnu siglingaljós eða gera erfiðara að greina þau, eða torvelda glögga útsýn frá skipinu.

c) Þar, sem ekki er öðruvísi ákveðið í eftirfarandi reglum, á það við, sem hér segir:

1. Orðið „skip“ merkir sérhvert fljótandi far, annað en sjóflugvélar á floti, sem notað er eða nota má til flutninga á sjó og vötnum.

2. Orðið „sjóflugvél" merkir flugbát eða hvert það loftfar, sem hægt er að stjórna á sjó.
3. Orðið „vélskip" merkir sérhvert skip, sem knúið er áfram með vélarafli.
4. Sérhvert vélskip, sem notar eingöngu segl til gangs, en ekki vélarafl, skal talið seglskip, og sérhvert skip, sem notar vél til gangs, skal talið vélskip, hvort sem það notar jafnframt segl eða eigi.
5. Skip eða sjóflugvél á floti eru talin vera „laus" (under way), þegar þau hvorki liggja við akkeri né landfestar eða standa á grunni.
6. Með orðunum „hæð upp frá bol skipsins" er átt við hæð upp frá efsta þilfari, sem nær stafna á milli.
7. Með lengd og breidd skips er átt við þá lengd og þá breidd, sem talin er í skrásetningarskírteini þess.
8. Lengd sjóflugvélar skal talin mesta lengd hennar, og vænghaf hennar það, sem lofthæfnisskírteini hennar sýnir, eða samkvæmt mælingu, sé slíkt skírteini ekki fyrir hendi.
9. Þegar talað er um, að ljós „sjáist" er átt við, að það sjáist um dimma nótt í hreinviðri.
10. „Stutt hljóð" merkir hljóð, sem stendur í h. u. b. eina sekúndu.
11. „Langt hljóð" merkir hljóð, sem stendur í 4—6 sekúndur.
12. Orðið „eimpípa" merkir bæði eimpípu og sírenu.
13. Með „rúmlest" er átt við brúttó-rúmlest.

Kafli B. — Ljós og bendingamyndir. Þokubendingar.

2. gr.

Ljósbendingar á vélskipum og sjóflugvélum.

a) Á vélskipi, sem er laust, skal vera:

1. Skært, hvítt ljós á framsiglu eða fyrir framan hana, eða framan til á skipinu, ef engin framsigla er á því. Ljós þetta skal þannig lagað, að það varpi samfelldri birtu á boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 20 kompásstrikum (225°) og sé þannig fyrir komið, að það lýsi yfir 10 strik (112½°) hvorum megin skipsins, sem sé beint fram undan og 10 strik á hvort borð, 2 strik (22½°) aftur fyrir þverskipsstefnu, og enn fremur þannig háttað, að það sjáist 5 sjómílur álengdar að minnsta kosti.
2. Annaðhvort fyrir framan eða aftan hvíta ljósið, sem getur í 1. lið, skal vera annað hvítt ljós, að öllu leyti eins og fyrrnefnda ljósið. Skip styttri en 45.75 metrar (150 fet) og skip, sem draga önnur skip, eru ekki skyld að hafa þetta ljós, en mega það.
3. Báðum þessum hvítu ljósum skal komið fyrir í lóðréttum langskurðarfleti gegnum kjöl skipsins, þannig að annað ljósið sé að minnsta kosti 4.75 metrum (15 fetum) ofar en hitt og að neðra ljósið sé framar en efra ljósið. Hin lárétta fjarlægð milli hinna tveggja hvítu ljósa skal vera að minnsta kosti þrisvar sinnum meiri en lóðrétta fjarlægðin milli þeirra. Lægra ljósinu, eða ef aðeins eitt er notað, þá því ljósi, skal komið fyrir að minnsta kosti 6.1 metra (20 fetum) upp frá bol skipsins, og sé skipið meir en 6.1 metri (20 fet) á breidd, skal ljósið vera að minnsta kosti svo marga metra upp frá bolnum sem breidd skipsins nemur, en þó þarf það aldrei að vera meir en 12.2 metra (40fet) upp frá bolnum; og alltaf skal ljósinu eða ljósunum, eftir því sem við á, komið þannig fyrir, að það eða þau verði laus við og fyrir ofan öll önnur ljós og skipshluta, er skyggt gætu á þau.

4. Grænt ljós á stjórnborða, þannig lagað, að það varpi samfelldri birtu á boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 10 kompásstrikum (112½°) og sé þannig fyrir komið, að það lýsi beint fram og til hliðar 2 strik (22½°) aftur fyrir þverskipsstefnu á stjórnborða, og sé enn fremur þannig háttað, að það sjáist 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.
5. Rautt ljós á bakborða, þannig lagað, að það varpi samfelldri birtu á boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 10 kompásstrikum (112½°) og sé þannig fyrirkomið, að það lýsi beint fram og til hliðar 2 strik (22½°) aftur fyrir þverskipsstefnu á bakborða, og sé ennfremur þannig háttað, að það sjáist 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.
6. Við ofangreindu grænu og rauðu hliðarljósin skal setja hlíf þeim megin, er að skipinu veit, og skal hún ná að minnsta kosti 91 centimetra (3 fet) fram fyrir ljósið, til að varna því, að þessi ljós sjáist yfir kinnung skipsins hinum megin.

b) Á sjóflugvél, sem er laus á floti, skal vera:
1. Skært, hvítt ljós framan til í miðlínu flugvélarinnar, þar sem það sést bezt, þannig lagað, að það varpi samfelldri birtu á boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 220 kompásgráðum, og þannig sett, að það lýsi yfir 110° hvorum megin flugvélarinnar, sem sé beint framundan og 20° aftur fyrir þvert á hvort borð, og enn fremur þannig háttað, að það sjáist 3 sjómílur álengdar að minnsta kosti.
2. Grænt ljós á hægra eða stjórnborðs vængbroddi, þannig lagað, að það varpi samfelldri birtu á boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 110 kompásgráðum, og skal því þannig fyrir komið, að það lýsi beint fram og til hliðar 20° aftur fyrir þvert á stjórnborða, og enn fremur þannig háttað, að það sjáist 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.
3. Rautt ljós á vinstra eða bakborðs vængbroddi, þannig lagað, að það varpi samfelldri birtu á boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 110 kompásgráðum, og skal því þannig fyrir komið, að það lýsi beint fram og til hliðar 20° aftur fyrir þvert á bakborða, og enn fremur þannig háttað, að það sjáist 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.

3. gr.

Ljósbendingar á vélskipum og sjóflugvélum, sem draga önnur skip og sjóflugvélar.

a) Á vélskipi, sem dregur annað skip eða sjóflugvél eða ýtir þeim, skulu auk hliðarljósanna vera 2 skær, hvít ljós, og séu þau lóðrétt hvort upp af öðru og 1.83 metrar (6 fet) á milli þeirra að minnsta kosti. Ef skipið dregur fleiri ein eitt skip eða fleiri en eina sjóflugvél, skal það hafa að auki skært, hvítt ljós fyrir ofan eða neðan hin ljósin, ef lengd skipalestarinnar, talin frá afturstafni dráttarskipsins til afturstafns aftasta skipsins í lestinni, er yfir 183 metra (600 fet). Öll þessi ljós skulu vera eins löguð og öllum eins háttað og hvíta ljósinu, sem um ræðir í 2. gr. staflið a, 1, og skal einu þeirra komið fyrir á sama stað og því ljósi, en þó skal neðsta ljósið ekki vera neðar en 4.27 metrar (14 fet) upp frá bolnum. Hafi skipið aðeins eina siglu, má hafa ljósin á þeirri siglu.

b) Dráttarskipið skal enn fremur hafa annaðhvort skutljós, eins og um getur í 10. gr., eða í stað þess lítið, hvítt ljós fyrir aftan reykháfinn eða aftursiglu fyrir dregnu skipin að stýra eftir. Það ljós má þó ekki sjást fyrir framan þverskipsstefnu. Eftir vild má hafa hvíta ljósið, sem um getur í 2. gr. staflið a, 2, eða sleppa því.

c) Þegar sjóflugvél á floti dregur eina eða fleiri sjóflugvélar eða skip, skal hún hafa sömu ljós og fyrirskipuð eru í 2. gr. staflið b, 1, 2 og 3. Auk þess skal hún

hafa annað hvítt ljós, eins lagað og eins háttað og hvíta ljósinu, sem greint er í 2. gr. staflið b, 1, og að minnsta kosti 1.83 metrum (6 fetum) lóðrétt fyrir ofan eða neðan það ljós.

4. gr.

Bendingar á skipum og sjóflugvélum, sem ekki verður stjórnað.

a) Á skipi, sem ekki er undir stjórn, skulu vera á þeim stað, sem hægast er að sjá þau, og ef um vélskip er að ræða, þá í staðinn fyrir ljós þau, er um getur í 2. gr. staflið a, 1 og 2, 2 rauð ljós með 1.83 metra (6 feta) millibili að minnsta kosti, og sé annað ljósið lóðrétt upp af hinu. Ljós þessi skulu sjást, hvaðan sem litið er, 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.

Á daginn skulu á skipi, er svona stendur á fyrir, vera 2 svartar kúlur eða bendingamyndir með ekki minna en 1,83 metra (6 feta) millibili, á þeim stað, sem hægast er að sjá þær; hvor þeirra skal vera 61 centimetri (2 fet) að þvermáli og hvor þráðbeint upp af annarri.

b) Sjóflugvél á floti, sem ekki er undir stjórn, má hafa 2 rauð ljós á þeim stað, sem hægast er að sjá þau, hvort þráðbeint upp af öðru með 91 centimetra (3 feta) millibili og þannig löguð og háttað, að þau sjáist 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.

Á daginn má hún hafa uppi 2 svartar kúlur eða bendingamyndir, 61 centimetra (2 fet) að þvermáli, hvora þráðbeint upp af annarri með 91 centimetra (3 feta) millibili að minnsta kosti og komið fyrir þar, sem þær sjást bezt.

c) Á skipi, sem er að leggja eða taka upp sæsíma eða siglingamerki, eða á skipi, sem starfar að sjómælingum eða neðansjávarvinnu, og ef störfum þess er þannig háttað, að það getur ekki vikið fyrir skipi, sem nálgast, skulu í stað ljósa þeirra, sem grein eru í 2. gr. staflið a. 1 og 2, vera 3 ljós, hvert þráðbeint upp af öðru með 1.83 metra (6 feta) millibili að minnsta kosti. Efsta og neðsta ljósið skulu vera rauð og miðljósið hvítt og öll skulu þau vera þannig gerð, að þau sjáist, hvaðan sem litið er, 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.

Á daginn skal skipið hafa 3 bendingamyndir á þeim stað, sem hægast er að sjá þær; hver þeirra skal vera 61 centimetri (2 fet) að þvermáli og hver þeirra þráðbeint upp af annarri með 1.83 metra (6 feta) millibili að minnsta kosti. Efsta og neðsta myndin skulu vera hnöttóttar og rauðar að lit, en miðmyndin hvít og í lögun sem teningur, hengdur upp á horni.

d) Skip þau og flugvélar, sem um getur í þessari grein, skulu ekki hafa lituðu hliðarljósin uppi, þegar þau eru ekki á siglingu, en á siglingu skulu þau hafa þau.

e) Önnur skip og sjóflugvélar skul skoða ljós þau og bendingamyndir, sem boðið er að hafa samkvæmt þessari grein, sem merki þess, að skip þau og flugvélar, sem hafa þau uppi, séu ekki undir stjórn og geti því ekki vikið úr leið.

f) Bendingar þessar sýna ekki, að skip séu í nauðum stödd og æski hjálpar. Þeirra bendinga er getið í 31. gr.

5. gr.

Ljósbendingar á seglskipum og dregnum skipum og sjóflugvélum.

a) Á seglskipi, sem er laust, og á öllum skipum og sjóflugvélum, sem dregin eru, skulu vera sömu ljós og fyrirskipuð eru í 2. gr. á vélskipum eða sjóflugvélum, sem laus eru, nema hvítu ljósin, er þar um ræðir, mega þau aldrei hafa.

Einnig skulu þau hafa uppi skutljós eins og greint er í 10. gr., þó þannig, að dregin skip, önnur en aftasta skipið í lestinni, mega í stað skutljóssins hafa lítið, hvítt ljós, eins og um getur í 3. gr. staflið b.

b) Á skipi, sem verið er að ýta áfram, skal á framenda vera grænt ljós stjórnborðsmegin og rautt ljós bakborðsmegin, og skulu ljósin vera að öllu leyti eins og ljósin, sem lýst er í 2. gr. staflið a, 4 og 5, og búin hlífum, eins og segir í 2. gr. staflið a, 6, þó þannig, að hversu mörg sem skipin eru, sem ýtt er áfram í einum hóp, þá skal ljósabúnaður þeirra vera eins og aðeins væri um eitt skip að ræða.

6. gr.

Ljósbendingar á smáskipum í illviðri.

a) Þegar grænu og rauðu hliðarljósin verða ekki höfð á sínum stað á litlum skipum vegna illviðris eða af öðrum gildum ástæðum, skulu þau þó höfð tendruð og tiltæk þegar í stað, ef á þarf að halda. Ef skipið nálgast annað skip eða annað skip nálgast það, skal sýna ljósin hvort sínum megin svo snemma, að komizt verði hjá árekstri, og þetta skal gert á þann hátt, að ljósin sjáist sem bezt, og þannig, að græna ljósið sjáist ekki bakborðsmegin né rauða ljósið stjórnborðsmegin, né heldur, ef unnt er, aftar en 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu hvort sínum megin.

b) Til þess að öruggara og auðveldara verði að nota þessi færiljós, skulu ljóskerin hvort um sig vera máluð utan með sama lit og ljósin hafa, sem í þeim eru, og búin hæfilegum hlífum.

7. gr.

Ljósbendingar á smáskipum, þegar venjulega viðrar.

Vélskip smærri en 40 rúmlesta, svo og segl- og róðrarskip minni en 20 rúmlesta og árabátar, skulu, þegar þau eru laus, ekki skyld að hafa ljós þau, sem greind eru í 2. gr., en hafi þau ekki þessi ljós, skulu á þeim vera ljós þau, er hér segir:

a) Á vélskipum minni en 40 rúmlesta, öðrum en þeim, sem greind eru í staflið b, skal vera:
   1. Skært, hvítt ljós framan til á skipinu, þar sem það sést bezt; skal það vera að minnsta kosti 2.75 metrum (9 fetum) fyrir ofan borðstokkinn, eins lagað og fyrir komið og fyrirskipað er í 2. gr. staflið a, 1, og þannig háttað, að það sjáist 3 sjómílur álengdar að minnsta kosti.
   2. Græn og rauð hliðarljós, eins löguð og eins fyrir komið og fyrirskipað er í 2. gr. staflið a, 4 og 5, og þannig háttað, að þau sjáist 1 sjómílu álengdar að minnsta kosti, **eða** samsett ljósker með grænu ljósi öðrum megin og rauðu ljósi hinum megin, er lýsi beint fram og sitt til hvorrar hliðar 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu. Ljósker þetta skal vera að minnsta kosti 91 centimetra (3 fetum) fyrir neðan hvíta ljósið.

b) Á litlum vélbátum, sem hafðir eru á hafskipum, er heimilt að hafa hvíta ljósið neðar en 2.75 metra frá borðstokknum, en þó skal það haft ofar en hliðarljósin eða samsetta ljóskerið, sem um ræðir í staflið a, 2.

c) Skip undir árum eða seglum, minni en 20 rúmlesta, önnur en þau, sem greind eru í staflið d, skulu, ef þau hafa ekki hliðarljósin, hafa ljósker, þar sem það sést bezt, er sýni grænt ljós öðrum megin og rautt ljós hinum megin, 1 sjómílu álengdar að minnsta kosti, og sé því þannig fyrir komið, að græna ljósið sjáist ekki bakborðsmegin og rauða ljósið ekki stjórnborðsmegin.

   Þar, sem ekki er unnt að hafa þetta ljósker fast, skal það vera tendrað og tiltækt og sýnt svo snemma, að komizt verði hjá árekstri, og þannig, að græna ljósið sjáist ekki bakborðsmegin og rauða ljósið ekki stjórnborðsmegin.

d) Litlir árabátar, hvort sem þeim er siglt eða róið, skulu aðeins skyldir að hafa til taks rafmagnslampa eða ljósker tendrað hvítu ljósi, er sýnt skal í tæka tíð til að afstýra árekstri.

e) Skip þau og bátar, sem um er rætt í þessari grein, skulu ekki skyld að hafa ljós þau og bendingamyndir, sem fyrirskipuð eru í 4. gr. staflið a og 11. gr. staflið e.

8. gr.

Ljósbendingar á hafnsögubátum.

a) 1. Segl-hafnsögubátar, sem eru í hafnsöguerindum á stöðvum sínum og liggja ekki við akkeri, skulu eigi hafa sömu ljós og fyrirskipuð eru á öðrum skipum, heldur skulu þeir hafa á siglutoppi hvítt ljós, er sjáist á alla vegu 3 sjómílur álengdar að minnsta kosti, og auk þess skulu þeir með stuttu millibili, sem aldrei má vera lengra en 10 mínútur, sýna blys, eitt eða fleiri.

2. Þegar þeir nálgast mjög önnur skip eða önnur skip þá, skulu þeir hafa hliðarljósin tiltæk og bregða þeim upp með stuttu millibili eða láta þau leiftra, til að sýna, hvert þeir stefni; græna ljósið má þó ekki sýna bakborðsmegin né rauða ljósið stjórnborðsmegin.

3. Segl-hafnsögubát af þeirri gerð, sem leggja verður að skipshlið til að koma hafnsögumanni upp á skipið, er heimilt að sýna hvítt ljós í stað þess að hafa það á siglutoppi, og enn fremur í stað hliðarljósa þeirra, er getið var áður, að hafa tiltækt ljósker með grænu gleri öðrum megin og rauðu gleri hinu megin, sem farið skal með eins og fyrr segir.

b) Vél-hafnsögubátur, sem er í hafnsöguerindum á stöðvum sínum og liggur ekki við akkeri, skal til viðbótar við ljós og blys, sem fyrirskipuð eru á segl-hafnsögubátum, hafa rautt ljós 2.4 metrum (8 fetum) fyrir neðan hvíta siglutoppsljósið, og skal það sjást á alla vegu 3 sjómílur álengdar að minnsta kosti, og en fremur hliðarljós eins og skylt er að hafa á skipum, sem laus eru. Í staðinn fyrir blys má hafa skært, hvítt blossaljós, sem sést á alla vegu.

c) Allir hafnsögubátar, sem eru í hafnsöguerindum á stöðvum sínum og liggja við akkeri, skulu sýna ljós þau og blys, sem fyrirskipuð eru í stafliðunum a og b, nema hliðarljósin skulu þeir ekki sýna. Þeir skulu einnig hafa uppi akkerisljós, eins og fyrirskipað er í 11. gr.

d) Allir hafnsögubátar, sem ekki eru í hafnsöguerindum á stöðvum sínum, skulu, hvort sem þeir liggja við akkeri eða ekki, hafa sömu ljós og önnur skip af sama flokki og rúmlestatali.

9. gr.

Ljós- og dagbendingar á fiskiskipum.

a) Þegar fiskiskip eru ekki að veiðum, skulu þau sýna sömu ljós og bendingamyndir sem fyrirskipað er á öðrum skipum af sömu gerð og rúmlestatali. Á fiskveiðum skulu þau sýna aðeins þau ljós og bendingamyndir, sem fyrirskipað er í þessari grein, og skulu þessi ljós og bendingamyndir, nema öðruvísi sé ákveðið, sjást 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.

b) Skip, sem veiða með toglínum (trolling [towing] lines), skulu aðeins sýna þau ljós, sem fyrirskipuð eru á vélskipi eða seglskipi, sem er laust, eftir því sem við á.

c) Skip, sem veiða með netum eða fiskilóðum, öðrum en toglínum, skulu, ef veiðarfærin liggja ekki meir en 153 metra (500 fet) í lárétta stefnu frá skipinu, hafa á þeim stað, sem það verður bezt séð, hvítt ljós sýnilegt á alla vegu nálgist skipið annað skip eða annað skip það, skal til viðbótar sýna annað hvítt ljós, að minnsta kosti 1.83 metrum (6 fetum) fyrir neðan fyrra ljósið og að minnsta kosti 3.05 metra (10 fet) — á litlum, opnum bátum 1.83 metra (6 fet) — í lárétta stefnu frá því í þá átt, sem veiðarfærið er fest.

Á daginn skulu slík skip gefa starf sitt til kynna með því að hafa uppi körfu þar á skipinu, sem hún sést bezt, og liggi þau við akkeri með veiðarfæri sín úti, skulu þau, er önnur skip nálgast, sýna körfuna í þá stefnu frá akkerismerkinu, sem veiðarfærin eru.

d) Skip að veiðum með netum eða fiskilínum, öðrum en toglínum, skulu, ef veiðarfærin liggja meir en 153 metra (500 fet) í lárétta stefnu frá skipinu, hafa á þeim stað, sem þau sjást bezt, 3 hvít ljós með 0.91 metra (3 feta) millibili, er myndi lóðréttan þríhyrning og sjáist á alla vegu. Ef þessi skip eru á ferð, skulu þau hafa uppi lögboðin hliðarljós, en liggi þau kyrr, skulu þau ekki sýna þau.

Á daginn skulu þau hafa uppi körfu framan til á skipinu, svo nærri stefninu sem unnt er, og ekki minna en 3.05 metra (10 fet) upp frá öldustokk, og enn fremur svarta keilu með mjóa endann upp, og sé henni komið fyrir þar, sem hún sést bezt. Liggi þau við akkeri með veiðarfæri sín úti, skulu þau, ef önnur skip nálgast, sýna körfuna í þá stefnu frá akkerismerkinu, sem veiðarfærið er.

e) Skip að botnvörpuveiðum, þ. e. þau, sem draga hvers konar veiðarfæri eftir sjávarbotninum eða í námunda við hann og liggja ekki við akkeri, skulu:

1. Ef þau eru vélskip, hafa á sama stað og hvíta ljósið, sem greint er í 2. gr. staflið a, 1, þrílitt ljósker, þannig gert og fyrir komið, að það sýni hvítt ljós beint fram undan og tvö strik á bæði borð, og enn fremur grænt og rautt ljós frá 2 strikum frá beinni stefnu fram undan að 2 strikum fyrir aftan þverskipsstefnu, bæði á stjórnborða og bakborða; enn fremur skal að minnsta kosti 1.83 metrum (6 fetum) og í mesta lagi 3.65 metrum (12 fetum) fyrir neðan þrílita ljóskerið hafa hvítt ljós í þannig gerðu ljóskeri, að það beri skæra, jafna og samfellda birtu allt í kring. Enn fremur skulu þau hafa skutljós eins og greint er í 10. gr. staflið a.
2. Ef þau eru seglskip, skulu þau hafa hvítt ljós í þannig löguðu ljóskeri, að það beri skæra, jafna og samfellda birtu allt í kring ; og ef þau nálgast önnur skip eða önnur skip nálgast þau, þá skulu þau enn fremur sýna, þar sem bezt sést, hvítan ljósblossa eða blys í tæka tíð til að afstýra árekstri.
3. Á daginn skulu öll ofangreind skip hafa uppi körfu, þar sem hún sést bezt.

f) Auk þeirra ljósa, sem boðið er að hafa samkvæmt þessari grein, mega fiskiskip sýna blys eða ljósblossa, ef þörf krefur, til að vekja á sér athygli skipa, sem nálgast. Einnig mega þau nota vinnuljós.

g) Þegar fiskiskip liggja við akkeri með veiðarfæri úti, skulu þau sýna ljós þau eða bendingamyndir, sem greint er frá í 11. gr. stafliðunum a, b eða c; og ef önnur skip nálgast þau, skulu þau einnig sýna hvítt ljós að minnsta kosti 1.83 metrum (6 fetum) fyrir neðan fremra akkerisljósið og að minnsta kosti 3.05 metra (10 fet) í lárétta stefnu frá því í þá átt, sem veiðarfærið liggur.

h) Ef skip að veiðum festir veiðarfærið í kletti eða annarri fyrirstöðu, þá skal það að degi til draga niður körfuna, sem um getur í stafl. c, d eða e, og setja upp merki það (kúluna), sem greint er frá í 11. gr. stafl. c. Að nóttu til skal það sýna það eða þau ljós, sem greint er frá í 11. gr. stafl. a eða b, og í þoku, dimmviðri, snjókomu, steypiskúrum eða slæmu skyggni annarra hluta vegna skal það, hvort sem er á nóttu eða degi, beita hljóðbendingum þeim, sem fyrirskipaðar eru í 15. gr. stafl. c, 5, og þær bendingar skal einnig nota, þegar annað skip nálgast mjög í góðu skyggni.

Aths. Um þokumerki á fiskiskipum, sja 15. gr. stafl. c, 9.

10. gr.

Skutljós á skipum og sjóflugvélum.

a) Á skipi, sem er laust, skal hafa á afturstafni hvítt ljós, þannig lagað og svo fyrir komið, að það beri samfellda birtu yfir 12 strika boga af sjóndeildarhringnum, þ. e. beint aftur undan skipinu og 6 strik á hvort borð, og enn fremur þannig háttað, að það sjáist 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti. Ljós þetta skal vera sem næst og unnt er í sömu hæð og hliðarljósin.

Aths. Um skip, sem draga önnur skip eða eru dregin sjálf, sjá 3. gr. staflið b og 5. gr.

b) Ef skipið er lítið og ekki er unnt að festa þetta ljós vegna illviðris eða af öðrum gildum ástæðum, þá skal hafa tendrað ljósker eða raflampa til taks og sýna svo snemma, að komizt verði hjá árekstri, þegar annað skip dregur skipið uppi.

c) Sjóflugvél, sem er laus á floti, skal hafa á afturenda hvítt ljós, þannig lagað, að það varpi samfelldri birtu yfir boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 140 kompásgráðum, þannig fyrir komið, að það lýsi beint aftur og 70° á hvort borð flugvélarinnar, og enn fremur þannig háttað, að það sjáist 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.

11. gr.

Ljósbendingar á skipum og sjóflugvélum, sem liggja við akkeri eða standa á grunni.

a) Þegar skip, sem ekki nær 45.75 metra (150 feta) lengd, liggur við akkeri, skal það hafa hvítt ljós framan til, þar sem það sést bezt, í þannig gerðu ljóskeri, að það varpi skærri, jafnri og samfelldri birtu allt í kring, 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.

b) Þegar skip, sem er 45.75 metrar (150 fet) á lengd eða meira, liggur við akkeri, skal framan til á því vera eitt hvítt ljós, ekki neðar en 6.1 metra (20 fet) upp frá bolnum. Enn fremur skal á afturstafni þess eða í námunda við hann vera annað samskonar ljós, og skal það vera að minnsta kosti 4.57 metrum (15 fetum) neðar en fremra ljósið. Bæði þessi ljós skulu sjást á alla vegu, 3 sjómílur álengdar að minnsta kosti.

c) Frá sólarupprás til sólarlags skulu öll skip, er liggja við akkeri, hafa uppi svarta kúlu, ekki minni en 61 centimetra (2 fet) að þvermáli, og skal hún höfð framan til á skipinu, þar sem hún sést bezt.

d) Skip, sem er að leggja eða taka upp sæsíma eða siglingamerki, eða starfar að sjómælingum eða neðansjávarvinnu, skal, þegar það liggur við akkeri, hafa uppi þau ljós eða merki, sem fyrirskipuð eru í 4. gr. staflið c, auk ljósa og merkja samkvæmt því, sem fyrirskipað er hér að framan í þessari grein.

e) Skip, sem stendur á grunni, skal hafa uppi það eða þau ljós, sem fyrirskipuð eru í staflið a eða b, og auk þess 2 rauð ljós eins og fyrirskipað er í 4. gr. staflið a.

Á daginn skulu þau hafa 3 svartar kúlur á þeim stað, sem hægast er að sjá þær; hver þeirra skal vera 61 centimetri (2 fet) að þvermáli að minnsta kosti og hver þráðbeint upp af annarri með 1.83 metra (6 feta) millibili að minnsta kosti.

f) Þegar sjóflugvél, sem ekki nær 45.75 metrum (150 fetum) að lengd, liggur á floti við akkeri, skal hún hafa hvítt ljós, þar sem það sést bezt; skal það sjást á alla vegu, 2 sjómílur álengdar að minnsta kosti.

g) Þegar sjóflugvél, sem er 45.75 metrar (150 fet) á lengd eða meira, liggur á floti við akkeri, skal hún hafa, þar sem bezt sést, hvítt ljós að framan og annað hvít ljós að aftan, er bæði sjáist á alla vegu, 3 sjómílur álengdar að minnsta

kosti; sé vænghaf hennar meira en 45.75 metrar (150 fet), skal hún auk þess hafa hvítt ljós á hvorum vængbroddi, er sjáist á alla vegu, eftir því sem unnt er, 1 sjómílu álengdar að minnsta kosti.

h) Sjóflugvél sem stendur á grunni, skal hafa uppi akkerisljós eins og fyrirskipað er í stafliðum f og g, eftir því sem við á, og má hún auk þess hafa 2 rauð ljós, er sjáist á alla vegu, og hvort þráðbeint upp af öðru með 1.83 metra (6 feta) millibil að minnsta kosti.

12. gr.

Blossa- eða hvellbendingar á skipi eða sjóflugvél, sem vill vekja athygli á sér.

Auk ljósa þeirra, sem fyrirskipað er að hafa samkvæmt reglum þessum, er öllum skipum og sjóflugvélum heimilt, ef þau þurfa að vekja á sér athygli, að sýna blys eða ljósblossa eða viðhafa hverja þá hvell- eða hljóðbendingu, sem ekki verður blandað saman við neitt af þeim merkjum, sem reglur þessar fyrirskipa.

13. gr.

Sérstakar bendingar á herskipum og skipalínum.

a) Eigi skal neitt í reglum þessum vera því til fyrirstöðu, að fylgt verði hvers konar sérstökum fyrirmælum, er stjórn einhverrar þjóðar setur um frekari notkun stöðvaljósa og merkjaljósa á herskipum, skipum í herskipafylgd eða sjóflugvélum á floti; og ekki er það því til fyrirstöðu, að sýndar verði einkennisbendingar, er útgerðarmenn hafa valið skipum sínum, löggiltar hafa verið af hlutaðeigandi stjórnarvöldum og eru skrásettar og auglýstar á hæfilegan hátt.

b) Þegar hlutaðeigandi stjórn hefur ákveðið, að herskip eða annað skip í herflota hennar eða sjóflugvél, af sérstakri gerð eða sem ætlað er sérstakt hlutverk, geti ekki að öllu leyti farið eftir ákvæðum reglna þessara um fjölda, staðsetningu, lögun eða sjónarlengd ljósa eða bendingamynda, nema það trufli hernaðarstörf skipsins eða sjóflugvélarinnar, þá skal skip þetta eða sjóflugvél fara eftir ákvæðum annarra slíkra reglna um fjölda, staðsetningu, lögun eða sjónarlengd ljósa eða bendingamynda, sem stjórnin ákveður, að nálgist fyrirmæli þessara reglna, að svo miklu leyti sem framast er unnt, með tilliti til þess skips eða þeirrar sjóflugvélar.

14. gr.

Dagbending á vélskipi, sem fer undir seglum.

Skip, sem gengur fyrir seglum og er jafnframt knúið áfram af einhvers konar vélarafli, skal á daginn hafa uppi svarta keilu með mjóa endann upp; grunnflötur keilunnar skal vera að minnsta kosti 61 centimetri (2 fet) að þvermáli, og skal henni komið fyrir framan til á skipinu, þar sem hún sést bezt.

15. gr.

Hljóðbendingar í þoku o. s. frv.

a) Á hverju vélskipi skal vera hljómsterk eimpípa, sem gefur frá sér hljóð með gufuafli eða einhverju, sem kemur í þess stað, og skal henni þannig fyrir komið, að hljóðið stöðvist ekki af neinni hindrun á skipinu. Enn fremur skal á hverju vélskipi vera hljómsterkt þokuhorn, sem kveður við, þegar í það er blásið með þar til gerðu tæki, og einnig hljómmikil klukka.

Á seglskipum, sem eru 20 rúmlestir eða meira, skulu vera sams konar þokuhorn og klukkur.

b) Allar bendingar, sem fyrirskipaðar eru í þessari grein, skulu gerðar á skipum, sem laus eru:

1. á vélskipum með eimpípunni;
2. á seglskipum með þokuhorninu;
3. á dregnum skipum með eimpípunni eða þokuhorninu.

c) Í þoku, dimmviðri, snjókomu, steypiskúrum eða í slæmu skyggni annarra hluta vegna skal, hvort sem er á nóttu eða degi, beita bendingum þeim, sem fyrirskipaðar eru í þessari grein, svo sem hér segir:

1. Vélskip, sem er á siglingu, skal með 2 mínútna millibili í mesta lagi láta kveða við langt hljóð.
2. Vélskip, sem er laust, en hefur stöðvazt og heldur eigi áfram, skal með 2 mínútna millibili í mesta lagi láta kveða við 2 löng hljóð með hér um bil 1 sekúndu þögn á milli þeirra.
3. Seglskip, sem er laust, skal með 1 mínútu millibili í mesta lagi gefa bendingu sem hér segir:

   Þegar það hefur vindinn á stjórnborða, þvert eða framar, 1 hljóð.

   Þegar það hefur vindinn á bakborða, þvert eða framar, 2 hljóð hvort á eftir öðru.

   Þegar það hefur vindin aftar en þvert, 3 hljóð hvert á eftir öðru.
4. Þegar skip liggur við akkeri, skal með 1 mínútu millibili í mesta lagi hringja klukkunni ótt og títt í hér um bil 5 sekúndur.

   Á skipum, sem eru lengri en 106.75 metrar (350 fet), skal hringja klukkunni frammi á skipinu, og auk þess skal aftur á skipinu, í mesta lagi á mínútu fresti, berja málmbumbu eða annað slíkt áhald í hér um bil 5 sekúndur, og skal hljóðið úr því vera þannig, að það verði ekki tekið fyrir klukkuhringingu.

   Öll skip, sem liggja við akkeri, mega auk þess samkvæmt því, er segir í 12. gr., gefa frá sér 3 hljóð hvert á eftir öðru, þ. e. a. s. eitt stutt, eitt langt og eitt stutt hljóð, til að láta skip, sem nálgast, vita af sér og að hætta geti verið á árekstri.
5. Skip, sem dregur annað skip, skip, sem er að leggja eða taka upp sæsíma eða siglingamerki, og skip, sem er laust, en getur ekki vikið úr leið fyrir öðru skipi, sem nálgast, af því að það er ekki undir stjórn eða lætur ekki að stjórn á þann hátt, sem krafizt er í þessum reglum, skal í stað bendinga þeirra, sem fyrirskipaðar eru í 1., 2. og 3. lið, láta með 1 mínútu millibili í mesta lagi kveða við 3 hljóð hvert á eftir öðru, sem sé 1 langt hljóð og á eftir því 2 stutt.
6. Skip, sem dregið er, eða ef fleiri en eitt skip eru í eftirdragi, þá skal síðasta skipið í lestinni, ef það er mannað, láta með 1 mínútu millibili í mesta lagi kveða við 4 hljóð, sem sé 1 langt hljóð og á eftir því 3 stutt. Þegar því verður við komið, skal gefa þessa bendingu strax á eftir bendingu dráttarskipsins.
7. Á skipi, sem stendur á grunni, skal gefa bendingar þær, sem fyrirskipaðar eru í 4. lið, og auk þess slá 3 sérstök og greinileg högg á klukkuna, strax á undan og eftir hverri hringingu.
8. Skip minni en 20 rúmlestir að stærð, róðrarbátar og sjóflugvélar á floti, eru eigi skyld að gefa ofangreindar bendingar, en gefi þau þær ekki, skulu þau gefa aðrar greinilegar hljóðbendingar með ekki meira en 1 mínútu millibili.
9. Þegar skip, sem er 20 rúmlestir að stærð eða meira, er á fiskveiðum, skal það gefa frá sér eitt hljóð með ekki meira en 1 mínútu millibili, og skal hverju hljóði vera samfara klukkuhringing. Í stað þessarar bendingar má það viðhafa aðra hljóðbendingu, það er að segja, gefa frá sér nokkur hljóð hvert á eftir öðru, há og dimm á víxl.

16. gr.

Í þoku o. s. frv. skal dregið úr ferð.

a) Öll skip og allar sjóflugvélar, sem eru á ferð á sjó eða vatni, skulu í þoku, dimmviðri, snjókomu, steypiskúrum eða í slæmu skyggni annarra hluta vegna minnka ferð og taka nákvæmt tillit til kringumstæðna allra og ástands.

b) Ef vélskip heyrir þokubendingu frá skipi, sem virðist vera fyrir framan þverskipsstefnu, en getur þó ekki með vissu ákveðið stað þess, þá skal það stöðva vél sína, að svo miklu leyti sem kringumstæðurnar leyfa, og sigla síðan með varkárni, þar til hætta á árekstri er liðin hja.

Kafli C. — Reglur um stjórn og siglingu.

Inngangur.

1. *Þegar fara skal eftir þessum reglum og túlka þær, ber að framkvæma allar athafnir hiklaust og í tæka tíð og taka um leið fullt tillit til þess, sem góð sjómennska krefst.*
2. *Þegar kringumstæður leyfa, má komast að raun um, hvort hætt sé við árekstri, með því að miða með nákvæmni á kompásinn skip það, sem nálgast. Ef miðunin breytist ekki að mun, ber að álíta, að hætt sé við, að skipin rekist á.*
3. *Sjómenn ættu jafnan að hafa það hugfast, að þegar sjóflugvélar eru að lenda eða hefja sig til flugs eða athafna sig við óhagstæð veðurskilyrði, getur þeim reynzt ókleift að breyta fyrirhuguðum gerðum á síðustu stundu.*

17. gr.

Þegar tvö seglskip nálgast hvort annað.

Þegar tvö seglskip nálgast hvort annað, þannig að óttast má, að þau rekist á, skulu þau víkja hvort fyrir öðru eftir þeim reglum, sem nú skal greina:

a) Skip, sem siglir liðugan vind, skal víkja fyrir skipi, sem siglir beitivind.

b) Skip, sem siglir beitivind með vindinn á bakborða, skal víkja fyrir skipi, sem siglir beitivind með vindinn á stjórnborða.

c) Ef bæði skipin sigla liðugan vind með vindinn á gagnstæð borð, skal það skipið, sem hefur vindinn á bakborða, víkja fyrir hinu.

d) Ef bæði skipin sigla liðugan vind með vindinn á sama borð, skal það skipið, sem áveðurs siglir, víkja fyrir hinu, sem í hlé siglir.

e) Skip, sem siglir beggja skauta byr, skal víkja fyrir hinu skipinu.

18. gr.

Þegar tvö vélskip stefna hvort á annað.

a) Þegar tvö vélskip stefna beint eða því nær beint hvort á annað, svo að hætt er við, að þau rekist á, skulu bæði víkja til stjórnborða, svo þau komist hvort fram hjá öðru á bakborða.

Grein þessi á einungis við, þegar svo ber til, að skipin koma beint eða því nær beint hvort á móti öðru, en hún á ekki við tvö skip, sem hljóta að komast hvort fram hjá öðru, ef bæði halda óbreyttri stefnu.

Grein þessi á aðeins við, þegar skipin stefna beint eða því nær beint hvort á annað, eða með öðrum orðum: Á daginn, þegar siglutré beggja skipanna eru í beinni eða því nær beinni línu hvert fram af öðru, eða: Á nóttu þegar skipin eru í þeirri afstöðu, að frá hvoru þeirra um sig sjást bæði hliðarljós hins skipsins.

Greinin á því ekki við: Á daginn, þegar skip sér annað skip fyrir stafni og leiðir þeirra liggja á mis, eða: Á nóttu, þegar rauða ljósið á öðru skipinu blasir við rauða ljósinu á hinu, eða þegar græna ljósið á öðru skipinu blasir við græna ljósinu á hinu, eða þegar rautt ljós, en ekki samsvarandi grænt ljós sést fram undan, eða þegar grænt ljós, en ekki samsvarandi rautt ljós, sést fram undan, eða þegar bæði sést grænt og raut ljós í einhverri annarri átt en beint fram undan.

b) Það, sem sagt er um skip í þessari grein og í 19.—29. gr. að báðum meðtöldum, á einnig við um sjóflugvélar á floti, að undanteknu því, er segir í staflið b í 20. gr., og því skal orðið „vélskip" einnig taka yfir sjóflugvélar.

19. gr.

Þegar leiðir tveggja vélskipa skerast.

Þegar tvö vélskip stefna svo, að leiðir þeirra liggja á mis, þannig að hætt er við árekstri, skal það skipið víkja, sem hefur hitt á stjórnborða.

20. gr.

Þegar vélskip og seglskip nálgast hvort annað.

a) Þegar vélskip og seglskip stefna svo, að hætt er við árekstri, undir öðrum kringumstæðum en segir í 24. og 26. gr., þá skal vélskipið víkja fyrir seglskipinu.

b) Sjóflugvél á floti á að jafnaði að halda sig í fjarlægð frá öllum skipum og forðast að hindra siglingu þeirra. Verði samt sem áður hætt við árekstri, skal hún hlíta fyrirmælum þessara reglna.

21. gr.

Skipið, sem á að halda stefnu sinni, skal einnig halda ferð sinni.

Þegar annað skipið á að víkja samkvæmt þessum reglum, skal hitt halda stefnu sinni og ferð óbreyttri. Þegar síðarnefnda skipið af einhverjum ástæðum er komið svo nærri, að árekstri verður ekki forðað með því einu, er skipið, sem víkja á, gerir til þess, þá skal hitt einnig grípa til hverra þeirra úrræða, sem bezt geta stuðlað til að forða árekstri (sjá 27. og 29. gr.).

22. gr.

Skip, sem víkur, skal forðast að fara fyrir framan hitt.

Sérhvert skip, sem samkvæmt reglum þessum á að víkja fyrir öðru skipi, skal forðast að fara yfir leið hins skipsins fyrir framan það, nema annað sé ekki fært.

23. gr.

Vélskip, sem víkur, skal draga úr ferð o. s. frv.

Sérhvert vélskip, sem samkvæmt reglum þessum á að víkja fyrir öðru skipi, skal, þegar það nálgast það, minnka ferðina, nema staðar eða fara aftur á bak, ef nauðsyn krefur.

24. gr.

Skip, sem siglir annað skip uppi, skal víkja.

a) Án tillits til þess, sem stendur í þessum reglum, skal sérhvert skip, er siglir uppi annað skip, víkja fyrir því, er það siglir uppi.

b) Sem skip, er siglir uppi annað skip, skal hvert það skip skoðað, sem nálgast annað skip úr einhverri átt, sem er meir en 2 strik fyrir aftan þverskipsstefnu

þess, — með öðrum orðum: er í þeirri afstöðu frá skipinu, sem það siglir uppi, að það mundi um nótt hvorugt hliðarljós þess geta séð; og ekki skal nein breyting, er síðar verður á innbyrðis afstöðu þessara tveggja skipa, verða til þess, að skipið, er siglir hitt uppi, teljist skip, sem stefnir svo gagnvart öðru skipi, að leiðir þeirra liggi á mis, eins og átt er við í reglum þessum, eða að það losni við þá skyldu að forðast skipið, er það siglir uppi, þar til það er komið framhjá.

c) Ef skip, sem siglir annað skip uppi, veit ekki með vissu, hvort það er fyrir framan eða aftan ofangreinda stefnu frá hinu skipinu, þá skal það líta svo á, að það sé að sigla skipið uppi, og víkja því úr leið.

25. gr.

Þegar vélskip siglir um mjótt sund.

a) Þegar vélskip siglir um mjótt sund, skal það, þegar það fer eftir sundinu, halda sig þeim megin í álnum eða miðsundinu, er að stjórnborða veit, sé það hættulaust og framkvæmanlegt.

b) Þegar vélskip siglir um mjótt sund og nálgast bugðu, þar sem svo hagar til, að ekki sæist til annars vélskips, er nálgaðist bugðuna úr hinni áttinni, þá skal fyrrnefnda skipið gefa langt hljóð með eimpípunni, þegar það á eftir hálfa sjómílu að bugðunni. Vélskip, er væri hinum megin við bugðuna og heyrði þessa hljóðbendingu, skal svara henni með sams konar hljóðbendingu.

Hvort sem heyrist til annars skips hinum megin við bugðuna eða ekki, skal farið fyrir slíka bugðu með varúð og árvekni.

26. gr.

Skip, sem ekki eru að veiðum, skulu víkja fyrir skipum, sem eru að veiðum.

Öll skip, sem ekki eru að fiskveiðum, skulu, þegar þau eru laus, víkja fyrir hvers konar skipum, sem eru að veiðum með netum, fiskilóðum eða botnvörpum. Þó skal þessi grein ekki veita neinu fiskiskipi rétt til þess að hindra skipaferðir á leiðum, sem önnur skip en fiskiskip nota.

27. gr.

Afbrigði, þegar hætta er á ferðum.

Þegar fara skal eftir þessum reglum og túlka þær, ber að taka fullt tillit til hvers konar hættu, sem siglingum og árekstri skipa er samfara, svo og til allra sérstakra kringumstæðna — þar á meðal hæfni hlutaðeigandi farartækis — sem af getur leitt, að ekki verði komizt hjá að víkja frá ofanskráðum reglum til að forðast bráða hættu.

Kafli D. — Ýmis ákvæði.

28. gr.

Hljóðbendingar skipa, er sjá hvert annað.

a) Þegar skip sjá hvert annað, þá skal vélskip, sem er laust og tekur eitthvað fyrir, sem reglur þessar heimila eða fyrirskipa, tilkynna það með eimpípunni sem hér segir:

1 stutt hljóð, sem þýðir: Ég sný til stjórnborða.
2 stutt hljóð, sem þýða: Ég sný til bakborða.
3 stutt hljóð, sem þýða: Vél mín knýr aftur á bak.

b) Þegar vélskip á samkvæmt þessum reglum að halda stefnu sinni og ferð óbreyttri, en sér annað skip og efast um, að það skip geri fullnægjandi ráðstafanir til að forða árekstri, þá getur það látið slíka efasemd í ljós með því að blása hratt að minnsta kosti 5 stutt hljóð með eimpípunni. Slík hljóðbending losar þó ekki skip við þá skyldu, sem á því hvílir samkvæmt 27. og 29. gr. eða samkvæmt öðrum ákvæðum þessara reglna, né heldur við þá skyldu að tilkynna sérhverja hreyfingu, er það gerir samkvæmt þessum reglum, með hinum sérstöku hljóðmerkjum, sem fyrirskipuð eru í þessari grein.

c) Eigi skal neitt í reglum þessum vera því til fyrirstöðu, að fylgt verði hvers konar sérstökum fyrirmælum, er stjórn einhverrar þjóðar setur um frekari notkun hljóðbendinga milli herskipa eða skipa, sem sigla í herskipafylgd.

29. gr.

Ekkert skip má, hvernig sem á stendur, vanrækja að viðhafa tilhlýðilegar varúðarreglur.

Ekkert í þessum reglum skal leysa neitt skip, eigendur þess, skipstjóra eða skipshöfn undan ábyrgð á afleiðingunum, ef vanrækt hefur verið að hafa ljós, gefa bendingar eða halda dyggilega vörð, eða ef vanrækt hefur verið að gæta þeirrar varúðar, sem almenn sjómennska krefst og sérstök atvik kunna að útheimta.

30. gr.

Fyrirvari um reglur fyrir siglingar á höfnum og vatnaleiðum.

Eigi skal neitt í reglum þessum vera því til fyrirstöðu, að fylgt verði sérstökum reglum, er valdsmenn á hverjum stað setja um siglingar á höfnum inni, ám, stöðuvötnum eða öðrum vatnaleiðum, eða á afmörkuðum svæðum fyrir sjóflugvélar.

31. gr.

Neyðarbendingar.

Þegar skip eða sjóflugvélar á floti eru í háska stödd og æskja hjálpar frá öðrum skipum eða úr landi, skulu þau viðhafa eða sýna eftirfarandi bendingar, annaðhvort saman eða hverja fyrir sig:

a) Byssukot eða annað hvellmerki með hér um bil einnar mínútu millibili.
b) Notkun hvers konar þokubendingatækis í sífellu.
c) Eldflaugar eða sprengjur, sem varpa frá sér rauðum stjörnuljósum og er þeim skotið einni í einu með stuttu millibili.
d) Merkið ···———··· eftir Morse-kerfi, sent með loftskeytatækjum eða öðrum merkjatækjum.
e) Orðið „Mayday“ (frb. Medi) sent með firðtali.
f) Alþjóða-neyðarmerki sent með merkjaflöggunum N. C.
g) Neyðarbending, sem er ferhyrndur fáni og kúla eða eitthvað, sem líkist kúlu fyrir ofan eða neðan fánann.
h) Bál á skipinu (svo sem frá logandi tjörutunnu eða olíutunnu o. s. frv.).
i) Eldflaugar-svifblys, er sýni rautt ljós.

Bannað er að nota nokkurt áðurgreindra merkja, nema í þeim tilgangi að tilkynna, að skip eða sjóflugvél sé í háska statt, og enn fremur er bannað að viðhafa nokkrar bendingar, sem hægt er að blanda saman við nokkurt af áðurgreindum merkjum.

Aths. Ákveðið hefur verið firðritunarmerki fyrir skip í háska stödd, og er það ætlað til þess að ræsa sjálfvirk hlustunartæki á öðrum skipum og tryggja með því, að veitt verði athygli neyðarköllum eða tilkynningum. Merki þetta er 12 strik

í röð. sem send eru á 1 mínútu; hvert strik stendur í 4 sekúndur, og bilið milli hverra tveggja strika er 1 sekúnda.

32. gr.

Reglur um stýrisfyrirskpanir.

Allar skipanir til þess manns, sem stendur við stýrið, skulu gefnar sem hér segir:

„Til hægri" eða „stjórnborða", sem þýðir: snúið stýrisblaðinu til stjórnborða.

„Til vinstri" eða „bakborða", sem þýðir: snúið stýrisblaðinu til bakborða.

33. gr.

Hegningarákvæði.

Brot gegn framangreindum reglum varða sektum allt að 1000 krónum, ef ekki liggur þyngri refsing við. Mál út af brotum skal fara með að hætti opinberra mála.

34. gr.

Hvenær tilskipun þessi öðlast gildi og eldri ákvæði falla burt.

Tilskipun þessi öðlast gildi 1. janúar 1954 og fellur þá jafnframt úr gildi tilskipun nr. 8 11. apríl 1933, um sama efni.

Vorið 1948 var haldin ráðstefna í London með öllum helztu siglingaþjóðum heimsins. Var þar ákveðið að endurskoða ákvæði um alþjóðareglur til að koma í veg fyrir árekstra á sjó, sem samþykktar höfðu verið á ráðstefnu í Washington árið 1889.

Er reglurnar höfðu verið samþykktar, var ákveðið í lokabókun, að brezku stjórninni skyldi falið að senda öllum siglingaþjóðum reglur þessar, með ósk um að þær segðu til um það, hvort þær gætu gengið að þeim. Þegar brezka stjórnin teldi, að yfirgnæfandi meirihluti þessara ríkja vildi ganga að þeim, skyldi hún tilkynna, með að minnsta kosti eins árs fyrirvara, hvenær hinar nýju reglur gengju í gildi.

Ákvað brezka stjórnin síðan, að reglurnar skyldu ganga í gildi hinn 1. janúar 1954.

Íslenzka stjórnin gaf reglurnar út í samræmi við þetta, og voru þær birtar sem tilskipun nr. 47 og dagsettar 7. júlí 1953. Er þar vísað til fyrirmæla um að gefa út reglur til þess að forðast árekstra milli skipa, í 5. gr. laga nr. 56/1932.

Viðauki við tilskipun 47/1953, var gefinn út með tilskipun nr. 69, dags. 23. september 1953 og fjallar um skip að síldveiðum.

Nr. 70. *San Francisco, 9. júlí 1948.*

Samþykkt um félagafrelsi og verndun þess.

Convention (No. 87) concerning Freedom of Association and Protection of the Right to Organise.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, saman komið til 31. þingsetu sinnar í San Francisco 17. júní 1948 samkvæmt kvaðningu stjórnarnefndar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, hefur ákveðið að gera í samþykktarformi ákveðnar tillögur um félagafrelsi og verndun þess, en það er sjöunda mál á dagskrá þingsins, og með skírskotun till þess:

að í formála stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar er því lýst yfir, að „viðurkenning á grundvallarreglum um félagafrelsi" stuðli að bættum lífsskilyrðum verkalýðsins og friði;

að Philadelphiuyfirlýsingin endurstaðfestir það, að „tjáningarfrelsi og félagafrelsi eru frumskilyrði fyrir áframhaldandi framförum“;
að Alþjóðavinnumálaþingið samþykkti einróma á 30. þingi sínu grundvallarreglur þær, sem vera skyldu undirstaða að alþjóðareglum; — og —
að allsherjarþing Sameinuðu þjóðanna hefur á öðru þingi sínu fallizt á þessar grundvallarreglur og óskað eftir því, að Alþjóðavinnumálastofnunin héldi áfram hvers konar viðleitni í þá átt, að hægt verði að gera eina eða fleiri alþjóðasamþykktir;

gerir það í dag, níunda júlí árið nítján hundruð fjörutíu og átta, eftirfarandi samþykkt, sem nefna ber Samþykkt frá 1948 um félagafrelsi og verndun þess:

I. KAFLI
Félagafrelsi.

1. gr.

Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofunarinnar, sem samþykkt þessi tekur til, undirgengst að framfylgja eftirfarandi ákvæðum.

2. gr.

Verkamenn og vinnuveitendur skulu án undantekningar hafa rétt til þess að stofna og ganga í félög að eigin geðþótta án undangengins leyfis, og séu þeir aðeins háðir reglum hlutaðeigandi félags um inngöngu í það.

3. gr.

1. Félög verkamanna og vinnuveitenda skulu eiga rétt á að setja sér lög og reglur, að vera algerlega óháð í vali sínu á fyrirsvarsmönnum sínum, að skipuleggja stjórn sína og starfsemi og setja sér stefnuskrá.
2. Opinber stjórnvöld skulu forðast alla íhlutun, er skerða mundi þennan rétt eða hindra löglega beitingu hans.

4. gr.

Handhafar framkvæmdarvalds skulu ekki geta leyst upp félög vinnuveitenda eða verkamanna fyrir fullt og allt eða um stundarsakir.

5. gr.

Félög verkamanna og vinnuveitenda skulu eiga rétt á að stofna og ganga í félagasambönd, og hverju slíku félagi eða sambandi skal heimilt að ganga í alþjóðasamtök verkamanna og vinnuveitenda.

6. gr.

Ákvæði 2., 3. og 4. greinar þessarar samþykktar taka til félagasambanda verkamanna- og vinnuveitendafélaga.

7. gr.

Réttur verkamanna- og vinnuveitendafélaga og sambanda þeirra til að teljast persónur að lögum má ekki vera háður skilyrðum þess eðlis, að þau takmarki framkvæmdir á ákvæðum 2., 3. og 4. greinar þessarar samþykktar.

8. gr.

1. Við beitingu réttinda þeirra, sem kveðið er á um í þessari samþykkt, skulu verkamenn og vinnuveitendur og félagssamtök þeirra, svo og hverjar persónur aðrar eða félagssamtök, virða landslög.

2. Landslögum má ekki vera þann veg háttað, að þau skerði ákvæði samþykktar þessarar, né heldur má framkvæma þau á þann hátt.

9. gr.

1. Ákveða má með lögum eða reglugerðum hvers lands, að hve miklu leyti ákvæði samþykktar þessarar skuli ná til hermanna og lögreglumanna.
2. Í samræmi við grundvallarreglu 8. mgr. 19. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skal fullgilding aðildarríkis á samþykkt þessari ekki talin hafa áhrif á nokkur gildandi lög, úrskurði, venju eða samkomulag, sem veita hermönnum eða lögreglumönnum einhver þau réttindi, sem tryggð eru með þessari samþykkt.

10. gr.

Í samþykkt þessari þýðir orðið „félag" hvert það félag verkamanna eða vinnuveitenda, sem vinnur að því að bæta og vernda hag verkamanna eða vinnuveitenda.

II. KAFLI

Verndun félagafrelsis.

11. gr.

Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem samþykkt þessi tekur til, undirgengst að gera allar nauðsynlegar og viðeigandi ráðstafanir til tryggingar því, að verkamenn og vinnuveitendur geti óháðir neytt félagafrelsisins.

III. KAFLI

Ýmis ákvæði.

12. gr.

1. Varðandi landsvæði þau, sem um getur í 35. gr. stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, eins og hún er eftir stjórnarskrárbreytinguna frá 1946, að undanteknum þeim landsvæðum, sem talin eru í 4. og 5. mgr. nefndrar greinar þannig breyttrar, skal hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, láta fullgildingarskjali sínu fylgja eða senda aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, svo fljótt sem unnt er eftir fullgildingu, yfirlýsingu, er greini:
   a. landsvæði þau, sem það undirgengst að láta ákvæði samþykktarinnar ná til án takmarkana,
   b. landsvæði þau, sem það undirgengst að láta ákvæði þessarar samþykktar ná til með takmörkunum og hverjar þær séu,
   c. landsvæði þau, sem samþykktin tekur ekki til, ásamt upplýsingum um ástæður til þess,
   d. landsvæði þau, sem það áskilur sér rétt til að taka ákvörðun um síðar.
2. Yfirlýsingar þær, sem greindar eru í stafliðum a. og b. í fyrstu málsgrein þessarar greinar, skulu teljast raunverulegur hluti fullgildingarinnar og hafa sama gildi og hún.
3. Sérhvert aðildarríki getur hvenær sem er ógilt að nokkru eða öllu leyti með síðari yfirlýsingu fyrirvara þá, sem það hefur gert í upprunalegri yfirlýsingu sinni í samræmi við stafliðina b., c. eða d. í fyrstu málsgrein þessarar greinar.
4. Í hvert skipti, sem segja má upp samþykkt þessari í samræmi við ákvæði 16. greinar, getur hvert aðildarríki sent aðalforstjóranum yfirlýsingu um hvers konar aðrar breytingar, er dragi úr ákvæðum fyrri yfirlýsinga þess, enda lýsi það því ástandi, sem þá ríkir á þeim landsvæðum, sem það kann að tiltaka.

13. gr.

1. Þegar mál þau, sem samþykkt þessi fjallar um, heyra undir valdsvið heimastjórnar ófullvalda lands, getur aðildarríki það, sem ábyrgð ber á utanríkismálum þess lands, með samþykki heimastjórnarinnar, sent aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar yfirlýsingu um það, að skuldbindingar þessarar samþykktar skuli gilda fyrir það land.
2. Yfirlýsingar um gildistöku skuldbindinga samþykktar þessarar geta aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar borizt frá:
   a. tveim eða fleiri aðildarríkjum stofnunarinnar varðandi lönd, sem eru undir sameiginlegum yfirráðum þeirra, eða
   b. fjölþjóðlegu stjórnvaldi, varðandi land, sem það ber stjórnarábyrgð á í samræmi við stofnskrá Sameinuðu þjóðanna eða á annan hátt.
3. Í yfirlýsingum þeim, sem sendar eru aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar í samræmi við fyrri málsgreinar þessarar greinar, skal fram tekið, hvort ákvæðum samþykktarinnar verði beitt til fullnustu eða með takmörkunum í landi því, sem um er að ræða. Þegar yfirlýsingin ber með sér, að samþykktinni skuli beitt með takmörkunum, skulu þær greindar í einstökum atriðum.
4. Aðildarríki eitt eða fleiri eða fjölþjóðlegt stjórnvald, sem í hlut eiga, geta hvenær sem er með síðari yfirlýsingu ógilt að nokkru eða öllu leyti áskilin réttindi til hvers konar takmarkana, er fyrri yfirlýsingin tiltók.
5. Í hvert skipti, sem segja má upp samþykkt þessari í samræmi við ákvæði 16. greinar, geta aðildarríki eða fjölþjóðleg stjórnvöld, sem í hlut eiga, sent aðalforstjóra yfirlýsingu þess efnis, að þau dragi á einhvern annan hátt úr ákvæðum sinna fyrri yfirlýsinga, enda lýsi þau því ástandi, sem þá ríkir um framkvæmd samþykktarinnar.

IV. KAFLI
Lokaákvæði.

14. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skal senda aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

15. gr.

1. Samþykkt þessi skal einungis vera bindandi fyrir þá meðlimi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem látið hafa aðalforstjóra skrá fullgildingar sínar.
2. Hún skal öðlast gildi 12 mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá aðalforstjóra.
3. Eftir það öðlast samþykktin gildi, að því er snertir hvern meðlim, 12 mánuðum eftir að fullgilding hans hefur verið skráð.

16. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, má segja henni upp að 10 árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en einu ári eftir skrásetningu hennar.
2. Hver sá meðlimur, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan þess árs, er kemur næst á eftir þeim 10 ára fresti, sem um getur í fyrri málsgrein, réttindi þau til uppsagnar, sem ráð er fyrir gert í þessari grein, skal bundinn af henni í önnur 10 ár, en má að þeim loknum segja henni upp, og síðan að hverju 10 ára tímabili liðnu, svo sem gert er ráð fyrir í þessari grein.

17. gr.

1. Aðalforstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum meðlimum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skrásetningu allra fullgildinga, yfirlýsinga og uppsagna, sem meðlimir stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar aðalforstjóri tilkynnir meðlimum stofnunarinnar skrásetningu hinnar annarrar fullgildingar, sem honum er send, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin öðlast gildi.

18. gr.

Aðalforstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna, til skrásetningar samkvæmt 102. gr. stofnskrár Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar, yfirlýsingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði næstu greina hér á undan.

19. gr.

Í lok hvers 10 ára tímabils frá gildistöku samþykktar þessarar skal stjórnarnefnd Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd samþykktarinnar, og skal hún jafnframt athuga það, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins tillögur um endurskoðun hennar allrar eða hluta hennar.

20. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt um breytingar á samþykkt þessari allri eða hluta hennar, skal:
   a. fullgilding meðlims á hinni nýju, endurskoðuðu samþykkt ipso jure skoðast sem tafarlaus uppsögn á þessari samþykkt, hvað sem ákvæðum 16. greinar hér að framan líður, frá þeim tíma, er hin nýja, endurskoðaða samþykkt hefur öðlazt gildi;
   b. meðlimum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, frá því er hin nýja, endurskoðaða samþykkt öðlast gildi;
   enda sé ekki öðruvísi ákveðið í hinni nýju samþykkt.
2. Samþykkt þessi skal, hvað sem öðru líður, vera í gildi, eins og hún er nú að formi til og efni, hvað snertir þá meðlimi, sem fullgilt hana, en ekki hina endurskoðuðu útgáfu hennar.

21. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar skulu jafngildir.

Hinn 16. maí 1950 samþykkti Alþingi þingsályktun um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að fullgilda fyrir Íslands hönd samþykkt nr. 87 um félagafrelsi og verndun þess, sem gerð var á 31. þingi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar (I.L.O.) í San Francisco 1948.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent aðalforstjóra Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hinn 4. október 1950, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins, nr. 86, dagsett 17. október 1950, en samþykktin er prentuð sem fylgiskjal með þeirri auglýsingu.

Skv. 15. gr. 3. mgr. hefur samþykktin gengið í gildi, að því er Ísland snertir, 4. október 1951.

Nr. 71.

Kaupmannahöfn, 17. september 1948.

Samningur um radíóþjónustu fyrir skip.

European Regional Convention for the Maritime Mobile Radio Service.

Samkvæmt auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 39, dags. 28. apríl 1950, var utanríkisráðuneyti Danmerkur afhent staðfestingarskrá Íslands, varðandi samning þennan, og gekk hann í gildi 15. marz 1950.

Þar sem samningurinn er algerlega tæknilegs eðlis, er hann ekki birtur hér, en hægt er að fá að sjá hann í skrifstofu póst- og símamálastjóra.

Nr. 72. *New York, 9. desember 1948.*

Sáttmáli um ráðstafanir gegn og refsingar fyrir hópmorð.

Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide.

Article I

The Contracting Parties confirm that genocide, whether commited in time of peace or in time of war, is a crime under international law which they undertake to prevent and to punish.

Article II

In the present Convention, genocide means any of the following acts committed with intent to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group as such:

a) Killing members of the group;
b) Causing serious bodily or mental harm to members of the group;
c) Deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part;
d) Imposing measures intended to prevent births within the group;
e) Forcibly transferring children of the group to another group.

Article III

The following acts shall be punishable:

a) Genocide;
b) Conspiracy to commit genocide;
c) Direct and public incitement to commit genocide;
d) Attempt to commit genocide;
e) Complicity in genocide.

Article IV

Persons committing genocide or any of the other acts enumerated in Article III shall be punished, whether they are constitutionally responsible rulers, public officials or private individuals.

Article V

The Contracting Parties undertake to enact, in accordance with their respective Constitutions, the necessary legislation to give effect to the provisions of the present Convention and, in particular, to provide effective penalties for persons guilty of genocide or any of the other acts enumerated in Article III.

Article VI

Persons charged with genocide or any of the other acts enumerated in Article III shall be tried by a competent tribunal of the State in the territory of which the act was committed, or by such international penal tribunal as may have jurisdiction with respect to those Contracting Parties which shall have accepted its jurisdiction.

Article VII

Genocide and the other acts enumerated in Article III shall not be considered as political crimes for the purpose of extradition.

The Contracting Parties pledge themselves in such cases to grant extradition in accordance with their laws and treaties in force.

Article VIII

Any Contracting Party may call upon the competent organs of the United Nations to take such action under the Charter of the United Nations as they consider appropriate for the prevention and suppression of acts of genocide or any of the other acts enumerated in Article III.

Article IX

Disputes between the Contracting Parties relating to the interpretation, application or fulfilment of the present Convention, including those relating to the responsibility of a State for genocide or any of the other acts enumerated in Article III, shall be submitted to the International Court of Justice at the request of any of the parties to the dispute.

Article X

The present Convention of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall bear the date of 9 December 1948.

Article XI

The present Convention shall be open until 31 December 1949 for signature on behalf of any Member of the United Nations and of any non-member State to which an invitation to sign has been addressed by the General Assembly.

The present Convention shall be ratified, and the instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

After 1 January 1950, the present Convention may be acceded to on behalf of any Member of the United Nations and of any non-member State which has received an invitation as aforesaid.

Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article XII

Any Contracting Party may at any time, by notification addressed to the Secretary-General of the United Nations, extend the application of the present Convention to all or any of the territories for the conduct of whose foreign relations that Contracting Party is responsible.

Article XIII

On the day when the first twenty instruments of ratification or accession have been deposited, the Secretary-General shall draw up a **procès-verbal** and transmit a copy of it to each Member of the United Nations and to each of the non-member States contemplated in Article XI.

The present Convention shall come into force on the ninetieth day following the date of deposit of the twentieth instrument of ratification or accession.

Any ratification or accession effected subsequent to the latter date shall become effective on the ninetieth day following the deposit of the instrument of ratification or accession.

Article XIV

The present Convention shall remain in effect for a period of ten years as from the date of its coming into force.

It shall thereafter remain in force for successive periods of five years for such Contracting Parties as have not denounced it at least six months before the expiration of the current period.

Denunciation shall be affected by a written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

Article XV

If, as a result of denunciations, the number of Parties to the present Convention should become less than sixteen, the Convention shall cease to be in force as from the date on which the last of these denunciations shall become effective.

Article XVI

A request for the revision of the present Convention may be made at any time by any Contracting Party by means of a notification in writing addressed to the Secretary-General.

The General Assembly shall decide upon the steps, if any, to be taken in respect of such request.

Article XVII

The Secretary-General of the United Nations shall notify all Members of the United Nations and the non-member States contemplated in Article XI of the following:

a) Signatures, ratifications and accessions received in accordance with Article XI;
b) Notifications received in accordance with Article XII;
c) The date upon which the present Convention comes into force in accordance with Article XIII;
d) Denunciations received in accordance with Article XIV;
e) The abrogation of the Convention in accordance with Article XV;
f) Notifications received in accordance with Article XVI.

Article XVIII

The original of the present Convention shall be deposited in the archives of the United Nations.

A certified copy of the Convention shall be transmitted to all Members of the United Nations and to the non-member States contemplated in Article XI.

Article XIX

The present Convention shall be registered by the Secretary-General of the United Nations on the date of its coming into force.

Sáttmáli þessi var samþykktur á allsherjarþingi Sameinuðu þjóðanna, en við undirritun sáttmálans og staðfestingu hans gerðu ýmis ríki fyrirvara, svo sem Sovétríkin, Pólland, Rúmenía o. fl., aðallega varðandi 9. gr. sáttmálans.

Ísland afhenti staðfestingarskrá sína hinn 29. ágúst 1949, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 95, dags. 27. september 1949, og gekk sáttmálinn í gildi 12. janúar 1951, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 123, dags. 28. desember 1950.

Nr. 73. *Washington, 8. febrúar 1949.*

Alþjóðasamningur um fiskveiðar í norð-vestur hluta Atlantshafs.

International Convention for the Northwest Atlantic Fisheries.

Article 1

1. The area to which this Convention applies, hereinafter referred to as "the Convention area", shall be all waters, except territorial waters, bounded by a line beginning at a point on the coast of Rhode Island in 71°40' west longitude; thence due south to 39°00′ north latitude; thence due east to 42°00′ west longitude; thence due north to 59°00′ north latitude; thence due west to 44°00' west longitude; thence due north to the coast of Greenland; thence along the west coast of Greenland to 78°10′ north latitude; thence southward to a point in 75°00′ north latitude and 73°30′ west longitude; thence along a rhumb line to a point in 69°00′ north latitude and 59°00′ west longitude; thence due south to 61°00′ north latitude; thence due west to 64°30′ west longitude; thence due south to the coast of Labrador; thence in a southerly direction along the coast of Labrador to the southern terminus of its boundary with Quebec; thence in a westerly direction along the coast of Quebec, and in an easterly and southerly direction along the coasts of New Brunswick, Nova Scotia, and Cape Breton Island to Cabot Strait; thence along the coasts of Cape Breton Island, Nova Scotia, New Brunswick, Maine, New Hampshire, Massachusetts, and Rhode Island to the point of beginning.

2. Nothing in this Convention shall be deemed to affect adversely (prejudice) the claims of any Contracting Government in regard to the limits of territorial waters or to the jurisdiction of a coastal state over fisheries.

3. The Convention area shall be divided into five sub-areas, the boundaries of which shall be those defined in the Annex to this Convention, subject to such alterations as may be made in accordance with the provisions of paragraph 2 of Article 6.

Article 2

1. The Contracting Governments shall establish and maintain a Commission for the purposes of this Convention. The Commission shall be known as the International Commission for the Northwest Atlantic Fisheries, hereinafter referred to as "the Commission".

2. Each of the Contracting Governments may appoint not more than three Commissioners and one or more experts or advisers to assist its Commissioner or Commissioners.

3. The Commission shall elect from its members a Chairman and a Vice Chairman, each of whom shall serve for a term of two years and shall be eligible for re-election but not to a succeeding term. The Chairman and Vice Chairman must be Commissioners from different Contracting Governments.

4. The seat of the Commission shall be in North America at a place to be chosen by the Commission.

5. The Commission shall hold a regular annual meeting at its seat or at such place in North America as may be agreed upon by the Commission.

6. Any other meeting of the Commission may be called by the Chairman at such time and place as he may determine, upon the request of the Commissioner of a Contracting Government and subject to the concurrence of the Commissioners of two other Contracting Governments, including the Commissioner of a Government in North America.

7. Each Contracting Government shall have one vote which may be cast by any Commissioner from that Government. Decisions of the Commission shall be taken by a two-thirds majority of the votes of all the Contracting Governments.

8. The Commission shall adopt, and amend as occasion may require, financial regulations and rules and by-laws for the conduct of its meetings and for the exercise of its functions and duties.

Article 3

1. The Commission shall appoint an Executive Secretary according to such procedure and on such terms as it may determine.

2. The staff of the Commission shall be appointed by the Executive Secretary in accordance with such rules and procedures as may be determined and authorized by the Commission.

3. The Executive Secretary shall, subject to the general supervision of the Commission, have full power and authority over the staff and shall perform such other functions as the Commission shall prescribe.

Article 4

1. The Contracting Governments shall establish and maintain a Panel for each of the sub-areas provided for by Article 1, in order to carry out the objectives of this Convention. Each Contracting Government participating in any Panel shall be represented on such Panel by its Commissioner or Commissioners, who may be assisted by experts or advisers. Each Panel shall elect from its members a Chairman who shall serve for a period of two years and shall be eligible for re-election but not to a succeeding term.

2. After this Convention has been in force for two years, but not before that time, Panel representation shall be reviewed annually by the Commission, which shall have the power, subject to consultation with the Panel concerned, to determine representation on each Panel on the basis of current substantial exploitation in the sub-area concerned of fishes of the cod group **(Gadiformes)**, of flat-fishes **(Pleuronectiformes)**, and of rosefish **(genus Sebastes)**, except that each Contracting Government with coastline adjacent to a sub-area shall have the right of representation on the Panel for the sub-area.

3. Each Panel may adopt, and amend as occasion may require, rules of procedure and by-laws for the conduct of its meetings and for the exercise of its functions and duties.

4. Each Government participating in a Panel shall have one vote, which shall be cast by a Commissioner representing that Government. Decisions of the Panel shall be taken by a two-thirds majority of the votes of all the Governments participating in that Panel.

5. Commissioners of Contracting Governments not participating in a particular Panel shall have the right to attend the meetings of such Panel as observers, and may be accompanied by experts and advisers.

6. The Panels shall, in the exercise of their functions and duties, use the services of the Executive Secretary and the staff of the Commission.

Article 5

1. Each Contracting Government may set up an Advisory Committee composed of persons, including fishermen, vessel owners and others, well informed concerning the problems of the fisheries of the Northwest Atlantic Ocean. With the assent of the Contracting Government concerned, a representative or representatives of an Advisory Committee may attend as observers all non-executive meetings of the Commission or of any Panel in which their Government participates.

2. The Commissioners of each Contracting Government may hold public hearings within the territories they represent.

Article 6

1. The Commission shall be responsible in the field of scientific investigation for obtaining and collating the information necessary for maintaining those stocks of fish which support international fisheries in the Convention area and the Commission may, through or in collaboration with agencies of the Contracting Governments or other public or private agencies and organizations or, when necessary, independently:

a) make such investigations as it finds necessary into the abundance, life history and ecology of any species of aquatic life in any part of the Northwest Atlantic Ocean;
b) collect and analyze statistical information relating to the current conditions and trends of the fishery resources of the Northwest Atlantic Ocean;
c) study and appraise information concerning the methods for maintaining and increasing stocks of fish in the Northwest Atlantic Ocean;
d) hold or arrange such hearings as may be useful or essential in connection with the development of complete factual information necessary to carry out the provisions of this Convention;
e) conduct fishing operations in the Convention area at any time for purposes of scientific investigation;
f) publish and otherwise disseminate reports of its findings and statistical, scientific and other information relating to the fisheries of the Northwest Atlantic Ocean as well as such other reports as fall within the scope of this Convention.

2. Upon the unanimous recommendation of each Panel affected, the Commission may alter the boundaries of the sub-areas set out in the Annex. Any such alteration shall forthwith be reported to the Depositary Government which shall inform the Contracting Governments, and the sub-areas defined in the Annex shall be altered accordingly.

3. The Contracting Governments shall furnish to the Commission, at such time and in such form as may be required by the Commission, the statistical information referred to in paragraph 1 (b) of this Article.

Article 7

1. Each Panel established under Article 4 shall be responsible for keeping under review the fisheries of its sub-area and the scientific and other information relating thereto.

2. Each Panel, upon the basis of scientific investigations, may make recommendations to the Commission for joint action by the Contracting Governments on the matters specified in paragraph 1 of Article 8.

3. Each Panel may recommend to the Commission studies and investigations

within the scope of this Convention which are deemed necessary in the development of factual information relating to its particular sub-area.

4. Any Panel may make recommendations to the Commission for the alteration of the boundaries of the sub-areas defined in the Annex.

5. Each Panel shall investigate and report to the Commission upon any matter referred to it by the Commission.

6. A Panel shall not incur any expenditure except in accordance with directions given by the Commission.

Article 8

1. The Commission may, on the recommendations of one or more Panels, and on the basis of scientific investigations, transmit to the Depositary Government proposals, for joint action by the Contracting Governments, designed to keep the stocks of those species of fish which support international fisheries in the Convention area at a level permiting the maximum sustained catch by the application, with respect to such species of fish, of one or more of the following measures:

a) establishing open and closed seasons;
b) closing to fishing such portions of a sub-area as the Panel concerned finds to be a spawning area or to be populated by small or immature fish;
c) establishing size limits for any species;
d) prescribing the fishing gear and appliances the use of which is prohibited;
e) prescribing an over-all catch limit for any species of fish.

2. Each recommendation shall be studied by the Commission and thereafter the Commission shall either

a) transmit the recommendation as a proposal to the Depositary Government with such modifications or suggestions as the Commission may consider desirable, or
b) refer the recommendation back to the Panel with comments for its reconsideration.

3. The Panel may, after reconsidering the recommendation returned to it by the Commission, reaffirm that recommendation, with or without modification.

4. If, after a recommendation is reaffirmed, the Commission is unable to adopt the recommendation as a proposal, it shall send a copy of the recommendation to the Depositary Government with a report of the Commission's decision. The Depositary Government shall transmit copies of the recommendation and of the Commission's report to the Contracting Governments.

5. The Commission may, after consultation with all the Panels, transmit proposals to the Depositary Government within the scope of paragraph 1 of this Article affecting the Convention area as a whole.

6. The Depositary Government shall transmit any proposal received by it to the Contracting Governments for their consideration and may make such suggestions as will facilitate acceptance of the proposal.

7. The Contracting Governments shall notify the Depositary Government of their acceptance of the proposal, and the Depositary Government shall notify the Contracting Governments of each acceptance communicated to it, including the date of receipt thereof.

8. The proposal shall become effective for all Contracting Governments four months after the date on which notifications of acceptance shall have been received by the Depositary Government from all the Contracting Governments participating in the Panel or Panels for the sub-area or sub-areas to which the proposal applies.

9. At any time after the expiration of one year from the date on which a proposal becomes effective, any Panel Government for the sub-area to which the proposal

applies may give to the Depositary Government notice of the termination of its acceptance of the proposal and, if that notice is not withdrawn, the proposal shall cease to be effective for that Panel Government at the end of one year from the date of receipt of the notice by the Depositary Government. At any time after a proposal has ceased to be effective for a Panel Government under this paragraph, the proposal shall cease to be effective for any other Contracting Government upon the date a notice of withdrawal by such Government is received by the Depositary Government. The Depositary Government shall notify all Contracting Governments of every notice under this paragraph immediately upon the receipt thereof.

Article 9

The Commission may invite the attention of any or all Contracting Governments to any matters which relate to the objectives and purposes of this Convention.

Article 10

1. The Commission shall seek to establish and maintain working arrangements with other public international organizations which have related objectives, particularly the Food and Agriculture Organization of the United Nations and the International Council for the Exploration of the Sea, to ensure effective collaboration and coordination with respect to their work and, in the case of the International Council for the Exploration of the Sea, the avoidance of duplication of scientific investigations.

2. The Commission shall consider, at the expiration of two years from the date of entry into force of this Convention, whether or not it should recommend to the Contracting Governments that the Commisssion be brought within the framework of a specialized agency of the United Nations.

Article 11

1. Each Contracting Government shall pay the expenses of the Commissioners, experts and advisers appointed by it.

2. The Commission shall prepare an annual administrative budget of the proposed necessary administrative expenditures of the Commission and an annual special projects budget of proposed expenditures on special studies and investigations to be undertaken by or on behalf of the Commission pursuant to Article VI or by or on behalf of any Panel pursuant to Article VII.

3. The Commission shall calculate the payments due from each Contracting Government under the annual administrative budget according to the following formula:

a) from the administrative budget there shall be deducted a sum of 500 United States dollars for each Contracting Government;

b) the remainder shall be divided into such number of equal shares as corresponds to the total number of Panel memberships;

c) the payment due from any Contracting Government shall be the equivalent of 500 United States dollars plus the number of shares equal to the number of Panels in which that Government participates.

4. The Commission shall notify each Contracting Government the sum due from that Government as calculated under paragraph 3 of this Article and as soon as possible thereafter each Contracting Government shall pay to the Commission the sum so notified.

5. The annual special projects budget shall be allocated to the Contracting Governments according to a scale to be determined by agreement among the Contracting Governments, and the sums so allocated to any Contracting Government shall be paid to the Commission by that Government.

6. Contributions shall be payable in the currency of the country in which the seat of the Commission is located, except that the Commission may accept payment in the currencies in which it may be anticipated that expenditures of the Commission will be made from time to time, up to an amount established each year by the Commission in connection with the preparation of the annual budgets.

7. At its first meeting the Commission shall approve an administrative budget for the balance of the first financial year in which the Commission functions and shall transmit to the Contracting Governments copies of that budget together with notices of their respective allocations.

8. In subsequent financial years, the Commission shall submit to each Contracting Government drafts of the annual budgets together with a schedule of allocations, not less than six weeks before the annual meeting of the Commission at which the budgets are to be considered.

Article 12

The Contracting Governments agree to take such action as may be necessary to make effective the provisions of this Convention and to implement any proposals which become effective under paragraph 8 of Article 8. Each Contracting Government shall transmit to the Commission a statement of the action taken by it for these purposes.

Article 13

The Contracting Governments agree to invite the attention of any Government not a party to this Convention to any matter relating to the fishing activities in the Convention area of the nationals or vessels of that Government which appear to affect adversely the operations of the Commission or the carrying out of the objectives of this Convention.

Article 14

The Annex, as attached to this Convention and as modified from time to time, forms an integral part of this Convention.

Article 15

1. This Convention shall be ratified by the signatory Governments and the instruments of ratification shall be deposited with the Government of the United States of America, referred to in this Convention as the "Depositary Government".

2. This Convention shall enter into force upon the deposit of instruments of ratification by four signatory Governments, and shall enter into force with respect to each Government which subsequently ratifies on the date of the deposit of its instrument of ratification.

3. Any Government which has not signed this Convention may adhere thereto by a notification in writing to the Depositary Government. Adherences received by the Depositary Government prior to the date of entry into force of this Convention shall become effective on the date this Convention enters into force. Adherences received by the Depositary Government after the date of entry into force of this Convention shall become effective on the date of receipt by the Depositary Government.

4. The Depositary Government shall inform all signatory Governments and all adhering Governments of all ratifications deposited and adherences received.

5. The Depositary Government shall inform all Governments concerned of the date this Convention enters into force.

Article 16

1. At any time after the expiration of ten years from the date of entry into force of this Convention, any Contracting Government may withdraw from the Convention on December thirty-first of any year by giving notice on or before the preceding June thirtieth to the Depositary Government which shall communicate copies of such notice to the other Contracting Governments.

2. Any other Contracting Government may thereupon withdraw from this Convention on the same December thirty-first by giving notice to the Depositary Government within one month of the receipt of a copy of a notice of withdrawal given pursuant to paragraph 1 of this Article.

Article 17

1. The original of this Convention shall be deposited with the Government of the United States of America, which Government shall communicate certified copies thereof to all the signatory Governments and all the adhering Governments.

2. The Depositary Government shall register this Convention with the Secretariat of the United Nations.

3. This Convention shall bear the date on which it is opened for signature and shall remain open for signature for a period of fourteen days thereafter.

ANNEX

1. The sub-areas provided for by Article 1 of this Convention shall be as follows:

Sub-area 1 — That portion of the Convention area which lies to the north and east of a rhumb line from a point in 75°00′ north latitude and 73°30′ west longitude to a point in 69°00′ north latitude and 59°00′ west longitude; east of 59°00′ west longitude; and to the north and east of a rhumb line from a point in 61°00′ north latitude and 59°00′ west longitude to a point in 52°15′ north latitude and 42°00′ west longitude.

Sub-area 2 — That portion of the Convention area lying to the south and west of sub-area 1 defined above and to the north of the parallel of 52°15′ north latitude.

Sub-area 3 — That portion of the Convention area lying south of the parallel of 52°15′ north latitude; and to the east of a line extending due north from Cape Bauld on the north coast of Newfoundland to 52°15′ north latitude; to the north of the parallel of 39°00′ north latitude; and to the east and north of a rhumb line extending in a northwesterly direction which passes through a point in 43°30′ north latitude, 55°00′ west longitude, in the direction of a point in 47°50′ north latitude, 60°00′ west longitude, until it intersects a straight line connecting Cape Ray, on the coast of Newfoundland, with Cape North on Cape Breton Island; thence in a northeasterly direction along said line to Cape Ray.

Sub-area 4 — That portion of the Convention area lying to the west of sub-area 3 defined above, and to the east of a line described as follows: beginning at the terminus of the international boundary between the United States of America and Canada in Grand Manan Channel, at a point in 44°46′35.34″ north latitude, 66°54′11.23″ west longitude; thence due south to the parallel of 43°50′ north latitude; thence due west to the meridian of 67°40′ west longitude; thence due south to the parallel of 42°20′ north latitude; thence due east to a point in 66°00′ west longitude; thence along a rhumb line in a southeasterly direction to a point in 42°00′ north latitude, 65°40′ west longitude; thence due south to the parallel of 39°00′ north latitude.

Sub-area 5 — That portion of the Convention area lying west of the western boundary of sub-area 4 defined above.

2. For a period of two years from the date of entry into force of this Convention, Panel representation for each sub-area shall be as follows:

a) **Sub-area 1** — Denmark, France, Italy, Norway, Portugal, Spain, United Kingdom;
b) **Sub-area 2** — Denmark, France, Italy, Newfoundland;
c) **Sub-area 3** — Canada, Denmark, France, Italy, Newfoundland, Portugal, Spain, United Kingdom;
d) **Sub-area 4** — Canada, France, Italy, Newfoundland, Portugal, Spain, United States;
e) **Sub-area 5** — Canada, United States;

it being understood that during the period between the signing of this Convention and the date of its entry into force, any signatory or adhering Government may, by notification to the Depositary Government, withdraw from the list of members of a Panel for any sub-area or be added to the list of members of the Panel for any sub-area on which it is not named. The Depositary Government shall inform all the other Governments concerned of all such notifications received and the memberships of the Panels shall be altered accordingly.

Hinn 9. febrúar 1950 var utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna afhent staðfestingarskrá, undirrituð af forseta Íslands, varðandi samning þennan, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 26, dags. 9. marz 1950. Gekk samningurinn í gildi 3. júlí 1950.
Varðandi viðbótarsamning, sjá næsta samning, nr. 74.

Nr. 74. *Washington, 25. júní 1956.*

Bókun við alþjóðasamning um fiskveiðar í norð-vestur hluta Atlantshafs, sem var undirritaður í Washington 8. febrúar 1949.

Protocol to the International Convention for the Northwest Atlantic Fisheries signed at Washington under date of February 8, 1949.

Article 1

Paragraph 5 of Article 2 of the 1949 Convention is amended to read as follows:

"5. The Commission shall hold a regular annual meeting at its seat or at such other place in North America or elsewhere as may be agreed upon by the Commission."

Article 2

1. This Protocol shall be open for signature and ratification or for adherence on behalf of any Government party to the 1949 Convention.

2. This Protocol shall enter into force on the date upon which instruments of ratification have been deposited with, or written notifications of adherence have been received by, the Government of the United States of America, on behalf of all the Governments parties to the 1949 Convention.

3. The Government of the United States of America shall inform all Governments signatory or adhering to the 1949 Convention of all ratifications deposited and adherences received and of the date this Protocol enters into force.

Article 3

1. The original of this Protocol shall be deposited with the Government of the United States of America, which Government shall communicate certified copies thereof to all the Governments signatory or adhering to the 1949 Convention.

2. This Protocol shall bear the date on which it is opened for signature and shall remain open for signature for a period of fourteen days thereatfer, following which period it shall be open for adherence.

Hinn 23. nóvember 1956 var utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna afhent staðfestingarskrá, undirrituð af forseta Íslands, að viðbótarbókun þeirra, sem birt er að ofan, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 87, dags. 6. desember 1956.
Gekk hún í gildi 23. nóvember 1956.

Nr. 75. *Washington, 4. apríl 1949.*

Norður-Atlantshafssamningur.

North-Atlantic Treaty.

Inngangsorð.

Aðilar samnings þessa lýsa yfir af nýju tryggð sinni við markmið og meginreglur sáttmála Sameinuðu þjóðanna og ósk sinni um að lifa í friði við allar þjóðir og allar ríkisstjórnir.

Þeir eru staðráðnir í því að varðveita frelsi þjóða sinna, sameiginlega arfleifð þeirra og menningu, er hvíla á meginreglum lýðræðis, einstaklingsfrelsi og lögum og rétti.

Þeir leitast við að efla jafnvægi og velmegun á Norður-Atlantshafssvæðinu.

Þeir hafa ákveðið að taka höndum saman um sameiginlegar varnir og varðveizlu friðar og öryggis.

Þeir hafa því orðið ásáttir um Norður-Atlantshafssamning þennan.

1. gr.

Aðilar takast á hendur, svo sem segir í sáttmála hinna Sameinuðu þjóða, að leysa hvers konar milliríkja deilumál, sem þeir kunna að lenda í, á friðsamlegan hátt, þannig að alþjóðafriði, öryggi og réttlæti sé eigi stofnað í hættu, og að beita ekki hótunum né valdi í milliríkjaskiptum á nokkurn þann hátt, sem ósamrýmanlegur er markmiðum Sameinuðu þjóðanna.

Preamble.

The Parties to this Treaty reaffirm their faith in the purposes and principles of the Charter of the United Nations and their desire to live in peace with all peoples and all governments.

They are determined to safeguard the freedom, common heritage and civilization of their peoples, founded on the principles of democracy, individual liberty and the rule of law.

They seek to promote stability and well-being in the North Atlantic area.

They are resolved to unite their efforts for collective defense and for the preservation of peace and security.

They therefore agree to this North Atlantic Treaty:

Article 1

The Parties undertake, as set forth in the Charter of the United Nations, to settle any international disputes in which they may be involved by peaceful means in such a manner that international peace and security, and justice, are not endangered, and to refrain in their international relations from the threat or use of force in any manner inconsistent with the purposes of the United Nations.

2. gr.

Aðilar munu stuðla að frekari þróun friðsamlegra og vinsamlegra milliríkjaviðskipta, með því að styrkja frjálsar þjóðfélagsstofnanir sínar, með því að koma á auknum skilningi á meginreglum þeim, sem þær stofnanir eru reistar á, og með því að auka möguleika jafnvægis og velmegunar. Þeir munu gera sér far um að komast hjá árekstrum í efnahagslegum milliríkjaviðskiptum sínum og hvetja til efnahagssamvinnu sín á milli, hvort heldur er við einstaka samningsaðila eða alla.

3. gr.

Í því skyni að ná betur markmiðum samnings þessa, munu aðilar hver um sig og í sameiningu, með stöðugum og virkum eigin átökum og gagnkvæmri aðstoð, varðveita og efla möguleika hvers um sig og allra í senn til þess að standast vopnaða árás.

4. gr.

Aðilar munu hafa samráð sín á milli, hvenær sem einhver þeirra telur friðhelgi landssvæðis einhvers aðila, pólitísku sjálfstæði eða öryggi ógnað.

5. gr.

Aðilar eru sammála um, að vopnuð árás á einn þeirra eða fleiri í Evrópu eða Norður-Ameríku skuli talin árás á þá alla; fyrir því eru þeir sammála um, ef slík vopnuð árás verður gerð, að þá muni hver þeirra í samræmi við rétt þann til eigin varnar og sameiginlegrar, sem viðurkenndur er í 51. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna, aðstoða aðila þann eða þá, sem á er ráðizt, með því að gera þegar í stað hver um sig og ásamt hinum aðilunum þær ráðstafanir, sem hann telur nauðsynlegar, og er þar með talin beiting vopnavalds, til þess að koma aftur á og varðveita öryggi Norður-Atlantshafssvæðisins.

Tilkynna skal Öryggisráðinu tafarlaust allar þvílíkar vopnaðar árásir og allar ráðstafanir, sem gerðar eru vegna þeirra. Hætta skal slíkum ráðstöfunum, þegar Öryggisráðið hefur gert þær ráð-

Article 2

The Parties will contribute toward the further development of peaceful and friendly international relations by strengthening their free institutions, by bringing about a better understanding of the principles upon which these institutions are founded, and by promoting conditions of stability and well-being. They will seek to eliminate conflict in their international economic policies and will encourage economic collaboration between any or all of them.

Article 3

In order more effectively to achieve the objectives of this treaty, the Parties, separately and jointly by means of continuous and effective self-help and mutual aid, will maintain and develop their individual and collective capacity to resist armed attack.

Article 4

The Parties will consult together whenever, in the opinion of any of them, the territorial integrity, political independence or security of any of the Parties is threatened.

Article 5

The Parties agree that an armed attack against one or more of them in Europe or North America shall be considered an attack against them all; and consequently they agree that, if such an armed attack occurs, each of them, in exercise of the right of individual or collective self-defense recognized by Article 51 of the Charter of the United Nations, will assist the Party or Parties so attacked by taking forthwith, individually and in concert with the other Parties, such action as it deems necessary, including the use of armed force, to restore and maintain the security of the North Atlantic area.

Any such armed attack and all measures taken as a result thereof shall immediately be reported to the Security Council. Such measures shall be terminated when the Security Council has

stafanir, sem nauðsynlegar eru til þess að koma á aftur og varðveita alþjóðafrið og öryggi.

6. gr.

Ákvæði 5. gr. um vopnaða árás á einn eða fleiri samningsaðila skulu taka til vopnaðrar árásar á lönd hvaða aðila sem vera skal í Evrópu eða Norður-Ameríku, á hin frönsku héruð í Algier, á hernámslið hvers aðila sem vera skal í Evrópu, á eyjar undir lögsögu hvers aðila sem vera skal í Norður-Atlantshafi norðan hvarfbaugs krabbans, eða á skip eða loftför hvers aðila sem vera skal á þessu svæði.

7. gr.

Samingur þessi breytir engu um réttindi og skyldur þeirra aðila, sem eru meðlimir Sameinuðu þjóðanna, samkvæmt sáttmála þeirra né frumskyldu Öryggisráðsins til varðveizlu alþjóðafriðar og öryggis, og má á engan hátt túlka hann á þann veg.

8. gr.

Hver aðili um sig lýsir yfir því, að engar milliríkjaskuldbindingar, sem nú eru í gildi milli þess aðila og nokkurs annars aðila samnings þessa eða nokkurs þriðja ríkis, brjóti í bága við ákvæði samnings þessa, og lofar að gerast ekki aðili að nokkurri milliríkjaskuldbindingu, sem brjóta mundi í bága við samning þennan.

9. gr.

Með samningi þessum setja aðilar á stofn ráð, og skal hver þeirra eiga þar sæti til þess að athuga mál, sem varða framkvæmd samnings þessa. Haga skal svo skipun ráðsins, að það geti komið til funda tafarlaust hvenær sem er. Ráðið skal setja á stofn þær undirnefndir, sem nauðsynlegar kunna að þykja; fyrst og fremst skal það stofnsetja þegar í stað varnarnefnd, er geri tillögur um ráðstafanir til framkvæmdar 3. og 5. grein.

taken the measures necessary to restore and maintain international peace and security.

Article 6

For the purpose of Article 5 an armed attack on one or more of the Parties is deemed to include an armed attack on the territory of any of the Parties in Europe or North America, on the Algerian departments of France, on the occupation forces of any Parties in Europe, on the islands under the jurisdiction of any Party in the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer or on the vessels or aircraft in this area of any of the Parties.

Article 7

This Treaty does not affect, and shall not be interpreted as affecting, in any way the rights and obligations under the Charter of the Parties which are members of the United Nations or the primary responsibility of the Security Council for the maintenance of international peace and security.

Article 8

Each Party declares that none of the international engagements now in force between it and any other of the Parties or any third state is in conflict with the provisions of this Treaty, and undertakes not to enter into any international engagement in conflict with this Treaty.

Article 9

The Parties hereby establish a Council, on which each of them shall be represented, to consider matters concerning the implementation of this Treaty. The Council shall be so organized as to be able to meet promptly at any time. The Council shall set up such subsidiary bodies as may be necessary; in particular it shall establish immediately a defense committee which shall recommend measures for the implementation of Articles 3 and 5.

10. gr.

Aðilar geta, ef þeir eru allir sammála um það, boðið hverju öðru Evrópuríki, sem vera skal og aðstöðu hefur til að vinna að framgangi meginreglna samnings þessa og stuðla að öryggi Norður-Atlantshafssvæðisins, að gerast aðili að honum. Ríki, sem boðin er þátttaka, getur orðið aðili að samningnum með því að afhenda ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku staðfestingarskjal sitt. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku mun tilkynna hverjum aðila um afhendingu hvers slíks staðfestingarskjals.

Article 10

The Parties may, by unanimous agreement, invite any other European state in a position to further the principles of this Treaty and to contribute to the security of the North Atlantic area to accede to this Treaty. Any state so invited may become a Party to the Treaty by depositing its instrument of accession with the Government of the United States of America. The Government of the United States of America will inform each of the Parties of the deposit of each such instrument of accession.

11. gr.

Samning þennan skal fullgilda, og skulu ákvæði hans framkvæmd af aðilum í samræmi við stjórnlagaákvæði hvers um sig. Fullgildingarskjölin skulu afhent ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku svo fljótt sem unnt er, en hún tilkynnir síðan öllum öðrum ríkjum, sem undirritað hafa, um afhendingu hvers skjals. Samningurinn skal ganga í gildi milli þeirra ríkja, sem hafa fullgilt hann, jafnskjótt sem fullgildingarskjöl meiri hluta þeirra ríkja, sem undirritað hafa, þ. á m. Bandaríkjanna, Belgíu, Bretlands, Frakklands, Hollands, Kanada og Luxemborgar, hafa verið afhent, og að því er önnur ríki varðar, skal hann ganga í gildi þann dag, sem fullgildingarskjöl þeirra eru afhent.

Article 11

This Treaty shall be ratified and its provisions carried out by the Parties in accordance with their respective constitutional processes. The instruments of ratification shall be deposited as soon as possible with the Government of the United States of America which will notify all the other signatories of each deposit. The Treaty shall enter into force between the states which have ratified it as soon as the ratifications of the majority of the signatories including the ratifications of Belgium, Canada, France, Luxembourg, the Netherlands, the United Kingdom and the United States have been deposited and shall come into effect with respect to other states on the date of the deposit of their ratifications.

12. gr.

Þegar tíu ár eru liðin frá gildistöku samnings þessa, eða hvenær sem er eftir það, skulu aðilar ráðgast um endurskoðun hans, ef einhver þeirra óskar þess. Skal þá höfð hliðsjón af þeim atriðum, sem þá hafa áhrif á frið og öryggi á Norður-Atlantshafssvæðinu, þ. á m. framvindu almennra samninga og svæðissamninga samkvæmt sáttmála hinna Sameinuðu þjóða til varðveizlu alþjóðafriðar og öryggis.

Article 12

After the Treaty has been in force for ten years or at any time thereafter the Parties shall, if any of them so requests, consult together for the purpose of reviewing the Treaty, having regard for the factors then affecting peace and security in the North Atlantic area, including the development of universal as well as regional arrangements under the Charter of the United Nations for the maintenance of international peace and security.

13. gr.

Þegar tuttugu ár eru liðin frá gildistöku samnings þessa, getur hver aðili sagt

Article 13

After the Treaty has been in force for twenty years, any Party may cease to be

honum upp með eins árs fyrirvara, talið frá afhendingu tilkynningar þess efnis til ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku, en hún skýrir ríkisstjórnum annarra aðila frá afhendingu slíkra tilkynninga.

14. gr.

Samningur þessi er gerður á ensku og frönsku, og skulu báðir textar jafngildir. Skulu þeir varðveittir í skjalasafni ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku. Skal hún senda staðfest eftirrit af samningnum til ríkisstjórna annarra ríkja, er undirritað hafa.

a Party one year after its notice of denunciation has been given to the Government of the United States of America, which will inform the Governments of the other Parties of the deposit of each notice of denunciation.

Article 14

This Treay, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof will be transmitted by that Government to the Governments of the other signatories.

Alþingi samþykkti hinn 30. marz 1949 þingsályktun, þar sem ríkisstjórninni er falið að gerast stofnaðili fyrir Íslands hönd að þessum samningi, og forseti Íslands staðfesti samninginn hinn 22. júlí 1949.

Staðfestingarskrá Íslands var skrásett í utanríkisráðuneyti Bandaríkja Ameríku hinn 1. ágúst 1949, og hinn 24. s. m. gekk Norður-Atlantshafssamningurinn í gildi.

Samningurinn var birtur með auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 96, dags. 11. október 1949.

Nr. 76. *London, 22. október 1951.*

Bókun við Norður-Atlantshafssamninginn varðandi þátttöku Grikklands og Tyrklands.

Protocol to the North-Atlantic Treaty on the Accession of Greece and Turkey.

Aðilar Norður-Atlantshafssamningsins, sem undirritaður var í Washington hinn 4. apríl 1949,

hafa fullvissað sig um, að öryggi á Norður-Atlantshafssvæðinu mundi aukast við það, að konungsríkið Grikkland og lýðveldið Tyrkland gerist aðilar að samningnum

og hafa því orðið ásáttir um það, sem hér fer á eftir:

1. gr.

Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku skal við gildistöku viðbótarsamnings þessa bjóða, fyrir hönd allra samningsaðila, ríkisstjórnum konungsríkisins Grikklands og lýðveldisins Tyrklands að gerast aðilar að Norður-Atlantshafssamn-

The Parties to the North Atlantic Treaty, signed at Washington on 4th April, 1949,

Being satisfied that the security of the North Atlantic area will be enhanced by the accession of the Kingdom of Greece and the Republic of Turkey to that Treaty,

Agree as follows:

Article 1

Upon the entry into force of this Protocol, the Government of the United States of America shall, on behalf of all the Parties, communicate to the Government of the Kingdom of Greece and the Government of the Republic of Turkey

ingnum með þeim breytingum, sem á honum kunna að verða gerðar með 2. gr. viðbótarsamnings þessa. Konungsríkið Grikkland og lýðveldið Tyrkland verða hvort um sig aðili þann dag, er það afhendir ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku staðfestingarskjal sitt samkvæmt 10. gr. samningsins.

2. gr.

Nú gerist lýðveldið Tyrkland aðili að Norður-Atlantshafssamningnum, og skal þá 6. gr. samningsins frá þeim degi að telja, er ríkisstjórn lýðveldisins Tyrklands afhendir ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku staðfestingarskjal sitt, hljóða þannig:

„Ákvæði 5. gr. um vopnaða árás á einn eða fleiri samningsaðila skulu taka til vopnaðrar árásar,

i) á lönd hvaða aðila sem vera skal í Evrópu eða Norður-Ameríku, á hin frönsku héruð í Algier, á Tyrkland eða eyjar undir lögsögu hvers aðila sem vera skal í Norður-Atlantshafi norðan hvarfbaugs krabbans,

ii) á lið, skip eða loftför hvers aðila sem vera skal á eða yfir þessum yfirráðasvæðum eða öðru svæði í Evrópu, þar sem hernámslið einhvers aðilans hafði setu, þegar samningurinn gekk í gildi, eða Miðjarðarhafinu eða Norður-Atlantshafinu norðan hvarfbaugs krabbans."

3. gr.

Viðbótarsamningur þessi skal ganga í gildi, er allir aðilar Norður-Atlantshafssamningsins hafa tilkynnt ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku um samþykki sitt á honum. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku skal skýra öllum aðilum Norður-Atlantshafssamningsins frá því, hvenær henni berst hver einstök slík tilan invitation to accede to the North Atlantic Treaty, as it may be modified by Article 2 of the present Protocol. Thereafter the Kingdom of Greece and the Republic of Turkey shall each become a Party on the date when it deposits its instrument of accession with the Government of the United States of America in accordance with Article 10 of the Treaty.

Article 2

If the Republic of Turkey becomes a Party to the North Atlantic Treaty, Article 6 of the Treaty shall, as from the date of the deposit by the Government of the Republic of Turkey of its instrument of accession with the Government of the United States of America, be modified to read as follows:—

"For the purpose of Article 5, an armed attack on one or more of the Parties is deemed to include an armed attack—

i) on the territory of any of the Parties in Europe or North America, on the Algerian Departments of France, on the territory of Turkey or on the islands under the jurisdiction of any of the Parties in the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer;

ii) on the forces, vessels or aircraft of any of the Parties, when in or over these territories or any other area in Europe in which occupation forces of any of the Parties were stationed on the date when the Treaty entered into force or the Mediterranean Sea or the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer."

Article 3

The present Protocol shall enter into force when each of the Parties to the North Atlantic Treaty has notified the Government of the United States of America of its acceptance thereof. The Government of the United States of America shall inform all the Parties to the North Atlantic Treaty of the date

kynning, svo og frá því, hvenær viðbótarsamningur þessi tekur gildi.

4. gr.

Viðbótarsamning þennan, sem gerður er á ensku og frönsku þannig, að báðir textar eru jafngildir, skal varðveita í skjalasafni ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku. Sú ríkisstjórn skal senda öllum ríkisstjórnum aðila Norður-Atlantshafssamningsins staðfest eftirrit af viðbótarsamningnum.

of the receipt of each such notification and of the date of the entry into force of the present Protocol.

Article 4

The present Protocol, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof shall be transmitted by that Government to the Governments of all the Parties to the North Atlantic Treaty.

Hinn 29. janúar 1952 var utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna afhent tilkynning um aðild Íslands að ofangreindri bókun.

Bókunin var birt sem fylgiskjal við auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 38, dags. 8. feb. 1952, og gekk í gildi 15. febrúar 1952.

Nr. 77. *París, 23. október 1954.*

Bókun við Norður-Atlantshafssamninginn um aðild Sambandslýðveldisins Þýzkalands.

Protocol to the North-Atlantic Treaty on the Accession of the Federal Republic of Germany.

Aðilar Norður-Atlantshafssamningsins, sem undirritaður var í Washington hinn 4. apríl 1949,

hafa fullvissað sig um, að öryggi á Norður-Atlantshafssvæðinu mundi aukast við það, að Sambandslýðveldið Þýzkaland gerist aðili að samningnum;

þeir skírskota til þess, að Sambandslýðveldið Þýzkaland hafi, með yfirlýsingu 3. október 1954, gengist undir skuldbindingu 2. greinar stofnskrár Sameinuðu þjóðanna og muni með aðild sinni að Norður-Atlantshafssamningnum skuldbinda sig til að forðast sérhvert athæfi, sem ósamrýmanlegt sé varnaranda samningsins;

enn fremur skírskota aðilar samningsins til þess, að ríkisstjórnir þær, sem aðilar eru að samningnum, eru sammála yfirlýsingu ríkisstjórna Bandaríkja

The Parties to the North Atlantic Treaty signed at Washington on April 4, 1949,

Being satisfied that the security of the North Atlantic area will be enhanced by the accession of the Federal Republic of Germany to that Treaty, and

Having noted that the Federal Republic of Germany have, by a declaration dated October 3, 1954, accepted the obligations set forth in Article 2 of the Charter of the United Nations and has undertaken upon accession to the North Atlantic Treaty to refrain from any action inconsistent with the strictly defensive character of that Treaty, and

Having further noted that all member governments have associated themselves with the declaration also made on October 3, 1954, by the Governments of the

Ameríku, Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands og franska lýðveldisins, einnig frá 3. október 1954, í sambandi við áðurnefnda yfirlýsingu Sambandslýðveldisins Þýzkalands

og hafa því orðið ásáttir um það, sem hér fer á eftir:

1. gr.

Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku skal við gildistöku viðbótarsamnings þessa bjóða, fyrir hönd allra samningsaðila, ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýzkalands að gerast aðili að Norður-Atlantshafssamningnum. Sambandslýðveldið Þýzkaland verður síðan aðili samningsins þann dag, er það afhendir ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku staðfestingarskjal sitt samkvæmt 10. gr. samningsins.

2. gr.

Viðbótarsamningur þessi skal ganga í gildi: (a) er allir aðilar Norður-Atlantshafssamningsins hafa tilkynnt ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku um samþykki sitt á honum; (b) er öll fullgildingarskjöl að viðbótarsamningnum um breytingar og fyllri túlkun á Brüssel samningnum hafa verið afhent ríkisstjórn Belgíu; (c) er öll fullgildingar- eða staðfestingarskjöl samningsins um dvöl erlends herliðs í Sambandslýðveldinu Þýzkalandi hafa verið afhent ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýzkalands. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku skal skýra öllum aðilum Norður-Atlantshafssamningsins frá því, hvenær henni berst hver einstök aðildartilkynning að viðbótarsamningi þessum, og frá því, hvenær viðbótarsamningur þessi öðlast gildi.

3. gr.

Viðbótarsamning þennan, sem gerður er á ensku og frönsku þannig, að báðir textar eru jafngildir, skal varðveita í skjalasafni ríkisstjórnar Bandaríkja

United States of America, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the French Republic in connexion with the aforesaid declaration of the Federal Republic of Germany,

Agree as follows:—

Article 1

Upon the entry into force of the present Protocol, the Government of the United States of America shall on behalf of all the Parties communicate to the Government of the Federal Republic of Germany an invitation to accede to the North Atlantic Treaty. Thereafter the Federal Republic of Germany shall become a Party to that Treaty on the date when it deposits its instrument of accession with the Government of the United States of America in accordance with Article 10 of the Treaty.

Article 2

The present Protocol shall enter into force, when (a) each of the Parties to the North Atlantic Treaty has notified to the Government of the United States of America its acceptance thereof, (b) all instruments of ratification of the Protocol modifying and completing the Brussels Treaty have been deposited with the Belgian Government and (c) all instruments of ratification or approval of the Convention on the Presence of Foreign Forces in the Federal Republic of Germany have been deposited with the Government of the Federal Republic of Germany. The Government of the United States of America shall inform the other Parties to the North Atlantic Treaty of the date of the receipt of each notification of acceptance of the present Protocol and of the date of the entry into force of the present Protocol.

Article 3

The present Protocol, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the United

Ameríku. Sú ríkisstjórn skal senda öllum ríkisstjórnum aðildarríkja Norður-Atlantshafssamningsins staðfest eftirrit af viðbótarsamningnum.

States of America. Duly certified copies thereof shall be transmitted by that Government to the Governments of the other Parties to the North Atlantic Treaty.

Hinn 16. marz 1955 var utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna afhent tilkynning um, að Ísland hafi staðfest ofangreinda viðbótarbókun við Norður-Atlantshafssamninginn, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 58, dags. 16. maí 1955.

Gekk bókunin í gildi 5. maí 1955, en 6. maí gerðist Þýzkaland aðili að Norður-Atlantshafssamningnum.

Nr. 78. *Ottawa, 20. september 1951.*

Samkomulag varðandi réttarstöðu Norður-Atlantshafsbandalagsins, fulltrúa hjá því og starfslið þess.

Agreement on the Status of the North-Atlantic Treaty Organization, National Representatives and International Staff.

Part I.—General

Article 1

In the present Agreement,

a) "the Organisation" means the North Atlantic Treaty Organisation consisting of the Council and its subsidiary bodies;
b) "the Council" means the Council established under Article 9 of the North Atlantic Treaty and the Council Deputies;
c) "subsidiary bodies" means any organ, committee or service established by the Council or under its authority, except those to which, in accordance with Article 2, this Agreement does not apply;
d) "Chairman of the Council Deputies" includes, in his absence, the Vice-Chairman acting for him.

Article 2

The present Agreement shall not apply to any military headquarters established in pursuance of the North Atlantic Treaty nor, unless the Council decides otherwise, to any other military bodies.

Article 3

The Organisation and Member States shall co-operate at all times to facilitate the proper administration of justice, secure the observance of police regulations and prevent the occurrence of any abuse in connexion with the immunities and privileges set out in the present Agreement. If any Member State considers that there has been an abuse of any immunity or privilege conferred by this Agreement, consultations shall be held between that State and the Organisation, or between the States concerned, to determine whether any such abuse has occurred, and, if so, to attempt to ensure that no repetition occurs. Notwithstanding the foregoing or any other provisions of this Agreement, a Member State which considers that any person has abused his privilege of residence or any other privilege or immunity granted to him under this Agreement may require him to leave its territory.

Part II.—The Organisation

Article 4

The Organisation shall possess juridical personality; it shall have the capacity to conclude contracts, to acquire and dispose of movable and immovable property and to institute legal proceedings.

Article 5

The Organisation, its property and assets, wheresoever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except in so far as in any particular case the Chairman of the Council Deputies, acting on behalf of the Organisation, may expressly authorise the waiver of this immunity. It is, however, understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution or detention of property.

Article 6

The premises of the Organisation shall be inviolable. Its property and assets, wheresoever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of interference.

Article 7

The archives of the Organisation and all documents belonging to it or held by it shall be inviolable, wherever located.

Article 8

1. Without being restricted by financial controls, regulations or moratoria of any kind,

a) the Organisation may hold currency of any kind and operate accounts in any currency;

b) the Organisation may freely transfer its funds from one country to another or within any country and convert any currency held by it into any other currency at the most favourable official rate of exchange for a sale or purchase as the case may be.

2. In exercising its rights under paragraph 1 above, the Organisation shall pay due regard to any representations made by any Member State and shall give effect to such representations in so far as it is practicable to do so.

Article 9

The Organisation, its assets, income and other property shall be exempt:

a) from all direct taxes; the Organisation will not, however, claim exemption from rates, taxes or dues which are no more than charges for public utility services;

b) from all customs duties and quantitative restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the Organisation for its official use; articles imported under such exemption shall not be disposed of, by way either of sale or gift, in the country into which they are imported except under conditions approved by the Government of that country;

c) from all customs duties and quantitative restrictions on imports and exports in respect of its publications.

Article 10

While the Organisation will not as a general rule claim exemption from excise duties and from taxes on the sale of movable and immovable property which form part of the price to be paid, nevertheless, when the Organisation is making important

purchases for official use of property on which such duties and taxes have been charged or are chargeable. Member States will whenever possible make the appropriate administrative arrangements for the remission or return of the amount of duty or tax.

Article 11

1. No censorship shall be applied to the official correspondence and other official communications of the Organisation.

2. The Organisation shall have the right to use codes and to despatch and receive correspondence by courier or in sealed bags, which shall have the same immunities and privileges as diplomatic couriers and bags.

3. Nothing in this Article shall be construed to preclude the adoption of appropriate security precautions to be determined by agreement between a Member State and the Council acting on behalf of the Organisation.

Part III.—Representatives of Member States

Article 12

Every person designated by a Member State as its principal permanent representative to the Organisation in the territory of another Member State, and such members of his official staff resident in that territory as may be agreed between the State which has designated them and the Organisation and between the Organisation and the State in which they will be resident, shall enjoy the immunities and privileges accorded to diplomatic representatives and their official staff of comparable rank.

Article 13

1. Any representative of a Member State to the Council or any of its subsidiary bodies who is not covered by Article 12 shall, while present in the territory of another Member State for the discharge of his duties, enjoy the following privileges and immunities:

a) the same immunity from personal arrest or detention as that accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
b) in respect of words spoken or written and of acts done by him in his official capacity, immunity from legal process;
c) inviolability for all papers and documents;
d) the right to use codes and to receive and send papers or correspondence by courier or in sealed bags;
e) the same exception in respect of himself and his spouse from immigration restrictions, aliens registration and national service obligations as that accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
f) the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
g) the same immunities and facilities in respect of his personal baggage as are accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
h) the right to import free of duty his furniture and effects at the time of first arrival to take up his post in the country in question, and, on the termination of his functions in that country, to re-export such furniture and effects free of duty, subject in either case to such conditions as the Government of the country in which the right is being exercised may deem necessary;
i) the right to import temporarily free of duty his private motor vehicle for his own personal use and subsequently to re-export such vehicle free of duty,

subject in either case to such conditions as the Government of the country concerned may deem necessary.

2. Where the legal incidence of any form of taxation depends upon residence, a period during which a representative to whom this Article applies is present in the territory of another Member State for the discharge of his duties shall not be considered as a period of residence. In particular, he shall be exempt from taxation on his official salary and emoluments during such periods of duty.

3. In this Article "representative" shall be deemed to include all representatives, advisers and technical experts of delegations. Each Member State shall communicate to the other Member States concerned, if they so request, the names of its representatives to whom this Article applies and the probable duration of their stay in the territories of such other Member States.

Article 14

Official clerical staff accompanying a representative of a Member State who are not covered by Articles 12 or 13 shall, while present in the territory of another Member State for the discharge of their duties, be accorded the privileges and immunities set out in paragraph 1 (b), (c), (e), (f), (h) and (i) and paragraph 2 of Article 13.

Article 15

Privileges and immunities are accorded to the representatives of Member States and their staffs not for the personal benefit of the individuals themselves, but in order to safeguard the independent exercise of their functions in connection with the North Atlantic Treaty. Consequently, a Member State not only has the right, but is under a duty to waive the immunity of its representatives and members of their staffs in any case where, in its opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the purposes for which the immunity is accorded.

Article 16

The provisions of Articles 12 to 14 above shall not require any State to grant any of the privileges or immunities referred to therein to any person who is its national or to any person as its representative or as a member of the staff of such representative.

Part IV.—International Staff and Experts on Missions for the Organisation

Article 17

The categories of officials of the Organisation to which Articles 18 to 20 apply shall be agreed between the Chairman of the Council Deputies and each of the Member States concerned. The Chairman of the Council Deputies shall communicate to the Member States the names of the officials included in these categories.

Article 18

Officials of the Organisation agreed upon under Article 17 shall:

a) be immune from legal process in respect of words spoken or written and of acts done by them in their official capacity and within the limits of their authority;

b) be granted, together with their spouses and members of their immediate families residing with and dependent on them, the same immunities from immigration restritions and aliens' registration as is accorded to diplomatic personnel of comparable rank;

c) be accorded the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
d) be given, together with their spouses and members of their immediate families residing with and dependent on them, the same repatriation facilities in time of international crisis as are accorded to diplomatic personnel of comparable rank;
e) have the right to import free of duty their furniture and effects at the time of first arrival to take up their post in the country in question, and, on the termination of their functions in that country, to re-export such furniture and effects free of duty, subject in either case to such conditions as the Government of the country in which the right is being exercised may deem necessary;
f) have the right to import temporarily free of duty their private motor vehicles for their own personal use and subsequently to re-export such vehicles free of duty, subject in either case to such conditions as the Government of the country concerned may deem necessary.

Article 19

Officials of the Organisation agreed under Article 17 shall be exempt from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the Organisation in their capacity as such officials. Any Member State may, however, conclude an arrangement with the Council acting on behalf of the Organisation whereby such Member State will employ and assign to the Organisation all of its nationals (except, if such Member State so desires, any not ordinarily resident within its territory) who are to serve on the international staff of the Organisation and pay the salaries and emoluments of such persons from its own funds at a scale fixed by it. The salaries and emoluments so paid may be taxed by such Member State but shall be exempt from taxation by any other Member State. If such an arrangement is entered into by any Member State and is subsequently modified or terminated, Member States shall no longer be bound under the first sentence of this Article to exempt from taxation the salaries and emoluments paid to their nationals.

Article 20

In addition to the immunities and privileges specified in Articles 18 and 19, the Executive Secretary of the Organisation, the Co-ordinator of North Atlantic Defence Production, and such other permanent officials of similar rank as may be agreed between the Chairman of the Council Deputies and the Governments of Member States, shall be accorded the privileges and immunities normally accorded to diplomatic personnel of comparable rank.

Article 21

1. Experts (other than officials coming within the scope of Articles 18 to 20) employed on missions on behalf of the Organisation shall be accorded the following privileges and immunities so far as is necessary for the effective exercise of their functions while present in the territory of a Member State for the discharge of their duties:

a) immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage;
b) in respect of words spoken or written or acts done by them in the performance of their official functions for the Organisation, immunity from legal process;
c) the same facilities in respect of currency or exchange restrictions and in respect of their personal baggage as are accorded to officials of foreign Governments on temporary official missions;

d) inviolability for all papers and documents relating to the work on which they are engaged for the Organisation.

2. The Chairman of the Council Deputies shall communicate to the Member States concerned the names of any experts to whom this Article applies.

Article 22

Privileges and immunities are granted to officials and experts in the interests of the Organisation and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Chairman of the Council Deputies shall have the right and the duty to waive the immunity of any official or expert in any case where, in his opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the Organisation.

Article 23

The provisions of Articles 18, 20 and 21, above shall not require any State to grant any of the privileges or immunities referred to therein to any person who is its national, except:

a) immunity from legal process in respect of words spoken or written or acts done by him in the performance of his official functions for the Organisation;
b) inviolability for all papers and documents relating to the work on which he is engaged for the Organisation;
c) facilities in respect of currency or exchange restrictions so far as necessary for the effective exercise of his functions.

Part V.—Settlement of Disputes

Article 24

The Council shall make provision for appropriate modes of settlement of:

a) disputes arising out of contracts or other disputes of a private character to which the Organisation is a party;
b) disputes involving any official or expert of the Organisation to whom Part IV of this Agreement applies who by reason of his official position enjoys immunity, if immunity has not been waived in accordance with the provisions of Article 22.

Part VI.—Supplementary Agreements

Article 25

The Council acting on behalf of the Organisation may conclude with any Member State or States supplementary agreements modifying the provisions of the present Agreement, so far as that State or those States are concerned.

Part VII.—Final Provisions

Article 26

1. The present Agreement shall be open for signature by Member States of the Organisation and shall be subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Government of the United States of America, which will notify all signatory States of each such deposit.

2. As soon as six signatory States have deposited their instruments of ratification, the present Agreement shall come into force in respect of those States. It shall come into force in respect of each other signatory State, on the date of the deposit of its instrument of ratification.

Article 27

The present Agreement may be denounced by any Contracting State by giving written notification of denunciation to the Government of the United States of America, which will notify all signatory States of each such notification. The denunciation shall take effect one year after the receipt of the notification by the Government of the United States of America.

Hinn 11. maí 1953 var utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna afhent staðfestingarskrá Íslands að ofangreindu samkomulagi, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 44, dags. 30. júní 1953.
Samkomulagið gekk í gildi 18. maí 1954, skv. 26. gr. samkomulagsins, en þann dag afhenti sjötta ríkið fullgildingarskrá sína.

Nr. 79. *London, 5. maí 1949.*

Stofnskrá Evrópuráðsins.

Statute of the Council of Europe.

Ríkisstjórnir konungsríkisins Belgíu, konungsríkisins Danmerkur, franska lýðveldisins, írska lýðveldisins, ítalska lýðveldisins, stórhertogadæmisins Luxemborgar, konungsríkisins Hollands, konungsríkisins Noregs, konungsríkisins Svíþjóðar og hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands.

eru sannfærðar um, að trygging friðar, sem byggist á réttlæti og alþjóða samvinnu, sé nauðsynleg til varðveizlu mannfélagsins og menningarinnar,

staðfesta á ný trú sína á þau verðmæti, andleg og siðferðileg, sem eru hin sameiginlega arfleifð þessara þjóða og hin sönnu upptök einstaklingsfrelsis, stjórnmálalegs frjálsræðis og skipunar laga og réttar, en þessi meginhugtök eru undirstaða hins sanna lýðræðis,

telja, að þörf sé á því að binda fastari böndum þau Evrópuríki, sem hafa svipaðar hugsjónir, í því skyni að varðveita og koma betur í framkvæmd þessum hugsjónum og til þess að efla framfarir á sviði efnahags- og félagsmála,

álíta, að til þess að geta orðið við þessari þörf og vonum þeim, sem þjóðir þeirra hafa látið í ljós í því sambandi, sé nauðsynlegt að koma þegar á fót bandalagi, er komið geti á nánara sambandi milli Evrópuríkjanna,

The Governments of the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the French Republic, the Irish Republic, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the Kingdom of Norway, the Kingdom of Sweden and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland;

Convinced that the pursuit of peace based upon justice and international co-operation is vital for the preservation of human society and civilisation;

Reaffirming their devotion to the spiritual and moral values which are the common heritage of their peoples and the true source of individual freedom, political liberty and the rule of law, principles which form the basis of all genuine democracy;

Believing that, for the maintenance and further realisation of these ideals and in the interests of economic and social progress, there is need of a closer unity between all like-minded countries of Europe;

Considering that, to respond to this need and to the expressed aspirations of their peoples in this regard, it is necessary forthwith to create an organisation which will bring European States into closer association;

og hafa því ákveðið að setja á stofn Evrópuráð, er skiptist í fulltrúanefnd ríkisstjórnanna og ráðgjafarþing, og hafa í þessu skyni komið sér saman um eftirfarandi stofnskrá:

Have in consequence decided to set up a Council of Europe consisting of a Committee of representatives of Governments and of a Consultative Assembly, and have for this purpose adopted the following Statute:—

I. kafli. — Markmið Evrópuráðsins.

1. gr.

a) Markmið Evrópuráðsins er að koma á nánari einingu meðal þáttökuríkja þess, í því skyni að vernda og koma í framkvæmnd þeim hugsjónum og meginreglum, sem eru sameiginleg arfleifð þeirra, svo og til þess að stuðla að framförum á sviði efnahags- og félagsmála.

b) Unnið skal að markmiði þessu innan ráðsins með umræðum um mál, sem sameiginlega þýðingu hafa, og með samningum og sameiginlegum aðgerðum á sviði efnahags- og félagsmála, menningarmála og vísinda-, laga- og stjórnarfarsmála og með varðveizlu og frekari framkvæmd mannréttinda og grundvallarfrelsishugsjóna.

c) Þáttaka í Evrópuráðinu skal á engan hátt hafa áhrif á samvinnu þátttökuríkja þess innan Sameinuðu þjóðanna eða annarra alþjóðastofnana eða bandalaga, sem þeir eru aðilar að.

d) Landvarnarmál falla ekki undir verksvið Evrópuráðsins.

Chapter I.—Aim of the Council of Europe

Article 1

a) The aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its Members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage and facilitating their economic and social progress.

b) This aim shall be pursued through the organs of the Council by discussion of questions of common concern and by agreements and common action in economic, social, cultural, scientific, legal and administrative matters and in the maintenance and further realisation of human rights and fundamental freedoms.

c) Participation in the Council of Europe shall not affect the collaboration of its Members in the work of the United Nations and of other international organisations or unions to which they are parties.

d) Matters relating to National Defence do not fall within the scope of the Council of Europe.

II. kafli. — Þáttaka.

2. gr.

Þáttökuríki Evrópuráðsins eru ríki þau, sem eru aðilar að stofnskrá þessari.

3. gr.

Sérhvert þáttökuríki Evrópuráðsins verður að viðurkenna grundvallarreglurnar um skipun laga og réttar, og um að öllu einstaklingum innan umdæmis þess skuli tryggð mannréttindi og grundvallarfrelsi, og verður í orði og verki að taka þátt í samvinnu til að ná markmiði ráðsins samkvæmt I. kafla.

Chapter II.—Membership

Article 2

The Members of the Council of Europe are the Parties to this Statute.

Article 3

Every Member of the Council of Europe must accept the principels of the rule of law and of the enjoyment by all persons within its jurisdiction of human rights and fundamental freedoms, and collaborate sincerely and effectively in the realisation of the aim of the Council as specified in Chapter I.

4. gr.

Ráðherranefndin getur boðið sérhverju Evrópuríki, sem talið er hæft og fúst til að fullnægja ákvæðum 3. gr., að gerast þáttökuríki Evrópuráðsins. Sérhvert ríki, sem þannig er boðið, telst þáttökuríki, er það afhendir aðalforstjóranum skjal, sem felur í sér viðurkenningu þess á stofnskrá þessari.

Article 4

Any European State, which is deemed to be able and willing to fulfil the provisions of Article 3, may be invited to become a Member of the Council of Europe by the Committee of Ministers. Any State so invited shall become a Member on the deposit on its behalf with the Secretary-General of an instrument of accession to the present Statute.

5. gr.

a) Ráðherranefndin getur, er sérstaklega stendur á, boðið Evrópuríki, sem talið er hæft og fúst til að fullnægja ákvæðum 3. gr., að gerast stuðningsríki Evrópuráðsins. Sérhvert ríki, sem þannig er boðið, telst stuðningsríki er það afhendir aðalforstjóranum skjal, sem felur í sér viðurkenningu þess á stofnskrá þessari. Stuðningsríki á aðeins rétt á að eiga fulltrúa á ráðgjafarþinginu.

b) Með orðinu „þáttökuríki" í stofnskrá þessari er einnig átt við stuðningsríki, nema þegar það er notað í sambandi við setu í ráðherranefndinni.

Article 5

a) In special circumstances, a European country, which is deemed to be able and willing to fulfil the provisions of Article 3, may be invited by the Committee of Ministers to become an Associate Member of the Council of Europe. Any country so invited shall become an Associate Member on the deposit on its behalf with the Secretary-General of an instrument accepting the present Statute. An Associate Member shall be entitled to be represented in the Consultative Assembly only.

b) The expression "Member" in this Statute includes an Associate Member except when used in connexion with representation on the Committee of Ministers.

6. gr.

Ráðherranefndin skal, áður en hún býður til þáttöku samkvæmt 4. og 5. gr. hér að framan, ákveða þá fulltrúatölu, sem væntanlegt þáttökuríki skal eiga rétt á að senda á ráðgjafarþingið, svo og það fjárframlag, sem því ber hlutfallslega að láta af hendi.

Article 6

Before issuing invitations under Articles 4 or 5 above, the Committee of Ministers shall determine the number of representatives on the Consultative Assembly to which the proposed Member shall be entitled and its proportionate financial contribution.

7. gr.

Sérhverju þáttökuríki Evrópuráðsins er heimilt að segja sig úr því, með því að tilkynna aðalforstjóra það formlega. Slík úrsögn öðlast gildi í lok yfirstandandi fjárhagsárs, enda sé hún tilkynnt á níu fyrstu mánuðum fjárhagsársins. Sé úrsögnin tilkynnt á þremur síðustu mánuðum fjárhagsársins, öðlast hún gildi við lok næsta fjárhagsárs.

Article 7

Any Member of the Council of Europe may withdraw by formally notifying the Secretary-General of its intention to do so. Such withdrawal shall take effect at the end of the financial year in which it is notified, if the notification is given during the first nine months of that financial year. If the notification is given in the last three months of the financial year, it shall take effect at the end of the next financial year.

8. gr.

Ráðherranefndin getur svipt hvert það þátttökuríki Evrópuráðsins, sem gerzt hefur alvarlega brotlegt við 3. gr., rétti til setu í ráðinu eða óskað þess, að það segi sig úr því samkvæmt 7. gr. Nú verður þátttökuríki ekki við ósk þessari, og getur nefndin þá ákveðið, að þátttöku þess í ráðinu sé lokið frá þeim tíma að telja, er nefndin kann að ákveða.

9. gr.

Nú fullnægir þátttökuríki ekki fjárhagslegum skuldbindingum sínum, og getur ráðherranefndin þá svipt það rétti til að hafa fulltrúa í nefndinni eða á ráðgjafarþinginu, þangað til skuldbindingunum er fullnægt.

III. kafli — Almenn ákvæði.

10. gr.

Deildir Evrópuráðsins eru:

i) Ráðherranefndin.
ii) Ráðgjafarþingið.

Skrifstofa Evrópuráðsins starfar í þágu beggja þessara deilda.

11. gr.

Aðsetur Evrópuráðsins er í Strassborg.

12. gr.

Hin viðurkenndu tungumál Evrópuráðsins eru enska og franska. Í fundarsköpum ráðherranefndarinnar og ráðgjafarþingsins skal ákveða, undir hvaða kringumstæðum og með hvaða skilyrðum nota megi önnur tungumál.

IV. kafli. — Ráðherranefndin.

13. gr.

Ráðherranefndin kemur fram fyrir hönd Evrópuráðsins samkvæmt 15. og 16. gr.

Article 8

Any Member of the Council of Europe, which has seriously violated Article 3, may be suspended from its rights of representation and requested by the Committee of Ministers to withdraw under Article 7. If such Member does not comply with this request, the Committee may deceide that it has ceased to be a Member of the Council as from such date as the Committee may determine.

Article 9

The Committee of Ministers may suspend the right of representation on the Committee and on the Consultative Assembly of a Member, which has failed to fulfil its financial obligation, during such period as the obligation remains unfulfilled.

Chapter III.—General

Article 10

The organs of the Council of Europe are:

i) the Committee of Ministers;
ii) the Consultative Assembly.

Both these organs shall be served by the Secretariat of the Council of Europe.

Article 11

The seat of the Council of Europe is at Strasbourg.

Article 12

The official languages of the Council of Europe are English and French. The rules of procedure of the Committee of Ministers and of the Consultative Assembly shall determine in what circumstances and under what conditions other languages may be used.

Chapter IV.—Committee of Ministers

Article 13

The Committee of Ministers is the organ which acts on behalf of the Council of Europe in accordance with Articles 15 and 16.

14. gr.

Hvert þátttökuríki á rétt á að eiga einn fulltrúa í ráðherranefndinni, og fer hver fulltrúi með eitt atkvæði. Fulltrúar í nefndinni skulu vera utanríkisráðherrarnir. Þegar utanríkisráðherra getur ekki verið viðstaddur, eða ef það telst æskilegt af öðrum ástæðum, er heimilt að tilnefna í hans stað varamann, og skal hann, ef mögulegt er, vera ráðherra í sömu ríkisstjórn.

15. gr.

a) Ráðherranefndin skal, samkvæmt tilmælum ráðgjafarþingsins eða af sjálfsdáðum, taka til íhugunar með hvaða hætti megi vinna að markmiði Evrópuráðsins, m. a. með milliríkjasáttmálum eða samningum, svo og stuðla að því, að ríkisstjórnirnar taki upp sameiginlega stefnu í sérstökum málum. Aðalforstjóri skal tilkynna þátttökuríkjunum ályktanir nefndarinnar.

b) Þegar við á getur nefndin gengið frá ályktunum sínum sem tilmælum til ríkisstjórna þátttökuríkjanna, og getur nefndin óskað þess, að ríkisstjórnirnar tilkynni sér, hvað þær hafi aðhafzt.

16. gr.

Ráðherranefndin skal, í samræmi við ákvæði 24., 28., 30., 32., 33. og 35. gr. um valdsvið ráðgjafarþingsins, taka ákvarðanir, svo skuldbindandi séu, um öll málefni, er varða skipulag og fyrirkomulag Evrópuráðsins inn á við. Í því skyni skal ráðherranefndin setja þær reglugerðir um fjármál og framkvæmdaratriði, sem telja verður nauðsynlegar.

17. gr.

Ráðherranefndin getur skipað ráðgjafarnefndir, nefndir sérfræðinga eða aðrar nefndir, eftir því sem hún telur æskilegt, til þess að fjalla um sérstök málefni.

Article 14

Each Member shall be entitled to one representative on the Committee of Ministers and each representative shall be entitled to one vote. Representatives on the Committee shall be the Ministers for Foreign Affairs. When a Minister for Foreign Affairs is unable to be present or in other circumstances where it may be desirable, an alternate may be nominated to act for him, who shall, whenever possible, be a Member of his Government.

Article 15

a) On the recommendation of the Consultative Assembly or on its own initiative, the Committee of Ministers shall consider the action required to further the aim of the Council of Europe, including the conclusion of conventions or agreements and the adoption by Governments of a common policy with regard to particular matters. Its conclusions shall be communicated to Members by the Secretary-General.

b) In appropriate cases, the conclusions of the Committee may take the form of recommendations to the Governments of Members, and the Committee may request the Governments of Members to inform it of the action taken by them with regard to such recommendations.

Article 16

The Committee of Ministers shall, subject to the provisions of Articles 24, 28, 30, 32, 33 and 35, relating to the powers of the Consultative Assembly, decide with binding effect all matters relating to the internal organisation and arrangements of the Council of Europe. For this purpose the Committee of Ministers shall adopt such financial and administrative regulations as may be necessary.

Article 17

The Committee of Ministers may set up advisory and technical committees or commissions for such specific purposes as it may deem desirable.

18. gr.

Ráðherranefndin skal setja sér fundarsköp, sem m. a. kveða á um:

i) þá tölu fulltrúa, sem krefjast skal, að viðstaddir séu, til þess að fundur sé ályktunarfær,
ii) hvaða reglur skuli gilda um kjör forseta og kjörtímabil,
iii) hvaða reglur skuli gilda um töku mála á dagskrá, þ. á m. tilkynningar um tillögur til ályktunar, og

vi) hvernig tilkynna skuli tilnefningu varamanns samkvæmt 14. gr.

19. gr.

Ráðherranefndin skal leggja fyrir hvert ráðgjafarþing skýrslu um störf sín, ásamt viðeigandi skilríkjum.

20. gr.

a) Ályktanir ráðherranefndarinnar um eftirfarandi mikilvæg málefni verða að hljóta samhljóða samþykki fulltrúa, er þátt taka í atkvæðagreiðslu og samþykki meiri hluta þeirra fulltrúa, sem rétt eiga til setu í nefndinni:
i) tilmæli samkvæmt 15. gr. b),

ii) málefni samkvæmt 19. gr.,
iii) málefni samkvæmt 21. gr. a) i) og b),
iv) málefni samkvæmt 33. gr.,
v) brtt. við 1. gr. d), 7., 15., 20., 22. gr. og

vi) öll önnur málefni, sem nefndin kann að ákveða með ályktun samkvæmt d)-lið hér á eftir, að skuli hljóta samhljóða samþykki, vegna þess hve mikilvæg þau eru.

b) Einfaldur meiri hluti fulltrúa, sem rétt eiga til setu í nefndinni, ræður um

Article 18

The Committee of Ministers shall adopt its rules of procedure which shall determine amongst other things:—
i) the quorum;

ii) the method of appointment and term of office of its President;
iii) the procedure for the admission of items to its agenda including the giving of notice of proposals for resolutions; and
iv) the notifications required for the nomination of alternates under Article 14.

Article 19

At each session of the Consultative Assembly the Committee of Ministers shall furnish the Assembly with statements of its activities, accompanied by appropriate documentation.

Article 20

a) Resolutions of the Committee of Ministers relating to the following important matters, namely:

i) recommendations under Article 15 (b);
ii) questions under Article 19;
iii) questions under Article 21 (a) (i) and (b);
iv) questions under Article 33;
v) recommendations for the amendment of Articles 1 (d), 7, 15, 20 and 22; and
vi) any other question which the Committee may, by a resolution passed under (d) below, decide should be subject to an unanimous vote on account of its importance

require the unanimous vote of the representatives casting a vote, and of a majority of the representatives entitled to sit on the Committee.

b) Questions arising under the rules of procedure or under the financial and

skilning á fundarsköpum eða fjármála- og framkvæmdaratriðum.

c) Samþykkja þarf ályktanir nefndarinnar samkvæmt 4. og 5. gr. með tveim þriðjungum atkvæða allra þeirra fulltrúa, sem rétt eiga til setu í nefndinni.

d) Samþykkja þarf allar aðrar ályktanir nefndarinnar — þ. á m. staðfestingu fjárhagsáætlunar, reglugerðir um fundarsköp, fjármál og framkvæmdaratriði, breytingartillögur við greinar stofnskrár þessarar, að undanskildum breytingartillögum samkvæmt a)-lið v) hér að framan, svo og þegar vafi er á, hverjum lið greinar þessarar beita skuli — með tveim þriðjungum atkvæða fulltrúa, er þátt taka í atkvæðagreiðslu, og með meiri hluta atkvæða fulltrúa þeirra, sem rétt eiga til setu í nefndinni.

21. gr.

a) Fundi ráðherranefndarinnar skal halda

i) fyrir luktum dyrum og
ii) á aðsetri ráðsins,

nema nefndin ákveði annað.

b) Nefndin ákvarðar, hvaða upplýsingar birta skuli um niðurstöður og umræður lokaðs fundar.

c) Nefndin skal koma saman til fundar, áður en ráðgjafarþing hefst og í upphafi hvers þings, svo og á öðrum tímum, er hún kann að ákveða.

V. kafli. — Ráðgjafarþingið.

22. gr.

Ráðgjafarþingið er umræðuþing Evrópuráðsins. Það skal ræða þau mál, er undir verksvið þess falla samkvæmt stofnskrá þessari, og afgreiða niðurstöður sínar sem tilmæli til ráðherranefndarinnar.

23. gr.

a) Ráðgjafarþingið skal ræða og getur gert tillögur um öll þau mál, sem falla

administrative regulations may be decided by a simple majority vote of the representatives entitled to sit on the Committee.

c) Resolutions of the Committee under Articles 4 and 5 require a two-thirds majority of all the representatives entitled to sit on the Committee.

d) All other resolutions of the Committee, including the adoption of the Budget, of rules of procedure and of financial and administrative regulations, recommendations for the amendment of articles of this Statute, other than those mentioned in paragraph (a) (v) above, and deciding in case of doubt which paragraph of this Article applies, require a two-thirds majority of the representatives casting a vote and of a majority of the representatives entitled to sit on the Committee.

Article 21

a) Unless the Committee decides otherwise, meetings of the Committee of Ministers shall be held—

i) in private, and
ii) at the seat of the Council.

b) The Committee shall determine what information shall be published regarding the conclusions and discussions of a meeting held in private.

c) The Committee shall meet before and during the beginning of every session of the Consultative Assembly and at such other times as it may decide.

Chapter V.—The Consultative Assembly

Article 22

The Consultative Assembly is the deliberative organ of the Council of Europe. It shall debate matters within its competence under this Statute and present its conclusions, in the form of recommendations, to the Committee of Ministers.

Article 23

a) The Consultative Assembly shall discuss, and may make recommendations

undir markmið og starfsvið Evrópuráðsins, eins og skilgreint er í I. kafla, og

i) ráðherranefndin vísar til álitsgerðar þingsins eða

ii) nefndin hefur samþykkt samkvæmt tilmælum þingsins, að taka skuli á dagskrá þess.

b) Þegar nefndin tekur ákvarðanir samkvæmt a)-lið, skal hafa hliðsjón af starfi þeirra annarra milliríkjastofnana í Evrópu, sem eitthvert eða öll þátttökuríkin eru aðilar að.

c) Forseti þingsins skal, þegar vafi leikur á, úrskurða, hvort mál, sem lagt hefur verið fyrir þingið á meðan það starfar, falli undir dagskrá þá, sem þingið hefur samþykkt samkvæmt a)-lið þessarar greinar.

upon, any matter within the aim and scope of the Council of Europe as defined in Chapter 1, which (i) is referred to it by the Committee of Ministers with a request for its opinion, or (ii) has been approved by the Committee for inclusion in the Agenda of the Assembly on the proposal of the latter.

b) In taking decisions under (a), the Committee shall have regard to the work of other European inter-governmental organisations to which some or all of the Members of the Council are parties.

c) The President of the Assembly shall decide, in case of doubt, whether any question raised in the course of the Session is within the Agenda of the Assembly approved under (a) above.

24. gr.

Ráðgjafarþingið getur, með hliðsjón af ákvæðum d)-liðs 38. gr., skipað nefndir til að fjalla um og gefa þinginu skýrslu um sérhvert mál, er undir starfsvið þess fellur samkvæmt 23. gr., svo og til þess að rannsaka og undirbúa mál, sem á dagskrá þess eru, og til ráðuneytis um öll málefni, er varða fundarsköp.

Article 24

The Consultative Assembly may, with due regard to the provisions of Article 38 (d), establish committees or commissions to consider and report to it on any matter which falls within its competence under Article 23, to examine and prepare questions on its agenda and to advise on all matters of procedure.

25. gr.

a) Ráðgjafarþingið skal skipað fulltrúum hvers þáttökuríkis, sem tilnefndir eru samkvæmt því, er ríkisstjórn þess kann að ákveða. Allir fulltrúar skulu vera ríkisborgarar þess þátttökuríkis, sem þeir eru fulltrúar fyrir, en mega ekki jafnframt eiga sæti í ráðherranefndinni.

b) Meðan þingið situr má ekki svipta neinn fulltrúa þingréttindum, nema með samþykki þingsins.

c) Öllum fulltrúum er heimilt að hafa varamann, sem í fjarveru þeirra getur átt sæti á þingi, tekið til máls og greitt atkvæði í þeirra stað. Fyrirmælin í a)-lið hér að framan gilda um skipun varamanna.

Article 25

a) The Consultative Assembly shall consist of representatives of each Member appointed in such a manner as the Government of that Member shall decide. Each representative must be a national of the Member whom he represents, but shall not at the same time be a member of the Committee of Ministers.

b) No representative shall be deprived of his position as such during a session of the Assembly, without the agreement of the Assembly.

c) Each representative may have a substitute who may, in the absence of the representative, sit, speak and vote in his place. The provisions of paragraph (a) above apply to the appointment of substitutes.

26. gr.

Eftirtalin ríki skulu, er þau verða þátttakendur, eiga rétt á tölu fulltrúa sem hér segir:

Belgía	6
Bretland	18
Danmörk	4
Frakkland	18
Holland	6
Írska lýðveldið	4
Ítalía	18
Luxemborg	3
Noregur	4
Svíþjóð	6

Article 26

The following States, on becoming Members, shall be entitled to the number of representatives given below:—

Belgium	6
Denmark	4
France	18
Irish Republic	4
Italy	18
Luxembourg	3
Netherlands	6
Norway	4
Sweden	6
United Kingdom	18

27. gr.

Ráðherranefndin setur í samráði við þingið reglur um það, hvenær hún skuli eiga sameiginlegan fulltrúa við umræður í ráðgjafarþinginu eða hvenær einstakir fulltrúar nefndarinnar skuli geta tekið til máls á þinginu.

Article 27

The conditions under which the Committee of Ministers collectively may be represented in the debates of the Consultative Assembly, or individual representatives on the Committee may address the Assembly, shall be determined by such rules of procedure on this subject as may be drawn up by the Committee after consultation with the Assembly.

28. gr.

a) Ráðgjafarþingið setur sér fundarsköp og kýs úr sínum hópi forseta sinn. Gildir kjör hans þangað til næsta reglulegt þing kemur saman.

b) Forseti stjórnar þingstörfum, en tekur ekki þátt í umræðum né atkvæðagreiðslu. Varamanni fulltrúa, sem í forsæti er, er heimilt að taka sæti, taka til máls og greiða atkvæði í hans stað.

c) Í fundarsköpum skulu m. a. vera ákvæði um:

i) þá tölu fulltrúa, sem krefjast skal, að viðstaddir séu, til þess að fundur sé ályktunarfær,

ii) hvaða reglur gilda skuli um kosningu og kjörtímabil forseta og annarra embættismanna,

iii) hvernig semja skuli dagskrá og hvernig tilkynna skuli hana fulltrúum, og

iv) hvenær og hvernig tilkynna skuli nöfn fulltrúa og varamanna þeirra.

Article 28

a) The Consultative Assembly shall adopt its rules of procedure and shall elect from its members its President, who shall remain in office until the next ordinary session.

b) The President shall control the proceedings but shall not take part in the debate or vote. The substitute of the representative who is President may sit, speak and vote in his place.

c) The rules of procedure shall determine **inter alia:**

i) the quorum;

ii) the manner of the election and terms of office of the President and other officers;

iii) the manner in which the agenda shall be drawn up and be communicated to representatives; and

iv) the time and manner in which the names of representatives and their substitutes shall be notified.

29. gr.

Samþykkja þarf, í samræmi við ákvæði 30. gr., með tveim þriðjungum atkvæða þeirra fulltrúa, er þátt taka í atkvæðagreiðslu, allar ályktanir ráðgjafarþingsins, þ. á m. ályktanir

i) sem fela í sér tilmæli til ráðherranefndarinnar,

ii) um mál, sem lagt er til við nefndina, að ræða skuli á þinginu,

iii) um nefndaskipanir,

iv) um samkomudag þingsins,

v) um það, hvaða meiri hluta atkvæða þurfi til þess að samþykkja þær ályktanir, sem ákvæði i) og iv) töluliðs þessarar greinar ná ekki til, eða snerta málefni, er vafi leikur á um, hversu mikils atkvæðamagns krefjast.

30. gr.

Ályktanir um skipulag ráðgjafarþingsins inn á við, þar með talin kosning starfsmanna, tilnefning manna í nefndir og samþykkt fundarskapa, skulu samþykktar með þeim meiri hluta atkvæða, sem þingið kann að ákveða samkvæmt v) tölulið 29. gr.

31. gr.

Umræður um tillögur til ráðherranefndarinnar um, að mál skuli taka á dagskrá ráðgjafarþingsins, skulu takmarkast við lýsingu á umræðuefni og rök þau, er mæla með því eða móti, að málið sé tekið á dagskrá.

32. gr.

Ráðgjafarþingið skal koma saman til reglulegs fundar einu sinni á ári. Skal þingið ákveða samkomudag og lengd þingtímans, og skal reynt að komast hjá því svo sem frekast er unnt, að samkomutíma löggjafarþings þáttökuríkis eða allsherjarþings Sameinuðu þjóðanna beri upp á sama tíma. Aldrei skal

Article 29

Subject to the provisions of Article 30, all resolutions of the Consultative Assembly, including resolutions:

i) embodying recommendations to the Committee of Ministers;

ii) proposing to the Committee matters for discussion in the Assembly;

iii) establishing committees or commissions;

iv) determing the date of commencement of its sessions;

v) determining what majority is required for resolutions in cases not covered by (i) to (iv) above or determining cases of doubt as to what majority is required,

shall require a two-thirds majority of the representatives casting a vote.

Article 30

On matters relating to its internal procedure, which includes the election of officers, the nomination of persons to serve on committees and commissions and the adoption of rules of procedure, resolutions of the Consultative Assembly shall be carried by such majorities as the Assembly may determine in accordance with Article 29 (v).

Article 31

Debates on proposals to be made to the Committee of Ministers that a matter should be placed on the Agenda of the Consultative Assembly shall be confined to an indication of the proposed subject-matter and the reasons for and against its inclusion in the Agenda.

Article 32

The Consultative Assembly shall meet in ordinary session once a year, the date and duration of which shall be determined by the Assembly so as to avoid as far as possible overlapping with parliamentary sessions of Members and with sessions of the General Assembly of the United Nations. In no circumstances

reglulegt þing sitja lengur en einn mánuð, nema bæði þingið og ráðherranefndin samþykki.

33. gr.

Reglulegt ráðgjafarþing skal halda á aðsetri ráðsins, nema bæði þingið og ráðherranefndin komi sér saman um annan stað.

34. gr.

Ráðherranefndin getur kallað ráðgjafarþingið saman til aukafundar á þeim stað og tíma, sem nefndin kann að ákveða, að fengu samþykki forseta þingsins.

35. gr.

Umræður ráðgjafarþingsins fara fram í heyranda hljóði, nema þingið ákveði annað.

shall the duration of an ordinary session exceed one month unless both the Assembly and the Committee of Ministers concur.

Article 33

Ordinary sessions of the Consultative Assembly shall be held at the seat of the Council unless both the Assembly and the Committee of Ministers concur that it should be held elsewhere.

Article 34

The Committee of Ministers may convoke an extraordinary session of the Consultative Assembly at such time and place as the Committee, with the concurrence of the President of the Assembly, shall decide.

Article 35

Unless the Consultative Assembly decides otherwise, its debates shall be conducted in public.

VI. kafli — Skrifstofan.

36. gr.

a) Skrifstofan skal skipuð aðalforstjóra, aðstoðarforstjóra og því starfsliði öðru, sem þörf er á.

b) Ráðgjafarþingið skipar aðalforstjóra og aðstoðarforstjóra samkvæmt tillögu ráðherranefndarinnar.

c) Aðalforstjóri ræður annað starfslið skrifstofunnar, samkvæmt ákvæðum starfsreglugerðarinnar.

d) Engum starfsmanni skrifstofunnar skal heimilt að vera í launaðri stöðu hjá nokkurri ríkisstjórn, eiga sæti á ráðgjafarþinginu eða löggjafarþingi nokkurrar þjóðar eða vera í nokkru því starfi, sem ekki fær samrýmzt skyldum hans.

e) Sérhver starfsmaður skrifstofunnar skal gefa drengskaparyfirlýsingu þess efnis, að hann telji sig skuldbundinn Evrópuráðinu, og að hann muni vinna störf sín samvizkusamlega og ekki láta þjóðernissjónarmið hafa áhrif á

Chapter VI.—The Secretariat

Article 36

a) The Secretariat shall consist of a Secretary-General, a Deputy Secretary-General and such other staff as may be required.

b) The Secretary-General and Deputy Secretary-General shall be appointed by the Consultative Assembly on the recommendation of the Committee of Ministers.

c) The remaining staff of the Secretariat shall be appointed by the Secretary-General, in accordance with the administrative regulations.

d) No member of the Secretariat shall hold any salaried office from any Government or be a member of the Consultative Assembly or of any national legislature or engage in any occupation incompatible with his duties.

e) Every member of the staff of the Secretariat shall make a solemn declaration affirming that his duty is to the Council of Europe and that he will perform his duties conscientiously, uninfluenced by any national considerations,

gerðir sínar, svo og að hann muni ekki við skyldustörf sín leita fyrirmæla eða taka við fyrirmælum frá nokkurri ríkisstjórn eða öðrum yfirvöldum utan ráðsins, og að hann muni ekki vinna nein verk ósamrýmanleg stöðu hans sem starfsmanns í alþjóðastofnun, er eingöngu sé ábyrgur gagnvart ráðinu. Aðalforstjóri og aðstoðarforstjóri skulu gefa nefndinni slíka yfirlýsingu, en allt annað starfslið aðalforstjóra.

f) Sérhvert þáttökuríki skal taka tillit til þess, að störf aðalforstjóra og starfsliðs skrifstofunnar eru algerlega alþjóðlegs eðlis, og skulu þau ekki leitast við að hafa áhrif á þá í störfum þeirra.

37. gr.

a) Skrifstofan skal vera á aðsetri ráðsins.

b) Aðalforstjóri ber ábyrgð á starfsemi skrifstofunnar gagnvart ráðherranefndinni. Hann skal m. a. sjá ráðgjafarþinginu fyrir þeirri skrifstofuhjálp og annarri aðstoð, sem það kann að þarfnast, sbr. þó 38. gr. d).

and that he will not seek or receive instructions in connextion with the performance of his duties from any Government or any authority external to the Council and will refrain from any action which might reflect on his position as an international official responsible only to the Council. In the case of the Secretary-General and the Deputy Secretary-General this declaration shall be made before the Committee, and in the case of all other members of the staff, before the Secretary-General.

f) Every Member shall respect the exclusively international character of the responsibilities of the Secretary-General and the staff of the Secretariat and not seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

Article 37

a) The Secretariat shall be located at the seat of the Council.

b) The Secretary-General is responsible to the Committee of Ministers for the work of the Secretariat. Amongst other things, he shall, subject to Article 38 (d), provide such secretarial and other assistance as the Consultative Assembly may require.

VII. kafli. — Fjármál.

38. gr.

a) Sérhvert þáttökuríki skal greiða kostnað vegna fulltrúa sinna í ráðherranefndinni og á ráðgjafarþinginu.

b) Kostnaður vegna skrifstofunnar svo og allur sameiginlegur kostnaður annar skiptist samkvæmt ákvörðun nefndarinnar hlutfallslega milli þáttökuríkjanna eftir fólksfjölda þeirra. Nefndin ákveður fjárframlög stuðningsríkja.

c) Aðalforstjóri skal, samkvæmt fjárhagsreglugerðum, árlega leggja fjárhags-

Chapter VII.—Finance

Article 38

a) Each Member shall bear the expenses of its own representation in the Committee of Ministers and in the Consultative Assembly.

b) The expenses of the Secretariat and all other common expenses shall be shared between all Members in such proportions as shall be determined by the Committee on the basis of the population of Members.

The contributions of an Associate Member shall be determined by the Committee.

c) In accordance with the financial regulations, the budget of the Council

áætlun ráðsins fyrir nefndina til staðfestingar.

d) Aðalforstjóri skal vísa til nefndarinnar málaleitunum þingsins, sem hafa í för með sér útgjöld umfram þá fjárhæð, sem þegar hefur verið heimiluð þinginu og starfsemi þess.

39. gr.

Aðalforstjóri skal ár hvert tilkynna hverju þátttökuríki upphæð fjárframlags þess, og skal hvert ríki greiða aðalforstjóra framlagið, en það fellur í gjalddaga um leið og tilkynning er gefin, og greiðist eigi síðar en sex mánuðum eftir þann tíma.

shall be submitted annually by the Secretary-General for adoption by the Committee.

d) The Secretary-General shall refer to the Committee requests from the Assembly which involve expenditure exceeding the amount already allocated in the Budget for the Assembly and its activities.

Article 39

The Secretary-General shall each year notify the Government of each Member of the amount of its contribution and each Member shall pay to the Secretary-General the amount of its contribution, which shall be deemed to be due on the date of its notification, not later than six months after that date.

VIII. kafli. — Sérréttindi og friðhelgi.

40. gr.

a) Evrópuráð, fulltrúar þátttökuríkja og skrifstofa ráðsins skulu njóta þeirra sérréttinda og friðhelgi á umráðasvæði þátttökuríkja, sem sanngirni mælir með, að þurfi til þess að þeir geti unnið störf sín. Í friðhelgi þessari felst, að ekki má taka neinn fulltrúa ráðgjafarþingsins fastan eða höfða mál á móti honum á umráðasvæði þátttökuríkja, vegna ummæla, sem hann hefur viðhaft á þinginu eða í nefndum þess eða fyrir atkvæði, sem hann hefur þar greitt.

b) Þátttökuríkin skuldbinda sig til að gera, eins fljótt og unnt er, samninga til að fullnægja ákvæðum a)-liðs þessarar greinar. Í því skyni skal ráðherranefndin leggja til við ríkisstjórnir þátttökuríkja, að þær samþykki samning, er ákveði sérréttindi þau og friðhelgi, sem veita skal á umráðasvæði allra þátttökuríkja. Auk þess skal gera sérstakan samning við ríkisstjórn franska lýðveldisins, þar sem ákveðin séu sérréttindi þau og friðhelgi, sem ráðið skuli njóta á aðsetri sínu.

Chapter VIII.—Privileges and Immunities

Article 40

a) The Council of Europe, representatives of Members and the Secretariat shall enjoy in the territories of its Members such privileges and immunities as are reasonably necessary for the fulfilment of their functions. These immunities shall include immunity for all representatives in the Consultative Assembly from arrest and all legal proceedings in the territories of all Members, in respect of words spoken and votes cast in the debates of the Assembly or its committees or commissions.

b) The Members undertake as soon as possible to enter into an agreement for the purpose of fulfilling the provisions of paragraph (a) above. For this purpose the Committee of Ministers shall recommend to the Governments of Members the acceptance of an Agreement defining the privileges and immunities to be granted in the territories of all Members. In addition a special Agreement shall be concluded with the Government of the French Republic defining the privileges and immunities which the Council shall enjoy at its seat.

IX. kafli. — Breytingar.

41. gr.

a) Tillögur til breytinga á stofnskrá þessari má bera upp í ráðherranefndinni eða, samkvæmt ákvæðum 23. gr., á ráðgjafarþinginu.

b) Nefndin skal mæla með þeim breytingum, sem hún telur æskilegar, og sjá um, að þær verði bókaðar.

c) Bókun um breytingu skal ganga í gildi, þegar tveir þriðjungar þátttökuríkja hafa undirritað hana og fullgilt.

d) Þrátt fyrir ákvæði undanfarinna málsliða greinar þessarar, skulu breytingar á 23.—35., 38. og 39. gr., er nefndin og þingið hafa samþykkt, ganga í gildi á dagsetningardegi tilkynningar aðalforstjóra, sem hann sendir ríkisstjórnum þáttökuríkja og vottar, að breytingarnar hafi verið samþykktar. Ákvæði málsliðs þessa koma ekki til framkvæmda fyrr en við lok annars reglulegs þings.

Chapter IX.—Amendments

Article 41

a) Proposals for the amendment of this Statute may be made in the Committee of Ministers or, in the conditions provided for in Article 23, in the Consultative Assembly.

b) The Committee shall recommend and cause to be embodied in a Protocol those amendments which it considers to be desirable.

c) An amending Protocol shall come into force when it has been signed and ratified on behalf of two-thirds of the Members.

d) Notwithstanding the provisions of the preceding paragraphs of this Article, amendments to Articles 23—35, 38 and 39 which have been approved by the Committee and by the Assembly, shall come into force on the date of the certificate of the Secretary-General, transmitted to the Governments of Members, certifying that they have been so approved. This paragraph shall not operate until the conclusion of the second ordinary session of the Assembly.

X. kafli. — Lokaákvæði.

42. gr.

a) Stofnskrá þessa skal fullgilda. Fullgildingarskjöl skal afhenda til varðveizlu ríkisstjórn hins Sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands.

b) Stofnskrá þessi skal ganga í gildi, þegar er lögð hafa verið fram sjö fullgildingarskjöl. Ríkisstjórn hins Sameinaða konungsríkis skal senda öllum þátttökuríkjum tilkynningu, þar sem lýst er yfir, að stofnskráin hafi gengið í gildi, og greind eru nöfn þátttökuríkja Evróputáðsins á gildistökudegi.

c) Eftir þann dag skal sérhvert ríki, sem undirritað hefur stofnskrána, verða aðili að henni frá þeim degi að telja, er það afhendir fullgildingarskjal sitt.

Chapter X.—Final Provisions

Article 42

a) This Statute shall be ratified. Ratifications shall be deposited with the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

b) The present Statute shall come into force as soon as seven instruments of ratification have been deposited. The Government of the United Kingdom shall transmit to all signatory Government a certificate declaring that the Statute has entered into force, and giving the names of the Members of the Council of Europe on that date.

c) Thereafter each other signatory shall become a party to this Statute as from the date of the deposit of its instrument of ratification.

Samkvæmt heimild í ályktun Alþingis frá 7. febrúar 1950, var aðildarskrá um þátttöku Íslands í Evrópuráðinu afhent hinn 7. marz 1950, og gekk stofnskráin í gildi að því er Ísland snertir, á þeim degi.

Stofnskráin var birt sem fylgiskjal við auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 74, dags. 10. marz 1950.

Stofnskránni hefir verið breytt, sbr. samninga nr. 80, 81 og 82 hér á eftir.

Nr. 80. *Strassbourg, 22. maí 1951.*

Breytingar á stofnskrá Evrópuráðsins.

Amendment to the Statute of the Council of Europe.

Hinn 22. maí 1951 gengu í gildi eftirfarandi breytingar á stofnskrá Evrópuráðsins:

23. gr. orðist þannig:

a. Ráðgjafarþingið getur rætt og gert tillögur um öll þau mál, sem falla undir markmið og starfssvið Evrópuráðsins, eins og skilgreint er í I. kafla. Það skal einnig ræða og getur gert tillögur um hvert það mál, sem ráðherranefndin vísar til þess til umsagnar.

b. Þingið skal semja dagskrá sína í samræmi við ákvæði stafliðs a. að framan. Í því sambandi skal þingið hafa hliðsjón af starfi annarra milliríkjastofnana Evrópu, sem sum eða öll þátttökuríkin eru aðilar að.

c. Forseti ráðgjafarþingsins skal, þegar vafi leikur á, úrskurða, hvort mál, sem lagt hefur verið fyrir þingið á meðan það starfar, falli undir dagskrá þingsins.

Fyrsti málsliður stafliðs a. 25. gr. orðist svo:

Ráðgjafarþingið skal skipað fulltrúum hvers þáttökuríkis, sem kjörnir eru af þingi þess eða tilnefndir eru á þann hátt, sem þing þess kann að ákveða; þó getur ríkisstjórn hvers þátttökuríkis tilnefnt fulltrúa til viðbótar eftir því sem þörf krefur, þegar þing hlutaðeigandi lands situr eigi og hefur eigi mælt fyrir um þá aðferð, sem viðhafa skuli, er svo stendur á.

27. gr. hljóði svo:

Ráðherranefndin setur í samráði við þingið reglur um það, hvenær hún skuli eiga sameiginlegan fulltrúa við umræður í ráðgjafarþinginu eða hvenær einstakir fulltrúar nefndarinnar eða varamenn þeirra skuli geta tekið til máls á þinginu.

34. gr. hljóði svo:

Kveðja má ráðgjafarþingið saman til aukafunda að frumkvæði ráðherranefndarinnar eða forseta ráðgjafarþingsins á þann hátt, sem þeim kemur saman um, og skal þar einnig kveðið á um fundarstað og tíma.

Við 38. gr. bætist svo hljóðandi stafliður e.:

e. Aðalforstjóri skal enn fremur leggja fyrir ráðherranefndina áætlun um kostnað, sem leiða myndi af framkvæmd hverrar tillögu, sem lögð er fyrir nefndina. Eigi skal talið að ráðherranefndin hafi samþykkt tillögu, sem hefur í för með sér aukin útgjöld, nema nefndin hafi einnig samþykkt áætlanir um aukin útgjöld í því sambandi.

Skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 79, dags. 25. júní 1951, sem birti breytingar þessar, gengu þær í gildi hinn 22. maí 1951.

Nr. 81. *Strassbourg, 18. desember 1951.*

Breyting á stofnskrá Evrópuráðsins.

Amendment to the Statute of the Council of Europe.

Hinn 18. desember 1951 gekk í gildi eftirfarandi breyting á stofnskrá Evrópuráðsins:

26. gr. orðist þannig:

Þátttökuríki skulu eiga rétt á tölu fulltrúa sem hér segir:

Belgía	7
Danmörk	5
Frakkland	18
Sambandslýðveldið Þýzkaland	18
Grikkland	7
Ísland	3
Írland	4
Ítalía	18
Luxemburg	3
Holland	7
Noregur	5
Saar	3
Svíþjóð	6
Tyrkland	10
Stóra Bretland	18

Skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 2, dags. 17. janúar 1952, sem birti breytingu þessa, gekk hún í gildi við undirskrift.

Nr. 82. *Strassbourg, 4. mai 1953.*

Breytingar á stofnskrá Evrópuráðsins.

Amendments to the Statue of the Council of Europe.

Eftirfarandi tvær málsgreinar skulu koma til viðbótar við a-lið 25. greinar stofnskrár Evrópuráðsins:

Umboð fulltrúa þeirra, sem þannig eru tilnefndir, skal gilda frá setningu fyrsta reglulegs þings, eftir að þeir hafa verið tilnefndir, og ljúka við setningu næsta reglulegs þings, eða setningu síðara reglulegs þings. Þó skal þátttökuríki heimilt að tilnefna nýja fulltrúa, hafi þingkosningar í hlutaðeigandi landi farið fram á tímabilinu.

Nú tilnefnir þátttökuríki fulltrúa vegna þess að fulltrúi hefur látizt eða sagt af sér eða tilnefnir fulltrúa að nýju vegna undangenginna þingkosninga og skal umboð hinna nýju fulltrúa gilda frá fyrstu samkomu þess þings, sem kemur saman eftir að þeir hafa verið tilnefndir.

Skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 63, dags. 15. október 1953, sem birti breytingar þessar, gengu þær í gildi við undirskrift.

Nr. 83. *Paris, 2. september 1949.*

Samningur um réttindi og griðhelgi Evrópuráðsins.

General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe.

Part I.—Personality, Capacity.

Article 1

The Council of Europe shall possess juridical personality. It shall have the capacity to conclude contracts, to acquire and dispose of movable and immovable property and to institute legal proceedings.

In these matters the Secretary-General shall act on behalf of the Council of Europe.

Article 2

The Secretary-General shall co-operate at all times with the competent authorities of the Members to facilitate the proper administration of justice, secure the observance of police regulations and prevent the occurrence of any abuse in connection with the privileges, immunities, exemptions and facilities enumerated in the present Agreement.

Part II.—Property, Funds and Assets.

Article 3

The Council, its property and assets, wheresoever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except in so far as in any particular case the Committee of Ministers has expressly authorised the waiver of this immunity. It is, however, understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution or detention of property.

Article 4

The buildings and premises of the Council shall be inviolable. Its property and assets, wheresoever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of interference whether by administrative, judicial or legislative action.

Article 5

The archives of the Council, and in general all documents belonging to it or held by it, shall be inviolable wheresover located.

Article 6

Without being restricted by financial controls, regulations or financial moratoria of any kind:—

a) the Council may hold currency of any kind and operate accounts in any currency;
b) the Council may freely transfer its funds from one country to another or within any country and convert any currency held by it into any other currency;
c) in exercising its rights under sub-paragraphs (a) and (b) above, the Council of Europe shall pay due regard to any representations made by the Government of a Member and shall give effect to such representations in so far as it considers this can be done without detriment to the interests of the Council.

Article 7

The Council, its assets, income and other property shall be exempt:—

a) from all direct taxes; the Council will not, however, claim exemption from rates, taxes or dues which are no more than charges for public utility services;
b) from all customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles required by the Council for its official use; articles imported under such exemption will not be sold in the country into which they are imported, except under conditions approved by the Government of that country;
c) from all customs duties, and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of its publications.

Part III.—Communications.

Article 8

The Committee of Ministers and the Secretary-General shall enjoy in the territory of each Member, for their official communications, treatment at least as favourable as that accorded by that Member to the diplomatic missions of any other Government.

No censorship shall be applied to the official correspondence and other official communications of the Committee of Ministers and of the Secretariat.

Part IV.—Representatives of Members to the Committee of Ministers.

Article 9

Representatives at the Committee of Ministers shall, while exercising their functions and during their journeys to and from the place of meeting, enjoy the following privileges and immunities:

a) Immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage, and, in respect of words spoken or written and all acts done by them in their official capacity, immunity from legal process of every kind.
b) Inviolability for all papers and documents.
c) The right to use codes and to receive papers or correspondence by courier or in sealed bags.
d) Exemption in respect of themselves and their spouses from immigration restrictions or aliens' registration in the State which they are visiting or through which they are passing in the exercise of their functions.
e) The same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to representatives of comparable rank of diplomatic missions.
f) The same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to members of comparable rank of diplomatic missions.

Article 10

In order to secure for the representatives at the Committee of Ministers complete freedom of speech and complete independence in the discharge of their duties, the immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts done by them in discharging their duties shall continue to be accorded, notwithstanding that the persons concerned are no longer engaged in the discharge of such duties.

Article 11

Privileges and immunities are accorded to the representatives of Members, not for the personal benefit of the individuals themselves, but in order to safeguard the independent exercise of their functions in connection with the Committee of Ministers.

Consequently, a Member not only has the right, but is under a duty to waive the immunity of its representatives in any case where, in the opinion of the Member, the immunity would impede the course of justice, and where it can be waived without prejudice to the purpose for which the immunity is accorded.

Article 12

a) The provisions of articles 9, 10 and 11 are not applicable in relation to the authorities of a State of which the person is a national or of which he is or has been a representative.

b) In articles 9, 10, 11 and 12 (a) above, the expression "representatives" shall be deemed to include all representatives, alternate representatives, advisers, technical experts and secretaries of delegations.

Part V.—Representatives to the Consultative Assembly.

Article 13

No administrative or other restriction shall be imposed on the free movement to and from the place of meeting of representatives to the Consultative Assembly and their substitutes.

Representatives and their substitutes shall, in the matter of customs and exchange control, be accorded:—

a) by their own Government, the same facilities as those accorded to senior officials travelling abroad on temporary official duty;

b) by the Governments of other Members, the same facilities as those accorded to representatives of foreign Governments on temporary official duty.

Article 14

Representatives to the Consultative Assembly and their substitutes shall be immune from all official interrogation and from arrest and all legal proceedings in respect of words spoken or votes cast by them in the exercise of their functions.

Article 15

During the sessions of the Consultative Assembly the representatives to the Assembly and their substitutes, whether they be Members of Parliament or not, shall enjoy:—

a) on their national territory, the immunities accorded in those countries to Members of Parliament;

b) on the territory of all other Member States, exemption from arrest and prosecution.

This immunity also applies when they are travelling to and from the place of meeting of the Consultative Assembly. It does not, however, apply when representatives and their substitutes are found committing, attempting to commit, or just having committed an offence, nor in cases where the Assembly has waived the immunity.

Part VI.—Officials of the Council.

Article 16

In addition to the immunities and privileges specified in Article 18 below, the Secretary-General and Deputy Secretary-General shall be accorded in respect of themselves, their spouses and minor children the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic envoys in accordance with International Law.

Article 17

The Secretary-General will specify the categories of officials to which the provisions of Article 18 below shall apply. He shall communicate them to the Governments of all Members. The names of the officials included in these categories shall from time to time be made known to the above-mentioned Governments.

Article 18

Officials of the Council of Europe shall:—

a) be immune from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity and within the limit of their authority;
b) be exempt from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the Council of Europe;
c) be immune, together with their spouses and relatives dependent on them, from immigration restrictions and aliens' registration;
d) be accorded the same privileges in respect of exchange facilities as are accorded to officials of comparable rank forming part of diplomatic missions to the Government concerned;
e) be given, together with their spouses and relatives dependent on them, the same repatriation facilities in time of international crisis as diplomatic envoys;
f) have the right to import free of duty their furniture and effects at the time of first taking up their post in the country in question, and to re-export the same free of duty to their country of domicile.

Article 19

Privileges and immunities are granted to officials in the interests of the Council of Europe and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive the immunity of any official in any case where, in his opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the Council of Europe. In the case of the Secretary-General and of the Deputy-General the Committee of Ministers shall have the right to waive immunity.

Part VII.—Supplementary Agreements.

Article 20

The Council may conclude with any Member or Members supplementary agreements modifying the provisions of this General Agreement, so far as that Member or those Members are concerned.

Part VIII.—Disputes.

Article 21

Any dispute between the Council and private persons regarding supplies furnished, services rendered or immovable property purchased on behalf of the Council, shall be submited to arbitration, as provided in an administrative order issued by the Secretary-General with the approval of the Committee of Ministers.

Part IX.—Final Provisions.

Article 22

The present Agreement shall be ratified. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General. The Agreement shall come into force as soon as seven signatories have deposited their instruments of ratification.

Nevertheless, pending the entry into force of the Agreement, in accordance with the provisions of the preceding paragraph, the signatories agree, in order to avoid any delay in the efficient working of the Council, to apply it provisionally from the date of signature, so far as it is possible to do so under their respective constitutional systems.

Hinn 11. marz 1955 var framkvæmdarstjórn Evrópuráðsins afhent aðildarskrá Íslands að ofangreindum samningi, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 99, dags. 31. desember 1955. Gildistími samningsins telst frá 11. júlí 1956.

Nr. 84. *Strassbourg, 6. nóvember 1952.*

Bókun til viðbótar samningi um réttindi og griðhelgi Evrópuráðsins.

Protocol to the General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe.

Article 1

Any present or future Member of the Council of Europe not a signatory of the Agreement may accede to the latter and to this Protocol by depositing its instrument of accession to them both with the Secretary-General of the Council of Europe, who shall notify the Members of the Council thereof.

Article 2

a) The provisions of Part IV of the Agreement shall apply to representatives attending meetings of the Ministers' Deputies.

b) The provisions of Part IV of the Agreement shall apply to representatives other than representatives to the Consultative Assembly attending meetings convened by the Council of Europe and held when neither the Committee of Ministers nor the Ministers' Deputies are in session save that representatives attending such meetings shall not be exempt from arrest and prosecution when found committing, attempting to commit, or just having committed an offence.

Article 3

The provisions of Article 15 of the Agreement shall apply to representatives to the Assembly, and their substitutes, at any time when they are attending, or travelling to and from, meetings of Committees and Sub-Committees of the Consultative Assembly, whether or not the Assembly is itself in session at such time.

Article 4

The permanent representatives of Members of the Council of Europe shall, while exercising their functions and during their journey to and from the place of meetings,

enjoy the privileges, immunities and facilities normally enjoyed by diplomatic envoys of comparable rank.

Article 5

Privileges, immunities and facilities are accorded to the representatives of Members not for the personal benefit of the individuals concerned, but in order to safeguard the independent exercise of their functions in connexion with the Council of Europe. Consequently, a Member has not only the right but the duty to waive the immunity of its representative in any case where, in the opinion of the Member, the immunity would impede the course of justice and it can be waived without prejudice to the purpose for which the immunity is accorded.

Article 6

The provisions of Article 4 are not applicable in relation to the authorities of the State of which the person is a national or of the Member of which he is or has been a representative.

Article 7

a) This Protocol shall be open to signature by all Members which have signed the Agreement. The Protocol shall be ratified at the same time as or after the ratification of the Agreement. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe.

b) This Protocol shall enter into force on the day when it shall have been ratified by all the signatories who at that date have ratified the Agreement, on condition that the number of signatories who have ratified the Agreement and the Protocol shall not be fewer than seven.

c) As regards any signatory ratifying subsequently, the Protocol shall enter into force at the date of the deposit of its instrument of ratification.

d) In the case of Members which have acceded to the Agreement and Protocol in accordance with the terms of Article 1 the Agreement and Protocol shall enter into force:

i) On the date specified in paragraph (b) above in cases where the instrument of accession has been deposited prior to this date; or

ii) On the date of deposit of the instrument of accession in cases where this instrument is deposited at a date subsequent to that specified in paragraph (b) above.

Hinn 11. marz 1955 var framkvæmdastjórn Evrópuráðsins afhent aðildarskjal Íslands að viðbótarbókun þeirri er birt er að ofan við samning um réttindi Evrópuráðsins, skv. auglýsingu utanríkisráðsins nr. 99, dags. 31. desember 1955.

Gildistimi bókunarinnar telst frá 11. júlí 1956.

Nr. 85. *París, 15. desember 1956.*

Önnur bókun til viðbótar samningi um réttindi og griðhelgi Evrópuráðsins.

Second Protocol to the General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe.

The Governments signatory hereto, being Members of the Council of Europe,

Considering that, under the terms of Article 59 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4th November, 1950, the members of the European Commission of Human Rights (hereinafter referred to as "the Commission") are entitled, during the discharge of their functions, to the privileges and immunities provided for in Article 40 of the Statute of the Council of Europe and in the Agreements made thereunder;

Considering that it is necessary to specify and define the said privileges and immunities in a Protocol to the General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe, signed at Paris on 2nd September, 1949,

Have agreed as follows:

Article 1

The members of the Commission shall, while exercising their functions and during their journeys to and from their place of meeting, enjoy the following privileges and immunities:

a) immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage, and, in respect of words spoken or written and all acts done by them in their official capacity, immunity from legal process of every kind;
b) inviolability for all papers and documents;
c) exemption in respect of themselves and their spouses from immigration restrictions or aliens registration in the State which they are visiting or through which they are passing in the exercise of their functions.

Article 2

1. No administrative or other restrictions shall be imposed on the free movement of members of the Commission to and from the place of meeting of the Commission.

2. Members of the Commission shall, in the matter of customs and exchange control, be accorded:

a) by their own Government, the same facilities as those accorded to senior officials travelling abroad on temporary official duty;
b) by the Governments of other Members, the same facilities as those accorded to representatives of foreign Governments on temporary official duty.

Article 3

In order to secure for the members of the Commission complete freedom of speech and complete independence in the discharge of their duties, the immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts done by them in discharging their duties shall continue to be accorded, notwithstanding that the persons concerned are no longer engaged in the discharge of such duties.

Article 4

Privileges and immunities are accorded to the members of the Commission, not for the personal benefit of the individuals themselves, but in order to safeguard the independent exercise of their functions. The Commission alone shall be competent to waive the immunity of its members; it has not only the right, but is under a duty, to waive the immunity of one of its members in any case where, in its opinion, the immunity would impede the course of justice, and where it can be waived without prejudice to the purpose for which the immunity is accorded.

Article 5

This Protocol shall be open to the signature of the Members of the Council of Europe who may become Parties to it either by:

a) signature without reservation in respect of ratification or by

b) signature with reservation in respect of ratification followed by ratification.

Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe.

Article 6

1. This Protocol shall enter into force as soon as three Members of the Council of Europe shall, in accordance with Article 5, have signed it without reservation in respect of ratification or shall have ratified it.

2. As regards any Member subsequently signing it without reservation in respect of ratification, or ratifying it, this Protocol shall enter into force at the date of signature or deposit of the instrument of ratification.

Article 7

The Secretary-General of the Council of Europe shall notify Members of the Council of the date of entry into force of this Protocol and shall give the names of any Members who have signed it without reservation in respect of ratification or who have ratified it.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised to that effect, have signed the present Protocol.

Done at Paris this 15th day of December 1956, in English and French, both text being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe.

Utanríkisráðherra Íslands undirritaði þessa bókun, þ. 15. desember 1956 án þess að gera fyrirvara um staðfestingu hans, og er það í samræmi við 5. grein (a) í bókuninni.

Þann sama dag undirrituðu fjögur ríki bókunina, og gekk hún því í gildi samdægurs, skv. 6. gr. 1. mgr.

Nr. 86. *Genf, 1. júlí 1949.*

Samþykkt Alþjóðavinnumálastofnunarinnar nr. 98, um beitingu grundvallarreglna um réttinn til að stofna félög og semja sameiginlega.

Convention (No. 98) concerning the Application of the Principles of the Right to Organise and to Bargain Collectively.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, saman komið til 32. þingsetu sinnar í Genf 8. júní 1949, eftir kvaðningu stjórnarnefndar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, hefur samþykkt ákveðnar tillögur um beitingu réttarins till þess að stofna félög og semja sameiginlega, en það er fjórða mál á dagskrá þingsins, og þar sem það hefur ákveðið, að tillögur þessar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið í dag, 1. júlí 1949, svo hljóðandi samþykkt, sem nefna ber Samþykkt frá 1949 um réttinn til þess að stofna félög og semja sameiginlega.

1. gr.

1. Verkamenn skulu tilhlýðilega verndaðir fyrir því, að þeir séu látnir gjalda þess um atvinnu, að þeir eru félagsbundnir.
2. Slík vernd skal sérstaklega beinast að athöfnum, sem miða að því.:
   a) að binda ráðningu verkamanna til vinnu því skilyrði, að þeir gangi ekki í stéttarfélag eða segi sig úr slíku félagi;
   b) að verkamönnum sé sagt upp vinnu eða þeim gert annað ógagn vegna hlutdeildar sinnar í félagsskap, þátttöku í félagsstarfsemi utan vinnutíma, eða í vinnutíma með samþykki vinnuveitandans.

2. gr.

1. Félög vinnuveitenda og verkamanna skulu nægilega vernduð fyrir afskiptum hverra af öðrum við stofnun þeirra, starfsemi og stjórn, hvort sem þau afskipti eru bein eða framkvæmd af umboðsmönnum eða meðlimum slíkra félaga.
2. Einkum skulu athafnir þær, sem miða að því að stuðla að stofnun verkalýðsfélaga undir yfirráðum vinnuveitenda eða félagssamtaka þeirra, eða að styrkja verkalýðsfélög fjárhagslega eða á annan hátt í því skyni að koma þeim undir stjórn vinnuveitenda eða félagssamtaka þeirra, taldar afskipti í merkingu þessarar greinar.

3. gr.

Þar sem nauðsyn krefur, skal koma á ráðstöfunum, sem við eiga eftir aðstæðum hjá hverri þjóð, til tryggingar því, að félagafrelsið, eins og það er skýrt í undanfarandi greinum, sé í heiðri haft.

4. gr.

Þar sem nauðsyn krefur, skulu gerðar ráðstafanir, eftir því sem við á hjá hverri þjóð, til þess að hvetja og efla til fullrar þróunar í hagnýtingu aðstæðnanna til sjálfviljugra samninga milli vinnuveitenda eða félaga þeirra og verkamanna með það fyrir augum að skipa ráðningar- og vinnuskilyrðum með heildarsamningum.

5. gr.

1. Ákveða skal með lögum eða reglugerðum hvers lands, að hve miklu leyti ákvæði samþykktar þessarar skuli ná til hermanna og lögreglumanna.

2. Í samræmi við grundvallarreglu 8. mgr. 19. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skal fullgilding aðildarríkis á samþykkt þessari ekki talin hafa áhrif á nokkur gildandi lög, úrskurði, venju eða samkomulag, sem veita hermönnum eða lögreglumönnum einhver þau réttindi, sem tryggð eru með þessari samþykkt.

6. gr.

Samþykkt þessi tekur ekki til stöðu opinberra starfsmanna, sem vinna að stjórnarframkvæmdum ríkisins, né heldur skal hún skilin á þann veg, að hún skerði rétt þeirra eða stöðu á nokkurn hátt.

7. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skal senda aðalframkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

8. gr.

1. Samþykkt þessi skal einungis vera bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem látið hafa aðalframkvæmdastjórann skrá fullgildingar sínar.
2. Hún skal öðlast gildi 12 mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá aðalframkvæmdastjóranum.
3. Síðan skal samþykktin öðlast gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, 12 mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

9. gr.

1. Yfirlýsingar þær, sem sendar eru aðalframkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar í samræmi við 2. málsgr. 35. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skulu greina:
   a) Landsvæði þau, sem hlutaðeigandi aðildarríki undirgengst að láta ákvæði þessarar samþykktar ná til án takmarkana,
   b) landsvæði þau, sem það undirgengst að láta ákvæði samþykktar þessarar ná til með takmörkunum og hverjar þær séu,
   c) landsvæði þau, sem samþykktin tekur ekki til, og upplýsingar um ástæður til þess,
   d) landsvæði þau, sem það áskilur sér rétt til að taka ákvörðun um síðar.
2. Yfirlýsingar þær, sem greindar eru í stafliðum (a) og (b) í 1. málsgrein þessarar greinar, ber að skoða sem raunverulegan hluta fullgildingarinnar og hafa sama gildi og hún.
3. Sérhvert aðildarríki getur hvenær sem er ógilt að öllu eða nokkru leyti með síðari yfirlýsingu fyrirvara þá, sem það hefur gert í upprunalegri yfirlýsingu sinni, í samræmi við stafliðina (b), (c) eða (d) í 1. málsgrein þessarar greinar.
4. Í hvert skipti sem segja má samþykkt þessari upp í samræmi við ákvæði 11. greinar, getur hvert aðildarríki sent aðalframkvæmdastjóra yfirlýsingu um hvers konar aðrar breytingar, er dragi úr ákvæðum fyrri yfirlýsinga þess, enda lýsi það því ástandi, sem þá ríkir á landsvæðum þeim, sem það kann að tiltaka.

10. gr.

1. Í yfirlýsingum þeim, sem sendar eru aðalframkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar í samræmi við 4. og 5. málsgrein 35. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skal fram tekið, hvort ákvæðum samþykktarinnar verði beitt til fullnustu eða með takmörkunum á landsvæði því, sem um er að ræða. Þegar yfirlýsing ber með sér, að samþykktinni skuli beitt með slíkum takmörkunum, skulu þær greindar í einstökum atriðum.

2. Aðildarríki, eitt eða fleiri, eða fjölþjóðleg stjórnvöld, sem í hlut eiga, geta hvenær sem er með síðari yfirlýsingu ógilt að öllu eða nokkru leyti áskilin réttindi til takmarkana, er fyrri yfirlýsing tiltók.
3. Hvenær sem hægt er að segja samþykkt þessari upp í samræmi við ákvæði 11. greinar, geta aðildarríki eða fjölþóðleg stjórnarvöld, sem í hlut eiga, sent aðalframkvæmdastjóranum yfirlýsingu þess efnis, að þau dragi á einhvern hátt úr ákvæðum sinna fyrri yfirlýsinga, enda lýsi þau því ástandi, sem þá ríkir um framkvæmd samþykktarinnar.

11. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, má segja henni upp að 10 árum liðnum, frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda aðalframkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en einu ári eftir skrásetningu hennar.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan þess árs, er kemur næst á eftir þeim 10 ára fresti, sem um getur í fyrri málsgrein, réttindi þau til uppsagnar, sem ráð er fyrir gert í þessari grein, skal bundið af henni í önnur 10 ár, en má að þeim loknum segja henni upp, og síðan að hverju 10 ára tímabili liðnu, svo sem gert er ráð fyrir í þessari grein.

12. gr.

1. Aðalframkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skrásetningu allra fullgildinga, yfirlýsinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar aðalframkvæmdastjóri tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu hinnar annarrar fullgildingar, sem honum er send, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin öðlast gildi.

13. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna, til skrásetningar samkvæmt 102. grein stofnskrár Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar, yfirlýsingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði næstu greina hér á undan.

14. gr.

Í lok hvers 10 ára tímabils frá gildistöku samþykktar þessarar skal stjórnarnefnd Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd samþykktarinnar, og skal hún jafnframt athuga það, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins tillögur um endurskoðun hennar allrar eða hluta hennar.

15. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt um breytingar á þessari samþykkt allri eða hluta hennar, skal:
   a) fullgilding aðildarríkis á hinni nýju, endurskoðuðu samþykkt ipso jure skoðast sem tafarlaus uppsögn á þessari samþykkt, hvað sem ákvæðum 11. greinar hér að framan líður, ef hin nýja, endurskoðaða samþykkt öðlast gildi, og þá frá þeim tíma, er það gerðist;
   b) aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt frá því er hin nýja, endurskoðaða samþykkt öðlaðist gildi;

   enda sé ekki öðruvísi ákveðið í hinni nýju samþykkt.

2. Samþykkt þessi skal, hvað sem öðru líður, vera í gildi eins og hún er nú að formi til og efni, hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana en ekki hina endurskoðuðu útgáfu hennar.

16. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar skulu jafngildir.

Hinn 15. júlí 1952 var aðalritara Alþjóðavinnumálastofnunarinnar afhent staðfestingarskrá Íslands varðandi ofangreinda samþykkt, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins, nr. 64, dags. 3. nóvember 1952.

Samþykktin hefir því gengið í gildi hvað Ísland snertir 15. júlí 1953.

Nr. 87. *París, 18. október 1950.*

Samþykkt um fuglaverndun.

Convention for Bird Preservation.

Með því að samningsaðilum er ljós sú gereyðingarhætta, sem vofir yfir vissum tegundum fugla, og stendur líka stuggar af ískyggilegri fækkun annarra tegunda, einkum farfugla,

og með tilliti til þess, að frá sjónarmiði vísindalegrar þekkingar, náttúruverndunar og þjóðarbúskapar ættu í rauninni allir fuglar að njóta friðunar,

hafa þeir komizt að þeirri niðurstöðu, að þörf sé breytinga á Parísarsamþykktinni frá 1902 (Alþjóðasamþykkt um friðun fugla, sem gagnlegir eru landbúnaði), og þar af leiðandi leggja þeir til, að textinn verði á þessa leið:

1. gr.

Samþykkt þessi skal taka til allra villifugla.

2. gr.

Aðilar samþykktarinnar telja, að með þeim undantekningum, sem gert er ráð fyrir í 6. og 7. grein eigi yfir höfuð að friða:

a) alla fugla, að minnsta kosti um varptímann, og sömuleiðis farfugla þann tíma, sem þeir hverfa aftur til varpstöðva sinna, einkum í marz, apríl, maí, júní og júlí;
b) þær tegundir, sem gereyðing vofir yfir eða eru vísindalega merkilegar, allt árið.

3. gr.

Með þeim undantekningum, sem gert er ráð fyrir í 6. og 7. grein, skal bannað á friðunartíma tegundarinnar að flytja inn, flytja út, flytja til, selja, bjóða til kaups, kaupa eða geyma nokkurn þann fugl, eða jafnvel hluta af fugli, lifandi eða dauðan, sem ólöglega var drepinn eða fangaður.

4. gr.

Með þeim undantekningum, sem gert er ráð fyrir í 6. og 7. grein, skal bannað á friðunartíma hverrar tegundar, og sér í lagi um varptímann, að færa úr stað eða ónýta hreiður, sem fuglar eru að gera sér eða liggja í, að taka eða skemma, flytja til,

flytja út eða inn, að selja, bjóða til kaups, að kaupa og að ónýta egg eða eggskurn fugla. Sömu ákvæði skulu og gilda um unga villtra fugla.

Bann þetta skal ekki taka til eggja, sem tekin eru með löglegum hætti, enda fylgi þeim vottorð um, að þau séu ætluð til útungunar eða til vísindalegra nota eða þau séu undan alifuglum. Og vegna sérstakra og viðurkenndra ástæðna skal bann þetta ekki taka til vepjueggja í Hollandi.

5. gr.

Aðilar samþykktarinnar skuldbinda sig til að banna eftirtaldar (veiði)-aðferðir, sem valdið geta fjöldadrápi fugla eða föngun eða bakað þeim kvalir að nauðsynjalausu. Og í þeim löndum, þar sem slíkar aðferðir eru nú heimilar samkv. lögum, skuldbinda aðilar samþykktarinnar sig til að taka smám saman í lög þau ákvæði, er banni þær eða setji notkun þeirra takmörk:

a) snörur, lím, gildrur, öngla, net, eitrað eða deyfandi agn, blindaða bandingja;
b) tálgildrur fyrir endur;
c) spegla, blys og annan ljósaútbúnað;
d) net eða aðrar fiskveiðatilfæringar til þess að veiða sundfugla;
e) marghlaðnar eða sjálfhlaðnar haglabyssur, sem taka fleiri en tvö skothylki;
f) yfirleitt öll skotvopn önnur en þau, sem skjóta má með frá öxl;
g) notkun vélknúinna báta til þess að elta eða skjóta fugla á ósöltu vatni og, frá 1. marz til 1. október, á sjó innan landhelgi eða með ströndum fram;
h) notkun vélknúinna farartækja á landi eða flugvéla til þess að skjóta fugla eða reka þá;
i) að heitið sé verðlaunum fyrir að fanga fugla eða eyða þeim;
j) heimild til þess að skjóta fugla eða veiða þá í net skal háð takmörkunum á öllum árstímum og afnumin með öllu um varptímann á sjó, í fjörum og með ströndum fram;
k) allar aðrar aðferðir, sem stefna að fjöldaveiði eða fjöldadrápi fugla.

Undantekningar frá ákvæðum þessarar greinar eru tilgreindar í 6. og 7. grein.

6. gr.

Ef einhver fuglategund á tilteknu svæði er líkleg til þess annað hvort að reynast hættuleg nytjagróðri eða dýrum með skaða þeim, er hún gerir á ökrum, vínekrum, matjurtagörðum, aldingörðum, skógum, veiðidýrum eða fiski, eða er líkleg til að eyða eða fækka einni eða fleiri tegundum, sem æskilegt er að viðhalda, skal réttum stjórnarvöldum heimilt, með því að veita einstaklingum leyfisbréf, að létta af banni því, er 2. og 5. grein fyrirskipa, að því er til þeirrar tegundar kemur.

Eigi að síður skal það vera ólöglegt að kaupa eða selja fugla, sem veiddir eru samkvæmt undanþágu þessari, eða flytja þá burt af því svæði, þar sem þeir voru veiddir.

Nú eru í landslögum einhver önnur ákvæði, er gera það kleift að draga úr spjöllum af völdum tiltekinna fuglategunda, og mega þá aðilar að samþykktinni láta þau ákvæði haldast, að því tilskildu, að tryggt sé, að tilveru viðkomandi tegundar sé ekki stefnt í hættu.

Með því sérstakir atvinnuhagsmunir eru í húfi í Noregi, Svíþjóð, Finnlandi og Færeyjum, mega rétt stjórnarvöld í löndum þessum gera undanþágur og leyfa sérstök frávik frá ákvæðum þessarar samþykktar. Ef Ísland skyldi gerast aðili að samþykktinni, mundu hinar sömu undanþágur og frávik verða leyfð þar, skyldi þess verða æskt.

Í engu landi skal neitt það aðhafzt, er leiði til gereyðingar þeirra staðfugla eða farfugla, sem um ræðir í þessari grein.

7. gr.

Undanþágur frá ákvæðum þessarar samþykktar mega rétt stjórnarvöld veita í þágu vísinda og fræðslu, eða ef um er að ræða viðreisn fuglastofna, klak, og uppeldi veiðifugla, eða fálkahald, eftir því sem á stendur, og að því tilskildu, að nauðsynlegrar varúðar sé gætt til þess að girða fyrir misnotkun.

Ákvæði 3. og 4. gr. um tilflutning (transport) skulu ekki gilda í brezka konungsríkinu.

Í engu landi skal bann 3. greinar taka til fiðurs af þeim tegundum fugla, sem leyfilegt er að veiða í því.

8. gr.

Aðilar samþykktarinnar skuldbinda sig til að gera skrá yfir þá fugla, sem leyfilegt verður að drepa eða fanga í landi hvers þeirra, samkvæmt þeim skilyrðum, er samþykkt þessi setur.

9. gr.

Hvert land skal hafa rétt til að gera skrá yfir þær fuglategundir, staðfugla og farfugla, sem einstaklingar mega halda föngnum, og skal þar kveða á um þær aðferðir, er leyfilegar eru við föngunina, og sömuleiðis um það, við hvaða aðstæður megi flytja fuglana til og geyma þá fangna. Hvert land skal setja reglur um verzlun með slíka fugla og gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að takmarka hana.

10. gr.

Aðilar að samþykktinni skuldbinda sig til að rannsaka og gera viðeigandi ráðstafanir til að varna tortímingu fugla af völdum úrgangsolíu frá skipum eða annarri saurgan vatns, eða af völdum vita, rafmagnsstrengja, skordýraeiturs eða annars eiturs, svo og vegna annarra hliðstæðra orsaka.

Þeir skulu leitast við að glæða hjá börnum og almenningi skilning á nauðsyn þess að vernda og friða fugla.

11. gr.

Til þess að bæta úr afleiðingum þess, að hentugum varpsvæðum fyrir fugla fækkar sem óðast fyrir aðgerðir manna, skuldbinda aðilar samþykktarinnar sig til þess að hvetja til þess þegar í stað og stuðla að því með öllum viðeigandi ráðum, að bæði á sjó og landi verði friðlýst ákveðin svæði af hentugri stærð og á hentugum stöðum, þar sem fuglar geti orpið og komið upp ungum sínum óáreittir og þar sem farfuglar geti einnig hvílzt og aflað sér ætis í friði.

Samþykkt þessa skal fullgilda, og skal hún haldast í gildi meðal allra ríkja, er undirrita hana. Fari svo, að eitthvert þeirra segi henni upp, skal sú uppsögn aðeins taka til hlutaðeigandi ríkis og ekki taka gildi fyrr en að ári liðnu frá því, er uppsögnin var tilkynnt aðilum samþykktarinnar.

Þær þjóðir, sem ekki hafa undirritað samþykktina, skulu hafa rétt til að gerast aðilar að henni, þegar er þær æskja þess.

Þau ríki, er voru aðilar að samþykktinni frá 1902, en hafa ekki fullgilt þessa samþykkt, skulu framvegis vera bundin af ákvæðum samþykktarinnar frá 1902.

Hinn 28. janúar 1956 var utanríkisráðuneyti Frakklands afhent aðildarskrá Íslands að ofangreindum samningi, og tók hann gildi á þeim degi, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 14, dags. 15. febrúar 1956, en samningurinn er birtur sem fylgiskjal við þá auglýsingu.

Nr. 88.

Róm, 4. nóvember 1950.
Paris, 20. marz 1952.

Sáttmáli um verndun mannréttinda og mannfrelsis ásamt viðbótarbókun.

Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and Protocol to that Convention.

Ríkisstjórnir þær, sem undirritað hafa samning þennan og aðilar eru að Evrópuráðinu,

hafa í huga mannréttindayfirlýsingu þá, sem allsherjarþing sameinuðu þjóðanna samþykkti hinn 10. desember 1948;

minnast þess, að yfirlýsing þessi hefur það markmið að tryggja almenna og raunhæfa viðurkenningu og vernd þeirra réttinda, sem þar er lýst;

minnast þess, að markmið Evrópuráðsins er að koma á nánari einingu aðila sinna og að ein af leiðunum að því marki er sú, að mannréttindi og mannfrelsi séu í heiðri höfð og aukin;

lýsa á ný óbifanlegri trú sinni á þau meginréttindi til frelsis, sem eru undirstaða réttlætis og friðar í heiminum og bezt eru tryggð annars vegar með raunhæfu, stjórnarfarslegu lýðræði og hins vegar með almennum skilningi og varðveizlu þeirra mannréttinda, sem eru grundvöllur frelsisins;

eru staðráðnar í því að stíga fyrstu skrefin að því marki að tryggja sameiginlega nokkur þeirra réttinda, sem greind eru í mannréttindayfirlýsingunni, enda eru þær stjórnir Evrópuríkja, sem sama sinnis eru og eiga sameiginlega arfleifð pólitískra venja, hugsjóna, frelsis og réttarskipunar;

hafa þær því orðið ásáttar um það, sem hér fer á eftir:

1. gr.

Samningsaðilarnir skulu tryggja hverjum þeim, sem innan yfirráðasvæðis

The Governments signatory hereto, being Members of the Council of Europe,

Considering the Universal Declaration of Human Rights proclaimed by the General Assembly of the United Nations on 10th December 1948;

Considering that this Declaration aims at securing the universal and effective recognition and observance of the Rights therein declared;

Considering that the aim of the Council of Europe is the achievement of greater unity between its Members and that one of the methods by which that aim is to be pursued is the maintenance and further realisation of Human Rights and Fundamental Freedoms;

Reaffirming their profound belief in those Fundamental Freedoms which are the foundation of justice and peace in the world and are best maintained on the one hand by an effective political democracy and on the other by a common understanding and observance of the Human Rights upon which they depend;

Being resolved, as the Governments of European countries which are likeminded and have a common heritage of political traditions, ideals, freedom and the rule of law, to take the first steps for the collective enforcement of certain of the Rights stated in the Universal Declaration;

Have agreed as follows:

Article 1

The High Contracting Parties shall secure to everyone within their juris-

þeirra dvelst, réttindi þau og frelsi, sem skilgreind eru í I. kafla samnings þessa.

I. KAFLI

2. gr.

1. Réttur hvers manns til lífs skal verndaður með lögum. Engan mann skal af ásettu ráði svipta lífi, nema sök sé sönnuð og fullnægja skuli refsidómi á hendur honum fyrir glæp, sem dauðarefsingu varðar að lögum.

2. Þótt mannsbani hljótist af valdbeitingu, skal það ekki talið brjóta í bág við þessa grein, ef valdbeiting er ekki meiri en bráðnauðsynlegt má teljast

a) til að verja menn gegn ólögmætu ofbeldi;

b) til að framkvæma lögmæta handtöku eða til að koma í veg fyrir, að sá, sem löglega er haldið, komist undan;

c) vegan löglegra aðgerða, sem miða að því að bæla niður uppþot eða uppreisn.

3. gr.

Enginn maður skal sæta pyndingum, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu.

4. gr.

1. Engum manni skal haldið í þrældómi né þrælkun.

2. Eigi skal þess krafizt af neinum manni, að hann vinni þvingunar- né nauðungarvinnu.

3. Þvingunar- eða nauðungarvinna í merkingu þessarar greinar skal eigi taka til:

a) vinnu, sem krafizt er í venjulegu varðhaldi, sem er í samræmi við ákvæði 5. gr. samnings þessa, eða meðan á skilorðsbundinni lausn úr slíku varðhaldi stendur;

b) herþjónustu eða þjónustu, sem krafizt er í hennar stað af þeim mönnum, sem synja herþjónustu samvizku sinnar vegna og slík synjun er til greina tekin í landi hans;

diction the rights and freedoms defined in Section I of this Convention.

SECTION I

Article 2

1. Everyone's right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of his life intentionally save in the execution of a sentence of a court following his conviction of a crime for which this penalty is provided by law.

2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in contravention of this Article when it results from the use of force which is no more than absolutely necessary:

a) in defence of any person from unlawful violence;

b) in order to effect a lawful arrest or to prevent the escape of a person lawfully detained;

c) in action lawfully taken for the purpose of quelling a riot or insurrection.

Article 3

No one shall be subjected to torture or to inhuman or degrading treatment or punishment.

Article 4

1. No one shall be held in slavery or servitude.

2. No one shall be required to perform forced or compulsory labour.

3. For the purpose of this Article the term "forced or compulsory labour" shall not include:

a) any work required to be done in the ordinary course of detention imposed according to the provisions of Article 5 of this Convention or during conditional release from such detention;

b) any service of a military character or, in case of conscientious objectors in countries where they are recognised, service exacted instead of compulsory military service;

c) þjónustu, sem krafizt er vegna hættu- eða neyðarástands, sem ógnar lífi eða velferð almennings;

d) vinnu eða þjónustu, sem er þáttur í venjulegum borgaraskyldum.

5. gr.

1. Allir menn eiga rétt til frelsis og mannhelgi.

Engann mann skal svipta frelsi nema þegar um er að ræða eftirfarandi tilvik, enda skal þá gæta þeirrar aðferðar, sem mælt er í lögum:

a) löglegt varðhald manns, sem dæmdur hefur verið sekur af þar til bærum dómstóli;

b) löglega handtöku eða varðhald manns fyrir að óhlýðnast löglegum úrskurði dómstóls eða til að tryggja efndir lögmæltrar skyldu;

c) löglega handtöku eða varðhald manns, sem framkvæmt er í því skyni að færa hann fyrir lögbært stjórnvald, enda hvíli á honum skynsamlegur grunur um afbrot eða með rökum sé talið nauðsynlegt að koma í veg fyrir, að hann fremji afbrot eða komist undan, er hann hefur framið það;

d) gæzlu ófullveðja manns samkvæmt löglegum úrskurði vegna eftirlits með uppeldi hans eða lögmæta gæzlu hans í því skyni, að hann verði færður fyrir löglegt stjórnvald;

e) löglega gæzlu manns til að koma í veg fyrir, að smitandi sjúkdómar breiðist út, eða manns, sem er andlega vanheill, áfengissjúklinger, eiturlyfjasjúklingur eða umrenningur;

f) löglega handtöku eða varðhald manns til að koma í veg fyrir, að hann komist ólöglega inn í land, eða manns, sem ráðstafanir hafa verið gerðar til að flytja úr landi eða framselja.

2. Hver sá maður, sem tekinn er höndum, skal án tafar fá vitneskju á máli, sem hann skilur, um ástæðurnar fyrir handtökunni og um sakir þær, sem hann er borinn.

c) any service exacted in case of an emergency or calamity threatening the life or well-being of the community;

d) any work or service which forms part of normal civic obligations;

Article 5

1. Everyone has the right to liberty and security of person.

No one shall be deprived of his liberty save in the following cases and in accordance with a procedure prescribed by law:

a) the lawful detention of a person after conviction by a competent court;

b) the lawful arrest or detention of a person for non-compliance with the lawful order of a court or in order to secure the fulfilment of any obligation prescribed by law;

c) the lawful arrest or detention of a person effected for the purpose of bringing him before the competent legal authority on reasonable suspicion of having committed an offence or when it is reasonably considered necessary to prevent his committing an offence or fleeing after having done so;

d) the detention of a minor by lawful order for the purpose of educational supervision or his lawful detention for the purpose of bringing him before the competent legal authority;

e) the lawful detention of persons for the prevention of the spreading of infectious diseases, of persons of unsound mind, alcoholics or drug addicts or vagrants;

f) the lawful arrest or detention of a person to prevent his effecting an unauthorised entry into the country or of a person against whom action is being taken with a view to deportation or extradition.

2. Everyone who is arrested shall be informed promptly, in a language which he understands, of the reasons for his arrest and of any charge against him.

3. Hvern þann mann, sem tekinn er höndum eða settur í varðhald samkv. tölulið 1. c. þessarar greinar, skal án tafar færa fyrir dómara eða annað stjórnvald, sem lögheimild hefur til að fara með dómsvald, og skal hann eiga kröfu til, að rannsókn fyrir dómi hefjist innan sanngjarns tíma eða hann verði látinn laus þar til rannsókn hefst. Gera má það að skilyrði fyrir lausn úr varðhaldi, að trygging sé sett fyrir því, að hann komi til rannsóknar.

4. Hverjum þeim manni, sem sviptur er frelsi með handtöku eða varðhaldi, skal rétt að gera ráðstafanir til, að lögmæti frelsisskerðingarinnar verði úrskurðað af dómstóli án tafar, og fyrirskipað sé, að hann skuli látinn laus, ef frelsisskerðingin er ólögmæt.

5. Hver sá maður, sem tekinn hefur verið höndum eða settur í varðhald eða gæzlu gagnstætt ákvæðum þessarar greinar, skal eiga lögmæta, framkvæmanlega skaðabótakröfu.

3. Everyone arrested or detained in accordance with the provisions of paragraph 1 (c) of this Article shall be brought promptly before a judge or other officer authorised by law to exercise judicial power and shall be entitled to trial within a reasonable time or to release pending trial. Release may be conditioned by guarantees to appear for trial.

4. Everyone who is deprived of his liberty by arrest or detention shall be entitled to take proceedings by which the lawfulness of his detention shall be decided speedily by a court and his release ordered if the detention is not lawful.

5. Everyone who has been the victim of arrest or detention in contravention of the provisions of this Article shall have an enforceable right to compensation.

6. gr.

1. Nú leikur vafi á um réttindi þegns og skyldur eða hann er borinn sökum um glæpsamlegt athæfi, og skal hann þá njóta réttlátrar og opinberrar rannsóknar innan hæfilegs tíma, fyrir óháðum, óhlutdrægum, lögmæltum dómstóli. Dómur skal upp kveðinn í heyranda hljóði, en banna má blaðamönnum og almenningi aðgang að réttarhöldum að nokkru eða öllu vegna almenns siðgæðis, allsherjarreglu eða þjóðaröryggis í lýðfrjálsu landi, þegar unglingaverndun eða verndun einkalífs málsaðilanna býður, eða að svo miklu leyti sem dómstóllinn telur brýna nauðsyn bera til í sérstökum tilvikum, þar sem vitneskja almennings mundi torvelda rétta niðurstöðu.

2. Hvern þann mann, sem borinn er sökum fyrir glæpsamlegt athæfi, skal telja saklausan, unz sök hans er sönnuð lögfullri sönnun.

3. Hver sá maður, sem borinn er sökum fyrir glæpsamlegt athæfi, hefur þessi lágmarksréttindi:

a) rétt til þess að fá tafarlaust vit-

Article 6

1. In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice.

2. Everyone charged with a criminal offence shall be presumed innocent until proved guilty according to law.

3. Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights:

a) to be informed promptly, in a

neskju á máli, sem hann skilur, um eðli og orsök ákærunnar gegn honum, í einstökum atriðum;

b) rétt til nægilegs tíma og aðstöðu til að undirbúa vörn sína;

c) rétt til að verja sig sjálfur eða kjósa sér verjanda. Hafi hann ekki efni á að greiða lögfræðilega aðstoð, skal hann fá hana ókeypis, ef réttarsjónarmið krefjast þess;

d) rétt til að spyrja eða láta spyrja vitni, sem leidd eru gegn honum. Séð skal um, að vitni, sem bera honum í vil, komi fyrir dóm og séu spurð á sama hátt og þau vitni, sem leidd eru gegn honum;

e) rétt til að fá ókeypis aðstoð túlks, ef hann skilur ekki eða talar mál það, sem notað er fyrir dómi.

7. gr.

1. Engan skal telja sekan til refsingar, nema verknaður sá eða aðgerðaleysi, sem hann er borinn, varði refsingu að landslögum eða þjóðarétti á þeim tíma, er máli skiptir. Eigi má heldur dæma hann til þyngri refsingar en þeirrar, sem að lögum var leyfð, þegar verknaðurinn var framinn.

2. Ákvæði þessarar greinar skulu ekki fyrirgirða réttarrannsókn og refsingu fyrir verknað eða aðgerðaleysi, sem var refsivert, þegar það var framið, samkvæmt almennum grundvallarreglum laga, viðurkenndum af siðuðum þjóðum.

8. gr.

1. Hver maður á rétt til friðhelgi einkalífs síns, fjölskyldu, heimilis og bréfaskipta.

2. Stjórnvöld mega ekki raska þessum réttindum, nema samkvæmt lögum og nauðsynlegt sé í lýðfrjálsu þjóðfélagi vegna öryggis almennings eða ríkis eða efnahags þjóðarinnar, til þess að afstýra óspektum eða glæpum, eða til verndar heilbrigði og siðgæði eða réttindum og frelsi annarra manna.

language which he understands and in detail, of the nature and cause of the accusation against him;

b) to have adequate time and facilities for the preparation of his defence;

c) to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he has not sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require;

d) to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him;

e) to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in court.

Article 7

1. No one shall be held guilty of any criminal offence on account of any act or omission which did not constitute a criminal offence under national or international law at the time when it was committed. Nor shall a heavier penalty be imposed than the one that was applicable at the time the criminal offence was committed.

2. This Article shall not prejudice the trial and punishment of any person for any act or omission which, at the time when it was committed, was criminal according to the general principles of law recognised by civilised nations.

Article 8

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.

2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

9. gr.

1. Allir menn skulu frjálsir hugsana sinna, sannfæringar og trúar. Í þessu felst frelsi þeirra til að skipta um trú eða játningu og enn fremur til að láta í ljós trú sína eða játningu, einir sér eða í félagi við aðra, opinberlega eða einslega, með kennslu, tilbeiðslu, guðsþjónustu og helgihaldi.

2. Frelsi til að láta í ljós trú sína eða sannfæringu skal einungis háð þeim takmörkunum, sem mælt er í lögum og eru nauðsynlegar í lýðfrjálsu þjóðfélagi vegna almannaöryggis, til að vernda allsherjarreglu, heilbrigði eða siðgæði eða til að vernda réttindi og frelsi annarra.

Article 9

1. Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his religion or belief and freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief, in worship, teaching, practice and observance.

2. Freedom to manifest one's religion or beliefs shall be subject only to such limitations as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of public safety, for the protection of public order, health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

10. gr.

1. Hver maður á rétt til að láta í ljós álit sitt. Í rétti þessum felst frelsi til að ráða skoðunum sínum, fá og miðla vitneskju og hugmyndum heima og erlendis án afskipta stjórnvalda. Þrátt fyrir ákvæði þessarar greinar skal ríki heimilt að krefjast þess, að útvarps- sjónvarps- og kvikmyndafyrirtæki séu eigi rekin nema samkvæmt sérstöku leyfi.

2. Þar sem af réttindum þessum leiðir skyldur og ábyrgð, er heimilt að þau séu háð þeim formsreglum, skilyrðum, takmörkunum eða viðurlögum, sem mælt er í lögum og eru nauðsynlegar í lýðfrjálsu þjóðfélagi vegna öryggis almennings og ríkis eða landvarna, til að komið sé í veg fyrir óspektir eða glæpi, til að vernda heilbrigði eða siðgæði, mannorð eða réttindi annarra, til að koma í veg fyrir upplýstran trúnaðarmála eða til að tryggja vald og óhlutdrægni dómstóla.

Article 10

1. Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. This Article shall not prevent States from requiring the licensing of broadcasting, television or cinema enterprises.

2. The exercise of these freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or rights of others, for preventing the disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary.

11. gr.

1. Rétt skal mönnum að koma saman með friðsömum hætti og mynda félög með öðrum, þar á meðal að stofna og ganga í stéttarfélög til verndar hagsmunum sínum.

Article 11

1. Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and to free dom of association with others, including the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.

2. Eigi skulu réttindi þessi háð öðrum takmörkunum en þeim, sem mælt er í lögum og nauðsynlegar eru í lýðfrjálsu þjóðfélagi vegna öryggis almennings eða ríkis, til að koma í veg fyrir óspektir eða glæpi, til verndar heilbrigði eða siðgæði eða til að vernda réttindi og frelsi annarra. Ákvæði þessarar greinar skulu eigi vera því til fyrirstöðu, að löglegar takmarkanir séu settar við því, að herliðar, lögreglumenn eða stjórnarstarfsmenn njóti þessara réttinda.

12. gr.

Karlar og konur á hjúskaparaldri hafa rétt á að ganga í hjónaband og stofna fjölskyldu í samræmi við landslög um þessi réttindi.

13. gr.

Nú eru réttindi þau og frelsi, sem lýst er í samningi þessum, skert, og skal þá sá, sem fyrir því verður, geta leitað réttar síns á raunhæfan hátt fyrir opinberu stjórnvaldi, enda þótt skerðingin hafi verið framin af mönnum, sem fara með stjórnvald.

14. gr.

Réttindi þau og frelsi, sem lýst er í samningi þessum, skulu tryggð án nokkurs manngreinarálits, svo sem vegna kynferðis, kynþáttar, litarháttar, tungu, trúarbragða, stjórnmála- eða annarra skoðana, þjóðernis eða þjóðfélagsstöðu, sambands við þjóðernisminnihluta, eigna, ætternis eða annarra aðstæðna.

15. gr.

1. Á tímum styrjaldar eða annars almenns neyðarástands, sem ógnar lífi þjóðarinnar, getur hver samningsaðili gert ráðstafanir, sem fara í bág við skyldur hans samkvæmt samningi þessum, að svo miklu leyti sem bráðnauðsynlegt er vegna hættuástandsins, enda séu slíkar ráðstafanir eigi ósamrímanlegar öðrum skyldum hans að þjóðarétti.

2. Með ákvæðum þessarar greinar skal þó í engu raskað ákvæðum 2. gr., nema

2. No restrictions shall be placed on the exercise of these rights other than such as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals or for the protection of the rights and freedoms of others. This Article shall not prevent the imposition of lawful restrictions on the exercise of these rights by members of the armed forces, of the police or of the administration of the State.

Article 12

Men and women of marriageable age have the right to marry and to found a family, according to the national laws governing the exercise of this right.

Article 13

Everyone whose rights and freedoms as set forth in this Convention are violated shall have an effective remedy before a national authority notwithstanding that the violation has been committed by persons acting in an official capacity.

Article 14

The enjoyment of the rights and freedoms set forth in this Convention shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status.

Article 15

1. In time of war or other public emergency threatening the life of the nation any High Contracting Party may take measures derogating from its obligations under this Convention to the extent strictly required by the exigencies of the situation, provided that such measures are not inconsistent with its other obligations under international law.

2. No derogation from Article 2, except in respect of deaths resulting from

þegar um mannsbana er að ræða vegna löglegra hernaðaraðgerða, né heldur ákvæðum 3. gr., 4. gr. (1 málsgr.) og 7. gr.

3. Hver sá samningsaðili, sem notfærir sér þennan rétt til takmörkunar, skal láta aðalritara Evrópuráðsins fá fulla vitneskju um þær ráðstafanir, sem gerðar hafa verið, og ástæður fyrir þeim. Einnig skal hann tilkynna aðalritara Evrópuráðsins, þegar slíkum ráðstöfunum er lokið og ákvæðum samningsins er enn á ný framfylgt að fullu.

16. gr.

Engin ákvæði 10., 11. og 14. gr. skulu vera því til fyrirstöðu, að samningsaðilarnir takmarki pólitíska starfsemi útlendinga.

17. gr.

Engin ákvæði samnings þessa skulu skýrð þannig, að þau feli í sér rétt fyrir ríki, samtök eða einstaklinga til að fást við starfsemi eða framkvæma verknað, sem miðar að eyðileggingu þeirra réttinda og frelsis, sem hér er lýst, eða að takmörkun þeirra umfram það, sem samningurinn ákveður.

18. gr.

Til takmarkana þeirra á téðum réttindum og frelsi, sem heimilaðar eru í samningi þessum, skal eigi grípa í neinu öðru skyni en tiltekið er.

II. KAFLI

19. gr.

Til að tryggja það, að staðið sé við skuldbindingar þær, sem aðilar samnings þessa hafa tekizt á hendur, skal setja á stofn:

1. Mannréttindanefnd Evrópu, sem hér á eftir verður kölluð „nefndin".

2. Mannréttindadómstól Evrópu, sem hér á eftir verður kallaður „dómstóllinn".

lawful acts of war, or from Articles 3, 4 (paragraph 1) and 7 shall be made under this provision.

3. Any High Contracting Party availing itself of this right of derogation shall keep the Secretary-General of the Council of Europe fully informed of the measures which it has taken and the reasons therefore. It shall also inform the Secretary-General of the Council of Europe when such measures have ceased to operate and the provisions of the Convention are again being fully executed.

Article 16

Nothing in Articles 10, 11 and 14 shall be regarded as prevening the High Contracting Parties from imposing restrictions on the political activity of aliens.

Article 17

Nothing in this Convention may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or perform any act aimed at the destruction of any of the rights and freedoms set forth herein or at their limitation to a greater extent than is provided for in the Convention.

Article 18

The restrictions permitted under this Convention to the said rights and freedoms shall not be applied for any purpose other than those for which they have been prescribed.

SECTION II

Article 19

To ensure the observance of the engagements undertaken by the High Contracting Parties in the present Convention, there shall be set up:

1. A European Commission of Human Rights hereinafter referred to as "the Commission";

2. A European Court of Human Rights, hereinafter referred to as "the Court".

III. KAFLI

20. gr.

Nefndin skal skipuð jafnmörgum mönnum og samningsaðilarnir eru. Engir tveir nefndarmenn skulu vera þegnar sama ríkis.

21. gr.

1. Ráðherranefndin velur nefndarmennina af skrá, sem skrifstofa ráðgjafarþingsins tekur saman. Skulu þeir kosnir með hreinum meiri hluta atkvæða. Full trúar hvers samningsaðila á ráðgjafarþinginu tilnefna þrjá menn á skrána, og skulu að minnsta kosti tveir þeirra vera þegnar hlutaðeigandi ríkis.

2. Eftir því, sem við á, skal nota sömu aðferð til að fullskipa nefndina, ef fleiri ríki verða síðar aðilar að samningi þessum, svo og til að kjósa mann í autt sæti.

22. gr.

1. Nefndarmenn skulu kosnir til sex ára. Þá má endurkjósa. Þó skal kjörtímabili sjö þeirra, sem kjörnir eru í fyrstu kosningu, lokið að þrem árum liðnum.

2. Þeir, sem ganga eiga úr nefndinni að fyrstu þrem árum liðnum, skulu valdir með hlutkesti af aðalritara Evrópuráðsins, þegar að afloknu fyrsta kjöri.

3. Nefndarmaður, sem kjörinn hefur verið í stað annars, er eigi hafði lokið kjörtímabili sínu, skal eiga sæti í nefndinni, unz því tímmabili er lokið.

4. Nefndarmenn skulu halda sæti sínu, þar til er aðrir koma í þeirra stað, enda skulu þeir ljúka störfum í þeim málum, sem þeir hafa þá tekið til meðferðar.

SECTION III

Article 20

The Commission shall consist of a number of members equal to that of the High Contracting Parties. No two members of the Commission may be nationals of the same State.

Article 21

1. The members of the Commission shall be elected by the Committee of Ministers by an absolute majority of votes, from a list of names drawn up by the Bureau of the Consultative Assembly; each group of the Representatives of the High Contracting Parties in the Consultative Assembly shall put forward three candidates, of whom two at least shall be its nationals.

2. As far as applicable, the same procedure shall be followed to complete the Commission in the event of other States subsequently becoming Parties to this Convention, and in filling casual vacancies.

Article 22

1. The members of the Commission shall be elected for a period of six years. They may be re-elected. However, of the members elected at the first election, the terms of seven members shall expire at the end of three years.

2. The members whose terms are to expire at the end of the initial period of three years shall be chosen by lot by the Secretary-General of the Council of Europe immediately after the first election has been completed.

3. A member of the Commission elected to replace a member whose term of office has not expired shall hold office for the remainder of his predecessor's term.

4. The members of the Commission shall hold office until replaced. After having been replaced, they shall continue to deal with such cases as they already have under consideration.

23. gr.

Nefndarmenn eru einungis bundnir við sannfæringu sína í nefndarstörfum sínum.

24. gr.

Hver samningsaðili getur, fyrir atbeina aðalritara Evrópuráðsins, vísað til nefndarinnar hvers konar broti á ákvæðum samningsins, sem annar samningsaðili telst hafa framið.

25. gr.

1. Nefndin getur tekið við erindum, sem beint er til aðalritara Evrópuráðsins frá hvaða einstaklingi sem er, einkasamtökum eða hópi einstaklinga, sem halda því fram, að samningsaðili hafi brotið á þeim réttindi þau, sem lýst er í samningi þessum, enda hafi samningsaðili sá, sem kærður hefur verið, lýst því yfir, að hann viðurkenni, að nefndin sé bær til að taka við slíkum erindum. Þeir samningsaðilar, sem gefið hafa slíka yfirlýsingu, heita því að hindra ekki á nokkurn hátt raunhæfa notkun þessa réttar.

2. Slíkar yfirlýsingar má gefa til tiltekins tíma.

3. Yfirlýsingarnar skulu afhentar aðalritara Evrópuráðsins, en hann skal senda samningsaðilum afrit af þeim og birta þær.

4. Nefndin skal einungis beita því valdi, sem henni er veitt með þessari grein, þegar a. m. k. sex samningsaðilar eru skuldbundnir með yfirlýsingum samkvæmt málsgreinunum hér á undan.

26. gr.

Nefndin getur því aðeins tekið mál til meðferðar, að leitað hafi verið til hlítar leiðréttingar í heimalandinu, samkvæmt almennt viðurkenndum reglum þjóðaréttar og innan sex mánaða frá því, að fullnaðarákvörðun var þar tekin.

Article 23

The members of the Commission shall sit on the Commission in their individual capacity.

Article 24

Any High Contracting Party may refer to the Commission, through the Secretary-General of the Council of Europe, any alleged breach of the provisions of the Convention by another High Contracting Party.

Article 25

1. The Commission may receive petitions addressed to the Secretary-General of the Council of Europe from any person, non-governmental organisation or group of individuals claiming to be the victim of a violation by one of the High Contracting Parties of the rights set forth in this Convention, provided that the High Contracting Party against which the complaint has been lodged has declared that it recognises the competence of the Commission to receive such petitions. Those of the High Contracting Parties who have made such a declaration undertake not to hinder in any way the effective exercise of this right.

2. Such declarations may be made for a specific period.

3. The declarations shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe who shall transmit copies thereof to the High Contracting Parties and publish them.

4. The Commission shall only exercise the powers provided for in this Article when at least six High Contracting Parties are bound by declarations made in accordance with the preceding paragraphs.

Article 26

The Commission may only deal with the matter after all domestic remedies have been exhausted, according to the generally recognised rules of international law, and within a period of six months from the date on which the final decision was taken.

27. gr.

1. Nefndin skal eigi taka til meðferðar erindi, sem lagt er fyrir hana samkv. 25. gr., ef það er

a) frá ónafngreindum aðila;

b) eða efnislega hið sama og mál, sem þegar hefur verið rannsakað af nefndinni eða hefur verið lagt fyrir til rannsóknar eða úrskurðar á alþjóðavettvangi og felur ekki í sér neinar nýjar upplýsingar, sem máli skipta.

2. Nefndin skal eigi taka til meðferðar neitt það erindi, sem lagt er fyrir hana samkvæmt 25. gr. og hún álítur vera í ósamræmi við reglur þessa samnings, eða erindi, sem auðsjáanlega hefur ekki við rök að styðjast eða felur í sér misnotkun á kæruréttinum.

3. Nefndin skal vísa á bug sérhverju því erindi, sem hún telur sér óheimilt að fjalla um samkvæmt 26. gr.

28. gr.

Ef nefndin samþykkir að taka til meðferðar erindi, sem henni hefur borizt;

a) skal hún, í því skyni að sannreyna málsatvik, taka málið til athugunar ásamt fulltrúum deiluaðila og, ef það er nauðsynlegt, framkvæma rannsókn, og er þeim ríkjum, sem hlut eiga að máli, skylt að veita alla þá fyrirgreiðslu, sem nauðsynleg kann að vera, eftir að þeir hafa rætt við nefndina um málið;

b) skal hún jafnan vera reiðubúin til viðræðna við aðila í því skyni að koma á sáttum, en þó þannig, að virt séu mannréttindi þau, sem skýrgreind eru í samningi þessum.

29. gr.

1. Til þess að framkvæma störf þau, sem mælt eru fyrir í 28. gr., skal skipuð undirnefnd sjö nefndarmeðlima.

2. Hverjum málsaðila skal heimilt að tilnefna mann í undirnefndina.

3. Aðra meðlimi skal velja með hlutkesti í samræmi við ákvæði í fundarsköpum nefndarinnar.

Article 27

1. The Commission shall not deal with any petition submitted under Article 25 which

a) is anonymous, or

b) is substantially the same as a matter which has already been examined by the Commission or has already been submitted to another procedure of international investigation or settlement and if it contains no relevant new information.

2. The Commission shall consider inadmissible any petition submitted under Article 25 which it considers incompatible with the provisions of the present Convention, manifestly ill-founded, or an abuse of the right of petition.

3. The Commission shall reject any petition referred to it which it considers inadmissible under Article 26.

Article 28

In the event of the Commission accepting a petition referred to it:

a) it shall, with a view to ascertaining the facts, undertake together with the representatives of the parties an examination of the petition and, if need be, an investigation, for the effective conduct of which the States concerned shall furnish all necessary facilities, after an exchange of views with the Commission;

b) it shall place itself at the disposal of the parties concerned with a view to securing a friendly settlement of the matter on the basis of respect for Human Rights as defined in this Convention.

Article 29

1. The Commission shall perform the functions set out in Article 28 by means of a Sub-Commission consisting of seven members of the Commission.

2. Each of the parties concerned may appoint as members of this Sub-Commission a person of its choice.

3. The remaining members shall be chosen by lot in accordance with arrangements prescribed in the Rules of Procedure of the Commission.

30. gr.

Ef undirnefndinni tekst að koma á sáttum samkvæmt 28. gr., skal hún semja um það skýrslu, sem senda skal hlutaðeigandi ríkjum, ráðherranefndinni og aðalritara Evrópuráðsins til birtingar. Skýrslan skal vera stutt greinargerð um málsatvik og þá lausn, sem fengin var.

31. gr.

1. Ef lausn fæst eigi í málinu, skal nefndin gefa skýrslu um málsatvik og láta í ljós álit sitt á því, hvort málsatvik þau, sem upplýst eru, leiði í ljós brot af hálfu hlutaðeigandi ríkis á skyldum þess samkvæmt samningnum. Heimilt er að birta álit allra nefndarmanna um þetta atriði í skýrslunni.

2. Skýrslan skal send ráðherranefndinni. Hún skal enn fremur send hlutaðeigandi ríkjum, en eigi skal þeim heimilt að birta hana.

3. Um leið og nefndin sendir ráðherranefndinni skýrsluna, skal henni heimilt að gera þær tillögur, sem hún telur við eiga.

32. gr.

1. Ef málinu er ekki skotið til dómstólsins í samræmi við 48. gr. þessa samnings innan þriggja mánaða, frá því að skýrslan var send ráðherranefndinni, skal hún úrskurða með tveim þriðju hluta atkvæða þeirra, er rétt eiga til setu, hvort brot hafi verið framið á samningnum.

2. Ef brot telst hafa verið framið, þá skal ráðherranefndin ákveða samningsaðila frest til þess að gera þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru samkvæmt ákvörðun ráðherranefndarinnar.

3. Ef samningsaðili hefur ekki gert fullnægjandi ráðstafanir innan hins tiltekna frests, skal ráðherranefndin ákveða með þeim meiri hluta, sem tilskilinn er í fyrsta tölulið þessarar grein-

Article 30

If the Sub-Commission succeeds in effecting a friendly settlement in accordance with Article 28, it shall draw up a Report which shall be sent to the States concerned, to the Committee of Ministers and to the Secretary-General of the Council of Europe for publication. This Report shall be confined to a brief statement of the facts and of the solution reached.

Article 31

1. If a solution is not reached, the Commission shall draw up a Report on the facts and state its opinion as to whether the facts found disclose a breach by the State concerned of its obligations under the Convention. The opinions of all the members of the Commission on this point may be stated in the Report.

2. The Report shall be transmitted to the Committee of Ministers. It shall also be transmitted to the States concerned, who shall not be at liberty to publish it.

3. In transmitting the Report to the Committee of Ministers the Commission may make such proposals as it thinks fit.

Article 32

1. If the question is not referred to the Court in accordance with Article 48 of this Convention within a period of three months from the date of the transmission of the Report to the Committee of Ministers, the Committee of Ministers shall decide by a majority of two-thirds of the members entitled to sit on the Committee whether there has been a violation of the Convention.

2. In the affirmative case the Committee of Ministers shall prescribe a period during which the High Contracting Party concerned must take the measures required by the decision of the Committee of Ministers.

3. If the High Contracting Party concerned has not taken satisfactory measures within the prescribed period, the Committee of Ministers shall decide by the majority provided for in para-

ar, hvaða afleiðingar hin upphaflega ákvörðun hennar skuli hafa, og birta skýrsluna.

4. Samningsaðilarnir samþykkja, að hver sú ákvörðun, sem ráðherranefndin tekur samkvæmt ofangreindum töluliðum, sé bindandi fyrir þá.

graph (1) above what effect shall be given to its original decision and shall publish the Report.

4. The High Contracting Parties undertake to regard as binding on them any decision which the Committee of Ministers may take in application of the preceding paragraphs.

33. gr.

Fundi nefndarinnar skal halda fyrir luktum dyrum.

Article 33

The Commission shall meet in camera.

34. gr.

Ákvarðanir nefndarinnar skulu teknar af meiri hluta þeirra, sem fund sækja og greiða atkvæði; ákvarðanir undirnefndarinnar skulu teknar af meiri hluta medlima hennar.

Article 34

The Commission shall take its decisions by a majority of the Members present and voting; the Sub-Commission shall take its decisions by a majority of its members.

35. gr.

Fundir í nefndinni skulu haldnir eftir þörfum. Fundir skulu boðaðir af aðalritara Evrópuráðsins.

Article 35

The Commission shall meet as the circumstances require. The meetings shall be convened by the Secretary-General of the Council of Europe.

36. gr.

Nefndin skal sjálf setja sér fundarsköp.

Article 36

The Commission shall draw up its own rules of procedure.

37. gr.

Aðalritari Evrópuráðsins skal sjá nefndinni fyrir starfsliði.

Article 37

The secretariat of the Commission shall be provided by the Secretary-General of the Council of Europe.

IV. KAFLI

SECTION IV

38. gr.

Mannréttindadómstóll Evrópu skal skipaður dómurum jafnmörgum þeim ríkjum, sem aðilar eru að Evrópuráðinu. Engir tveir dómarar mega vera þegnar sama ríkis.

Article 38

The European Court of Human Rights shall consist of a number of judges equal to that of the Members of the Council of Europe. No two judges may be nationals of the same State.

39. gr.

1. Dómarar skulu kjörnir af ráðgjafarþinginu með meiri hluta atkvæða úr hópi þeirra, sem tilnefndir hafa verið af aðilum Evrópuráðsins. Hver aðili skal tilnefna þrjá menn, og skulu a. m. k.

Article 39

1. The members of the Court shall be elected by the Consultative Assembly by a majority of the votes cast from a list of persons nominated by the Members of the Council of Europe; each

tveir þeirra vera þegnar hlutaðeigandi ríkis.

2. Eftir því, sem við á, skal sami háttur hafður á til að ná fullri tölu dómara, ef fleiri ríki verða síðar aðilar að Evrópuráðinu, og til að skipa autt dómarasæti.

3. Dómaraefni skulu vera valinkunnir menn, og verða annaðhvort að fullnægja skilyrðum, sem þarf til þess að mega gegna æðri dómarastörfum, eða vera viðurkenndir fræðimenn í lögvísindum.

Member shall nominate three candidates, of whom two at least shall be its nationals.

2. As far as applicable, the same procedure shall be followed to complete the Court in the event of the admission of new Members of the Council of Europe, and in filling casual vacancies.

3. The candidates shall be of high moral character and must either possess the qualifications required for appointment to high judicial office or be jurisconsults of recognised competence.

40. gr.

1. Dómarar skulu kosnir til níu ára í senn. Þá má endurkjósa. Af þeim dómurum, sem kosnir eru í fyrstu kosningu, skal þó kjörtímabili fjögurra lokið að þrem árum liðnum og annarra fjögurra að sex árum liðnum.

2. Þeir dómarar, sem ganga eiga úr að fyrstu þrem og sex árum liðnum, skulu valdir með hlutkesti af aðalritara þegar að aflokinni fyrstu kosningu.

3. Dómari, sem kjörinn er í stað annars, áður en kjörtímabili er lokið, skal eiga sæti í dómstólnum út það kjörtímabil.

4. Dómari skal eiga sæti í dómstólnum, þar til er annar tekur við því. Eftir að nýr maður hefur tekið við, skal hinn þó halda áfram meðferð þeirra mála, sem hann þegar hefur fjallað um.

Article 40

1. The members of the Court shall be elected for a period of nine years. They may be re-elected. However, of the members elected at the first election the terms of four members shall expire at the end of three years, and the terms of four more members shall expire at the end of six years.

2. The members whose terms are to expire at the end of the initial periods of three and six years shall be chosen by lot by the Secretary-General immediately after the first election has been completed.

3. A member of the Court elected to replace a member whose term of office has not expired shall hold office for the remainder of his predecessor's term.

4. The members of the Court shall hold office until replaced. After having been replaced, they shall continue to deal with such cases as they already have under consideration.

41. gr.

Dómstóllinn skal kjósa sér forseta og varaforseta til þriggja ára. Þá má endurkjósa.

Article 41

The Court shall elect its President and Vice-President for a period of three years. They may be re-elected.

42. gr.

Ráðherranefndin ákveður dómurum kaup fyrir hvern starfsdag.

Article 42

The members of the Court shall receive for each day of duty a compensation to be determined by the Committee of Ministers.

43. gr.

Deild sjö dómara skal fara með hvert það mál, sem lagt er fyrir dómstólinn. Sjálfskipaður í dómarasæti er þegn deiluaðila, sá er kosinn hefur verið dómari. Nú er enginn slíkur maður dómari, og nefnir aðili þá dómara. Dómsforseti velur aðra dómara með hlutkesti áður en málsmeðferð hefst.

Article 43

For the consideration of each case brought before it the Court shall consist of a Chamber composed of seven judges. There shall sit as an ex officio member of the Chamber the judge who is a national of any State party concerned, or, if there is none, a person of its choice who shall sit in the capacity of judge; the names of the other judges shall be chosen by lot by the President before the opening of the case.

44. gr.

Aðeins samningsaðilar og nefndin hafa rétt til að leggja mál fyrir dómstólinn.

Article 44

Only the High Contracting Parties and the Commission shall have the right to bring a case before the Court.

45. gr.

Lögsaga dómstólsins tekur til allra mála varðandi skýringu og framkvæmd samnings þess, sem samningsaðilar eða nefndin leggja fyrir hann samkvæmt 48. gr.

Article 45

The jurisdiction of the Court shall extend to all cases concerning the interpretation and application of the present Convention which the High Contracting Parties or the Commission shall refer to it in accordance with Article 48.

46. gr.

1. Sérhver samningsaðili getur hvenær sem er lýst sig **ipso facto** og án sérstaks samnings bundinn við lögsögu dómstólsins í öllum málum varðandi skýringu og framkvæmd samningsins.

2. Þær yfirlýsingar, er að ofan greinir, má gefa skilyrðislaust eða með skilyrði um gagnkvæmi af hálfu nokkurra eða nánar tiltekinna samningsaðila, eða um tiltekið tímabil.

3. Þessar yfirlýsingar skulu afhentar aðalritara Evrópuráðsins, sem skal fá samningsaðilum afrit af þeim.

Article 46

1. Any of the High Contracting Parties may at any time declare that it recognises as compulsory *ipso facto* and without special agreement the jurisdiction of the Court in all matters concerning the interpretation and application of the present Convention.

2. The declarations referred to above may be made unconditionally or on condition of reciprocity on the part of several or certain other High Contracting Parties or for a specified period.

3. These declarations shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe who shall transmit copies thereof to the High Contracting Parties.

47. gr.

Dómstólnum skal því aðeins heimilt að fjalla um mál, að nefndins hafi lýst því yfir, að henni hafi mistekizt að koma á sáttum, enda sé eigi liðinn sá þriggja mánaða frestur, sem mæltur er í 32. gr.

Article 47

The Court may only deal with a case after the Commission has acknowledged the failure of efforts for a friendly settlement and within the period of three months provided for in Article 32.

48 gr.

Þeir, er nú skal greina, geta lagt mál fyrir dómstólinn, enda sé samningsaðili sá eða þeir, sem hlut eiga að máli, skyldir að hlíta lögsögu dómstólsins, eða annars kostar samþykki það:

a) nefndin;
b) samningsaðili, er þegn hans er talinn órétti beittur;
c) samningsaðili, sá sem vísaði málinu til nefndarinnar;
d) samningsaðili, sem kvörtun hefur verið beint gegn.

Article 48

The following may bring a case before the Court, provided that the High Contracting Party concerned, if there is only one, or the High Contracting Parties concerned, if there is more than one, are subject to the compulsory jurisdiction of the Court or, failing that, with the consent of the High Contracting Party concerned, if there is only one, or of the High Contracting Parties concerned if there is more than one:

a) The Commission;
b) a High Contracting Party whose national is alleged to be a victim;
c) a High Contracting Party which referred the case to the Commission;
d) a High Contracting Party against which the complaint has been lodged.

49. gr.

Ef ágreiningur verður um lögsögu dómstólsins, sker hann úr.

Article 49

In the event of dispute as to whether the Court has jurisdiction, the matter shall be settled by the decision of the Court.

50. gr.

Nú telur dómstóllinn úrskurð eða ráðstöfun stjórnvalds samningsaðila fara að öllu leyti eða nokkru í bág við skyldur hans samkvæmt samningi þessum, enda veiti lög hans aðeins bætur að hluta sakir afleiðinga af slíkum úrskurði eða ráðstöfun, og skal dómstóllinn þá úrskurða, ef nauðsyn ber til, aðila þeim, sem órétti var beittur, sanngjarnar bætur.

Article 50

If the Court finds that a decision or a measure taken by a legal authority or any other authority of a High Contracting Party is completely or partially in conflict with the obligations arising from the present Convention, and if the internal law of the said Party allows only partial reparation to be made for the consequences of this decision or measure, the decision of the Court shall, if necessary, afford just satisfaction to the injured party.

51. gr.

1. Dómstóllinn skal rökstyðja dóma sína.
2. Ef dómarar verða ekki sammála um dóm sinn að öllu leyti eða einhverju leyti, skal hver dómari hafa rétt til að skila séráliti.

Article 51

1. Reasons shall be given for the judgment of the Court.
2. If the judgment does not represent in whole or in part the unanimous opinion of the judges, any judge shall be entitled to deliver a separate opinion.

52. gr.

Dómur dómstólsins skal vera fullnaðarúrlausin sakarefnis.

Article 52

The judgment of the Court shall be final.

53. gr.
Samningsaðilar gangast undir að hlíta dómi dómstólsins í hverju því máli, sem þeir eru aðilar að.

54. gr.
Dómur dómstólsins skal afhentur ráðherranefndinni, sem hefur eftirlit með framkvæmd hans.

55. gr.
Dómstóllinn setur sér reglur og ákveður dómsköp sín.

56. gr.
1. Fyrsta kosning dómara skal fara fram, eftir að yfirlýsingar samningsaðilanna, sem í 46. gr. segir, eru orðnar átta að tölu.
2. Ekkert mál verður lagt fyrir dómstólinn, áður en kosning þessi hefur farið fram.

V. KAFLI

57. gr.
Samningsaðilum er skylt, er aðalritari Evrópuráðsins óskar þess, að láta í té greinargerð um það, með hverjum hætti landslög þeirra tryggi raunhæfa framkvæmd ákvæða samnings þessa.

58. gr.
Evrópuráðið skal standa straum af útgjöldum nefndarinnar og dómstólsins.

59. gr.
Nefndarmenn og dómstóll skulu við störf sín njóta þeirra sérréttinda og friðhelgi, sem greind eru í 40. gr. stofnskrár Evrópuráðsins, og þeim samningum, sem gerðir hafa verið samkvæmt henni.

60. gr.
Ekkert ákvæði samnings þessa skal skýrt þannig, að það takmarki eða skerði

Article 53
The High Contracting Parties undertake to abide by the decision of the Court in any case to which they are parties.

Article 54
The judgment of the Court shall be transmitted to the Committee of Ministers which shall supervise its execution.

Article 55
The Court shall draw up its own rules and shall determine its own procedure.

Article 56
1. The first election of the members of the Court shall take place after the declarations by the High Contracting Parties mentioned in Article 46 have reached a total of eight.
2. No case can be brought before the Court before this election.

SECTION V

Article 57
On receipt of a request from the Secretary-General of the Council of Europe any High Contracting Party shall furnish an explanation of the manner in which its internal law ensures the effective implementation of any of the provisions of this Convention.

Article 58
The expenses of the Commission and the Court shall be borne by the Council of Europe.

Article 59
The members of the Commission and of the Court shall be entitled, during the discharge of their functions, to the privileges and immunities provided for in Article 40 of the Statute of the Council of Europe and in the agreements made thereunder.

Article 60
Nothing in this Convention shall be construed as limiting or derogating from

þau mannréttindi og mannfrelsi, sem tryggt kann að vera í löggjöf aðila samnings þessa eða með öðrum samningi, sem hann er aðili að.

61. gr.

Ekkert ákvæði samnings þessa skal skerða vald það, sem ráðherranefndinni er fengið í stofnskrá Evrópuráðsins.

62. gr.

Samningsaðilarnir eru ásáttir um, að þeir munu ekki, nema um annað sé sérstaklega samið, notfæra sér samninga, sáttmála eða yfirlýsingar, sem í gildi eru þeirra á milli, til að leita úrlausnar ágreiningi varðandi skýringu og framkvæmd samnings þessa með öðrum hætti en mælt er í honum.

63. gr.

1. Hvert ríki getur, þegar það fullgildir samning þennan eða hvenær sem er eftir það, lýst því yfir með tilkynningu til aðalritara Evrópuráðsins, að samningur þessi skuli gilda fyrir öll eða einhver af þeim landsvæðum, sem það svarar fyrir á alþjóðavettvangi.

2. Samningurinn skal gilda fyrir það eða þau landsvæði, sem greind eru í tilkynningu, að 30 dögum liðnum frá því að tilkynningin barst aðalritara Evrópuráðsins.

3. Ákvæði samnings þessa skulu þó framkvæmd á slíkum landsvæðum með fullri hliðsjón af sérháttum þar.

4. Hvert það ríki, sem gefið hefur yfirlýsingu í samræmi við fyrsta tölulið þessarar greinar, getur hvenær sem er síðar lýst því yfir vegna eins eða fleiri landsvæða þeirra, sem yfirlýsingin tekur til, að það fallist á, að nefndin sé bær um að taka við erindum frá einstaklingum, fé-

any of the human rights and fundamental freedoms which may be ensured under the laws of any High Contracting Party or under any other agreement to which it is a Party.

Article 61

Nothing in this Convention shall prejudice the powers conferred on the Committee of Ministers by the Statute of the Council of Europe.

Article 62

The High Contracting Parties agree that, except by special agreement, they will not avail themselves of treaties, conventions or declarations in force between them for the purpose of submitting, by way of petition, a dispute arising out of the interpretation or application of this Convention to a means of settlement other than those provided for in this Convention.

Article 63

1. Any State may at the time of its ratification or at any time thereafter declare by notification addressed to the Secretary-General of the Council of Europe that the present Convention shall extend to all or any of the territories for whose international relations it is responsible.

2. The Convention shall extend to the territory or territories named in the notification as from the thirtieth day after the receipt of this notification by the Secretary-General of the Council of Europe.

3. The provisions of this Convention shall be applied in such territories with due regard, however, to local requirements.

4. Any State which has made a declaration in accordance with paragraph 1 of this Article may at any time thereafter declare on behalf of one or more of the territories to which the declaration relates that it accepts the competence of the Commission to receive petitions from

lagasamtökum eða hópum einstaklinga samkvæmt 25. gr. samnings þessa.

64. gr.

1. Hverju ríki skal heimilt við undirskrift samnings þessa eða afhendingu fullgildingarskjals síns að gera fyrirvara um tiltekin ákvæði samningsins að svo miklu leyti sem gildandi löggjöf á landsvæði þess er ekki í samræmi við það ákvæði. Fyrirvarar almenns eðlis skulu óheimilir samkvæmt þessari grein.

2. Sérhverjum fyrirvara samkvæmt þessari grein skal fylgja stutt greinargerð um áðurnefnd lagaákvæði.

65. gr.

1. Samningsaðila skal einungis heimilt að segja upp samningi þessum að fimm árum liðnum frá því að hann varð aðili og með sex mánaða uppsagnarfresti, er greindur sé í tilkynningu til aðalritara Evrópuráðsins, en hann skal skýra hinum samningsaðilunum frá uppsögninni.

2. Slík uppsögn skal ekki leysa samningsaðila undan skyldum sínum samkvæmt samningi þessum, þegar um er að ræða verknað, sem fara kann í bág við slíkar skuldbindingar og hann kann að hafa framið áður en uppsögnin tók gildi.

3. Hver sá samningsaðili, sem gengur úr Evrópuráðinu, skal á sama hátt eigi talinn lengur aðili samnings þessa.

4. Samningi þessum má segja upp í samræmi við ákvæði töluliðanna hér að ofan varðandi hvert það andsvæði, sem hann skyldi taka til eftir yfirlýsingu samkvæmt 63. gr.

individuals, non-governmental organisations or groups of individuals in accordance with Article 25 of the present Convention.

Article 64

1. Any State may, when signing this Convention or when depositing its instrument of ratification, make a reservation in respect of any particular provision of the Convention to the extent that any law then in force in its territory is not in conformity with the provision. Reservations of a general charater shall not be permitted under this Article.

2. Any reservation made under this Article shall contain a brief statement of the law concerned.

Article 65

1. A High Contracting Party may denounce the present Convention only after the expiry of five years from the date on which it became a Party to it and after six months' notice contained in a notification addressed to the Secretary-General of the Council of Europe, who shall inform the other High Contracting Parties.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the High Contracting Party concerned from its obligations under this Convention in respect of any act which, being capable of constituting a violation of such obligations, may have been performed by it before the date at which the denunciation became effective.

3. Any High Contracting Party which shall cease to be a Member of the Council of Europe shall cease to be a Party to this Convention under the same conditions.

4. The Convention may be denounced in accordance with the provisions of the preceding paragraphs in respect of any territory to which it has been declared to extend under the terms of Article 63.

66. gr.

1. Aðilum Evrópuráðsins skal heimilt að undirrita samning þennan. Hann skal fullgiltur. Fullgildingarskjöl skal afhenda aðalritara Evrópuráðsins.

2. Samningur þessi skal taka gildi, er tíu ríki hafa afhent fullgildingarskjöl sín.

3. Hvert það ríki, sem undirritað hefur samninginn, en afhendir fullgildingarskjal sitt síðar, skal samningurinn binda frá þeim degi, er það hefur afhent fullgildingarskjal sitt.

4. Aðalritari Evrópuráðsins skal tilkynna öllum aðilum Evrópuráðsins gildistöku samningsins, nöfn þeirra ríkja, sem hafa fullgilt hann og afhendingu allra fullgildingarskjala, sem síðar kunna að berast.

Gjört í Róm, hinn 4. nóvember 1950, með enskum og frönskum texta, sem báðir eru jafngildir, í einu eintaki, er varðveitt skal í skjalasafni Evrópuráðsins. Aðalritari skal senda staðfest endurrit hverju ríki, sem undirritað hefur samninginn.

Article 66

1. This Convention shall be open to the signature of the Members of the Council of Europe. It shall be ratified. Ratifications shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe.

2. The present Convention shall come into force after the deposit of ten instruments of ratification.

3. As regards any signatory ratifying subsequently, the Convention shall come into force at the date of the deposit of its instrument of ratification.

4. The Secretary-General of the Council of Europe shall notify all the Members of the Council of Europe of the entry into force of the Convention, the names of the High Contracting Parties who have ratified it, and the deposit of all instruments of ratification which may be effected subsequently.

Done at Rome this 4th day of November 1950 in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary-General shall transmit certified copies to each of the signatories.

VIÐBÓTARSAMNINGUR

við samning um verndun mannréttinda og mannfrelsis.

Ríkisstjórnir þær, sem undirritað hafa viðbótarsamning þennan, eru aðilar að Evrópuráðinu og hafa ákveðið að bindast samtökum um að fullnægja tilteknum réttindum og frelsi, umfram það, sem þegar er greint í I. kafla samningsins um verndun mannréttinda og mannfrelsis, sem gerður var í Róm hinn 4. nóvember 1950 (og hér er nefndur „samningurinn"). Hafa þær því komið sér saman um það, sem hér segir:

PROTOCOL

to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

The Governments signatory hereto, being Members of the Council of Europe,

Being resolved to take steps to ensure the collective enforcement of certain rights and freedoms other than those already included in Section I of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed at Rome on 4th November, 1950 (hereinafter referred to as "the Convention"),

Have agreed as follows:

1. gr.

Öllum mönnum og persónum að lögum ber réttur til þess að njóta eigna sinna í friði. Skal engan svipta eign sinni, nema hagur almennings bjóði og gætt sé ákvæða í lögum og almennra meginreglna þjóðaréttar.

Eigi skulu þó ákvæði síðustu málsgreinar á nokkurn hátt rýra réttindi ríkis til þess að fullnægja þeim lögum, sem það telur nauðsynleg til þess að eftirlit sé haft með notkun eigna í samræmi við hag almennings eða til þess að tryggja greiðslu skatta, annarra opinberra gjalda eða sekta.

2. gr.

Engum manni skal synjað um rétt til menntunar. Hið opinbera skal í öllum ráðstöfunum sínum, er miða að menntun og fræðslu, virða rétt foreldra til þess að tryggja það, að slík menntun og fræðsla sé í samræmi við trúar- og lífsskoðanir þeirra.

3. gr.

Samningsaðilar skuldbinda sig til þess að halda frjálsar kosningar með hæfilegu millibili, og sé atkvæðagreiðsla leynileg og fari fram við aðstæður, er tryggi það, að í ljós komi álit almennings með frjálsum hætti í kjöri til löggjafarþings.

4. gr.

Hver samningsaðili um sig má við undirskrift, við fullgildingu eða síðar afhenda aðalritara Evrópuráðsins yfirlýsingu um, að hve miklu leyti hann ábyrgist, að ákvæði viðbótarsamnings þessa nái til landsvæða þeirra, sem hann svarar fyrir á alþjóðavettvangi og upp eru talin í yfirlýsingunni.

Hver samningsaðili, sem afhent hefur yfirlýsingu samkvæmt síðustu málsgrein, getur hvenær sem er afhent aðra yfirlýsingu, þar sem breytt er ákvæðum fyrri yfirlýsinga eða tilkynnt er, að ákvæði

Article 1

Every natural or legal person is entitled to the peaceful enjoyment of his possessions. No one shall be deprived of his possessions except in the public interest and subject to the conditions provided for by law and by the general principles of international law.

The preceding provisions shall not, however, in any way impair the right of a State to enforce such laws as it deems necessary to control the use of property in accordance with the general interest or to secure the payment of taxes or other contributions or penalties.

Article 2

No person shall be denied the right to education. In the exercise of any functions which it assumes in relation to education and to teaching, the State shall respect the right of parents to ensure such education and teaching in conformity with their own religious and philosophical convictions.

Article 3

The High Contracting Parties undertake to hold free elections at reasonable intervals by secret ballot, under conditions which will ensure the free expression of the opinion of the people in the choice of the legislature.

Article 4

Any High Contracting Party may at the time of signature or ratification or at any time thereafter communicate to the Secretary-General of the Council of Europe a declaration stating the extent to which it undertakes that the provisions of the present Protocol shall apply to such of the territories for the international relations of which it is responsible as are named therein.

Any High Contracting Party which has communicated a declaration in virtue of the preceding paragraph may from time to time communicate a further declaration modifying the terms of any former

viðbótarsamnings þessa gildi ekki um tiltekið landsvæði.

Yfirlýsingu, sem gefin er í samræmi við grein þessa, skal skoða svo sem hún sé gerð í samræmi við 1. málsgrein 63. greinar samningsins.

5. gr.

Samningsaðilum ber að líta á 1.—4 grein hér að ofan sem viðbótargreinar við samninginn, og skulu öll ákvæði hans gilda samkvæmt því.

6. gr.

Viðbótarsamning þennan er öllum aðildarríkjum Evrópuráðsins, sem undirritað hafa samninginn, heimilt að undirrita. Skal fullgilda hann jafnframt samningnum eða síðar. Gengur hann í gildi, þegar tíu fullgildingarskjöl hafa verið afhent. Að því er snertir undirskriftir, er síðar verða fullgiltar, skal viðbótarsamningurinn ganga í gildi frá þeim degi, er fullgildingarskjalið er afhent.

Afhenda skal fullgildingarskjölin aðalritara Evrópuráðsins, og skal hann tilkynna öllum meðlimum nöfn þeirra, er fullgilt hafa.

Gjört í París hinn 20. marz 1952, með enskum og frönskum texta, sem báðir eru jafngildir, í einu eintaki, er varðveita skal í skjalasafni Evrópuráðsins. Aðalritari skal senda staðfest endurrit hverju ríki, sem undirritað hefur viðbótarsamninginn.

declaration or terminating the application of the provisions of this Protocol in respect of any territory.

A declaration made in accordance with this Article shall be deemed to have been made in accordance with Paragraph (1) of Article 63 of the Convention.

Article 5

As between the High Contracting Parties the provisions of Articles 1, 2, 3 and 4 of this Protocol shall be regarded as additional Articles to the Convention and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

Article 6

This Protocol shall be open for signature by the Members of the Council of Europe, who are the signatories of the Convention; it shall be ratified at the same time as or after the ratification of the Convention. It shall enter into force after the deposit of ten instruments of ratification. As regards any signatory ratifying subsequently, the Protocol shall enter into force at the date of the deposit of its instrument of ratification.

The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe, who will notify all Members of the names of those who have ratified.

Done at Paris on the 20th day of March 1952, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary-General shall transmit certified copies to each of the signatory Governments.

Hinn 19. júní 1953 undirritaði forseti Íslands staðfestingarskrá varðandi Evrópuráðssamning þann, sem birtur er hér, ásamt viðbótarbókun, og var hún afhent í aðalskrifstofu Evrópuráðsins hinn 29. júní 1953 og gekk samningurinn í gildi 3. september 1953, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 11, dags 9. febrúar 1954, en viðbótarbókunin þ. 18. maí 1954. Samningurinn og viðbótarbókunin voru birt sem fylgiskjal I og II með þeirri auglýsingu.

Hinn 3. september 1958 var aðalritara Evrópuráðsins afhent yfirlýsing um að Ísland skuldbyndi sig til að viðurkenna lögsögu mannréttinda-dómstóls Evrópu, skv. 46. gr. sáttmálans og gilti sú yfirlýsing til þriggja ára, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 58, dags. 11. september 1958 og hefir hún verið endurnýjuð í önnur þrjú ár.

Hinn 25. marz 1960 var aðalritara afhent yfirlýsing forseta Íslands, dags. 11. marz 1960, um að ríkisstjórn Íslands viðurkenndi framvegis og þar til öðruvísi væri ákveðið rétt Mannréttindanefndar Evrópu til að veita viðtöku kærum, skv. 25. gr. samnings þessa.

Nr. 89. *Genf, 29. júní 1951.*

Samþykkt nr. 100 um jöfn laun karla og kvenna fyrir jafnverðmæt störf.

Convention (No. 100) concerning Equal Remuneration for Men and Women Workers for Work of Equal Value.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar hefur kvatt til funda í Genf og kom saman til þrítugustu og fjórðu þingsetu sinnar 6. júní 1951, og hefur ákveðið að gera ákveðnar tillögur varðandi regluna um jöfn laun til karla og kvenna fyrir jafnverðmæt störf, sem er sjöunda málið á dagskrá þingsins, og hefur ákveðið, að þessar tillögur skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir í dag, tuttugasta og níunda júní árið nítján hundruð fimmtíu og eitt, eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Jafnlaunasamþykktina frá 1951:

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Thirty-fourth Session on 6 June 1951, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the principle of equal remuneration for men and women workers for work of equal value, which is the seventh item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-ninth day of June of the year one thousand nine hundred and fifty-one the following Convention, which may be cited as the Equal Remuneration Convention, 1951:

1. gr.

Í þessari samþykkt —

a) tekur orðið „laun“ yfir hið venjulega grunn- eða lágmarkskaup og hvers konar frekari þóknun, sem greidd er beint eða óbeint, hvort heldur í fé eða fríðu, og vinnuveitandinn greiðir starfsmanninum fyrir vinnu hans;

b) eiga orðin „jöfn laun til karla og kvenna fyrir jafnverðmæt störf“ við launataxta, sem settir eru án þess að gerður sé greinarmunur á kynjum.

Article 1

For the purpose of this Convention—

a) the term "remuneration" includes the ordinary, basic or minimum wage or salary and any additional emoluments whatsoever payable directly or indirectly, whether in cash or in kind, by the employer to the worker and arising out of the worker's employment;

b) the term "equal remuneration for men and women workers for work of equal value" refers to rates of remuneration established without discrimination based on sex.

2. gr.

1. Með þeim ráðum, er hæfa þeim aðferðum, sem hafðar eru við ákvörðun launataxta, skal hvert aðildarríki stuðla að því að tryggja það, að svo miklu leyti sem það samrýmist þessum aðferðum, að reglan um jöfn laun til karla og kvenna fyrir jafnverðmæt störf taki til alls starfsfólks.

2. Þessari reglu skal komið til framkvæmda með:

a) landslögum eða reglugerðum;
b) ráðstöfunum, sem komið er á eða viðurkenndar eru með lögum, til ákvörðunar á launum;
c) heildarsamningum milli vinnuveitenda og verkamanna, eða
d) með þessum mismunandi aðferðum sameiginlega.

3. gr.

1. Þar, sem slíkt mundi greiða fyrir því að ákvæðum samþykktarinnar sé framfylgt, skal gera ráðstafanir til þess að koma á óvilhöllu mati á störfum, sem byggist á því að metin sé sú vinna, sem inna skal af hendi.

2. Reglur þær, sem fara ber eftir við þetta mat, geta stjórnvöld þau, sem hafa með höndum ákvörðun launataxta, ákveðið, en þegar taxtarnir eru ákveðnir með heildarsamningum, geta aðilar þeirra ákveðið þær.

3. Mismunur á launatöxtum, er samsvarar mismun, sem ákveðinn er með slíku óhlutdrægu mati á vinnu þeirri, sem leysa ber af hendi, skal ekki talinn fara í bága við regluna um jöfn laun til karla og kvenna fyrir jafnverðmæt störf, enda sé ekki greint á milli kynja.

4. gr.

Eftir því sem við á ætti hvert aðildarríki að hafa samvinnu við hlutaðeigandi vinnuveitenda- og verkalýðsfélög með það fyrir augum að koma ákvæðum þessarar samþykktar í framkvæmd.

5. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skal senda framkvæmdastjóra

Article 2

1. Each Member shall, by means appropriate to the methods in operation for determining rates of remuneration, promote and, in so far as is consistent with such methods, ensure the application to all workers of the principle of equal remuneration for men and women workers for work of equal value.

2. This principle may be applied by means of—

a) national laws or regulations;
b) legally established or recognised machinery for wage determination;
c) collective agreements between employers and workers; or
d) a combination of these various means.

Article 3

1. Where such action will assist in giving effect to the provisions of this Convention measures shall be taken to promote objective appraisal of jobs on the basis of the work to be performed.

2. The methods to be followed in this appraisal may be decided upon by the authorities responsible for the determination of rates of remuneration, or, where such rates are determined by collective agreements, by the parties thereto.

3. Differential rates between workers which correspond, without regard to sex, to differences, as determined by such objective appraisal, in the work to be performed shall not be considered as being contrary to the principal of equal remuneration for men and women workers for work of equal value.

Article 4

Each Member shall co-operate as appropriate with the employers' and workers' organisation concerned for the purpose of giving effect to the provisions of this Convention.

Article 5

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the

Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

6. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem hafa látið skrá fullgildingar sínar hjá framkvæmdastjóranum.

2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjóranum.

3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

7. gr.

1. Yfirlýsingar þær, sem sendar eru framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar í samræmi við 2. málsgrein 35. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skulu greina:

a) landsvæði, þar sem hlutaðeigandi aðildarríki undirgengst, að ákvæðum samþykktarinnar skuli beitt án takmarkana;

b) landsvæði, þar sem það undirgengst að beita ákvæðum samþykktarinnar með takmörkunum ásamt upplýsingum um þær takmarkanir;

c) landsvæði, sem samþykktin tekur ekki til og ástæður til þess;

d) landsvæði, sem það áskilur sér rétt til að taka ákvörðun um að lokinni nánari athugun á aðstæðum.

2. Yfirlýsingar þær, sem nefndar eru í stafliðum (a) og (b) í 1. tölulið þessarar greinar, ber að skoða sem óskiptan hluta fullgildingarinnar og hafa sama gildi og hún.

3. Sérhvert aðildarríki getur hvenær sem er ógilt að öllu eða nokkru leyti með síðari yfirlýsingu fyrirvara þá, sem það

Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 6

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 7

1. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraph 2 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate—

a) the territories in respect of which the Member concerned undertakes that the provisions of the Convention shall be applied without modification;

b) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied subject to modifications, together with details of the said modifications;

c) the territories in respect of which the Convention is inapplicable and in such cases the grounds on which it is inapplicable;

d) the territories in respect of which it reserves its decisions pending further consideration of the position.

2. The undertakings referred to in subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification.

3. Any Member may at any time by a subsequent declaration cancel in whole or in part any reservation in its original

hefur gert í upprunalegri yfirlýsingu sinni í samræmi við stafliðina (b), (c) eða (d) í 1. tölulið þessarar greinar.

4. Í hvert skipti, sem segja má samþykkt þessari upp í samræmi við ákvæði 9. gr., getur sérhvert aðildarríki sent framkvæmdastjóranum yfirlýsingu um hvers konar aðrar breytingar, er dragi úr ákvæðum fyrri yfirlýsinga þess, enda lýsi það því ástandi, sem þá ríkir á landsvæðum þeim, sem það kann að tiltaka.

8. gr.

1. Í yfirlýsingum þeim, sem sendar eru framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar í samræmi við 4. eða 5. málsgrein 35. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skal fram tekið, hvort ákvæðum samþykktarinnar verði beitt til fullnustu eða með takmörkunum á landsvæði því, sem um er að ræða. Þegar yfirlýsing ber með sér, að samþykktinni skuli beitt með slíkum takmörkunum, skulu þær greindar í einstökum atriðum.

2. Aðildarríki, eitt eða fleiri, eða fjölþjóðleg stjórnvöld, sem hlut eiga að máli, geta hvenær sem er með síðari yfirlýsingu ógilt að öllu eða nokkru leyti áskilin réttindi til takmarkana, sem fyrri yfirlýsing tiltók.

3. Jafnan þegar hægt er að segja samþykkt þessari upp í samræmi við ákvæði 9. gr., geta aðildarríki þau, eitt eða fleiri, eða fjölþjóðleg stjórnvöld, sem í hlut eiga, sent aðalframkvæmdastjóranum yfirlýsingu þess efnis, að þau dragi að einhverju öðru leyti úr ákvæðum sinna fyrri yfirlýsinga, enda lýsi þau jafnframt hvernig þá er ástatt um framkvæmd samþykktarinnar.

9. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að 10 árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumáladeclaration in virtue of subparagraphs (b), (c) or (d) of paragraph 1 of this Article.

4. Any Member may, at any time at which the Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 9, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories as it may specify.

Article 8

1. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraph 4 or 5 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate whether the provisions of the Convention will be applied in the territory concerned without modification or subject to modifications; when the declaration indicates that the provisions of the Convention will be applied subject to modifications, it shall give details of the said modifications.

2. The Member, Members or international authority concerned may at any time by a subsequent declaration renounce in whole or in part the right to have recourse to any modification indicated in any former declaration.

3. The Member, Members or international authority concerned may, at any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 9, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of the application of the Convention.

Article 9

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the

skrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri málsgrein, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni um annað tíu ára tímabil og upp frá því getur það sagt þessari samþykkt upp að liðnu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

10. gr.

1. Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum skráningu allra fullgildinga, yfirlýsinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.

2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingar, sem honum er send, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

11. gr.

Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna, til skrásetningar samkvæmt 102. gr. stofnskrár Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar, yfirlýsingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

12. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd samþykktar þessarar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins

Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 10

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 11

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications, declarations and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding articles.

Article 12

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on

umræður um breytingar á henni allri eða hluta hennar.

13. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt allri eða hluta hennar, skal:

a) fullgilding aðaldarríkis á hinni nýju breytinga-samþykkt *ipso jure* hafa í för með sér tafarlausa uppsögn á þessari samþykkt, hvað sem ákvæðum 9. gr. hér að framan líður, ef hin nýja breytinga-samþykkt öðlast gildi, og þá frá þeim tíma, er það gerðist;
b) aðildarríkjunum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt eftir að hin nýja breytinga-samþykkt gekk í gildi;

enda sé ekki öðruvísi ákveðið í hinni nýju samþykkt.

2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, vera áfram í gildi eins og hún er nú að formi til og efni, hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hafa fullgilt breytinga-samþykktina.

14. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 13

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 9 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 14

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Hinn 8. maí 1957 samþykkti Alþingi þingsályktun um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta ofangreinda samþykkt nr. 100, sem gerð var á 34. þingi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, og var staðfestingarskrá Íslands afhent aðalforstjóra hennar 17. febrúar 1958. Gekk samþykktin því í gildi að því er Ísland varðar 17. febrúar 1959.

Samþykktin var birt sem fylgiskjal við auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 12, dags. 10. marz 1958.

Nr. 90. *Genf, 28. júlí 1951.*

Samningur um réttarstöðu flóttamanna.

Convention relating to the Status of Refugees.

Formáli.

Aðildarríkin,

álíta að Sáttmáli Sameinuðu þjóðanna og Almenna mannréttindayfirlýsingin, sem samþykkt var af Allsherjarþinginu

Preamble.

The High Contracting Parties,

Considering that the Charter of the United Nations and the Universal Declaration of Human Rights approved on

10. desember 1948, hafi staðfest þá meginreglu, að allir menn skuli njóta mannréttinda og mannfrelsis án manngreinarálits,

álíta að Sameinuðu þjóðirnar hafi við ýmis tækifæri sýnt mikla umhyggju fyrir flóttamönnum og leitazt við að tryggja þeim sem bezta möguleika til þess að njóta mannréttinda og mannfrelsis,

álíta að æskilegt sé að endurskoða og sameina fyrri samninga þjóða í milli um stöðu flóttamanna, svo og með nýjum samningi að auka svið þessara samninga og vernd þá, sem þeir veita,

álíta að það geti lagt óhæfilega þungar byrðar á einstök lönd að veita mönnum griðland, og að viðunandi lausn vandamáls, sem Sameinuðu þjóðirnar hafa viðurkennt að sé alþjóðlegt að eðli og umfangi, fáist því ekki án samvinnu þjóða milli,

láta í ljós þá ósk, að öll ríki, sem viðurkenna hið félagslega og mannúðlega eðli flóttamannavandamálsins, geri allt, sem í þeirra valdi stendur, til þess að koma í veg fyrir að vandamál þetta verði ágreiningsefni milli ríkja,

taka það fram, að erindreki Sameinuðu þjóðanna í málum flóttamanna hefur það hlutverk, að hafa umsjón með alþjóðasamningum, sem veita flóttamönnum vernd og viðurkenna að raunveruleg samræming þeirra ráðstafana, sem gerðar eru til úrlausnar þessu vandamáli, byggist á samvinnu ríkjanna við erindrekann, og

hafa þau því orðið ásátt um eftirfarandi:

I. KAFLI
Almenn ákvæði.

1. gr.

Skýring orðsins „flóttamaður".

A. Að því er tekur til þessa samnings, skal orðið „flóttamaður" eiga við hvern þann mann, sem:

10 December 1948 by the General Assembly have affirmed the principle that human beings shall enjoy fundamental rights and freedoms without discrimination,

Considering that the United Nations has, on various occasions, manifested its profound concern for refugees and endeavoured to assure refugees the widest possible exercise of these fundamental rights and freedoms.

Considering that it is desirable to revise and consolidate previous international agreements relating to the status of refugees and to extend the scope of and the protection accorded by such instruments by means of a new agreement,

Considering that the grant of asylum may place unduly heavy burdens on certain countries, and that a satisfactory solution of a problem of which the United Nations has recognized the international scope and nature cannot therefore be achieved without international co-operation,

Expressing the wish that all States, recognizing the social and humanitarian nature of the problem of refugees, will do everything within their power to prevent this problem from becoming a cause of tension between States,

Noting that the United Nations High Commissioner for Refugees is charged with the task of supervising international conventions providing for the protection of refugees, and recognizing that the effective co-ordination of measures taken to deal with this problem will depend upon the co-operation of States with the High Commissioner,

Have agreed as follows:

CHAPTER I
General Provisions.

Article 1

Definition of the Term "Refugee".

A. For the purposes of the present Convention, the term "refugee" shall apply to any person who:

1. hefur verið talinn flóttamaður samkvæmt samkomulagi frá 12. maí 1926 og 30. júní 1928, eða samkvæmt samningum frá 28. október 1933 og 10. febrúar 1938, viðbótarsamningi frá 14. september 1939 eða stofnskrá Alþjóðaflóttamannastofnunarinnar.

   Ákvarðanir, sem Alþjóðaflóttamannastofnunin hefur tekið meðan hún starfaði, um það, að maður skuli ekki talinn flóttamaður, skulu ekki koma í veg fyrir það, að hann njóti réttar sem flóttamaður, ef hann fullnægir skilyrðum annars töluliðs þessa stafliðs.

2. er utan heimalands síns vegna atburða, sem gerðust fyrir 1. janúar 1951, og af ástæðuríkum ótta við að verða ofsóttur vegna kynþáttar, trúarbragða, þjóðernis, aðildar í sérstökum félagsmálaflokkum eða stjórnmálaskoðana, og getur ekki, eða vill ekki, vegna slíks ótta, færa sér í nyt vernd þess lands; eða þann, sem er ríkisfangslaus, og er utan þess lands, þar sem hann áður hafði reglulegt aðsetur, vegna slíkra atburða og getur ekki eða vill ekki, vegna slíks ótta, hverfa aftur þangað.

Þegar um er að ræða mann, sem hefur fleiri en eitt ríkisfang, skulu orðin „heimaland hans" taka til sérhvers þess lands, sem hann á ríkisfang í, og mann skal ekki talið skorta vernd heimalands síns, ef hann hefur ekki fært sér í nyt vernd einhvers þeirra ríkja, sem hann á ríkisfang í, án þess að til þess liggi gildar ástæður, byggðar á ástæðuríkum ótta.

B. 1. Að því er tekur til þessa samnings skulu orðin „atburðir, sem gerðust fyrir 1. janúar 1951" í A-lið 1. gr. skilin á þann veg, að þau tákni annaðhvort

1. Has been considered a refugee under the Arrangements of 12 May 1926 and 30 June 1928 or under the Conventions of 28 October 1933 and 10 February 1938, the Protocol of 14 September 1939 or the Constitution of the International Refugee Organization;

   Decisions of non-eligibility taken by the International Refugee Organization during the period of its activities shall not prevent the status of refugee being accorded to persons who fulfil the conditions of paragraph 2 of this section;

2. As a result of events occurring before 1 January 1951 and owing to well-founded fear of being persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, is outside the country of his nationality and is unable or, owing to such fear, is unwilling to avail himself of the protection of that country; or who, not having a nationality and being outside the country of his former habitual residence as a result of such events, is unable or, owing to such fear, is unwilling to return to it.

In the case of a person who has more than one nationality, the term "the country of his nationality" shall mean each of the countries of which he is a national, and a person shall not be deemed to be lacking the protection the country of his nationality if, without any valid reason based on wellfounded fear, he has not availed himself of the protection of one of the countries of which he is a national.

B. 1. For the purposes of this Convention, the words "events occurring before 1 January 1951" in article 1, section A, shall be understood to mean either

a) „atburði, sem gerðust í Evrópu fyrir 1. janúar 1951“, eða
b) „atburði, er gerðust í Evrópu eða annars staðar fyrir 1. janúar 1951“,

og sérhvert aðildarríki skal, um leið og það undirritar, fullgildir eða gerist aðili, tiltaka hvorum skilningnum það beitir með tilliti til skuldbindinga þess samkvæmt samningi þessum.

2. Sérhvert aðildarríki, sem hefur tekið kost þann, er í a-lið greinir, getur hvenær sem er aukið skuldbindingar sínar með því að samþykkja þann kost, sem greinir í b-lið, skal það gert með tilkynningu stílaðri til framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.

C. Samningur þessi skal hætta að gilda um hvern þann mann, sem heimfæra má undir skilgreiningu stafliðs A, ef:

1. hann hefur sjálfviljugur notfært sér á ný vernd heimalands síns; eða
2. hann hefur sjálfviljugur endurheimt ríkisfang sitt, sem hann hafði glatað; eða
3. hann hefur öðlazt nýtt ríkisfang og nýtur verndar hins nýja heimalands síns; eða
4. hann hefur sjálfviljugur setzt að á ný í landi því, sem hann yfirgaf, eða dvaldi ekki í, vegna ótta við ofsóknir; eða
5. hann getur ekki lengur neitað að hagnýta sér vernd heimalands síns, vegna þess að aðstæður þær, sem höfðu það í för með sér, að hann var viðurkenndur flóttamaður, eru ekki lengur fyrir hendi;

Þó skal þessi töluliður ekki taka til flóttamanns, sem fellur undir A-lið 1 í þessari grein, ef hann getur borið fyrir sig ríkar ástæður til þess að neita að hagnýta sér

a) "events occurring in Europe before 1 January 1951"; or
b) "events occurring in Europe or elsewhere before 1 January 1951";

and each Contracting State shall make a declaration at the time of signature, ratification or accession, specifying which of these meanings it applies for the purpose of its obligations under this Convention.

2. Any Contracting State which has adopted alternative (a) may at any time extend its obligations by adopting alternative (b) by means of a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

C. This Convention shall cease to apply to any person falling under the terms of section A if:

1. He has voluntarily re-availed himself of the protection of the country of his nationality; or
2. Having lost his nationality, he has voluntarily reacquired it; or
3. He has acquired a new nationality, and enjoys the protection of the country of his new nationality; or
4. He has voluntarily re-established himself in the country which he left or outside which he remained owing to fear of persecution; or
5. He can no longer, because the circumstances in connexion with which he has been recognized as a refugee have ceased to exist, continue to refuse to avail himself of the protection of the country of his nationality;

Provided that this paragraph shall not apply to a refugee falling under section A (1) of this article who is able to invoke compelling reasons arising out

vernd heimalands síns vegna fyrri ofsókna;

6. hann getur horfið aftur til landsins, sem hann áður hafði reglulegt aðsetur í, vegna þess að aðstæður þær, sem leiddu til þess að hann var viðurkenndur flóttamaður, eru ekki lengur fyrir hendi, ef um ríkisfangslausan mann er að ræða;

Þó skal þessi töluliður ekki taka til flóttamanns, sem fellur undir A-lið 1 í þessari grein, ef hann getur borið fyrir sig ríkar ástæður til þess að neita að hverfa aftur til landsins, sem hann áður hafði fast aðsetur í, vegna fyrri ofsókna.

D. Samningur þessi skal ekki taka til manna, sem nú njóta verndar eða aðstoðar hjá stofnunum eða deildum Sameinuðu þjóðanna öðrum en erindreka Sameinuðu þjóðanna í málefnum flóttamanna.

Þegar slík vernd eða aðstoð hefur fallið niður af einhverri ástæðu, án þess að högum slíks manns hafi verið endanlega ráðið í samræmi við viðeigandi ályktanir gerðar af Allsherjarþingi Sameinuðu þjóðanna, skulu þessir menn *ipso facto* eiga rétt á að njóta góðs af samningi þessum.

E. Samningur þessi tekur ekki til manns, sem þar til fær stjórnvöld þess lands, sem hann hefur setzt að í, hafa viðurkennt að njóti þeirra réttinda og beri þær skyldur, sem fylgja ríkisfangi í því landi.

F. Ákvæði þessa samnings skulu ekki taka til neins manns, sem ríkar ástæður eru til að ætla að:

a) hafi framið glæp gegn friði, stríðsglæp eða glæp gegn mannkyninu, eins og þetta er skilgreint í alþjóðlegum samningum, sem gerðir eru til þess að setja ákvæði um slíka glæpi;

of previous persection for refusing to avail himself of the protection of the country of nationality;

6. Being a person who has no nationality he is, because the circumstances in connexion with which he has been recognized as a refugee have ceased to exist, able to return to the country of his former habitual residence;

Provided that this paragraph shall not apply to a refugee falling under section A (1) of this article who is able to invoke compelling reasons arising out of previous persecution for refusing to return to the country of his former habitual residence.

D. This Convention shall not apply to persons who are at present receiving from organs or agencies of the United Nations other than the United Nations High Commissioner for Refugees protection or assistance.

When such protection or assistance has ceased for any reason, without the position of such persons being definitively settled in accordance with the relevant resolutions adopted by the General Assembly of the United Nations, these persons shall *ipso facto* be entitled to the benefits of this Convention.

E. This Convention shall not apply to a person who is recognized by the competent authorities of the country in which he has taken residence as having the rights and obligations which are attached to the possession of the nationality of that country.

F. The provisions of this Convention shall not apply to any person with respect to whom there are serious reasons for considering that:

a) he has committed a crime against peace, a war crime, or a crime against humanity, as defined in the international instruments drawn up to make provision in respect of such crimes;

b) hafi framið alvarlegan ópólitískan glæp utan lands þess, sem hann nýtur hælis í, áður en honum var veitt viðtaka sem flóttamanni í því landi;
c) hafi orðið sekur um athafnir, sem brjóta í bág við tilgang og meginreglur Sameinuðu þjóðanna.

2. gr.

Almennar skuldbindingar.

Sérhver flóttamaður hefur skyldum að gegna gagnvart landi því, sem hann dvelur í, en þær eru fyrst og fremst fólgnar í því, að hann hagi sér samkvæmt lögum þess og reglugerðum, svo og þeim ráðstöfunum, sem gerðar eru til þess að halda uppi allsherjar reglu.

3. gr.

Jafnrétti.

Aðildarríkin skulu beita ákvæðum þessa samnings um alla flóttamenn, án manngreinarálits vegna kynþátta, trúarbragða eða ættlands.

4. gr.

Trúarbrögð.

Aðildarríkin skulu veita flóttamönnum, sem í löndum þeirra dvelja, að minnsta kosti eins góða aðstöðu og það veitur sínum eigin borgurum, að því er tekur til frjálsræðis til þess að iðka trú sína og til trúarlegrar uppfræðslu barna sinna.

5. gr.

Réttindi veitt utan þessa samnings.

Ekkert í samningi þessum skal talið skerða nokkur þau réttindi eða hagsbætur, sem samningsríki veitir flóttamönnum utan þessa samnings.

6. gr.

Orðin „við sömu aðstæður".

Að því er tekur til þessa samnings, þýða orðin „við sömu aðstæður" það, að flóttamaðurinn verður að uppfylla sérhverjar kröfur (þar með taldar kröfur

b) he has committed a serious non-political crime outside the country of refuge prior to his admission to that country as a refugee;
c) he has been guilty of acts contrary to the purposes and principles of the United Nations.

Article 2

General Obligations.

Every refugee has duties to the country in which he finds himself, which require in particular that he conforms to its laws and regulations as well as to measures taken for the maintenance of public order.

Article 3

Non-discrimination.

The Contracting States shall apply the provisions of this Convention to refugees without discrimination as to race, religion or country of origin.

Article 4

Religion.

The Contracting States shall accord to refugees within their territories treatment at least as favourable as that accorded to their nationals with respect to freedom to practice their religion and freedom as regards the religious education of their children.

Article 5

Rights granted apart from this Convention.

Nothing in this Convention shall be deemed to impair any rights and benefits granted by a Contracting State to refugees apart from this Convention.

Article 6

The Term "in the same circumstances".

For the purpose of this Convention, the term "in the same circumstances" implies that any requirements (including requirements as to length and condi-

um lengd og skilyrði dvalar eða aðseturs), sem umræddur einstaklingur yrði að uppfylla til þess að njóta réttinda þeirra, sem um er að ræða, ef hann væri ekki flóttamaður, að undanskildum þeim kröfum, sem flóttamanni er ómögulegt að uppfylla vegna eðlis þeirra.

7. gr.

Undanþága frá gagnkvæmi.

1. Aðildarríki skal veita flóttamönnum sömu aðbúð og það veitir útlendingum almennt, nema þegar samningur þessi hefur að geyma hagkvæmari ákvæði.
2. Að loknu þriggja ára aðsetri, skulu allir flóttamenn njóta undanþágu frá gagnkvæmi að lögum í löndum aðildarríkjanna.
3. Þar sem ekki er um gagnkvæmi að ræða, skal sérhvert aðildarríki halda áfram að veita flóttamönnum þau réttindi og hagsbætur, sem þeir áttu þegar rétt til er samningur þessi gekk í gildi fyrir það ríki.
4. Þar sem ekki er um gagnkvæmi að ræða, skulu aðildarríkin athuga með velvilja þann möguleika, að veita flóttamönnum réttindi og hagsbætur fram yfir það, sem þeir eiga rétt til samkvæmt 2. og 3. tölulið, og færa undanþáguna frá gagnkvæmi út þannig að hún taki til flóttamanna, sem ekki uppfylla kröfur þær, sem settar eru í 2. og 3. tölulið.
5. Ákvæði 2. og 3. töluliðs taka bæði til réttinda og hagsbóta, sem nefnd eru í 13., 18., 19., 21. og 22. gr. þessa samnings, svo og réttinda og hagsbóta, sem þessi samningur kveður ekki á um.

8. gr.

Undanþága frá sérstökum ráðstöfunum.

Að því er varðar sérstakar ráðstafanir, sem gerðar kunna að vera gagnvart persónu, eignum eða hagsmunum þegna annars ríkis, skulu aðildarríkin ekki beita slíkum ráðstöfunum við flóttations of sojourn or residence) which the particular individual would have to fulfil for the enjoyment of the right in question, if he were not a refugee, must be fulfilled by him, with the exception of requirements which by their nature a refugee is incapable of fulfilling.

Article 7

Exemption from Reciprocity.

1. Except where this Convention contains more favourable provisions, a Contracting State shall accord to refugees the same treatment as is accorded to aliens generally.
2. After a period of three years' residence, all refugees shall enjoy exemption from legislative reciprocity in the territory of the Contracting States.
3. Each Contracting State shall continue to accord to refugees the rights and benefits to which they were already entitled, in the absence of reciprocity, at the date of entry into force of this Convention for that State.
4. The Contracting States shall consider favourably the possibility of according to refugees, in the absence of reciprocity, rights and benefits beyond those to which they are entitled according to paragraphs 2 and 3, and to extending exemption from reciprocity to refugees who do not fulfil the conditions provided for in paragraph 2 and 3.
5. The provisions of paragraphs 2 and 3 apply both to the rights and benefits referred to in articles 13, 18, 19, 21 and 22 of this Convention and to rights and benefits for which this Convention does not provide.

Article 8

Exemption from Exceptional Measures.

With regard to exceptional measures which may be taken against the person, property or interests of nationals of a foreign State, the Contracting States shall not apply such measures to a re-

mann, sem er formlega þegn þess ríkis, einungis vegna slíks þegnréttar hans. Þau aðildarríki, sem vegna löggjafar sinnar geta ekki beitt þeirri almennu reglu, sem sett er fram í þessari grein, skulu í þeim tilfellum, sem það á við, veita undanþágur vegna slíkra flóttamanna.

9. gr.

Bráðabirgðaráðstafanir.

Ekkert í þessum samningi skal vera því til fyrirstöðu, að aðildarríki geri, á ófriðartímum eða öðrum óvenjulegum alvarlegum tímum, bráðabirgðaráðstafanir, sem það telur nauðsynlegar vegna öryggis þjóðarinnar, varðandi sérstakan mann, þar til samningsríkið hefur tekið ákvörðun um það, hvort sá maður sé í raun og veru flóttamaður og að áframhald slíkra ráðstafana sé nauðsynlegt, að því er hann snertir, til verndar öryggi þjóðarinnar.

10. gr.

Samfellt aðsetur.

1. Þegar flóttamaður hefur, meðan á annarri heimsstyrjöldinni stóð, verið færður nauðugur úr heimkynnum sínum og fluttur til lands samningsríkis og hefur aðsetur þar, skal slík nauðungardvöl talin löglegt aðsetur í því landi.

2. Þegar flóttamaður hefur verið fluttur nauðugur frá landi aðildarríkis meðan á annarri heimsstyrjöldinni stóð og hefur, fyrir gildistöku samnings þessa, horfið þangað aftur í þeim tilgangi að setjast þar að, skal litið á aðseturstímann fyrir og eftir slíkan nauðungarflutning sem eitt óslitið tímabil að því er tekur til hvers tilviks, þar sem samfellds aðseturs er krafizt.

11. gr.

Landflótta sjómenn.

Þegar um er að ræða flóttamenn, sem stunda að staðaldri sjómennsku á skipfugee who is formally a national of the said State solely on account of such nationality. Contracting States which, under their legislation, are prevented from applying the general principle expressed in this article, shall, in appropriate cases, grant exemption in favour of such refugees.

Article 9

Provisional Measures.

Nothing in this Convention shall prevent a Contracting State, in time of war or other grave and exceptional circumstances, from taking provisionally measures which it considers to be essential to the national security in the case of a particular person, pending a determination by the Contracting State that that person is in fact a refugee and that the continuance of such measures is necessary in his case in the interest of national security.

Article 10

Continuity of Residence.

1. Where a refugee has been forcibly displaced during the Second World War and removed to the territory of a Contracting State, and is resident there, the period of such enforced sojourn shall be considered to have been lawful residence within that territory.
2. Where a refugee has been forcibly displaced during the Second World War from the territory of a Contracting State and has, prior to the date of entry into force of this Convention, returned there for the purpose of taking up residence, the period of residence before and after such enforced displacement shall be regarded as one uninterrupted period for any purposes for which uninterrupted residence is required.

Article 11

Refugee Seamen.

In the case of refugees regularly serving as crew members on board a ship

um, sem sigla undir fána aðildarríkis, skal það ríki taka til velviljaðrar athugunar að þeir setjist að í landi þess og að gefa út ferðaskírteini þeim til handa, eða leyfa þeim landvist um stundarsakir, einkum með tilliti til þess, að auðvelda þeim að setjast að í öðru landi.

flying the flag of a Contracting State, that State shall give sympathetic consideration to their establishment on its territory and the issue of travel documents to them or their temporary admission to its territory particularly with a view to facilitating their establishment in another country.

II. KAFLI
Réttarstaða.

12. gr.
Persónulegur réttur.

1. Persónulegur réttur flóttamanns skal fara eftir lögum þess lands, sem hann á lögheimili í, en eigi hann hvergi lögheimili, þá skal réttur hans fara eftir lögum þess lands, sem hann hefur aðsetur í.
2. Aðildarríki skal virða réttindi þau, sem flóttamaður hefur áður áunnið sér og byggjast á persónulegum rétti, einkum og sér í lagi réttindi, sem tengd eru hjúskap, með því skilyrði, að ef nauðsyn krefur, sé fullnægt formsskilyrðum, sem lög þess ríkis krefjast, enda sé um þau réttindi að ræða, sem hefðu verið viðurkennd af því ríki, ef hann hefði ekki orðið flóttamaður.

CHAPTER II
Juridical Status.

Article 12
Personal Status.

1. The personal status of a refugee shall be governed by the law of the country of his domicile or, if he has no domicile, by the law of the country of his residence.

2. Rights previously acquired by a refugee and dependent on personal status, more particularly rights attaching to marriage, shall be respected by a Contracting State, subject to compliance, if this be necessary, with the formalities required by the law of that State, provided that the right in question is one which would have been recognized by the law of that State had he not become a refugee.

13. gr.
Lausafé og fasteignir.

Aðildarríkin skulu veita flóttamönnum eins góða aðstöðu og mögulegt er, og að minnsta kosti ekki síðri en veitt er útlendingum almennt við sömu aðstæður, að því er varður öflun lausafjár og fasteigna og önnur réttindi í sambandi við það, svo og leigu og aðra samninga varðandi lausafé og fasteignir.

Article 13
Movable and Immovable Property.

The Contracting States shall accord to a refugee treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, as regards the acquisition of movable and immovable property and other rights pertaining thereto, and to leases and other contracts relating to movable and immovable property.

14. gr.
Réttur til hugverka og einkenna.

Að því er tekur til verndar réttar til hugverka og einkenna, svo sem uppfinn-

Article 14
Artistic Rights and Industrial Property.

In respect of the protection of industrial property, such as inventions, de-

inga, teikninga eða líkana, vörumerkja, vörunafna, svo og til ritverka, lista- og vísindaverka, skal veita flóttamanni, í landi þar sem hann hefur fast aðsetur, sömu vernd og veitt er borgurum þess lands. Í landi sérhvers annars aðildarríkis skal hann njóta sömu verndar og í því landi er veitt borgurum þess lands, sem hann hefur fast aðsetur í.

signs or models, trade marks, trade names, and of rights in literary, artistic and scientific works, a refugee shall be accorded in the country in which he has his habitual residence the same protection as is accorded to nationals of that country. In the territory of any other Contracting State, he shall be accorded the same protection as is accorded in that territory to nationals of the country in which he has his habitual residence.

15. gr.

Réttur til aðildar í félögum.

Aðildarríki skal veita flóttamönnum, sem löglega dvelja í landi þess, þá beztu aðstöðu, sem veitt er borgurum annars ríkis, við sömu aðstæður, að því er tekur til félaga, sem ekki starfa á stjórnmálalegum eða fjáröflunar grundvelli, og stéttarfélaga.

Article 15

Right of Association.

As regards non-political and non-profitmaking associations and trade unions the Contracting States shall accord to refugees lawfully staying in their territory the most favourable treatment accorded to nationals of a foreign country, in the same circumstances.

16. gr.

Réttur til að leita til dómstóla.

1. Flóttamanni skal frjálst að leita til dómstóla í löndum allra aðildarríkjanna.
2. Í aðildarríki, þar sem flóttamaður hefur fast aðsetur, skal hann njóta sömu aðstöðu og ríkisborgari í þeim efnum, er varða leitun til dómstóla, þar með talin lögfræðileg aðstoð og undanþága frá því að setja tryggingu fyrir væntanlegum málskostnaði (cautio judicatum solvi).
3. Í öðrum löndum en því, sem flóttamaður hefur fast aðsetur í, skal honum veitt sama aðstaða og ríkisborgurum þess lands, sem hann hefur fast aðsetur í, að því er tekur til þeirra atriða, sem um getur í 2. tölulið.

Article 16

Access to Courts.

1. A refugee shall have free access to the courts of law on the territory of all Contracting States.
2. A refugee shall enjoy in the Contracting State in which he has his habitual residence the same treatment as a national in matters pertaining to access to the Courts, including legal assistance and exemption from *cautio judicatum solvi*.
3. A refugee shall be accorded in the matters referred to in paragraph 2 in countries other than that in which he has his habitual residence the treatment granted to a national of the country of his habitual residence.

III. KAFLI

Arðbær atvinna.

CHAPTER III

Gainful Employment.

17. gr.

Launuð atvinna.

1. Aðildarríkin skulu veita flóttamönnum, sem löglega dvelja í löndum

Article 17

Wage-earning Employment.

1. The Contracting States shall accord to refugees lawfully staying in their

þeirra, beztu aðstöðu sem þau veita þegnum annars ríkis við sömu aðstæður, að því er varðar réttinn til að stunda launaða atvinnu.

2. Hvað sem öðru líður, skal takmörkunum, sem beint er gegn útlendingum eða atvinnu útlendinga til verndar vinnumarkaði landsins, ekki beitt gegn flóttamanni, sem þegar var undanþeginn þeim er samningur þessi gekk í gildi fyrir hlutaðeigandi ríki, eða fullnægir einhverju eftirfarandi skilyrða:

   a) Að hann hafi haft aðsetur í landinu í þrjú ár;
   b) Að maki hans eigi ríkisborgararétt í aðsetursslandinu. Flóttamaður getur ekki krafizt að njóta góðs af þessu ákvæði, ef hann hefur yfirgefið maka sinn;
   c) Að hann eigi eitt eða fleiri börn, sem eigi ríkisborgararétt í aðsetursslandinu.

3. Aðildarríkin skulu taka til velviljaðrar athugunar að samræma réttindi allra flóttamanna, að því er snertir launaða atvinnu, þeim réttindum, sem ríkisborgararnir njóta, og sér í lagi réttindi þeirra flóttamanna, sem hafa komið til landa þeirra samkvæmt áætlunum um ráðningu vinnuafls eða reglum um innflutning fólks.

territory the most favourable treatment accorded to nationals of a foreign country in the same circumstances, as regards the right to engage in wage-earning employment.

2. In any case, restrictive measures imposed on aliens or the employment of aliens for the protection of the national labour market shall not be applied to a refugee who was already exempt from them at the date of entry into force of this Convention for the Contracting State concerned, or who fulfils one of the following conditions:

   a) He has completed three years' residence in the country.
   b) He has a spouse possessing the nationality of the country of residence. A refugee may not invoke the benefit of this provision if he has abandoned his spouse;
   c) He has one or more children possessing the nationality of the country of residence.

3. The Contracting States shall give sympathetic consideration to assimilating the rights of all refugees with regard to wage-earning employment to those of nationals, and in particular of those refugees who have entered their territory pursuant to programmes of labour recruitment or under immigration schemes.

18. gr.

Sjálfstæð atvinna.

Aðildarríkin skulu veita flóttamanni, sem löglega dvelur í löndum þeirra, eins góða aðstöðu og mögulegt er og alls ekki lakari en veitt er útlendingum almennt við sömu aðstæður, að því er tekur til réttarins til þess að vinna fyrir eigin reikning að landbúnaði, iðnaði, handiðn og verzlun, og að stofna félög um verzlun og iðnað.

Article 18

Self-employment.

The Contracting States shall accord to a refugee lawfully in their territory treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, as regards the right to engage on his own account in agriculture, industry, handicrafts and commerce and to establish commercial and industrial companies.

19. gr.

Menntastéttir.

1. Sérhvert aðildarríki skal veita flóttamönnum, sem löglega dvelja í landi þess, hafa prófskírteini viðurkennd af þar til bærum stjórnvöldum þess ríkis og vilja stunda störf, er menntun þarf til, eins góða aðstöðu og mögulegt er, og aldrei óhagstæðari en veitt er útlendingum almennt við sömu aðstæður.

2. Aðildarríkin skulu gera það sem í þeirra valdi stendur og samrýmist lögum þeirra og stjórnarskrám, til þess að tryggja það, að slíkir flóttamenn setjist að í löndum, sem þau fara með utanríkismál fyrir, öðrum en aðallandinu.

Article 19

Liberal Professions.

1. Each Contracting State shall accord to refugees lawfully staying in their territory who hold diplomas recognized by the competent authorities of that State, and who are desirous of practising a liberal profession, treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances.
2. The Contracting States shall use their best endeavours consistenly with their laws and constitutions to secure the settlement of such refugees in the territories, other than the metropolitan territory, for whose international relations they are responsible.

IV. KAFLI

Velferðarmál.

CHAPTER IV

Welfare.

20. gr.

Skömmtun.

Þar sem skömmtunarkerfi er til almennrar dreifingar vara, sem skortur er á, og það nær til landsmanna yfirleitt, skulu flóttamenn njóta sama réttar og ríkisborgarar.

Article 20

Rationing.

Where a rationing system exists, which applies to the population at large and regulates the general distribution of products in short supply, refugees shall be accorded the same treatment as nationals.

21. gr.

Húsnæðismál.

Að því er tekur til húsnæðis, skulu aðildarríkin, að svo miklu leyti sem því máli er skipað með lögum eða reglugerðum, eða er háð eftirliti opinberra stjórnvalda, veita flóttamönnum, sem löglega dvelja í löndum þeirra, eins góða aðstöðu og mögulegt er, og aldrei lakari en veitt er útlendingum almennt við sömu aðstæður.

Article 21

Housing.

As regards housing, the Contracting States, in so far as the matter is regulated by laws or regulations or is subject to the control of public authorities, shall accord to refugees lawfully staying in their territory treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances.

22. gr.

Almenn menntun.

1. Aðildarríkin skulu veita flóttamönnum sömu aðstöðu og veitt er ríkisborgurum, að því er tekur til barnafræðslu.

Article 22

Public Education.

1. The Contracting States shall accord to refugees the same treatment as is accorded to nationals with respect to elementary education.

2. Aðildarríkin skulu veita flóttamönnum eins góða aðstöðu og mögulegt er og aldrei lakari en veitt er útlendingum almennt við sömu aðstæður, að því er snertir menntun aðra en barnafræðslu, einkum að því er varðar aðgang að námi, viðurkenningu vottorða og prófskírteina frá erlendum skólum, eftirgjöf á skólagjöldum og kostnaði og veitingu námsstyrkja.

2. The Contracting States shall accord to refugees treatment as favourable as possible, and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, with respect to education other than elementary education and, in particular, as regards access to studies, the recognition of foreign school certificates, diplomas and degrees, the remission of fees and charges and the award of scholarships.

23. gr.

Opinber aðstoð.

Aðildarríki skulu veita flóttamönnum, sem löglega dvelja í löndum þeirra, sama rétt til opinberrar aðstoðar og hjálpar og veittur er ríkisborgurum þeirra.

Article 23

Public Relief.

The Contracting States shall accord to refugees lawfully staying in their territory the same treatment with respect to public relief and assistance as is accorded to their nationals.

24. gr.

Vinnulöggjöf og félagslegt öryggi.

1. Aðildarríkin skulu veita flóttamönnum, sem löglega dvelja í löndum þeirra, sömu aðstöðu og ríkisborgurum er veitt, að því er tekur til eftirtalinna atriða:
   a) Laun, þar með taldar fjölskyldubætur þar sem þær eru hluti af launum, vinnutími, eftirvinna, orlof með launum, takmarkanir á heimavinnu, lágmarksaldur við vinnu, iðnnám og þjálfun, vinna kvenna og unglinga, og neyzla hagsbóta af sameiginlegum samningagerðum, að svo miklu leyti sem þessum málum er ráðið með lögum eða reglugerðum eða eru háð eftirliti opinberra stjórnvalda.
   b) Félagslegt öryggi (lagaákvæði, sem varða atvinnuslys, atvinnusjúkdóma, meðgöngu og barnsburð, sjúkdóma, örorku, elli, dauða, atvinnuleysi, fjölskyldufamfæri og hver þau önnur tilfelli, sem félagslegar tryggingar

Article 24

Labour Legislation and Social Security.

1. The Contracting States shall accord to refugees lawfully staying in their territory the same treatment as is accorded to nationals in respect of the following matters:
   a) In so far as such matters are governed by laws or regulations or are subject to the control of administrative authorities: remuneration including family allowances where these form part of remuneration, hours of work, overtime arrangements, holidays with pay, restrictions on home work, minimum age of employment, apprenticeship and training, women's work and the work of young persons, and the enjoyment of the benefits of collective bargaining;
   b) Social security (legal provisions in respect of employment injury, occupational diseases, maternity, sickness, disability, old age, death, unemployment, family responsibilities and any other contingency which, according to

taka till samkvæmt lögum eða reglugerðum) með eftirtöldum takmörkunum:

i) Það getur verið um að ræða viðeigandi ráðstafanir til viðhalds áunnum réttindum og réttindum, sem verið er að ávinna.

ii) Lög eða reglugerðir aðsetursslandsins geta kveðið á um sérstakar ráðstafanir varðandi styrki eða hluta af styrkjum, sem greiða ber algerlega af almannafé, svo og varðandi greiðslur til manna, sem ekki uppfylla iðgjaldaskilyrði, sem sett eru fyrir veitingu venjulegs lífeyris.

2. Rétturinn til bóta fyrir dauða flóttamanns, sem leiddi af atvinnuslysi eða atvinnusjúkdómi, skal ekki skertur vegna þess að bótaþeginn hefur aðsetur utan aðildarríkisins.

3. Aðildarríkin skulu láta flóttamenn njóta góðs af samningum, sem þau hafa gert með sér eða kunna síðar að gera með sér, varðandi viðhald áunninna réttinda og réttinda, sem verið er að ávinna, í sambandi við félagslegt öryggi, með þeim skilyrðum einum, sem gilda fyrir borgara þeirra ríkja, sem undirritað hafa samninga þá, sem um er að ræða.

4. Aðildarríkin munu taka til velviljaðrar athugunar að láta flóttamenn, eftir því sem mögulegt er, njóta góðs af hliðstæðum samningum, sem á hverjum tíma kunna að vera í gildi milli slíkra aðildarríkja og ríkja, sem ekki eru aðilar að samningnum.

national laws or regulations, is covered by a social security scheme), subject to the following limitations:

i) There may be appropriate arrangements for the maintenance of acquired rights and rights in course of acquisition;

ii) National laws or regulations of the country of residence may prescribe special arrangements concerning benefits or portions of benefits which are payable wholly out of public funds and concerning allowances paid to persons who do not fulfil the contribution conditions prescribed for the award of a normal pension.

2. The right to compensation for the death of a refugee resulting from employment injury or from occupational disease shall not be affected by the fact that the residence of the beneficiary is outside the territory of the Contracting State.

3. The Contracting States shall extend to refugees the benefits of agreements concluded between them or which may be concluded between them in the future concerning the maintenance of acquired rights and rights in the process of acquisition in regard to social security, subject only to the conditions which apply to nationals of the States signatory to the agreements in question.

4. The Contracting States will give sympathetic consideration to extending to refugees so far as possible the benefits of similar agreements which may at any time be in force between such Contracting States and non-contracting States.

V. KAFLI
Ráðstafanir framkvæmdavalds.

25. gr.
Aðstoð framkvæmdavalds.

1. Þegar þannig er ástatt, að flóttamaður þarfnast yfirleitt aðstoðar erlendra stjórnvalda, til neyzlu réttar síns, en nær ekki til þeirra, skulu aðildarríkin, sem hann hefur aðsetur í, sjá um að þeirra eigin stjórnvöld eða fjölþjóðleg stjórnvöld veiti honum slíka aðstoð.

2. Stjórnvald það eða stjórnvöld, sem um getur í 1. tölulið, skulu afhenda eða láta undir sínu eftirliti afhenda flóttamönnum þess konar skjöl eða skilríki, sem venjulega mundu látin útlendingum í té af stjórnvöldum heimaríkja þeirra, eða fyrir atbeina þeirra.
3. Skjöl og skilríki, sem þannig eru látin í té, skulu koma í stað opinberra skilríkja, sem látin eru útlendingum í té af stjórnvöldum heimaríkja þeirra, eða fyrir atbeina þeirra, og skulu þau talin gild þar til annað reynist sannara.
4. Með þeim undantekningum, sem gerðar kunna að vera um fátækt fólk, má krefjast gjalds fyrir þá þjónustu, sem hér um getur, en slíkum gjöldum skal í hóf stillt og þau skulu vera sambærileg við þau gjöld, sem krafizt er af ríkisborgurum fyrir sams konar þjónustu.
5. Ákvæði þessarar greinar skulu ekki skerða ákvæði 27. og 28. greinar.

26. gr.
Ferðafrelsi.

Sérhvert aðildarríki skal veita flóttamönnum, sem löglega dvelja í landi þess, rétt til að kjósa sér aðsetursstað og vera frjálsir ferða sinna um land þess, að teknu tilliti til hverra þeirra reglugerða, sem beita má um útlendinga almennt við sömu aðstæður.

CHAPTER V
Administrative Measures.

Article 25
Administrative Assistance.

1. When the exercise of a right by a refugee would normally require the assistance of authorities of a foreign country to whom he cannot have recourse, the Contracting States in whose territory he is residing shall arrange that such assistance be afforded to him by their own authorities or by an international authority.
2. The authority or authorities mentioned in paragraph 1 shall deliver or cause to be delivered under their supervision to refugees such documents or certifications as would normally be delivered to aliens by or through their national authorities.

3. Documents or certifications so delivered shall stand in the stead of the official instruments delivered to aliens by or through their national authorities, and shall be given credence in the absence of proof to the contrary.
4. Subject to such exceptional treatment as may be granted to indigent persons, fees may be charged for the services mentioned herein, but such fees shall be moderate and commensurate with those charged to nationals for similar services.

5. The provisions of this article shall be without prejudice to articles 27 and 28.

Article 26
Freedom of Movement.

Each Contracting State shall accord to refugees lawfully in its territory the right to choose their place of residence and to move freely within its territory, subject to any regulations applicable to aliens generally in the same circumstances.

27. gr.

Nafnskírteini.

Aðildarríkin skulu gefa út nafnskírteini til handa sérhverjum flóttamanni, sem dvelur í löndum þeirra og hefur ekki gilt ferðaskírteini.

Article 27

Identity Papers.

The Contracting States shall issue identity papers to any refugee in their territory who does not possess a valid travel document.

28. gr.

Ferðaskírteini.

1. Aðildarríkin skulu láta flóttamönnum, sem löglega dvelja í löndum þeirra, í té ferðaskírteini til ferða utan landa þeirra, nema ríkar ástæður vegna öryggis landsins eða allsherjar reglu séu því til fyrirstöðu, og skulu ákvæði fylgiskjals þessarar samþykktar gilda um slík skírteini. Aðildarríkin geta látið sérhverjum öðrum flóttamanni í landi sínu slík ferðaskírteini í té. Sérstaklega skulu þau taka til velviljaðrar athugunar að láta slík ferðaskírteini í té flóttamönnum, sem dvelja í löndum þeirra og geta ekki fengið ferðaskírteini frá landi því, sem þeir eiga löglegt aðsetur í.

2. Ferðaskírteini, sem látin hafa verið flóttamönnum í té samkvæmt fyrri fjölþjóðlegum samningum af aðilum slíks samnings, skulu aðildarríkin viðurkenna og með fara á sama hátt og væru þau gefin út eftir þessari grein.

Article 28

Travel Documents.

1. The Contracting States shall issue to refugees lawfully staying in their territory travel documents for the purpose of travel outside their territory, unless compelling reasons of national security or public order otherwise require, and the provisions of the Schedule to this Convention shall apply with respect to such documents. The Contracting States may issue such a travel document to any other refugee in their territory; they shall in particular give sympathetic consideration to the issue of such a travel document to refugees in their territory who are unable to obtain a travel document from the country of their lawful residence.
2. Travel documents issued to refugees under previous international agreements by parties thereto shall be recognized and treated by the Contracting States in the same way as if they had been issued pursuant to this article.

29. gr.

Fjárhagslegar álögur.

1. Aðildarríkin skulu ekki leggja á flóttamenn skyldur, álögur eða skatta hverju nafni sem nefnast aðra eða hærri en lagt er á ríkisborgara þeirra við svipaðar aðstæður.

2. Ekkert í undanfarandi tölulið skal koma í veg fyrir það, að beitt sé gagnvart flóttamönnum lögum og reglugerðum um gjöld fyrir útgáfu á opinberum skjölum, þar á meðal nafnskírteinum til handa útlendingum.

Article 29

Fiscal Charges.

1. The Contracting States shall not impose upon refugees duties, charges or taxes, of any description whatsoever, other or higher than those which are or may be levied on their nationals in similar situations.
2. Nothing in the above paragraph shall prevent the application to refugees of the laws and regulations concerning charges in respect of the issue to aliens of administrative documents including identity papers.

30. gr.

Flutningur eigna.

1. Aðildarríki skal í samræmi við lög sín og reglugerðir leyfa flóttamönnum að flytja eignir, sem þeir hafa komið með inn í land þess, til annars lands, þar sem þeim hefur verið veitt leyfi til að taka sér bólfestu að nýju.

2. Samningsríki skal taka til velviljaðrar athugunar umsóknir flóttamanna um leyfi til þess að flytja eignir, sem eru þeim nauðsynlegar, er þeir taka sér bólfestu í öðru ríki, sem hefur leyft þeim landvist, hvar sem þær eignir kunna að vera.

31. gr.

Ólögleg landvist flóttamanna.

1. Aðildarríkin skulu ekki beita refsingum gagnvart flóttamönnum vegna ólöglegrar komu þeirra til landsins eða vistar þar, ef þeir koma beint frá landi, þar sem lífi þeirra eða frelsi var ógnað í merkingu 1. gr., og koma inn í lönd þeirra eða eru þar án heimildar, enda gefi þeir sig tafarlaust fram við stjórnvöldin og beri fram gildar ástæður fyrir hinni ólöglegu komu sinni eða vist þar.
2. Aðildarríkin skulu ekki setja takmarkanir á ferðir slíkra flóttamanna fram yfir það sem nauðsyn krefur, og slíkum takmörkunum skal einungis beitt þar til staða þeirra í landinu er komin á fastan grundvöll, eða þeim hefur verið veitt leyfi til þess að koma til annars lands. Samningsríkin skulu veita slíkum flóttamönnum hæfilegan frest og alla nauðsynlega fyrirgreiðslu til þess að afla sér heimildar til þess að koma til annars lands.

32. gr.

Brottvísun.

1. Aðildarríkin skulu ekki vísa úr landi flóttamanni, sem löglega dvelur í löndum þeirra, nema vegna öryggis landsins eða allsherjarreglu.

Article 30

Transfer of Assets.

1. A Contracting State shall, in conformity with its laws and regulations, permit refugees to transfer assets which they have brought into its territory, to another country where they have been admitted for the purposes of resettlement.
2. A Contracting State shall give sympathetic consideration to the application of refugees for permission to transfer assets wherever they may be and which are necessary for their resettlement in another country to which they have been admitted.

Article 31

Refugees unlawfully in the Country of Refuge.

1. The Contracting States shall not impose penalties, on account of their illegal entry or presence, on refugees who, coming directly from a territory where their life or freedom was threatened in the sense of article 1, enter or are present in their territory without authorization, provided they present themselves without delay to the authorities and show good cause for their illegal entry or presence.
2. The Contracting States shall not apply to the movements of such refugees restrictions other than those which are necessary and such restrictions shall only be applied until their status in the country is regularized or they obtain admission into another country. The Contracting States shall allow such refugees a reasonable period and all the necessary facilities to obtain admission into another country.

Article 32

Expulsion.

1. The Contracting States shall not expel a refugee lawfully in their territory save on grounds of national security or public order.

2. Brottvísun slíks flóttamanns skal einungis framkvæmd eftir úrskurði, sem kveðinn sé upp með lögákveðnum hætti. Þar sem knýjandi ástæður vegna öryggis landsins eru því ekki til fyrirstöðu, skal flóttamanninum leyft að leggja fram sannanir fyrir sakleysi sínu og áfrýja og láta mæta fyrir sig í því skyni fyrir lögbæru stjórnvaldi eða manni eða mönnum, sem sérstaklega eru tilnefndir af lögbæru stjórnvaldi.
3. Aðildarríkin skulu gefa slíkum flóttamanni hæfilegan frest til þess að leita löglegrar landvistar í öðru landi. Aðildarríkin áskilja sér rétt til þess að beita þeim ráðstöfunum innan lands, sem það telur nauðsynlegar, meðan þessi frestur er að líða.

33. gr.

Bann gegn brottvísun eða endursendingu.

1. Ekkert aðildarríki skal vísa flóttamanni brott eða endursenda hann á nokkurn hátt til landamæra ríkis, þar sem lífi hans eða frelsi mundi vera ógnað vegna kynþáttar hans, trúarbragða, þjóðernis, aðildar í sérstökum félagsmálaflokkum eða stjórnmálaskoðana.
2. Þó getur flóttamaður samt sem áður ekki krafizt þess að njóta góðs af þessu ákvæði, ef skynsamlegar ástæður eru til að álíta hann hættulegan öryggi landsins, sem hann dvelur í, eða ef hann er talinn hættulegur þjóðfélaginu vegna þess að hann hefur með endanlegum dómi verið dæmdur sekur um mjög alvarlegan glæp.

34. gr.

Veiting ríkisborgararéttar.

Aðildarríkin skulu, eftir því sem mögulegt er, greiða fyrir því, að flóttamenn geti samlagazt aðstæðunum í landinu og öðlazt þar þegnrétt. Einkum skulu þau gera allt, sem í þeirra valdi stendur, til

2. The expulsion of such a refugee shall be only in pursuance of a decision reached in accordance with due process of law. Except where compelling reasons of national security otherwise require, the refugee shall be allowed to submit evidence to clear himself, and to appeal to and be represented for the purpose before competent authority or a person or persons specially designated by the competent authority.
3. The Contracting States shall allow such a refugee a reasonable period within which to seek legal admission into another country. The Contracting States reserve the right to apply during that period such internal measures as they may deem necessary.

Article 33

Prohibition of Expulsion or Return ("Refoulement").

1. No Contracting State shall expel or return ("refouler") a refugee in any manner whatsoever to the frontiers of territories where his life or freedom would be threatened on account of his race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion.
2. The benefit of the present provision may not, however, be claimed by a refugee whom there are reasonable grounds for regarding as a danger to the security of the country in which he is, or who, having been convicted by a final judgement of a particularly serious crime, constitutes a danger to the community of that country.

Article 34

Naturalization.

The Contracting States shall as far as possible facilitate the assimilation and naturalization of refugees. They shall in particular make every effort to expedite naturalization proceedings and to reduce

þess að flýta fyrir veitingu ríkisborgararéttar og lækka svo sem frekast er unnt öll gjöld og kostnað, sem henni eru samfara.

VI. KAFLI

Framkvæmda- og bráðabirgðaákvæði.

35. gr.

Samvinna stjórnvalda einstakra ríkja við Sameinuðu þjóðirnar.

1. Samningsríkin skuldbinda sig til þess að hafa samvinnu við Skrifstofu erindreka Sameinuðu þjóðanna í flóttamannamálum, eða hverja þá aðra stofnun Sameinuðu þjóðanna, sem koma kann í hennar stað, um framkvæmd ætlunarverka hennar og skulu þau sér í lagi auðvelda henni að fullnægja skyldu sinni til að hafa eftirlit með beitingu ákvæða þessa samnings.
2. Í því skyni að gera Skrifstofu erindrekans, eða hverri þeirri annarri stofnun Sameinuðu þjóðanna, er koma kann í hennar stað, mögulegt að gefa skýrslur til hlutaðeigandi aðila hjá Sameinuðu þjóðunum, skuldbinda aðildarríkin sig til þess að láta þeim í té í viðeigandi formi upplýsingar og hagskýrslur, sem um er beðið og varða:
   a) stöðu flóttamanna,
   b) framkvæmd samnings þessa, og
   c) lög, reglugerðir og úrskurði, sem í gildi eru eða kunna síðar að ganga í gildi, varðandi flóttamenn.

36. gr.

Upplýsingar um landslög.

Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna lög þau og reglugerðir, sem þau kunna að setja til þess að tryggja framkvæmd þessa samnings.

37. gr.

Afstaða til fyrri samninga.

Að teknu tilliti til 2. málsgreinar 28. greinar þessa samnings kemur hann, að

as far as possible the charges and costs of such proceedings.

CHAPTER VI

Executory and Transitory Provisions.

Article 35

Co-operation of the National Authorities with the United Nations.

1. The Contracting States undertake to co-operate with the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, or any other agency of the United Nations which may suceed it, in the exercise of its functions, and shall in particular facilitate its duty of supervising the application of the provisions of this Convention.

2. In order to enable the Office of the High Commissioner or any other agency of the United Nations which may succeed it to make reports to the competent organs of the United Nations, the Contracting States undertake to provide them in the appropriate form with information and statistical data requested concerning:
   a) the condition of refugees,
   b) the implementation of this Convention, and
   c) laws, regulations and decrees which are, or may hereafter be, in force relating to refugees.

Article 36

Information on National Legislation.

The Contracting States shall communicate to the Secretary-General of the United Nations the laws and regulations which they may adopt to ensure the application of this Convention.

Article 37

Relation to Previous Conventions.

Without prejudice to article 28, paragraph 2, of this Convention, this Con-

því er snertir samband milli aðila að honum, í stað samkomulags frá 5. júlí 1922, 31. maí 1924, 12. maí 1926, 30. júní 1928 og 30. júlí 1935, samninganna frá 28. október 1933 og 10. febrúar 1938, viðbótarsamnings frá 14. september 1939 og samningsins frá 15. október 1946.

vention replaces, as between parties to it, the Arrangements of 5 July 1922, 31 May 1924, 12 May 1926, 30 June 1928 and 30 July 1935, the Conventions of 28 October 1933 and 10 February 1938, the Protocol of 14 September 1939 and the Agreement of 15 October 1946.

VII. KAFLI
Lokaákvæði.

38. gr.
Lausn deilumála.

Sérhverri deilu milli aðila þessa samnings varðandi skýringu eða framkvæmd hans, sem ekki er hægt að leysa á annan hátt, skal vísa til Alþjóðadómstólsins að beiðni hvors deiluaðila sem er.

CHAPTER VII
Final Clauses.

Article 38
Settlement of Disputes.

Any dispute between parties to this Convention relating to its interpretation or application, which cannot be settled by other means, shall be referred to the International Court of Justice at the request of any one of the parties to the dispute.

39. gr.
Undirritun, fullgilding og upptaka aðildar.

1. Samningur þessi skal lagður fram til undirritunar í Genf 28. júlí 1951, og skal honum síðan komið til varðveizlu hjá framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna. Hann skal vera til undirritunar í Evrópuskrifstofu Sameinuðu þjóðanna frá 28. júlí til 31. ágúst 1951, og skal aftur vera til undirritunar í aðalstöðvum Sameinuðu þjóðanna frá 17. september 1951 til 31. desember 1952.
2. Samningur þessi skal vera til undirritunar fyrir öll aðildarríki Sameinuðu þjóðanna, og einnig fyrir hvert það annað ríki, sem boðin var þátttaka í ráðstefnu sendiherra um stöðu flóttamanna og ríkisfangslausra, eða ríki, sem Allsherjarþingið hefur boðið að undirrita hann. Hann skal fullgiltur og fullgildingarskjölunum komið til varðveizlu hjá framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.
3. Frá 28. júlí 1951 skal ríkjum þeim, sem átt er við í 2. tölulið þessarar

Article 39
Signature, Ratification and Accession.

1. This Convention shall be opened for signature at Geneva on 28 July 1951 and shall thereafter be deposited with the Secretary-General of the United Nations. It shall be open for signature at the European Office of the United Nations from 28 July to 31 August 1951 and shall be re-opened for signature at the Headquarters of the United Nations from 17 September 1951 to 31 December 1952.
2. This Convention shall be open for signature on behalf of all States Members of the United Nations, and also on behalf of any other State invited to attend the Conference of Plenipotentiaries on the Status of Refugees and Stateless Persons or to which an invitation to sign will have been addressed by the General Assembly. It shall be ratified and the instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
3. This Convention shall be open from 28 July 1951 for accession by the

greinar, heimilt að gerast aðilar að þessum samningi. Upptaka aðildar er framkvæmd þannig, að aðildarskjal er afhent framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.

States referred to in paragraph 2 of this article. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

40. gr.

Ákvæði um beitingu samningsins á sérstökum landsvæðum.

1. Sérhvert ríki getur, um leið og það undirritar, fullgildir eða gerist aðili, lýst yfir að þessi samningur skuli taka til allra eða einhverra landsvæða, sem það fer með umboð fyrir í samskiptum þjóða í milli. Slík yfirlýsing gengur í gildi samtímis gildistöku samningsins fyrir hlutaðeigandi ríki.
2. Hvenær sem er síðar, skal hver slík aukning gildissviðs gerð með tilkynningu stílaðri til framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna og gilda frá nítugasta degi eftir að framkvæmdastjórinn tók við þessari tilkynningu, eða frá gildistökudegi samningsins fyrir hlutaðeigandi ríki, hvort þessa sem síðar ber að.
3. Að því er snertir þau landsvæði, sem samningur þessi er ekki látinn taka til við undirskrift, fullgildingu eða upptöku aðildar, skal sérhvert hlutaðeigandi ríki athuga möguleikana á því, að gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að láta samning þenna taka til slíkra landsvæða, enda komi samþykki ríkisstjórna slíkra landsvæða til, þar sem það er nauðsynlegt af stjórnarfarslegum ástæðum.

Article 40

Territorial Application Clause.

1. Any State may, at the time of signature, ratification or accession, declare that this Convention shall extend to all or any of the territories for the international relations of which it is responsible. Such a declaration shall take effect when the Convention enters into force for the State concerned.
2. At any time thereafter any such extension shall be made by notification addressed to the Secretary-General of the United Nations and shall take effect as from the ninetieth day after the day of receipt by the Secretary-General of the United Nations of this notification or as from the date of entry into force of the Convention for the State concerned, which ever is the later.
3. With respect to those territories to which this Convention is not extended at the time of signature, ratification or accession, each State concerned shall consider the possibility of taking the necessary steps in order to extend the application of this Convention to such territories subject, where necessary for constitutional reasons, to the consent of the Governments of such territories.

41. gr.

Ákvæði um sambandsríki.

Þegar um sambandsríki er að ræða, skulu eftirfarandi ákvæði gilda:

a) Að því er tekur til þeirra greina samnings þessa, sem falla undir lögsögu löggjafarvalds sambandsríkisins, skulu skyldur ríkisstjórnar sam-

Article 41

Federal Clause.

In the case of a Federal or non-unitary State, the following provisions shall apply:

a) With respect to those articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of the federal legislative authority, the obligations

bandsríkisins að þesssu marki vera hinar sömu og þeirra aðildarríkja, sem ekki eru sambandsríki.

b) Að því er tekur til þeirra greina samnings þessa, sem falla undir lögsögu einstakra ríkja í sambandsríkinu, fylkja eða kantóna, sem samkvæmt stjórnarskipun sambandsríkisins geta ekki sett lög, skal sambandsríkisstjórnin svo fljótt sem mögulegt er vekja athygli viðeigandi stjórnvalda ríkja, fylkja eða kantóna á slíkum greinum og senda þeim meðmæli sín með þeim.

c) Sambandsríki, sem er aðili að samningi þessum, skal, eftir beiðni einhvers annars aðildarríkis, sem borin er fram fyrir milligöngu framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, láta í té skýrslu um lög og venjur sambandsríkisins og hinna einstöku hluta þess, varðandi hvert einstakt ákvæði samningsins, þar sem sýnt sé í hve ríkum mæli því ákvæði sé veitt gildi með löggjöf eða öðrum hætti.

of the Federal Government shall to this extent be the same as those of Parties which are not Federal States;

b) With respect to those articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of constituent States, provinces or cantons which are not, under the constitutional system of the federation, bound to take legislative action, the Federal Government shall bring such articles with a favourable recommendation to the notice of the appropriate authorities of states, provinces or cantons at the earliest possible moment.

c) A Federal State Party to this Convention shall, at the request of any other Contracting State transmitted through the Secretary-General of the United Nations, supply a statement of the law and practice of the Federation and its constituent units in regard to any particular provision of the Convention showing the extent to which effect has been given to that provision by legislative or other action.

42. gr.

Fyrirvarar.

1. Sérhvert ríki getur, um leið og það undirritar, fullgildir eða gerist aðili, gert fyrirvara um greinar samningsins að undanteknum 1., 3., 4., 16. (1), 33. og 36.—46. gr., að báðum meðtöldum.
2. Sérhvert ríki, sem gert hefur fyrirvara í samræmi við ákvæði 1. töluliðs þessarar greinar, getur hvenær sem er tekið slíkan fyrirvara aftur með tilkynningu þar um, stílaðri til framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.

Article 42

Reservations.

1. At the time of signature, ratification or accession, any State may make reservations to articles of the Convention other than to articles 1, 3, 4, 16 (1), 33, 36—46 inclusive.

2. Any State making a reservation in accordance with paragraph 1 of this article may at any time withdraw the reservation by a communication to that effect addressed to the Secretary-General of the United Nations.

43. gr.

Gildistaka.

1. Samningur þessi gengur í gildi á nítugasta degi, talið frá þeim degi, er sjötta fullgildingar- eða aðildarskjalið er afhent.

Article 43

Entry into force.

1. This Convention shall come into force on the ninetieth day following the day of deposit of the sixth instrument of ratification or accession.

2. Að því er tekur til sérhvers ríkis, sem fullgildir samninginn eða gerist aðili að honum eftir að sjötta fullgildingar- eða aðildarskjalið var afhent, skal samningurinn ganga í gildi á nítugasta degi frá þeim degi að telja, er slíkt ríki afhenti fullgildingar- eða aðildarskjal sitt.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the sixth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

44. gr.

Uppsögn.

1. Sérhvert aðildarríki getur hvenær sem er sagt samningi þessum upp með tilkynningu stílaðri til framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.
2. Slík uppsögn skal taka gildi, að því er snertir hlutaðeigandi aðildarríki, einu ári eftir að framkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna tók við henni.
3. Hvert það ríki, sem gefið hefur yfirlýsingu eða tilkynningu samkvæmt 40. gr., getur hvenær sem er síðar, með tilkynningu til framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, lýst því yfir, að samningurinn skuli hætta að taka til slíks landsvæðis þegar eitt ár er liðið frá því að framkvæmdastjórinn tók við slíkri tilkynningu.

Article 44

Denunciation.

1. Any Contracting State may denounce this Convention at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.
2. Such denunciation shall take effect for the Contracting State concerned one year from the date upon which it is received by the Secretary-General of the United Nations.
3. Any State which has made a declaration or notification under article 40 may, at any time thereafter, by a notification to the Secretary-General of the United Nations, declare that the Convention shall cease to extend to such territory one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

45. gr.

Endurskoðun.

1. Sérhvert aðildarríki getur hvenær sem er með tilkynningu, stílaðri til framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, krafizt endurskoðunar á samningi þessum.
2. Allsherjarþing Sameinuðu þjóðanna skal mæla með þeim ráðstöfunum, ef nokkrar eru, sem gera ber eftir slíkri beiðni.

Article 45

Revision.

1. Any Contracting State may request revision of this Convention at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.
2. The General Assembly of the United Nations shall recommend the steps, if any, to be taken in respect of such request.

46. gr.

Tilkynningar framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.

Framkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal tilkynna öllum aðildarríkjum Sameinuðu þjóðanna og þeim ríkjum öðrum, sem nefnd eru í 39. gr.:

Article 46

Notifications by the Secretary-General of the United Nations.

The Secretary-General of the United Nations shall inform all Members of the United Nations and non-member States referred to in article 39:

a) yfirlýsingar og tilkynningar í samræmi við B-lið 1. greinar;
b) undirskriftir, fullgildingar og upptöku aðildar í samræmi við 39. gr.;
c) yfirlýsingar og tilkynningar í samræmi við 40. gr.;
d) fyrirvara og afturkallanir í samræmi við 42. gr.;
e) gildistökudag samnings þessa í samræmi við 43. gr.;
f) uppsagnir og tilkynningar í samræmi við 44. gr.;
g) beiðnir um endurskoðun í samræmi við 45. gr.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fengið fullt umboð, undirritað þenna samning, hver fyrir hönd sinnar ríkisstjórnar.

Gert í Genf í dag, tuttugasta og áttunda dag júlímánaðar nitján hundruð fimmtíu og eitt, í einu eintaki, en hinn enski og franski texti þess skulu jafngildir, og skal það varðveitt í skjalasafni Sameinuðu þjóðanna og staðfest afrit þess skulu afhent öllum aðildarríkjum Sameinuðu þjóðanna og þeim ríkjum öðrum, sem nefnd eru í 39. gr.

a) Of declarations and notifications in accordance with section B of article 1;
b) Of signatures, ratifications and accessions in accordance with article 39;
c) Of declarations and notifications in accordance with article 40;
d) Of reservations and withdrawals in accordance with article 42;
e) Of the date on which this Convention will come into force in accordance with article 43;
f) Of denunciations and notifications in accordance with article 44;
g) Of requests for revision in accordance with article 45.

In faith whereof the undersigned, duly authorized, have signed this Convention on behalf of their respective Governments.

Done at Geneva, this twenty-eighth day of July, one thousand nine hundred and fifty-one, in a single copy, of which the English and French texts are equally authentic and which shall remain deposited in the archives of the United Nations, and certified true copies of which shall be delivered to all Members of the United Nations and to the non-member States referred to in article 39.

Fylgiskjal.

1. gr.

1. Ferðaskírteini það, sem um ræðir í 28. gr. þessa samnings, skal vera áþekkt fyrirmynd þeirri, sem fylgir hér með.
2. Skírteinið skal gefið út á að minnsta kosti tveim tungumálum og sé annað þeirra enska eða franska.

2. gr.

Að teknu tilliti til reglugerða útgáfulandsins, má telja börn með í ferðaskírteini foreldris eða, í undantekningartilfellum, í ferðaskírteini annars fullorðins flóttamanns.

Schedule.

Paragraph 1

1. The travel document referred to in article 28 of this Convention shall be similar to the specimen annexed hereto.
2. The document shall be made out in at least two languages, one of which shall be English or French.

Paragraph 2

Subject to the regulations obtaining in the country of issue, children may be included in the travel document of a parent or, in exceptional circumstances, of another adult refugee.

3. gr.

Gjald það, sem tekið er fyrir útgáfu skírteinis, skal ekki era hærra en lægsta gjald fyrir vegabréf ríkisborgara landsins.

4. gr.

Þegar ekki er um sérstakar ástæður eða undantekningar-tilfelli að ræða, skal skírteinið látið gilda fyrir eins mörg lönd og mögulegt er.

5. gr.

Skírteinið skal gilda í annaðhvort eitt eða tvö ár, eftir vild þess stjórnvalds, sem gefur það út.

6. gr.

1. Endurnýjun eða framlenging á gildi skírteinisins heyrir undir stjórnvaldið, sem gaf það út, á meðan eigandi þess hefur ekki tekið sér löglegt aðsetur í öðru landi og dvelur löglega í landi nefnds stjórnvalds. Útgáfa nýs skírteinis heyrir með sömu skilyrðum undir stjórnvaldið, sem gaf fyrra skírteinið út.

2. Sendiherrum og ræðismönnum, sem til þess hafa sérstaka heimild, skal gefið fullt umboð til þess að framlengja gildi ferðaskírteina, sem ríkisstjórnir þeirra hafa gefið út, þó ekki til lengri tíma en sex mánaða.
3. Aðildarríkin skulu taka til velviljaðrar athugunar að endurnýja eða framlengja gildi ferðaskírteina eða að gefa út ný skírteini til handa flóttamönnum, sem ekki hafa lengur löglegt aðsetur í löndum þeirra og geta ekki fengið ferðaskírteini frá landi, þar sem þeir hafa löglegt aðsetur.

7. gr.

Aðildarríkin skulu viðurkenna gildi skírteina, sem gefin eru út í samræmi við ákvæði 28. gr. þessa samnings.

8. gr.

Þar til bær stjórnvöld í landi því, sem flóttamaðurinn æskir að fara til,

Paragraph 3

The fees charged for issue of the document shall not exceed the lowest scale of charges for national passports.

Paragraph 4

Save in special or exceptional cases, the document shall be made valid for the largest possible number of countries.

Paragraph 5

The document shall have a validity of either one or two years, at the discretion of the issuing authority.

Paragraph 6

1. The renewal or extension of the validity of the document is a matter for the authority which issued it, so long as the holder has not established lawful residence in another territory and resides lawfully in the territory of the said authority. The issue of a new document is, under the same conditions, a matter for the authority which issued the former document.
2. Diplomatic or consular authorities, specially authorized for the purpose, shall be empowered to extend, for a period not exceeding six months, the validity of travel documents issued by their Governments.
3. The Contracting States shall give sympathetic consideration to renewing or extending the validity of travel documents or issuing new documents to refugees no longer lawfully resident in their territory who are unable to obtain a travel document from the country of their lawful residence.

Paragraph 7

The Contracting States shall recognize the validity of the documents issued in accordance with the provisions of article 28 of this Convention.

Paragraph 8

The competent authorities of the country to which the refugee desires to

skulu árita skírteini hans, ef þau eru reiðubúin að taka við honum og vegabréfsáritun er nauðsynleg.

9. gr.

1. Aðildarríkin undirgangast að veita flóttamönnum vegabréfsáritun til ferðar yfir lönd þeirra, ef þeir hafa fengið vegabréfsáritun til ákvörðunarlandsins.
2. Synja má um slíkar vegabréfsáritanir af þeim ástæðum, sem myndu réttlæta synjun um vegabréfsáritun fyrir hvaða útlending sem væri.

10. gr.

Gjöld fyrir vegabréfsáritanir, er heimila för úr landi, komu til lands eða för yfir land, skulu eigi vera hærri en lægstu gjöld fyrir áritanir á erlend vegabréf.

11. gr.

Þegar flóttamaður hefur löglega tekið sér aðsetur í landi annars aðildarríkis, skal útgáfa nýs skírteinis samkvæmt skilmálum og skilyrðum 28. gr. hvíla á þar til bæru stjórnvaldi þess lands og er flóttamanni rétt að snúa sér til þess.

12. gr.

Stjórnvald, sem gefur út nýtt skírteini, skal taka aftur eldra skírteinið og endursenda það til útgáfulandsins, ef það er tekið fram í skírteininu að það skuli þannig endursent, ella skal það taka skírteinið og ógilda það.

13. gr.

1. Sérhvert aðildarríki undirgengst, að eigandi ferðaskírteinis, er það hefur gefið út í samræmi við 28. gr. þessa samnings, megi koma inn í land þess hvenær sem er meðan það er í gildi.

2. Að teknu tilliti til ákvæða undanfarandi töluliðs, getur aðildarríki krafizt þess að skírteinishafinn fullnægi þeim formsskilyrðum, sem tiltekin

proceed shall if they are prepared to admit him and if a visa is required, affix a visa on the document of which he is the holder.

Paragraph 9

1. The Contracting States undertake to issue transit visas to refugees who have obtained visas for a territory of final destination.

2. The issue of such visas may be refused on grounds which would justify refusal of a visa to any alien.

Paragraph 10

The fees for the issue of exit, entry or transit visas shall not exceed the lowest scale of charges for visas on foreign passports.

Paragraph 11

When a refugee has lawfully taken up residence in the territory of another Contracting State, the responsibility for the issue of a new document, under the terms and conditions of article 28, shall be that of the competent authority of that territory, to which the refugee shall be entitled to apply.

Paragraph 12

The authority issuing a new document shall withdraw the old document and shall return it to the country of issue if it is stated in the document that it should be so returned; otherwise it shall withdraw and cancel the document.

Paragraph 13

1. Each Contracting State undertakes that the holder of a travel document issued by it in accordance with article 28 of this Convention shall be readmitted to its territory at any time during the period of its validity.
2. Subject to the provisions of the preceding sub-paragraph, a Contracting State may require the holder of the document to comply with such for-

kunna að vera að því er snertir för úr landi þess eða endurkomu þangað. Í undantekingartilfellum eða þegar flóttamanni er leyfð dvöl í ákveðinn tíma þegar skíreinið er gefið út, áskilja samningsríkin sér rétt til þess að takmarka tímann, sem flóttamanninum er heimil endurkoma, við ákveðinn tíma, er eigi sé skemmri en þrír mánuðir.

14. gr.

Að teknu tilliti einungis til ákvæða 13. gr., skulu ákvæði þessa fylgiskjals á engan hátt hafa áhrif á lög og reglugerðir, er gilda um skilyrði fyrir komu til landa aðildarríkjanna, ferðum yfir þau, aðsetri og upptöku bólfestu í þeim, svo og fyrir brottför úr þeim.

15. gr.

Hvorki útgáfa skírteinisins né komur til landsins samkvæmt því ákveða eða hafa áhrif á stöðu eiganda þess, sér í lagi að því er varðar ríkisfang.

16. gr.

Útgáfa skírteinisins veitir eiganda þess á engan hátt vernd sendiherra eða ræðismanns landsins, sem gefur það út, og veitir ekki þessum aðilum rétt til að láta slíka vernd í té.

malities as may be prescribed in regard to exit from or return to its territory.

3. The Contracting States reserves the right, in exceptional cases, or in cases where the refugee's stay is authorized for a specific period, when issuing the document, to limit the period during which the refugee may return to a period of not less than three months.

Paragraph 14

Subject only to the terms of paragraph 13, the provisions of this Schedule in no way affect the laws and regulations governing the conditions of admission to, transit through, residence and establishment in, and departure from, the territories of the Contracting States.

Paragraph 15

Neither the issue of the document nor the entries made thereon determine or affect the status of the holder, particularly as regards nationality.

Paragraph 16

The issue of the document does not in any way entitle the holder to the protection of the diplomatic or consular authorities of the country of issue, and does not confer on these authorities a right of protection.

Viðauki.

Fyrirmynd að ferðaskirteini.

Skírteinið skal vera í bæklings formi (nálægt 15 × 10 sentímetrar).

Mælt er með því, að það sé þannig prentað, að auðvelt sé að greina útstrikanir og breytingar, sem gerðar eru efnafræðilega eða á annan hátt og að orðin „Samningur frá 28. júlí 1951" séu prentuð í samfelldri endurtekningu á sérhverri síðu á tungumáli útgáfulandsins.

Annex.

Specimen Travel Document.

The document will be in booklet form (approximately 15 × 10 centimetres).

It is recommended that it be so printed that any erasure or alteration by chemical or other means can be readily detected, and that the words "Convention of 28 July 1951" be printed in continuous repetition on each page, in the language of the issuing country.

(Kápa bæklingsins.)

FERÐASKÍRTEINI

(Samningur frá 28. júlí 1951.)

(Cover of booklet.)

TRAVEL DOCUMENT

(Convention of 28 July 1951.)

Nr. .....

(1)

FERÐASKÍRTEINI
(Samningur frá 28. júlí 1951.)

Skírteini þetta gengur úr gildi .....
.....
nema gildi þess sé framlengt eða endurnýjað.
Nafn .....
Skírnarnöfn .....
Í fylgd með skírteinishafa er(u) .....
barn (börn).

1. Skírteini þetta er gefið út einungis með það fyrir augum að veita eiganda þess ferðaskírteini, sem komið geti í stað vegabréfs. Það skerðir ekki og hefur engin áhrif á ríkisborgararétt eiganda þess.
2. Eiganda er heimilt að koma aftur til ..... [hér skal nefna land þess stjórnvalds, sem gefur skírteinið út] hinn ..... eða fyrr, nema seinni dagsetning sé tiltekin hér á eftir. [Tími sá, sem eiganda er leyfð endurkoma má ekki vera skemmri en þrír mánuðir.]

3. Ef eigandi sezt að í öðru landi en því, sem gaf þetta skírteini út, verður hann, ef hann vill ferðast á ný, að sækja um nýtt skírteini til hlutaðeigandi stjórnvalda aðseturslands síns. [Stjórnvald það, sem gefur hið nýja skírteini út, skal taka aftur hið eldra ferðaskírteini og endursenda það stjórnvaldi því, sem gaf það út.][1])

(Skírteini þetta er .. síður fyrir utan kápu.)

(2)

Fæðingarstaður og fæðingardagur .....
.....
.....

1) Setninguna í hornklofunum skulu ríkisstjórnir, þær sem þess óska, færa inn.

No. .....

(1)

TRAVEL DOCUMENT
(Convention of 28 July 1951.)

This document expires on .....
.....
unless its validity is extended or renewed.

Name .....
Forename(s) .....
Accompanied by ..... child (children).

1. This document is issued solely with a view to providing the holder with a travel document which can serve in lieu of a national passport. It is without prejudice to and in no way affects the holder's nationality.
2. The holder is authorized to return to .....
..... [state here the country whose authorities are issuing the document] on or before .....
unless some later date is hereafter specified. [The period during which the holder is allowed to return must not be less than three months.]
3. Should the holder take up residence in a country other than that which issued the present document, he must, if he wishes to travel again, apply to the competent authorities of his country of residence for a new document. [The old travel document shall be withdrawn by the authority issuing the new document and returned to the authority which issued it.][1])

(This document contains .. pages, exclusive of cover.)

Place and date of birth .....
.....
.....

1) The sentence in brackets to be inserted by Governments which so desire.

Staða .....
Núverandi aðsetursstaður .....
.....
*Meyjarnafn og skírnarnöfn eiginkonu
.....
*Nafn og skírnarnöfn eiginmanns .....
.....

Occupation .....
Present residence .....
.....
*Maiden name and forename(s) of wife
.....
*Name and forename(s) of husband ...
.....

Lýsing.

Hæð .....
Háralitur .....
Augnalitur .....
Nef .....
Andlitsfall .....
Litarháttur .....
Sérkenni .....

Description.

Height .....
Hair .....
Colour of eyes .....
Nose .....
Shape of face .....
Complexion .....
Special peculiarities .....

Börn í fylgd með skírteinishafa:

Nöfn	Skírnarnöfn	Fæðingarstaður og fæðingardagur	Kyn
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

*Strikið út það, sem ekki á við.

(Skírteini þetta er .. síður fyrir utan kápu.)

Children accompanying holder

Name	Forename(s)	Place and date of birth	Sex
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

*Strike out whichever does not apply.

(This document contains .... pages, exclusive of cover.)

(3)

Mynd skírteinishafa og stimpill stjórnvalds þess, er skírteinið gefur út.

Fingraför skírteinishafa (sé þeirra krafizt).

Undirskrift skírteinishafa .....
.....

(Skírteini þetta er .. síður fyrir utan kápu.)

(3)

Photograph of holder and stamp of issuing authority.

Finger-prints of holder (if required).

Signature of holder .....
.....

(This document contains .... pages, exclusive of cover.)

(4)

1. Skírteini þetta gildir fyrir eftirtalin lönd:
.....
.....
.....
.....
2. Skjal það eða skjöl, sem útgáfa þessa skírteinis byggist á:
.....
.....
.....

(4)

1. This document is valid for the following countries:
.....
.....
.....
.....
2. Document or documents on the basis of which the present document is issued:
.....
.....
.....

Útgefið í .....
Dagsetning .....
Undirskrift og stimpill stjórnvalds, sem gefur skírteinið út:

Gjald greitt:

(Skírteini þetta er .. síður fyrir utan kápu.)

Issued at .....
Date .....
Signature and stamp of authority issuing the document:

Fee paid:

(This document contains .... pages, exclusive of cover.)

---

(5)
Framlenging eða endurnýjun.
Gjald greitt: Frá .....
Til .....
Gert í ..... Dagsetning .....
Undirskrift og stimpill stjórnvalds, sem framlengir eða endurnýjar skírteinið:

Framlenging eða endurnýjun.
Gjald greitt: Frá .....
Til .....
Gert í ..... Dagsetning .....
Undirskrift og stimpill stjórnvalds, sem framlengir eða endurnýjar skírteinið:

(Skírteini þetta er .. síður fyrir utan kápu.)

(5)
Extension or renewal of validity
Fee paid: From .....
To .....
Done at ..... Date .....
Signature and stamp of authority extending or renewing the validity of the document:

Extension or renewal of validity
Fee paid: From .....
To .....
Done at ..... Date .....
Signature and stamp of authority extending or renewing the validity of the document:

(This document contains .... pages, exclusive of cover.)

---

(6)
Framlenging eða endurnýjun.
Gjald greitt: Frá .....
Til .....
Gert í ..... Dagsetning .....
Undirskrift og stimpill stjórnvalds, sem framlengir eða endurnýjar skírteinið:

Framlenging eða endurnýjun.
Gjald greitt: Frá .....
Til .....
Gert í ..... Dagsetning .....
Undirskrift og stimpill stjórnvalds, sem framlengir eða endurnýjar skírteinið:

(Skírteini þetta er .. síður fyrir utan kápu.)

(6)
Extension or renewal of validity
Fee paid: From .....
To .....
Done at ..... Date .....
Signature and stamp of authority extending or renewing the validity of the document:

Extension or renewal of validity
Fee paid: From .....
To .....
Done at ..... Date .....
Signature and stamp of authority extending or renewing the validity of the document:

(This document contains .... pages, exclusive of cover.)

(7—32)

Áritanir.

Nafn skírteinishafa verður að endurtaka í sérhverri áritun.

(Skírteini þetta er .. síður fyrir utan kápu.)

(7—32)

Visas.

The name of the holder of the document must be repeated in each visa.

(This document contains .... pages, exclusive of cover.)

Alþingi veitti heimild til að staðfesta ofangreindan samning, með þingsályktun frá 9. febrúar 1955 og var aðalritara Sameinuðu Þjóðanna afhent aðildarskrá Íslands hinn 30. nóvember 1955, og gekk samningurinn í gildi, að því er varðar Ísland 1. marz 1956.

Samningurinn ásamt fylgiskjali og viðauka, var birtur sem fylgiskjal við auglýsingu utanríkisráðsins nr. 74, dags. 9. desember 1955.

Nr. 91.

Höfuðborgir Norðurlanda, 18. janúar til 25. júli 1952.

Samningur um fjarskipti milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar.

Símastjórnirnar á Íslandi, í Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð gerðu með sér samning um fjarskipti milli nefndra landa og var hann undirritaður í Reykjavík, 20. febrúar 1952 fyrir hönd Íslands.

Samningurinn gekk í gildi 1. marz 1952.

Samningurinn var birtur sem fylgiskjal með auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 61, dags 28. október 1952, en ekki þykir ástæða til að birta hann hér, frekar en aðra samninga um fjarskipti.

Nr. 92.

Höfuðborgir Norðurlanda, 29. febrúar til 18. júli 1952.

Samningur um talsímaviðskipti milli Íslands annars vegar og Danmerku, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar hinsvegar.

Ofangreindur samningur, sem var undirritaður í Reykjavík fyrir Íslands hönd, hinn 21. marz 1952, er viðbót nr. 7, við samning, um fjarskipti, sem undirritaður var í Reykjavík 20. febrúar 1952, og gekk í gildi 1. marz 1952.

Samningurinn var birtur sem fylgiskjal með auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 62, dags. 28. október 1952, en ekki þykir ástæða til að birta hann hér frekar en aðra samninga um fjarskipti.

Nr. 93. *17. maí, - 10. desember 1952.*

Starfsreglur Norðurlandaráðs.

Det nordiske Råds vedtægter.

1. gr.

Norðurlandaráð er vettvangur fyrir þjóðþing Dana, ríkisþing Finna, Alþingi Íslendinga, stórþing Norðmanna og ríkisþing Svía og ríkisstjórnir þessara landa til þess að ráðgast um þau málefni, er varða samvinnu milli þessara landa eða einhverra þeirra.

2. gr.

Ráðið er skipað 69 kjörnum fulltrúum svo og fulltrúum ríkisstjórnanna.

Til þess tíma og með þeim hætti, sem ákveðið verður í hverju landi, kýs þjóðþing Dana, ríkisþing Finna, stórþing Norðmanna og ríkisþing Svía hvert um sig úr hópi þingmanna 16 fulltrúa í ráðið ásamt nægilegri tölu varamanna, og Alþingi Íslendinga úr hópi alþingismanna 5 fulltrúa í ráðið ásamt nægilegri tölu varamanna. Í deild hvers lands, þeirri sem kjörin er, skulu vera fulltrúar fyrir mismunandi stjórnmálastefnur.

Hver ríkisstjórn velur úr sínum hópi stjórnarfulltrúa, svo marga sem hún óskar.

3. gr.

Fulltrúar ríkisstjórnanna eiga ekki atkvæðisrétt í ráðinu.

4. gr.

Ráðið kemur saman einu sinni á ári á þeim tíma, sem það ákveður (aðalþing). Auk þess kemur ráðið saman, þegar það ákveður sjálft, eða þegar eigi færri en tvær ríkisstjórnir eða eigi færri en 25 kjörnir fulltrúar óska þess (aukaþing). Aðalþing skal háð í einhverri höfuðborg landanna, eftir því sem ráðið ákveður.

5. gr.

Ráðið kýs fyrir hvert aðalþing og fyrir tímabilið til næsta aðalþings úr hópi hinna kjörnu fulltrúa forseta og 4 varaforseta. Forseti og varaforsetar eru stjórnarnefnd ráðsins.

6. gr.

Þingfundir ráðsins eru háðir í heyranda hljóði, nema ráðið ákveði annað vegna sérstaks eðlis einhvers máls.

7 gr.

Til þess að undirbúa málin skal kjósa þingnefndir og aðrar nefndir. Geta þær nefndir einnig komið til funda milli þinga.

Á aðalþingum er hinum kjörnu fulltrúum skipt niður í fastanefndir til þess að undirbúa málin. Fastanefndir geta eftir ákvörðun stjórnarnefndar, þegar sérstaklega stendur á, átt með sér fundi milli þinga.

Kjós má nefnd til þess að undirbúa tiltekið mál milli þinga.

8. gr.

Deild hvers lands ræður ritara og aðra starfsmenn. Eru þeir í störfum sínum og samvinnu sín í milli háðir leiðsögn stjórnarnefndar.

9. gr.

Sérhver ríkisstjórn og sérhver fulltrúi í ráðinu getur, með því að snúa sér skriflega til stjórnarnefndar, lagt mál fyrir ráðið. Stjórnarnefndin lætur semja þá greinargerð, sem hún telur nauðsynlega, og hún sendir skjöl málsins til ríkisstjórnanna og fulltrúanna með góðum fyrirvara áður en þing er háð.

10. gr.

Ráðið ræðir sameiginleg áhugamál landanna og getur samþykkt ályktanir til ríkisstjórnanna. Slíkum ályktunum skal fylgja greinargerð um það, hvernig hver fulltrúi hefur greitt atkvæði.

Um málefni, sem einungis varða tiltekin lönd, eiga ekki aðrir atkvæðisrétt en fulltrúar þeirra landa.

11. gr.

Ríkisstjórnirnar skulu tilkynna það ráðinu á hverju aðalþingi þess, hverjar ráðstafanir hafa verið gerðar í tilefni af ályktunum ráðsins.

12. gr.

Ráðið setur sér sjálft þingsköp.

13. gr.

Hvert land ber kostnað af þátttöku sinni í ráðinu.

Ráðið ákveður, hvernig sameiginlegum kostnaði skuli jafnað niður.

Starfsreglur þessar öðlast gildi 1. janúar 1958.

Norðurlandaráðið er ekki stofnað með samningi, en 17. maí 1952 samþykkti sænska ríkisþingið starfsreglur þess. Í Danmörku voru gefin út lög um starfsreglur þess dags 7. júní s. á. og gengu þau í gildi 25. s. m. en þann dag samþykkti norska Stórþingið starfsreglurnar Er 25. júní 1952 talinn stofndagur ráðsins.

Ísland gerðist síðan aðili með þingsályktun, sem Alþingi samþykkti 10. desember 1952.

Voru starfsreglur ráðsins birtar með auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 2, dags. 26. janúar 1953, og segir í auglýsingunni að hinum þátttökuríkjunum, Danmörku, Noregi og Svíþjóð, hafi verið tilkynnt aðild Íslands.

Breytingar á starfsreglunum voru samþykktar með ályktun Alþingis frá 2. desember 1955, en ofangreindar starfsreglur voru samþykktar með ályktun Alþingis hinn 30. maí 1958, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 59, dags. 13. september 1958.

Nr. 94. *Genf, 28. júní 1952.*

Samþykkt nr. 102 um lágmark félagslegs öryggis.

Convention concerning Minimum Standards of Social Security.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar kom saman í þrítugasta og fimmta sinn 4. júní 1952 í Genf, eftir kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, og eftir að hafa ákveðið að fallast á tilteknar tillögur um lágmark félagslegs öryggis, sem fólgnar eru í fimmta dagskrárlið þingsins, og eftir að hafa ákveðið, að þessar tillögur skyldu

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Thirty-fifth Session on 4 June 1952, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to

gerðar í formi alþjóðlegrar samþykktar, gerir þingið í dag, hinn 28. júní 1952, eftirfarandi samþykkt, sem vitna má til sem Samþykktarinnar frá 1952 um félagslegt öryggi (lágmarksákvæði):

minimum standards of social security, which are included in the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-eighth day of June of the year one thousand nine hundred and fifty-two the following Convention, which may be cited as the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952:

I. KAFLI
Almenn ákvæði.

1. gr.

1. Í samþykkt þessari

a) merkir orðið „tiltekið" það, sem tiltekið er með eða samkvæmt landslögum eða reglugerðum;

b) merkir orðið „heimili" venjulegan dvalarstað í landi aðildarríkisins, og orðin „maður, sem á heimili" þann mann, sem að staðaldri dvelur í landi aðildarríkisins;

c) merkir orðið „eiginkona" þá konu, sem framfærð er af manni sínum;

d) merkir orðið „ekkja" konu, sem var á framfæri manns síns, er hann lézt;

e) merkir orðið „barn" barn á skólaaldri, eða undir 15 ára aldri, eftir því, sem tiltekið kann að vera;

f) merkir orðið „réttindavinnslutími" iðgjaldagreiðslutíma, starfstíma, aðseturstíma eða þetta allt sameiginlega, eftir því sem tiltekið kann að vera.

2. Í greinunum 10, 34 og 49 merkir orðið „bætur" ýmist beinar bætur í formi umönnunar, eða óbeinar bætur í því innifaldar, að endurgreiddur sé kostnaður, er hlutaðeigandi maður hefur sjálfur borið.

2. gr.

Hvert það aðildarríki, sem bundið er af samþykkt þessari, skal

PART I
General Provisions

Article 1

1. In this Convention—

a) the term "prescribed" means determined by or in virtue of national laws or regulations;

b) the term "residence" means ordinary residence in the territory of the Member and the term "resident" means a person ordinarily resident in the territory of the Member;

c) the term "wife" means a wife who is maintained by her husband;

d) the term "widow" means a woman who was maintained by her husband at the time of his death;

e) the term "child" means a child under school-leaving age or under 15 years of age, as may be prescribed;

f) the term "qualifying period" means a period of contribution, or a period of employment, or a period of residence, or any combination thereof, as may be prescribed.

2. In Articles 10, 34 and 49 the term "benefit" means either direct benefit in the form of care or indirect benefit consisting of a reimbursement of the expenses borne by the person concerned.

Article 2

Each Member for which this Convention is in force—

a) breyta eftir:

i) fyrsta kafla;
ii) að minnsta kosti þremur af köflunum II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX og X og þar af a. m. k. einum af köflunum IV, V, VI, IX og X;
iii) þeim ákvæðum XI., XII. og XIII. kafla, sem við eiga; og
iv) XIV. kafla; og

b) um leið og það fullgildir samþykktina, tilgreina hverja af köflunum II.—X. það undirgengst að láta ákvæði samþykktarinnar taka til.

a) shall comply with—

i) Part I;
ii) at least three of Parts II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX and X, including at least one of Parts IV, V, VI, IX, and X;
iii) the relevant provisions of Parts XI, XII and XIII;
iv) Part XIV; and

b) shall specify in its ratification in respect of which of Parts II to X it accepts the obligations of the Convention.

3. gr.

1. Sé svo ástatt um aðildarríki, að efnahagsmál þess og heilbrigðismál séu á lítt þroskuðu stigi, skal því heimilt, ef eða á meðan rétt stjórnvöld telja það nauðsynlegt, að færa sér í nyt með yfirlýsingu, er fylgi fullgildingarskjalinu, þær undantekningar um stundarsakir, sem gert er ráð fyrir í eftirtöldum greinum: 9 (d); 12 2; 15 (d); 18 2; 21 (c); 27 (d); 33 (b); 34 3; 41 (d); 48 (c); 55 (d); og 61 (d).

2. Hvert það aðildarríki, sem gert hefur yfirlýsingu samkvæmt 1. tölulið þessarar greinar, skal taka upp í ársskýrslu sína um framkvæmd þessarar samþykktar, þá er gefin er samkvæmt 22. gr. stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, yfirlýsingu varðandi hverja þá undantekningu, er það færir sér í nyt, um

a) að ástæðan til þess, að svo er gert, sé enn fyrir hendi; eða
b) að það afsali sér réttinum til þess að færa sér í nyt umrædda undantekningu frá tilteknum degi.

Article 3

1. A member whose economy and medical facilities are insufficiently developed may, if and for so long as the competent authority considers necessary, avail itself, by a declaration appended to its ratification, of the temporary exceptions provided for in the following Articles: 9 (d); 12 (2); 15 (d); 18 (2); 21 (c); 27 (d); 33 (b); 34 (3); 41 (d); 48 (c); 55 (d); and 61 (d).

2. Each Member which has made a declaration under paragraph 1 of this Article shall include in the annual report upon the application of this Convention submitted under Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation a statement, in respect of each exception of which it avails itself—

a) that its reason for doing so subsists; or
b) that it renounces its right to avail itself of the exception in question as from a stated date.

4. gr.

1. Hverju því aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, skal síðar heimilt að tilkynna framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar að það taki á sig skuldbindingar samþykktar-

Article 4

1. Each Member which has ratified this Convention may subsequently notify the Director-General of the International Labour Office that it accepts the obligations of the Convention in respect of one

innar, að því er varðar einn eða fleiri af öðrum til tíunda kafla, þeirra sem ekki eru þegar tilteknir í fullgildingarskjali þess.

2. Þær skuldbindingar, sem um ræðir í 1. mgr. þessarar greinar, skulu teljast heildarhluti fullgildingarskjalsins, og hafa sama gildi og það, frá tilkynningardeginum að telja.

5. gr.

Þar sem þess er krafizt af aðildarríki, til þess að fullnægt sé II.—X. kafla samþykktar þessarar að svo miklu leyti sem fullgildingin nær til þeirra, að það verndi tiltekna flokka manna, svo að ekki nemi minna en ákveðinni hundraðstölu starfsfólks eða íbúa, skal aðildarríkið, áður en það skuldbindur sig til að fullnægja nokkrum þeirra kafla, ganga úr skugga um það, að náð hafi verið umræddri hundraðstölu.

6. gr.

Til þess að fullnægja II., III., IV., V., VIII. (að svo miklu leyti, sem hann fjallar um læknishjálp), IX. eða X. kafla samþykktar þessarar, skal aðildarríki heimilt að taka tillit til þeirrar verndar, sem með tryggingu er fengin, enda þótt þeir aðilar, sem tryggja ber, séu ekki með landslögum eða reglugerðum skyldaðir til slíkrar tryggingar, enda sé hún:

a) undir eftirliti opinbera stjórnvalda, eða framkvæmd svo að fullnægi tilteknum kröfum, með samvinnu milli atvinnurekenda og verkafólks;
b) svo víðtæk, að hún taki til verulegs hluta þess fólks, sem ekki hefur meiri tekjur af vinnu sinni en faglærðir karlmenn í annarra þjónustu; og
c) ásamt annarri vernd, þar sem um slíkt er að ræða, svo að fullnægi viðeigandi ákvæðum samþykktarinnar.

II. KAFLI
Læknishjálp.

7. gr.

Hvert það aðildarríki, sem bundið er af þessum kafla samþykktar þessarar,

or more of Parts II to X not already specified in its ratification.

2. The undertakings referred to in paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and to have the force of ratification as from the date of notification.

Article 5

Where for the purpose of compliance with any of the Parts II to X of this Convention which are to be covered by its ratification a Member is required to protect prescribed classes of persons constituting not less than a specified percentage of employees or residents, the Member shall satisfy itself, before undertaking to comply with any such Part, that the relevant percentage is attained.

Article 6

For the purpose of compliance with Parts II, III, IV, V, VIII (in so far as it relates to medical care), IX or X of this Convention, a Member may take account of protection effected by means of insurance which, although not made compulsory by national laws or regulations for the persons to be protected—

a) is supervised by the public authorities or administered, in accordance with prescribed standards, by joint operation of employers and workers;
b) covers a substantial part of the persons whose earnings do not exceed those of the skilled manual male employee; and
c) complies, in conjunction with other forms of protection, where appropriate, with the relevant provisions of the Convention.

PART II
Medical Care

Article 7

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure

skal tryggja hinum tryggðu, að bætur séu veittar í hverju því tilfelli, þar sem læknishjálpar er þörf, hvort heldur til lækningar eða varnar, samkvæmt eftirfarandi greinum þessa kafla.

8. gr.

Þau tilfelli, sem undir þetta koma, skulu taka til allra veikinda, af hverju sem þau stafa, svo og meðgöngu kvenna, barnsburðar og afleiðinga þess.

9. gr.

Tryggingin skal ná til þeirra, sem hér greinir:

a) tiltekinna flokka kaupþega, svo að ekki séu færri en 50% allra kaupþega, og sömuleiðis til eiginkvenna þeirra og barna; eða

b) tiltekinna stétta arðbærlega starfandi manna, svo að ekki séu færri en 20% allra íbúanna og sömuleiðis eiginkvenna þeirra og barna; eða

c) tiltekinna stétta íbúanna, svo að eigi séu færri en 50% þeirra allra; eða

d) þar sem í gildi er yfirlýsing gefin samkvæmt 3. gr., tiltekinna stétta kaupþega, svo að ekki séu færri en 50% allra kaupþega á þeim vinnustöðum, þar sem vinna tuttugu manns eða fleiri, og sömuleiðis eiginkvenna þeirra og barna.

10. gr.

1. Aðstoðin skal að minnsta kosti fela það í sér, sem nú greinir:

a) Þegar um veikindi er að ræða:

i) aðstoð venjulegs læknis, þar með taldar heimavitjanir;

ii) aðstoð sérfróðs læknis í sjúkrahúsum fyrir legusjúklinga og heimangöngusjúklinga, og þá sérfræðingsaðstoð, sem kostur kann að vera á utan sjúkrahúsa;

iii) nauðsynleg lyf og umbúðir, eftir því sem læknir fyrirskipar; og

to the persons protected the provision of benefit in respect of a condition requiring medical care of a preventive or curative nature in accordance with the following Articles of this Part.

Article 8

The contingencies covered shall include any morbid condition, whatever its cause, and pregnancy and confinement and their consequences.

Article 9

The persons protected shall comprise—

a) prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees, and also their wives and children; or

b) prescribed classes of the economically active population, constituting not less than 20 per cent. of all residents, and also their wives and children; or

c) prescribed classes of residents, constituting not less than 50 per cent. of all residents; or

d) where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, prescribed classes of employees constituting not less than 50 per cent. of all employees in industrial workplaces employing 20 persons or more, and also their wives and children.

Article 10

1. The benefit shall include at least—

a) in case of a morbid condition—

i) general practitioner care, including domiciliary visiting;

ii) specialist care at hospitals for in-patients and out-patients, and such specialist care as may be available outside hospitals;

iii) the essential pharmaceutical supplies as prescribed my medical or other qualified practitioners; and

iv) sjúkrahúsvist, þegar hennar er þörf; og

b) þegar um er að ræða meðgöngu kvenna og barnsburð og afleiðingar þess:

i) aðstoð annaðhvort læknis eða lærðrar ljósmóður, fyrir, við og eftir barnsburð; og

ii) sjúkrahúsvist, þegar hennar er þörf.

2. Krefjast má þess, að bótaþegi eða fyrirvinna hans taki þátt í kostnaði vegna lækninga, sem hann nýtur vegna veikinda. Reglurnar um slíka þátttöku í kostnaðinum skulu miða að því, að afstýrt sé harðrétti.

3. Aðstoð veitt samkvæmt þessari grein skal veitt í þeim tilgangi að rétta við, viðhalda eða bæta heilsu hins tryggða og hæfileika hans til að starfa og sjá sér farborða.

4. Stofnanir þær eða stjórnardeildir, sem aðstoðinni stjórna, skulu með þeim ráðum, sem kunna að teljast henta, hvetja hina tryggðu til þess að færa sér í nyt hina almennu heilsuþjónustu, sem stjórnvöldin eða aðrar stofnanir viðurkenndar af stjórnvöldunum veita þeim aðgang að.

11. gr.

Sú aðstoð, sem 10. gr. tiltekur, skal í þeim tilfellum, sem undir trygginguna falla, tryggð að minnsta kosti þeim aðila, sem hún tekur til, ef hann, eða fyrirvinna hans, hefur lokið þeim réttindavinnslutíma, er kann að teljast nauðsynlegur, til þess að girða fyrir misnotkun.

12. gr.

1. Aðstoð þá, er 10. gr. tiltekur, skal veita svo lengi sem það ástand varir sem tryggingin tekur til, nema hvað í veikindatilfellum má takmarka tímalengdina við 26 vikur í hverju tilfelli, en eigi skal aðstoðinni hætt meðan greiðslum sjúkrabóta er haldið uppi, og gera skal ráðstafanir til þess að lengja megi tímann vegna tiltekinna sjúkdóma, sem

iv) hospitalisation where necessary; and

b) in case of pregnancy and confinement and their consequences—

i) pre-natal, confinement and post-natal care either by medical practitioners or by qualified midwives; and

ii) hospitalisation where necessary.

2. The beneficiary or his breadwinner may be required to share in the cost of the medical care the beneficiary receives in respect of a morbid condition; the rules concerning such cost-sharing shall be so designed as to avoid hardship.

3. The benefit provided in accordance with this Article shall be afforded with a view to maintaining, restoring or improving the health of the person protected and his ability to work and to attend to his personal needs.

4. The institutions or Government departments administering the benefit shall, by such means as may be deemed appropriate, encourage the persons protected to avail themselves of the general health services placed at their disposal by the public authorities or by other bodies recognised by the public authorities.

Article 11

The benefit specified in Article 10 shall, in a contingency covered, be secured at least to a person protected who has completed, or whose breadwinner has completed, such qualifying period as may be considered necessary to preclude abuse.

Article 12

1. The benefit specified in Article 10 shall be granted throughout the contingency covered, except that, in case of a morbid condition, its duration may be limited to 26 weeks in each case, but benefit shall not be suspended while a sickness benefit continues to be paid, and provision shall be made to enable the limit to be extended for prescribed

viðurkennt er að krefjist langvarandi hjúkrunar.

2. Þegar yfirlýsing gerð samkvæmt 3. gr. er í gildi, má takmarka aðstoðartímann við 13 vikur í hverju tilfelli.

diseases recognised as entailing prolonged care.

2. Where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, the duration of the benefit may be limited to 13 weeks in each case.

III. KAFLI
Sjúkrabætur.

13. gr.

Hvert það aðildarríki, sem bundið er af þessum kafla samþykktar þessarar, skal tryggja hinum tryggðu sjúkrabætur í samræmi við eftirfarandi greinar þessa kafla.

14. gr.

Tryggingin skal ná til þess, er maður verður vanhæfur til vinnu vegna veikinda, ef það veldur því, að hlutaðeigandi hætti í bili að geta unnið fyrir kaupi, eftir því sem landslög eða reglugerðir skýra það.

15. gr.

Tryggingin skal ná til:

a) Tiltekinna flokka kaupþega, svo að ekki séu færri en 50% allra kaupþega ;eða
b) tiltekinna stétta arðbærlega starfandi fólks, svo að ekki séu færri en 20% allra íbúanna; eða

c) allra íbúa, sem meðan ástandið, sem tryggingin nær til, varir, hafa fjárráð undir því marki, er ákveðið sé í samræmi við ákvæði 67. gr.; eða

d) þar sem yfirlýsing gefin samkvæmt 3. gr. er í gildi, tiltekinna stétta kaupþega, svo að ekki séu færri en 50% allra kaupþega á þeim vinnustöðum, þar sem vinna tuttugu manns eða fleiri.

16. gr.

1. Þegar kaupþegastéttir eða arðbærlega vinnandi stéttir þjóðfélagsins eru tryggðar, skulu bæturnar vera greiðslur,

PART III
Sickness Benefit

Article 13

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of sickness benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 14

The contingency covered shall include incapacity for work resulting from a morbid condition and involving suspension of earnings, as defined by national laws or regulations.

Article 15

The persons protected shall comprise—

a) prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees; or
b) prescribed classes of the economically active population, constituting not less than 20 per cent. of all residents; or
c) all residents whose means during the contingency do not exceed limits prescribed in such a manner as to comply with the requirements of Article 67; or
d) where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees in industrial workplaces employing 20 persons or more.

Article 16

1. Where classes of employees or classes of the economically active population are protected, the benefit shall be

inntar af hendi á ákveðnum fresti, og með þeim hætti útreiknaðar, að þær séu í samræmi við ákvæði annaðhvort 65. gr. eða 66. gr.

2. Nú eru allir íbúar, sem hafa fjárráð undir ákveðnu marki meðan ástandið varir, tryggðir, og skulu bæturnar þá vera greiðslur, er inntar séu af hendi með vissu millibili og reiknaðar í samræmi við 67. gr.

17. gr.

Bætur þær, sem um ræðir í 16. gr., skulu, í þeim tilfellum, sem þær ná til, tryggðar að minnsta kosti þeim tryggðum manni, er lokið hefur þeim réttindavinnslutíma, sem teljast kann nauðsynlegur, til þess að girt sé fyrir misnotkun.

18. gr.

1. Sá styrkur, sem um ræðir í 16. gr., skal greiddur meðan ástandið varir, nema hvað takmarka má bótatímann við 26 vikur í hverju veikindatilfelli, og þarf þá ekki að greiða hann þrjá fyrstu dagana eftir að tekjur féllu niður.

2. Þar sem yfirlýsing gefin samkvæmt 3. grein er í gildi, má takmarka bótagreiðslutímann við:

a) Það tímabil, að heildartala sjúkrabótadaga á einu og sama ári sé ekki lægri en tífalt meðaltal tryggðra manna á því ári; eða

b) 13 vikur í hverju veikindatilfelli, og þarf þá ekki að greiða fyrir fyrstu þrjá dagana eftir að tekjur féllu niður.

a periodical payment calculated in such a manner as to comply either with the requirements of Article 65 or with the requirements of Article 66.

2. Where all residents whose means during the contingency do not exceed prescribed limits are protected, the benefit shall be a periodical payment calculated in such a manner as to comply with the requirements of Article 67.

Article 17

The benefit specified in Article 16 shall, in a contingency covered, be secured at least to a person protected who has completed such qualifying period as may be considered necessary to preclude abuse.

Article 18

1. The benefit specified in Article 16 shall be granted throughout the contingency, except that the benefit may be limited to 26 weeks in each case of sickness, in which event it need not be paid for the first three days of suspension of earnings.

2. Where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, the duration of the benefit may be limited—

a) to such period that the total number of days for which the sickness benefit is granted in any year is not less than ten times the average number of persons protected in that year; or;

b) to 13 weeks in each case of sickness, in which event it need not be paid for the first three days of suspension of earnings.

IV. KAFLI
Atvinnuleysisbætur.

19. gr.

Hvert það aðildarríki, sem þessi kafli samþykktar þessarar tekur til, skal tryggja hinum tryggðu atvinnuleysisbætur í samræmi við eftirfarandi greinar þessa kafla.

PART IV
Unemployment Benefit

Article 19

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of unemployment benefit in accordance with the following Articles of this Part.

20. gr.

Tryggingin skal ná til þess, er hlutaðeigandi missir um sinn af tekjum sínum, eins og það er skilgreint í landslögum eða reglugerðum, sökum þess að hann á ekki kost þeirrar atvinnu, er honum hentar, enda sé hinn tryggði vinnufær og reiðubúinn til vinnu.

Article 20

The contingency covered shall include suspension of earnings, as defined by national laws or regulations, due to inability to obtain suitable employment in the case of a person protected who is capable of, and available for, work.

21. gr.

Þeir, sem tryggingin nær til, skulu vera:

a) tilteknir flokkar kaupþega, svo að ekki séu færri en 50% allra kaupþega; eða
b) allir þeir íbúar, sem meðan ástandið varir, hafa ekki fjárráð umfram það mark, sem tiltekið er í samræmi við ákvæði 67. gr.; eða
c) þar sem yfirlýsing gefin samkvæmt 3. gr. er í gildi, tilteknar stéttir kaupþega, svo að eigi séu færri en 50% allra kaupþega á þeim vinnustöðum þar sem vinna tuttugu manns eða fleiri.

Article 21

The persons protected shall comprise—

a) prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees; or
b) all residents whose means during the contingency do not exceed limits prescribed in such a manner as to comply with the requirements of Article 67; or
c) where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees in industrial workplaces employing 20 persons or more.

22. gr.

1. Þar sem stéttir kaupþega eru tryggðar, skulu bæturnar vera greiðslur, inntar af hendi með vissu millibili og reiknaðar út í samræmi við ákvæði annaðhvort 65. eða 66. greinar.

2. Nú eru allir íbúar, sem hafa fjárráð undir ákveðnu marki meðan ástandið varir, tryggðir, og skal þá styrkurinn vera í samræmi við ákvæði 67. greinar.

Article 22

1. Where classes of employees are protected, the benefit shall be a periodical payment calculated in such a manner as to comply either with the requirements of Article 65 or with the requirements of Article 66.

2. Where all residents whose means during the contingency do not exceed prescribed limits are protected, the benefit shall be a periodical payment calculated in such a manner as to comply with the requirements of Article 67.

23. gr.

Bætur þær, er um ræðir í 22. gr., skulu, í þeim, tilfellum, sem þær ná til, tryggðar að minnsta kosti þeim tryggðum manni, er lokið hefur þeim réttindavinnslutíma, sem nauðsynlegur kann að teljast, til þess að girt sé fyrir misnotkun.

Article 23

The benefit specified in Article 22 shall, in a contingency covered, be secured at least to a person protected who has completed such qualifying period as may be considered necessary to preclude abuse.

24. gr.

1. Styrkur sá, er um ræðir í 22. gr., skal veittur meðan ástandið varir, nema hvað takmarka má tímalengd hans:

a) við 13 vikur á 12 mánaða tímabili, þar sem flokkar kaupþega eru tryggðir; eða
b) við 26 vikur á 12 mánaða tímabili, þar sem allir þeir íbúar eru tryggðir, sem ekki hafa fjárráð umfram tiltekið mark.

2. Þar sem landslög eða reglugerðir mæla svo fyrir, að lengd styrktímans skuli fara eftir lengd iðgjaldatímabilsins og/eða áður mótteknum bótum á tilteknu tímabili, skal ákvæðum stafliðs a í 1. tölulið talið fullnægt, ef meðallengd styrktímans er a. m. k. 13 vikur á 12 mánaða tímabili.

3. Bæturnar þarf ekki að greiða fyrir biðtíma, er sé fyrstu sjö dagarnir í hverju því tilfelli er tekjur hafa stöðvazt, og skal þá telja atvinnuleysisdaga fyrir og eftir stundaratvinnu, er ekki varir lengur en tiltekinn tíma, sem hluta sama atvinnuleysistímabils.

4. Þegar um er að ræða árstíðavinnu, má haga lengd styrktíma og biðtíma eftir starfskjörum.

Article 24

1. The benefit specified in Article 22 shall be granted throughout the contingency, except that its duration may be limited—

a) where classes of employees are protected, to 13 weeks within a period of 12 months, or
b) where all residents whose means during the contingency do not exceed prescribed limits are protected, to 26 weeks within a period of 12 months.

2. Where national laws or regulations provide that the duration of the benefit shall vary with the length of the contribution period and/or the benefit previously received within a prescribed period, the provisions of subparagraph (a) of paragraph 1 shall be deemed to be fulfilled if the average duration of benefit is at least 13 weeks within a period of 12 months.

3. The benefit need not be paid for a waiting period of the first seven days in each case of suspension of earnings, counting days of unemployment before and after temporary employment lasting not more than a prescribed period as part of the same case of suspension of earnings.

4. In the case of seasonal workers the duration of the benefit and the waiting period may be adapted to their conditions of employment.

V. KAFLI
Ellilífeyrir.

25. gr.

Hvert það aðildarríki, sem þessi kafli samþykktar þessarar tekur til, skal tryggja hinum tryggðu ellilífeyri í samræmi við eftirfarandi greinar þessa kafla.

26. gr.

1. Tryggingin skal taka til þeirra, sem lifa fram yfir tiltekinn aldur.

2. Hið tiltekna aldursmark skal ekki vera hærra en 65 ár, eða það hærra ald-

PART V
Old-Age Benefit

Article 25

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of old-age benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 26

1. The contingency covered shall be survival beyond a prescribed age.

2. The prescribed age shall be not more than 65 years or such higher age

ursmark, sem ákveðið kann að vera af þar til bæru stjórnvaldi, með fullu tilliti til starfsgetu aldraðs fólks í hlutaðeigandi landi.

3. Með landslögum eða reglugerðum má ákveða, að lífeyrisgreiðslu manns, sem annars ætti rétt á henni, megi fresta, ef sá maður hefur eitthvert tiltekið arðbært starf, eða ef styrkur er háður iðgjaldagreiðslu, megi lækka hann, þegar tekjur styrkþega fara fram úr tiltekinni upphæð, og ef hann er ekki háður iðgjaldagreiðslu, megi lækka hann, ef vinnutekjur lífeyrisþega eða aðrar tekjur hans eða þetta hvort tvegggja samanlagt fer fram úr tiltekinni upphæð.

27. gr.

Þeir, sem tryggingin nær til, skulu vera:

a) tilteknar stéttir kaupþega, svo að eigi séu færri en 50% allra kaupþega; eða
b) tilteknar stéttir arðbærlega starfandi fólks, svo að ekki séu færri en 20% allra íbúa; eða
c) allir íbúar landsins, sem hafa á þeim tíma, sem um er að ræða, fjárráð, sem ekki fara yfir ákveðið mark, er sé í samræmi við ákvæði 67. gr.; eða
d) þar sem yfirlýsing gefin samkvæmt 3. gr. er í gildi, tilteknar stéttir kaupþega, svo að eigi séu færri en 50% af öllum kaupþegum á þeim vinnustöðum, þar sem vinna tuttugu manns eða fleiri.

28. gr.

Lífeyririnn skal vera greiðslur, er inntar séu af hendi með ákveðnu millibili og reiknaður eins og hér segir:

a) Þar sem flokkar kaupþega eða flokkar fólks í arðberandi starfi eru tryggðir, skal það gert þannig, að í samræmi sé við ákvæði 65. gr. eða ákvæði 66. gr.;
b) þar sem allir íbúar landsins, sem ekki hafa fjárráð umfram ákveðið

as may be fixed by the competent authority with due regard to the working ability of elderly persons in the country concerned.

3. National laws or regulations may provide that the benefit of a person otherwise entitled to it may be suspended if such person is engaged in any prescribed gainful activity or that the benefit, if contributory, may be reduced where the earnings of the beneficiary exceed a prescribed amount and, if non-contributory, may be reduced where the earnings of the beneficiary or his other means or the two taken together exceed a prescribed amount.

Article 27

The persons protected shall comprise—

a) prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees; or
b) prescribed classes of the economically active population, constituting not less than 20 per cent. of all residents; or
c) all residents whose means during the contingency do not exceed limits prescribed in such a manner as to comply with the requirements of Article 67; or
d) where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees in industrial workplaces employing 20 persons or more.

Article 28

The benefit shall be a periodical payment calculated as follows:

a) where classes of employees or classes of the economically active population are protected, in such a manner as to comply either with the requirements of Article 65 or with the requirements of Article 66;
b) where all residents whose means during the contingency do not ex-

hámark á tímabilinu, sem lífeyrir er greiddur fyrir, skal hann reiknaður þannig, að í samræmi sé við ákvæði 67. gr.

29. gr.

1. Lífeyrir sá, er um ræðir í 28. gr., skal, í þeim tilfellum, sem koma undir hann, vera tryggður að minnsta kosti:

a) hverjum þeim tryggðum manni, sem áður en til þessa kom, hefur í samræmi við tilteknar reglur lokið réttindavinnslutíma, sem getur verið annaðhvort þrjátíu ára iðgjaldagreiðsla eða starf eða 20 ára búseta; eða

b) þar sem það er reglan, að allt arðbærlega starfandi fólk sé tryggt, þá þeim tryggðum aðila, sem hefur lokið tilteknum réttindavinnslutíma með iðgjaldagreiðslu, enda hafi tilskilið árlegt meðaltal iðgjalda verið greitt hans vegna, eftir að hann náði starfsaldri.

2. Þar sem lífeyrir sá, er um ræðir í 1. tölulið, er bundinn við lágmarkstímabil iðgjaldagreiðslu eða starfs, skal lægri lífeyrir tryggður að minnsta kosti:

a) hverjum þeim tryggðum manni, sem áður en til þessa kom, hefur í samræmi við tilteknar reglur lokið 15 ára réttindavinnslutíma með iðgjöldum eða starfi; eða

b) þar sem það er reglan að allt arðbærlega starfandi fólk sé tryggt, þá þeim tryggðum aðila, sem hefur lokið tilteknum réttindavinnslutíma með iðgjaldagreiðslu, enda hafi helmingur árlegra iðgjalda, þeirra sem tiltekin eru samkvæmt staflið b í 1. tölulið í þessari grein, verið greiddur fyrir hann meðan hann var á starfsaldri.

3. Svo skal litið á, að skilyrðum 1. töluliðs þessarar greinar hafi verið fullnægt, þar sem lífeyrir reiknaður samkvæmt ákvæðum XI. kafla, en tíu hundraðshlutum lægri en ákveðið er í fylgiskjali með þeim kafla til handa hlutaðeigandi venjulegum lífeyrisþega, hefur

ceed prescribed limits are protected, in such a manner as to comply with the requirements of Article 67.

Article 29

1. The benefit specified in Article 28 shall, in a contingency covered, be secured at least—

a) to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a qualifying period which may be 30 years of contribution or employment, or 20 years of residence; or

b) where, in principle, all economically active persons are protected, to a person protected who has completed a prescribed qualifying period of contribution and in respect of whom, while he was of working age, the prescribed yearly average number of contributions has been paid.

2. Where the benefit referred to in paragraph 1 is conditional upon a minimum period of contribution or employment, a reduced benefit shall be secured at least—

a) to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of 15 years of contribution or employment; or

b) where, in principle, all economically active persons are protected, to a person protected who has completed a prescribed qualifying period of contribution and in respect of whom, while he was of working age, half the yearly average number of contributions prescribed in accordance with subparagraph (b) of paragraph 1 of this Article has been paid.

3. The requirements of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be satisfied where a benefit calculated in conformity with the requirements of Part XI but at a percentage of ten points lower than shown in the Schedule appended to that Part for the standard

verið tryggður a. m. k. þeim tryggðum aðila, sem hefur lokið samkvæmt tilteknum reglum tíu ára iðgjaldagreiðslu eða starfi eða fimm ára búsetu.

4. Hlutfallslega lækkun má gera á hundraðshluta í fylgiskjali með XI. kafla, þar sem réttindavinnslutíminn, sem svarar til lækkaðs hundraðshluta, fer fram úr 10 árum iðgjaldagreiðslu eða starfs, en er undir 30 árum iðgjaldagreiðslu eða starfs; ef slíkur réttindavinnslutími fer fram úr 15 árum, skal greiða lækkaðan lífeyri í samræmi við 2. tölulið þessarar greinar.

5. Þar sem lífeyrir sá, sem um ræðir í 1., 3. eða 4. tölulið þessarar greinar, er bundinn við lágmarkstíma iðgjaldagreiðslu eða starfs, skal tryggðum aðila greiddur lækkaður lífeyrir við tiltekin skilyrði, enda sé þá svo að einungis sökum síns háa aldurs á þeim tíma, er viðeigandi ákvæði þessa kafla gengu í gildi, hafi hann ekki fullnægt skilyrðum þeim, sem tiltekin eru samkvæmt 2. tölulið þessarar greinar, nema lífeyrir samkvæmt ákvæðum 1., 3. eða 4. töluliðs þessarar greinar hafi verið tryggður þeim aðila við hærri aldur en venjulegan.

30. gr.

Lífeyrir sá, er um ræðir í 28. og 29. gr., skal greiddur meðan skilyrði lífeyrisgreiðslunnar eru fyrir hendi.

beneficiary concerned is secured at least to a person protected who has completed, in accordance with prescribed rules, ten years of contribution or employment, or five years of residence.

4. A proportional reduction of the percentage indicated in the Schedule appended to Part XI may be effected where the qualifying period for the benefit corresponding to the reduced percentage exceed ten years of contribution or employment but is less than 30 years of contriubtion or employment; if such qualifying period exceed 15 years, a reduced benefit shall be payable in conformity with paragraph 2 of this Article.

5. Where the benefit referred to in paragraphs 1, 3 or 4 of this Article is conditional upon a minimum period of contribution or employment, a reduced benefit shall be payable under prescribed conditions to a person protected who, by reason only of his advanced age when the provisions concerned in the application of this Part come into force, has not satisfied the conditions prescribed in accordance with paragraph 2 of this Article, unless a benefit in conformity with the provisions of paragraphs 1, 3 or 4 of this Article is secured to such person at an age higher than the normal age.

Article 30

The benefits specified in Articles 28 and 29 shall be granted throughout the contingency.

VI. KAFLI

Atvinnuslysabætur.

31. gr.

Hvert það aðildarríki, sem þessi kafli samþykktar þessarar tekur til, skal tryggja hinum tryggðu atvinnuslysabætur í samræmi við eftirfarandi greinar þessa kafla.

32. gr.

Tryggingin skal taka yfir það, er að neðan greinir, þegar það stafar af slys-

PART VI

Employment Injury Benefit

Article 31

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of employment injury benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 32

The contingencies covered shall include the following where due to acci-

um eða tilteknum sjúkdómi, er leiðir af atvinnunni:

a) veikindi;

b) vanhæfi til vinnu, sem er afleiðing af slíkum veikindum og veldur því að hlutaðeigandi maður missir af kaupi, eins of það er skilgreint í landslögum eða reglugerðum;

c) missir starfsgetunnar allrar eða fram yfir ákveðið stig, sem er líklegur til að verða varanlegur, eða tilsvarandi örorkustig; og

d) sá framfærslumissir, sem eiginkona eða barn verður fyrir við dauða fyrirvinnunnar; þegar um ekkju er að ræða, má binda réttinn til bóta því skilyrði, að ályktað sé samkvæmt landslögum eða reglugerðum, að hún geti ekki sjálf unnið fyrir sér.

33. gr.

Þeir, sem tryggingin nær til, skulu vera:

a) tilteknar stéttir kaupþega, svo að ekki séu færri en 50% allra kaupþega, og að því er tekur til dauða fyrirvinnu, einnig kona hans og börn; eða

b) þar sem yfirlýsing gefin samkvæmt 3. gr. er í gildi, tilteknar stéttir kaupþega, svo að ekki séu færri en 50% allra kaupþega á vinnustöðum, þar sem starfa 20 manns eða fleiri, og að því er tekur til dauða fyrirvinnu, einnig kona hans og börn.

34. gr.

1. Þegar um veikindi er að ræða, skulu bæturnar fólgnar í læknishjálp, eftir því sem segir í 2. og 3. tölulið þessarar greinar.

2. Læknishjálp skal taka til þess, er hér segir:

a) hjálp almennra lækna og sérfræðinga innan sjúkrahúsa og utan, þar með taldar vitjanir í heimahúsum;

dent or a prescribed disease resulting from employment:

a) a morbid condition;

b) incapacity for work resulting from such a condition and involving suspension of earnings, as defined by national laws or regulations;

c) total loss of earning capacity or partial loss thereof in excess of a prescribed degree, likely to be permanent, or corresponding loss of faculty; and

d) the loss of support suffered by the widow or child as the result of the death of the breadwinner; in the case of a widow, the right to benefit may be made conditional on her being presumed, in accordance with national laws or regulations, to be incapable of self-support.

Article 33

The persons protected shall comprise—

a) prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees, and, for benefit in respect of death of the breadwinner, also their wives and children; or

b) where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees in industrial workplaces employing 20 persons or more, and, for benefit in respect of death of the breadwinner, also their wives and children.

Article 34

1. In respect of a morbid condition, the benefit shall be medical care as specified in paragraphs 2 and 3 of this Article.

2. The medical care shall comprise—

a) general practitioner and specialist in-patient care and out-patient care, including domiciliary visiting;

b) tannlækningar;
c) hjúkrun heima eða í sjúkrahúsi, eða öðrum lækningastofnunum;
d) framfærsla í sjúkrahúsi, hressingarhæli, heilsuhæli eða öðrum lækningastofnunum;
e) lyf, umbúðir og aðrar læknislegar nauðsynjar, þar á meðal til tanna, svo og gervilimir og viðhald þeirra, gleraugu; og
f) umönnun af hálfu þeirra manna af öðrum lærðum stéttum, sem á hverjum tíma kunna að vera löglega viðurkenndar og tengdar eru læknastéttinni, undir eftirliti læknis eða tannlæknis.

3. Þar sem yfirlýsing gefin samkvæmt 3. gr. er í gildi, skal læknishjálp að minnsta kosti fólgin í:
a) umönnun almenns læknis, þar með taldar vitjanir í heimahúsum;
b) umönnun sérfræðinga í sjúkrahúsi fyrir þá, sem þar liggja eða þangað ganga, og umönnun sérfræðinga, sem kostur kann að vera á utan sjúkrahúss;
c) nauðsynleg lyf og hjúkrunargögn, eftir fyrirsögn læknis eða annars þar til bærs aðila; og
d) sjúkrahúsvist, þegar hennar er þörf.

4. Sú læknishjálp, sem látin er í té samkvæmt framanrituðum málsgreinum, skal veitt í þeim tilgangi að viðhalda, endurheimta eða bæta heilsu hins tryggða og möguleika hans til að vinna og sjá sér farborða.

35. gr.

1. Stofnanir þær eða stjórnardeildir, er sjá um læknishjálpina, skulu alls staðar, þar sem það hentar, hafa samvinnu við þá aðila, sem almennt vinna að því að gera menn færa til þess að sinna starfi sínu á ný, með það fyrir augum, að fatlaðir menn komist aftur í hentuga atvinnu.

2. Landslög eða reglugerðir mega heimila slíkum stofnunum eða stjórnardeildum að tryggja það, að ráðstafanir séu gerðar til þess að fatlaðir menn verði aftur færir til starfa.

b) dental care;
c) nursing care at home or in hospital or other medical institutions;
d) maintenance in hospitals, convalescent homes, sanatoria or other medical institutions;
e) dental, pharmaceutical and other medical or surgical supplies, including prosthetic appliances,, kept in repair, and eyeglasses; and
f) the care furnished by members of such other professions as may at any time be legally recognised as allied to the medical profession, under the supervision of a medical or dental practitioner.

3. Where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, the medical care shall include at least—
a) general practitioner care, including domiciliary visiting;
b) specialist care at hospitals for in-patients and out-patients, and such specialist care as may be available outside hospitals;
c) the essential pharmaceutical supplies as prescribed by a medical or other qualified practitioner; and
d) hospitalisation where necessary.

4. The medical care provided in accordance with the preceding paragraphs shall be afforded with a view to maintaining, restoring or improving the health of the person protected and his ability to work and to attend to his personal needs.

Article 35

1. The institutions or Government departments administering the medical care shall co-operate, wherever appropriate, with the general vocational rehabilitation services, with a view to the re-establishment of handicapped persons in suitable work.

2. National laws or regulations may authorise such institutions or departments to ensure provision for the vocational rehabilitation of handicapped persons.

36. gr.

1. Þegar um er að ræða vanhæfi til starfs, missi alls möguleika til þess að vinna fyrir sér, og líkindi eru til að svo verði til frambúðar eða tilsvarandi örorkustig, eða dauða fyrirvinnunnar, skulu bæturnar vera greiðslur inntar af hendi á vissum fresti, reiknaðar á þann hátt að sé í samræmi við ákvæði 65. gr. eða ákvæði 66. gr.

2. Þegar um er að ræða missi nokkurs hluta getunnar til þess að vinna fyrir sér, og líklegt er að svo verði til frambúðar, eða tilsvarandi örorkustig, skulu bæturnar, þar sem þær eiga að greiðast, inntar af hendi með greiðslum á vissu millibili og séu þær í hæfilegu hlutfalli við þann styrk, sem ákveðinn er fyrir algeran missi getunnar til þess að vinna fyrir sér eða tilsvarandi örorkustig.

3. Í stað greiðslna með tilteknu millibili má greiða heildarupphæð:

a) þar sem vanhæfið er á lágu stigi; eða

b) þar sem hlutaðeigandi stjórnvöld telja öruggt að heildarupphæðin verði skynsamlega notuð.

Article 36

1. In respect of incapacity for work, total loss of earning capacity likely to be permanent or corresponding loss of faculty, or the death of the breadwinner, the benefit shall be a periodical payment calculated in such a manner as to comply either with the requirements of Article 65 or with the requirements of Article 66.

2. In case of partial loss of earning capacity likely to be permanent, or corresponding loss of faculty, the benefit, where payable, shall be a periodical payment representing a suitable proportion of that specified for total loss of earning capacity or corresponding loss of faculty.

3. The periodical payment may be commuted for a lump sum—

a) where the degree of incapacity is slight; or

b) where the competent authority is satisfied that the lump sum will be properly utilised.

37. gr.

Bætur þær, sem tilteknar eru í 34. og 36. gr., skulu í þeim tilfellum, sem tryggging tekur til, tryggðar a. m. k. tryggðum manni, sem var í vinnu í landi aðildarríkis, er slysið varð, ef skaðinn er afleiðing slyss, eða þegar hann tekur veikina, ef skaðinn er afleiðing veikinda, og enn fremur að bæturnar séu tryggðar ekkju og eftirlifandi börnum, ef um er að ræða greiðslur með vissu millibili vegna dauða fyrirvinnu þeirra.

Article 37

The benefit specified in Articles 34 and 36 shall, in a contingency covered, be secured at least to a person protected who was employed in the territory of the Member at the time of the accident if the injury is due to accident or at the time of contracting the disease if the injury is due to a disease and, for periodical payments in respect of death of the breadwinner, to the widow and children of such person.

38. gr.

Þær bætur, sem tilteknar eru í 34. og 36. gr., skulu veittar meðan hið bótaskylda ástand varir, með þeirri undantekningu, að vegna vanhæfis til vinnu þarf í hverju tilfelli ekki að greiða vegna þriggja fyrstu daganna frá því að kaupgreiðsla féll niður.

Article 38

The benefit specified in Articles 34 and 36 shall be granted throughout the contingency, except that, in respect of incapacity for work, the benefit need not be paid for the first three days in each case of suspension of earnings.

VII. KAFLI
Fjölskyldubætur.

39. gr.

Hvert það aðildarríki, sem þessi kafli samþykktar þessarar tekur til, skal tryggja hinum tryggðu fjölskyldubætur í samræmi við eftirfarandi greinar þessa kafla.

40. gr.

Svið tryggingarinnar skal vera það, að hún taki til framfærslu barna eftir því, sem tiltekið er.

41. gr.

Tryggingin skal ná til þeirra, sem hér greinir:

a) tiltekinna flokka kaupþega, svo að nemi ekki færri en 50% allra kaupþega; eða
b) tiltekinna flokka arðbærlega starfandi manna, svo að ekki nemi færri en 20% allra íbúanna; eða
c) allra íbúa, sem meðan skilyrði bótanna eru fyrir hendi hafa fjárráð, er ekki fari yfir ákveðið mark: eða
d) þar sem yfirlýsing gefin samkvæmt 3. gr. er í gildi, tiltekinna stétta kaupþega, svo að nemi ekki færri en 50% allra starfsmanna á vinnustöðvum, þar sem vinna tuttugu manns eða fleiri.

42. gr.

Bæturnar skulu vera fólgnar í:

a) greiðslum, er inntar séu af hendi með vissu millibili til hvers þess aðila, sem tryggður er og hefur lokið tilteknum réttindavinnslutíma; eða
b) veitingu matvæla, fatnaðar, húsnæðis, frídaga eða heimilisaðstoðar til barna eða vegna þeirra; eða
c) því, sem greinir í (a) og (b) sameiginlega.

43. gr.

Bætur þær, er um ræðir í 42. gr., skulu tryggðar a. m. k. þeim tryggðum aðila,

PART VII
Family Benefit

Article 39

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of family benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 40

The contingency covered shall be responsibility for the maintenance of children as prescribed.

Article 41

The persons protected shall comprise—

a) prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees; or
b) prescribed classes of the economically active population, constituting not less than 20 per cent. of all residents; or
c) all residents whose means during the contingency do not exceed prescribed limits; or
d) where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees in industrial workplaces employing 20 persons or more.

Article 42

The benefit shall be—

a) a periodical payment granted to any person protected having completed the prescribed qualifying period; or
b) the provision to or in respect of children, of food, clothing, housing, holidays or domestic help; or
c) a combination of (a) and (b).

Article 43

The benefit specified in Article 42 shall be secured at least to a person pro-

sem innan tiltekins tíma hefur lokið réttindavinnslutíma, sem getur verið 3 mánuðir iðgjaldagreiðslu eða starfs eða eitt ár heimilisfestu eftir því, sem tiltekið kann að vera.

44. gr.

Heildarupphæð bóta sem veittar eru tryggðum aðilum samkvæmt 42. gr., skulu vera:

a) 3% a af kaupi venjulegs fullorðins verkamanns eins og það er ákveðið samkvæmt reglum þeim, sem gefnar eru í 66. gr., margfaldað með heildartölu barna hinna tryggðu aðila; eða
b) 1,5% af nefndu kaupi margfölduðu með heildartölu barna allra íbúa.

45. gr.

Þar sem styrkurinn er fólginn í greiðslum, sem inntar eru af hendi með vissu millibili, skal hann greiddur, meðan hið tryggða ástand varir.

VIII. KAFLI
Mæðrastyrkur.

46. gr.

Hvert það aðildarríki, sem þessi kafli samþykktar þessarar tekur til, skal tryggja hinum tryggðu mæðrastyrk í samræmi við eftirfarandi greinar þessa kafla.

47. gr.

Tryggingin skal taka til meðgöngu kvenna ásamt barnsburði og afleiðinga þess, svo og stöðvunar tekna, er af þessu stafar, eins og það er skilgreint í landslögum eða reglugerðum.

48. gr.

Tryggingin skal ná til:

a) allra kvenna í tilteknum stéttum kaupþega, enda séu í þeim stéttum ekki færri en 50% allra kaupþega og, að því er tekur til læknishjálpar

tected who, within a prescribed period, has completed a qualifying period which may be three months of contribution or employment, or one year of residence, as may be prescribed.

Article 44

The total value of the benefit granted in accordance with Article 42 to the persons protected shall be such as to represent—

a) 3 per cent. of the wage of an ordinary adult male labourer, as determined in accordance with the rules laid down in Article 66, multiplied by the total number of children of persons protected; or
b) 1.5 per cent. of the said wage, multiplied by the total number of children of all residents.

Article 45

Where the benefit consists of a periodical payment, it shall be granted throughout the contingency.

PART VIII
Maternity Benefit

Article 46

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of maternity benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 47

The contingencies covered shall include pregnancy and confinement and their consequences, and suspension of earnings, as defined by national laws or regulations, resulting therefrom.

Article 48

The persons protected shall comprise—

a) all women in prescribed classes of employees, which classes constitute not less than 50 per cent. of all

vegna meðgöngu og barnsfæðingar, einnig til eiginkvenna þeirra manna, sem í þessum stéttum eru; eða

b) allra kvenna í tilteknum flokkum arðbærlega starfandi fólks, enda séu í þeim flokkum ekki færri en 20% allra landsmanna, og að því er varðar læknishjálp til kvenna vegna meðgöngu og barnsburðar, einnig eiginkvenna þeirra manna, sem í þessum flokkum eru; eða

c) þar sem yfirlýsing gefin í samræmi við 3. gr. er í gildi, allra kvenna af tilteknum stéttum kaupþega, enda séu í þeim stéttum eigi færri en 50% allra kaupþega á vinnustöðum, þar sem vinna 20 manns eða fleiri, og að því er til læknishjálpar kemur vegna meðgöngu og barnsfæðingar, einnig eiginkvenna manna í þessum stéttum.

49. gr.

1. Að því er varðar meðgöngu kvenna, barnsburð og afleiðingar þess, skal aðstoðin vera læknishjálp eins og hún er skilgreind í 2. og 3. tölulið þessarar greinar.

2. Læknishjálpin skal innifela að minnsta kosti:

a) umönnun læknis eða lærðrar ljósmóður fyrir barnsburð, meðan á honum stendur og eftir hann: og

b) sjúkrahúsvist, þegar hennar gerist þörf.

3. Læknishjálp sú, er um ræðir í 2. tölulið þessarar greinar, skal í té látin í þeim tilgangi að viðhalda, endurheimta og bæta heilsu tryggðrar konu og hæfileika hennar til að starfa og sjá sér farborða.

4. Stofnanir þær eða stjórnardeildir, sem sjá um veitingu læknishjálpar vegna meðgöngu og barnsburðar, skulu, með þeim aðferðum, er þær telja hagkvæmar, hvetja hlutaðeigandi konur til þess að færa sér í nyt hina almennu heilsuverndarþjónustu, sem stjórnvöld eða aðrar stofnanir, viðurkenndar af þeim, gefa þeim kost á.

employees, and, for maternity medical benefit, also the wives of men in these classes; or

b) all women in prescribed classes of the economically active population, which classes constitute not less than 20 per cent. of all residents, and, for maternity medical benefit, also the wives of men in these classes; or

c) where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, all women in prescribed classes of employees, which classes constitute not less than 50 per cent. of all employees in industrial workplaces employing 20 persons or more, and, for maternity medical benefit, also the wives of men in these classes.

Article 49

1. In respect of pregnancy and confinement and their consequences, the maternity medical benefit shall be medical care as specified in paragraph 2 and 3 of this Article.

2. The medical care shall include at least—

a) pre-natal, confinement and post-natal care either by medical practitioners or by qualified midwives; and

b) hospitalisation where necessary.

3. The medical care specified in paragraph 2 of this Article shall be afforded with a view to maintaining, restoring or improving the health of the woman protected and her ability to work and to attend to her personal needs.

4. The institutions or Government departments administering the maternity medical benefit shall, by such means as may be deemed appropriate, encourage the women protected to avail themselves of the general health services placed at their disposal by the public authorities or by other bodies recognised by the public authorities.

50. gr.

Að því er varðar stöðvun tekna sökum meðgöngu, barnsburðar og afleiðinga þess, skal styrkurinn vera greiðsla innt af hendi á ákveðnum fresti og útreiknuð í samræmi við ákvæði 65. eða 66. gr. Upphæð þeirra greiðslna, sem inntar eru af hendi með tilteknu millibili, má vera breytileg meðan ástandið varir, að því tilskildu, að meðaltal þeirra sé í samræmi við þessi skilyrði.

51. gr.

Í þeim tilfellum, sem tryggð eru, skal styrkur sá, er um ræðir í 49. og 50. gr., tryggður að minnsta kosti hverri konu í þeim, stéttum, sem tryggðar eru, svo framarlega sem hún hefur lokið réttindavinnslutíma, sem teljast kann nauðsynlegur til þess að girða fyrir misnotkun, og styrkur sá, er um ræðir í 49. gr., skal enn fremur tryggður konu manns innan hinna tryggðu stétta, svo framarlega sem hann hefur lokið slíkum réttindavinnslutíma.

52. gr.

Styrkur sá, er um ræðir í 49. og 50. gr., skal veittur á meðan ástandið varir, nema hvað greiðslur, sem inntar eru af hendi á ákveðnum fresti, má takmarka við tólf vikur, nema lengra fjarvistartíma frá starfi sé krafizt eða hann leyfður í landslögum eða reglugerðum, og má þá ekki takmarka hann við tímabil, sem sé styttra en það lengra tímabil.

IX. KAFLI
Örorkubætur.

53. gr.

Hvert það aðildarríki, sem þessi kafli þessarar samþykktar tekur til, skal tryggja hinum tryggðu örorkubætur í samræmi við eftirfarandi greinar þessa kafla.

54. gr.

Tryggingin tekur til þess, er maður er ófær til þess að stunda arðbæra atvinnu

Article 50

In respect of suspension of earnings resulting from pregnancy and from confinement and their consequences, the benefit shall be a periodical payment calculated in such a manner as to comply either with the requirements of Article 65 or with the requirements of Article 66. The amount of the periodical payment may vary in the course of the contingency, subject to the average rate thereof complying with these requirements.

Article 51

The benefit specified in Articles 49 and 50 shall, in a contingency covered, be secured at least to a woman in the classes protected who has completed such qualifying period as may be considered necessary to preclude abuse, and the benefit specified in Article 49 shall also be secured to the wife of a man in the classes protected where the latter has completed such qualifying period.

Article 52

The benefit specified in Articles 49 and 50 shall be granted throughout the contingency, except that the periodical payment may be limited to 12 weeks, unless a longer period of abstention from work is required or authorised by national laws or regulations, in which event it may not be limited to a period less than such longer period.

PART IX
Invalidity Benefit

Article 53

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of invalidity benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 54

The contingency covered shall include inability to engage in any gainful activ-

í svo ríkum mæli sem nánar er tiltekið, enda sé líklegt, að svo verði til frambúðar og að þetta haldist, eftir að hætt er að greiða sjúkrabætur.

55. gr.

Tryggingin skal ná til:

a) tiltekinna flokka kaupþega, er séu eigi færri en 50% allra kaupþega; eða
b) tiltekinna stétta arðbærlega vinnandi fólks, er eigi sé færra en 20% allra landsmanna; eða
c) allra landsmanna, sem á meðan ástandið varir hafi ekki þau fjárráð, er fari yfir mark, sem sé þannig ákveðið, að sé í samræmi við 67. gr.; eða
d) þar sem yfirlýsing, gefin samkvæmt 3. gr., er í gildi, tiltekinna stétta kaupþega, þeirra er eigi séu færri en 50% allra kaupþega á vinnustöðum, þar sem vinna tuttugu manns eða fleiri.

56. gr.

Bæturnar skulu vera greiðslur inntar af höndum með vissu millibili, sem hér segir:

a) Þar sem flokkar kaupþega eða flokkar arðbærlega starfandi fólks eru tryggðir, þá á þann hátt að í samræmi sé við ákvæði 65. eða 66. gr.
b) Þar sem allir landsmenn, sem meðan ástandið varir hafa ekki fjárráð fram yfir tiltekið mark, eru tryggðir, þá með þeim hætti að sé í samræmi við ákvæði 67. gr.

57. gr.

1. Bætur þær, er um ræðir í 56. gr., skulu, þar sem svo er ástatt, vera tryggðar a. m. k.:

a) þeim tryggðum aðila, sem hefur áður en tilfellið gerðist samkvæmt tilteknum reglum lokið réttindaity, to an extent prescribed, which inability is likely to be permanent or persists after the exhaustion of sickness benefit.

Article 55

The persons protected shall comprise—

a) prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees; or
b) prescribed classes of the economically active population, constituting not less than 20 per cent. of all residents; or
c) all residents whose means during the contingency do not exceed limits prescribed in such a manner as to comply with the requirements of Article 67; or
d) where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, prescribed classes of employees, constituting not less than 50 per cent. of all employees in industrial workplaces employing 20 persons or more.

Article 56

The benefit shall be a periodical payment calculated as follows:

a) where classes of employees or classes of the economically active population are protected, in such a manner as to comply either with the requirements of Article 65 or with the requirements of Article 66;
b) where all residents whose means during the contingency do not exceed prescribed limits are protected, in such a manner as to comply with the requirements of Article 67.

Article 57

1. The benefit specified in Article 56 shall, in a contingency covered, be secured at least—

a) to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a

vinnslutíma, sem getur verið 15 ár iðgjaldagreiðslu eða starfs eða 10 ár búsetu; eða

b) þar sem það er reglan, að allt arðbærlega starfandi fólk sé tryggt, þá þeim tryggðum aðila, sem hefur lokið réttindavinnslutíma, er sé þrjú ár iðgjaldagreiðslu, enda hafi verið greitt hið árlega tiltekna meðaltal iðgjalda hans vegna, meðan hann var á starfsaldri.

2. Þar sem bætur þær, er um ræðir í 1. tölulið, eru bundnar við lágmarkstímabil iðgjaldagreiðslu eða starfs, skulu lægri bætur tryggðar a. m. k.:

a) tryggðum aðila, sem áður en tilfellið gerðist hefur í samræmi við tilteknar reglur lokið réttindavinnslutíma, er sé fimm ár iðgjaldagreiðslu eða starfs; eða

b) þar sem það er reglan, að allt arðbærlega starfandi fólk sé tryggt, þeim tryggðum aðila, sem hefur lokið réttindavinnslutíma, er sé þrjú ár iðgjaldagreiðslu, enda hafi hans vegna, meðan hann var á starfsaldri,, verið greiddur helmingur hinna tilskildu árlegu greiðslna samkvæmt staflið (b) í tölulið 1 í þessari grein.

3. Ákvæðum 1. tölul. þessarar greinar skal talið fullnægt, ef bætur reiknaðar samkvæmt ákvæðum XI. kafla, en 10% lægri en tiltekið er í fylgiskjali með þeim kafla fyrir hlutaðeigandi almennan bótaþega, eru tryggðar a. m. k. tryggðum aðila, sem hefur lokið, eftir tilteknum reglum, fimm árum iðgjaldagreiðslu, starfs eða búsetu.

4. Tilsvarandi lækkun hundraðshluta þess, sem tiltekinn er í fylgiskjali með XI. kafla, má gera þegar réttindavinnslutíminn svarandi til hins lækkaða hundraðshluta fer fram úr fimm árum iðgjaldagreiðslu eða starfs, en er undir 15 árum iðgjaldagreiðslu eða starfs. Hinar

qualifying period which may be 15 years of contribution or employment, or 10 years of residence; or

b) where, in principle, all economically active persons are protected, to a person protected who has completed a qualifying period of three years of contribution and in respect of whom, while he was of working age, the prescribed yearly average number of contributions has been paid.

2. Where the benefit referred to in paragraph 1 is conditional upon a minimum period of contribution or employment, a reduced benefit shall be secured at least—

a) to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of five years of contribution or employment; or

b) where, in principle, all economically active persons are protected, to a person protected who has completed a qualifying period of three years of contribution and in respect of whom, while he was of working age, half the yearly average number of contributions prescribed in accordance with subparagraph (b) of paragraph 1 of this Article has been paid.

3. The requirements of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be satisfied where a benefit calculated in conformity with the requirements of Part XI but at a percentage of ten points lower than shown in the Schedule appended to that Part for the standard beneficiary concerned is secured at least to a person protected who has completed, in accordance with prescribed rules, five years of contribution, employment or residence.

4. A proportional reducation of the percentage indicated in the Schedule appended to Part XI may be effected where the qualifying period for the pension corresponding to the reduced percentage exceeds five years of contribution or employment but is less than 15 years of

lægri bætur skal greiða samkv. 2. tölulið þessarar greinar.

58. gr.

Bætur þær, er um ræðir í 56. og 57. gr., skulu greiddar svo lengi sem ástandið varir eða þar til greiða ber ellilífeyri.

contribution or employment; a reduced pension shall be payable in conformity with paragraph 2 of this Article.

Article 58

The benefit specified in Articles 56 and 57 shall be granted throughout the contingency or until an old-age benefit becomes payable.

X. KAFLI
Eftirlifendabætur.

59. gr.

Hvert það aðildarríki, sem þessi kafli samþykktar þessarar tekur til, skal tryggja hinum tryggðu eftirlifendabætur í samræmi við eftirfarandi greinar þessa kafla.

60. gr.

1. Tryggingin skal taka til þess, er ekkja eða barn missir af framfærslu vegna fráfalls fyrirvinnunnar. Þegar um ekkju er að ræða, mega bæturnar vera bundnar því skilyrði, að hún sé samkvæmt lögum og reglugerðum landsins talin ófær um að sjá sér farborða á eigin spýtur.

2. Landslög og reglugerðir mega kveða svo á, að bótagreiðslur, sem aðili annars á rétt á, megi um sinn falla niður, ef sá hinn sami vinnur að einhverju arðbæru starfi, eða bæturnar, séu þær háðar iðgjaldagreiðslu, megi lækka, ef atvinnutekjur bótaþega fara fram úr tiltekinni upphæð, og ef þær eru ekki háðar iðgjaldagreiðslu, megi lækka þær, þegar atvinnutekjur bótaþegans eða önnur fjárráð hans, eða þetta tvennt samanlagt, fer fram úr tiltekinni upphæð.

61. gr.

Tryggingin skal ná til:

a) Eiginkonu og barna fyrirvinnu í tilteknum flokkum kaupþega, enda séu í þeim flokkum ekki færri en 50% af öllum kaupþegum; eða

PART X
Survivors' Benefit

Article 59

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of survivors' benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 60

1. The contingency covered shall include the loss of support suffered by the widow or child as the result of the death of the breadwinner; in the case of a widow, the right to benefit may be made conditional on her being presumed, in accordance with national laws or regulations, to be incapable of self-support.

2. National laws or regulations may provide that the benefit of a person otherwise entitled to it may be suspended if such person is engaged in any prescribed gainful activity or that the benefit, if contributory, may be reduced where the earnings of the beneficiary exceed a prescribed amount, and, if non-contributory, may be reduced where the earnings of the beneficiary or his other means or the two taken together exceed a prescribed amount.

Article 61

The persons protected shall comprise—

a) the wives and the children of breadwinners in prescribed classes of employees, which classes constitute not less than 50 per cent. of all employees; or

b) eiginkonu og barna fyrirvinnu í tilteknum flokkum arðbærlega vinnandi fólks, enda séu í þeim flokkum ekki færri en 20% allra landsmanna; eða

c) allra ekkna og barna búsettra í landinu, er misst hafa fyrirvinnu sína og meðan ástandið varir hafa ekki þau fjárráð, er fari yfir tiltekið mark, sem ákveðið sé í samræmi við ákvæði 67. gr.,; eða

d) þar sem yfirlýsing, gefin samkvæmt 3. gr., er í gildi, eiginkonu og barna fyrirvinnu í tilteknum stéttum kaupþega, enda séu í þeim stéttum ekki færri en 50% allra kaupþega á þeim vinnustöðum, þar sem vinna tuttugu manns eða fleiri.

b) the wives and the children of breadwinners in prescribed classes of the economically active population which classes constitute not less than 20 per cent. of all residents; or

c) all resident widows and resident children who have lost their breadwinner and whose means during the contingency do not exceed limits prescribed in such a manner as to comply with the requirements of Article 67; or

d) where a declaration made in virtue of Article 3 is in force, the wives and the children of breadwinners in prescribed classes of employees, which classes constitute not less than 50 per cent. of all employees in industrial workplaces employing 20 persons or more.

62. gr.

Bæturnar skulu vera greiðslur, inntar af hendi með vissu millibili, og reiknaðar sem hér segir:

a) Þar sem flokkar kaupþega eða flokkar arðbærlega vinnandi fólks eru tryggðir, þá með þeim hætti að í samræmi sé við ákvæði 65. gr. eða 66. gr.

b) þar sem allir landsmenn, sem meðan ástandið varir hafa ekki þau fjárráð, er fari yfir tiltekið mark, eru tryggðir, þá með þeim bætti að sé í samræmi við 67. gr.

Article 62

The benefit shall be a periodical payment calculated as follows:

a) where classes of employees or classes of the economically active population are protected, in such a manner as to comply either with the requirements of Article 65 or with the requirements of Article 66;

b) where all residents whose means during the contingency do not exceed prescribed limits are protected, in such a manner as to comply with the requirements of Article 67.

63. gr.

1. Bætur þær, er um ræðir í 62. gr., skulu, þegar þær eru greiddar, vera tryggðar a. m. k.:

a) Þeim tryggðum aðila, er fyrirvinna hans hefur samkvæmt tilteknum reglum lokið réttindavinnslutíma, sem getur verið fimmtán ár iðgjaldagreiðslu eða starfs, eða tíu ár búsetu; eða

b) þar sem það er reglan, að eiginkonur og börn allra arðbærlega vinnandi manna séu tryggð, þá þeim

Article 63

1. The benefit specified in Article 62 shall, in a contingency covered, be secured at least—

a) to a person protected whose breadwinner has completed, in accordance with prescribed rules, a qualifying period which may be 15 years of contribution or employment, or 10 years of residence; or

b) where, in principle, the wives and children of all economically active persons are protected, to a person

tryggðum aðila, er fyrirvinna hans hefur lokið réttindavinnslutíma, er sé þrjú ár iðgjaldagreiðslu, enda hafi vegna fyrirvinnu hans, meðan hún var á starfsaldi, verið innt af hendi hið tiltekna árlega meðaltal iðgjalda.

2. Þegar bætur þær, er um ræðir í 1. tölulið, eru bundnar við lágmarkstímabil iðgjaldagreiðslu eða starfs, skulu lægri bætur tryggðar a. m. k.:

a) þeim tryggðum aðila, er fyrirvinna hans hefur samkvæmt tilteknum reglum lokið réttindavinnslutíma, er sé fimm ár iðgjaldagreiðslu eða starfs; eða
b) þar sem það er reglan, að eiginkonur og börn allra arðbærlega vinnandi manna séu tryggð, þá þeim tryggðum aðila, er fyrirvinna hans hefur lokið réttindavinnslutíma, er sé þrjú ár iðgjaldagreiðslu, enda hafi vegna þeirrar fyrirvinnu, meðan hún var á starfsaldri, verið innt af hendi hálft árlegt meðaltal iðgjaldagreiðslu, er tiltekið sé í samræmi við staflið (b) fyrsta töluliðs þessarar greinar.

3. Ákvæðum 1. töluliðs þessarar greinar skal talið fullnægt, ef bætur reiknaðar samkvæmt ákvæðum XI. kafla, en 10% lægri en tiltekið er í fylgiskjali með þeim kafla fyrir hlutaðeigandi almennan bótaþega, eru tryggðar a. m. k. tryggðum aðila, enda hafi fyrirvinna hans lokið eftir tilteknum reglum fimm árum iðgjaldagreiðslu, starfs eða búsetu.

4. Tilsvarandi lækkun hundraðshluta þess, sem tiltekinn er í fylgiskjali með XI. kafla, má gera, þegar réttindavinnslutíminn svarandi til hins lækkaða hundraðshluta fer fram úr fimm árum iðgjaldagreiðslu eða starfs, en er undir 15 árum iðgjaldagreiðslu eða starfs. Hinar lægri bætur skal greiða samkvæmt 2. tölulið þessarar greinar.

protected whose breadwinner has completed a qualifying period of three years of contribution and in respect of whose breadwinner, while he was of working age, the prescribed yearly average number of contributions has been paid.

2. Where the benefit referred to in paragraph 1 is conditional upon a minimum period of contribution or employment, a reduced benefit shall be secured at least—

a) to a person protected whose breadwinner has completed, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of five years of contribution or employment; or
b) where, in principle, the wives and children of all economically active persons are protected, to a person protected whose breadwinner has completed a qualifying period of three years of contribution and in respect of whose breadwinner, while he was of working age, half the yearly average number of contributions prescribed in accordance with subparagraph (b) of paragraph 1 of this Article has been paid.

3. The requirements of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be satisfied where a benefit calculated in conformity with the requirements of Part XI but at a percentage of ten points lower than shown in the Schedule appended to that Part for the standard beneficiary concerned is secured at least to a person protected whose breadwinner has completed, in accordance with prescribed rules, five years of contribution, employment or residence.

4. A proportional reduction of the percentage indicated in the Schedule appended to Part XI may be effected where the qualifying period for the benefit corresponding to the reduced percentage exceed five years of contribution or employment but is less than 15 years of contribution or employment; a rereduced benefit shall be payable in conformity with paragraph 2 of this Article.

5. Til þess að barnlaus ekkja, sem ekki er talin geta framfært sig, skuli hafa rétt til eftirlifendabóta, má setja það skilyrði, að hún hafi verið í hjónabandi tiltekinn tíma.

64. gr.

Bætur þær, sem um ræðir í 62. og 63. grein, skulu greiddar meðan hið bótaskylda ástand helzt.

XI. KAFLI

Meginreglur, sem farið skal eftir við greiðslur inntar af hendi með vissu millibili.

65. gr.

1. Þegar um er að ræða greiðslur inntar af hendi með vissu millibili, sem þessi grein tekur til, skulu bæturnar að viðbættum þeim fjölskyldubótum, sem kunna að eiga að greiðast samtímis, vera þær, að því er viðeigandi tilfelli varðar, til handa venjulegum bótaþega eftir því, sem segir í fylgiskjali með þessum kafla, að þær séu að minnsta kosti þar greind hundraðstala, bæði af þeim fyrri heildartekjum bótaþegans eða fyrirvinnu hans og upphæð þeirra fjölskyldubóta, er greiðast kunna að eiga tryggðum aðila með sömu heimilisástæður og hinn venjulegi bótaþegi.

2. Fyrri tekjur bótaþega eða fyrirvinnu hans skulu reiknaðar eftir ákveðnum reglum. Þar sem hinir tryggðu eða fyrirvinnur þeirra eru flokkaðir eftir tekjum þeirra, má reikna fyrri tekjur þeirra eftir grunntekjum þeirra flokka, sem þeir tilheyrðu.

3. Tiltaka má hámark upphæðar bóta og tekna, sem tekið er tillit til við útreikning bóta, enda sé það hámark sett á þann hátt, að ákvæða 1. töluliðs þessarar greinar sé gætt, þegar fyrri tekjur bótaþegans eða fyrirvinnu hans eru hinar sömu eða lægri en kaup faglærðs vinnandi karlmanns.

5. In order that a childless widow presumed to be incapable of self-support may be entitled to a survivor's benefit, a minimum duration of the marriage may be required.

Article 64

The benefit specified in Articles 62 and 63 shall be granted throughout the contingency.

PART XI

Standards to be Complied with by Periodical Payments

Article 65

1. In the case of a periodical payment to which this Article applies, the rate of the benefit, increased by the amount of any family allowances payable during the contingency, shall be such as to attain, in respect of the contingency in question, for the standard beneficiary indicated in the Schedule appended to this Part, at least the percentage indicated therein of the total of the previous earnings of the beneficiary or his breadwinner and of the amount of any family allowances payable to a person protected with the same family responsibilities as the standard beneficiary.

2. The previous earnings of the beneficiary or his breadwinner shall be calculated according to prescribed rules, and, where the persons protected or their breadwinners are arranged in classes according to their earnings, their previous earnings may be calculated from the basic earnings of the classes to which they belonged.

3. A maximum limit may be prescribed for the rate of the benefit or for the earnings taken into account for the calculation of the benefit, provided that the maximum limit is fixed in such a way that the provisions of paragraph 1 of this Article are complied with where the previous earnings of the beneficiary or his breadwinner are equal to or lower than the wage of a skilled manual male employee.

4. Fyrri tekjur bótaþega eða fyrirvinnu hans, kaup faglærðs vinnandi karlmanns, bætur og fjölskyldubætur, ef um þær er að ræða, skal allt miðast við sama tíma.

5. Að því er til annarra bótaþega tekur, skulu bæturnar vera í hæfilegu hlutfalli við bætur til venjulegs bótaþega.

6. Í merkingu þessarar greinar skal faglærður karlmaður í annarra þjónustu vera:

a) Setjari (montör) eða rennismiður í vélsmiðju annarri en rafmagnsvéla; eða

b) maður, sem telja má sérkennandi fyrir faglærða stétt, og sé þá haft tillit til ákvæða eftirfarandi greinar; eða

c) maður, sem hefur þær tekjur að þær séu eins miklar eða meiri en tekjur 75% allra hinna tryggðu, skulu þá tekjurnar miðaðar við eitt ár eða skemmra tímabil eftir því, sem tiltekið kann að vera; eða

d) sá maður, er hafi tekjur, sem jafngildi 125% af meðaltekjum allra hinna tryggðu.

7. Sá maður, sem talinn er sérkennandi fyrir faglærða stétt í skilningi (b)-liðs næsta töluliðs hér á undan, skal vera maður, er starfi í hinum meiri háttar atvinnugreinum, er samanlagt veiti atvinnu mestum fjölda arðbærlega starfandi karlmanna, er tryggðir séu í því tilfelli, sem um er að ræða, eða fyrirvinnur hinna tryggðu, eftir því sem á stendur, í þeim flokki, sem fjölmennastur sé af slíkum mönnum eða fyrirvinnum. Í þessu augnamiði skal nota hinar viðurkenndu alþjóðareglur um flokkun allra atvinnugreina, sem Fjárhags- og félagsmálaráð Sameinuðu þjóðanna samþykkti á sjöunda þingi sínu 27. ágúst 1948 og prentuð er sem viðauki við samþykkt þessa, eða þá sömu flokkun eins og hún kann að vera breytt á hverjum tíma.

8. Þar sem bæturnar eru mismunandi eftir landshlutum, má í samræmi við

4. The previous earnings of the beneficiary or his breadwinner, the wage of the skilled manual male employee, the benefit and any family allowances shall be calculated on the same time basis.

5. For the other beneficiaries, the benefit shall bear a reasonable relation to the benefit for the standard beneficiary.

6. For the purpose of this Article, a skilled manual male employee shall be—

a) a fitter or turner in the manufacture of machinery other than electrical machinery; or

b) a person deemed typical of skilled labour selected in accordance with the provisions of the following paragraph; or

c) a person whose earnings are such as to be equal to or greater than the earnings of 75 per cent. of all the persons protected, such earnings to be determined on the basis of annual or shorter periods as may be prescribed; or

d) a person whose earnings are equal to 125 per cent. of the average earnings of all the persons protected.

7. The person deemed typical of silled labour for the purposes of subparagraph (b) of the preceding paragraph shall be a person employed in the major group of economic activities with the largest number of economically active male persons protected in the contingency in question, or of the breadwinners of the persons protected, as the case may be, in the division comprising the largest number of such persons or breadwinners; for this purpose, the international standard industrial classification of all economic activities, adopted by the Economic and Social Council of the United Nations at its Seventh Session on 27 August 1948, and reproduced in the Annex to this Convention, or such classification as at any time amended, shall be used.

8. Where the rate of benefit varies by region, the skilled manual male

töluliði 6 og 7 í þessari grein ákvarða, hver sé faglærður karlmaður í annarra þjónustu í hverjum landshluta sérstaklega.

9. Kaup faglærðs karlmanns skal ákvarðað með tilliti til launastigans fyrir venjulegan vinnutíma, eins og hann hefur verið ákveðinn með heildarsamningum með eða samkvæmt lögum landsins eða reglugerðum, þar sem það á við, eða með venju og sé talin þar með dýrtíðaruppbót, ef nokkur er. Þar sem slíkir taxtar eru mismunandi eftir landshlutum, en ekki er farið eftir 8. tölulið þessarar greinar, skal miða við meðaltaxtann.

10. Upphæðir greiðslna, sem inntar eru af hendi með vissu millibili vegna elli, meiðsla við vinnu (að undanteknu vanhæfi til vinnu), örorku og dauða fyrirvinnu, skulu endurskoðaðar þegar verulegar almennar kaupgjaldsbreytingar hafa orðið, ef þær stafa af verulegum breytingum á framfærslukostnaðinum.

66. gr.

1. Greiðsla, innt af hendi með vissu millibili, sem þessi grein tekur til, að viðbættum fjölskyldubótum, sem kann að vera um að ræða í hverju tilfelli, skal vera það há, að hinn venjulegi bótaþegi, sem tiltekinn er í fylgiskjali með þessum kafla, fái í því bótatilfelli, sem um er að ræða, a. m. k. þann hundraðshluta af samanlögðu kaupi venjulegs fullorðins verkamanns, sem þar er tilgreint, og fjölskyldubóta, sem greiða ber tryggðum manni, sem hefur sömu framfærsluskyldu og hinn venjulegi bótaþegi.

2. Kaup venjulegs fullorðins verkamanns, bæturnar og fjölskyldubætur, ef um þær er að ræða, skal miða við sama tíma.

3. Þar sem um er að ræða aðra bótaþega, skulu bæturnar vera í hæfilegu hlutfalli við bætur venjulegs bótaþega.

4. Í skilningi þessarar greinar skal venjulegur fullorðinn verkamaður vera:

employee may be determined for each region in accordance with paragraphs 6 and 7 of this Article.

9. The wage of the skilled manual male employee shall be determined on the basis of the rates of wages for normal hours of work fixed by collective agreements, by or in pursuance of national laws or regulations, where applicable, or by custom, including cost-of-living allowances if any; where such rates differ by region but paragraph 8 of this Article is not applied, the median rate shall be taken.

10. The rates of current periodical payments in respect of old age, employment injury (except in case of incapacity for work), invalidity and death of breadwinner, shall be reviewed following substantial changes in the general level of earnings where these result from substantial changes in the cost of living.

Article 66

1. In the case of a periodical payment to which this Article applies, the rate of the benefit, increased by the amount of any family allowances payable during the contingency, shall be such as to attain, in respect of the contingency in question, for the standard beneficiary indicated in the Schedule appended to this Part, at least the percentage indicated therein of the total of the wage of an ordinary adult male labourer and of the amount of any family allowances payable to a person protected with the same family responsibilities as the standard beneficiary.

2. The wage of the ordinary adult male labourer, the benefit and any family allowances shall be calculated on the same time basis.

3. For the other beneficiaries, the benefit shall bear a reasonable relation to the benefit for the standard beneficiary.

4. For the purpose of this Article, the ordinary adult male labourer shall be—

a) maður, sem talinn er sérkennandi fyrir ófaglærða verkamenn í vélsmíði, annarri en smíði rafmagnsvéla; eða
b) maður, sem talinn er sérkennandi fyrir ófaglærða verkamenn, og sé þá miðað við ákvæði næsta töluliðs hér á eftir.

5. Sá maður, sem talinn er sérkennandi fyrir ófaglærða stétt, í skilningi (b)-liðs næsta töluliðs hér á undan, skal vera maður, er starfi í hinum meiri háttar atvinnugreinum, er samanlagt veiti atvinnu mestum fjölda arðbærlega starfandi karlmanna, er tryggðir séu í því tilfelli, sem um er að ræða, eða fyrirvinnur hinna tryggðu, eftir því, sem á stendur í þeim flokki, sem fjölmennastur sé af slíkum mönnum eða fyrirvinnum. Í þessu augnamiði skal nota hinar viðurkendu alþjóðareglur um flokkun allra atvinnugreina, sem Fjárhags- og félagsmálaráð Sameinuðu þjóðanna samþykkti á sjöunda þingi sínu 27. ágúst 1948 og prentuð er sem viðauki við samþykkt þessa, eða þá sömu flokkun eins og hún kann að vera breytt á hverjum tíma.

6. Þar sem bæturnar eru mismunandi eftir landshlutum, má í samræmi við töluliði 4 og 5 í þessari grein ákvarða, hver teljist venjulegur fullorðinn verkamaður í hverjum landshluta fyrir sig.

7. Kaup venjulegs fullorðins verkamanns skal ákvarðað með tilliti til launastigans fyrir venjulegan vinntíma, eins og hann hefur verið ákveðinn með heildarsamningum, með eða samkvæmt lögum landsins eða reglugerðum, þar sem það á við, eða með venju, og sé talin þar með dýrtíðaruppbót, ef nokkur er. Þar sem slíkar taxtar eru mismunandi eftir landshlutum, en ekki er farið eftir 6. tölulið þessarar greinar, skal miða við meðaltaxtann.

8. Upphæðir greiðslna, sem inntar eru af hendi með vissu millibili vegna elli, meiðsla við vinnu (að undanteknu vanhæfi til vinnu), örorku og dauða fyrirvinnu, skulu endurskoðaðar, þegar verulegar almennar kaupgjaldsbreyting-

a) a person deemed typical of unskilled labour in the manufacture of machinery other than electrical machinery; or
b) a person deemed typical of unskilled labour selected in accordance with the provisions of the following paragraph.

5. The person deemed typical of unskilled labour for the purpose of subparagraph (b) of the preceding paragraph shall be a person employed in the major group of economic activities with the largest number of economically active male persons protected in the contingency in question, or of the breadwinners of the persons protected, as the case may be, in the division comprising the largest number of such persons or breadwinners; for this purpose the international standard industrial classification of all economic activities, adopted by the Economic and Social Council of the United Nations at its Seventh Session on 27 August 1948, and reproduced in the Annex to this Convention, or such classification as at any time amended, shall be used.

6. Where the rate of benefit varies by region, the ordinary adult male labourer may be determined for each region in accordance with paragraphs 4 and 5 of this Article.

7. The wage of the ordinary adult male labourer shall be determined on the basis of the rates of wages for normal hours of work fixed by collective agreements, by or in pursuance of national laws or regulations, where applicable, or by custom, including cost-of-living allowances if any; where such rates differ by region but paragraph 6 of this Article is not applied, the median rate shall be taken.

8. The rates of current periodical payments in respect of old age, employment injury (except in case of incapacity for work), invalidity and death of breadwinner, shall be reviewed following substantial changes in the general level

ar hafa orðið, ef þær stafa af verulegum breytingum á framfærslukostnaðinum.

67. gr.

Þegar um er að ræða greiðslur, sem inntar eru af hendi með vissu millibili og þessi grein tekur til:

a) skal upphæð bótanna ákveðin samkvæmt tilteknum stiga eða stiga, sem ákveðinn er af hlutaðeigandi stjórnvaldi í samræmi við tilteknar reglur;

b) má einungis lækka þessa upphæð eftir því, sem önnur fjárráð fjölskyldubótaþegans fara fram úr tilteknum verulegum upphæðum eða verulegum upphæðum ákveðnum af hlutaðeigandi stjórnvaldi í samræmi við gefnar reglur;

c) skal heildarupphæð bótanna að viðbættum öðrum tekjum, eftir að frá hafa verið dregnar þær verulegu upphæðir, sem um ræðir í staflið (b), vera fullnægjandi til þess að framfleyta fjölskyldu bótaþegans heilsusamlega og sómasamlega og skal ekki vera lægri en tilsvarandi bætur reiknaðar í samræmi við ákvæði 66. gr.;

d) ákvæðum stafliðs (c) skal talið fullnægt, ef heildarupphæð bóta þeirra, sem greiddar eru samkvæmt viðeigandi kafla, fara a. m. k. 30% fram úr heildarupphæð bóta, sem fást mundu, ef farið væri eftir ákvæðum 66. gr. og ákvæðum:

i) 15. greinar (b) að því er tekur til III. kafla;
ii) 27. greinar (b) að því er tekur til V. kafla;
iii) 55. greinar (b) að því er tekur til IX. kafla;
iv) 61. greinar (b) að því er tekur til X. kafla.

of earnings where these result from substantial changes in the cost of living.

Article 67

In the case of a periodical payment to which this Article applies—

a) the rate of the benefit shall be determined according to a prescribed scale or a scale fixed by the competent public authority in conformity with prescribed rules;

b) such rate may be reduced only to the extent by which the other means of the family of the beneficiary exceed prescribed substantial amounts or substantial amounts fixed by the competent public authority in conformity with prescribed rules;

c) the total of the benefit and any other means, after deduction of the substantial amounts referred to in subparagraph (b), shall be sufficient to maintain the family of the beneficiary in health and decency, and shall be not less than the correspondeing benefit calculated in accordance with the requirements of Article 66;

d) the provisions of subparagraph (c) shall be deemed to be satisfied if the total amount of benefits paid under the Part concerned exceeds by at least 30 per cent. the total amount of benefits which would be obtained by applying the provisions of Article 66 and the provisions of:

i) Article 15 (b) for Part III;
ii) Article 27 (b) for Part V;
iii) Article 55 (b) for Part IX;
iv) Article 61 (b) for Part X.

Fylgiskjal með XI. kafla.

Greiðslur inntar af hendi með vissu millibili til venjulegra styrkþega.

Kafli:	Tilfelli:	Venjulegir styrkþegar:	Hundraðshluti:
III.	Veikindi	Maður með konu og tvö börn	45
IV.	Atvinnuleysi	Maður með konu og tvö börn	45
V.	Elli	Maður með konu á ellilífeyrisaldri	40
VI.	Atvinnuslys:		
	Vanhæfi til vinnu	Maður með konu og tvö börn	50
	Örorka	Maður með konu og tvö börn	50
	Eftirlifendur	Ekkja með tvö börn	40
VIII.	Mæðrastyrkur	Kona	45
IX.	Örorka	Maður með konu og tvö börn	40
X.	Eftirlifendur	Ekkja með tvö börn	40

Schedule to Part XI

Periodical payments to standard beneficiaries.

Part	Contingency	Standard beneficiary	Percentage
III	Sickness	Man with wife and two children	45
IV	Unemployment	Man with wife and two children	45
V	Old age	Man with wife of pensionable age	40
VI	Employment injury:		
	Incapacity for work	Man with wife and two children	50
	Invalidity	Man with wife and two children	50
	Survivors	Widow with two children	40
VIII	Maternity	Woman	45
IX	Invalidity	Man with wife and two children	40
X	Survivors	Widow with two children	40

XII. KAFLI

Jafnrétti þeirra erlendra þegna, sem búsettir eru í landinu.

68. gr.

1. Erlendir menn, búsettir í landinu, skulu hafa sama rétt og þegnar ríkisins, þar búsettir, að því tilskildu, að sérstakar reglur má setja um erlenda þegna og þegna ríkisins, sem fæddir eru utan yfirráðasvæðis aðildarríkisins, að því er tekur til bóta eða hluta af bótum greiddum að öllu eða mestu úr almennum sjóðum, og að því er varðar breytingarráðstafanir.

2. Þar sem um er að ræða félagslegar tryggingar með iðgjaldaskyldu, sem taka til starfsfólks, skulu hinir tryggðu, sem eru þegnar annars aðildarríkis, er tekið

PART XII

Equality of Treatment of Non-National Residents

Article 68

1. Non-national residents shall have the same rights as national residents: Provided that special rules concerning non-nationals and nationals born outside the territory of the Member may be prescribed in respect of benefits or portions of benefits which are payable wholly or mainly out of public funds and in respect of transitional schemes.

2. Under contributory social security schemes which protect employees, the persons protected who are nationals of another Member which has accepted the

hefur á sig skyldur, er greinir í viðeigandi kafla samþykktarinnar, njóta samkvæmt þeim kafla sömu réttinda og þegnar hlutaðeigandi ríkis, að því tilskildu að framkvæmd þessa töluliðs megi binda því skilyrði, að fyrir hendi sé gagnkvæmissamningur milli tveggja eða fleiri aðila.

obligations of the relevant Part of the Convention shall have, under that Part, the same rights as nationals of the Member concerned: Provided that the application of this paragraph may be made subject to the existence of a bilateral or multilateral agreement providing for reciprocity.

XIII. KAFLI
Almenn ákvæði.

69. gr.

Bætur þær, sem tryggður maður hefði annars átt kröfu til, samkvæmt einhverjum af II. til X. kafla þessarar samþykktar, má láta falla niður um sinn að svo miklu leyti, sem ákveðið kann að verða:

a) meðan hlutaðeigandi maður dvelur fjarvistum frá umráðasvæði aðildarríkisins;
b) meðan hlutaðeigandi maður er á opinberu framfæri eða á framfæri tryggingar eða tryggingastofnunar ríkisins, en þó skal þá sá hluti styrksupphæðarinnar, sem fram yfir er verðmæti slíkrar framfærslu, veittur þeim, sem styrkþega ber að framfæra;
c) meðan hlutaðeigandi maður fær aðrar bætur frá félagslegum tryggingum í reiðufé, að undanskildum fjölskyldubótum, og meðan svo er ástatt, að hann fær bætur fyrir tilfelli sitt frá þriðja aðila, enda fari hinn niðurfelldi hluti styrksins ekki fram úr hinum styrknum eða bótunum frá þríðja aðila;
d) ef hlutaðeigandi maður hefur krafizt styrksins undir fölsku yfirskini;
e) ef tilfellið hefur orsakazt af glæpsamlegu atferli hlutaðeigandi manns;
f) ef tilfellið stafar af vísvitandi óleyfilegu atferli hlutaðeigandi manns;
g) í viðeigandi tilfellum, þar sem hlutaðeigandi maður vanrækir að notfæra sér þá læknis- eða heilsuhjálp-

PART XIII
Common Provisions

Article 69.

A benefit to which a person protected would otherwise be entitled in compliance with any of Parts II to X of this Convention may be suspended to such extent as may be prescribed—

a) as long as the person concerned is absent from the territory of the Member;
b) as long as the person concerned is maintained at public expense, or at the expense of a social security institution or service, subject to any portion of the benefit in excess of the value of such maintenance being granted to the dependants of the beneficiary;
c) as long as the person concerned is in receipt of another social security cash benefit, other than a family benefit, and during any period in respect of which he is indemnified for the contingency by a third party, subject to the part of the benefit which is suspended not exceeding the other benefit or the indemnity by a third party;
d) where the person concerned has made a fraudulent claim;
e) where the contingency has been caused by a criminal offence committed by the person concerned;
f) where the contingency has been caused by the wilful misconduct of the person concerned;
g) in appropriate cases, where the person concerned neglects to make use of the medical or rehabilitation

arþjónustu, sem honum er gerður kostur á, eða lætur undir höfuð leggjast að fylgja fyrirskipuðum reglum um sönnun þess, að tilfellið hafi gerzt eða haldizt, eða um það, hvernig styrkþegar skuli hegða sér;

h) ef um atvinnuleysisstyrk er að ræða, þegar hlutaðeigandi maður hefur vanrækt að notfæra sér þá ráðningarþjónustu, sem honum er gerður kostur á;

i) ef um atvinnuleysisstyrk er að ræða, þegar hlutaðeigandi maður hefur misst atvinnu sína beinlínis fyrir það, að vinna féll niður sökum vinnudeilu, eða hann hefur farið úr vinnu sjálfkrafa án réttmæts tilefnis; og

j) ef um eftirlifendabætur er að ræða, meðan ekkjan býr með manni eins og hún væri eiginkona hans.

services placed at his disposal or fails to comply with rules prescribed for verifying the occurrence or continuance of the contingency or for the conduct of beneficiaries;

h) in the case of unemployment benefit, where the person concerned has failed to make use of the employment services placed at his disposal;

i) in the case of unemployment benefit, where the person concerned has lost his employment as a direct result of a stoppage of work due to a trade dispute, or has left it voluntarily without just cause; and

j) in the case of survivors' benefit, as long as the widow is living with a man as his wife.

70. gr.

1. Hver kröfuhafi skal hafa áfrýjunarrétt, ef honum er synjað um bætur eða hann telur þær of lágur eða of lélegar.

2. Þar sem framkvæmd samþykktar þessarar er með þeim hætti, að stjórnardeild ábyrgri gagnvart löggjafarþinginu er falið að stjórna læknishjálpinni, má í stað áfrýjunarréttar samkvæmt 1. tölulið þessarar greinar koma réttur til þess að fá kæru vegna synjunar um læknishjálp, eða þá umönnun, sem í té er látin, rannsakaða af viðeigandi stjórnvaldi.

3. Þar sem kröfur eru úrskurðaðar af sérstökum dómstóli, til þess settum að fjalla um félagsleg tryggingarmál, skal ekki þurfa neinn áfrýjunarrétt, enda eigi hinir tryggðu fulltrúa í dóminum.

Article 70

1. Every claimant shall have a right of appeal in case of refusal of the benefit or complaint as to its quality or quantity.

2. Where in the application of this Convention a Government department responsible to a legislature is entrusted with the administration of medical care, the right of appeal provided for in paragraph 1 of this Article may be replaced by a right to have a complaint concerning the refusal of medical care or the quality of the care received investigated by the appropriate authority.

3. Where a claim is settled by a special tribunal established to deal with social security questions and on which the persons protected are represented, no right of appeal shall be required.

71. gr.

1. Kostnaður sá, er leiðir af styrkjum þeim, sem veittir eru samkvæmt samþykkt þessari, og sömuleiðis stjórnarkostnaðurinn, skal greiðast í heild með iðgjöldum eða sköttum eða hvoru tveggja, á þann hátt, að ekki baki efnalitlu fólki harðræði og að tekið sé tillit

Article 71

1. The cost of the benefits provided in compliance with this Convention and the cost of the administration of such benefits shall be borne collectively by way of insurance contributions or taxation or both in a manner which avoids hardship to persons of small means and

til efnahags aðildarríkisins og þeirra stétta, sem tryggðar eru.

2. Heildarupphæð þeirra tryggingaiðgjalda, sem launþegar greiða, skal ekki fara fram úr 50% þess heildarfjár, sem varið er til tryggingar launþegum ásamt konum þeirra og börnum. Til þess að ganga úr skugga um það, hvort þessa skilyrðis er gætt, má taka saman alla styrki, sem aðildarríkið hefur veitt samkvæmt samþykkt þessari, að undanskildum fjölskyldubótum og atvinnuslysabótum, ef þær eru veittar í sérstökum flokki.

3. Aðildarríki skal taka á sig allsherjarábyrgð á því, að fyrir hendi séu styrkir þeir, sem veittir eru samkvæmt samþykkt þessari, og skal það gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að svo sé. Þar sem það hentar, skal aðildarríkið sjá um að gerðar séu við og við nauðsynlegar tryggingarfræðilegar athuganir og útreikningar á fjármálalegu jafnvægi, og að minnsta kosti áður en nokkur breyting er gerð á styrkjum, iðgjaldastiganum, eða á sköttum, sem ganga eiga til að standa straum af þeim greiðslum, sem um er að ræða.

takes into account the economic situation of the Member and of the classes of persons protected.

2. The total of the insurance contributions borne by the employees protected shall not exceed 50 per cent. of the total of the financial resources allocated to the protection of employees and their wives and children. For the purpose of ascertaining whether this condition is fulfilled, all the benefits provided by the Member in compliance with this Convention, except family benefit and, if provided by a special branch, employment injury benefit, may be taken together.

3. The Member shall accept general responsibility for the due provision of the benefit provided in compliance with this Convention, and shall take all measures required for this purpose; it shall ensure, where appropriate, that the necessary actuarial studies and calculations concerning financial equilibrium are made periodically and, in any event, prior to any change in benefits, the rate of insurance contributions, or the taxes allocated to covering the contingencies in question.

72. gr.

1. Þar sem stjórn tryggingganna er ekki fengin í hendur stofnun undir umsjá stjórnvalda, eða stjórnardeild sem ábyrg sé gagnvart löggjafarþinginu, skulu fulltrúar hinna tryggðu taka þátt í stjórninni, eða vera í ráðgefandi sambandi við hana með settum skilyrðum. Líka má með lögum landsins og reglugerð ákveða þátttöku fulltrúa af hálfu vinnuveitenda og opinberra stjórnvalda.

2. Aðildarríkið skal taka á sig allsherjarábyrgð á góðri stjórn þeirra stofnana og þjónustugreina, er taka þátt í framkvæmd samþykktarinnar.

Article 72

1. Where the administration is not entrusted to an institution regulated by the public authorities or to a Government department responsible to a legislature, representatives of the persons protected shall participate in the management, or be associated therewith in a consultative capacity, under prescribed conditions; national laws or regulations may likewise decide as to the participation of representatives of employers and of the public authorities.

2. The Member shall accept general responsibility for the proper administration of the institutions and services concerned in the application of the Convention.

XIV. KAFLI
Ýmis ákvæði.

73. gr.
Undir samþykkt þessa skulu ekki falla:
a) Tilfelli, sem gerðust áður en tilsvarandi kafli samþykktarinnar gekk í gildi hjá hlutaðeigandi aðildarríki;

b) styrkir í tilfellum, sem gerðust eftir að tilsvarandi kafli samþykktarinnar gekk í gildi hjá hlutaðeigandi aðildarríki, að svo miklu leyti, sem rétturinn til slíkra styrkja á upptök sín á þeim tíma, sem á undan fór.

74. gr.
Á þessa samþykkt ber ekki að líta sem endurskoðun neinnar eldri samþykktar.

75. gr.
Ef nokkur sú samþykkt, er þingið síðar kann að gera varðandi nokkurt það efni, sem þessi samþykkt fjallar um, kveður svo á, skulu þau ákvæði þessarar samþykktar, er tiltekin kunna að verða í nefndri samþykkt, falla úr gildi hjá hverju því aðildarríki, er fullgilt hefur nefnda samþykkt, á þeim degi, er hún gengur í gildi hjá því aðildarríki.

76. gr.
1. Hvert það aðildarríki, sem fullgildir samþykkt þessa, skal taka upp í ársskýrslu sína um framkvæmd hennar, sam það gefur, samkvæmt 22. gr. stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar:
a) fullkomnar upplýsingar um lög þau og reglugerðir, sem gefa ákvæðum samþykktarinnar gildi; og

b) upplýsingar, er séu svo nákvæmlega sem unnt er í samræmi við tillögur stjórnar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar um sem mesta samkvæmni í frásögn, fyrir því að fylgt hafi verið

PART XIV
Miscellaneous Provisions

Article 73
This Convention shall not apply to—

a) contingencies which occurred before the coming into force of the relevant Part of the Convention for the Member concerned;
b) benefits in contingencies occurring after the coming into force of the relevant Part of the Convention for the Member concerned in so far as the rights to such benefits are derived from periods preceding that date.

Article 74
This Convention shall not be regarded as revising any existing Convention.

Article 75
If any Convention which may be adopted subsequently by the Conference concerning any subject or subjects dealt with in this Convention so provides, such provisions of this Convention as may be specified in the said Convention shall cease to apply to any Member having ratified the said Convention as from the date at which the said Convention comes into force for that Member.

Article 76
1. Each Member which ratifies this Convention shall include in the annual report upon the application of this Convention submitted under Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation—
a) full information concerning the laws and regulations by which effect is given to the provisions of the Convention; and
b) evidence, conforming in its presentation as closely as is practicable with any suggestions for greater uniformity of presentation made by the Governing Body of the Interna-

þeim skilyrðum um hlutfallstölu, sem greind eru í:

i) greinunum 9 (a), (b), (c) eða (d); 15 (a), (b) eða (d); 21 (a) eða (c); 27 (a), (b) eða (d); 33 (a) eða (b); 41 (a), (b) eða (d); 48 (a), (b) eða (c); 55 (a), (b) eða (d); 61 (a), (b) eða (d); að því er varðar tölu hinna tryggðu;
ii) greinunum 44, 65, 66 eða 67, að því er varðar bótastigann;
iii) staflið (a) tölulið 2 í 18 gr., að því er varðar lengd sjúkrabótatímans;
iv) tölulið 2 í 24. gr., að því er varðar lengd styrktíma vegna atvinnuleysis; og
v) tölulið 2 í 71. gr., að því er varðar hlutföll fjárframlaga með iðgjöldum af hálfu tryggðra kaupþega til tryggingasjóðsins.

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgildir samþykkt þessa, skal með hæfilegu millibili, eftir því sem stjórnin æskir, senda aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skýrslu um lög sín og framkvæmdir, að því er varðar hvern sem vera kann af II. til X. kafla samþykktarinnar og ekki er tiltekinn í fullgildingu þess eða í tilkynningu, er það kann síðar að hafa sent samkvæmt 4. gr.

77. gr.

1. Samþykkt þessi skal ekki taka til sjómanna eða fiskimanna á sjó. Ákvæði um tryggingu sjómanna og fiskimanna á sjó hefur Alþjóðavinnumálaþingið sett í samþykktinni um félagslegt öryggi sjómanna frá 1946 og samþykktinni um eftirlaun sjómanna frá 1946.

2. Aðildarríki má undanskilja sjómenn og fiskimenn á sjó frá tölu kaupþega, tölu arðbærlega starfandi fólks, eða tölu landsmanna, þegar reiknaður er út hundraðshluti kaupþega eða landsmanna tryggðra samkvæmt einhverjum

tional Labour Office, of compliance with the statistical conditions specified in—

i) Articles 9 (a), (b), (c) or (d); 15 (a), (b) or (d); 21 (a) or (c); 27 (a), (b) or (d); 33 (a) or (b); 41 (a), (b) or (d); 48 (a), (b) or (c); 55 (a), (b) or (d); 61 (a), (b) or (d), as regards the number of persons protected;
ii) Articles 44, 65, 66 or 67, as regards the rates of benefit;
iii) subparagraph (a) of paragraph 2 of Article 18, as regards duration of sickness benefit;
iv) paragraph 2 of Article 24, as regards duration of unemployment benefit; and
v) paragraph 2 of Article 71, as regards the proportion of the financial resources constituted by the insurance contributions of employees protected.

2. Each Member which ratifies this Convention shall report to the Director-General of the International Labour Office at appropriate intervals, as requested by the Governing Body, on the position of its law and practice in regard to any of Parts II to X of the Convention not specified in its ratification or in a notification made subsequently in virtue of Article 4.

Article 77

1. This Convention does not apply to seamen or seafishermen; provision for the protection of seamen and seafishermen has been made by the International Labour Conference in the Social Security (Seafarers) Convention, 1946, and the Seafarers' Pensions Convention, 1946.

2. A Member may exclude seamen and seafishermen from the number of employees, of the economically active population or of residents, when calculating the percentage of employees or residents protected in compliance with

kaflanna II. til X., þeirra er fullgildingin tekur til.

any of Parts II to X covered by its ratification.

XV. KAFLI
Lokaákvæði.

78. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

PART XV
Final Provisions

Article 78

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

79. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem hafa látið framkvæmdastjórann skrá fullgildingar sínar.

2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjóranum.

3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir einstakt aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

Article 79

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

80. gr.

1. Yfirlýsingar þær, sem sendar eru framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar í samræmi við 2. málsgrein 35. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skulu greina:

a) landsvæði, þar sem hlutaðeigandi aðildarríki undirgengst, að ákvæðum samþykktarinnar eða einhvers hluta hennar skuli beitt án takmarkana;

b) landsvæði, þar sem það undirgengst að beita ákvæðum samþykktarinnar með takmörkunum ásamt upplýsingum um þær takmarkanir;

c) landsvæði, sem samþykktin tekur ekki til og ástæður til þess;

Article 80

1. Declaration communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraph 2 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate—

a) the territories in respect of which the Member concerned undertakes that the provisions of the Convention or of any Parts thereof shall be applied without modification.

b) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention or of any Parts thereof shall be applied subject to modifications, together with details of the said modifications;

c) the territories in respect of which the Convention is inapplicable and in such cases the grounds on which it is inapplicable;

d) landsvæði, sem það áskilur sér rétt til að taka ákvörðun um síðar að lokinni nánari athugun á aðstæðum.

2. Yfirlýsingar þær, sem nefndar eru í stafliðum (a) og (b) í 1. tölulið þessarar greinar, ber að skoða sem óskiptan hluta fullgildingarinnar og skulu hafa sama gildi og hún.

3. Sérhvert aðildarríki getur hvenær sem er ógilt að nokkru eða öllu leyti með síðari yfirlýsingu fyrirvara þá, sem það hefur gert í upprunalegri yfirlýsingu sinni í samræmi við stafliðina (b), (c) eða (d) í 1. tölulið þessarar greinar.

4. Í hvert skipti, sem segja má samþykkt þessari upp í samræmi við ákvæði 82. greinar, getur sérhvert aðildarríki sent framkvæmdastjóranum yfirlýsingu um hvers konar aðrar breytingar, er dragi úr ákvæðum fyrri yfirlýsinga þess, enda lýsi það því ástandi, sem þá ríkir á landsvæðum þeim, sem það kann að tiltaka.

81. gr.

1. Í yfirlýsingum þeim, sem sendar eru framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar samkvæmt 4. eða 5. málsgrein 35. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, skal fram tekið, hvort ákvæðum samþykktarinnar eða hluta hennar verði beitt til fullnustu eða með takmörkunum á landsvæði því, sem um er að ræða. Þegar yfirlýsing ber með sér, að samþykktinni eða tilteknum hluta hennar skuli beitt með takmörkunum, skulu þær greindar í einstökum atriðum.

2. Aðildarríki eða fjölþjóðleg stjórnvöld, sem hlut eiga að máli, geta hvenær sem er með síðari yfirlýsingu afsalað sér að nokkru eða öllu leyti áskildum réttindum til takmarkana, sem tiltekin voru í fyrri yfirlýsingu.

3. Jafnan þegar hægt er að segja samþykkt þessari upp í samræmi við ákvæði 82. greinar geta aðildarríki eða fjölþjóðleg stjórnvöld, sem hlut eiga að

d) the territories in respect of which it reserves its decision pending further consideration of the position.

2. The undertakings referred to in subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification.

3. Any Member may at any time by a subsequent declaration cancel in whole or in part any reservation made in its original declaration in virtue of subparagraphs (b), (c) or (d) of paragraph 1 of this Article.

4. Any Member may, at any time at which the Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 82, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories as it may specify.

Article 81

1. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraphs 4 or 5 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate whether the provisions of the Convention or of the Parts thereof accepted by the Declaration will be applied in the territory concerned without modification or subject to modifications; when the Declaration indicates that the provisions of the Convention or of certain Parts thereof will be applied subject to modifications, it shall give details of the said modifications.

2. The Member, Members or international authority concerned may at any time by a subsequent declaration renounce in whole or in part the right to have recourse to any modification indicated in any former declaration.

3. The Member, Members or international authority concerned may, at any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance

máli, sent framkvæmdastjóranum yfirlýsingu, sem dragi að einhverju öðru leyti úr ákvæðum fyrri yfirlýsingar, enda lýsi þau jafnframt, hvernig þá er ástatt um framkvæmd samþykktarinnar.

82. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni eða hverjum sem er af II. til X. kafla hennar upp að tíu árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi, fyrr en ár er liðið frá skráningardegi hennar.

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil og síðan getur það sagt þessari samþykkt eða hverjum sem er af II. til X. kafla hennar upp að liðnu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

83. gr.

1. Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skráningu allra fullgildinga, yfirlýsinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.

2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

84. gr.

Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara

with the provisions of Article 82, communicate to the director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of the application of the Convention.

Article 82

1. A Member which has ratified this Convention may, after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, denounce the Convention or any one or more of Parts II to X thereof by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which its is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce the Convention or any one of Parts II to X thereof at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 83

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 84

The Director-General of the International Labour Office shall communicate

Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar samkvæmt 102. grein Sáttmála Sameinuðu þjóðanna allar upplýsingar um fullgildingar, yfirlýsingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications, declarations and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

85. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

Article 85

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

86. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt allri eða hluta hennar, skal:

a) fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt **ipso jure** hafa í för með sér tafarlausa uppsögn á þessari samþykkt, hvað sem ákvæðum 82. gr. hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim degi er það gerðist;

b) aðildarríkjunum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi;

enda sé ekki öðruvísi ákveðið í hinni nýju samþykkt.

2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni, hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina nýju samþykkt.

Article 86

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 82 above, if and when the new revising Cnvention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

87. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Article 87

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Viðauki.

Skorðuð alþjóðleg flokkun allra atvinnugreina.

Skrá yfir flokka og helztu undirflokka.

Flokkur 0. Landbúnaður, Skógrækt, Dýraveiðar, Fiskveiðar.

01. Jarðyrkja og kvikfjárrækt.
02. Skógrækt og skógarhögg.
03. Dýraveiðar, gildrulagnir og veiðidýrarækt.
04. Fiskveiðar.

Flokkur 1. Námuvinna, ofan jarðar og neðan.

11. Kolanám.
12. Málmnám.
13. Óhreinsuð steinolía og jarðgas.
14. Grjótnám, leirnám og sandnám.
19. Önnur námuvinnsla en málmnám, sú er ekki er annars staðar flokkuð.

Flokkar 2—3. Verksmiðjuvinna.

20. Verksmiðjuvinna við matvæli, að drykkjarföngum undanskildum.
21. Framleiðsla drykkjarfanga.
22. Tóbaksgerð.
23. Vefnaður.
24. Skófatnaðargerð, tilbúningur fatnaðar og annars úr vefnaði.
25. Verksmiðjuvinna við tré og kork, að undanskilinni húsgagnagerð.
26. Smíði húsgagna og innanstokksmuna.
27. Pappírsgerð og vinna við muni úr pappír.
28. Prentiðn, útgáfustörf og skyldar greinar.
29. Leðurgerð og leðuriðnaður, að skófatnaði undanskildum.
30. Gúmiðnaður.
31. Framleiðsla kemiskra efna og vinna við þau.
32. Vinna við það, sem unnið er úr steinolíu og kolum.

Annex

International standard industrial classification of all economic activities

List of Divisions and Major Groups

Division 0. Agriculture, Forestry, Hunting and Fishing:

01. Agriculture and livestock production.
02. Forestry and logging.
03. Hunting, trapping and game propagation.
04. Fishing.

Division 1. Mining and Quarrying:

11. Coal mining.
12. Metal mining.
13. Crude petroleum and natural gas.
14. Stone quarrying, clay and sand pits.
19. Non-metallic mining and quarrying not elsewhere classified.

Divisions 2—3. Manufacturing:

20. Food manufacturing industries, except beverage industries.
21. Beverage industries.
22. Tobacco manufactures.
23. Manufacture of textiles.
24. Manufacture of footwear, other wearing apparel and made-up textile goods.
25. Manufacture of wood and cork, except manufacture of furniture.
26. Manufacture of furniture and fixtures.
27. Manufacture of paper and paper products.
28. Printing, publishing and allied industries.
29. Manufacture of leather and leather products, except footwear.
30. Manufacture of rubber products.
31. Manufacture of chemicals and chemical products.
32. Manufacture of products of petroleum and coal.

33. Framleiðsla hluta úr steinefnum öðrum en málmum, að undanskildum steinolíu og kolum.
34. Vinna við frum-málma.
35. Vinna við hluti úr málmum, aðra en vélar og farartæki.
36. Vinna við vélaframleiðslu, að undanskildum rafmagnsvélum.
37. Vinna við framleiðslu rafmagnsvéla og rafmagnstækja hvers konar.
38. Vinna við framleiðslu farartækja.
39. Ýmiss konar verksmiðjuiðnaður.

33. Manufacture of non-metallic mineral products, except products of petroleum and coal.
34. Basic metal industries.
35. Manufacture of metal products, except machinery and transport equipment.
36. Manufacture of machinery, except electrical machinery.
37. Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies.
38. Manufacture of transport equipment.
39. Miscellaneous manufacturing industries.

Flokkur 4. Byggingar.
40. Byggingar.

Division 4. Construction:
40. Construction.

Flokkur 5. Rafmagn, Gas, Vatn, Hreinlætisþjónusta.
51. Rafmagn, gas og gufu-afl.
52. Vatn og hreinlætisþjónusta.

Division 5. Electricity, Gas, Water and Sanitary Services:
51. Electricity, gas and steam.
52. Water and sanitary services.

Flokkur 6. Verzlun.
61. Heildsala og smásala.
62. Bankar og aðrar peningastofnanir.
63. Vátryggingar.
64. Fasteignasala.

Division 6. Commerce:
61. Wholesale and retail trade.
62. Banks and other financial institutions.
63. Insurance.
64. Real estate.

Flokkur 7. Flutningar, Geymsla, Samgöngur.
71. Flutningar.
72. Geymsla hvers konar.
73. Samgöngur.

Division 7. Transport, Storage and Communication:
71. Transport.
72. Storage and warehousing.
73. Communication.

Flokkur 8. Þjónusta.
81. Ríkisstjórnarþjónusta.
82. Sveitarstjórnar- og verzlunarþjónusta.
83. Hressingarþjónusta.
84. Einkaþjónusta.

Division 8. Services:
81. Government services.
82. Community and business services.
83. Recreation services.
84. Personal services.

Flokkur 9. Starfsemdir ekki nægilega skilgreindar.
90. Starfsemdir ekki nægilega skilgreindar.

Division 9. Activities not Adequately Described:
90. Activities not adequately described.

Samkvæmt heimild í ályktun Alþingis frá 30. maí 1958, hefir staðfestingarskrá Íslands að ofangreindri samþykkt Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, verið skrásett hjá stofnuninni 20. febrúar 1961.

Staðfestingin var að svo stöddu takmörkuð við V. kafla um ellilífeyri, VII. kafla um fjölskyldubætur og IX. kafla um örorkubætur.

Samningurinn gekk í gildi, að því er Ísland varðar hinn 20. febrúar 1962, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 75, dags. 17. maí 1961.

Nr. 95. *Stokkhólmi, 30. júní 1952.*

Samningur Evrópuríkja um skiptingu mjög hárra öldutíðna fyrir útvarp.

European Broadcasting Agreement (Ultra and Microwaves).

Ofangreindur samningur rennur út 1. september 1962, en við tekur nýr samningur, er tekur gildi þann dag og var hann undirritaður í Stokkhólmi hinn 23. júní 1961.

Samningur þessi er ekki birtur hér, en hægt er að fá að sjá hann í skrifstofu póst- og símamálstjóra.

Nr. 96. *Stokkhólmi, 14. júlí 1952.*

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs, og Svíþjóðar um skyldu til að veita aftur viðtöku ólöglega innfluttum útlendingum.

Overenskomst mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige om gensidig tilbagetagelse af ulovligt indrejste udlændinge.

Art. 1.

Denne overenskomst omfatter alle udlændinge med undtagelse af statsborgere i Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Art. 2.

Enhver af de kontraherende stater forpligter sig til at tillade, at en person, som omfattes af denne overenskomst, og som uden behørig tilladelse, hvor sådan kræves, eller iøvrigt ulovligt i ly af den gældende pasfrihed mellem de i aftalen deltagende stater indrejser direkte fra en af disse stater til en anden, skal modtages af den stat, hvorfra han udrejste.

Dette skal dog ikke gælde for en udlænding, som har opholdt sig i det land, der anmoder om tilbagetagelse, mindst eet år regnet fra hans ulovlige indrejse i landet og indtil henvendelse rettes til den i artikel 3 nævnte myndighed, eller som efter den ulovlige indrejse har fået opholds- eller arbejdstilladelse dér.

Art. 3.

Inden tilbagesendelse i henhold til denne overenskomst kan finde sted, skal skriftlig henvendelse om modtagelsen bilagt rapport i 2 eksemplarer rettes til ved-

kommende myndighed i det modtagende land. Denne myndighed skal snarest muligt og senest inden 10 dage efter henvendelsens modtagelse meddele, hvorvidt den pågældende kan modtages, eller hvilke undersøgelser der måtte være indledet. Opstår der tvivl om overenskomstens anvendelighed med hensyn til det enkelte tilfælde, henskydes spørgsmålet til forhandling ad diplomatisk vej.

De i foranstående stykke omtalte myndigheder er
for Danmark: rigspolitichefens fremmedafdeling,
for Finland: udlændingskontoret i ministeriet for indenrigs anliggender,
for Norge: centralpaskontoret,
for Sverige: statens udlændigskommission.

Art. 4.

Af hensyn til gennemførelsen af denne aftale forpligter de deltagende stater sig til på forespørgsel fra en af staterne at give oplysninger gennem de i art. 3 nævnte myndigheder om ind- og udrejse samt evt. ophold for så vidt angår personer, som har eller som mistænkes for at have misbrugt pasfriheden.

Art. 5.

Denne overenskomst skal anses at være trådt i kraft den 12. juli 1952 og omfatter de i art. 1 omhandlede personer, som derefter indrejser til en af staterne.

Art. 6.

Enhver af de kontraherende stater har ret til i forhold til enhver af de øvrige stater at opsige overenskomsten med 6 måneders varsel.

Ísland gerðist aðili að samningi þessum með erindaskiptum og gekk hann í gildi að því er Ísland varðar hinn 1. desember 1955.
Skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 76, dags. 9. desember 1955.

Nr. 97. *París, 28. ágúst 1952.*

Bókun varðandi aðstöðu alþjóðlegra hernaðarbækistöðva, sem stofnað hefir verið til samkvæmt Norður-Atlantshafssamningnum.

Protocol on the Status of International Military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty.

Article 1

In the present Protocol the expression

a) "the Agreement" means the Agreement signed in London on 19th June, 1951, by the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces [1]);
b) "Supreme Headquarters" means Supreme Headquarters Allied Powers in Europe, Headquarters of the Supreme Allied Commander Atlantic and any equivalent international military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty;
c) "Allied Headquarters" means any Supreme Headquarters and any international military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty which is immediately subordinate to a Supreme Headquarters;

1) Ísland er ekki aðili að þeim samningi.

d) "North Atlantic Council" means the Council established by Article 9 of the North Atlantic Treaty or any of its subsidiary bodies authorised to act on its behalf.

Article 2

Subject to the following provisions of this Protocol, the Agreement shall apply to Allied Headquarters in the territory of a Party to the present Protocol in the North Atlantic Treaty area, and to the military and civilian personnel of such Headquarters and their dependents included in the definitions in sub-paragraphs (a), (b) and (c) of paragraph 1 of Article 3 of this Protocol, when such personnel are present in any such territory in connection with their official duties or, in the case of dependents, the official duties of their spouse or parent.

Article 3

1. For the purpose of applying the Agreement to an Allied Headquarters the expressions "force", "civilian component" and "dependent", wherever they occur in the Agreement, shall have the meanings set out below:

a) "force" means the personnel attached to the Allied Headquarters who belong to the land, sea or air armed services of any Party to the North Atlantic Treaty;

b) "civilian component" means civilian personnel who are not stateless persons, nor nationals of any State which is not a Party to the Treaty, nor nationals of, nor ordinarily resident in the receiving State, and who are (i) attached to the Allied Headquarters and in the employ of an armed service of a Party to the North Atlantic Treaty or (ii) in such categories of civilian personnel in the employ of the Allied Headquarters as the North Atlantic Council shall decide;

c) "dependent" means the spouse of a member of a force or civilian component, as defined in sub-paragraphs (a) and (b) of this paragraph, or a child of such member depending on him or her for support.

2. An Allied Headquarters shall be considered to be a force for the purposes of Article II, paragraphs 2 of Article V, paragraph 10 of Article VII, paragraphs 2, 3, 4, 7 and 8 of Article IX, and Article XIII, of the Agreement.

Article 4

The rights and obligations which the Agreement gives to or imposes upon the sending State or its authorities in respect of its forces or their civilian components or dependents shall, in respect of an Allied Headquarters and its personnel and their dependents to whom the Agreement applies in accordance with Article 2 of the present Protocol, be vested in or attach to the appropriate Supreme Headquarters and the authorities responsible under it, except that

a) the right which is given by Article VII of the Agreement to the military authorities of the sending State to exercise criminal and disciplinary jurisdiction shall be vested in the military authorities of the State, if any, to whose military law the person concerned is subject;

b) the obligations imposed upon the sending State or its authorities by Article II, paragraph 4 of Article III, paragraphs 5 (a) and 6 (a) of Article VII, paragraphs 9 and 10 of Article VIII, and Article XIII, of the Agreement, shall attach both to the Allied Headquarters and to any State whose armed service, or any member or employee of whose armed service, or the dependent of such member or employee, is concerned;

c) for the purposes of paragraphs 2 (a) and 5 of Article III, and Article XIV, of the Agreement, the sending State shall be, in the case of members of a force and their dependents, the State to whose armed service the member belongs, or, in

the case of members of a civilian component and their dependents, the State, if any, by whose armed service the member is employed;

d) the obligations imposed on the sending State by virtue of paragraphs 6 and 7 of Article VIII of the Agreement shall attach to the State to whose armed service the person belongs whose act or omission has given rise to the claim or in the case of a member of a civilian component, to the State by whose armed service he is employed or, if there is no such State, to the Allied Headquarters of which the person concerned is a member.

Both the State, if any, to which obligations attach under this paragraph and the Allied Headquarters concerned shall have the rights of the sending State in connection with the appointment of an arbitrator under paragraph 8 of Article VIII.

Article 5

Every member of an Allied Headquarters shall have a personal identity card issued by the Headquarters showing names, date and place of birth, nationality, rank or grade, number (if any), photograph and period of validity. This card must be presented on demand.

Article 6

1. The obligations to waive claims imposed on the Contracting Parties by Article VIII of the Agreement shall attach both to the Allied Headquarters and to any Party to this Protocol concerned.

2. For the purposes of paragraphs 1 and 2 of Article VIII of the Agreement,

a) property owned by an Allied Headquarters or by a Party to this Protocol and used by an Allied Headquarters shall be deemed to be property owned by a Contracting Party and used by its armed services;

b) damage caused by a member of a force or civilian component as defined in paragraph 1 of Article 3 of this Protocol or by any other employee of an Allied Headquarters shall be deemed to be damage caused by a member or employee of the armed services of a Contracting Party;

c) the definition of the expression "owned by a Contracting Party" in paragraph 3 of Article VIII shall apply in respect of an Allied Headquarters.

3. The claims to which paragraph 5 of Article VIII of the Agreement applies shall include claims (other than contractual claims and claims to which paragraphs 6 or 7 of that Article apply) arising out of acts or omissions of any employees of an Allied Headquarters, or out of any other act, omission or occurence for which an Allied Headquarters is legally responsible, and causing damage in the territory of a receiving State to third parties, other than any of the Parties to this Protocol.

Article 7

1. The exemption from taxation accorded under Article X of the Agreement to members of a force or civilian component in respect of their salaries and emoluments shall apply, as regards personnel of an Allied Headquarters within the definitions in paragraph 1 (a) and (b) (i) of Article 3 of this Protocol, to salaries and emoluments paid to them as such personnel by the armed service to which they belong or by which they are employed, except that this paragraph shall not exempt any such member or employee from taxation imposed by a State of which he is a national.

2. Employees of an Allied Headquarters of categories agreed by the North Atlantic Council, shall be exempted from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the Allied Headquarters in their capacity as such employees. Any Party to the present Protocol may, however, conclude an arrangement with the Allied

Headquarters whereby such Party will employ and assign to the Allied Headquarters all of its nationals (except, if such Party so desires, any not ordinarily resident within its territory) who are to serve on the staff of the Allied Headquarters and pay the salaries and emoluments of such persons from its own funds, at a scale fixed by it. The salaries and emoluments so paid may be taxed by the Party concerned but shall be exempted from taxation by any other Party. If such an arrangement is entered into by any Party to the present Protocol and is subsequently modified or terminated, Parties to the present Protocol shall no longer be bound under the first sentence of this paragraph to exempt from taxation the salaries and emoluments paid to their nationals.

Article 8

1. For the purpose of facilitating the establishment, construction, maintenance and operation of Allied Headquarters, these Headquarters shall be relieved, so far as practicable, from duties and taxes, affecting expenditures by them in the interest of common defense and for their official and exclusive benefit, and each Party to the present Protocol shall enter into negotiations with any Allied Headquarters operating in its territory for the purpose of concluding an agreement to give effect to this provision.

2. An Allied Headquarters shall have the rights granted to a force under Article XI of the Agreement subject to the same conditions.

3. The provisions in paragraphs 5 and 6 of Article XI of the Agreement shall not apply to nationals of the receiving States, unless such nationals belong to the armed services of a Party to this Protocol other than the receiving State.

4. The expression "duties and taxes" in this Article does not include charges for services rendered.

Article 9

Except in so far as the North Atlantic Council may decide otherwise,

a) any assets acquired from the international funds of an Allied Headquarters under its capital budget and no longer required by the Headquarters shall be disposed of under arrangements approved by the North Atlantic Council and the proceeds shall be distributed among or credited to the Parties to the North Atlantic Treaty in the proportions in which they have contributed to the capital costs of the Headquarters. The receiving State shall have the prior right to acquire any immovable property so disposed of in its territory, provided that it offers terms no less favourable than those offered by any third party;

b) any land, buildings or fixed installations provided for the use of an Allied Headquarters by the receiving State without charge to the Headquarters (other than a nominal charge) and no longer required by the Headquarters shall be handed back to the receiving State, and any increase or loss in the value of the property provided by the receiving State resulting from its use by the Headquarters shall be determined by the North Atlantic Council (taking into consideration any applicable law of the receiving State) and distributed among or credited or debited to the Parties to the North Atlantic Treaty in the proportions in which they have contributed to the capital costs of the Headquarters.

Article 10

Each Supreme Headquarters shall possess juridical personality; it shall have the capacity to conclude contracts and to acquire and dispose of property. The receiving State may, however, make the exercise of such capacity subject to special arrangements between it and the Supreme Headquarters or any subordinate Allied Headquarters acting on behalf of the Supreme Headquarters.

Article 11

1. Subject to the provisions of Article VIII of the Agreement, a Supreme Headquarters may engage in legal proceedings as claimant or defendant. However, the receiving State and the Supreme Headquarters or any subordinate Allied Headquarters authorised by it may agree that the receiving State shall act on behalf of the Supreme Headquarters in any legal proceedings to which that Headquarters is a party before the courts of the receiving State.

2. No measure of execution or measure directed to the seizure or attachment of its property or funds shall be taken against any Allied Headquarters, except for the purposes of paragraph 6 (a) of Article VII and Article XIII of the Agreement.

Article 12

1. To enable it to operate its international budget, an Allied Headquarters may hold currency of any kind and operate accounts in any currency.

2. The Parties to the present Protocol shall, at the request of an Allied Headquarters, facilitate transfers of the funds of such Headquarters from one country to another and the conversion of any currency held by an Allied Headquarters into any other currency, when necessary to meet the requirements of any Allied Headquarters.

Article 13

The archives and other official documents of an Allied Headquarters kept in premises used by those Headquarters or in the possession of any properly authorised member of the Headquarters shall be inviolable, unless the Headquarters has waived this immunity. The Headquarters shall, at the request of the receiving State and in the presence of a representative of that State, verify the nature of any documents to confirm that they are entitled to immunity under this Article.

Article 14

1. The whole or any part of the present Protocol or of the Agreement may be applied, by decision of the North Atlantic Council, to any international military Headquarters or organisation (not included in the definitions in paragraphs (b) and (c) of Article 1 of this Protocol) which is established pursuant to the North Atlantic Treaty.

2. When the European Defence Community comes into being, the present Protocol may be applied to the personnel of the European Defence Forces attached to an Allied Headquarters and their dependents at such time and in such manner as may be determined by the North Atlantic Council.

Article 15

All differences between the Parties to the present Protocol or between any such Parties and any Allied Headquarters relating to the interpretation or application of the Protocol shall be settled by negotiation between the parties in dispute without recourse to any outside jurisdiction. Except where express provision is made to the contrary in the present Protcol or in the Agreement, differences which cannot be settled by direct negotiation shall be referred to the North Atlantic Council.

Article 16

1. Articles XV and XVII to XX of the Agreement shall apply as regards the present Protocol as if they were an integral part thereof, but so that the Protocol may be reviewed, suspended, ratified, acceded to, denounced or extended in accordance with those provisions independently from the Agreement.

2. The present Protocol may be supplemented by bilateral agreement between the receiving State and a Supreme Headquarters, and the authorities of a receiving State and a Supreme Headquarters may agree to give effect, by administrative means in advance of ratification, to any provisions of this Protocol or of the Agreement as applied by it.

Hinn 11. maí 1953 var utanríkisráðuneyti Bandaríkjanna afhent staðfestingarskrá að ofangreindri bókun, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 46, dags. 30. júní 1953.
Bókunin gekk í gildi 10. apríl 1954.

Nr. 98. *Genf, 6. september 1952.*

Samningur um höfundarétt.

Universal Copyright Convention.

Article I

Each Contracting State undertakes to provide for the adequate and effective protection of the rights of authors and other copyright proprietors in literary, scientific and artistic works, including writings, musical, dramatic and cinematographic works, and paintings, engravings and sculpture.

Article II

1. Published works of nationals of any Contracting State and works first published in that State shall enjoy in each other Contracting State the same protection as that other State accords to works of its nationals first published in its own territory.
2. Unpublished works of nationals of each Contracting State shall enjoy in each other Contracting State the same protection as that other State accords to unpublished works of its own nationals.
3. For the purpose of this Convention any Contracting State may, by domestic legislation, assimilate to its own nationals any person domiciled in that State.

Article III

1. Any Contracting State which, under its domestic law, requires as a condition of copyright, compliance with formalities such as deposit, registration, notice, notarial certificates, payment of fees or manufacture or publication in that Contracting State, shall regard these requirements as satisfied with respect to all works protected in accordance with this Convention and first published outside its territory and the author of which is not one of its nationals, if from the time of the first publication all the copies of the work published with the authority of the author or other copyright proprietor bear the symbol © accompanied by the name of the copyright proprietor and the year of first publication placed in such manner and location as to give reasonable notice of claim of copyright.
2. The provisions of paragraph 1 of this article shall not preclude any Contracting State from requiring formalities or other conditions for the acquisition and enjoyment of copyright in respect of works first published in its territory or works of its nationals wherever published.
3. The provisions of paragraph 1 of this article shall not preclude any Contracting State from providing that a person seeking judicial relief must, in bringing

the action, comply with procedural requirements, such as that the complainant must appear through domestic counsel or that the complainant must deposit with the court or an administrative office, or both, a copy of the work involved in the litigation; provided that failure to comply with such requirements shall not affect the validity of the copyright, nor shall any such requirement be imposed upon a national of another Contracting State if such requirement is not imposed on nationals of the State in which protection is claimed.

4. In each Contracting State there shall be legal means of protecting without formalities the unpublished works of nationals of other Contracting States.

5. If a Contracting State grants protection for more than one term of copyright and the first term is for a period longer than one of the minimum periods prescribed in article IV, such State shall not be required to comply with the provisions of paragraph 1 of this article III in respect of the second or any subsequent term of copyright.

Article IV

1. The duration of protection of a work shall be governed, in accordance with the provisions of article II and this article, by the law of the Contracting State in which protection is claimed.

2. The term of protection for works protected under this Convention shall not be less than the life of the author and 25 years after his death.

However, any Contracting State which, on the effective date of this Convention in that State, has limited this term for certain classes of works to a period computed from the first publication of the work, shall be entitled to maintain these exceptions and to extend them to other classes of works. For all these classes the term of protection shall not be less than 25 years from the date of first publication.

Any Contracting State which, upon the effective date of this Convention in that State, does not compute the term of protection upon the basis of the life of the author, shall be entitled to compute the term of protection from the date of the first publication of the work or from its registration prior to publication, as the case may be, provided the term of protection shall not be less than 25 years from the date of first publication or from its registration prior to publication, as the case may be.

If the legisation of a Contracting State grants two or more successive terms of protection, the duration of the first term shall not be less than one of the minimum periods specified above.

3. The provisions of paragraph 2 of this article shall not apply to photographic works or to works of applied art; provided, however, that the term of protection in those Contracting States which protect photographic works, or works of applied art in so far as they are protected as artistic works, shall not be less than ten years for each of said classes of works.

4. No Contracting State shall be obliged to grant protection to a work for a period longer than that fixed for the class of works to which the work in question belongs, in the case of unpublished works by the law of the Contracting State of which the author is a national, and in the case of published works by the law of the Contracting State in which the work has been first published.

For the purposes of the application of the preceding provision, if the law of any Contracting State grants two or more successive terms of protection, the period of protection of that State shall be considered to be the aggregate of those terms. However, if a specified work is not protected by such State during the second or any subsequent term for any reason, the other Contracting States shall not be obliged to protect it during the second or any subsequent term.

5. For the purposes of the application of paragraph 4 of this article, the work

of a national of a Contracting State, first published in a non-Contracting State, shall be treated as though first published in the Contracting State of which the author is a national.

6. For the purposes of the application of paragraph 4 of this article, in case of simultaneous publication in two or more Contracting States, the work shall be treated as though first published in the State which affords the shortest term; any work published in two or more Contracting States within thirty days of its first publication shall be considered as having been published simultaneously in said Contracting States.

Article V

1. Copyright shall include the exclusive right of the author to make, publish, and authorize the making and publication of translations of works protected under this Convention.

2. However, any Contracting State may, by its domestic legislation, restrict the right of translation of writings, but only subject to the following provisions:

If, after the expiration of a period of seven years from the date of the first publication of a writing, a translation of such writing has not been published in the national language or languages, as the case may be, of the Contracting State, by the owner of the right of translation or with his authorization, any national of such Contracting State may obtain a non-exclusive licence from the competent authority thereof to translate the work and publish the work so translated in any of the national languages in which it has not been published, provided that such national, in accordance with the procedure of the State concerned, establishes either that he has requested, and been denied, authorization by the proprietor of the right to make and publish the translation, or that, after due diligence on his part, he was unable to find the owner of the right. A licence may also be granted on the same conditions if all previous editions of a translation in such language are out of print.

If the owner of the right of translation cannot be found, then the applicant for a licence shall send copies of his application to the publisher whose name appears on the work and, if the nationality of the owner of the right of translation is known, to the diplomatic or consular representative of the State of which such owner is a national, or to the organization which may have been designated by the government of that State. The licence shall not be granted before the expiration of a period of two months from the date of the despatch of the copies of the application.

Due provision shall be made by domestic legislation to assure to the owner of the right of translation a compensation which is just and conforms to international standards, to assure payment and transmittal of such compensation, and to assure a correct translation of the work.

The original title and the name of the author of the work shall be printed on all copies of the published translation. The licence shall be valid only for publication of the translation in the territory of the Contracting State where it has been applied for. Copies so published may be imported and sold in another Contracting State if one of the national languages of such other State is the same language as that into which the work has been so translated and if the domestic law in such other State makes provision for such licences and does not prohibit such importation and sale. Where the foregoing conditions do not exist the importation and sale of such copies in a Contracting State shall be governed by its domestic law and its agreements. The licence shall not be transferred by the licensee.

The licence shall not be granted when the author has withdrawn from circulation all copies of the work.

Article VI

"Publication," as used in this Convention, means the reproduction in tangible form and the general distribution to the public of copies of a work from which it can be read or otherwise visually perceived.

Article VII

This Convention shall not apply to works or rights in works which, at the effective date of the Convention in a Contracting State where protection is claimed, are permanently in the public domain in the said Contracting State.

Article VIII

1. This Convention, which shall bear the date of September 6, 1952, shall be deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation and shall remain open for signature by all States for a period of 120 days after that date. It shall be subject to ratification or acceptance by the signatory States.

2. Any State which has not signed this Convention may accede thereto.

3. Ratification, acceptance or accession shall be effected by the deposit of an instrument to that effect with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Article IX

1. This Convention shall come into force three months after the deposit of twelve instruments of ratification, acceptance or accession, among which there shall be those of four States which are not members of the International Union for the Protection of Literary and Artistic Works.

2. Subsequently, this Convention shall come into force in respect of each State three months after that State has deposited its instrument of ratification, acceptance or accession.

Article X

1. Each State party to this Convention undertakes to adopt, in accordance with its Constitution, such measures as are necessary to ensure the application of this Convention.

2. It is understood, however, that at the time an instrument of ratification, acceptance or accession is deposited on behalf of any State, such State must be in a position under its domestic law to give effect to the terms of this Convention.

Article XI

1. An Intergovernmental Committee is hereby established with the following duties:

a) to study the problems concerning the application and operation of this Convention;
b) to make preparation for periodic revision of this Convention;
c) to study any other problems concerning the international protection of copyright, in co-operation with the various interested international organizations, such as the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the International Union for the Protection of Literary and Artistic Works and the Organization of American States;
d) to inform the Contracting States as to its activities.

2. The Committee shall consist of the representatives of twelve Contracting States to be selected with due consideration to fair geographical representation and in conformity with the Resolution relating to this article annexed to this Convention.

The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the Director of the Bureau of the International Union for the Protection of Literary and Artistic Works and the Secretary-General of the Organization of American States, or their representatives, may attend meetings of the Committee in an advisory capacity.

Article XII

The Intergovernmental Committee shall convene a conference for revision of this Convention whenever it deems necessary, or at the request of at least ten Contracting States, or of a majority of the Contracting States if there are less than twenty Contracting States.

Article XIII

Any Contracting State may, at the time of deposit of its instrument of ratification, acceptance or accession, or at any time thereafter, declare by notification addressed to the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation that this Convention shall apply to all or any of the countries or territories for the international relations of which it is responsible and this Convention shall thereupon apply to the countries or territories named in such notification after the expiration of the term of three months provided for in article 9. In the absence of such notification this Convention shall not apply to any such country or territory.

Article XIV

1. Any Contracting State may denounce this Convention in its own name or on behalf of all or any of the countries or territories as to which a notification has been given under article XIII. The denunciation shall be made by notification addressed to the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

2. Such denunciation shall operate only in respect of the State or of the country or territory on whose behalf it was made and shall not take effect until twelve months after the date of receipt of the notification.

Article XV

A dispute between two or more Contracting States concerning the interpretation or application of this Convention, not settled by negotiation, shall, unless the States concerned agree on some other method of settlement, be brought before the International Court of Justice for determination by it.

Article XVI

1. This Convention shall be established in English, French and Spanish. The three texts shall be signed and shall be equally authoritative.

2. Official texts of this Convention shall be established in German, Italian and Portuguese.

Any Contracting State or group of Contracting States shall be entitled to have established by the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization other texts in the language of its choice by arrangement with the Director-General.

All such texts shall be annexed to the signed texts of this Convention.

Article XVII

1. This Convention shall not in any way affect the provisions of the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works or membership in the Union created by that Convention.

2. In application of the foregoing paragraph, a Declaration has been annexed to the present article. This Declaration is an integral part of this Convention for the States bound by the Berne Convention on January 1, 1951, or which have or may become bound to it at a later date. The signature of this Convention by such States shall also constitute signature of the said Declaration, and ratification, acceptance or accession by such States shall include the Declaration as well as the Convention.

Article XVIII

This Convention shall not abrogate multilateral or bilateral copyright conventions or arrangements that are or may be in effect exclusively between two or more American Republics. In the event of any difference either between the provisions of such existing conventions or arrangements and the provisions of this Convention, or between the provisions of this Convention and those of any new convention or arrangement which may be formulated between two or more American Republics after this Convention comes into force, the convention or arrangement most recently formulated shall prevail between the parties thereto. Rights in works acquired in any Contracting State under existing conventions or arrangements before the date this Convention comes into force in such State shall not be affected.

Article XIX

This Convention shall not abrogate multilateral or bilateral conventions or arrangements in effect between two or more Contracting States. In the event of any difference between the provisions of such existing conventions or arrangements and the provisions of this Convention, the provisions of this Convention shall prevail. Rights in works acquired in any Contracting State under existing conventions or arrangements before the date on which this Convention comes into force in such State shall not be affected. Nothing in this article shall affect the provisions of Articles XVII and XVIII of this Convention.

Article XX

Reservations to this Convention shall not be permitted.

Article XXI

The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall send duly certified copies of this Convention to the States interested, to the Swiss Federal Council and to the Secretary-General of the United Nations for registration by him.

He shall also inform all interested States of the ratifications, acceptances and accessions which have been deposited, the date on which this Convention comes into force, the notifications under Article XIII of this Convention, and denunciations under Article XIV.

APPENDIX DECLARATION

relating to Article XVII

The States which are members of the International Union for the Protection of Literary and Artistic Works, and which are signatories to the Universal Copyright Convention,

Desiring to reinforce their mutual relations on the basis of the said Union and to avoid any conflict which might result from the co-existence of the Convention of Berne and the Universal Convention,

Have, by common agreement, accepted the terms of the following declaration:

a) Works which, according to the Berne Convention, have as their country of origin a country which has withdrawn from the International Union created by the said Convention, after January 1, 1951, shall not be protected by the Universal Copyright Convention in the countries of the Berne Union;

b) The Universal Copyright Convention shall not be applicable to the relationships among countries of the Berne Union in so far as it relates to the protection of works having as their country of origin, within the meaning of the Berne Convention, a country of the International Union created by the said Convention.

RESOLUTION CONCERNING ARTICLE XI

The Intergovernmental Copyright Conference,

Having considered the problems relating to the Intergovernmental Committee provided for in Article XI of the Universal Copyright Convention,

resolves:

1. The first members of the Committee shall be representatives of the following twelve States, each of those States designating one representative and an alternate: Argentina, Brazil, France, Germany, India, Italy, Japan, Mexico, Spain, Switzerland, United Kingdom and United States of America.

2. The Committee shall be constituted as soon as the Convention comes into force in accordance with Article XI of this Convention;

3. The Committee shall elect its Chairman and one Vice-Chairman. It shall establish its rules of procedure having regard to the following principles:—

a) the normal duration of the term of office of the representatives shall be six years; with one-third retiring every two years;

b) before the expiration of the term of office of any members, the Committee shall decide which States shall cease to be represented on it and which States shall be called upon to designate representatives; the representatives of those States which have not ratified, accepted or acceded shall be the first to retire;

c) the different parts of the world shall be fairly represented;

and expresses the wish

that the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization provide its Secretariat.

PROTOCOL 1 ANNEXED TO THE UNIVERSAL COPYRIGHT CONVENTION CONCERNING THE APPLICATION OF THAT CONVENTION TO THE WORKS OF STATELESS PERSONS AND REFUGEES

The States parties hereto, being also parties to the Universal Copyright Convention (hereinafter referred to as the "Convention") have accepted the following provisions:—

1. Stateless persons and refugees who have their habitual residence in a State party to this Protocol shall, for the purposes of the Convention, be assimilated to the nationals of that State.

2.— a) This Protocol shall be signed and shall be subject to ratification or acceptance, or may be acceded to, as if the provisions of article VIII of the Convention applied hereto.

b) This Protocol shall enter into force in respect of each State on the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance or accession of the State concerned or on the date of entry into force of the Convention with respect to such State, whichever is the later.

PROTOCOL 2 ANNEXED TO THE UNIVERSAL COPYRIGHT CONVENTION, CONCERNING THE APPLICATION OF THAT CONVENTION TO THE WORKS OF CERTAIN INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

The States parties hereto, being also parties to the Universal Copyright Convention (hereinafter referred to as the "Convention").

Have accepted the following provisions:

1.— a) The protection provided for in article II (1) of the Convention shall apply to works published for the first time by the United Nations, by the Specialized Agencies in relationship therewith, or by the Organization of American States;

b) Similarly, article II (2) of the Convention shall apply to the said organization or agencies.

2.—a) This Protocol shall be signed and shall be subject to ratification or acceptance, or may be acceded to, as if the provisions of article VIII of the Convention applied hereto.

b) This Protocol shall enter into force for each State on the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance or accession of the State concerned or on the date of entry into force of the Convention with respect to such State, whichever is the later.

PROTOCOL 3 ANNEXED TO THE UNIVERSAL COPYRIGHT CONVENTION CONCERNING THE EFFECTIVE DATE OF INSTRUMENTS OF RATIFICATION OR ACCEPTANCE OF OR ACCESSION TO THAT CONVENTION

States parties hereto,

Recognizing that the application of the Universal Copyright Convention (hereinafter referred to as the "Convention") to States participating in all the international copyright systems already in force will contribute greatly to the value of the Convention;

Have agreed as follows:—

1. Any State party hereto may, on depositing its instrument of ratification or acceptance of or accession to the Convention, notify the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (hereinafter referred to as "Director-General") that that instrument shall not take effect for the purposes of Article IX of the Convention until any other State named in such notification shall have deposited its instrument.

2. The notification referred to in paragraph 1 above shall accompany the instrument to which it relates.

3. The Director-General shall inform all States signatory or which have then acceded to the Convention of any notifications received in accordance with this Protocol.

4. This Protocol shall bear the same date and shall remain open for signature for the same period as the Convention.

5. It shall be subject to ratification or acceptance by the signatory States. Any State which has not signed this Protocol may accede thereto.

6.— a) Ratification or acceptance or accession shall be effected by the deposit of an instrument to that effect with the Director-General.

b) This Protocol shall enter into force on the date of deposit of not less than four instruments of ratification or acceptance or accession. The Director-General shall inform all interested States of this date. Instruments deposited after such date shall take effect on the date of their deposit.

Hinn 18. september 1956 var forstjóra Menningar- og vísindastofnunar Sameinuðu þjóðanna (UNESCO) afhent aðildarskrá Íslands að ofangreindum alþjóðasamningi um höfundarétt.

Hann gengur í gildi hinn 18. desember 1956, að því er Ísland varðar, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 82, dags. 18. október 1956.

Nr. 99. *New York, 31. marz 1953.*

Samningur um pólitíska réttarstöðu kvenna.

Convention on the Political Rights of Women.

Article I

Women shall be entitled to vote in all elections on equal terms with men, without any discrimination.

Article II

Women shall be eligible for election to all publicly elected bodies, established by national law, on equal terms with men, without discrimination.

Article III

Women shal be entitled to hold public office and to exercise all public functions, established by national law, on equal terms with men, without any discrimination.

Article IV

1. This Convention shall be open for signature on behalf of any Member of the United Nations and also on behalf of any other State to which an invitation has been addressed by the General Assembly.

2. This Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article V

1. This Convention shall be open for accession to all States referred to in paragraph 1 of article IV.

2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article VI

1. This Convention shall come into force on the ninetieth day following the date of deposit of the sixth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the sixth instrument of ratification or accession the Convention shall enter into force on the ninetieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article VII

In the event that any State submits a reservation to any of the articles of this Convention at the time of signature, ratification or accession, the Secretary-General shall communicate the text of the reservation to all States which are or may become parties to this Convention. Any State which objects to the reservation may, within a period of ninety days from the date of the said communication (or upon the date of its becoming a party to the Convention), notify the Secretary-General that it does not accept it. In such case, the Convention shall not enter into force as between such State and the State making the reservation.

Article VIII

1. Any State may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. This Convention shall cease to be in force as from the date when the denunciation which reduces the number of parties to less than six becomes effective.

Article IX

Any dispute which may arise between any two or more Contracting States concerning the interpretation or application of this Convention which is not settled by negotiation, shall at the request of any one of the parties to the dispute be referred to the International Court of Justice for decision, unless they agree to another mode of settlement.

Article X

The Secretary-General of the United Nations shall notify all Members of the United Nations and the non-member States contemplated in paragraph 1 of article IV of this Convention of the following:

a) Signatures and instruments of ratifications received in accordance with article IV;
b) Instruments of accession received in accordance with article V;
c) The date upon which this Convention enters into force in accordance with article VI;
d) Communications and notifications received in accordance with article VII;
e) Notifications of denunciation received in accordance with paragraph 1 of article VII.
f) Abrogation in accordance with paragraph 2 of article VIII.

Article XI

1. This Convention, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts shall be equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit a certified copy to all Members of the United Nations and to the non-member States contemplated in paragraph 1 of article IV.

Fullgildingarskrá Íslands að samningi þessum var afhent forstjóra Sameinuðu þjóðanna hinn 30. júní 1954. Gengur hann því í gildi, að því er Ísland varðar hinn 28. september 1954, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 84, dags. 23. ágúst 1954.

Nr. 100. *Paris, 11. desember 1953.*

Samningur um jafngildi prófskírteina til aðgangs að háskólum.

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities.

Article 1

1. Each Contracting Party shall recognise for the purpose of admisssion to the universities situated in its territory, admission to which is subject to State control, the equivalence of those diplomas awarded in the territory of each other Contracting Party which constitute a requisite qualification for admission to similar institutions in the country in which these diplomas were awarded.

2. Admission to any university shall be subject to the availability of places.

3. Each Contracting Party reserves the right not to apply the provisions of paragraph 1 to its own nationals.

4. Where admission to universities situated in the territory of a Contracting Party is outside the control of the State, that Contracting Party shall transmit the text of this Convention to the universities concerned and use its best endeavours to obtain the acceptance by the latter of the principles stated in the preceding paragraphs.

Article 2

Each Contracting Party shall, within a year of the coming into force of this Convention, provide the Secretary-General of the Council of Europe with a written statement of the measures taken to implement the previous Article.

Article 3

The Secretary-General of the Council of Europe shall communicate to the other Contracting Parties the information received from each of them in accordance with Article 2 above and shall keep the Committee of Ministers informed of the progress made in the implementation of this Convention.

Article 4

For the purpose of this Convention:

a) the term "diploma" shall mean any diploma, certificate or other qualification, in whatever form it may be awarded or recorded, which entitles the holder or the person concerned to apply for admission to a university;

b) the term "universities" shall mean:
   i) universities;
   ii) institutions regarded as being similar in character to universities by the Contracting Party in whose territory they are situated.

Article 5

1. This Convention shall be open to the signature of the Members of the Council of Europe. It shall be ratified. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe.

2. The Convention shall come into force as soon as three instruments of ratification have been deposited.

3. As regards any signatory ratifying subsequently, the Convention shall come into force at the date of the deposit of its instrument of ratification.

4. The Secretary-General of the Council of Europe shall notify all the Members of the Council of Europe of the entry into force of the Convention, the names of the Contracting Parties which have ratified it, and the deposit of all instruments of ratification which may be effected subsequently.

Article 6

The Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State which is not a Member of the Council to accede to this Convention. Any State so invited may accede by depositing its instrument of accession with the Secretary-General of the Council, who shall notify all the Contracting Parties thereof. As regards any acceding State, this Convention shall come into force on the date of the deposit of its instrument of accession.

Staðfestingarskrá Íslands varðandi samning þennan var afhent í skrifstofu Evrópuráðsins hinn 5. ágúst 1954 og miðast gildistaka samningsins fyrir Ísland við þann dag, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 85, dags. 23. ágúst 1954.

Nr. 101. *Róm, 11. desember 1953.*

Stofnskrá Evrópunefndar til varnar gin- og klaufaveiki.

Constitution of the European Commission for the Control of Foot-and-Mouth Disease.

Article I

Membership.

The Members of the European Commission for the Control of Foot-and- Mouth Disease (hereinafter referred to as the "Commission") shall be such European Member Nations of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (hereinafter referred to as the "Organization") and/or of the International Office of Epizootics (hereinafter referred to as the "Office") as accept this Constitution in accordance with the provisions of Article XV. The Commission by a two-thirds majority of the votes cast providing such majority is greater than half of its membership may, with the approval of the Council of the Organization, in conformity with the provisions of Article XV (3), admit to membership any other European Nation which has submitted an application for membership and a declaration made in a formal instrument that it accepts the obligations of this Constitution as in force at the time of admission.

The Organization, the Office and the Organization for European Economic Cooperation shall have the right to be represented at all sessions of the Commission and its Committees, but their representatives shall not have the right to vote.

Article II

Obligations of Members Regarding National Policies and International Cooperation for the Control of Foot-and-Mouth Disease.

1. Members undertake to control foot-and-mouth disease with a view to its ultimate eradication by the institution of suitable quarantine and sanitary measures and by one or more of the following methods:

1) a slaughter policy
2) slaughter together with vaccination
3) maintenance of totally immune cattle population by vaccination
4) vaccination in zones surrounding outbreaks.

Methods adopted shall be rigorously carried out.

2. Members adopting policy 2 or 4 undertake to have available a supply of virus for vaccine production and a supply of vaccine sufficient to ensure adequate protection against the disease in case of an outbreak. Each Member shall collaborate with and assist other Members in all concerted measures for the control of foot-and-mouth disease, and in particular in the provision of vaccine and virus where necessary. The quantities of virus and vaccine to be stored for national and international use shall be determined by Members in the light of the findings of the Commission and the advice of the Office.

3. Members shall make such arrangements for the typing of virus from outbreaks of foot-and-mouth disease as may be required by the Commission and shall immediately notify the Commission and the Office of the results of such typing.

4. Members undertake to provide the Commission with any information which it may need to carry out its functions. In particular, Members shall immediately report to the Commission and to the Office any outbreak of foot-and-mouth disease and its extent and shall make such further detailed reports as the Commission may require.

Article III

Seat.

1. The seat of the Commission and its Secretariat shall be in Rome at the Headquarters of the Organization.

2. Sessions of the Commission shall be held at its seat, unless they are convened elsewhere in pursuance of a decision of the Commission at a previous session, or in exceptional circumstances, of a decision of the Executive Committee.

Article IV

General Functions.

The following shall be the general functions of the Commission:

1. To enter into arrangements, through the Director-General of the Organization, with the Office within the framework of any agreements between the Organization and the Office to ensure that:

1.1 All Members are provided with technical advice on any problem relating to the control of foot-and-mouth disease.

1.2 Comprehensive information on outbreaks of the disease and identification of virus is collected and disseminated as quickly as possible.

1.3 Special research work required on foot-and-mouth disease is carried out.

2. To collect information on national programs for the control of, and research on, foot-and-mouth disease.

3. To determine, in consultation with the Members concerned, the nature and extent of assistance needed by such Members for implementing their national programs.

4. To stimulate and plan joint action wherever required to overcome difficulties in the implementation of control programs and to this effect arrange means whereby adequate resources can be made available, for example, for the production and storage of vaccine, through agreements between Members.

5. To arrange for suitable facilities for the typing of virus.

6. To study the possibility of establishing international laboratory facilities to deal with the typing of virus and the production of vaccines.

7. To maintain a register of stocks of virus and vaccines available in various countries and to keep the position continuously under review.

8. To offer advice to other organizations on the allocation of any available funds for assisting in the control of foot-and-mouth disease in Europe.

9. To enter into arrangements, through the Director-General of the Organization, with other organizations, regional groups or with Nations not Members of the Commission, for participation in the work of the Commission or its Committees, or for mutual assistance on problems of controlling foot-and-mouth disease. These arrangements may include the establishment of, or participation in, joint committees.

10. To consider and approve the report of the Executive Committee on the activities of the Commission, the annual accounts and the budget and program for the ensuing year, for submission to the Council of the Organization through the Director-General.

Article V

Special Functions.

The following shall be the special functions of the Commission:

1. To assist in controlling outbreaks in emergency situations in any manner considered appropriate by the Commission and the Member or Members concerned. For this purpose the Commission or its Executive Committee in conformity with the provisions of Article XI (5) may use any uncommitted balances of the Administrative Budget referred to in Article XIII (7) as well as any supplementary contributions which may be provided for emergency action under Article XIII (4).

2. To take suitable action in the following fields:

2.1 Production and/or storage of virus and/or vaccines by or on behalf of the Commission, for distribution to any Member in case of need.

2.2 Promotion when necessary of the establishment by a Member or Members of *"cordons sanitaires"* to prevent the spread of disease.

3. To carry out such further special projects as may be suggested by Members or by the Executive Committee and approved by the Commission for achieving the purposes of the Commission as set forth in this Constitution.

4. Funds from the surplus of the Administrative Budget may be used for the purposes stated in paragraphs 2 and 3 of this Article when such action is approved by the Commission by a two-thirds majority of the votes cast, providing such majority is more than one half of the membership of the Commission.

Article VI

Organization.

1. Each Member shall be represented at Sessions of the Commission by a single delegate who may be accompanied by an alternate and by experts and advisers.

Alternates, experts and advisers may take part in the proceedings of the Commission but not vote, except in the case of an alternate who is duly authorized to substitute for the delegate.

2. Each Member shall have one vote. Decisions of the Commission shall be taken by a majority of the votes cast except as otherwise provided in this Constitution. A majority of the Members of the Commission shall constitute a quorum.

3. The Commission shall elect, at the beginning of each regular session, a Chairman and two Vice-Chairmen from amongst the delegates. These Officers shall hold office until the beginning of the next regular session, without prejudice to the right of re-election.

4. The Director-General of the Organization in consultation with the Chairman of the Commission shall convene a regular session of the Commission at least once a year. Special sessions may be convened by the Director-General, in consultation with the Chairman of the Commission, or if so requested by the Commission in regular sessions or by at least one-third of the Members during intervals between regular sessions.

Article VII
Committees.

1. The Commission may establish temporary, special or standing committees to study and report on matters pertaining to the purpose of the Commission.

2. These Committees shall be convened by the Director-General of the Organization in consultation with the Chairman of the Commission, at such times and places as are in accordance with the objectives for which they were established.

3. The Commission shall determine the membership of such committees.

4. Each committee shall elect its own Chairman.

Article VIII
Rules and Regulations.

Subject to the provisions of this Constitution, the Commission shall with the concurrence of the Director-General of the Organization, draw up its own Rules of Procedure and Financial Regulations in conformity with the Rules of Procedure and the Financial Regulations of the Organization.

Article IX
Observers.

1. The Government of any Nation which is not a member of the Commission may, with the concurrence of the Commission, be represented at any session of the Commission or its Committees by an observer without the right to vote.

2. Any other international organization having related interests may, with the concurrence of the Commission, be represented at any sessions of the Commission or its Committees by an observer without the right to vote.

Article X
The Executive Committee.

1. An Executive Committee shall be established and shall be composed of the Chairman and Vice-Chairmen of the Commission and three delegates of Members selected by the Commission at the beginning of its regular session. The Chairman of the Commission shall be the Chairman of the Executive Committee.

2. Members of the Executive Committee shall hold office until the beginning of the next regular session without prejudice to the right of re-election.

3. If a vacancy occurs in the Executive Committee before the expiration of the term of appointment, the Committee may request a Member of the Commission to appoint a representative to fill the vacancy for the remainder of the term.

4. The Executive Committee shall meet at least once between any two successive regular sessions of the Commission.

5. The Secretary of the Commission shall act as Secretary to the Executive Committee.

Article XI

Functions of the Executive Committee.

The Executive Committee shall:

1. Make proposals to the Commission concerning policy matters and the program of activities;

2. Implement the policies and programs approved by the Commission;

3. Submit to the Commission the draft program and Administrative Budget, and the annual accounts;

4. Prepare the annual report on the activities of the Commission for approval by the Commission and transmission to the Director-General of the Organization;

5. Undertake such other duties as the Commission may delegate to it, in particular with reference to emergency action under Article V (1).

Article XII

Administration.

1. The staff of the Secretariat of the Commission shall be appointed by the Director-General with the approval of the Executive Committee, and for administrative purposes shall be responsible to the Director-General. They shall be appointed under the same terms and conditions as the staff of the Organization.

2. The expenses of the Commission shall be paid out of its administrative budget except those relating to such staff and facilities which can be made available by the Organization. The expenses to be borne by the Organization shall be determined and paid within the limits of an annual budget prepared by the Director-General and approved by the Conference of the Organization in accordance with the Rules of Procedure and the Financial Regulations of the Organization.

3. Expenses incurred by delegates and their alternates, experts and advisers in attending meetings of the Commission and its committees shall be determined and paid by their respective governments.

Article XIII

Finance.

1. Each Member of the Commission undertakes to contribute annually its share of the administrative budget in accordance with a scale of contributions to be adopted by a two-thirds majority of the membership of the Commission. For the first five years after the Constitution has come into force, these contributions shall be in accordance with the scale indicated in Appendix I. The budget for the administrative activities of the Commission for the first five years shall be on the basis of US $50,000 annually, to which shall be added any contribution made by Members in conformity with paragraph 2 below.

2. Contributions to be paid by Members not listed in Appendix I shall be deter-

mined by the Commission. For this purpose the methods used for calculating the above-mentioned scale shall apply.

3. Annual contributions provided for under Paragraphs 1 and 2 above shall be payable before the end of the first month of the financial year to which they apply. The financial year shall be the same as that of the Organization.

4. Supplementary contributions may be accepted from a Member or Members or from Organizations or individuals for emergency action or for the purpose of implementing special schemes or campaigns of control which under Article V the Commission or Executive Committee may adopt or recommend.

5. All contributions from Members shall be payable in currencies to be determined by the Commission in agreement with each contributing Member.

6. All contributions received shall be placed in a Trust Fund administered by the Director-General of the Organization in conformity with the Financial Regulations of the Organization.

7. At the end of each financial year, any uncommitted balance of the Administrative Budget shall be placed in a special account to be available for the purposes outlined in Articles IV and V.

Article XIV

Amendments.

1. This Constitution may be amended by the Commission by a two-thirds majority of the votes cast, providing such a majority is more than one-half of the membership of the Commission. Amendments shall become effective only with the concurrence of the Council of the Organization, and as from the date of the decision of the Council, provided that any amendment involving new obligations for Members shall come into force in respect of each Member only on acceptance of it by that Member.

2. Proposals for the amendment of the Constitution may be made by any Member of the Commission in a communication addressed to both the Chairman of the Commission and the Director-General of the Organization. The Director-General shall immediately inform all Members of the Commission of all proposals for amendments.

3. No proposal for the amendment of the Constitution shall be included in the agenda of any session unless notice thereof has been received by the Director-General of the Organization at least 120 days before the opening of the session.

Article XV

Acceptance.

1. Acceptance of this Constitution shall not be subject to any reservation.

2. Acceptance shall be effected by the deposit of a notification of acceptance with the Director-General of the Organization and shall take effect as regards Members of the Organization or the Office, on receipt of such notification by the Director-General who shall forthwith inform each of the Members of the Commission.

3. Membership of Nations that are neither members of the Organization nor of the Office shall become effective on the date on which the Council approves the application for membership in conformity with the provisions of Article I.

Article XVI

Withdrawal.

1. Any Member may withdraw from the Commission at any time after the expiration of one year from the date on which its acceptance took effect or from the

date on which the Constitution entered into force, whichever is the later, by giving written notice of withdrawal to the Director-General of the Organization who shall forthwith inform all Members of the Commission. The withdrawal shall become effective one year from the date of receipt of the notification of withdrawal.

2. Non-payment of two consecutive annual contributions shall be regarded as implying withdrawal of the defaulting Member from the Commission.

3. Any Member of the Commission withdrawing from the Organization or the Office, when such withdrawal results in this Nation no longer being a Member of either of these two Agencies, shall be deemed to have withdrawn simultaneously from the Commission.

Article XVII

Settlement of Disputes.

1. If there is any dispute regarding the interpretation or application of this Constitution, the Member or Members concerned may request the Director-General of the Organization to appoint a committee to consider the question in dispute.

2. The Director-General shall thereupon, after consultation with the Members concerned, appoint a committee of experts which shall include representatives of those Members. This committee shall consider the question in dispute, taking into account all documents and other forms of evidence submitted by the Members concerned. This committee shall submit a report to the Director-General of the Organization who shall transmit it to the Members concerned and to the other Members of the Commission.

3. The Members of the Commission agree that the recommendations of such a committee, while not binding in character, will become the basis for renewed consideration by the Members concerned of the matter out of which the disagreement arose.

4. The Members concerned shall share equally the expenses of the experts.

Article XVIII

Termination.

1. This Constitution shall be terminated by a decision of the Commission taken by a three-fourths majority of the membership of the Commission. It shall automatically be terminated should membership as a result of withdrawals, comprise fewer than six Nations.

2. On termination of the Constitution all assets of the Commission shall be liquidated by the Director-General of the Organization and after settlement of all liabalities the balance shall be distributed proportionally amongst Members on the basis of the scale of contributions in force at the time. Nations whose contributions are in arrears for two consecutive years and hence deemed to have withdrawn in conformity with Article XVI (2) shall not be entitled to a share of the assets.

Article XIX

Entry into Force.

1. This Constitution shall enter into force upon receipt by the Director-General of the Organization of notifications of acceptance from six Member Nations of the Organization or of the Office, providing that their contributions represent in the aggregate not less than 30% of the Administrative Budget provided for in Article XIII (1).

2. The Director-General shall notify all Nations having deposited notifications of acceptance of the date on which this Constitution comes into force.

3. The text of this Constitution drawn up in the English, French and Spanish languages, which languages shall be equally authoritative, was approved by the Conference of the Organization on the eleventh day of December 1953.

4. Two copies of the text of this Constitution shall be authenticated by the Chairman of the Conference and the Director-General of the Organization, one copy of which shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations and the other in the archives of the Organization. Additional copies of this text shall be certified by the Director-General and furnished to all Members of the Commission with the indication of the date on which the Constitution has come into force.

Hinn 12. júní 1954 veitti framkvæmdastjóri Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna (F.A.O.) viðtöku aðildarskrá Íslands að ofangreindum samningi, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 97, dags. 31. desember 1955.

Hinn 12. júní 1954 var einnig afhent sjötta aðildarskráin, og gekk samningurinn í gildi þann dag, fyrir Ísland, sem aðra aðila.

Nr. 102. *Kaupmannahöfn, 22. maí 1954.*

Bókun um að leysa ríkisborgara Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs, og Svíþjóðar undan skyldu til að hafa í höndum vegabréf og dvalarleyfi við dvöl í öðru norrænu landi en heimalandinu.

Protokol vedrörende fritagelse for statsborgere i Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige for at være i besiddelse af pas og opholdstilladelse under ophold i andet nordisk land end hjemlandet.

Den danske, den finske, den norske og den svenske regering har hver for sig besluttet med virkning fra den 1. juli 1954 at fritage statsborgere i Danmark, Finland, Norge og Sverige fra pligten til at være forsynet med pas eller anden rejselegitimation ved rejse fra et af disse lande til et af de andre lande og ligeledes fra pligten til at være i besiddelse af opholdstilladelse under opholdet i andet nordisk land end hjemlandet.

Overenskomsten af 14. juli 1952 mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om gensidig tilbagetagelse af ulovligt indrejste udlændinge forbliver i kraft.

Om personer, der opholder sig i et andet nordisk land end hjemlandet, og som formodes at være statsborgere i et andet nordisk land, skal der direkte mellem politimyndighederne kunne udveksles oplysninger, der er nødvendige for at fastslå vedkommendes statsborgerskab og identitet.

Såfremt en af de pågældende staters regeringer skulle finde det nødvendigt at genindføre pligten til at være i besiddelse af pas og opholdstilladelse for statsborgere i et eller flere af disse lande, erklærer de pågældende staters regeringer herved, at dette ikke vil ske, uden at de øvrige staters regeringer så vidt muligt er blevet underrettet herom, og der er blevet gjort forsøg på at bilægge eventuelle uoverensstemmelser, og ligeledes at en rimelig opsigelsesfrist vil blive givet. Enhver af staternes

regeringer kan dog med øjeblikkelig virkning genindføre fornævnte forpligtelser for statsborgere i en eller flere af de øvrige stater i tilfælde af krig eller fare for krig, eller såfremt lignende ekstraordinære internationale eller nationale forhold gør det påkrævet, i hvilket tilfælde de andre regeringer øjeblikkelig skal underrettes om indholdet af en sådan beslutning.

Sålænge denne protokol har gyldighed, skal protokollen af 14. juli 1952 angående pasfrihed anses for at være ude af kraft.

Denne protokol omfatter ikke Færøerne og Grønland. Den skal endvidere ikke være til hinder for, at der udfærdiges specielle bestemmelser for områder, hvor særlige sikkerheds- eller forsvarshensyn gør sig gældende.

Ved noteveksling kan den islandske regering under forudsætning af gensidighed tilslutte sig de i nærværende protokol omhandlede lettelser for statsborgere i Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Með erindaskiptum milli Íslands og Danmerkur, dags. 11. og 20. október 1955, Íslands og Finnlands, dags. 3. og 9. nóvember 1955, Íslands og Noregs, dags. 14. nóvember 1955, og Íslands og Sviþjóðar, dags. 3. nóvember 1955, var gengið frá aðild Íslands að ofannefndu samkomulagi hinna Norðurlandanna frá 22. mai 1954. Miðaðist gildistaka aðildar Íslands við 1. desember 1955, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 76, dags. 9. desember 1955.

Nr. 103. *Paris, 19. desember 1954.*

Menningarsáttmáli Evrópuráðsins.

European Cultural Convention.

Article 1

Each Contracting Party shall take appropriate measures to safeguard and to encourage the development of its national contribution to the common cultural heritage of Europe.

Article 2

Each Contracting Party shall insofar as may be possible—

a) encourage the study by its own nationals of the languages, history and civilisation of the other Contracting Parties and grant facilities to those Parties to promote such studies in its territory; and

b) endeavour to promote the study of its language or languages, history and civilisation in the territory of the other Contracting Parties and grant facilities to the nationals of those Parties to pursue such studies in its territory.

Article 3

The Contracting Parties shall consult with one another within the framework of the Council of Europe with a view to concerted action in promoting cultural activities of European interest.

Article 4

Each Contracting Party shall, insofar as may be possible, facilitate the movement and exchange of persons as well as of objects of cultural value so that Articles 2 and 3 may be implemented.

Article 5

Each Contracting Party shall regard the objects of European cultural value placed under its control as integral parts of the common cultural heritage of Europe, shall take appropriate measures to safeguard them and shall ensure reasonable access thereto.

Article 6

1. Proposals for the application of the provisions of the present Convention and questions relating to the interpretation thereof shall be considered at meetings of the Committee of Cultural Experts of the Council of Europe.

2. Any State not a member of the Council of Europe which has acceded to the present Convention in accordance with the provisions of paragraph 4 of Article 9 may appoint a representative or representatives to participate in the meetings provided for in the preceding paragraph.

3. The conclusions reached at the meetings provided for in paragraph 1 of this Article shall be submitted in the form of recommendations to the Committee of Ministers of the Council of Europe, unless they are decisions which are within the competence of the Committee of Cultural Experts as relating to matters of an administrative nature which do not entail additional expenditure.

4. The Secretary-General of the Council of Europe shall communicate to the Members of the Council and to the Government of any State which has acceded to the present Convention any decisions relevant thereto which may be taken by the Committee of Ministers or by the Committee of Cultural Experts.

5. Each Contracting Party shall notify the Secretary-General of the Council of Europe in due course of any action which may be taken by it for the application of the provisions of the present Convention consequent on the decisions of the Committee of Ministers or of the Committee of Cultural Experts.

6. In the event of certain proposals for the application of the present Convention being found to interest only a limited number of the Contracting Parties, such proposals may be further considered in accordance with the provisions of Article 7, provided that their implementation entails no expenditure by the Council of Europe.

Article 7

If, in order to further the aims of the present Convention, two or more Contracting Parties desire to arrange meetings at the seat of the Council of Europe other than those specified in paragraph 1 of Article 6, the Secretary-General of the Council shall afford them such administrative assistance as they may require.

Article 8

Nothing in the present Convention shall be deemed to affect—

a) the provisions of any existing bilateral cultural convention to which any of the Contracting Parties may be signatory or to render less desirable the conclusion of any further such convention by any of the Contracting Parties, or

b) the obligation of any person to comply with the laws and regulations in force in the territory of any Contracting Party concerning the entry, residence and departure of foreigners.

Article 9

1. The present Convention shall be open to the signature of the Members of the Council of Europe. It shall be ratified, and the instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe.

2. As soon as three signatory Governments have deposited their instruments of

ratification, the present Convention shall enter into force as between those Governments.

3. With respect to each signatory Government ratifying subsequently, the Convention shall enter into force on the date of deposit of its instrument of ratification.

4. The Committee of Ministers of the Council of Europe may decide, by a unanimous vote, to invite, upon such terms and conditions as it deems appropriate, any European State which is not a member of the Council to accede to the present Convention. Any State so invited may accede by depositing its instrument of accession with the Secretary-General of the Council of Europe. Such accession shall take effect on the date of receipt of the said instrument.

5. The Secretary-General of the Council of Europe shall notify all Members of the Council and any acceding States of the deposit of all instruments of ratification and accession.

Article 10

Any Contracting Party may specify the territories to which the provisions of the present Convention shall apply by addressing to the Secretary-General of the Council of Europe a declaration which shall be communicated by the latter to all the other Contracting Parties.

Article 11

1. Any Contracting Party may denounce the present Convention at any time after it has been in force for a period of five years by means of a notification in writing addressed to the Secretary-General of the Council of Europe, who shall inform the other Contracting Parties.

2. Such denunciation shall take effect for the Contracting Party concerned six months after the date on which it is received by the Secretary-General of the Council of Europe.

Hinn 1. marz 1956 var forstjóra Evrópuráðsins afhent fullgildingarskrá Íslands að ofangreindum menningarsáttmála, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 26, dags. 14. marz 1956.
Skv. 9. gr. hans gekk hann í gildi hinn 1 marz 1956.

Nr. 104. *Washington, 25. mai 1955.*

Samkomulag um Alþjóða lánastofnun.

Articles of Agreement of the International Finance Corporation.

INTRODUCTORY ARTICLE

The INTERNATIONAL FINANCE CORPORATION (hereinafter called the Corporation) is established and shall operate in accordance with the following provisions:

Article I

Purpose.

The purpose of the Corporation is to further economic development by encouraging the growth of productive private enterprise in member countries, particularly in the less developed areas, thus supplementing the activities of the International Bank for Reconstruction and Development (hereinafter called the Bank). In carrying out this purpose, the Corporation shall:

i) in association with private investors, assist in financing the establishment, improvement and expansion of productive private enterprises which would contribute to the development of its member countries by making investments, without guarantee of repayment by the member government concerned, in cases where sufficient private capital is not available on reasonable terms;

ii) seek to bring together investment opportunities, domestic and foreign private capital, and experienced management; and

iii) seek to stimulate, and to help create conditions conducive to, the flow of private capital, domestic and foreign, into productive investment in member countries.

The Corporation shall be guided in all its decisions by the provisions of this Article.

Article II

Membership and Capital.

Section 1. *Membership*

a) The original members of the Corporation shall be those members of the Bank listed in Schedule A hereto which shall, on or before the date specified in Article IX, Section 2 (c), accept membership in the Corporation.

b) Membership shall be open to other members of the Bank at such times and in accordance with such terms as may be prescribed by the Corporation.

Section 2. *Capital Stock*

a) The authorized capital stock of the Corporation shall be $100,000,000, in terms of United States dollars.

b) The authorized capital stock shall be divided into 100,000 shares having a par value of one thousand United States dollars each. Any such shares not initially subscribed by original members shall be available for subsequent subscription in accordance with Section 3 (d) of this Article.

c) The amount of capital stock at any time authorized may be increased by the Board of Governors as follows:

i) by a majority of the votes cast, in case such increase is necessary for the purpose of issuing shares of capital stock on initial subscription by members other than original members, provided that the aggregate of any increases authorized pursuant to this subparagraph shall not exceed 10.000 shares;

ii) in any other case, by a three-fourths majority of the total voting power.

d) In case of an increase authorized pursuant to paragraph (c) (ii) above, each member shall have a reasonable opportunity to subscribe, under such conditions as the Corporation shall decide, to a proportion of the increase of stock equivalent to the proportion which its stock theretofore subscribed bears to the total capital stock of the Corporation, but no member shall be obligated to subscribe to any part of the increased capital.

e) Issuance of shares of stock, other than those subscribed either on initial subscription or pursuant to paragraph (d) above, shall require a three-fourths majority of the total voting power.

f) Shares of stock of the Corporation shall be available for subscription only by, and shall be issued only to, members.

Section 3. *Subscriptions*

a) Each original member shall subscribe to the number of shares of stock set forth opposite its name in Schedule A. The number of shares of stock to be subscribed by other members shall be determined by the Corporation.

b) Shares of stock initially subscribed by original members shall be issued at par.

c) The initial subscription of each original member shall be payable in full within 30 days after either the date on which the Corporation shall begin operations pursuant to Article IX, Section 3 (b), or the date on which such original member becomes a member, whichever shall be later, or at such date thereafter as the Corporation shall determine. Payment shall be made in gold or United States dollars in response to a call by the Corporation which shall specify the place or places of payment.

d) The price and other terms of subscription of shares of stock to be subscribed, otherwise than on initial subscription by original members, shall be determined by the Corporation.

Section 4. *Limitation on Liability*

No member shall be liable, by reason of its membership, for obligations of the Corporation.

Section 5. *Restrictions on Transfers and Pledges of Shares*

Shares of stock shall not be pledged or encumbered in any manner whatever, and shall be transferable only to the Corporation.

Article III

Operations.

Section 1. *Financing Operations*

The Corporation may make investments of its funds in productive private enterprises in the territories of its members. The existence of a government or other public interest in such an enterprise shall not necessarily preclude the Corporation from making an investment therein.

Section 2. *Forms of Financing*

a) The Corporation's financing shall not take the form of investments in capital stock. Subject to the foregoing, the Corporation may make investments of its funds in such form or forms as it may deem appropriate in the circumstances, including (but without limitation) investments according to the holder thereof the right to participate in earnings and the right to subscribe to, or to convert the investment into, capital stock.

b) The Corporation shall not itself exercise any right to subscribe to, or to convert any investment into, capital stock.

Section 3. *Operational Principles*

The operations of the Corporation shall be conducted in accordance with the following principles:

i) the Corporation shall not undertake any financing for which in its opinion sufficient private capital could be obtained on reasonable terms;

ii) the Corporation shall not finance an enterprise in the territories of any member if the member objects to such financing;

iii) the Corporation shall impose no conditions that the proceeds of any financing by it shall be spent in the territories of any particular country;

iv) the Corporation shall not assume responsibility for managing any enterprise in which it has invested;

v) the Corporation shall undertake its financing on terms and conditions which it considers appropriate taking into account the requirements of the enterprise, the risks being undertaken by the Corporation and the terms and conditions normally obtained by private investors for similar financing;

vi) the Corporation shall seek to revolve its funds by selling its investments to private investors whenever it can appropriately do so on satisfactory terms;

vii) the Corporation shall seek to maintain a reasonable diversification in its investments.

Section 4. *Protection of Interests*

Nothing in this Agreement shall prevent the Corporation, in the event of actual or threatened default on any of its investments, actual or threatened insolvency of the enterprise in which such investments shall have been made, or other situations which, in the opinion of the Corporation, threaten to jeopardize such investment, from taking such action and exercising such rights as it may deem necessary for the protection of its interests.

Section 5. *Applicability of Certain Foreign Exchange Restrictions*

Funds received by or payable to the Corporation in respect of an investment of the Corporation made in any member's territories pursuant to Section 1 of this Article shall not be free, solely by reason of any provision of this Agreement, from generally applicable foreign exchange restrictions, regulations and controls in force in the territories of that member.

Section 6. *Miscellaneous Operations*

In addition to the operations specified elsewhere in this Agreement, the Corporation shall have the power to:

i) borrow funds, and in that connection to furnish such collateral or other security therefor as it shall determine; provided, however, that before making a public sale of its obligations in the markets of a member, the Corporation shall have obtained the approval of that member and of the member in whose currency the obligations are to be denominated;

ii) invest funds not needed in its financing operations in such obligations as it may determine and invest funds held by it for pension or similar purposes in any marketable securities, all without being subject to the restrictions imposed by other sections of this Article;

iii) guarantee securities in which it has invested in order to facilitate their sale;

iv) buy and sell securities it has issued or guaranteed or in which it has invested;

v) exercise such other powers incidental to its business as shall be necessary or desirable in furtherance of its purposes.

Section 7. *Valuation of Currencies*

Whenever it shall become necessary under this Agreement to value any currency in terms of the value of another currency, such valuation shall be as reasonably determined by the Corporation after consultation with the International Monetary Fund.

Section 8. *Warning To Be Placed on Securities*

Every security issued or guaranteed by the Corporation shall bear on its face a conspicuous statement to the effect that it is not an obligation of the Bank or, unless expressly stated on the security, of any government.

Section 9. *Political Activity Prohibited*

The Corporation and its officers shall not interfere in the political affairs of any member; nor shall they be influenced in their decisions by the political character of the member or members concerned. Only economic considerations shall be relevant to their decisions, and these considerations shall be weighed impartially in order to achieve the purposes stated in this Agreement.

Article IV

Organization and Management.

Section 1. *Structure of the Corporation*

The Corporation shall have a Board of Governors, a Board of Directors, a Chairman of the Board of Directors, a President and such other officers and staff to perform such duties as the Corporation may determine.

Section 2. *Board of Governors*

a) All the powers of the Corporation shall be vested in the Board of Governors.

b) Each Governor and Alternate Governor of the Bank appointed by a member of the Bank which is also a member of the Corporation shall *ex officio* be a Governor or Alternate Governor, respectively, of the Corporation. No Alternate Governor may vote except in the absence of his principal. The Board of Governors shall select one of the Governors as Chairman of the Board of Governors. Any Governor or Alternate Governor shall cease to hold office if the member by which he was appointed shall cease to be a member of the Corporation.

c) The Board of Governors may delegate to the Board of Directors authority to exercise any of its powers, except the power to:

i) admit new members and determine the conditions of their admission;
ii) increase or decrease the capital stock;
iii) suspend a member;
iv) decide appeals from interpretations of this Agreement given by the Board of Directors;
v) make arrangements to cooperate with other international organizations (other than informal arrangements of a temporary and administrative character);
vi) decide to suspend permanently the operations of the Corporation and to distribute its assets;
vii) declare dividends;
viii) amend this Agreement.

d) The Board of Governors shall hold an annual meeting and such other meetings as may be provided for by the Board of Governors or called by the Board of Directors.

e) The annual meeting of the Board of Governors shall be held in conjunction with the annual meeting of the Board of Governors of the Bank.

f) A quorum for any meeting of the Board of Governors shall be a majority of the Governors, exercising not less than two-thirds of the total voting power.

g) The Corporation may by regulation establish a procedure whereby the Board of Directors may obtain a vote of the Governors on a specific question without calling a meeting of the Board of Governors.

h) The Board of Governors, and the Board of Directors to the extent authorized, may adopt such rules and regulations as may be necessary or appropriate to conduct the business of the Corporation.

i) Governors and Alternate Governors shall serve as such without compensation from the Corporation.

Section 3. *Voting*

a) Each member shall have two hundred fifty votes plus one additional vote for each share of stock held.

b) Except as otherwise expressly provided, all matters before the Corporation shall be decided by a majority of the votes cast.

Section 4. *Board of Directors*

a) The Board of Directors shall be responsible for the conduct of the general operations of the Corporation, and for this purpose shall exercise all the powers given to it by this Agreement or delegated to it by the Board of Governors.

b) The Board of Directors of the Corporation shall be composed *ex officio* of each Executive Director of the Bank who shall have been either (i) appointed by a member of the Bank which is also a member of the Corporation, or (ii) elected in an election in which the votes of at least one member of the Bank which is also a member of the Corporation shall have counted towards his election. The Alternate to each such Executive Director of the Bank shall *ex officio* be an Alternate Director of the Corporation. Any Director shall cease to hold office if the member by which he was appointed, or if all the members whose votes counted toward his election, shall cease to be members of the Corporation.

c) Each Director who is an appointed Executive Director of the Bank shall be entitled to cast the number of votes which the member by which he was so appointed is entitled to cast in the Corporation. Each Director who is an elected Executive Director of the Bank shall be entitled to cast the number of votes which the member or members of the Corporation whose votes counted toward his election in the Bank are entitled to cast in the Corporation. All the votes which a Director is entitled to cast shall be cast as a unit.

d) An Alternate Director shall have full power to act in the absence of the Director who shall have appointed him. When a Director is present, his Alternate may participate in meetings but shall not vote.

e) A quorum for any meeting of the Board of Directors shall be a majority of the Directors exercising not less than one-half of the total voting power.

f) The Board of Directors shall meet as often as the business of the Corporation may require.

g) The Board of Governors shall adopt regulations under which a member of the Corporation not entitled to appoint an Executive Director of the Bank may send a representative to attend any meeting of the Board of Directors of the Corporation when a request made by, or a matter particularly affecting, that member is under consideration.

Section 5. *Chairman, President and Staff*

a) The President of the Bank shall be *ex officio* Chairman of the Board of Directors of the Corporation, but shall have no vote except a deciding vote in case of an equal division. He may participate in meetings of the Board of Governors but shall not vote at such meetings.

b) The President of the Corporation shall be appointed by the Board of Directors on the recommendation of the Chairman. The President shall be chief of the operating staff of the Corporation. Under the direction of the Board of Directors and the general supervision of the Chairman, he shall conduct the ordinary business of the Corporation and under their general control shall be responsible for the organization, appointment and dismissal of the officers and staff. The President may participate in meetings of the Board of Directors but shall not vote at such

meetings. The President shall cease to hold office by decision of the Board of Directors in which the Chairman concurs.

c) The President, officers and staff of the Corporation, in the discharge of their offices, owe their duty entirely to the Corporation and to no other authority. Each member of the Corporation shall respect the international character of this duty and shall refrain from all attempts to influence any of them in the discharge of their duties.

d) Subject to the paramount importance of securing the highest standards of efficiency and of technical competence, due regard shall be paid, in appointing the officers and staff of the Corporation, to the importance of recruiting personnel on as wide a geographical basis as possible.

Section 6. *Relationship to the Bank*

a) The Corporation shall be an entity separate and distinct from the Bank and the funds of the Corporation shall be kept separate and apart from those of the Bank. The Corporation shall not lend to or borrow from the Bank. The provisions of this Section shall not prevent the Corporation from making arrangements with the Bank regarding facilities, personnel and services and arrangements for reimbursement of administrative expenses paid in the first instance by either organization on behalf of the other.

b) Nothing in this Agreement shall make the Corporation liable for the acts or obligations of the Bank, or the Bank liable for the acts or obligations of the Corporation.

Section 7. *Relations With Other International Organizations*

The Corporation, acting through the Bank, shall enter into formal arrangements with the United Nations and may enter into such arrangements with other public international organizations having specialized responsibilities in related fields.

Section 8. *Location of Offices*

The principle office of the Corporation shall be in the same locality as the principal office of the Bank. The Corporation may establish other offices in the territories of any member.

Section 9. *Depositories*

Each member shall designate its central bank as a depositary in which the Corporation may keep holdings of such member's currency or other assets of the Corporation or, if it has no central bank, it shall designate for such purpose such other institution as may be acceptable to the Corporation.

Section 10. *Channel of Communication*

Each member shall designate an appropriate authority with which the Corporation may communicate in connection with any matter arising under this Agreement.

Section 11. *Publication of Reports and Provision of Information*

a) The Corporation shall publish an annual report containing an audited statement of its accounts and shall circulate to members at appropriate intervals a summary statement of its financial position and a profit and loss statement showing the results of its operations.

b) The Corporation may publish such other reports as it deems desirable to carry out its purposes.

c) Copies of all reports, statements and publications made under this Section shall be distributed to members.

Section 12. *Dividends*

a) The Board of Governors may determine from time to time what part of the Corporation's net income and surplus, after making appropriate provision for reserves, shall be distributed as dividends.

b) Dividends shall be distributed *pro rata* in proporation to capital stock held by members.

c) Dividends shall be paid in such manner and in such currency or currencies as the Corporation shall determine.

Article V

Withdrawal; Suspension of Membership; Suspension of Operations.

Section 1. *Withdrawal by Members*

Any member may withdraw from membership in the Corporation at any time by transmitting a notice in writing to the Corporation at its principal office. Withdrawal shall become effective upon the date such notice is received.

Section 2. *Suspension of Membership*

a) If a member fails to fulfill any of its obligations to the Corporation, the Corporation may suspend its membership by decision of a majority of the Governors, exercising a majority of the total voting power. The member so suspended shall automatically cease to be a member one year from the date of its suspension unless a decision is taken by the same majority to restore the member to good standing.

b) While under suspension a member shall not be entitled to exercise any rights under this Agreement except the right of withdrawal but shall remain subject to all obligation.

Section 3. *Suspension or Cessation of Membership in the Bank*

Any member which is suspended from membership in, or ceases to be a member of, the Bank shall automatically be suspended from membership in, or cease to be a member of, the Corporation, as the case may be.

Section 4. *Rights and Duties of Governments Ceasing to Be Members*

a) When a government ceases to be a member it shall remain liable for all amounts due from it to the Corporation. The Corporation shall arrange for the repurchase of such government's capital stock as a part of the settlement of accounts with it in accordance with the provisions of this Section but the government shall have no other rights under this Agreement except as provided in this Section and in Article VIII (c).

b) The Corporation and the government may agree on the repurchase of the capital stock of the government on such terms as may be appropriate under the circumstances, without regard to the provisions of paragraph (c) below. Such agreement may provide, among other things, for a final settlement of all obligations of the government to the Corporation.

c) If such agreement shall not have been made within six months after the government ceases to be a member or such other time as the Corporation and such government may agree, the repurchase price of the government's capital stock shall be the value thereof shown by the books of the Corporation on the day when the government ceases to be a member. The repurchase of the capital stock shall be subject to the following conditions:

i) payments for shares of stock may be made from time to time, upon their surrender by the government, in such instalments, as such times and

in such available currency or currencies as the Corporation reasonably determines, taking into account the financial position of the Corporation;

ii) any amount due to the government for its capital stock shall be witheld so long as the government or any of its agencies remains liable to the Corporation for payment of any amount and such amount may, at the option of the Corporation, be set off, as it becomes payable, against the amount due from the Corporation;

iii) if the Corporation sustains a net loss on the investments made pursuant to Article III, Section 1, and held by it on the date when the government ceases to be a member, and the amount of such loss exceeds the amount of the reserves provided therefor on such date, such government shall repay on demand the amount by which the repurchase price of its shares of stock would have been reduced if such loss had been taken into account when the repurchase price was determined.

d) In no event shall any amount due to a government for its capital stock under this Section be paid until six months after the date upon which the government ceases to be a member. If within six months of the date upon which any government ceases to be a member the Corporation suspends operations under Section 5 of this Article, all rights of such government shall be determined by the provisions of such Section 5 and such government shall be considered still a member of the Corporation for purposes of such Section 5, except that it shall have no voting rights.

Section 5. *Suspension of Operations and Settlement of Obligations*

a) The Corporation may permanently suspend its operations by vote of a majority of the Governors exercising a majority of the total voting power. After such suspension of operations the Corporation shall forthwith cease all activities, except those incident to the orderly realization, conservation and preservation of its assets and settlement of its obligations. Until final settlement of such obligations and distribution of such assets, the Corporation shall remain in existence and all mutual rights and obligations of the Corporation and its members under this Agreement shall continue unimpaired, except that no member shall be suspended or withdraw and that no distribution shall be made to members except as in this Section provided.

b) No distribution shall be made to members on account of their subscriptions to the capital stock of the Corporation until all liabilities to creditors shall have been discharged or provided for and until the Board of Governors, by vote of a majority of the Governors exercising a majority of the total voting power, shall have decided to make such distribution.

c) Subject to the foregoing, the Corporation shall distribute the assets of the Corporation to members *pro rata* in proportion to capital stock held by them, subject, in the case of any member, to prior settlement of all outstanding claims by the Corporation against such member. Such distribution shall be made at such times, in such currencies, and in cash or other assets as the Corporation shall deem fair and equitable. The shares distributed to the several members need not necessarily be uniform in respect of the type of assets distributed or of the currencies in which they are expressed.

d) Any member receiving assets distributed by the Corporation pursuant to this Section shall enjoy the same rights with respect to such assets as the Corporation enjoyed prior to their distribution.

Article VI

Status, Immunities and Privileges.

Section 1. *Purposes of Article*

To enable the Corporation to fulfill the functions with which it is entrusted, the status, immunities and privileges set forth in this Article shall be accorded to the Corporation in the territories of each member.

Section 2. *Status of the Corporation*

The Corporation shall possess full juridical personality and, in particular, the capacity:

i) to contract;
ii) to acquire and dispose of immovable and movable property;
iii) to institute legal proceedings.

Section 3. *Position of the Corporation with Regard to Judicial Process*

Actions may be brought against the Corporation only in a court of competent jurisdiction in the territories of a member in which the Corporation has an office, has appointed an agent for the purpose of accepting service or notice of process, or has issued or guaranteed securities. No actions shall, however, be brought by members or persons acting for or deriving claims from members. The property and assets of the Corporation shall, wheresoever located and by whomsoever held, be immune from all forms of seizure, attachment or execution before the delivery of final judgment against the Corporation.

Section 4. *Immunity of Assets from Seizure*

Property and assets of the Corporation, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of seizure by executive or legislative action.

Section 5. *Immunity of Archives*

The archives of the Corporation shall be inviolable.

Section 6. *Freedom of Assets from Restrictions*

To the extent necessary to carry out the operations provided for in this Agreement and subject to the provisions of Article III, Section 5, and the other provisions of this Agreement, all property and assets of the Corporation shall be free from restrictions, regulations, controls and moratoria of any nature.

Section 7. *Privilege for Communications*

The official communications of the Corporation shall be accorded by each member the same treatment that it accords to the official communications of other members.

Section 8. *Immunities and Privileges of Officers and Employees*

All Governors, Directors, Alternates, officers and employees of the Corporation:

i) shall be immune from legal process with respect to acts performed by them in their official capacity;
ii) not being local nationals, shall be accorded the same immunities from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations and the same facilities as regards exchange restrictions as are accorded by members to the representatives, officials, and employees of comparable rank of other members;

iii) shall be granted the same treatment in respect of travelling facilities as is accorded by members to representatives, officials and employees of comparable rank of other members.

Section 9. *Immunities from Taxation*

a) The Corporation, its assets, property, income and its operations and transactions authorized by this Agreement, shall be immune from all taxation and from all customs duties. The Corporation shall also be immune from liability for the collection or payment of any tax or duty.

b) No tax shall be levied on or in respect of salaries and emoluments paid by the Corporation to Directors, Alternates, officials or employees of the Corporation who are not local citizens, local subjects, or other local nationals.

c) No taxation of any kind shall be levied on any obligation or security issued by the Corporation (including any dividend or interest thereon) by whomsoever held:

i) which discriminates against such obligation or security solely because it is issued by the Corporation; or

ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the place or currency in which it is issued, made payable or paid, or the location of any office or place of business maintained by the Corporation.

d) No taxation of any kind shall be levied on any obligation or security guaranteed by the Corporation (including any dividend or interest thereon) by whomsoever held:

i) which discriminates against such obligation or security solely because it is guaranteed by the Corporation; or

ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the location of any office or place of business maintained by the Corporation.

Section 10. *Application of Article*

Each member shall take such action as is necessary in its own territories for the purpose of making effective in terms of its own law the principles set forth in this Article and shall inform the Corporation of the detailed action which it has taken.

Section 11. *Waiver*

The Corporation in its discretion may waive any of the privileges and immunities conferred under this Article to such extent and upon such conditions as it may determine.

Article VII

Amendments.

a) This Agreement may be amended by vote of three-fifths of the Governors exercising four-fifths of the total voting power.

b) Notwithstanding paragraph (a) above, the affirmative vote of all Governors is required in the case of any amendment modifying:

i) the right to withdraw from the Corporation provided in Article V, Section 1;

ii) the pre-emptive right secured by Article II, Section 2 (d);

iii) the limitation on liability provided in Article II, Section 4.

c) Any proposal to amend this Agreement, whether emanating from a member, a Governor or the Board of Directors, shall be communicated to the Chairman of the Board of Governors who shall bring the proposal before the Board of Governors. When an amendment has been duly adopted, the Corporation shall so certify by

formal communication addressed to all members. Amendments shall enter into force for all members three months after the date of the formal communication unless the Board of Governors shall specify a shorter period.

Article VIII
Interpretation and Arbitration.

a) Any question of interpretation of the provisions of this Agreement arising between any member and the Corporation or between any members of the Corporation shall be submitted to the Board of Directors for its decision. If the question particularly affects any member of the Corporation not entitled to appoint an Executive Director of the Bank, it shall be entitled to representation in accordance with Article IV, Section 4 (g).

b) In any case where the Board of Directors has given a decision under (a) above, any member may require that the question be referred to the Board of Governors, whose decision shall be final. Pending the result of the reference to the Board of Governors, the Corporation may, so far as it deems necessary, act on the basis of the decision of the Board of Directors.

c) Whenever a disagreement arises between the Corporation and a country which has ceased to be a member, or between the Corporation and any member during the permanent suspension of the Corporation, such disagreement shall be submitted to arbitration by a tribunal of three arbitrators, one appointed by the Corporation, another by the country involved and an umpire who, unless the parties otherwise agree, shall be appointed by the President of the International Court of Justice or such other authority as may have been prescribed by regulation adopted by the Corporation. The umpire shall have full power to settle all questions of procedure in any case where the parties are in disagreement with respect thereto.

Article IX
Final Provisions.

Section 1. *Entry into Force*

This Agreement shall enter into force when it has been signed on behalf of not less than 30 governments whose subscriptions comprise not less than 75 percent of the total subscriptions set forth in Schedule A and when the instruments referred to in Section 2 (a) of this Article have been deposited on their behalf, but in no event shall this Agreement enter into force before October 1, 1955.

Section 2. *Signature*

a) Each government on whose behalf this Agreement is signed shall deposit with the Bank an instrument setting forth that it has accepted this Agreement without reservation in accordance with its law and has taken all steps necessary to enable it to carry out all of its obligations under this Agreement.

b) Each government shall become a member of the Corporation as from the date of the deposit on its behalf of the instrument referred to in paragraph (a) above except that no government shall become a member before this Agreement enters into force under Section 1 of this Article.

c) This Agreement shall remain open for signature until the close of business on December 31, 1956, at the principal office of the Bank on behalf of the governments of the countries whose names are set forth in Schedule A.

d) After this Agreement shall have entered into force, it shall be open for signature on behalf of the government of any country whose membership has been approved pursuant to Article II, Section 1 (b).

Section 3. *Inauguration of the Corporation*

a) As soon as this Agreement enters into force under Section 1 of this Article the Chairman of the Board of Directors shall call a meeting of the Board of Directors.

b) The Corporation shall begin operations on the date when such meeting is held.

c) Pending the first meeting of the Board of Governors, the Board of Directors may exercise all the powers of the Board of Governors except those reserved to the Board of Governors under this Agreement.

Done at Washington, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the International Bank for Reconstruction and Development, which has indicated by its signature below its agreement to act as depositary of this Agreement and to notify all governments whose names are set forth in Schedule A of the date when this Agreement shall enter into force under Article IX, Section 1 hereof.

Hinn 18. ágúst 1955 var í Washington undirritaður samningur fyrir Íslands hönd um Alþjóða lánastofnun, er starfa skal í náinni samvinnu við Alþjóðabankann, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 72, dags. 9. desember 1955.

Gekk samningurinn í gildi hinn 20. júlí 1956.

Nr. 105. *París, 22. júní 1955.*

Samkomulag milli aðildarríkja Norður-Atlantshafssamningsins varðandi samvinnu um upplýsingar um kjarnorku.

Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty for Co-operation regarding Atomic Information.

Article I

1. While the North Atlantic Treaty Organisation continues to make substantial and material contributions to the common defence efforts, the United States will from time to time make available to the North Atlantic Treaty Organisation, including its civil and military agencies and commands, atomic information which the Government of the United States of America deems necessary to:—

a) the development of defence plans;

b) the training of personnel in the employment of and defence against atomic weapons; and

c) the evaluation of the capabilities of potential enemies in the employment of atomic weapons.

2. As used in this Agreement so far as concerns information provided by the United States, "atomic information" means Restricted Data, as defined in Section 11 r of the United States Atomic Energy Act of 1954, which is permitted to be communicated pursuant to the provisions of Section 144 b of that Act, and information relating primarily to the military utilisation of atomic weapons which has been removed from the Restricted Data category in accordance with provisions of Section 142 d of the United States Atomic Energy Act of 1954.

3. All transfers by the Government of the United States of America of atomic information will be made in compliance with the provisions of the United States

Atomic Energy Act of 1954, and subsequent applicable United States legislation. Under this Agreement there will be no transfers of atomic weapons or special nuclear material, as these terms are defined in Section 11 d and Section 11 t of the United States Atomic Energy Act of 1954. (The Sections of the United States Atomic Energy Act of 1954 referred to in paragraphs 2 and 3 of this Article are attached.)

Article II

1. Atomic information which is transferred to the North Atlantic Treaty Organization will be made available through the channels now existing for providing classified military information to the North Atlantic Treaty Organization.

2. Only those persons within the North Atlantic Treaty Organisation whose duties require access to atomic information may be the original recipients of such information. Atomic information will be authorised for dissemenation within the North Atlantic Treaty Organisation only to persons whose North Atlantic Treaty Organisation responsibilities require them to have access to such information. Information will not be transferred by the North Atlantic Treaty Organisation to unauthorised persons or beyond the jurisdiction of that Organisation. The Government of the United States of America may stipulate the degree to which any of the categories of information made available by it may be disseminated, may specify the categories of persons who may have access to such information, and may impose such other restrictions on the dissemination of information as it deems necessary.

Article III

1. Atomic information will be accorded full security protection under applicable North Atlantic Treaty Organisation regulations and procedures, and, where applicable, national legislation and regulations. In no case will recipients maintain security standards for the safeguarding of atomic information lower than those set forth in the pertinent North Atlantic Treaty Organisation security regulations in effect on the date this Agreement comes into force.

Article IV

1. Atomic information which is transferred by the Government of the United States of America pursuant to Article I of this Agreement shall be used exclusively for the preparation of and in implementation of North Atlantic Treaty Organisation defence plans.

2. The North Atlantic Treaty Organisation will from time to time render reports to the Government of the United States of America of the use which has been made of the information. These reports will contain pertinent information requested by the Government of the United States of America and will in particular contain a list of the persons possessing certain categories of information, in accordance with the provisions of paragraph 2 of Article II, and a list of the documents which have been transferred.

Article V

1. The Parties to the North Atlantic Treaty, other than the United States, will, to the extent that they deem necessary, make available to the North Atlantic Treaty Organization information in the same categories as may be made available by the United States under Article I of this Agreement. Any such information will be supplied on the same or similar conditions as those which apply under this Agreement with respect to the United States.

Article VI

1. The Agreement shall enter into force upon notification to the United States by all Parties to the North Atlantic Treaty that they are bound by the terms of the Agreement.

2. If any other State becomes a Party to the North Atlantic Treaty no information made available to the North Atlantic Treaty Organisation under this Agreement will be provided to any person who is a national of, or who is employed by, the new Party to the North Atlantic Treaty until the new Party has notified the Government of the United States of America that it is bound by the terms of this Agreement, and, upon such notification, this Agreement will enter into force for the new Party.

3. The Government of the United States of America will inform all Parties to the North Atlantic Treaty of the entry into force of this Agreement under paragraph 1 of this Article and of each notification received under paragraph 2 of this Article.

4. This Agreement shall be valid as long as the North Atlantic Treaty is in force.

In witness whereof the undersigned Representatives have signed the present Agreement on behalf of their respective States, members of the North Atlantic Treaty Organisation, and on behalf of the North Atlantic Treaty Organization.

SECTIONS OF THE UNITED STATES ATOMIC ENERGY ACT OF 1954 REFERRED TO IN THE AGREEMENT FOR CO-OPERATION REGARDING ATOMIC INFORMATION

Section 11.—**Definitions**

Section 11 d:

"d. The term 'atomic weapon' means any device utilizing atomic energy exclusive of the means for transporting or propelling the device (where such means is a separable and divisible part of the device), the principal purpose of which is for use as or for development of, a weapon, a weapon prototype, or a weapon test device."

Section 11 r:

"r. The term 'Restricted Data' means all data concerning: (1) design, manufacture, or utilization of atomic weapons; (2) the production of special nuclear material; or (3) the use of special nuclear material in the production of energy, but shall not include data declassified or removed from the Restricted Data category pursuant to Section 142."

Section 11 t:

"t. The term 'special nuclear material' means (1) plutonium, uranium enriched in the isotope 233 or in the isotope 235, and any other material which the Commission, pursuant to the provisions of section 51, determines to be special nuclear material, but does not include source material; or (2) any material artificially enriched by any of the foregoing, but does not include source material."

Section 142.—**Classification and Declassification of Restricted Data**

Section 142 d:

"d. The Commisssion shall remove from the Restricted Data category such data as the Commission and the Department of Defense jointly determine relates

primarily to the military utilization of atomic weapons and which the Commission and Department of Defense jointly determine can be adequately safeguarded as defense information: provided, however, that no such data so removed from the Restricted Data category shall be transmitted or otherwise made available to any nation or regional defense organization, while such data remains defense information, except pursuant to an agreement for co-operation entered into in accordance with sub-section 144 b."

Section 144.—**International Co-operation**

Section 144 b:

"b. The President [of the United States of America] may authorize the Department of Defense, with the assistance of the [Atomic Energy] Commission, to co-operate with another nation or with a regional defense organization to which the United States is a party, and to communicate to that nation or organization such Restricted Data as is necessary to:

"(1) the development of defense plans;

"(2) the training of personnel in the employment of and defense against atomic weapons; and

"(3) the evaluation of the capabilities of potential enemies in the employment of atomic weapons,

while such other nation or organization is participating with the United States pursuant to an international arrangement by substantial and material contributions to the mutual defense and security:

Provided, however, That no such co-operation shall involve communication of Restricted Data relating to the design or fabrication of atomic weapons except with regard to external characteristics, including size, weight, and shape, yields and effects, and systems employed in the delivery or use thereof but not including any data in these categories unless in the joint judgment of the [Atomic Energy] Commission and the Department of Defense such data will not reveal important information concerning the design or fabrication of the nuclear components of an atomic weapon:And provided further, That the co-operation is undertaken pursuant to an agreement entered into in accordance with Section 123."

Svo sem segir í 6. gr. samkomulags þessa, skyldi það taka gildi þegar öll aðildarríki Norður-Atlantshafssamingsins, hefðu tilkynnt, að þau teldust bundin af honum, og tók hann gildi 29. marz 1956.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent 16. janúar 1956.

Nr. 106. *París, 5. ágúst 1955.*

Gjaldeyrissamningur Evrópu.

European Monetary Agreement.

Article 1

European Fund and Multilateral System of Settlements

The Contracting Parties hereby establish between themselves a European Fund (hereinafter called the "Fund") and a Multilateral System of Settlements (hereinafter called the "System of Settlements") which shall be operated within the framework of the Organisation.

PART I
EUROPEAN FUND

Article 2
Purposes of the Fund

The purposes of the Fund shall be:

i) to provide the Contracting Parties with credit in order to aid them to withstand temporary overall balance of payments difficulties and to continue to pursue liberal and non-discriminatory trade and payments policies; and

ii) to facilitate the operation of the System of Settlements.

Article 3
Capital of the Fund

The capital of the Fund shall consist of:

a) i) an amount of 113,037,000 units of account within the meaning of Article 24;

ii) an amount equivalent to 123,538,000 United States dollars, consisting of: A. the additional amount of units of account equivalent to the total amount of United States dollars, if any, made available to the European Payments Union by the Government of the United States of America since 5th August, 1955 (hereinafter called the "additional amount"); and of B. any balance, in United States dollars, of the amount obligated by that Government; and

iii) claims against Norway and Turkey for 10,000,000 and 25,000,000 units of account, respectively;

transferred from the European Payments Union to the Fund in accordance with the provisions of paragraph 12 *bis* of Annex B to the Agreement for the Establishment of a European Payments Union;

b) contributions by the Contracting Parties amounting, in aggregate, to 335,925,000 units of account. The amounts of these contributions are shown in Table A:

Table A

CONTRACTING PARTIES	Amounts of Contributions *In Units of Account*
Germany	50,000,000
Austria	5,000,000
B.L.E.U.	30,000,000
Denmark	15,000,000
Spain	7,500,000
France	50,000,000
Greece	2,850,000
Iceland	1,000,000
Italy	25,000,000
Norway	15,000,000
Netherlands	30,000,000
Portugal	5,000,000
United Kingdom	60,575,000
Sweden	15,000,000
Switzerland	21,000,000
Turkey	3,000,000
Total	335,925,000

Article 4

Payment of Capital

a) The amount of 113,037,000 units of account, referred to in the preceding Article, and the additional amount, will be transferred to the Fund in gold, in United States dollars, or in convertible currencies of countries other than the Contracting Parties to the Agreement for the Establishment of a European Payments Union as soon as the present Agreement comes into force.

b) The claims for 10,000,000 and 25,000,000 units of account referred to in the preceding Article will be transferred to the Fund as soon as the present Agreement comes into force. These claims shall bear interest at the rate of three per cent per annum and shall be repaid to the Fund in gold and by thirteen equal annual annuities, the first annuity falling due at the end of the third year from the date on which the present Agreement comes into force. Interest due in respect of the first two years from that date shall be paid half-yearly in gold to the Fund.

c) The additional amount and the balance of the amount obligated by the Government of the United States of America, referred to in paragraph (a) (ii) of the preceding Article, will be placed at the disposal of the Fund in accordance with the decisions of the Organisation to the extent necessary to maintain the liquid assets of the Fund at the level required for it to meet its obligations at any time, provided, however, that:

i) the Contracting Parties have paid to the Fund, in respect of their contributions, a total amount of 148,037,000 units of account; and that

ii) at the same time as any part of the additional amount or of the said balance is placed at the disposal of the Fund, the Contracting Parties pay in respect of their contributions an equivalent amount; and that

iii) the additional amount is placed at the disposal of the Fund before the said balance or any part thereof.

d) The contributions of the Contracting Parties shall be paid to the Fund in accordance with the decisions of the Organisation to the extent necessary to maintain the liquid assets of the Fund at the level required for it to meet its obligations at any time. The payments shall be made in gold, in proportion to the amount of the contributions. The Organisation may, however, decide that, in view of their special position, certain Contracting Parties shall not be called upon to pay contributions in whole or in part until there has been full payment of the other contributions; provided that the amounts the payment of which will thus be deferred shall not, in aggregate, exceed 56,850,000 units of account. Such a decision shall be subject to review if the position of the Contracting Parties should change.

Article 5

Repayments

a) To the extent that the whole or part of the amounts paid by virtue of Article 4 cease to be required by the Fund, they may, in accordance with a decision of the Organisation, be repaid or blocked in a special account of the Fund.

b) Repayments in accordance with a decision of the Organisation shall be made in gold to the Contracting Parties in proportion to the amounts of their contributions. Any repayment of contributions the payment of which had been deferred in accordance with a decision under paragraph (d) of Article 4 shall, however, be made before repayment of the other contributions. Amounts repaid by virtue of the present Article may be called up again in accordance with the provisions of Article 4.

c) An amount equal to any repayment made by virtue of the present Article

shall be blocked in a special account of the Fund to the extent that such a repayment relates to amounts of contributions the payment of which is referred to in paragraph (c) of Article 4.

d) The amounts blocked by virtue of the preceding paragraph may not be used for the purposes of the present Agreement before its termination. However, should the Contracting Parties again be called upon to make payments in respect of their contributions, these amounts shall be placed again at the disposal of the Fund up to a sum equivalent to that of the payments which are made. Until all the blocked amounts have been placed again at the disposal of the Fund, no further part of the additional amount or of the balance of the amount obligated by the Government of the United States of America, referred to in paragraph (a) (ii) of Article 3, may be placed at the disposal of the Fund.

Article 6
Interest

The contributions paid to the Fund by virtue of Article 4 shall bear interest paid out of the income of the Fund at a rate which shall be determined by the Organisation. Payments of interest shall be made in gold.

Article 7
The Granting of Credits

a) Credits may be granted by the Fund to any Contracting Parties which so request. The decision to grant such credits shall be taken by the Organisation, which shall also decide on the period for repayment, the rate of interest and of service charges, as well as on any financial or other terms attached to the credit.

b) Credits shall be expressed in units of account. They shall be drawn and repaid in gold, and interest and service charges shall be paid in gold.

c) The period in which credits may be drawn shall not exceed three years. Any credit drawn shall be repaid within a period which shall not exceed three years from the date on which it was granted; provided that the Organisation may, in special cases, decide that it shall be repaid within a period which shall not exceed five years from that date. Repayments may be made before the date on which they fall due.

d) Credit drawn may be represented by an instrument which the Organisation may assign with the consent of the Contracting Party concerned and of the Contracting Party against the currency of which the assignment may be made. Such an assignment cannot be accompanied by the granting of a guarantee by the Fund.

Article 7 *bis*
Special Credits

The Fund may obtain special credits from Contracting Parties on conditions which shall be determined by the Organisation.

PART II
MULTILATERAL SYSTEM OF SETTLEMENTS

Article 8
Purposes of the System of Settlements

The purposes of the System of Settlements shall be to facilitate the settlement of transactions in the currencies and between the monetary areas of the Contracting

Parties by enabling them to obtain interim finance and the settlement of their claims, regularly, on terms laid down in advance, and thus to assist them to attain the objectives and to satisfy the conditions set out in the Preamble to the present Agreement.

Article 9

Exchange Rate Margins

a) Each Contracting Party shall, for the purpose of limiting the fluctuations of its currency, fix buying and selling rates for gold, the United States dollar or some other currency and shall notify each of the other Contracting Parties and the Organisation of the rates so fixed, which shall be used as a basis for the calculations and settlements provided for in the present Part of the Agreement.

b) If a Contracting Party fixes a single rate for both buying and selling, it shall notify that rate in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

Article 10

Interim Finance

a) Each Contracting Party shall place amounts of its currency requested by any other Contracting Party at the disposal of the latter, without requiring a settlement in gold or in the currency of any third country, during the periods between the settlements provided for in Article 12.

b) A Contracting Party may not, however, by virtue of the present Article place at the disposal of other Contracting Parties amounts of currency exceeding, in aggregate, the equivalent of the amount shown in respect of that Contracting Party in Table B; nor shall a Contracting Party be entitled by virtue of the present Article to require other Contracting Parties to place at its disposal amounts of their currencies exceeding, in aggregate, the equivalent of the amount shown in respect of that Contracting Party in Table B.

Table B

CONTRACTING PARTIES	AMOUNTS *In millions of United States dollars*
Germany	30
Austria	5
B.L.E.U.	20
Denmark	12
Spain	7.5
France	32
Greece	7.5
Iceland	2
Italy	13
Norway	12
Netherlands	22
Portugal	5
United Kingdom	64
Sweden	16
Switzerland	15
Turkey	7.5

c) Amounts of currencies placed at the disposal of a Contracting Party under the present Article shall bear interest, to be paid by that Contracting Party, at a uniform rate determined by the Organisation.

Article 11

Claims and Debts

a) Each Contracting Party shall notify at the end of each period in respect of which settlements are carried out (hereinafter called an "accounting period"):

i) any amounts of currency placed by it at the disposal of each of the other Contracting Parties and any amounts of currencies placed at its disposal by each of the other Contracting Parties under Article 10 which are outstanding at the end of that accounting period;

ii) any amounts which that Contracting Party holds in the currency of each of the other Contracting Parties which it decides should be subject to settlement under the present Agreement; and

iii) any balance on an account kept under a Bilateral Payments Agreement notified in accordance with Article 16. Any balance notified by virtue of the present sub-paragraph shall not exceed the credit margins provided for by that Agreement as notified in accordance with the provisions of Article 16.

b) For the calculation of bilateral claims or debts of each Contracting Party with regard to each of the other Contracting Parties at the end of an accounting period, the amounts notified under paragraph (a) of the present Article for that accounting period shall be converted into United States dollars:

i) as regards the amounts referred to in paragraph (a) (i) of the present Article, on the basis of the buying rate notified in accordance with Article 9.

ii) as regards the amounts referred to in paragraph (a) (ii) of the present Article, on the basis of the selling rate notified in accordance with Article 9; and

iii) as regards the balances referred to in paragraph (a) (iii) of the present Article, on the basis of the rate agreed between the Contracting Parties concerned.

c) If the buying and selling rates notified by a Contracting Party in accordance with Article 9 are fixed in relation to gold or to a currency other than the United States dollar, that Contracting Party shall also give notification of the relationship to be used, for the purposes of the calculations and settlements provided for in the present Part of the Agreement, between gold or the currency in relation to which its buying and selling rates have been notified, on the one hand, and the United States dollar, on the other hand.

d) The net claim or debt of a Contracting Party at the end of an accounting period shall be an amount equal to the difference between the sum of its bilateral claims and the sum of its bilateral debts calculated in accordance with paragraph (b) of the present Article.

Article 12

Settlements

a) The net claim or debt of each Contracting Party at the end of each accounting period shall be settled by a payment in United States dollars made by the Fund or made to the Fund, and the bilateral claims or debts of the Contracting Parties shall be settled accordingly.

b) The value date for settlements shall be determined, for each accounting period, in accordance with the decisions of the Organisation.

c) Any default in making a payment in United States dollars due to the Fund by virtue of the present Article shall, to the extent that the default brings the aggregate of amounts due to the Fund by virtue of the present Article, and not paid, over 50,000,000 United States dollars, be borne by the Contracting Parties which, for

the accounting period concerned, have bilateral claims as regards the defaulting Contracting Party in proportion to the amount of such bilateral claims. For this purpose, these Contracting Parties shall make payments in United States dollars to the Fund and shall receive claims against the Fund for an equivalent amount. When the defaulting Contracting Party makes a payment to the Fund under the present Article, repayments in respect of the said claims shall be made by the Fund in proportion to the amounts of such claims.

d) The debts of the Contracting Parties towards the Fund resulting from any default in making a payment in United States dollars due to the Fund by virtue of the present Article, as well as any debts of the Fund towards the Contracting Parties resulting from the application of paragraph (c) of the present Article, shall be expressed in units of account.

Article 13

Modifications of Exchange Rate Margins

When the buying or selling rate, notified in accordance with Article 9, is modified by a Contracting Party during an accounting period,

i) the Contracting Parties shall, as soon as possible thereafter, notify in accordance with the provisions of paragraph (a) of Article 11 the amounts and balances referred to in that paragraph which are in the currency of the Contracting Party concerned and are outstanding at the close of business on the day preceding the modification;

ii) on the basis of those amounts and balances and of the buying or selling rate, or the agreed rate, notified before the modification, the net claim or debt of that Contracting Party and the corresponding claims or debts of the other Contracting Parties shall be calculated in accordance with the rules of Article 11 and shall be settled in accordance with the rules of Article 12 on the value date determined by the Organisation; and

iii) any default in making a payment due by virtue of the present Article shall be deemed to be a default in making a payment due by virtue of Article 12.

Article 14

Modification in the United States Price or Policy for Gold

a) In the event of a modification in the price for gold fixed by the United States of America or of a restriction of the buying and selling policy for gold followed by the United States financial authorities in relation to any Contracting Party,

i) the Contracting Parties shall, as soon as possible after such modification or restriction, notify the amounts and balances referred to in paragraph (a) of Article 11 in respect of the period before that modification or restriction;

ii) the bilateral claims and debts of the Contracting Parties shall be calculated for the period before the modification or restriction on the basis of the selling rates notified in accordance with Article 9 or the agreed rates referred to in paragraph (b) (iii) of Article 11, after excluding the amounts notified by virtue of paragraph (a) (i) of Article 11; and the claim or debt of each Contracting Party calculated on this basis shall be settled, on the value date determined by the Organisation, in accordance with the rules laid down in Article 12;

iii) the amounts notified by virtue of paragraph (a) (i) of Article 11, calculated in United States dollars on the basis of the buying rates notified in respect of the period before such modification or restriction, shall be re-calculated in terms of gold on the basis of the price for gold (excluding any com-

mission) fixed by the United States of America until the time of such modification or restriction; and the claim or debt corresponding to the net amount in respect of each Contracting Party shall be settled in gold on the value date determined by the Organisation; and

iv) any default in making a payment due by virtue of the present Article shall be deemed to be a fault in making a payment in United States dollars due by virtue of Article 12.

b) In the event of a modification in the price for gold fixed by the United States of America,

i) the Organisation shall, as soon as possible after that modification, carry out a comprehensive review of the operation of the provisions of the present Part of the Agreement in order to decide what amendments ought to be made to those provisions to take account of that modification;

ii) such a decision shall require the concurrence of Contracting Parties whose contributions amount, in aggregate, to at least 50 per cent of the total amount of the contributions within the meaning of Article 33, and the provisions of the present Part of the Agreement shall cease to apply, at the end of the accounting period in which the decision is taken, with regard to any Contracting Party which does not take part in that decision. The settlements relating to that accounting period shall nevertheless be carried out.

c) In the event of a restriction of the buying and selling policy for gold followed by the United States financial authorities in relation to any Contracting Party,

i) the Organisation shall, as soon as possible after that restriction, carry out a comprehensive review of the operation of the provisions of the present Part of the Agreement in order to decide on the conditions on which those provisions may remain in force after such restriction;

ii) if a Contracting Party does not take part in a decision of the Organisation taken by virtue of the preceding sub-paragraph, the provisions of the present Part of the Agreement shall cease to apply with regard to that Contracting Party, and those provisions shall, without prejudice to the provisions of paragraph (c) of Article 33, remain in force between the other Contracting Parties on conditions which they shall determine; the withdrawal of the Contracting Party concerned shall take effect as from the date of the restriction. The settlements provided for in the present Article shall nevertheless be carried out.

d) If a modification or restriction within the meaning of the present Article has taken place and if the settlements relating to the accounting period before such modification or restriction have not yet been carried out, the calculation and the settlement of the claims and debts relating to that accounting period shall be carried out in accordance with the provisions of paragraph (a) of the present Article.

Article 15

Grein þessi var felld úr gildi, með ákvörðun ráðsins þ. 12. desember 1961.

Article 16

Bilateral Payments Agreements

a) If Bilateral Payments Agreements providing for credit margins are maintained or entered into by two Contracting Parties, such Agreements shall be notified to the Organisation together with details of their duration and of the financial

provisions contained therein and, in particular, the amount of the credit margins, the currency of account and the rate agreed for the purposes of the calculations and settlements provided for in the present Part of the Agreement. The Contracting Parties concerned shall also notify the Organisation of any amendments which might be made to the financial clauses of those Agreements.

b) The Organisation may make recommendations to the Contracting Parties concerned with regard to the revision of the provisions of such a Bilateral Agreement, if it considers that those provisions may prejudice the satisfactory operation of the System of Settlements or are contrary to the objectives set out in the Preamble to the present Agreement.

c) If effect is not given to such recommendations, the Organisation may decide that balances of accounts kept under the Agreements to which those recommendations relate shall not be taken into account in the calculation of bilateral claims and debts of the Contracting Parties concerned. If, however, in disregard of such a decision of the Organisation, the balances referred to in that decision have been taken into account in settlements carried out under Article 12, the Contracting Party, the net claims of which have been increased or the net debts of which have been reduced by the inclusion of those balances, shall make an equivalent payment in United States dollars to the Fund and the Fund shall make an equivalent payment in United States dollars to the other Contracting Party concerned.

d) The provisions of the preceding paragraph shall also apply if a balance notified in accordance with paragraph (a) (iii) of Article 11 exceeds the credit margin provided for by the Bilateral Payments Agreement in question as notified to the Organisation in accordance with the provisions of paragraph (a) of the present Article.

PART III
ADMINISTRATION AND FINANCE

Article 17
Administrative Organs

The Fund and the System of Settlements shall be operated under the authority of the Council by a Board of Management and by the Bank for International Settlements acting in accordance with an Agreement between the Organisation and the Bank as agent for the Organisation (hereinafter called the "Agent").

Article 18
The Council

a) Subject to the provisions of Article 19, the Council shall have power to take such decisions as may be necessary for the execution of the present Agreement.

b) Subject to the provisions of paragraphs (c) to (f) of the present Article and of Articles 14, 31 and 32,

i) decisions of the Council under the present Agreement shall be taken by mutual agreement of all Contracting Parties, except those which are absent or abstain; and

ii) such decisions shall be binding on all Contracting Parties and, subject to the provisions of paragraph (e) (i) of Article 30 and of paragraph (e) (i) of Article 33, shall cease to be binding on a Contracting Party with regard to which the present Agreement terminates.

c) The agreement of a Contracting Party shall not be required for:

i) the adoption of any decision concerning the suspension with regard to it of the application of the present Agreement in accordance with Article 29;

ii) the adoption of any decision taken in the course of any period during which the application of the present Agreement is suspended with regard to that Contracting Party; or

iii) the adoption of a recommendation that a Bilateral Payments Agreement to which that Contracting Party is a Party should be revised, or the adoption of a decision that the balance of account kept under that Agreement should not be taken into account in the calculation of its bilateral claims and debts.

d) The agreement of a Contracting Party with regard to which the provisions of Part II of the present Agreement have ceased to be in force shall not be required for the adoption of any decision relating to the amendment or execution of the provisions of Part II, with the exception of paragraph (c) of Article 12; and, subject to the provisions of paragraphs (b) and (c) of Article 14 and of paragraph (b) of Article 31, such a decision shall not be binding with regard to that Contracting Party.

e) Decisions of the Council concerning the liquidation of the Fund shall require the mutual agreement of all Members of the Organisation which are or have at any time been Contracting Parties to the present Agreement, except those Members which are absent or abstain. These decisions shall be binding on all Members of the Organisation which are or have at any time been Contracting Parties to the present Agreement.

f) Any decision of the Council taken by virtue of paragraph (b) or (c) of Article 33 shall require the mutual agreement of all Members of the Organisation, except those which are absent or abstain.

Article 19

Board of Management

a) The Board of Management shall consist of not more than seven members who shall be appointed by the Council from persons nominated by the Contracting Parties. Any member appointed upon the nomination of a Contracting Party in respect of which the present Agreement terminates under Articles 30 or 32 shall thereupon cease to be a member of the Board. Unless the Organisation decides otherwise, any member appointed upon the nomination of a Contracting Party in respect of which the application of the present Agreement is suspended by virtue of Article 29 shall, for the period of suspension, not attend the meetings of the Board of Management. Unless the Council decides otherwise, the term of office of members of the Board shall be one year; they may be re-appointed.

b) Each member of the Board of Management shall designate an alternate with the approval of the Council. The alternate shall not be changed, save with the approval of the Council. An alternate may attend the meetings of the Board of Management and shall exercise the functions of a member if the latter is unable to attend.

c) The Council shall designate each year from among the members of the Board of Management, a Chairman and two Vice-Chairmen.

d) A representative appointed by the Government of the United States of America may attend the meetings of the Board of Management with the right to participate in discussion but not in decisions. The representative may appoint an alternate who may attend the meetings of the Board of Management and shall exercise the functions of the representative if the latter is unable to attend.

e) The Chairman of the Payments Committee of the Organisation may also

attend the meetings of the Board of Management with the right to participate in discussion but not in decisions. The Board of Management may invite other persons to attend its meetings.

f) The Board of Management shall be responsible for supervising the execution of the present Agreement and, to this end, shall exercise such powers as may be delegated to it by the Council. These functions shall be exercised in accordance with the decisions of the Council. The Board of Management shall make periodic reports to the Council on the execution of its mandate.

g) The decisions of the Board of Management shall be taken by a majority including not less than four of its members. The decisions of the Board of Management may not be modified by the Council unless they are contrary to the present Agreement or to decisions taken previously by the Council.

h) The decisions of the Board of Management shall be binding on all Contracting Parties unless and until the Council takes a decision by virtue of paragraph (g) of the present Article and, subject to the provisions of paragraph (e) (i) of Article 30 and paragraph (e) (i) of Article 33, they shall cease to be binding on a Contracting Party with regard to which the present Agreement terminates. However, subject to the provisions of paragraphs (b) and (c) of Article 14 and of paragraph (b) of Article 31, the decisions of the Board of Management relating to the execution of the provisions of Part II of the present Agreement shall not be binding on any Contracting Party with regard to which the provisions of Part II have ceased to be in force.

i) The Board of Management shall adopt its own rules of procedure.

Article 20
The Agent

a) The Agent shall be entrusted with the execution, in accordance with the decisions of the Council and the Board of Management, of all financial operations under the present Agreement, as far as the Fund and the System of Settlements are concerned, and, in particular, with the management of the assets of the Fund referred to in Article 22.

b) If a Contracting Party, in placing information at the disposal of the Agent for the purposes of the present Agreement, intimates that it desires the information to be treated as confidential, the Agent shall have due regard to the intimation in making use of the information.

c) The Agent shall submit periodic reports to the Organisation.

Article 21
The Central Banks

The execution of all financial operations under the present Agreement, as far as any Contracting Party is concerned, shall be carried out by its central bank. For the purposes of the present Agreement the central bank of a Contracting Party shall mean the central bank or any other monetary authority designated by that Con-Contracting Party.

Article 22
Assets of the Fund

a) The assets of the Fund shall be entrusted to the Organisation for the purposes of the present Agreement.

b) The assets of the Fund shall consist of amounts paid to the Fund in accordance with the present Agreement and claims of the Fund arising under the pro-

visions of the present Agreement, as well as the proceeds of, and income from, those amounts and claims.

c) The assets of the Fund shall be used for effecting payments to be made by the Fund in accordance with the present Agreement, and for meeting obligations of the Fund arising under the provisions of the present Agreement, as well as expenses incurred in connection with those payments and with the management of the assets of the Fund, and, if the Organisation so decides, expenses incurred by virtue of Articles 20 and 23.

Article 23

Accounts

a) The accounts of the Fund shall be kept by the Agent, who shall draw up and submit to the Board of Management each year a balance sheet and an income and expenditure account.

b) The accounts and the balance sheet shall be audited by independent auditors appointed by the Council, to which they shall report.

c) The balance sheet and the income and expenditure account shall be submitted by the Board of Management to the Council for approval.

Article 24

Unit of Account

Accounts of the Fund shall be kept in terms of a unit of account of 0.88867088 grammes of fine gold.

Article 25

Privileges and Immunities

a) The provisions of Parts II and III of Supplementary Protocol No. 1 to the Convention for European Economic Co-operation of 16th April, 1948, shall, as provided for by the Supplementary Protocol No. 2 to the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development of 14th December, 1960, apply to the Fund and its assets, including income, without prejudice to the provisions of paragraphs (b) and (c) of the present Article.

b) The assets of the Fund, including income, wherever located and by whomsoever held, and the operations and transactions authorised under the present Agreement shall be immune from all taxation and from all customs duties.

c) The provisions of Article 5 of the Supplementary Protocol No. 1 referred to in paragraph (a) of the present Article shall, as provided for by the said Supplementary Protocol No. 2, apply to gold included in the assets of the Fund and to all transactions concerning such gold.

PART IV

FINAL PROVISIONS

Article 26

Amendments

The provisions of Articles 3 (including Table A), 4 (d), 5 (b), 7, 7 *bis*, 9 to 16 (including Table B), 19, 24 and 28 to 33 may be amended by decision of the Organisation.

Article 27

Ratification

a) The present Agreement shall be ratified by the Signatories, which, for this purpose, shall submit it without delay to their appropriate constitutional authorities.

b) Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Organisation who shall notify each deposit to all the Signatories.

c) The present Agreement shall come into force upon the deposit of instruments of ratification by all the Signatories; provided that:

i) the Agreement for the Establishment of a European Payments Union has been terminated in accordance with the provisions of paragraph (c) of Article 36 of that Agreement;

ii) the conditions laid down in paragraph 12 *bis* of Annex B to the Agreement for the Establishment of a European Payments Union for the transfer of the amounts referred to in paragraph (a) of Article 3 of the present Agreement have been complied with; and

iii) Signatories of the present Agreement the contributions of which amount, in aggregate, to at least 50 per cent of the total amount of contributions fixed in Article 3 have notified the Organisation, before the termination of the Agreement for the Establishment of a European Payments Union, of their intention to apply the present Agreement.

d) The present Agreement shall not, however, come into force for any of its Signatories with regard to which the Agreement for the Establishment of a European Payments Union should have terminated before the termination of that Agreement, and the contribution of such a Signatory shall not be taken into account for the purposes of paragraph (c) of the present Article.

e) If the appropriate constitutional authorities of a Signatory decline to authorise the ratification of the present Agreement, the Signatory concerned shall notify the Organisation which shall decide what measures, if any, shall be taken to enable the Agreement to come into force.

Article 28

Accession

a) Any Member of the Organisation which has not signed the present Agreement may notify the Organisation of its desire to accede thereto.

b) If the Organisation approves the accession, it shall determine the conditions and the date on which accession may take effect, without prejudice to the provisions of paragraph (d) of the present Article.

c) Subject to the provisions of paragraphs (a) and (b) of the present Article, accession shall be effected by the deposit by the Member concerned of an instrument of accession with the Secretary-General of the Organisation who shall notify such deposit to all Contracting Parties.

d) As from the date on which its accession takes effect, the provisions of Part I of the present Agreement shall apply to the Member concerned as if it had been a Contracting Party as from the date on which the present Agreement came into force.

Article 29

Suspension

a) Provided that the case has been considered by the Board of Management or any other body previously established or designated by the Organisation for this purpose, the Organisation may decide to suspend the application of the present Agreement with regard to a Contracting Party, on conditions which shall be determined by the Organisation,

i) if that Contracting Party fails to fulfil an obligation arising under the present Agreement or under any of the decisions of the Organisation taken

by virtue of the present Agreement or relating to commercial policy or to the liberalisation of trade or of invisible transactions; or

ii) for any other reason which shall have been determined by a previous decision of the Organisation.

b) If it is established by the Organisation that a Contracting Party has failed to make a payment due by virtue of the provisions of the present Agreement or of a decision adopted by the Organisation thereunder:

i) subject to sub-paragraphs (ii) and (iii), the other Contracting Parties may not exercise their rights and they shall be relieved of their obligations in relation to the Contracting Party concerned under the provisions of the present Agreement and the Contracting Party concerned may not exercise its rights, nor shall it acquire obligations, under those provisions during the period which shall begin on the day following that on which the default is established and shall end on the day on which the Organisation takes a decision concerning the suspension of the application of the present Agreement with regard to the Contracting Party concerned (hereinafter called the "protective period");

ii) the amounts and balances referred to in paragraph (a) of Article 11 shall be notified, in respect of the period from the beginning of the current accounting period until the beginning of the protective period, by the Contracting Party concerned and, as regards their relations with that Contracting Party, by the other Contracting Parties as soon as possible thereafter;

iii) subject to sub-paragraph (iv), the resulting net claim or debt of the Contracting Party concerned and any bilateral claims or debts of the other Contracting Parties shall be settled on the value date determined by the Organisation, in accordance with the rules laid down in Article 12, and any default in making a payment due by virtue of the present sub-paragraph shall be deemed to be a default in making a payment due by virtue of that Article; and

iv) instead of a payment to be made during the protective period by the Fund to the Contracting Party concerned by virtue of the provisions of the present Agreement or any decision taken by the Organisation thereunder, an amount in gold or United States dollars, as the case may be, equivalent to such a payment shall be blocked, as from the date on which it is due, in a special account of the Fund and shall be used on conditions determined by the decision of the Organisation referred to in sub-paragraph (i).

c) Unless the Organisation decides otherwise, if the provisions of paragraph (a) of the present Article apply:

i) any decision taken by the Organisation by virtue of Article 7 with regard to the Contracting Party concerned shall cease to be in force;

ii) credits granted by the Fund to that Contracting Party and drawn by it shall be repaid, and interest and service charges due by it in respect of a credit granted to it shall be paid, on the date of its suspension; and

iii) the provisions of Articles 4 and 6 shall continue to apply to that Contracting Party.

Article 30
Withdrawal

a) The present Agreement shall terminate with regard to any Contracting Party which withdraws from the Organisation on the date on which its withdrawal

takes effect or, if the provisions of Part II of the present Agreement apply to that Contracting Party, at the end of the accounting period in the course of which the withdrawal takes effect, unless the Organisation decides on another date.

b) The Organisation may terminate the present Agreement, on conditions determined by it, as regards a Contracting Party with regard to which the application of the present Agreement is suspended in accordance with the provisions of paragraph (a) of Article 29.

c) In agreement with, and on conditions determined by, the Organization, a Contracting Party may terminate the present Agreement with regard to itself.

d) After the end of the fourth year from the coming into force of the present Agreement, a Contracting Party may terminate the present Agreement with regard to itself by giving three months' notice to the Secretary-General of the Organisation. The withdrawal shall take effect on the date on which the period of notice expires or, in the provisions of Part II of the present Agreement apply to the Contracting Party concerned, at the end of the accounting period during which the period of notice expires, provided that the Contracting Party concerned has complied with all its obligations to the Fund on that date. The Secretary-General shall inform all the Contracting Parties of the receipt of any notice given in accordance with the present paragraph.

e) If the provisions of paragraphs (a) or (d) of the present Article apply:

i) the settlements relating to the accounting period at the end of which the present Agreement terminates with regard to the Contracting Party concerned shall, where appropriate, be carried out;

ii) the provisions of paragraph (b) of Article 4 shall remain in force;

iii) credits granted by the Fund to that Contracting Party and drawn by it shall be repaid on the date on which the present Agreement terminates with regard to that Contracting Party, and the decisions taken by the Organisation by virtue of Article 7 shall cease to apply with regard to that Contracting Party; and

iv) the contribution paid by that Contracting Party shall be repaid to it in accordance with the following rules: That Contracting Party shall receive a share of the liquid assets held by the Fund on the date on which the present Agreement terminates with regard to itself, and a share of the amounts repaid to the Fund, after its withdrawal, in respect of credits granted by virtue of Article 7 and drawn on before its withdrawal. These shares shall be equal to that fraction of the liquid assets and the amounts repaid, respectively, which the contribution paid by that Contracting Party and not repaid to it represents of the amount of the capital of the Fund paid and not repaid or blocked in a special account, on the date on which the present Agreement terminates with regard to that Contracting Party.

f) The provisions of paragraph (e) (iii) and (iv) of the present Article shall not, however, apply to a Contracting Party if, before the date on which the present Agreement terminates with regard to that Contracting Party, either the Organisation decides to terminate the present Agreement, or the sum of the contributions of the Contracting Parties excluding those which have given notice to the Organisation in accordance with paragraph (d) of the present Article should amount to less than fifty per cent of the total amount of the contributions, within the meaning of paragraph (d) of Article 33.

Article 31

Prolongation of Part II of the Agreement.

a) Not later than three months before the end of the first year from the coming into force of the present Agreement, the Organisation shall, without prejudice to the provisions of paragraph (c) of Article 14, carry out a comprehensive review of the operation of the provisions of Part II of the present Agreement, in order to decide, in consultation with the Government of the United States of America, on the conditions on which the provisions of Part II may remain in force as from the end of that year.

b) The provisions of Part II of the present Agreement shall, at the end of the first year from the coming into force of the present Agreement, cease to apply with regard to any Contracting Party which does not take part in the decision taken by the Organisation by virtue of paragraph (a) of the present Article. However, the settlements relating to the accounting period at the end of which the provisions of Part II of the present Agreement cease to apply with regard to the Contracting Party concerned shall nevertheless be carried out.

c) The provisions of the present Agreement shall, without prejudice to the provisions of paragraph (c) of Article 33, remain in force between the other Contracting Parties on conditions which they shall determine.

Article 32

Prolongation of the Agreement

a) Not later than three months before the end of the fourth year from the coming into force of the present Agreement, the Organisation shall, without prejudice to the provisions of Article 31, carry out a comprehensive review of the operation of the present Agreement, in order to decide, in consultation with the Government of the United States of America, on the conditions on which it may remain in force as from the end of that year.

b) The present Agreement shall terminate at the end of the fourth year from its coming into force with regard to any Contracting Party which does not take part in the decision taken by the Organisation by virtue of paragraph (a) of the present Article, and paragraphs (e) and (f) of Article 30 shall then apply to that Contracting Party.

c) The present Agreement shall, without prejudice to the provisions of paragraph (b) of Article 33, remain in force between the other Contracting Parties on conditions which they shall determine.

Article 33

Termination

a) The present Agreement may be terminated by decision of the Organisation at any time.

b) Unless the Organisation decides otherwise, the present Agreement shall terminate at any time after the end of the fourth year from its coming into force if the contributions of the Contracting Parties should amount, in aggregate, to less than fifty per cent of the total amount of the contributions.

c) Unless the Organisation decides otherwise, the provisions of Part II of the present Agreement shall cease to apply if the contributions of the Contracting Parties to which the provisions of Part II apply should amount, in aggregate, to less than fifty per cent of the total amount of the contributions.

d) For the purposes of paragraphs (b) and (c) of the present Article, the con-

tributions shall be the amounts fixed by Article 3 in Table A of the present Agreement as at 1st February, 1960.

e) Upon the termination of the present Agreement and without prejudice to the application of the provisions of paragraph (e) of Article 30:

i) the settlements relating to the accounting period at the end of which the present Agreement terminates shall, where appropriate, be carried out;

ii) the provisions of paragraph (b) of Article 4 shall remain in force;

iii) the credits granted by the Fund to the Contracting Parties by virtue of Article 7 and drawn by them shall be repaid in accordance with the terms on which they were granted; and

iv) subject to any decision which the Organization may take, where required in agreement with the Government of the United States of America, concerning the repayment of any special credit granted to the Fund by virtue of Article 7 *bis*, the Fund shall be liquidated in accordance with the provisions of the Annex to the present Agreement which shall remain in force for the purposes of liquidation until the provisions of its Annex, which shall form an integral part of the Agreement, are carried out.

ANNEX

LIQUIDATION OF THE FUND

1. a) Upon the termination of the present Agreement, the Fund shall remain in existance, for the purposes of its liquidation, until the date on which the last repayment falls due in respect of the credits granted by virtue of Article 7 of the Agreement (the repayments of such credits, excluding the interest paid, are hereinafter called "repayments of credit").

b) If all the repayments of credit have not been made by this date, the Organisation may decide to continue the existence of the Fund until, at the latest, the date on which the last repayment of credit is made. This decision shall be taken in agreement with the Government of the United States of America if the latter has previously exercised the option provided for in sub-paragraph (c) of paragraph 9 of the present Annex.

2. a) The liquid assets of the Fund at the termination of the Agreement or, where appropriate, on completion of the settlements relating to the accounting period at the end of which the Agreement terminates and the amounts corresponding to repayments of credit, the amounts corresponding to repayments made by virtue of paragraph (b) of Article 4 of the Agreement, and the amounts paid to the Fund or placed at its disposal by virtue of sub-paragraph (b) of paragraph 5 and sub-paragraph (c) of paragraph 6 of the present Annex, shall be used for:

i) the repayment of the contributions paid by the Contracting Parties, in proporation to such contributions; and for

ii) the reconstitution of the amounts transferred from the European Payments Union to the Fund and referred to in Article 3 (a) of the Agreement, up to a total amount equivalent to 271,575,000 United States dollars (hereinafter called the "Residual Capital").

b) The claims of the Contracting Parties in respect of the repayment of their contributions, resulting from the provisions of the preceding sub-paragraph, shall be set off against their debts, if any, in respect of repayments of credit, the next repayment of credit to fall due being set off first.

c) Subject to the provisions of paragraphs 3 and 4 of the present Annex, the

amount used to repay contributions shall be equal to the amount used to reconstitute the Residual Capital.

3. Before any payment is made by virtue of paragraph 2:

i) any amount blocked by virtue of Article 5 of the Agreement and not placed again at the disposal of the Fund shall be used to reconstitute the Residual Capital;

ii) the amount by which the interest paid to, and the income of, the Fund have exceeded the interest paid by, and the expenses incurred by, the Fund until the termination of the Agreement or, where appropriate, on completion of the settlements relating to the accounting period at the end of which the Agreement terminates, shall be distributed between the Residual Capital and each of the Contracting Parties in proportion to the average payments made to the Fund by virtue of, respectively, paragraphs (a) to (c) and paragraph (d) of Article 4 of the Agreement, taking account of the interest payments already made to each of the Contracting Parties and of amounts of the net income of the Fund proportional to such interest payments, which shall be deemed to be held by the Fund on account of the Residual Capital as from the date on which each such interest payment is made; and, finally,

iii) any contributions the payment of which had been deferred in accordance with a decision taken by the Organisation by virtue of paragraph (d) of down for the repayment of contributions in sub-paragraphs (a) and (b) of paragraph 2 of the present Annex.

4. In pursuance of a decision to be taken by the Organisation in the closing stages of the liquidation:

i) the claims of the Fund referred to in paragraph (b) of Article 4 of the Agreement shall be credited to the Residual Capital which shall be deeemed to be reconstituted to the extent of the amount of such claims not yet paid to the Fund, provided that, at the same time, an equal amount of the contributions of the Contracting Parties shall be repaid in accordance with the rules laid down for the repayment of contributions in sub-paragraphs (a) and (b) of paragraph 2 of the present Annex; and

ii) an amount of the contributions of the Contracting Parties shall be repaid, or an amount shall be used to reconstitute the Residual Capital, in accorddance with the rules laid down in sub-paragraphs (a) and (b) of paragraph 2 of the present Annex, so that the amount of the contributions not yet repaid shall be equal to the amount of the Residual Capital paid to the Fund but not yet reconstituted.

5. a) Any default in the repayments of credit shall be borne, as to one half, by the Residual Capital and, as to the other half, by the Contracting Parties in proporation to the amounts of their contributions. For this purpose, a claim shall be allotted to the Residual Capital which shall be deemed to be reconstituted up to an amount equal to that claim, and a claim shall be allotted to each of the Contracting Parties, the contribution of each being deemed to be repaid up to the amount of the claim allotted to it; repayments of credit made by the defaulting Contracting Party shall be used to make repayments in respect of these claims.

b) To the extent that any claim allotted, by virtue of the present paragraph, to the Residual Capital, or to a Contracting Party, should exceed, respectively, the amount of the Residual Capital paid to the Fund and not yet reconstituted or the amount of the contribution of that Contracting Party paid and not repaid, an amount of gold shall be transferred from the Residual Capital and placed at the disposal of the Fund or paid to the Fund by that Contracting Party, as appropriate.

c) When the Fund ceases to exist the claims, if any, allotted by virtue of the present paragraph, in so far as they have not yet been repaid, shall be replaced by claims against the defaulting Contracting Party. The Organisation shall determine uniform conditions for such claims.

6. a) Any default in making a payment due to the Fund by virtue of Article 12 of the Agreement or by virtue of a decision taken by virtue of paragraph (c) of Article 16 of the Agreement shall, up to an amount of 50,000,000 United States dollars, be borne, when the Fund ceases to exist, as to one half, by the Residual Capital, and, as to the other half, by the Contracting Parties, in proportion to the amounts of their contributions.

b) For this purpose, a claim against the defaulting Contracting Party shall be allotted to the Residual Capital, which shall be deemed to be reconstituted up to an amount equal to that claim, and a claim against the defaulting Contracting Party shall be allotted to each other Contracting Party, the contributions of the latter being deemed to be repaid up to an amount equal to the claim allotted to it. The Organisation shall determine uniform conditions for such claims.

c) To the extent that any claim allotted to the Residual Capital or to a Contracting Party, by virtue of the present paragraph, should exceed, respectively, the amount of the Residual Capital paid to the Fund and not yet reconstituted or the amount of the contribution of that Contracting Party paid and not repaid, an amount of gold shall be transferred from the Residual Capital and placed at the disposal of the Fund or paid to the Fund by that Contracting Party, as appropriate.

d) When the Fund ceases to exist, the claims, if any, allotted by virtue of paragraph (c) of Article 12 of the Agreement shall be replaced by claims against the defaulting Contracting Party. The Organisation shall determine uniform conditions for such claims.

7. No repayment shall be made by virtue of the present Annex to any Contracting Party which has failed to make a payment in gold or in United States dollars due to the Fund.

8. The amount by which the receipts of the Fund in respect of interest have exceeded its expenses since the termination of the Agreement or, where appropriate, since the execution of the settlements relating to the accounting period at the end of which the Agreement terminates, shall be distributed between the Residual Capital and each of the Contracting Parties in proportion to the average payments to the Fund by virtue of, respectively, paragraphs (a) to (c) and paragraph (d) of Article 4 of the Agreement.

9. a) Subject to the provisions of sub-paragraphs (b) and (c) of the present paragraph, the amounts used to reconstitute the Residual Capital, any amount of that Capital which has not yet been placed at the disposal of the Fund in accordance with the rules laid down in paragraph (c) of Article 4 of the Agreement, and the amounts distributed to the Residual Capital by virtue of paragraphs 3 (ii) and 8 of the present Annex shall be distributed among the Member countries of the Organisation in the proportions fixed in Table C, each asset being shared among those Members in those proportions. For the purpose of this distribution, any amount which has not been placed at the disposal of the Fund in accordance with the rules laid down in paragraph (c) of Article 4 of the Agreement shall be placed at the disposal of the Fund.

Table C

MEMBERS OF THE ORGANIZATION	PROPORTIONS
Germany	18.902
Austria	4.252
B.L.E.U.	4.883
Denmark	2.224
France	17.189
Greece	5.088
Ireland	1.146
Iceland	0.179
Italy	10.278
Norway	2.295
Netherlands	6.592
Portugal	0.804
United Kingdom	23.489
Sweden	1.172
Switzerland	—
Turkey	1.507
Total	100.000

b) If, however, any Signatory of the Agreement fails to make a payment in gold or United States dollars due by virtue of the Agreement or of a decision of the Organisation taken in accordance with the Agreement, it shall not participate in the distribution provided for in the present paragraph, unless the Organisation decides otherwise.

c) The application of the provisions of sub-paragraphs (a) and (b) of the present paragraph shall be subject to the agreement of the Government of the United States of America which, in consultation with the Organisation, may decide to earmark the whole or part of the amounts referred to in sub-paragraph (a) of the present paragraph for the benefit of countries which are or which have at any time been Contracting Parties to the Agreement, either individually or as a group. Should the Government of the United States of America decide that the provisions of sub-paragraphs (a) and (b) of this paragraph shall not be applied, it will so notify the Organisation within three months after the termination of the present Agreement.

d) The amounts distributed by virtue of sub-paragraphs (a) and (b) or of sub-paragraph (c) of the present paragraph shall be used to facilitate the maintenance of transferability of European currencies or to promote the liberalisation of trade by the Member countries of the Organisation with one another or with other countries, to promote industrial and agricultural production and to further the maintenance of internal financial stability.

e) Any claims of the Contracting Parties on the Fund in respect of the distribution of Residual Capital shall be set off against their debts, if any, to the Fund, the next repayment of such debts to fall due being set off first. Any amounts not allotted, as a result of any claim being thus set off, shall be used in accordance with the rules laid down in paragraph 2 of the present Annex.

PROTOCOL OF PROVISIONAL APPLICATION OF THE EUROPEAN MONETARY AGREEMENT

The Signatories of the European Monetary Agreement (hereinafter called the "Agreement"), signed this day;

Considering the Agreement for the Establishment of a European Payments Union of 19th September, 1950, and, in particular, Article 36 of that Agreement;

Desirous of giving effect to the Agreement in the event that the Agreement for the Establishment of a European Payments Union terminates in accordance with the provisions of paragraph (c) of Article 36 of that Agreement;

Have agreed as follows:

1. (a) Subject to the provisions of paragraph 3, the Parties to the present Protocol shall apply the Agreement provisionally as if the Agreement had come into force as from the termination of the Agreement for the Establishment of a European Payments Union in accordance with the provisions of paragraph (c) of Article 36 of the said Agreement, provided that:

i) the conditions, laid down in paragraph 12 *bis* of Annex B to the said Agreement, for the transfer of the amounts referred to in paragraph (a) of Article 3 of the Agreement have been complied with; and

ii) the Signatories of the Agreement, the contributions of which amount, in aggregate, to at least 50 per cent of the total amount of the contributions fixed in Article 3 of the Agreement, should notify the Organisation, before the termination of the Agreement for the Establishment of a European Payments Union, of their intention to apply the Agreement.

b) The Agreement shall not, however, be applied by the Parties to the present Protocol with regard to which the Agreement for the Establishment of a European Payments Union should have terminated before the termination of that Agreement and the contributions of those Parties shall not be taken into account for the purposes of sub-paragraph (a) of the present paragraph.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, the present Protocol shall come into force on this day's date and shall continue in force until the Agreement comes into force; provided that the provisions of Articles 29, 30, 31, 32 and 33 of the Agreement shall apply in relation to the present Protocol as they apply to the Agreement.

3. If, at the time of its signature, a Party to the present Protocol declares that the Agreement can, as far as that Party is concerned, be applied subject only to the condition that it be ratified in accordance with its constitutional processes,

i) the present Protocol shall come into force, in so far as the said Party is concerned, on the date when its instrument of ratification is deposited in accordance with the provisions of Article 27 of the Agreement; and

ii) the Agreement shall then be applied provisionally, in so far as that Party is concerned, as if it had come into force as from the date provided for in paragraph 1, or, if that Party when depositing its instrument of ratification notifies the Organisation for European Economic Co-operation (hereinafter called the "Organisation") that this is not possible, then as from the date on which that instrument is deposited or, where appropriate, as from the beginning of the accounting period in the course of which that instrument is deposited.

4. Any Member of the Organisation which accedes to the Agreement, in accordance with the provisions of Article 28 thereof, before its coming into force, may accede to the present Protocol on such conditions and with effect from such date as the Organisation shall decide.

5. a) Any Party to the present Protocol may withdraw therefrom by giving notice in writing of its intention to withdraw to the Secretary-General of the Organisation (hereinafter called the "Secretary-General") in the event that such Party is unable to ratify the Agreement and has notified the Organisation of this in accordance with paragraph (e) of Article 27 of the Agreement.

b) As from the date on which such notice is given or, where appropriate, as from the end of the first accounting period following the date on which such notice is given, or at such later date as may be specified in the notice, the Party giving it shall cease to be a Party to the present Protocol.

c) The Secretary-General will immediately inform all Parties to the present Protocol and the Agent, within the meaning of Article 20 of the Agreement, of any notice given under the present paragraph.

6. Unless the Organisation decides otherwise, the present Protocol shall terminate if the contributions of the Parties to the present Protocol should amount, in aggregate, to less than fifty per cent of the total amount of the contributions within the meaning of paragraph (d) of Article 33 of the Agreement.

7. If the provisions of paragraphs 5 or 6 apply:

i) the settlements relating to the accounting period at the end of which the present Protocol terminates in respect of the Party concerned or in respect of the Parties generally, shall, where appropriate, be carried out; and

ii) the rights and obligations of the Party or Parties concerned shall be determined, in accordance with the provisions of paragraphs (e) and (f) of Article 30 of the Agreement, or of the Annex to the Agreement, as the case may be.

Gjaldeyrissamningur Evrópu var undirritaður hinn 5. ágúst 1955, en samningurinn varð ekki virkur fyrr en 27. desember 1958, þegar samningurinn um Greiðslubandalag Evrópu (European Payments Union) gekk úr gildi.

Ýmsar breytingar hafa verið gerðar á samningnum, með bókun nr. 2, dags. 27. júní 1958, bókun nr. 3, dags. 15. janúar 1960 og bókun nr. 4, dags. 12. desember 1961. Breytingar hafa einnig verið gerðar með ráðssamþykktum (sbr. 18. grein samningsins), dags. 20. júlí 1959, 18. desember 1959, 19. júlí 1960 og 12. desember 1961. Þessar breytingar hafa allar verið felldar inn í texta þann, sem hér er birtur.

Hinn 30. september 1961 var nafni stofnunarinnar breytt úr Stofnun um efnahagssamvinnu Evrópu (Organisation for European Economic Cooperation) í Efnahags- og framfarastofnunina (Organisation for Economic Cooperation and Development), en þann dag gerðust Bandaríkin og Kanada meðlimir stofnunarinnar, án þess þó að verða samningaaðilar (Contracting Parties) að samningnum (Sjá samning nr. 122).

Með lögum nr. 34/1959 voru ríkisstjórninni heimilaðar ýmsar ráðstafanir í samband við aðild Íslands að Gjaldeyrissamningi Evrópu, en staðfestingarskrá Íslands að samningnum og bókunum nr. 2, 3 og 4 var afhent forstjóra stofnunarinnar hinn 2. marz 1962, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 1 í C-deild Stjórnartíðindanna, dags. 21. marz 1962.

Nr. 107.

Kaupmannahöfn 15. september 1955.

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um félagslegt öryggi.

Konvention mellem Island, Danmark, Finland, Norge, og Sverige om social tryghed.

Ríkisstjórnir Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, sem
eru þeirrar skoðunar, að ríkisborgarar sérhvers samningsríkis eigi í öðru samningsríki að njóta í meginatriðum jafnréttis við þess ríkis borgara, að því er varðar löggjöf um félagslegt öryggi,
vilja að þetta jafnrétti taki til allra þátta félagslegs öryggis, og

eru þeirrar skoðunar, að jafnrétti þessu skuli komið á með sameiginlegum samningi milli ríkjana,
eru ásáttar um eftirfarandi ákvæði:

Regeringerne i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige,
som er af den opfattelse, at statsborgere fra et af de kontraherende lande i et andet af landene i princippet skal ligestilles med landets egne statsborgere med hensyn til lovgivningen om social tryghed,
som ønsker, at denne ligestilling skal omfatte alle grene af social tryghed, og
som er af den opfattelse, at denne ligestilling bør gennemføres ved en fælles overenskomst mellem landene,
er blevet enige om følgende bestemmelser:

I. HLUTI
Svið samningsins.

1. gr.

Samningur þessi tekur til greiðslna, sem samkvæmt gildandi félagsmálalöggjöf á hverjum tíma eru inntar af hendi í hlutaðeigandi ríki, vegna elli, skertrar starfshæfni, veikinda, slysa og atvinnusjúkdóma, atvinnuleysis, meðgöngu og barnsburðar, svo og til barna, eftirlifenda og bágstaddra.

AFSNIT I
Konventionens område.

Artikel 1.

Denne konvention omfatter ydelser, som efter den i vedkommende land til enhver tid gældende sociale lovgivning og i forbindelse hermed stående bestemmelser udredes ved alderdom, nedsat erhvervsevne, sygdom, ulykkestilfælde og erhvervssygdomme, arbejdsløshed, svangerskab og fødsel samt til børn, efterlevende og trængende.

II. HLUTI
Ákvæði um einstaka þætti félagslegs öryggis.

I. KAFLI
Greiðslur vegna skertrar starfshæfni, til eftirlifenda og vegna elli.

2. gr.

Ríkisborgarar samningsríkis eiga rétt á örorkulífeyri og viðbótargreiðslum í öðru

AFSNIT II
Bestemmelser for de enkelte grene af social tryghed.

KAPITEL I
Ydelser ved nedsat erhvervsevne, til efterlevende og ved alderdom.

Artikel 2.

Statsborgere fra et af de kontraherende lande er i et andet af landene på samme

samningsríkjanna með sömu skilyrðum og eftir sömu reglum og ríkisborgarar þess ríkis,

enda hafi sá, er hlut á að máli, dvalið í síðarnefnda ríkinu samfleytt a. m. k. fimm síðustu árin, áður en umsókn um örorkulífeyri er lögð fram, eða

hafi dvalið í síðarnefnda ríkinu samfleytt a. m. k. síðasta árið áður en umsókn um örorkulífeyri er lögð fram og hafi á þeim tíma a. m. k. eitt ár verið líkamlega og andlega fær um að inna af höndum venjulegt starf.

Ríkisborgarar hvers samningsríkis, sem eiga fast heimili í öðru ríkjanna, eiga rétt á gervilimum og öðrum hjálpartækjum svo og þátttöku í ráðstöfunum varðandi lækningar, þjálfun og vinnu, með sömu kjörum og eftir sömu reglum og ríkisborgarar síðarnefnda ríkisins.

3. gr.

Ríkisborgarar hvers samningsríkis eiga rétt á ekkjulífeyri ásamt viðbótargreiðslum og greiðslum til ekkna og ekkla með börn í öðru samningsríki með sömu skilyrðum og eftir sömu reglum og borgarar þess ríkis,

enda hafi hinn látni dvalið í síðarnefnda ríkinu samfleytt a. m. k. 5 síðustu árin, áður en hann lézt, eða notið örorkulífeyris, hvorutveggja með því skilyrði, að hinn eftirlifandi hafi átt heima í hlutaðeigandi ríki er andlátið bar að, eða

að eftirlifandi maki hafi sjálfur dvalið í síðarnefnda ríkinu samfleytt a. m. k. 5 síðustu árin áður en umsókn um slíka greiðslu er lögð fram.

4. gr.

Ríkisborgarar hvers samningsríkis eiga rétt á ellilífeyri ásamt viðbótargreiðslum í öðru samningsríki með sömu skilyrðum og eftir sömu reglum og borgarar þess ríkis, enda hafi sá, er hlut á að máli, dvalið í síðarnefnda ríkinu samfleytt a. m. k. 5 síðustu árin, áður en umsókn um ellilífeyri er lögð fram.

betingelser og efter samme regler som landets egne statsborgere berettiget til invaliderente med tillægsydelser,

såfremt pågældende har opholdt sig i sidstnævnte land uafbrudt i mindst 5 år, umiddelbart før begæring om invaliderente fremsættes, eller

såfremt pågældende har opholdt sig i sidstnævnte land uafbrudt i mindst 1 år, umiddelbart før begæring om invaliderente fremsættes, og under dette ophold i mindst 1 år har været fysisk og psykisk i stand til at udøve et normalt erhverv.

Statsborgere fra et af de kontraherende lande, der har fast bopæl i et andet af landene, er på samme betingelser og efter samme regler som sidstnævnte lands egne statsborgere berettiget til proteser og andre hjælpemidler samt til at deltage i helbredelses-, optrænings- og erhvervsforanstaltninger.

Artikel 3.

Statsborgere fra et af de kontraherende lande er i et andet af landene på samme betingelser og efter samme regler som landets egne statsborgere berettiget til enkepension med tillægsydelser og ydelser til enker og enkemænd med børn,

såfremt den afdøde har opholdt sig i sidstnævnte land uafbrudt i mindst 5 år umiddelbart før dødsfaldet eller oppebar invaliderente, alt under forudsætning af, at den efterlevende ved dødsfaldet var bosat i det pågældende land, eller

såfremt den efterlevende ægtefælle selv har opholdt sig i sidstnævnte land uafbrudt i mindst 5 år, umiddelbart før begæring om sådan ydelse fremsættes.

Artikel 4.

Statsborgere fra et af de kontraherende lande er i et andet af landene på samme betingelser og efter samme regler som landets egne statsborgere berettiget til aldersrente med tillægsydelser, såfremt pågældende har opholdt sig i sidstnævnte land uafbrudt i mindst 5 år, umiddelbart før begæring om aldersrente fremsættes.

Ef hlutaðeigandi maður fær greiðslur þær, sem um ræðir í 2. og 3. gr., í dvalarlandinu, flyzt hann án tillits til dvalartíma yfir á ellilífeyri eftir sömu reglum og ríkisborgarar dvalarlandsins.

5. gr.

Ef aðrar greiðslur vegna skertrar starfshæfni, til eftirlifenda eða vegna elli eru inntar af hendi í samningsríkjunum í stað greiðslna þeirra, sem nefndar eru í 2.—4. gr., eða jafnhliða þeim og kostnaðurinn af þeim greiðist að öllu eða mestu leyti af hinum tryggðu eða vinnuveitendum þeirra, eiga ríkisborgarar annarra samningsríkja, sem eiga fast heimili í fyrrnefnda ríkinu, rétt á slíkum greiðslum með sömu skilyrðum og eftir sömu reglum og borgarar þess ríkis.

Oppebærer pågældende fra opholdslandet de i artiklerne 2 og 3 nævnte ydelser, overgår han uden hensyn til opholdstid til aldersrente efter samme regler som opholdslandets egne statsborgere.

Artikel 5.

Såfremt der i et af de kontraherende lande udredes andre ydelser ved nedsat erhvervsevne, til efterlevende eller ved alderdom i stedet for eller ved siden af de i artiklerne 2—4 nævnte, og udgifterne hertil helt eller i overvejende grad dækkes af de forsikrede eller deres arbejdsgivere, har statsborgere fra de andre kontraherende lande, der har fast bopæl i førstnævnte land, ret til sådanne ydelser på samme betingelser og efter samme regler som landets egne statsborgere.

II. KAFLI

Greiðslur vegna veikinda.

6. gr.

Að því er varðar þátttöku í sjúkratryggingum í samningsríki og greiðslur frá þeim, skulu gilda sömu skilyrði og reglur fyrir ríkisborgara annars samningsríkis og eigin borgara ríkisins.

7. gr.

Menn, sem eru sjúkratryggðir í samningsríki og taka sér bólfestu í öðru samningsríki, eiga, án tillits til aldurs og heilsufars, rétt á því að flytjast í sjúkratryggingarnar í nýja aðsetursríkinu með þeim skilyrðum og eftir þeim reglum, sem ákveðin eru í sérstökum samningi, er skal byggja á grundvallarákvæðunum um flutning milli sjúkrasamlaga, sem gilda í nýja aðsetursríkinu.

Ekki er hægt að krefjast flutnings, ef ætla má að tilgangurinn með búferlaflutningnum hafi verið að fá sjúkrahjálp í síðara ríkinu.

8. gr.

Menn, sem eru sjúkratryggðir í samningsríki og verða skyndilega veikir og þarfnast læknishjálpar eða sjúkrahúss-

KAPITEL II

Ydelser ved sygdom.

Artikel 6.

For statsborgere fra et af de kontraherende lande gælder med hensyn til optagelse i og ydelser fra sygeforsikringen i et andet af landene samme betingelser og regler som for landets egne statsborgere.

Artikel 7.

Personer, som er sygehjælpsforsikrede i et af de kontraherende lande, og som bosætter sig i et andet af landene, har uanset alder og helbredstilstand ret til at blive overflyttet til sygeforsikringen i det nye bopælsland på de betingelser og efter de regler, som fastsættes i særlig overenskomst, der skal bygge på principperne i de bestemmelser om overflytning mellem sygekasser, der gælder i det nye bopælsland.

Overflytning skal ikke kunne kræves, såfremt formålet med flytningen må antages at være at opnå sygehjælp i det andet land.

Artikel 8.

Personer, som er sygehjælpsforsikrede i et af de kontraherende lande, og som under midlertidigt ophold i et andet af

vistar, er þeir dvelja um stundarsakir í öðru samningsríki, eiga rétt á sjúkrahjálp frá sjúkratryggingunum í dvalarríkinu með þeim skilyrðum og eftir þeim reglum, sem ákveðin eru um slíka sjúkrahjálp í sérstökum samningi, þ. á m. um, hversu lengi hjálpin verði veitt.

Sjúkrasamlag, sem veitt hefur sjúkrahjálp í samræmi við þessa grein, á ekki rétt á endurgreiðslu frá því sjúkrasamlagi, sem hlutaðeigandi maður er tryggður í, og getur heldur ekki krafið hinn tryggða um iðgjald.

III. KAFLI

Greiðslur vegna slysa og atvinnusjúkdóma.

9. gr.

Ríkisborgarar samningsríkis eru tryggðir í öðru samningsríki við vinnu, sem löggjöf þess ríkis um tryggingu gegn vinnuslysum og atvinnusjúkdómum tekur til, með sömu skilyrðum og eftir sömu reglum og gilda um ríkisborgara hins síðarnefnda samningsríkis, enda leiði ekki annað af ákvæðum 10. gr. Vist í skiprúmi á skipi, er siglir undir fána samningsríkis, jafngildir vinnu þar í landi.

Ríkisborgari samningsríkis, sem löggjöf annars samningsríkis um slysatryggingu tekur til, er ekki háður þeim ákvæðum nefndrar löggjafar, sem takmarka réttindin vegna þess að hlutaðeigandi er ekki ríkisborgari í fyrrnefnda ríkinu, eða hefur ekki fasta búsetu þar.

Beita skal reglum 1. og 2. málsgr., eftir því sem við getur átt, við greiðslur samkvæmt lögum um bætur fyrir slys, öðrum en hér að framan greinir.

10. gr.

Frá reglu 9. gr. um það, hvers lands lögum skuli beitt, eru eftirfarandi undantekningar:

a) Ef fyrirtæki, sem hefur aðsetur í einhverju samningsríkjanna, sendir mann til vinnu í öðru samningsríki, gilda

landene pludselig bliver syge og trænger til lægehjælp eller sygehusbehandling, har ret til sygehjælp fra sygeforsikringen i opholdslandet på de betingelser og efter de regler for ydelse af sådan sygehjælp — herunder med hensyn til hjælpens varighed — som fastsættes i særlig overenskomst.

En sygekasse, som har ydet sygehjælp efter denne artikel, har ikke ret til refusion fra den sygekasse, i hvilken vedkommende er forsikret, eller til at kræve kontingent af den forsikrede.

KAPITEL III

Ydelser ved ulykkestilfælde og ved erhvervssygdomme.

Artikel 9.

Statsborgere fra et af de kontraherende lande er — hvis ikke andet framgår af artikel 10 under arbejde i et andet af landene omfattet af dette lands lovgivning om forsikring mod følger af ulykkestilfælde under arbejde og erhvervssygdomme på samme betingelser og efter samme regler som landets egne statsborgere. Lige med arbejde i et af landene anses forhyring med et skib, der fører vedkommende lands flag.

Statsborgere fra et af de kontraherende lande, som omfattes af lovgivningen om ulykkesforsikring i et andet af landene, er ikke undergivet de bestemmelser i nævnte lovgivning, som indskrænker rettighederne, fordi vekommende ikke er statsborger i eller ikke har fast bopæl i sidstnævnte land.

Reglerne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til ydelser efter anden lovgivning om erstatning ved ulykkestilfælde end ovenfor nævnt.

Artikel 10.

Fra reglen i artikel 9, om hvilket lands lovgivning der skal anvendes, gælder følgende undtagelser:

a) Udsendes en person af en virksomhed, der har sit sæde i et af de kontraherende lande, til arbejde i et andet af

lög fyrrnefnda ríkisins fyrstu tólf mánuði dvalarinnar í hinu ríkinu. Standi vinna í hinu ríkinu lengur, getur löggjöf fyrrnefnda ríkisins gilt áfram, ef og svo lengi sem þar til bær stjórnvöld í hinu ríkinu veita samþykki sitt til.

b) Óstaðbundið starfsfólk, sem vinnur við flutninga á landi eða í lofti, sem framkvæmdir eru í fleirum en einu samningsríki, fellur undir löggjöf ríkis, þar sem fyrirtækið hefur aðsetur sitt. Ef hlutaðeigandi maður er ekki heimilisfastur í síðarnefnda ríkinu, heldur í öðru samningsríki og vinnur þar störf fyrir fyrirtækið, er þó beitt lögum þess ríkis.

Hliðstæðar reglur gilda um menn, sem vinna við aðra starfsemi, sem framkvæmd er í beinu samhengi báðum megin landamæra tveggja samningsríkja.

c) Þegar skip frá einhverju samningsríkja hefur viðdvöl í öðru samningsríki og ráðnir eru þarlendir menn til fermingar eða affermingar skipsins, viðgerðarstarfa eða varðmennsku um borð, skulu lög síðarnefnda ríkisins gilda um þá.

d) Um opinbera starfsmenn stjórnarstofnana (pósts, tolls og vegabréfaeftirlits o. fl.), sem sendir eru frá einu samningsríki til annars, gilda lög fyrrnefnda ríkisins.

11. gr.

Ef ríkisborgari samningsríkis hefur öðlazt rétt til greiðslu samkvæmt lögum annars samningsríkis, helzt sá réttur, ásamt rétti til hækkana og viðauka, gagnvart tryggingastofnun þess ríkis, þótt flutt sé til annars samningsríkis. Réttur til greiðslu í öðru en peningum helzt þó ekki, ef tryggingastofnunin samþykkir ekki flutninginn vegna heilsufars hlutaðeigandi manns.

landene, vedbliver det førstnævnte lands lovgivning at finde anvendelse i de første 12 måneder af opholdet i det andet land. Strækker arbejdet i det andet land sig udover dette tidsrum, kan førstnævnte lands lovgivning undtagelsesvis fortsat finde anvendelse, forsåvidt og i så lang tid som det andet lands kompetente myndigheder meddeler samtykke hertil.

b) Rejsende personale beskæftiget med land- eller lufttransportarbejde, som udføres i mere end eet af de kontraherende lande, omfattes af lovgivningen i det land, hvor virksomheden har sit sæde. Er pågældende ikke bosat i sidstnævnte land, men i et andet af landene, og dér udfører arbejde for virksomheden, finder dog lovgivningen i dette land anvendelse.

Tilsvarende regler gælder for personer, der er beskæftiget med anden virksomhed, der drives i umiddelbar sammenhæng på begge sider af grænsen mellem to af de kontraherende lande.

c) Er der til lastning, losning, reparationsarbejde eller vagttjeneste ombord på et skib hjemmehørende i et af de kontraherende lande under skibets ophold i et andet af disse lande antaget personer fra det land, hvor opholdet finder sted, omfattes disse af lovgivningen i sidstnævnte land.

d) Tjenestemænd ved offentlige administrationsorganer (told, post, paskontrol m. m.), som udsendes fra et af de kontraherende lande til et andet af landene, omfattes af lovgivningen i det førstnævnte land.

Artikel 11.

Har en statsborger fra et af de kontraherende lande erhvervet krav på ydelser efter lovgivningen i et andet af landene, bevares kravet, herunder på forhøjelser og tillæg, mod dette lands forsikringsinstitution ved flytning til et andet af landene. Forsåvidt angår naturalydelser, bevares kravet dog ikke, dersom forsikringsinstitutionen på grund af pågældendes helbredstilstand ikke giver samtykke til flytningen.

12. gr.

Þegar atvinnusjúkdómur hefur komið í ljós eftir unnið starf, sem hefur í för með sér sýkingarhættu, og unnið hefur verið í ýmsum samningsríkjum, skal tryggingastofnun þess ríkis, þar sem nefnt starf var síðast unnið, inna greiðslurnar af hendi, nema sannað verði, að sjúkdómur þessi hafi þegar komið í ljós í öðru samningsríki.

Þegar tryggingastofnun í samningsríki hefur greitt bætur vegna atvinnusjúkdóms, skal hún einnig bæta versnun, sem verður í öðru samningsríki, nema hægt sé að rekja versnunina til vinnu í síðarnefnda ríkinu við starfsemi, sem hefur í för með sér hættu á slíkum sjúkdómi.

13. gr.

Þegar í samningsríki hefur orðið slys, sem fellur undir löggjöf annars samningsríkis, skulu hlutaðeigandi stjórnvöld fyrrnefnda ríkisins veita hinum slasaða þá hjálp, sem hann á rétt á, og enn fremur greiða honum eða — hafi hann látizt — fjölskyldu hans nauðsynlega fyrirframgreiðslu á bótum, sem greiðast eiga samkvæmt nefndri löggjöf. Skulu þau þá eiga rétt á endurgreiðslu frá hlutaðeigandi stjórnvaldi í hinu ríkinu á því, sem þannig hefur verið greitt.

IV. KAFLI

Greiðslur vegna atvinnuleysis.

14. gr.

Að því er snertir þátttöku í atvinnuleysistryggingum samningsríkis og greiðslur frá þeim, gilda sömu skilyrði og reglur fyrir ríkisborgara annarra samningsríkja og eigin borgara ríkisins. Ef dvalarríkið innir af hendi aðrar greiðslur vegna atvinnuleysis en þær tryggingagreiðslur, sem nefndar voru, eiga ríkisborgarar annarra samningsríkja rétt á slíkum greiðslum með sömu skilyrðum og eftir sömu reglum og ríkisborgarar dvalarríkisins.

Artikel 12.

Når en erhvervssygdom har vist sig efter udøvelsen af en beskæftigelse, som indebærer fare for sygdommen, og som har været udøvet i flere af de kontraherende lande, skal ydelserne udredes af forsikringen i det land, hvor den nævnte beskæftigelse senest er udøvet, medmindre det kan påvises, at denne sygdom allerede har vist sig i et andet af landene.

Har erhvervssygdommen medført erstatning fra forsikringsinstitutionen i et af landene, skal denne forsikringsinstitution også dække forværring, som indtræffer i et andet af landene, forsåvidt forværringen ikke kan føres tilbage til arbejde i sidstnævnte land i en virksomhed, som medfører fare for en sådan sygdom.

Artikel 13.

Vedkommende administrative myndigheder skal hver inden for sit land i anledning af et dér indtruffet ulykkestilfælde, på hvilket lovgivningen i et andet af de kontraherende lande kommer til anvendelse, yde den tilskadekomne den hjælp, han har ret til, samt betale til ham og i tilfælde af hans død til hans familie fornødent forskud på den erstatning, som skal ydes efter nævnte lovgivning, med ret til refusion fra vedkommende myndighed i det andet land for, hvad der således er udredet.

KAPITEL IV

Ydelser ved arbejdsløshed.

Artikel 14.

For statsborgere fra et af de kontraherende lande gælder med hensyn til optagelse i og ydelser fra arbejdsløshedsforsikringen i et andet af landene samme betingelser og samme regler som for landets egne statsborgere. Udreder opholdslandet ved arbejdsløshed andre ydelser end ovennævnte forsikringsydelser, har statsborgere fra de andre lande ret til sådanne ydelser på samme betingelser og efter samme regler som opholdslandets egne statsborgere.

15. gr.

Samningsríkin skuldbinda sig til þess að stuðla að því, að þegar launþegi, sem verið hefur í atvinnuleysistryggingu í öðru ríki, er tekinn inn í tryggingarnar, sé tekið tillit til iðgjaldagreiðslutíma hans og starfstíma í hlutaðeigandi ríki í samræmi við nánari skilyrði og reglur, sem settar skulu í sérstökum samningi.

Artikel 15.

De kontraherende lande forpligter sig til at virke for, at der ved optagelse i arbejdsløshedsforsikringen af lønmodtagere, som har været omfattet af denne forsikring i et andet af landene, tages hensyn til kontingentperioder og arbejdsperioder i vedkommende land på de nærmere betingelser og efter de nærmere regler, som fastsættes ved særlig overenskomst.

V. KAFLI

Greiðslur vegna meðgöngu og barnsburðar.

16. gr.

Ríkisborgarar samningsríkis eiga rétt á greiðslum í sambandi við meðgöngu og barnsburð í öðru samningsríki með sömu skilyrðum og eftir sömu reglum og borgarar þess ríkis.

KAPITEL V

Ydelser ved svangerskab og fødsel.

Artikel 16.

Statsborgere fra et af de kontraherende lande er i et andet af landene på samme betingelser og efter samme regler som landets egne statsborgere berettiget til ydelser i forbindelse med svangerskab og fødsel.

VI. KAFLI

Barnastyrkir.

17. gr.

Í hverju samningsríki eru greiddir almennir barnastyrkir, ef börnin sjálf, faðir þeirra eða móðir eru ríkisborgarar annars samningsríkis, og fer um þessar greiðslur eftir sömu skilyrðum og reglum og gilda um borgara fyrrnefnda ríkisins.

Að því er tekur til greiðslna sérstakra styrkja til barna öryrkja, ekkna og ekkla o. fl., foreldralausra barna og óskilgetinna í samningsríki til borgara annars samningsríkis, gilda sömu skilyrði og reglur og fyrir borgara fyrrnefnda ríkisins.

Réttinn til nefndra styrkja má binda því skilyrði, að barnið eða annaðhvort foreldranna hafi dvalið í hlutaðeigandi ríki samfleytt a. m. k. síðustu 6 mánuðina áður en umsókn um styrk er lögð fram og að barnið sé hjá manni, sem er búsettur í ríkinu og skráður þar á manntal.

KAPITEL VI

Børnebidrag.

Artikel 17.

For børn, som er statsborgere i et af de kontraherende lande, eller hvis fader eller moder er statsborgere i et af disse lande, ydes almindelige børnebidrag i et andet af landene på samme betingelser og efter samme regler som gælder for sidstnævnte lands statsborgere.

For statsborgere fra et af de kontraherende lande gælder med hensyn til ydelse i et andet af landene af særlige bidrag til børn af invalider, enker og enkemænd m. fl., forældreløse børn og børn født udenfor ægteskab samme betingelser og samme regler som for sidstnævnte lands statsborgere.

Retten til de ovenfor nævnte bidrag kan betinges af, at barnet eller en af forældrene har opholdt sig i vedkommende land uafbrudt i mindst 6 måneder, umiddelbart før ansøgning om bidrag indgives, og at barnet er anbragt hos en person, der er bosat og mandtalskrevet i landet.

VII. KAFLI

Fyrirframgreiðsla meðlaga.

18. gr.

Að því er varðar rétt til fyrirframgreiðslu meðlaga í samningsríki, skulu gilda sömu skilyrði og reglur fyrir ríkisborgara annars samningsríkis og borgara fyrrnefnda ríkisins.

19. gr.

Meðlagsskjal, sem gefið er út í samningsríki og hægt er að byggja á réttarlega innheimtu meðlags þar í landi, skal talið fullgildur grundvöllur fyrir fyrirframgreiðslu meðlags í öðrum samningsríkjum.

Ef skjal það, sem réttur til meðlags styðst við, er ekki úrskurður dómstóls eða annars opinbers stjórnvalds, skal skrá á skjalið vottorð um, að í landi, þar sem það er gefið út, geti það verið grundvöllur fyrir innheimtu meðlags hjá hinum meðlagsskylda. Um vottorð þetta skulu gilda reglur, sem ákveðnar eru af æðstu stjórnvöldum.

KAPITEL VII

Forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag.

Artikel 18.

For statsborgere fra et af de kontraherende lande gælder med hensyn til retten til bidragsforskud i et andet af landene samme betingelser og samme regler som for landets egne statsborgere.

Artikel 19.

Et bidragsdokument, der er udstedt i et af de kontraherende lande, og som i dette land danner grundlag for retslig inddrivelse af bidrag, skal anses som gyldigt grundlag for bidragsforskud i de andre lande.

Forsåvidt det dokument, hvorpå retten til bidrag støttes, ikke består i en beslutning af en domstol eller en anden offentlig myndighed, skal dokumentet efter regler, der fastsættes af de øverste forvaltningsmyndigheder, være forsynet med attestation for, at det i det land, hvor det er udstedt, kan danne grundlag for inddrivelse hos den bidragsskyldige.

VIII. KAFLI

Hjálp handa bágstöddu fólki.

20. gr.

Ríkisborgarar samningsríkis eiga rétt á hjálp, sem veitt er bágstöddum í dvalarríkinu, með sömu skilyrðum og eftir sömu reglum og borgarar þess ríkis.

21. gr.

Nú er hjálp veitt til langframa og getur dvalarríkið þá samkvæmt nánari ákvæðum þessa kafla krafizt þess, að heimaríkið taki við hinum bágstadda. Ef hjálp er veitt um stundarsakir, er einungis hægt að krefjast heimflutnings, ef hinn bágstaddi æskir þess sjálfur.

Nú hefur ríkisborgari samningsríkis dvalið samfleytt a. m. k. 5 ár í öðru samningsríki og getur dvalarríkið þá ekki

KAPITEL VIII

Hjælp til trængende.

Artikel 20.

Statsborgere fra et af de kontraherende lande er i et andet af landene berettiget til sådan hjælp, som i opholdslandet ydes til trængende, på samme betingelser og efter samme regler som landets egne statsborgere.

Artikel 21.

Ydes varig hjælp, kan opholdslandet efter de nærmere bestemmelser i dette kapitel kræve, at den trængende modtages i hjemlandet. Er hjælpen midlertidig, kan hjemsendelse kun kræves, dersom den trængende selv anmoder derom.

Hvis en statsborger fra et af de kontraherende lande uafbrudt har opholdt sig mindst 5 år i et andet af landene, kan

krafizt heimflutnings hans vegna hjálpar, sem honum verður veitt, á meðan hann enn þá dvelur þar. Hafi hinn bágstaddi notið hjálpar til langframa í dvalarríkinu á nefndu tímabili, telst dvalartíminn rofinn.

22. gr.

Þegar ekki er hægt að senda kvæntan mann heim, vegna ákvæða 21. gr., hefur kona hans sömu réttarstöðu og hann samkvæmt þessum kafla, ef hún á heima í sama ríki og hann. Þessari stöðu heldur hún eftir andlát mannsins, eftir lögskilnað við hann eða brottflutning hans úr ríkinu.

Hafi ekkja, fráskilin kona eða kona manns, sem er horfinn, verið eða er ríkisborgari í dvalarríkinu, verður hún ekki send heim.

Skilgetið barn, sem ekki hefur náð 16 ára aldri, hefur sömu réttarstöðu samkvæmt þessum kafla og faðir þess, en sé hann dáinn eða horfinn, hefur það sömu réttarstöðu og móðirin. Eftir dauða foreldranna heldur barnið þessari stöðu. Þrátt fyrir ákvæði 21. gr. má þó senda munaðarlaust barn til heimaríkis síns, ef hlutaðeigandi valdhafar í báðum ríkjunum eru sammála um, að heimsending sé barninu til góðs. Ef foreldrarnir skilja að lögum, hefur barnið sömu réttarstöðu og það foreldri þess, sem hefur eða hafði síðast foreldravald yfir því. Ef um óskilgetið barn er að ræða, ber einungis að líta á réttarstöðu móðurinnar. Þegar barnið er orðið 16 ára miðast réttarstaða þess við það árabil, sem það hefur samfleytt dvalið í ríkinu, þannig að ekki sé tekið tillit til neinnar hjálpar, sem látin hefur verið í té áður en það náði nefndu aldursmarki.

23. gr.

Þótt ekkert sé því til fyrirstöðu samkvæmt ákvæðum þessa kafla, að bágstaddur maður verði fluttur til heimaríkis síns, þá skal samt koma til álita hvort aðstæður eru með þeim hætti, að ekki sé rétt að framkvæma heimflutning. Við ákvörðun um þetta atriði ber fyrst

dette land ikke kræve ham hjemsendt på grund af hjælp, som måtte blive ydet ham, medens han fortsat opholder sig i landet. Har den trængende i løbet af det forannævnte tidsrum i opholdslandet nydt varig hjælp, anses opholdstiden for afbrudt.

Artikel 22.

Når en ægtemand efter bestemmelserne i artikel 21 ikke kan hjemsendes, har hans hustru, hvis hun bor i det samme land som manden, samme stilling i forhold til dette kapitels regler som han. Den nævnte stilling beholder hun efter mandens død, efter skilsmisse eller efter mandens bortflytning fra landet.

Hvis en enke, en fraskilt hustru eller en hustru, hvis mand er forsvundet, er eller har været statsborger i opholdslandet, kan hun ikke hjemsendes.

Et ægtebarn, som ikke har opnået 16-års alderen, har samme stilling efter dette kapitel som sin fader og efter hans død eller forsvinden som moderen. Efter forældrenes død beholder barnet denne stilling. Uanset bestemmelsen i artikel 21 kan et forældreløst barn under 16 år dog hjemsendes, når vedkommende myndigheder i begge lande er enige om, at hjemsendelse vil tjene til barnets tarv. Hvis forældrenes ægteskab er opløst ved skilsmisse, får barnet samme stilling som den af forældrene, som har eller senest har haft forældremyndigheden over barnet. Hvis barnet er født udenfor ægteskab, kommer alene moderens stilling i betragtning. Når barnet har opnået 16-års alderen, bedømmes dets stilling efter det antal år, i hvilket det uafbrudt har haft ophold i landet, og således at der bortses fra al hjælp, der er ydet, inden det opnåede nævnte alder.

Artikel 23.

Er der efter bestemmelserne i dette kapitel intet til hinder for, at en trængende kan hjemsendes, skal det dog tages i betragtning, om de foreliggende omstændigheder taler for, at hjemsendelse ikke bør finde sted. Ved afgørelsen heraf skal humane hensyn i første række tages

og fremst ag gæta mannúðar. Að jafnaði skal heimsending ekki framkvæmd, ef hún hefur í för með sér aðskilnað náinna venzlamanna, ef hinn bágstaddi maður er roskinn orðinn og hefur um langt skeið dvalið í landinu eða heimflutningur verður ekki framkvæmdur án þess að spilla heilsu hins bágstadda manns.

24. gr.

Samningar milli samningsríkjanna um gagnkvæma hjálp handa bágstöddum sjómönnum og heimsendingu þeirra halda gildi sínu þrátt fyrir samning þennan.

i betragtning. Som regal bør hjemsendelse undgås, såfremt hjemsendelse ville medføre adskillelse af nære pårørende, såfremt den trængende har nået en fremskreden alder og i længere tid har opholdt sig i landet, eller såfremt hjemsendelse ikke kan finde sted uden skade for den trængendes helbred.

Artikel 24.

Overenskomster mellem de kontraherende lande om gensidig understøttelse og hjemsendelse af trængende søfolk berøres ikke af denne konvention.

III. HLUTI
Almenn ákvæði.

25. gr.

Ríkisfangslaus maður, sem síðast átti ríkisfang í samningsríki, skal njóta sama réttar og ríkisborgarar þess að því er tekur til samnings þessa.

26. gr.

Um starfslið í sendiráðum og ræðismannsskrifstofum, sem sent er utan, gilda lög heimaríkis sendiráðsins eða ræðismannsskrifstofunnar. Sama gildir um annað starfslið þessara stofnana svo og þá, sem vinna hjá starfsfólki sendiráðsins eða ræðismannsskrifstofunnar, ef hlutaðeigendur eru ríkisborgarar í heimaríki sendiráðsins eða ræðismannsskrifstofunnar.

Þetta fólk getur þó sótt um það til æðstu valdhafa í landi, þar sem það vinnur, að það fái að koma undir lög þess ríkis, að því er varðar eina eða fleiri tegundir af þeim greiðslum, sem þessi samningur fjallar um, og skal tekið tillit til óska umsækjandans að eins miklu leyti og unnt er.

Ákvæði þessarar greinar taka ekki til ólaunaðra ræðismanna og launaðs starfsliðs þeirra.

AFSNIT III
Fælles bestemmelser.

Artikel 25.

Med statsborgere i et af de kontraherende lande ligestilles ved anvendelsen af denne konvention den, som ikke har statsborgerret i noget land, men som senest har været statsborger i vedkommende kontraherende land.

Artikel 26.

Udsendt personale ved diplomatiske eller konsulære repræsentationer omfattes af lovgivningen i det land, som repræsentationen tilhører. Det samme gælder andet personale ved repræsentationen samt de i personlig tjeneste hos repræsentationens personale ansatte, dersom de pågældende er statsborgere i det land, som repræsentationen tilhører.

Sådanne personer kan dog ansøge den øverste forvaltningsmyndighed i det land, hvor de gør tjeneste, om, at lovgivningen i dette land skal komme til anvendelse med hensyn til en eller flere af de i denne konvention omhandlede ydelser, idet der i størst mulig udstrækning skal tages hensyn til de af ansøgerne udtrykte ønsker.

Bestemmelserne i denne artikel gælder ikke for en ulønnet konsul og det af denne aflønnede personale.

27. gr.

Æðstu valdhafar samningsríkjanna gera samning um reglur þær, sem kunna að þykja nauðsynlegar við framkvæmd þessa samnings, og geta þeir samið um, að einstakir flokkar manna skuli undanskildir ákvæðum þessa samnings.

Innan þeirra takmarka, sem hagkvæmt þykir, geta æðstu valdhafar gefið öðrum valdhöfum eða stofnunum umboð til þess að gera samninga samkvæmt framanrituðu.

Með æðstu valdhöfum er í samningi þessum átt við:

á Íslandi:
félagsmálaráðuneytið,
í Danmörku:
félagsmálaráðuneytið,
í Finnlandi:
félagsmálaráðuneytið,
í Noregi:
félagsmálaráðuneytið og að því er varðar atvinnuleysistryggingar, vinnumála- og sveitarstjórnarmálaráðuneytið,
í Svíþjóð:
konunginn.

28. gr.

Þar til bærir valdhafar og stofnanir í samningsríkjunum skulu aðstoða hvorir aðra eftir því sem þörf gerist.

29. gr.

Vist í skiprúmi á skipi, er siglir undir fána samningsríkis, skal talin jafngilda dvöl þar í landi.

30. gr.

Í sambandi við 2., 3., 4. og 21. gr. þessa samnings skal ekki tekið tillit til fjarveru frá dvalarlandinu um stundarsakir.

31. gr.

Umsóknir, yfirlýsingar og áfrýjanir, sem berast skulu stofnun í samningsríki innan tiltekins frests, skulu taldar hafa borizt í tæka tíð, ef þær hafa borizt hliðstæðri stofnun í öðru samningsríki innan

Artikel 27.

De øverste forvaltningsmyndigheder i de kontraherende lande træffer aftale om de forskrifter, som må anses nødvendige for gennemførelsen af denne konvention, og kan for særlige persongrupper eller personer indgå aftale om undtagelser fra bestemmelserne i denne konvention.

De øverste forvaltningsmyndigheder kan indenfor områder, hvor det anses hensigtmæssigt, bemyndige andre myndigheder og organer til at indgå aftaler som ovenfor nævnt.

Ved de øverste forvaltningsmyndigheder forstås i denne konvention

i Danmark:
Socialministeriet,
i Finland:
Socialministeriet,
i Island:
Socialministeriet,
i Norge:
Socialdepartementet, for arbejdsløshedsforsikringen Arbejds- og kommunaldepartementet,

i Sverige:
Kongen.

Artikel 28.

Ved gennemførelsen af denne konvention skal de kontraherende landes kompetente myndigheder og organer i fornøden udstrækning yde hinanden bistand.

Artikel 29.

Lige med ophold i et af de kontraherende lande anses forhyring med et skib, der fører vedkommende lands flag.

Artikel 30.

Ved anvendelsen af artiklerne 2, 3, 4 og 21 i denne konvention skal der bortses fra midlertidigt fravær fra opholdslandet.

Artikel 31.

Ansøgninger, erklæringer og indankninger, som skal indgives til et organ i et af de kontraherende lande indenfor en bestemt frist, anses som rettidig indgivet, når de indenfor den samme frist er ind-

sama frests. Þegar þannig stendur á, sendir síðarnefnda stofnunin umræddar umsóknir, yfirlýsingar eða áfrýjanir tafarlaust áfram til hlutaðeigandi stofnunar í hinu ríkinu.

32. gr.

Dvalarríkið ber kostnaðinn af greiðslum samkvæmt samningi þessum, nema annað leiði af samningnum.

33. gr.

Samningur þessi leggur engar hömlur á rétt samningsríkis til þess að setja almenn ákvæði um rétt útlendinga til dvalar í hlutaðeigandi ríki. Slík ákvæði mega þó ekki gera mögulegt að sniðganga samning þennan.

34. gr.

Hlutaðeigandi valdhafar í samningsríkjunum skulu, svo fljótt sem unnt er, gefa hvorir öðrum upplýsingar um allar breytingar og viðauka á lögum, sem snerta greiðslur þær, sem nefndar eru í 1. gr.

35. gr.

Samning þenna skal fullgilda, og fullgildingarskjölunum komið til varðveizlu í danska utanríkisráðuneytinu, eins fljótt og auðið er.

Samningurinn gengur í gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðnir eru tveir heilir almanaksmánuðir frá því, að fullgildingarskjöl allra samningsríkjanna voru afhent til varðveizlu.

36. gr.

Vilji eitthvert samningsríkjanna segja samningnum upp, skal það tilkynna dönsku ríkisstjórninni það skriflega, en hún skal þegar skýra öðrum samningsríkjum frá uppsögninni og hvaða dag tilkynning um hana barst.

Uppsögnin gildir aðeins fyrir það ríki, sem segir upp, og gildir frá 1. janúar að liðnum a. m. k. 6 mánuðum frá því að dönsku ríkisstjórninni barst tilkynning um uppsögnina.

givet til et tilsvarende organ i et andet af landene. I så fald sender sidstnævnte organ uopholdeligt de omhandlede ansøgninger, erklæringer og indankninger videre til det kompetente organ i det andet land.

Artikel 32.

Udgifterne ved ydelser efter denne konvention påhviler opholdslandet, medmindre andet følger af konventionen.

Artikel 33.

Denne konvention medfører ingen indskrænkning i de kontraherende landes ret til at give almindelige bestemmelser om udlændinges ret til at opholde sig i vedkommende land. Sådanne bestemmelser må dog ikke åbne mulighed for, at denne konvention omgås.

Artikel 34.

Vedkommende myndigheder i de kontraherende lande skal så snart som muligt give hinanden underretning om alle ændringer og tilføjelser i den lovgivning, som berører de i artikel 1 nævnte ydelser.

Artikel 35.

Denne konvention skal ratificeres, og ratifikationsinstrumenterne skal snarest muligt deponeres i det danske udenrigsministerium.

Konventionen træder i kraft den første dag i den måned, som ligger to fulde kalendermåneder efter den dag, da samtlige landes ratifikationsinstrumenter er deponeret.

Artikel 36.

Ønsker et af de kontraherende lande at opsige konventionen, skal skriftlig meddelelse herom tilstilles den danske regering, som straks skal underrette de andre kontraherende lande herom og om den dato, da meddelelsen blev modtaget.

Opsigelsen gælder alene for det land, som har meddelt den, og har gyldighed fra den 1. januar, som indtræder mindst 6 måneder efter, at den danske regering har modtaget meddelelse om opsigelsen.

Sé samningnum sagt upp, haldast þau réttindi, sem fengizt hafa samkvæmt ákvæðum hans.

37. gr.

Við gildistöku samnings þessa falla úr gildi:

Samningur frá 27. ágúst 1949 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um gagnkvæma veitingu ellilífeyris.

Samningur frá 20. júlí 1953 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um gagnkvæmi varðandi greiðslur vegna skertrar starfshæfni.

Samningur frá 12. febrúar 1919 milli Danmerkur, Noregs og Svíþjóðar varðandi atvinnuslysatryggingar.

Yfirlýsing frá 11. september 1923 milli Finnlands og Svíþjóðar um gagnkvæmi varðandi bætur fyrir slys við vinnu.

Samningur frá 30. nóvember 1923 milli Danmerkur og Finnlands um atvinnuslysatryggingar.

Samningur frá 13. október 1927 milli Íslands og Danmerkur um gagnkvæmi um slysatryggingu verkamanna og örorkutryggingu.

Samningur frá 31. maí 1930 milli Íslands og Noregs um gagnkvæmi við slysabætur.

Samkomulag frá 31. október 1930 milli Íslands og Svíþjóðar um bætur fyrir slys við vinnu.

Samningur frá 3. marz 1937 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um það, eftir hvaða lands slysatryggingalögum skuli farið, ef svo vill til, að atvinnurekandi búsettur í einhverju samningsríkjanna hefur atvinnufyrirtæki eða verkamenn í þjónustu sinni í einhverju hinna ríkjanna.

Samningur frá 20. júlí 1953 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um gagnkvæma veitingu mæðrahjálpar.

Samningur frá 28. ágúst 1951 milli Íslands, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um gagnkvæma veitingu barnastyrkja.

Samningur frá 9. janúar 1951 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs

Opsiges konventionen, bevares de ifølge dens bestemmelser erhvervede rettigheder.

Artikel 37.

Når denne konvention træder i kraft, bortfalder:

Konvention af 27. august 1949 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om gensidig ydelse af aldersrente.

Konvention af 20. juli 1953 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om gensidighed med hensyn til ydelser i anledning af nedsat erhvervsevne.

Overenskomst af 12. februar 1919 mellem Danmark, Norge og Sverige angående arbejderulykkesforsikring.

Deklaration af 11. september 1923 mellem Finland og Sverige om gensidighed med hensyn til erstatning for ulykkestilfælde under arbejde.

Overenskomst af 30. november 1923 mellem Danmark og Finland om arbejderulykkesforsikring.

Overenskomst af 13. oktober 1927 mellem Danmark og Island om gensidighed i arbejder-ulykkesforsikringen og invalideforsikringen.

Overenskomst af 31. maj 1930 mellem Island og Norge om gensidighed i ulykkesforsikringsforhold.

Overenskomst af 31. oktober 1930 mellem Island og Sverige om erstatning for ulykkestilfælde under arbejde.

Konvention af 3. marts 1937 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige angående anvendelsen af de nævnte landes ulykkesforsikringslovgivning i tilfælde, hvor arbejdsgivere i et af de kontraherende lande driver virksomhed eller anvender arbejdere i et andet af disse lande.

Konvention af 20. juli 1953 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om gensidig ydelse af mødrehjælp.

Konvention af 28. august 1951 mellem Finland, Island, Norge og Sverige om gensidig ydelse af børnebidrag.

Konvention af 9. januar 1951 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og

og Svíþjóðar um gagnkvæma hjálp handa bágstöddu fólki.

Samningur þessi skal varðveittur í skjalasafni danska utanríkisráðuneytisins, og skal það senda ríkisstjórnum allra samningsríkjanna staðfest afrit af honum.

Þessu til staðfestu hafa umboðsmenn hvers ríkis fyrir sig undirritað samning þennan.

Gert í Kaupmannahöfn í einu eintaki á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, en að því er sænskuna snertir, í tveim textum, öðrum fyrir Finnland, en hinum fyrir Svíþjóð, hinn 15. september 1955.

Sverige om gensidig ydelse af hjælp til trængende.

Konventionen skal være deponeret i det danske udenrigsministeriums arkiv, og bekræftede afskrifter skal af det danske udenrigsministerium tilstilles hver af de kontraherende landes regeringer.

Til bekræftelse heraf har de respektive befuldmægtigede undertegnet denne konvention.

Udfærdiget i København i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk således, at der på svensk er udfærdiget to tekster, en for Finland og en for Sverige, den 15. september 1955.

LOKABÓKUN

A. Í sambandi við undirritunina í dag á samningnum milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um félagslegt öryggi, hafa umboðsmenn samningsríkjanna lýst yfir því, sem hér fer á eftir:

Greiðslur, sem heimilaðar eru í lögum, skulu vera hinar sömu fyrir þá, sem samningurinn tekur til, og ríkisborgara hlutaðeigandi samningsríkis. Hvert samningsríki skal leitast við að tryggja mönnum, sem samþykktin tekur til, einnig þær greiðslur, sem byggjast á ákvörðunum einstakra sveitarfélaga.

B. Umboðsmennirnir hafa orðið ásáttir um eftirfarandi varðandi framkvæmd og skýringu tiltekinna ákvæða í samningnum:

1. Ákvæði 3. málsgreinar 9. greinar gilda ekki um slys, sem orðið hafa fyrir gildistöku samnings þessa.

2. Ákvæði 2. setningar í 1. málsgrein b-liðs 10. greinar gilda ekki þegar atvinnurekandinn hefur látið hjá líða að ganga frá lögboðinni slysatryggingu í landi, þar sem starfsmaðurinn er búsettur, ef slík vanræksla hefur það yfirleitt í för með sér samkvæmt lögum þess

SLUTPROTOKOL

A. I tilslutning til undertegnelsen i dag af konventionen mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om social tryghed har de befuldmægtige for de kontraherende lande afgivet følgende erklæring:

Forsåvidt angår lovhjemlede ydelser, skal ydelserne for personer, som omfattes af konventionen, være de samme som for vedkommende lands egne statsborgere. Forsåvidt angår ydelser, som er afhængige af den enkelte kommunes egen bestemmelse, skal hvert land tilstræbe at sikre personer, som omfattes af konventionen, også sådanne ydelser.

B. Angående anvendelsen og fortolkningen af visse bestemmelser i konventionen er de befuldmægtigede blevet enige om følgende:

1. Artikel 9, stk. 3, kommer ikke til anvendelse på ulykkestilfælde, som er indtruffet forinden denne konventions ikrafttræden.

2. Artikel 10 b), stk. 1, 2. pkt., kommer ikke til anvendelse i tilfælde, hvor arbejdsgiveren har undladt at tegne lovpligtig ulykkesforsikring i det land, hvor den beskæftigede er bosat, dersom sådan undladelse efter dette lands lovgivning normalt har til følge, at arbejdsgiveren

lands, að atvinnurekandinn verði sjálfur skyldugar til að greiða tryggingargreiðslurnar.

3. Þegar barnastyrkur samkvæmt 17. grein hefur verið greiddur í fyrsta skipti til barns í samningsríki, telst fjarvera barnsins frá því ríki í allt að tvo mánuði ekki slíta dvöl þess þar.

4. Með fjarvist um stundarsakir samkvæmt 30. grein er, í sambandi við kröfuna um 5 ára dvöl í 2., 3., 4. og 21. grein, átt við fjarvistir, sem hver um sig stendur ekki lengur en 4 mánuði, og í sambandi við kröfuna um eins árs dvöl í 2. grein er átt við fjarvistir, sem hver um sig stendur ekki lengur en einn mánuð. Í báðum tilfellum geta lengri fjarvistir þó talizt fjarvistir um stundarsakir, ef sérstakar ástæður mæla með því. Þannig má taka tillit til þess hve lengi hlutaðeigandi maður hefur dvalið í landinu samanlagt svo og hver ástæðan til fjarverunnar er.

Tímabil fjarvistar um stundarsakir teljast ekki dvalartími.

5. Langvinn hjálp til bágstaddra, sem um ræðir í VIII. kafla, telst hjálp, sem valdhafar bæði í dvalarlandinu og heimalandinu telja nauðsynlega að minnsta kosti um eins árs skeið, frá því að hún var fyrst látin í té, eða hefur raunverulega verið nauðsynleg að minnsta kosti um eins árs bil. Hjálpin telst langvinn þótt allt að 90 daga hlé verði á henni á árinu. Öll önnur hjálp, sem veitt er bágstöddum, telst hjálp um stundarsakir.

Þegar hjálpin er fólgin í húsaleigustyrk, telst hún hefjast með upphafi leigutímans.

6. Varðandi Noreg skal tekið fram:

a) að lífeyrir, sem samkvæmt norskum lögum um ellilífeyri er greiddur eftirlifandi maka ellilífeyrisþega, telst greiðsla samkvæmt 3. grein,

b) að ríkisborgarar annarra samningsríkja, sem vinna á norskum skipum í utanlandssiglingum, koma því aðeins undir

bliver forpligtet til selv at udrede forsikringsydelserne.

3. Når der til et barn første gang er blevet udbetalt børnebidrag i et af de kontraherende lande i henhold til artikel 17, anses barnets fravær fra dette land i indtil 2 måneder ikke for afbrydelse af opholdet dér.

4. Ved midlertidigt fravær efter artikel 30 forstås i forbindelse med kravet om 5 års ophold i artiklerne 2, 3, 4 og 21 fravær, som hver for sig ikke strækker sig udover 4 måneder, og i forbindelse med kravet om 1 års ophold i artikel 2 fravær, som hver for sig ikke strækker sig udover 1 måned. Dog kan i begge tilfælde også et fravær af længere varighed betragtes som midlertidigt, når særlige grunde taler derfor. Således kan der tages hensyn til varigheden af pågældendes samlede ophold i opholdslandet og grunden til fraværet.

Perioder af midlertidigt fravær medregnes ikke som opholdsperioder.

5. Ved den i kapitel VIII omhandlede varige hjælp til trængende forstås hjælp, som både opholdslandets og hjemlandets myndigheder mener vil blive nødvendig mindst et helt år regnet fra hjælpens begyndelse, eller som faktisk har været nødvendig i mindst 1 år. Midlertidige afbrydelser, d. v. s. afbrydelser på under 90 dage, ændrer dog ikke hjælpens karakter som varig. Al anden hjælp, som ydes til trængende, betragtes som midlertidig.

Dersom hjælpen består i huslejehjælp, anses den som påbegyndt fra og med tidspunktet for lejeperiodens begyndelse.

6. For Norges vedkommende bemærkes:

a) at den pension, som i henhold til norsk lovgivning om alderspension ydes en enke eller enkemand efter en alderspensionist, anses som en ydelse efter artikel 3,

b) at statsborgere fra de andre kontraherende lande i tjeneste på norske skibe i udenrigsfart kun omfattes af den

norsk lög um sjúkratryggingar, atvinnuleysistryggingar og lífeyristryggingar sjómanna, að þeir hafi fasta búsetu í Noregi.

C. Til skýringar á því, hve víðtækur þessi samningur er við undirritun hans, hafa samningsríkin gefið upp, að eftirtaldar greiðslur falli undir samninginn:

Á ÍSLANDI:

I. Greiðslur vegna skertrar starfshæfni, til eftirlifenda og vegna elli.

Greiðslur vegna skertrar starfshæfni samkvæmt lögum nr. 50/1946 um almannatryggingar og viðaukalögum nr. 116/1954:

Örorkulífeyrir samkvæmt 18. og 19. grein almannatryggingalaganna sbr. 5. og 29. gr. viðaukalaganna, sbr. enn fremur 1. bráðabirgðaákvæði almannatryggingalaganna og 40. gr. og bráðabirgðaákvæði viðaukalaganna.

Barnalífeyrir samkvæmt 20. og 22. gr og 1. bráðabirgðaákvæði almannatryggingalaganna, sbr. enn fremur 5., 29. og 40. grein viðaukalaganna.

Greiðslur til maka samkvæmt 38. grein almannatryggingalaganna, sbr. 5. og 29. grein viðaukalaganna.

Viðbótarlífeyrir samkvæmt 17. grein almannatryggingalaganna.

Sjúkrasamlagsiðgjöld samkvæmt 6. tölulið 24. greinar viðaukalaganna.

Styrkur til öryrkja samkvæmt 3. bráðabirgðaákvæði almannatryggingalaganna.

Greiðslur samkvæmt lögum nr. 78/1936, 1. gr. 3. mgr. og 6. gr. 4. mgr., sbr. 8. gr. (gervilimir).

Greiðslur til eftirlifenda samkvæmt lögum nr. 50/1946 og lögum nr. 116/1954:

Bætur til ekkna samkvæmt 35. og 37. grein almannatryggingalaganna sbr. 5. og 29. grein viðaukalaganna.

Ekkjulífeyrir samkvæmt 36. og 37. grein almannatryggingalaganna sbr. 18. og 29. grein viðaukalaganna.

norske lovgivning om sygeforsikring, arbejdsløshedsforsikring og pensionsforsikring for sømænd, såfremt vedkommende har fast bopæl i Norge.

C. Til belysning af konventionens omfang på tidspunktet for dens undertegnelse har landene angivet nedennævnte ydelser som faldende ind under konventionen:

FOR ISLAND:[1]

I. Ydelser ved nedsat erhversevne, til efterlevende og ved alderdom.

Ydelser ved nedsat erhvervsevne i henhold til lov nr. 50/1946 om folkeforsikring og tillægslov nr. 116/1954:

Invaliderente i henhold til folkeforsikringslovens art. 18 og 19 og tillægslovens art. 5 og 29, jfr. folkeforsikringsloven, provisorisk bestemmelse 1 og tillægslovens art. 40 samt provisorisk bestemmelse.

Børnerente i henhold til folkeforsikringslovens art. 20 og 22 og provisorisk bestemmelse 1, jfr. tillægslovens art. 5, 29 og 40.

Ydelser til ægtefælle i henhold til folkeforsikringslovens art. 38, jfr. tillægslovens art. 5 og 29.

Hjælpeløshedstillæg i henhold til folkeforsikringslovens art. 17.

Sygekassekontingent i henhold til tillægslovens art. 24, nr. 6.

Særlig understøttelse til invalider i henhold til folkeforsikringsloven, provisorisk bestemmelse 3.

Ydelser i henhold til lov nr. 78/1936 § 1, stk. 3, og § 6, stk. 4, jfr. § 8 (proteser).

Ydelser til efterlevende i henhold til lov nr. 50/1946 om folkeforsikring og tillægslov nr. 116/1954:

Ydelser til enker i henhold til folkeforsikringslovens art. 35 og 37, jfr. tillægslovens art. 5 og 29.

Enkepension i henhold til folkeforsikringslovens art. 36 og 37, jfr. tillægslovens art. 18 og 29 (indtægtsreguleret).

1) Þessi kafli um íslenzka löggjöf á dönsku er prentaður í Stjt. 53/1956 á eftir kaflanum um Finnland, en er hér færður fram, svo tilvísanir í lögin standist á.

Greiðslur vegna elli samkvæmt lögum nr. 50/1946 og lögum nr. 116/1954:

Ellilífeyrir samkvæmt 15. grein og 1. bráðabirgðaákvæði almannatryggingalaganna, sbr. 5., 29. og 40 gr. og bráðabirgðaákvæði viðaukalaganna.

Barnalífeyrir samkvæmt 20. og 21. grein og 1. bráðabirgðaákvæði almannatryggingalaganna sbr. 5., 29. og 40. grein viðaukalaganna.

Bætur til maka samkvæmt 38. grein almannatryggingalaganna, sbr. 5. og 29. grein viðaukalaganna.

Hækkun ellilífeyris vegna frestunar á töku hans samkvæmt 16. grein almannatryggingalaganna, sbr. 41. grein viðaukalaganna.

Viðbótarlífeyrir til ellilífeyrisþega samkvæmt 17. grein almannatryggingalaganna.

Sjúkrasamlagsiðgjöld samkvæmt 6. tölul. 24. greinar viðaukalaganna.

Ydelser ved alderdom i henhold til lov nr. 50/1946 om folkeforsikring og tillægslov nr. 116/1954:

Aldersrente i henhold til folkeforsikringslovens art. 15 og provisorisk bestemmelse 1, jfr. tillægslovens art. 5, 29 og 40 samt provisorisk bestemmelse.

Børnerente i henhold til folkeforsikringslovens art. 20 og 21 og provisorisk bestemmelse 1, jfr. tillægslovens art. 5, 29 og 40.

Ydelser til ægtefælle i henhold til folkeforsikringslovens art. 38, jfr. tillægslovens art. 5 og 29.

Forhøjelse af aldersrente på grund af udsættelse af rentemodtagelse i henhold til folkeforsikringslovens art. 16, jfr. tillægslovens art. 41.

Hjælpeløshedstillæg for aldersrentemodtagere i henhold til folkeforsikringslovens art. 17.

Sygekassekontingent i henhold til tillægslovens art. 24, nr. 6.

II. Greiðslur vegna veikinda.

Læknishjálp, lyf, sjúkrahúsvist o. fl. samkvæmt lögum nr. 104/1943 um alþýðutryggingar, III. kafli, 32—41. grein, og viðaukalögum nr. 116/1954, 23.—25. grein.

Sjúkrabætur samkvæmt lögum nr. 50/1946 um almannatryggingar, 39.—44. gr. sbr. viðaukalög nr. 116/1954, 5., 13.—17. og 29. grein.

II. Ydelser ved sygdom.

Lægehjælp, medicin, sygehusbehandling m. v. i henhold til lov nr. 104/1943 om socialforsikring kap. III, art. 32—41, og tillægslov nr. 116/1954 art. 23—25.

Sygedagpenge i henhold til lov nr. 50/1946 om folkeforsikring art. 39—44, jfr. tillægslov nr. 116/1954 art. 5, 13—17 og 29.

III. Greiðslur vegna slysa og atvinnusjúkdóma.

Greiðslur samkvæmt lögum nr. 50/1946 um almannatryggingar og viðaukalögum nr. 116/1954:

Sjúkrahjálp vegna slysa við vinnu samkvæmt slysatryggingalögum, 51. gr. sbr. 85. gr. síðasta málsgrein.

Dagpeningar vegna slysa samkvæmt 51.—55. grein almannatryggingalaganna, sbr. 18. og 29. gr. viðaukalaganna.

Kaup eða aflahlutur lögskráðra sjómanna samkvæmt 20. gr. viðaukalaganna.

III. Ydelser ved ulykkestilfælde og erhvervssygdomme.

Ydelser i henhold til lov nr. 50/1946 om folkeforsikring og tillægslov nr. 116/1954:

Sygehjælp ved ulykkestilfælde under arbejde i henhold til folkeforsikringslovens art. 51, jfr. art. 85, sidste stk.

Dagpenge ved ulykkestilfælde i henhold til folkeforsikringslovens art. 51—55, jfr. tillægslovens art. 18 og 29.

Lønning eller fangstandel til påmønstrede sømænd og fiskere i henhold til tillægslovens art. 20.

Örorkulífeyrir samkvæmt almannatryggingalögunum, 56. sbr. 57. grein og 18., 21. og 29. grein viðaukalaganna.

Dánarbætur til eftirlifandi maka, barna, foreldra o. fl. samkvæmt 57. og 58. grein almannatryggingalaganna og 18. og 29. gr. viðaukalaganna.

Aukagreiðslur vegna dauða lögskráðra sjómanna samkvæmt 19. og 29. gr. viðaukalaganna.

V. Greiðslur vegna meðgöngu og barnsburðar.

Greiðslur vegna barnsburðar samkvæmt 34. grein laga nr. 50/1946 um almannatryggingar og 12. og 29. grein viðaukalaganna nr. 116/1954.

Greiðslur vegna barnsburðar eða dvöl á sjúkrahúsi eða fæðingarstofnun samkvæmt lögum nr. 104/1943 um almannatryggingar 33. gr. 4. tölul.

VI. Barnastyrkir.

Greiðslur samkvæmt lögum nr. 50/1946 um almannatryggingar og viðaukalögum nr. 116/1954:

Fjölskyldubætur samkvæmt 30.—33. grein almannatryggingalaganna og 11. gr. sbr. 5., 10. og 29. gr. viðaukalaganna.

Mæðralaun samkvæmt 11. gr. sbr. 5. og 29. grein viðaukalaganna.

Barnalífeyrir samkvæmt 20. og 23. gr. og 1. bráðabirgðaákvæði almannatryggingalaganna, sbr. 5., 7., 29. og 40. grein viðaukalaganna.

Barnalífeyrir til munaðarlausra barna samkvæmt 20. og 24. gr. almannatryggingalaganna sbr. 5. og 29. gr. viðaukalaganna.

Barnalífeyrir vegna barna manna, sem dvelja í fangelsi eða hafa hlaupizt á brott, samkv. 20., 26. og 29. gr. almannatryggingalaganna sbr. 5. og 29. gr. viðaukalaganna.

VII. Fyrirframgreiðsla meðlaga.

Meðlagsgreiðslur vegna barna ógiftra kvenna og fráskilinna samkvæmt 20., 27.

Invaliderente i henhold til folkeforsikringslovens art. 56, jfr. art. 57, og tillægslovens art. 18, 21 og 29.

Ydelser på grund af dødsfald til efterlevende ægtefælle, børn, forældre m. fl. i henhold til folkeforsikringslovens art. 57 og 58 og tillægslovens art. 18 og 29.

Tillægsydelse ved påmønstrede sømænds og fiskers dødsfald i henhold til tillægslovens art. 19 og 29.

V. Ydelser ved svangerskab og fødsel.

Ydelser ved fødsel i henhold til lov nr. 50/1946 om folkeforsikring, art. 34, og tillægslov nr. 116/1954, art. 12 og 29.

Ydelser ved fødsel eller ophold på sygehus eller fødeklinik i henhold til lov nr. 104/1943 om socialforsikring, art. 33, nr. 4.

VI. Børnebidrag.

Ydelser i henhold til lov nr. 50/1946 om folkeforsikring og tillægslov nr. 116/1954:

Almindelige børnebidrag i henhold til folkeforsikringslovens art. 30—33 og tillægslovens art. 11, jfr. art. 5, 10 og 29.

Ydelser til enlige mødre i henhold til tillægslovens art. 11, jfr. art. 5 og 29.

Børnerente i henhold til folkeforsikringslovens art. 20 og 23 og provisorisk bestemmelse 1, jfr. tillægslovens art. 5, 7, 29 og 40.

Børnebidrag til forældreløse børn i henhold til folkeforsikringslovens art. 20 og 24, jfr. tillægslovens art. 5 og 29.

Børnerente til børn af personer, der opholder sig i fængsel eller har forladt hjemmet, i henhold til folkeforsikringslovens art. 20, 26 og 29, jfr. tillægslovens art. 5 og 29.

VII. Forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag.

Bidragsforskud til ugifte mødres og fraskilte kvinders børn i henhold til lov

of 28. gr. almannatryggingalaganna, sbr. 5., 6., 8. og 29. gr. viðaukalaganna.

VIII. Hjálp til bágstaddra.

Hjálp samkvæmt framfærslulögum nr. 80/1947.

Í DANMÖRKU:

I. Greiðslur vegna skertrar starfshæfni, til eftirlifenda og vegna elli.

Örorkulífeyrir og ellilífeyrir með uppbótum — þ. á m. greiðslur vegna barna — samkvæmt lögum frá 20. maí 1933 um almannatryggingar, eða lögum frá 31. marz 1949 fyrir Færeyjar um örorkulífeyri og um ellilífeyri.

Aðstoð og hjúkrun samkvæmt 62. gr. almannatryggingalaganna.

Læknishjálp og hjúkrun fyrir lífeyrisþega samkv. 79. grein almannatryggingalaganna, 28. gr. færeysku örorkulífeyrislaganna eða 3. málsgr. 6. gr. í færeysku ellilífeyrislögunum.

Ráðstafanir samkvæmt 60. grein almannatryggingalaganna eða 21. grein færeysku örorkulífeyrislaganna.

Hjálp til handa langvarandi sjúklingum samkvæmt 247.—249. gr. framfærslulaga frá 20. maí 1933.

Kostur á vist á elliheimili samkvæmt 54. grein almannatryggingalaganna eða 13. gr. færeysku ellilífeyrislaganna.

Húsaleigustyrkur til lífeyrisþega og þeirra er njóta hjálpar vegna langvinnra veikinda samkvæmt X. og XI. kafla laga frá 14. apríl 1955 um húsbyggingar með opinberri aðstoð.

II. Greiðslur vegna veikinda.

Greiðslur samkvæmt I. hluta laga frá 20. maí 1933 um almannatryggingar eða tilskipun frá 21. febrúar 1930 um viðurkennd sjúkrasamlög í Færeyjum.

III. Greiðslur vegna slysa og atvinnusjúkdóma.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 20. maí 1933 um slysatryggingar, eða tilskipun nr. 50/1946 om folkeforsikring, art. 20, 27 og 28, jfr. tillægslov nr. 116/1954 art. 5, 6, 8 og 29.

VIII. Hjælp til trængende.

Hjælp i henhold til lov nr. 80/1947 om offentlig forsorg.

FOR DANMARK:

I. Ydelser ved nedsat erhvervsevne, til efterlevende og ved alderdom.

Invaliderente og aldersrente med tillæg — herunder børnetillæg — i henhold til lov af 20. maj 1933 om folkeforsikring eller lovene af 31. marts 1949 for Færøerne om henholdsvis invaliderente og aldersrente.

Bistands- og plejeydelser i henhold til folkeforsikringslovens § 62.

Lægehjælp, kur og pleje til rentemodtagere i henhold til folkeforsikringslovens § 79, den færøske invaliderentelovs § 28 eller den færøske aldersrentelovs § 6, stk. 3.

Foranstaltninger i henhold til folkeforsikringslovens § 60 eller den færøske invaliderentelovs § 21.

Hjælp til kronisk syge i henhold til lov af 20. maj 1933 om offentlig forsorg, § § 247—249.

Adgang til optagelse i alderdomshjem i henhold til folkeforsikringslovens § 54 eller den færøske aldersrentelovs § 13.

Huslejetilskud til rentemodtagere og modtagere af hjælp til kronisk syge i henhold til lov af 14. april 1955 om byggeri med offentlig støtte, kap. X og XI.

II. Ydelser ved sygdom.

Ydelser i henhold til lov af 20. maj 1933 om folkeforsikring, afsnit I, eller anordning af 21. februar 1930 om anerkendte sygekasser på Færøerne.

III. Ydelser ved ulykkestilfælde og ved erhvervssygdomme.

Ydelser i henhold til lov af 20. maj 1933 om ulykkesforsikring eller anordning af

fyrir Færeyjar frá 29. marz 1939 um tryggingu gegn afleiðingum slysa.

Greiðslur samkvæmt auglýsingu frá 18. marz 1948 um stríðsslysatryggingu sjómanna eða tilskipun fyrir Færeyjar frá 8. nóvember 1939 um stríðsslysatryggingu sjómanna.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 27. marz 1934 um örorkulífeyri o. fl. til slasaðra manna er gegna herskyldu.

IV. Greiðslur vegna atvinnuleysis.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 23. júní 1932 um vinnumiðlun og atvinnuleysistryggingar.

V. Greiðslur vegna meðgöngu og barnsburðar.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 15. marz 1939 um mæðrahjálparstöðvar.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 31. marz 1937 um baráttu gegn vanheilsu og dauða ungbarna.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 1. október 1945 um heilsuvernd barnshafandi kvenna.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 30. apríl 1946 um læknisrannsókn á börnum.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 4. júlí 1946 um mjólkurgjafir.

VI. Barnastyrkir.

Styrkir til barna ekkna, ekkla o. fl. samkvæmt XVI. kafla framfærslulaga frá 20. maí 1933 eða II. kafla tilskipunar fyrir Færeyjar 18. marz 1949 um barnastyrki til einstæðra framfærenda o. fl.

Aðstoð samkvæmt 235. gr. A í framfærslulögunum.

VII. Fyrirframgreiðsla meðlaga.

Fyrirframgreiðsla meðlaga samkvæmt XV. kafla og 235., 236. og 237. grein framfærslulaga frá 20. maí 1933, eða I. og III. kafla tilskipunar fyrir Færeyjar frá 18. marz 1949 um barnastyrki til einstæðra framfærenda o. fl.

29. marts 1939 for Færøerne om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.

Ydelser i henhold til lovbekendtgørelse af 18. marts 1948 om krigsulykkesforsikring for søfarende eller anordning af 8. november 1939 for Færøerne om krigsulykkesforsikring for søfarende.

Ydelser i henhold til lov af 27. marts 1934 om invaliderente m. v. til tilskadekomne militære værnepligtige.

IV. Ydelser ved arbejdsløshed.

Ydelser i henhold til lov af 23. juni 1932 om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring.

V. Ydelser ved svangerskab og fødsel.

Ydelser i henhold til lov af 15. marts 1939 om mødrehjælpsinstitutioner.

Ydelser i henhold til lov af 31. marts 1937 om bekæmpelse af sygelighed og dødelighed blandt børn i de første leveår.

Ydelser i henhold til lov af 1. oktober 1945 om svangerskabshygiejne.

Ydelser i henhold til lov af 30. april 1946 om lægeundersøgelse af børn.

Ydelser i medfør af lov af 4. juli 1946 om mælkehjælp.

VI. Børnebidrag.

Bidrag til børn af enker og enkemænd m. fl. samt til forældreløse børn i henhold til lov af 20. maj 1933 om offentlig forsorg, kap. XVI, eller anordning af 18. marts 1949 for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. m., kap. II.

Understøttelse i henhold til forsorgslovens § 235 A.

VII. Forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag.

Forskud på bidrag i henhold til lov af 20. maj 1933 om offentlig forsorg, kap. XV, samt § § 235, 236 og 237 eller anordning af 18. marts 1949 for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. m., kap. I og III.

VIII. Hjálp til bágstaddra.

Hjálp samkvæmt framfærslulögum frá 20. maí 1933 að undanskilinni hjálp til barna samkvæmt 130. gr. 1. mgr. nr. 1, þriðja hluta, svo og 235.—237. greinum og 247.—249. greinum.

Hjálp samkvæmt lögum frá 10. apríl 1895 um fátækrahjálp í Færeyjum.

Hjálp samkvæmt tilskipun fyrir Færeyjar frá 25. febrúar 1914 um hjálparsjóði.

Ókeypis hjúkrun samkvæmt tilskipun fyrir Færeyjar frá 1. apríl 1921 um ráðstafanir til útrýmingar berklaveiki.

VIII. Hjælp til trængende.

Hjælp i henhold til lov af 20. maj 1933 om offentlig forsorg, bortset fra hjælp til børn i henhold til § 130, stk. 1, nr. 1, afsnit III samt § § 235—237 og 247—249.

Hjælp i henhold til lov af 10. april 1895 om fattigvæsenet på Færøerne.

Hjælp i henhold til anordning af 25. februar 1914 for Færøerne om hjælpekasser.

Vederlagsfri behandling i henhold til anordning af 1. april 1921 for Færøerne om foranstaltninger til tuberkulosens bekæmpelse.

Í FINNLANDI:

I. Greiðslur vegna skertrar starfshæfni, til eftirlifenda og vegna elli.

Ellilífeyrir samkvæmt lögum frá 31. maí 1937 um almannalífeyri ásamt viðbótarlífeyri, þar með taldar greiðslur vegna barna samkvæmt 41. og 42. gr. laga um almannalífeyri.

Endurgreiðsla iðgjalda látins tryggðs manns til eftirlifenda hans samkvæmt 39. gr. nefndra laga.

Ellistyrkur samkvæmt lögum frá 15. febrúar 1952 um ellistyrk.

Örorkulífeyrir samkvæmt lögum frá 31. maí 1937 um almannalífeyri svo og sjúkrahjálp, starfskennsla og veiting verkfæra og annarra hjálpartækja, sem um getur í 51. gr. nefndra laga.

Styrkur samkvæmt lögum frá 4. febrúar 1955 um örorkustyrk.

Framfærsla öryrkja samkvæmt lögum frá 30. desember 1946 um framfærslu til öryrkja.

Öryrkjafé samkvæmt lögum frá 14. júní 1951 um öryrkjafé.

II. Greiðslur vegna veikinda.

Sjúkrahjálp frá sjóðum þeim, sem fjallað er um í lögum frá 19. júní 1942

FOR FINLAND:

I. Ydelser ved nedsat erhvervsevne, til efterlevende og ved alderdom.

Alderdomspension i henhold til lov af 31. maj 1937 om folkepensionering samt tillægspension inklusive børnetillæg i henhold til § § 41 og 42 i loven om folkepensionering.

Præmierestitution til en afdød forsikrets efterlevende i henhold til § 39 i nævnte lov.

Alderdomsunderstøttelse i henhold til lov af 15. februar 1952 om alderdomsunderstøttelse.

Pension på grund af arbejdsudygtighed i henhold til lov af 31. maj 1937 om folkepensionering samt den i § 51 i nævnte lov omhandlede sygehjælp og erhvervsuddannelse samt tildeling af arbejdsredskaber og øvrige hjælpemidler.

Understøttelse i henhold til lov af 4. februar 1955 om invaliditetsunderstøttelse.

Invalideforsorg i henhold til lov af 30. december 1946 om invalideforsorg.

Invalidepenge i henhold til lov af 14. juni 1951 om invalidepenge.

II. Ydelser ved sygdom.

Sygehjælp fra de i lov af 19. juni 1942 om understøttelseskasser omhandlede

um styrktarsjóði, samkvæmt samþykktum þeirra sjóða.

III. Greiðslur vegna slysa og atvinnusjúkdóma.

Bætur í samræmi við:

Lög frá 20. ágúst 1948 um slysatryggingar.

Tilskipun frá 10. desember 1948 um bætur fyrir slys við kennslu.

Tilskipun frá 10. desember 1948 um tiltekið tjón, sem bætt er eins og slys við vinnu.

Lög frá 12. maí 1939 um atvinnusjúkdóma.

Lög frá 22. maí 1942 um bætur fyrir slys við frjálsa vinnu í einstökum tilfellum.

Lög frá 12. apríl 1935 um bætur fyrir slys við björgun úr lífsháska.

47. gr. brunalaga frá 22. júní 1933.

Lög frá 30. desember 1946 um slysabætur til manna, sem dvelja á sérstökum hegningar-, framfærslu- eða hjúkrunarstofnunum.

Lög frá 6. október 1939 um slysatryggingu sjómanna á styrjaldartímum.

Lög frá 28. maí 1948 um slys í herþjónustu.

IV. Greiðslur vegna atvinnuleysis.

Styrkur frá atvinnuleysissjóðum, sem falla undir lög frá 23. marz 1934 um atvinnuleysissjóði, sem eiga rétt á ríkisstyrk, eftir því sem ákveðið er í samþykktum hvers sjóðs.

V. Greiðslur vegna meðgöngu og barnsburðar.

Styrkur samkvæmt lögum frá 13. júní 1941 um aðstoð til mæðra.

Fæðingarhjálp samkvæmt lögum frá 31. marz 1944 um ljósmæður sveitarfélaga.

Upplýsingar, leiðbeiningar og hjálp, sem ráðgefandi skrifstofur sveitarfélaga

kasser i henhold til vedtægterne for vedkommende kasser.

III. Ydelser ved ulykkestilfælde og ved erhvervssygdomme.

Erstatning i henhold til:

Lov af 20. august 1948 om ulykkesforsikring.

Forordning af 10. december 1948 om erstatning for ulykkestilfælde ved undervisning.

Forordning af 10. december 1948 om visse skader, der erstattes som ulykkestilfælde under arbejde.

Lov af 12. maj 1939 um erhvervssygdomme.

Lov af 22. maj 1942 om erstatning for ulykkestilfælde i visse tilfælde af frivilligt arbejde.

Lov af 12. april 1935 om erstatning for ulykkestilfælde ved redning af menneskeliv.

Brandloven af 22. juni 1933 § 47.

Lov af 30. december 1946 om erstatning ved ulykkestilfælde til personer, som er anbragt i specielle straffe-, forsørgelses- og plejeanstalter.

Lov af 6. oktober 1939 om ulykkesforforsikring af personer i søtjeneste i krigstid.

Lov af 28. maj 1948 om skade pådraget under militærtjeneste.

IV. Ydelser ved arbejdsløshed.

Understøttelse fra arbejdsløshedskasser, som henhører under lov af 23. marts 1934 om arbejdsløshedskasser, der har ret til statsunderstøttelse, ifølge kassens vedtægter.

V. Ydelser ved svangerskab og fødsel.

Bidrag i henhold til lov af 13. juni 1941 om moderskabsunderstøttelse.

Moderskabshjælp i henhold til lov af 31. marts 1944 om kommunale jordemødre.

Oplysning, rådgivning og hjælp, som gives på kommunale rådgivningskontorer

veita samkvæmt lögum frá 31. marz 1944 um ráðgefandi skrifstofur sveitarfélaga fyrir mæðra og barnahjálp.

VI. Barnastyrkir.

Styrkur samkvæmt lögum frá 22. júlí 1948 um barnastyrki.

Styrkur samkvæmt lögum frá 30. apríl 1943 um fjölskyldustyrki.

VIII. Hjálp til bágstaddra.

Framfærsluhjálp samkvæmt lögum frá 1. júní 1922 um fátækrahjálp.

i henhold til lov af 31. marts 1944 om kommunale rådgivningskontorer for mødre- og børneforsorg.

VI. Børnebidrag.

Bidrag i henhold til lov af 22. juli 1948 om børnebidrag.

Bidrag i henhold til lov af 30. april 1943 om familiebidrag.

VIII. Hjælp til trængende.

Forsorgshjælp i henhold til lov af 1. juni 1922 om fattigforsørgelse.

Í NOREGI:

I. Greiðslur vegna skertrar starfshæfni, til eftirlifenda og vegna elli.

Greiðslur samkvæmt eftirtöldum lögum:

Lög frá 19. júní 1936 um fatlaða.

Lög frá 16. júlí 1936 um ellilífeyri.

Tímabundin lög frá 16. júlí 1936 um hjálp til blindra og fatlaðra.

Lög frá 3. desember 1948 um lífeyristryggingar sjómanna.

Lög frá 30. júní 1950 um lífeyristryggingar fyrir verkamenn hjá ríkinu.

Lög um lífeyristryggingar fyrir skógarhöggsmenn.

Starfskennsla og endurþjálfun þeirra, sem eru vinnufærir að nokkru leyti, við stofnanir, sem kostaðar eru af ríkinu að einhverju eða öllu leyti.

II. Greiðslu vegna veikinda.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 6. júní 1930 um sjúkratryggingar.

III. Greiðslur vegna slysa og atvinnusjúkdóma.

Greiðslur samkvæmt eftirtöldum lögum:

Lög frá 10. desember 1920 um slysatryggingar fiskimanna.

Lög frá 24. júní 1931 um slysatryggingar iðnverkamanna o. fl.

Lög frá 24. júní 1931 um slysatryggingu sjómanna.

FOR NORGE:

I. Ydelser ved nedsat erhvervsevne, til efterlevende og ved alderdom.

Ydelser i henhold til:

Lov af 19. juni 1936 om vanføre.

Lov af 16. juli 1936 om alderspension.

Midlertidig lov af 16. juli 1936 om hjælp til blinde og vanføre.

Lov af 3. december 1948 om pensionsforsikring for sømænd.

Lov af 30. juni 1950 om pensionsforsikring for statens arbejdere.

Lov af 3. december 1951 om pensionsforsikring for skovarbejdere.

Erhvervsoplæring og omskoling af delvis arbejdsføre ved institutioner, som helt eller delvis finansieres af staten.

II. Ydelser ved sygdom.

Ydelser i henhold til lov af 6. juni 1930 om sygeforsikring.

III. Ydelser ved ulykkestilfælde og ved erhvervssygdomme.

Ydelser i henhold til:

Lov af 10. december 1920 om ulykkesforsikring for fiskere.

Lov af 24. juni 1931 om ulykkesforsikring for industriarbejdere m. v.

Lov af 24. juni 1931 om ulykkesforsikring for sømænd.

Lög frá 13. desember 1946 um stríðslífeyri fyrir hermenn.

Lög frá 13. desember 1946 um stríðslífeyri fyrir heimavarnaliðsmenn og óbreytta borgara.

Lög frá 27. júní 1947 um slysatryggingar verkamanna við norsk fyrirtæki á Svalbarða.

Lög frá 19. júní 1953 um örorkulífeyri hermanna.

Lög frá 17. júlí 1953 um landvarnir.

Lög frá 26. nóvember 1954 um greiðslur vegna stríðstjóns á mönnum.

IV. Greiðslur vegna atvinnuleysis.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 24. júní 1938 um atvinnuleysistryggingar.

V. Greiðslur vegna meðgöngu og barnsburðar.

Greiðslur samkvæmt eftirtöldum lögum:

Lög frá 10. apríl 1915 um umönnun barna.

Lög frá 6. júní 1930 um sjúkratryggingar.

VI. Barnastyrkir.

Greiðslur samkvæmt lögum frá 24. október 1946 um barnastyrki.

VIII. Hjálp til bágstaddra.

Greiðslur samkvæmt eftirtöldum lögum:

Lög frá 19. maí 1900 um framfærslu.

Lög frá 17. júlí 1953 um barnavernd.

Lög frá 26. febrúar 1932 um áfengisvarnanefnd og meðferð drykkfelldra, 12. gr.

Lov af 13. december 1946 om krigspensionering for militærpersoner.

Lov af 13. december 1946 om krigspensionering for hjemmestyrkepersonel og civilpersoner.

Lov af 27. juni 1947 om ulykkesforsikring for arbejdere ved norske virksomheder på Svalbard.

Lov af 19. juni 1953 om invaliderente til militærpersoner.

Lov af 17. juli 1953 om civilforsvaret.

Lov af 26. november 1954 om ydelser ved krigsskade på person.

IV. Ydelser ved arbejdsløshed.

Ydelser i henhold til lov af 24. juni 1938 om forsikring mod arbejdsløshed.

V. Ydelser ved svangerskab og fødsel.

Ydelser i henhold til:

Lov af 10. april 1915 om forsorg for børn.

Lov af 6. juni 1930 om sygeforsikring.

VI. Børnebidrag.

Ydelser i henhold til lov af 24. oktober 1946 om børnebidrag.

VIII. Hjælp til trængende.

Ydelser i henhold til:

Lov af 19. maj 1900 om forsorgsvæsenet.

Lov af 17. juli 1953 om børneværn.

Lov af 26. februar 1932 om ædruelighedsnævn og behandling af drikfældige § 12.

Í SVÍÞJÓÐ:

I. Greiðslur vegna skertrar starfshæfni, til eftirlifenda og vegna elli.

Elli-, örorku- og ekkjulífeyrir ásamt sjúkrastyrk svo og viðauka við þessar greiðslur samkvæmt lögum frá 29. júní 1946 um almannalífeyri.

Styrkir til ekkna og ekkla með börn samkvæmt lögum frá 26. júlí 1947.

FOR SVERIGE:

I. Ydelser ved nedsat erhvervsevne, til efterlevende og ved alderdom.

Alders-, invalide- og enkepension samt sygebidrag tillige med tillæg til disse ydelser i henhold til lov af 29. juni 1946 om folkepensionering.

Bidrag til enker og enkemænd med børn i henhold til lov af 26. juli 1947.

Ráðstafanir, sem ríkið lætur gera eða styrkir, til varnar gegn örorku svo og fyrirsjá, sem ríkið annast eða styrkir, varðandi vinnu eða örorku þar með talin framfærsla heyrnarlausra og blindra.

II. Greiðslur vegna veikinda.

Sjúkrahjálp samkvæmt lögum frá 3. janúar 1947 um almennar sjúkratryggingar.

Lyf samkvæmt tilskipun frá 4. júní 1954 um ókeypis eða ódýr lyf.

III. Greiðslur vegna slysa eða atvinnusjúkdóma.

Bætur samkvæmt eftirtöldum ákvæðum:

Lög frá 14. maí 1954 um slysatryggingar.

Lög frá 14. maí 1954 um stríðstryggingar sjómanna o. fl.

Tilskipun frá 14. maí 1954 um bætur af opinberu fé fyrir slys, sem sjómenn o. fl. verða fyrir af völdum hernaðaraðgerða.

Tilskipun frá 14. maí 1954 um bætur af opinberu fé fyrir tjón, sem fiskimenn verða fyrir af völdum hernaðaraðgerða.

Tilskipun frá 14. maí 1954 um bætur vegna líkamstjóns, sem menn verða fyrir á stofnunum o. fl.

Tilskipun um bætur fyrir hernaðaraðgerðir frá 2. júní 1950.

Tilskipun frá 14. maí 1954 um bætur vegna líkamstjóns við störf við landvarnir.

Auglýsing frá 26. maí 1954 um bætur vegna líkamstjóns, er orðið hefur við slökkvistörf o. fl.

IV. Greiðslur vegna atvinnuleysis.

Greiðslur samkvæmt tilskipun frá 15. júní 1934 um viðurkennda atvinnuleysissjóði.

Fjárstyrkir samkvæmt auglýsingu frá 27. maí 1949 um tilteknar aðgerðir gegn

Foranstaltninger indenfor den statslige og statsunderstøttede invaliditetsforebyggende virksomhed samt statslig og statsunderstøttet arbejds- og vanføreforsorg, deri indbefattet forsorg for døve og blinde.

II. Ydelser ved sygdom.

Sygehjælp i henhold til lov af 3. januar 1947 om almindelig sygeforsikring.

Lægemidler i henhold til forordning af 4. juni 1954 om vederlagsfrie eller billige lægemidler.

III. Ydelser ved ulykkestilfælde og ved erhvervssygdomme.

Erstatning i henhold til:

Lov af 14. maj 1954 om ulykkesforsikring.

Lov af 14. maj 1954 om krigsforsikring for sømænd m. fl.

Forordning af 14. maj 1954 om erstatning af statsmidler ved ulykkestilfælde, som på grund af krigsforanstaltninger rammer sømænd m. fl.

Forordning af 14. maj 1954 om erstatning af statsmidler ved ulykkestilfælde, som på grund af krigsforanstaltninger rammer fiskere.

Forordning af 14. maj 1954 om erstatning i anledning af legemsskade, pådraget under ophold på anstalt m. m.

Militærerstatningsforordningen af 2. juni 1950.

Forordning af 14. maj 1954 om erstatning i anledning af legemsskade, pådraget under virksomhed i civilforsvaret.

Kundgørelse af 26. maj 1954 om erstatning i anledning af legemsskade, pådraget under virksomhed ved brandslukning m. m.

IV. Ydelser ved arbejdsløshed.

Ydelser i henhold til forordning af 15. juni 1934 om anerkendte arbejdsløshedskasser.

Kontantunderstøttelse i henhold til kundgørelse af 27. maj 1949 om visse

atvinnuleysi, sem ríkið framkvæmir eða styrkir.

Greiðslur samvæmt auglýsingu frá 29. júní 1945 um verknámskeið fyrir atvinnulausa.

V. Greiðslur vegna meðgöngu og barnsburðar.

Fæðingarhjálp samkvæmt lögum frá 21. maí 1954 um fæðingarhjálp.

Mæðrahjálp samkvæmt tilskipun frá 11. júní 1937 um mæðrahjálp.

Greiðslur samkvæmt auglýsingu frá 15. júní 1944 um ríkisframlög til verndar mæðrum og börnum.

Lyf samkvæmt auglýsingu frá 22. júní 1939 um ókeypis afhendingu varnarlyfja til ákveðinna kvenna og barna.

Lyf samkvæmt auglýsingu frá 15. júní 1944 um ókeypis afhendingu lyfja til kvenna, sem þjást af þungunarsjúkdómum.

Greiðslur samkvæmt auglýsingu frá 21. desember 1945 um ríkisframlag til starfsemi, sem miðar að því að veita barnshafandi konum aðstoð og ráðleggingar til varnar fósturláti.

Ljósmóðuraðstoð samkvæmt tilskipun frá 3. júní 1955 um héraðsljósmæður.

Fæðingarhjálp á stofnunum sem ríkið starfrækir eða styrkir.

Umsjá á vöggustofum eða mæðraheimilum, sem ríkið styrkir.

VI. Barnastyrkir.

Almennir barnastyrkir samkvæmt lögum frá 26. júlí 1947 um almenna barnastyrki.

Sérstakir barnastyrkir samkvæmt lögum frá 26. júlí 1947 um sérstaka styrki til barna ekkna, öryrkja o. fl.

VII. Fyrirframgreiðsla meðlaga.

Fyrirframgreiðsla meðlaga samkvæmt lögum frá 11. júní 1943.

statslige og statsunderstøttede foranstaltninger ved arbejdsløshed.

Ydelser i henhold til kundgørelse af 29. juni 1945 um erhvervsuddannelseskurser for arbejdsløse.

V. Ydelser ved svangerskab og fødsel.

Moderskabshjælp i henhold til lov av 21. maj 1954 om moderskabshjælp.

Mødrehjælp i henhold til forordning af 11. juni 1937 om mødrehjælp.

Ydelser i henhold til kundgørelse af 15. juni 1944 om statsbidrag til forebyggende mødre- og børneforsorg.

Lægemidler i henhold til kundgørelse af 22. juni 1939 om vederlagsfri udlevering af forebyggende lægemidler til visse kvinder og børn.

Lægemidler i henhold til kundgørelse af 15. juni 1944 om vederlagsfri udlevering af lægemidler til visse kvinder lidende af svangerskabssygdomme.

Ydelser i henhold til kundgørelse af 21. december 1945 om statstilskud til virksomhed for støtte og rådgivning til svangre kvinder i abortforebyggende øjemed.

Jordemoderhjælp i henhold til forordning af 3. juni 1955 om distriktsjordemødre.

Fødselshjælp på statsanstalter og statsunderstøttede anstalter.

Forsorg i statsunderstøttede spædbørnehjem eller mødrehjem.

VI. Børnebidrag.

Almindelige børnebidrag i henhold til lov af 26. juli 1947 om almindelige børnebidrag.

Særlige børnebidrag i henhold til lov af 26. juli 1947 om særlige børnebidrag til enkers og invaliders m. fl. børn.

VII. Forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag.

Bidragsforskud i henhold til lov af 11. juni 1943.

VIII. Hjálp til bágstaddra.

Hjálp samkvæmt lögum frá 14. júní 1918 um fátækraframfærslu.

Hjálp samkvæmt lögum frá 6. júní 1924 um framfærslu barna, 22. gr. a) og b) og 29. gr.

Þessi lokabókun gengur í gildi samtímis ofannefndum samningi og skal hafa sama gildi og ná til sama tíma og hann.

Lokabókunina skal varðveita í skjalasafni danska utanríkisráðuneytisins, og skal það senda ríkisstjórnum allra samningsríkjanna staðfest afrit af henni.

VIII. Hjælp til trængende.

Hjælp i henhold til lov af 14. juni 1918 om fattigforsorg.

Hjælp i henhold til lov af 6. juni 1924 om børneforsorg § 22 a) og b) samt § 29.

Denne slutprotokol træder i kraft samtidig med ovennevnte konvention og skal have samme virkning og varighed som konventionen.

Slutprotokollen skal være deponeret i det danske udenrigsministeriums arkiv, og bekræftede afskrifter skal af det danske udenrigsministerium tilstilles hver af de kontraherende landes regeringer.

Síðan 1919 hafa Norðurlönd leitast við að láta félagsmálalöggjöf sína ná til allra Norðurlandabúa, hvar sem þeir kynnu að vera búsettir. Með þessum samningi var gerður heildarsamningur um félagsmál og samningar á sérsviðum settir úr gildi.

Með lögum nr. 53, dags. 9. apríl 1956, var ríkisstjórninni heimilað að staðfesta fyrir Íslands hönd, samning þann, sem að ofan er birtur, en sem var prentaður sem fylgiskjal við lögin.

Fullgildingarskrá Íslands og annara aðildarríkja að samningnum ásamt lokabókun var afhent í danska utanríkisráðuneytinu 31. ágúst 1956. Skv. 35. gr. samningsins, gekk hann því í gildi 1. nóvember 1956, sbr. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 72. dags. 18. september 1956.

Nr. 108. *Paris, 30. apríl 1956.*

Samningur um viðskiptaréttindi óreglubundnar flugþjónustu í Evrópu.

Multilateral Agreement on Commercial Rights of Non-Scheduled Air Services in Europe.

Article 1

This Agreement applies to any civil aircraft

a) registered in a State member of the European Civil Aviation Conference, and
b) operated by a national of one of the Contracting States duly authorized by the competent national authority of that State,

when engaged in international flight for remuneration or hire, on other than scheduled international air services, in the territories covered by this Agreement as provided in Article 11.

Article 2

1. The Contracting States agree to admit the aircraft referred to in Article 1 of this Agreement freely to their respective territories for the purpose of taking on or discharging traffic without the imposition of the "regulations, conditions or limitations" provided for in the second paragraph of Article 5 of the Convention, where such aircraft are engaged in:

a) flights for the purpose of meeting humanitarian or emergency needs;
b) taxi-class passenger flights of occasional character on request, provided that the aircraft does not have a seating capacity of more than six passengers and provided that the destination is chosen by the hirer or hirers and no part of the capacity of the aircraft is resold to the public;
c) flights on which the entire space is hired by a single person (individual, firm, corporation or institution) for the carriage of his or its staff or merchandise, provided that no part of such space is resold;
d) single flights, no operator or group of operators being entitled under this sub-paragraph to more than one flight per month between the same two traffic centres for all aircraft available to him.

2. The same treatment shall be accorded to aircraft engaged in either of the following activities:

a) the transport of freight exclusively;
b) the transport of passengers between regions which have no reasonably direct connection by scheduled air services;

provided that any Contracting State may require the abandonment of the activities specified in this paragraph if it deems that these are harmful to the interests of its scheduled air services operating in the territories to which this Agreement applies; any Contracting State may require full information as to the nature and extent of any such activities that have been or are being conducted; and
further provided that, in respect of the activity referred to in sub-paragraph (b) of this paragraph, any Contracting State may determine freely the extent of the regions (including the airport or airports comprised), may modify such determination at any time, and may determine whether such regions have reasonably direct connections by scheduled air services.

Article 3

The Contracting States further agree that in cases, other than those covered by Article 2, where they require compliance with regulations, conditions or limitations for the non-scheduled flights referred to in the second paragraph of Article 5 of the Convention, the terms of such regulations, conditions or limitations will be laid down by each Contracting State in published regulations, which shall indicate:

a) the time by which the required information (with a request for prior permission if one is required) must be submitted; this shall not be more than two full business days in the case of a single flight or of a series of not more than four flights; longer periods may be specified for more extensive series of flights;
b) the aviation authority of the Contracting State to which such information (with the request if one is required) may be made direct, without passing through diplomatic channels;
c) the information to be furnished, which, in the case of permission for a single flight or of a series of not more than four flights, shall not exceed:
   1. name of operating company;
   2. type of aircraft and registration marks;
   3. date and estimated time of arrival at and departure from the territory of the Contracting State;
   4. the itinerary of the aircraft;
   5. the purpose of the flight, the number of passengers and the nature and amount of freight to be taken on or put down.

Article 4

1. If any dispute arises between Contracting States relating to the interpretation or application of the present Agreement, they shall in the first place endeavour to settle it by negotiation between themselves.

2. a) If they fail to reach a settlement they may agree to refer the dispute for decision to an arbitral tribunal or arbitrator.

b) If they do not agree on a settlement by arbitration within one month after one State has informed the other State of its intention to appeal to such an arbitral authority, or if they cannot within an additional three months after having agreed to refer the dispute to arbitration reach agreement as to the composition of the arbitral tribunal or the person of the arbitrator, any Contracting State concerned may refer the dispute to the Council of the International Civil Aviation Organization for decision: No member of the Council shall vote in the consideration by the Council of any dispute to which it is a party. If said Council declares itself unwilling to entertain the dispute, any Contracting State concerned may refer it to the International Court of Justice.

3. The Contracting States undertake to comply with any decision given under paragraph (2) of this Article.

4. If and so long as any Contracting State fails to comply with a decision given under paragraph (2) of this Article, the other Contracting States may limit, withhold or revoke any rights granted to it by virtue of the present Agreement.

Article 5

1. This Agreement shall be open to signature by State members of the European Civil Aviation Conference.

2. It shall be subject to ratification by the signatory States.

3. The instruments of ratification shall be deposited with the International Civil Aviation Organization.

Article 6

1. As soon as two of the signatory States have deposited their instruments of ratification of this Agreement, it shall enter into force between them three months after the date of the deposit of the second instrument of ratification. It shall enter into force, for each State which deposits its instrument of ratification after that date, three months after the deposit of such instrument of ratification.

2. As soon as this Agreement enters into force it shall be registered with the United Nations by the Secretary General of the International Civil Aviation Organization.

Article 7

1. This Agreement shall remain open for signature for six months after it has entered into force. Thereafter, it shall be open for adherence by any non-signatory State member of the European Civil Aviation Conference.

2. The adherence of any State shall be effected by the deposit of an instrument of adherence with the International Civil Aviation Organization and shall take effect three months after the date of the deposit.

Article 8

1. Any Contracting State may denounce this Agreement, by notification of denunciation to the President of the European Civil Aviation Conference and to the International Civil Aviation Organization.

2. Denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the International Civil Aviation Organization of the notification of the denunciation.

Article 9

1. The Secretary General of the International Civil Aviation Organization shall give notice to the President and all States members of the European Civil Aviation Conference:

a) of the deposit of any instrument of ratification or adherence and the date thereof, within thirty day from the date of the deposit, and

b) of the receipt of any denunciation and the date thereof, within thirty days from the date of the receipt.

2. The Secretary General of the International Civil Aviation Organization shall also notify the President and the States members of the European Civil Aviation Conference of the date on which the Agreement will enter into force in accordance with paragraph (1) of Article 6.

Article 10

1. Not less than twenty-five per cent. (25%) of the Contracting States shall be entitled, by request addressed to the International Civil Aviation Organization given not earlier than twelve (12) months after the entry into force of this Agreement, to call for a meeting of Contracting States in order to consider any amendments which it may be proposed to make to the Agreement. Such meeting shall be convened by the International Civil Aviation Organization, in consultation with the President of the European Civil Aviation Conference, on not less than three months' notice to the Contracting States.

2. Any proposed amendment to the Agreement must be approved at the meeting aforesaid by a majority of all the Contracting States, two-thirds of the Contracting States being necessary to constitute a quorum.

3. The amendment shall enter into force in respect of States which have ratified such amendment when it has been ratified by the number of Contracting States specified by the meeting aforesaid, and at the time specified by said meeting.

Article 11

This Agreement shall apply to all the metropolitan territories of the Contracting States, with the exception of outlying islands in the Atlantic Ocean and islands with semi-independent status in respect of which any Contracting State, at the time of the deposit of its instrument of ratification or adherence, may declare that its acceptance of this Agreement does not apply.

Hinn 25. september 1961 var fullgildingarskrá Íslands að ofangreindum samningi afhent Alþjóðaflugmálastofnuninni í Montreal.

Gengur hann í gildi, að því er Ísland varðar 25. desember 1961, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 91, dags. 12. október 1961.

Nr. 109. *Genf, 25. september 1956.*

Samkomulag um sameiginlega greiðslu kostnaðar á tiltekinni flugþjónustu á Íslandi.

Agreement on the Joint Financing of certain Air Navigation Services in Iceland.

Article I

For the purposes of this Agreement:

a) "Organization" means the International Civil Aviation Organization;
b) "Council"means the Council of the Organization;
c) "Secretary General" means the Secretary General of the Organization;
d) "Services" means the services specified in Annex I to this Agreement and any additional services which may from time to time be provided pursuant to this Agreement.

Article II

The Government of Iceland shall provide, operate and maintain the Services and, in consideration of special benefits derived from the Services, shall bear five per cent of the approved actual costs thereof.

Article III

1. The Government of Iceland shall operate and maintain the Services without interruption, in an efficient manner and with the greatest degree of economy consistent therewith and, so far as practicable, in accordance with the applicable Standards, Recommended Practices, Procedures and Specifications of the Organization.

2. Subject to the provisions of Annex I of this Agreement, the manner of taking meteorological observations and of making and disseminating meteorological reports shall be in accordance with the appropriate procedures and specifications promulgated by the World Meteorological Organization.

3. The Government of Iceland shall notify the Secretary General immediately of any emergency necessitating any temporary change or curtailment of the Services and that Government and the Secretary General shall thereupon consult on the measures to be taken to minimize any adverse effect of such change or curtailment.

Article IV

1. The Secretary General shall generally supervise the operation of the Services and may at any time arrange for the inspection of the Services, including any equipment used in connection therewith.

2. The Government of Iceland shall, at the request of the Secretary General, and to the extent practicable, furnish such reports on the operation of the Services as the Secretary General considers desirable.

3. The Secretary General shall, at the request of the Government of Iceland, provide, to the extent practicable, such advice as that Government may reasonably require in regard to the discharge of its obligations under this Agreement.

4. In the event of any failure by the Government of Iceland efficiently to operate and maintain any of the Services, there shall be consultation between that Government and the Secretary General for the purpose of agreeing upon remedial measures.

Article V

The totals costs of the Services computed in accordance with Annexes II and III to this Agreement shall not, for any one calendar year, exceed 1,076,562 United States dollars. This limit may be increased by the Council either with the consent of all the Contracting Governments or as a result of the application of the provisions of Article VI.

Article VI

1. For the purpose only of establishing, operating and maintaining services which have not otherwise been provided for pursuant to this Agreement, the limit determined pursuant to the provisions of Article V may be increased by a stated amount with the consent of Contracting Governments responsible in the aggregate for not less than ninety per cent of the total assessments made under the provisions of paragraphs 2, 3, 4 and 5 of Article VII in respect of the last calendar year for which assessments have been made.

2. Subject to the provisions of Article II, any expenditure attributable to the services referred to in paragraph 1 of this Article, or any expenditure made possible under the provisions of paragraph 2 (a) of Article XIII as a result of the inclusion of the said services within this Agreement, shall be borne solely by the Contracting Governments so consenting, in shares having the same relative proportion to each other as the shares of those Governments in the total assessments for the relevant year, and no part of the Reserve Fund referred to in Article X not attributable to those services shall be used for purposes to which those Governments alone have consented.

Article VII

1. Subject to the provisions of Article V and paragraph 2 of Article VI, the Contracting Governments agree to share ninety-five per cent of the approved actual costs of the Services, as determined pursuant to the provisions of Article VIII, in proportion to the aeronautical benefit derived therefrom by each Contracting Government. Such proportion shall be determined for each Contracting Government in respect of each calendar year by the number of complete crossings performed in such year by its civil aircraft on routes between North America and Europe north of the 40th parallel North; provided that, for the purpose of computing the number of such crossings, flights between the following areas shall be taken into account as follows: Greenland and Canada, Greenland and the United States of America, Greenland and Iceland, and Iceland and Europe — one-third of a crossing; Greenland and Europe, Iceland and Canada, and Iceland and the United States of America — two-thirds of a crossing.

2. For the purpose of providing advances for the period commencing 1 January 1957 and ending 31 December 1958, the following Contracting Governments shall pay to the Organization, in half-yearly instalments on 1 January and 1 July in each of those years, the amounts set opposite their respective names:

	Icelandic kronur	
	For 1957	*For 1958*
Belgium	622,408	565,825
Canada	659,226	599,297
Denmark	401,497	364,997
France	955,527	868,661
Federal Republic of Germany	268,249	243,863
Iceland	417,276	379,342
Israel	180,586	164,169
Italy	359,419	326,744

	Icelandic kronur	
	For 1957	*For 1958*
Netherlands	1,879,496	1,708,633
Norway	401,497	364,997
Sweden	604,875	549,887
Switzerland	575,070	522,791
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	1,946,120	1,729,200
United States of America	7,384,737	6,713,397
Total Icelandic kronur	16,655,983	15,141,803

3. On or before 1 October 1958, the Council shall assess the Contracting Governments for the purpose of providing advances for the year 1959 on the basis of the number of crossings for 1957, and ninety-five per cent of the approved actual costs of the Services for that year with the addition of ten per cent of that amount.

4. On 1 January 1959 and 1 July 1959, in half-yearly instalments, each Contracting Government shall pay to the Organization the amount assessed to it in respect of advances for the calendar year 1959, plus or minus any difference between the amounts paid by it to the Organization as advances in respect of 1957 and its adjusted share, as determined by its crossings and the approved actual costs of the Services for 1957.

5. The provisions of paragraphs 3 and 4 of this Article, with appropriate revision of the dates mentioned therein, shall govern the assessment of and payments by the Contracting Governments in respect of subsequent years so long as this Agreement is not terminated.

6. Subsequent to the termination of this Agreement, the Council shall undertake an adjustment so as to accomplish the objectives of paragraph 1 of this Article in respect of any period for which payments at the termination of the Agreement have not been adjusted pursuant to paragraphs 4 and 5 of this Article.

7. Commencing with the year 1957, each Contracting Government shall furnish to the Secretary General, on or before 1 March of each year, in such form as the Secretary General may prescribe, full particulars of crossings performed during the preceding calendar year by its civil aircraft on routes between North America and Europe north of the 40th parallel North.

Article VIII

1. Commencing with the year 1956, the Government of Iceland shall furnish to the Secretary General, on or before 31 October of each year, estimates of the costs of the Services for the following calendar year. The estimates shall be drawn up in accordance with Article III and with Annexes II and III to this Agreement.

2. The Government of Iceland shall furnish to the Secretary General, not later than six months after the end of each calendar year, a statement of the actual costs of the Services during that year. The Secretary General shall subject the statement to such audit and other examination as he deems appropriate and shall furnish to the Government of Iceland a report of the audit.

3. The Government of Iceland shall furnish to the Secretary General such additional information relating to any estimates of costs or statement of actual cost as the Secretary General may require, as well as any available information as to the extent to which the Services are being used by aircraft of any nationality.

4. The statement of actual costs for each year, beginning with the statement for the year 1957, shall be subject to approval by the Council.

5. The statement of actual costs approved by the Council pursuant to the provisions of paragraph 4 of this Article shall be circulated to the Contracting Governments.

Article IX

1. The Government of Iceland shall be reimbursed for ninety-five per cent of the actual costs, as approved by the Council, of providing, operating and maintaining the Services.

2. Commencing with the year 1957, the Council shall, after having satisfied itself that the estimates submitted by the Government of Iceland in accordance with paragraph 1 of Article VIII have been drawn up in accordance with Article III and with Annexes II and III to this Agreement, authorize the Secretary General to make payments to that Government in respect of each quarter, not later than the first day of the second month in that quarter. The payments shall be based on the estimates referred to and shall constitute advances, subject to adjustment as provided under paragraph 3 of this Article. The total amount of such payments shall not exceed, in respect of any one year, the limit determined pursuant to the provisions of Article V.

3. After the approval by the Council of the statement of actual costs, beginning with the statement for the year 1957, the Secretary General shall make adjustments in any subsequent quarterly payments to the Government of Iceland to take account of any differences between the payments made under paragraph 2 of this Article in respect of any year and the approved actual costs for that year.

4. Contracting Governments not represented on the Council shall be invited to participate in the consideration by the Council or any of its bodies of the estimates furnished by the Government of Iceland pursuant to the provisions of paragraph 1 of Article VIII.

5. The estimates of costs as approved by the Council, pursuant to the provisions of paragraph 2 of this Article, shall be circulated to the Contracting Governments.

Article X

1. The payments received by the Organization from the Contracting Governments pursuant to the provisions of Article VII shall, to the extent that they are not from time to time needed for making current payments to the Government of Iceland pursuant to this Agreement, constitute a Reserve Fund to be used by the Organization for the purposes of this Agreement.

2. The Secretary General may arrange for short-term investment of the Reserve Fund. The Organization shall apply the interest derived therefrom to cover the extraordinary expenses of the Organization incidental to this Agreement. If such interest is insufficient to cover such expenses, the difference remaining shall be considered as an additional part of the actual costs of the Services and shall be reimbursed to the Organization from payments made by the Contracting Governments.

Article XI

1. The annual assessments of Contracting Governments shall be expressed in Icelandic kronur.

2. Each of the Contracting Governments may, at its discretion, make payments to the Organization pursuant to the provisions of Article VII either in United States dollars or in sterling or, provided the Government of Iceland consents thereto, in Icelandic kronur.

3. The Secretary General shall, subject to the Organization being reimbursed in United States dollars for its extraordinary expenses, make payments to the Government of Iceland pursuant to the provisions of Articles IX and XII in the currencies in which Contracting Governments have made their payments to the Organization and which remain available.

4. All payments made in United States dollars or sterling pursuant to paragraphs 2 and 3 of this Article shall be effected at the par value of exchange with Icelandic kronur accepted by the International Monetary Fund and prevailing on the dates on which such payments are respectively due; provided that, if no such par value exists or if there are legal exchange rates for the currency of payment differing by more than one per cent from the par value of exchange, the rate of exchange at which that currency will be accepted for payments pursuant to the provisions of Articles VII, IX and XII shall be fixed by agreement between the Government of Iceland and the Government making the payment or the Organization, as the case may be.

Article XII

1. The obligation of the Secretary General to make payments to the Government of Iceland under this Agreement shall be limited to amounts actually received by the Organization and available in accordance with the terms of this Agreement.

2. The Secretary General may, nevertheless, pending receipt of payments from Contracting Governments and in accordance with the Financial Regulations of the Organization, advance payments which are due to the Government of Iceland in cases where he considers such advances essential for the inauguration or uninterrupted continuance of the Services.

3. No Contracting Government shall have a claim against the Organization because of failure of any other Contracting Government to make any payment under this Agreement.

Article XIII

1. The Council may, subject to the provisions of Article V and paragraph 2 of Article VI and in agreement with the Government of Iceland, include this Agreement new capital expenditure necessary for the proper operation of the Services.

2. The Council may, subject to the provisions of Articles V and VI and in agreement with the Government of Iceland, include under this Agreement services in addition to those set out in Annex I hereto and new capital expenditure in respect of such services; provided that any one of the following conditions is fulfilled:

a) the total amount of such expenditure in any one year is limited to 650,000 Icelandic kronur;
b) such services are those to which all Contracting Governments have consented;
c) such services are those to which Contracting Governments responsible in the aggregate for not less than ninety per cent of the total assessments made under the provisions of paragraphs 2, 3, 4 and 5 of Article VII have consented and in respect of which the provisions of Article VII have been applied.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 of this Article, renewal of buildings and equipment from payments received on account of depreciation shall not be regarded as new capital expenditure.

4. If new capital expenditure or additional services are proposed by the Government of Iceland or by the Council, that Government shall furnish to the Secretary General an estimate of the costs thereof, together with such specifications, plans and other information as may be required in regard thereto, and shall consult with the Secretary General concerning the methods of supply, design or construction to be adopted.

5. The Council may, in agreement with the Government of Iceland, exclude from this Agreement any part of the Services.

6. When action has been taken pursuant to paragraphs 1, 2 or 5 of this Article, the Council shall amend the Annexes to this Agreement accordingly.

Article XIV

1. Except with the consent of the Council, the Government of Iceland shall not impose any charges for the use by other than its own nationals of any of the Services.

2. The Government of Iceland shall, if and when requested by the Council, institute, so far as practicable, a system of charges for the use of the whole or any part of the Services.

3. Any revenues collected by the Government of Iceland with the consent or at the request of the Council in respect of the use of the Services, shall be offset against payments due to that Government pursuant to the provisions of this Agreement.

Article XV

The Government of Iceland shall not make any international arrangement for the provision, operation, maintenance, development or financing of any or all of the Services without the approval of the Council.

Article XVI

The Government of Iceland shall, to the fullest possible extent, cooperate with the representatives of the Organization in respect of the purposes of this Agreement and shall accord to such representatives the privileges and immunities to which they are entitled under the General Convention on the Privileges and Immunities of the Specialized Agencies, including Annex III (2) thereto.

Article XVII

The Council shall convene a conference of all the Governments concerned:

a) when requested by two or more of the Contracting Governments or by the Government of Iceland, or by any one of the Contracting Governments if such a conference has not been held during the previous five years;

b) when failure of any Contracting Government to make payments under this Agreement necessitates a revision of the assessments which cannot otherwise be satisfactorily settled; or

c) when, for any other reason, the Council considers such a conference necessary.

Article XVIII

Any dispute relating to the interpretation or application of this Agreement or the Annexes thereto which is not settled by negotiation shall, upon the request of any Contracting Government party to the dispute, be referred to the Council for its recommendation.

Article XIX

1. This Agreement shall remain open until 1 December 1956 for signature by the Governments named in the Preamble.

2. This Agreement shall be subject to acceptance by the signatory Governments. Instruments of acceptance shall be deposited as soon as possible with the Secretary General, who shall inform all signatory and acceding Governments of the date of deposit of each such instrument.

Article XX

1. This Agreement shall be open for accession by the Government of any State member of the United Nations or of a Specialized Agency in relationship therewith. Accessions shall be effected by the deposit of a formal instrument with the Secretary General.

2. The Council may initiate consultations with any Government, not a party to this Agreement, whose civil aircraft benefit from the Services, for the purpose of obtaining its accession to the Agreement.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of this Article, the Council may conclude arrangements for contributions from any Government which does not become a party to this Agreement. Any such contributions received shall be applied to the purposes of this Agreement as determined by the Council.

Article XXI

1. This Agreement shall come into force not earlier than 1 January 1957, when instruments of acceptance or of accession have been deposited by Governments responsible in the aggregate for initial assessments of not less than ninety per cent of the initial maximum cost figure laid down in Article V. As regards those Governments, deposit of an instrument of acceptance or of accession shall be deemed to constitute consent to the system of assessments, payments and adjustments under this Agreement for the period between 1 January 1957 and the entry into force of this Agreement.

2. As regards any Government whose instrument of acceptance or of accession is deposited after the entry into force of this Agreement, the Agreement shall come into force on the date of such deposit. Each such Government shall consent to the system of assessments, payments and adjustments under this Agreement with effect at least from the beginning of the calendar year during which the instrument of acceptance or of accession is deposited. Each such Government may elect to be assessed for its appropriate share of the actual approved costs of any Services in respect of which the provisions of Article VI have been applied and as to which, at the date of accession of such Government, the consents of all Contracting Governments have not been given.

Article XXII

1. a) This Agreement may be terminated by the Government of Iceland on 31 December in any year by notice in writing given to the Secretary General not later than 1 January of that year.

b) If at any time it proves impossible for the Government of Iceland to perform the Services within the limit determined pursuant to the provisions of Article V, that Government shall immediately notify the Secretary General in writing of such fact and shall furnish to the Secretary General a detailed estimate of the additional amount required. The Secretary General shall promptly examine such estimate and, after any necessary consultation with that Government, determine the amount needed in excess of the aforesaid limit. The Secretary General shall then approach the Contracting Governments with a view to obtaining their consent as required pursuant to the provisions of Article V. Unless, within three months after the Secretary General has determined the additional amount required, he notifies the Government of Iceland that the Contracting Governments have given their consent, the Government of Iceland may thereafter terminate this Agreement on three months' notice in writing given to the Secretary General.

c) This Agreement may be terminated on 31 December in any year by Contracting Governments other than the Government of Iceland responsible for current

assessments in the aggregate of not less than ten per cent of the limit determined pursuant to the provisions of Article V by notice in writing given to the Secretary General not later than 1 January of that year.

2. Upon receipt of a notice or notices of desire to terminate this Agreement in accordance with paragraph 1 of this Article, the Secretary General shall notify the Contracting Governments.

Article XXIII

1. Notwithstanding the provisions of Article XXII, any Contracting Government other than the Government of Iceland, whose current assessment is less than ten per cent of the limit determined pursuant to the provisions of Article V, may withdraw from participation in this Agreement on 31 December in any year by notice in writing given to the Secretary General not later than 1 January of that year of its intention to terminate its participation. Any such notice shall, for the purpose of paragraph 1 (c) of Article XXII, be deemed also to constitute a notice of desire to terminate this Agreement.

2. Following receipt of notice of withdrawal from any Contracting Government, the Secretary General shall notify the other Contracting Governments.

Article XXIV

1. In the event of termination of this Agreement by the Government of Iceland pursuant to the provisions of paragraph 1 of Article XXII, that Government shall pay to the Organization, or the Organization may offset against payments due to that Government hereunder, a sum representing equitable compensation for benefits to it from its acquisition, for its own purposes, of moveable or immoveable property, the cost of which has been partially or wholly reimbursed to that Government under the provisions of this Agreement.

2. In the event of any termination of this Agreement by Contracting Governments other than the Government of Iceland, the Government of Iceland shall be paid out of the Reserve Fund or, if the Fund is insufficient, by all the Contracting Governments through the Organization, an equitable amount by way of compensation for capital expenditures undertaken by that Government and not wholly reimbursed pursuant to this Agreement. Any payments required from Contracting Governments for this purpose shall be computed on the basis of the most recent assessment figures and shall be due as of the time of termination. The Organization shall have the right to take over any moveable property for which compensation is paid pursuant to this paragraph. Any waiver of such right shall be taken into account in determining the compensation.

3. The provisions of paragraph 2 of this Article shall apply correspondingly in respect of any part of the Services which may be excluded from the Agreement pursuant to the provisions of paragraph 5 of Article XIII.

4. The amount of any payments under this Article shall be determined by agreement between the Council and the Government of Iceland.

Article XXV

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article X, any balance of the Reserve Fund and of interest thereon held by the Organization on the date when this Agreement ceases to be in force shall be apportioned among and refunded to those Governments which were still parties to this Agreement immediately before that date on the basis of their most recent annual assessments.

2. a) Any Government which has withdrawn from participation in this Agreement in accordance with the provisions of Article XXIII shall pay to or receive from

the Organization any difference between the amount it has paid to the Organization in accordance with Article VII and its appropriate share of the approved actual costs in respect of the period of its participation.

b) Any Government which has so withdrawn shall pay to the Organization its share of capital expenditures which have been undertaken by the Government of Iceland and which have not been wholly reimbursed pursuant to this Agreement. The amount payable shall be computed on the basis of the most recent assessment figure in respect of the Government which has withdrawn. Payment shall be due as of the time of withdrawal.

Article XXVI

1. This Agreement may be amended by mutual agreement between the Contracting Governments.

2. The Council shall, subject to the provisions of Article V and paragraph 2 of Article VI, revise the list of Contracting Governments and the amounts set opposite their names in paragraph 2 of Article VII to the extent necessary in order to:

a) accommodate any non-signatory Government acceding to this Agreement in accordance with paragraph 1 of Article XX;

b) counterbalance any shortcomings in payments resulting from the failure of any Government named in the Preamble to become a party to this Agreement; or

c) take into account services brought within this Agreement pursuant to the provisions of Article XIII.

3. The Council may, in cases additional to those specified in paragraph 6 of Article XIII, amend the Annexes to this Agreement, subject always to the terms and conditions of the Agreement and the consent of the Government of Iceland.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent í Alþjóðaflugmálastofnuninni, hinn 18. febrúar 1957 og gekk samkomulagið í gildi 6. júní 1958, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 3, dags. 29. janúar 1958.

Á fundi ICAO var samþykkt tillaga dags. 28. september 1961, um að upphæðin í V. grein skyldi vera 1.555.002 bandaríkskir dollarar, en jafnframt voru gerðar nokkrar breytingar á viðbótum nr. I, II og III. Þær viðbætur eru ekki birtar hér, en altaf er hægt að fá að sjá þær, eins og þær eru á hverjum tíma á skrifstofu flugmálastjórnarinnar.

Nr. 110. *Genf, 25. september 1956.*

Samkomulag um sameiginlega greiðslu kostnaðar á tiltekinni flugþjónustu á Grænlandi og Færeyjum.

Agreement on the Joint Financing of certain Air Navigation Services in Greenland and the Faroe Islands.

Samningur þessi er svo til eins og samningurinn hér næst á undan um flugþjónustu á Íslandi, enda um sama efni, þó samkvæmt þessum samningi, sé það Danmörk, sem veitir flugþjónustuna. Þykir því ekki ástæða til að prenta þennan samning hér, enda hefir hann ekki verið birtur eða auglýstur á Íslandi.

Fullgildingarskrá Íslands var afhent í Alþjóðaflugmálastofnuninni 18. febrúar 1957, en samningurinn gekk í gildi, þ. 6. júní 1958.

Nr. 111. *New York, 26. október 1956.*

Stofnskrá Alþjóðakjarnorkumálastofnunarinnar.

Statute of the International Atomic Energy Agency.

Article I

Establishment of the Agency.

The Parties hereto establish an International Atomic Energy Agency (hereinafter referred to as "the Agency") upon the terms and conditions hereinafter set forth.

Article II

Objectives.

The Agency shall seek to accelerate and enlarge the contribution of atomic energy to peace, health and prosperity throughout the world. It shall ensure, so far as it is able, that assistance provided by it or at its request or under its supervision or control is not used in such a way as to further any military purpose.

Article III

Functions.

A. The Agency is authorized:

1. To encourage and assist research on, and development and practical application of, atomic energy for peaceful uses throughout the world; and, if requested to do so, to act as an intermediary for the purposes of securing the performance of services or the supplying of materials, equipment, or facilities by one member of the Agency for another; and to perform any operation or service useful in research on, or development or practical application of, atomic energy for peaceful purposes;

2. To make provision, in accordance with this Statute, for materials, services, equipment, and facilities to meet the needs of research on, and development and practical application of, atomic energy for peaceful purposes, including the production of electric power, with due consideration for the needs of the under-developed areas of the world;

3. To foster the exchange of scientific and technical information on peaceful uses of atomic energy;

4. To encourage the exchange and training of scientists and experts in the field of peaceful uses of atomic energy;

5. To establish and administer safeguards designed to ensure that special fissionable and other materials, services, equipment, facilities, and information made available by the Agency or at its request or under its supervision or control are not used in such a way as to further any military purpose; and to apply safeguards, at the request of the parties, to any bilateral or multilateral arrangement, or, at the request of a State, to any of that State's activities in the field of atomic energy;

6. To establish or adopt, in consultation and, where appropriate, in collaboration with the competent organs of the United Nations and with the specialized agencies concerned, standards of safety for protection of health and minimization of danger to life and property (including such standards for labour conditions), and to provide for the application of these standards to its own operations as well as to the operations making use of materials, services, equipment, facilities, and information made

available by the Agency or at its request or under its control or supervision; and to provide for the application of these standards, at the request of the parties, to operations under any bilateral or multilateral arrangement, or, at the request of a State, to any of that State's activities in the field of atomic energy;

7. To acquire or establish any facilities, plant and equipment useful in carrying out its authorized functions, whenever the facilities, plant, and equipment otherwise available to it in the area concerned are inadequate or available only on terms it deems unsatisfactory.

B. In carrying out its functions, the Agency shall:

1. Conduct its activities in accordance with the purposes and principles of the United Nations to promote peace and international co-operation, and in conformity with policies of the United Nations furthering the establishment of safeguarded world-wide disarmament and in conformity with any international agreements entered into pursuant to such policies;

2. Establish control over the use of special fissionable materials received by the Agency, in order to ensure that these materials are used only for peaceful purposes;

3. Allocate its resources in such a manner as to secure efficient utilization and the greatest possible general benefit in all areas of the world, bearing in mind the special needs of the under-developed areas of the world;

4. Submit reports on its activities annually to the General Assembly of the United Nations and, when appropriate, to the Security Council: if in connexion with the activities of the Agency there should arise questions that are within the competence of the Security Council, the Agency shall notify the Security Council, as the organ bearing the main responsibility for the maintenance of international peace and security, and may also take the measures open to it under this Statute, including those provided in paragraph C of article XII;

5. Submit reports to the Economic and Social Council and other organs of the United Nations on matters within the competence of these organs.

C. In carrying out its functions, the Agency shall not make assistance to members subject to any political, economic, military, or other conditions incompatible with the provisions of this Statute.

D. Subject to the provisions of this Statute and to the terms of agreements concluded between a State or a group of States and the Agency which shall be in accordance with the provisions of the Statute, the activities of the Agency shall be carried out with due observance of the sovereign rights of States.

Article IV

Membership.

A. The initial members of the Agency shall be those States Members of the United Nations or of any of the specialized agencies which shall have signed this Statute within ninety days after it is opened for signature and shall have deposited an instrument of ratification.

B. Other members of the Agency shall be those States, whether or not Members of the United Nations or of any of the specialized agencies, which deposit an instrument of acceptance of this Statute after their membership has been approved by the General Conference upon the recommendation of the Board of Governors. In recommending and approving a State for membership, the Board of Governors and the General Conference shall determine that the State is able and willing to carry out the obligations of membership in the Agency, giving due consideration to its ability and willingness to act in accordance with the purposes and principles of the Charter of the United Nations.

C. The Agency is based on the principle of the sovereign equality of all its members, and all members, in order to ensure to all of them the rights and benefits resulting from membership, shall fulfil in good faith the obligations assumed by them in accordance with this Statute.

Article V

General Conference.

A. A General Conference consisting of representatives of all members shall meet in regular annual session and in such special sessions as shall be convened by the Director General at the request of the Board of Governors or of a majority of members. The sessions shall take place at the headquarters of the Agency unless otherwise determined by the General Conference.

B. At such sessions, each member shall be represented by one delegate who may be accompanied by alternates and by advisers. The cost of attendance of any delegation shall be borne by the member concerned.

C. The General Conference shall elect a President and such other officers as may be required at the beginning of each session. They shall hold office for the duration of the session. The General Conference, subject to the provisions of this Statute, shall adopt its own rules of procedure. Each member shall have one vote. Decisions pursuant to paragraph H of article XIV, paragraph C of article XVIII and paragraph B of article XIX shall be made by a two-thirds majority of the members present and voting. Decisions on other questions, including the determination of additional questions or categories of questions to be decided by a two-thirds majority, shall be made by a majority of the members present and voting. A majority of members shall constitute a quorum.

D. The General Conference may discuss any questions or any matters within the scope of this Statute or relating to the powers and functions of any organs provided for in this Statute, and may make recommendations to the membership of the Agency or to the Board of Governors or to both on any such questions or matters.

E. The General Conference shall:

1. Elect members of the Board of Governors in accordance with article VI;

2. Approve States for membership in accordance with article IV;

3. Suspend a member from the priviliges and rights of membership in accordance with article XIX;

4. Consider the annual report of the Board;

5. In accordance with article XIV, approve the budget of the Agency recommended by the Board or return it with recommendations as to its entirety or parts to the Board, for resubmission to the General Conference;

6. Approve reports to be submitted to the United Nations as required by the relationship agreement between the Agency and the United Nations, except reports referred to in paragraph C of article XII, or return them to the Board with its recommendations;

7. Approve any agreement or agreements between the Agency and the United Nations and other organizations as provided in article XVI or return such agreements with its recommendations to the Board, for resubmission to the General Conference;

8. Approve rules and limitations regarding the exercise of borrowing powers by the Board, in accordance with paragraph G of article XIV; approve rules regarding the acceptance of voluntary contributions to the Agency; and approve, in accordance with paragraph F of article XIV, the manner in which the general fund referred to in that paragraph may be used;

9. Approve amendments to this Statute in accordance with paragraph C of article XVIII;

10. Approve the appointment of the Director General in accordance with paragraph A of article VII.

F. The General Conference shall have the authority:

1. To take decisions on any matter specifically referred to the General Conference for this purpose by the Board;

2. To propose matters for consideration by the Board and request from the Board reports on any matter relating to the functions of the Agency.

Article VI

Board of Governors.

A. The Board of Governors shall be composed as follows:

1. The outgoing Board of Governors (or in the case of the first Board, the Preparatory Commission referred to in Annex I) shall designate for membership on the Board the five members most advanced in the technology of atomic energy including the production of source materials and the member most advanced in the technology of atomic energy including the production of source materials in each of the following areas not represented by the aforesaid five:

1) North America
2) Latin America
3) Western Europe
4) Eastern Europe
5) Africa and the Middle East
6) South Asia
7) South East Asia and the Pacific
8) Far East.

2. The outgoing Board of Governors (or in the case of the first Board, the Preparatory Commission referred to in Annex I) shall designate for membership on the Board two members from among the following other producers of source materials: Belgium, Czechoslovakia, Poland, and Portugal; and shall also designate for membership on the Board one other member as a supplier of technical assistance. No member in this category in any one year will be eligible for redesignation in the same category for the following year.

3. The General Conference shall elect ten members to membership on the Board of Governors, with due regard to equitable representation on the Board as a whole of the members in the areas listed in sub-paragraph A-1 of this article, so that the Board shall at all times include in this category a representative of each of those areas except North America. Except for the five members chosen for a term of one year in accordance with paragraph D of this article, no member in this category in any one term of office will be eligible for re-election in the same category for the following term of office.

B. The designations provided for in sub-paragraphs A-1 and A-2 of this article shall take place not less than sixty days before each regular annual session of the General Conference. The elections provided for in sub-paragraph A-3 of this article shall take place at regular annual sessions of the General Conference.

C. Members represented on the Board of Governors in accordance with sub-paragraphs A-1 and A-2 of this article shall hold office from the end of the next regular annual session of the General Conference after their designation until the end of the following regular annual session of the General Conference.

D. Members represented on the Board of Governors in accordance with subparagraph A-3 of this article shall hold office from the end of the regular annual session of the General Conference at which they are elected until the end of the second regular annual session of the General Conference thereafter. In the election of these members for the first Board, however, five shall be chosen for a term of one year.

E. Each member of the Board of Governors shall have one vote. Decisions on the amount of the Agency's budget shall be made by a two-thirds majority of those present and voting, as provided in paragraph H of article XIV. Decisions on other questions, including the determination of additional questions or categories of questions to be decided by a two-thirds majority, shall be made by a majority of those present and voting. Two-thirds of all members of the Board shall constitute a quorum.

F. The Board of Governors shall have authority to carry out the functions of the Agency in accordance with this Statute, subject to its responsibilities to the General Conference as provided in this Statute.

G. The Board of Governors shall meet at such times as it may determine. The meetings shall take place at the headquarters of the Agency unless otherwise determined by the Board.

H. The Board of Governors shall elect a Chairman and other officers from among its members and, subject to the provisions of this Statute, shall adopt its own rules of procedure.

I. The Board of Governors may establish such committees as it deems advisable. The Board may appoint persons to represent it in its relations with other organizations.

J. The Board of Governors shall prepare an annual report to the General Conference concerning the affairs of the Agency and any projects approved by the Agency. The Board shall also prepare for submission to the General Conference such reports as the Agency is or may be required to make to the United Nations or to any other organization the work of which is related to that of the Agency. These reports, along with the annual reports, shall be submitted to members of the Agency at least one month before the regular annual session of the General Conference.

Article VII

Staff.

A. The staff of the Agency shall be headed by a Director General. The Director General shall be appointed by the Board of Governors with the approval of the General Conference for a term of four years. He shall be the chief administrative officer of the Agency.

B. The Director General shall be responsible for the appointment, organization, and functioning of the staff and shall be under the authority of and subject to the control of the Board of Governors. He shall perform his duties in accordance with regulations adopted by the Board.

The staff shall include such qualified scientific and technical and other personnel as may be required to fulfil the objectives and functions of the Agency. The Agency shall be guided by the principle that its permanent staff shall be kept to a minimum.

D. The paramount consideration in the recruitment and employment of the staff and in the determination of the conditions of service shall be to secure employees of the highest standards of efficiency, technical competence, and integrity. Subject to

this consideration, due regard shall be paid to the contributions of members to the Agency and to the importance of recruiting the staff on as wide a geographical basis as possible.

E. The terms and conditions on which the staff shall be appointed, remunerated, and dismissed shall be in accordance with regulations made by the Board of Governors, subject to the provisions of this Statute and to general rules approved by the General Conference on the recommendation of the Board.

F. In the performance of their duties, the Director General and the staff shall not seek or receive instructions from any source external to the Agency. They shall refrain from any action which might reflect on their position as officials of the Agency; subject to their responsibilities to the Agency, they shall not disclose any industrial secret or other confidential information coming to their knowledge by reason of their official duties for the Agency. Each member undertakes to respect the international character of the responsibilities of the Director General and the staff and shall not seek to influence them in the discharge of their duties.

G. In this article the term "staff" includes guards.

Article VIII

Exchange of information.

A. Each member should make available such information as would, in the judgement of the member, be helpful to the Agency.

B. Each member shall make available to the Agency all scientific information developed as a result of assistance extended by the Agency pursuant to article XI.

C. The Agency shall assemble and make available in an accessible form the information made available to it under paragraphs A and B of this article. It shall take positive steps to encourage the exchange among its members of information relating to the nature and peaceful uses of atomic energy and shall serve as an intermediary among its members for this purpose.

Article IX

Supplying of materials.

A. Members may make available to the Agency such quantities of special fissionable materials as they deem advisable and on such terms as shall be agreed with the Agency. The materials made available to the Agency may, at the discretion of the member making them available, be stored either by the member concerned or, with the agreement of the Agency, in the Agency's depots.

B. Members may also make available to the Agency source materials as defined in article XX and other materials. The Board of Governors shall determine the quantities of such materials which the Agency will accept under agreements provided for in article XIII.

C. Each member shall notify the Agency of the quantities, form, and composition of special fissionable materials, source materials, and other materials which that member is prepared, in conformity with its laws, to make available immediately or during a period specified by the Board of Governors.

D. On request of the Agency a member shall, from the materials which it has made available, without delay deliver to another member or group of members such quantities of such materials as the Agency may specify, and shall without delay deliver to the Agency itself such quantities of such materials as are really necessary for operations and scientific research in the facilities of the Agency.

E. The quantities, form and composition of materials made available by any member may be changed at any time by the member with the approval of the Board of Governors.

F. An initial notification in accordance with paragraph C of this article shall be made within three months of the entry into force of this Statute with respect to the member concerned. In the absence of a contrary decision of the Board of Governors, the materials initially made available shall be for the period of the calendar year succeeding the year when this Statute takes effect with respect to the member concerned. Subsequent notifications shall likewise, in the absence of a contrary action by the Board, relate to the period of the calendar year following the notification and shall be made no later than the first day of November of each year.

G. The Agency shall specify the place and method of delivery and, where appropriate, the form and composition, of materials which it has requested a member to deliver from the amounts which that member has notified the Agency it is prepared to make available. The Agency shall also verify the quantities of materials delivered and shall report those quantities periodically to the members.

H. The Agency shall be responsible for storing and protecting materials in its possession. The Agency shall ensure that these materials shall be safeguarded against (1) hazards of the weather, (2) unauthorized removal or diversion, (3) damage or destruction, including sabotage, and (4) forcible seizure. In storing special fissionable materials in its possession, the Agency shall ensure the geographical distribution of these materials in such a way as not to allow concentration of large amounts of such materials in any one country or region of the world.

I. The Agency shall as soon as practicable establish or acquire such of the following as may be necessary:

1. Plant, equipment, and facilities for the receipt, storage, and issue of materials;
2. Physical safeguards;
3. Adequate health and safety measures;
4. Control laboratories for the analysis and verification of materials received;
5. Housing and administrative facilities for any staff required for the foregoing.

J. The materials made available pursuant to this article shall be used as determined by the Board of Governors in accordance with the provisions of this Statute. No member shall have the right to require that the materials it makes available to the Agency be kept separately by the Agency or to designate the specific project in which they must be used.

Article X

Services, equipment, and facilities.

Members may make available to the Agency services, equipment, and facilities which may be of assistance in fulfilling the Agency's objectives and functions.

Article XI

Agency projects.

A. Any member or group of members of the Agency desiring to set up any project for research on, or development or practical application of, atomic energy for peaceful purposes may request the assistance of the Agency in securing special fissionable and other materials, services, equipment, and facilities necessary for this purpose. Any such request shall be accompanied by an explanation of the purpose and extent of the project and shall be considered by the Board of Governors.

B. Upon request, the Agency may also assist any member or group of members

to make arrangements to secure necessary financing from outside sources to carry out such projects. In extending this assistance, the Agency will not be required to provide any guarantees or to assume any financial responsibility for the project.

C. The Agency may arrange for the supplying of any materials, services, equipment, and facilities necessary for the project by one or more members or may itself undertake to provide any or all of these directly, taking into consideration the wishes of the member or members making the request.

D. For the purpose of considering the request, the Agency may send into the territory of the member or group of members making the request a person or persons qualified to examine the project. For this purpose the Agency may, with the approval of the member or group of members making the request, use members of its own staff or employ suitably qualified nationals of any member.

E. Before approving a project under this article, the Board of Governors shall give due consideration to:

1. The usefulness of the project, including its scientific and technical feasibility;
2. The adequacy of plans, funds, and technical personnel to assure the effective execution of the project;
3. The adequacy of proposed health and safety standards for handling and storing materials and for operating facilities;
4. The inability of the member or group of members making the request to secure the necessary finances, materials, facilities, equipment, and services;
5. The equitable distribution of materials and other resources available to the Agency;
6. The special needs of the under-developed areas of the world; and
7. Such other matters as may be relevant.

F. Upon approving a project, the Agency shall enter into an agreement with the member or group of members submitting the project, which agreement shall:

1. Provide for allocation to the project of any required special fissionable or other materials;
2. Provide for transfer of special fissionable materials from their then place of custody, whether the materials be in the custody of the Agency or of the member making them available for use in Agency projects, to the member or group of members submitting the project, under conditions which ensure the safety of any shipment required and meet applicable health and safety standards;
3. Set forth the terms and conditions, including charges, on which any materials, services, equipment, and facilities are to be provided by the Agency itself, and, if any such materials, services, equipment, and facilities are to be provided by a member, the terms and conditions as arranged for by the member or group of members submitting the project and the supplying member;
4. Include undertakings by the member or group of members submitting the project: (a) that the assistance provided shall not be used in such a way as to further any military purpose; and (b) that the project shall be subject to the safeguards provided for in article XII, the relevant safeguards being specified in the agreement;
5. Make appropriate provision regarding the rights and interests of the Agency and the member or members concerned in any inventions or discoveries, or any patents therein, arising from the project;
6. Make appropriate provision regarding settlement of disputes;
7. Include such other provisions as may be appropriate.

G. The provisions of this article shall also apply where appropriate to a request for materials, services, facilities, or equipment in connexion with an existing project.

Article XII

Agency safeguards.

A. With respect to any Agency project, or other arrangement where the Agency is requested by the parties concerned to apply safeguards, the Agency shall have the following rights and responsibilities to the extent relevant to the project or arrangement:

1. To examine the design of specialized equipment and facilities, including nuclear reactors, and to approve it only from the viewpoint of assuring that it will not further any military purpose, that it complies with applicable health and safety standards, and that it will permit effective application of the safeguards provided for in this article;

2. To require the observance of any health and safety measures prescribed by the Agency;

3. To require the maintenance and production of operating records to assist in ensuring accountability for source and special fisssionable materials used or produced in the project or arrangement;

4. To call for and receive progress reports;

5. To approve the means to be used for the chemical processing of irradiated materials solely to ensure that this chemical processing will not lend itself to diversion of materials for military purposes and will comply with applicable health and safety standards; to require that special fissionable materials recovered or produced as a by-product be used for peaceful purposes under continuing Agency safeguards for research or in reactors, existing or under construction, specified by the member or members concerned; and to require deposit with the Agency of any excess of any special fissionable materials recovered or produced as a by-product over what is needed for the above-stated uses in order to prevent stockpiling of these materials, provided that thereafter at the request of the member or members concerned special fissionable materials so deposited with the Agency shall be returned promptly to the member or members concerned for use under the same provisions as stated above;

6. To send into the territory of the recipient State or States inspectors, designated by the Agency after consultation with the State or States concerned, who shall have access at all times to all places and data and to any person who by reason of his occupation deals with materials, equipment, or facilities which are required by this Statute to be safeguarded, as necessary to account for source and special fissionable materials supplied and fissionable products and to determine whether there is compliance with the undertaking against use in furtherance of any military purpose referred to in sub-paragraph F-4 of article XI, with the health and safety measures referred to in sub-paragraph A-2 of this article, and with any other conditions prescribed in the agreement between the Agency and the State or States concerned. Inspectors designated by the Agency shall be accompanied by representatives of the authorities of the State concerned, if that State so requests, provided that the inspectors shall not thereby be delayed or otherwise impeded in the exercise of their functions;

7. In the event of non-compliance and failure by the recipient State or States to take requested corrective steps within a reasonable time, to suspend or terminate assistance and withdraw any materials and equipment made available by the Agency or a member in furtherance of the project.

B. The Agency shall, as necessary, establish a staff of inspectors. The staff of inspectors shall have the responsibility of examining all operations conducted by the Agency itself to determine whether the Agency is complying with the health and safety measures prescribed by it for application to projects subject to its approval,

supervision or control, and whether the Agency is taking adequate measures to prevent the source and special fissionable materials in its custody or used or produced in its own operations from being used in furtherance of any military purpose. The Agency shall take remedial action forthwith to correct any non-compliance or failure to take adequate measures.

C. The staff of inspectors shall also have the responsibility of obtaining and verifying the accounting referred to in sub-paragraph A-6 of this article and of determining whether there is compliance with the undertaking referred to in sub-paragraph F-4 of article XI, with the measures referred to in sub-paragraph A-2 of this article, and with all other conditions of the project prescribed in the agreement between the Agency and the State or States concerned. The inspectors shall report any non-compliance to the Director General who shall thereupon transmit the report to the Board of Governors. The Board shall call upon the recipient State or States to remedy forthwith any non-compliance which it finds to have occurred. The Board shall report the non-compliance to all members and to the Security Council and General Assembly of the United Nations. In the event of failure of the recipient State or States to take fully corrective action within a reasonable time, the Board may take one or both of the following measures: direct curtailment or suspension of assistance being provided by the Agency or by a member, and call for the return of materials and equipment made available to the recipient member or group of members. The Agency may also, in accordance with article XIX, suspend any non-complying member from the exercise of the privileges and rights of membership.

Article XIII

Reimbursement of members.

Unless otherwise agreed upon between the Board of Governors and the member furnishing to the Agency materials, services, equipment, or facilities, the Board shall enter into an agreement with such member providing for reimbursement for the items furnished.

Article XIV

Finance.

A. The Board of Governors shall submit to the General Conference the annual budget estimates for the expenses of the Agency. To facilitate the work of the Board in this regard, the Director General shall initially, prepare the budget estimates. If the General Conference does not approve the estimates, it shall return them together with its recommendations to the Board. The Board shall then submit further estimates to the General Conference for its approval.

B. Expenditures of the Agency shall be classified under the following categories:

1. Administrative expenses: these shall include:

a) Costs of the staff of the Agency other than the staff employed in connexion with materials, services, equipment, and facilities referred to in sub-paragraph B-2 below; costs of meetings; and expenditures required for the preparation of Agency projects and for the distribution of information;

b) Cost of implementing the safeguards referred to in article XII in relation to Agency projects or, under sub-paragraphs A-5 of article III, in relation to any bilateral or multilateral arrangement, together with the costs of handling and storage of special fissionable material by the Agency other than the storage and handling charges referred to in paragraph E below ;

2. Expenses, other than those included in sub-paragraph 1 of this paragraph in connexion with any materials, facilities, plant, and equipment acquired or estab-

lished by the Agency in carrying out its authorized functions, and the costs of materials, services, equipment, and facilities provided by it under agreements with one or more members.

C. In fixing the expenditures under sub-paragraph B-1 (b) above, the Board of Governors shall deduct such amounts as are recoverable under agreements regarding the application of safeguards between the Agency and parties to bilateral or multilateral arrangements.

D. The Board of Governors shall apportion the expenses referred to in sub-paragraph B-1 above, among members in accordance with a scale to be fixed by the General Conference. In fixing the scale the General Conference shall be guided by the principles adopted by the United Nations in assessing contributions of Member States to the regular budget of the United Nations.

E. The Board of Governors shall establish periodically a scale of charges, including reasonable uniform storage and handling charges, for materials, services, equipment, and facilities furnished to members by the Agency. The scale shall be designed to produce revenues for the Agency adequate to meet the expenses and costs referred to in sub-paragraph B-2 above, less any voluntary contributions which the Board of Governors may, in accordance with paragraph F, apply for this purpose. The proceeds of such charges shall be placed in a separate fund which shall be used to pay members for any materials, services, equipment, or facilities furnished by them and to meet other expenses referred to in sub-paragraph B-2 above which may be incurred by the Agency itself.

F. Any excess of revenues referred to in paragraph E over the expenses and costs there referred to, and any voluntary contributions to the Agency, shall be placed in a general fund which may be used as the Board of Governors, with the approval of the General Conference, may determine.

G. Subject to rules and limitations approved by the General Conference, the Board of Governors shall have the authority to exercise borrowing powers on behalf of the Agency without, however, imposing on members of the Agency any liability in respect of loans entered into pursuant to this authority, and to accept voluntary contributions made to the Agency.

H. Decisions of the General Conference on financial questions and of the Board of Governors on the amount of the Agency's budget shall require a two-thirds majority of those present and voting.

Article XV

Privileges and immunities.

A. The Agency shall enjoy in the territory of each member such legal capacity and such privileges and immunities as are necessary for the exercise of its functions.

B. Delegates of members together with their alternates and advisers, Governors appointed to the Board together with their alternates and advisers, and the Director General and the staff of the Agency, shall enjoy such privileges and immunities as are necessary in the independent exercise of their functions in connexion with the Agency.

C. The legal capacity, privileges, and immunities referred to in this article shall be defined in a separate agreement or agreements between the Agency, represented for this purpose by the Director General acting under instructions of the Board of Governors, and the members.

Article XVI

Relationship with other organizations.

A. The Board of Governors, with the approval of the General Conference, is authorized to enter into an agreement or agreements establishing an appropriate relationship between the Agency and the United Nations and any other organizations the work of which is related to that of the Agency.

B. The agreement or agreements establishing the relationship of the Agency and the United Nations shall provide for:

1. Submission by the Agency of reports as provided for in sub-paragraphs B-4 and B-5 of article III;

2. Consideration by the Agency of resolutions relating to it adopted by the General Assembly or any of the Councils of the United Nations and the submission of reports, when requested, to the appropriate organ of the United Nations on the action taken by the Agency or by its members in accordance with this Statute as a result of such consideration.

Article XVII

Settlement of disputes.

A. Any question or dispute concerning the interpretation or application of this Statute which is not settled by negotiation shall be referred to the International Court of Justice in conformity with the Statute of the Court, unless the parties concerned agree on another mode of settlement.

B. The General Conference and the Board of Governors are separately empowered, subject to authorization from the General Assembly of the United Nations, to request the International Court of Justice to give an advisory opinion on any legal question arising within the scope of the Agency's activities.

Article XVIII

Amendments and withdrawals.

A. Amendments to this Statute may be proposed by any member. Certified copies of the text of any amendment proposed shall be prepared by the Director General and communicated by him to all members at least ninety days in advance of its consideration by the General Conference.

B. At the fifth annual session of the General Conference following the coming into force of this Statute, the question of a general review of the provisions of this Statute shall be placed on the agenda of that session. On approval by a majority of the members present and voting, the review will take place at the following General Conference. Thereafter, proposals on the question of a general review of this Statute may be submitted for decision by the General Conference under the same procedure.

C. Amendments shall come into force for all members when:

i) Approved by the General Conference by a two-thirds majority of those present and voting after consideration of observations submitted by the Board of Governors on each proposed amendment, and

ii) Accepted by two-thirds of all the members in accordance with their respective constitutional processes. Acceptance by a member shall be effected by the deposit of an instrument of acceptance with the depositary Government referred to in paragraph C of article XXI.

D. At any time after five years from the date when this Statute shall take effect in accordance with paragraph E of article XXI or whenever a member is unwilling to accept an amendment to this Statute, it may withdraw from the Agency by notice in

writing to that effect given to the depositary Government referred to in paragraph C of article 21, which shall promptly inform the Board of Governors and all members.

E. Withdrawal by a member from the Agency shall not affect its contractual obligations entered into pursuant to article XI or its budgetary obligations for the year in which it withdraws.

Article XIX

Suspension of privileges.

A. A member of the Agency which is in arrears in the payment of its financial contributions to the Agency shall have no vote in the Agency if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contributions due from it for the preceding two years. The General Conference may, nevertheless, permit such a member to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the member.

B. A member which has persistently violated the provisions of this Statute or of any agreement entered into by it pursuant to this Statute may be suspended from the exercise of the priviliges and rights of membership by the General Conference acting by a two-thirds majority of the members present and voting upon recommendation by the Board of Governors.

Article XX

Definitions.

As used in this Statute:

1. The term "special fissionable material" means plutonium-239; uranium-233; uranium enriched in the isotopes 235 or 233; any material containing one or more of the foregoing; and such other fissionable material as the Board of Governors shall from time to time determine; but the term "special fissionable material" does not include source material.

2. The term "uranium enriched in the isotopes 235 or 233" means uranium containing the isotopes 235 or 233 or both in an amount such that the abundance ratio of the sum of these isotopes to the isotope 238 is greater than the ratio of the isotope 235 to the isotope 238 occurring in nature.

3. The term "source material" means uranium containing the mixtures of isotopes occuring in nature; uranium depleted in the isotope 235; thorium; any of the foregoing in the form of metal, alloy, chemical compound, or concentrate; any other material containing one or more of the foregoing in such concentration as the Board of Governors shall from time to time determine; and such other material as the Board of Governors shall from time to time determine.

Article XXI

Signature, acceptance, and entry into force.

A. This Statute shall be open for signature on 26 October 1956 by all States Members of the United Nations or of any of the specialized agencies and shall remain open for signature by those States for a period of ninety days.

B. The signatory State shall become parties to this Statute by deposit of an instrument of ratification.

C. Instruments of ratification by signatory States and instruments of acceptance by States whose membership has been approved under paragraph B of article IV of this Statute shall be deposited with the Government of the United States of America, hereby designated as depositary Government.

D. Ratification or acceptance of this Statute shall be effected by States in accordance with their respective constitutional processes.

E. This Statute, apart from the Annex, shall come into force when eighteen States have deposited instruments of ratification in accordance with paragraph B of this article, provided that such eighteen States shall include at least three of the following States: Canada, France, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America. Instruments of ratification and instruments of acceptance deposited thereafter shall take effect on the date of their receipt.

F. The depositary Government shall promptly inform all States signatory to this Statute of the date of each deposit of ratification and the date of entry into force of the Statute. The depositary Government shall promptly inform all signatories and members of the dates on which States subsequently become parties thereto.

G. The Annex to this Statute shall come into force on the first day this Statute is open for signature.

Article XXII

Registration with the United Nations.

A. This Statute shall be registered by the depositary Government pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

B. Agreements between the Agency and any member or members, agreements between the Agency and any other organization or organizations, and agreements between members subject to approval of the Agency, shall be registered with the Agency. Such agreements shall be registered by the Agency with the United Nations if registration is required under Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article XXIII

Authentic texts and certified copies.

This Statute, done in the Chinese, English, French, Russian and Spanish languages, each being equally authentic, shall be deposited in the archives of the depositary Government. Duly certified copies of this Statute shall be transmitted by the depositary Government to the Governments of the other signatory States and to the Governments of States admitted to membership under paragraph B of article IV.

Hinn 31. maí 1957 samþykkti Alþingi þingsályktun um að veita ríkisstjórninni heimild til þess að staðfesta stofnskrá Alþjóðakjarnorkumálastofnunarinnar, fyrir Íslands hönd, en hún gekk í gildi 29. júlí 1957.

Staðfestingarskrá Íslands var afhent ríkisstjórn Bandaríkjanna hinn 6. ágúst 1957, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 78. dags. 14. október 1957.

Nr. 112. *New York, 21. nóvember 1956.*

Samningur um tæknilega aðstoð milli Íslands og Sameinuðu þjóðanna og stofnana þeirra.

Agreement concerning Technical Assistance between Iceland and the United Nations and its Organizations.

The United Nations, the International Labour Organisation, the Food and Agriculture Organization of the United Nations, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the International Civil Aviation Organization, the World Health Organization, the International Telecommunication Union and the World Meteorological Organization (hereinafter called "the Organizations"), members of the Technical Assistance Board, and the Government of Iceland (hereinafter called "the Government");

Desiring to give effect to the resolutions and decisions relating to technical assistance of the Organizations, which are intended to promote the economic and social progress and development of peoples;

Have entered into this Agreement in a spirit of friendly co-operation.

Article I

Furnishing of Technical Assistance.

1. The Organization(s) shall render technical assistance to the Government subject to the availability of the necessary funds. The Organizations acting jointly or separately, and the Government shall co-operate in arranging, on the basis of the requests received from the Government and approved by the Organization(s) concerned, mutually agreeable programmes of operations for the carrying out of technical assistance activities.

2. Such technical assistance shall be furnished and received in accordance with the relevant resolutions and decisions of the assemblies, conferences and other organs of the Organization(s); technical assistance rendered within the framework of the Expanded Programme of Technical Assistance for Economic Development of Under-Developed Countries shall, in particular, be furnished and received in accordance with the Observations and Guiding Principles set forth in annex I of resolution 222 A (IX) of the Economic and Social Council of the United Nation of 15 August 1949.

3. Such technical assistance may consist of:

a) Making available the services of experts, in order to render advice and assistance to or through the Government;

b) Organising and conducting seminars, training programmes, demonstration projects, expert working groups, and related activities in such places as may be mutually agreed;

c) Awarding scholarships and fellowships or making other arrangements under which candidates nominated by the Government and approved by the Organization(s) concerned shall study or receive training outside the country;

d) Preparing and executing pilot projects, tests, experiments or research in such places as may be mutually agreed upon;

e) Providing any other form of technical assistance which may be agreed upon by the Organization(s) and the Government.

4. a) Experts who are to render advice and assistance to or through the Government shall be selected by the Organization(s) in consultation with the Government. They shall be responsible to the Organization(s) concerned.

b) In the performance of their duties, the experts shall act in close consultation with the Government and with persons or bodies so authorized by the Government, and shall comply with instructions from the Government as may be appropriate to the nature of their duties and the assistance to be given and as may be mutually agreed upon between the Organization(s) concerned and the Government.

c) The experts shall, in the course of their advisory work, make every effort to instruct any technical staff the Government may associate with them, in their professional methods, techniques and practices, and in the principles on which these are based.

5. Any technical equipment or supplies which may be furnished by the Organization(s) shall remain their property unless and until such time as title may be transferred on terms and conditions mutually agreed upon between the Organization(s) concerned and the Government.

6. The technical assistance rendered pursuant to the terms of this Agreement is in the exclusive interest and for the exclusive benefit of the people and Government of Iceland. In recognition thereof, the Government shall undertake to bear all risks and claims resulting from, occurring in the course of, or otherwise connected with any operation covered by this agreement. Without restricting the generality of the preceding sentence, the Government shall indemnify and hold harmless the Organization(s) and their experts, agents or employees against any and all liability suits, actions, demands, damages, costs or fees on account of death, injuries to person or property, or any other losses resulting from or connected with any act or omission performed in the course of operations covered by this Agreement.

Article II

Co-operation of the Government Concerning Technical Assistance

1. The Government shall do everything within its means to ensure the effective use of the technical assistance provided, and, in particular agrees to apply to the fullest possible extent the provisions set forth in annex I to resolution 222 A (IX) of the Economic and Social Council under the heading "Participation of Requesting Governments."

2. The Government and the Organization(s) concerned shall consult together regarding the publication, as appropriate, of any findings and reports of experts that may prove of benefit to other countries and to the Organization(s) themselves.

3. In any case, the Government will, as far as practicable, make available to the Organization(s) concerned, information on the actions taken as a consequence of the assistance rendered and on the results achieved.

4. The Government shall associate with the experts such technical staff as may be mutually agreed upon and as may be necessary to give full effect to the provision of article I, parapraph 4 (c).

Article III

Administrative and Financial Obligations of the Organization(s)

1. The Organization(s) shall defray, in full or in part, as may be mutually agreed upon, the costs necessary to the technical assistance which are payable outside Iceland (hereinafter called "the country") as follows:

a) The salaries of the experts;
b) The costs of transportation and subsistence of the experts during their travel to and from the point of entry into the country;
c) The cost of any other travel outside the country;
d) Insurance of the experts;
e) Purchase and transport to and from the point of entry into the country of any equipment or supplies provided by the Organization(s);
f) Any other expenses outside the country approved by the Organization(s) concerned.

2. The Organization(s) concerned shall defray such expenses in local currency of the country as are not payable by the Government under article IV, paragraphs 1 and 2, of this Agreement.

Article IV

Administrative and Financial Obligations of the Government.

1. The Government shall contribute to the cost of technical assistance by paying for, or directly furnishing, the following facilities and services:

a) Local personnel services, technical and administrative, including the necessary local secretarial help, interpreter-translators, and related assistance;
b) The necessary office space and other premises;
c) Equipment and supplies produced within the country;
d) Transportation of personnel, supplies and equipment for official purposes within the country, including local transport;
e) Postage and telecommunications for official purposes;
f) Such medical services and facilities for technical assistance personnel as may be available to the civil servants of the country.

2. a) The subsistence allowance of experts shall be paid by the Organization(s) but the Government shall contribute towards this payment a lump sum in local currency, amounting to 50 per cent of the daily subsistence rate established for the country by the Technical Assistance Board, multiplied by the number of expert man-days spent on mission in the country provided that the furnishing by the Government of lodging in kind for experts shall be deemed to be the equivalent of a contribution of 40 per cent of the full daily subsistence rate.

b) The Government will pay its contribution towards the subsistence allowance of experts in the form of an advance before the beginning of each year or of the mutually agreed upon period of months to be covered by the payment, in an amount to be computed by the Executive Chairman of the Technical Assistance Board on the basis of estimates as to the number of experts and length of their services in the country during such year or period, and taking into account any undertaking of the Government to provide lodging in kind for experts. At the end of each year or period, the Government will pay or be credited with, as the case may be, the difference between the amount paid by it in advance and the full amount of its contribution payable in accordance with (a) above.

c) The contributions of the Government towards the subsistence allowance of experts shall be paid to such account as may be designated for this purpose by the Secretary-General of the United Nations, and in accordance with such procedures as may be mutually agreed upon.

d) The term "expert" as used in this paragraph also includes any other Technical Assistance personnel assigned by the Organization(s) for service in the

country pursuant to this Agreement, except any representative in the country of the Technical Assistance Board and his staff.

e) The Government and the Organization concerned may agree on other arrangements for defraying the cost of subsistence of those experts whose services are made available under a technical assistance programme financed from the regular budget of one of the Organizations.

3. In appropriate cases the Government shall put at the disposal of the Organization(s) such labour, equipment, supplies and other services or property as may be needed for the execution of the work of their experts and other officials, and as may be mutually agreed upon.

4. The Government shall defray such portion of the expenses to be paid outside the country as are not payable by the Organization(s), and as may be mutually agreed upon.

Article V

Facilities, Privileges and Immunities.

1. The Government, in so far as it is not already bound to do so, shall apply to the Organization(s), their property, funds and assets, and to their officials including technical assistance experts, the provisions of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations and the Convention on the Privileges and Immunities of the Specialized Agencies.

2. The Government shall take all practicable measures to facilitate the activities of the Organization(s) under this Agreement and to assist experts and other officials of the Organization(s) in obtaining such services and facilities as may be required to carry on these activities. When carrying out their responsibilities under this Agreement, the Organization(s), their experts and other officials shall have the benefit of the most favourable legal rate of conversion of currency.

Article VI

General Provisions.

1. This Agreement shall enter into force upon signature.

2. This Agreement may be modified by agreement between the Organization(s) concerned and the Government. Any relevant matter for which no provision is made in this Agreement shall be settled by the Organization(s) concerned and by the Government in keeping with the relevant resolutions and decisions of the Assemblies, conferences, councils and other organs of the Organization(s). Each party to this Agreement shall give full and sympathetic consideration to any proposal for such settlement advanced by the other party.

3. This Agreement may be terminated by all or any of the Organization(s) so far as they are respectively concerned, or by the Government upon written notice to the other parties and shall terminate sixty days after receipt of such notice.

4. This Agreement shall supersede and replace the Basic Agreements concerning technical assistance concluded previously with member organizations of the Technical Assistance Board as well as the provisions referring to any other matter covered by this Agreement contained in any other agreement concerning Technical Assistance concluded between the Organizations severally or collectively and the Government.

Svo sem segir í 6. gr., 1. mgr. gekk samningur þessi í gildi við undirritun hans. Gildistaka hans hefir þó ekki verið auglýst ennþá.

Nr. 113.

Kaupmannahöfn, 19. desember 1956.

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Noregs og Svíþjóðar um flutning milli sjúkrasamlaga og um sjúkrahjálp vegna dvalar um stundarsakir.

Overenskomst mellem Island, Danmark, Norge og Sverige om overflytning mellem sygekasser samt om sygehjælp under midlertidigt ophold.

Ríkisstjórnir Íslands, Danmerkur, Noregs og Svíþjóðar, sem hafa gerzt aðilar að samningnum frá 15. september 1955 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um félagslegt öryggi, hafa samkvæmt 7. og 8. grein þess samnings ákveðið að gera eftirfarandi samning:

I. KAFLI
Sjúkrasamlög, er samningurinn tekur til.

1. gr.

Samningur þessi tekur,

að því er *Ísland* varðar, til allra sjúkrasamlaga,

að því er *Danmörku* varðar, til viðurkenndra sjúkrasamlaga, sem eru í sambandi sjúkrasamlaga í Danmörku („De samvirkende Centralforeninger af sygekasser i Danmark") og framhaldssjúkrasamlaga undir ríkiseftirliti, sem eru í sambandi framhaldssjúkrasamlaga í Danmörku („De samvirkende statskontrollerede fortsættelsessygekasser i Danmark") og Sjúkrasamlags starfsmanna ríkisjárnbrautanna („Statsbanepersonalets Sygekasse"),

að því er *Noreg* varðar, til tryggingasamlaganna („trygdekassene") og hinna viðurkenndu sjúkrasamlaga („de godkjente sykekassene") og,

að því er *Svíþjóð* varðar, til allra almennra sjúkrasamlaga („allmänna sjukkassor").

II. KAFLI
Flutningur tryggðra manna.

2. gr.

Þeir, sem tryggðir eru sem meðlimir eða fjölskyldumeðlimir í sjúkrasamlögum, sem greinir í 1. gr., hafa rétt til flutnings, samkvæmt ákvæðum þessa kafla.

Þeir, sem flytjast, verða tryggðir sem meðlimir eða fjölskyldumeðlimir í samræmi við reglur þess lands, sem flutzt er til.

3. gr.

Til þess að flutningur geti farið fram, þarf eftirfarandi skilyrðum að vera fullnægt:

1. Hinn sjúkratryggði verður að hafa sleppt búsetu í landinu, sem hann flyzt frá, og búsett sig í landinu, sem hann flyzt til. Þetta ákvæði skal þó ekki hamla flutningi námsmanna, sem ætla að dveljast í hinu landinu vegna náms í meira en 3 mánuði samfleytt.
2. Hinn tryggði verður að hafa fullnægt skyldum sínum við samlagið eða samlögin, sem hann á að flytjast frá.

3. Hinn tryggði verður að hafa gefið sig fram við sjúkrasamlag á þeim stað, sem hann flyzt til, innan tveggja mánaða frá því er hann búsetti sig í landinu, sem flutt er til og afhent samlaginu flutningsvottorð, útgefið af samlaginu, sem hann á að flytjast frá.

Tryggður maður getur ekki krafizt flutnings, þegar hann hefur flutzt búferlum í þeim tilgangi að leita sjúkrahjálpar í hinu landinu.

Hafi sá, sem flutning tilkynnir, ekki flutningsvottorð meðferðis, skal veita honum hæfilegan frest til að afla slíks vottorðs.

Gerð flutningsvottorðsins ákveður, að því er *Ísland* snertir, Tryggingaráð, að því er *Danmörku* snertir, „Sygekassenævnet", að því er *Noreg* snertir, „Rikstrygdeverket", og að því er *Svíþjóð* snertir, „Riksförsäkringsanstalten", með samráðum sín á milli.

4. gr.

1. Flutningur til sjúkrasamlags í því landi, sem flutzt er til, telst eiga sér stað á þeirri stund, er hinn sjúkratryggði búsetur sig í landinu. Sé búsetan í beinu sambandi við komuna til landsins, telst hún hefjast á komudegi.
2. Hafi hinn tryggði ekki gefið sig fram við samlag á staðnum, sem hann hefur flutzt til, innan þriggja vikna frá því er hann tók sér bólfestu þar, á hann ekki rétt á sjúkrahjálp fyrir tímann áður en hann gefur sig fram.
3. Tryggður maður, sem er veikur þegar hann flyzt og á rétt á sjúkrahjálp, hefur á yfirstandandi veikindatímabili rétt til að njóta áfram slíkrar hjálpar eftir reglum þess sjúkrasamlags, er hann flyzt til.
4. Flutningur fer að öðru leyti fram, eftir því sem við verður komið, samkvæmt reglum þeim um flutning milli sjúkrasamlaga, sem gilda í því landi, sem hinn tryggði flyzt til.

III. KAFLI

Sjúkrahjálp vegna dvalar um stundarsakir.

5. gr.

Verði maður, sem sjúkratryggður er í samlagi, sem um ræðir í 1. gr., skyndilega veikur og þarfnist læknishjálpar eða sjúkrahúsvistar, er hann dvelst um stundarsakir eða er á ferð í einhverju hinna landanna, er sjúkrasamlagi á þeim stað, þar sem sjúkrahjálpin er látin í té, skylt að veita sjúkrahjálp í samræmi við eftirfarandi reglur.

Slík skylda hvílir og, sem undantekning, á öðru samlagi, ef hinn tryggði getur sýnt fram á, að veigamiklar ástæður hafi verið til þess, að hann sneri sér til þess samlags í stað samlags, sem greinir í fyrstu málsgrein.

6. gr.

Almenn skilyrði fyrir að fá sjúkrahjálp, auk þeirra, sem nefnd eru í 5. gr., eru þessi.

1. Hinn tryggði skal svo fljótt, sem verða má, og í síðasta lagi 14 dögum eftir að hann leitaði læknis eða lagðist í sjúkrahús, tilkynna veikindin til sjúkrasamlags, sem nefnt er í 5. gr. Síðari tilkynningu má þó taka gilda, ef sýnt er fram á að hinum tryggða hafi ekki verið unnt að tilkynna fyrr.
2. Hinn tryggði skal staðfesta, í hvaða sjúkrasamlagi hann sé tryggður, með samlagsbók, öðru tryggingarskírteini, eða, sé þess ekki kostur, með skriflegri drengskaparyfirlýsingu. Að því er varðar börn, sem sjúkratryggð eru í landi, sem samningurinn tekur til, skal þessa þó aðeins krafizt, að svo miklu leyti sem hlutaðeigandi sjúkrasamlag telur þurfa

3. Hafi hinn tryggði sjálfur lagt út kostnaðinn við sjúkrahjálpina, skal hann senda samlaginu, sem tilkynnt hefur verið um veikindin, kvittaðan reikning, áður en hann hverfur úr landi, ef unnt er, og aldrei síðar en sex vikum eftir að hann hefur greitt reikninginn.

7. gr.

Sjúkrahjálp eftir þessum kafla skal veitt eftir þeim reglum, sem gilda í hlutaðeigandi sjúkrasamlagi, nema öðruvísi sé ákveðið í samningi þessum. Sjúkrahjálpin tekur ekki til sjúkradagpeninga eða tilsvarandi bótategunda.

Sjúkrahjálp er ekki veitt lengur en þar til ástand hins tryggða leyfir ferð til þess lands, þar sem hann er tryggður. Ekki skal þó neita um sjúkrahjálp, þegar ekki virðist eðlilegt, með tilliti til allra aðstæðna, að vísa hinum tryggða til sjúkrahjálpar í því landi, þar sem hann er tryggður.

Sjúkrahúsvist eða endurgreiðsla kostnaðar við sjúkrahúsvist skal veitt án tillits til fyrri sjúkrahjálpar.

Enginn biðtími gildir varðandi sjúkrahjálp eftir þessum kafla.

8. gr.

1. Vegna slysa, sem orðið hafa við vinnu, skal sjúkrahjálp aðeins veitt að því leyti, sem bótaréttur er ekki fyrir hendi, samkvæmt lögboðinni slysatryggingu.

2. Sjúkrahjálp skal ekki veitt sjómanni, sem tryggð er sjúkrahjálp samkvæmt gildandi sjómannalögum, þegar hjálparinnar verður þörf.

9. gr.

Eigi hinn sjúkratryggði vegna sjúkdóms rétt á bótum frá tjónvaldi, er honum skylt, ef samlagið óskar þess, að framselja því skaðabótakröfu sína, allt að þeirri upphæð, sem samlagið greiðir vegna sjúkdómsins.

10. gr.

Sjúkrasamlag, sem veitt hefur sjúkrahjálp, samkvæmt þessum kafla, á ekki rétt á endurgreiðslu hennar frá því samlagi, þar sem hlutaðeigandi er tryggður, né til að krefja hinn tryggða um iðgjald.

IV. KAFLI

Almenn ákvæði.

11. gr.

Sjúkrasamlagi, sem samningur þessi tekur til, er rétt að leita upplýsinga um tryggðan mann frá öðru samlagi, sem samningurinn nær til. Slíkra upplýsinga má ekki synja, nema lög banni.

Hafi hinn tryggði fengið sjúkrahúsvist efter ákvæðum III. kafla, skal sjúkrasamlagið, þegar bótum er lokið, senda sjúkrasamlagi því, sem hlutaðeigandi er tryggður í, tilkynningu um veitta sjúkrahjálp.

12. gr.

Ágreiningur um framkvæmd ákvæðanna í samningi þessum úrskurða þau stjórnarvöld, sem úrskurð eiga slíkra mála, samkvæmt lögum þess lands, sem hinn tryggði flyzt til eða á dvöl í um stundarsakir.

Tilkynning um úrskurði aðal-stjórnarvaldanna, skal send hliðstæðu stjórnarvaldi í hinu landinu.

13. gr.

Nánari fyrirmæli, sem þörf kann að krefja, vegna framkvæmdar samnings þessa, setja á *Íslandi* Tryggingastofnun ríkisins, í *Danmörku* „Sygekassenævnet", í *Noregi* „Rikstrygdeverket" og í *Svíþjóð* „Riksförsäkringsanstalten", með samráðum sín á milli og við sambönd sjúkrasamlaganna.

14. gr.

Samningurinn gengur í gildi hinn 1. janúar 1957.

15. gr.

Óski einhver samningslandanna að segja upp samningnum, skal skrifleg tilkynning um það send dönsku ríkisstjórninni, sem þegar skal skýra hinum samningslöndunum frá henni og því, hvaða dag tilkynningin barst.

Uppsögnin gildir aðeins fyrir það land, sem hefur framkvæmt hana, og gildir frá þeim 1. janúar, sem verður fullum sex mánuðum eftir að danska ríkisstjórnin fékk tilkynninguna í hendur.

Þó að samningnum sé sagt upp, haldast þau réttindi, sem menn hafa öðlazt samkvæmt honum.

16. gr.

Þegar samningur þessi öðlast gildi, fellur niður samningurinn frá 20. júlí 1953, með viðaukasamningi frá 30. desember 1954, milli *Íslands, Danmerkur, Noregs* og *Svíþjóðar,* um flutning milli sjúkrasamlaga og um sjúkrahjálp vegna dvalar um stundarsakir.

Samningur þessi var prentaður sem fylgiskjal við auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 7, dags. 21. janúar 1957, og var þar bent á að skv. 14. gr. samningsins gekk hann í gildi 1. janúar 1957.

Nr. 114. *Genf, 25. júní 1957.*

Samþykkt nr. 105 um afnám nauðungarvinnu.

Convention (No. 105) concerning the Abolition of Forced Labour.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem yfirstjórn stofnunarinnar kvaddi til setu í Genf, kom saman í 40. sinn þann 5. júní 1957, og eftir að hafa haft til meðferðar málið um nauðungarvinnu, sem var fjórða mál á dagskrá þessa þings, og eftir að hafa athugað ákvæði samþykktarinnar frá 1930, um nauðungarvinnu; og eftir að hafa athugað, að samþykktin frá 1926, um þrælahald, kveður svo á, að allar nauðsynlegar ráðstafanir skuli gerðar til þess að varna því, að þvingunarvinna eða nauðungarvinna komist á það stig, að hún samsvari

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fortieth Session on 5 June 1957, and

Having considered the question of forced labour, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having noted the provisions of the Forced Labour Convention, 1930, and

Having noted that the Slavery Convention, 1926, provides that all necessary measures shall be taken to pre-

þrældómi, og að viðaukasamþykktin frá 1956 um afnám þrælahalds og þrælaverzlunar og þess skipulags og þeirrar venju, er líkist þrælahaldi, kveður svo á, að algerlega skuli afnumin þvingun vegna skulda og öll ánauð; og eftir að hafa athugað, að samþykktin frá 1949, um kaupverndun, kveður svo á, að kaup skuli greitt reglulega, og leggur bann við þeim hætti á kaupgreiðslum, er á nokkurn hátt skerðir rétt verkamanns til þess að skipta um húsbændur; og eftir að hafa ákveðið að samþykkja frekari tillögur varðandi afnám tiltekinna greina nauðungarvinnu, sem brjóta í bág við mannréttindi þau, er stofnskrá Sameinuðu þjóðanna gerir ráð fyrir og greind eru í hinni almennu mannréttindaskrá; og eftir að hafa ákveðið, að tillögur þessar skuli gerðar að alþjóðlegri samþykkt,

gerir þingið í dag, þann 25. júní 1957, eftirfarandi samþykkt, er vitna má til sem samþykktarinnar frá 1957, um afnám nauðungarvinnu.

1. gr.

Sérhvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgildir hjá sér samþykkt þessa, skuldbindur sig til að láta ekki viðgangast, heldur uppræta, hvers konar nauðungarvinnu:

a) er beitt sé með pólitískri þvingun, fræðslu, eða sem refsingu gegn mönnum fyrir að hafa eða láta í ljósi stjórnmálaskoðun eða skoðanir hugsjónalega gagnstæðar hinu ríkjandi skipulagi, stjórnmálalegu, félagslegu eða efnahagslegu;

b) er beitt sé sem aðferð til þess að nota verkalýðinn til breytinga á efnahagskerfinu;

vent compulsory or forced labour from developing into conditions analogous to slavery and that the Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade and Institutions and Practices Similar to Slavery, 1956, provides for the complete abolition of debt bondage and serfdom, and

Having noted that the Protection of Wages Convention, 1949, provides that wages shall be paid regularly and prohibits methods of payment which deprive the worker of a genuine possibility of terminating his employment, and

Having decided upon the adoption of further proposals with regard to the abolition of certain forms of forced or compulsory labour constituting a violation of the rights of man referred to in the Charter of the United Nations and enunciated by the Universal Declaration of Human Rights, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-fifth day of June of the year one thousand nine hundred and fifty-seven the following Convention, which may be cited as the Abolition of Forced Labour Convention, 1957:

Article 1

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to suppress and not to make use of any form of forced or compulsory labour—

a) as a means of political coercion or education or as a punishment for holding or expressing political views or views ideologically opposed to the established political, social or economic system;

b) as a method of mobilising and using labour for purposes of economic development;

c) er beitt sé til þess að aga verkalýðinn;
d) er beitt sé til refsingar fyrir þátttöku í verkföllum;
e) er beitt sé til mismununar sökum uppruna, félagslegrar aðstöðu, þjóðernis eða trúarbragða.

2. gr.

Sérhvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgildir hjá sér samþykkt þessa, skuldbindur sig til að gera fullnægjandi ráðstafanir til þess að tryggja það, að þegar í stað og til fullnustu verði afnumin nauðungarvinna eins og hún er skilgreind í 1. gr. samþykktar þessarar.

3. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

4. gr.

1. Samþykkt þessi skal einungis bindandi fyrir aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, er fullgildingar þeirra hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjóranum.
2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjóranum.
3. Síðan gengur samþykkt þess í gildi, að því er snertir hvert einstakt aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

5. gr.

1. Aðildarríki sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að tíu árum liðnum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Þess háttar uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en að ári liðnu frá skrásetningu hennar.

c) as a means of labour discipline;
d) as a punishment for having participated in strikes;
e) as a means of racial, social, national or religious discrimination.

Article 2

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to take effective measures to secure the immediate and complete abolition of forced or compulsory labour as specified in Article 1 of this Convention.

Article 3

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 4

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 5

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að liðnu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

6. gr.

1. Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar senda honum.

2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

Article 6

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

7. gr.

Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar samkvæmt 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandigreina.

Article 7

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

8. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

Article 8

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

9. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt allri eða hluta hennar, skal:

a) fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt *ipso jure* hafa í för með sér tafarlausa uppsögn á þessari samþykkt, hvað sem ákvæðum 5. gr. hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma, er það gerðist;

b) aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa semþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi;

enda sé ekki öðruvísi ákveðið í hinni nýju samþykkt.

2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni, hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina nýju samþykkt.

Article 9

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 5 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

10. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Article 10

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Hinn 1. júní 1960 samþykkti Alþingi þingsályktun um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd samþykkt nr. 105, sem gerð var á 40. þingi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar í Genf.

Staðfestingarskráin var afhent Alþjóðavinnumálastofnuninni hinn 29 nóvember 1960, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 5, dags. 5. janúar 1961, og gengur í gildi 12 mánuðum seinna, skv. 4. gr.

Nr. 115. *Ottawa, 3. október 1957.*

Alþjóðapóstsamningur, ásamt 5 aukasamningum um póstmál.

Universal Postal Convention and 5 Postal Agreements.

Hinn 21. október 1958 undirritaði forseti Íslands staðfestingarskrá, varðandi ofangreinda alþjóðapóstsamninga og var hún skrásett í kanadiska utanríkisráðuneytinu hinn 27. nóvember 1958. Gengu samningarnir í gildi 1. apríl 1959, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 75, dags. 30. desember 1958.

Póst- og símamálastjóri hefir gefið út samningana í íslenzkri þýðingu, en þeir eru:

1. Alþjóðapóstsamningur, ásamt lokabókun, starfsreglugerð alþjóðapóstsamningsins, ákvæði um flugpóst og lokabókun vegna ákvæðanna um flugpóst.

Aukasamningarnir eru:

2. Samningur um bréf og öskjur með tilgreindu verði. (Agreement concerning Insured Letters and Boxes).

3. Samningur um póstböggla. (Agreement conserning Postal Parcels).
4. Samningur um póstávísanir og ferðapóstávísanir. (Agreement concerning Postal Money Orders and Postal Travellers' Cheques).
5. Samningur um póstkröfusendingar. (Agreement on Cash on Delivery Items).
6. Samningur um póstinnheimtur. (Agreement concerning the Collection of Bills).

Samningarnir eru ekki birtir hér, en hægt er að fá að sjá þá í skrifstofu póst- og símamálastjóra.

Nr. 116. *London, 24. janúar 1959.*

Samningur um fiskveiðar á norðausturhluta Atlantshafs.

The North-East Atlantic Fisheries Convention.

Ríki þau, sem eru aðilar að samningi þessum, hafa í því skyni að tryggja verndun fiskstofna og hagnýtan rekstur fiskveiða á norðausturhluta Atlantshafs og aðliggjandi hafsvæðum, vegna sameiginlegra hagsmuna sinna orðið ásátt um eftirfarandi:

1. gr.

1. Svæði það, sem samningur þessi nær til (og hér eftir nefnist „samningssvæðið") skal ná til hafsvæða

   a. innan þess hluta Atlantshafs og Íshafs og aðliggjandi hafa, er liggja norðan við 36. gráðu norðurbreiddar og milli 42. gráðu vesturlengdar og 51. gráðu austurlengdar að undanteknu
      i. Eystrasalti og Beltunum sunnan og austan við línur dregnar milli Hasenörehöfða og Gniben-odda, milli Korshage og Spodsbjerg og milli Gilbjerghöfða og Kullen, svo og
      ii. Miðjarðarhafi og aðliggjandi hafsvæðum þangað sem skerast 36. breiddargráða og vesturlengdarbaugurinn 5° 36′.

   b. á Atlantshafi norðan 59. gráðu norðurbreiddar og milli 44. og 42. gráðu vesturlengdar.

The States Parties to this Convention Desiring to ensure the conservation of the fish stocks and the rational exploitation of the fisheries of the North-East Atlantic Ocean and adjacent waters, which are of common concern to them; have agreed as follows:

Article 1

1. The area to which this Convention applies (hereinafter referred to as „the Convention area") shall be all waters which are situated
   a. within those parts of the Atlantic and Arctic Oceans and their dependent seas which lie north of 36° north latitude and between 42° west longitude and 51° east longitude, but excluding
      i. the Baltic Seas and Belts lying to the south and east of lines drawn from Hasenore Head to Gniben Point, from Korshage to Spodsbierg and from Gilbierg Head to the Kullen, and
      ii. the Mediterranean Sea and its dependent seas as far as the point of intersection of the parallel of 36° latitude and the meridian of 5° 36′ west longitude.
   b. within that part of the Atlantic Ocean north of 59° north latitude and between 44° west longitude and 42° west longitude.

2. Samningssvæðinu skal skipt í svæði, og eru mörk þeirra greind í viðbæti við samning þennan. Gera má breytingar á svæðum þessum í samræmi við ákvæði 4. liðs 5. greinar samnings þessa.

3. Í samningi þessum merkja eftirtalin orð það, sem hér segir:
   a. „Skip" merkir hvert það skip eða bát, sem notað er til fiskveiða eða hagnýtingar afla og skráð er á landsvæði samningsríkis, eigendur búsettir þar, eða ber fána þess og
   b. „Landsvæði" merkir í sambandi við sérhvert samningsríkjanna
      i. landsvæði innan samningssvæðisins eða liggjandi að því, sem samningsríki hefur á hendi alþjóðleg samskipti fyrir.
      ii. landsvæði önnur, utan samningssvæðisins og eigi aðliggjandi, sem samningsríki hefur á hendi alþjóðleg samskipti fyrir, enda tilkynni samningsríkið það skriflega, annaðhvort við undirskrift samnings þessa, fullgildingu eða aðildaryfirlýsingu eða síðar, að samningurinn nái til þessara landsvæða, og stíli yfirlýsinguna til ríkisstjórnar Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands (sem hér eftir nefnist ríkisstjórn Bretlands) og
      iii. hafsvæði innan samningssvæðisins, þar sem samningsríki hefur eitt lögsögu yfir fiskveiðum.

2. The Convention area shall be divided into regions, the boundaries of which shall be those defined in the Annex to this Convention. The regions shall be subject such alterations as may be made in accordance with the provisions of paragraph 4 of Article 5 of this Convention.

3. For the purposes of this Convention
   a. the expression „vessel" means any vessel or boat employed in fishing for sea fish or in the treatment of sea fish which is registered or owned in the territories of, or which flies the flag of any Contracting State; and
   b. the expression „territories", in relation to any Contracting State, extends to
      i. any territory within or adjacent to the Convention area for whose international relations the Contracting State is responsible;
      ii. any other territory, not situated within the Convention area or adjacent to it, for whose international relations the Contracting State is responsible and for which such State shall have made known, by written declaration to the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (hereinafter referred to as the Government of the United Kingdom), either at the time of signaturee, of ratification, or of adherence, or subsequently, that this Convention shall apply to it;
      iii. the waters within the Convention area where the Contracting State has exclusive jurisdiction over fisheries.

2. gr.

Ekkert ákvæði samnings þessa skal talið hafa nokkur áhrif á réttindi, kröfur

Article 2

Nothing in this Convention shall be deemed to affect the rights, claims, or

eða skoðanir samningsríkja að því er snertir víðáttu fiskveiðilögsögu.

views of any Contracting State in regard to the extent of jurisdiction over fisheries.

3. gr.

1. Fastanefnd fiskveiða á Norðaustur-Atlantshafi er hér með stofnuð (og nefnist hér eftir fastanefnd). Starfar hún að framkvæmd samnings þessa.
2. Hverju sambandsríki er heimilt að tilnefna tvo fastafulltrúa í fastanefndina og auk þeirra þá sérfræðinga og ráðgjafa þeim til aðstoðar, er þurfa þykir.
3. Fastanefnd kýs sér forseta og tvo varaforseta, og þurfa þeir eigi að vera úr hópi fastafulltrúa, sérfræðinga þeirra eða ráðgjafa. Nú er fastafulltrúi kjörinn forseti og leggur hann þá niður starf sitt sem fastafulltrúi lands, síns, enda er viðkomandi ríki heimilt að tilnefna annan fastafulltrúa í hans stað.
4. Skrifstofa fastanefndar er í London.
5. Fastanefnd kemur saman til fundar á ári hverju í London, nema hún afráði annað, og velur hún sjálf fundartíma. Þó ber formanni svo fljótt sem auðið er að kveðja til fundar á þeim stað og tíma, er hann ákveður, ef fastafulltrúi samningsríkis krefst þess og hlýtur í því efni stuðning fastafulltrúa frá þremur ríkjum öðrum.
6. Fastanefnd skipar framkvæmdastjóra og annað starfslið hvenær sem er eftir því sem þörf krefur.
7. Fastanefnd er heimilt að stofna nefndir í tilteknu skyni eftir því, sem henni þykir með þurfa.
8. Fastafulltrúar hvers samningsríkis ráða einu atkvæði í fastanefnd, og

Article 3

1. A North-East Atlantic Fisheries Commission (hereinafter referred to as the Commission) is hereby established and shall be maintained for the purposes of this Convention.
2. Each Contracting State may appoint as its Delegation to the Commission not more than two Commissioners and such experts and advisers to assist them as that State may determine.
3. The Commission shall elect its own President and not more than two Vice-Presidents who need not be chosen from the Commissioners or their experts or advisers. If a member of a Delegation has been elected President he shall forthwith cease to act as a member of that Delegation, and if a Commissioner has been elected the State concerned shall have the right to appoint another person to serve in his place.
4. The Office of the Commission shall be in London.
5. Except where the Commission determines otherwise, it shall meet once a year in London at such time as it shall decide: provided, however, that upon the request of a Commissioner of a Contracting State and subject to the concurrence of a Commissioner of each of three other Contracting States, the President shall, as soon as practicable, summon a meeting at such time and place as he may determine.
6. The Commission shall appoint its own Secretary and may from time to time appoint such other staff as it may require.
7. The Commission may set up such Committees as it considers desirable to perform such functions as it may determine.
8. Each Delegation shall have one vote in the Commission which may be

fer annar hvor þeirra með það. Ræður einfaldur meirihluti atkvæða úrslitum mála, nema öðruvísi sé sérstaklega kveðið á um. Nú skiptast atkvæði jafnt um málefni, er hlítir einföldum meirihluta, og skoðast tillagan þá felld.

9. Fastanefnd setur sér fundarsköp í samræmi við ákvæði þessarar greinar, og kveður í þeim á um kjör forseta og varaforseta og kjörtíma þeirra.

10. Ríkisstjórn Bretlands boðar til fyrsta fundar fastanefndar svo skjótt, sem fært er eftir að samningur þessi er genginn í gildi. Hún sendir samningsríkjum bráðabirgðadagskrá eigi síðar en tveimur mánuðum fyrir fundardag.

11. Fundargerðir fastanefndar, tillögur og ályktanir skulu sendar svo fljótt sem auðið er öllum samningsríkjum á ensku og frönsku.

cast only by a Commissioner of the State concerned. Decisions shall be taken by a simple majority except where otherwise specifically provided. If there is an even division of votes on any matter which is subject to a simple majority decision, the proposal shall be regarded as rejected.

9. Subject to the provisions of this Article, the Commission shall draw up its own Rules of Procedure, including provisions for the election of the President and Vice-Presidents and their terms of office.

10. The Government of the United Kingdom shall call the first meeting of The Commission as soon as practicable after the coming into force of this Convention, and shall communicate the provisional agenda to each of the other Contracting States not less than two months before the date of the meeting.

11. Reports of the proceedings of the Commission shall be transmitted and proposals and recommendations shall be notified as soon as possible to all Contracting States in English and in French.

4. gr.

1. Samningsríkin bera hvert um sig kostnað fastafultrúa, sérfræðinga og ráðgjafa, er þau hafa tilnefnt.
2. Fastanefnd semur á ári hverju áætlun um útgjöld sín.

3. Nú nemur fjárhagsáætlun einhvers árs £200 eða minna fyrir hvert samningsríki, og deilist þá kostnaðurinn jafnt milli þeirra.

4. Fari kostnaðaráætlun einhvers árs fram úr £200 fyrir hvert samningsríki, skal fastanefndin reikna framlag hvers ríkis um sig eftir þessari reglu:

   a. Frá heildarupphæðinni skal fyrst draga upphæð, er nemur £200 fyrir hvert samningsríki.

Article 4

1. Each Contracting State shall pay the expenses of the Commissioners, experts and advisers appointed by it.
2. The Commission shall prepare an annual budget of the proposed expenditures of the Commission.
3. In any year in which the annual budget amounts to £200 or less for each Contracting State, the total sum shall be shared equally between Contracting States.
4. In any year in which the annual budget exceeds £200 for each Contracting State, the Commission shall calculate the payments due from each Contracting State according to the following formula:
   a. from the budget there shall be deducted a sum of £200 for each Contracting State;

b. Afgangnum skal skipt í jafna hluti jafnmarga og nemur tölu þáttakenda í svæðanefndum.

c. Hvert samningsríki greiðir síðan £200 að viðbættum hlutum, er svara til tölu þeirra svæðanefnda, er það á sæti í.

5. Fastanefnd skal tilkynna hverju samningsríki, hvaða upphæð því er gert að greiða samkvæmt 3. og 4. lið þessarar greinar, og ber samningsríkinu síðan svo fljótt sem auðið er að inna hina tilkynntu greiðslu af hendi.

6. Framlög ber að greiða í mynt þess lands þar sem skrifstofa fastanefndar hefur aðsetur, nema fastanefnd fallist á að taka við greiðslu í mynt, sem telja má að hún þurfi að nota til greiðslu kostnaðar hverju sinni, enda sé hámark slíkra greiðslna ákveðið árlega við samningu fjárhagsáætlunar.

7. Á fyrsta fundi sínum ber fastanefnd a samþykkja fjárhagsáætlun um fyrsta fjárhagsár sitt og senda samningsríkjum afrit af henni ásamt tilkynningu um áætluð framlög þeirra samkvæmt 3. og 4. lið greinar þessarar.

8. Að því er varðar síðari fjárhagsár, ber fastanefnd að leggja fyrir öll samningsríkin drög að fjárhagsáætlun ásamt skrá um niðurjöfnun eigi síðar en sex vikum fyrir þann ársfund fastanefndar, sem tekur fjárhagsáætlunina til umræðu.

5. gr.

1. Fastanefnd stofnar svæðisnefnd fyrir hvern hluta, sem samningssvæðið skiptist í, og eru völd og skyldur

b. the remainder shall be divided into such number of equal shares as correspond to the total number of Regional Committee memberships;

c. the payment due from any Contracting State shall be the equivalent of £200 plus the number of shares equal to the number of Regional Committees in which that State participates.

5. The Commission shall notify to each Contracting State the sum due from that State as calculated under paragraph 3 or 4 of this Article and as soon as possible thereafter each Contracting State shall pay to the Commission the sum so notified.

6. Contributions shall be payable in the currency of the country in which the Office of the Commission is located, except that the Commission may accept payment in the currencies in which it may be expected that expenditures of the Commission will be made from time to time, up to an amount established each year by the Commission when preparing the annual budget.

7. At its first meeting the Commission shall approve a budget for the balance of the first financial year in which the Commission functions and shall transmit to the Contracting States copies of that budget together with notices of their respective contributions as assessed under paragraph 3 or 4 of this Article.

8. In subsequent financial years, the Commission shall submit to each Contracting State drafts of annual budgets, together with a schedule of allocations, not less than six weeks before the annual meeting of the Commission at which the budgets are to be considered.

Article 5

1. The Commission shall establish a Regional Committee, with the powers and duties described in Article 6 of

nefndanna greindar í 6. grein samnings þessa.

2. Fastanefnd ákveður setu í öllum svæðanefndum. Þó hefur samningsríki, er strendur á að svæðinu eða stundar fiskveiðar þar, að sjálfsögðu rétt til setu í svæðisnefndinni. Nú stundar samningsríki á öðru svæði veiðar fisktegundar, sem einnig veiðist á svæðinu, og á það þá kost á setu í svæðisnefndinni.

3. Í samræmi við ákvæði 6. greinar samnings þessa, ber fastanefnd að ákveða starfssvið svæðanefnda og setja þeim fundarsköp.

4. Heimilt er fastanefnd hvenær sem er að breyta mörkum svæða þeirra, sem greind eru í viðbæti viðsamning þenna, svo og tölu þeirra. Til þessa þarf einróma samþykki allra fastafulltrúa, sem viðstaddir eru og atkvæði greiða, enda berist eigi innan þriggja mánaða mótmæli þeirra samningsríkja, sem eigi hafa átt fulltrúa á fundinum eða eigi greiddu þar atkvæði.

6. gr.

1. Fastanefnd ber

   a. að fylgjast með fiskveiðum á samningssvæðinu,

   b. að athuga í ljósi þeirra tæknilegu upplýsinga, sem fáanlegar eru, hvaða ráðstafanir ber að gera til þess að vernda fiskstofna á svæðinu og tryggja hagnýtan rekstur fiskveiða þar.

   c. að athuga, að beiðni samningsríkis, þær tillögur, sem ríki, er ekki er aðili að samningi þessum, hefur gert til hennar um að hefja viðræður um verndun fiskstofna á

this Convention, for each of the regions into which the Convention area is divided.

2. The representation on any Regional Committee so established shall be determined by the Commission, provided, however, that any Contracting State with a coastline adjacent to that region, or exploiting the fisheries of the region, has automatically the right of representation on the Regional Committee. Contracting States exploiting elsewhere a stock which is also fished in that region shall have the opportunity of being represented on the Regional Committee.

3. Subject to the provisions of Article 6 of this Convention, the Commission shall determine the terms of reference of, and the procedure to be followed by, each Regional Committee.

4. The Commission may at any time alter the boundaries and vary the number of the regions defined in the Annex to this Convention, provided this is by the unanimous decision of the Delegations present and voting and no objection is made within three months thereafter by any Contracting State not represented, or not voting, at the meeting.

Article 6

1. It shall be the duty of the Commission:

   a. to keep under review the fisheries in the Convention area;

   b. to consider, in the light of the technical information available, what measures may be required for the conservation of the fish stocks and for the rational exploitation of the fisheries in the area;

   c. to consider, at the request of any Contracting State, representations made to it by a State which is not a party to this Convention for the opening of negotiations on the

samningssvæðinu eða hluta þess, og

d. gera tillögur til samningsríkja um hvers konar ráðstafanir, sem frá greinir í 7. grein samnings þessa, byggðar á niðurstöðum vísindalegra rannsókna og athugana, að svo miklu leyti sem hægt er.

2. Svæðanefndum ber, að því er svæðin varðar, að endurskoða og athuga öll mál á sama hátt og greinir í 1. lið greinar þessarar um fastanefnd og samningsvæðið. Rétt er svæðisnefnd að bera fram tillögur um framkvæmdir varðandi sitt svæði, og ber henni að athuga þær tillögur þessa efnis, sem fastanefnd kann að vísa til hennar.

3. Rétt er svæðanefndum að gera drög að ályktunum til athugunar í fastanefnd og getur hún samþykkt slík drög með þeim breytingum, er henni þykir þurfa, í formi ályktana í samræmi við ákvæði 7. greinar samnings þessa.

4. Rétt er svæðanefndum á hverjum tíma að skipa undirnefndir til þess að athuga tiltekin vandamál, er varða hluta svæðisins, enda gefi þær nefndinni skýrslu þar um.

7. gr.

1. Þær ráðstafanir varðandi markmið og tilgang samnings þessa, sem fastanefnd og svæðanefndir geta tekið til athugunar og fastanefnd getur gert ályktanir um til samningsríkja, eru þessar:

a. ráðstafanir til ákvörðunar möskvastærðar á fiskinetjum.
b. ráðstafanir til ákvörðunar á lágmarksstærð fisks, er skip mega hirða, afferma eða sýna eða bjóða til sölu.

conservation of fish stocks in the Convention area or any part thereof; and

d. to make to Contracting States recommendations, based as far as practicable on the results of scientific research and investigation, with regard to any of the measures set out in Article 7 of this Convention.

2. It shall be the duty of a Regional Committee to perform, in relation to its Region, functions of review and consideration similar to those described in paragraph 1 of this Article in relation to the Commission and the Convention area. A regional Committee may initiate proposals for measures in relation to its region and shall consider any such proposals as may be remitted to it by the Commission.

3. A Regional Committee may prepare draft recommendations for consideration by the Commission, which may adopt any such draft recommendations, with any modifications it may consider desirable, as recommendations for the purpose of Article 7 of this Convention.

4. A Regional Committee may at any time appoint sub-committees to study specific problems affecting parts of the Region and to report thereon to the Regional Committee.

Article 7

1. The measures relating to the objectives and purposes of this Convention which the Commission and Regional Committees may consider, and on which the Commission may make recommendations to the Contracting States, are

a. any measures for the regulation of the size of mesh of fishing nets;
b. any measures for the regulation of the size limits of fish that may be retained on board vessels, or landed, or exposed or offered for sales;

c. ráðstafanir til fiskveiðabanns á tilteknum tímum,
d. ráðstafanir til fiskveiðabanns á tilteknum svæðum,
e. ráðstafanir til ákvörðunar um veiðarfæri og áhöld aðrar en þær, er lúta að möskvastærð á fiskinetjum,
f. ákvarðanir til úrbóta og aukningar á auðlindum hafsins, og geta til þeirra talizt tækniklak og flutningur lífvera og seiða.

2. Til viðbótar ráðstöfunum þeim, er greinir í 1. lið greinar þessarar, má gera ráðstafanir til þess að ákvarða heildarveiði eða heildarsókn á tilteknu tímabili, svo og allar aðrar ráðstafanir til þess að varðveita fiskstofna á samningssvæðinu. Tillögur, er að slíku lúta, skulu hljóta að minnsta kosti tvo þriðju hluta atkvæða þeirra fastafulltrúa, er viðstaddir eru og atkvæði greiða, og síðan samþykki allra samningsríkja í samræmi við stjórnarskrárákvæði þeirra.

3. Ráðstafanir þær, er greinir í 1. og 2. lið greinar þessarar, mega ná til allra tegunda sjófiska og skelfiska, en eigi til spendýra í sjó. Þær geta og náð til allra tegunda veiða og til allra hluta samningssvæðisins.

c. any measures for the establishment of closed seasons;
d. any measures for the establishment of closed areas;
e. any measures for the regulation of fishing gear and appliances, other than regulation of the size of mesh of fishing nets;
f. any measures for the improvement and the increase of marine resources, which may include artificial propagation, the transplantation of organisms and the transplantation of young.

2. Measures for regulating the amount of total catch, or the amount of fishing effort in any period, or any other kinds of measures for the purpose of the conservation of the fish stocks in the Convention area, may be added to the measures listed in paragraph 1 of this Article on a proposal adopted by not less than a two-thirds majority of the Delegations present and voting and subsequently accepted by all Contracting States in accordance with their respective constitutional procedures.

3. The measures provided for in paragraphs 1 and 2 of this Article may relate to any or all species of sea fish and shell fish, but not to sea mammals; to any or all methods of fishing; and to any or all parts of the Convention area.

8. gr.

1. Í samræmi við ákvæði greinar þessarar fallast samningsríkin á að framkvæma allar tillögur fastanefndar samkvæmt 7. grein samnings þessa, sem samþykktar eru með að minnsta kosti tveim þriðju atkvæða fastafulltrúa þeirra, sem viðstaddir eru og atkvæði greiða.

2. Áður en níutíu dagar eru liðnir frá því að samningsríki hefur verið tilkynnt ályktun slík, er um ræðir í 1. lið greinar þessarar, er því heimilt

Article 8

1. Subject to the provisions of this Article, the Contracting States undertake to give effect to any recommendation made by the Commission under Article 7 of this Convention and adopted by not less than a two-thirds majority of the Delegations present and voting.

2. Any Contracting State may, within ninety days of the date of notice of a recommendation to which paragraph 1 of this Article applies, object

að mótmæla henni, og er því þá eigi skylt að framkvæma hana.

3. Nú eru mótmæli gerð innan níutíu daga tímabilsins, og er hverju öðru samningsríki heimilt að hafa uppi svipuð mótmæli áður en liðnir eru sextíu dagar, eða áður en liðnir eru þrjátíu dagar frá því það tók við tilkynningu um að annað samningsríki hefði mótmælt innan umræddra sextíu daga.
4. Nú mótmæla þrjú samningsríki eða fleiri gerðri ályktun, og eru þá öll samningsríkin laus undan skuldbindingu um að framkvæma ályktunina. Þó mega þau sín á milli, nokkur eða öll, fallast á að framkvæma hana.
5. Nú hefur samningsríki mótmælt ályktun, og er því hvenær sem er heimilt að taka mótmæli sín aftur. Ber því þá, í samræmi við ákvæði 4. liðs greinar þessarar, að framkvæma ályktunina innan níutíu daga eða frá þeim degi, er fastanefnd tiltekur samkvæmt 9. grein samnings þessa, hvort sem síðar verður.
6. Fastanefnd ber að tilkynna öllum samningsríkjum þegar í stað, er hún tekur við mótmælum eða afturköllun þeirra.

9. gr.

Allar ályktanir, sem um ræðir í 1. lið 8. greinar samnings þessa, skulu í samræmi við ákvæði þeirrar greinar teljast bindandi fyrir samningsríkin frá þeim degi, er fastanefnd tiltekur, enda sé hann eigi tiltekinn fyrr en þeim tíma lýkur, sem ætlaður er til mótmæla þeirra, er um getur í greininni.

10. gr.

1. Rétt er samningsríki hvenær sem er, að tveim árum liðnum frá því er því var gert að framkvæma hvers konar ályktun, sem um ræðir í 1. lið 8. greinar samnings þessa, að tilkynna

to it and in that event shall not be under obligation to give effect to the recommendation.

3. In the event of an objection being made within the ninety-day period, any other Contracting State may similarly object at any time within a further period of sixty days, or within thirty days after receiving notice of an objection by another Contracting State made within the further period of sixty days.
4. If objections to a recommendation are made by three or more of the Contracting States, all the other Contracting States shall be relieved forthwith of any obligation to give effect to that recommendation but any or all of them may nevertheless agree among themselves to give effect to it.
5. Any Contracting State which has objected to a recommendation may at any time withdraw that objection and shall then, subject to the provisions of paragraph 4 of this Article, give effect to the recommendation within ninety days, or as from the date determined by the Commission under Article 9 of this Convention, whichever is the later.
6. The Commission shall notify each Contracting State immediately upon receipt of each objection and withdrawal.

Article 9

Any recommendation to which paragraph 1 of Article 8 of this Convention applies shall, subject to the provisions of that Article, become binding on the Contracting States from the date determined by the Commission, which shall not be before the period for objection provided in Article 8 has elapsed.

Article 10

1. At any time after two years from the date on which it has been required to give effect to any recommendation to which paragraph 1 of Article 8 of this Convention applies, any Con-

fastanefnd uppsögn á samþykki sínu við ályktunina. Verði slík uppsögn eigi afturkölluð, gengur hún í gildi að tólf mánuðum liðnum frá því hún var gerð, og er ályktunin eftir það eigi bindandi fyrir samningsríkið.

2. Nú hefur ályktun eigi lengur gildi gagnvart einhverju samningsríki samkvæmt 1. lið þessarar greinar, og hefur hún þá eigi lengur gildi gagnvart nokkru því samningsríki, sem þess óskar frá þeim tíma að það tilkynnti uppsögn til fastanefndar.

3. Fastanefnd ber þegar eftir móttöku að tilkynna öllum samningsríkjum þær uppsagnir, sem henni kunna að berast samkvæmt þessari grein.

11. gr.

1. Fastanefnd ber jafnan, þegar þess er kostur, að leita ráða hjá Alþjóðahafrannsóknaráðinu og samstarfs við það um framkvæmd nauðsynlegra rannsókna, svo að ályktanir þær, er hún gerir um vernd fiskstofna á samningssvæðinu, séu, að svo miklu leyti sem fært er, byggðar á niðurstöðum vísindarannsókna og athugana. Í þessu skyni er henni heimilt að gera þá samninga eða það samkomulag við Alþjóðahafrannsóknaráðið, sem henni þykir þurfa.

2. Heimilt er fastanefnd að leita samninga og halda uppi samstarfi við allar aðrar alþjóðastofnanir, sem hafa svipað markmið.

12. gr.

1. Skylt er samningsríkjum að beiðni fastanefndar að láta henni í té allar tölfræðilegar og líffræðilegar upp-

tracting State may give the Commission notice of the termination of its acceptance of the recommendation and, if that notice is not withdrawn, the recommendation shall cease to be binding on that Contracting State at the end of twelve months from the date of the notice.

2. At any time after a recommendation has ceased to be binding on a Contracting State under paragraph 1 of this Article, the recommendation shall cease to be binding on any other Contracting State which so desires upon the date of notice to the Commission of withdrawal of acceptance of that recommendation by such other State.

3. The Commission shall notify all Contracting States of every notice under this Article immediately upon the receipt thereof.

Article 11

1. In order that the recommendations made by the Commission for the conservation of the stocks of fish within the Convention area shall be based so far as practicable upon the results of scientific research and investigation, the Commission shall when possible seek the advice of the International Council for the Exploration of the Sea and the co-operation of the Council in carrying out any necessary investigations and, for this purpose, may make such joint arrangements as may be agreed with the International Council for the Exploration of the Sea or may make such other arrangements as it may think fit.

2. The Commission may seek to establish and maintain working arrangements with any other international organisation which has related objectives.

Article 12

1. The Contracting States undertake to furnish on the request of the Commission any available statistical and

lýsingar, sem fáanlegar eru og henni mega að gagni koma í samræmi við samning þenna.

2. Rétt er fastanefnd að birta skýrslur um starfsemi sína eða dreifa þeim á annan hátt. Nær þetta og til annarra upplýsinga um fiskveiðar á samningssvæðinu eða hluta þess eftir því, sem þurfa þykir.

biological information the Commission may need for the purposes of this Convention.

2. The Commission may publish or otherwise disseminate reports of its activities and such other information relating to the fisheries in the Convention area or any part of that area as it may deem appropriate.

13. gr.

1. Án þess að í bága brjóti við fullveldisréttindi samningsríkja yfir landhelgi eða innhöfum, er hverju þeirra skylt á sínu landssvæði og gagnvart eigin þegnum og skipum að gera viðeigandi ráðstafanir til þess að framfylgja ákvæðum samnings þessa og ályktunum fastanefndar, sem öðlazt hafa gildi gagnvart því, svo og að beita viðurlögum fyrir brot á þeim.

2. Ber hverju samningsríki að gefa fastanefnd árlega skýrslu um, hvað í slíku efni hefur verið aðhafzt.

3. Fastanefnd getur gert ályktanir með tveim þriðju hlutum atkvæða, annars vegar um innanlandseftirlit í samningsríkjunum og hins vegar um innanlands- og alþjóðaráðstafanir til eftirlits á höfum úti, í því skyni að tryggja það, að samningi þessum sé framfylgt, svo og ráðstöfunum þeim, er í gildi eru samkvæmt honum. Fer um slíkar ályktanir eftir ákvæðum 8., 9. og 10. greinar.

Article 13

1. Without prejudice to the sovereign rights of States in regard to their territorial and internal waters, each Contracting State shall take in its territories and in regard to its own nationals and its own vessels appropriate measures to ensure the application of the provisions of this Convention and of the recommendations of the Commission which have become binding on that Contracting State and the punishment of infractions of the said provisions and recommendations.

2. Each Contracting State shall transmit annually to the Commission a statement of the action taken by it for these purposes.

3. The Commission may by a two-thirds majority make recommendations for, on the one hand, measures of national control in the territories of the Contracting States and, on the other hand, national and international measures of control on the high seas, for the purpose of ensuring the application of the Convention and the measures in force thereunder. Such recommendations shall be subject to the provisions of Articles 8, 9 and 10.

14. gr.

Eigi ná ákvæði samnings þessa til fiskveiða, er eingöngu eru gerðar í vísindatilgangi og framkvæmdar á skipum, er samningsríki hafa löggilt í því skyni, né til fisks, er veiddur er á þann hátt. En eigi má selja, sýna eða bjóða slíkan fisk til sölu gagnstætt ákvæðum 1. liðs 8.

Article 14

The provisions of this Convention shall not apply to fishing operations conducted solely for the purpose of scientific investigation by vessels authorised by a Contracting State for that purpose, or to fish taken in the course of such operations, but in any of the territories of any

greinar, ef þau gilda í viðkomandi samningsríki.

Contracting State bound by a recommendation to which paragraph 1 of Article 8 applies, fish so taken shall not be sold or exposed or offered for sale in contravention of any such recommendation.

15. gr.

1. Samningur þessi liggur frammi til undirskriftar til 31. marz 1959. Ber samningsríkjum að fullgilda hann svo fljótt sem auðið er og afhenda fullgildingarskjölin ríkisstjórn Bretlands.

2. Samningur þessi gengur í gildi þegar öll ríki, sem hafa undirritað hann, hafa lagt fram fullgildingarskjöl sín. Nú hafa þau eigi öll fullgilt hann áður en ár er liðið frá 31. marz 1959, en a. m. k. sjö þeirra hafa gert það, og er þeim þá heimilt að semja sín á milli með sérstakri bókun um dag, er samningurinn skuli ganga í gildi. Gengur hann þá í gildi gagnvart þeim ríkjum, er síðar fullgilda hann, frá þeim degi, er þau leggja fram fullgildingarskjöl sín.

3. Heimilt er öllum ríkjum, sem eigi hafa undirritað samning þennan, að gerast aðilar að honum eftir að hann er genginn í gildi í samræmi við ákvæði 2. liðs þessarar greinar. Aðild gerist með skriflegri tilkynningu stílaðri til ríkisstjórnar Bretlands og gengur í gildi við móttöku. Öllum ríkjum, er aðilar gerast að samningi þessum, ber að framkvæma ályktanir þær, sem gilda gagnvart öllum öðrum samningsríkjum á þeim tíma, svo og þær ályktanir aðrar, sem þá eru í gildi gagnvart einhverju eða einhverjum samningsríkjanna, ef þær eru ekki sérstaklega undan þegnar í tilkynningu um aðild.

Article 15

1. This Convention shall be open for signature until 31st March, 1959. It shall be ratified as soon as possible and the instruments of ratification shall be deposited with the Government of the United Kingdom.

2. This Convention shall enter into force upon the deposit of instruments of ratification by all signatory States. If, however, after the lapse of one year from 31st March, 1959, all the signatory States have not ratified this Convention, but not less than seven of them have deposited instruments of ratification, these latter States may agree among themselves by special protocol on the date on which this Convention shall enter into force; and in that case this Convention shall enter into force with respect to any State that ratifies thereafter on the date of deposit of its instrument of ratification.

3. Any State which has not signed this Convention may accede thereto at any time after it has come into force in accordance with paragraph 2 of this Article. Accession shall be effected by means of a notice in writing addressed to the Government of the United Kingdom and shall take effect on the date of its receipt. Any State which accedes to this Convention shall simultaneously undertake to give effect to those recommendations which are, at the time of its accession, binding on all the other Contracting States as well as to any other recommendations which are, at that time, binding on one or more of the Contracting States and are not specifically excluded by the acceding State in its notice of accession.

4. Ríkisstjórn Bretlands ber að tilkynna öllum ríkjum, er undirritað hafa samning þennan, svo og öðrum aðildarríkjum um öll fullgildingarskjöl, er fram eru lögð, og um aðildartilkynningar, sem hún hefur tekið við, svo og um ríki þau, er samningurinn nær til og frá hvaða tíma.

16. gr.

1. Ákvæði 5., 6., 7., 8. og 9. greinar samnings um möskvastærð fiskinetja og lágmarksstærðir fisktegunda, svo og I, II. og III. viðbætir við þann samning, sem undirritaður var í London 5. apríl 1946, svo sem honum hefur verið breytt samkvæmt ákvæðum 10. liðs 12. greinar hans, skulu halda gildi sínu gagnvart öllum ríkjum, er standa að samningi þessum. En að því er hann varðar, skulu þau skoðast sem ályktanir gerðar og gildar án mótmæla samkvæmt samningi þessum frá og með þeim degi, er hann gengur í gildi, gagnvart viðkomandi ríki innan svæðis þess, er sá samningur (1946) nær til. Þó er öllum samningsríkjum heimilt á tveim árum hinum næstu eftir að samningur þessi gengur í gildi að leysa sig að öllu eða nokkru undan slíkum ályktunum með tólf mánaða uppsögn, stílaðri til ríkisstjórnar Bretlands. Nú hefur samningsríki tilkynnt uppsögn á hluta umræddrar ályktunar, og er hverju öðru samningsríki heimilt frá sama tíma að tilkynna undanþágu sína undan sama eða öðrum hluta nefndrar ályktunar eða undan ályktuninni í heild.

2. Ákvæði samnings um möskvastærð fiskinetja og lágmarksstærðir fisktegunda, sem gerður var í London 5. apríl 1946, skulu, nema að því leyti, er greinir í 1. lið þessarar greinar, hætta að ná til samningsríkja samn-

4. The Government of the United Kingdom shall inform all signatory and acceding States of all ratifications deposited and accessions received and shall notify signatory States of the date and the States in respect of which this Convention enters into force.

Article 16

1. In respect of each State Party to this Convention, the provisions of Articles 5, 6, 7, 8 and 9 and Annexes I, II and III of the Convention for the Regulation of the Meshes of Fishing Nets and the Size Limits of Fish, signed at London, on 5th April, 1946, as amended by decisions made under paragraph 10 of Article 12 of that Convention, shall remain in force but shall be deemed for the purposes of the present Convention to be a recommendation made and given effect without objection under this Convention as from the date of its entry into force in respect of that State within the area covered by the 1946 Convention; provided that in the period of two years after the coming into force of this Convention, any Contracting State may, on giving twelve months' written notice to the Government of the United Kingdom, withdraw from the whole or any part of the said recommendation. If a Contracting State has, in accordance with the provisions of this Article, given notice of its withdrawal from a part of the said recommendation any other Contracting State may, with effect from the same date, give notice of its withdrawal from the same or any other part of the said recommendation, or from the recommendation as a whole.

2. The provisions of the Convention for the Regulation of the Meshes of Fishing Nets and the Size Limits of Fish signed at London on 5th April, 1946, shall, save as provided in paragraph 1 of this Article, cease to apply to

ings þessa frá þeim tíma, er hann gengur í gildi gagnvart hverju þeirra.

17. gr.

Eftir að tvö ár eru liðin frá því er samningur þessi gekk í gildi gagnvart samningsríki, er því heimilt að segja honum upp með tilkynningu stílaðri til ríkisstjórnar Bretlands. Gengur úrsögnin úr gildi tólf mánuðum eftir móttöku, og ber ríkisstjórn Bretlands að tilkynna öllum samningsríkjum þetta.

each Contracting State to this Convention as from the date of the entry into force of this Convention in respect of that State.

Article 17

At any time after two years from the date on which this Convention has come into force with respect to a Contracting State, that State may denounce the Convention by means of a notice in writing addressed to the Government of the United Kingdom. Any such denunciation shall take effect twelve months after the date of its receipt, and shall be notified to the Contracting States by the Government of the United Kingdom.

VIÐBÆTIR

Svæði þau, er ákveðin eru með 1. grein samnings þessa, skulu vera þessi:

1. Svæði — Sá hluti samningssvæðisins, sem til suðurs takmarkast af línu dreginni frá skurðpunkti 59° n. br. og 44° v. l. beint austur að lengdarbaugnum 42° v. l., þaðan beint í suður að breiddarbaugnum 48° n. br., þaðan beint austur að lengdarbaugnum 18° v. l., þaðan beint norður að breiddarbaugnum 60° n. br., þaðan beint austur að lengdarbaugnum 5° v. l., þaðan beint norður að breiddarbaugnum 60° 30′ n. br., þaðan beint austur að lengdarbaugnum 4° v. l., þaðan beint norður að breiddarbaugnum 62° n. br., þaðan beint austur að strönd Noregs, þaðan norður og austur með Noregsströnd og strönd Ráðstjórnarríkjanna allt að lengdarbaugnum 51° a. l.
2. Svæði — Sá hluti samningssvæðisins, sem liggur norðan 48° n. br. og utan 1. svæðis.
3. Svæði — Sá hluti samningssvæðisins, sem liggur milli 36° og 48° n. br.

ANNEX

The regions provided for by Article 1 of this Convention shall be as follows:

Region 1 — The part of the Convention area bounded on the south by a line running from a point 59° north latitude 44° west longitude due east to the meridian of 42° west longitude; thence due south to the parallel of 48° north longitude; thence due east to the meridian of 18° west longitude; thence due north to the parallel of 60° north latitude; thence due east to the meridian of 5° west longitude; thence due north to the parallel of 60° 30′ north latitude; thence due east to the meridian of 4° west longitude; thence due north to the parallel of 62° north latitude; thence due east to the coast of Norway; thence north and east along the coast of Norway and along the coast of the Union of Soviet Socialist Republics as far as the meridian of 51° east longitude.

Region 2 — The part of the Convention area not covered by Region 1 and north of 48° north latitude.

Region 3 — The part of the Convention area between 36° and 48° north latitude.

Með lögum nr. 14, dags. 30. marz 1960, var ríkisstjórninni heimilað, að ákvæðin í samningi þeim, sem að ofan getur, skuli ganga í gildi. Ennfremur var ráðherra heimilað að setja frekari reglur, er þurfa þyki, til þess að framfylgja samningi þessum.

Fullgildingarskrá Íslands var afhent í London, hinn 12. apríl 1960.

Nr. 117. *Washington, 6-24. april 1959.*

Alþjóðasamningur um hveiti.

International Wheat Agreement.

PART I—GENERAL

Article 1

Objectives.

The objectives of this Agreement are:—

a) to assure supplies of wheat and wheat-flour to importing countries and markets for wheat and wheat-flour to exporting countries at equitable and stable prices;
b) to promote the expansion of the international trade in wheat and wheat-flour and to secure the freest possible flow of this trade in the interests of both exporting and importing countries;
c) to overcome the serious hardship caused to producers and consumers by burdensome surpluses and critical shortages of wheat;
d) to encourage the use and consumption of wheat and wheat-flour generally, and in particular, so as to improve health and nutrition, in countries where the possibility of increased consumption exists; and
e) in general to further international co-operation in connexion with world wheat problems, recognising the relationship of the trade in wheat to the economic stability of markets for other agricultural products.

Article 2

Definitions.

For the purposes of this Agreement:

1) "Advisory Committee on Price Equivalents" means the Committee established under Article 30.

"Balance of Commitment" means the amount of wheat which an exporting country is obliged to make available at not greater than the maximum price under Article 5, that is, the amount by which its datum quantity with respect to importing countries exceeds the actual commercial purchases from it by those countries in the crop year at the relevant time.

"Balance of Entitlement" means the amount of wheat which an importing country is entitled to purchase at not greater than the maximum price under Article 5, that is, the amount by which its datum quanity with respect to the exporting country or countries concerned, as the context requires, exceeds its actual commercial purchases from those countries in the crop year at the relevant time.

"Bushel" means sixty pounds avoirdupois or 27·2155 . . kilogrammes.

"Carrying charges" means the costs incurred for storage, interest and insurance in holding wheat.

"C. & f." means cost and freight.

"Council" means the International Wheat Council established by Article 22.

"Crop year" means the period from 1 August to 31 July.

"Datum quantity" means

a) in the case of an exporting country the average annual commercial purchases from that country by importing countries during the years determined under Article 14.

b) in the case of an importing country the average annual commercial purchases from exporting countries or from a particular exporting country, as the context requires, during the years determined under Article 14.

"Executive Committee" means the Committee established under Article 29.

"Exporting country" means, as the context requires, either (i) the Government of a country listed in Article 24 which has accepted or acceded to this Agreement and has not withdrawn therefrom, or (ii) that country itself and the territories in respect of which the rights and obligations of its Government under this Agreement apply.

"F.a.q." means fair average quality.

"F.o.b." means free on board ocean vessel or sea-going vessel, as the case may be, and in the case of French wheat delivered at a Rhine port, free on board river craft.

"Importing country" means, as the context requires, either (i) the Government of a country listed in Article 25 which has accepted or acceded to this Agreement and has not withdrawn therefrom, or (ii) that country itself and the territories in respect of which the rights and obligations of its Government under this Agreement apply.

"Marketing costs" means all usual charges incurred in marketing, chartering, and forwarding.

"Maximum price" means the maximum prices specified in or determined under Article 6 or one of those prices, as the context requires.

"Maximum price declaration" means a declaration made in accordance with Article 13.

"Metric ton", or 1,000 kilogrammes, means 36·74371 bushels.

"Minimum price" means the minimum prices specified in or determined under Article 6 or one of those prices, as the context requires.

"Price range" means prices between the minimum and maximum prices specified in or determined under Article 6, including the minimum prices but excluding the maximum prices.

"Purchase" means a purchase for import of wheat exported or to be exported from an exporting country or from other than an exporting country, as the case may be, or the quantity of such wheat so purchased, as the context requires. Where reference is made in this Agreement to a purchase, it shall be understood to refer not only to purchases concluded between the Governments concerned but also to purchases concluded between private traders and to purchases concluded between a private trader and the Government concerned. In this definition "Government" shall be deemed to include the Government of any territory in respect of which the rights and obligations of any Government accepting or acceding to this Agreement apply under Article 37.

"Territory" in relation to an exporting or importing country includes any territory in respect of which the rights and obligations under this Agreement of the Government of that country apply under Article 37.

"Wheat" includes wheat grain and, except in Article 6, wheat-flour.

2) All calculations of the wheat equivalent of purchases of wheat-flour shall be made on the basis of the rate of extraction indicated by the contract between the buyer and the seller. If no such rate is indicated, seventy-two units by weight of wheat-flour shall, for the purpose of such calculations, be deemed to be equivalent to one hundred units by weight of wheat grain unless the Council decides otherwise.

Article 3

Commercial Purchases and Special Transactions.

1) A commercial purchase for the purposes of this Agreement is a purchase as defined in Article 2 which conforms to the usual commercial practices in international trade and which does not include those transactions referred to in paragraph (2) of this Article.

2) A special transaction for the purposes of this Agreement is one which, whether or not within the price range, includes features introduced by the Government of a country concerned which do not conform with usual commercial practices.

3) In particular, the following transactions, to the extent to which they conform with the provisions of paragraph (2) of this Article, shall be regarded as special transactions:

a) sales on long-term credit resulting from government intervention;
b) sales under tied government loans;
c) sales for inconvertible currency;
d) barter transactions;
e) bilateral trading agreements;
f) gifts or grants.

4) The Council shall adopt such rules of procedure prescribing the categories of transactions within the meaning of paragraphs (2) and (3) of this Article as may be appropriate.

PART II—RIGHTS AND OBLIGATIONS

Article 4

Purchases within the Price Range.

1) Each importing country undertakes that not less than the percentage specified for that country in the Annex to this Agreement of its total commercial purchases of wheat in any crop year shall be purchased from exporting countries in that year at prices within the price range.

2) Exporting countries undertake, in association with one another, that at prices within the price range wheat from their countries shall be made available for purchase by importing countries in a crop year in quantities sufficient to satisfy the commercial requirements of those countries.

3) For the purposes of this Agreement, except as provided in Article 5, any wheat purchased from an importing country by a second importing country which originated during that crop year from an exporting country shall be deemed to have been purchased from that exporting country by the second importing country. Subject to the provisions of Article 18, this paragraph shall apply to wheat-flour only if the wheat-flour originated from the exporting country concerned.

Article 5

Purchases at the Maximum Price.

1) If the Council makes a maximum price declaration in respect of an exporting country, that country shall make available for purchase by importing countries at not greater than the maximum price its balance of commitment towards those countries to the extent that the balance of entitlement of any importing country with respect to all exporting countries is not exceeded.

2) If the Council makes a maximum price declaration in respect of all exporting countries, each importing country shall be entitled, while the declaration is in effect,

a) to purchase from exporting countries at prices not greater than the maximum price its balance of entitlement with respect to all exporting countries; and

b) to purchase wheat from any source without being regarded as committing any breach of paragraph (1) of Article 4.

3) If the Council makes a maximum price declaration in respect of one or more exporting countries, but not all of them, each importing country shall be entitled while the declaration is in effect,

a) to make purchases under paragraph (1) of this Article from such one or more exporting countries and to purchase the balance of its commercial requirements within the price range from the other exporting countries, and

b) to purchase wheat from any source without being regarded as committing any breach of paragraph (1) of Article 4 to the extent of its balance of entitlement with respect to such one or more exporting countries as at the effective date of the declaration, provided such balance is not larger than its balance of entitlement with respect to all exporting countries.

4) Purchases by any importing country from an exporting country in excess of the balance of entitlement of that importing country with respect to all exporting countries shall not reduce the obligation of that exporting country under this Article. The provisions of paragraph (3) of Article 4 shall apply also to this Article provided the balance of entitlement of any importing country with respect to all exporting countries is not thereby exceeded.

5) In determining whether it has fulfilled its required percentage under paragraph (1) of Article 4, purchases made by any importing country while a maximum price declaration is in effect, subject to the limitations in paragraphs (2) (b) and (3) (b) of this Article,

a) shall be taken into account if those purchases were made from any exporting country, including an exporting country in respect of which the declaration was made, and

b) shall be entirely disregared if those purchases were made from a country other than an exporting country.

Article 6

Prices.

1)— a) The basic minimum and maximum prices for the duration of this Agreement shall be:

Minimum	$1.50
Maximum	$1.90

Canadian currency per bushel at the parity for the Canadian dollar, determined for the purposes of the International Monetary Fund as at 1 March 1949, for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort Williams/Port Arthur. The basic minimum and maximum prices, and the equivalents thereof hereafter referred to, shall exclude such carrying charges and marketing costs as may be agreed between the buyer and the seller.

b) Carrying charges as agreed between the buyer and seller may accrue for the buyer's account only after an agreed date specified in the contract under which the wheat is sold.

2) The equivalent maximum price for bulk wheat for:

a) No. 1 Manitoba Northern wheat in store Vancouver shall be the maximum price

for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article;

b) No. 1 Manitoba Northern wheat f.o.b. Port Churchill, Manitoba, shall be the price equivalent to the c. & f. price in the country of destination of the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, computed by using currently prevailing transportation costs and exchange rates;

c) Argentine wheat in store ocean ports shall be the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, converted into Argentine currency at the prevailing rate of exchange, making such allowance for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned;

d) f.a.q. Australian wheat in store ocean ports shall be the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, converted into Australian currency at the prevailing rate of exchange, making such allowance for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned;

e) French wheat on sample or on description f.o.b. French ports or at the French border (whichever is applicable) shall be the price equivalent to the c. & f. price in the country of destination, or the c. & f. price at an appropriate port for delivery to the country of destination, of the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, computed by using currently prevailing transportation costs and exchange rates and by making such allowance for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned;

f) Italian wheat on sample or on description f.o.b. Italian ports or at the Italian border (whichever is applicable) shall be the price equivalent to the c. & f. price in the country of destination, or the c. & f. price at an appropriate port for delivery to the country of destination, of the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, computed by using currently prevailing transportation costs and exchange rates and by making such allowance for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned;

g)— i) Mexican wheat on sample or on description f.o.b. Mexican Gulf ports or at the Mexican border (whichever is applicable) shall be the price equivalent to the c. & f. price in the country of destination of the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, computed by using currently prevailing transportation costs and exchange rates and by making such allowance for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned;

ii) Mexican wheat on sample or on description in store Mexican Pacific ports shall be the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, converted into Mexican currency at the prevailing rate of exchange, making such allowance for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned;

h) Spanish wheat on sample or on description f.o.b. Spanish ports or at the Spanish border (whichever is applicable) shall be the price equivalent to the c. & f. price

in the country of destination, or the c. & f. price at an appropriate port for delivery to the country of destination, of the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, computed by using currently prevailing transportation costs and exchange rates and by making such allowance for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned;

i) Swedish wheat on sample or on description f.o.b. Swedish ports between Stockholm and Gothenburg, both included, shall be the price equivalent to the c. & f. price in the country of destination of the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, computed by using currently prevailing transportation costs and exchange rates and by making such allowances for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned:

j) No. 1 Hard Winter wheat f.o.b. Gulf/Atlantic ports of the United States of America shall be the price equivalent to the c. & f. price in the country of destination of the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, computed by using currently prevailing transportation costs and exchange rates and by making such allowance for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned; and

k) No. 1 Soft White wheat or No. 1 Hard Winter wheat in store Pacific ports of the United States of America shall be the maximum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, computed by using the prevailing rate of exchange and by making such allowance for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned.

3) The equivalent minimum price for bulk wheat for:

a) No. 1 Manitoba Northern wheat f.o.b. Vancouver,

b) No. 1 Manitoba Northern wheat f.o.b. Port Churchill, Manitoba,

c) Argentine wheat f.o.b. Argentina,

d) f.a.q. wheat f.o.b. Australia,

e) French wheat on sample or on description f.o.b. French ports, or at the French border (whichever is applicable),

f) Italian wheat on sample or on description f.o.b. Italian ports, or at the Italian border (whichever is applicable),

g) Mexican wheat on sample or on description f.o.b. Mexican ports, or at the Mexican border (whichever is applicable),

h) Spanish wheat on sample or on description f.o.b. Spanish ports, or at the Spanish border (whichever is applicable),

i) Swedish wheat on sample or on description f.o.b. Swedish ports between Stockholm and Gothenburg, both included,

j) No. 1 Hard Winter wheat f.o.b. Gulf/Atlantic ports of the United States of America, and

k) No. 1 Soft White wheat or No. 1 Hard Winter wheat f.o.b. Pacific ports of the United States of America,

shall be respectively:

the f.o.b. price Vancouver, Port Churchill, Argentina, Austrialia, French ports, Italian ports, Mexican ports, Spanish ports, Swedish ports between Stockholm and Gothenburg, both included, United States of America Gulf/Atlantic ports and the

United States of America Pacific ports equivalent to the c. & f. price in the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland of the minimum price for No. 1 Manitoba Northern wheat in bulk in store Fort William/Port Arthur specified in paragraph (1) of this Article, computed by using currently prevailing transportation costs and exchange rates and by making such allowances for difference in quality as may be agreed between the exporting country and the importing country concerned.

4) For the period of closed navigation between Fort William/Port Arthur and the Canadian Atlantic ports, equivalent maximum and minimum prices shall be determined by reference only to the lake and rail movement of wheat from Fort William/Port Arthur to Canadian winter ports.

5) The Executive Committee may in consultation with the Advisory Committee on Price Equivalents, determine the minimum and maximum price equivalents for wheat at points other than those specified above and may also designate any description, type, class or grade of wheat other than those specified in paragraphs (2) and (3) above and determine the minimum and maximum price equivalents thereof; provided that, in the case of any other wheat the price equivalent of which has not yet been determined, the minimum and maximum prices for the time being shall be derived from the minimum and maximum prices of the description, type, class or grade of wheat specified in this Article, or subsequently designated by the Executive Committee in consultation with the Advisory Committee on Price Equivalents, which is most closely comparable to such other wheat by the addition of an appropriate premium or by the deduction of an appropriate discount.

6) If any exporting or importing country represents to the Executive Committee that any price equivalent established under paragraph (2), (3) or (5) of this Article is, in the light of current transportation or exchange rates of market premiums or discounts, no longer fair, the Executive Committee shall consider the matter and may, in consultation with the Advisory Committee on Price Equivalents, make such adjustment as it considers desirable.

7) In establishing equivalent minimum and maximum prices under paragraph (2), (3), (5) or (6) above and subject to the provisions of Article 15 relating to durum wheat, no allowance for difference in quality shall be made which would result in the equivalent minimum and maximum price of wheat of any description, type, class or grade being fixed at a level higher than the basic minimum or maximum price, respectively, specified in paragraph (1) above.

8) If a dispute arises as to what premium or discount is appropriate for the purposes of paragraphs (5) and (6) of this Article in respect of any description of wheat specified in paragraph (2) or (3) or designated under paragraph (5) of this Article, the Executive Committee, in consultation with the Advisory Committee on Price Equivalents, shall on the request of the exporting or importing country concerned decide the issue.

9) All decisions of the Executive Committee under paragraphs (5), (6) and (8) of this Article shall be binding on all exporting and importing countries, provided that any of those countries which considers that any such decision is disadvantageous to it may ask the Council to review that decision.

Article 7

Action by the Council at or approaching the Minimum Price.

1) If any exporting country is making wheat of any class, type or grade available for purchase by importing countries at prices not greater than the minimum price, or if such a situation appears likely to arise, the Council shall as soon as possible

thereafter meet to consider the situation in the light of the rights and obligations of exporting and importing countries. It may make such recommendations as it considers appropriate regarding the manner in which those rights and obligations shall be fulfilled in these circumstances.

2) If any exporting or importing country considers that by reason of a serious fall in the price of wheat of any class, type or grade, a situation has arisen or threatens imminently to arise which appears likely to jeopardize the objectives of the Agreement with regard to the minimum price, it may refer the matter to the Council. The Council may, in the light of advice received from the Advisory Committee on Price Equivalents, make recommendations to exporting and importing countries with regard to action which it considers necessary to meet the situation.

3) The Advisory Committee shall advise the Chairman of the Council whenever in its opinion circumstances exist which are likely to or require that a meeting of the Council be convened under paragraph (1) or (2) of this Article. If any such meeting is convened under those paragraphs or by the Chairman, the Advisory Committee shall present to the Council all relevant information in addition to such advice as it may have given in accordance with paragraph (3) of Article 30.

Article 8

Countries both Exporters and Importers of Wheat.

1) For the duration of this Agreement and for the purposes of its application, a country listed in Article 24 shall be regarded as an exporting country and a country listed in Article 25 shall be regarded as an importing country.

2) Any country listed in Article 25 which makes wheat available for purchase by any exporting or importing country shall endeavour so far as possible to do so at prices consistent with the price range and, in making such wheat available for purchase, to avoid taking any action which would be prejudicial to the operation of this Agreement.

3) Any country listed in Article 24 which desires to purchase wheat shall endeavour so far as possible to purchase its requirements from exporting countries at prices within the price range and, in meeting its requirements, to avoid taking any action which would be prejudicial to the operation of this Agreement.

PART III—ADJUSTMENTS

Article 9

Adjustment in Case of Short Crop.

1) Any exporting country which fears that it may be prevented by a short crop from carrying out its obligations under this Agreement in respect of a particular crop year shall report the matter to the Council at the earliest possible date and apply to the Council to be relieved of a part or the whole of its obligations for that crop year. An application made to the Council pursuant to this paragraph shall be heard without delay.

2) The Council shall, in dealing with a request for relief under this Article, adhere to the principle that the exporting country concerned will, to the maximum extent feasible, make wheat available for purchase to meet its obligations under this Agreement.

3) The Council shall, in dealing with the request for relief, review the exporting country's supply situation including the extent to which the exporting country has observed the principle stated in paragraph (2) of this Article.

4) If the Council finds that the country's representations are well founded, it shall decide to what extent and on what conditions that country shall be relieved of its obligations for the crop year concerned. The Council shall inform the exporting country of its decision.

5) If the Council decides that the exporting country shall be relieved of the whole or part of its obligations under Article 5 for the crop year concerned, the Council shall increase the datum quantities of the other exporting countries to the extent agreed by each of them. If such increases do not offset the relief granted under paragraph (4), it shall reduce by the amount necessary the datum quantities of the importing countries to the extent agreed by each of them.

6) If the relief granted under paragraph (4) cannot be entirely offset by measures taken under paragraph (5), the Council shall reduce **pro rata** the datum quantities of the importing countries, account being taken of any reductions under paragraph (5).

7) If the datum quantity of an exporting country is reduced under paragraph (4), the amount of such reduction shall be regarded for the purpose of establishing its datum quantity and that of all other exporting countries in subsequent crop years as having been purchased from that exporting country in the crop year concerned. In the light of the circumstances, the Council shall determine whether any adjustment shall be made, and if so in what manner, for the purpoe of establishing the datum quantities of importing countries in such subsequent crop years as a result of the operation of this paragraph.

8) If the datum quantity of an importing country is reduced under paragraphs (5) or (6) of this Article to offset the relief granted to an exporting country under paragraph (4), the amount of such reduction shall be regarded as having been purchased in the crop year concerned from that exporting country for the purposes of establishing the datum quantity of that importing country in subsequent crop years.

Article 10

Adjustment in Case of Necessity to Safeguard Balance of Payments or Monetary Reserves.

1) Any importing country which fears that it may be prevented by the necessity to safeguard its balance of payments or monetary reserves from carrying out its obligations under this Agreement in respect of a particular crop year shall report the matter to the Council at the earliest possible date and apply to the Council to be relieved of a part or the whole of its obligations for that crop year. An application made to the Council pursuant to this paragraph shall be heard without delay.

2) If an application is made under paragraph (1), the Council shall seek and take into account, together with all facts which it considers relevant, the opinion of the International Monetary Fund, as far as the matter concerns a country which is a member of the Fund, on the existence and extent of the necessity referred to in that paragraph.

3) The Council shall, in dealing with a request for relief under this Article, adhere to the principle that the country concerned will to the maximum extent feasible make purchases to meet its obligations under this Agreement.

4) If the Council finds that the representations of the importing country concerned are well founded, it shall decide to what extent and on what conditions that country shall be relieved of its obligations for the crop year concerned. The Council shall inform the importing country of its decision.

Article 11

Adjustments and Additional Purchases in Case of Critical Need

1) If a critical need has arisen or threatens to arise in its territory, an importing country may appeal to the Council for assistance in obtaining supplies of wheat. With a view to relieving the emergency created by the critical need, the Council shall give urgent consideration to the appeal and shall make appropriate recommendations to exporting and importing countries regarding the action to be taken by them.

2) In deciding what recommendation should be made in respect of an appeal by an importing country under the preceding paragraph, the Council shall have regard to its actual commercial purchases from exporting countries or to the extent of its obligations under Article 4 of this Agreement, as may appear appropriate in the circumstances.

3) No action taken by an exporting or importing country pursuant to a recommendation made under paragraph (1) of this Article shall affect the datum quantity of any exporting or importing country in subsequent crop years.

Article 12

Adjustments by Consent.

1) An exporting country may transfer part of its balance of commitment to another exporting country, and an importing country may transfer part of its balance of entitlement to another importing country for a crop year, subject to approval by the Council by a majority of the votes cast by the exporting countries and a majority of the votes cast by the importing countries.

2) Any importing country may at any time, by written notification to the Council, increase its percentage undertaking referred to in paragraph (1) of Article 4 and such increase shall become effective from the date of receipt of the notification.

3) The datum quantity of any country acceding under Article 35 (4) of this Agreement shall be offset, if necessary, by appropriate adjustments by way of increase or decrease in the datum quantities of one or more exporting or importing countries, as the case may be. Such adjustments shall not be approved unless each exporting or importing country whose datum quantity is thereby changed has consented.

PART IV—ADMINISTRATION OF RIGHTS AND OBLIGATIONS

Article 13

Maximum Price Declarations.

1) As soon as its wheat of any class, type or grade other than durum wheat is made available for purchase by importing countries at prices not less than the maximum price, an exporting country shall notify the Council to that effect. On receipt of such notification, the Executive Secretary, acting on behalf of the Council, shall make a declaration accordingly, referred to in this Agreement as a maximum price declaration. The Executive Secretary shall communicate that maximum price declaration to all exporting and importing countries as soon as possible after it has been made.

2) As soon as its wheat of all classes, types or grades other than durum wheat is again made available for purchase by importing countries at prices less than the maximum price, an exporting country shall notify the Council to that effect. Thereupon, the Executive Secretary, acting on behalf of the Council, shall terminate the

maximum price declaration in respect of that country by making a further declaration accordingly. He shall communicate such further declaration to all exporting and importing countries as soon as possible after it has been made.

3) The Council shall, in its rules of procedure, prescribe regulations to give effect to paragraphs (1) and (2) of this Article, including regulations determining the effective date of any declaration made under this Article.

4) If, at any time, in the opinion of the Executive Secretary an exporting country has failed to make a notification under paragraph (1) or (2) of this Article or has made an incorrect notification, he shall, without prejudice in the latter case to the provisions of paragraph (1) or (2), convene a meeting of the Advisory Committee on Price Equivalents. If the Advisory Committee advises either under this paragraph or in accordance with Article 30 that a declaration under paragraph (1) or (2) should be or should not have been made, as the case may be, the Executive Committee may make a declaration accordingly or cancel any declaration then in effect, whichever may be appropriate.

5) Any declaration made under this Article shall specify the crop year or crop years to which it relates, and this Agreement shall apply accordingly.

6) If any exporting or importing country considers that a declaration under this Article should be or should not have been made, as the case may be, it may refer the matter to the Council. If the Council finds that the representations of the country concerned are well founded, it shall make or cancel a declaration accordingly.

7) Any declaration made under paragraphs (1), (2) or (4) which is cancelled in accordance with this Article shall be regarded as having full force and effect until the date of its cancellation, and such cancellation shall not affect the validity of anything done under the declaration prior to its cancellation.

Article 14

Establishment of Datum Quantities.

1) Datum quantities as defined in Article 2 shall be established for the first crop year of this Agreement with reference to the first four of the immediately preceding five crop years and, for each succeeding crop year, with respect to the first five of the immediately preceding six crop years.

2) Before the beginning of each crop year, the Council shall establish for that crop year the datum quantity of each exporting country with respect to all importing countries and the datum quantity of each importing country with respect to all exporting countries and to each such country.

3) The datum quantities established in accordance with the preceding paragraph shall be re-established whenever a change in the membership of this Agreement occurs, regard being had where appropriate to any conditions of accession prescribed by the Council under Article 35.

Article 15

Recording of Purchases and Special Transactions, and Statement of Balances.

1) For the purposes of the operation of this Agreement, including the establishment of the total commercial purchases of importing countries under Article 4 (1) and the establishment of datum quantities of exporting and importing countries in subsequent crop years under Article 14, the Council shall keep records for each crop year of all commercial purchases made by importing countries from all sources and of all such purchases made from exporting countries.

2) The Council shall also keep records so that at all times during a crop year a

statement of the balance of commitment of each exporting country with respect to all importing countries and of the balance of entitlement of each importing country with respect to all exporting countries and to each such country is maintained. Statements of such balances shall, at intervals prescribed by the Council, be circulated to all exporting and importing countries.

(3) For the purposes of paragraph (2) of this Article and of Article 4 (1), commercial purchases by an importing country from an exporting country entered in the Council's records shall also be entered as against the obligations of exporting and importing countries under Articles 4 and 5 of this Agreement, or those obligations as adjusted under other Articles of this Agreement, if the loading period falls within the crop year and

a) in the case of importing countries, the purchases are at prices not less than the minimum price, and
b) in the case of exporting countries, the purchases are at prices within the price range including, for the purposes of Article 5, the maximum price. However, if the importing and exporting country concerned so agree, purchases at prices above the maximum price shall also be entered as against the obligations of that exporting country. If any country considers its interests prejudiced by any such particular purchase, it may refer the matter to the Council which shall decide the issue.

Commercial purchases of wheat-flour entered in the Council's records shall also be entered as against the obligations of exporting and importing countries under the same conditions, provided that the price of such wheat-flour is consistent with a price of wheat which may be entered under this paragraph. In the case of durum wheats, a purchase entered in the Council's records shall count under this paragraph whether or not the price is within the price range.

4) A purchase of wheat from an exporting country shall be eligible for entry in the Council's records in accordance with this Article, notwithstanding that the purchase has been made before the deposit of the instrument of acceptance of or accession to this Agreement by the country concerned.

5) Provided that the conditions prescribed in paragraph (3) of this Article are satisfied, the Council may authorize purchases to be recorded for a crop year if (a) the loading period involved is within a reasonable time up to one month, to be decided by the Council, before the beginning or after the end of that crop year, and (b) the exporting and importing country concerned so agree.

6) For the period of closed navigation between Fort William/Port Arthur and the Canadian Atlantic ports, a purchase shall, notwithstanding the provisions of paragraph (4) of Article 6, be eligible for entry in the Council's records against the obligations of the exporting country and the importing country concerned in accordance with this Article if it relates to

a) Canadian wheat which is moved by an all-rail route from Fort William/Port Arthur to Canadian Atlantic ports, or
b) United States wheat which, except for conditions beyond the control of the buyer and the seller, would be moved by lake and rail to United States Atlantic ports and which, because it cannot be so moved, is moved by an all-rail route to United States Atlantic ports.

provided that payment of the extra transportation cost thereby incurred is agreed between the buyer and the seller.

7) The Council shall prescribe rules of procedure for the reporting and recording of all commercial purchases and special transactions. In those rules it shall prescribe the frequency and the manner in which those purchases and transactions shall be

reported and shall prescribe the duties of exporting and importing countries with regard thereto. The Council shall also make provision for the amendment of any records or statements maintained by it, including provision for the settlement of any dispute arising in connexion therewith.

8) Each exporting country and each importing country may be permitted, in the fulfilment of its obligations, a degree of tolerance to be prescribed by the Council for that country on the basis of the extent of those obligations and other relevant factors.

9) In order that as complete records as possible may be maintained and for the purposes of Article 21, the Council shall also keep separate records for each crop year of all special transactions entered into by any exporting or importing country.

Article 16

Estimates of Requirements and Availability of Wheat.

1) By 15 September of each year, each importing country shall notify the Council of its provisional estimate of its commercial requirements of wheat from exporting countries in that crop year. Before 31 December of each year, each importing country shall notify the Council of any changes in this provisional estimate. Importing countries may notify the Council of any further changes they desire to make thereafter.

2) By 1 October in the case of Northern Hemisphere countries and 1 January in the case of Southern Hemisphere countries, each exporting country shall notify the Council of its estimate of the wheat it will have available for export in that crop year. Exporting countries may notify the Council of any changes in this estimate they desire to make thereafter.

3) All estimates notified to the Council shall be used for the purpose of the administration of the Agreement and may only be made available to exporting and importing countries on such conditions as the Council may prescribe. All estimates submitted in accordance with this Article shall in no way be binding.

4) Exporting and importing countries shall be free to fulfill their obligations under this Agreement through private trade channels or otherwise. Nothing in this Agreement shall be construed to exempt any private trader from any laws or regulations to which he is otherwise subject.

5) The Council may, at its discretion, require exporting and importing countries to co-operate together to ensure that an amount of wheat equal to not less than ten per cent. of the datum quantities of exporting countries for any crop year shall be available for purchase by importing countries under this Agreement after 28 February of that crop year.

PART V—CONSULTATIONS, PERFORMANCE, DEFAULTS AND SERIOUS PREJUDICE

Article 17

Consultations.

1) In order to assist an exporting country in assessing the extent of its commitments if a maximum price declaration should be made and without prejudice to the rights enjoyed by any importing country, an exporting country may consult with an importing country regarding the extent to which the rights of that importing country under Articles 4 and 5 of this Agreement will be taken up in any crop year.

2) Any exporting or importing country experiencing difficulty in making sales

or purchases of wheat under Article 4 of this Agreement may refer the matter to the Council. In such a case the Council with a view to the satisfactory settlement of the matter shall consult with any exporting or importing country concerned and may make such recommendations as it considers appropriate.

3) If an importing country should find difficulty in obtaining its balance of entitlement in a crop year at prices not greater than the maximum price while a maximum price declaration is in effect, it may refer the matter to the Council. In such a case the Council shall investigate the situation and shall consult with exporting countries regarding the manner in which their obligations shall be carried out.

Article 18

Performance under Articles 4 and 5.

1) The Council shall as soon as practicable after the end of each crop year review the performance of exporting and importing countries in relation to their obligations under Articles 4 and 5 of this Agreement during that crop year.

2) For the purposes of this review the tolerances as specified by the Council under Article 15 shall apply.

3) Upon application by an importing country in respect of the performance of its obligations in the crop year, the Council may take into account the wheat equivalent of flour purchased by it from another importing country provided it can be shown to the satisfaction of the Council that such flour was wholly milled from wheat purchased within the Agreement from exporting countries.

4) In considering the performance of any importing country in relation to its obligations in the crop year, the Council shall also take account of any exceptional importation of wheat from other than exporting countries provided it can be shown to the satisfaction of the Council that such wheat has been or will be used only as feeding stuffs and that such importation was not at the expense of quantities normally purchased by that importing country from exporting countries. Any decision under this paragraph shall be by a majority of the votes held by exporting countries and a majority of the votes held by importing countries.

5) In considering the performance of any importing country in relation to its obligations in the crop year the Council may also take account of any purchases by the country concerned of durum wheat from other importing countries which are traditional exporters of durum wheat.

Article 19

Defaults under Article 4 or 5

1) If, on the basis of the review made under Article 18, any country appears to be in default of its obligations under Article 4 or 5 of this Agreement, the Council shall decide what action should be taken.

2) Before reaching a decision under this Article, the Council shall give any exporting or importing country concerned the opportunity to present any facts which it considers relevant.

3) If the Council finds by a majority of the votes held by exporting countries and a majority of the votes held by importing countries that an exporting country or an importing country is in default under Article 4 or 5, it may by a similar vote deprive the country concerned of its voting rights for such period as the Council may determine, reduce the other rights of that country to the extent which it considers commensurate with the default, or expel that country from the Agreement.

4) No action taken by the Council under this Article shall in any way reduce the obligation of the country concerned in respect of its financial contributions to the Council except in the event that that country is expelled from the Agreement.

Article 20

Action in Cases of Serious Prejudice.

1) Any exporting or importing country which considers that its interests as a Party to this Agreement have been seriously prejudiced by actions of any one or more exporting or importing countries affecting the operation of the Agreement may bring the matter before the Council. In such a case, the Council shall immediately consult with the countries concerned in order to resolve the matter.

2) If the matter is not resolved through such consultations, the Council may refer the matter to the Executive Committee or the Advisory Committee on Price Equivalents for urgent investigation and report. On receipt of any such report, the Council shall consider the matter further and, by a majority of the votes held by the exporting countries and a majority of the votes held by the importing countries, may make recommendations to the countries concerned.

3) If, after action has or has not been taken, as the case may be, under paragraph (2) of this Article, the country concerned is not satisfied that the matter has been satisfactorily dealt with, it may apply to the Council for relief. The Council may, if it deems appropriate, relieve that country of part of its obligations for the crop year in question. Two-thirds of the votes held by the exporting countries and two-thirds of the votes held by the importing countries shall be required for a decision granting relief.

4) If no relief is granted by the Council under paragraph (3) of this Article and the country concerned still considers that its interests as a party to this Agreement have suffered serious prejudice, it may withdraw from the Agreement at the end of the crop year by giving written notice to the Government of the United States of America. If the matter was brought before the Council in one crop year and the Council's consideration of the application for relief was concluded in the subsequent crop year the withdrawal of the country concerned may be effected within thirty days of such conclusion by giving similar notice.

PART VI—ANNUAL REVIEW

Article 21

Annual Review of World Wheat Situation.

1) a) Guided by the objectives of this Agreement as set forth in Article 1, the Council shall annually review the world wheat situation and shall inform exporting and importing countries of the effects upon the international trade in wheat of any of the facts which emerge from the review.

b) The review shall be carried out in the light of information obtainable in relation to national production, stocks, prices, trade, including surplus disposals and special transactions, and any other facts which may appear relevant.

c) To assist it in its review of surplus disposals, exporting and importing countries shall inform the Council of the measures taken by them to secure compliance with the following principles: that the solution to the problems involved in the disposal of surpluses of wheat should be sought, wherever possible, through efforts to increase consumption; that disposals should take place in an orderly

manner; and that, where surpluses are disposed of under special terms, exporting and importing countries concerned should undertake that such arrangements will be made without harmful interference with normal patterns of production and international commercial trade.

d) Any exporting or importing country may for the purpose of the annual review submit to the Council any information which it considers relevant to the attainment of the objectives of this Agreement. Information so submitted shall be taken into account as appropriate by the Council in carrying out the annual review.

2) The Council shall consider and inform exporting and importing countries of appropriate methods for encouraging the consumption of wheat. To this end the Council shall undertake studies of such matters as:

i) factors affecting the consumption of wheat in the various countries;

ii) means of promoting consumption, particularly in countries where the possibility of increased consumption exists.

Any exporting or importing country may submit to the Council information which it considers relevant to the attainment of this purpose.

3) For the purposes of this Article, the Council shall pay due regard to work done by the Food and Agriculture Organization of the United Nations and other intergovernmental organizations, in particular to avoid duplication, and may, without prejudice to the generality of paragraph (1) of Article 33, make such arrangements regarding co-operation in any of its activities as it considers desirable with such intergovernmental organizations, and also with any Governments of Members of the United Nations or the specialized agencies not party to this Agreement which have a substantial interest in the international trade in wheat.

4) Nothing in this Article shall prejudice the complete liberty of action of any exporting or importing country in the determination and administration of its internal agricultural and price policies.

PART VII—GENERAL ADMINISTRATION

Article 22

Constitution of the Council.

1) The International Wheat Council, established by the International Wheat Agreement 1949, shall continue in being for the purpose of administering the present Agreement, with the membership, powers and functions provided in this Agreement.

2) Each exporting country and each importing country shall be a voting member of the Council and may be represented at its meetings by one delegate, alternates, and advisers.

3) Such intergovernmental organizations as the Council may decide to invite to any of its meetings may each have one non-voting representative in attendance at those meetings.

4) The Council shall elect a non-voting Chairman and a Vice-Chairman who shall hold office for one crop year. The Vice-Chairman shall have no vote while acting as Chairman.

5) The Council shall have in the territory of each exporting and importing country, to the extent consistent with its laws, such legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions under this Agreement.

Article 23

Powers and Functions of the Council.

1) The Council shall establish its rules of procedure.

2) The Council shall keep such records as are required by the terms of this Agreement and may keep such other records as it considers desirable.

3) The Council shall publish an annual report and may also publish any other information (including, in particular, its Annual Review or any part or summary thereof) concerning matters within the scope of this Agreement.

4) In addition to the powers and functions specified in this Agreement, the Council shall have such other powers and perform such other functions as are necessary to carry out the terms of this Agreement.

5) The Council may, by two-thirds of the votes cast by the exporting countries and two-thirds of the votes cast by the importing countries, delegate the exercise of any of its powers or functions. The Council may at any time revoke such delegation by a majority of the votes cast. Subject to the provisions of Article 13, any decision made under any powers or functions delegated by the Council in accordance with this paragraph shall be subject to review by the Council at the request of any exporting or importing country made within a period which the Council shall prescribe. Any decision, in respect of which no request for review has been made within the prescribed period, shall be binding on all exporting and importing countries.

6) In order to enable the Council to discharge its functions under this Agreement, the exporting and importing countries undertake to make available and supply such statistics and information as are necessary for this purpose.

Article 24

Votes of Exporting Countries.

The votes to be exercised by the respective delegations of exporting countries on the Council shall be as follows:—

Argentina	70
Australia	125
Canada	339
France	80
Italy	24
Mexico	4
Spain	4
Sweden	15
United States of America	339
Total	1,000

Article 25

Votes of Importing Countries.

The votes to be exercised by the respective delegations of importing countries on the Council shall be as follows:—

Austria	8
Belgium and Luxembourg, Belgian Congo and Ruanda Urundi	36
Brazil	15
Ceylon	18

Cuba	17
Denmark	10
Dominican Republic	3
Federal Republic of Germany	166
Greece	11
Haiti	4
India	36
Indonesia	11
Ireland	10
Israel	5
Japan	87
Korea	3
Kingdom of the Netherlands	60
New Zealand	21
Norway	13
Peru	4
Philippines	22
Portugal and Overseas Provinces	10
Federation of Rhodesia and Nyasaland	7
Saudi Arabia	6
Switzerland	27
Union of South Africa	16
United Arab Republic	10
United Kingdom (excluding territories)	347
Vatican City	1
Venezuela	16
Total	1,000

Article 26

Redistribution of Votes.

1) Any exporting country may authorize any other exporting country, and any importing country may authorize any other importing country, to represent its interests and to exercise its votes at any meeting or meetings of the Council. Evidence of such authorization satisfactory to the Council shall be submitted to the Council.

2) If at any Session of the Council an importing country or an exporting country is not represented by an accredited delegate and has not authorized another country to exercise its votes in accordance with paragraph (1) of this Article, the total votes to be exercised by the exporting countries shall be adjusted to a figure equal to the total of votes to be exercised at that Session by the importing countries and redistributed among exporting countries in proportion to their votes.

3) Whenever the membership of this Agreement changes or when any country forfeits, is deprived of or recovers its votes under any provision of this Agreement, the Council shall redistribute the votes within either Article 24 or Article 25, as the case may be, proportionally to the number of votes held by each country listed in that Article.

4) No exporting or importing country shall have less than one vote and there shall be no fractional votes.

Article 27

Seat, Sessions, Quorum.

1) The seat of the Council shall be London unless the Council decides otherwise by a majority of the votes cast by the exporting countries and a majority of the votes cast by the importing countries.

2) The Council shall meet at least once during each half of each crop year and at such other times as the Chairman may decide.

3) The Chairman shall convene a Session of the Council if so requested by (a) five countries or (b) one or more countries holding a total of not less than ten per cent. of the total votes or (c) the Executive Committee.

4) The presence of delegates with a majority of the votes held by the exporting countries and a majority of the votes held by the importing countries prior to any adjustment of votes under Article 26 shall be necessary to constitute a quorum at any meeting of the Council.

Article 28

Decisions.

1) Except where otherwise specified in this Agreement, decisions of the Council shall be by a majority of the total votes cast.

2) Each exporting and importing country undertakes to accept as binding all decisions of the Council under the provisions of this Agreement.

Article 29

Executive Committee.

1) The Council shall establish an Executive Committee. The members of the Executive Committee shall be not more than four exporting countries elected annually by the exporting countries and not more than eight importing countries elected annually by the importing countries. The Council shall appoint the Chairman of the Executive Committee and may appoint a Vice-Chairman.

2) The Executive Committee shall be responsible to and work under the general direction of the Council. It shall have such powers and functions as are expressly assigned to it under this Agreement and such other powers and functions as the Council may delegate to it under paragraph 5 of Article 23.

3) The exporting countries on the Executive Committee shall have the same total number of votes as the importing countries. The votes of the exporting countries on the Executive Committee shall be divided among them as they shall decide, provided that no such exporting country shall have more than forty per cent. of the total votes of those exporting countries. The votes of the importing countries on the Executive Committee shall be divided among them as they shall decide, provided that no such importing country shall have more than forty per cent. of the total votes of those importing countries.

4) The Council shall prescribe rules of procedure regarding voting in the Executive Committee and may make such other provision regarding rules of procedure in the Executive Committee as it thinks fit. A decision of the Executive Committee shall require the same majority of votes as this Agreement prescribes for the Council when making a decision on a similar matter.

5) Any exporting or importing country which is not a member of the Executive Committee may participate, without voting, in the discussion of any question before the Executive Committee whenever the latter considers that the interests of that country are affected.

Article 30

Advisory Committee on Price Equivalents.

1) The Council shall establish an Advisory Committee on Price Equivalents consisting of representatives of not more than four exporting countries and of not more than four importing countries. The Chairman of the Advisory Committee shall be appointed by the Council.

2) The Advisory Committee shall keep under continuous review current market conditions, including in particular the movement of prices, for wheat of all classes, types and grades and shall immediately inform the Council and the Executive Committee whenever in its opinion circumstances exist which are likely to or require that a declaration under Article 13 should be made or a meeting convened under paragraphs (1) or (2) of Article 7. With respect to the latter Article, the Advisory Committee shall have particular regard to circumstances which have brought about, or threaten to bring about, a serious fall in the price in any market of any class, type or grade of wheat in relation to the minimum price in that market for No. 1 Manitoba Northern wheat. The Advisory Committee shall, in the exercise of its functions under this paragraph, take into account any representations made by any exporting or importing country concerned.

3) Whenever in the opinion of the Advisory Committee circumstances exist which require that a meeting of the Council be convened under paragraph (1) or (2) of Article 7 or whenever such a meeting is convened, it shall immediately advise the Council and the Executive Committee of any action with regard to the determination of allowances for differences of quality which it considers might suitably be taken to meet the situation.

4) The Advisory Committee shall advise the Council and the Executive Committee on the matters referred to in paragraphs (5), (6) and (8) of Article 6 and paragraph (3) of Article 7 and on such other questions as the Council or the Executive Committee may refer to it.

Article 31

The Secretariat.

1) The Council shall have a Secretariat consisting of an Executive Secretary, who shall be its chief administrative officer, and such staff as may be required for the work of the Council and its Committees.

2) The Council shall appoint the Executive Secretary who shall be responsible for the performance of the duties devolving upon the Secretariat in the administration of this Agreement and for the performance of such other duties as are assigned to him by the Council and its Committees.

3) The staff shall be appointed by the Executive Secretary in accordance with regulations established by the Council.

4) It shall be a condition of employment of the Executive Secretary and of the staff that they do not hold or shall cease to hold financial interest in the trade in wheat and that they shall not seek or receive instructions regarding their duties under this Agreement from any Government or from any other Authority external to the Council.

Article 32

Finance.

1) The expenses of delegations to the Council, of representatives on the Executive Committee, and of representatives on the Advisory Committee on Price Equivalents shall be met by their respective Governments. The other expenses necessary for

the administration of this Agreement shall be met by annual contributions from the exporting and importing countries. The contribution of each such country for each crop year shall be in the proportion which the number of its votes bears to the total of the votes of the exporting and importing countries at the beginning of that crop year.

2. At its first Session after this Agreement comes into force, the Council shall approve its budget for the period ending 31 July 1960, and assess the contribution to be paid by each exporting and importing country.

3) The Council shall, at a Session during the second half of each crop year, approve its budget for the following crop year and assess the contribution to be paid by each exporting and importing country for that crop year.

4) The initial contribution of any exporting or importing country acceding to this Agreement under paragraph (4) of Article 35 shall be assessed by the Council on the basis of the votes to be distributed to it and the period remaining in the current crop year, but the assessment made upon other exporting and importing countries for the current crop year shall not be altered.

5) Contributions shall be payable immediately upon assessment. Any exporting or importing country failing to pay its contribution within one year of its assessment shall forfeit its voting rights until its contribution is paid, but shall not be relieved of its obligations under this Agreement, nor shall it be deprived of any of its rights under this Agreement unless the Council so decides by a majority of the votes held by the exporting countries and a majority of the votes held by the importing countries.

6) The Council shall, each crop year, publish an audited statement of its receipts and expenditures in the previous crop year.

7) The Government of the country where the seat of the Council is situated shall grant exemption from taxation on the salaries paid by the Council to its employees execpt that such exemption need not apply to the nationals of that country.

8) The Council shall, prior to its dissolution, provide for the settlement of its liabilities and the disposal of its records and assets.

Article 33

Co-operation with Other Intergovernmental Organizations.

1) The Council may make whatever arrangements are desirable for consultation and co-operation with the appropriate organs of the United Nations and its specialized agencies and with other intergovernmental organizations.

2) If the Council finds that any terms of this Agreement are materially inconsistent with such requirements as may be laid down by the United Nations or through its appropriate organs and specialized agencies regarding intergovernmental commodity agreements, the inconsistency shall be deemed to be a circumstance affecting adversely the operation of this Agreement and the procedure prescribed in paragraphs (3), (4) and (5) of Article 36 shall be applied.

Article 34

Disputes and Complaints.

1) Any dispute concerning the interpretation or application of this Agreement other than a dispute under Article 18 or 19 which is not settled by negotiation shall, at the request of any country party to the dispute, be referred to the Council for decision.

2) In any case where a dispute has been referred to the Council under paragraph (1) of this Article, a majority of countries, or any countries holding not less than one-third of the total votes, may require the Council, after full discussion, to

seek the opinion of the advisory panel referred to in paragraph (3) of this Article on the issues in dispute before giving its decision.

3)— a) Unless the Council unanimously agrees otherwise, the panel shall consist of:

i two persons, one having wide experience in matters of the kind in dispute and the other having legal standing and experience, nominated by the exporting countries;

ii two such persons nominated by the importing countries; and

iii a chairman selected unanimously by the four persons nomindated under (i) and (ii) or, if they fail to agree, by the Chairman of the Council.

b) Persons from countries whose Governments are parties to this Agreement shall be eligible to serve on the advisory panel, and persons appointed to the advisory panel shall act in their personal capacities and without instructions from any Government.

c) The expenses of the advisory panel shall be paid by the Council.

4) The opinion of the advisory panel and the reasons therefor shall be submitted to the Council which, after considering all the relevant information, shall decide the dispute.

5) Any complaint that any exporting or importing country has failed to fulfil its obligations under this Agreement shall, at the request of the country making the complaint, be referred to the Council which shall make a decision on the matter.

6) Subject to the provisions of Article 19, no exporting or importing country shall be found to have committed a breach of this Agreement except by a majority of the votes held by the exporting countries and a majority of the votes held by the importing countries. Any finding that an exporting or importing country is in breach of this Agreement shall specify the nature of the breach and if the breach involves default by that country in its obligations under Articles 4 or 5 of this Agreement, the extent of such default.

7) Subject to the provisions of Article 19, if the Council finds that an exporting country or an importing country has committed a breach of this Agreement it may, by a majority of the votes held by the exporting countries and a majority of the votes held by the importing countries, deprive the country concerned of its voting rights until it fulfils its obligations or expel that country from the Agreement.

PART VIII—FINAL PROVISIONS

Article 35

Signature, Acceptance, Accession, Entry into Force.

1) This Agreement shall remain open for signature in Washington from 6 April 1959 until and including 24 April 1959 by the Governments of the countries listed in Articles 24 and 25.

2) This Agreement shall be subject to acceptance by the signatory Governments in accordance with their respective constitutional procedures. Subject to the provisions of paragraphs (6) and (8) of this Article, instruments of acceptance shall be deposited with the Government of the United States of America not later than 16 July 1959.

3) This Agreement shall be open for accession by any Government of a country listed in Articles 24 and 25. Subject to the provisions of paragraphs (6) and (8) of this Article, instruments of accession shall be deposited with the Government of the United States of America not later than 16 July 1959.

4) The Council may, by two-thirds of the votes cast by exporting countries and by two-thirds of the votes cast by importing countries, approve accession to this Agreement by the Government of any Member of the United Nations or the specialized agencies or by any Government invited to the United Nations Wheat Conference 1958-1959 but which is not listed in Articles 24 or 25 and prescribe conditions for such accession, and in such a case the Council shall establish the relevant datum quantities in accordance with Articles 12 and 14. However, in the case of any Government which was on 31 July 1959 a party to the International Wheat Agreement 1956 and which seeks before 1 December 1959 to accede to this Agreement, any decision under this paragraph shall require only a majority of the votes cast by exporting countries and a majority of votes cast by importing countries. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Government of the United States of America.

5) Parts I and Parts III to VIII of this Agreement shall enter into force on 16 July 1959 and Part II on 1 August 1959 between those Governments which have by 16 July 1959 accepted or acceded under paragraphs (2), (3) or (6) of this Article, provided that such Governments hold not less than two-thirds of the votes of exporting countries and not less than two-thirds of the votes of importing countries in accordance with the distribution established in Articles 24 and 25.

6) A notification by any signatory Government or by any Government entitled to accede to this Agreement under paragraph (3) of this Article to the Government of the United States of America on or before 16 July 1959 of an intention to accept or accede to this Agreement, followed by the deposit of an instrument of acceptance or accession not later than 1 December 1959 in fulfilment of that intention, shall be deemed to constitute acceptance or accession on 16 July 1959 for the purposes of this Article.

7) If by 16 July 1959 the conditions laid down in the preceding paragraphs for the entry into force of this Agreement are not fulfilled, the Governments of those countries which by that date have accepted or acceded to this Agreement in accordance with paragraphs (2), (3) or (6) of this Article may decide by mutual consent that it shall enter into force among them, or they may take whatever other action they consider the situation requires.

8) Any Government which has not accepted or acceded to this Agreement by 16 July 1959 in accordance with paragraphs (2), (3) or (6) of this Article may be granted by the Council an extension of time for depositing its instrument of acceptance or accession. If that Government has made no notification in accordance with paragraph (6) of this Article, Part I and Parts III to VIII of this Agreement shall enter into force for that Government on the date of deposit of its instrument, and Part II shall enter into force for it on 1 August 1959 or on the date of deposit of its instrument, whichever is the later.

9) Where, for the purposes of the operation of this Agreement, reference is made to countries listed or included in particular Articles or in any Annex, any country the Government of which has acceded to this Agreement on conditions prescribed by the Council in accordance with paragraph (4) of this Article shall be deemed to be listed or included in those Articles or in that Annex accordingly.

10) The Government of the United States of America will notify all signatory and acceding Governments of each signature, acceptance of and accession to this Agreement and of all notifications made in accordance with paragraph (6) of this Article.

Article 36

Duration, Amendment, Withdrawal and Termination.

1) This Agreement shall remain in force until and including 31 July 1962.

2) The Council shall, at such time as it considers appropriate, communicate to the exporting and importing countries its recommendations regarding renewal or replacement of this Agreement. The Council may invite any Government of a Member of the United Nations or the specialized agencies not party to this Agreement which has a substantial interest in the international trade in wheat to participate in any of its discussions under this paragraph.

3) The Council may, by a majority of the votes held by the exporting countries and a majority of the votes held by the importing countries, recommend an amendment of this Agreement to the exporting and importing countries.

4) The Council may fix a time within which each exporting and importing country shall notify the Government of the United States of America whether or not it accepts the amendment. The amendment shall become effective upon its acceptance by exporting countries which hold two-thirds of the votes of the exporting countries and by importing countries which hold two-thirds of the votes of the importing countries.

5) Any exporting or importing country which has not notified the Government of the United States of America of its acceptance of an amendment by the date on which such amendment becomes effective may, after giving such written notice of withdrawal to the Government of the United States of America as the Council may require in each case, withdraw from this Agreement at the end of the current crop year, but shall not thereby be released from any obligations under this Agreement which have not been discharged by the end of that crop year.

6) Any exporting country which considers its interests to be seriously prejudiced by the non-participation in or withdrawal from this Agreement of any country listed in Article 25 holding not less than five per cent. of the votes distributed in that Article, or any importing country which considers its interests to be seriously prejudiced by the non-participation in or withdrawal from the Agreement of any country listed in Article 24 holding not less than five per cent. of the votes distributed in that Article, may withdraw from this Agreement by giving written notice of withdrawal to the Government of the United States of America before 1 August 1959. If a notification has been made under paragraph (6) of Article 35 or an extension of time has been granted by the Council under paragraph 8 of that Article, notice of withdrawal in accordance with this paragraph may be given before 15 December 1959 or before the expiry of 14 days after the extension granted, as the case may be.

7) Any exporting or importing country which considers its national security to be endangered by the outbreak of hostilities may withdraw from this Agreement by giving thirty days' written notice of withdrawal to the Government of the United States of America or may apply in the first instance to the Council for the suspension of some or all of its obligations under this Agreement.

8) The Government of the United States of America will inform all signatory and acceding Governments of each notification and notice received under this Article.

Article 37

Territorial Application.

1) Any Government may, at the time of signature or acceptance of or accession to this Agreement, declare that its rights and obligations under this Agreement shall

not apply in respect of all or any of the non-metropolitan territories for the international relations of which it is responsible.

2) With the exception of territories in respect of which a declaration has been made in accordance with paragraph (1) of this Article, the rights and obligations of any Government under this Agreement shall apply in respect of all non-metropolitan territories for the international relations of which that Government is responsible.

3) Any Government may, at any time after its acceptance of or accession to this Agreement, by notification to the Government of the United States of America, declare that its rights and obligations under the Agreement shall apply in respect of all or any of the non-metropolitan territories regarding which it has made a declaration in accordance with paragraph (1) of this Article.

4) Any Government may, by giving notification of withdrawal to the Government of the United States of America, withdraw from this Agreement separately in respect of all or any of the non-metropolitan territories for whose international relations it is responsible.

5) For the purposes of the establishment of datum quantities under Article 14 and the redistribution of votes under Article 26, any change in the application of this Agreement in accordance with this Article shall be regarded as a change of membership in such manner as may be appropriate to the circumstances.

6) The Government of the United States of America will inform all signatory and acceding Governments of any declaration or notification made under this Article.

The texts of this Agreement in the English, French and Spanish languages shall all be equally authentic, the original to be deposited in the archives of the Government of the United States of America, which shall transmit certified copies thereof to each signatory and acceding Government.

ANNEX

For the purposes of paragraph (1) of Article 4 of this Agreement, the percentages referred to in that paragraph are set out below against the name of each importing country:

Austria	45
Belgium and Luxembourg	80
Brazil	50
Ceylon	80
Cuba	90
Denmark	60
Dominican Republic	90
Federal Republic of Germany	70
Greece	50
Haiti	90
India	70
Indonesia	70
Ireland	90
Israel	60
Japan	50
Korea	90
Kingdom of the Netherlands	75
New Zealand	90
Norway	60
Peru	70
Philippines	70

Portugal	85
Federation of Rhodesia and Nyasaland	90
Saudi Arabia	70
Switzerland	80
Union of South Africa	90
United Arab Republic	30
United Kingdom	80
Vatican City	100
Venezuela	70

Ofangreindur samningur var upprunalega gerður árið 1949, en endurnýjaður árið 1953 og árið 1956. Er sá samningur rann út 31. júlí 1959, var gerður nýr samningur, og er það sá er hér er birtur. Ísland undirritaði samninginn, en ekki er gert ráð fyrir staðfestingu hans, og hann hefir ekki verið birtur.

Nr. 118. *Montreaux, 26. júní 1959.*

Samningur um Evrópusamráð pósts og síma (CEPT).

Conference of European Post and Telegraph Administrations.

Ofangreindur samningur um viðskipti Evrópulandanna, er gerður sem einn af þeim svæðasamningum, sem alþjóðapóstsamningurinn gerir ráð fyrir, og er ekki birtur hér, en hægt að fá að sjá hann í skrifstofu póst- of símamálastjóra.

Nr. 119. *Fevik, 8. september 1959.*

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um reglur varðandi viðurkenningu á iðgjalda- og starfstíma fyrir þá menn, sem tryggðir eru gegn atvinnuleysi og flytjast milli ríkja þessara.

Overenskomst mellem Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige om regler for godskrivning af kontingent og arbejdsperioder for arbejdslöshedsforsikrede, som flytter mellem de respektive lande.

Ríkisstjórnir Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar hafa samkvæmt 15. gr. samnings milli sömu landa um félagslegt öryggi frá 15. sept. 1955 ákveðið að gera með sér eftirfarandi samning:

1. gr.

Samningur þessi gildir um skyldu-atvinnuleysistryggingarnar á Íslandi og

Regeringerne i Island, Danmark, Finland, Norge og Sverige har i tilslutning til artikel 15 i konventionen af 15. september 1955 om social tryghed mellem de samme lande besluttet at indgå følgende overenskomst.

Artikel 1.

Denne overenskomst gælder for de obligatoriske arbejdslöshedsforsikringer

í Noregi og hina viðurkenndu atvinnuleysistryggingasjóði (sem eiga rétt á ríkisstyrk) í Danmörk, Finnlandi og Svíþjóð, sem hafa gerzt aðilar að samningnum. Um slíkar tryggingar og sjóði er hér á eftir notað samheitið „atvinnuleysistryggingin".

2. gr.

Maður, sem á iðgjalda- og starfstíma í einhverju samningsríkjanna, á rétt á að ganga inn í atvinnuleysistryggingu í sérhverju hinna ríkjanna um leið og hann fær þar launað starf, sem tryggingin tekur til. Með iðgjalda og starfstíma er í þessum samningi átt við starfstíma við launað starf, sem greiða skal iðgjald fyrir, og gildur er gagnvart atvinnuleysistryggingunni.

Til slíkrar inngöngu verður hlutaðeigandi að leggja fram vottorð frá atvinnuleysistryggingunni, þar sem hann síðast var tryggður, með þeim upplýsingum, sem kunna að vera nauðsynlegar til þess að ákveða réttindi hans samkvæmt samningi þessum.

Við flutning greiðist ekki inntökugjald.

Hvert ríkjanna um sig getur gert undanþágu frá ákvæðum 1. málsliðs 1. mgr. þessarar greinar, að því er varðar þess eigin ríkisborgara, sem ekki voru meðlimir í atvinnuleysistryggingunni, þegar þeir fóru síðast úr landinu. Ákvörðun um þetta taka stjórnarvöld þau, er um getur í 7. gr.

3. gr.

Um bótarétt manns, sem flutzt hefur, fer eftir reglum þeim, sem gilda í dvalarlandinu, þó með hliðsjón af ákvæðum 4. og 5. greinar.

Við flutning úr skyldutryggingu í atvinnuleysistryggingasjóð gildir ekki krafan um óslitna sjóðsaðild.

i Island og Norge og de anerkendte (tilskudsberettigede) arbejdslöshedskasser i Danmark, Finland og Sverige, som har tiltrådt overenskomsten. For sådanne forsikringer og kasser benyttes i det följende fællesbetegnelsen „arbejdslöshedsforsikringen".

Artikel 2.

Den, der har kontingent- og arbejdsperioder i et af de kontraherende lande, har ret til ved overflytning at blive medlem af arbejdslöshedsforsikringen i hvilket som helst af de övrige lande, så snart han i vedkommende land får lönarbejde indenfor forsikringens område. Ved kontingent- og arbejdsperioder forstås i denne overenskomst perioder, hvor vedkommende har haft lönarbejde, når der skal betales kontingent for disse perioder, og de er gyldige i forhold til arbejdslöshedsforsikringen.

For at opnå sådant medlemsskab i det tilflyttede land må vedkommende fremlægge bevis fra arbejdslöshedsforsikringen i det land, hvor han sidst har været forsikret, i forbindelse med de oplysninger, som måtte være nödvendige for at fastslå hans rettigheder eftir denne overenskomst.

Ved overflytning beltales intet indmeldelsesgebyr,

Hvert enkelt land kan göre undtagelse fra bestemmelserne i denne artikel, förste stk., förste punktum, for så vidt angår egne statsborgere, som ikke var medlemmer af arbejdslöshedsforsikringen på det tidspunkt, da de sidst forlod landet. Bestemmelse herom træffes af de myndigheder, som er nævnt i artikel 7.

Artikel 3.

Et overflyttet medlems ret til understöttelse afgöres efter de regler som gælder i opholdslandet, dog under hensyntagen til bestemmelserne i artikel 4 og 5.

Ved overgang fra en obligatorisk forsikring til en arbejdslöshedskasse bortses der fra kravet om uafbrudt medlemsskab.

4. gr.

Þegar sótt er um bætur reiknast iðgjalda- og starfstími, sem gildur er í hinum samningsríkjunum, eins og hann væri unninn í dvalarlandinu.

Ákvæði 1. mgr. gilda aðeins um tryggðan mann, sem dvelst í einhverju samningsríkjanna og hefur aflað sér iðgjalda- og starfstíma, er nemur samtals 4 vikum, eftir að hann kom síðast til landsins.

Sérhvert ríkjanna getur ákveðið, að hve miklu leyti skilyrði 2. mgr. skuli gilda um þess eigin ríkisborgara eða menn, sem hafa áður verið aðilar að atvinnuleysistryggingunni í landinu. Ákvörðun um þetta taka þau stjórnarvöld, sem um getur í 7. gr.

5. gr.

Við mat á réttindum samkvæmt 3. gr. skulu dagpeningar ásamt fjölskyldubótum, sem hinn tryggði kann að hafa fengið í öðrum samningsríkjum, reiknast sem greiddir í dvalarlandinu. Sama gildir um hliðstæða hjálp, sem jafna má við þetta, en þó ekki styrk úr styrktarsjóði.

6. gr.

Stjórnarvöld, sem hafa eftirlit með atvinnuleysistryggingasjóðunum, skulu jafnan láta hver öðrum og stjórnum skylduatvinnuleysistryggingganna í té upplýsingar um til hvaða atvinnuleysistryggingasjóða samningur þessi tekur á hverjum tíma.

Framangreind stjórnarvöld skulu ennfremur gefa hvort öðru upplýsingar um breytingar á lögum og öðrum ákvæðum um atvinnuleysistrygginguna.

7. gr.

Stjórnir skylduatvinnuleysistryggingganna og stjórnarvöld þau, sem hafa eftirlit með atvinnuleysistryggingasjóðunum, gefa nánari fyrirmæli, sem nauðsynleg kunna að vera vegna framkvæmdar á samningi þessum.

Artikel 4.

Ved ansögning om understøttelse regnes kontingent- og arbejdsperioder, som er gyldige i de övrige kontraherende lande, som tilbagelagt i opholdslandet.

Bestemmelsen i förste stk. finder kun anvendelse på en forsikret, som opholder sig i et af de kontraherende lande, og som, efter at han sidst kom til landet, har tilbagelagt kontingent- og arbejdsperioder på ialt 4 uger.

Hvert enkelt land kan bestemme, i hvilken udstrækning vilkårene i andet stk. skal gælde for egne statsborgere eller for personer, som tidligere har tilhört landets arbejdslöshedsforsikring. Bestemmelse herom træffes af de myndigheder, som er nævnt i artikel 7.

Artikel 5.

Ved afgörelse efter artikel 3 om ret til understöttelse, skal dagpenge samt familietillæg, som den forsikrede måtte have modtaget i de andre kontraherende lande, anses for udbetalt i opholdslandet. Det samme gælder tilsvarende understöttelse, som ligestilles hermed, dog ikke understöttelse fra hjælpekasse.

Artikel 6.

Tilsynsmyndighederne for arbejdslöshedskasserne skal holde hverandre og styrelserne for de obligatoriske arbejdslöshedsforsikringer underrettet om, hvilke arbejdslöshedskasser, der til enhver tid er tilsluttet denne overenskomst.

Ovennævnte myndigheder skal endvidere holde hverandre underrettet om vedtagne ændringer i love og andre bestemmelser vedrörende arbejdslöshedsforsikringen.

Artikel 7.

Styrelserne for de obligatoriske arbejdslöshedsforsikringer og tilsynsmyndighederne for arbejdslöshedskasserne fastsætter de nærmere forskrifter, som måtte være nödvendige for gennemförelsen af denne overenskomst i praksis.

8. gr.

Samningur þessi gengur í gildi hinn 1. janúar 1961. Samtímis falla úr gildi gagnkvæmissamningar um atvinnuleysistryggingu, sem áður hafa verið gerðir milli samningsríkjanna.

Samningnum má segja upp með sex mánaða fyrirvara hið minnsta, miðað við 1. janúar næst á eftir. Sami frestur gildir um atvinnuleysistryggingasjóð, sem vill hætta við aðild að samningnum.

Samningur þessi skal varðveittur í skjalasafni norska utanríkisráðuneytisins og skal það senda ríkisstjórnum allra samningsríkjanna staðfest afrit af honum.

Artikel 8.

Denne overenskomst træder i kraft den 1. januar 1961. Fra samme tid ophæves de gensidighedsoverenskomster vedrörende arbejdslöshedsforsikringen, som tidligere er indgået mellem de kontraherende lande.

Overenskomsten kan med mindst 6 måneders varsel opsiges til den følgende 1. januar. Samme frist gælder for en arbejdslöshedskasse, som vil trække sin tilslutning til overenskomsten tilbage.

Overenskomsten skal være deponeret i det norske undenrigsministeriums arkiv, og bekræftede afskrifter skal af det norske udenrigsministerium tilstilles hver af de kontraherende landes regeringer.

Ofanbirtur samningur er gerður samkvæmt 15. grein samnings milli sömu ríkja um félagslegt öryggi, dags. 15. september 1955.

Hann gekk í gildi 1. janúar 1961, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytsins nr. 36, dags. 31. maí 1960.

Nr. 120.

Reykjavik-Kaupmannahöfn, 30. nóvember 1959 - 2. marz 1960.

Samningar um nýjan sæsíma frá Skotlandi til Íslands og Íslandi til Kanada.

Agreements concerning a new Submarine Cable from Scotland to Iceland and Iceland to Canada.

Aðalsamningarnir eru þrír: 1) Við Bretland, Danmörku og Store Nordiske Telegrafselskab, um lagningu og viðhald sæsíma, dags. 30. nóvember 1959. 2) Við Bretland, Danmörku, Kanada og Store Nordiske Telegrafselskab um notkun sæsíma, dags. 2. marz 1960. 3) Við Store Nordiske Telegrafselskab varðandi nýjan sæsíma, dags. 19/26. janúar 1960.

Auk þessara samninga voru gerðir samningar við Store Nordiske Telegrafselskab um leigu á rásum í sæsímanum, um lagningu sæsíma og sambands við Vestmannaeyjar o. fl.

Samningar þessir eru ekki birtir hér, en hægt er að fá að sjá þá í skrifstofu póst- og símamálastjóra.

Nr. 121. *Genf, 21. desember 1959.*

Alþjóða-fjarskiptasamningur.

International Telecommunication Convention.

Í lok alþjóðaráðstefnu um fjarskipti var ofannefndur samningur undirritaður í Genf fyrir Íslands hönd, og þá um leið reglugerð um alþjóðaradioviðskipti, með 8 fylgiskjölum, og viðauka-reglugerð. (Radio Regulations; 8 Appendices and Additional Radio Regulations).

Fjarskiptasamningurinn gekk í gildi 1. janúar 1961, en reglugerðirnar 1. maí 1961.

Hinn 29. nóvember 1958 voru undirritaðar í Genf fyrir Íslands hönd endurskoðaðar reglugerðir um alþjóða-talsímaviðskipti og alþjóðaritsímaviðskipti (Telephone Regulations og Telegraph Regulations) gerðar skv. fjarskiptasamning þeim, sem gerður var í Buenos Aires, 22. desember 1952. Báðar þessar reglugerðir gengu í gildi 1. janúar 1960.

Hinn 8. júlí 1960 var forstjóra alþjóða fjarskiptasambandsins afhent fullgildingarskrá Íslands að alþjóða-fjarskiptasamningnum skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 61, dags. 22. júlí 1960. (Þar hefir dagsetning misskrifazt).

Alþjóða-fjarskiptasamningurinn og reglugerðirnar eru ekki birtar hér, en hægt er að fá að sjá þessi plögg í skrifstofu póst- og símamálastjóra.

Nr. 122. *Washington, 29. janúar 1960.*

Samningur um Hina alþjóðlegu framfarastofnun.

Articles of Agreement of The International Development Association.

Ríkisstjórnir þær, sem látið hafa undirrita samning þennan, telja, að gagnkvæmt samstarf um efnahagslegar framfarir, heilbrigð framþróun efnahagsmála í heiminum og jafnvægur vöxtur alþjóðlegra viðskipta muni leiða til samskipta landa í milli, er stuðlað geti að varðveizlu friðar og farsældar í heiminum,

að með því að flýta fyrir efnahagsþróun muni hægt að bæta lífskjör og efla efnahagslegar og félagslegar framfarir í löndum, sem skammt eru á veg komin, og sé þetta æskilegt ekki einungis landanna sjálfra vegna, heldur og í þágu alls mannkyns,

að auðveldara verði að ná slíku takmarki með því að auka straum fjármagns, bæði einkafjármagns og opinbers,

The Governments on whose behalf this Agreement is signed,

considering:

That mutual cooperation for constructive economic purposes, healthy development of the world economy and balanced growth of international trade foster international relationships conducive to the maintenance of peace and world prosperity;

That an acceleration of economic development which will promote higher standards of living and economic and social progress in the less-developed countries is desirable not only in the interests of those countries but also in the interests of the international community as a whole;

That achievement of these objectives would be facilitated by an increase in the international flow of capital, public and

landa í milli í því skyni að aðstoða við framkvæmdir til nýtingar auðlinda slíkra landa.

Fyrir því hafa þær orðið ásáttar um það, sem hér segir:

Upphafsgrein.

Hin alþjóðlega framfarastofnun (sem hér eftir nefnist „stofnunin") er stofnuð og ber að starfa í samræmi við ákvæði þau, sem hér greinir.

1. grein.

Markmið.

Markmið stofnunarinnar er að stuðla að efnahagslegum framkvæmdum, auka framleiðni og bæta þar með lífskjör í löndum þeim, er skammt eru á veg komin og þátttakendur eru í stofnuninni, einkum með því að útvega fjármagn til þýðingarmikilla framkvæmda með kjörum, sem eru rýmri og íþyngja ekki greiðslujöfnuðinum jafnmikið og venjuleg lán, og stuðla á þann hátt að þeim markmiðum framkvæmda, sem Alþjóðabankinn til viðreisnar og framkvæmda (sem hér eftir nefnist „bankinn") stefnir að, svo og að auka við starfsemi hans.

Ber stofnuninni í öllum ákvörðunum að fara eftir ákvæðum þessarar greinar.

2. grein.

Þátttaka; stofnframlag.

1. málsgrein. Þátttaka.

a. Stofnendur skulu vera þeir aðilar bankans, sem greinir í viðbæti A við samning þennan og gerast aðilar fyrir dag þann eða á þeim degi, er greinir í 11. gr. 2. málsgrein c.

b. Þátttaka skal heimil öðrum aðilum bankans á þeim tímum og með þeim skilmálum, sem stofnunin ákveður.

2. málsgrein. Stofnframlög.

a. Hverjum aðila ber, um leið og hann gengur í stofnunina, að leggja fram þá

private, to assist in the development of the resources of the less-developed countries,

do hereby agree as follows:

Introductory Article.

The International Development Association (hereinafter called "the Association") is established and shall operate in accordance with the following provisions:

Article I

Purposes.

The purposes of the Association are to promote economic development, increase productivity and thus raise standards of living in the less-developed areas of the world included within the Association's membership, in particular by providing finance to meet their important developmental requirements on terms which are more flexible and bear less heavily on the balance of payments than those of conventional loans, thereby furthering the developmental objectives of the International Bank for Reconstruction and Development (hereinafter called "the Bank") and supplementing its activities.

The Association shall be guided in all its decisions by the provisions of this Article.

Article II

Membership; Initial Subscriptions.

Section 1. Membership.

a) The original members of the Association shall be those members of the Bank listed in Schedule A hereto which, on or before the date specified in Article XI, Section 2 (c), accept membership in the Association.

b) Membership shall be open to other members of the Bank at such times and in accordance with such terms as the Association may determine.

Section 2. Initial Subscriptions.

a) Upon accepting membership, each member shall subscribe funds in the

upphæð, sem honum er ætluð. Þessar upphæðir eru hér nefndar stofnframlög.

b. Stofnframlag það, sem hverjum stofnfélaga er ætlað, skal vera upphæð sú, er stendur við nafn hans í viðbæti A og er greind í Bandaríkjadollurum með þeim þunga og skírleika, er gilti 1. janúar 1960.

c. Tíu hundraðshluta stofnframlags síns ber félagsríkjum að leggja fram í gulli eða frjálsri mynt, svo sem hér greinir: Helming upphæðarinnar innan 30 daga, frá því að stofnunin tekur til starfa samkvæmt 11. gr. 4. málsgrein, eða á þeim degi, er stofnfélagi gerist meðlimur, hvort sem síðar verður, áttunda hluta ári eftir að stofnunin tekur til starfa og áttunda hluta á hverju ári þaðan í frá með árs millibili, unz fyrrgreindur tíundi hluti stofnframlagsins er að fullu greiddur.

d. Þá níu tíundu hluta framlagsins, sem eftir eru, ber þeim stofnfélögum, sem taldir eru í 1. hluta viðbætis A, að greiða í gulli eða frjálsum gjaldeyri, og þeim stofnfélögum, sem greindir eru í 2. hluta viðbætis A, í eigin gjaldeyri. Þessir níutíu hundraðshlutar hins ákveðna stofnframlags skulu greiðast með fjórum jöfnum árlegum innborgunum sem hér segir: Fyrsta innborgun innan 30 daga, frá því að stofnunin tekur til starfa samkvæmt 11. gr. 4. málsgrein, eða á þeim degi, sem stofnfélagi gerist meðlimur, hvort sem síðar verður, önnur innborgun ári eftir að stofnunin tók til starfa og síðari greiðslur þaðan í frá með árs millibili á hverju ári þar eftir, unz umræddur hluti stofnframlagsins er að fullu greiddur.

Í stað þess hluta í gjaldeyri félagsríkis, sem það leggur fram eða því ber að

amount assigned to it. Such subscriptions are herein referred to as initial subscriptions.

b) The intial subscription assigned to each original member shall be in the amount set forth opposite its name in Schedule A, expressed in terms of United States dollars of the weight and fineness in effect on January 1, 1960.

c) Ten percent of the initial subscription of each original member shall be payable in gold or freely convertible currency as follows: fifty percent within thirty days after the date on which the Association shall begin operations persuant to Article XI, Section 4, or on the date on which the original member becomes a member, whichever shall be later; twelve and one-half percent one year after the beginning of operations of the Association; and twelve and one-half percent each year thereafter at annual intervals until the ten percent portion of the initial subscription shall have been paid in full.

d) The remaining ninety percent of the initial subscription of each original member shall be payable in gold or freely convertible currency in the case of members listed in Part I of Schedule A, and in the currency of the subscribing member in the case of members listed in Part II of Schedule A. This ninety percent portion of initial subscriptions of original members shall be payable in five equal annual instalments as follows: the first such instalment within thirty days after the date on which the Association shall begin operations pursuant to Article XI, Section 4, or on the date on which the original member becomes a member, whichever shall be later; the second instalment one year after the beginning of operations of the Association, and succeeding instalments each year thereafter at annual intervals until the ninety percent portion of the initial subscription shall have been paid in full.

e) The Association shall accept from any member, in place of any part of

leggja fram samkvæmt framangreindum d-lið eða samkvæmt 2. málsgrein 4. greinar, og stofnunin þarfnast ekki til starfsemi sinnar, skal hún taka við víxlum eða svipuðum skuldaviðurkenningum, sem ríkisstjórn félagsríkis gefur út eða geymslustofnun, er hún tilnefnir, og eru slík bréf ekki seljanleg, bera ekki vexti og skulu greiðslukræf affallalaust, þegar þess verður krafizt, inn á reikning stofnunarinnar hjá þeirri geymslustofnun, sem tilgreind er.

f. Að því er samning þennan snertir ber stofnuninni að telja eftirtalin verðmæti til „frjáls gjaldeyris“:

1) Gjaldeyri félagsríkis, sem stofnunin telur að höfðu samráði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn að sé á fullnægjandi hátt umbreytanlegur í gjaldeyri annarra félagsríkja til þarfa stofnunarinnar í starfsemi hennar, eða

2) gjaldeyri félagsríkis, sem það fellst á, með þeim skilmálum, er stofnunin tekur gilda, að víxla í gjaldeyri annarra félagsríkja til notkunar í störfum stofnunarinnar.

g. Að svo miklu leyti sem stofnunin ákveður ekki annað, ber öllum aðiljum, sem taldir eru í 1. hluta viðbætis A, að hafa þann gjaldeyri sinn, sem þeir hafa innborgað samkvæmt ákvæðum d-liðs þessarar málsgreinar, jafn-víxlanlegan, og hann var, þegar greiðsla fór fram.

h. Stofnunin ákveður upphæð og greiðsluskilmála stofnframlaga annarra félagsríkja en stofnríkja samkvæmt b-lið 1. málsgreinar þessarar greinar.

3. málsgrein. Takmörkun ábyrgðar.

Ekkert félagsríki skal vegna þátttöku sinnar bera ábyrgð á skuldbindingum stofnunarinnar.

the member's currency paid in or payable by the member under the preceding subsection (d) or under Section 2 of Article IV and not needed by the Association in its operations, notes or similar obligations issued by the government of the member or the depository designated by such member, which shall be non-negotiable, non-interest-bearing and payable at their par value on demand to the account of the Association in the designated depository.

f) For the purposes of this Agreement the Association shall regard as "freely convertible currency":

i) currency of a member which the Association determines, after consultation with the International Monetary Fund, is adequately convertible into the currencies of other members for the purposes of the Association's operations; or

ii) currency of a member which such member agrees, on terms satisfactory to the Association, to exchange for the currencies of other members for the purposes of the Association's operations.

g) Except as the Association may otherwise agree, each member listed in Part I of Schedule A shall maintain, in respect of its currency paid in by it as freely convertible currency pursuant to subsection (d) of this Section, the same convertibility as existed at the time of payment.

h) The conditions on which the initial subscriptions of members other than original members may be made, and the amounts and the terms of payment thereof, shall be determined by the Association pursuant to Section 1 (b) of this Article.

Section 3. Limitation on Liability.

No member shall be liable, by reason of its membership, for obligations of the Association.

3. grein.

Aukning fjármagns.

1. málsgrein. Viðbótarframlög.

a. Stofnunin skal, þegar þurfa þykir með tilliti til áætlunar um lúkningu stofnframlaga stofnríkja og með um það bil 5 ára millibili þaðan í frá, endurskoða, að hve miklu leyti fjármagn hennar er fullnægjandi. Ef henni þykir með þurfa, skal hún ákveða almenna aukningu á framlögum. Engu að síður má hvenær sem er ákveða aukningu á almennum framlögum eða framlögum einstakra meðlima, enda skal eigi auka einstök framlög, nema viðkomandi félagsríki óski þess. Framlög, sem hér greinir, skulu hér eftir nefnast viðbótarframlög.

b. Að höldnum ákvæðum c-liðs hér á eftir skal stofnunin ákveða bæði upphæð og greiðsluskilmála viðbótarframlaga, þegar ákveðið verður að innheimta þau.

c. Þegar viðbótarframlög hafa verið ákveðin, skal gefa hverju félagsríki kost á að leggja fram þá upphæð og með þeim skilmálum, sem stofnunin ákveður með sanngjörnum hætti, er gerir félagsríki fært að halda hlutfallslega atkvæðisrétti sínum, en eigi verður félagsríkið skyldað til slíks framlags.

d. Allar ákvarðanir samkvæmt þessari málsgrein skulu gerðar með tveimur þriðju hlutum atkvæðamagns.

2. málsgrein. Viðbótargreiðslur lagðar fram af félagsríki í gjaldeyri annars félagsríkis.

a. Heimilt er stofnuninni að gera samninga með þeim skilmálum, sem samrýmanlegir eru ákvæðum þessa samnings og samkomulag næst um, um að taka við upphæðum frá hverju félagsríki til viðbótar stofnframlagi eða viðbótarframlögum, viðbótargreiðslum í gjaldeyri annars félagsríkis, enda skal stofnunin eigi gera slíkan samning, nema ljóst sé, að félags-

Article III

Additions to Resources.

Section 1. Additional Subscriptions.

a) The Association shall at such time as it deems appropriate in the light of the schedule for completion of payments on initial subscriptions of original members, and at intervals of approximately five years thereafter, review the adequacy of its resources and, if it deems desirable, shall authorize a general increase in subscriptions. Notwithstanding the foregoing, general or individual increases in subscriptions may be authorized at any time, provided that an individual increase shall be considered only at the request of the member involved. Subscriptions pursant to this Section are herein referred to as additional subscriptions.

b) Subject to the provisions of paragraph (c) below, when additional subscriptions are authorized, the amounts authorized for subscription and the terms and conditions relating thereto shall be as determined by the Association.

c) When any additional subscription is authorized, each member shall be given an opportunity to subscribe, under such conditions as shall be reasonably determined by the Association, an amount which will enable it to maintain its relative voting power, but no member shall be obligated to subscribe.

d) All decisions under this Section shall be made by a two-thirds majority of the total voting power.

Section 2. Supplementary Resources Provided by a Member in the Currency of Another Member.

a) The Association may enter into arrangements, on such terms and conditions consistent with the provisions of this Agreement as may be agreed upon, to receive from any member, in addition to the amounts payable by such member on account of its initial or any additional subscription, supplementary resources in the currency of another member, pro-

ríki það, í hvers gjaldeyri greiðslan á að fara fram, fallist á, að gjaldeyrir þess verði notaður til viðbótargreiðslu, og með þeim skilmálum, er þar um gilda. Í samningum um móttöku slíkra greiðslna má hafa ákvæði um, hvernig fara skal með ágóða af slíkum greiðslum og hvernig fara ber að, ef ríki það, sem þær leggur fram, hættir að vera félagsríki eða ef stofnunin hættir störfum.

b. Stofnuninni ber að afhenda því ríki, sem slíka greiðslu innir af hendi, sérstakt framfaraskírteini, þar sem greind er upphæð og gjaldmiðill þess fjármagns, sem fram er lagt, svo og gildandi ákvæði og skilmálar varðandi slíkt fjármagn. Slíku skírteini fylgir enginn atkvæðisréttur, og er það ekki framseljanlegt öðrum en stofnuninni.

c. Engin ákvæði þessarar málsgreinar skulu koma í veg fyrir, að stofnunin geti tekið við greiðslum frá félagsríki í þess eigin gjaldmiðli, eftir því sem um semst.

4. grein.

Gjaldmiðill.

1. málsgrein. Notkun gjaldmiðils.

a. Nú tekur stofnunin við gjaldmiðli félagsríkis, sem greint er í 2. hluta viðbætis A, hvort sem sá gjaldmiðill er frjáls eða ekki, samkvæmt ákvæðum 2. greinar 2. málsgreinar d til greiðslu á þeim níutíu hundraðshlutum framlags, sem samkvæmt henni eru gjaldkræfir í gjaldmiðli þess ríkis, og ber henni réttur til að nota þann gjaldmiðil, bæði höfuðstól, vexti og önnur gjöld, til greiðslu á rekstrarútgjöldum, sem hún kann að baka sér á landsvæði viðkomandi félagsríkis, einnig til greiðslu á vörum, sem framleiddar eru, og þjónustu, sem innt er af hendi á landsvæðum félagsríkis eða nauðsynlegar kunna að verða vegna áætlana, sem stofnunin kostar á slíkum landsvæðum, allt

vided that the Association shall not enter into any such arrangement unless the Association is satisfied that the member whose currency is involved agrees to the use of such currency as supplementary resources and to the terms and conditions governing such use. The arrangements under which any such resources are received may include provisions regarding the disposition of earnings on the resources and regarding the disposition of the resources in the event that the member providing them ceases to be a member or the Association permanently suspends its operations.

b) The Association shall deliver to the contributing member a Special Development Certificate setting forth the amount and currency of the resources so contributed and the terms and conditions of the arrangement relating to such resources. A Special Development Certificate shall not carry any voting rights and shall be transferable only to the Association.

c) Nothing in this Section shall preclude the Asssociation from accepting resources from a member in its own currency on such terms as may be agreed upon.

Article IV

Currencies.

Section 1. Use of Currencies.

a) Currency of any member listed in Part II of Schedule A, whether or not freely convertible, received by the Association pursuant to Article II, Section 2(d), in payment of the ninety percent portion payable thereunder in the currency of such member, and currency of such member derived therefrom as principal, interest or other charges, may be used by the Association for administrative expenses incurred by the Association in the territories of such member and, insofar as consistent with sound monetary policies, in payment for goods and services produced in the territories of such member and required for projects financed by the Association and located

í samræmi við heilbrigða peningamálastefnu, og auk þess, þegar og að svo miklu leyti sem efnahags- og fjármálaaðstæður viðkomandi ríkis leyfa, skal slíkur gjaldmiðill samkvæmt samningi milli félagsríkisins og stofnunarinnar vera víxlanlegur með frjálsum hætti eða á annan hátt koma að gagni við framkvæmdir, sem stofnunin kostar utan landsvæða félagsríkisins.

b. Að því er varðar nothæfi gjaldmiðils, sem stofnunin hefur tekið við til greiðslu á öðrum framlögum en stofnframlögum stofnfélaga, svo og gjaldmiðils, er af þeim stafar sem höfuðstóll, vextir eða önnur gjöld, skal fara eftir skilmálum þeim, sem settir voru, þegar slík framlög voru heimiluð.

c. Að því er varðar nothæfi gjaldmiðils, sem stofnunin hefur tekið við sem viðbótargreiðslum, öðrum en framlögum, og gjaldmiðli, sem af þeim stafar sem höfuðstóll, vextir eða önnur gjöld, skal fara eftir skilmálum þeim, sem settir voru, þegar slíkar greiðslur voru mótteknar.

d. Allan annan gjaldmiðil, sem stofnunin tekur við, er heimilt að nota og skipta á frjálsan hátt, og skal hann ekki háður neinum takmörkunum af hálfu þess félagsríkis, hvers gjaldmiðill notaður er eða víxlað er. Þó er stofnuninni heimilt að gera samninga við félagsríki, þegar hún kostar framkvæmdir á landsvæðum þess, og takmarka með þeim hætti réttindi stofnunarinnar til notkunar á gjaldmiðli þess ríkis, sem tekið hefur verið við sem höfuðstól, vöxtum eða öðrum gjöldum í sambandi við viðkomandi fjármögnun.

e. Stofnuninni ber að gera viðeigandi ráðstafanir til þess að tryggja það, að þeir hlutar framlaga, sem greiddir eru samkvæmt 2. gr. 2. málsgrein d af meðlimum, sem greindir eru í fyrsta hluta viðbætis A, verði notaðir af stofnuninni á nokkurn veginn hlutfallslegan mælikvarða. Þó er heimilt að nota þann hluta slíkra framlaga, sem greiddur er í gulli eða í gjaldmiðli annars ríkis, með skjótara hætti.

in such territories; and in addition when and to the extent justified by the economic and financial situation of the member concerned as determined by agreement between the member and the Association, such currency shall be freely convertible or otherwise usable for projects financed by the Association and located outside the territories of the member.

b) The usability of currencies received by the Association in payment of subscriptions other than initial subscriptions of original members, and currencies derived therefrom as principal, interest or other charges, shall be governed by the terms and conditions on which such subscriptions are authorized.

c) The usability of currencies received by the Association as supplementary resources other than subscriptions, and currencies derived therefrom as principal, interest or other charges, shall be governed by the terms of the arrangements pursuant to which such currencies are received.

d) All other currencies received by the Association may be freely used and exchanged by the Association and shall not be subject to any restriction by the member whose currency is used or exchanged; provided that the foregoing shall not preclude the Association from entering into any arrangements with the member in whose territories any project financed by the Association is located restricting the use by the Association of such member's currency received as principal, interest or other charges in connection with such financing.

e) The Association shall take appropriate steps to ensure that, over reasonable intervals of time, the portions of the subscriptions paid under Article II, Section 2(d) by members listed in Part I of Schedule A shall be used by the Association on an approximately *pro-rata* basis, provided, however, that such portions of such subscriptions as are paid in gold or in a currency other than that of the subscribing member may be used more rapidly.

2. málsgrein. Viðhald verðgildis gjaldeyrisinnstæðna.

a. Þegar gjaldmiðill félagsríkis lækkar í verði eða þegar stofnunin telur, að gjaldmiðill þess hafi rýrnað verulega í verðgildi innanlands, ber því að greiða stofnuninni innan hæfilegs tíma viðbótarupphæð í eigin gjaldeyri, og skal hún teljast næg til þess að viðhalda því verðgildi þeirrar upphæðar í eigin gjaldeyri, sem meðlimur hefur samkvæmt 2. grein 2. málsgrein d greitt stofnuninni á þeim tíma, er framlag var greitt, svo og gjaldmiðils, sem lagður er fram samkvæmt ákvæðum þessa málsliðs, hvort sem slíkur gjaldmiðill liggur fyrir í formi greiðsluskírteina, sem móttekin hafa verið samkvæmt 2. grein 2. málsgrein e, eða ekki. Þó gildir það, sem að framan greinir, einungis á meðan og að svo miklu leyti sem slíkur gjaldmiðill hefur ekki í upphafi verið greiddur eða honum víxlað fyrir gjaldmiðil annars félagsríkis.

b. Þegar gjaldmiðill félagsríkis hækkar í verði eða verðmæti gjaldmiðils þess hækkar að áliti stofnunarinnar innan landsvæða þess, ber stofnuninni að endurgreiða slíku félagsríki innan hæfilegs tíma upphæð í gjaldmiðli þess ríkis, sem er jöfn hækkun þeirri, er orðið hefur á verðgildi gjaldmiðils þess, sem ákvæði aliðs þessarar málsgreinar ná til.

c. Heimilt er stofnuninni að ganga fram hjá ákvæðum næsta málsliðs á undan, ef alþjóðagjaldeyrissjóðurinn gerir almenna hlutfallslega breytingu á gjaldmiðilsverðmæti allra félagsríkja sinna.

d. Upphæðir, sem lagðar eru fram samkvæmt a-lið þessarar greinar til þess að viðhalda verðmæti gjaldmiðils, skulu vera víxlanlegar og skal mega nota þær á sama hátt og viðkomandi gjaldmiðil.

Section 2. Maintenance of Value of Currency Holdings.

a) Whenever the par value of a member's currency is reduced or the foreign exchange value of a member's currency has, in the opinion of the Association, depreciated to a significant extent within that member's territories, the member shall pay to the Association within a reasonable time an additional amount of its own currency sufficient to maintain the value, as of the time of subscription, of the amount of the currency of such member paid in to the Association by the member under Article II, Section 2(d), and currency furnished under the provisions of the present paragraph, whether or not such currency is held in the form of notes accepted pursuant to Article II, Section 2(e), provided, however, that the foregoing shall apply only so long as and to the extent that such currency shall not have been initially disbursed or exchanged for the currency of another member.

b) Whenever the par value of a member's currency is increased, or the foreign exchange value of a member's currency has, in the opinion of the Association, appreciated to a significant extent within that member's territories, the Association shall return to such member within a reasonable time an amount of that member's currency equal to the increase in the value of the amount of such currency to which the provisions of paragraph (a) of this Section are applicable.

c) The provisions of the preceding paragraphs may be waived by the Association when a uniform proportionate change in the par value of the currencies of all its members is made by the International Monetary Fund.

d) Amounts furnished under the provisions of paragraph (a) of this Section to maintain the value of any currency shall be convertible and usable to the same extent as such currency.

5. grein.

Starfsemi stofnunarinnar.

1. málsgrein. Afnot fjármagns og fjármögnunarskilmálar.

a. Stofnunin leggur fram fjármagn til þess að efla þróun á þeim landsvæðum heimsins, sem skammt eru á veg komin og aðiljar eru að stofnuninni.

b. Fjármagn, sem stofnunin leggur fram, skal notað í því skyni, sem stofnunin telur að eigi forgangsrétt vegna þróunar með tilliti til þarfa viðkomandi svæðis eða svæða. Ber að leggja fé fram til ákveðinna framkvæmda, nema sérstaklega standi á.

c. Ekki ber stofnuninni að leggja fram fé, ef hún telur, að slíkt fjármagn sé fáanlegt frá einstökum aðiljum með skilmálum, sem eru lántakanda hagstæðir, eða ef hægt er að afla fjármagnsins með lánum, svipuðum þeim, sem bankinn lætur af hendi.

d. Ekki ber stofnuninni að leggja fram fé, nema meðmæli liggi fyrir frá þar til bærri nefnd, sem vandlega hefur kynnt sér áætlunina. Slíkar nefndir skipar stofnunin, og tilnefnir fulltrúi eða fulltrúar félagsríkis þess eða félagsríkja, í hverra löndum viðkomandi framkvæmd er fyrirhuguð, nefndarmenn ásamt einum eða fleiri tæknistarfsmönnum stofnunarinnar. Ákvæðið um, að fulltrúi eða fulltrúar tilnefndir af fulltrúum félagsríkja skuli sitja í nefndinni, skal eigi gilda, þegar um er að ræða fjármagn til opinberrar alþjóðastofnunar eða svæðastofnunar.

e. Ekki ber stofnuninni að leggja fram fé til nokkurrar framkvæmdar, ef félagsríki, í hvers landi hún er staðsett, leggur á móti slíku fjárframlagi. Þó skal stofnunin ekki þurfa að kynna sér, hvort einstök félagsríki kunni að mótmæla, þegar um er að ræða fjármagn til opinberrar alþjóðastofnunar eða svæðastofnunar.

f. Ekki er stofnuninni heimilt að setja ákvæði þess efnis, að fjármagni, er hún

Article V

Operations.

Section 1. Use of Resources and Conditions of Financing.

a) The Association shall provide financing to further development in the less-developed areas of the world included within the Association's membership.

b) Financing provided by the Association shall be for the purposes which in the opinion of the Association are of high developmental priority in the light of the needs of the area or areas concerned and, except in special circumstances, shall be for specific projects.

c) The Association shall not provide financing if in its opinion such financing is available from private sources on terms which are reasonable for the recipient or could be provided by a loan of the type made by the Bank.

d) The Association shall not provide financing except upon the recommendation of a competent committee, made after a careful study of the merits of the proposal. Each such committee shall be appointed by the Association and shall include a nominee of the Governor or Governors representing the member or members in whose territories the project under consideration is located and one or more members of the technical staff of the Association. The requirement that the committee include the nominee of a Governor or Governors shall not apply in the case of financing provided to a public international or regional organization.

e) The Association shall not provide financing for any project if the member in whose territories the project is located objects to such financing, except that it shall not be necessary for the Association to assure itself that individual members do not object in the case of financing provided to a public international or regional organization.

f) The Association shall impose no conditions that the proceeds of its finan-

leggur fram, skuli eytt í landi einhvers tiltekins félagsríkis eða félagsríkja. Eigi útilokar þetta ákvæði það, að stofnunin fullnægi ákvæðum um takmörkun á afnotum fjárframlaga, sem sett eru í samræmi við ákvæði greina þessara, og teljast þar til takmarkanir á viðbótargreiðslum samkvæmt samningi milli stofnunarinnar og þess, er fram leggur.

g. Stofnuninni ber að gera ráðstafanir til þess að tryggja það, að fjármagni því, er hún leggur fram, verði eingöngu varið í því skyni, sem til var stofnað, að höfðu tilliti til efnahags, virkni og samkeppnishæfra alþjóðaviðskipta, án tillits til pólitískra eða annarra áhrifa eða sjónarmiða, sem ekki eru efnahagslegs eðlis.

h. Fjármagn, sem útvegað er til fjármögnunar, má einungis afhenda móttakanda til ráðstöfunar til greiðslu á kostnaði við framkvæmdina, eftir því sem hann skapast.

2. málsgrein. Form og skilmálar fjármögnunar.

a. Fjármögnun af hálfu stofnunarinnar fer fram í lánsformi. Henni er þó heimilt að útvega fjármagn með öðrum hætti, annaðhvort

1) af fé, sem lagt er fram í samræmi við ákvæði 3. gr. 1, ásamt fé, sem af því stafar sem höfuðstóll, vextir eða önnur gjöld, svo fremi skýrt sé heimilað í ákvæðum um slík framlög, eða

2) í sérstökum tilvikum af viðbótargreiðslum, sem stofnunin hefur aflað sér, svo og fé, sem af þeim stafar sem höfuðstóll, vextir eða önnur gjöld, svo fremi skýrt sé heimilað í samningum um slíkar greiðslur.

b. Að höldnum ákvæðum fyrra liðs má stofnunin afla fjár í því formi og með þeim skilmálum, sem henni þykir henta með tilliti til efnahagsaðstöðu og framtíðcing shall be spent in the territories of any particular member or members. The foregoing shall not preclude the Association from complying with any restrictions on the use of funds imposed in accordance with the provisions of these Articles, including restrictions attached to supplementary resources pursuant to agreement between the Association and the contributor.

g) The Association shall make arrangements to ensure that the proceeds of any financing are used only for the purposes for which the financing was provided, with due attention to considerations of economy, efficiency and competitive international trade and without regard to political or other non-economic influences or considerations.

h) Funds to be provided under any financing operation shall be made available to the recipient only to meet expenses in connection with the project as they are actually incurred.

Section 2. Form and Terms of Financing.

a) Financing by the Association shall take the form of loans. The Association may, however, provide other financing, either

i) out of funds subscribed pursuant to Article III, Section 1, and funds derived therefrom as principal, interest or other charges, if the authorization for such subscriptions expressly provides for such financing; or

ii) in special circumstances, out of supplementary resources furnished to the Association, and funds derived therefrom as principal, interest or other charges, if the arrangements under which such resources are furnished expressly authorize such financing.

b) Subject to the foregoing paragraph, the Association may provide financing in such forms and on such terms as it may deem appropriate, having regard to the

ar hins umrædda svæðis eða svæða og til eðlis og þarfa framkvæmdarinnar.

c. Stofnunin má leggja fram fjármagn til félagsríkis, ríkisstjórnar í landsvæði, sem er í félagatölu hennar, pólitískra eininga innan slíkra landa, opinberra eða einkafyrirtækja í löndum eins eða fleiri félagsríkja eða til opinberrar alþjóða- eða svæðastofnunar.

d. Þegar um er að ræða lán til pólitískra eininga, annarra en félagsríkja, má stofnunin eftir eigin mati krefjast hæfilegrar ríkistryggingar eða annarrar tryggingar eða tryggingа.

e. Heimilt er stofnuninni í einstökum tilvikum að verja erlendum gjaldmiðli til innanlandsútgjalda.

economic position and prospects of the area or areas concerned and to the nature and requirements of the project.

c) The Association may provide financing to a member, the government of a territory included within the Association's membership, a political subdivision of any of the foregoing, a public or private entity in the territories of a member or members, or to a public international or regional organization.

d) In the case of a loan to an entity other than a member, the Association may, in its discretion, require a suitable governmental or other guarantee or guarantees.

e) The Association, in special cases, may make foreign exchange available for local expenditures.

3. málsgrein. Breytingar á fjármögnunarskilmálum.

Heimilt er stofnuninni, þegar og að svo miklu leyti sem þurfa þykir vegna allra aðstæðna, þar með fjárhags- og efnahagslegrar aðstöðu viðkomandi félagsríkis, að fallast á að létta eða breyta á annan hátt ákvæðum, sem sett eru um fjármögnun með þeim skilmálum, er hún ákveður.

Section 3. Modification of Terms of Financing.

The Association may, when and to the extent it deems appropriate in the light of all relevant circumstances, including the financial and economic situation and prospects of the member concerned, and on such conditions as it may determine, agree to a relaxation or other modification of the terms on which any of its financing shall have been provided.

4. málsgrein. Samstarf við önnur alþjóðasamtök og félagsríki, er leggja fram aðstoð til framfara.

Stofnuninni ber að hafa samstarf við opinberar alþjóðastofnanir og félagsríki, sem leggja fram fjárhags- eða tækniaðstoð við landsvæði, er skammt eru á veg komin.

Section 4. Cooperation with Other International Organizations and Members Providing Development Assistance.

The Association shall cooperate with those public international organizations and members which provide financial and technical assistance to the less-developed areas of the world.

5. málsgrein. Ýmis störf.

Auk starfa þeirra, er annars staðar greinir í samningi þessum, má stofnunin

1) taka fé að láni með samþykki þess félagsríkis, í hvers gjaldmiðli lánið er veitt;

Section 5. Miscellaneous Operations.

In addition to the operations specified elsewhere in this Agreement, the Association may:

i) borrow funds with the approval of the member in whose currency the loan is denominated;

2) ábyrgjast verðbréf, sem hún hefur fest fé í, til þess að greiða fyrir sölu þeirra;
3) kaupa og selja verðbréf, sem hún hefur gefið út, tryggt eða fest fé í;

4) veita í sérstökum tilvikum ábyrgð á lánum frá öðrum til þess, er ekki er ósamrýmanlegt ákvæðum greina þessara;
5) veita tækniaðstoð og gefa ráðleggingar að beiðni félagsríkis, og

6) fara með þau umboð í sambandi við störf sín, sem nauðsynleg teljast eða æskileg til þess að ná markmiðum sínum.

6. málsgrein. Stjórnmálaafskipti bönnuð.

Eigi skal stofnunin né starfsmenn hennar hafa nokkur afskipti af stjórnmálum nokkurs félagsríkis, og eigi skulu þeir heldur láta stjórnmálaeðli félagsríkis eða ríkja hafa áhrif á ákvarðanir sínar, enda ber þeim í þessu efni einungis að hafa hliðsjón af efnahagsmálum og meta þau af óhlutdrægni til þess að ná markmiðum samnings þessa.

6. grein.

Stjórn stofnunarinnar.

1. málsgrein. Stjórnarfar.

Stofnuninni stjórnar stjórnarnefnd, framkvæmdastjórar, forseti og það starfslið annað, sem þarf til þess að gegna þeim störfum, er stofnunin ákveður.

2. málsgrein. Stjórnarnefnd.

a. Öll völd innan stofnunarinnar eru í höndum stjórnarnefndar.

b. Allir stjórnarnefndarmenn og varastjórnendur bankans, skipaðir af félagsríkjum hans, sem einnig eru félagsríki stofnunarinnar, skulu *ex officio* vera stjórnarnefndarmenn eða varastjórnendur stofnunarinnar. Enginn varastjórnandi fer með atkvæði, nema stjórnar-

ii) guarantee securities in which it has invested in order to facilitate their sale;
iii) buy and sell securities it has issued or guaranteed or in which it has invested;
iv) in special cases, guarantee loans from other sources for purposes not inconsistent with the provisions of these Articles;
v) provide technical assistance and advisory services at the request of a member; and
vi) exercise such other powers incidental to its operations as shall be necessary or desirable in furtherance of its purposes.

Section 6. Political Activity Prohibited.

The Association and its officers shall not interfere in the political affairs of any member; nor shall they be influenced in their decisions by the political character of the member or members concerned. Only economic considerations shall be relevant to their decisions, and these considerations shall be weighed impartially in order to achieve the purposes stated in this Agreement.

Article VI

Organization and Management.

Section 1. Structure of the Association.

The Association shall have a Board of Governors, Executive Directors, a President and such other officers and staff to perform such duties as the Association may determine.

Section 2. Board of Governors.

a) All the powers of the Association shall be vested in the Board of Governors.

b) Each Governor and Alternate Governor of the Bank appointed by a member of the Bank which is also a member of the Association shall *ex officio* be a Governor and Alternate Governor, respectively, of the Association. No Alternate Governor may vote except in the

nefndarmaður sé fjarverandi. Formaður stjórnarnefndar bankans skal *ex officio* vera formaður stjórnarnefndar stofnunarinnar, nema hann sé fulltrúi ríkis, sem ekki er félagi í stofnuninni, og kýs stjórnarnefnd sér þá formann. Stjórnarnefndarmaður og varamaður víkja úr sæti, ef félagsríki það, er skipaði hann, hættir þátttöku í stofnuninni.

absence of his principal. The Chairman of the Board of Governors of the Bank shall *ex officio* be Chairman of the Board of Governors of the Association except that if the Chairman of the Board of Governors of the Bank shall represent a state which is not a member of the Association, then the Board of Governors shall select one of the Governors as Chairman of the Board of Governors. Any Governor or Alternate Governor shall cease to hold office if the member by which he was appointed shall cease to be a member of the Association.

c. Stjórnarnefnd getur falið framkvæmdastjórum störf sín og völd, nema

c) The Board of Governors may delegate to the Executive Directors authority to exercise any of its powers, except the power to:

1) rétt til að veita nýjum félagsríkjum aðgang og kveða á um skilmála,
2) leyfa viðbótarframlög og ákveða skilmála,
3) víkja félagsríki frá,
4) kveða á um málskot varðandi túlkun framkvæmdastjóra á samningi þessum,
5) gera ráðstafanir í samræmi við 7. málsgrein samnings þessa um samstarf við aðrar alþjóðastofnanir (nema óformlegt samkomulag til bráðabirgða um framkvæmdaratriði),
6) ákveða að leggja stofnunina niður og ráðstafa eigum hennar.
7) ákveða, hversu verja skuli nettótekjum hennar samkvæmt 12. málsgrein þessarar greinar, og
8) fallast á breytingar á samningi þessum.

i) admit new members and determine the conditions of their admission;
ii) authorize additional subscriptions and determine the terms and conditions relating thereto;
iii) suspend a member;
iv) decide appeals from interpretations of this Agreement given by the Executive Directors;
v) make arrangements pursuant to Section 7 of this Article to cooperate with other international organizations (other than informal arrangements of a temporary and administrative character);
vi) decide to suspend permanently the operations of the Association and to distribute its assets;
vii) determine the distribution of the Association's net income pursuant to Section 12 of this Article; and
viii) approve proposed amendments to this Agreement.

d. Stjórnarnefnd heldur aðalfund og aðra fundi eftir því, sem hún sjálf ákveður eða framkvæmdastjórn boðar til.

d) The Board of Governors shall hold an annual meeting and such other meetings as may be provided for by the Board of Governors or called by the Executive Directors.

e. Stjórnarnefnd kemur saman einu sinni á ári í sambandi við aðalfund bankans.

e) The annual meeting of the Board of Governors shall be held in conjunction with the annual meeting of the Board of Governors of the Bank.

f. Ályktunarfær telst fundur stjórnarnefndar, þegar mættir eru fulltrúar a. m. k. ⅔ hluta atkvæðamagns.

g. Setja má reglur um, að framkvæmdastjórar geti aflað atkvæðagreiðslu um sérstök mál, án þess að kalla saman fund í stjórnarnefnd.

h. Stjórnarnefnd og framkvæmdastjórum er, að svo miklu leyti sem leyfilegt er, heimilt að setja þær reglur og ákvæði, sem nauðsynleg eru eða æskileg í rekstri stofnunarinnar.

i. Stjórnarnefndarmenn og varastjórnendur taka ekki laun hjá stofnuninni.

3. málsgrein. Atkvæðagreiðsla.

a. Hver stofnfélagi skal fyrir stofnframlag sitt hljóta 500 atkvæði og auk þess eitt atkvæði fyrir hverja $ 5000 af stofnframlaginu. Framlögum, öðrum en stofnframlögum stofnríkja, skal fylgja atkvæðisréttur, eftir því sem stjórnarnefndin ákveður í samræmi við ákvæði 2. gr. 1 (b) eða 3. gr. 1 (b) og 1 (c), eftir því sem við á. Viðbótargreiðslum, öðrum en framlögum skv. 2. gr. 1 (b) og viðbótarframlögum skv. 3. gr. 1, fylgir ekki atkvæðisréttur.

b. Nema annað sé sérstaklega fram tekið, ræður afl atkvæða öllum ákvörðunum stofnunarinnar.

4. málsgrein. Framkvæmdastjórar.

a. Framkvæmdastjórar skulu ábyrgir um almennar framkvæmdir stofnunarinnar og hafa í því skyni það umboð, sem þeim er falið í samningi þessum eða stjórnarnefnd veitir þeim.

b. Framkvæmdastjórar stofnunarinnar skulu *ex officio* vera þeir framkvæmdastjórar bankans, sem (1) skipaðir eru af

f) A quorum for any meeting of the Board of Governors shall be a majority of the Governors, exercising not less than two-thirds of the total voting power.

g) The Association may by regulation establish a procedure whereby the Executive Directors may obtain a vote of the Governors on a specific question without calling a meeting of the Board of Governors.

h) The Board of Governors, and the executive Directors to the extent authorized, may adopt such rules and regulations as may be necessary or appropriate to conduct the business of the Association.

i) Governors and Alternate Governors shall serve as such without compensation from the Association.

Section 3. Voting.

a) Each original member shall, in respect of its initial subscription, have 500 votes plus one additional vote for each $5,000 of its initial subscription. Subscriptions other than initial subscriptions of original members shall carry such voting rights as the Board of Governors shall determine pursuant to the provisions of Article II, Section 1(b) or Article III, Section 1(b) and (c), as the case may be. Additions to resources other than subscriptions under Article II, Section 1(b) and additional subscriptions under Article III, Section 1, shall not carry voting rights.

b) Except as otherwise specifically provided, all matters before the Association shall be decided by a majority of the votes cast.

Section 4. Executive Directors.

a) The Executive Directors shall be responsible for the conduct of the general operations of the Association, and for this purpose shall exercise all the powers given to them by this Agreement or delegated to them by the Board of Governors.

b) The Executive Directors of the Association shall be composed *ex officio* of each Executive Director of the Bank

félagsríki hans, sem einnig er félagsríki stofnunarinnar, eða (2) kjörnir eru í kosningu, þar sem a. m. k. atkvæði eins félagsríkis bankans, sem einnig er félagsríki stofnunarinnar, hefur fallið á hann. Varamaður hvers slíks framkvæmdastjóra skal *ex officio* vera framkvæmdastjóri stofnunarinnar. Framkvæmdastjóra ber að víkja frá, ef það félagsríki, er skipaði hann, eða öll þau ríki, er kusu hann, hætta þátttöku.

who shall have been (i) appointed by a member of the Bank which is also a member of the Association, or (ii) elected in an election in which the votes of at least one member of the Bank which is also a member of the Association shall have counted toward his election. The Alternate to each such Executive Director of the Bank shall *ex officio* be an Alternate Director of the Association. Any Director shall cease to hold office if the member by which he was appointed, or if all the members whose votes counted toward his election, shall cease to be members of the Association.

c. Þeir framkvæmdastjórar, sem skipaðir eru framkvæmdastjórar bankans, skulu fara með þá tölu atkvæða, er félagsríki því ber, sem þá skipar. Greiðir hver atkvæði í einu lagi.

c) Each Director who is an appointed Executive Director of the Bank shall be entitled to cast the number of votes which the member by which he was appointed is entitled to cast in the Association. All the votes which a Director is entitled to cast shall be cast as a unit.

d. Varaframkvæmdastjórar mega sitja fundi ásamt þeim framkvæmdastjórum, er þá kveðja til, en eigi fara þeir með atkvæði nema í fjarveru aðalmanns.

d) An Alternate Director shall have full power to act in the absence of the Director who shall have appointed him. When a Director is present, his Alternate may participate in meetings but shall not vote.

e. Fundur framkvæmdastjórnar er ályktunarfær, þegar framkvæmdastjórar, er fara með a. m. k. helming atkvæða, eru mættir.

e) A quorum for any meeting of the Executive Directors shall be a majority of the Directors exercising not less than one-half of the total voting power.

f. Framkvæmdastjórn kemur saman, þegar þörf krefur.

f) The Executive Directors shall meet as often as the business of the Association may require.

g. Hún setur reglur um það, að félagsríki, sem ekki hefur rétt til að skipa stjórnarmeðlimi í bankanum, geti sent fulltrúa á framkvæmdastjórnarfundi stofnunarinnar, þegar um er að ræða umsókn eða efni, sem sérstaklega snertir það félagsríki.

g) The Board of Governors shall adopt regulations under which a member of the Association not entitled to appoint an Executive Director of the Bank may send a representative to attend any meeting of the Executive Directors of the Association when a request made by, or a matter particularly affecting, that member is under consideration.

5. málegrein. Forseti og starfslið.

a. Forseti bankans er *ex officio* forseti stofnunarinnar. Er hann forseti framkvæmdastjórnar, en fer ekki með atkvæði, nema jöfn séu, og ræður hans atkvæði þá.

Section 5. President and Staff.

a) The President of the Bank shall be *ex officio* President of the Association. The President shall be Chairman of the Executive Directors of the Association but

Hann má sitja fundi stjórnarnefndar, en fer ekki með atkvæði.

b. Forsetinn er yfirmaður starfsliðs stofnunarinnar. Stjórnar hann daglegum störfum hennar eftir fyrirmælum framkvæmdastjórnar og ber ábyrgð gagnvart henni á fyrirkomulagi hennar og á skipun og uppsögn fulltrúa og starfsmanna. Að svo miklu leyti sem hægt er, skulu fulltrúar og starfsmenn bankans jafnframt vera í þjónustu stofnunarinnar.

c. Forseti, fulltrúar og starfslið stofnunarinnar bera í störfum sínum eingöngu ábyrgð gagnvart henni og engum öðrum. Ber hverju félagsríki að virða alþjóðlegt eðli slíkra starfa og eigi að reyna að hafa áhrif á nokkurn starfsmann í meðferð skyldustarfa.

d. Í skipun fulltrúa og starfsliðs ber forseta, að því fyrst og fremst gættu að afla fremstu dugnaðar- og kunnáttumanna, að hafa það í huga að velja fólk úr sem flestum hlutum heims.

6. málsgrein. Samband við bankann.

a. Stofnunin er sjálfstæð og bankanum óháð, enda skulu fjármál hennar aðgreind frá fjármálum bankans. Eigi skal hún taka að láni hjá bankanum né veita honum lán umfram það að festa fé, sem hún þarf ekki til rekstrar síns, í skuldabréfum bankans.

b. Heimilt er henni að semja við bankann um tæki, starfslið og fyrirkomulag við endurgreiðslu starfsútgjalda, sem önnur hvor stofnunin hefur lagt út fyrir hina.

c. Ekkert ákvæði samnings þessa má skilja á þann veg, að stofnunin beri

shall have no vote except a deciding vote in case of an equal division. He may participate in meetings of the Board of Governors but shall not vote at such meetings.

b) The President shall be chief of the operating staff of the Association. Under the directon of the Executive Directors he shall conduct the ordinary business of the Association and under their general control shall be responsible for the organization, appointment and dismissal of the officers and staff. To the extent practicable, officers and staff of the Bank shall be appointed to serve concurrently as officers and staff of the Association.

c) The President, officers and staff of the Association, in the discharge of their offices, owe their duty entirely to the Association and to no other authority. Each member of the Association shall respect the international character of this duty and shall refrain from all attempts to influence any of them in the discharge of their duties.

d) In appointing officers and staff the President shall, subject to the paramount importance of securing the highest standards of efficiency and of technical competence, pay due regard to the importance of recruiting personnel on as wide a geographical basis as possible.

Section 6. Relationship to the Bank.

a) The Association shall be an entity separate and distinct from the Bank and the funds of the Association shall be kept separate and apart from those of the Bank. The Association shall not borrow from or lend to the Bank, except that this shall not preclude the Association from investing funds not needed in its financing operations in obligations of the Bank.

b) The Association may make arrangements with the Bank regarding facilities, personnel and services and arrangement for reimbursement of administrative expenses paid in the first instance by either organization on behalf of the other.

c) Nothing in this Agreement shall make the Association liable for the acts

ábyrgð á framkvæmdum eða skuldbindingum bankans né hann á hennar.

7. málsgrein. Samband við aðrar alþjóðastofnanir.

Stofnunin skal gera formlega samninga við Sameinuðu þjóðirnar, svo og við aðrar alþjóðastofnanir, sem hafa sérstökum störfum að sinna á svipuðum vettvangi.

8. málsgrein. Skrifstofustaður.

Aðalskrifstofa stofnunarinnar skal vera aðalskrifstofa bankans. Hún má stofna skrifstofur í löndum hvaða félagsríkis sem er.

9. málsgrein. Geymslustaðir.

Hverju félagsríki ber að fela þjóðbanka sínum að vera geymslustaður, þar sem stofnunin getur geymt innstæður í mynt þess félagsríkis eða aðrar eignir sínar. Hafi ríkið ekki þjóðbanka, skal það fela slíkt á hendur annarri stofnun, sem stofnunin tekur gilda. Ef ekki er annar geymslustaður tilgreindur, notar stofnunin sömu geymslustofnun og bankinn.

10. málsgrein. Tengiliðir.

Hvert félagsríki tilgreinir þar til bært yfirvald, sem stofnunin getur haft samband við um öll málefni, er samning þennan varða. Ef annar tengiliður er ekki tilgreindur, notar stofnunin sama tengilið og bankinn.

11. málsgrein. Birting skýrslna og útvegun upplýsinga.

a. Stofnunin birtir á ári hverju skýrslu ásamt endurskoðuðum reikningum og sendir félagsríkjum með hæfilegu millibili stutt yfirlit um fjárhag sinn og árangur af starfi.

or obligations of the Bank, or the Bank liable for the acts or obligations of the Association.

Section 7. Relations with Other International Organizations.

The Association shall enter into formal arrangements with the United Nations and may enter into such arrangements with other public international organizations having specialized responsibilities in related fields.

Section 8. Location of Offices.

The principal office of the Association shall be the principal office of the Bank. The Association may establish other offices in the territories of any member.

Section 9. Depositories.

Each member shall designate its central bank as a depositary in which the Association may keep holdings of such member's currency or other assets of the Association, or, if it has no central bank it shall designate for such purpose such other institution as may be acceptable to the Association. In the absence of any different designation, the depository designated for the Bank shall be the depository for the Association.

Section 10. Channel of Communication.

Each member shall designate an appropriate authority with which the Association may communicate in connection with any matter arising under this Agreement. In the absence of any different designation, the channel of communication designated for the Bank shall be the channel for the Association.

Section 11. Publication of Reports and Provision of Information.

a) The Association shall publish an annual report containing an audited statement of its accounts and shall circulate to members at appropriate intervals a summary statement of its financial position and of the results of its operations.

b. Hún birtir og aðrar skýrslur, sem hún telur þurfa vegna markmiða sinna.

c. Eintök af öllum skýrslum, greinargerðum og ritum, sem birt eru samkvæmt þessari grein, ber að senda félagsríkjunum.

12. málsgrein. Meðferð nettótekna.

Stjórnarnefnd ákveður, eftir því sem tímar líða, hversu verja skuli nettótekjum, að höfðu tilliti til varasjóða og áhættu.

b) The Association may publish such other reports as it deems desirable to carry out its purposes.

c) Copies of all reports, statements and publications made under this Section shall be distributed to members.

Section 12. Disposition of Net Income.

The Board of Governors shall determine from time to time the disposition of the Association's net income, having due regard to provision for reserves and contingencies.

7. grein.

Úrsögn; frávikning; rekstri hætt.

1. málsgrein. Úrsögn félagsríkja.

Félagsríkjum er hvenær sem er heimilt að segja sig úr stofnuninni með skriflegri tilkynningu til aðalskrifstofunnar. Gengur hún í gildi við móttöku.

2. málsgrein. Frávikning.

a. Nú fullnægir félagsríki ekki skuldbindingum sínum við stofnunina, og má víkja því frá með ákvörðun meiri hluta stjórnarnefndar, sem fer með meiri hluta atkvæðamagns. Félagsríkið hættir þá sjálfkrafa þátttöku ári síðar, nema sams konar meiri hluti samþykki að veita því inntöku aftur.

b. Meðan félagsríki er vikið frá, missir það allan rétt samkvæmt samningi þessum, annan en úrsagnarrétt, en ber að standa við skuldbindingar sínar.

3. málsgrein. Frávikning eða úrsögn úr bankanum.

Félagsríki, sem vikið er frá bankanum eða segir sig úr honum, skal sjálfkrafa

Article VII

Withdrawal; Suspension of Membership; Suspension of Operations.

Section 1. Withdrawal by Members.

Any member may withdraw from membership in the Association at any time by transmitting a notice in writing to the Association at its principal office. Withdrawal shall become effective upon the date such notice is received.

Section 2. Suspension of Membership.

a) If a member fails to fulfill any of its obligations to the Association, the Association may suspend its membership by decision of a majority of the Governors, exercising a majority of the total voting power. The member so suspended shall automatically cease to be a member one year from the date of its suspension unless a decision is taken by the same majority to restore the member to good standing.

b) While under suspension, a member shall not be entitled to exercise any rights under this Agreement except the right of withdrawal, but shall remain subject to all obligations.

Section 3. Suspension or Cessation of Membership in the Bank.

Any member which is suspended from membership in, or ceases to be a member

skoðast vikið frá stofnuninni eða gengið úr henni.

4. málsgrein. Réttindi og skyldur úrsagðra.

a. Nú hættir ríki þátttöku, og hefur það þá engan rétt samkvæmt samningi þessum, nema það sem greinir í 10. gr. (c). Á hinn bóginn ber það ábyrgð á öllum skuldbindingum sínum gagnvart stofnuninni, hvort sem um skuld er að ræða, ábyrgð eða annað, nema annað mæli í þessari málsgrein.

b. Nú hættir ríki þátttöku, og ber stofnuninni og ríkisstjórn þess að gera upp reikninga sína. Í slíku uppgjöri geta stofnunin og ríkisstjórnin samið um greiðslur til ríkisstjórnarinnar vegna framlags hennar og um gjalddaga og greiðslumynt. Orðið „framlag" merkir í sambandi við félagsríki í þessari grein bæði stofnframlag og viðbótarframlög ríkisstjórnarinnar.

c. Nú næst ekki slíkt samkomulag innan sex mánaða, frá því að ríkið hætti þátttöku, eða þess tíma, er um hefur samizt af hálfu stofnunarinnar, og gilda þá þessi ákvæði:

1) Ríkisstjórnin er laus af allri frekari ábyrgð gagnvart stofnuninni vegna framlags síns, nema hvað henni ber þegar að greiða stofnuninni greiðslukræfar upphæðir, sem ógreiddar voru þann dag, er ríkið hætti þátttöku, enda telji stofnunin sér þær nauðsynlegar til þess að standa straum af fjármögnunarframkvæmdum sínum, eins og þær eru þann dag.

of, the Bank shall automatically be suspended from membership in, or cease to be a member of, the Association, as the case may be.

Section 4. Rights and Duties of Governments Ceasing to be Members.

a) When a government ceases to be a member, it shall have no rights under this Agreement except as provided in this Section and in Article X (c), but it shall, except as in this Section otherwise provided, remain liable for all financial obligations undertaken by it to the Association, whether as a member, borrower, guarantor or otherwise.

b) When a government ceases to be a member, the Association and the government shall proceed to a settlement of accounts. As part of such settlement of accounts, the Association and the government may agree on the amounts to be paid to the government on account of its subscription and on the time and currencies of payment. The term "subscription" when used in relation to any member government shall for the purposes of this Article be deemed to include both the initial subscription and any additional subscription of such member government.

c) If no such agreement is reached within six months from the date when the government ceased to be a member, or such other time as may be agreed upon by the Association and the government, the following provisions shall apply:

i) The government shall be relieved of any further liability to the Association on account of its subscription, except that the government shall pay to the Association forthwith amounts due and unpaid on the date when the government ceased to be a member and which in the opinion of the Association are needed by it to meet its commitments as of that date under its financing operations.

2) Stofnunin skal endurgreiða ríkisstjórninni þær upphæðir, er hún hefur greitt upp í framlag sitt eða af þeim kunna að stafa sem höfuðstólsendurgreiðslur, er stofnunin hefur með höndum þann dag, er ríkið hætti þátttöku, nema að svo miklu leyti sem stofnunin telur sér nauðsynlegt að hafa þær handbærar til þess að standa straum af fjármögnunarframkvæmdum sínum, eins og þær eru þann dag.

3) Stofnunin skal greiða ríkisstjórninni hlutfallslegan hluta allra höfuðstólsendurgreiðslna, sem hún tekur við, eftir að ríkið hættir þátttöku, upp í lán, áður voru umsamin, nema lán, sem veitt eru af viðbótargreiðslum, er stofnunin hefur útvegað samkvæmt samningum, þar sem samið hefur verið um tiltekin afborgunarréttindi. Slíkur hluti skal vera í sama hlutfalli við heildarupphæð slíkra lána sem heildarupphæð sú, er ríkisstjórnin hefur greitt og eigi fengið endurgreidda samkvæmt 2. lið þessarar málsgreinar, er við heildarupphæð þá, sem greidd er af öllum félagsríkjum upp í framlög þeirra, sem notuð hafa verið eða að áliti stofnunarinnar eru nauðsynleg til þess að standa straum af fjármögnunarframkvæmdum hennar þann dag, er ríkið hættir þátttöku. Slíkar greiðslur annast stofnunin í afborgunum, eftir því sem slíkar höfuðstólsendurgreiðslur berast henni, en ekki oftar en árlega. Ber að greiða slíkar afborganir í þeim gjaldmiðli, er þær berast stofnuninni, en þó má stofnunin að vild sinni greiða í gjaldmiðli ríkis þess, er hlut á að máli.

4) Halda má eftir hverri þeirri upphæð, er ríkisstjórnin á inni vegna framlags síns, á meðan sú ríkisstjórn eða

ii) The Association shall return to the government funds paid in by the government on account of its subscription or derived therefrom as principal repayments and held by the Association on the date when the government ceased to be a member, except to the extent that in the opinion of the Association such funds will be needed by it to meet its commitments as of that date under its financing operations.

iii) The Association shall pay over to the government a *pro rata* share of all principal repayments received by the Association after the date on which the government ceases to be a member on loans contracted prior thereto, except those made out of supplementary resources provided to the Association under arrangements specifying special liquidation rights. Such share shall be such proportion of the total principal amount of such loans as the total amount paid by the government on account of its subscription and not returned any of to it pursuant to clause (ii) above shall bear to the total amount paid by all members on account of their subscriptions which shall have been used or in the opinion of the Association will be needed by it to meet its commitments under its financing operations as of the date on which the government ceases to be a member. Such payment by the Association shall be made in instalments when and as such principal repayments are received by the Association, but not more frequently than annually. Such instalments shall be paid in the currencies received by the Association except that the Association may in its discretion make payment in the currency of the government concerned.

iv) Any amount due to the government on account of its subscription may be withheld so long as that govern-

stjórn landsvæðis, er ríkinu tilheyrir, eða pólitískur hluti þess eða stofnun einhvers þeirra stendur í skuld við stofnunina sem lánþegi eða ábyrgðarmaður, og má stofnunin að vild sinni nota slíka upphæð til greiðslu á slíkri skuldbindingu, eftir því sem hún fellur til greiðslu.

5) Eigi má ríkisstjórn samkvæmt þessum c-lið taka við upphæðum, er samanlagt fara fram úr því, sem lægra er af eftirtöldum upphæðum: a) því, sem ríkisstjórnin hefur greitt upp í framlag sitt, eða b) þeim hluta nettóeigna stofnunarinnar, sem bækur hennar sýndu þann dag, er ríkisstjórnin hætti þátttöku, er svarar til hluta félagsríkis í samanlögðum framlögum allra félagsríkja.

6) Allir útreikningar, sem til þessa þarf, skulu gerðir á grundvelli, er stofnunin ákveður með sanngirni.

d. Undir engum kringumstæðum skal greiða upphæð, er ríkisstjórn á inni samkvæmt þessari grein, fyrr en sex mánuðum eftir að hún hætti þátttöku. Nú hættir stofnunin að starfa, samkvæmt 5. málsgrein greinar þessarar, áður en sex mánuðir eru liðnir, frá því að þátttöku var hætt, og skal þá fara um öll réttindi ríkisstjórnarinnar eftir ákvæðum 5. málsgreinar, enda telst ríkisstjórnin meðlimur stofnunarinnar samkvæmt þeirri málsgrein, að því undanskildu, að hún hefur ekki atkvæðisrétt.

5. málsgrein. Lok starfa og uppgjör skuldbindinga.

a. Stofnunin má algerlega hætta störfum með samþykki meiri hluta stjórnarnefndar, er fer með meiri hluta atkvæðamagns. Að því samþykktu hættir hún þegar störfum, að því undanskildu, er lýtur að uppgjöri, varðveizlu og viðhaldi

ment, or the government of any territory included within its membership, or any political subdivision or any agency of the foregoing remains liable, as borrower or guarantor, to the Association, and such amount may, at the option of the Association, be applied against any such liability as it matures.

v) In no event shall the government receive under this paragraph (c) an amount exceeding, in the aggregate, the lesser of the two following: (a) the amount paid by the government on account of its subscription, or (b) such proportion of the net assets of the Association, as shown on the books of the Association as of the date on which the government ceased to be a member, as the amount of its subscription shall bear to the aggregate amount of the subscription of all members.

vi) All calculations required hereunder shall be made on such basis as shall be reasonably determined by the Association.

d) In no event shall any amount due to a government under this Section be paid until six months after the date upon which the government ceases to be a member. If within six months of the date upon which any government ceases to be a member the Association suspends operations under Section 5 of this Article, all rights of such government shall be determined by the provisions of such Section 5 and such government shall be considered a member of the Association for purposes of such Section 5, except that it shall have no voting rights.

Section 5. Suspension of Operations and Settlement of Obligations.

a) The Association may permanently suspend its operations by vote of a majority of the Governors exercising a majority of the total voting power. After such suspension of operations the Association shall forthwith cease all activities,

eigna og lúkningu skulda. Unz lokið er lúkningu skulda og skiptingu eigna, starfar stofnunin, og haldast gagnkvæm réttindi og skyldur stofnunarinnar og félagsríkja samkvæmt samningi þessum óbreytt, að því undanskildu, að eigi má víkja félagsríki frá né það hætta þátttöku, og engin úthlutun fer fram til félagsríkja, nema svo sem fyrir mælir í málsgrein þessari.

except those incident to the orderly realization, conservation and preservation of its assets and settlement of its obligations. Until final settlement of such obligations and distribution of such assets, the Association shall remain in existence and all mutual rights and obligations of the Association and its members under this Agreement shall continue unimpaired, except that no member shall be suspended or shall withdraw and that no distribution shall be made to members except as in this Section provided.

b. Eigi má úthluta til félagsríkja vegna framlaga þeirra, fyrr en lokið er lúkningu til kröfuhafa eða um hana samið, né fyrr en stjórnarnefnd hefur með meiri hluta stjórnarmanna, sem fara með meiri hluta atkvæðamagns, ákveðið að framkvæma slíka úthlutun.

b) No distribution shall be made to members on account of their subscriptions until all liabilities to creditors shall have been discharged or provided for and until the Board of Governors, by vote of a majority of the Governors exercising a majority of the total voting power, shall have decided to make such distribution.

c. Að höldnum fyrirfarandi ákvæðum og öllum sérsamningum um meðferð viðbótargreiðslna, sem gerðir hafa verið, þegar stofnuninni voru útvegaðar slíkar greiðslur, skal hún úthluta eignum sínum til félagsríkja í hlutfalli við innborganir þeirra upp í framlög. Allar úthlutanir samkvæmt þessum c-lið skulu, að því er félagsríki varðar, bundnar því, að það hafi áður fullnægt öllum kröfum af hálfu stofnunarinnar. Fer úthlutun fram á þeim tímum og í þeim gjaldmiðli, staðgreiðslu eða öðru verðmæti, er stofnunin telur sanngjarnt og réttlátt. Eigi þarf úthlutun til félagsríkja að vera eins, að því er varðar tegund verðmæta, sem úthlutað er, eða gjaldmiðil, sem þau reiknast í.

c) Subject to the foregoing, and to any special arrangements for the disposition of supplementary resources agreed upon in connection with the provision of such resources to the Association, the Association shall distribute its assets to members *pro rata* in proportion to amounts paid in by them on account of their subscriptions. Any distribution pursuant to the foregoing provision of this paragraph (c) shall be subject, in the case of any member, to prior settlement of all outstanding claims by the Association against such member. Such distribution shall be made at such times, in such currencies, and in cash or other assets as the Association shall deem fair and equitable. Distribution to the several members need not be uniform in respect of the type of assets distributed or of the currencies in which they are expressed.

d. Félagsríki, sem tekur við verðmætum úr hendi stofnunarinnar samkvæmt þessari málsgrein eða 4. málsgrein, skal njóta sama réttar að því er slík verðmæti varðar og stofnunin naut, áður en úthlutun fór fram.

d) Any member receiving assets distributed by the Association pursuant to this Section or Sections 4 shall enjoy the same rights with respect to such assets as the Association enjoyed prior to their distribution.

8 grein.

Réttarstaða, vernd og forréttindi.

1. málsgrein. Tilgangur þessarar greinar.

Til þess að stofnunin fái fullnægt skyldum þeim, er henni eru á hendur faldar, skal veita henni þá réttarstöðu, vernd og forréttindi, sem hér greinir, í öllum löndum félagsríkja.

2. málsgrein. Réttarstaða stofnunarinnar.

Stofnunin skal að öllu leyti vera persóna að lögum, einkum að því er varðar

1. að gera samninga,
2. að kaupa og selja fasteignir og lausafé,
3. að höfða mál.

3. málsgrein. Aðstaða að því er snertir málarekstur.

Eigi má höfða mál gegn stofnuninni nema fyrir löglegum dómstól innan landa félagsríkis, þar sem hún hefur skrifstofu, hefur útnefnt fulltrúa til að taka við stefnu eða aðvörun um málshöfðun eða hefur gefið út eða ábyrgzt verðbréf. Eigi má þó höfða mál af hálfu félagsríkis eða manna, sem fram koma í þess umboði eða fara með kröfur, er frá því stafa. Eignir og verðmæti stofnunarinnar skulu, hvar sem þau fyrirfinnast og í hvers vörzlu sem þau eru, njóta verndar gegn hvers konar upptöku, fjárnámi eða aðför, unz fallinn er dómur gegn stofnuninni.

4. málsgrein. Vernd vegna upptöku eigna.

Eigi má rannsaka eignir stofnunarinnar, hvar sem þær eru og hver sem annast vörzlu þeirra, né heldur framkvæma upptöku, fjárnám, lögtak, eignarnám né nokkurs konar töku aðra af hálfu stjórnarvalds né löggjafarvalds.

Article VIII

Status, Immunities and Privileges.

Section 1. Purposes of Article.

To enable the Association to fulfill the functions with which it is entrusted, the status, immunities and privileges provided in this Article shall be accorded to the Association in the territories of each member.

Section 2. Status of the Association.

The Association shall possess full juridical personality and, in particular, the capacity:

i) to contract;
ii) to acquire and dispose of immovable and movable property;
iii) to institute legal proceedings.

Section 3. Position of the Association with Regard to Judicial Process.

Actions may be brought against the Association only in a court of competent jurisdiction in the territories of a member in which the Association has an office, has appointed an agent for the purpose of accepting service or notice of process, or has issued or guaranteed securities. No actions shall, however, be brought by members or persons acting for or deriving claims from members. The property and assets of the Association shall, wheresoever located and by whomsoever held, be immune from all forms of seizure, attachment or execution before the delivery of final judgment against the Association.

Section 4. Immunity of Assets from Seizure.

Property and assets of the Association, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of seizure by executive or legislative action.

5. málsgrein. Friðhelgi skjala.

Skjöl stofnunarinnar skulu friðhelg.

Section 5. Immunity of Archives.

The archives of the Association shall be inviolable.

6. málsgrein. Friðhelgi eigna gagnvart hömlum.

Að svo miklu leyti sem þörf krefur til þeirra starfa, er í samningi þessum greinir, og að höldnum ákvæðum samnings þessa, skulu allar eignir og verðmæti stofnunarinnar vera friðhelg gagnvart hömlum og ráðstöfunum til reglugæzlu, eftirlits og lögtafa (moratoria), hverju nafni sem nefnast.

Section 6. Freedom of Assets from Restrictions.

To the extent necessary to carry out the operations provided for in this Agreement and subject to the provisions of this Agreement, all property and assets of the Association shall be free from restrictions, regulations, controls and moratoria of any nature.

7. málsgrein. Forgangsréttur sendinga.

Opinberar sendingar frá stofnuninni skulu njóta sama forgangsréttar hjá hverju félagsríki sem opinberar sendingar annarra félagsríkja.

Section 7. Privilege for Communications.

The official communications of the Association shall be accorded by each member the same treatment that it accords to the official communications of other members.

8. málsgrein. Friðhelgi og forréttindi starfsliðs.

Stjórnarmenn, framkvæmdastjórar, varamenn, fulltrúar og starfsmenn stofnunarinnar skulu

1. vera friðhelgir gagnvart lögsókn fyrir verk, sem þeir hafa unnið í starfi sínu, nema stofnunin aflétti þeirri friðhelgi;

2. njóta sömu forréttinda, ef þeir eru ekki eigin þegnar, gagnvart hömlum á innflutningi manna, útlendingaeftirliti og herskyldu og sömu lempni um gjaldeyriseftirlit, sem félagsríkið veitir fulltrúum annarra ríkja, starfsmönnum og starfsliði sömu tegundar;

3. hafa sömu aðstöðu til að nota samgöngutæki, sem veitt er fulltrúum annarra ríkja, starfsmönnum og starfsliði sömu tegundar.

Section 8. Immunities and Privileges of Officers and Employees.

All Governors, Executive Directors, Alternates, officers and employees of the Association

i) shall be immune from legal process with respect to acts performed by them in their official capacity except when the Association waives this immunity;

ii) not being local nationals, shall be accorded the same immunities from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations and the same facilities as regards exchange restrictions as are accorded by members to the representatives, officials, and employees of comparable rank of other members;

iii) shall be granted the same treatment in respect of travelling facilities as is accorded by members to representatives, officials and employees of comparable rank of other members.

9. málsgrein. Skattfrelsi.

a. Stofnunin, eignir hennar, verðmæti, tekjur, starfsemi og viðskipti, sem heimiluð eru í samningi þessum, njóta skatt- og tollfrelsis. Stofnunin er og laus af ábyrgð á að krefja eða greiða skatta og gjöld.

b. Eigi má leggja skatt á laun eða þóknun, sem stofnunin greiðir stjórnarmönnum sínum, varamönnum þeirra, fulltrúum eða starfsmönnum, sem ekki eru eigin þegnar eða jafngildi þess.

c. Eigi má leggja nokkurn skatt á skuldabréf eða verðbréf útgefin af stofnuninni (né heldur arð eða vöxtu þar af), hver sem handhafinn er, ef

1. mismunað er gegn slíku bréfi, eingöngu vegna þess að það er útgefið af stofnuninni, eða
2. ef slík sköttun er eingöngu byggð á stað þeim eða gjaldmiðli, er í verðbréfinu greinir að greiða skuli eða greitt er, eða staðsetningu skrifstofu eða starfsstaðar, er stofnunin heldur uppi.

d. Eigi má leggja nokkurn skatt á skuldabréf eða verðbréf, sem stofnunin ábyrgist (né heldur arð eða vöxtu þar af), hver sem handhafinn er, ef

1. mismunað er gegn slíku bréfi, eingöngu vegna þess að stofnunin ábyrgist það, eða

2. ef slík sköttun er eingögu byggð á staðsetningu skrifstofu eða starfsstaðar, er stofnunin heldur uppi.

10. málsgrein. Framkvæmd greinar þessarar.

Félagsríkjum ber innan landa sinna að gera þær ráðstafanir, er nauðsynlegar eru, með eigin löggjöf til þess að framkvæma grundvallarákvæði þessarar greinar og skýra stofnuninni frá, hvaða enstakar ráðstafanir þau hafi gert í þessu efni.

Section 9. Immunities from Taxation.

a) The Association, its assets, property, income and its operations and transactions authorized by this Agreement, shall be immune from all taxation and from all customs duties. The Association shall also be immune from liability for the collection or payment of any tax or duty.

b) No tax shall be levied on or in respect of salaries and emoluments paid by the Association to Executive Directors, Alternates, officials or employees of the Association who are not local citizens, local subjects, or other local nationals.

c) No taxation of any kind shall be levied on any obligation or security issued by the Association (including any dividend or interest thereon) by whomsoever held

i) which discriminates against such obligation or security solely because it is issued by the Association; or

ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the place or currency in which it is issued, made payable or paid, or the location of any office or place of business maintained by the Association.

d) No taxation of any kind shall be levied on any obligation or security guaranteed by the Association (including any dividend or interest thereon) by whomsoever held

i) which discriminates against such obligation or security solely because it is guaranteed by the Association; or

ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the location of any office or place of business maintained by the Association.

Section 10. Application of Article.

Each member shall take such action as is necessary in its own territories for the purpose of making effective in terms of its own law the principles set forth in this Article and shall inform the Association of the detailed action which it has taken.

9. grein.

Breytingar.

a. Allar tillögur til breytinga á samningi þessum, hvort sem þær koma frá félagsríki, stjórnarmanni eða framkvæmdastjórum, ber að tilkynna formanni stjórnarnefndar, sem leggur þær fyrir stjórnina. Nú samþykkir hún breytinguna, og ber að senda hana öllum félagsríkjum með umburðarbréfi eða skeyti og spyrja, hvort þau fallist á hana. Þegar þrír fimmtu hlutar félagsríkja, er fara með fjóra fimmtu hluta atkvæðamagns, hafa samþykkt breytinguna, ber stofnuninni að staðfesta það með formlegri tilkynningu til allra félagsríkja.

b. Þó skal, þrátt fyrir ákvæði a-liðs hér að framan, afla samþykkis allra félagsríkja á breytingum á

1. rétti til úrsagnar úr stofnuninni, sbr. ákvæði 7. gr. 1.,
2. réttindum, sem tryggð eru í 3. gr. 1 (c),
3. takmörkun ábyrgðar samkvæmt 2. gr. 3.

c. Breytingar ganga í gildi gagnvart öllum félagsríkjum þrem mánuðum eftir dagsetningu formlegrar tilkynningar, nema skemmri tími sé tilgreindur í umburðarbréfinu eða skeytinu.

Article IX

Amendments.

a) Any proposal to introduce modifications in this Agreement, whether emanating from a member, a Governor or the Executive Directors, shall be communicated to the Chairman of the Board of Governors who shall bring the proposal before the Board. If the proposed amendment is approved by the Board, the Association shall, by circular letter or telegram, ask all members whether they accept the proposed amendment. When three-fifths of the members, having four-fifth of the total voting power, have accepted the proposed amendments, the Association shall certify the fact by formal communication addressed to all members.

b) Notwithstanding (a) above, acceptance by all members is required in the case of any amendment modifying

i) the right to withdraw from the Association provided in Article VII, Section 1;

ii) the right secured by Article III, Section 1 (c);

iii) the limitation on liability provided in Article II, Section 3.

c) Amendments shall enter into force for all members three months after the date of the formal communication unless a shorter period is specified in the circular letter or telegram.

10. grein.

Túlkun og gerðardómur.

a. Öll ágreiningsatriði um túlkun á ákvæðum samnings þessa, er upp kunna að koma milli félagsríkja og stofnunarinnar eða milli félagsríkja innbyrðis, ber að leggja undir úrskurð framkvæmdastjórnar. Nú snertir málið sérstaklega félagsríki, er ekki hefur mátt tilnefna framkvæmdastjóra fyrir bankann, og ber því réttur til fulltrúa samkvæmt 6. gr. 4 (g).

b. Nú fellir framkvæmdastjórn úrskurð samkvæmt a-lið, og er félagsríki

Article X

Interpretation and Arbitration.

a) Any question of interpretation of the provisions of this Agreement arising between any member and the Association or between any members of the Association shall be submitted to the Executive Directors for their decision. If the question particularly affects any member of the Association not entitled to appoint an Executive Director of the Bank, it shall be entitled to representation in accordance with Article VI, Section 4 (g).

b) In any case where the Executive Directors have given a decision under (a)

heimilt að skjóta honum til stjórnarnefndar, er fellir endanlegan úrskurð. Á meðan hans er beðið, er stofnuninni heimilt, að svo miklu leyti sem hún telur nauðsynlegt vera, að fara eftir úrskurði framkvæmdastjórnar.

c. Nú rís ágreiningur milli stofnunarinnar og félagsríkis, er hætt hefur þátttöku eða vikið hefur verið frá, og ber að leggja hann undir úrskurð þriggja manna gerðardóms. Skipar stofnunin einn og landið annan, en þríðja manninn, oddamann, skal forseti Alþjóðadómsins eða annað yfirvald, sem skipað er samkvæmt reglum stofnunarinnar, skipa, nema aðiljar komi sér saman um annað. Hefur oddamaður vald til að úrskurða um öll atriði varðandi málsmeðferð (procedure), þegar aðiljar eru ósammála þar um.

above, any member may require that the question be referred to the Board of Governors, whose decision shall be final. Pending the result of the reference to the Board of Governors, the Association may, so far as it deems necessary, act on the basis of the decision of the Executive Directors.

c) Whenever a disagreement arises between the Association and a country which has ceased to be a member, or between the Association and any member during the permanent suspension of the Association, such disagreement shall be submited to arbitration by a tribunal of three arbitrators, one appointed by the Association, another by the country involved and an umpire who, unless the parties otherwise agree, shall be appointed by the President of the International Court of Justice or such other authority as may have been prescribed by regulation adopted by the Association. The umpire shall have full power to settle all questions of procedure in any case where the parties are in disagreement with respect thereto.

11. grein.

Lokaákvæði.

1. málsgrein. Gildistaka.

Samningur þessi gengur í gildi, þegar hann hefur verið undirritaður af hálfu ríkisstjórna, er leggja fram a. m. k. sextíu og fimm hundraðshluta allra framlaga, sem greinir í viðbæti A, og þegar skírteini samkvæmt 2. mgr. (a) þessarar greinar hafa verið fram lögð af þeirra hálfu, en þó eigi fyrr en 15. september 1960.

2. málsgrein. Undirskrift.

a. Ríkisstjórn, sem látið hefur undirrita samning þennan, ber að leggja fyrir bankann skírteini þess efnis, að hún hafi fallizt á samning þennan samkvæmt landslögum og gert allar ráðstafanir til þess að geta staðið við skuldbindingar sínar samkvæmt honum.

Article XI

Final Provisions.

Section 1. Entry into Force.

This Agreement shall enter into force when it has been signed on behalf of governments whose subscriptions comprise not less than sixty-five percent of the total subscriptions set forth in Schedule A and when the instruments referred to in Section 2(a) of this Article have been deposited on their behalf, but in no event shall this Agreement enter into force before September 15, 1960.

Section 2. Signature.

a) Each government on whose behalf this Agreement is signed shall deposit with the Bank an instrument setting forth that it has accepted this Agreement in accordance with its law and has taken all steps necessary to enable it to carry out all of its obligations under this Agreement.

b. Ríkin gerast þátttakendur frá þeim degi, er þau leggja fram skírteini það, er greinir í a-lið hér að framan, en ekki gerist ríki félagsríki, fyrr en samningur þessi gengur í gildi samkvæmt 1. málsgrein greinar þessarar.

c. Samningur þessi liggur frammi til undirskriftar ríkja þeirra, er greinir í viðbæti A, til loka skrifstofutíma 31. desember 1960 í aðalskrifstofu bankans. Hafi samningurinn ekki þá gengið í gildi, er framkvæmdastjórn bankans heimilt að framlengja undirskriftartímann í allt að sex mánuði.

d. Eftir að samningurinn hefur gengið í gildi, skal öllum ríkjum heimilt að undirrita hann, ef aðild þeirra verður samþykkt samkvæmt 2. gr. 1 (b).

3. málsgrein. Gildi gagnvart lendum.

Með undirskrift sinni gengur hvert ríki að samningnum fyrir sína hönd og vegna allra lendna, sem viðkomandi ríki hefur með höndum alþjóðleg samskipti fyrir, nema ríkisstjórnin undanskilji einhver slík svæði skriflega.

4. málsgrein. Byrjun starfa.

a. Jafnskjótt og samningur þessi gengur í gildi samkvæmt 1. málsgrein, skal forseti kalla saman framkvæmdastjórafund.

b. Stofnunin tekur til starfa þann dag, er sá fundur er haldinn.

c. Á meðan fyrsti fundur stjórnarnefndar er ekki haldinn, fara framkvæmdastjórar með öll völd stjórnarnefndar nema þau, sem henni eru sérstaklega falin í samningi þessum.

b) Each government shall become a member of the Association as from the date of the deposit on its behalf of the instrument referred to in paragraph (a) above except that no government shall become a member before this Agreement enters into force under Section 1 of this Article.

c) This Agreement shall remain open for signature until the close of business on December 31, 1960, at the principal office of the Bank, on behalf of the governments of the states whose names are set forth in Schedule A, provided that, if this Agreement shall not have entered into force by that date, the Executive Directors of the Bank may extend the period during which this Agreement shall remain open for signature by not more than six months.

d) After this Agreement shall have entered into force, it shall be open for signature on behalf of the government of any state whose membership shall have been approved pursuant to Article II, Section 1 (b).

Section 3. Territorial Application.

By its signature of this Agreement, each government accepts it both on its own behalf and in respect of all territories for whose international relations such government is responsible except those which are excluded by such government by written notice to the Association.

Section 4. Inauguration of the Association.

a) As soon as this Agreement enters into force under Section 1 of this Article the President shall call a meeting of the Executive Directors.

b) The Association shall begin operation on the date when such meeting is held.

c) Pending the first meeting of the Board of Governors, the Executive Directors may exercise all the powers of the Board of Governors except those reserved to the Board of Governors under this Agreement.

5. málsgrein. Skrásetning.

Bankanum er falið að láta skrásetja samning þennan í aðalskrifstofu Sameinuðu þjóðanna samkvæmt 102. grein stofnskrár Sameinuðu þjóðanna og reglugerðum samkvæmt henni, er Allsherjarþingið hefur sett.

Gert í Washington í einu eintaki, sem geyma ber í skjalasafni Alþjóðabankans, sem með undirskrift sinni hefur tekist á hendur að annazt vörzlu samningsins, skrásetja hann hjá Sameinuðu þjóðunum og tilkynna öllum ríkjum, er greinir í viðbæti A, um dag þann, er samningurinn gengur í gildi samkvæmt 11. gr. 1. mgr. hans.

Section 5. Registration.

The Bank is authorized to register this Agreement with the Secretariat of the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations and the Regulations thereunder adopted by the General Assembly.

Done at Washington, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the International Bank for Reconstruction and Development, which has indicated by its signature below its agreement to act as depository of this Agreement, to register this Agreement with the Secretariat of the United Nations and to notify all governments whose names are set forth in Schedule A of the date when this Agreement shall have entered into force under Article XI, Section 1 hereof.

VIÐBÆTIR A

STOFNFRAMLÖG

(í milljónum Bandaríkadollara)

I. HLUTI

Ástralía	20.18
Austurríki	5.04
Bandaríkin	320.29
Belgía	22.70
Danmörk	8.74
Finnland	3.83
Frakkland	52.96
Holland	27.74
Ítalía	18.16
Japan	33.59
Kanada	37.83
Lúxemborg	1.01
Noregur	6.72
Stóra-Bretland	131.14
Suður-Afrika	10.09
Svíþjóð	10.09
Þýzkaland	52.96
	763.07

SCHEDULE A

INITIAL SUBSCRIPTIONS

(US $ Millions) *

PART I

Australia	20.18
Austria	5.04
Belgium	22.70
Canada	37.83
Denmark	8.74
Finland	3.83
France	52.96
Germany	52.96
Italy	18.16
Japan	33.59
Luxembourg	1.01
Netherlands	27.74
Norway	6.72
Sweden	10.09
Union of South Africa	10.09
United Kingdom	131.14
United States	320.29
	763.07

* In terms of United States dollars of the weight and fineness in effect on January 1, 1960.

II. HLUTI

Afganistan	1.01
Argentína	18.83
Bólivía	1.06
Brasilía	18.83
Burma	2.02
Ceylon	3.03
Chile	3.53
Colombía	3.53
Costa Rica	0.20
Dóminíkanska'lýðveldið	0.40
Ecuador	0.65
El Salvador	0.30
Eþíópía	0.50
Filippseyjar	5.04
Ghana	2.36
Grikkland	2.52
Guatemala	0.40
Haití	0.76
Hondúras	0.30
Indland	40.35
Indónesía	11.10
Írak	0.76
Íran	4.54
Írland	3.03
Ísland	0.10
Ísrael	1.68
Jórdan	0.30
Júgóslavía	4.04
Kína	30.26
Kórea	1.26
Kúba	4.71
Líbanon	0.45
Líbýa	1.01
Malajaríkin	2.52
Marokkó	3.53
Mexíkó	8.74
Nicaragua	0.30
Pakistan	10.09
Panama	0.02
Paraguay	0.30
Perú	1.77
Samband Arabaríkja	6.03
Saudi-Arabía	3.70
Spánn	10.09
Súdan	1.01
Thailand	3.03
Túnis	1.51
Tyrkland	5.80
Uruguay	1.06

PART II

Afghanistan	1.01
Argentina	18.83
Bolivia	1.06
Brazil	18.83
Burma	2.02
Ceylon	3.03
Chile	3.53
China	30.26
Colombia	3.53
Costa Rica	0.20
Cuba	4.71
Dominican Republic	0.40
Ecuador	0.65
El Salvador	0.30
Ethiopia	0.50
Ghana	2.36
Greece	2.52
Guatemala	0.40
Haiti	0.76
Honduras	0.30
Iceland	0.10
India	40.35
Indonesia	11.10
Iran	4.54
Iraq	0.76
Ireland	3.03
Israel	1.68
Jordan	0.30
Korea	1.26
Lebanon	0.45
Libya	1.01
Malaya	2.52
Mexico	8.74
Morocco	3.53
Nicaragua	0.30
Pakistan	10.09
Panama	0.02
Paraguay	0.30
Peru	1.77
Philippines	5.04
Saudi Arabia	3.70
Spain	10.09
Sudan	1.01
Thailand	3.03
Tunisia	1.51
Turkey	5.80
United Arab Republic	6.03
Uruguay	1.06
Venezuela	7.06

Venezuela	7.06		Viet-Nam	1.51	
Viet-Nam	1.51		Yugoslavia	4.04	
		236.93			236.93
	Alls	1000.00		Total ..	1 000.00

Með lögum nr. 59, dags. 29. marz 1961, var ríkisstjórninni heimilað að gerast aðili að Hinni alþjóðlegu framfarastofnun, og var samningurinn birtur sem fylgiskjal við lögin.

Samningurinn var undirritaður fyrir Íslands hönd hinn 19. maí 1961 og aðildarskrá Íslands að samningnum afhent sama dag.

Gildistaka samningsins að því er varðar Ísland, miðast við 19. maí 1961, sbr. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 74, dags. 30. maí 1961.

Nr. 123. *Höfuðborgir Norðurlanda, 15.-28. marz 1960.*

Samningur um Norrænt póstsamband.

Overenskomst angående Den nordiske Postforening.

Ofangreindur samningur um póstviðskipti Norðurlandanna fimm, er einn af þeim svæðasamningum, sem alþjóðapóstsamningurinn gerir ráð fyrir.

Hann gekk í gildi 1. apríl 1960 og var birtur með auglýsingu samgöngumálaráðherrans nr. 66, dags. 20. september 1960.

Nr. 124. *Paris, 14. desember 1960.*

Samningur um Efnahagssamvinnu- og framfarastofnunina.

Convention on the Organisation for Economic Co-Operation and Development.

1. gr.

Markmið Efnahags- og framfarastofnunarinnar (hér eftir kölluð „stofnunin") skal vera að stuðla að þeim markmiðum, sem tilgreind eru:

a) að ná mesta hagvexti, sem við verður haldið, og nægri atvinnu og batnandi lífskjörum í aðildarríkjunum, jafnframt því að haldið sé fjárhagslegu jafnvægi, og leggj þannig fram skerf til þróunar efnahagslífs heimsins;

b) að stuðla að heilbrigðri efnahagslegri útþenslu jafnt í aðildarríkjum sem þeim, er ekki eru aðilar, en skemmra eru á veg komin; og

c) að stuðla að aukningu viðskipta í heiminum á marghliða grundvelli og án

Article 1

The aims of the Organization for Economic Co-operation and Development (hereinafter called the "Organisation") shall be to promote policies designed:

a) to achieve the highest sustainable economic growth and employment and a rising standard of living in Member countries, while maintaining financial stability, and thus to contribute to the development of the world economy;

b) to contribute to sound economic expansion in Member as well as non-member countries in the process of economic development; and

c) to contribute to the expansion of world trade on a multilateral, non-dis-

mismununar í samræmi við alþjóðlegar skuldbindingar.

2. gr.

Til þess að ná þessum markmiðum samþykkja félagsríki, að þau skuli hvert um sig og sameiginlega:

a) stuðla að hagkvæmri notkun auðsældar landanna;

b) á sviði vísinda og tækni stuðla að þróun möguleika sinna, hvetja til rannsókna og stuðla að iðnfræðslu;

c) fylgja stefnu, er miði að því að ná efnahagslegum vexti og innra og ytra fjárhagsjafnvægi og forðast þróun, er kynni að stofna í hættu hagkerfum þeirra eða hagkerfum annarra þjóða;

d) halda áfram aðgerðum sínum til að draga úr eða afnema takmarkanir á skiptum varnings og þjónustu og greiðslum og viðhalda og auka frjálsa hreyfingu fjármagns; og

e) stuðla að efnahagsþróun, bæði aðildarríkja og ríkja utan stofnunarinnar, sem skemmra eru á veg komin, með viðeigandi aðferðum og einkum með flutningi fjármagns til þeirra landa með tilliti til þess, hve veigamikið er fyrir efnahagslíf þeirra að fá tækniaðstoð og tryggja vaxandi útflutningsmarkaði.

3. gr.

Í þeim tilgangi að ná þeim markmiðum, sem fram eru sett í 1. grein, og uppfylla þær skuldbindingar, sem felast í 2. grein, samþykkja aðildarríkin, að þau skuli:

a) láta hvert öðru í té upplýsingar og veita stofnuninni þær upplýsingar, sem nauðsynlegar eru til að hún geti sinnt ætlunarverkum sínum;

b) hafa að staðaldri samráð, framkvæma rannsóknir og taka þátt í verkefnum, sem samkomulag er um; og

c) hafa nána samvinnu og grípa til samræmdra aðgerða, þar sem þess er þörf.

4. gr.

Aðilar að samningi þessum skulu vera meðlimir stofnunarinnar.

criminatory basis in accordance with international obligations.

Article 2

In the pursuit of these aims, the Members agree that they will, both individually and jointly:

a) promote the efficient use of their economic resources;

b) in the scientific and technological field, promote the development of their resources, encourage research and promote vocational training;

c) pursue policies designed to achieve economic growth and internal and external financial stability and to avoid developments which might endanger their economies or those of other countries;

d) pursue their efforts to reduce or abolish obstacles to the exchange of goods and services and current payments and maintain and extend the liberalisation of capital movements; and

e) contribute to the economic development of both Member and non-member countries in the process of economic development by appropriate means and, in particular, by the flow of capital to those countries, having regard to the importance of their economies of receiving technical assistance and of securing expanding export markets.

Article 3

With a view to achieving the aims set out in Article 1 and to fulfilling the undertakings contained in Article 2, the Members agree that they will:

a) keep each other informed and furnish the Organisation with the information necessary for the accomplishment of its tasks;

b) consult together on a continuing basis, carry out studies and participate in agreed projects; and

c) co-operate closely and where appropriate take co-ordinated action.

Article 4

The Contracting Parties to this Convention shall be Members of the Organisation.

5. gr.

Til þess að ná markmiðum sínum má stofnunin:

a) taka ákvarðanir, sem skulu vera bindandi fyrir öll félagsríkin, nema öðru vísi sé ákveðið;

b) beina tillögum til aðildarríkja; og

c) gera samninga við aðildarríki, ríki utan stofnunarinnar og alþjóðlegar stofnanir.

6. gr.

1. Ákvarðanir skulu teknar og tillögur gerðar með gagnkvæmu samþykki allra aðildarríkja, nema stofnunin ákveði annað einróma í sérstökum málum.

2. Hvert aðildarríki skal hafa eitt atkvæði. Nú situr aðildarríki hjá við atkvæðagreiðslu um ákvörðun eða tillögu og skal þá slík hjáseta eigi gera ákvörðunina eða tillöguna ógilda, enda skal hún taka til annarra aðildarríkja, en ekki þess, er hjá sat.

3. Engin ákvörðun skal vera bindandi fyrir neitt aðildarríki, fyrr en það hefur farið eftir ákvæðum stjórnskipunarlaga sinna. Hin aðildarríkin mega samþykkja, að slík ákvörðun taki til bráðabirgða með skilyrðum til þeirra.

7. gr.

Allar aðgerðir stofnunarinnar skulu gerðar af ráði, sem skipað sé fulltrúum allra aðildarríkja, er að stofnuninni standa. Ráðið skal halda fundi sem ráðherranefnd eða nefnd fastafulltrúa.

8. gr.

Ráðið skal á hverju ári kjósa forseta, er skal vera í forsæti á ráðherrafundum þess, og tvo varaforseta. Heimilt er að endurkjósa forsetann til að sitja eitt ár til viðbótar.

9. gr.

Ráðið má stofna framkvæmdanefnd og þær undirnefndir, er þurfa þykir, til að koma fram markmiðum stofnunarinnar.

Article 5

In order to achieve its aims, the Organisation may:

a) take decisions which, except as otherwise provided, shall be binding on all the Members;

b) make recommendations to Members; and

c) enter into agreements with Members, non-member States and international organisations.

Article 6

1. Unless the Organisation otherwise agrees unanimously for special cases, decisions shall be taken and recommendations shall be made by mutual agreement of all the Members.

2. Each Member shall have one vote. If a Member abstains from voting on a decision or recommendation, such abstention shall not invalidate the decision or recommendation, which shall be applicable to the other Members but not to the abstaining Member.

3. No decision shall be binding on any Member until it has complied with the requirements of its own constitutional procedures. The other Members may agree that such a decision shall apply provisionally to them.

Article 7

A Council composed of all the Members shall be the body from which all acts of the Organisation derive. The Council may meet in sessions of Ministers or of Permanent Representatives.

Article 8

The Council shall designate each year a Chairman, who shall preside at its ministerial sessions, and two Vice-Chairmen. The Chairman may be designated to serve one additional consecutive term.

Article 9

The Council may establish an Executive Committee and such subsidiary bodies as may be required for the achievement of the aims of the Organisation.

10. gr.

1. Framkvæmdastjóri, ábyrgur gagnvart ráðinu, skal skipaður af ráðinu til fimm ára í senn. Honum til aðstoðar skulu vera einn eða fleiri varaframkvæmdastjórar eða aðstoðarframkvæmdastjórar, sem skipaðir séu af ráðinu samkvæmt tillögum framkvæmdastjórans.

2. Framkvæmdastjórinn skal vera í forsæti, er fastafulltrúar halda fundi í ráðinu. Hann skal aðstoða ráðið á allan tiltækilegan hátt og má gera tillögur til ráðsins eða hverar annarrar nefndar stofnunarinnar.

11. gr.

1. Framkvæmdastjórinn skal skipa það starfslið, sem stofnunin kann að þarfnast, í samræmi við áætlanir um skipulagningu, sem ráðið hefur staðfest. Starfsmannareglur skulu háðar samþykki ráðsins.

2. Með tilliti til alþjóðlegs eðlis stofnunarinnar, skulu framkvæmdastjóri, varaeða aðstoðarframkvæmdastjórar og starfslið hvorki óska eftir né taka við fyrirmælum frá nokkrum aðila að stofnuninni eða frá nokkurri ríkisstjórn eða yfirvaldi utan stofnunarinnar.

12. gr.

Samkvæmt þeim skilmálum eða skilyrðum, sem ráðið kann að ákveða, má stofnunin:

a) eigi [1]) hafa skipti við ríki eða stofnanir, sem ekki eru aðilar;

b) koma á fót og viðhalda samskiptum við ríki og stofnanir, sem ekki eru aðilar; og

c) bjóða ríkisstjórnum eða stofnunum, sem ekki eru aðilar, að taka þátt í starfsemi stofnunarinnar.

13. gr.

Aðild Evrópubandalaga þeirra, er stofnuð voru með Parísar- og Rómarsamningunum frá 18. apríl 1951 og 25. marz 1957,

Article 10

1. A Secretary-General responsible to the Council shall be appointed by the Council for a term of five years. He shall be assisted by one or more Deputy Secretaries-General or Assistant Secretaries-General appointed by the Council on the recommendation of the Secretary-General.

2. The Secretary-General shall serve as Chairman of the Council meeting at sessions of Permanent Representatives. He shall assist the Council in all appropriate ways and may submit proposals to the Council or to any other body of the Organisation.

Article 11

1. The Secretary-General shall appoint such staff as the Organisation require in accordance with plans of organisation approved by the Council. Staff regulations shall be subject to approval by the Council.

2. Having regard to the international character of the Organisation, the Secretary-General, the Deputy or Assistant Secretaries-General and the staff shall neither seek nor receive instructions from any of the Members or from any Government or authority external to the Organisation.

Article 12

Upon such terms and conditions as the Council may determine, the Organisation may:

a) address communications to non-member States or organisations;

b) establish and maintain relations with non-member States or organisations; and

c) invite non-member Governments or organisations to participate in activities of the Organisation.

Article 13

Representation in the Organisation of the European Communities established by the Treaties of Paris and Rome of 18th

[1]) "eigi" er pennaglöp, sem ætti að falla brott.

að stofnuninni skal skilgreind í viðbótarsamkomulagi I við samning þennan.

14. gr.

1. Samningur þessi skal fullgiltur eða staðfestur af ríkjum þeim, sem undir hann hafa ritað, í samræmi við ákvæði stjórnarskrár hvers þeirra um sig.

2. Fullgildingar- eða staðfestingarskjöl skulu afhent stjórn franska lýðveldisins, sem hér eftir nefnist varðveizlu-ríkisstjórnin.

3. Samningur þessi skal taka gildi:

a) fyrir 30. september 1961, ef allir, sem undirritað hafa, hafa lagt fram fullgildingar- eða staðfestingarskjöl; eða

b) hinn 30. september 1961, ef fimmtán eða fleiri þeirra ríkja, sem undirritað hafa, hafa þá lagt fram þau skjöl, er snerta þau ríki; og síðan, að því er snertir hvert annað ríki, er undirritað hefur, þá er fram eru lögð fullgildingar- eða staðfestingarskjöl þess.

c) eftir 30. september 1961, en ekki síðar en tveim árum eftir undirskrift þessa samnings, er 15 samningsaðilar hafa lagt fram skjöl sín; og þar á eftir, að því er varðar aðra aðila, þegar þeir leggja fram fullgildingar- eða staðfestingarskjöl sín.

4. Hvert það ríki, er undirritað hefur samninginn og hefur ekki lagt fram fullgildingarskjöl eða staðfestingarskjöl sín, þegar samningurinn tekur gildi, má taka þátt í starfsemi stofnunarinnar með skilyrðum, sem ákveðin skulu með samkomulagi milli stofnunarinnar og þess ríkis.

15. gr.

Þegar samningur þessi tekur gildi, skal endurskipulagning Efnahagssamvinnustofnunar Evrópu koma til framkvæmda, og skulu markmið hennar, stofnanir, völd og nafn þá verða svo sem kveðið er á um hér. Sá lagalegi einstaklingur, sem er Efnahagssamvinnustofnun Evrópu, skal halda áfram í stofnuninni, en ákvarðanir, tillögur og ályktanir Efnahagssamvinnu-

April, 1951, and 25th March, 1957, shall be as defined in Supplementary Protocol No. 1 to this Convention.

Article 14

1. This Convention shall be ratified or accepted by the Signatories in accordance with their respective constitutional requirements.

2. Instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Government of the French Republic, hereby designated as depositary Government.

3. This Convention shall come into force:

a) before 30th September, 1961, upon the deposit of instruments of ratification or acceptance by all the Signatories; or

b) on 30th September, 1961, if by that date fifteen Signatories or more have deposited such instruments as regards those Signatories; and thereafter as regards any other Signatory upon the deposit of its instrument of ratification or acceptance.

c) after 30th September, 1961, but not later than two years from the signature of this Convention, upon the deposit of such instruments by fifteen Signatories, as regards those Signatories; and thereafter as regards any other Signatory upon the deposit of its instrument of ratification or acceptance.

4. Any Signatory which has not deposited its instrument of ratification or acceptance when the Convention comes into force may take part in the activities of the Organisation upon conditions to be determined by agreement between the Organisation and such Signatory.

Article 15

When this Convention comes into force the reconstitution of the Organisation for European Economic Co-operation shall take effect, and its aims, organs, powers and name shall thereupon be as provided herein. The legal personality possessed by the Organisation for European Economic Co-operation shall continue in the Organisation, but decisions, recommenda-

stofnunar Evrópu skulu þarfnast samþykktar ráðsins til að vera í gildi eftir gildistöku samnings þessa.

16. gr.

Ráðið má ákveða að bjóða hverri þeirri stjórn, sem er fús til að takast á herðar skyldur þær, er aðild hefur í för með sér, að gerast aðili að samningi þessum. Slíkar ákvarðanir skulu vera einróma, að því tilskildu, að í hverju einstöku tilviki má ráðið einróma ákveða að leyfa, að setið sé hjá, og ef svo er skal ákvörðunin, þrátt fyrir ákvæði 6. greinar, ná til allra félagsríkja. Innganga skal taka gildi, þegar aðildarskjöl hafa verið lögð fram hjá varðveizlu-ríkisstjórn.

17. gr.

Hver aðili getur sagt upp samningi þessum með því að senda varðveizlu-ríkisstjórn uppsögn með tólf mánaða fyrirvara.

18. gr.

Aðalskrifstofur stofnunarinnar skulu vera í París, nema ráðið ákveði annað.

19. gr.

Rétthæfi stofnunarinnar og sérréttindi, undanþágur og forréttindi stofnunarinnar, starfsmanna hennar og fulltrúa aðildarríkja hjá henni skulu vera svo sem kveðið er á um í viðbótarsamkomulagi II við samning þennan.

20. gr.

1. Í samræmi við fjármálaákvæði, sem ráðið setur, skal framkvæmdastjórinn á hverju ári leggja fram til staðfestingar í ráðinu árlega fjárhagsáætlun, reikninga og þær auka-fjárhagsáætlanir, sem ráðið kann að krefjast.

2. Almennum útgjöldum stofnunarinnar, eins og ráðið hefur samþykkt þau, skal deilt niður í samræmi við niðurjöfnunartöflu, sem ráðið ákveður. Öðrum

tions and resolutions of the Organisation for European Economic Co-operation shall require approval of the Council to be effective after the coming into force of this Convention.

Article 16

The Council may decide to invite any Government prepared to assume the obligations of membership to accede to this Convention. Such decision shall be unanimous, provided that for any particular case the Council may unanimously decide to permit abstention, in which case, notwithstanding the provisions of Article 6, the decision shall be applicable to all the Members. Accession shall take effect upon the deposit of an instrument of accession with the depositary Government.

Article 17

Any Contracting Party may terminate the application of this Convention to itself by giving twelve months' notice to that effect to the depositary Government.

Article 18

The Headquarters of the Organisation shall be in Paris, unless the Council agrees otherwise.

Article 19

The legal capacity of the Organisation and the privileges, exemptions, and immunities of the Organisation, its officials and representatives to it of the Members shall be as provided in Supplementary Protocol No. 2 to this Convention.

Article 20

1. Each year, in accordance with Financial Regulations adopted by the Council, the Secretary-General shall present to the Council for approval an annual budget, accounts, and such subsidiary budgets as the Council shall request.

2. General expenses of the Organisation, as agreed by the Council shall be apportioned in accordance with a scale to be decided upon by the Council. Other

útgjöldum skal staðið undir með því móti, sem ráðið kann að ákvarða.

21. gr.

Við móttöku fullgildingarskjala, staðfestingarskjala eða aðildarskjala eða úrsagna skal varðveizlu-ríkisstjórn tilkynna það öllum samningsaðiljum og framkvæmdastjóra stofnunarinnar.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, með þar til gildu umboði, ritað undir samning þennan.

Gjört í París hinn fjórtánda dag desembermánaðar nítján hundruð og sextíu á ensku og frönsku með jafngildum textum í einu eintaki, sem varðveitt skal af varðveizlu-ríkisstjórn, en hún mun senda staðfest afrit af því til allra ríkja, sem undirritað hafa.

expenditure shall be financed on such basis as the Council may decide.

Article 21

Upon the receipt of any instrument of ratification, acceptance or accession, or of any notice of termination, the depositary Government shall give notice thereof to all the Contracting Parties and to the Secretary-General of the Organisation.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries, duly empowered, have appended their signatures to this Convention.

Done in Paris, this fourteenth day of December, Nineteen Hundred and Sixty, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited with the depositary Government, by whom certified copies will be communicated to all the Signatories.

VIÐBÓTARSAMKOMULAG I VIÐ SAMNING UM EFNAHAGS- OG FRAMFARASTOFNUNINA.

Þau ríki, sem undirritað hafa samninginn um Efnahags- og framfarastofnunina:

Hafa gert eftirfarandi samkomulag:

1. Aðild Evrópubandalaganna, er stofnuð voru með Parísar- og Rómarsamningunum 18. apríl 1951 og 25. marz 1957, að Efnahags- og framfarastofnuninni skal ákvörðuð í samræmi við stofnskrárákvæði þeirra samninga.

2. Framkvæmdastjórnir Efnahagsbandalags Evrópu og Kjarnorkubandalags Evrópu ásamt æðsta ráði Kola- og stálsamsteypu Evrópu skulu taka þátt í störfum stofnunarinnar.

SUPPLEMENTARY PROTOCOL No. 1 TO THE CONVENTION ON THE ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT.

The signatories of the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development;

Have agreed as follows:

1. Representation in the Organisation for Economic Co-operation and Development of the European Communities established by the Treaties of Paris and Rome of 18th April, 1951, and 25th March, 1957, shall be determined in accordance with the institutional provisions of those Treaties.

2. The Commissions of the European Economic Community and of the European Atomic Energy Community as well as the High Authority of the European Coal and Steel Community shall take part in the work of that Organisation.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, með þar til gildu umboði, ritað undir viðbótarsamkomulag þetta.

Gjört í París hinn fjórtánda dag desembermánaðar nítján hundruð og sextíu á ensku og frönsku með jafngildum textum í einu eintaki, sem varðveitt skal af ríkisstjórn franska lýðveldisins, er mun senda staðfest afrit af því til allra ríkja, sem undirritað hafa.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries, duly empowered, have appended their signatures to this Protocol.

Done in Paris, this fourteenth day of December, Nineteen Hundred and Sixty, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited with the Government of the French Republic, by whom certified copies will be communicated to all the Signatories.

VIÐBÓTARSAMKOMULAG II VIÐ SAMNING UM EFNAHAGS- OG FRAMFARASTOFNUNINA.

Þau ríki, sem undirritað hafa Samninginn um Efnahags- og framfarastofnunina (hér eftir kölluð „stofnunin");

Hafa gert eftirfarandi samkomulag:

Stofnunin skal hafa rétthæfi og stofnunin, starfsmenn hennar og fulltrúar aðildarríkja hjá henni skulu eiga rétt á sérréttindum, undanþágum og forréttindum sem hér segir:

a) á landssvæði samningsaðila að Samningi um efnahagssamvinnu Evrópu frá 16. apríl 1948 það rétthæfi, sérréttindi, undanþágur og forréttindi, sem kveðið er á um í Viðbótarsamkomulagi I við þann samning;

b) Í Kanada það rétthæfi, sérréttindi, undanþágur og forréttindi, sem gert er ráð fyrir í hverjum þeim samningi um rétthæfi, sérréttindi, undanþágur og forréttindi, sem gerður verður milli ríkisstjórnar Kanada og stofnunarinnar;

c) Í Bandaríkjunum það rétthæfi, sérréttindi, undanþágur og forréttindi, sem gert er ráð fyrir í tilskipun forsetans Nr. 10133 frá 27. júní 1950 samkvæmt lögum um forréttindi alþjóðlegra stofnana; og

SUPPLEMENTARY PROTOCOL No. 2 TO THE CONVENTION ON THE ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT

The signatories of the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development (hereinafter called the "Organisation");

Have agreed as follows:

The Organisation shall have legal capacity and the Organisation, its officials, and representatives to it of the Members shall be entitled to privileges, exemptions, and immunities as follows:

a) in the territory of the Contracting Parties to the Convention for European Economic Co-operation of 16th April, 1948, the legal capacity, privilegs, exemptions, and immunities provided for in Supplementary Protocol No. 1 to that Convention;

b) in Canada, the legal capacity privileges, exemptions, and immunities provided for in any agreement or arrangement on legal capacity, privileges, exemptions, and immunities entered into between the Government of Canada and the Organisation;

c) in the United States, the legal capacity, privileges, exemptions, and immunities under the International Organisations Immunities Act provided for in Executive Order No. 10133 of 27th June, 1950; and

d) annars staðar það rétthæfi, sérréttindi, undanþágur og forréttindi, sem gert er ráð fyrir í hverjum þeim samningi eða fyrirkomulagi um rétthæfi, sérréttindi, undanþágur og forréttindi, sem gerður verður milli viðkomandi ríkisstjórnar og stofnunarinnar.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, með þar til gildu umboði, ritað undir viðbótarsamkomulag þetta.

Gjört í París hinn fjórtánda dag desembermánaðar nítján hundruð og sextíu á ensku og frönsku með jafngildum textum og í einu eintaki, sem varðveitt skal af ríkisstjórn franska lýðveldisins, er mun senda staðfest afrit af því til allra ríkja, sem undirritað hafa.

d) elsewhere, the legal capacity, privileges, exemptions, and immunities provided for in any agreement or arrangement on legal capacity, privileges, exemptions, and immunities entered into between the Government concerned and the Organisation.

In witness whereeof, the undersigned Plenipotentiaries, duly empowered, have appended their signatures to this Protocol.

Done in Paris, this fourteenth day of December, Nineteen Hundred and Sixty, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited with the Government of the French Republic, by whom certified copies will be communicated to all the Signatories.

SAMKOMULAG UM ENDURSKOÐUN SAMNINGS UM EFNAHAGSSAMVINNU EVRÓPU FRÁ 16. APRÍL 1948.

Ríkisstjórnir lýðveldisins Austurríkis, konungsríkisins Belgíu, konungsríkisins Danmerkur, franska lýðveldisins, Sambandslýðveldisins Þýzkalands, konungsríkisins Grikklands, lýðveldisins Íslands, Írlands, ítalska lýðveldisins, stórhertogadæmisins Lúxemborgar, konungsríkisins Hollands, konungsríkisins Noregs, portúgalska lýðveldisins, Spánar, konungsríkisins Svíþóðar, svissneska sambandsins, tyrkneska lýðveldisins, hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, sem eru aðilar að Samningi um efnahagssamvinnu Evrópu frá 16. apríl 1948 (er hér á eftir kallast „samningurinn") og aðilar að Efnahagssamvinnustofnun Evrópu;

Óska eftir, að markmið, stofnanir og völd stofnunarinnar verði skilgreind að nýju og ríkisstjórnir Kanada og Banda-

PROTOCOL ON THE REVISION OF THE CONVENTION FOR EUROPEAN ECONOMIC CO-OPERATION OF 16th APRIL, 1948.

The Governments of the Republic of Austria, the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the French Republic, the Federal Republic of Germany, the Kingdom of Greece, the Republic of Iceland, Ireland, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the Kingdom of Norway, the Portuguese Republic, Spain, the Kingdom of Sweden, the Swiss Confederation, the Turkish Republic, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland being the Contracting Parties to the Convention for European Economic Co-operation of 16th April, 1948 (hereinafter called the "Convention") and the Members of the Organisation for European Economic Co-operation;

Desirous that the aims, organs, and powers of the Organisation be redefined and that the Governments of Canada and

ríkja Norður-Ameríku verði aðilar að þeirri stofnun þannig endurskipulagðri; og

Hafa gert eftirfarandi samkomulag:

1. gr.

Samningurinn skal endurskoðaður og skal þar af leiðandi koma í hans stað Samningurinn um Efnahags- og framfarastofnunina, er undirrita skal á þessum degi.

2. gr.

1. Þetta samkomulag skal taka gildi, þegar Samningurinn um Efnahags- og framfarastofnunina tekur gildi.

2. Samningurinn skal falla úr gildi að því er varðar þau ríki, sem undirrita samkomulag þetta, þegar Samningurinn um Efnahags- og framfarastofnunina tekur gildi.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, með þar til gildu umboði, ritað undir samkomulag þetta.

Gjört í París hinn fjórtánda dag desembermánaðar nítján hundruð og sextíu á ensku og frönsku með jafngildum textum í einu eintaki, sem varðveitt skal af ríkisstjórn franska lýðveldisins, er mun senda staðfest afrit af því til allra ríkja, sem undirritað hafa.

the United States of America be Members of that Organisation as re-constituted;

Have agreed as follows:

Article 1

The Convention shall be revised and as a consequence thereof it shall be replaced by the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development to be signed on today's date.

Article 2

1. This Protocol shall come into force when the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development comes into force.

2. The Convention shall cease to have effect as regards any Signatory of this Protocol when the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development comes into force.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries, duly empowered, have appended their signatures to this Protocol.

Done in Paris, this fourteenth day of Decemeber, Nineteen Hundred and Sixty, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited with the Government of the French Republic, by whom certified copies will be communicated to all the Signatories.

BÓKUN UM SKILNING Á BEITINGU 15. GREINAR SAMNINGSINS UM EFNAHAGS- OG FRAMFARASTOFNUNINA.

Í 15. grein Samningsins um efnahags- og framfarastofnunina (hér eftir kallaður „samningurinn") er gert ráð fyrir, að ákvarðanir, tillögur og ályktanir (hér eftir kallaðar „aðgerðir") Efnahagssamvinnustofnunar Evrópu skuli þarfnast samþykktar ráðs Efnahags- og framfara-

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING ON THE APPLICATION OF ARTICLE 15 OF THE CONVENTION ON THE ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT.

Article 15 of the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development (hereinafter called the "Convention") provides that decisions, recommendations and resolutions (hereinafter called "acts") of the Organisation for European Economic Co-operation

stofnunarinnar (hér eftir kallað „ráðið") til þess að gilda eftir gildistöku samningsins.

Samkvæmt ályktun, er samþykkt var á ráðherrafundinum 22.—23. júlí 1960, hefur undirbúningsnefnd verið sett á laggirnar og henni falið að halda áfram endurskoðun á aðgerðum Efnahagssamvinnustofnunar Evrópu með það fyrir augum að skera úr um, hvaða aðgerðir skuli mælt með, að ráðið samþykki, og mæla með breytingum, sem gera þarf til að laga þessar aðgerðir að starfsemi Efnahags- og framfarastofnunarinnar, þar sem þess gerist þörf.

Á fyrrgreindum ráðherrafundi var samþykkt, að mesta mögulega vissu bæri að öðast, að því er varðaði samþykkt ráðsins á aðgerðum Efnahagssamvinnustofnunar Evrópu samkvæmt tillögum undirbúningsnefndarinnar; það var einnig samþykkt, að Kanada og Bandaríkin skyldu hafa nokkuð frjálsar hendur að því er varðaði fyrrnefndar tillögur, þar eð þau hefðu ekki verið aðilar að Efnahagssamvinnustofnun Evrópu.

Því hafa aðilar að samningnum gert eftirfarandi samþykkt:

1. Fulltrúar samningsaðila í ráðinu skulu greiða atkvæði um samþykkt á aðgerðum Efnahagssamvinnustofnunar Evrópu samkvæmt tillögum undirbúningsnefndarinnar, nema öðru vísi sé kveðið á hér á eftir.

2. Hver sá samningsaðili, er ekki hefur verið aðili að Efnahagssamvinnustofnun Evrópu, skal leystur frá skyldu þeirri, er kveðið er á um í 1. málsgrein, að því er varðar hverja tillögu eða tillöguhluta undirbúningsnefndar, sem hann tilgreinir í tilkynningu til undirbúningsnefndarinnar ekki síðar en tíu dögum eftir að lögð eru fram fullgildingar- eða staðfestingarskjöl hans á samningnum.

shall require approval of the Council of the Organisation for Economic Co-operation and Development (hereinafter called the "Council") to be effective after the coming into force of the Convention.

Pursuant to a Resolution adopted at the Ministerial Meeting of 22nd-23rd July, 1960, a Preparatory Committee has been established and instructed to carry further the review of the acts of the Organisation for European Economic Co-operation, to determine which acts should be recommended to the Council for approval, and to recommend, where necessary, the modifications required in order to adjust these acts to the functions of the Organisation for Economic Co-operation and Development.

At the said Ministerial Meeting it was agreed that there should be the maximum possible degree of certainty as regards approval by the Council of acts of the Organisation for European Economic Co-operation in accordance with the recommendations of the Preparatory Committee; it was also agreed that Canada and the United States, not being Members of the Organisation for European Economic Co-operation, should have a certain latitude with respect to the said recommendations.

Therefore the Signatories of the Convention have agreed as follows:

1. The representatives of the Signatories on the Council shall vote for approval of acts of the Organisation for European Economic Co-operation in accordance with the recommendations of the Preparatory Committee, except as otherwise provided hereinafter.

2. Any Signatory which has not been a Member of the Organisation for European Economic Co-operation shall be released from the commitment set out in paragraph 1 with respect to any recommendation or part thereof of the Preparatory Committee which it specifies in a notice to the Preparatory Committee no later than ten days after the deposit of its instrument of ratification or acceptance of the Convention.

3. Ef einhver samningsaðili sendir tilkynningu samkvæmt 2. málsgrein, skal hvaða annar samningsaðili sem er, er telur slíka tilkynningu að verulegu leyti breyta ástandinu, að því er varðar tillögu þá eða tillöguhluta, sem um er að ræða, hafa rétt til að fara þess á leit, innan fjórtán daga frá slíkri tilkynningu, að undirbúningsnefndin taki slíka tillögu eða tillöguhluta aftur til athugunar.

4. a) Ef samningsaðili sendir tilkynningu samkvæmt 2. málsgrein, en engin beiðni kemur fram samkvæmt 3. málsgrein, eða ef slík beiðni hefur verið gerð en endurtekin athugun undirbúningsnefndarinnar leiðir ekki til neinnar breytingar á tillögunni eða tillöguhlutanum, sem um ræðir, skal ráðsfulltrúi þess aðila, sem tilkynningu hefur sent, sitja hjá við atkvæðagreiðslu um aðgerðina eða hluta af henni, sem tillagan eða tillöguhlutinn á við.

b) Ef endurskoðun undirbúningsnefndar, sem ráð er fyrir gert í 3. málsgrein, leiðir til breyttrar tillögu eða tillöguhluta, má ráðsfulltrúi þess aðila, sem tilkynningu hefur gefið, sitja hjá við atkvæðagreiðslu um aðgerðina eða hluta af henni, sem hin breytta tillaga eða tillöguhluti á við.

c) Sitji samningsaðili, samkvæmt málsliðnum (a) eða (b) í þessari málsgrein, hjá við atkvæðagreiðslu um einhverja aðgerð eða hluta af henni, skal það ekki ógilda samþykkt þeirrar aðgerðar eða hluta af henni, heldur skal hún ná til hinna aðilanna, en ekki þess, er hjá sat.

5. Ákvæði þessarar bókunar viðvíkjandi ráðstöfunum, er gera skal, áður en atkvæði eru greidd í ráðinu, skulu taka gildi við undirskrift hennar; ákvæðin, er snerta atkvæðagreiðslu í ráðinu, skulu taka gildi gagnvart hverjum samningsaðila um leið og samningurinn tekur gildi gagnvart þeim aðila.

3. If any Signatory gives notice pursuant to paragraph 2, any other Signatory, if in its view such notice changes the situation in regard to the recommendation or part thereof in question in an important respect, shall have the right to request, within fourteen days of such notice, that the Preparatory Committee reconsider such recommendation or part thereof.

4. a) If a Signatory gives notice pursuant to paragraph 2 and no request is made pursuant to paragraph 3, or, if such request having been made, the reconsideration by the Preparatory Committee does not result in any modification of the recommendation or part thereof in question, the representative on the Council of the Signatory which has given notice shall abstain from voting on the act or part thereof to which the recommendation or part thereof in question pertains.

b) If the reconsideration by the Preparatory Committee provided for in paragraph 3 results in a modified recommendation or part thereof, the representative on the Council of the Signatory which has given notice may abstain from voting on the act or part thereof to which the modified recommendation or part thereof pertains.

c) Abstention by a Signatory pursuant to sub-paragraph (a) or (b) of this paragraph with respect to any act or part thereof shall not invalidate the approval of that act or part which shall be applicable to the other Signatories but not to the abstaining Signatory.

5. The provisions of this Memorandum relating to actions to be taken before the voting in the Council shall come into force upon its signature; the provisions relating to the voting in the Council shall come into force for each Signatory upon the coming into force of the Convention as regards that Signatory.

Ofangreindur samningur var fullgiltur af forseta Íslands hinn 28. apríl 1961.

Gekk hann í gildi 30. september 1961 skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 92, dags. 5. október 1961, en samningurinn var birtur sem fylgiskjal með þeirri auglýsingu. (Sjá einnig samning nr. 106 og athugasemdir við hann).

Nr. 125. *Helsinki, 29. desember 1959.*

Bókun um viðskipti og greiðslur milli Finnlands og nokkurra Evrópuríkja.

Protocol concerning the Arrangement of Multilateral Trade and Payments with Finland and certain European Countries.

1. Imports into Finland.

Liberalized commodities. Finland intends to maintain the liberalization of imports originating in the Participating Countries on an average at least at the level of 80 per cent against the imports of 1954; this will apply likewise to manufactured goods.

Non-liberalized commodities. The Participating Countries note that Finland will apply a system of global quotas to the restricted sector of imports with the exception of certain particular imports, which will remain subject to individual licensing.

Under the global quotas, Finland will grant to imports from the Participating Countries a non-discriminatory treatment.

In issuing licenses for commodities subject to individual licensing, the Finnish authorities will, in principle, take into consideration the traditional interests of the Participating Countries.

The Participating Countries will issue necessary export licences under their existing export regulations.

2. Exports from Finland.

The Participating Countries will grant a liberal treatment, as far as is possible, to exports from Finland. Therefore, they will grant to Finland a treatment which corresponds to that laid down by the O.E.E.C. concerning the liberalization of imports. As regards Finnish goods outside the free list, the Participating Countries will apply a non-discriminatory or at least as favourable a treatment as that traditionally applied.

Finland will grant a liberal treatment, as far as is possible under existing export regulations, to exports from Finland to the Participating Countries.

3. Bilateral Trade Agreements.

Trade relations between Finland and each of the Participating Countries will be regulated during the Contractual Period in accordance with the provisions of this Protocol. Therefore the bilateral trade agreements and protocols between Finland and the Participating Countries valid until 31st December, 1961, are considered as being extended until 31st December, 1962, by the signature of this Protocol; any stipulations contrary to this Protocol are considered suspended.

4. Payments.

As regards payments between Finland and the Participating Countries, provisions limiting to a certain percentage Finland's right to transfer her receipts of

foreign exchange are modified so as to give Finland the right to unlimited transfers during the Contractual Period.

This Protocol, drawn up at Helsinki, the 4th of December, 1961, in a single copy in the English language, shall be open for signature to the Participating Countries from the 4th of December, 1961, and shall enter into force on and after 1st January, 1962, as soon as two thirds of the Participating Countries have signed it. The Protocol will be in force until 31st December, 1962. Proposals concerning the arrangement of trade and payments will be made to the Governments of the Participating Countries by the Government of Finland in due time before the date of expiration.

Subject to consultation with the Participating Countries, the Protocol remains open to other countries for accession.

This Protocol shall be deposited with the Government of Finland by which certified copies shall be transmitted to the Governments of all Participating Countries.

Samningur þessi kemur í stað greiðslusamnings milli Íslands og Finnlands, dags. 6. marz 1950, skv. auglýsingu utanríkisráðuneytisins nr. 60, dags. 23. júní 1960.

Sú gerð samningsins, sem hér er birt, var undirrituð af sendiherra Íslands hinn 7. desember 1961.